Ч. 72. Львовъ, Второкъ 1 (13) Цвѣтня 1898 Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руочкъ свитъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот (за инсераты) инший у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

Въ Австрії:		За границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся ли не на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣлчки инсератовои або ся на місце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инший доносеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стинка.

Галиция автономія въ повѣтахъ и въ соймѣ.

[Выимокъ зъ промовы посла д-ра Ярославича при дебатѣ надъ заявою гр. Туна.]

Коли докладнѣйше розслѣдимо краєву автономію, таку, якою она есть въ дѣйстности, то мусимо попередъ всего признати — а кождый не упередженый мусить притакнути, що автономія громадъ и повѣтовъ, супротивъ автономіи соймовой, сегодня майже цѣлковито знищена. Нинѣшна громада не маѣ властиво найменшого вже права до справъ, о котрыхъ громада повинна сама рѣшати. Громадска рада, громадскій начальникъ такъ зависимій вѣдъ старосты, що не можуть зробити анѣ кроку, бо инакше, якъ бы старостѣ що не подобалось, дѣстали бы нагану або кару грѣшми.

Мусимо навѣть сказати, що пѣдъ взглядомъ автономіи громадъ — автономісты, що то яко приклонники бѣльшости выступають за розширеномъ автономіи, не журять ся тымъ, абы захована автономію громадъ. Часами навѣть приходить до острого спору мѣжь староствомъ а радою повѣтовою, коли тая послѣдна выступить въ справѣ повѣтовои автономіи и хоче взяти ся въ оборону противъ правительства, противъ староства. Але се заходить лишь тогдѣ, коли йде о интересъ великои посѣлости. Коли-жь йде о громаду, о хлопску громаду, а именно о громаду руску, тогдѣ обѣ власти, правительственна и автономічна, солідаризують ся и поступають рука въ руку, щобы взаимно собѣ помагати. И се поступованє — сеся, що такъ скажу, забавка урядовою властію у автономічныхъ и правительственныхъ властій доходить часомъ такъ далеко, що дѣйстно тяжко понять, якъ все те можливе въ цивілізованѣй державѣ! На се маю множество доказовъ, але щобъ не тратити часу, обмежусь лишь на деякій зъ нихъ.

Возьмѣмъ примѣромъ повѣтъ перемыскій, де яко старости сидить радникъ намѣстництва панъ Лянкевичъ... котрый вже маѣ за собою сумну исторію. Лянкевича называють у насъ малый Бадені! Мы пізнали майстра, а теперь знаємо вже ученика. Въ тыхъ именно рѣчахъ панъ Лянкевичъ майстеръ. Що-до громадскои автономіи, громадскихъ начальниковъ — вѣнъ знаменито умѣе пѣдпирати пануючу партію, и то въ дуже простый способъ. Радныхъ, котрій не выбраній по его воли, вѣнъ по простy не затверджуе, а радныхъ, котрыхъ часъ урядованя давно скѣнчивъ ся, лишає на дальше при урядѣ. Для примѣру назву одного лишь начальника громадского — Глиньского. Того лишая староста все при урядѣ, хочь до прокураторіи увѣйшло противъ того вѣйта тѣлько вже донесень карныхъ за рѣзній спроневѣреня громадского майна! И тото пѣдпирає панъ староста.

Коли покинемо перемыскій повѣтъ, а схочемо розглянутись дальше на всходѣ, въ гусятинськѣмъ повѣтѣ, знайдемо тамъ зновъ инший вѣдносины. Тамъ въ справы, котрій для урядника можуть мати не дуже пріятній наслѣдки, самъ староста не мѣшає ся, але урядову тую чинність вѣдступиє Адольфови Цѣньскому, повѣтовому віцемаршалкови. Коли ему не подобаєсь якій начальникъ громады, йде той панъ зъ урядникомъ староства до села и приклеює на дверехъ начальника карточку, въ котрій стоить, що вѣнъ его суспендуе [*веселѣсть*] и йде дальше. Чоловѣка не переслухано, не сказано навѣть, якій закиды противъ него пѣднесено. Повѣтовый маршалокъ не маѣ права того робити на власну руку, се може лишь самъ староста; але нѣчо! картка наклеєна и урядованє громадского начальника скѣнчило ся. Тій надужитя пѣдпирає староста и коли внесуть рекурсъ до намѣстництва [а въ наведенѣмъ случаю рекурсъ дѣйстно внесено], то або не дѣстане ся вѣдповѣди, або переминуть лѣта! Той панъ посуває ся такъ далеко, що уживає урядниковъ староства, коли тѣлько потребуе его интервенціи. Тай кошты комісіи урядникови староства выплачуе зъ повѣтовои касы!

Такъ показуе ся, що обѣ власти все держать ся купы тогдѣ, коли йде о те, абы выступити противъ слабыхъ; коли-жь часомъ посварять ся, — се бувае дуже рѣдко, то лишь на те, щобы дати волю широкій натурѣ шляхотскій. Однымъ словомъ — тій автономісты цѣлкомъ не боронять автономіи и не стараютъ ся розширити ей въ тѣмъ напрямѣ, въ якѣмъ она повинна бути розширена. Сли автономія маѣ мати дѣйстне значѣнє, а не таке, яке маѣ нинѣшна повѣтова автономія, бодай у насъ въ Галичинѣ, де она въ дѣйстности є не що инше, якъ мѣсцемъ, де урядники платній грошемъ крайно убогихъ селянъ мають переводити выборы и бути охороною для такого пана, котрый звычайнымъ въ Галичинѣ способомъ дѣстанъ мандатъ а захоче ся ему скликати зборы выборцѣвъ и могло-бъ ему приключити ся таке, що выборцѣ выступили бы зъ непріятными для него постулятами...

Сама, якою диспонуе окружна рада шкѣльна, удержуе ся выключно на выборчій зборы провительственного кандидата. Опозиційна партія не дѣстане тои салѣ! Тій выборцѣ, що мають голосувати на правительственного кандидата, дѣстають тамъ нѣчлѣгъ, ихъ тамъ стережуть, щобы борони Боже, черезъ нѣчь не змѣнили свого переконанія.

Се детайлѣ, котрій властиво сюда не належать, але наводжу ихъ на те, щобы сесю „автономію“ схарактеризувати та показати, що и автономісты серіозно о автономіи не думають.

И они хотять автономію розширити?...

Не богато лѣпше стоить рѣчь и зъ ц. к. австрійскими урядниками староства. Способность адміністраційного урядника оцѣнюе ся у насъ пѣсля того, о скѣлько вѣнъ потрафить перефорсувати выборы, такъ якъ ему приручать ся. Се найважнѣйше; все проче остаеть позаду. И о нашихъ старостваxъ справдѣ можна сказати, що они або пѣдготовляють и переводять выборы, або по переведенѣмъ выборѣ додатково переслѣдують тыхъ, котрій пѣдчасъ выборовъ не голосували по ихъ волѣ. Такъ стоить у насъ справа по повѣтахъ.

Не лѣпше и зъ автономію въ соймѣ краєвѣмъ. И тамъ бѣльшость не маѣ великого зрозумѣня дѣйстныхъ потребъ населеня. Самъ соймъ супротивъ Русинѣвъ є такъ само несправедливый и правильно вѣдкидае майже всѣ ставленій Русинами постуляты, хиба зъ деякими дрѣбными выимками, бо инакше занадто бы впадало въ очи. Такъ ухвалено симъ разомъ руску гімназію въ Тернополи, щобы потому можна було тутъ говорити, що зроблено щось, соймъ давъ намъ гімназію. Такъ, але въ вѣдношеню до числа населеня давати ему що пятнадцять лѣтъ одну шіпулку въ видѣ гімназіи, и то ще не самостійной, бо въ мѣстѣ, де знаходить ся вже польска гімназія, а не тамъ, де повинна бути руска гімназія — то надто мало, щобы заспокоити природній потребы народу.

Именно при нагодѣ тои гімназіи выйшло на яву, що автономічній институціи не въ згодѣ зъ собою, и що при такѣмъ маловажнѣмъ пытаню выйшли на яву споры, котрій показали, що нинѣшна автономія не есть реальною. У Львовѣ высказано гадку, що о гімназіи маѣ рѣшати повѣтова рада, а не соймъ. Отже рада повѣтова була противъ гімназіи, а соймъ мусѣвъ ухвалити ей противъ рѣшеня повѣтовои рады...

Письма зъ Вѣдня.

Вѣдень 10. IV. 1898.

[Великодній свята у Вѣдни. — Політичне положенє. — Нѣмецка праса. — Вѣденьскій Русины.]

Сегодня прибирає Вѣдень видъ справдѣ бѣльше торжественный, якъ звычайно. Правовѣрній католики, зъ котрыхъ неоденъ рѣкъ цѣлый не бачить церкви, прибирають ся о скѣлько можь найпышнѣйше и спѣшать до парохіяльныхъ костелѣвъ. Ни ѣшный день обходять торжественно по христіяньски навѣть безконфесійній и ліберальній жиды... Усѣ дневники, не выключаючи чисто жидѣвского W. Tagblatt'у, заповняють свое выданництво „великодными додатками“. На зелѣзничихъ двірцяхъ незвычайный рухъ, бо тысячѣ Вѣденцѣвъ, користаючи зъ вѣльного часу, хотять надоложити собѣ монотоннѣсть зими и уряджують прогулки за мѣсто. Щобы мешканцѣ великого мѣста могли хочь хвилю вѣдѣтхнути сѣльскимъ воздухомъ, уряджено много Luxus-Zug-ѣвъ, особливо на Полудневій зелѣзници.

Великодній свята не цѣлкомъ утихомирили бурѣ, яка розшалѣла ся въ політичнѣмъ житю, але будь що-будь она прибрала спокійнѣйшій видъ. Уважають за рѣчь певну, що обструкція въ парляментѣ бѣльше не буде. Нѣмецкій партіи, окрѣмъ шенерерівцѣвъ, обмежать ся на чисто академічній опозиціи. Дві найбѣльше опозиційній партіи нѣмецкій — „нѣмецка людова“ и „поступова“ — прийшли до того переконаня, що пѣдкопувати истнуючу конституцію и чинити неможливою парляментарну машину — се нонсенсъ.

Замѣтне есть становиско гр. Туна супротивъ парламентарнои бѣльшости. Вѣнъ видимо держить ся въ резервѣ, а се дае причину до рѣзныхъ толковъ въ мѣсцевыхъ кругахъ політичныхъ. Дуже можлива рѣчь, що гр. Тунъ не гадае творити собѣ офіціяльнои бѣльшости парламентарнои, а що-найменше не бажае опиратись постійно на теперѣшній правици. Чи, и о скѣлько ему се удасть ся, покаже найближа будучность. Будь-що-будь его положенє о много корыстнѣйше, якъ положенє Гавча, безпосередного наслѣдника славетного махера зъ Буська.

Усѣ нѣмецкій часописи заговорили про змѣну въ галицкѣмъ намѣстництвѣ. Коли богато часописей добачае въ тій змѣнѣ заповѣдь полекшѣ для Русинѣвъ, одна часопись Volksstimme выступае зъ цѣлкомъ иншою гадкою. Въ однѣмъ зъ послѣдныхъ чиселъ тои часописи выказуе земляк нашъ Р. Сембратовичъ, що Галичина есть такою самою маґнатскою олґархіею, якою колись була польска держава. Шляхта задержала дотеперь власть въ своихъ рукахъ. Якъ колись доля народу не зависѣла вѣдъ змѣны особы короля, такъ и теперь не змѣнить ся нѣчого въ положеню руского народу, хочь змѣнено особу галицкого намѣстника. Вѣдъ змѣны личности Русины не можуть надѣятись найменшои пѣльги. Русины мусять глядѣти помочи выключно у власнѣй силѣ.

Зъ поезій Марка Муравы.

Пантелеймону Кулѣшеви.

Въ зараню лѣтъ корѣла днямъ надѣя —
Серденько въ думахъ народныхъ зростало
И серце нарѣдъ й думу покохало,
Якъ май кохае голосъ соловѣя.

Въ полудни жизни ласилась надѣя —
До дѣлъ великихъ серце запалало,
Лавры клонились... О, змѣничива хвало!
У вечеръ працѣ стала зъ всього мрѣя...

Зъ всього? Чи-жь житя свято-роботне
Пропаде такожь якъ надѣя марно?
Правду шукае мало хто безкарно...
Однакъ житя въ борбѣ дѣлóмъ ваготне
Выплыне зъ мраки сонця ясностою
И житя буде загадкою святою!

Ґалілеї.

I.

Судьѣ засѣли. Клячучи науку
Старѣць астрономъ вѣдкликавъ словами:
„Земля стоить, а сонце йде вѣками“ —
А розумъ й серце вѣдбували муку.

Пѣднѣсъ старѣць въ гору дряхлую руку,
Що не поверне блудными стежками
Шукати правды за збриць шляхами,
Не переверне прадѣдовъ науку.

Такъ судъ судити ставъ вину ласкаво:
Три роки тѣлька темнои вязниці.
И вставъ єретикъ, усмѣхнесь лукаво
И каже: „Ой не жаль бѣды – вязниці,
Жаль тѣлькы мого вѣдкличного слова!
Земля рухаєсь зъ почину здорова!

II.

Зима завила боруномъ погана,
Морозить серце. У кутку вязниці,
На клаптю соломянѣмъ, вѣдъ журбы
Старѣць безсонный выжидае рана.

У серцю въ него превелика рана —
Молить, щобъ Богъ цѣлючов водицѣ
Подавъ на бѣль — на людоньки изъ криці,
Щобы ожила правдонька кохана.

Се Ґалілеї... Праведникъ въ покутѣ
Старечнымъ тѣломъ кару вѣдбуває,
И серцемъ думы вольній, неокутій,
На зорѣ Божій тихо посылае —
Тамъ бачить Бога въ правѣ безконечнѣмъ
И людскѣсть бѣдну въ блудѣ суперечнѣмъ...

Зъ мужицкихъ пѣсень.

I. Мужикъ молотить...

Мужикъ молотить просо
Ажь лясь по спинѣ пѣтъ —
Молотить зерно босо...
Вже сонце свѣтить скосо,
Вже холодъ тисне свѣтъ —
Мужикъ молотить просо
Ажь лясь по спинѣ пѣтъ!

Старій хрупочуть кости,
А въ грудяхъ грае такъ!
Се праця зъ молодости,
Се вѣчній нужды — посты
Дають смертельный знакъ...
Старій хрупочуть кости,
А въ грудяхъ грае такъ!

Въ суставахъ всохлій жилы
Тримають жовту кѣсть —
Де-жь взяти тои силы
Роботѣ до могилы?
Зелѣзо праця зъѣсть!
А въ хлопа всохлій жилы
Тримають жовту кѣсть!

Молотить хлопъ пашницю
На хлѣбъ — та не собѣ.
Безъ хлѣба ѣсть журницю...
Молотить долю кривцю,
Ажь лопѣтъ йде тобѣ...
Молотить хлопъ пашницю
На хлѣбъ — та не собѣ!

А дыхавица — плата
За працю, за весь вѣкъ.
А гробъ — свята кѣмната,
А хрестъ — мерцѣвъ палата —
Се плата нужды й лѣкъ...
Бо дыхавица — плата
За працю, за весь вѣкъ!

Мужикъ молотить просо
Ажь лясь по спинѣ пѣтъ —
Молотить зерно босо...
Вже сонце свѣтить скосо,
Вже холодъ тисне свѣтъ —
Мужикъ молотить просо
Ажь лясь по спинѣ пѣтъ!

II. Вѣдъ заранѣ.

Вѣдъ зарани ажь у пѣчку
Клала льонъ дрѣбный у рѣчку —
Болотомъ вкрыла,
Шпилями шпилила —
На сорочку, на стрѣчку.

А коли прийшла до хаты,
Жалувала доню мати:
„Дитинко рѣдна!
Намерзла ся бѣдна —
Та нѣякъ вѣдпочати.

Тра ще обійти худобку,
Зопхати проса дрѣбку,
А завтра въ ранцѣ —
Не на погуляцѣ,
А будемъ на зарѣбку...

Баденѣвска рептілька Reichswehr мала велику охоту зробити ґешефтъ також зъ гр. Туномъ, але сей завзявъ ся зобрвати зъ традиціями польского Бісмарка и рѣшучо не зважае на влѣзливость редакціи Reichswehr. Редакторъ того дневника бувъ мужемъ довѣря також д-ра Крамаржа, отже теперь Reichswehr грозить, що сли бувшій віцепрезидентъ не ужие свого вплыву у гр. Туна въ користь того дневника, то опубликуе всѣ закулісовй справы...

Мимо упадку товариства „Громада“ зачинае мѣжь вѣденьскими Русинами, якъ звычайно зъ весною, проявляти ся бо́льшій рухъ. Вечерницѣ „Родины“ въ честь Тараса Шевченка вышали справдѣ знаменито. Замѣтнй они и однымъ політичнымъ intermezzo. Зобраныхъ на торжествѣ Русинбвъ ущаслывивъ своею присутностію — не хто иншій, якъ „высокоповажаный“ панъ посолъ Охримовичь. Але знайшли ся такй, що не вмѣли оцѣнити тон чести, яку вѣденьскбй громадѣ рускбй зробивъ дрогобицкій Атлясъ. Украньско руска молодѣжь стала разъ-у-разъ и все голоснѣйше выявляти своя невдоволене зъ присутности того посла. Панъ Охримовичь, змѣркувавши, що можуть его вынести, самъ вынѣсъ ся зъ салѣ.

Выдѣлъ академічного товарыства „Сѣчь“ устроюе що днѣ недѣлѣ вбдчиты зъ новои літературы и зъ соціяльныхъ наукъ на перемѣну. Серію вбдчитбвъ розпочавъ голова товариства д-ръ М. Кордуба на тему „Наукова критика, ей цѣль и значѣне“. Вчера тов. Р. Сембратовичь мавъ другій вбдчитъ про „Подѣлъ Галичины“. Оба вбдчиты згромадили цвѣтъ вѣденьскои интелігенціи рускои, мѣжь котрою були оба присутнй у Вѣдни рускй посли д-ръ Окуневскій и д-ръ Яросевичь. По вбдчитахъ вывязувалась довша дискусія и тревала до пбзна въ ночи. — *К. Т.*

Драйфусъ—Естергазі—Золя.

Голосну справу Драйфуса, котра вже такъ довго непокоить Францію, а цѣкавить всю Европу, хотѣвъ Золя вывести на чисту воду своимъ отвертымъ обжалованемъ военного суду, котрый на тайнбй розправѣ засудивъ Драйфуса, а опбсля такъ само середъ таємничихъ обставинъ увбльнивъ Естергазого, хочь противъ него були всякй познаки, що то вбнъ допустивъ ся тои зради, за котру нѣбы невинно покутуе Драйфусъ. Однако процесъ Золѣ не довѣвъ до цѣли, — анѣ до тои, яку поклавъ собѣ Золя своимъ отвертымъ обжалованемъ, анѣ до тои, яку поклало собѣ французке правительство, а передовсѣмъ найвышій войсковй круги, именно, щобы проце сомъ тымъ разъ на все убити справу Драйфуса-Естергазого. Ґенеральный прокураторъ сказавъ навѣть рѣшучо при розправѣ Золѣ, що нема нѣякои справы Драйфуса, бо его правосильно засуджено, нема справы Естергазого, бо его правосильно увбльнено, якбщи такъ само не повинно бути и нѣякои справы Золѣ. Однако засудъ, выданый на Золю, уневажнено; военный судъ выточивъ ему новый процесъ, а справа Драйфуса-Естергазого не то що не умовкла, але чимъ разъ зъ бо́льшою силою домагае ся повного выяснення. Золя, якъ заповѣдають, буде при новбмъ процесѣ дальше перти до того, що ему не удало ся при першбмъ, — будь що будь черезъ самовбльне поведене трибуналу, котрый вивъ розправу. Кажуть, що Золя невсыпущо розслѣджуе справу Драйфуса и Естергазого и до повнои розправы занбзе новыхъ свѣдкбвъ, котрй мають тѣ справы розъяснити. Крбмъ того и дневники займають ся справою та вбделюють одну тайну за другою, якими она сповита. И такъ якійсь дипльоматъ переславъ дневникови Siècle листъ такого змѣсту:

Въ р. 1892 — пише той дипльоматъ — наставъ при нѣмецкбй амбасадѣ въ Парижи войсковый *attaché* Шварцкопенъ, Естергазі, котрый тогдѣ бувъ ще въ чинно́й службѣ, зголосивъ ся до него на услуги. Шварцкопенъ принявъ тѣ услуги, не кажучи о тбмъ нѣчого амбасадорови. Естергазі, котрый вбдъ 12-ого до 20-ого року свого житя проживавъ въ Гайдельберґу и досконало знавъ нѣмецку мову, бувъ въ р. 1876 при ґенеральнбмъ штабѣ, де зъ того часу мавъ знакомыхъ. Яку вартбсть мали паперы, котрй вбнъ передавъ Шварцкопенови, не знаю; але було ихъ богато. Шварцкопенъ самъ говоривъ, що дбставъ вбдъ того аґента не менше якъ 162 письма. Кблько заплачено ему за те? Разъ названо передъ Шварцкопеномъ суму 80.000 фр.; вбнъ махнувъ на те рукою такъ, що не можна було вгадати, що вбнъ властиво думае. На весну 1894 заставъ Шварцкопенъ, вернувши зъ Нѣмеччины, кблька папербвъ, — тй самй, що були вычислений въ спискѣ (bordereau), котрый приписувано Драйфусови и котрый вже тогдѣ находивъ ся въ міністерствѣ вбйны. Шварцкопенъ зразъ пбзнавъ жерело, вбдки прийшли тй паперы, и его зносины Естергазимъ тревали дальше; але тогдѣ Шварцкопенъ не знавъ ще нѣчого про те бордро. Д. 29. жовтня 1894. натякнувъ дневникъ Libre Parole про важне увязнене за зраду державну. Шварцкопенъ занепокоивъ ся и пбшовъ до свого товарыша італійского войскового *attaché* майора Паніцардія, та сказавъ до него: „Мабуть мбй чоловѣкъ давъ ся зловити, дуракъ!“ Д. 1. падолиста доньсъ дневникъ Libre Parole, що увязненый — е жидбвскій офіциръ. Шварцкопенъ успокоивъ ся и пбшовъ звову до Паніцардія та сказавъ: „Се не мбй чоловѣкъ!“ Коли названо имя Драйфуса, мбгъ Шварцкопенъ лише гадати, що той офіциръ, посужденый о зраду, мавъ звязы зъ котроюсь иншою державою; и вбнъ не журивъ ся дальше о справу. Естергазі, цѣлкомъ вже безпечный по засудѣ Драйфуса, ще тблько подвоивъ свои услуги для Шварцкопена.

Дальше розказуе дипльоматъ про подѣю по оголошеню звѣстного спису (bordereau) въ дневнику Matin. Було се д. 10. падолиста 1896. Коли Шварцкопенъ побачивъ въ тбмъ дневнику вбдбитку того спису, пбзнавъ зразъ письмо Естергазого та пригадавъ собѣ, що вбнъ (на весну 1894 пбсля повороту зъ Нѣмеччины) не дбставъ разомъ зъ одержаными паперами ихъ спису. Шварцкопенъ набравъ тодѣ переконченя, що Драйфуса засуджено на пбдставѣ письма (bordereau), котре не походило вбдъ него, тблько вбдъ Естергазого. И иновъ пбшовъ вбнъ до Паніцардія та сказавъ: „Мого чоловѣка выкрыли; се его письмо.“ Щобы выкрыти, якимъ способомъ пропало въ р. 1894 бордро, котре повинно було прийти разомъ зъ доставлеными паперами, а дбстало ся деинде, переведено въ нѣмецкбй амбасадѣ довѣрочне слѣдство, а оно довело до такихъ выслѣдкбвъ: Бордро, безъ пбдпису, въ ковертѣ, полишено у портіера амбасады. Портіеромъ бувъ старый Альзатець. Отже на него пало пбдозрѣня, що то вбнъ выдавъ те бордро, и его тогдѣ увбльнено зб служобы. Вбдъ 10. падолиста 1896. Естергазі вже не передавъ Шварцкопенови нѣ одного паперу. Шварцкопенъ погодивъ ся зъ тымъ, що стративъ Естергазого; але не мавъ також причины выявляти правдивого автора, вбдъ котрого выйшло бордро. Въ жовтни 1897 иновъ заговорено про справу Драйфуса. Ще нѣ оденъ дневникъ не згадавъ бувъ про Естергазого, коли д. 16. жовтня 1897. по полудни явивъ ся вбнъ у Шварцкопена въ его мешканю. Естергазі бувъ блѣдый, вынявъ револьверъ зъ кишенѣ и сказавъ, що рѣшивъ ся покбичити справу або самоубійствомъ або якимъ злочиномъ. Вбнъ хотѣвъ грбзьбою вымусити на Шварцкопенѣ, щобы вбнъ пбшовъ до Драйфусовои та сказавъ ѣй, що удержуваръ звязи зъ Драйфусомъ, а не зъ Естергазимъ. Шварцкопенъ не приставъ на те, але обѣцявъ Естергазому, що не выявить его. За двѣ годинѣ вернувъ Естергазі назадъ, дуже урадованый, звивъ ся передъ Шварцкопеномъ и сказавъ, що вже не мае чого боятись; два французкій офіцеры принесли ему актъ, котрый его хоронить передъ всѣми ворогами. Шварцкопенъ зажадавъ незадовго по тбмъ перенесеня зъ Парижа и д. 10 падолиста выѣхавъ. Тогдѣ ще про Естергазого не писано, бо доносъ на него зробивъ Матвѣй Драйфусъ, братъ засудженого капітана, аже д. 15. падолиста.

Рѣчь певна — пише дипльоматъ, — що Естергазі а не Драйфусъ выдававъ Шварцкопенови тайни паперы.

Побачимо, чи при поновбмъ процесѣ поведе ся Золѣ зужиткувати наведену допись и о скбльско оповѣдане те окаже ся згбднымъ зъ правдою. Рѣчь се у всякбмъ разѣ цѣкава, а для справы та для засудженого Драйфуса дуже важна.

У роботѣ тяжко жити!
Мусимо житя томити,
Щобы зимою
Душою живою
До весны пережити...“

Такъ за пбзнбчь йшла робота...
Доню чось бересь дрѣмота.
„Чого-жь ты, доню,
Немовь у просоню?“
„„Нене! зъ працѣ-охоты!““

И поклались спати. Рано
Кличе мати: „Ой погано
Доню лежати!
Вже стало свитати...“
Вна всмѣхаесь погано.

Й каже тихими словами:
„„Нене, йдуть за ручниками
Весѣльній сваты...
Ой чимъ же приймати?...
Добрыми словечками?““

„Доню, серце! схамени ся!
То пристрѣтъ! перехрести ся!“
„„Ой ненько, ненс,
Головка у мене
Важить... тяжко... моли ся...

Помоли ся, ненько, Богу,
У весѣльну йти дорогу...
Плетуть вѣночки...
Скубуть барвѣночки...
Стелять майомъ дорогу...““

Плаче мати, побиваесь —
Спить донька, не обзиваесь...
Спить въ день и въ нбчи,
Примкнули ся очи —
Тблькн серце рухаесь...

Такъ три добы спала доня —
На четверту мовь зъ просоня
Загомонѣла,
Збѣлѣла, вбмлѣла —
Спить на вѣки вже доня!

Господарске вѣче «Просвѣты» въ Золочевѣ.

Дня 7 с. м. вбдбуло ся у насъ мимо слотного часу и неспособнои дороги заповѣджене вѣче економічно-просвѣтне при участи надъ 150 участникбвъ а около 100 членбвъ „Просвѣты“, устроене заходомъ тутешнои філіи Просвѣты въ сали магістратскбй. Разила хиба абстиненція тутешнои рускои интелігенціи, бо кромѣ о. шамбеляна Чемериньского и о. проф. Озерского не зволивъ нѣхто зъ интелігентныхъ Русинбвъ заглянути, хоть бы для заохоты селянъ, абы горнули ся до просвѣты. Натомѣсть читаемо мѣжь членами комітету для обходу Мицкевичѣвского ювілею пбдписы ажь двохъ Русинбвъ, и то одного колишного буцѣмъ патріота-народовця. Чи не соромъ? За те бачили мы 13 священикбвъ зъ села [и священики були могли ще численнѣйше зббратись], кблькохъ учителѣвъ народныхъ; навѣть одну паню, жену о. Льва Сѣлиньского зъ Ушнѣ, а решта самй мѣщане и селяне, котрй зъ великимъ зацѣкавленемъ выслухали всѣхъ рефератбвъ.

Вѣче почалось о годинѣ $10^3/_4$ а скбичило ся безъ перервы долерва о годинѣ 5 по полудни. Коли вже сала по самй береги выповнилась участниками, отворивъ голова філіи о. Корнило Дудикевичь зъ Плугова вѣче гарною промовою — зазначивъ цѣль вѣча, щобы при сегорбчныхъ ювіленхъ рухъ економічно-просвѣтный въ нашихъ сторонахъ ожывати, а заразомъ порадитись, якимъ бы способомъ народъ нашъ мбгъ двигнутись економічно. Вкбнци покликавъ на предсѣдателя вѣча о. Бородайкевича зъ Трестяница. Сей подякувавши за выббръ, представивъ правительств. комісара п. Гамулиньского, запросивъ на секретаря о. Северина Левацкого зъ Фирлѣѣнки и удѣливъ голосу о. Ант. Глодзиньскому зъ Тернополя запрошеному на вѣче зъ рефератомъ.

О. Глодзиньскій представивъ вельми приступно и основно причины нашого невбдрадного стану господарского и подавъ способы зарады лиху, а то: а) черезъ раціональне ведене господарки и вкладъ капіталу въ ню; б) черезъ читане книжочокъ выдавництва „Просвѣты“ трактуючихъ о потребахъ селячъ; в) черезъ посылане дѣтей до школы, де черезъ науку о господарцѣ помѣщену въ Читанкахъ, особливо въ части V-бй, призначенбй до повторяючои науки, на що и власти шкбльній звернули увагу, дѣти можуть вже за-молоду богато зъ господарки навчити ся. Вслѣдъ за тымъ перейшовъ на свбй рефератъ о садовництвѣ и огородництвѣ, выказавъ великй користи, наколи управлюсь ихъ розумно, та радивъ плекати лишь добрй дерева овочевй, припоручаючи при тбмъ информувати ся зъ книжочокъ выданыхъ „Просвѣтою“. Кбнчачи свбй вельми цѣкавый рефератъ застерѣгъ собѣ ще слово на кбнци, коли будуть розлосований деякй огородничй знаряды, котрй п. Король зъ грошей призначеныхъ „Просвѣтою“ въ квотѣ 50 зр. закупивъ, и при розлосованю вельми гарныхъ щепъ, якй філія „Просвѣты“ зъ тутешнои садовничои шкблки „на Замку“ 30 штукъ набула.

По тбмъ забравъ слово о. Корнило Дудикевичь зъ Плугова про крамницѣ сѣльскй. Референтъ выложивъ докладно, що хлопска голова дасть раду веденю крамниць, треба лишь совѣстности; показавъ, що черезъ крамницѣ въ нашихъ рукахъ выкоренить ся деморалізація мѣжь нашою сѣльскою молодежію и положить ся таму злодѣйству; грбшь, що забирають факторы, останесь въ нашбй кишени. Дальше подавъ способъ закладаня крамниць и звернувъ увагу на дотычну книжочку выдану „Просвѣтою“; зазначивъ, що и чоловѣкъ до веденя крамниць найде ся, бо „Народна Торговля“ подае науку о веденю крамниць; пбдпісъ и пояснивъ, що найлучшою в крамниця на пбдставѣ удѣлбвъ, бо кождый тогдѣ свою крамницю пбдпомагае. — Референтъ сей бувъ пбдъ кождымъ взглядомъ основно розсвѣтленый, то и дуже зацѣкавивъ вѣченикбвъ и они нагородили референта грбмкими оплесками.

Потбмъ приступивъ п. В. Король зб Львова до головнои точки вѣча. Въ широкбмъ своѣмъ и зрозумѣло та наглядно выложенбмъ референтѣ господарскбмъ зазначивъ яко причину нашои економічнои руины: недостатокъ просвѣты та лиху господарку на старый ладъ. Наслѣдкомъ того не можь выжити а люде все бо́льше свбй грунтъ обдовжують. Вбдтакъ зазначивъ яко хибы нашои господарки: 1) надто плытке, не бо́льше якъ на 4 цалѣ орання, отже высказавъ користи глубшого орання, тблько радивъ: лишь постепенно поглублювати орку, щобы мертвица могла належито звѣтрѣти; 2) лихій инвентарь; 3) не управляе ся пастѣваныхъ ростинъ; 4) черезъ те не плекае ся якъ слѣдъ худобы. Референтъ не радить розводити заграничнои расовои худобы, що пбдлягае легко хоробамъ, а дораджуе яко найлучшу заведену вже на Мазурщинѣ „червону расу“, котра для нашихъ вбдносинъ ще найлучша, тблько належить ей добре живити. Треба отже плекати конюшину, сѣючи ей зъ тимоткою, бо кромѣ доброго доходу зъ неи она справляе добре землю, лишаючи велику скбльскбсть азоту, котрый втягае листемъ зъ воздуха; неменше треба управляти бураки и морковь пастѣвну. — По рефератѣ отворивъ предсѣдатель дискусію. О. Пристай зъ Пбдгорець запытувавъ: чи добре есть пбдложену землю зразъ волочити? П. Король вбдповѣвъ, що зразъ по зборахъ збжа належить покладати, щобы рбля выправилась, а волочити, скоро хабазъ покаже ся, щобы его выдобути; на зиму треба вбдсыпати. Интерпелянтъ питавъ дальше: чи лучше есть замѣсть 3 або 4 коней и одну коровы тримати 2 або 3 коровы? П. Король вбдповѣвъ, що лучше держати менше, але доброи худобы, нѣжь богато лихои, и доказувавъ се на примѣрахъ; дальше пояснивъ, що належить число тыхъ, нашихъ „коникбвъ“, якъ ихъ прозвавъ нѣмецкій подорожникъ Клайнъ, зменшати, а натомѣсть плекати бо́льше рогатои худобы. — Селянинъ Дмитришинъ изъ Струтина питавъ: що за причина, що въ зббжу, и то на добрбмъ грунтѣ есть половина порожныхъ колоскбвъ? П. Король вбдповѣвъ, що тамъ належить додати томасины. — О. Чемериньскій зъ Золочева питавъ: що треба додати земли на горбкахъ Воронцкихъ. П. Король вбдповѣвъ, що потрѣбне вапно и каинітъ на торфовате поле въ Золочѣвщинѣ.

Потбмъ поставивъ о. Пристай внесене: „Вѣче золочѣвске вызвае „Народну Торговлю“, щобы якъ найскорше отворила свбй складъ въ Золочевѣ, а коли участники одноголосно се ухвалили, вбзвавъ всѣхъ присутныхъ, щобы приступали численно зъ удѣлами до „Народнои Торговлѣ“.

Наступило розлосоване мѣжь читальнѣ, огородничихъ и господарскихъ знарядбвъ, котрй о. Глодзиньскій практично пояснивъ, и надѣлене присутныхъ членбвъ закупленымъ насѣнемъ а то: двома родами бараболь, двома родами кукурузы, вбвсомъ и ячменемъ, зъ зобовязанемъ, що коли Богъ зародить, тій члены, що дбстали насѣне, принесуть таку саму скбльскбсть до філіи, абы она могла дальше розповсюднювати. Два роды пастѣвныхъ буракбвъ, пастѣвну рѣпу и морковь роздавано членамъ безъ такого зобовязаня. И кождый членъ, а було ихъ надъ 100, вышовъ зъ невеличкимъ дарункомъ. Напослѣдокъ розлосовано 30 щепъ, при чбмъ о. Глодзиньскій поучивъ, якъ ихъ садити та обтинати. Потбмъ всѣ розбйшлись въ одушевленю о 5 годинѣ.

Честь товариству „Просвѣта“, що се вѣче уможливила, честь філіи „Просвѣты“, що ревно занялась устроенемъ вѣча, честь всѣмъ ей членамъ, котрй на ей покликъ прибули; а щира подяка о. Глодзиньскому и п. Королеви за ихъ труды, якъ неменше п. бурмістрови Золочева, за ласкаве безплатне вбдступленѣ салѣ магістратскои на вѣче. Бо́льше такихъ вѣчь, а рухъ просвѣтный въ нашихъ сторонахъ буде живѣйшій!

Золочѣвскій Русинъ-участникъ.

Для добра люду и краю.

Розвѣдка о краевбмъ промыслѣ.

III. Исторія „Ткацкои школы“ въ Глинянахъ.

Передъ 20 лѣтами прийшовъ до Глинянъ новый парохъ о. Ф. Решетиловичь. Розглянувши ся межи своими парохіянами, побачивъ мѣжь ними крайну темноту и нужду. Хаты валились, а хто мавъ корову, то державъ ей въ сѣнихъ, зъ-вбдки гноѣвка текла до свѣтлицѣ чорной, нехарной, повной болота. Майже нѣгде не було лбжка анѣ подушки, хиба вонючій барлбгъ. Люде сидѣли въ жидбвскихъ кишеняхъ, церковь старенька и маленька грозила упадкомъ а на цѣле мѣсточко, примежну парохію „Заставѣ“ и передмѣстѣ зване „Замостѣ“ була одна школа зъ однымъ учителемъ

Новый парохъ, перейшовшій до Глинянъ зъ заможного и якъ на тй часы досыть просвѣченого села Задвбря, побачивши тутъ таку темноту и нужду, лишь заломивъ руки. Але не стративъ духа: зъ правдивымъ пожертвованемъ, зъ щирою любовію до свого народу взивъ ся вбнъ до працѣ надъ его моральнымъ и матеріяльнымъ подвигненемъ. И поволи, поволи при незвычайнбй вытревалости допровадивъ вбнъ до отверезеня своихъ парохіянъ, знайшовъ прихильныхъ людей зъ интелігенціи, заснувавъ зъ ними задаткову касу для ратованя народу вбдъ жидбвскои лихвы а вкбнци зачавъ роздумувати надъ тымъ, якимъ бы чиномъ приспорити людямъ бо́льше заробку.

Довѣдавши ся, що въ самыхъ Глинянахъ и въ околици е около 80 ткачѣвъ, а ихъ выробы примітивнои якости обмежають ся лишь на замовленя селянъ та черезъ те анѣ не дають ткачамъ вбдповѣдного заробку анѣ не причиняють ся до розширеня ткацкого промыслу, прийшовъ о. парохъ на гадку, щобы въ Глинянахъ заложити ткацку школу. Довго вбнъ розщибавъ ся за прихильниками своеи гадки, довго пукавъ безъ успѣху и до Міністерства и до Сойму краевого, але вкбнци поставивъ на своѣмъ. Въ р. 1885 зложивъ вбнъ

самъ 1000 зр., властитель Глинянъ гр. Потуличкій 1000 зр. и Товариство задаткове въ Глинянахъ 3.000 зр. и тымъ чиномъ завязало ся „Ткацке товариство въ Глинянахъ“, котре поклало собѣ за цѣль: заснувати ткацку школу, выобразувати поступовыхъ ткачѣвъ, пѣднести ткацкій промыслъ краевый и выробляти такій тканины, котрѣ заспокоювали бы потребы ширшихъ верствъ населеня Галичины а навѣть заграницѣ.

Першою отже задачію товариства було поставити вѣдповѣдный будынокъ для помѣщеня варстатѣвъ та школы для практичнои науки ткацтва, а другою — постаратись о спроваджене способѣного учителя та потрѣбныхъ матеріялѣвъ до выробляваня тканинъ. Будынокъ коштомъ 1000 зр. станувъ хутко, але труднѣйшою рѣчію було вышукане вѣдповѣдныхъ варстатѣвъ й учителя. Вкѣнци по довгихъ заходахъ и стараняхъ удало ся товариству выпросити у Выдѣлу краевого подарованѣ трехъ варстатѣвъ и установлене на коштъ краю учителя, котрому вызначено 300 зр. платнѣ, а товариство дало хату, паливо и свѣтло.

Коли вже всьо було готове, коли вже въ двохъ церквахъ глинянъскихъ и въ костелѣ оголошено о заведеню ткацкои школы та заохочувано жителѣвъ користати зъ сеи школы, тогдѣ зъ великимъ торжествомъ посвячено будынокъ въ цвѣтни 1886 р. при участи доохрестного духовенъства, кѣлькохъ дѣдичѣвъ, мѣсцевои интеліґенціи, мѣщанъ и селянъ. И знову богато бесѣдникѣвъ въ одушевленямъ для доброго дѣла заохочували людей, щобы молодшій ткачѣ и молодѣжь вписувались на науку въ заснованѣй школѣ. Записы мали зачати ся на другій день.

Надѣѣ о. пароха, иніціятора ткацкои школы, росли мовь на дрѣжджахъ. „Ну — думае собѣ — кобы лишѣ тѣсненька школа година була всѣхъ охочихъ помѣстити....“ На другій день зѣрвавъ ся раненько, бѣжить до школы, може тамъ вже повнѣсько люда чекае. Прибѣгае — анѣ живого духа! лишь учитель походжае по комнатѣ. Чекають годину, двѣ, ба до самого полудня, нѣкого сѣнько! Овъ, бѣда! Такъ само було по полудни, на другій день цѣлый тыждень... Що за диво? О. парохъ заохочуе, кого здыбле, промовляе въ церквѣ наново, представляе великій хосенъ зъ поступового ткацтва, — та де? нѣчо не помагае.

Треба радити въ иншій способъ! Яко директоръ „Товариства задаткового“ мавъ о. парохъ молодого, нежонатого возьного зъ платнею 10 зр. мѣсячно

— Чуешь, Василю, выходить на те, що ты мусишь записати ся до ткацкои школы.

— „Я? — пытае возьный зачудованый — А зъ чогожь буду жити?“

— Симъ не журы ся, — вѣдповѣвъ о. директоръ — Я тобѣ буду давати таку саму платню, якъ доси, але ты замѣсть тутъ послугувати будешь учити ся ткацтва.

— Нѣ, прошу о. директора, я таки не хочу, — каже возьный.

— Мусишь! я тобѣ приказую, бо сли не послухаешь, то тебе вѣдправлю.

— Воля ваша, але я таки не пѣйду вчити ся.

— И не помогли анѣ представленя, анѣ грозьба, парубокъ стративъ мѣсце а не пѣшъ до школы, бо, якъ казавъ, зъ него бы всѣ люде смѣяли ся.

Пробуе о. парохъ зъ дякомъ, такожь парубкомъ.

— Не пѣйду и не пѣйду — вѣдказуе дякъ зъ плачемъ. Ажь по довгихъ короводахъ, що вѣнъ буде дальше дякомъ а въ свободныхъ вѣдъ занять годинахъ буде вчити ся, и що оно принесе ему въ будучности по при дякованю красный заробокъ побочный, приставъ дякъ на предложене свого хлѣбодавця.

Се бувъ першій ученикъ ткацкои гли нъскій школы. Ба, та зъ однымъ ученикомъ годѣ пѣднести ткацкій промыслъ краевый!

Иду я разъ оповѣдае о. парохъ, — зъ церкви до дому та все журю ся, зъ-вѣдки роздобути школярѣвъ. Ажь дивлю ся; на дорозѣ бавлять ся чотыри хлопцѣ, обдертѣ, забруканѣ та кидають ся порохомъ. Що ь мене мовь-бы ткнуло: „Ось твои ученики!“

— Хлопцѣ! — пытаю ихъ, приступивши — чи не хотѣли бы вы булки?

— Чому нѣ? — вѣдповѣдають.

— А яблочко зъѣли бы?

— Зъѣли бы!

— Добре! — кажу до нихъ, — зачекайте тутъ, а я вамъ заразъ принесу.

— Купивъ я имъ по булцѣ и по яблочку, вертаю до нихъ, чекають.

— Ну, хлопцѣ, — кажу, — булки е и яблока е, але ту не годить ся ѣсти.

Хлопцѣ йдуть вѣдскакуючи, певно голодній. Приводжу ихъ до моеи школы, але учителя не показую, перестрашать ся. Зъѣли хлопцѣ по булцѣ и по яблоку, крутять ся по комнатѣ, приглядають ся варстатамъ и коловороткамъ.

— Ну, теперь, хлопцѣ, идѣть до дому, а по полудни знову прийдѣть, дѣстанете знову по булцѣ.

Прийшли. Я имъ показую, якъ обертае ся коловоротокъ, хлопцѣ пробують собѣ обертати. Побавили ся коловороткомъ, зъѣли булки и пѣшли домѣвь. На другій день знову они е.

— Ну, чекайте, хлопцѣ! Хто зъ васъ на коловоротку вправде ось такъ нитку, якъ я, дѣстане 5 крейцарѣвъ.

Хлопцѣ пробують, мучать ся, не идe. Але вкѣнци одному удала ся штука, вправъ кусень нитки, правда, нескладанои, подѣбнои бѣльше до шнурочка, нѣжь до нитки, але вправъ. Дѣставъ 5 кр. — вдоволеный страхъ! На другій день вже и другій потрафляли, такожь дѣстали по 5 кр. Опѣсля учивъ я ихъ, ось такъ забавкою, кидати на варстатъ чо-

венцемъ. Хлопцѣ тѣшать ся, що мають на чѣмъ бавити ся та ще при тѣмъ и перекусять трошки. Вкѣнци закликавъ я ихъ батькѣвъ и представивши имъ на розумъ користи зъ науки ткацтва, спонукавъ ихъ, що они вписали своихъ сынѣвъ до школы.

По такѣмъ поборенню першихъ трудностій и упереджень пѣшло вже чимъ дальше, тымъ лекше, а нинѣ — бичивъ о. парохъ — нинѣ мы вже не потребуемо збирати учениковъ зъ улицѣ та принаджувати ихъ булками. Нинѣ мы перебираемо, що лѣпше, бо и школа за тѣсна на велике число ученикѣвъ и средства нашій та Выдѣлу краевого ще за скупій, щобы провадити ткацку школу и выробы товариства на велику скалю.

(Дальше буде.)

Любомиръ Селюньскій.

Народна Торговля

поручае на надходячій свята:

Свѣтло церковне

въ скринкахъ вѣдъ 30 кіло почавши высыланыхъ прямо зъ фабрики по цѣнѣ за 1 кіло I-а 70 кр., II-а 60 кр.

Свѣтло находить ся по всѣхъ складахъ и продаесь по высшій цѣнѣ детайлічній.

НОВИНКИ.

— **Испыты зрѣлости** Письменнѣ испыты зрѣлости зачнуть ся у всѣхъ галицкихъ школахъ середныхъ дня 9 н. ст. мая 1898. — Устнѣ испыты зрѣлости вѣдбудуть ся въ ґімназіяхъ: въ Бохни 11 н. ст. червня, въ Бродахъ 13 червня, въ Бережанахъ 20 червня, въ Хировѣ 25 мая, въ Дрогобичи 21 червня, въ Ярославѣ 31 мая, въ Яслѣ 13 червня, въ Коломыѣ 31 мая, у св. Анны въ Краковѣ 6 червня, у св. Яцка въ Краковѣ 31 мая, въ III-ій ґімн. въ Краковѣ 31 мая, въ академічній [рускій] у Львовѣ 2 липня, въ II-ій [нѣмецкій] у Львовѣ 20 червня, въ III-ій у Львовѣ 23 мая, въ IV-ій у Львовѣ 10 червня, въ V-ій у Львовѣ 20 червня, въ Новѣмъ Санчи 25 червня, въ I-ій въ Перемышли 7 червня, въ II [рускій] въ Перемышли 15 червня, въ Ряшевѣ 4 червня, въ Самборѣ 24 червня, въ Сяноцѣ 4 липня, въ Станиславовѣ 9 липня, въ Стрыю 4 липня, въ Тернополи 23 червня, въ Тарновѣ 26 червня, въ Вадовицахъ 8 червня, въ Золочевѣ 16 червня. — Въ школахъ реальныхъ: въ Краковѣ 1 червня, у Львовѣ 17 червня, въ Станиславовѣ 1 липня, въ Тарновѣ 12 липня.

— **Страстнѣ псальмы на провінціи.** Питомцѣ руско духовнои семинаріи въ Перемышли вѣдспѣвають въ страстну пятницю въ катедральній церквѣ; 1) „Благообразный Іосифъ“ A-moll и 2) „Живый въ помощи Вышняго“ F-moll Бортняньского; 3) „Боже мой, по что мя еси оставилъ“ F-moll Гайдена: 4) „Всякую прискорбна еси“ D-moll и 5) „Возведохъ очи мои въ горы“ A-moll Бортняньского; 6) „Вѣже часъ яко шестый“ C dur Воробкевича. Початокъ о годинѣ 6 вечеромъ. — Въ Коломыи вѣдспѣвае мѣщаньскій хоръ мужескій пѣдъ управою о. Курпяка о годинѣ 5 пополудни слѣдуючи псальмы: 1) „Благообразный Іосифъ“ A-moll Лаврозского; 2) „Амѣнь глаголю Тебѣ“ C-moll Гайдена; 3) „Искупилъ ны еси“ A-dur и 4) „Ужасъ бѣ“, D-dur Бортняньского; 5) а) „Виджу Тя“ F-moll и б) „Жажду“ As dur Гайдена; 6) а) „Насъ ради“ C moll, б) „Єгда на крестѣ“ Es dur, в) „Чимъ васъ оскорбихъ“ C-moll и г) „Яко овча“ Es-dur Бортняньского; 7) „Кресту Твоему“ D dur.

— **На дохѣдъ будовы церкви въ Бѣбрцѣ** вѣдограють третього дня Великодныхъ святъ т. в. 19. н. ст. цвѣтня с. р. члены тамошнои читальнѣ „Просвѣты“ мельодраму въ пяти актахъ „Капраль Тимко“. Зъ огляду на цѣль представленя просить ся о численну участь.

— **Убійство жены и ксьондза.** Страшного, подвѣйного убійства допустивъ ся въ першій день лат. святъ [10-ого с. м.] о 5 годинѣ пополудни управитель дѣбръ Константинъ Винярскій въ селѣ Дидинѣ коло Сянока. Коли кс. Фелікесъ Бесядскій збиравъ ся на богослужене, Винярскій впавъ на плебанію и заштилетувавъ его, завдавши ему смертельній раны. Убійникъ, повертаючи по довершеню убійства, подыбавъ на дорозѣ свою жѣнку, кузинку кс. Бесядзкого, зъ котрою живъ въ незгодѣ и хотѣвъ зъ нею розбйти ся. Жѣнка ѣхала вѣзкомъ. Винярскій затримавъ вѣзокъ и пхнувъ жѣнку ножемъ въ груди. Кс. Бесядзкій и Винярска померли. Убійника арештовано и пѣдъ ескортою трехъ жандармѣвъ вѣдставлено до Сянока. Причины страшного убійства поки що близше невѣдомѣ.

— **Д-ръ Северинъ Даниловичъ**, адвокатъ въ Кутахъ, зголосивши перенесене своеи канцелярии до Перемышла, доносить намъ нинѣ, що вже не перенесе ся до Перемышля, а на-разѣ лишаесь въ Кутахъ.

— **Руски стіпендіи.** Народный Дѣмъ у Львовѣ оголошуе конкурсъ на дивѣ одноразовѣ стіпендійнѣ запомоги по 25 зр зъ „фонду 3-го мая“ на памятку внесеня панщины для двохъ селянъскихъ сынѣвъ рускои народности, ученикѣвъ зъ середныхъ школъ. Поданя належить вносити до 3 (15) мая черезъ дирекціи школьнѣ на руки Народного Дому у Львовѣ. — На предложене Ставропіѣского Института продовжило намѣстництво право побиранья стіпендій имени Каролины Гинецкои по 105 зр. рѣчно дотеперѣшнымъ стіпенедістамъ: Олексѣ Савюкови и Евг. Юрчиньскому, окончившимъ правникамъ, ще на пѣвтора року, до зложеня докторату.

— **Зъ пѣдъ Устрѣкъ.** *[До вѣдомости Хв. выдѣлу повѣтового въ Лѣську.]* Дѣбрскій обшаръ Ялове въ лѣськѣмъ повѣтѣ закупивъ устрѣцкій дукъ, жидъ Генігъ, а радше его подруга Шіфра, бо властиво лишь про ню у насъ люде бесѣдують. Вѣдъ сего жида вынанявъ Ялове Завель Гросманъ зъ Бандрова. Повѣтова рада въ Лѣську почала направляти дорогу черезъ и Бандрѣвъ и вже можна було якъ-такъ переѣхати. Але бѣда вихала жида и все пѣшло по давному. Въ Яловѣмъ пониже двора коло коршмы тече потѣкъ по-при дорогу. Высше мѣстка зладивъ собѣ жидъ догѣдне мѣсце для повня худобы, щобы вѣтеръ не задувавъ снѣгом воды въ потѣцѣ. При самѣй дорозѣ вбивъ въ землю двѣ высокій жердки, на нихъ поставивъ поперечину, на те наклавъ пластя зъ яличковыхъ галузъ по-надъ потѣкъ такъ, що вода стояла якъ бы пѣдъ колибою або шопою. Низше тои шопы наметавъ галузя на воду и тымъ способомъ здержавъ вѣдплывъ воды звычайнымъ коритомъ. Вже въ зимѣ, въ лютѣмъ, коли наставъ попустъ, вода выллялась на дорогу, але що земля була замерзла, то ще можна було переѣхати. Однакъ теперь вода творить высше дороги цѣле озеро и въ чотирохъ мѣсцяхъ ѣи переплываю. Тяжко тамтуды переѣхати, маточныи колѣсъ ховають ся въ водѣ. На дорозѣ ямы, яруги, и горбки, а того не видно, бо вода закрываю; хиба ажь тогды покаже ся, коли вѣзъ на всѣ боки перехилюесь и переверненемъ грозить. А рухъ на тѣй дорозѣ дуже оживленый; тамтуды перевозять зъ двохъ тартакѣвъ дошки, латы, зъ лѣсѣвъ бальки, а до копалень нафты поживу и потрѣбну бляху, руры, зелѣзо и вуголь. Хв. выдѣлъ повѣтовый зволить якъ найскорше въ се вглянути и приказати жидови, щобы спрятавъ свою загату зъ-надъ водѣ, воду спустивъ, куды належить, и дорогу направивъ, бо зъ его вины попсувала ся такъ, що тамтуды не можна безъ небезпеченьства житя переѣхати. — Такожь на повѣтовѣмъ гостинци въ Ясени дорога такъ розкисла ся, що 5-ого цвѣтня вѣзъ запавъ однымъ бокомъ въ землю, перевернувъ ся и кѣнь згибъ. На возѣ була паща, закуплена мабуть въ Добромили. Хоть люде тяжко на тѣй дорозѣ бѣдують, а про те мѣжь Устрѣками, а Лютовисками стоять ажь двѣ рогачки.

— **И се купивъ!** Дня 28 н. ст. марта выбравъ ся одинъ крамарь изъ Щирця до Львова, щобы закупити товарѣвъ. Цѣлый день волочивъ ся по заулкахъ Львова, закупляючи дешевый товаръ по жидѣвскихъ норахъ. Вечеромъ, прибувши домѣвь, при розпакованю товарѣвъ найшовъ — трупа дитины. Перелякавый заалярмувавъ цѣлый Щирецъ, але до сего часу не выкрыто, хто ему пѣдкинувъ такій страшный товаръ. Теперь уже певно добре буде переглядати, що купуе.

— **П Левъ Лопатиньскій**, директоръ руского народного театру, надѣславъ намъ отсе письмо: Зъ нагоды концерту въ память Т. Шевченка въ Тернополи появила ся въ 68 ч. поважанои часописи допись пана И. К. про театръ, що дуже прикро вразила такъ дирекцію театру, якъ и цѣлу дружину. Поминувши невѣрне представленя ситуаціи, вразило найбѣльше те, що зроблено се зъ нагоды народного свята, до котрого якъ-разъ артисты причинились своимъ трудомъ и дирекція театру понесла матеріяльну жертву. Въ имени правды и справедливости просимо Хвальну Редакцію о ласкаве помѣщеня слѣдуючого спростованя:

1) Участь дружины театральноп въ концертѣ Шевченка не дала жаднои нагоды сконстатованя анѣ „качесовъ и спорбвъ“, анѣ „первовости“, анѣ „артистичнои амбіціи безъ амуніціи“ такъ середъ самои дружины, якъ и супротивъ членѣвъ рускихъ товариствъ, що брали участь въ тѣмъ вечерѣ.

2) Спроваджене львѣвскихъ артистѣвъ не було нѣякъ нетактомъ дирекціи, а хиба невдатнымъ фінансовымъ пѣдприятемъ, бо публика вийшла цѣлковито задоволена зъ выставы, але було ихъ такъ мало, що ледво оплатили ся збѣльшенѣ кошты. Моральною-жь користію того вечера було, крѣмъ вплыву артистичного, якій мають всякій гостинній выступы, також и те пересвѣдченя, котре здавсь подѣляе и поважный п. И К, що въ трупѣ е такій спѣвочій силы, що „цѣлѣсть була-бъ певно далеко гладше выйшла зъ власными силами“.

3) Дирекція вовсѣмъ въ правѣ „диспонувати сама режісерами“, а коли поважаный п. рецензентъ сумнѣвае ся о тѣмъ, то вѣдсилаемо его до сензаційного у вѣденьскѣмъ свѣтѣ театральнѣмъ пѣроцесу режісера Лянкамера противъ панны Шенереръ, директорки театру „An der Wien“ зъ дня 4. с. м. Мимо „формального контракту“ казала директорка выдалити режісера пробы за непослухъ и нечемне поведене и въ тѣй хвили зѣрвала зъ нимъ контрактъ, а судъ орѣкъ: Панна von Шенереръ е безусловно управнена розвязати контрактъ односторонно, бо поведене Лянка мера супротивляе ся дисциплінѣ, котру *якъ разъ режісеръ въ першій лініи обовязаный заховувати.*

4) Представленя пополудневѣ даютъ народу молодшимъ артистамъ пробовати ся въ бѣльшихъ роляхъ и черезъ те мають свою рацію. Такій выступы е для молодыхъ артистѣвъ заохотою до праць, а не тягаромъ, по котрѣмъ „ледво дотягають свои обовязки“. Сей закидъ може дирекція уважати хиба за признане для себе супротивъ давнѣйшихъ безпастанныхъ нарѣкань, що въ театрѣ нѣчо не робить ся.

5) Початокъ представленя опѣзняе ся выключно черезъ те, що сала „Сокола“ занята до 7½ годины и публика въ Тернополи пѣзно сходить ся до театру. — Зъ глубокимъ поважанемъ *Левъ Лопатиньскій* директоръ рус. нар. театру.

На опасках нинѣшного числа „Дѣла“ знайдуть тѣ нашій Р. Т. Передплатники, котрѣ доси ще не вырѣвнали передплаты за першій чверть рѣкъ 1898 р., зазначену нашою Адміністрацією квоту залеглости по нинѣшный день. Дуже просимо вырѣвнати залеглѣсть якъ найскорше, *по змозѣ вѣдворотною почтою*, бо Адміністрація мусить при новѣмъ кварталѣ присылкою тыхъ залеглостій вырѣвнати довги выдавництва, якій причины залеглостій мусѣли настати въ фабрицѣ паперу, въ друкарни и т. д. А щобы тотій „залеглости“ за часопись разъ вже скѣнчились у Русинѣвъ, то просимо такожь — вразъ изъ залеглостію присылати и передплату, кому трудно на довшій часъ, бодай на коротшій, бо-жь рѣчь ясна, ще лекше передплатникови постаратись о 4 зр. 50 кр. квартально або хочь-бы 1 зр. 50 кр. мѣсячно, якъ Адміністрацін дневника о тысячѣ зр.! Прецѣнь-же она мусить платити все готѣвкою, а коли выдавництво независиме, безъ нѣякои субвенціи, здане вѣдно на передплату, то кождый легко уявить собѣ тій клопоты, якій выдавництву приносить ся справдѣшна язва — „залеглости“!

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Новопоставленѣ пресвѣтеры дѣстали посады: Валер. Ольшаньскій завѣдательство въ Луковѣ дек. ясленского; Алекс. Залитачь сотрудництво въ Плосковѣмъ ad Галѣвка дек. жукотиньского; Левъ Саламонъ сотрудництво въ Ванѣвцѣ дек. коросняньского и Ром. Кепистиньскій въ Комарничахъ дек. нижанковѣвского. — Канон. институцію дѣстали оо. Георгій Вербицкій на Синявку дек. любачѣвского; Конст. Гриценкевичъ на Стару-сѣль; Вас. Загаевичъ на Волчухи дек. судово-вишеньского. — До канон. институціи завѣзваній оо.: Мих. Петровскій на Ильникъ дек. высочаньского; Мих. Кузьмакъ на Порудно дек. яворѣвского; Вас. Чернецкій на Дикѣвъ дек. олешицкого; Діонисъ Гичко на Днѣстрикъ дубовый дек. жукотиньского. — Завѣдательства дѣстали оо.: Алекс. Гумецкій въ Малковичахъ дек. перемыско-загородского, Иполитъ Хилякъ въ Литанѣ дек. мокряньского и Вас. Полиньскій въ Потоцѣ великѣмъ дек. старосамборского. — Сотрудництва дѣстали оо.: Волод. Коритовскій въ Олешичахъ, Емил. Крайчикъ въ Смолинѣ дек. любачѣвского, Мих. Телетъ въ Ожомли дек. судово-вишеньского, Алекс. Брикъ въ Бѣличи долѣшнѣй дек. старосамборского. — Ординаріятскимъ комісаремъ въ справахъ сервітутовыхъ на деканатъ кулинковскій инзнованый о. Іосифъ Пелехъ, завѣдатель того жь деканата.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 12. цвѣтня. Гр. Тунъ выѣхавъ до Праги.

Будапештъ 12. цвѣтня. Вчерашне свято на памятку конституціи зъ 1848 р. выпало величаво. Спѣльне засѣданѣ обохъ палатъ сойму вѣдбуло ся пѣсля програмы. На промову президента Сілядія, котрый вручивъ королеви на королѣвскѣмъ замку адресу, вѣдповѣвъ цѣсарь, увевняючи, що вѣрить въ патріотизмъ народѣвъ угорскои короны и тверезу мудрѣсть угорского парляменту, почѣмъ высказавъ надѣю, що угорскій народъ и парлиментъ буде завсѣгды стояти на державно-правныхъ основахъ и поступати до пѣддвигненя правдивого добра краю, а тымъ самымъ до скрѣпленя державнои силы монархіи. Вѣдповѣдь цѣсаря принято зъ великимъ одушевленемъ. По полудни вѣдбуло ся урочисте засѣданѣ рады мѣскои, на котрѣмъ выголошено кѣлька патріотичныхъ бесѣдъ, величаючи заслуги короля и указуючи на щирѣ взаемины мѣжь королемъ а народомъ. Вечеромъ було мѣсто освѣтлене. Величавый похѣдъ зъ смолоскипами удавъ ся на королѣвскій замокъ, де вѣдспѣвано кантату. Цѣсарь выйшовъ на бальконъ и дякувавъ за овацію, а зѣбраный передъ замкомъ здвигъ народу не умовкавъ въ окликахъ на его честь.

Парижъ 12. цвѣтня. Поновный процесъ противъ Золѣ начне ся передъ судомъ присяжныхъ д. 23. мая въ Версалю.

Завтра будуть оголошенѣ выборы до новои палаты депутованыхъ на д. 8 и 22 мая.

Мадритъ 12. цвѣтня. Ма интервенцію держави постановила рада державна оголосити на Кубѣ розъемъ. Повѣдомлено о тѣмъ губернатора Кубы ґенер. Блянка. Испаньскому послови въ Вашингтонѣ припоручено повѣдомити о тѣмъ правительство Сполученыхъ державъ.

Новый Йоркъ 12. цвѣтня. Доносять сюды зъ Кубы, що начальникъ повстанцѣвъ именемъ кубаньского тымчасового правительства повстанчого вѣдкинувъ розъемъ и заявивъ, що повстанцѣ не зложать оружя, поки испаньске войско не уступить ся зъ Острова.

Вашингтонъ 12. цвѣтня. Вчера вѣдчитано въ обохъ палатахъ конґресу посланіе президента Мекъ Кінлія. Змѣстъ его такій: Не на часъ теперь признавати кубаньскихъ повстанцѣвъ воюючою стороною; але треба ужити оружной силы, щобы якъ найскорше положити конецъ вѣйнѣ на Кубѣ и забезпечити тамошному населеню стале и поважне правительство. Американьске правительство жадае кредиту, щобы можна подати помочь кубаньскому населеню, терпячому нужду, и тымъ причинити ся до спокою и розъему. Вкѣнци зазначуе ся, що вже по уложеню посланія насѣпла урадова вѣсть, що

Сиропъ зелово-солодовый

Д-ра Зебургера. Знамените и выпробоване средство противъ усякихъ хоробъ грудныхъ и гортани.
Цѣна 50 кр. 9

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 151—7

испаньска королева-регентка явелѣла оголосити на Кубѣ розъемъ, хочь речинець и условя его доси не поданѣ. Коли розъемъ доведе до цѣли, тогдѣ сповнить ся такожь бажане американьского правительства; въ противнѣмъ разѣ буде се новымъ доказомъ, що теперѣшнѣ заходы Сполученыхъ державъ в оправданѣ. — Посланіе вѣдослано безъ дебаты до комісіи для заграничныхъ справъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Руску Бурсу въ Новѣмъ Санчи зводили за часъ вѣдъ 6 до кѣнця марта с. р. зложити одноразовѣ датки Р. Т.: І. Борисъ урядникъ зелѣзничій въ Краковѣ зъ рускихъ вечерницъ, якѣ вѣдбули ся въ Краковѣ дня 15 лютого с. р. 5 зр.; Климъ Топольницкій старшій комісарь скарбу въ Самборѣ вѣдъ себе 1 зр а 4 зр. зѣбраныхъ на похоронѣ п. Лаврецкои въ Самборѣ; о. Іоанъ Присловскій парохъ зъ Фльоринки 10 зр.; о. Іоанъ Сенета парохъ зъ Береста и Полянъ зѣбравъ мѣжь своими парохіянами 23 зр. 13 кр. (на котру то квоту зложили: о. Сенета 1 зр., Данько Трохановскій начальникъ громады въ Полянахъ ad Берестъ 10 зр., каса громадска въ Полянахъ 1 зр., Александеръ Полянъскій 2 зр., Миколай Криницкій 50 кр., Мойсей Ковальскій 15 кр., Осипъ Щеснакъ 8 кр., Иларіонъ Яворскій 1 зр. 20 кр., Гриць Коханъ 1 зр. 50 кр., Евсевій Олесневичъ 1 зр., Теодоръ Дутко 1 зр., Илько Мерена 1 зр. и Кость Паньчикъ 70 кр.); о. Володимиръ Венгриновичъ сотрудникъ зъ Тартакова зъ акафисту 6 зр. 50 кр.; о. Атанасій Котисъ парохъ зъ Телешницѣ саннои 2 зр.; о. Теофіль Глушкевичъ парохъ зъ Малнова 2 зр.; д ръ Ярославъ Кулачковскій директоръ „Дністра“ 2 зр; Романъ Шкирпанъ купецъ зъ Бережанъ зѣбраныхъ 3 зр. 50 кр. (а тую квоту зложили: Шкирпанъ 1 зр., М. Тарасевичъ 1 зр. 50 кр., Брилиньскій 50 кр. и о. Чубатый 50 кр.); Исидоръ Чопоновскій директоръ банку христіянъского въ Краковѣ 2 зр.; каса позичкова въ Теребовли 5 зр.; о. Мих. Жарскій парохъ зъ Стронятина 1 зр.; о. Вас. Козловскій сотрудникъ въ Кракова зѣбравъ въ Хшановѣ при нагодѣ приѣзду тамъ на Великодну сповѣдь 6 зр. въ котрои то квоты половину призначено на Бурсу а другу половину на будову церковцѣ въ Новѣмъ-Санчи; Григорій Кульчицкій емер. директоръ въ Коломыи прислявъ 22 зр. 67 кр. зѣбраныхъ: на вечерницяхъ въ „Родинѣ“ (2 зр. 27 кр.) и на комерсѣ (20 зр. 40 кр.), въ котрѣй то послѣднѣй квотѣ мѣстить ся датокъ 10 зр вѣдъ д ра Дембицкого адвоката въ Коломыи; о. Мих. Ладижиньскій парохъ въ Бересцѣ 1 зр.; о. Іосифъ Мохнацкій парохъ зъ Лабовы 2 зр.; о. Іоанъ Залуцкій деканъ зъ Теребовлѣ 5 зр.; д-ръ Кебузиньскій лѣкарь въ Перемышли 20 зр., зъ чого призначивъ 10 зр. на Бурсу а 10 зр. на церковь въ Нов. Санчи; Теофіль Михайловичъ кондукторъ зелѣзничій въ Боркахъ великихъ 50 кр.; Н. Н. зъ Нов.-Санча 5 зр.; о. Іоанъ Чирняньскій парохъ зъ Королевои рускои 3 зр.; о. Теофіль Качмарчикъ парохъ зъ Бѣлцаревои вѣдъ своихъ громадянъ 15 зр.; Вас. Чайковскій богословъ зѣ Львова зѣбравъ мѣжь питомцями дух. семинаріи 14 зр. 64 кр. зъ котрои то квоты призначено 5 зр. на Бурсу а 9 зр. 64 кр. на церковцю въ Нов. Санчи; Банкъ звязковый въ Станиславовѣ 10 зр. — На будову рускои церкви въ Новѣмъ Санчи зложили дальше Р. Т.: І. Борисъ урядникъ зелѣзничій въ Краковѣ зъ рускихъ вечерницъ 5 зр.; о. Мих. Жарскій 1 зр. и о. Мих. Ладижиньскій 1 зр. — Комітетъ маючи заложитись Рускои Бурсы въ Нов.-Санчи почуваесь до милого обовязку зложити всѣмъ Добродѣямъ и Товариствамъ щиро-руску подяку за ихъ жертвы и при сѣй нагодѣ звертае ся до всѣхъ нашѣй молодежи приклонныхъ людей зъ покорною просьбою, щобы й на дальше не вѣдмовляли ся вѣдъ опѣки для нашои институціи. — За комітетъ *П. Лѣщиньскій* предсѣдатель, *В. Яворскій* скарбникъ.

Цѣна збожа и другихъ продуктѣвъ.

9 н. ст. цвѣтня 1897.

Львѣвъ: Пшениця 11·25 до 11·70, жито 7·75 до 8·25, ячмѣнь броварный 7·— до 9·—, ячмѣнь пашнистый 7·— до 7·75, овесъ 7·50 до 8·10, рѣпакъ 11·— до 11·75, горохъ 7·— до 7·75, вика 5·75 до 6·25, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 6·50 до 6·80, гречка 7·75 до 8·75, конюшина червона 35·— до 45·—, конюшина бѣла 30·— до 40·—, конюшина шведска 45·— до 70·—, тымотка 15·— до 22·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 6·— до 6·25, кукурудза нова 5·90 до 6·10, хмѣль —·— до —·—, за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ 17·25 до 17·75 зр.

Надосланѣ

Зиѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнах найдешеи цѣх въ великѣмъ выборѣ окуляры, двіскеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроюе ся електричныхъ дзвінковъ — Замовленя въ провінціи вѣдворотно. 418

Адреса: Оптикъ Копернинкій Львѣвъ улиця Галицка ч. 1

Що?

Можь набути въ Заведеню Переплетничѣмъ

М. Спожарского и Сына

у Львовѣ, ул. Руска ч. 1.

АЛЬБУМЫ НА ФОТОГРАФІЇ рѣжнои величины

ОБРАЗЫ ВЪ РАМАХЪ до украшеня комнатъ

РАМЫ ДО ОБРАЗѢВЪ всякого рода и величины

ЛИСТЫ ЗЪ КУВЕРТАМИ

въ портретомъ Т. ШЕВЧЕНКА въ касетках по 20, 30, 45, 85 и 120 кр.

ГАЛЯНТЕРІЙНІ ВЫРОБЫ на подарунки

МОЛИТВОСЛОВЫ

єврейскій, дамскій, для дѣтей и мірянъ

КНИГИ

до всякого домашнего и урядового ужитку

КНИГИ ЦЕРКОВНІ всякого рода

ЄВАНГЕЛІЯ

нового выданя, малого формату.

ДРУКИ МЕТРИКАЛЬНІ.

До переплету

принимае ся всякій роботы вѣдничій въ кругъ переплетництва.

Всякій замовленя вѣдворотною почтою. 62 24—30

МОЛОТКИ револьверовъ до значени деревъ [до 10.000] по зр. 28. Топорцѣ лѣсній до тои самои цѣли по зр 6·50 Числа до значеня худобы по зр 3,— поручае ПЕТРО ХИОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 1955

Поважане Паньство!

Удержуючи передъ кількома роками роботню и складъ обуви, тѣшивъ ся я все повнымъ довѣремъ Ласкавыхъ моихъ Р. Т. Вѣдбирательокъ

Теперь вѣдкрывъ я знова

РОБОТНЮ И СКЛАДЪ ОБУВИ

мужескои, жѣночои и для дѣтей.

Отже остаюсь ся пригадатись Поважаному Паньству, якъ и Всечестному Духовенству и прошу отсимъ уклѣнно о ласкавѣ Ихъ взѣлядъ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Маріянъ Каролъ Хенціньскій

при улици Городецкѣй ч. 38 [пѣдчасъ стація кѣнного трамваю] у Львовѣ.

Зъ провінціи выстатчить на мѣру одинъ зужитый черевикъ. 134 14—24

Маса мігдалова ½ кільо 60 кр.
Маса горѣхова ½ кільо 50 кр.

Замовленя свячочій на торты, мазурки, сырники, перекладанцѣ, бабы колачѣ, баранки, цукры, гербатники и т. д. пріймае

Цукорня

Чеслава Шнайдера

улиця Баторія 32 противъ гімназіи. 145 2—3

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батькѣвщина“ и „Читальни“) тыжднева популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львѣвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорѣчнѣй сесіи соймовѣй, о выборахъ, вѣдозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховѣ переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Коста Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новѣмъ законѣ дороговѣмъ, О краевѣй продажи соли, О краевѣй акцизѣ вѣдъ напиткѣвъ, Вас. Нагорного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Пеленьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зѣ всѣхъ сторѣнъ краю; 5) порады, питаня и вѣдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспѣльно-політичныхъ; 6) рухъ селянъства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысль и торговля.

ОГОЛОШЕНЄ.

Рада управляюча „Касы Задатковои въ Стрыю“, Товариства зареестрованого зъ ограниченою порукою, подае симъ до вѣдомости своихъ Вп. Членовъ и Р. Т. Публики, що въ Провѣдну Недѣлю дня 24 цвѣтня 1898 о годинѣ 5 по полудню въ льокалю Касы пѣдъ Чорнымъ Орломъ въ Стрыю вѣдбудуть ся

Звычайнѣ Загальнѣ Зборы

Товариства „Касы Задатковои въ Стрыю“

зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ:

1. Справоздане зъ дѣяльности Дирекціи за рѣкъ 1897 (III рѣкъ адміністр.) и удѣлене абсолюторіюмъ Дирекціи на внесокъ комісіи ревізійнои.
2. Пропозиція Рады управляючои и ухвала Зборѣвъ що-до роздѣлу чистого зыску.
3. Выборъ 3 членѣвъ Рады управляючои на три роки и доповняючій выборъ 1 Члена Рады управляючои на два роки, такожь выборъ 1 заступника на 3 роки и доповняючій выборъ 1 заступника на 2 роки.
4. Выборъ трехъ членѣвъ Дирекціи и трехъ заступникѣвъ.
5. Выборъ комісіи ревізійнои.
6. Внесеня членѣвъ.

На Зборахъ тыхъ предложить Дирекція слѣдуюче замкнене рахунковъ за рѣкъ 1897:

Рахунокъ оборотѣвъ

Рѣдъ	Приходу	зр.	кр.	Розходу	зр.	кр.
1 На фондъ резервовый звыч.	вложено	192	31	ульоковано	192	31
2 На фондъ надзв. стратъ	вложено	101	—	ульоковано	101	—
3 На удѣлы член.	виплачено	1080	—	звернено	38	—
4 Вкладокъ щадн.	вложено	13868	69	пѣднято	6978	73
5 Позичокъ на скр.	сплачено	5474	85	удѣлено	11541	—
6 Позич. на векслѣ	сплачено	140	—	удѣлено	370	—
7 Вѣдсотокъ	в. поз. побр.	909	44	до ощад. доп.	415	24
8 Коштѣвъ спору	побрано	44	87	выдано	104	10
9 Коштѣвъ адмін.	побрано	125	49	выдано	104	05
10 Зыскъ зъ попер. л.				выплачено	270	94
11 Готѣвка въ касѣ	1. I 1897	64	40	31 XII. 1897	1885	68
Сума	приходу	22002	05	розходу	22002	05

Загальна сума цѣлорѣчного обороту 1897 — 44004 зр. 10 кр.

Рахунокъ бѣлянсу

Актива	зр.	кр.	Пасива	зр.	кр.
1 Льокація фонду рез.	545	99	1 Фондъ резервовый	545	99
2 Льокація фонду над.	101	—	2 Фондъ надз. стратъ	101	—
3 Пожички на скрипт.	17431	61	3 Фондъ кошт. заснов.	41	60
4 Пожички на векслѣ	305	—	4 Удѣлы членѣвъ	3305	20
5 Залеглѣ вѣдсот. поз.	310	—	5 Вѣдсот. побр. на 1898	204	30
6 Залег. кошта спору	59	23	6 Решта зыску за 1896	88	34
7 Движимости	240	73	7 Вкладки щаднічѣ	15945	33
8 Готѣвка 31/XII 1897	1885	68	8 Зыскъ за р. 1897	647	48
Разомъ	20879	24	Разомъ	20879	24

Стрый, въ мартѣ 1898 року.

Дирекція: *Д-ръ Г. Олесницкій* в. р. *Д-ръ В. Охримовичъ* в. р. *о. О. Бобикевичъ* в. р. — За раду управляючу: *Ю. Федусевичъ* в. р. *І. Реваковичъ* в. р.

Що-до роздѣлу чистого зыску за рѣкъ 1897 въ квотѣ 647 зр. 48 кр. а. в. выказаного — поставить Рада управляюча слѣдуюче внесеня:

1) 10% чистого зыску въ сумѣ 64 зр. 75 кр. призначуе ся на побольшене звычайного фонда резервового;

2) яко тантіэму для Дирекціи, котра безплатно урядувала, призначае ся квота 250 зр. — кр.

3) на побольшене фонду надзвычайныхъ стратъ призначуе ся квота . . . . 100 зр. 13 кр.

4) на дівіденду вѣдъ удѣловъ членьскихъ, котра въ высотѣ 6% установляе ся, призначае ся квоту . . . . . 111 зр. 60 кр.

5) яко вкладку членьску на удѣлы „Народного Дому въ Стрыю“ разомъ зъ виписовымъ мае ульокувати ся квота . . . 51 зр. — кр.

6) яко датокъ дармый для „Народного Дому въ Стрыю“ призначуе ся квота . . 50 зр. — кр.

7) яко датокъ дармый для „Рускои Бурсы въ Стрыю“ призначуе ся квота . . . 20 зр. — кр.

Разомъ: 647 зр. 48 кр.

152 1—1

О. Юлія Федусевичъ в. р. *Иванъ Реваковичъ* в. р.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИГНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90 дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій зъ** 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованій по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

Найновѣйшій фасоны — цилиндры, капелюхи штивнѣ и мягкѣ зъ фабрики П. Ц. Габіга зъ Вѣдня

поручае магазинъ новостій

Мартина Міллера

у Львовѣ

площа Галицка ч. 14, побѣчъ Банку Гіпотечного. 126 6—10

ПОТРѢБНЫЙ

ученикъ высшои гімназіи або академикъ яко учитель до приватистѣвъ. На поставленій условія дасть вѣдповѣдь урядъ парохіяльный въ Хотинци п. Стѣбно via Перемышль. 147 1—2

По низкихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львѣвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 18—?

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середньо-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

поізд посп.	поізд особ.	до Львова	поізд посп.	поізд особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двіц ця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
вічі			**вічі**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче			
	3.30	„ „ „ головн. дворець		4.40	до Кракова
5.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		6.45	„ Кракова
	6.55	„ Кракова		7.05	„ Сокаля
8.45		„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вимком понеділка		7.30	„ Лавочного
	9.30	„ Кракова		7.47	„ Тернополя з Підзамча
8.49		„ Підволочиск на Підзамче		7.48	„ Янова
9.50		„ Ицкан		10.30	„ Ицкан
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			„ Кракова
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ним вечером до 5 годики 59 мінут рано. 5

Въ кождій рускій хатѣ повинень знаходитись

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1898.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черняньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іоакима Гроніна.

Ч. 73. Львовъ, Середа 1 (13) Цвѣтня 1898 Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ свитъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и патницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинъского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты рахуе ся у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатконъ

въ Австрії:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся ли ше на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатай вольный вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся ихъ місце а въ рубрицѣ „Надѣсланое“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инші денесеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ отзыва.

Русины галицкои землѣ!

Пятьдесять лѣтъ тому, якъ наші хлѣборобы робили ще панщину. Страшній то були часы для руского селянина. Вонъ стогнавъ въ тяжкѣмъ ярмѣ згѣрдного пѣдданьства; земля, що ся посѣдавъ, не була его повною власностію, хоть за ню кровавымъ потомъ зрошувавъ дворскій ланы, и неразъ вдову его та сироты выганяли зъ грунту; голодного та хорого гнали атаманы на чужу роботу; вонъ не мавъ нѣ волѣ своеи нѣ права, та коротавъ смутный вѣкъ въ неволи и темнотѣ.

Ажь прийшовъ патентъ цѣсаря Фердинанда зъ 17. цвѣтня 1848., котрымъ скасовано панщину. Вѣдъ теперь невольникъ ставъ свободнымъ: его вже не гнали до двора на роботу; земля, котру ужиткувавъ, стала его власна; придбанымъ добромъ мѣгъ надѣляти свои дѣти и спокойною працею добувати собѣ гаразду; вонъ ставъ господаремъ и вольнымъ горожанином.

Длятого зъ невысказаною радостію привитали рускій хлѣборобы оголошене цѣсарского патенту. Старі люде памятають, яке одушевлене переняло тогды весь рускій людъ, якъ вонъ справлявъ празники, вѣдбувавъ святочні походы, якъ складавъ пѣсни о скасованю панщины. Се була хвиля радости, якои вонъ въ сткахъ лѣтъ не зазнавъ.

Але не тѣлько для селяньства а такожь для цѣлого народу руского рѣкъ 1848-ый бувъ превеликон ваги. Русины стратили вже давно своихъ вельможь, свѣтскои интелігенціи такъ якъ-бы не мали, духовеньство було понижене и безсильне, мѣщаньство ледви давало знаки якого жытя: взагалѣ почуте народне притупилось цѣлкомъ, бѣльша часть Русинѣвъ не мала свѣдомости, що они самостійный славяньскій народъ, не знала своеи исторіи, а рѣдна мова уступала що-разъ бѣльше зъ руснихъ домѣвъ а навѣть зъ церковъ. Здавалось, що галицко рускій народъ, сповитый вѣковымъ сномъ, вже бѣльше не встане, що прибитый горемъ-недолею, здушеный и осмѣяный загине марно.

Ажь прийшла зъ заходу зорница свободы и розрухала весь спячій народъ рускій, прискорюючи вразъ здоймлене невольничихъ путъ рускому хлѣборобови. Пѣдъ благодатными лучами незнаной доси свободы закипѣло нове жите середъ руского народу. Зъ затлѣлого попелища блиснула искра самопѣзнаня и народного почутя та достоинства; завмерлый народъ рускій вставъ, воскресъ! Загомонѣло призабуте и понижене руске слово, вѣджила пѣсня Маркіянова. Поббчь освободженого „хлопа“ починають ставати новѣ ряды борцѣвъ народныхъ зъ духовной и свѣтскои интелігенціи щобы шырити народну свѣдомость и питому просвѣту та науку, щобы обезпечити добробытъ руского народу и здобути ему рѣвноправность політичну. Въ лѣдъ за тымъ повстають и ростуть рускі институціи: просвѣтні, науковѣ, господарскі и політичні, а освѣдомленый народъ рускій смѣло ставить чоло всякимъ супротивнымъ намаганямъ чужихъ и своихъ.

Правда, що надане свободы а опѣсля и конституціи застало нашъ рускій народъ непригotовленымъ до користаня зѣ всѣхъ ся добродѣйствъ, що другій зъумѣли загорнути для себе бѣльшу часть належныхъ намъ правъ, що не въ однѣмъ давить насъ нове лихо; однакожь мы выдержали пѣвѣкову пробу та въ борбѣ о наше народне истнованє загартували духа народного и промостили дорогу до здѣйсненя нашого народного оклику: Русь для Руси!

Рускій народе!

До Тебе вѣдзываемо ся теперь въ передодни 50-лѣтного ювілею знесеня панщины и нашого вѣдродженя народного. Сій памятній роковины годить ся намъ обходити достойно и торжественно. Помянувши давне лихолѣте, треба намъ провѣрити нашу роботу народну вѣдъ того часу та громадно одушевити ся до дальшои працѣ, яка насъ ждѣ. Нашъ обходъ ювілейный повиненъ бути и всенародный, а щобы вонъ справдѣ бувъ такимъ, взываемо на цѣлій галицкій Руси ось такъ святкувати той ювілей:

Въ недѣлю дня 3. (15.) мая, т. є. въ самъ день оголошеня цѣсарского патенту зъ дня 17. цвѣтня 1848. р. о знесеню панщины, мають вѣдбути ся торжественні вѣдправы по всѣхъ церквахъ зъ вѣдповѣдными проповѣдями и процесіями до хрестѣвъ, поставленыхъ въ память данои свободы. Якъ въ котрѣй громадѣ нема такого хреста, тамъ треба поставити новый хрестъ зъ написомъ: „Въ память 50-ыхъ роковинъ данои свободы (1848—1898)“. По полудни того-жь дня належить по всѣхъ читальняхъ сходити ся, тамъ мають вѣдбувати ся вѣдчиты и розговоры, деклямаціи и співы зъ музикою, примѣненій до памятнои хвилѣ. Де нема читалень, треба нашимъ громадянамъ збирати ся на товарискій сходины у статочныхъ господарѣвъ, де бы старшій селяне, памятаючи панщину и ея скасованє, росказували о нѣй молодшому поколѣню, письменній читали-бъ книжки о панщинѣ, а молодѣжь опѣсля бавила-бъ ся пѣснями и забавами народными. На тыхъ сходинахъ треба також постановити про заложене читалень, крамниць, касъ позичковыхъ, шпихлѣрѣвъ и иншихъ пожиточныхъ спѣлокъ господарскихъ по громадахъ, щобы той памятный день нѣгде не проминувъ безъ хѣсна для руского народу.

Вѣ второкъ дня 5. (17.) мая повинній вѣдбути ся въ повѣтовыхъ мѣстахъ народній вѣча повѣтовій, а по можности також музикально-декляматорскій вечерки зъ вѣдповѣдными промовами и иншій маніфестаціи народній.

Наконецъ въ четверъ дня 7. (19.) мая вѣдбуде ся у Львовѣ по торжественномъ Богослуженю руске всенародне вѣче, а въ вечеръ того-жь дня величавый концертъ.

Рускій народе!

Помянувши добрымъ словомъ патріотичній подвиги першихъ дѣятелѣвъ рускихъ, що пѣднесли въ гору знамя Руси, та ободривши ся духомъ, памятаймо и на нашу будучность. Окрѣмъ самого обходу знесеня панщины и нашого вѣдродженя народного треба намъ поставити тревалу памятку сего всенародного свята. Тою памяткою нехай буде утворене фундаціи для рускои бурсы ремѣсничо-промысловои, де бы рускій дѣти могли выучувати ся и выховувати ся на добрыхъ ремѣсникѣвъ та промысловцѣвъ въ хосенъ и въ честь свого народу. Симъ отворивъ бы ся також новый заробокъ для нашихъ селянъ, котрій вже теперь не можуть выжити зѣ свого грунту а тымъ менше можуть обдѣлити нимъ свои дѣти.

Знаемо добре, що теперѣшне наше жите не оплывае въ достаткахъ, але крѣпко вѣримо, що при такъ важній нагодѣ и для такъ пожиточнои цѣли здобуде ся кождый щирый Русинъ на лепту народну, яку принесемъ въ дарѣ для грядучихъ поколѣнь рускихъ. Мы не жадаемо богато, бо и крейцаровій жертвы мілліонѣвъ сотворять основу для нашои фундаціи народнои. [Жертвы просимо пересылати поки-що на руки п. Василя Нагѣрного, директора „Народнои Торговлѣ“ у Львовѣ.]

Запрошуючи отсимъ весь народъ рускій галицкои землѣ до участи въ тѣмъ обходѣ ювілейнѣмъ, кличемо до всѣхъ:

Збирайте ся, братя Русины, вѣдъ села до мѣста а вѣдъ мѣста до столицѣ! Розпамятуймо нашу минувшість и зважмо, що далеко тяжше було передъ пятьдесятьма роками батькамъ нашимъ, якъ намъ нинѣ, и що мы за той часъ богато поступили напередъ. Се нехай и ободряе насъ на будучность. Сильній духомъ, зъ незломною вѣрою въ святу нашу справу ставаймо якъ одень мужъ до дальшои роботы народнои и зложѣмъ при тыхъ памятковыхъ хрестахъ данои свободы прилюдный обѣтъ, що не спочинемъ, поки не здобудемо собѣ красшои долѣ, яка годить ся вольному а великому народови! Щасть намъ Боже!

За Комітетъ зъ членѣвъ львовскихъ товариствъ рускихъ.

У Львовѣ дня 1. (13) цвѣтня 1898.

Александеръ Борковскій. — Иванъ Гушалевичъ. — Д-ръ Іосифъ Дельквичъ. — Д-ръ Иванъ Добрянскій. — Богданъ Дѣдицкій. — Д-ръ Ярославъ Кулачковскій. — Д-ръ Костя Левицкій. — Василь Нагѣрный. — Д-ръ Левъ Павенцкій. — Теофилъ Павликовъ. — Антоній Петрушевичъ. — Юліянъ Романчукъ. — Д-ръ Дамянъ Савчакъ. — Д-ръ Щасный Сельскій. — Михайло Спожарскій. — Юліянъ Сьокало. — Александеръ Стефановичъ. — Александеръ Темницкій. — Иванъ Чачковскій. — Володимиръ Шухевичъ.

Вѣдозва.

Зъ огляду на таку важну хвилю, якъ 50-лѣтный ювілей панованя Нашого Найминостивѣйшого Монарха Франца Іосифа, котрый выразно въ Своеи безграничнѣй доброті для всего населеня великои державы заявивъ бажане, щобы повысше свято святкували народы основуваньмъ рѣзнородныхъ добродѣйныхъ институцій для питомого добра, порѣшивъ загальный збѣръ „Руского товариства педагогічного“ основувати у Львовѣ Бурсу головно для сынѣвъ учительства.

Сю таку важну постанову спонукали ще й отсѣ обставины:

Хоть прикро дитинѣ лишати рѣдну хатину й рѣдню, то ще прикрѣйше став родителямъ, коли вывозячи въ вѣтцѣвскій-материнѣй любови й науцѣ вылелѣяного хлопця у школу, мусять полишити его пѣдъ чужимъ, звычайно майже незапорученымъ доглядомъ новыхъ опѣкунѣвъ, позаякъ бачать та чують, кѣлько то первѣстно моральныхъ, побожныхъ и чистыхъ серцемъ дѣтей по кѣлькалѣтнѣмъ побутѣ у великому мѣстѣ, середъ найрѣзнороднѣйшихъ погубныхъ для молодечихъ чувствъ вилывѣвъ пустилось на безпуте та знидѣвши фізично й морально, або заздалегѣдь лягло спочивати зъ соромомъ для родины й суспільности у тиху могилу, або стало нещирымъ, неприхильнымъ сыномъ, ба навѣть завзятымъ ворогомъ усѣхъ святощей своихъ родителѣвъ и добродѣѣвъ, а инколи ворогомъ усего національного й державного змаганя!

Та чи-жь не прикро приходить поглянути въ статистику матурестѣвъ, котрыхъ менше якъ половиця буває изъ тыхъ ученикѣвъ, що зачали свою науку въ I-ій клясѣ въ тѣмъ самѣмъ закладѣ, а надто мѣжь ними займають перше мѣсце по сынахъ священикѣвъ сыны убогихъ народныхъ учителѣвъ, що въ нихъ головно рукахъ спочивае просвѣта народу, що въ нихъ доброй и сильнѣй воли лежить бѣльша частина працѣ интелігенціи для добра свого краю, свого народу й державы!

Зъ тыхъ то причинъ зложено тѣснѣйшій комітетъ зъ членѣвъ выдѣлу и поручено ему доповнитись пѣдкомітетами та розвинути скору й живу дѣяльность въ ширеню тои такъ важнои постановы и збиранію добровѣльныхъ датковъ, хоть бы найдрѣбнѣйшихъ.

Тому вѣдзываемось найпаче до руского учительства Галичины: Спѣшѣть здвигати рускій просвѣтный теремъ для збереженя й розвитку защепленыхъ Вами моральныхъ засадъ и релігійно патріотичныхъ идей власныхъ сынѣвъ, кревныхъ и своякѣвъ, не минайте нагоды лишити по собѣ добру славу й память мѣжь жадною просвѣты суспільностію, зменшѣть о одну лепту свои и хочь-бы найконечнѣйшій выдатки щоденного, тяжкого нинѣ жытя, скрѣпѣть себе й товаришѣвъ трѣвкою надѣею на красшу будучнину, а рѣшучо при спѣльнѣмъ змаганю до одной меты та скорѣмъ жертвованю не пропаде тая лепта, що гѣркимъ потомъ хто поливъ, тѣлькы стане довготрѣваючимъ и наглядным доказомъ передъ цѣлымъ цивілізованымъ свѣтомъ, що рускій народній учитель середъ щоденныхъ алидиѣвъ и нехтованя ихъ высокои задачѣ умѣють гѣдно пошанувати 50-лѣтный ювілей панованя того Володаря, що пѣдъ Его миротворнымъ прапоромъ и покровомъ барвѣнкомъ зацвила наука й просвѣта мѣжь усѣма станами суспільности, що тій учитель, несучи слово правды й свѣтла пѣдъ сельскій стрѣхи, бажають просвѣтити и своихъ сынѣвъ у своѣй рѣднѣй мовѣ та подати имъ спроможность добитись красшои долѣ, а при тѣмъ бачити ихъ щирыми сынами й безупинными роботниками на убогѣй нивѣ духового жытя Руси Украины!

Позаякъ наближають ся Великодній свята, котрій часто громадять въ дѣмъ кромѣ рѣдныхъ ще й гостей, тожь нехай и нашъ поклікъ при радѣснѣмъ „Христосъ воскресе“ залунае середъ веселого товариства та найде щиру гостину въ кождѣмъ домѣ.

Поручаючи сю постанову загальныхъ зборовъ щирій опѣцѣ всего учительства, просимо ближе призадуматись надъ нею та заложити окружній [повѣтовій] пѣдкомітеты зъ мужѣвъ, що щиро й горячо займили бы ся збиранемъ датковъ и выбрали мѣжь собою одного повѣреннika, що входивъ бы въ складъ нашого тѣснѣйшого комітету, котрого мѣсце побуту й нарады е Львовъ, академічна гімназія [Педагогічне товариство], а приспѣшити дѣло просимо ще и зъ тои причины, що горячо бажаемо святкувати свято отворена нашои бурсы вже 1-ого вересня 1898 р., опѣсля же подумаемъ про заснованє такихъ же бурсъ и на провінціяхъ.

Всякій кореспонденціи просимо адресувати на руки головы „Руского товариства педагогічного“ у Львовѣ Вп. Е. Харкевича, директора рускои гімназіи.

Комітетъ:

Ил. Огоновскій. Д-ръ М. Пачовскій. І. Строньскій.

Подѣлъ Галичины.

[*Выимокъ зъ промовы посла д-ра Ярославича при дебатѣ надъ заявою пр. Туна.*]

Въ середновѣчнѣй Польщи поступовано зъ Русинами въ такій способѣ, якъ оно нинѣ дѣе ся въ Галичинѣ — и се мало кровавій наслѣдки, котрій потрясли державою. Ясна рѣчь, що въ сѣй хвили кождый, хто хоче на справу дивитись тверезо, але передовсѣмъ приятель краю и обохъ народѣвъ, мусить працювати въ такѣмъ напрямѣ, абы уникати всего, що може довести до повторенія сумныхъ тыхъ подій.

Въ виду поступованя властій зъ рускимъ народомъ маемо право заявити въ найбѣльше рѣшучій способѣ, що при поступаючѣмъ щоразъ бѣльше усвѣдомленю масъ будемо мати досыть силы, щобы насильство вѣдперти насильствомъ. Перша рѣчь, якои вѣдъ правительства мусимо домагатись, то те, щобъ оно и супротивъ нашого народу выконувало истнуючій вже права.

О автономіи можна бы тогдѣ доперва говорити серіозно, коли-бъ се була правда, що — якъ сказавъ презесъ кола польского — галицкій автономісты домагають ся лише справедливости и хотять ей выконувати. Коли однакъ описаній нами вѣдносины мають и

на дальше панувати, тогдѣ не можемо тратити нѣ одного поважного слова на бесѣду о автономіи. Гѣркі досвѣды спонукали вже нашихъ соймовыхъ послѣвъ, занятись за подѣломъ краю и выступити противъ адресы соймовои бѣльшости.

Въ сторонахъ майже выключно заселеныхъ Русинами, вытворено въ штучный способъ перевагу польского елемэнту. Черезъ те майже всѣ уряды, якъ державнй такъ и автономічнй, дѣстали ся въ руки ворожихъ Русинамъ польскихъ станьчикѣвъ, а велика маса селянъ попала въ економічну и соціяльну зависимѣсть вѣдъ малои череды шляхтичѣвъ. Черезъ те и домагають ся нашй соймовй послы, щобы Галичину роздѣлено на два адміністраційнй тѣла: одно зъ польскихъ, а друге зъ рускихъ и мѣшаныхъ руско-польскихъ повѣтовъ.

Подѣлъ Галичины постановили були неразъ уже давнѣйшй австрійскій правительства. Цѣлый рускій народъ, на всѣхъ вѣчахъ, высказавъ жадане того подѣлу. Се жадане и я повтаряю, а выступимо въ палатѣ и зъ вѣдповѣднымъ внесенемъ, котре буде мати на цѣли подѣлъ Галичины.

Жадане, котре я ставлю, вповнѣ годить ся въ высказанымъ тутъ жаданемъ автономіи народѣвъ. Будову треба зачинати на сѣй пѣдставѣ. Зачати треба тамъ, де вѣдносины сталисъ вже незносимѣ, треба привернути державѣ спокѣй розграниченемъ тыхъ народѣвъ, котрй не хотять вже бѣльше жити зъ собою. Очевидно, справы тои не можна рѣшити при зеленѣмъ столику. Ѣи треба передати самому народови, най вѣнъ рѣшае, якъ хоче справу уладити. Въ подробицѣ запустимось доперва тогдѣ, коли поставимо вѣдповѣдне внесенэ. На кождый случай головнымъ принципомъ буде тамъ принципъ охороны меншостій.

Деякй нѣмецкй партіи домагаютъ ся вѣдокремленя Галичины. Рускій народъ уважае се за найбѣльшу небезпечнѣсть для свои будучности, для свого національного истнованя.

Нѣмцѣ мають по-части рацію, бо по тѣмъ, що въ послѣдныхъ часахъ въ парляментѣ дѣяло ся, мусѣли прийти до переконаня, що жерело всего нещастя лежить въ Галичинѣ. Президентъ міністрѣвъ, котрый впровадивъ до палаты поліцію, є клеричнымъ оказомъ галицкимъ. И президентъ палаты впровадивъ до вѣденьского парляменту галицкй штучки выборчй. Не диво, що Нѣмцѣ мавши нагоду наочно подивляти дѣяльнѣсть галицкихъ панкѣвъ, мусять бути въ страху, що Галичина знищить имъ овочѣ захѣдноп культуры. Але вѣдокремлене Галичины — то не добра метода. Джуму треба здавити на мѣсци. Сли Нѣмцѣ тѣлько вылучать Галичину — джумы політичнои не збудуть ся, она буде дальше въ Австріи роскошувати...

О нашѣмъ становиску до нового правительства не потребую тратити богато слѣвъ. Якъ пѣдъ иншими правительствами, выдержимо и теперь въ найкрайнѣйшѣй опозиціи такъ довго, якъ довго правительство несповнить бодай тыхъ жадань, котрй є — що такъ скажу — альфою політичного жита!

Доповняючй выборы.

Зъ Бучача пишуть намъ:

Выборчій комітетъ бучацкого повѣту ухваливъ на своѣмъ засѣданю зъ дня 11 с. м. представити выборцямъ кандидатуру п. Юліяна Романчука, у насъ єдино пожадану.

Дня 20 н. ст. цвѣтня, с. р. въ середу по рускихъ святахъ Великодныхъ вѣдбудуть ся въ Бучачи о годинѣ 10 рано загальнй передвыборчй зборы. Комітетъ упросивъ на референтѣвъ пп. Юл. Романчука и бувшого посла Іосифа Гурика.

Зборы сй скликае комітетъ такою вѣдозвою:

Вѣдозва.

Выборы посла до Рады державнои зъ IV-ои [сѣльскои] курій округа Бучачъ-Чортковъ розписанй на день 23 н. ст. мая 1898. Селяне зъ тыхъ двохъ повѣтовъ мають выслати до Вѣдня заступника, котрый бы тамъ боронивъ интересѣвъ селяньскихъ.

Щобы отже селяне повѣта нашого могли мѣжь собою порозумѣтись та вѣдтакъ тымъ крѣпше за правами своими постояти, скликуе пѣдписаный селяньскій комітетъ выборчій загальнй передвыборчй зборы на день 20 н. ст. цвѣтня, т. є. на середу по рускихъ святахъ Великодныхъ до Бучача на 10 годину рано.

Панове селяне бучацкого повѣту! Поспѣшить дня 20 с. м. до Бучача на тіи зборы! Єднайтесь до спѣльного дѣла, а дасть Богъ — бодай уже симъ разомъ выберете заступника, котрый бы щиро дбавъ про долю та добро селянъ хлѣборобѣвъ!

За повѣтовый селяньскій комітетъ выборчій

К. Телішевскій предсѣдатель,
Юл. Винницкій секретарь.

— —

Зъ Чорткова одержуемо отсе

Оповѣщене.

Руско-селяньскій комітетъ въ Чортковѣ скликуе на день 22 н. ст. цвѣтня передвыборчй зборы въ Чортковѣ въ сали театральнѣй въ будынку громадскѣмъ. Початокъ нарадъ о годинѣ 10 передъ полуднемъ.

На зборахъ явить ся кандидатъ проф. Юліянъ Романчукъ.

Комітетъ просить о найчисленшу участь!

— —

Зъ Старо-мѣского пишуть намъ:

До выборчои боротьбы о мандатъ въ V-ои курій по неббщику Высоцкѣмъ станули вже аж три польскй сторонництва: стоялоцѣ, людовцѣ и обшарники. Людовець п. Стапиньскій объѣзджае мѣста й мѣсточка... Стоялоцѣ такожь почали рухати ся: вѣдъ Великого тыжня навѣть послы-стоялоцѣ аґітують за своимъ кандидатомъ д-ромъ Володимиромъ Левицкимъ, Русиномъ зъ роду, сыномъ Русина-нотаря, але вже давно ополяченымъ [вѣнъ то промовлявъ въ имени польскои молодежи на торжествѣ перенесеня мощей Адама Мицкевича]. Обшарники зновъ ставлять кандидатуру обшарника Станеслава Осташевского зъ Климковои и ще к гось другого...

Зъ рускои стороны не чути про нѣякій рухъ. Готово выйти таке, якъ при выборахъ 1897 р., що рускй політики вынайдуть при самѣмъ кѣнци неможливого кандидата и будуть дивуватись, чому такъ мало мавъ голосѣвъ. Днесь такй часы, що треба рушатись, треба станути передъ выборцями, промовити и подобати ся, а безъ сего най и не снить ся комусь кандидувати. Правда, у насъ теперь великій пѣстъ, то и нема часу скликати якй зборы чи нарады. Вѣдтакъ прийде ярь, а тогдѣ селянинъ буде пильнувати, щобы яке зерно въ землю кинути.

Польскй кандидаты побиваютъ ся, щобы Русины не ставили свого кандидата, бо тогды ихъ шансы лѣпше стоять. На се Русины повинни бы звернути найбѣльшу увагу, взятись до дѣла и постояти за тымъ, щобы рускій кандидатъ выйшовъ зъ выборѣвъ. Выборчій округъ нашъ бѣльше рускій, якъ польскій. Теперь вказують на д-ра Ілярія Струтиньского адвоката зъ Лѣська, що мѣгъ бы кандидувати, и на него радо згодили бы ся всѣ Русины-выборцѣ, але треба бы розвести аґітацію и стати передъ выборцями. Однакъ, якъ зачуваемо, самъ д-ръ Струтиньскій не гадае кандидувати. Годило бы ся для народнои справы зробити жертву и вѣдступити вѣдъ своеи постановы. На лихо, въ деякихъ повѣтахъ, якъ въ добромильскѣмъ, не слѣдно нѣякого руху: нѣ просвѣтного, нѣ політичного. Интеліґенція дрѣмае, спитъ, а масы народнй гинуть въ темнотѣ и нуждѣ. Однымъ жидамъ добре веде ся въ тѣмъ повѣтѣ!"

— —

Зъ Тернополя пишуть намъ: „Нашъ" посолъ гр. Пінінській подякувавъ намъ за мандатъ. Прийдесь намъ — хвала Богу — выбирати нового посла.

Нема сумнѣву, що знайде ся зновъ кандидатъ á la гр. Пінінській... и хто знае, чи не будуть его форсувати такъ само, якъ торбкъ графа Пінінського... Кажемо лише: „хто знае" — а будемо видѣти. Дай Боже, щобы було вже инакше..

Але що буде, то буде, — а зъ лежѣ нема одежѣ, треба Русинамъ добре взяти ся до роботы, и то не вѣдкладаючи, але сейчасъ.

Говорили добрй люде, що ще передъ мѣсяцемъ була бесѣда о скликаню вѣча народного заходомъ Подѣльскои Рады — однакъ и доси за вѣче не чувати.

Поспѣшѣть ся, панове! Скличте народъ, запросѣть на референтѣвъ пп. Романчука и д-ра Олесницкого, нехай народъ почує щось дѣйстно розумного, зъединить ся и загрѣесь до боротьбы выборчои. А якъ зачувати, заносить ся на не абы-яку бурю...

Отже до роботы, панове!

Выборець не Пінінського.

Переглядъ політичный.

Якъ доносять зъ Вѣдня, хоче правительство на одномъ зъ першихъ засѣдань палаты послѣмъ перевести выборъ комісіи для справы языковои и велику вагу прикладае до того, щобы уложено и ухвалено языковый законъ, однако само не буде брати участи въ тѣй роботѣ. Въ справѣ внесеня на обжалованэ гр. Баденього за введене поліціи до парляменту є, якъ кажуть, запевнена бѣльшѣсть, котра буде голосувати за внесенемъ; часть молодоческихъ послѣвъ мае при голосованю вийти зъ салѣ и такимъ чиномъ причинити ся до узысканя бѣльшости голосѣвъ за обжалованемъ. Зъ тою справою мае оставати въ звязи недавный побутъ гр. Баденього у Вѣдни; конферувавъ вѣнъ зъ вызначнѣйшими людьми, а мѣжь иншими такожь зъ гр. Туномъ.

Голова ческого клюбу п. д-ръ Енґель обговорювавъ онодгы на зборахъ выборцѣвъ въ Бенешовѣ внутрѣшне політичне положене и уважае его за дуже поважне. Коли держава не мае захитати ся въ своихъ основахъ, то рѣшаючй круги повинни ужити всѣхъ силъ, щобы покласти конецъ радикальнѣй нѣмецкѣй аґітаціи. Славяне не домагають ся нѣчого бѣльше, якъ рѣвноправности всѣхъ народностей, не выимаючи нѣмецкои. Тымчасомъ Нѣмцѣ на жаль не перестали зъ Шенереромъ правити о меншѣй вартости славяньскихъ народѣвъ, такъ що теперь не ходить вже о право, а о вплывы въ державѣ. Д-ръ Енґель запевнювавъ, що міністеръ скарбу д-ръ Кайзль готовъ уступити зъ кабінету, скоро лише переконае ся, що напрямъ кабінету противить ся програмѣ и жаданямъ Чехѣвъ. Зборы ухвалили д-рови Енґлеви одноголосно высказати довѣре.

— —

Поновный процесъ Золѣ начне ся дня 23 мая, отже вже по выборахъ до парляменту, котрй мають скѣнчити ся дня 22 мая. Не склалось оно такъ припадково, а противно залежало правительству на тѣмъ, щобы при выборахъ евентуального выроку суду не уживано до аґітаціи. Такъ само, щобы запобѣчи уличнымъ розрухамъ въ Парижи, вызначено до переведеня процесу судъ въ Версалю.

Temps подае розмову зъ Золею. Золя мавъ заявити, що на ново покличе всѣхъ свѣдкѣвъ, котрй ставали въ першѣмъ процесѣ, а такожь и тыхъ, котрыхъ въ першѣмъ процесѣ судъ не допустивъ. Крѣмъ того заповѣдае Золя, що подасть новй рѣчи, котрй выкажуть невинность Драйфуса.

Великій канцлеръ гонорован легіи вже передавъ радѣ легіи внесене на вычеркнене Золѣ зъ листы членѣвъ легіи. Однако рада имовѣрно не выдасть свого суду, поки не закѣнчить ся процесъ. Коли бы Золю засуджено, тогдѣ вѣзвано бы его передъ раду легіи, а великій канцлеръ вѣдчитае ему выровъ и скаже: „Допистили-сьте ся нечестного дѣла и черезъ те перестаете бути членомъ легіи". Въ разѣ, коли бы судъ увольнивъ Золю, то рада легіи перевела бы ще зъ нимъ слѣдство, а до вычеркненя члена зъ листы легіи треба въ радѣ двохъ третинъ голосѣвъ.

Siécle взывае міністра вѣйны, щобы зъ огляду на честь арміи выточивъ карне слѣдство майорови Естергазому, бо незадовго готово се бути за пѣзно. Дневникъ той натякуе, що Естергазі ще торбкъ выдавъ Нѣмеччинѣ найважнѣйшй тайны войсковй.

Замѣтнй є голосы двохъ пѣврядовыхъ дневникѣвъ нѣмецкихъ на звѣстну допись „дипльомата", вѣдкрываючу справки Естергазого. И такъ Post пише: Оповѣдане про вѣднесины Естергазого до Нѣмеччины, якъ и иншй подѣбнй письма, не можуть спонукати нѣмецкого правительства, щобы до оголошеныхъ вже давнѣйше комунікатѣвъ додано ще що-небудь. Що можна було сказати, то вже сказано. Коли француске правительство хоче довѣдати ся, о скѣлько цѣла тота исторія не є выдумана, то нехай само промовить. А прийде се ему легко, бо Естергазі є его найблизшимъ мужемъ довѣря. Отже коли бы можна що сказати урядово, то голосъ мае правительство французкои республики. — Подѣбно, але выразнѣйше пише другій пѣврядовый дневникъ Hamburger Correspondent: Выявленя париского Siécle въ справѣ зносинъ майора Естергазого зъ бар. Шварцкопеномъ, бувшимъ войсковымъ *attaché* въ нѣмецкѣй амбасадѣ въ Парижи не можуть очевидно спонукати нѣмецкого правительства до якихъ-небудь поясненъ. Свого часу уважало оно зъ уваги на людяность за конечне заявити, що зъ капітаномъ Драйфусомъ не мало нѣякого дѣла. Однако въ Парижи узнано за добре не дати вѣры тому урочистому и формальному запевненю, котре нѣмецке правительство зложило въ повнѣй свѣдомости его великои ваги. По такѣмъ досвѣдѣ була бы поновна заява зъ нашои стороны пѣсля великихъ правилъ цивілізованого свѣта не на мѣсци, хоть бы справа зъ Естергазимъ подѣбне мала ся, якъ и зъ Драйфусомъ. Але она вже и на зверхъ показуе ся зовсѣмъ инакшою. Драйфусъ є чоловѣкъ нещасливый, котрому може або имовѣрно заподѣяно вопіющу несправедливѣсть; и длятого було нашимъ обовязкомъ заявити, що Драйфусъ, коли и бувъ шпіономъ, то не на користь Нѣмеччинѣ. Що-до Естергазого, то вѣнъ ставъ ся любимцемъ Парижа; то чого-жь вѣнъ бажае бѣльше? Коли схоче, то легко полагодить справу зъ своими начальниками, скоро се взагалѣ покаже ся потрѣбнымъ. Наша помѣчь є для него зайва, коли вѣнъ не винен. А коли вѣддававъ намъ услуги шпіона, то очевидно може числити на нашу дискрецію. Отже справа обходить насъ що найбѣльше о стѣлько, о скѣлько въ дописи Siécle-а мѣстить ся обжалованэ бар. Шварцкопена. Але рѣчь чейже ясна, що жаденъ *attaché* не вѣдкине цѣнныхъ доносѣвъ чужого офіцира. Такими людьми погорджує ся, але зъ услуг користае ся радо.

У нового намѣстника.

Намѣстникови гр. Пінінському представляли ся вчера въ намѣстництвѣ власти и репрезентаціи.

Насамперед урядники намѣстництва пѣдъ проводомъ віцепрезідента Лідля. Той зитаючи намѣстника, сказавъ: „Нашою задачею, задачею політичныхъ урядниковъ есть праця для добра держави и краю, праця невтомима, чуйна а розважна въ средствахъ, котра, абы бути успѣшною, повинна бути оперта на глубокѣмъ зрозумѣню и вѣдчутю потребъ нашои суспѣльности та условій ей розвою. Такъ розумѣючи нашу задачу запевняемо тебе, що зъ цѣлымъ напруженемъ нашихъ силъ и зъ цѣлою охотою будемо працювати, щобъ улекшити тобѣ тяжку твою задачу." — Зъ вѣдповѣди намѣстника, поминувши конвенціональнй фразы, замѣтнй отсй уступы: „Я бувъ бы щасливый, коли-бъ въ тѣй самѣй степени, якъ мѣй попередникъ, умѣвъ зъединати собѣ серця всѣхъ и загальне поважане. Я все старавъ ся пѣдпирати узасадненй бажаня урядниковъ, а за такй уважаю въ першѣй мѣрѣ регуляцію плативъ, и тую справу буду пѣдпирати пѣсля силъ... Яко конечный обовязокъ адміністраційныхъ урядниковъ уважаю удержане силы и поваги правительства въ интересѣ права, суспѣльного ладу и для загальнои користи. Однакъ при конечнѣй енергіи въ поступованю треба вистерѣгатись неоправданои грубости, треба стремѣти въ рѣвнѣй мѣрѣ такъ до удержаня поваги и силы правительства, якъ и до зъединаня собѣ довѣря горожанъ. Правдиво горожаньскій духъ, печаливѣсть о добро всѣхъ верствъ людности, сполученй зъ рѣшучостію и енергіею, повинна бути прикметою адміністраційныхъ властій. Я переконаный, що нанове подѣляете въ цѣлости тй погляды. Тожь стремѣмъ спѣльно до того ідеалу, а коли Богъ удѣлить намъ силъ, праця ваша выйде въ користь державы и краю."

Представитель краевои рады шкѣльнои віцепрезідентъ Бобжиньскій повитавъ намѣстника вязанкою банальныхъ фразъ и комплиментѣвъ та згадавъ о его заслугахъ для розвою шкѣлъ и просвѣты. — У вѣдповѣди намѣстникъ запевнивъ, що и дальше тою справою буде интересуватись — та що его безмѣрно тѣшить, що управу краевои рады шкѣльнои повѣрено мужеви пѣдъ кождымъ взглядомъ знаменитому, котрого способности, глубоке знане и характеръ цѣнить рѣвно высоко. „Я переконавъ ся — мовивъ намѣстникъ — що въ найважнѣйшихъ справахъ лучить насъ спѣльнѣсть засадъ и поглядѣвъ. Спѣльна праця оперта на тѣй пѣдставѣ, буде тымъ успѣшнѣйша".

Потѣмъ намѣстникъ принявъ архіепископа Моравского зъ сп. Веберомъ и членами римо-кат. капітулы, архіеп. Исаковича зъ вѣрм.-кат. капітулою, митрата о. Бѣлецкого зъ греко-кат. капітулою и Василіянина о. Шептицкого. О. Бѣлецкій розпочавъ свою промову по руски, але гнеть перейшовъ на польщину та й уже лишь закѣнчивъ рускимъ „многая лѣта".

Вѣйсковѣсть репрезентувавъ командатъ корпуса гр. Шуленбурґа.

Въ имени стану судѣвничого, повитавъ намѣстника президентъ Тхоржницкій. Згадавши о заслугахъ Пінінського въ працяхъ надъ проектомъ карного кодексу, надъ цивільною процедурою и орґанізацією судѣвъ, просивъ его, щобы и на новѣмъ становиску не забувъ о судѣвництвѣ и судейскѣмъ станѣ. — Намѣстникъ высказавъ надѣю, що пѣдъ вплывомъ реформъ переведеныхъ на тѣмъ полѣ проявить ся значный поступъ та що реформа судового поступованя вплыне на утревалене почутя права у людности.

Въ имени краевои дирекціи скарбу витавъ намѣстника радникъ двору Зубрицкій [бо віцепрезідентъ Коритовскій выѣхавъ на свята на свою родзину, до Познаньщины], а въ имени університетского сенату проректоръ о. Комарницкій и т. д.

Сегодня приймае намѣстникъ краевого маршалка зъ выдѣломъ краевымъ а въ недѣлю повну раду мѣста Львова.

— —

На авдіенціи у нового намѣстника призначенй, якъ бувало доси, недѣля и середа вѣдъ годины 12 до 2 въ полудне. Окрѣмъ того намѣстникъ буде приймати державныхъ урядниковъ въ пятницю вѣдъ годины 12 до 1 въ полудне.

Для добра люду и краю.

Розвѣдка о краевѣмъ промыслѣ.

IV. Исторія „Ткацкого товариства въ Глинянахъ".

Не досыть на тѣмъ — выучити способныхъ ткачѣвъ, але важнѣйшою ще рѣчію є дати имъ вѣдповѣдне до ихъ наука занятя, котре приносило бы имъ достаточный заробокъ для выживленя себе а взглядно и своеи родины. Тоту цѣль мало „Ткацке товариство" завсѣгды на оцѣ, але закимъ оно ся осягнуло

мусѣло також бороти ся зъ великаньскими трудностями а грубыми грѣшми оплачувати набутый досвѣдъ. Длятого основный капіталъ оказавъ ся зовсѣмъ недостаточнымъ, его треба було неустанно доповнювати новыми фондами, зъ котрыхъ найбѣльшу пайку дало глиняньске „Товариство задаткове“. Оне зъ похвальною вытревалостію, а радше сказати упертостію не дало ся звести неповодженями и всѣлякого рода перепонами зъ вытыченои дороги, а хотяй ще до нинѣшного дня не дбзнало вѣдповѣднои пѣдпоры анѣ вѣдъ галицкои суспѣльности анѣ вѣдъ властій автономічныхъ и державныхъ, то все таки стоить оно нинѣ на такѣмъ степени розвитку, що будучность его запевнена.

Коли застановимо ся надъ исторіею ткацкои школы и „Ткацкого товариства“ въ Глиняпахъ и потягнемо паралелю мѣжь ними а прочими подѣбного рода школами промысловыми, засноваными галицкимъ соймомъ для пѣднесеня промыслу краевого, то mutatis mutandis побачимо всюда ту саму исторію, именно же: 1) недостачу потрѣбного досвѣду; 2) недостачу фаховыхъ лю ей; 3) неохоту и недовѣре люду до промысловыхъ шкѣлъ; 4) половинибсть мѣродатныхъ сферъ въ пѣдпираню самыхъ шкѣлъ и товариствъ промысловыхъ; вкѣнци 5) незвычайну трудибсть въ збуваню готовыхъ выроббвъ.

Сьй дуже важнѣй справѣ, особливо-жь школамъ промысловымъ заснованымъ коштомъ краю, я присвячу особный роздѣлъ а теперь задержу ся ще при „Ткацкѣмъ товариствѣ“ глиняньскѣмъ.

Починъ до его заснованя дали, що правда, люде щирои волѣ, правдивѣ народолюбцѣ, котрымъ не ходило о власнѣ зыска; та що-жь, коли сѣ люде не мали найменшихъ фаховыхъ вѣдомостій. Се була одна перепона до розвитку ткацкого промыслу.

Другою перепоною було те, що Товариство мусѣло спроваджувати зъ заграницѣ краю и державы потрѣбну пряжу, бо у насъ нема анѣ однои прядѣльнѣ на цѣлу Галичину. А що дивнѣйше, що соймъ призначивъ дати сто тысячъ гульденѣвъ тому, хто схоче заложити прядѣльню въ Галичинѣ и доси нѣхто не злакомивъ ся на тоту суму! Зваживши отже, що въ краяхъ, де є прядѣльнѣ, прим. въ Чехахъ, на Моравѣ и т. н., пряжа є дешевша, нѣжь у насъ; зваживши, що кошты выробленя полотенъ рѣзного рода є значно дешевшѣ при помочи паровыхъ машинъ, нѣжь на ручныхъ варстатахъ, товариство по довгѣмъ и коштовнѣмъ досвѣдѣ прийшло до переконаня, що оно не може въ тѣмъ взглядѣ конкурувати зъ заграницею. Длятого закинуло оно выробъ полотенъ на бѣльшѣ розмѣры а натомѣсць взяло ся до выроббвъ такихъ, котрѣ дадуть ся зъ меншимъ коштомъ а зъ бѣльшимъ зыскомъ выконувати на ручныхъ ткацкихъ варстатахъ, именно до выроблення килимбвъ, диванбвъ, матерій на фелоны и т. н.

Третою важною перепоною була недостача фахового учителя до згаданыхъ выроббвъ и фахового управителя, котрый бы основно розумѣвъ ся: зъ-вѣдки найлучше спроваджувати потрѣбный матеріялъ до выроббвъ а рѣвночасно вышукавъ вѣдповѣдний мѣсця збуваня готовыхъ выроббвъ. И сю перепону товариство вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ вже усунуло, бо позыскало дуже способного учителя въ особѣ п. Юрайды зъ Чехъ и фахового директора въ особѣ п. Ксенжопольского зъ Познаньщины. Нинѣ можна сказати, що черезъ тыхъ двохъ людей, розумѣе ся при щирыхъ заходахъ первѣстныхъ основателѣвъ, Товариство ткацке въ Глиняпахъ стануло на ноги. Нинѣ оно може достатчувати гарныхъ и дешевыхъ выроббвъ, котрѣ, на жаль, здобули собѣ бѣльшій попытъ и славу за границею, нѣжь у власнѣмъ краю, якъ се побачимо зъ отсихъ ринкбвъ збуту:

I. Въ краю:

1) Базаръ краевый у Львовѣ, ул. 3 Мая. 2) Базаръ краевый въ Краковѣ, ул. Висльна, рѣгъ св. Анны. 3) Народна Торговля въ Тернополи. 4) Лехицкій и Костиркевичъ въ Стрыю. 5) Towarzystwo zaliczkowe rolne въ Перемышли. 6) Базаръ краевый Ст. Кошута и Сп. въ Станиславовѣ.

II. По-за границями Галичины:

На Буковинѣ: 1) Базаръ Ст. Кошута и Сп. въ Черновцяхъ. Въ Австріи дол.: S. Schein у Вѣдни, Bauermarkt 12 и 3) Jul. Gross у Вѣдни Pioristenstrasse 7. Въ Нѣмеччинѣ: 4) Ios. Eichstaedt въ Познаню, 5) Hugo Klett въ Берлинѣ и 6) Heinr. Hess въ Дрезденѣ. Въ Швайцаріи: 7) Weber Collart et Comp. въ Женевѣ. У Франціи: 8) Paul Breun въ Парижи. Въ Россіи: 9) Bazar rzemieślniczy въ Варшавѣ. — За границю идуть выробы на рахунокъ постѣйный [сталый], а въ краю або на замовленя або въ комісъ.

Про розвитокъ ткацкого Товариства глиняньского говорять найлепшѣше слѣдуючѣ даній статистичній:

Рѣкъ	Капіталъ обротовый	Вартбсть переробленого сырого матеріялу.	Выплачено роббтникамъ
1888	6337 зр.	1412 зр.	771 зр.
1889	9902 „	2661 „	997 „
1890	12358 „	4042 „	1411 „
1891	14890 „	3139 „	1400 „
1892	14455 „	2030 „	858 „
1893	15627 „	2502 „	1175 „
1894	15921 „	2912 „	1737 „
1895		3416 „	2594 „
1896	20780 „	7657 „	4317 „
1897	21258 „	7418 „	4381 „
Разомъ		37189 зр.	19641 зр.

До повноты сихъ даныхъ додаю ще, що Товариство въ послѣднѣмъ роцѣ [1897] заложило 1341 кореспонденцій а се свѣдчить також о живѣй дѣяльности его.

Зъ повышихъ рубрикъ найцѣкавѣйшою є третя рубрика, котра показуе квоты, выплачені роббтникамъ занятымъ при варстатахъ Товариства за десятьлѣтный періодъ его истнованя. Намятаючи на те, що Товариство и школа ткацка увбйшли въ жите въ цвѣтню 1886 р. та що они въ початку мусѣли поборювати великаньскій трудности, згаданій въ попереднихъ роздѣлахъ, є се дуже потѣшаючимъ обявомъ, що Ткацке товариство въ Глиняпахъ“ дало бѣдному людови по-при фаховѣй науцѣ ще и заробокъ около 20.000 зр. протягомъ десяти лѣтъ.

Якъ впередъ згадано, користае теперь зъ ткацкого промыслу при варстатахъ Товариства 120 людей; кромѣ нихъ значне число фахово выобразованыхъ роббтникбвъ ткацкихъ служить теперь у вбйску а пятьохъ поѣхало до Америки, де зб свого ремесла мають красный заробокъ.

Що до самыхъ выроббвъ — можна завважати, що они такъ пбдъ взглядомъ доброты и цѣны зовсѣмъ не уступають передъ загранычными а навѣть що-до смаку въ выконаню значно ихъ перевышають. Навѣть тотѣ выробы зъ льну и зъ бабовны, котрѣ выробляють ся за границею въ фабрикахъ а въ Глиняпахъ на варстатахъ, рбвняють ся що до цѣны, але кромѣ сего они значно лѣпшій що-до тревалости, н. пр.: Хустинки чисто льняній коштують — 1 тузинъ 3—4 20 зр. Обрусы зъ серветками на 6 особъ 6 зр. а на 12 особъ 8 зр. Полотно на простирала, широке 1·6 м. по 90 кр. за 1 м. Полотно на сорочки шир. 80 цм по 50 кр. за 1 м. Полотно бавовняне 85 цм. широке по 25 кр. за 1 м. — Кромѣ сихъ выроббвъ можна тамъ дбстати по дешевбй цѣнѣ ручники бѣлѣ и сѣрѣ, настѣльники, баренѣ и сѣрѣ, полотенца на покровцѣ до меблѣвъ, дреліхи на ліберія, цайги на простѣ убраня, мѣшочки на грошѣ и т. н.

Зб всѣхъ выроббвъ здобули собѣ доси найбѣльшу славу и покупъ такъ въ краю якъ и за границею глиняньскѣ килимы. Якъ я довѣдавъ ся, въ Галичинѣ кромѣ Ткацкого товариства въ Глиняпахъ выробляють килимы ще п. Вол. Федоровичъ у Вбкнѣ и п. Мандльова въ Раю пбдъ Бережанами. Выробы ихъ вбзначають ся великимъ смакомъ артистичнымъ, але за те мають двѣ хибы: по перше є они дуже дорогѣ, а по друге выроблюють ся въ дуже малбй скблькости. И такъ що до цѣны, то прим. вбкняньскѣ килимы платять ся по 12 зр. за 1 квадр. метръ, а глиняньскѣ по 8 зр., хотяй також дуже гарнѣ и тревалѣ.

Тотѣ килимы були бы ще дешевнѣ, якъ бы не ся нещаслива обставина, що Товариство мусить спроваджувати вовняній нитки зъ заграницѣ. Вправдѣ є у насъ одна прядѣльня вовны въ Ракшавѣ, на котрои заснованє въ роцѣ 1893 давъ Выдѣлъ краевый по-надъ 70 тысячъ злр., однакожь тая прядѣльня продукуе такъ мало пряжѣ, що заспокоюе лише потребы однои фабрики сукна, именно въ Ланцутѣ, бо тота фабрика достатчуе прядѣльни потрѣбный сырый матеріялъ и причиняе ся до ей удержаня. Але дивувати ся треба, длячого тота прядѣльня не може заспокоювати потребъ також иншихъ краевыхъ консументбвъ, коли край выложивъ на ей уряджене такъ величезну суму...

(*Конець буде.*)

Любомиръ Селянський.

Народна Торговля

поручае на надходячѣ свята:

Вина природнѣ

5вострійскѣ, угорскѣ, дальматиньскѣ и иншѣ въ а-кілевыхъ барылкахъ и бутелькахъ на розничну цѣну.

Замовленя вбдъ ½ бочки почавши прямо вбдъ продуцентбвъ выходятъ значно *дешевше.*

Теперь найвбдповѣднѣйша пора на замовленя въ бочкахъ! 118

НОВИНКИ.

— **На фондъ народный зложили** (взглядно членьскѣ вкладки для Народнои Рады у Львовѣ надбслали) дальше: о. І. Рудницкій въ Рунгурь 2 зр., Русины зъ Нового-Сонча 6 зр., о. Несторъ Рудницкій зъ Яблбники 5 зр.

— **Ще про убійство ксьондза и жѣнки.** Вчера подали мы коротко вѣсть про убійство кс. Ф. Бесядзкого и Станиславы Винярскои управителемъ дббръ Константиномъ Винярскимъ, а нинѣ доповнаемо ей. Громада Дидня, де вбдограла ся страшна драма, належить до великихъ и заможнѣйшихъ сѣлъ на окраинахъ рускои части Галичины, а славить ся величавымъ костеломъ въ стилю готицкбмъ, и есть стацією паломникбвъ идучихъ до Кальварін пацлавскои. Заштилетованый кс. Бесядзкій бувъ тамъ пробощомъ вбдъ кбльканацяти лѣтъ и свого часу бувъ навѣть віцемаршалкомъ береабвскои рады повѣтовои. „Кс. Бесядзкій — пишуть Kurjer-ови lw. — бувъ рослый мужчина, зъ лиця гарный, сильно збудованый и кренкій, хочь ему минула вже пятьдесятка. Добрый проповѣдникъ, політикою займавъ ся сильно въ дусѣ консерватывно-клерикальнбмъ. Уходивъ також за вызначного противника людового руху, а зъ учителемъ и вбйтомъ вѣвъ усе борбу. Ббльшбсть громады була неприхильно настроена до него, а доказомъ сего були выборы до рады громадскои. Читаючихъ независимѣ выдавництва людовѣ переслѣдувавъ немилосердно. Убійникъ Винярскій, мужчина около 35-лѣтный, слабои будовы тѣла, бувъ вбдъ кблькохъ лѣтъ управителемъ дббръ у властителя селъ Одреховы и Дидня, оженивъ ся зъ сестрѣницею кс. Бесядзкого — Станиславою, не бувъ прудкого темперамента, а противно, уходивъ за спокбйного и повбльного чоловѣка.“ Убійникъ першій день лат. Великодня межи годиною 4 а 5 прибувъ до мешканя кс. Бесядзкого и запукавъ. Кс. Бесядзкій пробудившись, вбдомкнувъ дверѣ и впустивъ Винярского. Той, вбйшовши до покою, завдавъ кс. Бесядзкому кблька ранъ штилетомъ; раненый въ кблька годинъ померъ. Справивши ся зъ кс. Бесядзкимъ Винярскій, непостереженый нѣкимъ, выйшовъ и засѣвъ на дорозѣ, куды мала переѣздити его жѣнка на снята до кс. Бесядзкого. Коли она надъѣхала, вбнъ задержавъ ей и выскочивъ на вбзокъ. Власне жена его плекала 4-мѣсячну дитину и мала трохи обнажену грудь. Винярскій сказавъ ще до неи: „Зъ ксьондзомъ канонікомъ я вже попращавъ ся, а теперь попращаю ся зъ тобою!“ — и при тыхъ словахъ пхнувъ штилетомъ въ грудь жѣнки такъ сильно, що она невдовзѣ зякбнчила житє. Винярского арештовано, а судове слѣдство веде судья Дудровичъ зъ Березова.

— **Львбвскій університетъ.** Сими днями появила ся програма выкладбвъ въ львбвскбмъ університетѣ на лѣтный семестеръ 1897/8 шкбльного року а заразомъ статистичный выказъ изъ зимового семестру. Наводимо важнѣйшій даты: Студентбвъ було на богословію 308, на правахъ 1.111, на медицинѣ 133, на фільософіи 170, разомъ 1722. Пбсля народности було: 1202 Полякбвъ, [розумѣеться и (1220) mojżeszowego wyznania],510 Русинбвъ, 9 Нѣмцѣвъ и 1 Чехъ; пбсля вѣроисповѣдання було 829 римо-кат., 527 греко-кат. [отже 17 вырекло ся своеи народности], 9 вбрмяно-кат., 16 протестантбвъ и 341 евреѣвъ. Надто на фільософіи було 10 студенткбвъ-гоеп тантокъ. Въ лѣтнѣмъ семестрѣ на медичнѣмъ выдѣлѣ будуть выкладати д-ры: Лукасевичъ, Прусъ, Бекъ, Немиловичъ, Глюзиньскій, Кадій, Шимоновичъ, Собѣраньскій, Рідігеръ, Зембицкій, Оборжутъ, Шрамъ, Веръ, Пбтровскій и Відманъ.

— **Зъ Судовои Вишнѣ пишуть намъ:** Дня 12 цвѣтня с. р. поблагословивъ парохъ о. В. Кондрацкій фундаменты пбдъ муровану церковь дочерну св. Преображенія Христова въ Судовбй Вишни. При тбмъ торжествѣ бувъ бурмістръ п. Торскій, зъ секретаремъ п. В. Киселевскимъ, була интеліґенція мѣсцева и численно зібраній мѣщане и селяне. Кошторисъ будовы обчисленый на 10.000 злр. Храмъ Божій почато мурувати пбсля плянбвъ п. Васаля Нагбрного, и то безъ конкуренціи, зъ добровбльныхъ жертвъ парохіянъ судово-вишньскихъ. Вправдѣ узбирано добровбльныхъ жертвъ доперва 3.000 злр. а вбдъ Всч. Духовенства всѣхъ Епархій 300 злр., однакъ въ Бозѣ надѣя, що розпочате дѣло увѣнчить ся добрымъ успѣхомъ при добрбй волѣ рускаго народу. По благословенію фундаментбвъ о. парохомъ въ содѣйствію о. А. Боганка, сотрудника парохіяльного, розпочато мурувати фундаменты въ имя Боже! [Прочій рускій часописи украшае ся вѣсть сесю повторити.]

— **Нотаремъ въ Краковци** именованый кандидатъ нотаріяльный Петро Бутель изъ Золочева.

— **Зъ Тернопбльщины пишуть намъ:** Дня 13 марта выдано въ аптицѣ Ямрутевича въ Тернополи мому пбсланцеви всѣ дрббнѣйшій лѣки точно пбсля присланого рускаго спису, та лишь замѣсть жаданого рыбячого трану дали... двѣ коробочки пудру. Пбсланець голосно упоминавъ ся о транѣ, та панъ аптикарь зъ усмѣшкою заявивъ, що лучше вмѣе читати. Сей нелюдяный жартъ зъ хорымъ и ще за его грошѣ управдуваръ слѣдуючого дня завѣдатель сеи аптики п. Крижановскій словами: „My nie obowiązani umieć po ruska!“ Такъ зъ ласки пана аптикаря крбмъ моральнои маю и матеріяльну значну страту [другій разъ фѣра 2 милѣ]. Що двѣ ся въ зажаленемъ, сей часъ внесенымъ на письмѣ до ц. к. лѣкаря повѣтового доси не знаю. Все жь таки годилось бы, щобы Русины тернопбльскій присылували въ вбдповѣдный способъ бутного аптикаря, щобы таки добре вывчивъ ся рускаго письма, коли не встыдае ся жити зъ рускаго гроша. — *А. К.*

— **Панѣ Надежда Славянска,** директорка славного хору россійскаго, пише намъ, що дбставши по пятилѣтныхъ заходахъ теперь дозвблъ вбдъ австрійского міністерства выступити зъ концертами въ Галичинѣ и на Буковинѣ, мае намѣръ дати незабавомъ концертъ у Львовѣ. Хоръ панѣ Надежды Славянскои концертувавъ уже по цѣлбй Европѣ, а теперь повертае зъ Парижа до Россіи.

— **Чарбвницѣ и ворожбиты у Львовѣ.** Хто бы то подумавъ, що и у Львовѣ, де народъ повиненъ мати здоровый розсудокъ, можуть находитись такій дурисвѣты, якъ ворожбиты и чарбвники, та выкористувати людску легковѣрнбсть! Однакъ на жаль такъ є, а доказомъ сего буде розправа карна передъ судьями присяглыми, що розпбчне ся 26-го с. м. противъ Іосифа и Антошки Ледвасбвъ, котрѣ вели такій поплатный и неконцесіонованый интересъ. „Фірма“ згаданого супружества, хоть не мала анѣ выставленого „шільду“ анѣ не послугувалась газетными реклямами и анонсами, мала свою широку клієнтелю, що зъ устъ до устъ передавала собѣ вѣсти про „неомыльній средства“, яій дбстати можна на „складѣ“ у Ледвасбвъ. Клієнтелю ихъ вбдъ кблькохъ лѣтъ становили кухарки, покоѣвки, передмѣщане, вдовы, люде зъ верстви робучои — щобы при помочи „чудесныхъ лѣкбвъ“ або дбстати мужѣвъ, або выеднати собѣ любовь дѣвочу и т. п. Ледвасы продавали також за добрѣ гроші зачарований краплѣ „люби-мене“ всѣмъ, хто завѣвъ ся въ любови. Другимъ артикуломъ „фірмы“ Ледвасбвъ, що мавъ великій попытъ, були срѣбнѣ гульдены „инклюзы“, а мали они таку силу, що всѣ срѣбнѣ гульдены на торзѣ стягали до кишенѣ властителя „инклюза“. Ледвасамъ поводилось дуже добре, але щастє людске також не певне. Ото захотѣлось имъ вести свбй интересъ „на велико-европейску скалю“ и почали брати завдатки навѣть по кблькадесять злр. на вродливыхъ и менше вродливыхъ нареченыхъ вбдъ красавиць, котрѣ насильно хотѣли посѣсти „свои идеалы“, а Ледвасы не могли „чомусь“ дотримати речницѣ, тожь красавицѣ зъ туги за своими „соколиками“ нагально домагали ся або звороту грошей, або „замовленои доставы“. На щастє — въ цѣлу тую справу вмѣшавъ ся непрошеный гбсть — судъ, щобы розсудити, чи „чудесній краплѣ“ є успѣшній, якъ то о нихъ носила ся слава. Здае ся, що выкокъ для Ледвасбвъ за „неконцесіонованый выробъ и продажъ“ чудесныхъ средствъ ледви чи буде „симпатичный“.

— **Злодѣй зелѣзничій.** Недавно — якъ мы доносили — увязнено въ Краснбмъ коло Золочева жида Орѣля vel Краснера, котрый спбльно зъ Абрамкомъ и Мавромъ Марфельдами вѣвъ злодѣйске ремѣсло на зелѣзници Львбвъ-Тернопбль-Броды. По его арештованю въ Пбдволочискахъ найдено у него рбзнѣ дорогоцѣнности вартости кбльканацять тысячъ, а опбля удалось пбдчасъ ревізій вынайти у него и у его спбльникбвъ богато дорогихъ рѣчей. Все те переслано теперь львбвскій поліціи зъ припорученемъ вынайти властителѣвъ. Межи дорогоцѣнностями находять ся срѣбнѣ и золотѣ ланцушки, шнурки, перелъ, годинники, бранзолеты и т. н., а невѣдомо де шукати ихъ властителѣвъ.

— **Спроневѣренє и крадѣжь на почтѣ.** Słowo polskie доносить: Почтмайстриня Лещакова зъ Нижббрка кол. Гусятина спроневѣрила щось 10.000 злр. [надавала зб своеи почты перекасы до другихъ почтъ нѣбы то на чужій имена, а властив для себе самои] и пбдъ свята утѣкла зб своимъ чоловѣкомъ, учителемъ зъ Нижббрка до Америки. Однакъ въ Бремѣ передъ всѣданемъ на корабель схоплено ихъ зъ частиною грошей. — Зновъ же въ Станиславовѣ лучилась на почтѣ крадѣжь щось на 9.000 злр.

— **Убійство не укрые ся.** Минувшого року пбдчасъ ярмарку на св. Миколая пропавъ безъ вѣсти въ Кахбвцѣ, херсоньскои губернін, высланый на купно овець знанымъ украньскимъ міліонеромъ Терещенкомъ его повѣренникъ Павлюкбвъ. Прибувъ вбнъ до Кахбвки, маючи при собѣ 80.000 рублѣвъ и замешкавъ въ первороднбмъ готели Дѣвза. Вбдъ сего часу загинули всякій вѣсти о Павлюковѣ и всѣ заходы вбднайти его були даремній. Теперь однакъ случайно вынайдено рѣчи убитого, закопани пбдъ сценою театру лѣтного въ Кахбвцѣ, котрый також належавъ до Дѣвза. До того ще въ комнатѣ, де ночувавъ Павлюкбвъ, выкрыто великій пятна кровавѣ на стѣнахъ, залѣплений опбля тапетами. Скрытоубійника Дѣвза увязнено, а також его слугу, при чбмъ знайдено у слуги ббльшу суму грошей, яку дбставъ за спбвучасть въ убійствѣ. Однакъ доси не удалось вбднайти трупа убитого Павлюкова, хотяй Терещенко жертвувавъ на се 10.000 рублѣвъ. Убійникъ Дѣвзъ, яко заможный промысловець, занимавъ визначне становище суспбльне.

— **Западає ся земля** въ мѣсцевости Кляпаѣ въ либоховицкбмъ повѣтѣ въ Чехахъ. Село Кляпаѣ лежить у стбпѣ досыть высокои горы Газенбургъ. Уже передъ трема тыждними замѣтили деякѣ кляпаѣвскѣ громадяне, що гора засуває ся, але розслѣды переведеній тогдѣ не потвердили тыхъ побоюванъ. Теперь рѣчь стала фактомъ и трета часть села лежить въ звалищахъ. Люде позбавленѣ хатъ ночують по шопахъ або пбдъ голыхъ небомъ. Зъ церкви вынесено всѣ цѣннѣйшій рѣчи. Побоюють ся, що гора, котра посувавсь на простбръ майже 15 морґбвъ, засыпле векоръ цѣле село. Науковыхъ розслѣдбвъ що-до причины того явища ще не переводжено, але пбсля загальнои гадки причиною его є зливы зъ послѣдныхъ днѣвъ и пбдземній жерела, що пбдмыли гору. Безпечности мешканцѣвъ стереже жандармерія и пожарна сторожа, що втыкае въ землю тыки. Усуваюча ся земля ломить тѣ тыки и то есть знакомъ, що треба утѣкати зъ загроженого мѣсця. Жандармерія обставляе загрожений мѣсця вартою. Що-хвилѣ чути такій вбдголосъ, немовь-бы якій великаньскій пеєвъ хлептавъ воду. Крбмъ того дае ся чути глухій ломбтъ усуваючого ся пбдъ землею камѣня. Градъ камѣня паде зъ горы зъ вбдголосомъ пальбы карабіновои и за хвилю стѣны домбвъ, що ще просто стояли, западають ся въ гукомъ въ землю. Зъ людей доси нѣхто не погибъ, анѣ не есть скалѣченый, завдяки великимъ средствамъ осторожности; натомѣсть пбвтора ста людей стратило цѣлый свбй маетокъ. Катастрофа зачала ся въ лат. Велику пятницю о 6-бй годинѣ рано, а о 1-бй въ полудня лежало вже шѣснацять домбвъ въ звалищахъ. До вечера завалила ся школа и почало валити ся приходство. Гора за оденъ день видовжила ся о 60 метрбвъ, а посувала ся верствою широкою на 8 метрбвъ. Она суне ся на передъ зб скоростію 60 центиметрбвъ на годину. То нещастє тымъ ббльше, що навѣстило самыхъ бѣдолахъ, а не можна знати, чи цѣле село не стане жертвою катастрофы. На першу вѣсть о нещастю прибула жандармерія и сторожа пожарнѣ зъ околицѣ и Секолы. Удало ся врятувати трохи обставы зъ домбвъ. На мѣсце катастрофы прибхавъ намѣстникъ Куденгове, обѣцявъ державну помбчь заохотивъ до утворення ратункового комітету и жертвувавъ самъ першій значнѣйшій датокъ.

— **Дробнѣ вѣсти.** Въ Городенцѣ появила ся чорна вбспа. — У Львовѣ арештовано спеціяліста крадежей по церквахъ и костелахъ Адама Топольницкого, коли продаваръ срѣбный свѣчникъ и ампулку. — Въ Городку пбдчасъ лат. святъ Великодныхъ погорѣли въ серединѣ мѣста три шопы и стбжокъ сѣна. Пбдо-

Зѣльця Д-ра Зебурґера загально вже знане и успѣшне средство на кашель, хрипку, нежити и т. п. обяви. **Цѣна коробочки 20 кр.** 10

Головний складъ въ аптицѣ **Жигмонта Рукера** подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 172—7

арѣного о пѣдпалъ жида Друкера увязнено. — Изъ вязницѣ въ Стрыю утѣкли два небезпечнѣ злодѣѣ: Левъ Павловскій зъ Жидачева, засужденый за крадѣжъ касы въ старостнѣ на сѣмъ лѣтъ вязницѣ, и его „спѣвьокаторъ“ Іосифъ Бобякъ широко звѣстный „промысловець“, котрый вѣдсуджувавъ 8 лѣтну кару вязницѣ. — Въ Подусѣльнѣй пов. перемышляньского удушило ся двоє дѣтей [5 и 2-лѣтне] зарѣбника Мартина Гринчака, полишеныхъ безъ належнои опѣки. Бавлячись сѣрниками пѣдпалили прядиво, и въ дымѣ згинули. Села Корнѣ и Новосѣлки передній дек. угнѣвского, обновили свои церкви и покрыли бляхою заходами своихъ парохѣвъ.

Посмертнѣ — ‡ — оповѣстки.

Іоакимъ Дѣдицкій, выслуженый радникъ двору касаційного трибуналу у Вѣдни, рицарь ордену цѣсаря Леопольда, рѣдный братъ п. Богдана Дѣдицкого, упокоивъ ся въ Краковѣ въ 75 роцѣ житя. В. в. п.!

Михайло Федорчукъ, ученикъ VII клясы гімназіи коломыйскои, померъ д. 5 с. м. въ Вербѣжи нижнѣмъ въ 21-ѣмъ роцѣ житя по довгѣй и тяжкѣй слабости. Похоронъ вѣдбувъ ся дня 7 с. м. заходомъ товаришѣвъ покѣйного. Пок. Михайло бувъ селяньскимъ сыномъ и черезъ весь часъ науки ходивъ зъ села до Коломыѣ до школы, а се пѣдтяло слабе его здоровле и причинилось до тяжкои грудноі хоробы. Покѣйный вѣдзначавъ ся не лише щиростію та честнымъ характеромъ, але и палкою любовію до Руси-Украины. Надъ гробомъ промовивъ сердечно Всч. о. Добряньскій, а опѣсля товаришъ покѣйного Я Весоловскій. В. п. п.!

Наука, штука и література.

— Яко XI. книжка „Універзальноі Бібліотеки“ появлять ся незабаронъ „Подорожні записки“ Ярослава Окуневского, друкованѣ переважно въ фейлетонахъ „Дѣла“. Листы Окуневского, вѣдъ коли стали появляти ся въ „Дѣлѣ“, звертали на себе увагу читаючои публики, тому именно, що визначають ся чистотою мовы, гарнимъ стилемъ, обсерваціею и пѣдкладомъ глубокои мысли. Нѣчого подѣбного въ нашѣй літературѣ нема, а ще авторъ, блукаючи по далекѣмъ свѣтѣ и описуючи чужѣй край, разъ--у-разъ пригадуе собѣ отродинный кутъ, то славну бувальщину нашу, то вѣдносины нашѣ, и въ подорожнѣй спомины на вѣдповѣднѣмъ мѣсци вплѣтае згадку о Руси. Тому тѣ спомины дуже нашѣ, рѣдні, дуже руски, и хорошо надають ся на особну книжку, бо у фейлетонахъ що-деннои часописи могли бъ затратитись. Въ книжцѣ мѣстить ся вступне слово и вѣдповѣдні пояснення вѣдъ выдавництва.

Господарство, промыслъ и торговля.

— Рахунокъ Товариства взаимного кредиту „Дністеръ“ у Львовѣ, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеж. порукою, за мѣсяць мартъ 1898. — *I. Станъ довжный:* Удѣлы членѣвъ 40.883 к. 15 с. Фондъ резервовый 2.186 к. 94 с. Вкладки: а) станъ на початку марта 301.662 к. 21 с., б) вложено въ мартѣ 28.713 к. 99 с., въ) вынято въ мартѣ 12. 171 к. 78 с., позбстае зъ кѣнцемъ марта 318.204 к. 42 с. Спеціяльна резерва 229 к. 59 с. Сальдо процентѣвъ [побраныхъ] 10.336 к. 59 с. Кошты спору 91 к. 70 с. Зыскъ зъ року попереднього 4.649 к. 78 с. Сума 376.582 к. 17 с. — *II. Станъ чинный:* 1) Цѣнні папиры а) фонду резервового 1.992 к., б) инші 1.005 к. Позички удѣлений: а) станъ на початку мѣсяця 295.258 к. 99 с., б) удѣлено въ мартѣ 39.840 к., в) сплачено въ мартѣ 14.452 к. 53 с., Станъ зъ кѣнцемъ марта 320.646 к. 46 с. Готѣвка въ касѣ зъ днемъ 31 марта 5.072 к. 61 с. Локацін: а) въ Щадници почтовѣй [оборотъ чековый] 3075 к. 26 с., б) въ иншихъ институціяхъ кредитовыхъ 43.587 к. 10 с. Сальдо коштѣвъ адміністрациі 1.203 кр. 74 с. Сума 376.582 к. 17 с. Членѣвъ прибуло 66 убуло 0, отже разомъ зъ кѣнцемъ марта 1898 членѣвъ було 1.044 зъ декляроваными удѣлами 1.085 въ сумѣ 54. 250 коронъ. — Стопа процентова вѣдъ вкладокъ $4^1/_2\%$, процентъ вѣдъ позичокъ удѣлюваныхъ $6^1/_2\%$.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 13 цвѣтня. Кажуть, що д-ръ Шустершіцъ буде покликаный на радника до міністерства зелѣзниць.

Посланіе Мекъ Кінлія справило тутъ якъ и на иншихъ европейскихъ дворахъ зле вражене тымъ, що не згадуе анѣ словомъ про интервенцію державъ.

Берлинъ 13 цвѣтня. Якъ зачувати, Испанія готова Кубѣ надати такъ широку автономію, що полишаеть собѣ лише право именованя губернатора. Однако въ Америцѣ є сторонництво, що таки пре до вѣйны.

Канея 13 цвѣтня. Австрійске вѣйско вчера вѣдплыло зъ Креты, сердечно прощане властями и населеньемъ. Дня 15 с. м. стане оно въ Полѣ; вѣдтамъ резерва пѣде домѣвъ, а осталѣ лишать ся въ тамошнѣй залозѣ.

Цетинія 13 цвѣтня. Чорногорскій князь дѣставъ вѣдъ царя въ даръ 30.000 репетіероныхъ карабінѣвъ и 30 міліонѣвъ набоѣвъ.

Парижъ 13 цвѣтня. Siècle домагае ся, щобы Естергазого вычеркнено зъ листы членѣвъ гоноровои легіи, и заповѣдае оголошене новыхъ документѣвъ.

Царгородъ 13 цвѣтня. Вчера почали на Кретѣ роздавати муку, прислану царемъ для бѣдного населеня; роздаване потревае цѣлый тыждень.

Вашингтонъ 13 цвѣтня. Комісія для заграничныхъ справъ въ сенатѣ мае въ полагодженю посланія президента заявити ся за такими резолюціями: Куба є вѣльна и независима и такою мае остати; вѣйна Испанії на Кубѣ є шкѣдлива для торговлѣ, майна и интересѣвъ Сполученыхъ державъ, а заразомъ такъ люта, що обовязкомъ Сполученыхъ державъ є жадати, щобы Испанія безпроволочно вѣдкликала зъ Кубы свое войско и фльоту; президентови дае ся повновласть перевести тѣ резолюціи.

Надосланѣ

За-для оминеня помылокъ при замовленихъ на пиво одомунецке зъ бровару мѣщаньского въ Одомуци въ бутелькахъ оріґинальныхъ або въ бочкахъ такожъ всякѣй роды пива просимо уважати на нашу фірму и точну адресу: Макесъ Вікесель и Сынъ ул. Краковска 14. Телефонъ Н-ръ 97. 156 1—5

Змѣна льокалю.

найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найкорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвінковъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4156

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ вложи Галицка ч. 1

ПОДЯКА.

Комітетъ, що зъ рамени Выдѣлу товариства „Просвѣты“ занимавъ ся уладженемъ концерту въ рокѣвщины смерти Т. Шевченка, почуваюсь до обовязку зложити прилюдно щиру подяку всѣмъ Вы окоповажаным Панямъ и Панамъ, що дѣяльною участію зволили причинити ся до обходу нашого народного свята. Наше славне Товариство „Боянъ“ и его члены взагалѣ, а зокрема Вп. панны Арданѣвна и Чачковска, Вп. П Микола Левицкій, бесѣдники д-ръ Колесса и п. Томашѣвскій, декляматоръ п. Климко, — нехай приймуть на сѣмъ мѣсци щире сердечне спаси-Бѣгъ!

Вѣдъ комітету.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

13 н. ст. цвѣтня 1897.

Львѣвъ: Пшеница 11·25 до 11·70, жито 7·75 до 8·25, ячмѣнь броварный 7·— до 7·75, ячмѣнь пашнистый 7·— до 7·75, овесъ 7·50 до 8·10, рѣпакъ 11·— до 11·75, горохъ 7·— до 7·50, вика 5·75 до 6·25, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, ббвъ —·— до —·—, бобикъ 6·50 до 6·80, гречка 7·75 до 8·75, конюшина червона 35·— до 45·—, конюшина бѣла 30·— до 40·—, конюшина шведска 45·— до 70·—, тымотка 15·— до 22·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 6·— до 6·25, кукурудза нова 5·70 до 6·—, хмѣль —·— до —·—, за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ 17·25 до 17·75 зр.

Курсъ Львѣвскій

зъ дня 12 н. ст. цвѣтня 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	212 —	215 —
Зелѣз. Львѣв.-Чернов. Яссы по 200 зр.	297 —	301 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	385 —	395 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Листы заставнѣ по 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	110 80	111 —
Банку гипот. гал. $4^1/_2\%$ а. в. льос. 50 л.	100 20	100 90
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого $4^1/_2\%$ а. в. льос. въ 51	101 —	101 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I емісія)	98 —	98 70
„ „ 4% льос. въ $41^1/_2$ л.	97 70	98 50
„ „ 4% льос. въ 56 л.	97 50	97 90
Облиги по 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	98 40	99 10
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 75	— —
Комунальнѣй Банку краев. 5% (II. ем.)	102 50	— —
„ „ „ $4^1/_2\%$ (III.ем.)	100 40	101 10
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	103 —	— —
Позички краевои въ 1891 по 4% а. в.	— —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	98 —	98 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	96 50	97 20
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 50
Мѣста Станиславова	48 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 62	5 72
Наполеондоръ	9 50	9 60
Повъимперіалъ	9 46	9 56
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 70	59 10

ВЫЖИМАЧКИ до бѣли зъ пальцями гумовыми по зр. 12, 13, 14, 15, 16, 18 и 20. **Маглѣ комнатнѣ** по зр. 24 и 25 поручае ПЕТРО ХШОМСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4055

ТЕПЕРЬ найлучша пора до перерѣбки Матерацѣвъ, що платить ся тѣлько 2 зр. [за 3 подушки] въ спеціяльнѣй роботни матерацѣвъ, ковдеръ ІОСИФА ШУСТЕРА Львѣвъ, Коперника 5. Дрѣзіи на покрыти вѣдъ 60 кр. за метръ почавши. [Импреса]. 108 11—15

Маса міґдалова $^1/_2$ кільо 60 кр. **Маса горѣхова** $^1/_2$ кільо 50 кр. Замовленя свячочнѣй на торты, мазурки, сырники, перекладанцѣ, бабы колачѣ, баранки, цукры, гербатники и т. д. пріймае **Цукорня Чеслава Шнайдера** улиця Баторія 32 противъ гімназіи. 145 3—3

Объявляю, что желающимъ выучить ся россійскаго языка могу преподавать уроки того же языка въ городѣ Бережанахъ ручаясь за хорошіе успѣхи въ скоромъ времени, такъ въ отношеніи читанія и письма, какъ и употребленіе ударений въ разговорѣ. *Антонъ Томашевскій.* 154 2—3

Дня 25 н. ст. цвѣтня о 4-ѣй годинѣ пополудни вѣдбуде ся ліцитація на предприемство будовы нового дому приходского въ Струтинѣ выжнѣмъ повѣта долиньского. Рефлектуючѣ можуть переглянути планъ въ канцелярін Уряду приходского на мѣсци. 148 3—3

ПОДЯКА.

Дня 7 н. ст. цвѣтня с. р. упокоила ся въ Коломыи наша найдорожша матѣрь Марія Крижановска. Безграничный жаль и роспука не дозволили намъ, позбталымъ сиротамъ, поспѣшити зъ подякою для Тыхъ, що въ печальныхъ хвиляхъ чи то ратували нашъ найдорожшій скарбъ, чи помогли вѣддати ѣй послѣдну прислугу. Для того сею дорогою складаемо правдиву подяку Всч. Духовеньству, Вп. Д-рови Кобринскому за его повну посвячена и безинтересовну помочь лѣкареку и Вп. Окуневскому за его ревне занята ся похоронами. Дякуемо такожъ всѣмъ Друзямъ и Знакомымъ, що своею присутностію на похоронахъ почтили память нашои покѣйноі Матери и потѣшили зболѣлъ серця

155 1—1 *Сирбтъ.*

Замовленя вынонуе ся найстаранѣйше.

МАҐАЗИНЪ ОБУВИ

пѣдъ фірмою

ЮЛІЯНЪ ЯНЧИШИНЪ

перше С. АМАЛОВИЧЬ

у Львовѣ, Рынокъ число 9

поручая **ОБУВЬ** по найприступнѣйшихъ цѣнахъ, дуже елеґанцку и тревалу власного выробу пѣсля найновѣйшихъ взорцѣвъ. 123 2—3

ЦУКОРИНЪ № 9 и 20

въ таблички-порцінахъ

посѣдае такъ велику силу солодкости, що за

1 крейцаръ 6 чашокъ кавы

можна засолодити. Позаякъ продають ся такожъ менше вартѣ таблички, то треба жадати выразно: „Цукоринъ“ въ таблицкахъ Гейдена“ [„Zuckerin Heyden“ — Tabletten].

Дѣстати можна въ торговляхъ товарѣвъ мѣшаныхъ.

Склады роздае J. WEISS, Wien VI., Esterhazy-gasse 12.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-малярь

звѣстный вѣдъ кількадцятя дѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшая церкви въ стилю всхѣднѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пѣдъ власныхъ планѣвъ. Выготовлюе всякои величины церковній образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣльшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячи въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѣдписаный просить Всч. Духовеньство заноткувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Въ кождѣй русѣй хатѣ повиненъ знаходитись

Плюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1898.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Рынокъ ч. 10.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходить о
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двір ця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Чорновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Чорновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
Нічн				4.40	„ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче	**Нічн**		
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.40	до Кракова
5.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		6.45	„ Кракова
	6.55	„ Кракова		7.05	„ Сокаля
8.45		„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
	9.10	„ Ицкан Бергомету з нимком попеділка		7.30	„ Лавочного
	9.30	„ Кракова		7.47	„ Тернополя з Підзамча
8.49		„ Підволочиск на Підзамче		7.48	„ Янова
9.50		„ Ицкан		10.30	„ Ицкан
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець			„ Кракова
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го мин вечором до 5 годин 59 мінут рано. 6

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Чорлиньонов. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іоанникия Гренята.

Ч. 74. Львовъ, Четверъ 2 (14) Цвѣтня 1898 Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣтей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбст за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатнемъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ 16 зр. на пѣвъ року 8 зр.
на чверть року 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи не печатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычай принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся и еще а въ рубрицѣ „Надѣсланс“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесенія приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ отинка.

Ждемо на дѣла...

Коли наставъ новый намѣстникъ нашого краю — мы въ першій хвили були середъ гурту краєвыхъ щоденныхъ часописей, на обохъ мовахъ, єдинымъ вынимкомъ, що вже наперед не кадили сьмо новому шефови краю, не „покладали надѣй“ на него, а сказали: „побачимо“.

А держались мы при тѣмъ остороги ще небѣщика нашого Котляревского, котрый научавъ:

Коли чого въ рукахъ не маешь,
То не хвали ся, що твое...
Що буде, ты того не знаешь,
Утратишь може и свое...
Не розглядѣвши, кажуть, броду,
Не лѣзь прожогомъ першій въ воду,
Бо щобъ не насмѣшивъ людей...
И перше въ волокъ подивй ся,
Тогдѣ и рыбою хвали ся —
Бо будешь . . . . . дуралей.

Такъ само мы холодно, зъ резервою повитали були и попереднього намѣстника кн. Сангушка, хочь вѣнъ — якъ самъ говорывъ — мавъ въ собѣ щось чи не девять десятыхъ рускои крови... И показало ся, що мы не прогрѣшились, бо — знаемо се всѣ здоровій — чоловѣкъ той не тѣлько не зробивъ нѣчого доброго для Русинѣвъ, але въ додатку имя свое звязавъ зъ торѣчными кровавыми выборами на причту нинѣшному и грядучимъ поколѣнямъ...

По сѣмъ прикрѣмъ досвѣдѣ тымъ бѣльше мусѣла бути вказаною для руского независимого орґану тверезость суду та холодна резерва...

При своѣмъ стоимо мы и нинѣ по обнятю вже урядованя новымъ намѣстникомъ и по его неначе деклараціи проголошенѣй онодгы передъ урядниками намѣстництва у вѣдповѣдь на промову віцепрезидента Лідли.

Сеся вѣдповѣдь намѣстника така неясна, невыразна, що можна ю толкувати сюда й туда — и справдѣ бачимо, що польскій орґаны суперечныхъ собѣ партій поясняють ю кождый на свѣй бѣкъ. Одній радуютъ ся, що новый намѣстникъ заповѣдае „силу и повагу правительства“, „необхѣдну енергію“ — другій знову тѣшать ся, що вѣнъ припоручае урядникамъ „печалливость о всѣ верстви суспѣльній“ — отже одній й другій сподѣваютъ ся користій собѣ на некористь другого... А все те изъ за того, що „якъ мужича правда есть колюча, такъ паньска на всѣ боки гнуча“...

И справдѣ — „правда“ ґрафа Пінїньского була „на всѣ боки гнуча“ — такъ що мы по сихъ его „словахъ“ мусимо заждати на „дѣла“.

Якъ заши послы въ радѣ державнѣй по деклараціи ґр. Туна не охочій були брати его фразъ немовь кота въ мѣшку, — такъ и мы не чуемо въ собѣ похѣпности брати его фразы, — темну воду во облацѣхъ... Бо й хто-жь зъ насъ зъ рукою на серци скаже, що розумѣе значѣне такихъ фразъ, якъ „ład społeczny“, „ogólny pożytek“, „obywatele szczerze [sic] kraj miłujący“, „duch prawdziwie [?] obywatelski“ и т. и?

Одно, що для насъ ясне зъ цѣлои вѣдповѣди нового намѣстника на промову віцепрезидента та й зъ всѣхъ вѣдповѣдій репрезентаціямъ и депутаціямъ, — то именно се, що ґр. Пінїньскій анѣ однымъ словцемъ не згадавъ про руску народность въ краю... Ужывъ справдѣ выразу „wszystkie warstwy ludności“ але прецѣнь народности годѣ класти у „верствы“..

Деиндe въ мѣшаныхъ краяхъ коронныхъ — не то въ Чехіи, але навѣть въ маленькѣй Буковинѣ — таке замовчане новымъ намѣстникомъ факту истнованя двохъ народностій въ краю есть немыслиме! Оно мыслиме и можливе тѣлько въ тѣй нещасній Галичинѣ,— хотай якъ-разъ тутъ, де руска народность есть гнетена безприкладно, такъ, якъ нѣяка друга народность въ Австріи, — новый намѣстникъ, выкладаючи свою програму управы пѣдвластнымъ собѣ урядникамъ, не повиненъ бувъ занехати сказати имъ, що конституція австрійска огортае оба народы — не лишь польскій, але и рускій...

Може бути, що въ тѣмъ дѣлѣ ґр. Пінїньскій гадае въ дискреціональный способъ поінформувати урядниковъ адміністраційныхъ... А яка буде тая информація — не хочемо вѣдгадувати, а покажуть намъ дѣла.

Нагода, и то неодна, лучить ся вже невдовзѣ...

Переглядъ політичный.

Зъ Вѣдни доносять, що правительство мае незадовго вложити въ парляментахъ обохъ половинъ монархіи внесенѣ въ справѣ установленя контінґенту рекрутѣвъ на слѣдуючихъ десять лѣтъ. Послѣдный законъ зъ р. 1880 про оружну силу обѣймае постановы що-до высокости контінґенту рекрутѣвъ, обовязуючій лише на десять лѣтъ, такъ що ихъ важность незадовго скѣнчить ся. Длятого оказуе ся потреба нового закону.

Міністерство вѣйны въ порозумѣню зъ міністерствомъ судовництва выдало розпорядженѣ въ справѣ вѣсковыхъ справъ. Зъ уваги, що черезъ заведенѣ новои процедуры цивільнои прибуло въ судахъ богато роботы, судовій урядники, котрій є резервовыми офіцірами або резервовыми жовнѣрами або належать до доповнаючои резервы, а котрій були минувшого року въ силу рескрипту зъ д. 2 марта 1897. вѣдъ торѣчныхъ справъ увѣльненій, мають сего року вѣдбувати войсковій справы за рѣкъ минувшій лише въ часѣ судовыхъ ферій, — значить, въ часѣ вѣдъ 15. липня до 25 серпня. А тій урядники судовій, належачій до резервы, що є обовязаній сего року явити ся до справъ, будуть вѣдъ нихъ увѣльненій и вѣдбудуть ихъ въ 1899. коли сей рѣкъ не є послѣднымъ рокомъ ихъ войсковои служби и коли они не мають вѣдбувати якихъ додатковыхъ справъ. Въ такѣмъ разѣ мають вѣдбувати справы такожь пѣдчасъ судовыхъ ферій.

Пѣсля вѣстей зъ Вашинґтону мавъ Мекъ Кінлі сказати онодгы, що мае повну надѣю на удержанѣ мира. Бѣльша часть членѣвъ сенату мае бути такожь мирно успособлена, а навѣть найзавзятѣйшій прихильники вѣйны, сенаторы зъ полудневыхъ державъ, мають прихиляти ся до мирного полагодженя спору. Найбѣльше агітуе за вѣйною американскій ґенеральный конзуль зъ Кубы, котрому, коли вертавъ зъ Гаваны, американьске населенѣ вѣдъ пристани ажь до Вашинґтону уладжувало горячій овації.

Для добра люду и краю.

Розвѣдка о краєвѣмъ промыслѣ.

V. Про школы промыслови въ Галичинѣ.

Зъ признаемъ замѣтити можна, що вѣдъ якогось часу галицкій Соймъ зачавъ звертати бачну увагу на пѣднесенѣ краєвого промыслу. Въ сѣй цѣли заснувавъ вѣнъ доси 32 школъ такъ званыхъ „промысловыхъ заводовыхъ“ а въ тыхъ одну, выробу забавокъ въ Яворовѣ при кѣнци 1897 р. и для того она въ справозданю краєвого Выдѣлу зъ р. 1897 ще не фіґуруе.

Зъ наведеныхъ въ сѣмъ справозданю 31 школъ припадае на всходну Галичину 12 а на захѣдну 19 а именно:

	въ Галичинѣ всходній	захѣдній
Школъ кишкарскихъ	2	4
„ колодѣйскихъ	2	1
„ столярскихъ	1	1
„ гончарскихъ	2	1
„ шевскихъ	2	1
„ ткацкихъ	2	6
„ суконничихъ	—	1
„ поворознич. (въ Радимнѣ)	1	—
„ коронкарскихъ	—	3
„ гафтярскихъ	—	1

Удержанѣ наведеныхъ школъ выносить показану суму 104.994 зр., а на ню складають: 1) громады 2182 зр.; — 2) фундацій и касы 200 зр.; — 3) зъ инших жерелъ 200 зр.; — 4) школы зъ спроданыхъ выробѣвъ 21.110 зр.; 5) повѣтовій Рады 4330 зр.; — 6) краєвый фондъ 47.488 зр.; — 7) державный фондъ 29.484 зр.

Загальній выдатки на удержанѣ сихъ школъ у всходній Галичинѣ выносять 47.437 зр. а въ захѣдній 57.557 зр.

У всѣхъ сихъ школахъ побирало науку въ минувшѣмъ роцѣ 762 ученикѣвъ а мѣжь ними було 656 ученикѣвъ звычайныхъ а 106 надзвычайныхъ. На 12 школъ всходнои Галичины припадае 333 ученикѣвъ а на 19 захѣднои 429.

Пересѣчно выпадае на удержанѣ однои школы рѣчно майже 3.400 зр. а на 1 ученика 125 зр., однакожь придививши ся близше бачимо, що не всѣ школы однаково трактованій, а именно для одныхъ є Соймъ щедрѣйшій а для другихъ скупѣйшій. И такъ декотрій школы, особливо въ захѣднѣй Галичинѣ є побудованій великимъ коштомъ и уряджені въ комфортомъ, а другій находять ся въ нужденнѣмъ станѣ. На удержанѣ 1 ученика въ одныхъ школахъ припадае рѣчно понадъ 250 зр. а въ другихъ не доходить до 100 зр.

Але и въ тѣмъ напрямѣ бачимо деякій поступъ зѣ стороны нашого Сойму, бо коли примѣромъ на школу ткацку въ Глинянах

Зъ Шевченкового свята въ Станиславовѣ.

[*Вступне слово В. И. Масляка на торжественномъ вечерѣ дня 14 марта 1898.*]

Уже бо братя невесела година встала: Встала обида въ силахъ Дажбога внука, вступивши лихою дѣвою на землю Трояню. Усобица княземъ на поганя погибе, рекосте бо братъ брату: „се мое а те мое же“ и начаша князи про малое „се великое“ молвити, а самі на себе крамолу ковати: а погане зо всѣхъ странъ прихождаху съ побѣдами на землю рускую!

Такими словами, сумуючи, рядае незвѣстный авторъ пѣснѣ про походъ Игоря князя на Половцѣвъ. Скорбнѣйшу панахиду заспѣвавъ вольности своѣй народъ рускій, якъ по битвѣ пѣдъ Полтавою [1709] мусѣвъ наложити на себе пута неволѣ, а згодомъ-перегодомъ на кожду згадку полтавского степу ридавъ такъ, якъ Сербинъ на згадку про Косове поле. По полтавскѣй битвѣ послѣдный гетьманъ-політикъ пѣшовъ на прогнане — Украина стала кѣнчати свій вѣкъ широкій.

Мазепинській недобитки стали переходити на сторону тыхъ, що зъ ними вже въ передень полтавского бою сполучили ся противники гетьмана а новій покровителѣ заднѣпряньскои Украины, тій, що въ нихъ низшій козацкій верствы бачили въ першій хвили своихъ спасителѣвъ, забрали ся перш усього до закрѣпощуваня простолюдина-мужика и козацкои черни. Се було повторене Берестечко, були се наслѣдки переяславскои рады — великои и тяжкои політичнои смерти, завданои самымъ-же Богданомъ Хмельницкимъ давнѣй лицарскѣй Козаччинѣ, всѣй рускоукраинськѣй земли. Розкрыли ся челюсти страшнои, глубокои, розрытои могилы. Туда силомъць кидано те, на чѣмъ лишь зумѣла спочати деспотична рука московскои власти. Зъ-вѣдсѣль выхиляла ся тота хищна рука разъ-у-разъ за правый днѣпровый берѣгъ, де бѣльша половина правобережнои Руси слухала ще порядковъ догасаючои Польщѣ. Не выйшла и сотка лѣтъ зъ хвилѣ погрому, а „въ веселѣй сторонѣ, въ святѣй Украинѣ замовкло всьо на всѣхъ языкахъ“. Затихла решта мізерного житя у приневоленого Русина. Червоною кровю выборений и оплаченій права его зникли. Вѣнъ, що пышавъ ся все благимъ серцемъ, добрымъ и сердечнымъ духомъ, великими прикметами гуманности и другихъ народныхъ честнотъ, вѣнъ, що не завидуючи нѣкому житя бувъ бы радо живъ у сердечнѣй дружбѣ зъ сумежными народами, не мавъ лишь одного талану. *Не умѣвъ не вѣрити сусѣдамъ* — и се було его найстрашнѣйше, найбѣльше нещасте.

Въ довѣрю своѣмъ ставъ вѣнъ посмѣховиском тыхъ сусѣдовъ, що забули про загарбане ему добро и чинъ поросли перемъ, а вѣддячили ему глумомъ к безпощаднымъ докоромъ.

Русинъ-Украинецъ, яко „хахолъ“ або „хамъ“ не мавъ уже права бажати для себе лучшихъ красшои долѣ. Вѣнъ мавъ стати жертвою не лишь політично-боевого погрому, але и своихъ вѣдвѣчныхъ грѣховъ, своихъ давнои, вѣдвѣчнои крамолы — незгоды. А поки-що въ житю якъ въ природѣ!

Въ нѣмъ повно неразъ такихъ ненадѣйныхъ чудовыхъ явищь, наче поява ясного сонця зъ обѣймовъ досвѣтнои, густои, весняноп мраки. Зъ нея, що розбитый и поколеный громами, осушеный повѣю, осмаленый пекучими степовыми вѣтрами, тративъ чимъ-разъ бѣльше видимои силы и условинъ житя, двигнувъ ся чудотворною силою природы новый паростокъ, а его свѣжій зеленій вѣтъ, его прямуюча вдъ сонцю забагливость свѣтла — стала ся якъ-разъ великимъ протестомъ противъ нагляднои смерти материньского пня. Тымъ материньскимъ пнемъ бувъ нѣхто другій, якъ людьми и властію забута верства мужицкого люду. Не стало у нього провидирбвъ дворянъ, не стало князѣвъ, не стало и его питомои врархіи. Вѣнъ самъ лишень остався великимъ сиротою, але у того мужика було серце а въ его головѣ були широкій спомины про давну бувальщину, и те переконане, що „красшого не мае нѣчого у Бога, якъ Днѣпро та наша славная країна“.

. . . . . .

Бо мѣжь горами старый Днѣпро, неначе въ молодѣ дитина, любуеть ся на всю Украину. А по-надъ тымъ зеленѣють широкіи села . . . Огожь не въ палатахъ, не въ хоромахъ паньскихъ, а пѣдъ мужицкою стрѣхою уярѣвъ свѣтъ той, що ставъ вѣдтакъ голоснымъ защитникомъ справъ свого люду.

Сыномъ мужика изъ заднѣпряньскои Украины бувъ той нашъ ґеній, що бодрымъ плечемъ своимъ заперъ ся объ тягаръ тяжущои и злющои неправды, а протестуючи противъ насильства бувшихъ и сучасныхъ ворогѣвъ Руси-Украины, розсыпавъ мовь жемчугъ зъ рога Амальтеи мѣжь земляковъ своихъ тій пророчій заповѣты співака, що мали его самого двигнути на народный Парнасъ а тымъ-же землякамъ мали показати дорогу, кудою такъ они, якъ и пѣзнѣйшій поколѣня мали народъ до щасливѣйшого житя-бутя!

Кобзарска слава его не спинала ся по корунахъ заграничныхъ цвѣтовъ, не стрѣчала она співака свого на шляху пезнѣмъ, ясномъ и безжурномъ. Ґенія того выколысала та сама сумна мелодія простонароднои пѣсни, що ей не лишь вѣнъ одинъ слухавъ, но лишь вѣнъ одинъ умѣвъ вѣдчути и зрозумѣти ей. Якъ отже пѣсля твердыхъ, тяжкихъ невгодинъ молодечого вѣку свого ставъ вѣнъ розбирати и розслѣджувати скарбницю пѣсень свого народу, въ-за того побачивъ и вѣдчувъ всьо, чимъ той народъ коли-небудь радувавъ ся або страждавъ, чого бажавъ, а на чѣмъ завѣвъ ся, чимъ бувъ богатый а чимъ бѣдный, чого ему треба було, щобы мѣгъ стати якъ-такъ поручь другихъ славяньскихъ народовъ бодай непослѣднымъ, коли не першимъ.

Решту доповѣли ему сучасній обставины, а чимъ бѣльше вѣнъ въ нихъ роздивлявъ ся, тымъ страшнѣйшою бачивъ сю безодню, надъ якою поставили улюбленый его народъ тій, що ихъ одинокимъ політичнымъ розумомъ було: народъ сей поглотити безпощадно...

Рефлексія вызвана роздумуваньемъ надъ минувшостію, теперѣшностію и будучностію Руси-Украины стала у нашого Кобзаря тымъ головнымъ жереломъ, що его не спиняли за часъ поетичнои творчости Шевченка нѣ личній клопоты, нѣ тяжка десятьлѣтня салдатска неволя, нѣ останній роки его мученичого-терпущого житя. Ся рефлексія була заедно сею почвою, симъ тереномъ, що зъ него розцвѣли усѣ усѣ Шевченковій творы.

Въ однихъ жалуе вѣнъ за славою давныхъ временъ, у другихъ плаче надъ недолею крѣпацкого житя и недолею жѣнки-крѣпачки, у третихъ зновъ проклинае торгуючихъ людскимъ добромъ або, якъ въ поемѣ „Катерина“, торгуючихъ найкрасшимъ заборолом людского добра: чуткимъ, довѣрчивымъ простолюдинымъ серцемъ, що въ красшихъ своихъ поемахъ проповѣдае безвзгляду побѣду правды, котрои жадае въ имя Госпо-

дававъ Соймъ давнѣйше лише 300 зр., то теперь по ей зреорганізованю въ роцѣ 1893 дає 2850 зр. [спільно зъ правительствомъ].

Зъ тымъ всѣмъ було ще половина бѣды, однакожъ головна хиба промысловыхъ заводовыхъ школъ, заснованыхъ галицкимъ Соймомъ, спочивае въ чомъ иншомъ, на що звертаю увагу Р. Т. читательвъ. Въ попереднѣмъ уступѣ я бувъ закинувъ галицкому Соймови половинность въ его змаганяхъ до поднесеня краевого промыслу. Тота половинность проявляе ся найбольше въ тѣмъ, що Соймъ, засновуючи промысловй школы, не старае ся запевнити анѣ ученикамъ ихъ анѣ краевому промыслови трезалон будучности Бо що-до ученикѣвъ я вже попередно зазначивъ, що се не з нѣякою заслугою выучити якесь число молодѣжи хосенного ремесла чи тамъ промыслу, але важнѣйшою ще рѣчію є придбати тымъ ученикамъ вѣдповѣдне мѣсце до постойного занятя и заробку. Такого запевненя будучности не годенъ дати Соймъ ученикамъ 31 школъ промысловыхъ, разъ длятого, що анѣ при тыхъ школахъ [зъ малыми выимками] нема вѣдповѣдныхъ фабрикъ чи варстатовъ анѣ въ краю вѣдповѣдныхъ приватныхъ фабрикъ, а по друге, що нашй выробы не мають запевненыхъ рынковъ збуту.

Ся сумна обставина разить немило кождого щирого прихильника „добра люду и краю“ вже бодай при сѣй дивовижнѣй полнѣ, що примѣромъ є у насъ вѣсѣмъ школъ ткацкихъ, а всѣ заведеня, удержуваній коштомъ краю, заосмотрюють ся въ заграничнй ткацкй выробы, якъ прим. шпиталь, духовнй семинарій, заведеня карнй й добродѣйнй, и т. д. Чи-жь се не є обовязкомъ Сойму, взглядно Выдѣлу краевого, постаратись, щобы бодай тотй краевй институцій побирали на свій ужитокъ краевй выробы?

Або знову тота непродуктивность прядѣльнѣ вовны въ Ракшавѣ — чи се не аномалія, щобъ она, заложена великимъ коштомъ краю, служила ино одній суконній фабрицѣ въ Ланцутѣ?

А придивѣмъ ся нашимъ выробамъ нашихъ школъ промысловыхъ! Ось якій они мають вѣдбутъ: Въ часѣ краевои выст. вы у Львовѣ приѣхала въ гостину до нашои аристократіи аристократія нѣмецка. По величавыхъ пріемахъ и угощеняхъ хотѣла она вѣддячити ся нашому краеви тымъ, щобы закупити за добрй грошѣ деякй гарнй рѣчи зъ выставы. Отже одинъ аристократъ, не тямлю его имени, приступая до директора выставы и питае ся, колько коштуе отсе гарне бюрко? А коли довѣдавъ ся, що 600 зр., дае директорови 100 зр. на задатокъ, щобы ему таке бюрко зробити и прислати. И що жь стало ся? Ото вкінци показало ся, що дотычна школа не выробляла такихъ бюрковъ на продажь, лишь на выставу, значить на показъ, що мовляв: мы потрафимо гарнй рѣчи зробити, але ихъ для заграницѣ не маемо на продажь.

Иншій знову краевій выробы, хотяй були бы на продажь, не мають за границею покупу, а то зъ сеи причины, що заграница нѣчого про нихъ не знае. Длятого конечною є рѣчію, щобы заграница про нихъ дѣзналась, а пѣзнавши ихъ, въ нихъ засмакувала и купувала. Сю справу порушило Товариство ткацке въ Глинянахъ на зборахъ задатковыхъ товариствъ, а опѣсля вѣднесло ся зъ представленемъ до Выдѣлу краевого, щобы той призначивъ потрѣбну квоту на заложене „агентуры для выробовъ галицкого промыслу“, котра бы мала за задачу: 1) вынайти жерела збуваня тыхъ выробовъ такъ въ краю, якъ и заграницею; 2) занятись организацією и продукцією товариствъ и школъ промысловыхъ.

И тутъ знову показала ся наглядно половинность жертволюбности Выдѣлу краевого; вѣнъ справдѣ пѣзнавъ хосенность и важность такои агентуры, але призначивъ на ей заснованє смѣшну квоту 1.200 зр. Цѣкаве питане, що почати зъ такою квотою? Чи нанати за ню на оденъ рѣкъ яку комнату на вѣдповѣдне бюро, — чи ужити ей на дієты для фахового чоловѣка, котрый мусить въ сѣй справѣ неустанно ѣздити и по краю и заграницею, — чи вызначити ей на платню для зсаданого чоловѣка, але хиба на те, щобы вѣнъ на однѣмъ мѣсци сидѣвъ и нѣкуды не ѣздячи нѣчого не робивъ.

Видячи таку половинность въ дѣланю краевого Выдѣлу постановивъ кружокъ свѣдомыхъ справы людей, щобы заснувати таку агентуру на власну руку. На чолѣ сего кружка стоять директоръ банку Теренкочій, адвокатъ д-ръ Унгаръ и директоръ глиняньского „Товариства ткацкого“ Ксенжопольскій.

Агентура тота буде мати назву: „Домъ експортовый и Банкъ задатковый для промыслу краевого у Львовѣ“ при Товариствѣ торговельно-географічномъ зъ далеко сягаючою програмою, зъ котрои наведу бодай найважнѣйшй точки:

1. Агентія и домъ комісовый для Полякѣвъ и Русинѣвъ на цѣлій кули земскій въ цѣли удѣлюваня имъ информацій всякого рода о вѣдносинахъ особистыхъ, маєтковыхъ и торговельныхъ а вѣдносячихъ ся на Австрію, Россію и балканьскій півострова.

2. Переведене трансакцій торговельныхъ на поручене за умовленою провізію.

3. Пропаганда въ цѣли пѣдпиранія промыслу такъ зъ Галичины, якъ такожъ „Королѣвства польского“ до взаимнои вымѣны а особливо импорту своихъ выробовъ для вытисненя заграничныхъ выробовъ.

4. Принимане заступства на впровадженє новихъ вынаходовъ зъ области механіки паровои, електричнои и автоматичнои.

5, Головна агенція для справъ промыслоныхъ т. є. узыскане заступництва всѣхъ продуцентовъ краевого промыслу и змаганє до розширюваня краевыхъ выробовъ въ краю и за границею.

6. Уряджуване выставъ сихъ выробовъ а при нихъ устроюване популярныхъ выкладовъ и вѣдчитовъ въ цѣли поясненя хосенности выставленыхъ выробовъ и ихъ цѣнъ въ порѣвнаню зъ заграничнымы.

7. Утворене „Банку задаткового“ для удѣлюваня задатковъ на готовй выробы, не маючій на разѣ покупникѣвъ, подѣбно якъ се чинить „Банкъ рѣльничій“.

Дѣйстно, потреба заснована подѣбной институціи є дуже некуча а чимъ бырше она вѣйде въ житє, тымъ бырше можна мати надѣю, що нашъ промыслъ краевый полыне повнѣйшою и живѣйшою струею, а се выйде справдѣ на пожитокъ и „для добра люду и краю“.

НОВИНКИ.

— **Зъ руско-народного театру.** Черезъ великій тыждень театръ не дае представленя. Въ недѣлю Великодню 17-го цвѣтня „Запорожецъ за Дунаемъ“ зъ п. Рубчакомъ въ звѣстнѣй роли Карася. Въ антрактахъ розповѣсть п. Амвросій Нижанковскій кѣлька украинскихъ шутокъ, привезеныхъ зъ тамошныхъ театровъ. У свѣтлый понедѣлокъ 18-ого цвѣтня представить ся „Попихайло“ штука въ 4 актахъ Шуткевича зъ варшавского житя. Сеся штука мала величезне поводженє на столичныхъ польскихъ сценахъ. Въ второкъ „До Бразилій!“ Всѣ тій святочній представленя будуть даватись за знижеными цѣнами, щобы тѣлько уможливити якъ найширшимъ кругамъ приступъ до штуки. [Галерія 10 кр., партеръ 15 кр., паркетъ 25 кр. и сидячій мѣсця вѣдъ 30 кр.] — Якъ видимо, теперѣшна Дирекція театру завдае собѣ всякихъ старань, щобы театръ зробити справдѣ народнымъ. Але до того треба ще, щобы и наша интеліґенція старала ся аґітацією въ товариствахъ розбудити потребу шляхотнѣйшои и поучаючои забавы въ театрѣ, особливо мѣжь кругами рускаго мѣщаньства, що рѣдко обертають ся въ рускѣмъ товариствѣ, забувають свій языкъ и позбуваютъ ся своеи самосвѣдомости. Нехай же театръ стане справдѣ будителемъ народного духа!

— **Порядокъ богослужень въ церквахъ львѣвскихъ.** Въ Успеньскій церквѣ: у вел. пятницю: о год. 11 царскій Часы, опѣсля Вечѣрня зъ торжественнымъ спѣвомъ, при кѣнци обходъ зъ Плащеницею и проповѣдь; въ вел. суботу: о год. 7 надгробна Утреня, о 11 год. Литургія св. Василія Вел.; въ свѣтле Воскресенє: о 4 год. рано воскресна Утреня, о 8 год. Литургія, о 5 год. Вечѣрня зъ проповѣдію; въ свѣтл. понедѣлокъ и въ второкъ богослуженя якъ звычайно, т. є. о 6 и 10 год. рано и о 4 год. по полудни. — Въ архикатедр. церквѣ св. Георгія: въ вел. пятницю: о 10 год. проповѣдь, о 6 год. надгробна суботня Утреня; въ вел. суботу о 9 год. Литургія св. Василія Вел. зъ Вечѣрнею, на котрій вѣдбудесь благословенє хлѣбовъ, вина, пшениці и олею, о 5 год. вечеромъ Утреня свѣтлого Воскресеня зъ обходомъ, въ свѣтлый день Воскресеня рано читана Литургія и посвяченє пасхи, о 9½ рано соборне богослуженя, о 5 год. пополудни Вечѣрня зъ проповѣдію; въ свѣтлій понедѣлокъ и вѣвторокъ о 6 год. рано Утреня, о 9½ Литургія, а о 4 год. пополудни Вечѣрня.

— **Страсній псальмы на провінціи.** Въ Дрогобичи хоръ мѣщаньскій мѣшаный при церквѣ св. Троицѣ вѣдспѣвае въ страстну пятницю о год. 6 вечеромъ страстній псальмы: 1) Бортнянъского G-moll „Благообразный Іосифъ“; 2) Рудковского а) H-moll „Насъ ради“, б) D-dur „Егда на крестѣ“ и в) H-moll „Чимъ васъ оскорбихъ“; 3) Бортнянъского концертъ XXVIII „Блаженъ мужь“; 4) Гайдена F-moll „Вижду Тя“; 5) Бортнянъского C-moll „Скажи ми Господи кончину мою“, концертъ XXXII

— **Зъ Бродовъ** пишуть намъ: Дня 31 марта с. р. обходила тутешна молодѣжь гімназіяльна спѣльными силами память смерти нашого незабутного Тараса Шевченка. Хотяй тутъ, на жаль, рускій языкъ удѣляе ся молодежи лишень у вѣсьмохъ годинахъ тыжднево, и то по полудни яко предметъ надобовязковый, подѣбно якъ спѣвъ або гімнастика, то однакъ вѣдчасъ сего концерту нѣхто анѣ зъ присутныхъ ученикѣвъ анѣ учителѣвъ не вѣдчувавъ такого упослѣдженя нашои мовы. Торжество выпало вѣдъ кождымъ взглядомъ величаво. Програма була богата, особливо хоры и деклямациі. Хоры выпали по-декуды справдѣ слабо, но сему й не диво, бо мала горстка тутешньои молодежи рускои [теперь 122 ученикѣвъ] не въ станѣ выказати много добрыхъ голосовъ. Все-жъ таки годить ся вѣддати повне узнане неутомимому дирігентови Д., ученикови VIII. класы — Всѣ майже деклямациі выпали удачно и свѣдчили доволѣ о праци и розумѣню рѣчи. Не хибло и деклямациі въ польскій мовѣ, а выбрано на се „Гамалію“ Шевченка въ перекладѣ поета Людника Кондратовича, що зближаесь по можности до оріґіналу, хотяй его не все осягае. Выголосивъ ей зъ правдивымъ майже артизмомъ знань й тутъ изъ свого незвыклого таланту декляматорского ученикъ П. зъ VIII. класы. — Передовсѣмъ же одушевивъ нашу молодѣжь короткій, но повный глубокихъ гадокъ вѣдчитъ ученика М. зъ VIII. класы, котрый зовсѣмъ удачно схарактеризувавъ нашого генія та подавъ его заслуги около нашого письменства и розбудженя національнои идеѣ. — Сли вкінци додамо продукціи спѣльнои орхестры майже въ кождѣмъ взглядѣ выкінчений, то одержимо цѣлість старанно выготовлену и гармонѣйну. Мы думаемо, що молодѣжь могла бы на будучність выступити зъ такимъ концертомъ и передъ ширшою публикою рускою зъ Бродовъ и околицѣ, котра нѣякъ не може [мимо деякихъ старань „Рускои Бесѣды“] здобутись на свое торжество народне. Такъ давъ бы ся сей важный бракъ бодай въ части заступити, а Русины почули бы тутъ хоть разъ въ рѣкъ „руску пѣсню благовѣстну“ та думки и поемы свого великого Кобзаря.

А. А.

— **Изъ Самбора пишуть намъ:** Наше мѣсто вѣддало сего року трычи поклінъ музѣ нашого Тараса. Перша звеличала роковины смерти Шевченка утраквістична семинарія учительска. Не буду розписуватись ширше надъ програмою сихъ вечерниць, а скажу лише, що выпали они дуже утраквістично. Спѣвы, якъ „Wstań, ojczyzno, wstań!“ деклямациі, якъ „Pogrzeb Kościuszki“, „Redota“, до того ще якійсь чески вальсы и т. п., — зовсѣмъ не надавали ся до свята; тымъ то и не диво, що щиро-руска публика нѣ троха не могла ними одушевитись. — Лѣпше выпали вечерниці гімназіястовъ. Продукціи инструментальній выйшли знаменито, а поминувши деякій малій похибки въ деклямаціяхъ, выпали вечерниці симпатично. — Найкрасшій поклінъ вѣддала нашому генієви „Руска Бесѣда“. Зазначити и тутъ мушу, що въ осени значно скрѣпила ся тутешна руска интеліґенція приростомъ свѣжо прибувшихъ силъ, котрій повписували ся весь до „Рускои Бесѣды“, одиного рускаго товариства въ Самборѣ. Завдаки нашому невтомимому дирігентови п. З. Будзиновскому зложивъ ся въ Бесѣдѣ вперше мужескій хоръ, а опѣсля, коли такожъ и нашій самбірскій красавицѣ загрѣлись до нашои пѣсни, такожъ и мѣшаный. Черезъ те очевидно пѣшло и жвавѣйше житє въ Бесѣдѣ, котра є тымъ бѣльше сбліжена въ оцѣ нашихъ сердечныхъ приятелѣвъ, що нема въ нѣй рѣзницѣ мѣжь Русинами, а народовцѣ, радикалы, москвофіли спокійно дивлять ся одинъ другимъ въ очи. Оттакъ мимо аґітацій изъ стороны нашихъ сердечныхъ, що мовь то москалѣ уладжують Шевченкове свято, выпали вечерниці знаменито. Проф. гімн. п. Колодницкій въ гарно обробленій розвѣдцѣ поясниивъ критично провѣдній гадки Шевченковыхъ творовъ. Хоровъ було чотири, два мѣшанй и два мужескій, а крѣмъ того тенорове сольо. Мѣшанй хоры, выведенй пѣдъ батудою заслуженого дирігента п. Будзиновского, зробили велике вражѣне; особливо потрясаючій бувъ уступъ жѣночого хору: „Поховайте та вставайте, кайданы порвѣте!“ въ „Завѣщаню“. Соля въ хорахъ прегарно вѣдспѣвали п. И. Копыстяньска, о. Менціньскій и академикъ п. Щавиньскій. Особливо богато причинивъ ся о. Менціньскій до пѣднесеня торжества. Концертово вѣдспѣвавъ п. Щавиньскій тенорове сольо: „Минули лѣта молодій“. Чудово гарна була деклямація кандидатки учительскои семинарій панны Ол. Ильницкои, котру публика нагородила заслужеными грѣмкими оплесками. — По концертѣ вѣдбувъ ся въ сали „Народного готелю“ комерсъ; саля була биткомъ наповнена, а комерсъ середъ одушевленя збраныхъ и патіотичныхъ промовъ протягнувъ ся до год. 2 по пѣвночи. До уряджения вечерниць найбѣльше причинили ся своими заходами радникъ п. Топѣльницкій и п. З. Будзиновскій, и за те належить ся имъ щира подяка.

Загрѣвши ся духомъ, спробувавши своихъ силъ, не ставаймо, самбірскій Русины, на половинѣ дороги! Рѣкъ сей — се рѣкъ нашихъ народныхъ святъ! Вставаймо, братаймо ся, лучѣмъ свои силы, щобы розкувати кайданы тьмы! Подумаймо завчасу про урочисте святковане нашихъ національныхъ ювілеѣвъ вѣчами, концертами, вѣдчитами; а коли причинимо ся до освѣдомленя нашого повѣту, то сповнимо лише свій святый обовязокъ! — *Участникъ.*

— **На украшене церкви катедральнои въ Станиславовѣ займе ся квестою при Святѣмъ гробѣ въ Велику пятницю и Велику суботу,** якъ що року, Товариство рускихъ женщинъ.

— **Ще процесы повыборчій.** За-для торбчныхъ кровавыхъ выборовъ до рады державнои вѣдбуде ся въ мѣсяци маю передъ судомъ присяглыхъ въ Стрыю карна розправа противъ Мих. Борислявского обжалованого о пѣдбурюване на передвыборчихъ зборахъ въ Сколѣмъ. Обжалованого буде боронити адв. д-ръ Олесницкій. — Знову же зъ Перемышля доносять, що и тамъ на май готовить ся

да. Правда мусить заволодѣти свѣтомъ, правда якъ Господне слово мусить згодомъ-не-згодомъ побороти насильство, негуманность и екстерміпацію, мусить осѣнити сяевомъ своимъ тыхъ зрадливыхъ сынбовъ и доньокъ народу, що опускають его въ своій байдужности, якъ-разъ тому, що вѣнъ збѣднѣвъ, що добро и славу свою занапастивъ, а вже-жъ не по своій волѣ а въ тяжкѣмъ невыносимѣмъ лихолѣтю.

Не фільософію отже, але чутемъ, але великою силою палкои и горячои любови являе ся въ очахъ критика и почитателя руско-украинъского генія тота его поетична рефлексія

Зъ-за тои любови не смотривъ вѣнъ нѣ на свое личне добро, нѣ на те, що для нього выйти могло середъ невѣдрадныхъ політичныхъ обставинъ за его тверде, щире и голосне слово правды.

Апостолъ пѣсні ишовъ вѣдважно мѣжь ворогѣвъ своеи вѣтчины, мовь грецкій спѣвакъ Тиртей мѣжь неприхильныхъ ему Спартанцѣвъ. Одинокимъ оружемъ нашого генія була золото-струнна лѣра, а безсмертнымъ словомъ своеи пѣсні выявивъ вѣнъ якъ найкрасше спроможность погордженои, бо нѣбы лишень мужицкои мовы до літературнои творчости. Народови своему зложивъ вѣ свого труду найкрасшу жертву а тымъ самымъ имя свое порѣвнявъ зъ именами поетовъ-геніѣвъ всѣхъ другихъ народовъ.

Имя Тараса Шевченка есть тою скалою, що объ нею розбиває ся всѣляке нехтованє руско-украинъской літературы. Золотй мысли Шевченковои музы — се неначе животворній струѣ спасаючои воды, се зерна, що за нихъ посѣвомъ вкорѣнило ся, выросло и богатымъ выявило ся плодомъ въ послѣднихъ 50 лѣтахъ нашого духового житя и на украинъскѣй и на буковиньскѣй и на галицкѣй Руси.

Вѣнъ же-жъ того и бажавъ. Якъ правдивый апостолъ „правды и науки“ бажавъ просвѣты великои, широкои, загальнои, бажавъ просвѣты и доброго, ласкавого серця для „менчого брата“ с. є. люду. Лишь при пом чи просвѣты и всевспущого труду надъ скрѣпленемъ народныхъ идеалѣвъ „забуде ся давна, сраможная година и оживе слава, слава Украины“. Нею погрѣплений народній идеалы знѣвечать страшну рану на организмѣ Руси: домашню, ворогами ѣй защѣплену ѣдь распрѣ-незгоды-крамолы. Въ тѣмъ именно нещастю бачивъ поетъ головный центръ, що въ него другій выйшли нещастя.

Крамола погубила князѣвъ, крамола знехтувала Козаччину, крамола не вытворила політичного организму, зъ тои самои причины нема и до нинѣ добра еще бѣдной, горемъ и злиднями прибитой Матери-вдовицы.

Отожъ если чимъ, то его „Посланіемъ до живыхъ, мертвыхъ и ненародженыхъ земляковъ моихъ на Украинѣ и не на Украинѣ сущихъ“ завершити треба всѣ поетовй змагания и всю силу его пѣсней.

Для Русина Украинця се посланіе неначе другій декальогъ, другихъ десятеро заповѣдей, списаныхъ рукою божого посланника. И картаючи и наказуючи на путь народнього шляху розбираючи, говорить поетъ тымъ посланіемъ наче совѣсть, а жадае вѣдъ земляковъ не чого другого, якъ лишь безвзгляднои шляхотнои любови и пожертвованя для народнои справы, щобы „засьявъ свѣтъ ясный-невечерній“.

И чи-жь мало лѣтъ минуло зъ тои хвилѣ, якъ поетове посланіе выявило ся найкрасшимъ его патріотичнымъ завѣщаньемъ?

Надъ тлѣнными останками стоить вже вѣдъ 37 лѣтъ высоко высыпана могила. Чоломъ своимъ призираесь она въ золотистыхъ водахъ русявого, грѣмучого Днѣпра, хрестомъ своимъ простуе въ небо, мовь вѣрный свѣдокъ, що ось великій трудженикъ за идею правды, велике любовю своею патріотичною серце въ ей обнимавъ спочало на вѣки. Зъ року на рѣкъ выростають и минають ся щоразъ то новій генерациі, а кожда чимъ-разъ крѣпша, чимъ-разъ сильнѣйша. Чимъ-разъ вѣдважнѣйша до працѣ, до труду, якъ-разъ Руси конче потрѣбного.

Чи-жь дивниця? Се жь духъ поета уносить ся надъ рѣдною стѣлькы коханою нимъ землею, се-жь вѣнъ мовь крилами ангела осѣнюе молодій серця, гартуе енергію старшихъ земляковъ своихъ. Словами пѣсень своихъ вказуе на скрижалѣ декальога свого: „Русь для Руси!“ А що-жь краеше надъ нею, надъ Русь-Украину святу! Въ тѣмъ такожъ и безсмертность поетового-кобзарского духа. Рѣкъ на рѣкъ вѣдживае и крѣпшае память его въ кождѣмъ патріотичнѣмъ серцю Русина. Сегодня шлемо мы наше патріотичне цѣлованє его могилѣ, бо-жь нашій серця линуть тудою, де мѣсце его вѣчного спочинку.

Мирѣмъ ся отже всѣ въ великій 37-мій роковины его смерти. Нинѣшній поминки нехай особливо ту въ мѣстѣ нашѣмъ выладнають всѣ нашій домашній справы... Хвиля нинѣшна най порѣвнае всѣхъ одною вагою: кождe серце, кожда рука, кожде добро, де ходить о насъ и землю нашу. „Гдѣ же трупъ есть, тамъ собираютъ ся птенци хищныя, да розтерзаютъ члены его“. Мы имъ не є, бо мы живій и численній!

Політика може робити и поступати, якъ хоче. Нашъ часъ еще не прийшовъ. Мы нарѣдъ культурою старый, але житемъ політичнымъ, суцѣльнымъ, метовымъ — мы ще наскрѣзь не перейшли. Вѣрній идеямъ генія ставмо цеголку по цеголцѣ и вѣдъ низу. Вѣдпорни силы у насъ тьма, доказѣвъ сего доволѣ. До активнои роботы ладьмо ся згодою, миромъ.

Єдность покаже нашу шану передъ свѣтомъ и передъ сусѣдами. Завѣщане поетове каже намъ бути посланниками любови мѣжь всѣми славяньскими племенами. Заки заберемъ ся до сповненя сего обовязку, покажѣмъ, що-сьмо мѣжь собою самыми и въ нашихъ взаимнахъ инакшій. Творѣмъ се для добра нашого и бѣльшои славы нашого генія.

Земляки сердечній! *Мирѣмъ ся, годѣмъ ся, Працюймо, любѣмъ ся!*

карна розправа передъ судомъ присяглыхъ. Въ часѣ выборовъ до рады державной появились були одной ночи картки зъ написями: „Прочь зъ Австрією! Най жие Шаверъ!“ Поліція поздирала тѣ картки, довго слѣдила справу, аж теперь звернула свое підозрѣне на одну особу, противъ котрой выготовлясь теперь актъ обжалованя.

— „Зелѣзна рука“ хватає за посольскій мандатъ? Якъ доносить вѣденьскій кореспондентъ N. Reformy, въ польскихъ кругахъ посольскихъ кружить поголоска, що бувшій президентъ міністровъ гр. Казимиръ Бадені думая кандидувати до рады державной въ округѣ Бучачъ-Чортковъ. Якъ-бы выйшовъ, думають поставити его на чолѣ польской делегації въ радѣ державной Nowa Reforma додая вѣдъ себе, що въ Краковѣ о тѣмъ нѣчого не знають.

— Въ выдѣлѣ краєвѣмъ обнявъ вчера урядованє посолъ Вайгінгеръ, выбраный членомъ выдѣлу краєвого на мѣсце посла Романовича, котрый обнявъ редакцію Słowa polsk-ого. П. Вайгінгеръ обнявъ департаментъ справъ громадскихъ.

— Самоубійства въ арміи особливо въ Галичинѣ — не новина, але остатными часами мабуть чи не бѣльше ихъ, якъ передше. По бѣльшѣй части допускають ся самоубійства т. зв. простій вояки зъ боязни передъ карою. Сими днями аж зъ трехъ сторонъ доходять вѣсти о самоубійствахъ вояковъ. Въ Коломыі вѣдобравъ собѣ житє въ страшный способъ вояка 95 полку пѣхоты Маковейчукъ. Нещастный завдавъ собѣ аж одинацять ранъ баґнетомъ въ груди и доперва за послѣднымъ ударомъ просто въ серце закінчивъ житє. — Въ Станиславовѣ застрѣлився ся вояка Креховецкій зъ страху передъ карою. — Въ Чернівцяхъ застрѣлився ся въ Великій лат. четверъ вояка зъ 41 полку пѣхоты Адольфъ; той зъ причины нещастной любови. На скѣлько въ якѣмъ случаю причина самоубійства не є очевидна, повинні власти заряджувати строге слѣдство, бо, „людска кровця не водиця“...

— „Kierownik“ староства — а доходы священичі. Зъ давенъ-давна у насъ звычай, що передъ святами Рѣздва Хр. и Великодня парохіяне складають малій датки въ натуралінхъ, якъ прядиво, яйца, хлѣбъ и т. п. для душпастыря, котрый за те вѣдвѣдує и благословить домы. Отже „kierownik“ староства въ Товмачи розбестався до рускихъ парохіяльныхъ урядовъ въ товмацкѣмъ повѣтѣ такій обѣжникъ: L. 86 5. Do Wielebnego gr. kat. Urzędu parafialnego. Doszło do mej wiadomości, że w tamtejszej gminie bywają w czasie wielkiego tygodnia zbierane datki po 5 cnt. od każdego domu i jaja na rzecz miejscowego plebana. Gdy zbieranie składek bez zezwolenia władzy jest niedozwolone, przeto wzywam Wielebny gr. kat. Urząd parafialny, ażeby natychmiast zaprzestał zbieranie powyższych datków. Tłumacz dnia 2 kwietnia 1898. Kierownik c. k. Starostwa Dzieduszycki. Крѣмъ того староста наказавъ жандармерія наглядати, чи его приказъ всюда сповняе ся. Та и латинькій священники побирають вѣдъ своихъ парохіянъ жертвы въ натуряліяхъ, а прецѣнь доси жаденъ староста не выдавъ заказу оборонюючого. Чому жь не одна мѣра для всѣхъ? Але що бы сказавъ „kierownik“ староства въ Товмачи, коли-бъ довѣдавъ ся, що примѣромъ въ повѣтѣ перемышляньскѣмъ въ добрахъ графа Романа Потоцкого и фундації графа Скарбка передъ святами Великодня побережники, гавяй, а навѣть лѣсничѣ выбирають яйця вѣдъ селянъ пѣдъ претекстомъ „пенькового“! Се пригадує вже панщинянй часы... Чомъ же тамъ якій „kierownik“ староства не подумає о окружнику?!

— Жѣнка чи грошѣ? До Бжеска приандрував россійскій дезертиръ Иванъ Пражмовскій и одержавъ посаду писаря при тамошнѣмъ судѣ, а що то не выстарчало ему на житє, то найшовъ зъ ласки пріютъ въ домѣ пп. Глушаковъ. Невдовзѣ Пражмовскій завязавъ зъ своею господинею Маріею Глушаковою любовній зносины и остаточно утѣкъ зъ нею, забравши Глушакови 50 зр. и одѣжь. Чоловѣкови Глушакови не жаль такъ жѣнки, за котрою й не хоче глядати, але радъ бы вѣдобрати своихъ 50 зр.

— Крайна нужда. Коломыйска „Рус. Рада“ пише: На днихъ явивъ ся въ прокураторіи коломыйского суду якійсь мужикъ, обвинюючи себе о пѣдпаленє хаты и стодолы. „Я боявъ ся — говоривъ — щобы жандармы при допытахъ не били та не збиткували мене, тому самъ заголошую ся до суду“. Протоколъ списано и вѣддано винновника до слѣдчои вязницѣ, а тымчасомъ заряджено слѣдство. И що-жь слѣдство выявило? Мужикъ той, честный, тверезый чоловѣкъ, некараный, и не снило ся ему пѣдпалювати хаты, тѣлько просто зъ нужды та голоду обвинивъ себе, будь-то вѣнъ пѣдпаливъ хату, думаючи, що закимъ слѣдство переведесь, вѣнъ перебуде тяжкій голодный передновокъ...

— Снѣги упали великій въ ночи зъ дня 4 на 5 л. цвѣтня с. р. въ коломыйскихъ та надвѣрняньскихъ горахъ и здає ся въ цѣлыхъ Карпатахъ.

— Безпроволочный судъ. Въ селѣ Оравчику, стрыйского повѣта, мешкавъ непоправный злодѣй Онуфрій Багрянець. Много крадежей доконавъ вѣнъ у своихъ сусѣдовъ и бувъ неразъ судово караный. Селяне грозили ему кѣлька разовъ, але Багрянець, незвычайный силачь не боявъ ся грозбъ. Передъ кѣлькома днями выправивъ ся вѣнъ знов на злодѣйску добычу до сусѣда, але селяне прилапали его на горячѣмъ учинку. Розпочала ся безпроволочна розправа. Збѣгли ся товпы народу и убито злодѣя колами на мѣсци. Арештовано 6 особъ, що брали участь въ убійствѣ.

— Księga adresowa król. stoł. miasta Lwowa. Rocznik II. 1898. — Пѣдъ симъ заголовкомъ выдавъ п. Францъ Райхманъ обемисту книгу зъ адресами поодинокихъ мешканцѣвъ Львова, купцѣвъ и промысловцѣвъ, урядовъ, институцій, товариствъ, шкѣлъ, лѣкарѣвъ, адвокатовъ и т. п., протоколованыхъ фірмъ у Львовѣ и бѣльшихъ въ краю, опись кліматичныхъ и купелевыхъ мѣсцевостій въ Галичинѣ, списъ улицъ и площей мѣста Львова. — Сеся книжка адресова есть дуже выгѣднымъ пѣдручникомъ для кождого, чие занє вымагає знання адресъ всякихъ фірмъ, товариствъ, урядовъ або й поодинокихъ особъ. — Книжка коштує 2 злр. 50 кр.

☛ На опаскахъ нинѣшного числа „Дѣла“ знайдуть тѣ нашій Р. Т. Передплатники, котрій доси ще не выровнали передплаты за першій чвертъ рѣкъ 1898 р., зазначену нашою Адміністрацією квоту залеглости по нинѣшный день. Дуже просимо выровнати залеглость якъ найскорше, *по змозѣ вѣдворотною почтою*, бо Адміністрація мусить при новѣмъ кварталѣ присылкою тыхъ залеглостій выровнати довги выдавництва, якій причины залеглостій мусѣли настати въ фабрицѣ паперу, въ друкарни и т. д. А щобы тотій „залеглости“ за часопись разъ вже скѣнчились у Русинѣвъ, то просимо також — вразъ изъ залеглостію присылати и передплату, кому трудно на довшій часъ, бодай на коротшій, бо-жь рѣчь ясна, що лекше передплатникови постаратись о 4 гр. 50 кр. квартально або хочь-бы 1 зр. 50 кр. мѣсячно, якъ Адміністрацію дневника о тысячѣ зр.! Прецѣнь-же она мусить платити все готѣвкою, а коли выдавництво независиме, безъ нѣякои субвенції, здане єдино на передплату, то кождый легко уявить собѣ тѣ клопоты, якій выдавництву приносить ся справдѣшна язва — „залеглости“!

Вѣсти зъ Епархіи Станиславѣвскои.

Презенту regiae coll. на Акрешоры надало ц. к. намѣстництво о. Ем. Ковальскому, дотеперѣшному завѣдателеви тои парохіи.

Господарство, промыслъ и торговля.

— Въ справѣ вина богослужебного. Въ І-мъ сегорѣччѣмъ числѣ „Пранора“ порушено въ статейцѣ п. з. „Вино богослужебне“ справу, котрою мы вѣдъ першого заснованя нашои институціи безперерывно займаємось, именно вышуканемъ жерелъ зовсѣмъ природныхъ винъ, котрыхъ бы можна уживати зъ всякою певностію до св. служебъ Божои. Нашій кѣльканацятьлѣтній заходы, котрыхъ и на будуче не занехаємо, увѣнчались добрыми успѣхами, такъ що закуповуємо лишь природній вина, о чѣмъ переконали ся численій Вел. Отцѣ духовній, котрій постоянно за нашимъ посередництвомъ сироваджують вино цѣлыми бочками. Маючи повну свѣдомость, якъ великои ваги вина природній, мы вже вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ высылаємо нашихъ людей впередъ до Klosterneuburg на науку, а потому до продуцентовъ, зъ котрыми маємо зносины, *на контролю* въ рѣзныхъ порахъ. А вѣдъ сеи осени почавши буде наша контроля розпочинатись уже вѣдъ самого виноброня. Окрѣмъ того пѣддаємо нашій вина хемічній аналізѣ и ореченю фаховыхъ знатоковъ, а именно ц. к. енольогічной Стації досѣдной въ Klosterneuburg. Заховуючи вже теперь зъ власной ініціативы всѣ средства осторожности що-до винъ, заявляємо, що выповнимо и решту условій поставленыхъ Вел. Описувателемъ що-до вина богослужебного и впровадимо его въ недовгѣмъ вже часѣ пѣдъ окремою маркою въ розпродажъ, такъ що Вел. Отцѣ духовній будуть мати всяку певность и гарантію его чистоты и природного походженя. А до Вел. Духовенства ставимо лишь одно жаданє, а именно, щобы зволило намъ заявити свою волю: на яку цѣну оно бажає мати тое вино. Вѣдповѣдно до того доберемо найлучшій въ тѣй границѣ родъ вина и будемо его постоянно придержуватись. — *Народна Торговля.*

Наука, штука и література.

— У пятдесяту рѣчницю знесеня панщины і відродженя галицкої Руси Написав Юбомиръ Селянскій У Львовѣ 1898. — Пѣдъ симъ заголовкомъ появили ся 215 и 216 зъ черги а 3 и 4 за 1898 рѣкъ книжочка товариства „Просвѣты“. Книжечка се обемиста, 103 сторонъ густого друку. Авторъ подѣливъ свою працю на три части: въ першѣй бесѣда о панщинѣ до 1848 року, въ другѣй о вѣдродженю галицкой Руси и о знесеню панщины, а въ третѣй о найважнѣйшихъ подѣяхъ по 1848 роцѣ до нинѣ. — Все те, цѣлый богатый матеріалъ, по ве п. Селянскій въ формѣ розмовъ чи на гостинѣ у господаря або въ читальни, а рѣчь поясняють священикъ, професоръ або и селяне изъ свого досвѣду. Въ текстѣ книжочки мѣстять ся два портреты: цѣсаря Фердинанда и цѣсаря Франца Іосифа На початку книжочки вставлено розвѣдку „Фонетика и етимольогія“, письмо Грицька Науки до Ивана Політики“ — бо, пѣсля ухвалы послѣдно о загального збору членовъ „Просвѣты“ сеся книжочка выйшла перша правописю фонетичною. Не-члены „Просвѣты“ можуть ся набути въ товариствѣ по 25 кр. за примѣрникъ.

— Нашъ театръ въ Тернополи. Вѣ второкъ 12-ого с. м. вѣдбуло ся послѣдне представленє передсвяточне. Тому користаю зъ перервы, щобъ знов дати короткій оглядъ выставъ за послѣдній часы. Були се оперетки „Бѣдне дѣвча“, „Гаспаронe“ и „Пташникъ зъ Тиролю“, комедія „Мертвый гѣсть“ та исторична трагедія Каспиенка „Палѣй и Мазепа“.

На нашъ поглядъ руска публика тернопольска — а вона майже выключно й заповнює салю — може мати жаль до Дирекціи театру, що вона такъ щедро повтария переклепаній чужій оперетки, а оріґінальныхъ и взагалѣ новѣйшихъ драмъ такъ щадить. Та, що правда, оправданемъ для Дирекціи може служити несподѣваный выѣздъ п-ы Слободянои и заповѣдженый вѣдходъ п. Ольшаньского — божь численній ролѣ ихъ треба сейчасъ кимсь заступити и черезъ те нема часу приготовляти новыхъ рѣчей. Впрочѣмъ грає тутъ ще одинъ моментъ важну ролю. На скѣлько мы могли завважати, въ нашій дружинѣ театральній крѣмъ п-ы Гембицкои и п. Лопатиньского [та и въ его трагіцѣ видко на швахъ ще досыть бѣлыхъ нитокъ] нема майже зовсѣмъ талантовъ трагічныхъ и тому, очевидно, Дирекція мимоволѣ держить ся комічныхъ оперетокъ и комедій. Тіи, що правда, выходять звычайно удачно — деякій типы навѣть надъ сподѣванє добре, н. пр. дурный Янекъ въ „Хатѣ за селомъ“ [п. Шеремета] або гостинникъ-нѣмець въ „Мертвѣмъ гости“ [п. Полѣщукъ] або Муки въ „Бѣдномъ дѣвчатѣ“ [п. Ольшаньскій]. И воно справдѣ є въ модернѣмъ а навѣть скажу въ простонароднѣмъ дусѣ давати переважно комедіи — бо-жь звѣстно, для простолюдина и трагедія є комедією т. є. грою, удаванемъ. Але неодинъ въ публики вѣдчувая бракъ небощикѣвъ Гриневецкого або Плошевского, коли теперь театръ выставить вѣдъ часу до часу яку трагедію. Очевидно мы тымъ не хочемо робити нѣкому жадного закиду, бо такій чи такій талантъ — се даръ божій. Мы хиба хочемо завначити потребу вѣдповѣдныхъ силъ до роль трагічныхъ.

Зъ вычисленыхъ выставъ найбѣльшу безперечно цѣнавѣсть збудила выстава историчной трагедіи Каспиенка. Була се премієра. Короткій змѣстъ ей такій. Мазепа, що мавъ за часъ свого житя вже споре число зносинъ любовныхъ, и то не безъ реальныхъ наслѣдковъ, — намѣряє женити ся на старѣсть зъ польскою княгинею Дульскою, котра при тѣй нагодѣ выманює вѣдъ Мазепы на письмѣ обѣцянку помочи Козаковъ для Карла XII проти царя московского. Та всему стає на перешкодѣ популярный хвастовскій полковникъ Палѣй, що напавши замокъ Дульскихъ навѣть саму княгиню Мазепы дѣстає въ свои руки. Та Палѣй неодовѣ мирить ся зъ Мазепою за намовою свого годованця Вогника, нелѣгального сына Мазепы [чого очивидне анѣ Палѣй анѣ Вогникъ не знали]. Вогникъ, влюбивши ся въ приймачку recte нелѣгальну доньку Мазепы [що тежь хиба Мазепа й публика знаютъ] конче хоче при помочи Палѣя зъ нею посватались. Зъ вѣдси выходить подвѣйна колізія для Мазепы, а то 1) конечность зрады Палѣя и симпатій Козацтва, 2) небезпеченство грѣха содомского мѣжъ власными дѣтьми [братомъ и сестрою]. Мазепа радить собѣ легко: Палѣя опоює наркотикомъ и саджає до вязницѣ, а Оксану вѣддає пѣдъ ключъ нѣмому Татарину. Але наступає кара. Козачка Марія, давна любовница Мазепы, похибно уважаючи недавно сироваджену зъ Польщѣ Оксану своею наслѣдницею афектовъ Мазепы, метить ся: ратує Вогника вѣдъ наставленои на него Мазепою сѣтки. Вогникъ вырывае зъ рукъ Татарина збожеволѣлу зъ голоду и горя Оксану. При тѣмъ самого Мазепу грызе совѣсть страшными снами и привидами. Въ послѣдній вѣделонѣ впроваджує Вогникъ збожеволѣлу Оксану до хорого вѣдъ грызѣ совѣсти Мазепы и змушує его выпити отруту, що була приготована для Палѣя. Та при тѣмъ довѣдуєсь изъ послѣдныхъ словъ Мазепы, що Мазепа єму батькомъ а Оксана сестрою. Вогникъ довго не довѣряє, але вкѣнци таки повѣрює й попадає въ хлипанє нещасного батьковбійця. Прикликаный лѣкарь констатує вже лише смерть Мазепы.— Въ подрѣбну аналізу драмы не хочу й не можу входити, не маючу тексту передъ очима. Скажу лишь загально, що поббчь, що правда, гарно зображеного симпатичного характеру Палѣя и досыть одноцѣльного, хочь занадто вже страшными грѣхами и грѣзными колізіями наѣженого характеру Мазепы, цѣла драма робить вражѣнє досыть примітивнои латанины [Flickwerk]. Авторъ читавъ трошки и зъ Шекспіра [певно Макбета и Гамлета] и ну-жь и собѣ выводити й божевольну Оксану, й страшній сны Мазепы й навѣть лѣкаря-чужинця — та тутъ же й видить, якъ вѣнъ зверхно и ледва-не-ледва пришпиливъ той або сей моментъ до головнои акціи. Конець-кѣнцемъ выѣбръ темы справдѣ дуже щастный, але обрѣбцѣ де-де ще до артистичного совершенства! Навѣть и въ теперѣшній обрѣбцѣ можна-бъ цѣлкомъ спокѣйно выкинути другу несмачну вѣделону зъ карикатурнымъ жидомъ. — Гру п. Лопатинского и п. Гембицкого можу назвати дуже доброю. Иншій ролѣ незначній. Млявость збѣрныхъ сценъ н. пр. въ третѣй вѣделонѣ била занадто въ очи.

Вкѣнци заявляю, що я спростованемъ п. Лопатиньского, помѣщеным въ 72. ч. Дѣла „въ имени правды и справедливости“ дуже тѣшу ся, бо воно публично заручає, що мѣжъ Дирекцію театру а дружиною є повна приязнь и згода, такъ якъ собѣ сего кождый лишь може бажати, — що я отже що-до того пункту бувъ хибно поинформованый. Я писавъ свои дотычній уваги пѣдъ вилывомъ вѣдомости про вѣдходъ п. Ольшаньского, якъ вѣдомо, одной зъ найлучшихъ силъ нашого театру. Ся вѣдомость якъ и ея пѣдставы були для мене прикрій и се нехай буде поясненемъ до моєи добросовѣсности. Заразомъ просивъ бымъ не лучити справы теару зъ вечерницями Шевченка. У мене сѣ рѣчи були лише цѣлкомъ зверхно полученѣ, т. є. о стѣлько лише, писавъ-емъ про нихъ на одной картцѣ паперу и пѣдъ однымъ заголовкомъ. По-за те очевидно дружинѣ театральній належить ся всяке признанє за участь въ вечерницяхъ такъ якъ и всѣмъ нашимъ особамъ, що коло справы потрудили ся — *Ив. Копачъ.*

— Службовій приписы для повитухъ [бабъ] выйшла выданій розпорядженемъ ц. к. міністерства внутрѣшныхъ справъ зъ 10 вересня 1897 [В. з. д. ч. 216] у Вѣдни 1898, тискомъ и накладомъ ц. к. надворнои та державной печатнѣ. — Брошура обѣймає 60 сторонъ 8 ки мѣстить чотири части: I. Про личній обовязки повитухи [зъ 10 §-ами]; II. Якъ заховуватись въ службѣ при ваготныхъ и породженицяхъ? [зъ 9 §-ами, вѣдъ 10—19]; III. Про плеканє дитины и полѣжницѣ [зъ 7 §-ами вѣдъ 20—26] и IV. Про обовязки повитухи въ прилюднѣмъ зглядѣ [зъ 12 § ами вѣдъ 27—38]. Такожь мѣстить въ собѣ тая поука для повитухъ дотычній постановы карного закона зъ 27 мая 1852 [В. з. ц. ч. 117] и міністерскихъ розпоряджень, а въ прилозѣ: „Дневникъ повитухи“ и „Выказъ родинъ“, котрій кожда зъ нихъ обовязана пѣсля приписовъ удержувати. Перекладъ брошуры выготовленый въ редакціи „Вістника законів державних“. Додати належить, що пѣсля дотычного розпорядженя кожда повитуха, що набула здѣбность пѣднимати ся своихъ обовязкѣвъ въ Австрії має придержуватись приписовъ обнятыхъ згаданою брошурою и мусить мати одинъ примѣрникъ тыхъ „приписовъ“ въ своѣмъ материнѣмъ языцѣ. Повитухи мають до року познакомити ся зъ ними и набути сей часъ сю нову поуку. А тымъ кандидаткамъ, що доперва теперь набувати-муть дипльомы, доручить одинъ примѣрникъ тои брошуры професоръ повитущого заводу наукового при передачи дипльому.

— Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 184-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

Staatsrechtlicher Unfug. Von K. — Der ungarische Bauernsocialismus. Von Dr. Eugen Heinrich Schmitt. — Oesterreichische Export Calamitäten. Von Rudolf Rotheit. — Die Entwickelung der deutschen Musik bis zur Mitte des 17. Jahrhunderts. Von Karl Lamprecht. — Verner von Heidenstam. Von Hermann Menkes. — Der Fall Scala. Von Adolf Loos. — Die Secession. Von Hermann Bahr. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Meister Holmsten. Von Verner von Heidenstam.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрѣчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

— Именованя. Адъюнкты галицкои прокураторіи скарбу Д-ръ Евгенъ Лопушаньскій и Д-ръ Ив. Мичиньскій именованій міністерскими концепістами.

Seid.-Damaste 75 kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg Seide** von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben, und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus Muster umgehend.** 7 [5]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 14 цвѣтня. Fremdenblatt довѣдує ся, що болгарске правительство незадовго установить у Вѣдни генеральный торговельный консулятъ.

Прага 14 цвѣтня. Противъ міністра скарбу д-ра Кайзля кандидує до рады державной радикалъ д-ръ Рашинъ, знаный зъ процесу омладинцѣвъ.

Римъ 14 цвѣтня. Полковникъ Паніцарді має бути зъ Парижа покликаный сюды въ справѣ выявленъ, оголошеныхъ въ дневнику Siècle. Міністеръ заграничныхъ справъ не є противный тому, щобы Паніцарді стававъ за свѣдка въ новѣмъ процесѣ Золѣ.

Берлинъ 14 цвѣтня. Local Anzeiger доносить, що заступники европейскихъ державъ въ Вашинґтонѣ мають американьскому правительству передати нову зборну ноту.

Мадритъ 14 цвѣтня. Посланіе Мекъ Кінлія справило въ тутешныхъ урядовыхъ кругахъ дуже але вражень. Указують на те, що мѣжнародне право не позволяе мѣшати ся у внутрѣшній справы стороннои державы. Испанія уступила вже тѣлько, що дальше уступати не може вже анѣ на крокъ. На грѣзьбу интервенції, чи то приязнои чи оружнои, мусить Испанія вѣдповѣсти приготовленямъ до оборони свого права.

Вашинґтонъ 14 цвѣтня. Справоздане комісіи для заграничныхъ справъ такъ въ сенатѣ якъ и въ палатѣ депутованыхъ звучать бѣльше менше однаково. Одно и друге жадає независимости Кубы, вѣдкликаня испаньского войска и фльоты зъ острова, и повновласти для президента Сполученыхъ державъ до ужитя всеи оружнои силы, щобы перевести першій два жадання. Крѣмъ того и въ одной и въ другѣй комісіи меншѣсть зазначила ще одно жаданя: меншѣсть комісіи сенату жадає, щобы признати теперѣшне повстанче правительство на Кубѣ за правительство правне; меншѣсть комісіи палаты депутованыхъ жадає, щобы теперѣшну республику кубаньску признати независимою, а тоту независимость поперти всею оружною силою Сполученыхъ державъ.

Въ обохъ палатахъ є въ консервативныхъ кругахъ така гадка, що въ разѣ, коли тѣ резолюції будуть принятій, а Испанія не вречеся своихъ правъ до Кубы, то вѣйна стане ся неминучою.

Встрикуване и капсулки зъ Matico вôдъ дання уживаній и увѣнчаній знаменитымъ успѣхомъ.

ЦѢНА ФЛЯШКИ зъ приписомъ ужитя 40 кр.
КАПСУЛОКЪ 80 кр.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
вôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 276 158—?

Надослане

За-для оминеня помылокъ при замовленяхъ на пиво оломунецке зъ бровару мѣщаньского въ Оломуци въ бутелькахъ орігінальныхъ або въ бочкахъ, якъ такожъ всякій роды вина просимо уважати на нашу сѣрму и точну адресу: Максъ Віксель и Сынъ ул. Краковска 14. Телефонъ Н-ръ 97. 156 1—5

Зміна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

вôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. I. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроня електричныхъ дзвонкôвъ. — Замовленя зъ провінцій вôдъ оротно. 4186

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. I.

ЛИПЪ

въ реставрацій НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣдани.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканій деркы	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моей реставрацій, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вино по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 101—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дôстати можна въ товарыствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

ВЫЖИМАЧКИ до бѣля въ вальцами гумовыми по зр. 12, 13, 14, 15, 16, 18 и 20. Маткѣ комнатій по зр. 24 и 35 поручае ПЕТРО ХМОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4955

Одинока торговля зъ мясомъ на весь Львôвъ
вôдкрыта по цѣлыхъ днихъ
и поручае мясо:
волове, вепрове, баранину, телятину, шинку смалець, солонину и сѣканс мясо.
ЮСИФЪ ЛІНТНЕРЪ
Львôвъ Ринокъ ч 8.
41 21—24

По нивькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львôвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 19—?

Пѣвець церковный

молодый, жонатый, въ добрымъ голосомъ, похвальными свѣдоцтвами, знаючій писарію громадеску гладае вôдповѣдноі посады. Зголошеня: Ант. Лясовскій въ Тумирѣ, почта Маріямпôль. 141 4—4

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ. Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Ю. НАНЬКЕВИЧЪ
Артистъ-малярь
въ КУТАХЪ
выконуе всякій працѣ входячій въ обсягъ его заводу въ нождôмъ жаданôмъ стилю вôдъ власноі композиції, якъ: образы, портреты, украшеня стѣнъ, такожъ реставрація старыхъ образôвъ; приймае до выконаня зъ дерева и позолоченя иконостасы, олтарѣ, кивоты, и т. д. и т. д. вôдъ власныхъ орігінальныхъ плянôвъ — солідно и по умѣркованôй цѣнѣ 6—? 96

Д-ра Лямана (Lahmann)

вегетабільне молоко (рослинне молоко)

розвязуе вповнѣ ту задачу, що звѣрячимъ молокомъ [коровячимъ або козячимъ], дѣйство и цѣлковито заступае матерне молоко. Робить се вегетабільне молоко Д-ра Лямана. Додане до звѣрячого молока робить его легко стравнымъ у наймолодшихъ дѣтей при груди, бо не допускае до творена ся грудокъ сыра въ жолудку, а черезъ богатство найлѣпшихъ тôлъ цукровыхъ и найшляхотнѣйшихъ товщівъ рослинныхъ до тои степеня пôднесть поживну вартôсть звѣрячого молока, що оно осягае рôвну вартôсть зъ матернымъ молокомъ. 120 2—3

Охоронна марка затягнена въ цѣс. урядѣ патентовôмъ вôдъ ч. 3103

Цѣна пушки 1 зр.

Домагати ся гратісовои брошуры вôдъ одинокого фабриканта:
Hewel & Veithen, I., Schreyvogelgasse 3.
(Wien.) Dr Lahmann's vegetabile Milch (Wien.)
Головный складъ въ НАРОДНôЙ ТОРГОВЛИ у Львовѣ, Ринокъ 35.

„THE GRESHAM“
Найстарше и найбогатше Товариство обезпечень на житє въ Лондонѣ.
Найнизша премія. Велика дівіденда.
Информацій удѣляе, проспекты и тарифу розсылае franco. 131 6—10
Антоній Кофлеръ
у Львовѣ, улиця Браєрôвска число 14.

Рôкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО
ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНѢСТЕРЪ“

перше и одинoке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Вирооѳ. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджена домашне, скотъ, господарскій знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкôдъ огневыхъ.

„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-ый рôкъ своеи дѣяльности зъ збôльшеными фондами гарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачений шкоды до кôнца 1897 року 130 100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣрковани, условя обезпечень користни, а шкоды ліквідують ся безпроводочно. — Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условя, представляе своими значными фондами найбôльшу гарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе позички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцію або порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителівъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладни до опроцентованя вôдъ членôвъ и третихъ осôбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и позичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информація удѣляе Дирекція листовно. 34 9—25

Зголошеня о удѣленя агенцій въ окрестностяхъ, де нема близько агентôвъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львôвъ, ринокъ ч. 10. (дôмъ „Просвѣты“.)

Информація и посередництво до заключеня обезпеченъ житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Розсылка сукна лишь для приватныхъ.

Вôдтинокъ, 3.10 метр. довгій, достаточный на 1 мужескій одягъ коштуе лишь

правдивои овечои вовны:
зр. 3.10 зъ доброи
зр. 4·80 зъ доброи
зр. 7·50 зъ делікатнои
зр. 8·70 зъ делікатнои
зр. 10·50 зъ найделікатн.
зр. 12·40 зъ англійскои
зр. 13·95 зъ кангарновои

Вôдтинокъ на черный сальоновый одягъ зр. 10·—.

Матерія на легкій пальта вôдъ зр. 3·25 за метеръ выше; льодень въ пышныхъ барвахъ за 1 вôдтинокъ зр. 6·—, 1 вôдтинокъ зр. 9·95; Peruvienne и Doskings, матерія для урядниковъ державныхъ, зелѣзничихъ и на судейскій тоги; найделікатнѣйшій кангарны и шезіоты а такожъ матерія на уніформы для фінансовои сторожи и жандармерія и т. д. и т. д. розсылае по фабричныхъ цѣнахъ найдучше знаный яко реальный и солідный

складъ фабричного сукна **KIESEL-AMHOF in BRÜNN**

Взôрцѣ gratis и franco. — Достава точно пôсля взôрця.

УВАЖАТИ! Звертае ся увагу Р. Т. Публики особливо на те, що при безпосереднôмъ побираню матерія выходять значно дешевше, якъ замовляваній у торговцівъ посередныхъ. Фірма **Kiesel-Amhof** въ Вернѣ розсылае всѣ матерія по дѣйстныхъ цѣнахъ фабричныхъ не причиняючи рабату. 61 9—10

Клиентій Федунь
переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету
поручае
свое переплетниче и ґалянтерійне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 9. 866
Пôдоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумôвъ, Мапъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ
Львôвъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.
Продае дешевше нѣжь всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовôй и штайнґутовôй, огнетревалу цеглу дахову, асфальтовôй плыты ізоляційній, дестильованую смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ всякій матеріялы будôвляный — заручуючи за нихъ доброту.
Предпріемство роботъ бетонôвыхъ и крытя дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ н-ръ 460. 121 29—?

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ
и
ВЫЛЬОСОВАНІЙ ЦѢННІЙ ПАПЕРЫ
выплачуе
безъ потрученя провізіи або коштôвъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.

374 [1]

Розкладъ їзди поіздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1897
після часу середньо-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	до Львова	ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
нічн.			**нічн.**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з знімком попедінка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
9.49		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан			„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ран вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

Найновѣйшій фасоны — цилікдры, капелюхи штивній и мягкій зъ фабрики П. Ц. Габіґа зъ Вѣдня
поручае магазинъ новостій
Мартина Міллера
у Львовѣ
площа *Галицка ч. 14, побôчь Банку Ґіпотечного.* 126 7—10

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу зъ житєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна I-шои части 25 кр. II-ои части 20 кр.
Оправленій примѣрники продаютъ ся о 10 кр. бôльше.
Передплата на 5 выпускôвъ 1 зр.

О ПОЛОВИНУ
знижений цѣны
на давнѣйшій томы „Бібліотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I.—XX. включно, чи хто купуе разомъ чи поодинчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до Адміністрації Наукового Товариства им. Шевченка у Львовѣ. Знижена цѣна всѣхъ 20 томôвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськом. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоанникія Гренякa.

Ч. 75. Львовъ, Субота 4 (16) Цвѣтня 1898 Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ свитъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературны" додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинь-ского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и наложитбот (за инсераты знижка у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатконъ

въ Австріи:	за границы:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:	
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.	на мѣсяць 1 гр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштуе 8 кр. в. в.

Оголошеня звычайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце в въ рубрицѣ „Надосланє" по 25 кр. в. в.

Подяки и инші донесеня приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Христосъ воскресъ! Христосъ воскресъ!

Новая радѣсть йде зъ небесъ
На землю збуджену весною,
На люди думкою новою —
Иде ангеломъ святымъ зъ небесъ:
Христосъ воскресъ!

Витайте люди сей привѣтъ,
Щобъ вѣдродивъ ся въ ньому свѣтъ!
Бо щасте сѣе Богъ рукою
У серця збуджені зимою...
До щастя смѣло зъ Богомъ йдѣть!
Христосъ воскресъ!

Будѣть ся погружѐній въ снѣ!
Почуйте словеса святѝ —
Почуйте въ собѣ Божу волю
На красчу сонѣшную долю,
Що йде зъ небесъ въ душѣ живѝй...
Христосъ воскресъ!

И вы, живцемъ мерцѣ, зъ могилъ
Вставайте! Богъ дав вамъ силъ —
Самъ Богъ вамъ каже знова жити:
Любовь воскресшу полюбити
И скупати въ сонцю серця крыла —
Христосъ воскресъ!

И вы, що свѣтъ у рамена
Обняли силою зъ вѣка,
Що владою гнетете брата —
Почуйте въ серцю радѣсть свята,
Най освятить ся вамъ душа!
Христосъ воскресъ!

И вы робучѝ середъ мукъ,
Що въ працѣ не зъробили рукъ,
Що въ вѣрѣ йдете не падучи —
До васъ лунає въ неба йдучи
Воскресеный правды-волѣ звукъ:
Христосъ воскресъ!

Бо въ гробу вставъ Владика всѣхъ
Не для роспуки чи утѣхъ,
Не для прикрасы правъ поганьскихъ —
А для основъ-правъ христіяньскихъ,
Щобы пропавъ недолѣ грѣхъ!
Христосъ воскресъ!

Втѣшаймось, свято всѣ святѣмъ!
Хто въ щастю, чи у путѣ злѣмъ.
На волѣ, чи въ кайданахъ лютыхъ —
Не забувай слѣвъ незабутыхъ:
Христосъ воскресъ! Намъ усѣмъ
Христосъ воскресъ!

И я въ любы́, мои браты́,
До васъ, всѣ щирѣ Русины:
„Христосъ воскресъ" днесь промовляю —
Вамъ воскреснути я бажаю!
Бо й намъ для долѣ — свободы
Христосъ воскресъ!

Ж. 1898 *Марко Мурава.*

До ситуаціи.

За кѣлька днѣвъ кѣнчать ся парляментарнѝ ферія, дня 20 с. м. збере ся назадъ рада державна, и чимъ разъ наглѣйше домагає ся вѣдповѣди питане: що буде дальше? Правительство мае заразъ на другѣмъ засѣданю рады державнои по святахъ зложити внесеня въ справѣ угоды зъ Угорщиною, — внесеня, якъ вѣдомо, незвычайно важнѝ, вѣдъ котрыхъ порѣшеня залежати буде не тѣлько дальше супруже житє, снмъ разомъ двохъ жѣнокъ, смирненькои але зрываючои ся до еманципаціи Австріи и упертои Угорщины, але такожъ и дальша економічна доля краѣвъ, входячихъ въ складъ сеи половины монархіи, що зве ся Долитавщиною. Отже, якъ пишуть зъ Вѣдня, навѣть середъ уступчивои правицѣ, котра нѣбы то зъ уваги на добро австрійско-угорскои держави, а властиво для-того, щобы удержати парляментарну бѣльшѣсть вразъ зъ ей автономічною програмою, такъ користною для Полякѣвъ и Чехѣвъ, готова правительству не робити трудности и принятн всяку угоду, хочь бы и якъ користну для Угорщины, а некористну для краѣвъ Долитавщины, — навѣть середъ сеи правицѣ починае проявляти ся опозиційный рухъ въ справѣ угоды. Ческѝ Radikalni Listy довѣдуютъ ся зъ Вѣдня, що селяньскѝ члены молодоческого клюбу постановили повѣдомити приватно парляментарну комісію правицѣ, що будуть голосувати противъ угодовыхъ внесень — такихъ, якъ ихъ уложили міністры скарбу, австрійскѝ Кайцль и угорскѝ Люкачъ. Змѣстъ тыхъ внесень, хочь еще не оголошеныхъ, е вже послам приватно знаный. Заразомъ хотятъ тѝ послы зъ голосованя надъ угодовыми внесеними зробити квестію клюбову: коли клюбъ постановить свободу голосованя, то селяньскѝ члены будуть голосувати противъ внесень; а коли управа клюбу заявить ся за внесеними, то згаданѝ послы поскладають мандаты и вѣдкѣнчуть ся до выборцѣвъ.

Друга важна справа, котра домагає ся полагодженя, е справа языкова. Якъ вже доношено недавно, гр. Тунъ радъ бы, щобы палата послѣвъ выбрала разомъ зъ комісіею для справъ угоды зъ Угорщиною такожъ другу для справы языковои; обѣ мали бы бути перманентнѝ. Правительство мае заявити, що радо бы, щобы въ тѣй языковѣй комісіи вытворялись пѣдставы до уложеня языкового закону; але само не мае намѣру выступати зъ проектомъ такого закону. Отже зъ одной стороны Нѣмцѣ не вдоволять ся самымъ выборомъ комісіи безъ правительственного проекту; зъ другои стороны Поляки и Чехи взагалѣ противнѝ такѣй комісіи, бо пѣсля ихъ програмы полагодженє языковыхъ справъ належить до соймѣвъ, а не до рады державнои.

Крѣмъ сего вѣдзывае ся наново справа ческого державного права. Властиво не переставала она доси анѣ на хвилю належати до програмы ческихъ послѣвъ, але въ радѣ державнѣй притихла була на хвилю, — не инакше, якъ тѣлько зъ оглядѣвъ опортуністичныхъ. Отже ческимъ радикаламъ въ краю выдае ся політика молодоческихъ послѣвъ вже занадто смирною, такъ що вже и середъ самого молодоческого стороннацтва проявляє ся гадка, щобы гр. Туна приперти до стѣны и змусити якъ то кажуть, до показаня барвы. Тымчасомъ гр. Тунъ анѣ въ гадцѣ собѣ того не мае.

При такѣмъ станѣ рѣчей правительство, якъ доносять зъ Вѣдня, не гадае вже дальше робити нѣякихъ заходѣвъ, щобы машину парляменту пустити въ рухъ: а въ разѣ, коли парламентъ окаже ся неспособнымъ до працѣ, мае по покѣнченю сесіи сѣбльныхъ делегацій розвязати раду державну и розписати новѝ выборы. Коли-жь бы и зъ новою радою державною не пѣшло лѣпше, то правительство мае приступити до змѣны конституцін.

Reichswehr у вступнѣй статьѣ заповѣдае недалекій поворотъ до абсолютизму. Правица мусить спокѣйно придивляти ся безчинности парляменту; утворене стороннацтва центра не удасть ся, бо стороннацтва, котрѝ мали бы вѣйти въ его складъ, не можуть зъѣдпати ся до згѣдного поведеня. При такѣмъ станѣ рѣчей 14-ый параґрафъ буде въ конечности рости, розширяти ся, ажь поки безъ болѣзъ не стане на его мѣсце абсолютизмъ. Парламентъ буде безъ гомону замкненый и зъ гордои палаты конституційнои перемѣнить ся въ архівъ протоколѣвъ. Одной днины пробудимо ся и дѣстанемо на снѣдане абсолютизмъ.

Въ подѣбнѣмъ дусѣ пише такожъ Deut. Volksblatt. Выгляды зближаючихъ ся засѣдань парлямэнту е невеселѝ. Гадка, щобы установити парляментарну комісію для языковои справы, стрѣнесь зъ перешкодами такъ по сторонѣ нѣмецкѣй якъ и по славяньскій. Парляментарне житє обмежить ся до сѣбльныхъ делегацій; 14-ый параґрафъ пѣде знова въ ужитє. Настануть часы абсолютизму, зъ котрого скористае лише Угорщина.

Grazer Tagblatt пише, що навѣть противъ намѣреного установленя языковои комісіи повинна выступити безоглядна обструкція; передовсѣмъ повинні бути внесенѝ языковѝ розпорядженя. — Такъ само говоривъ п. Штайнвендеръ на зборахъ въ Ґрайфенбергу, що его стороннацтво нѣ въ чѣмъ не попустить правительству, поки не будуть вѣдкликані языковѝ розпорядженя.

П. д-ръ Енґель, попираючи повторну кандидатуру міністра д-ра Кайцля въ Карлинѣ-Смѣховѣ, сказавъ такожъ мѣжъ иншимъ, що рада державна заразъ въ початкомъ сесіи сѣбльныхъ делегацій буде имовѣрно вѣдрочена, а поновне ей скликанє буде залежати вѣдъ успѣху переговорѣвъ гр. Туна зъ обструкціоністами. А пражскѝ Nove Listy заповѣдають, що молодоческѝ послы въ разѣ, коли бы нерѣшуча політика гр. Туна мала дальше тревати, поскладають мандаты на користь соціяльныхъ демократѣвъ. Зъ молодоческои стороны не заперечено доси сѣй вѣсти.

Зъ Будапешту доносять, що бар. Банфі зложить въ угорскѣмъ соймѣ проектъ угодовыхъ законѣвъ дня 21, а найпізнѣйше дня 23 с. м. и хоче заповнити ними сесію сойму ажь до сесіи сѣбльныхъ делегацій. Делегаціи будуть радити що-найменше три недѣлѝ, бо

Воскресене.

Написавъ *Поль Бурже.*

Поволи, сумовита, проходжувалась Єлисавета de Фресъ по лѣсистѣмъ горбку, що бувъ заразомъ паркомъ при ей віллі. Задержалась и сѣла на камѣнномъ кругляку, що его колись, за щасливѣйшихъ часѣвъ сюда принесли, щобы мати чудовый видъ на широке море и на ланцюхи горбѣвъ прованскихъ. Околиця була така гарна, що справдѣ гѣдна була назвы „гарного побережя". Высоченѝ смереки зъ Алеппо зеленѣлись и тремтѣли пѣдъ подувомъ вѣтру вѣдъ заливу, що недалечко блищавъ ясною синявою; по однѣмъ его боцѣ островъ Жіянъ, по другѣмъ укрѣпленый вершокъ Брегансона. Островъ Порт-кроль изъ зубаты́ми скелями, а дальше холодній островы Портеро и Левань замикали небосклѣнъ. Лѣворучь парку тягнувъ ся темный ланцюхъ муровъ, а пониже нихъ вырнало мале мѣсто Гіеръ зъ бѣлыми домами. Веселе сонѣшне свѣтло огорнуло лѣсъ, филѣ, островы, ланцюхи горбѣвъ и далекѝ фасады немовь вѣнцемъ, а було то сонце мартове, що наче хотѣло поголубити рожеву віллю зъ ей галеріями и зъ паркомъ, де цвили мімозы, фіялки, бѣлѝ и червонѝ гвоздики, легенькѝ рожевѝ анемони. Въ невеличкѣмъ гаю ворушились вѣдъ подуву вѣтру, якъ бы высокѝ дерева, кущѣ вересу, а сѣро-бѣлѝ китяги цвѣтѣвъ та вѣчно зеленѣючѝ повоѣ зъ бѣлымъ мовь крейда цвѣтемъ прикрашували галуаки. А вѣтеръ приносивъ зъ собою по пр властивый запахъ моря ще и живичну та рѣванородну воню домородныхъ и оранжерійныхъ ростинъ. Тутъ то тамъ высувала ся зъ-мѣжъ деревъ дактильна пальма, листе аґавы немовь кинджалъ и острокѣнчасте юкки.

А той оріентальный привидъ весны прикрашавъ, ублагороднявъ и довершавъ голосъ дзвона, що розлягавъ ся зъ поблизькои каплицѣ и срѣбласто-звучнымъ дрожанемъ прошибавъ воздухъ промѣнюючій свѣтломъ, запахомъ и тепломъ. Вѣнъ звѣщавъ, що той величный ранокъ есть Великоднымъ ранкомъ, — що сегодня, въ предивнѣй згодѣ зъ розбудженою природою обходить побѣду любовь надъ смертію.

* * *

Та на жаль власне се подѣйне свято природы и церкви, видимого и невидимого свѣта, наповняло молоду паню страшною меланхолією въ роскѣшный той великодный ранокъ. Вѣдъ чорноі крепы, въ яку була вбрана, вѣдбивала ей нѣжно-бѣла краса и говорила о безнадѣйнѣмъ горю ей серця. Ей лагѣдній синій очи вѣдъ довгого плачу стали мутнѝ та млавѝ и здавало ся, що золоте промѣне пречудного дня справдѣ немило ей вражае. При кождѣмъ звуцѣ дзвона бѣле ей чоло вкривалось хмарою усе бѣльше.

Она стратила сына — единого сына — ледви чотири мѣсяцѣ тому, а рана ей душѣ що-разъ бѣльше закровавлювалась на споминъ, що дорогій ей Андрѣйко вже не буде бачити чарѣвного блеску святочного. Серце ей корчилось при кождѣмъ звуцѣ дзвона, що кликавъ до молитвы Богу, въ котрого вѣру она втратила, вѣдъ коли Вѣнъ забравъ ѣй дитяну. Рѣвнодушно, механічно розгля алась по природѣ, цѣла ей стать говорила о роспуцѣ и тяжкѣмъ болю; помотанѝ думки шибали ѣй по головѣ, наводячи передъ ей душу въ неправильнѣмъ покванѣ образы, що нагадували ѣй подробицѣ зъ житя покѣйного сына.

Нежданя смерть шѣстилѣтного хлопця, що померъ на запаленє легкихъ, була для молодои жѣнки тяжкимъ досвѣдомъ, а рѣзнѝ обставины ще збѣльшали и такъ тяжкій бѣль Єлисаветы и наповняли ей серце горемъ. Передъ десяти мѣсяцями вѣдъѣхавъ ей мужъ Людвикъ de Фрезнъ на Вехѣдъ. Она супровела его ажь до Тульону, де вѣнъ по кѣлькохъ тыжднихъ щаслива вѣдпустки — всѣвъ на корабель, на котрѣмъ служивъ яко лейтнантъ чарины. О, яка она тогдѣ була нещаслива яко жѣнка, а щаслива яко матѣрь! А теперь тысячѣ-тысячѣ миль дѣлили ей вѣдъ мужа, котрого потѣхи и пѣдпоры она такъ горячо бажала. Коли-жь вѣнъ прибуде, щобы ѣй вернути давну вѣдвагу до житя, давне довѣре до Бога, нагадати ѣй ей обовязки?...

Гомѣнъ дзвона, що звѣщавъ початокъ службы Божои, котрои она при своѣмъ розсѣянію не могла слухати, нагадавъ ѣй ей задачу житя... Пѣднѣсши ся зъ каменя, она побачила на дорозѣ, що вилась мовь трѣчка вѣдъ віллѣ мѣжъ лѣсистыми горбками до близькои каплицѣ, повозъ а въ нѣмъ двое дѣтей въ жалобнѣмъ однѣ: 9-лѣтного хлопчика и 8-лѣтну дѣвчину. То були Ґі и Алісія, дѣти ей мужа зъ першого подружя. Она пригадала собѣ теперь тѣ дѣти.

Коли она вѣддалась за офіцира вѣдъ марины, свого кузина, милосердилась надъ обоима сиротами справдѣ щиро! Зъ цѣлого серця рада була заступити имъ матѣрь, та й дѣти и не догадувались, що Єлисавета не ихъ мати. Ставши сама матерію, х тѣла своему синкови посвятити трохи бѣльше любови, якъ своимъ пасербамъ, але не прийшло ѣй трудно обходитись зарѣвно зѣ всѣми троима милыми, солодкими, русявыми головками Ей серце належало до всѣхъ, коли дрѣбнята коло нея смѣялись, щебетали, любенько бавились... Чому-жь того вже нема?... чому? Молода панѣ потребувала лишь глянути на лѣво, абы найти вѣдповѣдь. Онтамъ, за послѣдними домами мѣста въ малѣй долинцѣ лежало кладовище. Она здобулась тогдѣ ще на стѣлько силы, щобы свого Андрѣйка провести до могилы; ще й теперь чуе той страшный шорохъ, якъ домовинка зсувала ся внизъ по посторонкахъ, все ще бачить свѣжо выкопану яму... Важкій бѣль налягъ вѣдъ того дня ей серце. Надармо старалась придушити его; вѣнъ все змагавъ ся. Она вже не могла обонмъ дѣтямъ своего мужа простити, що они весело бѣгали, утѣшно щебетали, — однымъ словомъ, що они смѣли бути, а ей Андрѣйко, ей дитина непорушно лежить въ холоднѣмъ гробѣ. Она майже перестала любити обоє. Часами здавалось ѣй — и тогдѣ она ажь дрожала вѣдъ грызѣ совѣсти, — що она ихъ ненавидить, мовь-бы то они забрали малому ей небощикови житє, свѣтло и тепло. Коли дѣти кликали ей „мамо", будила ся въ нѣй хороблнво страшна охота сказати имъ: „Мовчѣть! я вже не ваша мати"... Нѣхто, нѣхто вже не смѣе кликати ей тымъ солодкимъ именемъ, бо гарненькѝ, червонѝ устечка, що єдино мали се право, на вѣки замовкли.

Сей ранокъ настроивъ ей ще тяжшою ненавистію до пасербѣвъ. Она, якъ що року, власноручно надѣлила ихъ великодными яйцями. Въ дѣйстности она могла бути вдоволена зъ сего свого почутя справедливости, бо чимъ несправедливѣйша ненависть огортала ей душу, тымъ ревнѣйше старалась она не зрадити сего въ своѣмъ поступованю. Она вычитувала въ дѣточихъ очахъ лихорадочный огонь неперпелливого дожидання а вѣдтакъ побачила променюючій вѣдъ радости лиця, коли взявши дрожачими руками великѝ, пестро обмальованѝ деревяни яйця та отворивши ихъ, знайшли красній даруночки. Хлопчикъ дѣстав годинникъ, а дѣвчинка хрестикъ на

I. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, кобочъ Народного Дому
поручае всякій инструменты музычнѝ: скрипки, альтовки, басетлѣ, басы, флеты, кларнеты и трубки, а такожъ цитры и ґітары. Найбѣльшій выборъ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментѣвъ. — Цѣны

I. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробѣвъ цементовыхъ и складъ матеріялѣвъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходкѣвъ зелѣзнѝ и камѣнковѝ, всякѝ выробы камѣнковѝ, цементъ, вапно сналасте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зѣ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изоляційнѝ, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеголки окладковѝ, дахѣвки, печи кафлевѝ, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскѝ, сифоновѝ замкненя каналовѝ и пісуаровѝ та рурки древовѝ и т. л. 497 10—50

справа маринарки буде вымагати довшого часу. Підчасъ сесій делегацій соймовій комісіи будуть радити надъ угодовыми внесеніями. Коли гр. Тунъ буде мігъ обіцяти угорскому правительству, що тій внесеня и въ австрійскімъ парламентѣ будуть мати выгляды на успѣхъ, то угодова дебата въ угорскімъ соймѣ начне ся заразъ и соймъ не розійде ся зовсімъ на лѣтній ферій; въ противнімъ разѣ відрочено бы соймъ ажь до осени.

Віденьскій дневники довѣдують ся, що угорске правительство готово пристати на роздѣлъ квоты въ відношеню 65·1 : 34·9; всякій менше користный для Угорщины роздѣлъ відкине оно рѣшучо.

Переглядъ політичный.

Зъ Трієсту доносять о значныхъ розрухахъ, якій почали ся тамъ д. 13. с. м. зъ приводу проповѣдей въ костелѣ св. Антонія. Того дня мавъ почати въ тімъ костелѣ оденъ езуитъ проповѣдь о положеню робітниківъ въ дусѣ християньско-соціяльнімъ а противнімъ соціялізмови. Розійшли ся поголоски, що соціялісты хотять въ костелѣ демонструвати; длятого обсаджено костелъ сильнымъ відділомъ поліціянтівъ. Соціяльній демократы явили ся въ значній силѣ и перерывали проповѣдникови. Передъ костеломъ згромадивъ ся здвигъ народу та хотівъ також дістати ся до костела. Спроваджено двѣ компаніи войска, котрій при помочи поліціи порозганяли людей. На місци демонстрацій явивъ ся подеста, кількохъ радныхъ и директоръ поліціи. Проповѣдника, коли выходивъ зъ костела, обкинено камѣнемъ, такъ що мусівъ назадъ схоронити ся до костела. На другій день відбуло ся въ сій справѣ засѣданє рады мѣскон. Запротестовано противъ аґітацій зъ проповѣдниці и высказано жаль, що правительство такъ остро выступило противъ демонстрантівъ. Подеста удавъ ся телеґрафічно до міністерства внутрѣшныхъ справъ, а окремо до консисторіи, зъ заявою, що при загальнімъ заворушеню не ручить за спокій въ мѣстѣ, коли не залишить ся дальшихъ політичныхъ проповѣдей.

—

Въ справѣ испаньско-американській палата послівъ вашінґтоньского конґресу приняла по незвычайно бурливій дебатѣ внесеня більшости комісіи 264 голосами противъ 20. Въ сенатѣ дебатовано надъ справою на двохъ засѣданяхъ и не доведено ще до ухвалы. Зазначити треба, що реґуляминъ конґресу вымагає, щобы ухвалы обохъ палатъ були рівнозвучній; въ противнімъ разѣ президентъ сполученыхъ державъ мусівъ бы справу на ново відослати до конґресу. А що въ сімъ разѣ нема выглядівъ, щобы обѣ ухвалы були рівнозвучній, то справа имовѣрно ще протягне ся якійсь часъ. Однако выглядівъ на мирне полагодженє спору нема.

Онодгы відбула ся въ Мадридѣ рада міністрівъ підъ проводомъ королевои-реґентки. Міністеръ Сагаста, узнаючи положенє за дуже поважне, высказавъ гадку, щобы скликати парляментъ и дати ему спроможність выявити свою волю. Наслідкомъ того постановлено склікати кортезы вже на середу. Королева-реґентка підписала також декретъ зъ оголошенямъ субскрипції на цѣли збільшеня фльоты и сама стане на чолѣ субскрипціи.

Безпроцентовій позички для крамниць при читальняхъ „Просвѣты“.

I.

Въ справѣ безпроцентовыхъ позичокъ зъ краєвого фонду для крамниць при читальняхъ „Просвѣты“ канцелярія товариства „Просвѣта“ дістала запытаня о ближе пояснене рѣчи и въ якій формѣ дотычній поданя мають бути вношеній. Въ наслідокъ того, якъ також зъ огляду, що справа та є важна не лише для читалень „Просвѣты“ вже истнуючихъ, але и для тыхъ мѣсцевостій та громадянъ, котрій задумують заснувати у себе читальню „Просвѣты“ а при нійй крамницю и иншій економічній спілки, подаємо до условій, якій Головный выдѣлъ товариства „Просвѣты“ вже оголосивъ, ще отсій пояснєня:

Соймъ краєвый дня 27 падолиста 1890 р. ухваливъ заснувати фондъ краєвый для підднесеня промысловои дѣяльности, именно „кулокъ рільничихъ“. Затымъ Выдѣлъ краєвый, розпорядженемъ зъ дня 31 липня 1891 ч. 33.939, установивъ програму, якъ мае бути той фондъ ужитый. Підля тои самои програмы мають теперь зъ того фонду користати и институціи товариства „Просвѣта“, а именно:

1) Філіи товариства „Просвѣта“, що утримують склады товарівъ для крамниць „Просвѣты“, и выдѣлы читалень „Просвѣты“, котрій утримують крамницѣ на свій рахунокъ.

2) Позички будуть давати ся черезъ Выдѣлъ краєвый на предложенє Головного выдѣлу товариства „Просвѣты“ въ квотахъ до 600 зр. для філій „Просвѣты“ а до 300 зр. для читалень „Просвѣты“, въ выимковыхъ случаяхъ и въ высшімъ вымірѣ, однакъ зъ тымъ застереженемъ, щобы тій позички не перевышали половины капіталу [фонду], якій жадаючій позички вложили въ підприемство. [Тутъ выдѣлъ читальнѣ мае числити не лише вартість товарівъ находячихъ ся въ крамници, ви уряджене або инвентарь, и готівку въ касѣ або у довжниківъ, що брали товары на кредитъ, але також инши предметы, котрій суть спільною власностію або підприемствомъ читальнѣ, якъ н. пр. вартість дому, пляцу або матеріялу будівляного, безъ взгляду, чи се було куплене чи громадою або поодинокими особами даромъ для читальнѣ дане, дальше скількість и вартість збіжа въ шпихлѣри, высоту фонду основного и резервового въ касѣ щадничо-позичковій, а вкінци мае подати квоту вложену въ инший ще підприемства або спілки рільничо-промысловій, якъ: спілки молочарскій, масарскій, ятки, зааренд ованя пропінаціи, купно и продажъ збіжа, навозівъ штучныхъ, машинъ и знарядівъ рільничихъ, закупно землѣ, лѣса, каменоломівъ, шутровискъ, заложенє цегольнѣ, вапнярки и т. п., если тій спілки и підприемства ведені суть выдѣломъ читальнѣ и на рахунокъ хоть-бы не всѣхъ, лише декотрыхъ членівъ читальнѣ, т. є. тыхъ, котрій до підприемства зъ удѣлами приступили.]

3) Скрипт довжный на признану позичку, котрого взірь удѣлить Банкъ краєвый, мае бути підписаный тымы, що позичку беруть, а надто забезпеченый солідарною запорукою письменною двохъ осібъ, котрыхъ поруку Выдѣлъ краєвый на представленє Головного выдѣлу „Просвѣты“ узнаеть за достаточну. Підписы беручихъ позичку и ручителівъ мають бути легалізованій. Обовязки ручителівъ, выплываючій зъ данои запоруки, остають въ силѣ також и на случай розвязаня філіи „Просвѣты“ а взглядно читальнѣ „Просвѣты“.

4) Сплата позички наступить въ ратахъ, якій Выдѣлъ краєвый означить въ скриптѣ довжнімъ, и то після пропозиціи жадаючихъ позички, підпертои Головнымъ выдѣломъ „Просвѣты“. Перша рата може припадати въ рікъ по затягненю позички. Цѣла позичка мае сплатити ся найдальше въ чотирохъ рокахъ.

5) Въ скриптѣ довжнімъ будуть помѣщеній отсій условія:

а) затягаючій позичку обовязаній для складу товарівъ, взглядно крамницѣ, запровадити рахунковість після вказівокъ Выдѣлу краєвого;

б) позычаючій підддають ся контроли Выдѣлу краєвого и Головного выдѣлу „Просвѣты“ що-до веденя підприемства и рахунковости;

в) обезпечать товары відъ огню въ краєвімъ товариствѣ обезпечень;

г) кождого року найдальше до 30. н. ст. сѣчня будуть черезъ Головный выдѣлъ „Просвѣты“ предкладати Выдѣлови краєвому білянсъ маєтку и докладный инвентарь того-жь;

д) закрыте або відступленє складу [крамниці] передъ сплатою позычки не може наступити безъ дозволу Головного выдѣлу „Просвѣты“;

е) недоповненя котрого-будь зъ условій, въ скриптѣ довжнімъ принятыхъ, потягає за собою можність зажаданя наразъ звороту решты несплаченои ще позички.

За-для того Читальня, взглядно Філія „Просвѣты“, бажаюча затягнути позичку зъ згаданого фонду, мае внести подане до Выдѣлу краєвого на руки Головного выдѣлу „Просвѣты“ и въ поданю тімъ навести слѣдуючій подрібности:

1. Въ якій квотѣ мае бути дана позичка, въ якихъ речинцяхъ (ратахъ) и до якого часу буде она сплачена?

2. Коли читальня заснувала ся, кількі числить членівъ и хто належить до выдѣлу читальнѣ?

3. Яка була дотеперішна дѣяльність читальнѣ въ напрямѣ поправы економічныхъ відносинъ въ громадѣ?

4. Коли отворено крамницю, въ котрій мѣсцевости, підъ якою фірмою, кількі крамниця торгує мѣсячно, якій є власній фонды крамницѣ, якій она продае товары?

5. На яку цѣль читальня бажае ужити позичку?

6. Кого читальня представляе на двохъ ручителівъ, що солідарно готовій дати особисту поруку, и якій є ихъ маєтокъ, кількі посѣдають грунту и якій забудованя економічній?

7. Вкінци що читальня підддае ся вымогамъ програмы ужитя фонду позичкового и уложеного до тои цѣли скрипту довжного.

Таке подане мае бути підписане головою и секретаремъ читальнѣ або ихъ заступниками. Крімъ того на тімъ самімъ поданю пониже підписівъ згаданыхъ членівъ выдѣлу читальнѣ, треба помѣстити підписану заяву [деклярацію] двохъ ручителівъ, котрій годять ся дати особисту запоруку за зворотъ позички.

Такъ зладжене подане пересылае читальня до Выдѣлу філіяльного або [сли въ дотычнімъ повѣтѣ нема ще філіи „Просвѣты“] до одного зъ делегатівъ [мужівъ довѣря], котрыхъ Головный выдѣлъ товариства „Просвѣты“ въ повѣтахъ, де нема ще філіи, на те заименуе, щобъ они могли потвердити маєтковый станъ читальнѣ и ручителівъ та щобъ оминути потребу предкладаня выпісівъ гіпотечныхъ посѣлостій ручителівъ. Выдѣлъ філіяльный, а взглядно делегатъ, провѣривши маєтковый станъ читальнѣ и ручителівъ, якъ неменше ви дѣяльність въ напрямѣ економічнімъ и прочій въ поданю наведеній обставины, стверджує [на самімъ поданю або окремымъ письмомъ] дійстный станъ рѣчи и відсилає его Головному выдѣлови, котрый знов, розслідивши справу на одномъ изъ своихъ засѣдань, предкладає подане Выдѣлови краєвому.

Коли Выдѣлъ краєвый признаеть позичку, повідомляе о тімъ дотычну читальню черезъ Головный выдѣлъ „Просвѣты“. Тогды выдѣлъ читальнѣ, поклякуючи ся на рішенє Выдѣлу краєвого [дата и число], пише до Банку краєвого и просить о надісланє взірця скрипту довжного. По одержаню сего выдѣлъ читальнѣ [голова и секретарь, або ихъ заступники, але тій самій, що на поданю були підписаній] и оба поданій ручитель удають ся до нотаря [въ мѣсцевости, де имъ найдогідніше], щобы після надісланого взірця підписати скрипт довжный. Відтакъ выдѣлъ читальнѣ пересылае підписаный скрипт просто до Банку краєвого, а той надсылае грошѣ почтою.

До повышшого пояснєня додаємо ще й то, що подання о безпроцентовій позички вносять ся безъ стемпля, а кошты при тімъ в лише при легалізаціи підписівъ на скрипт довжнімъ, але тій поносить ся ажь тогды, коли Выдѣлъ краєвый признаеть позичку. Подання тій пише ся коротко зъ наведенемъ точныхъ датъ, подрібностій и обставинъ а все зъ правдою згідныхъ, щобы зъ одной стороны такъ выдѣлы філіяльній а взглядно делегаты, якъ и Головный выдѣлъ товариства „Просвѣта“ могли смѣло и певно прошене підперти и зъ добрымъ успѣхомъ дѣло полагодити, — а зъ другои, щобы убѣгаючій ся о позичку не наражували ся на відмову а тымъ самымъ на завдъ и безхосенный захдъ.

НОВИНКИ.

— **Христосъ воскресе!** Якъ широка и велика Русь-Украина, всюды несесь нинѣ зъ міліонівъ-міліонівъ устъ радістный привѣтъ „Христосъ воскресе“, олицетворюючій відродженє людскости, побѣду Христа надъ поганьствомъ, правды надъ неправдою. Богатый и убогій відчуває зарівно радість, кождый почувши першій звукъ церковного звона забуває на будений турботы, а взносить ся думками гень высоко... Не знати, чи котрый другій народъ зъ більшимъ одушевленемъ, якъ нашъ, витає празникъ свѣтлого Воскресеня Христового и проводить его середъ благородныхъ чуствъ сердечной щирости и братолюбія... И мы витаємо всю Братію нашу словами „Христосъ воскресе!“ Шлемо сей привѣтъ підъ кожду руску стрѣху на цілімъ просторѣ Руси-Украины, — шлемо ви и за Океанъ, де брата нашій, позакладавши новій оселѣ, рівночасно зъ нами повитають свѣтлый день Воскресеня Христового. Шлемо желаня всему нашому народови, щобы зъ Воскресеннемъ Христовымъ и відъ воскресъ до нового житя, щобы щезли крамоли и зрада, погибла темнота, отрясались кайданы неволѣ духа и тѣла а

золотімъ ланцюшку... Боже! якъ тій дѣти своюю дѣточою радістю важко вразили ви серце! Передъ ви очима стануло блѣде личко зъ погаслыми очима. Плачь, що рвавъ ся зъ ви груди, придушила она всею силою волѣ, яку ще мала. А теперь утекла сюда — остатись на самотѣ зъ своимъ горемъ, а дѣти підслала до церкви на службу Божу. Але она й не подумала, що природа, щастемъ відды-хаюча, радше на ново отворить ви раны, анѣжь углагодить...

* * *

Вода заливу блищала ся, стрімкій стѣны скель гордо сторчали фіолетнымъ відтінкомъ на безхмарнімъ небосклонѣ, ланцюхи горбівъ розгорнули мягкій, лагідній черты, цвѣты дыхали запахомъ, крізь аленскій сосны продирались золотистій масы сонѣшного сяєва, а тропічній рослины дрожали підъ синимъ небеснымъ балдахиномъ, немовь на споминъ далекихъ, запахами пронизаныхъ берегівъ своєи відчины. Лише замовкъ дзвінокъ на прогалинѣ вежи каплицѣ, а бѣла сильветка каплицѣ відбивала мило відъ веснянои зелени. А Мадонна, що стояла на вершку надъ входомъ до каплицѣ простирала руки благословлячи немовь на знакъ охороны краю и его мешканцівъ.

И цѣла околиця, настроена мовчаливо, будила и підсычувала ще дужче бѣль въ серцю матери, и тому ненависть и горе Єлисаветы ставали все голоснѣйшими и сильнѣйшими! Она завидувала своимъ пасербамъ великои необмеженои будучности, яка ихъ ждала. Она розумѣла, що се несправедливо, а однакъ не могла инакше зробити. Не вже-жь есть якась справедливість на земли? Нѣ!... Обоє дѣти не заслугували на ненависть мачохи, другои жѣнки свого батька, котрій ви вінъ повѣривъ свои дѣти. Ви жажда мести була безосновна, але чи-жь она заслужила на смерть власнои дитины? Она, така побожна, така добра, така честна — въ наслідокъ великои силы волѣ, — она теперь зъ важкого, глубокого болю туй туй готова перемѣнитись въ лихого демона, въ подражане и розъюшене сотворѣня, въ котрого серцю наразъ озываєсь відображаюче бажане: „Ахъ! кобы одно зъ пасерібівъ померло!“ Она почула тій слова, важкій цілою вагою божевільного болю, якъ они загомонѣли въ ви нутрѣ и прошибли ви жахомъ. Молода панѣ повела рукою по чолѣ, немовь хотѣла прогнати думки, и поспѣшала скорыми, горячковыми кроками по стежцѣ парку.

Она хотѣла утѣчи відъ красного краєвиду и відъ своихъ пасерібівъ... Перебѣгла найтемнійшій стежки парку, суха патина чѣпалась ви сукнѣ, нога ви посувалась по гладкихъ зеленою четиною застланыхъ стежкахъ, ви руки кололись о попутаній галузки вписаючихъ тернистыхъ ростинъ. Она утѣкала передъ собою и передъ своими думками... але думки не покидали ви. Въ ви серци осталась ненависть, котру она въ своімъ роздразненю уважала майже за оправдану. Підчасъ того неспокійного блуканя по парку згодилась она на отчайдушну думку, яка довшій часъ ви томила, а ажь нинѣ прибрала відповідну форму По що передъ тыми дѣтьми грати ролю любячои матери? Тажь се облудна комедія!... Чому не позбутись, ихъ якъ се неодній матерѣ чинили? Хлопця підслати до колеґія, дѣвчину до манастиря — така розвязка лежала якъ на долони. Тогдѣ бодай не мусѣла бы слухати ихъ веселого и безжурного щебетаня, ясного смѣху, що бѣль ви підсычували и наново будили. Они тамъ не будуть щасливій — Ґі натура така вразлива, а Алісія така делікатна и слабосила, не одной они бѣды зазнають въ стѣсненімъ житю манастирскімъ та колеґійнімъ. Але жь... инші зазнавали, чому-жь Ґі и Алісія мають бути выимкою?... Правда, Людвикъ присягъ своїй першій жѣнцѣ на смертній постели, що буде дѣти все при собѣ держати, дбати о нихъ и берегти ихъ, а Єлисавета переняла на себе той обовязокъ. Отже значило-бъ зломити присягу.... Ви совѣсть обурилась и заявила ся противъ того. Але серце мачохи не могло такъ скоро втихомиритись. Она почула наразъ страшну зависть до небощки матери пасерібівъ. Прогнане дѣтей зъ-підъ батьківскои стрѣхи — то була найстрашнѣйша рѣчь для покійницѣ въ годинѣ смерти. Єлисавета почула злобну рожкошь въ сей способъ помститись на ви дѣтяхъ. А батько?... що вінъ скаже на ви постанову? Ну, она ему скаже, що дѣти стали пустій й химернй, не може собѣ зъ ними дати рады. Впрочімъ оно и правда. Ґі бувъ загоністый, а Алісія любила перечитись, они лазили ѣй по головѣ — годѣ ѣй довше держати ихъ дома....

* * *

Кожда душа мае свій властивый кругъ идей, по-за котрымъ надто довго не зможе перебувати и думати. Благородный характеръ може бути и склонный до злыхъ, недобрыхъ постановъ, але по докладнійшімъ розважаню не може находити въ нихъ уподобаня. Коли молода панѣ сказала собѣ слово „рѣшаю ся!“ силувалась прогнати зъ душѣ своєи споминъ на пасерібівъ и всю накість, яку она хотѣла имъ вчинити. За те старала ся зъ подвійною силою звернути увагу на Андрійка. Она бачила его передъ собою, якъ лежавъ непорушно, зъ підвъ-отвореными усточками, бачила, якъ его выразистій очи блищали зъ-підъ спущеныхъ рѣсниць, якъ бѣленькій блѣдій рученята тулили хрестикъ зъ слоневои кости. А опісля прийшли чорно одягнені люде и непорушне тѣльце, що ще недавно дыхало житемъ, замкнули въ домовинку... Охъ, она бачила его передъ собою веселого, усмѣхненого, въ золотыми кучерыками... Тѣнь его стояла передъ нещасливою матерью немовь жива и не хотѣла уступитись, та й она бажала ще налюбуватись покійнымъ нестійкомъ. Нарвала заразъ бѣлыхъ цвѣтокъ и повыбирала що-найкрасшій, щобы занести китицю и покласти въ его кімнатцѣ. Она бажала кімнатку свого сынка прикрасити богато и величаво наче рай. До тои кімнатки по смерти хлопчины не смівъ нихто входити. Она сама тамъ прятала, замітала, и нихто крімъ нея не мігъ дотикнутись его забавокъ. Що дня відчиняла вікно, стрѣпувала порохъ зъ фіранокъ, розкладала хлопцеву одежинку, що нагадувала ѣй формы нѣжного его тѣла. Хто бы посмівъ дати догану вѣрному серцю, що хоронить неминучои заглады безцінныхъ рѣчей и въ тімъ шукає потѣхи и забути дійстности?

И теперь поспѣшала молода панѣ до мѣсця ще недавного ви щастя. Тяжкій, майже за тяжкій жмутъ цвітівъ спочивавъ на ви рамени. Русява Єлисавета въ чорній сукни изъ запашными цвѣтами представляла собою зворушуючій образъ. Скоренько перебѣгла зеленый огородъ, надъ котрымъ витало небо синє, чисте и погідне, та поспѣшала до любои кімнатки, немовь до могилы щастя, при якій плаче ся и прибираєсь ви цвѣтами...

* * *

Молода панѣ вступила зъ огорода до віллѣ черезъ фірточку и такъ глубоко потонула въ думкахъ, що не замѣтила відзника, якъ на примежнімъ подвірю поравъ ся коло невелич-

якъ Христосъ своимъ Воскресеніемъ побѣдивъ тьму а привѣвъ людскость до нового житя, такъ, щобъ и мы показали неправду и всю ворожню та торжественно вѣдсвяткували свято нашого народного воскресенія! „Сей день его же сотвори Господь, возрадуемъ ся и в веселѣмъ ся въ онь“ — Христосъ воскресе!

— **На першій день святъ нашихъ** — 17-ого н. ст. цвѣтня, буде якъ разъ 50 лѣтъ, якъ цѣсарь Фердинандъ пѣдписавъ патентъ скасованя панщины. Нехай отже нашій селяне згадують той часъ и тоту подѣю приладжують ся вже теперь до святкованя великого для нихъ празника въ день 3 (15) мая.

— **Страстнй псальмы у Львовѣ** вѣдспѣвавъ вчера пополудни хоръ богословівъ въ церквѣ семинарія духовной вповнѣ удачно Церковь була биткомъ заповнена переважно рускою интеліґенціёю. — Рѣвножь добре выпали хоры вечеромъ въ церквѣ Успенія Пр Богородицѣ, де вѣбрало ся множество вѣрныхъ.

— **„Народна Торговля“** розпочинае по святахъ будову власного дому въ Тернополи на одной части реальности закупленои тамтого року. Буде то двоповерхова каменица на найлѣпшомъ мѣсци при першорядной улици 3 ого мая. Будова буде величава о дуже гарабй, русскими мотивами украшенбй фасадѣ, котрои рисунокъ выставленый въ канцелярии центральнои Дирекціи и всѣ одушевляють ся нею. Тернопольскій Русины тѣшать ся не лишь величавостію будынку, котрый буде правдивою окрасою мѣста, але и тымъ, що имовѣрно знайдуть въ нѣмъ примѣщене для своихъ „Рускои Бесѣды“. — Окрѣмъ того робить „Народна Торговля“ на основѣ рѣшеня свого Совѣта управляючого заходы, абы по за лінію акцизовою при зелѣзничѣмъ двѣрци поблизько Львова набути грунтъ и побудувати на нѣмъ центральный магазинъ, въ котрого можна бы було розсылати товары по дешевшихъ цѣнахъ [безъ акцизы] крамницямъ и поодинокимъ людямъ на бѣльшій замовленя. До кроку того змушуе конечна потреба. Въ послѣднѣмъ именно роцѣ розвинувъ ся въ цѣлѣмъ краю дуже сильный рухъ крамничный, котрый и дальше удержуесь. Правильне заосмотрюване такъ численныхъ давныхъ и новыхъ крамниць вымагае вагонового спроваджуваня товарѣвъ а вслѣдъ за тымъ и значного розширеня магазину, котре въ серединѣ мѣста не дасть ся перевести. — *Членъ „Народнои Торговлѣ“.*

— **Въ справѣ першого просвѣтно-економічного вѣча въ Камѣнцѣ струмиловбй** оголошуе тамошна філія „Просвѣты“ ось-таку вѣдозву: Вдоволяючи бажанямъ загальныхъ зборѣвъ філіи товариства „Просвѣты“, постановивъ выдѣлъ скликати перше просвѣтно-економічне вѣче до мѣста Камѣнки струмиловои на день 25 н. ст. цвѣтня с. р. зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Богослуженя въ мѣсковй церквѣ о годинѣ 8½ рано. 2) Вѣдкрыте вѣча о годинѣ 10. 3) Выборъ предсѣдателя и секретарѣвъ вѣча. 4) Рефератъ зъ дѣлу рѣльничого. 5) Рефератъ о крамницяхъ сѣльскихъ. 6) Внесеня членбвъ. 7) Вильосованя безплатне добрныхъ насѣнь и щепъ.— Подаючи програму вѣча просвѣтно економічного до прилюдной вѣдомости, запрошуемо до якъ найчисленнѣйшои участи всѣхъ членбвъ товариства „Просвѣта“ нашого повѣту, а такожь Вел. отцѣвъ духовныхъ мѣщанъ и селянъ, взагалѣ всѣхъ, що интересують ся справами просвѣтно-економічными и котрымъ подвигненя нашого народу лежить на серци. Численною участію на вѣчу повинй мы заявити, яку вагу надаемо симъ справамъ. Просимо не лише членбвъ товариства, але й гостей о ласкаве и громадне вписане ся до товариства „Просвѣта“, щобъ оно числило не тысячѣ, але десятки тысячъ членбвъ, а тогды и дѣбе ся до бѣльшого значѣня и буде въ спроможности сповнити свою просвѣтно-економічну задачу. — Зъ выдѣлу філіи Товариства „Просвѣта“ въ Камѣнцѣ струм. дня 8 цвѣтня 1898. *М. Цегельскій* голова, *В. Породко* секретарь.

— **Въ Стрыю** вѣдбуде ся въ память сотыхъ роковинъ вѣдродженя малоруской словесности и рѣвночасно **XXXVII** роковинъ смерти Т. Шевченка дня 28 н. ст. цвѣтня с. е. въ четверъ по Провѣдній недѣли торжественный вечеръ, въ котрбмъ возьме участь хоръ Львбвского Бояна, панѣ Лопатиньска, артистка спѣвачка рускаго театру, а проф. львбвского университету д-ръ Олекс. Колесса выголосить вѣдчитъ. Богату програму оповѣстить комітетъ пбзнѣйше.

— **Въ справѣ кровавыхъ выбѣрбвъ въ Чернѣєвѣ** [въ станиславбвскбмъ повѣтѣ] а именно въ доходженю противъ жандармбвъ, котрй на селянъ ударили багнетами, переслухавъ минувшого тыждня судя слѣдчій станиславбвского трибуналу покалѣченыхъ селянъ що-до вѣдшкодованя, якого они жадають за свои муки и страты.

— **На фондъ народный** зложили [або вкладки членьскй до Народнои Рады у Львовѣ надбслали] дальше Р. Т.: д-ръ Мих. Дорундякъ адвокатъ зъ Борщева 5 злр.; о. Димитрій Лойванюкъ зъ Винятинець 1 злр.

— **Першу жертву на бурсу ремѣсничу и промыслову** яко народну фундацію ювілейну въ квотѣ 5 злр. зложивъ о. Кипріянъ Ясеницкій парохъ Балигорода на мои руки. — *Василь Навбрный.*

— **Посолъ о. Д. Танячкевичъ** оповѣщуе: Я ще разъ поновляю мою просьбу, щобы тй Вп. Родимцѣ, котрй на мои руки вносили петиціи до рады державной о запомоги, донесли менѣ безъ проволоки, чи одержали они запомогу, чи нѣ. Менѣ се конечно треба знати. Я боюсь, щобы нашй ясневельможнй панове старосты удѣленя запомогъ нашимъ священикамъ и громадамъ не робили залежчымъ вѣдъ ихъ политичнои кондуиты, якъ она записана въ ихъ тайныхъ табеляхъ. Мы мусѣли бы якъ найенергічнѣйше запротестувати противъ поновленя такои практики. Запомога державна — се податковй грошѣ; она не може бути трактована яко нагорода за услуги якбйсь правительственнбй системѣ чи то политичнбй партіи; зъ тою практикою належить безвзглядно разъ на все зѣрвати, и симъ повиненъ новбтный панъ намѣстникъ своѣ намѣстниковане заначинати уруватн. Запомоги державнй — то властиво вымоги державнй, обовязки державнй [занедбанй!], щобы люде зъ бѣды голоду не гинули, не пропадали. Листы, якй дбстаю зъ рбзныхъ сторбнъ краю [зъ Надвбрняньского, Борщевского, Каменецкого] переконують мене, що нашимъ пп. старостамъ треба сю науку конечно якъ найскорше дати. — *Д. Танячкевичъ.*

— **Зверхъ 1000 петицій** въ справѣ запомоги державнои для вдбвъ и сирбтъ по нашихъ священикахъ вѣдъ духовенства всѣхъ трехъ Дієцезій, збранныхъ похвальнымъ заходомъ нашого „Прапора“, присланыхъ менѣ свѣтлою редакцією, высылаю до п. міністра просвѣты, такъ якъ я выславъ всѣ поодиноко попередно менѣ присланй. — *Д. Танячкевичъ.*

— **Чи не забули** Р. Т. провбдники „Хлопскои Рады“ въ Теребовли, що въ другбй половинѣ повѣту — въ Будаиовскбмъ судовбмъ окрузѣ — розписаний выборы посла до рады державнои? чи може налякало ихъ заенстоване староствомъ дѣяльности ново-выбраного выдѣлу? — *Членъ „Хлопскои Рады“.*

— **Зъ Бродбвъ** доносять намъ, що звычайнй **загальнй зборы** товариства кредитового **„Самопомбчь“** вѣдбудуть ся въ Бродахъ вѣ второкъ по Проводахъ 26-ого н. ст. цвѣтня с. р. о годинѣ 2 пополудни въ льокали „Рускои Бесѣды“ зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) вѣдкрыте зборбвъ предсѣдателемъ совѣта; 2) справоздане зъ дѣяльности дирекціи за 1897 рбкъ; 3) потверждене бѣлянсу за 1897 рбкъ и удѣленя дирекціи абсолюторіи; 4) ухвала зборбвъ що до роздѣлу чистого зыску; 5) выбѣръ совѣта управляючого въ 6 членбвъ и 3 заступникбвъ; 6) выбѣръ 3 членбвъ дирекціи и 3 заступникбвъ; 7) выбѣръ комісіи ревізійнои; 8) внесеня членбвъ. — За совѣтъ управляючій: *Анатоль Долиньскій* мѣстопредсѣдатель. *Николай Герасимовичъ* секретарь.

— **П. Мих. Петрицкій** зъ **Жидачева** пише намъ: Трибуналъ вѣденьскій знѣсъ вырокъ самбѣрского суду окружного въ справѣ Арона Готліба и товаришівъ обжалованыхъ о тяжке побите мене — а знѣсъ въ наслѣдокъ вѣдклику прокуратора п. Варводы — и зарядивъ поновну розправу, котра вѣдбуде ся въ Стрыю дня 21 н. ст. цвѣтня с. р. Жидки пустили въ рухъ свое средство — грошѣ, однакъ на диво въ сѣмъ случаю оно имъ не допнсуе. Такъ н. пр. д-ръ Гольдгаберъ заявивъ поважнымъ людямъ, що ему жертвовано 1.000 зр., абы „ратувавъ“, однакъ вѣнъ не принявъ такъ „честного“ интересу. Въ послѣднѣй хвили довѣдую ся, що и коло д ра Мигновича крутять ся та на жаль „невинныхъ“ — зъ такимъ самымъ успѣхомъ. Але найцѣкавѣйше, що поважились пѣдходити навѣть до мене и до д-ра Олесницкого: д-ру Олесницкому давано 300 зр., щобы при розправѣ не заступавъ монхъ коштбвъ, а менѣ 500 зр., щобы я не прилучувавъ ся до поступования карного. Се вже не лишь найцѣкавѣйше, але враз и найнѣчемнѣйше: грбшми платити розббй, грбшми выкуплювати ся вѣдъ крови таки у того самого, зъ котрого она точила ся. Очевидно я „честного“ предложеня не принявъ, а такъ само д-ръ Олесницкій заявивъ, що твердо стоить при менѣ и заступати буде мене мимо найрбзнородньйшихъ виливбвъ посторонныхъ а многоважныхъ Цѣкаве оно дуже, на що здало ся жидкамъ платити мене и д-ра Олесницкого. Мы-жь анѣ совѣтники трибуналу, анѣ — не мы будемо ихъ судити. Що жь тутъ за ковѣнька? Ну, чекайно, най болякъ выгрѣваесь, може самъ пропукне. Впрочѣмъ до четверга недалеко. — *Михайло Петрицкій.*

— **Жиды вкрали Юду.** Зъ Порохника, повѣту ярославского пишуть намъ: Есть тутъ звычай вѣдъ непамятныхъ часбвъ, що Поляки и Русины у велику пятницю волочать по всѣхъ улицяхъ мѣста Юду, зробленого зъ жидбвскихъ плахтъ, выпханою соломою, великого на три хлопы. Около 2-ои годины зъ полудня въ пятницю стругують повѣшеного Юду зъ дерева, а хлопцѣвъ сотки великимъ крикомъ бѣть Юду палками. Розумѣесь жиды зѣ злости сварять, розганяють, радй бы, щобы якъ найскорше, скбнчили ся; часомъ пробують вѣдобрати Юду, але хлопцѣ впадають въ бѣльшу злбсть и передъ кождою жидбвскою хатою бють Юду. Таке було и сего року въ польску велику пятницю. Щобы-жь и въ руску велику пятницю не повторилось тото, жиды около 1-ои годины въ ночи на пятницю вывалили дверѣ дзвбницѣ церковнои, вкрали Юду та ще забрали зо 15 колбвъ, що були до городженя плотбвъ. Хлопцѣ зъ великого жалю постарались о иншій лахи, вшили и напхали соломою другого Юду. — И коли се пишу, Юда вже повѣшеный. — *К. Г.*

— **Змѣны въ судбвництвѣ.** Перенесенй судьѣ повѣтовй: Андр. Вичковскій зъ Обертина до Пбдбужа, Володисл. Голаховскій зъ Печенѣжина до Гвбздця и Іос. Грабиньскій зъ Немурова до Винникъ. — Судями повѣтовыми именованй адьюнкты: Теоф. Васіяновичъ зъ Городка для Немирова, Алекс. Кмицикевичъ зъ Миколаева для Обертина и Фел. Маевскій зъ Жовквы для Печенѣжина. — Авскультантами судовыми именованй практиканты: Іос. Каз. Дукетъ и Ем. Жигм. Вонтъ.

— **Концертъ хору Надежды Д. Славяньскои** вѣдбуде ся сего поведѣлка въ сали „Народного Дому“. Въ програму входять: Маршъ изъ славяньскихъ пѣсень, кблька арій зъ россійскихъ оперъ, дві церковнй композиціи Бортняньского, одна украньска и кблька россійскихъ пѣсень. — Цѣны мѣсць: фотель 3 зр., крѣсло перворядне 2 зр., дальше 1 зр., вхбдъ 50 кр. Початокъ концерту о год. 7½ вечеромъ. — Другій и послѣдный концертъ вѣдбуде ся вѣ второкъ 19 н. ст. цвѣтня.

— **Посолъ кс. Стояловскій** скликавъ на завтра, на недѣлю, вѣче до Сянока, очевидно въ связи зъ доповняючимъ выборомъ до рады державнои.

Дрббнй вѣсти. Михайло Стадниченко, ученикъ VI класы академичнои гімназіи, упокоивъ ся у Львовѣ дня 13 с. м. по довгбй и тяжкбй недузѣ въ 20 роцѣ житя. — Доповняючій выбѣръ двохъ членбвъ рады повѣтовои въ Чешановѣ розписало намѣстництво, а то: выбѣръ одного зъ громадъ сѣльскихъ, на день 24 мая, а одного зъ мѣстъ на 25 мая с. р. — Въ Хоржелевѣ коло Мельца померъ въ 75 роцѣ житя гр. Іванъ Тарновскій, знаный спортсменъ въ перегонахъ кбньскихъ. — Въ Новбмъ Торзѣ повѣсивъ ся зъ причины довгбвъ возный староства Каетанъ Галушка, 60-лѣтный старець отець 5 дѣтей. — У Львовѣ мають побудувати бѣльше число касарень на грунтахъ фабрики Пітша при ул. Личаковскбй.

При шкбряныхъ высыпкахъ и нечистотѣ шкбры дешевок найскорше осягае ся цѣль курацією медичными и гігієнічными мылами Бергера, котрй вѣдъ 30 лѣтъ тѣшать ся свѣтовою славою. Чистбсть шкбры сильно причиняе ся до здоровля чоловѣка. Выберѣть зъ нинѣшного анонсу мыло Бергера, котре Вамъ выдае ся вѣдповѣднымъ, и уживайте его при мытю и купелях, а очистите шкбру основно и зробите ей гарнѣйшою скорше, якъ дорогими французскими кремами на шкбру.

Вѣсти зъ Епархіи Станиславбвскои.

Презентаты regiae collationis надало ц. к. намѣстництво: въ Зарѣчу о. Димитрію Луговому пароховн и віцедеканови зъ Пуцилова, а въ Дорѣ о. Гр. Громадцѣ, дотеперѣшному пароховн въ Кончакахъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 16. цвѣтня. Въ тутешныхъ політичныхъ кругахъ уважають вбйну мѣжь Испанією и Америкою за неминучу. Въ разѣ вбйны опѣку надъ испаньскими пбддными въ Америцѣ оббйме Австро-Угорщина.

Берлинъ 16. цвѣтня. Вѣсть про намѣрену интервенцію державъ въ справѣ испаньско-американьского спору в цѣлкомъ безпбдставна.

Кольонія 16. цвѣтня. Köln. Ztg. дбстае таку вѣсть зъ Вашингтону: Мекъ Кінлі ще передъ кблькома недѣлями въ розмовахъ зъ рбзными людьми увевнявъ ихъ, що вдоволить ся признанемъ независимости Кубы. Зъ уваги на тй свои заявы не може вбнъ теперь завернути ся, але хоче ще здержати на якійсь часъ выбухъ вбйны.

Мадритъ 15. цвѣтня. На Кубѣ повстанцѣ дальше ведуть вбйну зъ испаньскимъ войскомъ, хоть ген. Бланко оголосивъ розъемъ. Испаньскій посолъ въ Вашингтонѣ вже готовъ до вбдъѣзду, але доси не дбставъ еще приказу.

Новый Іоркъ. 16 цвѣтня. Уважають тутъ за рѣчь майже певну, що сенатъ прийме резолюцію за окружною интервенцію и за невисимостію Кубы. Рбзница ухвалъ обохъ палатъ конґресу буди вымагати спбльнои конференціи, на котрій имовѣрно буде принята лагбднѣйша резолюція палаты депутованыхъ. Такимъ чиномъ годѣ надѣяти ся, щобы въ конґресѣ скорѣйше якъ за тыждень ухвалено резолюцію и доручено президентови сполученыхъ державъ и правительству испаньскому.

Трієстъ 16 цвѣтня. Мимо телеґрафічного протесту, высланого радою мѣскою до міністерства внутрѣшныхъ справъ, вбдбуло ся въ костелѣ св. Антонія третя проповѣдь. Черезъ те прийшло дб великихъ розрухбвъ на улицяхъ и до кровавои бійки. Двохъ поліціянтбвъ ранено; сто особъ увязнено. Вбйско вырушло, але не уживано оружя.

Бѣльградъ. 16 цвѣтня. Провѣдникови радикалбвъ Пасичеви выточено процесъ о образу маестату и мають его увязнити.

Надѣслане

За-для оминеня помылокъ при замовленяхъ на пиво одомунецке зъ бровару мѣщаньского въ Оломуци въ бутелькахъ оріґінальныхъ або въ бочкахъ, якъ такожь всякй роды вина просимо уважати на нашу ѳірму и точну адресу: Максъ Віксель и Сынъ ул. Краковска 14. Телефонъ Н-ръ 97. 156 3—5

Заведене ц. и к. надворного фотоґрафа

ГЕННЕРА, при ул. Академічнбй 18

отворене що-дня вбдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 27—52

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарбвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

вбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкбй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнетры. — Направы найскорше електричныхъ двовіщицін вбдворотно. всіхъ въ великбмъ выборѣ ґлязы, барометры, термометры и найдешевше. — Устровбвъ. — Замовленя зъ провінціи вбдворотно. 4186

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львбвъ площа **Галицка ч. 1.**

ЛИПІЕ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. дбмъ власный, можна дбстати щоденно вже о годинѣ 8-бй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажаний легки	12 „
Фляки	12 „
Нбжка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вино по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вбдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выбѣръ стравъ и напиткбвъ заосмотрена кухня.

79 102—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ

МАТТОНЬОГО GIESSHÜBLER

природна
алькалічна
ВОДА
щавова

найлучшій столовый и покрѣпляючій напитокъ,
выпробованый при кашлю, при недугахъ шиѣ, при катарѣ жолудка и мѣхура.

Heinrich Mattoni въ **Giesshübl**
4 **SAUERBRUNN.**

кон англійскои повозки. Се значило, що ей мелянхолійный прохідъ тревавъ довше якъ цѣле богослуженя. Гі и Алісія давно вже вернули до дому. Коли Єлисавета пустилась до кбмнатки свого покбйного сынка, перелякалась забобонно, побачивши, що дверѣ все зачиненои кбмнатки теперь на-пбвъ отворенй, и почула зъ середины веселй голосы обохъ дѣтей, о котрыхъ она цѣлый ранокъ думала зъ несправедливою ненавистію... Що они дѣють въ тбй кбмнатцѣ, куда кождому вступъ заборонений?... Она задержала ся зъ сильно бючимъ серцемъ, притиснула цвѣты до грудей и наслухувала розмову пасерббвъ.

Дивне чувство опанувало молоду жѣнку: на-пбвъ солодке, на пбвъ розрывающе серце. Она зрозумѣла и побачила, що дѣти выперед ли ей — и въ зворушуючій способъ выявили свою память о малбмъ товаришу забавъ. И они на раменахъ мали цвѣты, ба не забули и на великодній яйця, накупили ихъ при дверехъ капличцѣ, абы менчій ихъ братчикъ мбгъ, якъ бувало, взяти участь у великбмъ святѣ.

— Сесю китицю мусимо ось-тутъ поставити! — говорила Алісія. — Знаешь ты що, Гі? Андрійко любивъ ось-тутъ складати свои золотй хрущики, въ сѣмъ пуделку...

— Такъ, такъ, — вѣдповѣвъ Гі, а по хвили додавъ: — А тутъ покладемо яйця, якъ торбчного року. Що то вбнъ тогдѣ натѣшивъ ся! Охъ, якъ бы я хотѣвъ побачити его та сердечно поцѣлувати!

— О, того не буде, бо вбнъ умеръ. Але мы знайдемо его въ небѣ, — замѣтала Алісія.

— А якъ бы вбнъ наразъ воскресъ? — говорившъ задумавшись хлопчина. — Тажъ Лазарь воскресъ, и Исусъ Христосъ... Я у вечеръ и рано все молю милосердного Бога, щобы вбнъ якъ найскорще воскресъ. Я знаю, и мама такъ само молить Бога... Ты не вѣришь?... Оно бы було чудо, якъ бы такъ сталo ся, але-жь чому не мбгъ бы Богъ, зъ любови для насъ, зробити чудо?... Я вѣрю, що дѣють ся чуда...

Наивный хлопчина не догадувавъ ся въ своѣй невинности, що его слова справдѣ вчинять чудо та що се чудо станесь о кблька крокбвъ въ душѣ однои жѣнки, що ще передъ годинкою въ своѣмъ болю не вмѣла розрбзнити справедливости вѣдъ несправедливости и мало-що хибувало, абы стала ся найгбршою, невмолимою матѣрю на свѣтѣ... Легонько отворила Єлисавета дверѣ. Дѣти настрашились — анужь мама буде сварити? Але нѣ! она усмѣхаючись лагбдно подала имъ свои китицѣ: „Дайте ему и сесй цвѣты, помѣшайте ихъ зѣ своими!“— и пригорнула обоѣ горячо, пристрастно до свого серця. Она вбдзыскала назадъ свои дѣти, що ихъ мало не стратила була. Она плакала. Ей ббль вправдѣ лишивъ ся, але полекшавъ и влагбднівъ черезъ нову любовь до пасерббвъ. Ей здавалось, немовь шепотавъ голосъ покбйного Андрійка: „Люби ихъ, матусю, такъ, якъ мене любишь!“... Погана ненависть и зависть и всѣ лихй гадки розтаяли въ ей поцѣлуахъ — и зновь довершилось въ людскбмъ серцю велике церквою празноване таинство вѣчнои весны житя: „Житє побѣдило смерть, любовь побѣдила ненависть!“

Переклавъ Пл. К.

ЛЬВОВЯНКА

найлѣпше мыльце гігієнічне въ чотирохъ запахахъ піжма, бозу, конвалій и фіялки.

Цѣна 35 кр. 12

Головний складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 375 154—?

ЗАКЛАДЪ дентистично-технічный

В. БЕРГЕРА

Львовъ, ул. Кароля Людвика ч. 5.

выконує

штучнѣ зубы и щоки пѣсля найновѣйшои системы американскои тревало и дешево.

45 10—50

К. Фр. ПОПОВИЧЬ

въ Тернополи

поручає franco порто и ба рилка

БѢЛЇ ВИНА

по 2 зр. 30, 2 зр. 80, 3 зр. 20, 4 зр. 20, 6 зр. и 7 зр.

ЧЕРВОНЇ ВИНА

по 2 зр. 40, 3 зр. и 3 зр. 60.

Просить о ласкавий замовлення. 100 5—9

ПАСАЖЬ ГАВСМАНА

І. ЛЬВОВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Вѣдъ 17/4 до 24/4 в до побачення:

Нова серія

РИМЪ.

Вступъ 10 кр. 278 1—1

ФАБРИКА КАПЕЛЮХОВЪ

вѣдь фірмою

Антонъ Кафка

передше [А. Кожелужекъ]

у Львовѣ улиця Галицка ч. 4. [побочь катедры]

поручає капелюхи и циліндры власного выробу въ найможнѣйших барвах и фасонах по найдешевших цѣнах. Капелюхи и циліндры зъ фабрики P. C. Habig у Вѣдни. Капелюхи въ найбозородньйших барвах по 5 зр., а циліндры цѣлкомъ легкій по 9 зр Капелюхи „Loden“ зъ забрики А. Піхлера въ Грацу, а також Chapeau-Claque атласовій по 5, 7 и 8 зр. Держить також великій выборъ соломяних капелюхов. 124 5—8

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Що?

Може набути въ Заведеню Переплетничѣмъ

М. Спожарского и Сына

у Львовѣ, ул. Руска ч. 1.

АЛЬБУМЫ НА ФОТОГРАФІЇ

рѣжнои величины

ОБРАЗЫ ВЪ РАМАХЪ

до украшенія комнатъ

РАМЫ ДО ОБРАЗОВЪ

всякого рода и величины

ЛИСТЫ ЗЪ КУВЕРТАМИ

зъ портретомъ Т. ШЕВЧЕНКА въ касетках по 20, 30, 45, 85 и 120 кр.

ГАЛЯНТЕРІЙНІ ВЫРОБЫ

на подарунки

МОЛИТВОСЛОВЫ

єврейскі дамскі, для дѣтей и мірянъ

КНИГИ

до всякого домашнього и урядового ужитку

КНИГИ ЦЕРКОВНІ

всякого рода

ЄВАНГЕЛІЯ

нового выдання, малого формату.

ДРУКИ МЕТРИКАЛЬНІ.

До переплету

приймає ся всякі роботы входячі въ кругъ переплетництва.

Всякі замовлення вдворотною почтою. 62 25—30

Фабричный складъ Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Оріґінальні анґлійскі бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалѣ, вглубено шлюфованій, высострені, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui 3/4 вглубено шлюфована зр 1.50 а 1/2 вглубено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многих подякъ *зъ одного дня*:

Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволений. Кушнович 23/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣтнѣйше. Маднівъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 10—?

Подобно пишуть Вел. Отцѣ:

23/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

23/10 1897 О. Полянъскій, парохъ Юровець.

23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ о собѣ зъ рѣзныхъ кругбвъ.

„THE GRESHAM“

Найстарше и найбогатше Товариство обезпечень на житє въ Лондонѣ.

Найнизша премія. Велика дівіденда.

Информацій удѣляє, проспекты и тарифу розсылає franco. 131 7—10

Антоній Кофлеръ

у Львовѣ, улиця Браєрѣвска число 14.

Голляндско-Американьска лінія

зносинны пароходами разъ або два на тыждень зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**

Бюро для квитъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, V. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Цѣна должинѣ и величины каюти лиш и вѣдъ скорости и елегансіи парохода.

Найделікатнѣйший гігієнічний

ПАРИСКІЙ ТОВАРЫ ҐУМОВІЙ

поручає для санітарных и хірурґічных цѣлей истнуюча вѣдъ 1866 р. фабрика ґумовых товаровъ

J. N. Schmeidler

ц. и к. достаєвець надворный

ВѢДЕНЬ, VII., Stiftgasse Nr. 19.

Цѣнники gratis. Розсылка довѣрочно. 311 29—?

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ

у Львовѣ улиця Коперника

Складъ предметовъ религійных

поручає:

ХОРУГВИ (ФАНЫ) зъ вовняного найлѣпшого сорта, зъ адамашку, образы зъ обохъ сторонъ ручно малованій, общитій гальонами и френзлями, зъ металевою галкою на дручку.

Цѣна пѣсля величины по 27, 30, 31, 35, 38 зр.

ХОРУГВИ зъ правдивого шовкового адамашку вѣдъ 45—76 зр. 339 18—?

ХОРУГВИ похоронній зъ вовн. адамашку вѣдъ 25—35 зр.

ХОРУГВИ зъ шовкового адамашку вѣдъ 27—54 зр.

Цѣнники на жаданє franco и gratis.

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ у Львовѣ ул. Коперника.

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтѣмъ папери).

Доси неперевысшеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченѣмъ опаковани)

зъ фабрики

ВІЛЬГЕЛЬМА МААҐЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными новаґами медичными и за-для своєи легкои стравности порученый також дѣтямъ, и записуваный у всѣх тых случаях, въ котрых лѣкарь хоче досягнути скрѣплєня цѣлого орґанізму, именно грудей и легких, збольшєня ваги тѣла, полѣпшєня сокбвъ, а також взаґлѣд почнщєня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричнѣмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а також майже у всѣх аптиках австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Міколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Марксевича и Алойсія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 380 12—18

W. MAAGER, WIEN

380 14—18 III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдувань заряджує ся судове слѣдство.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. зал.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купує и продає

всякі паперы цѣнні

И МОНЕТЫ

по найдешевшомъ курсѣ деннѣмъ не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенї до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.

374 (2)

УЧИТЕЛЬ орґанъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1880 у Львовѣ ул. Вѣрмоньска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·50 кр. на чверть року 1 зр

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѣль натирание; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Просимо жадати того 355 28—39

загальне любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґінальный.

Ріхтера аптика подъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

ЦУКОРИНЪ № 9 и 20

въ табличкахъ-порціяхъ

посѣдая такъ велику силу солодкости, що за

1 крейцаръ 6 чашокъ кавы

можна засолодити. Позаякъ продають ся також менше вартій таблички, то треба жадати выразно: „Цукоринъ“ въ табличкахъ Гейдена“ [„Zuckerin Heyden“ — Ta bletten].

Дбстати можна въ торговлях товарбвъ мѣшаных.

Склады роздає J. WEISS, Wien VI., Esterhazy-gasse 12.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кільоґрамовъ loco фабрика.

Вино

въ барилках 5кільоґрамовых по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

Вѣдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями узнане ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але також и въ Нѣмеччинѣ, Франції, Россія, на островѣ Балканьскомъ, въ Швайцарії и т. д. на недуги шкбрнї, особливо протиґ

Выкидовъ шкбрныхъ рбзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣланє Берґерового мыла смоляного яко ґігієнічного средства до усунєни порилинъ, до чищєня и дезинфекції шкбры есть рбзновжь загально признане. Берґера **мыло смоляне** мае 40% смолы деревной и рбзнить ся значно вѣдъ всѣх иншихъ родовъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ **фальшованемъ** треба жадати выразно Берґера **мыла смоляного** и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугах шкбрныхъ ужива ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Берґера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.

Яко загоднѣйше мыло смоляне до усунєня всякои

нечистоты шкбры

на выкиды шкбрнї и на головѣ у дѣтей, також яко незрбвнане мыло до мыта и кунелѣвъ для щоденного ужитку служить, обймаюче 35% ґліцерины и пахуче

Берґера ґліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживаня.

Зъ иншихъ родовъ мыла Берґера поручає ся слѣдуючѣ заслугуючѣ на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкбры; **мыло бораксове** противъ прищѣвъ; **мыло карболеве** до выгладжєня шкбры и знаковъ по вбсипѣ и яко мыло дезинфекційне; Берґера **мыло до кунела** зъ смерековыхъ шишлькъ и таке-жь **мыло тоалетове**, Берґера **мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.)**; **мыло ихтіолеве** на червонбсть лица; **мыло весняникове** дуже успѣшне; **мыло таниновe** противъ пѣтя нбгъ и выпаданя водосн; **мыло до зубовъ**, найлѣпше средство чищєня зубовъ. Що-до иншихъ родовъ мыла Берґера звертаємо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Берґера, бо иснують наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсця продажи для Львова въ аптикахъ пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Кудляка и А. Раппапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродах* Крізого, Линдберґа; въ *Борщові* Ал. Цйотровского; въ *Бережанах* А. Дурета, Л. Наґлика; въ *Березові* Галимась, Ербена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Кшижановского, І. Тобішека; въ *Ярославі* І. Анґермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Калушы* Цидевского; въ *Перемышлі* у всѣх 4 аптикахъ; въ *Рашевѣ* Карпиньского, Рона; въ *Сколыми* Лѣховского; въ *Самборѣ* І. Адасевича и Гердличи наслѣдниковъ; въ *Станиславові* у всѣх трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю*, *Тернополи* и у всѣх аптикахъ бѣльшихъ мѣстъ Галичины. 104 6—24

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, пбдъ зарядомъ Іоанна Гренята.

Ч. 76. Львовъ, Середа 8 (20) Цвѣтня 1898 Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ свитъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣйшей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кидиньского 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платитъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатконъ

въ Австрія:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Реклямація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычай принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланое“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домовскя приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ отзыва.

Три мілїоны заробку для хлоповъ.

Дужо важну справу пѣднѣсъ д-ръ Д. Савчакъ въ „Свободѣ“ о заробкахъ при будовѣ новыхъ зелѣзниць. Сли-бы можна осягнути то, щобы грошѣ призначенї на роботы земнї при новыхъ зелѣзницяхъ дѣсталисъ яко заробокъ хлопамъ поблизькихъ повѣтовъ, якъ: Городенка, Коломыя, Надѣбрна, Косовъ, Богородчаны, Чорткѣвъ, Гусятинъ, Борщѣвъ, Залѣщики, Бучачь, Теребовля и т. д., то бувъ бы се оденъ зъ найпевнѣйшихъ способовъ до заради женя великѣй нуждѣ въ тыхъ повѣтахъ. Многї тысячѣ хлоповъ выратувано бы вѣдъ голодовои смерти, а держава анѣ край певно нѣчого бы на тѣмъ не стратили.

Тѣлько мы переконанї, що коли переведенѣ сеи гадки лишить ся иніціятивѣ самого населеня згаданыхъ повѣтовъ и самоволи частинныхъ предприемцѣвъ, то остаточно выйде, що роботы земнї выконають Италіяне, Французы, Мазурѣ и т. д., доставу матеріялѣвъ возьмуть жиды и хлопскими руками загорнуть для себе тысячѣ. Хлопы мѣсцевї, вызысканї и шахрованї жидами-ліверентами, дѣстануть за тяжку працю фѣрами нуждевнї охлапы... и будуть дальше примирати зъ голоду.

А тымчасомъ выходячи изъ засады справедливости — *цѣла сума призначена на роботы земнї и на доставу матеріялѣвъ не тѣлько може, але безвзглядно повинна дѣстати ся нѣкому иншому, тѣлько хлопамъ зъ тыхъ околиць, де згаданї новї зелѣзницѣ мають будувати ся.* Хлопы зъ тыхъ околиць, де будуютъ ся зелѣзницѣ, не тѣлько мають повне право на те, щобы сума тая дѣсталась дорогою заробку въ ихъ руки, але що бѣльше, пѣсля засады, якою мѣрить ся права другихъ станѣвъ въ нашѣй державѣ, мали бы навѣть повне право жадати ще якоись сумы, котра бы могла зрѣвноважити тї всѣ заробки, котрї они на будуче стратять черезъ побудованя зелѣзницѣ въ данѣй околици. Держава, чи край, чи приватнї спекуланты будуючи зелѣзницю ipso facto вѣдбираютъ многимъ сотнямъ осѣлыхъ хлоповъ на будуще всѣ майже заробки черезъ фѣрманки, перевозъ товарѣвъ, аббжа и т. д.

Не входимо въ то, о скѣлько побудована нова зелѣзница потрѣбна есть для краю або державы зъ оглядѣвъ економічнихъ або стратегічныхъ; не входимо въ то, о скѣлько она въ будучности вилыне або не вилыне на розвѣй данои околицѣ; — для насъ, хлоповъ, фактъ сей лишить ся все фактомъ, що всѣ тї поодинокї хлопы, котрї по-при рѣльництво такожъ мали побѣчнї заробки черезъ фѣрманку, стратять то все безповоротно, а многї зъ нихъ, котрї переважно числили на заробокъ кѣньми, лишать ся безъ способу до житя, о скѣлько не отворить ся нового жерела заробкѣвъ. Ходить отже о право до заробку, яке згаданї хлопы мали вѣдъ покоивѣку, а право се опираесь на найбѣльше етичнѣмъ титулѣ, на титулѣ честнои працѣ. Подѣбнї права, хотяй не опертї на нѣякѣмъ етичнѣмъ титулѣ, набули шляхтичѣ на „панщину“, на „пропінацію“ и т. д., а коли ходило о вѣдобране тыхъ правъ, держава заплатила за нихъ многї а многї мілїоны зъ грошей податниковъ. Тожъ консеквентно пытае ся кождый хлопъ: длячого одною мѣрою не мѣрить ся правъ тыхъ хлоповъ, котрї черезъ нову зелѣзницю тратять право свое до честного заробку — право до утриманя свого житя? Зовсѣмъ не було бы рѣчію несправедливою, сли-бы хлопы домагали ся въ сѣмъ случаю заплаты за то право, а вже найпевнѣйше можна сказати, що есть се постулятомъ справедливости, *щобы заробокъ при тыхъ зелѣзницяхъ дѣставъ ся въ руки хлоповъ зъ поблизькихъ околиць — бодай яко частинна рекомпензата за всѣ на будуще утрачевнї заробки. Анѣ оденъ крейцаръ, призначеный на роботы земнї и на доставу матеріялѣвъ, не повиненъ дѣстати ся непотрѣбно въ руки чужихъ роббтниковъ та несовѣстныхъ спекулянтовъ.*

Заходить пытанѣ: хто повиненъ о то постарати ся?

же-жь певно нѣхто другій, якъ той, хто обовязаный до рекомпензаты, отже будуючій зелѣзницѣ — въ сѣмъ случаю край, взглядно держава. Не чекатя, ажь хлопы самї зголосять ся по той заробокъ, але просто вже въ умовахъ зъ частинными предприемцями забезпечити, щобы роботы вѣдданї були тѣлько хлопамъ зъ поблизькихъ околиць, — постарати ся, щобы тї хлопы зголосились по той заробокъ, уможливити имъ приступленѣ до тыхъ роббтъ, вѣдсунути разъ на все, не тѣлько въ данѣмъ случаю, всѣ чужї захожї елементы и всѣхъ спекулянтовъ на хлопску працю.

Але коли власть — котра *має право и обовязокъ* забезпечити хлопамъ данои околицѣ той заробокъ черезъ певнї, недвозначнї умовы зъ предприемцями — лишить ся при давнѣй выгѣднѣй засадѣ „laisser faire, laisser passer“, то певно дуже мало-що дѣстане ся зъ публичного грошa тымъ, котрї до него мають право. Сли тѣлько все буде ся нарѣкати на то, що нашъ хлопъ нездалый до такои працѣ; сли лишить ся волю взглядно „самоволю“ всѣмъ спекулянтамъ; — то публичный гробшь утоне весь въ кишеняхъ провѣренѣйшихъ елементовъ, а хлопъ дальше буде пухнути и умирати зъ голоду. Мы вѣримо, що спритнѣйшї можуть бути чужї роббтники, бо нашимъ систематично вѣдбирае ся можность справы до того; вѣримо, що лекша рѣчь умовляти ся на частинный доставы зъ проворными жидками, — але чи зъ сего выходить, що умовы на доставу матеріялѣвъ и на выконанѣ працѣ а неможливый зъ мѣсцевымъ населенемъ? Хто старавъ ся коли на правду забезпечити имъ той заробокъ? А сли-бы навѣть перши пробы въ тѣмъ напрямѣ не обѣйшли ся безъ малыхъ выдаткѣвъ зъ стороны краю и державы; сли-бы праця околичного населеня була зъ початку менче вартна, а черезъ то въ де-чѣмъ дорожша, — то що значать тї малї доклады въ порѣвнаню до обовязку правительства: всѣми можливыми способами ратувати населенѣ вѣдъ голодовои смерти?

Иніціятива самыхъ хлоповъ въ сѣмъ случаю не выстатчае; она може що-найвыше кѣлькомъ десяткамъ спритнѣйшихъ забезпечити якій-такій заробокъ, тымъ бѣльше, що у насъ, при звѣстныхъ вѣдносинахъ, дуже мало було нагоды до розбудженя у хлопа сеи иніціятивы!

Одиноке товариство, котре на-певно щиро було бы заняло ся сею дуже важною справою, було економічно-політичне товариство „Рада Хлопска“ въ Теребовли. До него належали многї хлопы якъ-разъ изъ тыхъ околиць, де будувати ся будуть новї зелѣзницѣ Коротка, але енергічна дѣяльность сего товариства давала поруку, що оно и тою справою було бы могло успѣшно занятя ся. Товариство за рѣкъ своеи дѣяльности розбудало дооколичныхъ селянъ, пѣдготовило теренъ до заложеня въ Струсовѣ медосытнѣ, вже и дѣмъ на сесю цѣль мало закупити на удѣлы членьскї, — старало ся о введенѣ спѣлокъ для продажи свиней и товару рогатого... Тымчасомъ несподѣвано ц. к. Староство въ Теребовли заснстувало дѣяльность товариства ажь до дальшого розпорядженя ц. к. Намѣстництва — а Намѣстництво и до нынѣ, мимо внесеного рекурсу, не спѣшить ся знести указъ старостиньскій. Мимо застановленя дѣяльности товариства декотрї его члены на свою руку ввели въ житя спѣлку для продажи свиней — але другї справы економічнї, вымагаючї бѣльшого и основнѣйшого пѣдготованя, указъ той якъ-бы обухомъ ударивъ и на мѣсци застановивъ. Оттакъ то выглядае у насъ буджене иніціятивы до самопомочи у селянъ! Зъ такими то оно мусить бороти ся перепонами!

Теребовельска „Рада Хлопска“ була бы напевно заняла ся и справою заробкѣвъ хлопскихъ при будовѣ зелѣзницѣ та постаралась о зорганізованѣ спѣлокъ въ тѣй цѣли, — була бы заохотила и помогла многимъ до одержаня заробку... Розумѣе ся, що хоть-бы сему товариству и вернено можность успѣшнои дѣяльности черезъ внесене неоправданого указу повѣтового ефендія, то тымъ самымъ ще не вѣдпавъ бы обовязокъ властій державныхъ: всѣми можливыми способами старатись о то, щобы цѣла сума призначена на роботы коло зелѣзниць дѣстала ся въ руки хлоповъ зъ тыхъ околиць.

Мы, думаемо, достаточно доказали право хлоповъ на сей заробокъ а зъ другои стороны обовязокъ властій забезпечити имъ той заробокъ, и то не лише въ сѣмъ однѣмъ случаю, але у всѣхъ подѣбныхъ случаяхъ на будучность, при якѣмъ-небудь публичнѣмъ предприемствѣ. Але у насъ умѣе ся придушити въ зародѣ всѣляку приватну иніціятиву брутальною зелѣзною рукою, а опѣсля приголомшеного хлопа лишае ся безъ помочи въ случаю нужды: — що найвыше кине ся кѣлькадесять тысячъ „запомоги“. ...Намъ хлопамъ лишено одиноку повну свободу — умирати голодовою смертію... Тои свободы боять ся нарушити...

Н. Н. членъ „Рады Хлопскои“.

Стрейкъ переслѣдуваного рускаго Духовеньства для обороны правъ рускаго языка и письма.

Руске Духовеньство деканата Жукѣвского, Епархіи станиславѣвскои, оголошуе ось таке

Вѣдкрыте письмо до Вбл. Пана д-ра Теофиля Окуневского, Посла до Рады державнои у Вѣдни:

Высокоповажаный Пане После!

Мы низше пѣдписанї священники Деканата Жукѣвского, Станиславѣвскои Епархіи, зѣбранї дня 24 сѣчня 1898 на Соборчику въ Обертынѣ, переслали того самого дня на Вашъ руки письмо, власноручно нами пѣдписане, въ котрѣмъ заявили мы наше огорченѣ, що ц. к. Староства въ Коломыи и Городенцѣ, куда мы въ-части приналежимъ, тенденційно и умысно нѣнорують рѣвноправность рускаго языка та письма и на всѣ нашї реляціи и письма по руски писанї вѣдповѣдають и пишуть до насъ по польски, не глядячи на розпорядженя Выс. ц. к. Міністерства внутрѣшныхъ дѣлъ зъ 10 грудня 1892 ч. 12.466, зъ 4 липня 1860 ч. 2160, зъ 10 цвѣтня 1861 ч. 2325, циркулярь Выс. ц. к. Намѣстництва зъ 14 марта 1895 ч. 2714 и новѣйшій рескриптъ Намѣстника кн. Сапѣшка зъ 24 цвѣтня 1897 ч. 2728.

Мы надѣялись, що Вы затронете се многоважне національне пытанѣ въ Соймѣ Львѣвскѣмъ и споводуете Выс. ц. к. краеве Правительство, абы авторітетъ его респектували всѣ пѣдрядній ц. к. політичнї власти.

Мы заявили такожъ въ тѣмъ письмѣ, що сли ц. к. адміністративнї власти и дальше будуть до Урядовъ парохіяльныхъ писати по польски, то мы зъ 1-нмъ мая с. р. застрейкуемъ и не будемо приймати и вѣдповѣдати на письма по польски до насъ писанї и звертати будемъ ихъ a limine.

Хочь якъ непріятно намъ священникамъ, учителямъ послуху, заявляти публично о стрейку, однакъ въ виду неперестаючои тенденційности ц. к. політичныхъ властій, нѣнорованя нашого языка и письма, занадто дорогій намъ материный нашъ языкъ и національне наше письмо, абы мы мовчали и абы мы силою солідарнои самооборони не принудили тї власти до респектованя рѣвноправности нашого языка и письма.

Мы пересвѣдченї, що до такого загального стрейку приступить все Духовеньство руске цѣлои нашои провінціи и що въ борбѣ о наше найсвятѣйше добро, о рускій языкъ и письмо постоить крѣпко и одномышленно все Духовеньство наше.

Въ виду такого, чувство національне рускаго Духовеньства оскорбляючого, тенденційного и умысного поведеня ц. к. політичныхъ властій, солідарнѣсть рускаго Духовеньства всеи нашои провінціи являесь оправданою. Намъ не страшнї грозьбы, шиканы и карнї пѣсланцѣ, якихъ уживае ц. к. Староста турецкій. Мы болѣемъ надъ завзятостію ц. к. політичныхъ властій и дивуемось, длячого авторітетъ Высокихъ ц. к. краевои и державно власти не респектуе ся пѣдрядными властями.

Отже въ интересѣ авторітету сихъ Высокихъ ц. к. австрійскихъ властій просимъ Васъ, Высокоповажаный пане После, внести въ Радѣ державнѣй, безъ проволока, мотивоване нагляче внесенѣ, щобы споводовати въ Радѣ державнѣй розправу о тѣмъ, якъ пѣдрядній ц. к. політичнї власти въ Галичинѣ тенденційно нѣнорують авторітетъ краевои и державнои власти, и тымъ чиномъ рѣвноправность рускаго языка и письма зводять ad nihilum.

Списано въ Обертынѣ 24 сѣчня 1898.

Іосифъ Тиховичъ, деканъ, совѣтникъ, парохъ Хлѣбичина лѣсного.

Михаилъ Левицкій, м-деканъ, совѣтникъ, парохъ Обертына.

Юліянъ Дворянинъ, м-деканъ, парохъ Чортовца.

Илія Мардоровичъ, совѣтникъ, парохъ Камянки вел.

Вячеславъ Хойнацкій, совѣтникъ, парохъ Герасимова.

Іоанъ Дворянинъ, парохъ Пѣдвербець.

Августинъ Левицкій, парохъ Коршева.

Мелетій Лотоцкій, парохъ Якубовки.

Іоанъ Любовичъ, парохъ Луки.

Тома Решетиловичъ, парохъ Росохача.

Іоанъ Одпорогъ, парохъ Живачева.

Илія Котовъ, парохъ Хоцемира.

Василій Глѣбовицкій, парохъ Жукова.

Василій Мыдловскій, парохъ Лѣсокъ.

Володимиръ Лукашевичъ, парохъ Жукотына.

Орестъ Киселевскій, парохъ Незвискъ.

Константинъ Ткачевичъ, парохъ Жабокрукъ.

Щастный Пѣсцьоровскій, завѣдатель Винограда.

Теофиль Данилевичъ, парохъ Петрова.

— —

Не сумнѣваемо ся, що посолъ Окуневскій сповнить вложеный на него повысшимъ письмомъ обовязокъ въ Радѣ державнѣй, — а такожъ не сумнѣваемось, що цѣле Духовеньство руске солідаризуе ся зъ Духовеньствомъ деканата Жукѣвского що до стрейку въ оборонѣ топтаныхъ правъ рускаго языка и письма. Иншого выходу дѣйстно нема. Міністерство и намѣстництво выдають розпорядженя, а старостамъ не лишь не въ головѣ держатись того, але що бѣльше — матеріяльно руйнуе ся рускаго священника пѣсланцями карными за те, що вѣнъ робить ужитокъ зъ прислугуючого ему права жадати вѣдъ староства переписки рускои...

Тои – що-такъ выразимось — анархіи адміністраційнои не поборе ся инакше, якъ хиба лишь солідарнымъ выступленемъ всего Духовеньства. Нехай панове старосты мають дѣло зъ тысячами урядовъ парохіяльныхъ! Побачимо, якъ оно тогдѣ буде выглядати, коли прийде ся наразъ высылати тысячѣ карныхъ пѣсланцѣвъ за руске письмо...

Борѣте ся, поборете!

Вамъ Богъ помагае!

Письмо зъ Угорщины.

[Голодъ на Угорскѣй Руси. — Мадярскій шовінізмъ. — Торжество свободы въ 1848 року.]

Угорске правительство взагалѣ лихій опѣкунъ. Але найсумнѣйшї результаты выдала его опѣка въ околицяхъ заселеныхъ Русинами. Голодъ — то щоденный, постѣйный гѣсть въ рускихъ хатахъ. Недавно чули мы про голодъ въ Берегскѣмъ комітатѣ; теперь читаемо, що голодъ запанувавъ и въ Земплинскѣмъ. На весняныхъ зборахъ комітатскои комісіи, при напруженѣй увазѣ присутныхъ, говоривъ жупанъ про страшне положенѣ, въ якѣмъ знаходить ся земплинскій Русины. Бесѣдникъ пѣднѣсъ зѣ стола якусь кулю и заявивъ, що се хлѣбъ, котрымъ народъ живить ся цѣлу зиму. Печуть его зъ муки дикои гречки змѣшаной зъ дубовою корою! На тѣй нарадѣ ухвалено удѣлити 2000 зр. голодовои запомоги.

До якои смѣшности доводить неразъ голошене Мадярами гасло: „Безъ шовінізму

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ
ВІСТНИК

69

місячник, виходить книжками коло 12 арк. великої вісімки, накладом Наукового Товариства ім. Шевченка (Львів ул. Академічна 8) під редакцією: Ол. Борковського, М. Грушевського, О. Маковея, І. Франка. Белетристика оригінальна і переклади видатнійших чужих утворів, огляди літератури українсько-руської і всесьвітньої.

Передплата річна (без першої книжки, що становила в собі осібну цілість) 7·50 піврічна 5 зр., чвертьрічна 2·50 зр.

нема культуры", доказує статейка, яка появила ся въ 102 числѣ Budapesti Napló. Сеся часопись славна зъ того, що въ цѣлѣмъ персоналѣ редакції, адміністрації и друкарнѣ нема нѣ одного хрістіянина. Жидовскій дневникъ comme il faut! Отже тамъ читаємо:

„*Шесть тысячъ рожевыхъ деревъ* выпленканыхъ на мадярскій земли, зъ мадярского кореня, повезли вчера до Румунії. Тамъ посадять ихъ и они розцвитуть ся въ огородѣ якогось богатого боляра. Зъ мадярского кореня на волоскій земли зацвите червона и бѣла рожа. Мадярскій рожѣ здѣне нѣжь волоского огородника, волоска дѣвка збере ихъ у свій фартухъ. Вѣдтакъ выбере ся кѣлька Мадярѣвъ туды, де живуть вороги Мадярѣвъ а приятелѣ Волохѣвъ, а на ихъ груди цвасти муть мадярскій рожѣ. Або якійсь членъ румуньскои „Ліги" повърне до дому зъ Парижа чи Вѣдня, де по майстерски чорнивъ Мадярѣвъ... Єго приймають на родинѣ торжественно, а дѣвчата кидають ему пѣдъ ноги цвѣты мадярскихъ рожь. Коли зновъ нашій олаги [Румуны] устроять яку огидну демонстрацію противъ памяти вѣйны за волю 1849 року, прибудуть на могилу зрадникѣвъ въ Волощины вѣнцѣ сплетенѣ зъ мадярскихъ рожь. Отже на се то тыхъ 6000 рожь! Але може дасть Богъ, що они не приймуть сь. Давъ бы Богъ!"

Святкованѣ 50-ыхъ роковинъ санкціонованія законѣвъ мадярскои свободы — якъ вѣдомо — вже вѣдбуло ся. Тутъ показавъ ся ярко контрастъ пануючій мѣжь урядовымъ свѣтомъ а мадярскою суспѣльностію. Суспѣльность святкувала сѣ роковины дня 15 марта, але безъ спѣвчутя офіціяльныхъ кругѣвъ. Отже въ день офіціяльного торжества суспѣльность вѣдплатила ся — не лишь не брала участи въ офіціяльнѣмъ обходѣ въ Будапештѣ, але навѣть не пѣшла поднивти ся. На торжественнѣмъ спѣльнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ и панѣвъ не явила ся партія независимости [Кошута]. Головною точкою цѣлого обходу бувъ походъ изъ смолоскипами. До того, звѣстно, потрѣбнѣ двѣ рѣчи: смолоскипы и люде, котрѣ бы ихъ несли. Смолоскипы ще знайшли ся [хочь неправдивѣ; одинъ дневникъ писавъ, що се бувъ походъ зѣ свѣчками] але потрѣбного числа факленосцѣвъ не можь було стягнути. Урядники поробили ся на той часъ хорыми або порозъѣздили ся, такъ що правительство не могло ихъ ужити, отже въ походѣ взяли участь лишь діюрністы та уличнѣ послугачѣ. Вѣйскова музика грала, але окливи éljen не заглушували ей. Пять чи шѣсть-тысячна публика вела ся тихо. Лишь коло королѣвскои палаты роздававъ ся крикъ éljen! — а при тѣмъ, якъ звычайно, можь було почути прищѣпку Kossuth Lajos. [Коли разъ король вѣдвѣдавъ знищеныхъ повенію селянъ въ Гелмецъ, селяне привитали его при высѣданю зъ вагона окликомъ éljen Kossuth Lajos! На запытане, чому такъ зробили, одинъ селянинъ вѣдповѣвъ щиро: „Коли крикнемо éljen, мимохѣть додаємо Кошута, такъ уже привыкли-сьмо зъ батька-дѣда"...] Взагалѣ сесе святковане за управы Банфіого не дуже вдало ся...

Переглядъ політичный.

Сегодня збирає ся рада державна. На дневнѣмъ порядку нинѣшного засѣданя є справа обжалованя міністрѣвъ за падолистовѣ подѣ въ радѣ державнѣй. Кажуть, що частина послѣвъ католицкого сторонництва, котра горне ся около бар. Дінавлього, не хоче въ тѣй справѣ ити разомъ зъ иншими сторонництвами правицѣ. Коли бы се оказало ся правдою, тогдѣ парляментарне положенє змѣнило бы ся значно. Загально припускають, що теперѣшна сесія потревае найдальше до д. 8. мая, коли въ Будапештѣ мають зѣбрати ся спѣльнѣ делегаціи. По делегаціяхъ, кажуть, правительство розвяже раду державну и розпише новѣ выборы, котрѣ вѣдбули бы ся въ осени. Иншѣ уважають се за неимовѣрне и припускають, що правительство буде старати ся переговорами зъ сторонництвами латати якось такъ, щобы въ червни можна знову скликати парляментъ на коротку сесію; въ осени зѣбрались бы соймы, опѣсля зновъ зѣйшовъ бы ся парляментъ на короткій часъ, и такъ прокоротавъ бы ся ювілейный рѣкъ Ажь на рѣкъ прийшло бы до розвязаня рады державнои.

Заразъ на однѣмъ зъ першихъ засѣдань сеи сесіи мае правительство внести справу угоды зъ Угорщиною; инша рѣчь, чи ся справа буде могла бути полагоджена. Складаєсь она зъ 21 проэктѣвъ законѣвъ, зъ котрыхъ одинъ вѣдносять ся до реформы валюты, иншій до торговельного и мытового союза австрійско-угорского, до статуту австрійско-угорского банку, податкѣвъ вѣдъ цукру, горѣвки, пива и т. н. Пѣсля внесень валютовыхъ мае австрійско-угорскій банкъ дѣстати уповажненя выдати на мѣсце находячихъ ся теперь въ обѣгу 112 міл. зр. десятикороновѣ ноты, а зъ запасѣвъ срѣбла выбити пятикоронѣвки; загальна сума тыхъ новыхъ грошей мае выносити 160 міл. зр. Новій пятикоронѣвки мають бути завѣльшки такѣ, якъ були давнѣ двоґульденѣвки, а выйдуть въ загальнѣй сумѣ 64 міл. коронъ, зъ чого 44.8 міл. припаде на Австрію, 19.2 на Угорщину. Гадку выбивати такожь пѣкоронѣвки залишено.

Про угодовѣ внесеня о податкахъ доносить N. fr. Presse докладнѣйше отще: Податокъ вѣдъ цукру буде пѣдвысшеный зъ 13 зр. на 19 зр. вѣдъ метричного сотмара. Податокъ вѣдъ пива буде пѣдвысшеный зъ 16.7 кр. вѣдъ гектолітра и степеня сахарометру на 25 кр., але такъ, що малѣ и середнѣ бровары мають платити менше, а лише бѣльшѣ будуть платити по 25 кр. Податокъ вѣдъ горѣвки буде бѣльшій о 15 зр. Податокъ вѣдъ нафты остане такій, якъ є.

Крѣмъ справъ угоды зъ Угорщиною жде полагодженя ще и буджетъ. Але такъ одно якъ и друге ледво чи дѣжде ся полагодженя, бо крѣмъ наглыхъ внесень на обжалованє міністрѣвъ мусять прийти на чергу такій-жь внесеня въ справѣ языковѣй. Нѣмецка опозиція якъ звѣстно, стоить уперто при жаданю, щобы внесено языковѣ розпорядженя и заступлено ихъ державнымъ закономъ. Въ тѣй справѣ появила ся послѣдными днями брошура п. д ра Гохенбурґера, котра є выразомъ становиска нѣмецкого людового сторонництва; заголовокъ ей є: „Нѣмецке сторонництво людове и внутрѣшне положенє політичне". Въ бѣльшѣй части є она обороною людового сторонництва передъ докорами, звернѣными противъ него Шенерерѣвцями за те, що оно не пѣдписало внесеня на обжалованє бар. Ґавча за языковѣ розпорядженя. Поступило оно такъ длятого, бо самъ бар. Ґавчь въ своихъ розпорядженяхъ зазначивъ выразно, що мають они лише тымчасове значѣнє, поки языкова справа не буде поладнана закономъ. Розпоряджень бар. Ґавча Нѣмцѣ не можуть принати, але и внесенѣ ихъ не може бути остаточною метою Нѣмцѣвъ. Тутъ иде дальше програма людового сторонництва. Головною задачею Нѣмцѣвъ повинно бути; ужити всѣхъ силъ и выкористати обставины такъ, щобы довести до ухваленя языкового закону, котрый бы зробивъ злишными языковѣ розпорядженя Баденього и Ґавча. Д-ръ Гохенбурґеръ мае на гадцѣ такій законъ, котрый бы поладнавъ языковѣ справы въ цѣлѣй державѣ; мали бы бути нимъ установленѣ загальнѣ засады державнѣ, котрѣ бы означували и розмежували границѣ законодатства державного, краевого и власть адміністраціи; опѣсля можна бы ухвалювати окремѣ законы языковѣ для поодинокихъ краѣвъ. Але авторъ добачує мабуть самъ великѣ трудности, зъ якими стрѣлось бы переведенє такои задачѣ; длятого, подаючи загальный законъ языковый за цѣль, додає заразомъ, що велику вагу могло бы мати навѣть добре полагодженє скромнѣйшои задачѣ, якъ пр. ухваленє окремыхъ законѣвъ для Чехіи и Моравы.

N. fr. Presse, навязуючи до тыхъ гадокъ высказаныхъ въ брошурѣ д-ра Гохенбурґера, гадає, що не треба збѣльшувати трудностей и сягати по-за межѣ того, що є доконечно потребне. Языковѣ розпорядженя Баденього, а опѣсля Ґавча були и є головною причиною борбы. Оба тѣ розпорядженя вѣдносять ся до Чехіи и Моравы; отже проста рѣчь, що передовсѣмъ выстане поладнати справу языкову въ Чехіи и на Моравѣ.

Але тутъ заходить знову инша трудность. Чехи, якъ вѣдомо, такъ само, якъ и Поляки, стоять на дуже выгѣднѣмъ для себе становищи автономічнѣмъ и рѣшучо противлять ся, щобы языковѣ справы коронныхъ краѣвъ полагоджувано въ радѣ державнѣй. Отже и теперь, не поразъ першій врештѣ, вѣденьскій дописувателъ обговорює сю справу въ Nar. List-ахъ. Полагодженя языковои справы — пише вѣнъ — бодай що-до ческого краю мусить бути полишене соймови. Коли котрась инша народность бажае иншого полагодженя справы, то мы не будемо противитись, щобы ей полагоджено у вѣденьскѣмъ парляментѣ; але нѣколи не пристанемо на те, щобы въ языковѣй справѣ въ краяхъ ческои короны мавъ рѣшати хтось, що стоить по-за тыми краями. Не є се упѣръ державно-правный анѣ загально знаный ческій упѣръ, а ходить лише о засаду. Коли бы мы вѣдступили вѣдъ сеи засады, що лише соймъ мае право порядкувати домашнѣ вѣдносины языковѣ, то мы власною рукою вырвали бы основный камѣнь тои будовы, надъ котрою такъ довго працювали. Тѣ, що зъ боязни передъ наслѣдками нашого упору остерѣгають нашихъ послѣвъ и радять имъ бути оглядными и справедливыми для союзниковъ, не думають очевидно о тѣмъ, що то значить згодити ся на те, щобы заступники иншихъ краѣвъ рѣшали о найважнѣйшѣй справѣ нашои вѣтчины. Зъ того огляду наше становиско є ясне. Політичне и племѣнне спорѣдненє нашихъ союзниковъ не може нѣколи захитати нашои вѣрности для прапору, пѣдъ котрымъ такъ довго боремо ся. Скажуть на те, що тутъ ходить лише о загальный законъ (Rahmengesetz), о установленє засады, котра могла бы всюды обовязувати. Але хто мае право установляти засады, той мае тымъ бѣльше право рѣшати въ справахъ меншои ваги.

Здає ся рѣчею ясною, що наведена частина молодческои дописи не кого иншого мае на гадцѣ, якъ полуднево-славяньскій клюбъ, до котрого, якъ звѣстно, належать одною ногою такожь инкамерованѣ Русины, що хотять уходити за рускихъ послѣвъ. Вѣдома рѣчь, що полудневѣ Славяне въ иншѣй сидять шкорѣ, нѣжь Поляки и Чехи; имъ якъ разъ не може смакувати ческо-польска автономія краѣвъ, а єдино ратувати ихъ може автономія народностей, такъ несмачна Полякамъ и Чехамъ. Отже тѣ-жь полудневѣ Славяне радѣ були бы зарѣвно, якъ и Русины, щобы языковѣ споры бодай въ головныхъ засадахъ поладнавъ державный законъ. Але Чехи — ну, про Полякѣвъ нема що и казати — сему рѣшучо противлять ся.

Въ понедѣлокъ принимавъ цѣсарь на авдіенціи депутацію пражскои громады мѣскои зъ бурмістромъ д-ромъ Подліпнымъ на чолѣ. Подліпный дякувавъ по чески за санкцію закону, котрымъ Празѣ даровано 2 міл. зр., и просивъ, щобы фортифікаційнѣ ґрунты на Градчинѣ даровано Празѣ, и такожь о нову субвенцію. Вкѣнци просивъ Подліпный цѣсаря, щобы вѣдъ часу до часу пробувавъ въ Празѣ, а одинъ зъ членѣвъ цѣсарскои родины щобы стало проживавъ на пражскѣмъ замку. Цѣсарь вѣдповѣвъ такожь по чески и сказавъ, що застановить ся надъ бажанями, высказаными депутацією. Опѣсля розмовлявъ цѣсарь зъ поодинокими членами депутаціи. Депутація удала ся потому до міністрѣвъ Туна и Кайцля.

Безпроцентовѣ позички для крамниць при читальняхъ „Просвѣты".

II.

Полишаючи справу позичокъ, подаємо взорець подання о таку позичку, але зъ тою примѣткою, що змѣстъ кождого подання въ рѣзныхъ случаяхъ мусить такожь рѣзнити ся. Треба отже уважати: що, якъ и де мае бути написане, абы рѣчь була ясна, коротка и правдива.

Взѣръ подання о позичку зъ краевого фонду позичкового для пѣднесеня торговельно-промысловои дѣяльности:

Высокій Выдѣле краевый!

Нижше пѣдписаный Выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты" въ . . . повѣту . . . . упрашає на пѣдставѣ ухвалы Высокого Выдѣлу краевого зъ дня 20 лютого 1898 р. ч. 57.097 о ласкаве удѣленє ему безпроцентовои позички въ квотѣ . . . . зъ фонду краевого, призначеного на пѣдпиранє торговельно-промысловои дѣяльности кулокъ рѣльничихъ, обовязуючи ся звернути повысшу квоту въ протягу чотирохъ лѣтъ въ рѣзныхъ ратахъ рѣчныхъ [або пѣврѣчныхъ], платныхъ дня [н пр. 1 сѣчня] кождого року, почавши вѣдъ [н. пр. 1 сѣчня 1899] року.

Для узасаднення повысшои просьбы наводить пѣдписаный Выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты" слѣдуючѣ обставины:

1) Читальня „Просвѣты" въ . . . отворена [дня, мѣсяця и року], числить теперь . . . членѣвъ, а до выдѣлу читальнѣ належать слѣдуючѣ особы:

а) Н. Н. [имя, назвиско, занятє и замешкане] яко голова;

б) Н. Н. (якъ выше) заступникъ головы;

в) Н. Н. („ „) секретарь;

г) Н. Н. („ „) касіеръ, и

д) Н. Н. („ „) бібліотекарь.

2) Зъ важнѣйшихъ справъ въ цѣли пѣдпесеня добробыту мѣсцевои людности Выдѣлъ читальнѣ впровадивъ въ житє зъ добрымъ успѣхомъ слѣдуючѣ: [подати коротко н. пр. заснованє крамниць яко торговлѣ мѣшанымъ товарѣвъ, шпихлѣря, касы щадничо-позичковои або иншого пѣдприемства, та пѣднести, о скѣлько они вплынули вже на полѣпшенє економічныхъ и моральныхъ вѣдносинъ въ громадѣ].

3) Дня . . . отворено крамницю читальнѣ „Просвѣты" мѣшаныхъ товарѣвъ, помѣщену въ домѣ [власнѣмъ або найменѣмъ] пѣдъ ч. кон. [и-ръ дому]. Се пѣдприемство ведене есть на рахунокъ читальнѣ и черезъ ей выдѣлъ, а продажію займае ся [подати имя и назвиско склепаря яко управителя крамниць]. Фонды на те повстали зъ удѣлѣвъ членами вложеныхъ [або зъ оплатъ беззворотныхъ, зъ даровъ вѣдъ Н. Н., позички вѣдъ [цифра] членѣвъ въ квотѣ [цифра], а власнѣ фонды читальнѣ выносять нинѣ квоту [цифра]. Зъ того припадае на товары въ крамници находячѣ ся (пѣсля книгъ, або пѣсля переведеного шконтра)... зр, вартѣсть уряджения крамниць выносить... зр, вартѣсть дому [сли є власный] выносить... зр., готѣвкою є въ касѣ. . . . зр.; вартѣсть шпихлѣря [цифра кѣрцѣвъ або метрич. сотн. збѣжа] по цѣнѣ... выносить. . зр.; власнѣ фонды касы щадничо-позичковои въ квотѣ... зр., разомъ маетокъ читальнѣ выносить... зр. Мѣсячный оборотъ касовый выносить переспѣчно... зр.

4) Зъ уваги, що Выдѣлъ читальнѣ задля малого фонду оборотового, якимъ розпоряджае, не може розвинути такои дѣяльности, якои мѣсцевѣ обставины вымагають, а именно, щобы увѣльнити людность вѣдъ вызыску несовѣстныхъ крамарѣвъ, заходить конечна потреба ужитя бѣльшихъ фондѣвъ на [тутъ подати, на що позычка мае бути ужита, якъ: на розширенє дотеперѣшнои торговлѣ и спровадженє товарѣвъ наразъ въ бѣльшихъ скѣлькостяхъ, щобы кошты перевозу уменшити, на впровадженє въ торговли продажи товарѣвъ блаватныхъ, зелѣзо, вина, трафіки, закупна збѣжа на передновокъ и до засѣву, навозѣвъ штучныхъ и т. н.]. Крѣмъ того заходить конечна потреба выбудованя власнего дому [если дотепер. нема, або шпихлѣря, магазину на складъ збѣжа, навозѣвъ штучныхъ, машинъ рѣльничихъ], въ котрѣмъ бы мѣстили ся читальня, крамниця, каса щадничо-позичкова, а черезъ тѣ институціи Выдѣлъ читальнѣ осягнувъ бы скорше и успѣшнѣйше добродѣйну цѣль, статутомъ товариства назначену.

5) Яко ручителѣвъ, котрѣ готовѣ спѣльно зъ пѣдписанымъ Выдѣломъ читальнѣ принати одвѣчальность за правильну сплату ратъ, представляємо п. Н. Н. и п. Р. Р. [подати имена, назвиска, занятє и замешкане ручителѣвъ и ихъ маетокъ].

6) Вкѣнци заявляємо, що, на случай ласкавого удѣленя позички, пѣддаємо ся всѣмъ услѣвямъ, якѣ помѣщенѣ въ оголошенѣй Высокимъ Выдѣломъ краевымъ програмѣ ужитя фонду позичкового, якъ такожь у взѣрцевѣмъ скриптѣ довжнѣмъ пѣддаючись контроли такъ Высокого Выдѣлу краевого якъ такожь Банку краевого.

Мѣсцевость и дата.

За Выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты".
въ . . . . . .

Р. Р. секретарь. *Н. Н.* голова.

Пониже тыхъ пѣдписовъ треба помѣстити ось-таку коротку декларацію ручителѣвъ:

Декларація.

Нижше пѣдписанѣ Н. Н. и Р. Р. [имена, назвиска, занятє и замешкане ручителѣвъ] заявляють отецимъ, що до повысшои просьбы прилучають ся и на признану позичку готовѣ дати особисту запоруку за правильный и точный ей зворотъ.

Пѣдписы ручителѣвъ.

Н. Н. *Р. Р.*

НОВИНКИ.

— **Великдень.** Тяжко боремо ся о політичну рѣвноправность зъ Поляками; натомѣсть природа сего року и ревела безпощадну рѣвноуправу пѣдчасъ святъ Великодныхъ, ужившихъ тои самои си темы до Русинѣвъ и до Полякѣвъ въ наслѣдокъ чого въ першихъ двохъ дняхъ святъ мали однакове „обливане" — бодай у Львовѣ. Не маємо кривды! Ажь третього дня оловяно-сѣрый небозвѣдъ проясниввъ свое муре лице и синява усмѣхнулась мірови Божому. Взагалѣ-жь свята Великоднѣ у насъ сего року не дописали. Може красшій Великдень мали нашѣ переселенцѣ въ Парани въ Бразилії та въ клекотячѣй военными порывами пѣвнічнѣй Америцѣ... По 40-дневнѣмъ постѣ, по 3 дневнѣмъ веселю наступае „загальниця" дуже для насъ небезпечна, бо приносить намъ еру „выборчои кампаніи" передовсѣмъ въ окрузѣ Чорткѣвъ-Бучачъ, вѣдтакъ въ округахъ Тернопѣль-Збаражъ-Скалатъ и Сяноцъ и т. д — хрунѣ можуть безъ гріха душевного наслаждатись деликатными „тѣсточками" выборчими — ковбасою и дреглями, а лише попадуть въ тяжкій грѣхъ „політичный". Щобы-жь охоронити хрунѣвску породу вѣдъ сего грѣха, не запытуймо справы, організуймо ся, выбираймо честныхъ и вѣдданыхъ душею и тѣломъ народнѣй справѣ выборцѣвъ, бо „время люте".

— **Въ Бучачи** нинѣ зѣборъ выборцѣвъ, на котрый выѣхавъ зѣ Львова запрошеный на кандидата проф. Романчукъ. — **Деякѣ** польскѣ дневники подали вѣсть, що кс. Громницкій зрезигнувавъ зъ кандидатуры, отже зѣ стороны польскои остаєсь кандидатура обшарника Блажовского. Дивно однакъ, що Ruch katolicki все-ще пѣддержуе кандидатуру кс. Громницкого.

— **Въ окрузѣ Сяноцъ Лѣсько и. т. д.** рухъ выборчій розгорѣвъ ся вже на добре. Кс. Стояловскій зѣ своимъ кандидатомъ д-ромъ Левицкимъ зъ одной стороны, а кандидатъ людовцѣвъ Станиньскій зъ другои розвивають на зборахъ всю форсу противъ себе, и очевидно, доходить до бурливыхъ сценъ а часомъ до розвязуваня зборѣвъ правительственнымъ комісаремъ. Такъ розвязано вѣче скликане на руску Великодну недѣлю до Сянока.

— **Для нового намѣстника** гр. Пінінського устроювали сеи недѣлѣ о 8 годинѣ вечеромъ паны бенкетъ въ „кѣньскѣмъ" касинѣ. — Зъ благожеланями намѣстникови пріѣздивъ до Львова звѣстный зъ усякихъ выборѣвъ пробощъ кс. Валента зъ Грималова, забравши зъ собою кѣльканацять латинниковъ зъ своеи парохіи, а до нѣмецкихъ газетъ телеґрафовано, що рускій селяне прибули витати нового намѣстника. — Въ недѣлю приймавъ намѣстникъ раду мѣску, вчера [вѣ второкъ] дававъ маршалокъ гр. Бадені обѣдъ на его честь, а нинѣ пращано намѣстника въ университетѣ промовами, а вѣдтакъ професоры дають въ его честь бенкетъ.

— **Віцепрезідентови д-рови Коритовскому** лучила ся прикра пригода пôдчасъ гостины єго на въ селѣ Познаньщинѣ. Кôнь ударивъ єго копытомъ въ лице такъ сильно, що треба було вôдвезти раненого на клініку. Цѣля новѣйшихъ вѣстій рана не є небезпечна.

— **Посолъ Дашиньскій** стававъ въ недѣлю середъ выборцями въ Краковѣ, и по довгôй а дуже острôй промовѣ дôставъ вôдъ 3000 выборцѣвъ вотумъ довѣря. Христіяньскій соціялы хотѣли помѣшати успѣхови Дашиньского, але ихъ усунено, а провôдника ихъ д-ра Добію навѣть побито.

— **Послы зъ мѣста Львова до сойму** краєвого [Гольдманъ, Малаховскій, Михальскій, Романовичъ и Солѣскій] скликали на завтра [21 с. м.] на 6 годину вечеромъ выборцѣвъ до ратушевои салѣ здати имъ справу зъ своѣи посольскои дѣяльности.

— **Зъ Тернопôльщины** пишуть намъ въ доповненю до дописи зъ Тернополя про вечерницѣ Шевченка умѣщеної въ 68 числѣ „Дѣла“: П. И. К., пишучи про вечерницѣ Шевченка, порушивъ и темну сторону вечерниць, но не подавъ тымъ ще цѣлости образу темныхъ точокъ а и начеркнена нимъ темна часть есть темною для ширшои публики, а въ мѣсци, де дописуватель выходить по-за кругъ вечерничный и доторкає справы загальнѣйшои, она заправлена субєктивнымъ пессімізмомъ посуненымъ ажь до такъ чорного свѣтогляду, якимъ есть выразъ: „безвыглядна дѣйстность“. Се спонукуе мене провінціяльна, участника сихъ вечерниць, за-для вѣрности доповнити дую допись.

Темныхъ точокъ, якѣ видались въ очи ширшои публицѣ, есть бôльше, нѣжь выказавъ ихъ п. дописуватель. Мѣжь ними передовсѣмъ сама часть програмова. Точки програмы, якъ 3) 4) и 5) взятѣ зъ чужои нивы, не могли одушевляти рускои публики при святкованю памяти народного генія; за туплений своими творами чей же достойнѣйше звеличали вы таке народне свято. Темною точкою выдавалось ширшôй публицѣ також безпотрѣбний позичок чужои силы до выконання сеи чи тои точки програмы, коли чужу силу, заступила бы своя....

До темныхъ точокъ належить вкôнци тая часть, яку дописуватель зазначивъ: участь публики. Но зъ представленя дописувателя неучастникъ вечерниць не може выробити собѣ вѣрного о'разу, длячого точка тая єсть темною. Взагалѣ можна лишь знати, що не дописала публика мѣсцева, але де выказалась тая щербина, ширша публика знати не може. Щербина тая, що кидала ся селюхамъ яко темна точка въ очи, лежить въ тôмъ, що зъ мѣсцевои интелігенціи кромѣ обохъ паньства Лучаковскихъ и самого радника Кравича нѣкого бôльше зъ высше поставленыхъ мы не видѣли чи тутъ шкаралупка оправдана отôмъ на опамятане выказавъ ся дуже добре п. дописуватель, но вже ажь надто мусить разити, коли вôдъ народныхъ маніфестацій отягають ся такій особы, якъ меценаты д-ръ Зарицкій, д-ръ Чикалюкъ, яко адвокаты на становискахъ цѣлкомъ незавысимыхъ, а маніфестація така невинна.

Що жь до темнои точки, яку видить и дописуватель въ тôмъ, що „на сали анѣ одного селянина, може двохъ-трехъ мѣщанъ, кôлькохъ ученикôвъ“ — то хочь се була дѣйстность, однакъ не була такъ темна, якъ бы зъ того ширша публика могла заключати. Ученики и мѣщане були зôбрались численно, але що въ сали не явились, то вина вже не ихъ, а комітету, взглядно сидячихъ зъ замени комітету при касѣ, котрѣ имъ вступу на паркетъ вôдмовили. Въ таке свято, коли то кождого переймали слова: „обнимѣтесь брати мои“ не здивує нѣкого, єли по такôй вôдмовѣ одни и другѣ повыносились. И тутъ знôвъ вина мѣсцевыхъ вôдносинъ, середъ якихъ п. дописуватель обертаючись, мôгъ справедливо настроитись пессімізмомъ посуненымъ ажь до такого чорного свѣтогляду про безвôдрадну и майже безвыглядну дѣйстность, бо-жь справдѣ се дивоглядъ. За причину вôдмовы вступу на паркетъ подано обаву о потолоченя суконь. Коли-жь школярѣ и мѣщане громадно вôдходили, комітетъ помѣркувавъ ся и на вступъ на паркетъ призволивъ; тогдѣ осталша ще решта увôйшла на салю и суконь не потолочила. Що-жь до селянъ—то справдѣ не було и одного, але причину подавъ вѣрно вже самъ п. дописуватель, именно недогôдну пору, а додати бы треба ще й пору тяжкого болота, а надто — и се найголовнѣйше — рôдъ вечерниць, якимъ бувъ концертъ, а яко такій бувъ вôнъ духовымъ пиромъ припаднымъ лишь для высше образованыхъ, тожь и абстиненція селянъ не здивує нѣкого, а що-найменше не дає похопу до сумныхъ гороскопôвъ, тымъ бôльше, що комітетъ на предложеня о. Цурковского, щобы взяти до участи въ вечерницяхъ и селянъ, нѣкого зъ нихъ до участи принятн не хотѣвъ. И тутъ знôвъ мѣсцевій вôдносины! Гороскопъ п. дописувателя переложеный до позамѣсцевости не має найменшои стôйности. Не тутъ мѣсце розводитись ширше о дѣяльности громадяньскôй въ повѣтѣ; хочь лаконічна и скупа допись зъ Тернопôльщины умѣщена въ 70 числѣ „Дѣла“, може ширшу публику пересвѣдчити, що сторона просвѣтно економічна представлявсь тутъ дуже вôдрадно. Полишаючи на сесю тему поговорити ширше кому иншому, замѣтимо тутъ лише загально, що дѣяльность філіи „Просвѣты“ есть невтомима. Гарнѣ успѣхи выказує и дѣяльность тернопôльского пароха о. В. Громницкого, котрый по-при вôдпесенôй єго заслузѣ въ „Братствѣ“ заснувавъ найновѣйшими часами руске товариство ремѣсниче „Вѣра“.

Вкôнци говорячи о темныхъ точкахъ вечерниць Шевченка втягнути муша ще другу часть вечерниць — комерсъ. Тутъ приходить ся замѣтити вже до формальнои єго стороны; длячого не уряджено єго въ своѣй хатѣ, се бъ то въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“, але въ реставрациі, хочь первôрядной, зала та ще не въ запертôмъ кружку? Мабуть сеся обставина була причиною, що комерсъ выпавъ мляво. Промовъ було лишь три. Першою отворивъ комерсъ п. Ал. Гриневецкій, яко голова „Рускои Бесѣды“ и яко голова комітету; була она чисто етікетальна, выразила подяку тымъ, що зволили выконати програму вечерниць. Другу промову мавъ о. Євст. Щурковскій яко голова філіи „Просвѣты“, рôвно жь приложену до свята. Третя промова проф. Ивана Копача була щирою репрементою на тему мѣсцевыхъ вôдносинъ. Решту комерсу выповнили монольоги о. Н-ого въ родѣ Фішербовскихъ и що правда, увеселила всѣхъ. Коли однакъ хотѣвъ бы хто глянути на комерсъ яко на часть вечерниць, що дає добру нагоду щиро выговоритись и поспôльно покрѣпитись на дусѣ, тогдѣ треба и комерсъ назвати точкою темною. А найбôльше темне въ сѣй точцѣ було се, що зъ трупы театральноі не запрошено на комерсъ головныхъ выконавцѣвъ програмы, чейже само собою било всѣмъ въ очи...

Тымъ закôнчивъ бы-мь свое доповнене до дописи п. И. К. про вечерницѣ Шевченка въ Тернополи, на скôлько стороны темнѣ вечерниць выдались такими третьому по-за обсягомъ мѣста проживаючому, не входячи въ натякненѣ п. дописувателемъ котерiи и котерійки, якъ менше-бôльше въ кождôмъ мѣстѣ провінціяльнôмъ, а не кôнчу пессімізмомъ, бо маю надѣю, що и тая въ своѣмъ свѣтоглядѣ [звычайно якъ на провінціи] заскленена интелігенція зъ часомъ, якъ подує вѣтеръ дужшій зъ долу, вылѣчить ся зъ немочи своѣи. А тымъ часомъ sit venia iis!

Що-до сторôнъ свѣтныхъ — то оцѣнку п. И. К. вповнѣ подѣляю, додаючи ще вôдъ себе, що участь провінціи въ вечерницяхъ не обмежилась на кревнякахъ, своякихъ комітетовыхъ, якъ выразивъ ся п. дописуватель, а видѣли-сьмо спору громадку духовеньства, котру не лучили нѣякій звязи зъ комітетомъ. Сли зважить ся обставину, яку пôдтѣсъ самъ дописуватель — недогôдну пору, то мусить ся ту обставину вчислити до свѣтлѣйшихъ сторôнъ вечерниць. — *Селюхъ участникъ.*

— **Черновецка рада мѣста и комната торговельна** выслали меморіялы до міністерства зелѣзничого зъ жаданемъ, щобы проектовану нову дирекцію зелѣзниць державныхъ не основувано въ Перемышли, але въ Черновцяхъ для буковиньскихъ зелѣзниць.

— **Міністерство зелѣзниче** знизило на сезонъ лѣтный о 50% карты ѣзды до Яремча, Микуличина и Ворохты.

— **Голосна справа убійства** ксьондза Бесядзкого въ Сянôччинѣ починає проясняти ся. Пôсля новѣйшихъ вѣстій въ дневникахъ польскихъ Винярскій убивъ кс. Бесядзкого а вôдтакъ єго сестрѣницю а свою жену за те, що кс. Бесядзкій мавъ зъ женою Винярскою любовнй зносины. Въ почи передъ латиньскимъ Великоднемъ Винярска сама признала ся мужеви, а вôнъ такъ взявъ собѣ се до серця, що рѣшивъ ся на страшный злочинъ — сейчасъ рано на Великдень замордувавъ кс. Бесядзкого а вôдтакъ єго сестрѣницю а свою жену.

— **Новій уряды почтовій** зô звычайнымъ кругомъ дѣланя увôйшли зъ днемъ 16 с. м. въ житѳ: въ Кобилянцѣ коло Горлицъ и въ Чорнокôнцяхъ великихъ коло Проббжнон въ повѣтѣ гусятиньскôмъ. До округа доручень почты въ Чорнокôнцяхъ великихъ належать кромѣ сен громады ще Чорнокôнецъ малѣ и Чорнокôнецка Воля.

— **Арештанты а публичнѣ роботы.** Выдѣлъ краевый постановивъ уживати арештантôвъ до робôтъ при регуляціяхъ рѣкъ гôлько въ такôмъ случаю, коли-бъ мѣсцеве населене не хотѣло користати зъ жертвованого имъ заробку.

— **Въ справѣ крадежи на почтѣ** въ Станиславовѣ [о якôй у насъ була вже згадка] засуспендовано двохъ урядникôвъ и одного возьного, котрѣ критичнои ночи повинали службу. Стверджено, що шкода выносить 9.000 злр.

— **Доповняючій выборъ** одного члена рады повѣтовои въ Камѣнцѣ струмиловôй зъ громадъ сѣльскихъ розписало намѣстництво на 31. н. ст. мая с. р.

— **Зъ політехніки.** Нашъ землякъ п. Володимиръ Бачиньскій, родомъ зъ Ромашôвки въ Галичинѣ, зложивъ другій испытъ державный въ хеміи технічнои въ львôвскôй політехницѣ.

— **Продовженє концесіи.** Міністер тво торговлѣ продовжило до дня 20 марта 1899 р. удѣленый торбкъ цивільному инжінерови зъ Вѣдня Гунешови дозволъ на переведене вступныхъ робôтъ на побудоване каналу зъ Вѣдня черезъ Прерôвъ и Богуминъ — Краковъ и Пардубицѣ, а вкôнци зъ Кракова черезъ Судову Вишню до Бродôвъ зъ вôдногою зъ Судовои Вишнѣ до Петрикова въ цѣли сполученя зъ Днѣстромъ.

— **Нова крадѣжь на почтѣ.** Въ Тернополи въ жидôвскій свята листоносъ принѣсъ одному богатому купцеви-жидови грошевый листъ на 1500 злр. Жидъ за-для свята не пôдписавъ реценіси, а сказавъ, що другого дня зголоситсн зъ реценісомъ на почту. Листоносъ вôддавъ листъ зъ грôшми урядникови на переховокъ, а коли другого дня жидъ прийшовъ на почту, урядникъ не знайшовъ уже листа зъ грôшми въ замкненôй шуфлядѣ.

— **Біляносъ ц. к. уприв. Галицкого акційного Банку гіпотечного** за рôкъ 1897, выказує по вôдписаню страть въ квотѣ 44.434 злр. чистого выску 950.28 зл. Надзирающа рада ухвалила предложити загальному зборови, що має вôдбутись дня 26 цвѣтня с. р., внесокъ на выплачене акціонарямъ супердівіденды вôдъ акцій по 16 злр.

— **Заложенє угольного камѣня** пôдъ будынокъ польского театру мѣского у Львовѣ вôдбуде ся дня 28 або 30 с. м.

— **Материньска вôдвага.** На зелѣзничôй дорозѣ Загребъ-Штайнбрúкъ лучила ся потрясаюча пригода. Въ одномъ купе поѣзду сидѣла панѣ при отворенôмъ вôкнѣ зъ своею 3-лѣтною донечкою. Дитя, що стояло на колѣнахъ матери и оперлося о вô но, нагле стратило рôвновагу и вылетѣло крôзь вôкно. Мати безъ намысли кинулась до дверей и выскочила за дитиною. Подорожній, що бачили сю грозою перейманчу подѣю, дали сигналовый знакъ на здержанє поѣзду. Поѣздъ здержано. Численнй подорожній посипались въ сторону, куды выскочила мати за дитиною, щобы нести ѣй помôчь. Коли присипѣли на мѣсце выпадку, побачили уратувану матѣрь зъ дитиною на рукахъ. Обоє вертали до поѣзду зовсѣмъ неушкоджений.

— **Поворотъ австрійского вôйска** зъ Креты. Дня 13. н. ст. с. м. опустили Канею австрійскій вôддѣлы вôйсковій. О годинѣ 9 знято хоругов австрійску зъ мурôвъ мѣскихъ. При участи вôддѣлôвъ вôйсковыхъ всѣхъ дерокавъ вôдбулась на оболонях велика межинародна ревія. Контрадміралъ Гінке выступивъ передъ фронтъ вôйска и въ пращальнôй мовѣ дякувавъ всѣмъ офіцярамъ чужихъ державъ. О годинѣ 3 по полудни вôдбуло ся пращальне принята въ Судѣ, по чôмъ вôйско всѣло на корабель Льойда „Аврора“ и въ товариствѣ ще двохъ военныхъ кораблѣвъ пустилось зъ поворотомъ въ дорогу.

Дрôбнѣ вѣсти. Цѣсарь потвердивъ выбôръ д-ра Клим. Костгайма на маршалка рады повѣтовои въ Ниську. Въ Краковѣ вôдъ найблизшои недѣлѣ будуть зъ наказу директора поліціи заменені всѣ тіпгель-тангль. — Приватный доцентъ д-ръ Рудольфъ Тшебіцкій именованый надзычайнымъ професоромъ хірургіи Ягайлоньского університету въ Краковѣ. — Соціялісты львôвскій скликують на 24-ого цвѣтня зборы на площи Стрѣлецкôй; — буде промовляти посолъ Дашиньскій. — Роботники кафлярскій у Львовѣ задумують стрейкъ. — „Кулокъ“ рôльничихъ заложено въ Галичинѣ досі 1.300. Въ суботу м. т. рано застрѣлився въ Перемышли вдучи фіякромъ офіцеръ артилерии. — Въ пятницю м. т. застрѣлився у Львовѣ вôдофіцеръ 24 полку пѣхоты. — Въ Тернополи вôдобравъ собѣ жите вонкъ 55 полку пѣхоты Людвикъ Корибергеръ, сынъ пенсіонованого капітана кавалерии. — Концесію на аптику зъ Товоровѣ надало бродске староство Брон. Міськолкови, завѣдателеви аптики въ Пільзнѣ.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр

— **Перенесеня.** Намѣстникъ перенѣсъ концепіста намѣстництва Адама Мірского зъ Мостискъ до Жидачева.

Посмертій — ✝ — оповѣстки.

Корнило Гриневецкій [братъ бл. п. незабутного Ивана Гриневецкого, драматичного артиста], щирый и дѣяльный членъ рускои громады самбôрскои, урядникъ при тютюновôмъ магазинѣ, упокоивъ ся скоропостижно дня 18 с. м. Похороны вôдбули ся вчера. Смерть покôйного поразила самбôрскихъ Русинôвъ великимъ жалемъ. В. п. п.!

Микола Базевскій, богословъ III року, померъ по довшôй недузѣ д. 15 цвѣтня с. р. въ самôй силѣ вѣку, бо въ 23 році житя. Покôйный вызначувавъ ся любовію до свого народу и мавъ щиру охоту трудитись для него; однакъ неумолима смерть не дозволила и забрала єго передъ часомъ зъ сего свѣта. Похороны вôдбулись 17 цвѣтня въ Городищи коло Тернополя. В. в. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 20 цвѣтня. Вôдъ год. 1½ въ ночи горить пышна палата вѣденьскои біржи. Ратунокъ обмежає ся на эльокалізованє пожежѣ.

Wien. Ztg. оголошує розпоряджене міністерства торговлѣ, котрымъ зборонює ся привôзъ зъ Америки рослинъ и овочевъ, навѣщеныхъ шкôдникомъ, званымъ комахою San Jose.

Цѣсарь Францъ Іосифъ выѣхавъ вчера до Монахова на срѣбне весѣля кн. Гізелѣ и кн. Леопольда. Вôдтамъ поѣде цѣсарь дня 22 с. м. до Дрезна на обхôдъ 70-ои рôчниць уродинъ саского короля. До Дрезна прибуде на той часъ також міністеръ заграничныхъ справъ гр. Голуховскій.

Вчера по полудни вôдбула ся рада міністрôвъ пôдъ проводомъ гр. Туна и тревала двѣ годинѣ.

Сегодня приѣздить сюды болгарскій кн. Фердинандъ.

Прага 20 цвѣтня. Hlas Naroda заповѣдає, що рада державна буде незадовго вôдрочена и абере ся ажь въ падолистъ, щобы достановити обхôдъ цѣсарского ювілею.

Nar. Listy оголошують вôдозву екзекутивного комітету молодеческого сторонництва, припоручаючу выборцямъ кандидатуру міністра д-ра Кайцля въ окрузѣ Карлинѣ-Смиховѣ. Вôдозва зазначує, що с мъ припорученымъ молодеческе сторонництво анѣ не пристає до централістичнои системы правительства анѣ не высказує довѣря правительству. Коли бы міністеръ Кацль найшовъ ся въ суперечности мѣжь добромъ ческого народу а интересами правительства, то вôнъ буде знати, що зробити.

Петербургъ 20 цвѣтня. Франція, Россія и Англія згодили ся принятн поруку за кретеньску краєву позичку въ высотѣ 30 міл. франкôвъ, котра має бути покрыта зъ доходôвъ мыта въ пристанях. Тѣ державы мають також Кретенцямъ подарувати по одному суднѣ для службы въ пристанях. Італія не бере участи въ тôй акціи.

Вашинґтонъ 20. цвѣтня. Обѣ палаты конґресу приняли рôвнозвучну резолюцію, представши на спôльнôй конференціи на резолюцію, ухвалену попередъ сенатомъ, зъ пропущеныъ слôвъ, признаючихъ независимôсть Кубы. Рада міністрôвъ постановила уложити ультіматумъ, котре президентъ Сполученыхъ державъ пôдпише и перешле Испанiи. Рôвночасно затвердить и пôдпише резолюцію конґресу. Що-до речниця, въ якôмъ має заважадати ся вôдповѣди вôдъ Испанiи, ще не постановлено нѣчого рѣшучого; Мекъ Кінлі в за тридневымъ речницемъ, міністры за коротшимъ. Испаньскій посолъ мав выѣхати вôдси, скоро Мекъ Кінлі пôдпише резолюцію конґресу. Опѣку надъ испаньскими пôддаными обôйме австрійско-угорскій посоль. Рухи американьского войска вже розпочали ся.

Мадридъ 20. цвѣтня. Рада міністрôвъ уложила вже тронову рѣчь, котрою королева-реґентка мае отворити парляментъ. Королева мае заявити, що Испанiя нѣчого не залишила, щобы удержати спокôй; дальше вôдкличе ся до испаньского народу, щобы боронивъ вôтчину, честь и цѣлôсть Испанiи.

Надѳслане

За-для оминеня помылокъ при замовленяхъ на пиво оломунецке зъ бровару мѣщаньского въ Оломуци въ бутелькахъ оріґінальныхъ або въ бочкахъ, якъ також всякій родy вина просимо уважати на нашу фірму и точну адресу: Макесъ Віксель и Сынъ ул. Краковска 14. Телефонъ Н-ръ 97. 156 4—5

Зміна льокалю.

Найдешевшій склядъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, **льо**рнеты, барометры, термометры. — **Направы найск**рше и найдешевше. — **Устроена електричныхъ дзво**нкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдпорôтно. 4165

ч. 1. Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка

Пѣвець Андрѣй Зембаль въ Залѣщикахъ, женатый, зъ дуже хорошимъ теноровымъ голосомъ, потрафивъ бы въ разѣ потребы и хоромъ управляти пошукує мѣсця заразъ. Ласкавѣ зголошеня на его адресу.

Урядъ парохіяльный въ Чагровѣ п. Букачôвцѣ пошукує **пѣвця церковного** зъ добрымъ голосомъ и тверезого. 163 1—3

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-малиръ,

звѣстный вôдъ кôлькацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы цѣля власныхъ плянôвъ. Выготовлює всякои величины церковнй образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побôльшує зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповажненя ц. к. конзерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Вел. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

3. АКАДЕМІЧНА 3.

ЦѢСАРСКА ПАНОРАМА

отворена вôдъ годины 10 рано до 10 вечеромъ.

ВЪ СѢМЪ ТЫЖДНИ

КОРСИКА

Ajacio, мѣсце и дôмъ уродженя Наполеона I. Corte, Bastia, Monte D'or и т. д. и т. д.

Стала выстава, тревающа 15 лѣтъ, кождого тыжня инши виды фотоґрафічнй, оріґінали неперевысшимй на склѣ въ цинкахъ по 50 образôвъ.

Вступъ 10 кр. 40 1—?

Объявляю, что желающимъ выучить ся россійскаго языка могу преподавать уроки того же языка въ городѣ Бережанахъ ручаясь за хорошіе успѣхи въ скоромъ времени, такъ въ отношеніи читанія и письма какъ, и употребленіе ударенія въ разговорѣ.

Антонъ Томашевскій,

154 1—3

Пѣвець церковный

маючій голосъ хорошій, знаменито обôзнаный зъ пôдбльництвомъ, могучій выказати ся самыми лучшими свѣдоцтвами, шукає мѣсця. Адреса: Іоанъ Салашъ въ Мичкôвцяхъ почта Львôвъ. 153 1—4

Испытованый пѣвець церковный

пошукує посады дяка заразъ. Маѳ голосъ теноровый, знає нотный спѣвъ и може займатись господаркою. Маѳ 30 лѣтъ, женатый. Адреса: Т. Тимошокъ, пѣвець церков. въ Подгайчахъ почта Ярчевъ, повѣту перемышляньского. 151

Передплата на 5 выпускôвъ 1 зр. **Найновѣйшій фасоны** — цилиндры, капелюхи штивній и мягкій зъ фабрики П. Ц. Габіґа зъ Вѣдня

поручає магазинъ новостій

Мартина Міллера

у Львовѣ

площа Галицка ч. 14, пôдлѣ Банку Гіпотечного. 126 8—10

АЛЬГОФОНЪ,

ЦѢНА ФЛЯКОНА 35 кр.

въ цѣломъ того слова значѣню успѣшне средство на бѣль зубовъ и невральгію.

18

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 1/5—?

Д-ръ Андрѣй Чайковскій

адвокатъ въ Бережанахъ

шунає конципієнта вѣдъ 1 н. ст. мая 1898. 152 1—3

МАШИНКИ универсальнѣ до тертя мигдалѣвъ, будокъ, цукру и т. п. по зр. 1·50, - формы, бляхи, ножѣ столовѣ и кухоннѣ. Патентованѣ стисканки деревляннѣ до шинокъ, сыру и т. п. (поиыслу и выробу краевого) поручає ПЕТРО ХШОЯСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4955

ТЕПЕРЬ найлучша пора до переробки Матерацѣвъ, що платить ся тѣлько 2 зр. [за 3 подушки] въ спеціяльнѣй роботни матерацѣвъ, ковдеръ ІОСИФА ШУСТЕРА Львовѣ, Коперника 5. Дрѣпіхи на покрытя вѣдъ 60 кр. за метръ почавши.

[Импреса]. 108 12—15

ВЫШИВКИ

всходнѣй Галичины

пѣсля колекціи зѣбранои Товариствомъ „Клюб Русинок у Львові“ появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого въ літографічного заведеня Андрѣя Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. а. в.

за примѣрникъ складаючій ся въ 20 таблиць въ 4° королевского формату въ хорошо выдѣланѣй тецѣ.

Выданя сихъ „Вышивокъ“ перевышае значно подѣбного рода выдани, що появились въ Кіевѣ, Одессѣ и Москвѣ и то не лише пѣдъ взглядомъ технічного выконченя, але такожь и пѣдъ взглядомъ самого змѣсту, понеже выдане се заключае въ собѣ точну репродукцію численныхъ взорѣвъ народныхъ вышивокъ зъ повѣтѣвъ Борщѣвъ, Городенка, Калушъ, Надвѣрна, Снятинъ, Товмачъ и иншихъ о вѣрнѣмъ наслѣдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычнѣй охрестности.

☞ Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Книгарні Ставропигійского Института у Львовѣ, улиця Руска ч. 3.*

365 4—0

Однока торговля зъ мясомъ на весь Львѣвъ

ВѢДКРЫТА ПО ЦѢЛЫХЪ ДНЯХЪ

и поручае мясо:

волове, вепрове, бараиину, телятину, шинку смалець, солонину и сѣканє мясо.

ІОСИФЪ ЛІНТНЕРЪ

Львѣвъ Ринокъ ч 8.

41 22—24

ЇДЖТЕ

на снѣданє

на обѣдъ

на вечерю

Quäker Oats

найздоровшій американьскій продуктъ меленого вѣвса.

ДУЖЕ ПОЖИВНЫЙ [16% бѣлка], ДЕШЕВЫЙ, для зупъ и сосѣвъ вѣдпадае велика такъ звана запражка, НАЙСМАЧНѢЙШЙ МУЧНИ СТРАВЫ ВАРИТЬ СЯ ШВИДКО.

Лѣкарями поручены для дѣтей и хорыхъ на жолудокъ.

Въ оригінальныхъ пачкахъ (зъ рецептами кухарскими).

Картоны по 9 кр., 18 кр., 32 кр. дѣстае ся у всѣхъ торговляхъ корѣнныхъ, делікатесовъ и въ дрогуеріяхъ.

Quäker Oats дѣстае ся лише въ оригінальныхъ картонахъ изъ стоячою пѣдъ маркою охоронною а не берѣть пездалыхъ наслѣдуванъ.

300 20—20

Старшій кавалеръ

глядае на село зарядчинѣ. Адресувати: О. Мѣйскій въ Тисковѣ о. п. Балигородъ.

160 1—3

Въ кождѣй руской хатѣ повинен знаходитись

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1898.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

ЦУКОРИНЪ № 9 и 20

въ табличкахъ-порцінхъ

посѣдае такъ велику силу солодкости, що за

1 крейцаръ 6 чашокъ кавы

можна засолодити. Позаякъ продаютъ ся такожь менше партій табличекъ, то треба жадати выразно: „Цукоринъ“ въ табличкахъ Гейдена“ [„Zuckerin Heyden“ — Ta bletten].

Дѣстати можна въ торговляхъ товарѣвъ мѣшаныхъ.

Склады роздає J. WEISS, Wien VI., Esterhazy-gasse 12.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)

высилає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.

92 66—?

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского [північного о 86 мінут від часу львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	приходить о	до Львова
	7.30		з Ицкан
	7.50		„ Янова
	7.52		„ Тернополя на Підзамче
	8.05		„ Лавочного
	8.15		„ Тернополя на головний дворець
	8.25		„ Сокаля
	9.10		„ Кракова
	10.35		„ Ярослава
	1.15		„ Янова
1.30	—		„ Кракова
	1.40		„ Сколього
1.50	—		„ Чернівець
2.15	—		„ Підволочиск на Підзамче
2.30	—		„ „ „ головн. дворець
	5.25		„ Сокаля
	5.35		„ Підволочиск на Підзамче
	5.45		„ Ицкан
Київ			
	3.04		з Підволочиск на Підзамче
	3.30		„ „ „ головн. дворець
5.10			„ Кракова
	6.00		„ Підволочиск на головн. дворець
	6.55		„ Кракова
8.45			„ Кракова
	9.10		„ Ицкан Бергомету з нїмком поведінка
	9.30		„ Кракова
9.49			„ Підволочиск на Підзамче
9.50			„ Ицкан
10.00			„ Підволочиск на головн. дворець
	10.20		„ Стрия, Хирова. 7
	12.10		„ Лавочного

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	відходять о	зі Львова
	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	6.10		„ Ицкан
	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	6.45		„ Ицкан
8.40			„ Кракова
	8.50		„ Янова
	8.55		„ Кракова
	9.20		„ Сколього
	9.25		„ Сокаля
	10.05		„ Підволочиск з головного двірця
	10.27		„ „ „ Підзамча
	10.45		„ Ицкан
1.55			„ Підволочиск з головного двірця
2.08			„ „ „ Підзамча
2.40			„ Чернівець
2.50			„ Кракова
	3.05		„ Стрия
	4.40		„ Ярослава
Київ			
	4.40		до Кракова
	5.20		„ Лавочного
	6.45		„ Кракова
	7.05		„ Сокаля
	7.25		„ Тернополя з головного двірця
	7.30		„ Лавочного
	7.47		„ Тернополя з Підзамча
	7.48		„ Янова
	10.30		„ Ицкан
10.50			„ Кракова
	11.00		„ Підволочиск з головного двірця
	11.37		„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ни вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

ВІНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКИЙ

У Львовѣ улиця Коперника число 2

припоручає

Найновѣйшій и найлучшій Молитвословъ для христіянъ грекo-катол. обряду „СВЯТАЯ СВЯТЫМЪ“. Одобреный вѣнъ Львѣвскою Консисторією и мѣститъ въ собѣ въ найпрактичнѣйшій способъ зѣбранѣ моленя для ужитку такъ церковного якъ и домашного.

Цѣны дуже приступнѣ: въ добрѣй оправѣ по 85 кр., 1 зр., 1·20, 1·40 зр. до 3·50 зр.

При закупнѣ въ бѣльшѣй скѣлькости 20% рабату.

Вінкентій Кучабиньскій

у Львовѣ, улиця Коперника 2. 3.913—?

По низькихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львѣвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякѣ церковнѣ роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 20—?

ТОВАРИСТВО

для градового и реасекураційного обезпеченя „Meridionale“ въ Трієстѣ

при ц. к. прив.

RIUNIONE ADRIATICA di SICURTA

у Львовѣ, площа св. Духа ч. 3.

Дирекція Товариства для градового и реасекураційного обезпеченя „Meridionale“ въ Трієстѣ, котре якъ звѣстно, є дочкою товариства „Riunione Adriatica di Sicurta“, постановила розвинути дѣяльнѣсть въ **вѣддѣлѣ градовѣмъ** такожь на **Галичину и Буковину**, що певно вдоволить давному бажаню богатыхъ хлѣборобѣвъ, котрѣ зберегли и на дальше щиру прихильнѣсть до товариства „**Riunione**“, тѣлько разѣвъ выпробованого.

Ліберальне поведене, якимъ въ щирѣй и сердечнѣй прихильности до хлѣбороба руководить ся „**Riunione**“, переймило также товариство „**Meridionale**“, якъ се выходить также зъ сего, що новымъ товариствомъ управляють тѣ самѣ функціонарѣ, котрѣ мають въ рукахъ управу товариства „**Riunione**“.

Хто тямить честну и скору услугу въ „**Riunione**“, той цѣлкомъ просто вгадае, що таке саме буде поведене въ товариствѣ „**Meridionale**“, котрымъ правлять и до высокого розцвѣту довели его урядники товариства „**Riunione**“.

Внесеня на обезпеку принимають и всякими поясненями радо служать заступництва у всѣхъ майже мѣстахъ краю и

Ґенеральна аґентія у Львовѣ

товариства для градового и реасекураційного обезпеченя

„MERIDIONALE“

при ц. к. прив.

Riunione Adriatica di Sicurta

у Львовѣ, площа св. Духа ч. 3.

164 1—1

ГАЛИЦКІЙ

КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 и опроцентовує ихъ по

4½% на рокъ.

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконує **дзвоны** рѣзнои ваги и приймае ушкоджены дзвоны до переливаня въ найкоротшѣмъ часѣ, а такожь має на складѣ готовѣ дзвоны рѣзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотепершнѣ замовленя, прошу о ласкавѣ замовленя такъ на поодинокѣ новѣ дзвоны якъ и на цѣлѣ групы. За тревалѣсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу и длятого осмѣляю ся приноручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

☞ При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись. ☜

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськом. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іоакима Гренька.

Ч. 77. Львовъ, Четверъ 9 (21) Цвѣтня 1898 Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитост за инсераты сплачуе у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрія:	за границы:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лиш на попередне застереженя. — Реклямації неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня иныхъ приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане" по 25 кр. а. в.

Подякы и инші донесеня приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрѣчка.

Зъ рады державной.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ зложило правительство 24 проектѣвъ въ справѣ угоды зъ Угорщиною; мѣжь иншимъ є 11 проектѣвъ, що вѣдносять ся до реформы валюты, а 13 проектѣвъ въ справѣ мытового и торговельного союза зъ Угорщиною и реформы споживчихъ податкѣвъ.

Що найважнѣйшій подробиці зъ проектѣвъ податковыхъ подали мы вже вчера. Отсе записуемо ще, що чистый дохѣдъ зъ податкѣвъ вѣдъ цукру, горѣвки и пива обчислено на 43 міл. зр. зъ окладомъ, — припускаючи, що консумція тыхъ артикулѣвъ не зменшить ся. Зъ того доходу призначено ажь до кѣнця 1909. р. 10·5 міл. зр. до роздѣлу мѣжь поодинокій краѣ въ мѣру консумціи кождого краю. Для Галичины припаде зъ того по 1,759.000 зр. рѣчно, для Чехій по 3,100.000 зр., для Моравы по 1,300.000 зр. Осталый дохѣдъ мае бути ужитый на пѣдвышене платнѣ урядникамъ и на пѣднесене рѣльництва, промыслу та торговлѣ.

Т. зв. оборотъ мелива мае бути внесеный, чимъ вдоволить ся справедливымъ бажанямъ австрійскихъ мельникѣвъ и хлѣборобѣвъ.

Угода мае тревати вѣдъ 1. сѣчня 1899 до 31. грудня 1907 р., а опѣсля дальше десять лѣтъ, о скѣлько не выповѣсть ся ей на передъ. Выповѣдь угоды повинна наступити въ передпослѣднѣмъ роцѣ кождого десятилѣтя, и въ такѣмъ разѣ мають начати ся переговоры що-до вѣдновы угоды.

Дальше вѣдчитано вѣдозвы судѣвъ о выдачу послѣвъ: краевый судъ въ Краковѣ жадае выдачѣ п. Дашиньского, судъ въ Тѣшинѣ выдачѣ п. кс. Стояловского, а краевый судъ у Львовѣ выдачѣ п. Козакевича.

По вѣдчитаню интерпеляцій и внесень вѣдповѣдавъ президентъ міністрѣвъ гр. Тунъ на деякій интерпеляція, давнѣйше внесений. Мѣжь иншими на интерпеляцію въ справѣ высылки австрійскихъ кораблѣвъ на Крету пояснивъ гр. Тунъ, що кошта тои выправы вынесуть несповна 100.000 зр. и квота тота буде вставлена въ буджетъ на р. 1898. На интерпеляцію пп. Перґельта и тов. въ справѣ урядовои присяги міністра скарбу д-ра Кайцля (говорено, що вѣнъ, складаючи присягу, застерѣгъ собѣ ческе право державне) вѣдповѣвъ президентъ міністрѣвъ, що міністеръ скарбу зложивъ присягу пѣсля приписѣвъ, обовязуючихъ кождого урядника, що вступае въ державну службу.

Зъ черги почала ся розправа надъ наглымъ внесенемъ пп. Кайзера и тов. на обжаловане гр. Баденього за падолистовій подѣї въ радѣ державнѣй. До голосу за обжалованемъ записало ся 20 бесѣдникѣвъ, противъ обжалованя не зголосивъ ся нѣхто.

Починае говорити п. Кайзеръ. Правиця опускае салю. Бесѣдникъ характеризуе публичну дѣяльнѣсть гр. Баденього. Вже молодымъ урядникомъ позволивъ собѣ зухвало нарушувати законы. Вѣнъ зрѣсъ въ самоволи и брутальности и ставъ ся найбѣльшимъ нещастемъ Австріи и династіи. Будучи галицкимъ намѣстникомъ, допускавъ ся насильствъ. Рускихъ селянъ довѣвъ до неприхильности для австрійскои державы. Въ угодовыхъ переговорахъ зъ Угорщиною по просту запродавъ и зрадивъ Австрію. Своими розпорядженями языковыми заколотивъ и знѣвечивъ ладъ и спокѣй въ державѣ. Внесене Фалькенгайна ухвалено зъ нарушенемъ регуляміну палаты. [Въ тѣй хвили вѣйшовъ на салю п. гр. Фалькенгайнъ; лѣвиця витае его глумливыми окликами.] Регуляминъ можна змѣнити лише въ законодатнѣй дорозѣ; але гр. Бадені допустивъ ся насильства на парляментѣ. Дальше пригадуе бесѣдникъ подѣї пражскій и высказуе обурене, що той, хто завинивъ тѣ подѣї, бувъ принятый у цѣсаря на авдіенціи. Вкінци взываъ бесѣдникъ всѣ сторонництва, щобы голосували за внесенемъ.

П. Гросъ рѣзко ударивъ на гр. Фалькенгайна за его внесене, выказувавъ співчуваню бувшого президента Абрагамовича, взывавъ католицке сторонництво, щобы при голосованю тримало зъ Нѣмцями, вѣдкликувавъ ся до сторонництвъ правиці, щобы и они голосували за внесенемъ, и запевнявъ, що Австрія поти не буде мати права звати ся цивілізованою державою и поти не буде спокою въ палатѣ, поки палата не дѣстане сатисфакціи за обиду, заподѣяну ѣй ухвалою и выконуванемъ Фалькенгайнового внесеня. Дальше заявивъ бесѣдникъ, що его сторонництво зовсѣмъ поважно глядить на внесене, и хочь зъ обжалованемъ міністрѣвъ треба бути осторожнымъ, то въ сѣмъ выпадку за обжалованемъ промовляютъ нечуваній надужитя, якихъ допускавъ ся бувшій президентъ міністрѣвъ.

П. Ріґеръ (соціялістъ) говоривъ довго про переслѣдованя роботниковъ правительствомъ, въ чѣмъ винень такожъ и гр. Бадені.

П. Ґрабмайръ стверджуе, що ухвалы въ справѣ Фалькенгайнового внесеня не було, що не було бѣльшости голосовъ за тымъ внесенемъ, а оречене президента палаты що-до выслѣдку голосованя не було згѣдне зъ правдою. Обжалованє гр. Баденього внесено на тѣй пѣдставѣ, що вѣнъ по мысли Фалькенгайнового внесеня, котре не сталось закономъ, запорядивъ дальшій кроки. Дальше згадуе бесѣдникъ про заворушеня, яке падолистовій подѣї парляментарній выкликали у Вѣдни, и що тогдѣ було бы прийшло до поважныхъ розрухѣвъ, коли бы уступленє гр. Баденього було не успокоило Вѣденцѣвъ. Бесѣдникъ взывае палату, щобы приняла внесене, бо тымъ способомъ запобѣгае ся на будуче насильному нарушуваню правъ парляменту. Католицке сторонництво взывае бесѣдникъ, щобы покинуло правицю и прилучило ся до Нѣмцѣвъ, а правительство, щобы направило кривду заподѣяну Нѣмцямъ и парляментови

По бесѣдѣ п. Ґрабмайра закѣнчено засѣданя, а слѣдуюче назначено на нинѣ.

Чи рада державна окаже ся способною до працѣ? Чи буде въ нѣй можна перевести угоду зъ Угорщиною, буджетъ, языковый законъ и иншій важній справы, якій ждуть полагодженя? Отсе питаня, котрыми всѣ займаютъ ся, а нѣхто не годенъ дати хочь бы имовѣрной вѣдповѣди. Найлѣпше, якъ каже N. Wien. Tagblatt, **теперѣшну ситуацію** зображае Сократѣвске „знаю, що нѣчого не знаю." N. fr. Presse не бачить нѣякихъ выглядѣвъ, щобы станъ рѣчей мѣгъ поправити ся. Ґр. Тунъ — каже — не зробивъ доси нѣчого, щобы вывести парляментъ на просту дорогу. Чути щось, що вѣнъ гадае высказати ся въ языковій справѣ; але буде се мабут лише нова форма безрадности, якою кабінетъ вызначавъ ся доси. Reichswehr упевняе, що правительство все таки стоить при своѣмъ намѣрѣ, щобы палата послѣвъ выбрала языкову комісію. Комісія тота мала бы пѣдчасъ сесіи спѣльныхъ делеґацій выготовити проектъ языкового закону, а для нарады надъ нимъ скликано бы раду державну пѣдъ конець мая. Противно N. Wien. Tagblatt повтаряе не нову вже поголоску, що правительство розвяже раду державну по сесіи делеґацій и розпише новій выборы. Deut. Volksblatt не вѣрить такожъ въ вылѣченє парляментарной хоробы и каже, що правительство буде мусѣло имати ся 14-ого параґрафу.

Мѣжь парляментарными сторонництвами на правици починае ся мабуть знову щось псувати. Якъ заховае ся католицке сторонництво при внесеняхъ на обжалованє міністрѣвъ, се покаже ся вже незадовго; а справа се у всякѣмъ разѣ для дальшои правиці не маловажна. Такъ само готова справа языкового закону выкликати рѣзницю поглядѣвъ мѣжь Поляками и Чехами зъ одной, а полудневыми Славянами зъ другои стороны. А вже найзамѣтнѣйша є вѣсть, що п. д-ръ Ґреґеръ мае выступити зъ молодоческого клюбу, щобы обняти провѣдъ ческихъ послѣвъ, що стоять въ опозиціи до Чехѣвъ міністеріяльныхъ. Вѣсть ся остае певно у связи зъ отсимъ фактомъ.

Д-ръ Едвардъ Ґреґеръ оголосивъ „Вѣдкрыте письмо до своихъ выборцѣвъ", въ котрѣмъ пише:

На засѣданю екзекутивного комітету чеcкои партіи дня 13. с. м., на котрѣмъ обговорювано кандидатуру д-ра Кайцля, промовлявъ я за тымъ, щобы молодоческа партія не кандидувала д-ра Кайцля офіціяльно и єли не думае противитись тѣй кандидатурѣ, щобы поводилась цѣлкомъ пасивно. А руководили мною такій причины:

1) Д-ръ Кайцль, принявши теку австрійского міністра, на мою гадку, спроневѣривъ ся правно-державнымъ идеямъ. Вѣнъ не вѣднѣсъ ся до своеи партіи, и не спытавъ, чи мае принята предложеный ёму урядъ, якъ се зробивъ Бернрайтеръ зъ своею партіею.

Вѣнъ и вона.

Гумореска *Ольги Кобилянськои.*

Motto: Der Mensch ist etwas
was überwunden werden soll.
Nitzsche: Also sprach Zurathustra.

(*Вѣнъ у своѣй комнатѣ.*) Зъ бабами не хочу жадного дѣла мати, абсолютно жадного! Се народъ примховатый, выбагливый, повный претенсій и суперечностій, повный самолюбства... Въ поглядахъ ограниченый, дитинный — що-жь менѣ зъ нимъ, зъ сею мозанкою чути? Впрочѣмъ одна якъ друга.

Я маю свою медицину и своихъ пацієнтѣвъ; маю товаришѣвъ своихъ и літературу, а бѣльше не потребую нѣкого.

(*Лежить на софѣ и дивить ся задумчиво впередъ себе.*) Але що я ей мушу що дня стрѣчути! И вона завсѣгды однакова! Не дивить ся нѣ въ право нѣ въ лѣво, иде великимъ паркомъ, въ котрѣмъ опавше листе лежить уже цѣлыми верствами, и думае надъ чимсь. — На що чимъ думае? „Жѣночій проблемы", „конфлікты мѣжь жѣнкою а чоловѣкомъ"! — певно надъ тымъ думае. Я подыбую и другихъ, але тѣ другій дивлять ся инакше впередъ себе, якъ вона. Зъ-далека вже пѣзнаю ей по ходѣ, по струнконѣ нѣжно збудованѣй постати и по снѣжно-бѣлѣмъ фільцовѣмъ капелюсѣ. Волося у неи чорне и здае ся скромно держане. Ей личко [воно блѣдаве] набирае выразу строгости, коли переходжу коло неи цѣлкомъ близько...

(*По якѣйсь хвилинѣ глумливо.*) Певно думае, що комусь впало бы на думку промовити до неи и тому уброюе ся такъ. Ха-ха! Я „промовити" до якои-небудь! Я, що радъ, коли маю ихъ всѣхъ на милю вѣдъ себе. Що боюсь ихъ немовь грѣшный пекла, бо закимъ ще чоловѣкъ и обгляне ся, вже вони й висять на шиі. Ну, сего не дѣжде вже жадна. Мои чутя за мужній, щобы спиняли ся на бабахъ.

Я йду щоденно паркомъ, бо менѣ близше до шпиталю, при котрѣмъ я лѣкаремъ, але вона? Що вона мае теперь шукати въ парку? Теперь осѣнь, паркъ майже порожный, а тыхъ кѣлька припадковыхъ гостей, що являють ся въ нѣмъ ще десь-не-десь, то ще не товаристно, котре спонукувало бы молоду даму ходити самѣтно на прохѣдъ. Принаймѣ наше нѣмецке жѣноцтво найшло-бъ се extra-vagant. Хто ей родичѣ? Якій въ неи прикметы? Якого она духа дитя? — Ну, впрочѣмъ обходить се все мене страшно мало...

*

(*Вона вертаючись зъ жѣйского парку.*) Якъ сумно, що люде въ чутю такій ненителіґентній! А найбѣльше вже тѣ „освѣченій". Такъ на когось дивити ся! певно вже кождый думае: „вона грае отсю интересну ролю тому, щобъ звернути на себе увагу"; то певно.

Такъ, коли-бъ чоловѣкови було на чолѣ написано всяке „тому, що, и т. д.", — коли-бъ менѣ на прикладъ було на чолѣ написано, що у мене катаръ горляный и що можу лише въ теплій порѣ ходити на прохѣдъ, що въ мене мати хоровита а отець майже неустанно въ дорозѣ и тому не можуть мене проводжати, и що менѣ въ моѣмъ сумовитѣмъ настрою милѣйше безъ товариства, — коли-бъ то все було менѣ на чолѣ написано, тогдѣ — та ба!

Зъ моими прочутями смерти и сумными думками наймилѣйше менѣ въ тихій поважній природѣ. Осѣнь вѣдповѣдна до мене.

А якъ я бажаю жити! Всѣми нервами мого серця привязана я до сего житя. Менѣ здае ся, що передо мною лежить якась, сама выбрана краса его и манить до себе. Але меня смѣють ся въ лице, коли кажу, що за два-три роки умру. А я — Боже мій! — не бажала бы для себе жити! Я бы лишь хотѣла бачити, якъ все буде. Бачити и вѣдчувати, якъ кругомъ мене все филюе, въ малѣмъ и въ великѣмъ розмѣрѣ. Хочу лишь зѣ всѣмъ вразъ жити. Зъ далека, въ затишку. Вразъ любити, вразъ мрѣти...

(*Вѣнъ у себе дома, выглядаючи вѣкномъ.*) Удавала перелякану, коли я йшовъ за нею короткою алеею!

Але такъ роблять вони всѣ, се звѣстно. Ну, якъ бы вона була знала, що менѣ саме тодѣ прийшло на думку побачити, якъ вона спогляне, коли вырину раптомъ близько неи — була бы успокоила ся. Вона може й такъ бути спокѣйною. Я не зъ тыхъ, що сивѣють черезъ бабы. Въ мене є наука и пацієнты, въ мене є товаришѣ и література, а то выповнне доволѣ мое житя.

Якій я радъ, що иду житемъ самъ, що не всмь зъ нѣкимъ связаный. Ну, вже надто „связаный"! Що-до того, то той сатана Ніцшого, Заратустра, той правду каже, коли вповнѣ, що то велична рѣчь бути завсѣгды въ-двохъ. Herr Gott!

(*По хвилинѣ.*) Чи вона читае? И чи радо? И що? Бабы мають дивный смакъ, бабскій. Имъ розходать ся лишь о то, чи героѣ побѣруть ся; се для нихъ головна рѣчь. Читають заголовокъ книжки, вѣдтакъ конець, а на остатку двѣ-три картки зъ середины. Саме ту сцену, де вѣнъ освѣдчае ся ѣй. Впрочѣмъ се для нихъ и въ житю найважнѣйше. Тенденція, провѣдній идеѣ и т. п. не истнують для нихъ.

Я великій обожатель літературы норвежскои. Такій Хрістіянзенъ, Гансонъ, або тѣ прочій, вони можуть чоловѣка такъ одуш.... Ахъ! що до чорта! вже зновъ дзвонять? Се певно зновъ та стара, зизоока жидѣвка зъ болючимъ пальцемъ. Вже вона ставить мою терпеливѣсть просто на пробу, а окрѣмъ того же въ переконаню, що я на свѣтѣ лишь для неи! Але на другій разъ потисну ей въ палець такъ, що не зъявить ся менѣ бѣльше передъ очи. Така ідіотка — жидѣвска баба! Саме теперь мусѣла влѣзти, де я — де бы я собѣ — выпочавъ. Нѣ, се вже зовсѣмъ такъ, неначе-бъ я не бувъ тежь чоловѣкомъ. Den Kuckuck auch noch einmal!

*

(*Вона въ парку.*) Я обиджена до живого! Нѣ, се нечувана рѣчь: слѣдити такъ за мною! Властиво не повинна я собѣ зъ того нѣчого робити, але мое нещасте, що я нервова. Думае собѣ такій першій-лѣпшій, що я належу до „товпы" и що я являю ся тутъ тому, щобы здыбати ся зъ кимъ-небудь! Та правда; коли акціи жѣнокъ теперь такъ стоять, то й не диво, що така думка у мужчинъ перша.

Охъ, якъ тяжко бути нинѣ женщинѣ цѣлковитою и свободною людиною, бути лишь для себе, якъ та квѣтка, якъ та воря, якъ... якъ... о, вже вѣнъ здивувавсь бы добре, колибы знавъ мои погляды на подруже. Такъ, мій пане, моя натура не способна до него, бо й якъ же-жь — мати когось уже разъ на завсѣгды, бачити когось завсѣгды, мати то переконѣня, що той хтось належить намъ справдѣ и нѣчо не выдре его вѣдъ насъ — все те не збольшая любови! Крѣмъ того люде не завдають собѣ жадного труду, щобы удержувати въ подружю взаимну любовь и поваженя для себе въ однаковѣмъ станѣ. Не старають ся бути для себе взаимно чимсь, поваги завсѣгды и якъ найбѣльше гѣднымъ, а то тому, що вже себе мають. Вони, противно, занедбують ся ду-

2) Приймаючи урядъ, д-ръ Кайцль не вымовивъ собѣ вѳдъ Туна певныхъ зобовязань въ змыслѣ нашои програмы, якъ се зробивъ Бернрайтеръ, котрому Тунъ мусѣвъ приречи, що централістичнои конституціи не нарушить и не буде рядити противъ Нѣмцѣвъ.

3) Кайцль доси не пѳдписавъ реверсу, котрымъ бы зобовязавъ ся придержуватись строго програмы и засадъ партіи та сейчасъ зложити мандатъ, якъ бы сего зажадала бѳльшѳсть выборцѣвъ.

4) Д-ръ Кайцль вступивъ до кабінету Туна, котрого характеръ, погляды и засады такѳ: Въ ческѳмъ соймѣ заявивъ гр. Тунъ, що вѳнъ противникъ вѳльнодумного напряму и уважае за свѳй обовязокъ поборювати и знищити лібералізмъ. Вѳнъ заявивъ ся щирымъ, и рѣшучимъ Нѣмцемъ ческимъ, приклонникомъ „краснои нѣмецкои Чехіи“. Тунъ бувъ приятелемъ старо-чехѳвъ и приклонникомъ вѣденьскихъ пунктацій року 1890, а тымъ самымъ есть непримиримымъ ворогомъ молодо-Чехѳвъ. Будучи рѣшучимъ и одушевленымъ Австрійцемъ, ставить вѳнъ на першѳмъ мѣсци добро Австріи, коли очевидно мы Чехи ставимо по-надъ все користи и интересы нашои вѳтчины и нашого народу. Гр. Тунъ урядуе вже кѳлька тыжднѣвъ и не переговорюе зъ нѣкымъ иншимъ, якъ зъ одными Нѣмцями, и робить имъ концесіи, щобъ утихомирити обструкціоністѳвъ. Игнороване партіи, котрои членъ находить ся въ міністерствѣ, мусить немило вражати ческій нарѳдъ.

5) Д-ръ Кайцль обнявъ въ міністерствѣ ресортъ для ческого народу дуже важный. Передовсѣмъ повиненъ вѳнъ увзгляднити економічнѣ и матеріяльнѣ интересы свого народу. Але въ всего того, що мы вже учули о его поглядахъ и цѣляхъ, выходить лишь одно, що вѳнъ передовсѣмъ рѣшучій фіскалістъ. Вѳнъ думае лишь о тѳмъ, щобы була повна державна каса. Вѳдповѣдно до того згадуе вѳнъ пѳдвысшенье зелѣзничихъ тарифъ и податкѳвъ вѳдъ пива, спиритусу и цукру. Се ще бѣльше погѳршить десператске положенье ческого народу. Коли мы припоручимо выборцямъ его кандидатуру, буде значити, що мы тихцемъ погодимось на его фінансову програму.

6) Въ жаднѳмъ зъ попереднихъ буджетѳвъ національнѣ и економічнѣ потребы Чехѳвъ не були такъ мало увзглядненѣ, якъ въ буджетѣ предложенѳмъ д-ромъ Кайцлемъ Якъ бы се бувъ зробивъ нѣмецкій міністеръ, була бы въ найострѣйшій способѳ звернула ся противъ него ческа делегація. Чи проектъ сей маемо принятн длятого, що предложивъ его міністеръ нашь краянъ?

7) Пѳсля проекту, якій правительство мае парляментови предложити, австро-угорска угода цѣлкомъ певно не буде така, якои вымагають потребы ческого народу. Ей наслѣдкомъ буде дальше вызискуване ческого народу. Тую угоду предкладае, припоручае и боронить правительство, въ котрѳмъ знаходить ся молодоческій міністеръ, евентуально и посолъ ческого народу. Зъ того выходить, що або мы мусимо принятн угоду, або Кайцля выключити зъ нашои партіи.

Окрѳмъ того е ще богато иншихъ причинъ, якъ примѣромъ німбурґска резолюція, котрѣ дають нову матерію до поступаючого розкладу молодоческои партіи. Внесене, щобы екзекутивный комітетъ офіціяльно не кандидувавъ Кайцля, упавъ дрѳбною и цѣлкомъ случайною бѳльшостію. Narodni Listy кандидатуры д-ра Кайцля пѳдпирати не будуть.“

Взорець офіціяльного справоздання о рускѳмъ духовнѳмъ.

„Прапоръ“ подае въ остатнѳмъ выпуску ось-такій:

[Вѳдписъ справоздання п. староты въ С. зъ дня 22 сѣчня 1897 ч. 5 пр., зложеного Президіи ц. к. Намѣстництва у Львовѣ.]

Ksiądz A. B. gr. k. wikary w W. dodany miejscowemu proboszczowi, w 1896 r. okazał się namiętnym i niebezpiecznym agitatorem partyi radykalnej, który przy każdej sposobności szerzy pojęcia radykalne między ludnością miejscową i okoliczną używając do tego wszelkich sposobów i rozbudzając między ludnością niebezpieczne dążności zagrażające istniejącemu porządkowi.

Miejscowy proboszcz, człowiek najlepszych zasad, lecz starzec bez energii dał się zawładnąć przez ks. B. tak dalece, że w jego postępowaniu nie widzi nic zdrożnego ani tamy nie kładzie jego szkodliwej działalności.

B. związał się z radykałami chłopskimi H. z W. i M. z H., z których ostatni jest przemytnikiem i kolporterem książek do Rosyi i Królestwa, i najgorszej zażywa reputacyi. Obaj wymienieni karani byli za zbieranie składek na wysłanie deputacyi do Wiednia, do której to sprawy odnosi się wys. reskrypt z 30 marca 1896 l. 2394 pr.

Do tej trójki należy też były właściciel W. i S. — St. Ł., który na różne dziwactwa przetrwonił majątek, a obecnie posiada tylko dom w W. z resztkami gotówki, którą zużywa na leczenie włościan, i urządzanie fet i traktamentów dla chłopstwa — Ł. solidaryzuje się z partyą radykalną, niedawno pozwolił na urządzenie w domu swoim wiecu chłopskiego, na którym rozwijał swe wywody D. O. z M., przywódca radykałów, z którym Ł. pozostaje w stosunkach. O wiecu tym doniosłem wys. Prezydyum sprawozdaniem z 1 b. m. l. 30218.

Otóż z wymienioną trójką zostaje ks. B. w ścisłych stosunkach, a z wszystkiego wnosić trzeba, że on jest powolnym narzędziem D. O., gdyż przy każdej sposobności na rzecz partyi radykalnej działa. Mianowicie był on inicyatorem i aranżerem wiecu w W., o którym wspomniałem i wniósł zgłoszenie tego wiecu jak dołączone podanie zaopatrzone jego podpisem świadczy. Na wiecu urządzonym w S. d. 17/11, o którem doniosłem w sprawozdaniu z d. 18/11 l. 16608, był on sekretarzem.

Ks. B. nie tylko czynnie propaguje radykalizm urządzając lub biorąc udział w wiecach, ale nadto pośrednio działa ujemnie na włościan, dając zły przykład. Przypuszczać też należy, że z jego pośredniej lub bezpośredniej inicyatywy pochodzą zgłoszenia coraz to nowych wieców w powiecie. A gdy na wiecach tych, jak Prezydyum z moich powołanych sprawozdań powziąść raczy propaguje się między ludnością powiatu, która dotąd była lojalnie usposobioną idee wybitnie radykalne, szerzy się niechęć ku rządowi, władzom, stanom i narodowościom, niezadowolenie z istniejącego porządku społecznego, jakkolwiek w formie nie podpadającej pod kodeks karny, to w obec tego działalność ks. B okazuje się w całej pełni jako szkodliwa, demoralizująca i niebezpieczna.

Że ks. B. rozwija swoją działalność w w powyższym kierunku przy każdej sposobności, dowodzi też przyłączone doniesienie żandarmeryi w W. 21/1 1897 l. 20, wedle którego ks. B. kazał zwołać włościan z H. do miejscowego urzędu gminnego, i odezwał się do nich w te słowa: „Я васъ скликавъ въ тѳмъ намѣрѣ, щобы-сьте пѳдписовали петицію до Міністерства, щобы не допустити до того, щобы окружныхъ вѳйтѳвъ выбирати. Ото видите самѣ що скѳру деруть за податки, а если ся згодите еще на тое, щобы окружныхъ вѳйтѳвъ выбирати, то съ торбами пѳйдете.“ Zapewne musiała być przy tej sposobności dłuższa przedmowa w tym duchu, jednak tylko ta część mowy doszła do wiadomości c. k. żandarmeryi.

Nadto wystosował ks. B. wezwanie do wójtów w L., Ł. O., do podpisania tej petycyi. Już sposób zwołania włościan w H. wydaje się samowolą i obejściem lub naruszeniem przepisu §. 2. ustawy z 15/11 1867 N. 135, a ton przemówienia jest bezwątpienia tak drastyczny, że zdolny jest wzbudzić niechęć i rozgoryczenie przeciw władzom podatkowym, zwłaszcza jeżeli się zważy że słowa te wyrzeczone były przez księdza do chłopów. Dziekan W., ks. Kan. R. z M. któremu działalność ks. B. ustnie przedstawiłem, potępił z oburzeniem takie postępowanie ks. B. Przedstawiając ten stan rzeczy wys. Prezydyum, upraszam aby raczyło spowodować przeniesienie tego wikarego z W. do innego powiatu. D. j. w.

Коментарь до сего акту зайвый; помѣстили-сьмо in extenso яко неоцѣненый документъ, якій часами о рускихъ духовныхъ політичнѣ шлють ся справоздання, — та й якъ часами Вир. оо. Деканы уймають ся за честію пѳдвладного собѣ духовенства передъ властями. Зъ сего документу выходять однакъ конечно двѣ науки:

одна то ся, що для особъ, пишучихъ о личностяхъ духовенства сяжностѣ справоздания о нихъ радикалізмѣ, належало бы конечно отворити курсъ науки о естві радикалізму, щобы своимъ посуджуванемъ, походячимъ зъ браку розумѣня справы, не ображали клиру;

а друга то ся, що намъ всѣмъ треба взяти ся якъ найенергічнѣйше скрѳзь до устроюванья зборѳвъ христіяньского народу, щобы его заправляти до оборони практичного христіянізму и тымъ призвычаити деякѣ політичнѣ личности до погляду, що духовенство обовязане христіяньскій народъ поучати и о справахъ публичныхъ, настаючи на те, щобы они були ведени въ дусѣ христіяньскои справедливости.

Коли духовенство ледви де-не-де, спорадично ино, займае ся вѣчами народу, уможливляе оно само переслѣдуване ревныхъ. Подбаймо, щобы того не було, — щобы призвычаемо ся скрѳзь бачити насъ публично учителями и опѣкунами народу, а тогдѣ будуть справоздания о насъ числили ся въ кождымъ словомъ.

Зъ житя Русинѳвъ въ Канадѣ.

О. Несторъ Дмитрѳвъ мѣстить въ американьскѳй „Свободѣ“ цѣкавѣ образки зъ житя въ Канадѣ. Одинъ такій образокъ подаемо нашимъ читателямъ.

Assimilation.

Они полюбили себе при першѳй стрѣчи, хоть не розумѣли одно другого, бо не знали нѣ слова чужихъ для себе мовъ. Та на що для любови бесѣды! Оповѣдають рѳзни писателѣ, що любовь мае свою питому бесѣду, зрозумѣлу лишь для него и для нея. Та й такою то бесѣдою розмовляли — Англикъ зъ Русинкою на одній зъ рускихъ кольоній въ Канадѣ. Френкъ родивъ ся въ Лондонѣ, Анна въ Галичинѣ. Они пѳзнали ся недавно, полюбили ся и, якъ рѣдко буває, зъ любови повѣнчали ся. Отъ саме то вѣнчане интересне — и я стрѣбую розказати про ту оріґінальну женитьбу.

Заронло ся, мовь въ улію, на рускѳй кольонін Д. Заговорили голосно и въ поблизькѳмъ мѣсточку. Нечувана, небувала рѣчь: Англикъ чистои крови, родомъ зъ самого Лондону, друкарь, звѣстно — освѣченый чоловѣкъ, женить ся зъ Русинкою, зъ дочкою бѣдного галицкого господаря! День вѣнчання назначеный. Вѣнчати буде таки рускій пѳпъ. Зъ нетерпеливостію всѣ ожидають того чуда, та вкѳнци и дѳждали ся.

Погода на дворѣ стояла прекрасна. Осѣнный, холодный день усмѣхавъ ся своею красою. Наоколо фармерскои, чистенькои хаты повно возѳвъ фармерскихъ, каритокъ. Байсикль [біцикль] попѳдпираний пѳдъ стѣнами хаты. Народъ, прибраный у святочный стрѳй, облягъ хату, голосно гуторивъ помѣжь собою. Чути тихій, шопѳтливій звуки англійскои бесѣды, роздае ся голосна, звучна бесѣда руска. Найновѣйшого крою одѣжь свѣтова пѳбѳчь нашои галицкои одежѣ. Американьскій ladies [панѣ], найцѣкавѣйшій нарѳдъ на свѣтѣ, въ гуртѣ зъ галицкими здоровыми дѣвчатами. Всѣ чекають на священника, що мае молодыхъ повѣнчати.

Надъѣхавъ священникъ. Цѣлый гуртъ повитавъ его грѳмко. Чути було наше „Слава Исусу Христу“ та й англійске „Good morning“ [Добрий день]. Маленька хата заповнила ся по береги. Богато людей стояло на дворѣ та й черезъ вѳкно заглядали до хаты.

По службѣ Божѳй почала ся тайна супружества Цѣкаво приглядали ся Англійцѣ нашому довгому всходному обрядови. Жадно хапали они слова присяги та й не розумѣли ся. Не розумѣли Русины, ба навѣть молода не розумѣла, якъ складавъ присягу по англійски молодый; не розумѣли Англійцѣ та й не розумѣвъ самъ молодый, яку присягу складала молода въ рускѳй мовѣ. Скѳнчена справа — присяга зложена. „Яже Богъ сочета, человѣкъ да не розлучаетъ“ — сказано въ св. Письмѣ.

Якъ звычай по цѣлому свѣту велить, выпадае и пообѣдати при такѳй важнѳй нагодѣ. Позасѣдали коло довгого стола люде. На покуть посадили священника, а коло и го двое молодятъ. Пѳйшла англійско руска гостина. Кажу: англійско-руска, бо пѳбѳчь англійскихъ кексѳвъ, паѣвъ и другихъ подѳбныхъ ласощѣвъ стояли на столѣ и нашѳ рускѳ здоровезнѳ пироги. Assimilation! — хтось крикнувъ, побачивши таку мѣшанину стравъ. Та й справдѣ assimilation въ цѣлѳмъ значѣню сего слова.

Двое молодятъ сидѣло тихо пѳбѳчь себе и глядѣли на себе, вѳдгадуючи мовчки свои бажаня, чутя, намѣры, будуче житє. Мѣшане товариство, попереплѣтаний гостѣ рѳзныхъ націй, котрѳ ледви кѳлькома словами могли порозумѣти ся, тихо споживано дары божѳ — якось всѣмъ глупо робило ся, якось не по руски та й не по англійски. Англики люблять довго посидѣти за столомъ, а ще довше звыкъ нашъ чоловѣкъ обѣдати при такѳй нагодѣ, якъ весѣле. Не выдержали, повставали, подѣлили ся на ґрупы и почала ся голосна розмова. Зъ кута и зъ-за дверей роздали ся звуки скрипки и двое молодятъ, а за ними другѳ мѣшанѳ пары, пѳйшли жвавого вальса. Assimilation! — подумавъ я, дивлячись на мѣшанѳ пары, що були виромъ веселого танцю...

До бѣлого дня забавляло ся охоче товариство. Жвавѳ хлопцѣ англійскѳ танцювали до смертельного змученя зъ рускими здоровыми дѣвчатами, охочѳ рускѳ паробчаки не повстыдали ся своихъ уроды при боцѣ тонкихъ дѣвчатъ англійскихъ.

Assimilation! — крикнули газеты канадійскѳ! Та коли-бъ наша культура стояла такъ высоко, щобы въ такихъ супружествахъ выходили дѣти зъ рускимъ народнымъ характеромъ, вышла бы раса така, за яку бы мы передъ свѣтомъ не повстыдались. А такъ згинутъ нашѳ женщины, згине грядуче поколѣне зъ мѣшаныхъ супружествъ въ морю англійскои цивілізації. Та бодай не будуть жебрущими дѣдами, бодай не будуть рабами безъ почутя гѳдности людскои, але будуть людьми, а се вже выстатчить? Чи выстатчить?

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ у Львовѣ** повѣдомляе, що въ Провѳдну недѣлю о годинѣ 1-ій вѳдбуде ся въ комнатахъ товариства спѣльне святене для членѳвъ товариствъ „Руска Бесѣда“, „Клюбъ Русинокъ“ и „Боянъ“, на котре Вп. членѳвъ тыхъ товариствъ отсимъ запрошуе ся. — За Выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ *Вол. Шухевичъ* голова, *Грабовеньскій* секретарь.

— **Депутація мѣста Галичанъ**, зложена зъ пп. о. Решетиловича, тамошного пароха, Балтаровича дир. задаткового товариства, нотаря Кербера, начальника громады Гарбуза и трехъ радныхъ мѣщанъ, явила ся вчера пѳдъ проводомъ посла о. Дан. Танячкевича у намѣстника гр. Пінінського въ справѣ ухилення громадского громадѣ розвязаня рады громадскои и установленя правительственного комісаря. Справа не мае иншои пѳдставы, якъ лишь привату, хоть не безъ якоись примѣшки політичнои натури. Намѣстникъ обѣцявъ справу розслѣдити.

— **Зъ Любачева пишуть намъ**: Нашъ п. староста щось дуже не любить руского письма, бо помнявши, що нѣколи нѣчого по руски не напише, розіславъ въ своѳмъ [чешанѳвскѳмъ] повѣтѣ такій:

„*Okólnik* l. 4299. — Do Wszystkich Wielebnych gr. kat. Urzędów parafialnych. — W ostatnich czasach wydarzyło się, iż niektóre gr. kat. Urzędy parafialne nadesłały c. k. Starostwu do użytku urzędowego wyciągi z metryk spisane w języku ruskim — To sprzeciwia się jednak obowiązującym w tym względzie przepisom a mianowicie rozp. min. z 16 września 1875 l. 1767 i rozp. Namiestnictwa z dnia 25. września 1875 l. 47131 [Dz. ust. kraj. N. 66] według których metryki urodzonych, zaślubionych i zmarłych

---

хомъ и характеромъ та стають и въ однѳмъ и въ другѳмъ неповоротнѣ.

Подружя було бы чимсь дуже гарнымъ, коли-бы люде самѣ не споганювали его. Та може буде воно колись и гарне, примѣромъ якъ настануть Ніцшого Uebermenschen, надлюде, тѣ его смѣючій ся львы, — але теперь? А ту думае собѣ першій-лѣпшій, що хтось собѣ зъ него щось робить!

Що- до мене, то я не вѳддамъ ся нѣколи, хоть старѣ панны для мене найнесимпатичнѣйшій елементъ. Але я й не останусь старою панною; буду собѣ такъ, незамужна женщина, а се щось зовсѣмъ иншого...

Вѳнъ выглядае дуже интеліґентно и не безъ поваги Кождымъ разомъ, якъ бачу его, маю одно и то само почутє. Сказала бы я навѣть, що воно обгортае мене на его видъ на-силу. Не вмѣю его розѳбрати, саме теперь сформулувати, однакъ що менѣ й залежить на тѳмъ! — — Его хѳдъ говорить: „Иду собѣ своею дорогою и не журю ся товпою“, а цѣла его истота мае характеръ рѣшучости и быстроты. Ну, але якъ бы вѳнъ зналъ, якъ вони всѣ мало мене обходять, то певно лютивъ бы ся.

— — — — — — — — — — — — — —

И чи я чогось иншого бажаю собѣ на свѣтѣ якъ лишь жити? Нѣ, не жадаю бѳльше нѣчого.

Той старый панокъ, що поздоровивъ его перше, сказавъ: „Мое поважанье, пане докторъ!“ Отже вѳнъ лѣкарь. Може спеціалістъ вѳдъ горлянныхъ недугъ? Але нѣ, я буду держати ся и дальше методы Кнайпа.

Несказанный сумъ наповняе мое серце коли згадаю годину смерти. А я можу такъ легко вмерти. Теперь осѣнь. Сего року менѣ гѳрше, якъ минувшого. Якъ менѣ на весну буде, а вѳдтакъ зновъ въ осени и зновъ на весну? — охъ, Боже, Боже! не бути бѳльше! бути забутою!

Ломлю ся пѳдъ тымъ почутемъ.

Я бажала стѳлько, але не для себе, для другихъ! Про особисте щасте не думаю вже. Думала я про свѳй нарѳдъ, про его долю... про... Богъ зна' про що я думала ще. Хотѣла я перекладати Гетого „Wahlverwandschaften“, а одного разу прийшло менѣ на думку перекласти и Ніцшого „Also sprach Zarathustra“.

Чоловѣкъ то щось таке, що его треба побороти, — каже той Заратустра. Не знаю, але думаю такъ часто надъ симъ реченемъ, а тогдѣ кажу собѣ звычайно: „мене поборе смерть“.

(Дальше буде.)

mają być prowadzone w języku łacińskim a wszelkie wyciągi z tych metryk z wyjątkiem poświadczeń (a nie wypisów) wspomnianych w powołanych rozporządzeniach muszą dosłownie zgadzać się z dotyczącemi zapisami w metrykach a zatem muszą być wydawane także w języku łacińskim. Wzywam więc uprzejmie Wielebny Urząd parafialny, by w przyszłości zechciał ściśle zastosować się do powyższych obowiązujących przepisów. — Cieszanów dnia 3. kwietnia 1898. C. k. Starosta *Karchesy*.

Пане старосто! Та то Вы не тримаєте ся приписовъ розпоряджень высшихъ властій. Сей Вашъ окólnik призначеный лишень до Урядовъ парохіяльныхъ греко кат. т. в. рускихъ, отже Вы були обовязанй пôсля розпорядженя ц. к. Намѣстництва выготовити его по руски. Но друге — Вамъ до ужитку урядового нѣколи не потрѣбно дословного выпису зъ метрикъ [Extractum], такого вôдъ насъ не жадаєте и мы такого не выдаємо; выдає ся лишень свѣдоцтва [testimonia], акуратъ того, що въ розпоряджено назване „poświadczenie“, бо прецѣнь Вамъ розходить ся лишь о урядове посвѣдчене якогось факту: уродинъ, вѣнчанй або смерти якогось горожанина, а такій намъ вôльно выставляти въ котрôмъ-будь зъ краевыхъ языкôвъ, отже и въ рускôмъ. Не накручуйте-жь розпорядженя высшихъ властій такъ, якъ Вамъ до вподобы!

Оно сумно, що лишень „w ostatnich czasach“ и лишень „niektóre urzęda parafialne“ пишуть такій свѣдоцтва по руски, бо якъ бы всѣ писали, то п. старостѣ не прийшло бы на гадку писати такій okólnik, — але де намъ до того и коли у насъ до сего прийде! Часто ще можна подыбати, що нашй уряды парохіяльній всю переписку зъ властями провадятъ по польски а навѣть пароxи квіты пишуть польщиною. А отъ греко кат. урядъ парох. въ Махновѣ розбславъ коллектантôвъ своихъ по рускихъ селахъ зъ книжочками, въ котрыхъ вôдозва написана по польски... Сумне се, але правдиве, та и не диво, що панове Старостове пускають такій Okólniki. — *Юліянъ Гладиловичъ.*

— **„Образи для школи і дому“.** Товариство для репродукцій дѣлъ штуки у Вѣдни зачало минувшой осени выдавати образы для школы и дому. Оно мае служити школѣ и домови. Школѣ образы мають принести хосенъ, подаючи ѣй велику силу образового матеріялу поглядового зъ усѣхъ областій знання, а домови, — бо они призначенй такожь середъ особъ дорослыхъ оживити охоту до науки, що у нихъ неразъ лежить облогомъ. Міністерство просвѣты звернуло на се пôдприемство товариства дуже старанну увагу и поручало его властямъ школьнымъ розпорядженемъ зъ дня 9 сѣчня 1897 до ч. 31968/96. Образы якій товариство выдае, мають бути правдивій, поважнй и дѣйстнй дѣла штуки. Выдавництво се призначене передовсѣмъ для дому и тои части народу, якôй недостае часу та нагоды до иншои науки, тожь на поодинокихъ картахъ подае оно на другôй сторонѣ поясняючій текстъ на всѣхъ мовахъ Австріи, отже и въ мовѣ рускôй.

Програма „Образôвъ для школы и дому“: Насамперед задумано выдати около 500 картъ; предметомъ ихъ будуть отсй области: 1) Исторія біблійна, 35 картъ. 2) Переказы и легенды, около 30 картъ. 3) Казки, 20 картъ. 4) Исторія: а) австрійска, 100 картъ, б) доповненя до всемирнои исторіи, 80 картъ. 5) Географія: а) австрійска 45 картъ, б) доповнене до загальнои географіи 60 картъ. 6) Образы зъ житя людового 50 картъ. 7) Образы зъ житя звѣрятъ, 20 картъ. 8) Технічній уряджения, 20 картъ. 9) Исторія штуки, 50 картъ. Вôддѣлъ третій и въ части другій будуть кольорованй, иншй выйдуть лише въ чорнôй красцѣ. Форматъ паперу 48 : 37 цтм., поверхня образôвъ около 35 : 28 цтм.

Перша серія обймае отсихъ 25 картъ: 1) Портретъ Его Вел цѣсаря Франца Іосифа I. 2) Першй люде, 5) Рôздво Христове, 4) Хôдъ на Голгофу, 5) Лібуша, 6) Легенда про Богородицю, 7) Ивась и Маруся, 8) Вовкъ и семеро молодыхъ кôзлятъ, 9) Римска пристань, 10) Германьске село, 11) Гуны, 12) Романьскій замокъ, 13) Стефанъ Святый, першій король угорскій, 14) Рудольфъ габсбурґскій, 15) Мѣсто въ середныхъ вѣкахъ, и 16) Облога мѣста въ часѣ тридцятьлѣтнои вôйны, 17) Облога Вѣдня Турками [1683], 18) Цѣсарева Марія Тереса, 19) Майске житя за часôвъ цѣсаря Франца I., 20) Дунай коло Вѣдня, 21) Верховина и рôвнина, 22) Строѣ тирольскій, 23) Зима, 24) Вôдмѣны псôвъ, 25) Будôвлѣ зелѣзничй.

Условля набуваня выдавництва. Перша серія выдавництва „Образы для школы и дому“ выйшла въ грудню мин. року въ 25 листахъ [22 чорныхъ и 3 кольорованй]; они друкованй на добрôмъ паперѣ а бôльша часть листôвъ мае на вôдворотнôй сторонѣ поясняючій текстъ въ языцѣ рускôмъ. Цѣна одного чорно выконаного карты є 10 гелерôвъ, а кольорованои 20 гелерôвъ. Головный складъ сего выдавництва находить ся выключно въ ц. к. Накладѣ книжокъ школьныхъ у Вѣдни, а въ дрôбнôй продажи можна набути „Образи для школи і дому“ въ кождôй книгарни, въ торговли творôвъ штуки и приборôвъ до писаня.

— **Непошанованя рускихъ святъ** то въ Галичинѣ вже система, практикована урядами цивільными якъ и у вôйску. Найновѣйшимъ починенемъ великого свята руского були вправы вôйсковй, якій вôдбували ся въ дняхъ другôмъ и третôмъ нашихъ святъ Великодныхъ. Таке пониженя счудувало вже навѣть Поляковъ, тожь Dziennik polski [зъ 19 н. ст. цвѣтня] въ новинцѣ „Gdzie żyjemy“ пише: „Другого дня руского Великодня, котрый належить до найторжественнѣйшихъ святъ католицкои церкви, о 7 годинѣ рано вôйска 30 полку пѣхоты йшли зъ напакованымъ торнистрами при звукахъ трубъ и барабанôвъ. Фактъ сей выкликавъ загальну соблазнь, цѣлкомъ оправдану, взявши на увагу, що мы живемо въ католицкôмъ краю, де свята обохъ обрядôвъ повинній бути пошанованй властями въ рôвнôй мѣрѣ. Вправы — річь хороша, але намъ здае ся, що плекане релігійного духа въ арміи повинно бути дуже важнымъ чинникомъ“. — Цѣкава річь, що въ сѣмъ выпадку зроблять нашй Ординаріяты.

— **Зъ „Львôвского Бояна“.** Вправы мѣшаного хору вôдбудуть ся завтра, въ пятницю, о годинѣ 7½ вечеромъ въ комнатахъ „Руской Бесѣды“. — *B. III.*

— **О пригодѣ віцепрезідента д-ра Коритовского** подае Posener Ztg. такій бливший вѣсти: Д-ръ Коритовскій выйшовъ въ Гроховискахъ на село перейтись, а по дорозѣ стрѣтивъ повôзъ изъ гôстьми. Гостѣ злѣзли а повôзъ мавъ ѣхати дальше. Тымчасомъ конѣ зноровили ся и почали ставати дуба. Д-ръ Коритовскій приблизивъ ся до нихъ и ударивъ одного палицею. Тогѣ кôнь копытомъ ударивъ д-ра Коритовского въ долѣшну часть лиця такъ, що той, облитый кровію, упавъ безъ памяти на землю. Д-ра Коритовского, пострадавшого при тôмъ кôлька передныхъ зубôвъ, вôдвезено пôдъ упѣкою лѣкаря до Познаня для належного заосмотреня раны. — Зъ клініки познаньскои наспѣла до міністра Кайцля депеша зъ донесенемъ, що станъ здоровля д ра Коритовского вже не представляе ся небезпечно.

— **Кс. Громницкій** зъ Бучача надбславъ до Gazety narodow-ои таке письмо въ справѣ своеи кандидатуры: Позаякъ центральный комітетъ на засѣданю ще дня 4 с. м. узнавъ кандидатуру п. Маріяна бар Блажовского въ теперѣшныхъ условяхъ за найвôдповѣднѣйшу, длятого чую ся спонуканымъ подати до прилюдноі вѣдомости, що свѣдомый обовязкôвъ карности народои и карность тую шануючи — я формально цофнувъ свою кандидатуру на округъ Бучачь-Чорткôвъ въ куріи IV-ои, а то на засѣданю мѣсцевого комітету въ Бучачи дня 16 с. м. Зъ поважанемъ *кс. Громницкій.*“ — До сего письма додае Gazeta narodowa вôдъ себе: Центральный комітетъ дуже обширно застановлявъ ся надъ кандидатурою на округъ бучацко-чортковскій. Симпатіи всѣхъ були по сторонѣ кс. Громницкого, бо вôнъ мôвъ бы при ци парламентарнôй посвятити бôльше часу, нѣжь маршалокъ бар. Блажовскій. Але йшло о те, чи выбôръ кс. Громницкого дасть ся перевести напевно, абы припадкомъ манатъ въ того округа не попавъ у руки непольскій. Отже найприхильнѣйшій кс. Громницкому мужѣ довѣря въ обохъ повѣтôвъ пôдносили, що въ рускои стороны буде противъ кс. Громницкого пристрастна агітація, бо вмѣшае ся въ ню и духовеньство руске, котре не любить кс. Громницкого длятого, що вôнъ, дбаючій о народность и обрядъ капланъ польскій, дуже остро остерѣгае, щобы его парохіяне не занедбували глядати потѣхъ релігійныхъ въ костелѣ, а не въ церкві, а такожь розвинуть противъ него агітацію и жиды, бо его уважають жиды антісеміткомъ. Отже центральному комітетови здавало ся, що абы мандатъ не попавъ „w ręce ruskie“, лекше и певнѣйше може перейти тамъ бар. Блажовскій. Мимо того центральный комітетъ справы остаточно не порѣшивъ, а попрôсивъ д-ра Володимира Козловского, щобы удавъ ся на мѣсце и тамъ ще річь розслѣдивъ. Тымчасомъ заки прийшло справозданне вôдъ д ра Козоловского, кс. Громницкій надбславъ свою резигнацію.

— **Посолъ д-ръ Данелякъ** [стоялowець] оголосивъ въ краковскôмъ Głos-ѣ narodu осьтаке письмо:

„Наивній думають, що хабарь [łapówki] дають и беруть лише въ Россіи, а у насъ, н. пр. въ Галичинѣ, въ Вел. Кн. Краковскôмъ горожане и рôзного рода функціонарѣ навѣть не мають понятя, що то є хабарь. Бажавъ бы я зъ цѣлого серця, щобы оно такъ було, але, на жаль, такъ не є. Говорѣмъ отверто! Хабарѣ въ нашôмъ краю истнують такъ само, якъ въ Россіи, беруть ихъ и дають — лише тутъ трохи вôдмѣнна форма хабарôвъ, а по друге, ихъ не вчисляють урядово въ постôйный дохôдъ рôчный урядника, якъ се дѣе ся [? — *Red.*] въ Россіи, а по трете — тамъ хабарѣ майже все дають безпосередно, а у насъ уживають посередникôвъ. Хто хотѣвъ або мавъ нагоду пôзнати нашй вôдносины краевй, той мôгъ о тôмъ переcвѣдчити ся и наткнути ся на такій бруды, якихъ бы не посоромивъ ся найгôршого рода чиновникъ московскій. Рôзнй бувають причины тои суспôльнои хоробы: загальна нужда, нечестивость въ урядованю, жите надъ станъ, темнота люду и т. д. Нечестивость може бути всяка; може бути и нечестивость въ сповнюваню обовязкôвъ черезъ бракъ вôдповѣдного надзору зверхниковъ надъ пôдвладными.

Велика нужда розсѣла ся по цѣлôмъ краю явно посередъ люду сѣльского, посередъ роббтниковъ; въ кругахъ урядничихъ покрывають ся лише штучно бліхтромъ або неразумною буфонадою. Не маемо статистики, кôлько то урядниковъ правительственныхъ и автономічныхъ, кôлько адвокатôвъ, лѣкарѣвъ и т. д. сидить по уха въ довгахъ та якій жидамъ платять проценты; однакъ то рѣчь певна, що мало є такихъ урядниковъ, котрій не сидять по уха въ кишеняхъ лихварскихъ. Тысячѣ потѣшають ся фактомъ, що и Австрія сама сидить по уха въ довгахъ и близько 200 міліонôвъ рôчно платить жидамъ самыхъ процентôвъ вôдъ позичокъ. Нѣчо може й дивного, що на такôй основѣ розвинула ся страшна хороба суспôльна: хабарництво. Рана то огидна, операція буде болюча, але хто бажае поправы вôдносинъ суспôльныхъ въ нашôмъ краю и дѣлае въ тôмъ напрямѣ, повиненъ передовсѣмъ звернути увагу на того рака, що точить нашъ орґанізмъ и морально убôдлюе его. Треба дѣлати рôвночасно въ двохъ напрямахъ: гнести лихварѣвъ, гнести хабарництво, а въ другого боку старатись о хлѣбъ для хлопа, роббтника, ремѣсника и урядника. Зъ регуляціею плативъ урядничои повинна наступити рѣшуча змѣна на лучше.

Маю зббраный значный матеріялъ хабарництва въ нашôмъ краю. Нѣхто бы не давъ вѣры, хто у насъ бере хабарѣ и въ якôй формѣ. На-теперь вôдхиляю тôлько малый рубець, бо надужитє надто безчельне и мимо монхъ заходôвъ та пересторогъ“ тревае дальше. Иншй цвѣтки поки-що ховаю а выдобуду ихъ на дневне свѣтло тогдѣ, якъ побачу, що вже нема иншои рады а сесе публичне остереженя осталось безъ наслѣдку.

Въ повѣтѣ хшановскôмъ розбôй на бѣднôмъ людѣ вôдбуваe ся въ ясный день, пôдъ окомъ цѣсарско-королѣвскои власти. Сего не можу замовчати. Виновныхъ мусить ся потягнути до одвѣчальности, а людъ увôльнити зъ жадôвскихъ кôгтѣвъ, що выбирають ему безправно найчастѣйше остатный кусокъ хлѣба.

На нѣчу въ Хшановѣ дня 27 лютого с. р. выйшло на яву, що тамошный староста п. Рогойскій не хоче нѣкому выдати заразъ „пôвпаска“ [перепустку черезъ границю] але каже чекати по два тыждні. Длячого староста робить такій трудности роббтничому людови, не знаю... Але на тôмъ нѣчу выйшло дальше на яву, що ели хто не мôгъ чекати два тыждні а хотѣвъ заразъ дôстати пôвпасокъ, то потребувавъ лишь удати ся до жида Ріхтера (слѣпого на одно око), караного за обманьство, а заплативши ему грôшми або хабаремъ in natura, дôстававъ пôвпасокъ сейчасъ, хоть п. староста казавъ ждати два тыждні. Не выновую дальшихъ внесень — може п. Рогойскій о тôмъ не знае, а повиненъ знати, але констатую фактъ, що межи хабарникомъ Ріхтеромъ а властію, обовязаною сейчасъ и безплатно выдавати пôвпаски, истнуе якась тѣснѣйша связь.

Майже два мѣсяцѣ минуло, якъ выдобуто на яву тую господарку въ хшановскôмъ староствѣ, а доси нѣкого не потягнено до одвѣчальности. Ріхтеръ смѣе ся въ кулакъ, а людъ дальше терпить муки. Отже, абы разъ зробити конецъ такому ц. к. урядованю, подаю тй надужитя до прилюдноі вѣдомости, а особливо до вѣдомости нового намѣстника: може вôнъ порѣшить, хто властиво є старостою въ Хшановѣ: п. Рогойскій, чи слѣпый Ріхтеръ. А до ужитку п. намѣстника подаю листъ зъ хшановского повѣту въ тôй справѣ. Въ листѣ наведено свѣдкôвъ на доказъ осьтакихъ безчельныхъ надужить: [Тутъ пос. Данелякъ наводить 17 фактôвъ: хто и кôлько заплативъ жидови Ріхтерови за пôвпасокъ.] Н. пр: „Антоній Андриенкъ дававъ Ріхтерови 35 кр., бо бôльше не мавъ; але Ріхтеръ сказавъ, що не обстане, бо его самого коштуе, отже вымовивъ собѣ ще три вязанки цибулѣ, пôйшовъ заразъ по нихъ вразъ зъ Андриенкомъ до дому и дôставши 35 кр. и цибулю, выдавъ пôвпасокъ“. Або Михайло Гжибовскій проснвъ староcту о пôвпасокъ, але той сказавъ, що замкне его, ели буде навприкрятъ ся. Бѣдный Гжибовскій мусѣвъ пôйти до *правдивого* старосты Ріхтера и той выдавъ ему пôвпасокъ за 50 кр. А що Гжибовскій тыхъ 50 кр. не мавъ, то мусѣвъ заставити холошнѣ. Вôдъ того часу — каже Гжибовскій — я нѣколи вже не ходивъ до старосты; завсѣгды Ріхтеръ выдававъ менѣ пôвпаски за оплатою 50 кр. и т. д.

Таке несовѣстне обдираня люду тревало цѣлый рядъ лѣтъ. Нѣхто въ се не вглядавъ. А прецѣнь оно пахне криміналомъ... Пошкодованій и покривдженй можуть смѣло судовою дорогою домагати ся звороту того, що вôдъ нихъ выманчено. Чи я супротивъ того можу мовчати? Чи можна дальше терпѣти такій шельмовства? Кажуть, що бруды треба брати у власномъ домѣ. Спробуймо! Перу бруды въ краю, однакъ заявляю зъ-горы, що коли заведе мене перша проба, зачну прати тамъ, де волѣвъ бы-мь не порушувати ихъ, особливо въ нинѣшныхъ часахъ, коли порушене кождои такои справы выходить на ганьбу цѣлого народу. А прецѣнь цѣлый народъ ще на засудъ не заслуживъ. Якъ я сказавъ, брудôвъ есть богато, выказы и доказы маю; дальше оголошене ихъ зависить вôдъ поведеня тыхъ, на котрыхъ звернено мою увагу, а дальше вôдъ поведеня зверхничихъ чинниковъ, въ першôй линіи нового намѣстника Упала дотеперѣшна система, наступила змѣна in capite, мусить наступити також in membris.“

— **Концерты Надежды Славянскои.** Въ днахъ 18 и 19 с. м. вôдбули ся вечерами концерты дору Н. Славянскои въ сали „Народного Дому“ у Львовѣ. Въ складъ концерту входили россійскій и деякій украиньскій композиціи. Хоромъ дириґувала сама Славянска. Хористы и хористки, якъ и сама Н. Славинска, выступили въ боярскихъ россійскихъ одягахъ. Въ хорѣ були и малій дѣтваки зъ красными голосами. Замѣтнй були въ хорѣ особливо басы; зъ порôвнаню зъ ними тенори були за слабй. Всѣ вôдспѣванй пѣснѣ були короткого змѣсту, а въ вôдданю ихъ видно було незвычайну справу. По-при свѣтскій пѣснѣ спѣвавъ хоръ також по кôлька композицій релігійного змѣсту. Публики на обохъ концертахъ зббралось много, а другого дня концерту подали львôвскій „русскіе“ Н. Славянскôй лавровый вѣнець зъ синю жовтыми лентами. Третього дня Великодня вôдспѣвавъ цѣлый хоръ литургію въ православнôй церквѣ, де зббрало ся много публики. По богослуженю подали панѣ Софія Маркова и панна Ясенницка Н. Славянскôй китицю цвѣтôвъ. — Вчера вôдъѣхавъ хоръ Славянскои до Бродôвъ, а якъ намъ доносять зъ Коломыѣ, дня 27 н. ст. цвѣтня дасть концертъ въ Коломыи въ сали касы ощадности [початокъ концерту о годинѣ 8].

— **Нова школа реальна въ Галичинѣ** заснована буде имовѣрно въ Кросні, бо за Кросномъ заявилась краева рада школьна въ меморіялѣ до міністерства просвѣты. Ясло, котре старалось о тую школу, поминено длятого, що тамъ вже є одна середня школа, именно гімназія.

— **Убійникъ кс. Бесядзкого.** Констентинъ Винярскій написавъ у вязници оловцемъ свое завѣщане на чотирохъ сторонахъ великого формату. Се завѣщане пôдписавъ опôсля президентъ суду Осуховскій. Винярскій въ згаданôмъ завѣщаню записуе цѣлый свôй маетокъ двомъ дѣтямъ зъ першого подружя, котрй забравъ до себе на выховане братъ его Казимиръ. Маетокъ его выносить 3.000 зр. и складаeсь зъ готôвки и инвентаря.

Вѣсти зъ Епархіи Станиславôвскои.

Конкурсъ на парохію при ц. к. домѣ карнôмъ въ Станиславовѣ розписаный зъ речницемъ до 1 м. ст. мая с. р.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣденъ 21. цвѣтня N. fr. Presse про угодовй внесеня пише, що они лише саму шкоду приносять Австріи; тôлько одно пôдвышене мыта вôдъ нафты користне для галицкихъ нафтярѣвъ. Жаденъ парляментъ австрійскій, котрый схоче уважати на добро и честь державы, не прийме тои угоды безъ змѣны. Се зовсѣмъ не угода, а цѣна купна, котру Австрія мае заплатити за удержане дуалізму, хочь вôнъ для Угорщины не меншу мае вартôсть якъ и для Австріи.

Испанія мае, якъ зачувати, розбслати до европейскихъ державъ заяву, що змушена до вôйны, вôдвѣчальность за ню складае на Сполученй державы.

Прага 21. цвѣтня. При поновнôмъ выборѣ въ округѣ Карлинѣ-Смѣховѣ выбрано вчера посломъ до рады державнои д-ра Кайцля; кандидатъ радикальный дôставъ лише кôлька голосôвъ.

Якъ зъ Вѣдня доносять, парляментарна комісія ческого клюбу постановила вчера зъ приводу листу д-ра Ґреґра до выборцѣвъ въ справѣ кандидатуры д ра Кайцля вôзвати той комітетъ, щобы скликавъ до Праги якъ найскорѣйше зборы мужѣвъ довѣря сторонництва. Зборы тй имовѣрно вôдбудуть ся д. 16. мая.

Мадридъ 21 цвѣтня. Ґен. Блянко доносить зъ Гаваны урядово, що проголошене розъему на Кубѣ не мало жадного успѣху; повстанцѣ не перестають выступати ворожо.

Вашингтонъ. 21 цвѣтня. Мекъ. Кінлі пôдписавъ резолюцію конґресу и ультіматумъ, котре передано испаньскому послови. Речинець даный Испанiи на вôдповѣдь мине, якъ доносять въ суботу о пôвночи. Испаньскій посолъ выѣхавъ зъ Вашингтону зъ усѣмъ персонâлемъ посольства. Американьскій посолъ въ Мадридѣ не дôставъ ще вôдъ тутешнього правительства жаднои инструкціи; имовѣрно остане вôнъ въ Мадридѣ до суботы, щобы вôдобрати вôдъ испаньского правительства вôдповѣдь на ультіматумъ.

Новый Іоркъ. 21 цвѣтня. Якъ доносять тутешнй дневники, пороблено вже приготовленя до безпроволочного розпочатя военныхъ крокôвъ. Скоро мине речинець, даный Испанiи на вôдповѣдь, заразъ мае розпочати ся бльокада островôвъ Кубы и Порторіка и мобілізація вôйска для занятя Кубы.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. А. Бо. въ Др. Одержали. — *Вп. Н. Др. въ Гр.* Теперь заплачено за мартъ а не за цвѣтень — *Вп. Е. Сѣ. въ По.* Одержали. — *Вп. Г. Сс. въ Ро* Такъ. — *Вп. А. Мѣ. въ Лу. н.* Одержано. — *Вп. Ю. Гв. въ Го.* Одержано.

„Henneberg-Seide“

von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.** 7 (1)

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Надѣслане

За-для оминеня помылокъ при замовленяхъ на пиво одомунецке зъ бровару мѣщаньского въ Оломуци въ бутелькахъ оріґінальныхъ або въ бочкахъ, якъ також всякій роды вина просимо уважати на нашу фірму и точну адресу: Макесъ Вікседь и Сынъ ул. Краковска 14. Телефонъ Н-ръ 97. 156 4—5

Зміна льокалю.

найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесенный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1, у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонковъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

ч. 1. Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка**

Кавчуковый плястеръ

на нагнѣтки. Пластеръ той не мѣстить въ собѣ нѣякихъ шкодныхъ анѣ драстичныхъ складниковъ и дѣлає скоро, певно и лагодно, не выкликуючи нѣякого болю. ЦѢНА 30 кр. 14

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 156—7

БРИТВЫ знаменитй англійскій и съ Солингенъ знаку „близьнята“ (подъ гваранціею) по зр. 1·50, 2, 2·50, и 3·—, Паски до братовъ, пенадѣ и чарки до мыла
поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
4955

10.000 капелюховъ

соломяныхъ одержавъ Магазинъ Модъ

Рожи Чачкесъ

Львовъ, площа Цлова ч. 2 [побочь ц. к. Коморы].

Цѣны зачудовуючо низькй, такъ що я є въ можности продавати водъ 1 зр. 50 кр. убраный капелюхъ. Замовленя зъ провінцій выконую до 24 годинъ.
168 1—2

Що?

Можь набути въ Заведеню Переплетничомъ

М. Спожарского и Сына

у Львовѣ, ул. Руска ч. 1.

АЛЬБУМЫ НА ФОТОГРАФІЇ
рѣжнои величины
ОБРАЗЫ ВЪ РАМАХЪ
до украшенн комнатъ
РАМЫ ДО ОБРАЗОВЪ
всякого рода и величины
ЛИСТЫ ЗЪ КУВЕРТАМИ
въ портретомъ Т. ШЕВЧЕНКА
въ касеткахъ по 20, 30, 45, 85 и 120 кр.
ГАЛЯНТЕРІЙНІ ВЫРОБЫ
на подарунки
МОЛИТВОСЛОВЫ
врейскій, дамскій, для дѣтей и мірянъ
КНИГИ
до всякого домашного и урядового ужитку
КНИГИ ЦЕРКОВНІ
всякого рода
ЄВАНГЕЛІЯ
нового выданя, малого формату.
ДРУКИ МЕТРИКАЛЬНІ.

До переплету

принимає ся всякй роботы вподячй въ кругъ переплетництва.

Всякй замовленя вдворотною почтою. 62 26—30

МУЖЕСКУ Безсильность 344

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескй силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высилає ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Biercy's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

О ПОЛОВИНУ

ЗНИЖЕНІЙ ЦѢНЫ

на давнѣйшй томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I.—XX. включно, чи хто купує разомъ чи повдинчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Згодошуватись треба просто до Адміністрація Наукового Товариства им. Шевченка у Львовѣ.

Знижена цѣна всѣхъ 20 томовъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

D. R.-G.-M. 86614. Ц. к. австр. ик. уогср. патент.

Нова мужескость,

Нова рухливость и свѣжость,
Нове довѣре до себе,
Нова память,
Нова способность до працѣ,
Нове вдоводене

дає слабымъ мужчинамъ електрика. Той оживотворяючій елементъ вводить ся въ тѣло въ дуже легкій и научный способъ, чудною тѣлесною батерією д-ра Сандена въ формѣ пояса. Пацієнтовъ лѣчить она подчасъ сну.

Д-ра Сандена

Електричный поясъ

лѣчить

цѣлкомъ певно

ревматичне запаленє вставовъ, ревматичній болѣ всѣхъ членовъ, нервозность, безсонницю, бракъ апетиту, инфлюенцу и морфінізмъ невральгію, истеричні напады, блѣдницю, параліжъ, недуги хребетного мозку, судороги, биття серця, наплывъ крови до головы и ин завороты, ипохондрію, астму, шумъ въ ухахъ, зимнй руки и ноги, нічні поты, шкбрні хороби, вонючій воддыхъ, кольки, бѣль зубовъ, жѣночій слабости.

Де нѣчо вже не помогло, пробуйте

Д-ра Сандена

електричного пояса

всѣ ослаблені мужчины, жѣнки и дѣти повинні носити електричный поясъ д-ра Сандена. 159 1—1

Цѣна за штуку только 5 зр. вольне водъ ціа и порта за зъ-горы присланй грошй, за послѣплатою о 30 кр. больше; замовляючій не може проте понести жадныхъ додатковыхъ коштовъ. Розсылка ся дискретно., — Достати можна лишь у:

F. Epstein,

Dresden — A., Zöllnerstr. 35

Оповѣстка.

Маємо честь повѣдомити Р. Т. Публику, що вже выйшовъ зъ друку новый зборникъ поезій д-ра Івана Франка п. н.

„Мій Ізмарагд“.

Зборникъ выдало товариство „Академічна Громада“ своимъ накладомъ, а чистый доходъ зъ розпродажи призначило на фондъ запомоговый товариства. Зъ уваги на благородну цѣль выдання маємо повну надѣю, що Р. Т. Публика подопре нашй змагання и лучачи utile cum dulci розкупить скоро цѣлый накладъ. Выдане зроблене на дуже краснбмъ папери и вразъ зъ хорошою оправою въ полотнѣ и позолочеными вытисками коштує безъ пересылки 1 зр. 20 кр зъ рекомандованою пересылкою 1 зр. 40 кр. Книжка выносить 174 стор. друку малои вісѣмки. Она повинна находити ся на столѣ кождого интелігентного Русина. Зъ замовленями просимо звертати ся до тов. „Академічна Громада“ у Львовѣ, Ринокъ число 10.

За выдѣлъ товариства: Володимиръ Гнатюкъ, голова; Володимиръ Старосольскій, писарь.

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русиновъ
Цѣна 1 ор

Достати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Сего лѣта отвираємо
фабрику нашого
філіяльного осѣдку
въ Австр. Одерберзѣ
для переробки рѣпаку, льняного сѣмени и пальмовыхъ зеренъ.
Сполучене Вроцлавске акційне товариство фабрикъ оливы, Вроцлавъ. 166 1—3

Кароль ҐОСТИНЬСКІЙ явный спольникъ фірмы

К. Ґостиньскій и І. Альсъ

у Львовѣ, пл. Галицка ч. 3. (Телефонъ н-ръ 537).

яко єдине Выс. ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПСТВО ПОВНОЧНО-НѢМЕЦК. ЛЛЬОИДА

въ Бремѣ — продає карты корабельнй выѣзджаючимъ въ краї заморскй и удѣляє всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и пакуковъ 3—5 разъ мѣсячно до Америки повночной, Аргентины, Бразилії, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ.

НАЙБЛИЗШЕ

Тягненє 2-го мая

лишь 3-ма зр. мѣсячно

грає ся на слѣдуючихъ пятьохъ льосахъ въ

13 тягненяхъ рочно

и по цѣлковитомъ сплаченю одержує ся за тыхъ пять льосовъ:

Головна выграна:	
100.000	франк.
75.000	„
30.000	„
35.000	ліровъ
20.000	„
35.000	зр.
20.000	„
10.000	„
и т. д.	

1 італь. льосъ хреста
1 серб. 10 франковый державный льосъ
1 австр. льосъ хреста
1 угорск. льосъ хреста
1 льосъ на будову катед.

Кождый льосъ мусить бути разъ а може бути и два рази вытягненый.

Право грати мае ся по зложенню першои раты.

Я даю всѣ тй 5 льосовъ разомъ за 23 мѣсячныхъ ратъ по 3 зр. або за 17 мѣсячныхъ ратъ по 4 зр.

Тягненя:	
2	мая
13	мая
1	липня
1	серпня
1	вересня
1	вересня
13	вересня
2	листопада
2	сѣчня
14	сѣчня
1	лютого
1	марта
1	марта

При замовленю прошу прислати почтовымъ переказомъ першу рату и 20 кр. на порторій. Дальшй выплаты для мене можуть водбувати ся безъ оплаты порта у всѣхъ ц. к. почтовыхъ урадахъ.

Календарь льосованя за рокъ 1898 гратісъ

Всѣ банковй припорученя выконують ся скоро и докладно.

S. KAUDERS

передтымъ W. J. Guth & Comp.

Bank- und Wechslergeschäft

Wien, I. Schottenbastei Nr. 14. 165 1—3

ЮЛІЯНЪ ПАНЬКЕВИЧЬ

Артистъ-маляръ

въ КУТАХЪ

выконує всякй працѣ входячій въ обсягъ его заводу въ кождбмъ жаданбмъ стилю побля власной композиціи, якъ: образы, портреты, украшеня стѣнъ, такожь реставрація старыхъ образовъ; приймає до выконаня зъ дерева и позолоченя иконостасы, олтарѣ, киоты, и т. д. и т. д. побля власныхъ оріґінальныхъ плановъ — солідно и по умѣркованой цѣнѣ 7—?
96

Д-ра ЛЯМАНА

Какао зъ поживными солями
(за 1/2 кільо 2·25 зр.) и
Чоколяда зъ поживными солями
(за 1/2 кільо 1·60 зр. и 1·40 зр.)

Названй такъ тому, бо до нихъ доданый дуже важный екстрактъ водживляючихъ солей рослинныхъ, котрй дуже граютъ важну ролю въ вытворѣ крови и розвою костей, а окромъ того въ дуже милый способъ дѣлає на смакъ. Въ наслѣдокъ того, якъ такожь и зъ тои причины, що при выробѣ уживають ся лишь найлягкотнѣйшй сырй матеріяли, зъ старанным поминненъмъ звычайно уживаныхъ, а здоровлю шкодливыхъ алькалій мінерального походженя (потажь, сода, магнезія, амоняк и т. п.) узнано Какао и Чоколяду зъ поживными солями яко одиноко правдивй, тревалй и о высоко подпесеной поживности — препараты зъ Какао.

Екстрактъ поживныхъ солей рослинныхъ.
за горнець 1·25 зр.

є зъ вѣшного свого выгляду и способу уживаный, подобный до мясныхъ екстрактовъ. Споридженый зъ рослинъ особливо богатыхъ въ поживній соли, а призначеный на додатокъ до всякихъ зупъ, сосовъ, яринъ и т. п., щобы въ страваxъ збольшити для водживлюваня [вытворюваня крови и розвою костей] такъ важну присутность поживныхъ солей. Видаває дуже приятно на смакъ страв.

Домагати ся треба безплатнои брошуры водъ одинокого фабриканта; „HEWEL & VEITHEN in Wien, I., Schreyvogelgasse 3.

Купити можна въ Аптикахъ, лѣпшихъ торговляхъ кольоніяльныхъ товаровъ, дрогуеріяхъ и въ „Народній Торговли“ у Львовѣ, ринокъ число 36. 119 8—8

Въ цѣсурядѣ патен товомъ вписано подъ охоронною маркою ч. 3168.

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ

Львовъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковій.

Продає дешевше нѣж всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлічне, выробы цементовій и штайнґутовій, огнетревалу папу дахову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожь взагалѣ **всякій матеріялы будовляній** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетоновыхъ и крытя даховъ дахбнкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ н-ръ 460. 121 30—?

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручає

своє переплетниче и ґалянтерійне заведене

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Подоймає ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Мапъ, Дипльомовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

„THE GRESHAM“

Найстарше и найбогатше Товариство обезпечень на житє въ Лондонѣ.

Найнизша премія. Велика дівіденда.

Информацій удѣляє, проспекты и тарифу розсылає franco. 131 8—10

Антоній Кофлеръ

у Львовѣ, улиця Браєрбвска число 14.

Рокъ заснованя 1892

Поручики для ц. к. конбвъ Пов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты ам.

ТОВАРИСТВО
ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Вч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріатами всѣхъ трехъ епархій, обезпечає будынки, уряджена домашне, скотъ, господарскй знаряды, збоже въ зерни и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-ый рокъ своєи дѣяльности зъ збольшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачені шкоды до конца 1897 року 430 100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, условя обезпечень користнй, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра“ принимає Банкъ краєвый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товаристві взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дає найкористнѣйшй условя, представляє своими значными фондами найбольшу ґарантію, и выдає полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляє пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцію або порукою двохъ водповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймає вкладки до опроцентованя водъ членовъ и третихъ особъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку достати може только членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информацій удѣляє Дирекція листовно. 34 10—25

Зголошеня о удѣленє аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентовъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (домъ „Просвѣты“.)

Информація и посередництво до вакансій заключеня обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

За певну и добру льокацію

поручаємо

4½% листы ипотечній
4% листы ипотечній коронові
5% листы ипотечній премійованій
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% облїґаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облїґаціи пропінаційній

и всякй ренты державній

Тй паперы продаємо и купуємо по найточнѣйшомъ курсѣ деннбмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и водділъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковомъ. 374 [3]

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськон. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, подъ зарядомъ Іоакима Гренька.

Ч. 78. Львовъ, Пятница 10 (22) Цвѣтня 1898 Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю и въ перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:	за границы:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попереднє застереженє. — Рекламація неопечатаний вѣльный вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайно приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчного инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсѣлане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ отишка.

Въ справѣ выбору посла въ окрузѣ Бучачь-Чортковъ.

Якъ вѣдомо нашимъ читателямъ — рускій повѣтовій комітеты выборчій бучацкій и чортковскій скликали на по святахъ передвыборчій зборы — до Бучача на 20-ого а до Чорткова на 22-ого н. ст. с. м. — и запросили на сій зборы п. Романчука, узнавши его кандидатуру въ тѣмъ окрузѣ за едино пожадану.

Отже въ Бучача одержуемо про позавчерашній зборы таку вѣсть:

„Дня 20 н. ст. цвѣтня вѣдбули ся въ Бучачи першій загальній передвыборчій зборы. На зборахъ явивъ ся бувшій посолъ соймовий п. Іосифъ Гурикъ. Проф. Романчукъ, зъ причины занедужаня, не мѣгъ прибути. Хотяй вызначеный на зборы день бувъ першимъ днемъ сегорѣчнои такъ опѣзненои весны, зборы були досыть численній. По нарадѣ **зборы приняли одноголосно кандидатуру проф. Юліяна Романчука.**“

Не сумнѣваемось, що и нинѣшній зборы въ Чортковѣ ухвалять кандидатуру проф. Романчука.

Проф. Романчукъ — якъ вѣдомо — бувъ кандидатомъ рускимъ на той округъ и въ часѣ торѣчныхъ баденѣвскихъ загальныхъ выборѣвъ. При выборѣ посла дня 16 н. ст. марта результатъ голосованя бувъ ось-якій: На 461 управненыхъ до голосованя голосувало 441 выборцѣвъ; абсолютна бѣльшѣсть 222. Ставали два кандидаты: Романчукъ и дѣдичь Корнило Городиский. Въ Бучачи дѣставъ Романчукъ 87 голосѣвъ а Городиский 154; въ Чортковѣ Романчукъ 82 а Городиский 118, — разомъ Романчукъ 169, Городиский 272 голосѣвъ.

Розумѣе ся, якъ бы не баденѣвскій цыганьства та насильства — результатъ бувъ бы инакшій, зовсѣмъ противный. Якъ всюда, такъ и въ тѣмъ окрузѣ баденѣвска система и польско-шляхотска коррупція выправляли справдѣшній оргіи.

„Въ день выбору посла зъ IV. курій въ Чортковѣ — писавъ о. Н. Галущиньскій въ „Дѣлѣ“ — ходили густій патрулѣ жандармѣвъ по мѣстѣ та арештували нашихъ выборцѣвъ одного за другимъ, а дѣяло ся се въ той способъ, що шайка жидѣвскихъ урядникѣвъ нападала на поодиноко вказаныхъ честныхъ селянъ-выборцѣвъ, а жандармы сейчасъ тыхъ выборцѣвъ арештували... Головный наглядъ надъ цѣлымъ выборомъ посла въ сали обнявъ жидъ Дудьо Гіршгорнъ зъ Джурина, головный стовпъ кождои акціи польскои въ повѣтѣ. Дудьо, держачи въ руцѣ картку паперу, на котрѣй мавъ якѣсь записки, и зъ найрогантнѣйшою міною станувъ собѣ побѣчь ц. к. старосты на вызначѣмъ мѣсци коло комісіи. При покликуваню выборцѣвъ до голосованя давала ся для жидѣвъ та хрунѣвъ всяка почесть и свобода; коли-жь покликали котрого зъ нашихъ выборцѣвъ-селянъ, а выборець бувъ тутъ, а не въ арештѣ, то голота жидѣвска кидалась на христіянина наче собаки, щобы выдерти у него карту. Представленя, прозьбы о справедливѣсть були нѣ на що... Одному мазурови изъ Слободки, що державъ зъ рускими селянами, выдерли одну, вѣдтакъ другу картку. „Schwycili mnie – розказувавъ вѣнъ выборцямъ – jak carci dusę. Zaciągnęli do kancelaryi, co psytyka do pana starosty. Tutaj rozksyzowali mnie jak Chrystusa Pana. Psycisnęli mnie do ściany. Jeden tsymał za jędną rękę, drugi za drugą, a selma parch Dudio wydarł odemnie kartkę!“ Другому выборцеви, Яворскому зъ Романѣвки, выдирали жиды картку три разы разъ-по-разъ и знищили ей въ очахъ цѣлои комісіи!“ и т. д. А кѣнчивъ свое письмо о. Галущиньскій словами: „Констатую: паньскій кандидатъ побѣдивъ нашого лише черезъ терорнамъ, пѣдкупство и можливу неправду!“

Подѣбно дѣяло ся и въ Бучаччинѣ.

Теперь гр. Бадені, виновникъ кровавыхъ выборѣвъ, упавъ „со срамомъ“, за нимъ потягъ и его „мальованый“ намѣстникъ кн. Сангушко, — настали новій люде: у Вѣдни гр. Тунъ, у Львовѣ гр. Пінінъскій. Не вже-жь бы и нинѣ, по стѣлькихъ нещастяхъ спровадженыхъ на край и на державу баденізмомъ, мавъ и на дальше консервувати ся той огидный, пѣдлый баденізмъ? Хочемо не вѣрити въ то. Хочемо вѣрити, що комісарскій цыганьства и насильства, выборчій розбоѣ, крадежи голосовъ зъ урнъ, пѣдкупства выборцѣвъ въ канцеляріи самого ц. к. старосты – чей уже вразъ изъ гр. Баденімъ вѣджили свій вѣкъ... Розумѣе ся -- нема надѣѣ, щобы зъ польско-паньскои стороны залишено тоту грубу деморалізацію выборцѣвъ пѣдкупствами та розпоюваньемъ, але се вже дѣло одноі зъ двохъ борючихъ ся сторѣнъ — и противъ самои огиды деморалізаційнои, безъ рѣвнобѣжнои безправности та безъ насильства властій адміністраційныхъ — мы вже будемо давати собѣ раду. Русины прецѣнь нѣколи й не жадали вѣдъ правительства чогось бѣльше, якъ лишь обективности, а не топтаня закона для пѣдпоры верховодячои въ краю партіи польско-шляхотскои...

Польскимъ кандидатомъ на округъ Бучачь Чортковъ есть маршалокъ бучацкій бар. Маріянъ Блажовскій. Do Słowa polsk-ого телеграфують зъ Бучача, що вчера вѣдбули ся тамъ зборы маршалковского комітету [въ котрѣмъ нѣбы взяло участь 100 людей мѣжь тыми 80 селянъ] и одноголосно поставили кандидатуру бар. Блажовского.

Якъ вѣдомо нашимъ читателямъ — центральный польскій комітетъ спонукавъ кс. Громницкого вѣдступити вѣдъ своеи кандидатуры нѣбы длятого, що до аґітаціи противъ него вмѣшало бы ся [sic!] руске духовеньство, котре его не любить. Ну, намъ здае ся, що сей мотивъ есть лише покрывкою властивои причины, а именно, що бар. Блажовскій може на выборы сыпнути бѣльшу суму, анѣжь кс. Громницкій, котрый и такъ потребуе грошей на инші боки... [Кажуть, що якъ-разъ въ часѣ опорожненя мандату зъ бучацко-чортковского округа гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій засватавъ бучацкого пана маршалка зъ якоюсь старшою вѣкомъ, але богатою панною Вѣрменкою.] Звѣстна-жь рѣчь, що у всхѣдній Галичинѣ кандидатура зъ рамени центрального польского комітету цѣнить ся грошевою спромогою кандидата — та й комітетъ той прецѣнь знае, що руске духовеньство „вмѣшуе ся“ до аґітаціи противъ якого-небудь кандидата накидуваного народови шляхтичами и рабінами зъ того комітету...

Такъ справа кандидатуръ въ окрузѣ Бучачь-Чортковъ е уже ясною — а въ наслѣдокъ того ще бѣльше закипать робота аґітаційна.

Нехай же-жь Русины въ обохъ повѣтахъ — якъ интеліґенція такъ и селяньство та мѣщаньство — доложать всѣхъ силъ, щобы зъ сего выбору посла выйти побѣдоносно. Сего вымагае добро рускои справы и честь народа — а за такимъ кандидатомъ, якъ высоко-заслуженый для рускои справы проф. Романчукъ, варта поборотись, варто принести въ жертву хочь-бы и найбѣльше труду!..

Проекты законовъ угодовыхъ.

Дня 20 с. м. правительство внесло въ радѣ державнѣй комплексъ проектовъ вѣдносячихъ ся до вѣдновленя угоды зъ Угорщиною. Всѣхъ проектовъ есть 22, а можна ихъ подѣлити на слѣдуючій категоріи: проектъ до реформы консумційныхъ податковъ, цлового и торговельного трактату, змѣны статута Австро-угорского банку и реформы валюты.

Першій проектъ дае австрійскому правительству повновласть заключити въ Угорщиною умову въ справѣ цѣлковитого стягненя державныхъ нотъ. Доси стягнено вже ихъ на квоту 200 міліонѣвъ, а лишило ся стягнути ще 112 міліонѣвъ. Въ дни заключеня умовы центральна каса державна застановить выдаване державныхъ нотъ и обѣгъ пятокъ та пятьдесятокъ *сконтинґентуе ся* на тую ихъ суму, яка въ тѣмъ дни знаходить ся въ циркуляціи. Попсованій старѣ ноты буде можна мѣняти на новій, зъ тою рѣзницею, що заступлять ихъ ноты десятькороновій, котрыхъ выдасть ся на квоту 160 міліонѣвъ коронъ, и пятькороновій срѣбній монеты, якихъ выбють на загальну квоту 64 міліонѣвъ коронъ.

Звязь, яка истнуе мѣжь довжными квітами жупными [Salinenscheine] и державными нотами, мае бути знесена. Міністеръ фінансовъ одержить уповажнене сплатити у вѣдповѣднѣмъ часѣ жупный довгъ, чи то въ цѣлости, чи частями.

Дотеперѣшну австрійску валюту заступае вѣдъ 1-ого сѣчня 1899 выключно коронова валюта. Цѣла господарка державна, рахунки въ урядахъ и публичныхъ касахъ будуть вести ся въ короновѣй валютѣ. Те саме вѣдносить ся до всѣхъ институцій зобовязаныхъ до публичного здаваня рахунковъ. [Міністеръ фінансовъ въ порозумѣню зъ міністрами торговлѣ и зелѣзниць буде мѣгъ позволити приймати у всѣхъ або въ деякихъ публичныхъ касахъ не лишь инші краевій монеты не короновои валюты, одинъ зъ тыхъ, що мають ще серце въ грудяхъ, не дивлять ся передовсѣмъ за грѣшми и ажь потѣмъ ставляють людске житє на вагу.

Вѣнъ и вона.

Гумореска *Ольги Кобилянськои.*

(Дальше.)

(*Вѣнъ у себе, вдоволеный.*) Я вже знаю, хто вона. Походить зъ Малоросовъ [ха-ха-ха! а я — Нѣмець!], есть донькою якогось зубожѣлого дѣдича и зве ся Софія Дебріянович. Що за дивне-дивне имя! Властиво повиненъ я бувъ сооѣ самъ подумати, що вона не Нѣмкиня, бо въ неи и выглядъ не нѣмецкій, а еманципованій вони всѣ, тій велико-мало-бѣло-etc.-Россіянки!

Супокѣй и певнѣсть ей ества вражають мило, але вона, здае ся, сумна. Та о скѣлько я про Русинѣвъ чувавъ, то вони всѣ такій здесперованій; спонукуе ихъ до того безъ сумнѣву ихъ політичне положене. Впрочѣмъ то народъ такій... гмъ... такій... чи не такій, якъ Болгаре и Сербы, и саме теперь на початку справдѣшного розвою и цивілізаціи? Менѣ вѣнъ симпатичный, а може и не безъ будучности. Про нихъ говорять, що вони вѣджывають лише тодѣ, коли говорять про минувшѣсть и коли гуляють свои національній танцѣ, та що ихъ народна поезія прекрасна и дуже богата. Ну, про ихъ поетѣвъ незвѣстно намъ нѣчого, а вони самі не старають ся, щобъ мы дѣзнали ся щось про нихъ. Мабуть не честилюбивій.

Зъ выимкомъ Полякѣвъ, менѣ всѣ Славяне симпатичній. Я незвычайно цѣню и люблю літературу велико-россійску. Возьмѣмъ лишь на розвагу такого Толстого. Чи не Магамедъ вѣнъ якогось рода? Цѣкаво, чій свѣтъ побѣдить: чи его, чи Ніцшого. Менѣ видить ся, що его, и що надъ Ніцшимъ перейдуть мабуть вже незадовго до дневного порядку. — Розумѣе ся, що вона буде знати Толстого; чи знае „Крейцерову сонату“? Ну, ся соната насуває вже думокъ не абы-якихъ, а въ душѣ оставляе tabulam rasam, особливо-жь у жѣнокъ. Den Kuckuck aber auch щось такого писати! Нѣмецкій умъ не сотворивъ бы чогось подѣбного, вже зъ огляду на своѣ соромливе жѣноцтво... Не знати, чи вона знае нашого модного пророка, примѣромъ его: „Also sprach Zarathustra“. Одушевляти ся нимъ не повинна, бо вѣнъ каже на однѣмъ мѣсци: „Якъ идешь межи жѣнки, то не забудь батога“.

То въ мене значить: говорити „выразно“! Ити н. пр. менѣ до неи зъ батогомъ, передъ ей нѣжну, тиху истоту станути зъ батогомъ, немовь той переможець звѣрѣвъ передъ бестіѣ, що скрегочуть зубами. Нѣ, Заратустро, феноменальне зъявище есть твій творе ь, але тутъ зблямувавъ ся вѣнъ фатально. Вже якъ е, такъ е, але жѣнки таки нѣжна раса, а коли вони въ неодномъ не выкѣничей и не дозрѣлій, то винуватій тому лишь мы самі, ихъ паны и ихъ оборонцѣ.

(*Дивить ся на годинникъ.*) Вже пѣвъ до четвертои. Адже я мушу вже ити до шпиталю! Коли-бы менѣ нинѣ та операція тамъ удала ся, я бувъ бы гордый, гордый якъ царь! (*Дивить ся крѣзь вѣкно.*) Якъ же мрачно и вогко на дворѣ, якъ сумно и безвѣдрадно! Певно буде падати дощь або й снѣгъ. Чи вона й нинѣ прийде? Вона выглядае такъ, якъ бы могла вѣдважитись на таке. Ну, остаточно нехай вже буде, якъ буде, але ити менѣ треба.. Коли-бы менѣ нинѣ та рѣчь тамъ удала ся, то я бувъ бы гордый якъ царь...

Теперь не стрѣну ей вже въ парку, а хотѣлось було менѣ побачити ей нинѣ...

*

(*Вона въ себе дома, притиснувши чоло до шибы вѣкна.*) Нинѣ веремя таке непривѣтне и вогке, годѣ ити на проходъ. А я такъ привыкла до того всего: чоловѣкъ справдѣ погана истота привычки. Однакъ... такій старый паркъ то краса не абы-яка. Тѣ препышній старезній дерева, що тамъ ростуть, а вѣдтакъ тѣ рѣзнородній осѣнній барвы листя... Золотаво-жовте змѣшане зъ зеленю або жовточервоне мѣжь зеленю, вѣдтакъ темно-зелене, а зъ-далека и темно-синє.. Въ цѣлѣмъ парку величный супокѣй, хвилями шелестъ и шолопане птахѣвъ мѣжь листямъ, мѣжь галузвмъ, и гра свѣтла, десь-не-десь опѣзненый цвѣтъ рожѣ и запахъ вѣдцвитаючихъ астеръ...

Я люблю природу и въ днихъ буденныхъ, а найбѣльше тамъ, де не безчестять ей оглядачѣ, де не чути въ рѣзныхъ варіянтахъ: „дуже гарно“ або „дуже погано“.

Въ парку уявляю собѣ, що я въ лѣсѣ, потапаю въ мрѣяхъ и лише поодинокій гостѣ пригадують менѣ, що то не лѣсъ.

Вѣнъ...

Вѣнъ точный, якъ я. Вѣнъ лѣкаремъ при шпиталю. Якъ то все можна нераз припадкомъ дѣзнатись. Нинѣ приносить менѣ листоносъ рекомандоване письмо. Пѣдчасъ коли я пѣдписувала рецепісъ, складавъ вѣнъ [люблю его, того старого Нѣмця] листы. Я кинула припадкомъ на одно письмо окомъ и читаю не надумуючись: „Ернестъ Ріттеръ, Med. Doktor, Spitalarzt, hier.“

— Що се за лѣкарь? — спытала я у старого, паленѣючи зъ Богъ зна' якои причины.

— Новый, — вѣдповѣвъ вѣнъ.

— Старый? — пытаю

— Нѣ, противно, молодый. Цѣлкомъ молодый, гарный чоловѣкъ, вѣдай въ Градця. Чи не знакомый вамъ?

— Нѣ...

— Вѣнъ дуже голосный лѣкарь. Вѣнъ

Що я сама нинѣ не можу пройти ся, т. е. туды не можу пѣйти! Бо выйти мушу, сякъ чи такъ. Мушу ити на вечерокъ у панѣ презесовои К. Посылае сеся сердечна дама два разы по мене, щобъ я конче прийшла и не бракувала й сего року въ ей выбранѣмъ кружку. Не бракувала!

Добре ѣй жадати чогось подѣбного вѣдъ мене, але нинѣ не веремя на мою недугу, а вона певно буде мене зновь молити, щобъ я ѣй щось заспѣвала. Розумѣе ся, цѣлкомъ такъ, мовь-бы я була до того вѣдповѣдно настроена.

Боже мій, Боже! що то власне люде не повѣрять чоловѣкови нѣколи! ха-ха! я спѣвати! Може ще Шумана або Мендельзона або надто тыхъ кокетливыхъ мазурокъ Шопена, котрыми она нѣбы „упоюе ся“... Нѣ, вже сій пѣснѣ не пройшли бы монхъ устъ, хиба якій инші. На прикладъ яка сумна, сумна думка...

(*По хвилинѣ дразливо.*) Що за безумство, що я про него думаю! Менѣ видить ся, що и вѣнъ тамъ буде! Якимъ чиномъ мѣгъ бы вѣнъ тамъ взяти ся? Менѣ не звѣстно, щобы въ остатнѣмъ часѣ запризнавъ ся тамъ хто изъ „новыхъ“. Правда, я въ нен не була вже зо три мѣсяцѣ и не можу знати, чи тамъ не приймають зновъ кого нового. Впрочѣмъ — я не мала бы нѣчого противъ того, коли-бы тамъ и вѣнъ бувъ. Мала бы передовсѣмъ нагоду перекопати его, що не приходжу до парку задля него. Впрочѣмъ я игноровала бы его въ повнѣмъ значѣню слова.

(*Знов по якійсь хвилинѣ.*) Въ якій безумства загонюю ся я! А то менѣ здае ся, що

але також чужі монети и инші платничі средства.] Що до зобовязань, пôсля котрих довжникъ мае платити металевою монетою, правительство в тои гадки, що можна платити не лишь золотомъ, але и срêбными монетами. Цлові оплаты мають на дальше доконувати са старыми австрійскими золотыми гульденами. До иншихъ золотыхъ або срêбныхъ треба буде доплачувати вôдповêдный додатокъ.

Найважнêйша змêна въ угодê мêжь обома половинами державы вôдносить ся до Австро-угорского банку. Его реорганізація мае бути така основна, що змêнить ся характеръ цêлои институціи. Змêны полягають ось въ чôмъ: 1) Обê половины монархіи мають бути въ банку рôвно заступленi. 2) Инша, мêжь до теперь, буде компетенція губернатора банку, обохъ віцегубернаторôвъ генеральнои рады и обохъ дирекцій, у Вêдни и въ Пештê. 3) Вплывъ обохъ правительствъ на банкове дêловодство буде розширеный. 4) Розширеный буде обсягъ дêлания банку. 5) Змêненi будуть фінансовi условия привілею.

Держава винна Австро-угорскому банкови 80 міліонôвъ. Довгъ сей зредукуесь на 30 міліонôвъ злр., а то въ слêдующій способъ: Австрійске правительство заплатить банкови 30 міліонôвъ злр. золотомъ, а банкъ вôдпише на конто державного довгу зо свого фонду резервового тôлько злр., кôлько треба буде, щобы решту державного довгу зредукувати на 30 міліонôвъ злр. На сплату тои решты заплатить угорска адміністрація державна австрійскôй адміністрацiи 9 міліонôвъ злр. въ 50 рôчныхъ безпроцентовыхъ рôчныхъ ратахъ. Якъ довго тревае новый привілей, не буде Австрія сплачувати 30 міліоновои решты довгу въ банку.

Цлова и торговельна угода буде заключена на часъ вôдъ 1 сêчня 1899 до 31 грудня 1907. Сли не наступить выповêдь, то угода тревае дальше вôдъ одного десятка лêтъ до другого. Выповêдь мусить бути зроблена найдальше до кôнця передпослêдного року. Въ такôмъ случаю мусять сейчасъ розпочати ся новi переговоры. Вôдъ спôлнои цловои границê выключенi вôльни склады въ Трiестê и Рiцê [Фіюме]. Обê половины державы зобовязуютъ ся до спôльныхъ переговорôвъ, въ цêли утворення спôльнои тарифы цловои и до заведення ои найдальше до кôнця 1902 року. Якъ бы до того часу неможь було завести дефінітивнои цловои тарифы, мае бути установлена тарифа провізорична.

Оборотъ мелива млывôвъ въ цловôй области, котрi мелять заграничне збôже для експорту, зносить ся вôдъ 1 сêчня 1899.

Головнi лінiи зелêзниць обохъ половинъ монархіи мають бути однако трактованi, о скôлько того вымають загально комунікаційнi и вôйсковi интереси. Тайнi тарифовi стопы мають бути знесенi.

Помочи консулятôвъ буде мати право домагатись не лишь міністеръ торговлê, але и міністеръ рôльництва. Оба міністерства будуть мати право висылати на свôй коштъ фаховыхъ справоздавцêвъ для студій заграничныхъ вôдносинъ. Державна статистика торговельна мае бути такъ зреформована, що будуть збиранi не лишь даты вôдносячi ся до торговлê зъ заграницею, але також мêжь обома половинами державы.

Обê половины державы мають право продавати сôль для худобы по зниженôй цêнê.

Звороты податкôвъ и бонiфікацiи за вывоженi продукты мають обê стороны побирати на свôй власный рахунокъ. Те саме вôдносить ся до експортовыхъ премій.

Що-до транспортôвъ худобы новый проектъ постановляе: Звêрята и звêрячi продукты походячi въ одной части державы не будуть въ другôй части трактованi такъ, якъ бы походили зъ иншои державы. Звêрята, котрi въ якôмъ мêсци одной половины державы узнано за здоровi, можуть безъ перешкоды перевозити ся въ другôй половинê.

Проектъ въ справê реформы консумцiйныхъ податкôвъ обôймае десять законôвъ и вôдносить ся до горêвки, пива, цукру и нафты.

Податокъ вôдъ пива и горêвки мае бути пôдвышеный вôдъ 1-ого вересня 1898. Въ мотивахъ сказано, що збôльшенe податку потрêбне на пôдвышенe платнê державныхъ урядникôвъ, и на покрытe коштôвъ, якi въ міністерствê судôвництва выкликала змêна процедуры, якъ також збôльшенe податковыхъ урядникôвъ черезъ податкову реформу. Окрôмъ того мае бути пôдвышена платня офіцирôвъ и вôйсковыхъ урядникôвъ. Всê тi новi выдатки обчислено на круглу суму 23 міліонôвъ.

Значныхъ жертвъ буде вымагати намêрене правительствомъ пôдпиранe интересôвъ рôльництва, промыслу, торговлê и ремêсла.

Зъ доходôвъ, якi принесуть згаданi пôдвышення податковi, передасть ся $10^1/_2$ міліонôвъ на користь краевыхъ фінансôвъ, увзглядниви до того ще се, що правительство задумуе утворити самостôйный буджетъ инвестиційный, обчислено всê новi выдатки на круглу суму 40 міліонôвъ. Зъ огляду, що правительство думае усунути доходы зъ льотерiи, зъ дневникарского и календарского стемпля, а се вынесе около 10 мілонôвъ, то будемо мати — зъ попередными 40 — до покрытя 50 міліонôвъ. Пôсля предложеного проекту, пôдвышенe податку вôдъ пива, горêвки и цукру принесе державê разомъ 46,933.000 зр. [$17+14^1/_2+15^1/_2$ міл.] Зъ того пôйде 3·8 міл. злр. на выконанe новыхъ законôвъ, $4^1/_2$ міл. злр. вôдпаде черезъ сподêванe зменшенe консумцiи, тожь на згаданi потребы лишить ся доходъ збôльшеный о 39 міліонôвъ злр. Зъ того выходить, що держава мусить ще розглянути ся за якимись новыми доходами.

Зъ $10^1/_2$ міліонôвъ, котрi будуть призначенi краямъ, припало бы Галичинê 1,759.700 злр. а Буковинê 195.800 злр.

Зъ рады державнои.

На вчерашнôмъ засêданю палаты послôвъ внесло правительство мêжь иншими проектъ закону о обезпецê почтового и телеграфічного персоналу на выпадокъ нещасть. П. Левицкій въ интерпеляцiи до міністра внутрêшныхъ справъ взывае правительство, щобы выготовило законъ о обезпецê приватныхъ урядникôвъ на старi лêта и о обезпецê ихъ вдôвъ и сирôтъ. Опôсля президентъ міністрôвъ и міністеръ судôвництва вôдповêдали на кôлька давнêйшихъ интерпеляцiй. Міністеръ судôвництва вôдперъ посуджуванe, мовь бы правительство при вымêрê справедливости вплывало на судьêвъ, та заявивъ, що суды е цêлкомъ независимi и нêколи не улягають нêякимъ вплывамъ.

Зъ черги приступлено до дебаты надъ внесенями на обжалованe гр. Баденього.

Першiй промовлявъ п. Айзеле зъ нêмецкого сторонництва людового. Обговорюючи Фалькенгайнове внесенe, обурюе ся бесêдникъ, що таку дивовижу пôдписало 60 послôвъ, зъ котрыхъ теперь нê одень не зважуе ся выступити въ еи оборонê; а вже найсумнêйша рêчь, що мêжь пôдписами находить ся назвиско чоловêка, котрый теперь засêдае на лавê міністрôвъ. Але щобы въ тôй сумнôй справê не бракло також и блазна, то на услуги вôддавъ ся тогдêшный президентъ палаты. Той чоловêкъ зъ кавчуку, зъ своими не до описаня смêшными мінами, зъ своимъ вêчнымъ вызываючимъ усмêхомъ, зъ широкою совêстею, мавъ чоло перевести всю фарсу аж до кôнця, а навêть ще дальше, бо у внесенiю Фалькенгайна не було бесêды про уживанe насильства, про поліцію, котрои президентъ палаты не мае права уживати. Се право прислугуе лише правительству. А що гр. Баденi нечуваным способомъ надуживъ сего права длятого треба его покликати до одвêчальности. Можна бы певне докорити менности, що выправляла крики; але тi крики були одинокимъ здоровымъ, приличнымъ голосомъ, якi въ тi памятнi падолистовi днi можна було чути въ палатê. Дальше збîшовъ бесêдникъ на языковi розпорядженя и домагавъ ся ихъ внесення. Вкôнци звернувъ ся до палаты зъ просьбою, щобы всê послы голосували за вôдосланемъ внесення до окремои комісiи.

Дальше говоривъ п. Гегеръ, тежь зъ нêмецкого сторонництва людового. Внесенe Фалькенгайна назвавъ замахомъ на конституцію. Треба — каже — разъ порêшити, чи маемо конституцію, котра шануе волю народôвъ, чи може першiй лêпшiй спровадженый зъ Галичины Полякъ мае позваляти собê переходити зъ иронічнымъ усмêхомъ до порядку дневного надъ почутемъ права, надъ законами и конституцiею. Нêмцê пôдняли рукавицю, кинену имъ Баденiмъ, и готовi вести борбу до кôнця, хочь бы держава мала розвестися на шматки; не они будуть за те вôдповêдати, а той чоловêкъ, що выкликавъ борбу. Фалькенгайнове внесенe було чимсь такъ нечуваным, що чудуватись треба, що тогдê не поплыла кровь въ парляментê. А того всего наробивъ Баденi. Судъ народу о нêмъ е такiй, що вôнъ належить або до криміналу або пôдъ карабiновôй кулê. Дальше звернувъ ся бесêдникъ до католицкого сторонництва зъ зазывомъ, щобы не опускало Нêмцêвъ въ хвили, коли всê нêмецкi сторонництва разомъ мусять тримати ся; для католицкого сторонництва нема мêсця на правици. Вкôнци бесêдникъ взывае правительство, щобы причинило ся до успокоення народностей въ Австрiи, а першимъ крокомъ на тôй дорозê мусить бути внесенe языковыхъ розпоряджень; въ противнôмъ разê борба е неминуча.

П. д-ръ Штравхеръ (дикій соціялістъ зъ Черновець) обговорювавъ выборчу систему въ Австрiи и домагавъ ся загального права голосования. Парляментъ е единымъ опертемъ для справъ національныхъ и свободы. У всêхôдныхъ краяхъ монархіи пануе хронічный голодъ, що змушуе селянъ до еміграціи, а податки идуть все въ гору. Перейшовши на надолистовi подêи, пригадуе бесêдникъ Полякамъ подôбнi подêи въ послêднôмъ соймê польскôмъ, котрый пôдъ напоромъ россійского войска бувъ змушеный до ухвалы, котра признала конець Польщê. А соймъ той мавъ також президентôвъ, котрыхъ назвиска кождый польскій патріотъ вымавляе съ проклономъ. Мали-жь бы теперь Поляки не голосувати за обжалованемъ? [П. Померъ кличе: Они выправляють Баденьому и Абрагамовичеви овацiи!] Бесêдникъ надêе ся, що и Русины будуть голосувати за внесенемъ. Языковi розпорядженя уважае вôнъ за безправнi и каже, що гр. Тунъ повиненъ пôти дальше, мêжь бар. Гавчь, коли хоче ладу и спокою въ монархіи.

П. Майредеръ зазначивъ мêжь иншимъ, що внесеня въ справê обжалованя міністр въ е занадто обмежений. На его гадку належало бы въ обжалованю навести окремо кожде убійство доконане Баденiмъ пôдчасъ галицкихъ выборôвъ, те міліонове обманьство, котрого жертвою е австрійскi громадяне, що платять податки, а ихъ грошê переходять до кишень шляхтичêвъ и сполученого зъ ними жидôвства. Крôмъ Баденього належало бы обжалувати ще и иншихъ, а передовсêмъ Фалькенгайна. Бесêдникъ радъ бы закликати до австрійскои шляхты: „Выкиньте того чоловêка геть зъ сего неповященого храму, котрый для него все таки е занадто святый; выкиньте его такъ, щобы розбивъ собê свôй політичный мозокъ и нêколи вже не вернувъ до сеи палаты“. Такъ само належало бы обжалувати Яворского, котрый мабуть бувъ авторомъ Фалькенгайнового внесення, коли не бувъ нимъ Гальбанъ. Також Абрагамовича належало бы посадити на лавê обжалованыхъ; его повинна палата бойкотомъ и погордою выперти въ палаты. Також Крамаржь повиненъ засêсти на лавê обжалованыхъ; дальше міністеръ скарбу Кайцль, котрый своимъ фінансовымъ выводомъ давъ доказъ, що традиціи Баденього хоче уважати за святi. Для такого чоловêка не лава міністерiяльна, а лава обжалованыхъ. [П. Гіртмайръ, антісеміть, кличе: Взагалê на лаву зъ нимъ!] П. Майредеръ закôнчивъ словами: Коли тутъ не найде ся бôльшости за обжалованемъ, то настане тутъ польска господарка, при котрôй въ Австрiи неможливый стане парляментаризмъ и взагалê управа. Тогдê австрійска держава стане надъ берегомъ пропасти и буде мусêла бути вдячною тымъ, що ви роздêлять мêжь себе.

По промовахъ пп. Пфершого, Шікера и Тірка, котрi врештê нêчимъ не були замêтнi, закôнчено засêданe и назначено слêдующе на нинê.

— —

Майже весь часъ вчерашного засêданя палаты послôвъ радила парляментарна комісія правицê. Розходило ся о голосованe католицкого сторонництва въ справê обжалования Баденього. Бар. Дiпавлi обстае при тôмъ, щобы внести умотивованый порядокъ дневный, а въ разê, коли бы его вôдкинено, не брати участи въ дальшôмъ голосованю. Въ такôмъ разê бôльшôсть противъ обжалования выносила бы лише три голосы; а легко могло бы статися, що навêть остала бы въ меншости, коли бы не явили ся всê послы чески и польскi. Правда, що внесенe на обжалованe міністрôвъ вымагае бôльшости голосôвъ двохъ третинъ; все-жь таки несмачно було бы для правицê осягнути лишь такъ малу бôльшôсть або навêть остати ся въ меншости. Конецъ кôнцêвъ нарада не довела нê до чого и мае вести ся дальше сегодня.

Про выгляды при голосованю пишуть: Католицке сторонництво имовêрно усуне ся вôдъ голосования. За обжалованемъ будуть голосувати соціялісты, нêмецкi людовцê, нêмецкi лібералы, антісеміты, вêрноконституційна бôльша посêлôсть и послы италійскi. Польскi людовцê и Стояловцê усунуть ся вôдъ голосованя. Разомъ числять на 181 голосôвъ за обжалованемъ, а на 187 противъ обжалованя, — очевидно въ такôмъ разê, коли бы явили ся всê Чехи и всê члены польского кола; однако богато Полякôвъ нема, длятого покликано всêхъ телеграфічно.

Коло польске мало онодгы нараду, на котрôй постановлено, щобы п. Яворскiй забравъ голосъ при дискусiи надъ внесенемъ на обжалованe Баденього, але не именемъ кола, тôлько якъ президъ парляментарнои комісiи правицê. Також и ческiй клюбъ постановивъ взяти участь въ дискусiи; имо-

---

мы могли-бъ зъ собою розмовляти дружно и що я тêшилась бы, якъ бы пôзнала его близше. Адже вôнъ обидивъ мене своимъ поведенемъ и тому я рêшила ся ему сказати, якъ каже десь на однôмъ мêсци Заратустра: Dein Mund ist nicht für meine Ohren!

Охъ яка нудьга и порожнеча! яка смутна и смертельнымъ смуткомъ! И я нудна. Властиво я въ безнадêйнôмъ, до критики успособленôмъ настрою, а думками — о Боже! — куды-бъ я не гнала, стрêчаю ся зо смертiю...

Котру менê сукню взяти? О, вже ясну певно нê. До мого смертельного гумору було бы се смêшно. Возьму чорну аксамітну сукню; вона лежить на менê прекрасно и тымъ не хибну анi супроти мого сумного настрою, анi супроти доброго смаку.

*

(*Вôнъ надъ вечеромъ у себе и въ лихôмъ гуморê.*) Се погане, мокре веремя! Новый капелюхъ збавивъ я собê и новi лишь передвчера куплений рукавички — den Kuckuck auch noch einmal!

Ну, але й бувъ се чудный выгадъ зъ моеи стороны шукати въ цêлôмъ парку якусь незнану кокетку. Я стаю цêлкомъ такимъ, якъ всê прочi, якъ та „товпа“, а що-найменше поводжу ся мовь гімназiястъ. Коли бы мене побачили мои поважанi товарищi, професоръ С. и та книжкова мумія, то не надумуючись нê хвильку сказали бы одноголосно, що я пропащiй сынъ. Але се наслêдки життя въ тôмъ гнêздi, що зве ся головнымъ мêстомъ и е лише мêшанниною найсмêшнêйшихъ и найнекультурнêйшихъ елементôвъ. Такъ; вôдъ шêстьохъ тижднêвъ пхав мене якесь лихо пôзнавати Русинôвъ и я потонувъ въ ихъ свêтê вже такъ, що зачинаю ихъ справами заниматися и вже проснувъ одного зъ тыхъ дикунôвъ, щобы навчивъ мене ихъ гіероглiфôвъ. Ха-ха! И на якого бêса знати менê ихъ языкъ? Менê, Нêмцеви, що перейде зо своею мовою цêлый цêтъ, а другого Гетого не найде въ жадноi літературê! — Ахъ, я вже просто здурêвъ и зачинаю пôддавати ся тôй грубôй силê, що грозить намъ десь въ неясноi далечинê, тôй Славянщинê.

Переживаю тутъ лишь самi прикрости та розчарования, фазы такi, якихъ пережити не надêявъ ся нêколи. И чи е справдê на свêтê поважнêйшiй чоловêкъ якъ я? Певно що нê, а таки поводивъ ся я нинê не якъ мужь науки и знания, а найменше вже якъ холоднокровный Нêмець. Передъ кôлькома днями удала ся менê одна операція, на котору не одинъ бувъ бы гордый, а нинê я лêтаю... o satis sapientiae...!

(*Пôвнêйше.*) Се лишь нудьга. Въ людсконôй натурê лежить уже то, щобы чоловêкъ мавъ якусь точку опоры; якусь перехôдну, малу, а все-жь таки „головну“ рêчь. Богу дякувати, що я доволê психольогъ, абы знати, що все, що мусить бути, е и en passant.

Нинê вечеромъ мушу переглянути написвший медицинськôй дêла. Вони лежать уже цêлый тыждень и я переглянувъ ихъ побêжно. Однакъ... чи належу я собê? Що вже чоловêкъ всего не переживае и при тôмъ зве ся ще свôбôдною людиною! Я невôльникъ моихъ ближныхъ и — пôдданый безумныхъ... нервôвъ. Теперь на прикладъ [а менê саме до того!] маю скинути зъ себе отсей собачiй настрôй, переодягнути ся, розумêесь, якъ найстараннêйше и йти до панê презесовои К. на якiйсь, чортъ зна' якiй вечерокъ. Чи-жь се не иронія? Ахъ, коли-бы я бувъ хочь мало-мало перечувавъ, що вона заатакуе менê заразъ по моêй першôй візитê своею симпатiею и затягне въ свôй чарôвничiй кругъ, то не була бы менê нêколи у себе бачила! И я себе пытаю: що, ради Бога, обходить мене те все? Чому мушу *я* туды йти? Ахъ, що вже чоловêкъ невôльникомъ, то справдê тôлько поезiи про се пиши!...

Найлêпше на цêлôй справê те, що тамъ зберe ся цêлый легіонъ бабства; про старi женьскi фрагменты вже й не кажу. Чого маю я мêжь нихъ явити ся? Чому саме я? Ха-ха-ха! яка вона хитра, та панê презесова — ну, але и я не впавъ на голову. Вôдъ молодыхъ буду держати ся въ резервê, старi бо менê ще завсêгды милêйшi, хочь переслêдують мене выпытуванемъ про симптомы холеры, такъ що вмерти можна вже зъ того самого.

(*По малôй хвилинê.*) Ну, вона також не буде лêпша... А що, якъ бы и вона тамъ була? Що за идея! Впрочôмъ чому бы нê? Адже менê незвêстнi знакомости тон старои Мінервы; я ще слава Богу въ ея раю новакъ. Впрочôмъ.. обходить мене те все страшно мало, а въ гуморê, въ якôмъ я нинê, нехай бы лишь яка тамъ спробувала ущасливити мене своею прихильностiю — тодê, êй Богу, нехай звучить се якъ хоче, скажу êй просто въ очи, якъ каже десь той сатана Заратустра: „Meine Ohren sind nicht für Ihren Mund!“

(*Дальше буде.*)

немъ клюбу мае промовляти п. Крамаржъ а въ разѣ потребы вызначить клюбъ ще одного бесѣдника.

Провбдники нѣмецкихъ клюббвъ опозиційныхъ радили надъ спбльною тактикою, якон мають держати ся при языковбй дискусіи.

Nar. Listy остро выступають противъ угодовыхъ проектбвъ и кажуть, що жадне сторонництво не зважить ся голосувати за нимъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

О Просвѣтно-економічнбмъ руху въ товмацкбмъ повѣтѣ подають зъ-вбдтамъ до „Свободы“ вбдрадний вѣсти.

Рухъ просвѣтно-економічный — каже дописуватель Н. Т. П. — ширшав у насъ безнастанно. Що разъ то новѣ повстають читальнѣ, крамы и касы позичковѣ зъ щадницями. Духовеньство, вынявши кблька одиниць, дуже ревно трудить ся, до читалень пильно приходить, веде рахунки крамбвъ, касъ. Въ многихъ мѣсцевостяхъ самѣ панъ-отцѣ стають за столами крамарскими и пбдъучують крамарѣвъ: такъ було въ Пбдпечарахъ, Вбльшаници, Острини и ин. Споры партійнѣ у насъ зовсѣмъ притихли. А найвбдрадніѣшою обставиною в се, що самѣ честнѣ читальники-селяне зъ тыхъ сѣлъ, де вже є читальнѣ, касы, крамы и видимый пожитокъ приносять, стають апостолами просвѣты и по ярмаркахъ, торгахъ, празникахъ и при иншихъ нагодахъ стараютъ ся заохотити своихъ братбвъ заводити у себе подббнѣ порядки. До такихъ сердечныхъ апостолбвъ просвѣты належать передовсѣмъ члены выдѣлу нашон філіи „Просвѣты“ пп. Иванъ Пирановскій зъ Тисьменицѣ, Иванъ Фостунъ зъ Букбвнон, Иванъ Кузьма зъ Олешѣ, Миронъ Терлецкій зъ Яцкбвки и инши. Завдяки сему мѣжь загаломъ селянъства есть значне заинтересованє справами просвѣтными и економічными, такъ що не тблько на вѣча господарскі, устроюваній філією „Просвѣты“, горне ся народъ дуже численно, але на кождбмъ майже вбдкрытю являє ся 300 до 500 народа, навѣть зъ подальшихъ сѣлъ. Отже есть оправдана надѣя, що по Великодни прибуде значне число читалень „Просвѣты“ въ нашбмъ повѣтѣ.

Не стану описувати давнѣйшихъ читалень, згадаю тблько про новѣйшій для заохоты прочихъ громадъ. И такъ:

Читальня „Просвѣты“ въ Букбвнбй, заложена недавно, розвивае ся дуже гарно. При читальни є каса позичкова. Душею читальнѣ есть бувшій учитель Иванъ Фостунъ, котрый вразъ зъ кблькома иншими громадянами дуже щиро дбае о розвбй читальнѣ.

Не малою заслугою сего щирого патріота есть и те, що въ сусѣдбмъ селѣ Петрилові основано при читальни „Просвѣты“ касу позичкову зъ щадницею. Не жалуючи труду, вбнъ провадивъ книги касовѣ и пильно пбдъучувавъ тамошныхъ читальникбвъ цѣлого дѣловодства. Честь ему!

Значный поступъ видно въ Острини вбдъ часу заложенія читальнѣ. Читальники пбдъ проводомъ свого ревного душпастиря беруть ся зъ благороднымъ завзятемъ до заведенія порядкбвъ. Читальня не тблько що недѣлѣ але вечерами майже кождон днины повна. Читальники не цурають ся нѣякихъ жертвъ для добра громады. Честный Онуфрій Сенюкъ вбдступае даромъ хату на читальню, а Сильвестеръ Доронюкъ на крамницю. Иншѣ не остають ся на боцѣ, жертвують значнѣ дары на крамницю и будову читальнѣ, ѣздять безплатно по товары до краму. Особливою дбалостію вызначають ся чч. Семань Волошинъ, Федбръ Сторожь и другѣ. Есть надѣя, що незадовго заведуть касу позичкову зъ щадницею и возьмуть ся до будовы дому читальняного. Если тамошнѣ читальники не остигнуть въ добрыхъ замаганяхъ, то Острина буде належати до найпорядніѣшихъ громадъ въ повѣтѣ. Тблько такъ дальше, братя! Годѣ тутъ поминути, що дуже заслужився ся коло основанія читальнѣ ч. Кирило Калинякъ.

Навѣть одна зъ найменшихъ и найбѣднѣйшихъ громадъ въ повѣтѣ, Юркбвка, не остае позаду. Мае читальню „Просвѣты“, крамницю, касу позичкову зъ щадницею; недавно закупили читальники кусень груntу и на нѣмъ стоить уже весь дубовый матеріялъ на дбмъ читальняный, даръ тамошныхъ читальникбвъ.

Недавно основана читальня въ Вбльшаници числить 126 членбвъ. Тамтого мѣсаца, пбдъ свѣтлымъ проводомъ своихъ панъ-отцѣвъ, отворили читальники крамницю, и она розвивае ся дуже гарно А позаякъ се одна зъ богатшихъ громадъ, то есть надѣя, що тамъ вскорѣ стане величавый будынокъ читальняный на огородѣ, дарованбмъ на сю цѣль ч. Гринемъ Левандовскимъ. Теперь власне роблять ся приготовленя до основанія касы читальняной, а есть тамъ кому занятись тыми справами, бо мѣжь тамошными читальниками є богато письменныхъ.

Въ Пбдпечерахъ 3-ого марта посвячено хату на крамъ и того дня вбйшовъ въ житє крамъ читальняный; пбдъ розумнымъ проводомъ розвивае ся вбнъ вельми гарно. Декому вбнъ дуже не припавъ до вподобы, але най выбачае! Добро громады перша рѣчь.

НОВИНКИ.

— **Зъ Равы рускои** пишуть намъ: Въ програмѣ торжества, що мае обходити ся въ столици Галицкон Руси зъ нагоды 50-лѣтного ювілею знесеня панщины и народного вбдродженя, положено, якъ знаемо, такожь вечернищѣ музикально декляматорскѣ. Чи не було бы добре, щобы тѣ вечернищѣ коли не въ цѣлости то бодай въ части були выконанѣ силами селяньскими? Є у насъ хоры селяньскѣ, декотрѣ добре зорганізованѣ, якъ н. пр. въ нашбмъ повѣтѣ есть дуже добре веденый хоръ селяньскій въ Махновѣ въ силѣ 40 голосбвъ зъ орхестрою зложеною зъ 12 смичковыхъ и дутыхъ инструментбвъ, вышколеный добре въ богатбмъ репертуарѣ народныхъ кусникбвъ. Вечернищѣ въ память знесеня неволѣ селянъ оббйшли бы мы найвбдповѣднѣйше, если-бы мы дали можность самымъ селянамъ спродукуватись и показати прилюдно способности, якѣ крыють ся въ нашбмъ народѣ, а черезъ такій прилюдный выступъ осмѣлити и заохотити нашихъ селянъ до плеканя народнои музики. Співомъ и музикою розбудили бы мы дрѣмучу душу народню а въ нѣй благороднѣ порывы, способнѣ переломати всяку перепону въ нашбмъ народнбмъ житю. А тутъ еще скажу, що для зббраного въ той день въ Львовѣ народу селяньского зовсѣмъ що иншого значить видѣти на естрадѣ концертовбй и чути концертантбвъ и співакбвъ зъ интеліґенціи, а що иншого видѣти и чути братбвъ-селянъ въ сердакахъ. Народный співъ и музика вбддані силами артистбвъ-интеліґентбвъ подобая ся ему, але вбдданѣ селянами въ полотнянкахъ и зъ селяньскою душею и чутемъ пор'вае его. Сильне вражѣня робить також селяньскій хоръ, если есть добре веденый, навѣть и на интеліґентныхъ слухачахъ, а тымъ ббльше зробивъ бы вражѣня при такбмъ народнбмъ празнику. Така есть гадка многихъ въ нашбмъ кутѣ и тую гадку пбддаю тутъ прилюдно пбдъ розвагу загалу рускаго якъ и Свѣтлого Комітету ювілейного. — *Евгеній Г.*

— **Зъ-руского народного театру.** Въ недѣлю 24 н. ст. цвѣтня на послѣдне представленє въ Тернополи представить театръ „До Бразилії“, 4 актовый образъ Льва Лопатиньского зъ еміґраційного руху нашого народу. Представленє вбдбуде ся о 4 годинѣ по полудни для догоды замѣсцевыхъ гостій. Сесю штуку Дирекція була зневолена за-для формальныхъ причинъ вбдкладати кблька разбвъ та навѣть продовжала побути театру тблько длятого, щобы ей выставити въ Тернополи. — Опбсля переѣздить театръ до Теребовлѣ и розпбчне тамъ свои представленя вб второкъ 25 ого цвѣтня драмою „Ой не ходы Грицю, та на вечернищѣ“, знаного зъ гарныхъ співбвъ и танцбвъ. Въ четверъ 28-ого цвѣтня „Попихайло“ комедія въ 4 актахъ Шуткевича, переложена зъ польского п. І. Стадникомъ. Сеся комедія здобула собѣ велике признанє на столичныхъ сценахъ и у насъ выкликуе велике вражѣня. Въ суботу 30-ого цвѣтня „Mikado“, комічна оперетка Сулівана. Въ недѣлю 1-ого мая „Свекруга“ комедія въ 3 актахъ зб співами.

— **Ювілей 25-лѣтный, свого священства** обходили у Львовѣ въ день Благовѣщеня през. Богородиць два львбвскій священники: о. Александеръ Стефановичъ, катихитъ женьскои семинаріи и о. Константинъ Яримовичъ, сотрудникъ при церквѣ Волоскбй а ново-именованый парохъ церкви св. Петра. Оба ювілатыколеги вбдправили въ тбмъ днн въ церквѣ Волоскбй соборно велику літургію, а Митрополитъ Іосифъ [высвятившій обохъ] прислався имъ зъ Риму свое архіерейске благословенє — о. Яримовичу (на телеґрафічну просьбу) телеґрафічно, а о. Стефановичу въ дуже сердечнбмъ власноручнбмъ письмѣ.

— **Выдѣлъ товариства рускихъ ремѣсникбвъ** „Зоря“ у Львовѣ запрошуе Р. Т. членбвъ товариства на спбльне свячене, котре вбдбуде ся въ Томину недѣлю 12 (24) с. м. въ комнатахъ товариства [ул. Краковска ч. 17] о 12 годинѣ въ полудне.— *В. Нагірный* голова. *А. Ильчишинъ* секретарь.

— **Д-ръ Дамянъ Савчакъ**, членъ выдѣлу краевого, выѣхавъ вчера до Вѣдня а опбсля зъ вбдтамъ поѣде до Праги, щобы зъ припорученя выдѣлу краевого розслѣдити організацію касъ Райфайзена въ Нижбй Австріи и въ Чехіи.

— **Про дефравдацію на почтѣ** въ новбмъ Нижбрку такій подають близшій вѣсти: Сума дефравдованыхъ грошей поки що невѣдома, але на всякій случай доходить до 6.000 зр. Дефравдацію выкрыто въ той способъ: Дня 6 цвѣтня выѣхала тамошна експедієнтка почтова Єлисавета зъ Нѣтецкихъ замужна Лещакова, разомъ зб своимъ мужемъ Иваномъ Лещакомъ, молодшимъ учителемъ въ Нижбрку, полишивши почту на громадского писаря Михаловского, а рбвночасно просила листомъ жену емеритованого учителя Омелана Друка въ Нижбрку старбмъ, котрый пбдъ ту пору бувъ у своихъ кревныхъ въ Мшанци и Слоббдцѣ, абы якъ поверне до дому, бувъ такъ добрый надзорувати Михаловского на почтѣ. Планъ бувъ обдуманый добре, бо Друкъ мавъ вернути до дому ажь 11 ого цвѣтня, а тогдѣ було бы вже за пбзно выкрыти дефравдацію. Тымчасомъ Друкъ вернувъ до дому 7 ого цвѣтня, а довѣдавшись, що Лещаки выѣхали зъ дому, полишивши почту на Михаловского, та що просили Друкову жену, абы ей мужъ по поворотѣ доторувавъ Михаловского, поѣхавъ сейчасъ на почту. Тутъ на першій поглядъ спостерѣгъ, що въ касѣ почтовбй бракуе до 5000 зр., а коли Михаловскій сказавъ, що Лещаки, выѣзджаючи зъ дому, весь засббъ грошевый выслали до Дирекціи, чекавъ на поквітованє Дирекціи. Въ тбмъ часѣ прислала почтова Дирекція квѣтъ на 1800 зр., отже пбсля гадки Друка все-таки до 3.500 зр. бракувало. Слѣдуючого дня дбставъ Друкъ листъ, зъ Бремы вбдъ Міслера, въ котрбмъ Міслеръ дякувавъ ему за посылку 60 зр. титуломъ завдатку на карту корабельну до Нового-Іорку для Лещака и его жены, а заразомъ доносивъ, що для Лещакбвъ приготовивъ выгбдну „каюту“ II клясы та що постарався о вбдповѣдну выгоду для нихъ въ часѣ подорожи. Маючи тблько доказбвъ, Друкъ вбднѣсъ ся телеґрафічно до Дирекціи почтъ у Львовѣ и, якъ звѣстно, Лещакбвъ въ Бремѣ арештовано и вбдставлено то суду окружного въ Тернополи. Въ дефравдацію брало участь кбльканацять особъ, мѣжь нами на жаль, три почтовцѣ. При Лещакахъ найдено 4 500 зр. Здае ся, що почта не потерпить великои страты.

— **Огнѣ.** Въ мѣстѣ Городку выбухъ дня 19 с. м. въ ночи огонь и знищивъ 35 загородъ господарскихъ: ратункокъ за-для великого вѣтру був неможливый; увязнено одну жѣнку, котра мала пбджалити одного господаря зъ мести за те, що выгнавъ ей зъ комбрного. — Дня 15 с. м. згорѣло въ Вбльцѣ Малковбй коло Перемышля 6 загородъ сельскихъ; мешканцѣ ледви вспѣли уратувати жите. — Зъ Мостикъ доносять, що въ Липникахъ згорѣла дня 16 с. м. о годинѣ 7 вечеромъ церковь; свѣчка при гробѣ Божбмъ мала упасти та запалити обрядъ а вбдтакъ огнь мавъ обняти цѣлу церковь.

— Зъ Кутбвъ пишуть намъ: Мѣшаный хоръ читальнѣ „Просвѣты“ въ Кутахъ вбдспѣвавъ черезъ три днѣ Великодныхъ святъ службу Божу въ нотъ пбдъ проводомъ талановитого, молодого ще, але много обѣцюючого дірігента п. Ивана Плавюка, ученика V-ои клясы рускои ґімназіи въ Колочыни. — Вбдъ Выдѣлу читальнѣ „Просвѣты“ въ Кутахъ.

— **Дирекція краєвои школы** рбльничои въ Бережници коло Стрыя оповѣщуе: Зъ днемъ 1 липня 1898 розпбчне ся новый рбкъ школьный въ краевбй низшбй школѣ рбльничбй въ Бережници въ цѣли вывченя передовсѣмъ сынбвъ селяньскихъ на здатныхъ и практичныхъ господарѣвъ. Хотячій вступити до тои школы яко ученикъ звыча ный, повиненъ 1) Внести найдальше до 30 мая 1898 подане до Дирекціи тои школы и долучити: а) метрику уродженя на доказъ, що кандидатъ скбнчивъ 16-ый рбкъ житя; б) свѣдоцтво школьне зъ укбнчена зъ добрымъ поступомъ школы народнои; кандидаты, котрѣ выказують ся свѣдоцтвомъ, що укбнчили науку доповняючу, бвдуть мати першенство при рбвныхъ иншихъ услбвяхъ; в) свѣдоцтво моральности и свѣдоцтво зъ дотеперѣшного занятя по скбнченю школы, выставленого властивымъ урядомъ приходскимъ и урядомъ громадскимъ; г) свѣдоцтво здоровля выставлене лѣкаремъ. 2) Въ дни означенбмъ Дирекцію вбддати ся испытови вступному, зъ котрого она осудить, чи кандидатъ есть достаточно умово розвитый и чи посѣдае потрѣбну науку елементарну, щобы мбгъ належито користати зъ науки выкладано въ школѣ рбльничбй. 3) Сыны селянъ посѣдаючихъ власне господарство, маютъ першенство передъ иншими кандидатами. 4) Тѣ котрѣ хотять дбстати безплатне удержанє коштомъ фонду краевого, повинни при поданю до Дирекціи о принятє долучити подане о се до Выдѣлу краевого, зъ долученымъ документбвъ доказуючихъ, що родичѣ або опѣкунъ не можуть удержати кандидата власнымъ коштомъ. 4) Кождый ученикъ, вступаючій до заведенія повиненъ бути заосмотреный въ достаточне бѣле и двѣ пары доброи обуви. Близшихъ вѣстій удѣлить на жадане Дирекція школы.

— **Вѣна** зъ фундациі бл. П. Максиміліана и Франциска Сынавскихъ, призначенѣ для бѣдныхъ а морально ведучихъ ся дочокъ мѣщанъ всѣхъ галицкихъ мѣстъ и мѣсточокъ зъ выимкомъ Львова и Кракова, припали въ публичнбй ліцитаціи паннамъ: Маріи Калускбй зъ Чорткова, Иваннѣ Корничѣвнбй зъ Стрыпова и Аннѣ Цимбальскбй зъ Сокаля, кождбй по 286 зр. Тѣ вѣна будуть зложенѣ въ судовбмъ депозитѣ аж доки властительки ихъ не вбддадуть ся або не дбйдуть до повнолѣтности.

— **Фабрику ангеликбвъ** вбдкрыла львбвска поліція въ Замарстиновѣ пбдъ Львовомъ. Фабрикантами були Катерина Галичановска и Петро Бурмиха. Брали они дѣти на выхованє, а опбсля зводили ихъ зб свѣта. Въ послѣднбмъ часѣ убили они двое дѣтей двохъ жидбвокъ, а ихъ трупы укрывали въ куферѣ. Кблько тая спблка „сфабрикувала“ ангеликбвъ, поки що еще не выслѣджено.

— **Д-ръ Володиславъ Острожиньскій**, адвокатъ и надзвычайный професоръ австрійского права карного и процедуры карной, померъ нагле сегодня передъ полуднемъ на ударъ серця.

— **Зб Стрыя** доносять, що тамъ померъ 19-ого с. м. въ 76 роцѣ Ігнатій Левицкій, выслуженый ц. к. староста.

— **Торжества въ Празѣ.** Вбдъ 15 мая до 15 н. ст. вересня буде отворена выстава архітектуры и инжінерства, а 18, 19 и 20 н. ст. червня вбдбуде ся при участи Славянъ торжество сотыхъ роковинъ уродинъ Франца Палацкого. Також буде положеный камѣнь угольный пбдъ памятникъ Палацкого.

— **Президія ц. к. краевои Дирекціи скарбу** именувала старшихъ инспекторбвъ податковыхъ Ант. Прохаску в Володисл. Каменобродского заступниками председателя оцѣночной комісіи податку особисто-доходового для повѣтового округа „місто Львбвъ“.

— **Штучне бѣлко.** По довгихъ и тяжкихъ пробахъ удало ся професорови Фінклерови зъ Берлина выналѣти способъ штучно вытворити бѣлко, котре мѣстить стбльки пожывныхъ частей, якъ мясо. Професоръ Фінклеръ заснувавъ спблку зъ членомъ прускои палаты панбвъ Дуґлясомъ въ цѣли продукціи свого сензаційного выналазку.

— **Улѣпшеный фонографъ** выналязовъ віденьскій инжінеръ Филипъ Vouvermans. Се є властиво улѣпшене фонографу Едісона, при чбмъ голосъ людскій и тоны музичнѣ выгодять чистѣй и выразнѣй. Фонографъ сей управляе ся въ рухъ механізмомъ годиннокивымъ, а менший фонографы рукою людскою. При тбмъ сѣ фонографы дешевѣй: ббльшій по 50 зр. а менший по 15 зр. Апаратъ въ улѣпшенбмъ фонографѣ надаесь до всякого рода вбдбирання диктатбвъ зъ довбльными перервами, а иновѣрно надасть ся навѣть въ друкарняхъ замѣсть скрипту. Новій такій фонографы будуть продукуватись на ювілейнбй выставѣ у Вѣдни.

— **Велика запомога.** Въ Шклѣ повѣту яворбвского роздавъ выдѣлъ повѣтовый запомогу мѣжь голодуючихъ, а то по однбмъ літрѣ муки кукурузяной и по однбй топцѣ соли. Чи се не иронія?...

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 22. цвѣтня. Дискусія надъ языковыми внесеніями начне ся имовѣрно вб второкъ, бо завтра и въ понедѣлокъ засѣданя не буде.

Архикн. Леопольдъ (родж. въ р. 1823), що живе на замку въ Гернштайнѣ, занедужавъ небезпечно.

Прага 22. цвѣтня. Nar. Listy у вбдповѣдь на звѣстный листъ д-ра Ґреґра пишуть, що д-ръ Кайцль таки пбдписавъ реверсъ, котрымъ зобовязавъ ся зложити мандатъ, скоро бы сего жадала ббльшбсть его выборцѣвъ.

Боценъ 22. цвѣтня. Онбгды приѣхавъ сюды бельґійскій король Леопольдъ зъ наймолодшою донькою кн. Климентиною вбдвѣдати архикн. Стефанію. На двбрци повитала ихъ архикн. Стефанія зъ донькою.

Берлинъ 22. цвѣтня. Мѣжь державами веде ся жива обмѣна гадокъ що-до згбднаго поведеня въ справѣ испаньско-американскои вбйны. Ходить передовсѣмъ о те, щобы вбйна обмежилась на якійсь означеный теренъ и на самѣ тблько воюючій стороны, а також, щобы кораблѣ иншихъ державъ не були выставлені на жадній небезпеченьства.

Парижъ 22. цвѣтня. Въ дипльоматичныхъ кругахъ уважають за рѣчь певну, що вже въ суботу передъ вечеромъ, а найдальше въ недѣлю зрана збткнуть ся испаньскій кораблѣ зъ американьскими.

Мадритъ 22. цвѣтня. Американьского посла повѣдомлено, що не потребує испаньскому правительству вручати ноту свого правительства; такимъ чиномъ Испанія не дасть жаднои вбдповѣди на американьску ноту, а буде по-простуту ждати оружнои зачѣпки. Американьскій посолъ выѣхавъ вчера до Парижа середъ окликбвъ населенія „Най жие Испанія!“ Передъ выѣздомъ дбставъ вбдъ испанького правительства высказъ признанія за свое тактовне поведенє и заходы о удержанє мира. Опѣку надъ американьскими пбддаными въ Испанії обняло англійске посольство.

Вашингтонъ 22. цвѣтня. Урядово оповѣщено, що дипльоматичнѣ зносины мѣжь Сполучеными державами а Испанією зірвані. Въ депешѣ до американьского посла въ Мадритѣ припоручено ему зажадати вбдъ Испанії, щобы зрекла ся своєи зверхничои власти надъ Кубою и завернула вбдтамъ всю свою оружну силу. Коли бы американьске правительство не дбстало зовсѣмъ задоволяючои вбдповѣды до 12. годины въ полудне въ суботу, то президентъ Сполученыхъ державъ безъ дальшого заповѣдженя зробить ужитокъ зъ повновласти, удѣленои ему резолюціями конґресу. Испаньскій посолъ выѣхавъ зъ Вашингтону, а опѣку надъ испаньскими справами въ Сполученыхъ державахъ обняли посольства англійске и австрійско-угорске.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

Амалія зъ Файрайзбвъ Погорецка, вдова по бл. п. Іосифѣ Погорецкбмъ, пароху въ Вацовичахъ, упокоила ся въ Дрогобичи дня 18 с. м. Похороны вбдбули ся д. 20 с. м. а тѣло перевезено до родинныхъ гроббвъ до Вацовичъ.

Послѣдни вѣсти.

На нинѣшнбмъ засѣданю вела ся дальша дебата въ справѣ обжалованя гр. Баденього. Першій промовлявъ п. Вольфъ, а вбдтакъ забравъ слово зъ правницѣ п. Яворскій.

Презесъ польского кола станувъ очевидно въ оборонѣ lex Falkenheyn. По Яворскбмъ промовляли ще пп. Францъ Гофманъ, шенереровець Гоферъ и Промберъ.

Слѣдуюче засѣданє вбдбуде ся мабуть вб второкъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львівска Дирекція ц. к. желѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Прискорени поѣзды для перевозу худобы зъ Галичины и Буковины до Вѣдня и Праги. Міністерство желѣзниць поробило заходы, щобы всѣ галицкій и буковиньскій поѣзды для перевозу худобы, призначенои на вѣденьскій и прагскій понедѣлковый торгъ, могли бути высыланѣ зъ такимъ приспѣшенемъ, яке прислугувало доси лишь окремымъ поѣздамъ высыланымъ на коштъ га-

Екстрактъ шпильковый. Зѣлця противъ молѣвъ, Плынъ сей розпилюваный въ комнатѣ до вѣдсвѣжування воздуха. Цѣна фляшки 40 кр. Розпылячъ до переховування одягівъ и футеръ. Наслѣдки незаводній. Цѣна коробки 10 кр. служить знаменито [до того 30 кр. 15

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 157—?

лицкого акційного гіпотечного Банку. Въ наслѣдокъ того будуть вже вѣдъ 1 ого мая ходити поспѣшній поѣзды для худобы разъ на тыждень зъ стацій Ицканы на Львѣвъ, Краковъ, Освѣцимъ, Прерѣвъ до Вѣдня и до Праги. Тѣ поспѣшній поѣзды не будуть дорожній вѣдъ дотеперѣшныхъ звычайныхъ, а дѣстануть сполученя зъ всѣми бѣчными шляхами Галичины и Буковины, такъ що вся худоба зъ обохъ краѣвъ, призначена на понедѣлковый торгъ у Вѣдни або Празѣ, прибуде тамъ на мѣсце вже въ суботу. День и година, коли згаданый поѣздъ буде вѣдходити зъ кождои поодинокои стацій, будуть оголошенй на всѣхъ тыхъ стаціяхъ, а такожь подасть ся ихъ до вѣдомости всѣхъ громадъ Галичины и Буковины, зъ котрыхъ высылае ся худобу на згаданй торги.

Наука, штука и література.

— Въденьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 185-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

Minister-Immunität. Von K. — Ueber nationale Curien. Von Dr. Alfred Fischel. — Die altconservative Theorie in der Arbeitfrage. Von Dr. Rudolf Meyer. — Ueber den Selbstmord. Von Dr. Franz Eulenburg. — Die Entwickelung der deutschen Musik bis zur Mitte des 17. Jahrhunderts. Von Karl Lamprecht. — Der Spanier auf Cuba. Von James W. Steele. — Die moderne Seele. Von Max Messer. — Der Fall Scala. — Die Secession. Von Hermann Bahr. — Die Woche — Bücher. — Revue der Revuen. — Meister Holmsten. Von Verner von Heidenstam.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрѣчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и администрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

21 м. ст. цвѣтня 1897.

Львѣвъ: Пшеница 11·75 до 12·—, жито 8·— до 8·30, ячмѣнь броварный 7·25 до 7·75, ячмѣнь пашнистый 7·— до 7·75, овесъ 8·— до 8·30, рѣпакъ 11·— до 11·50, горохъ 7·25 до 10·—, вика 6·— до 6·50, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопле —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 6·50 до 7·—, гречка 8·— до 8·50, конюшина червона 38·— до 45·—, конюшина бѣла 30·— до 40·—, конюшина шведска 45·— до 70·—, тымотка 15·— до 22·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 6·— до 6·25, кукурудза нова 5·75 до 6·—, хмѣль —·— до —·—, за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ 16·75 до 17·25 зр.

Курсъ Львѣвскій

зъ дня 21 м. ст. цвѣтня 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад
Зелѣзн. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	211 —	214 —
Зелѣза. Львѣв.-Черновѣц.-Ясcы по 200 зр.	293 —	298 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	388 —	398 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Листы заставнй за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	110 30	111 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 20	100 90
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	101 —	101 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I. емісія)	98 —	98 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 60	98 50
„ „ 4% льос. въ 56 л.	97 15	97 85
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% п. а.	98 40	99 10
Буков. фонду пропинаційного 5% п. а.	102 75	— —
Комунальнй Банку краев. 5% (II. ем.)	102 50	— —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 40	101 10
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	103 —	— —
Позички краевои зъ 1891 по 4% а. в.	— —	— —
Позички краевои зъ 1893 по 4% а. в.	98 —	98 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	96 40	97 10
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	38 50
Мѣста Станиславова	48 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 62	5 72
Наполеондоръ	9 50	9 60
Пѣвъимперіялъ	9 48	9 58
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 75	59 15

ВЫЖИМАЧКИ до бѣля въ вальцами гумовыми по зр. 12, 13, 14, 15, 16, 18 и 20. Маѣлѣ комнатній по зр. 24 и 35 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4055

ТЕПЕРЬ найлучша пора до перерѣбки Матерацѣвъ, що платить ся тѣлько 2 зр. [за 3 подушки] въ спеціяльнѣй роботни матерацѣвъ, кондеръ ІОСИФА ШУСТЕРА Львѣвъ, Коперника 5. Дреліхи на покрыти вѣдъ 60 кр. за метръ почавши.
[Импреса]. 108 13—15

Передплата на 5 выпускѣвъ 1 зр. Найновѣйшй фасоны — цилиндры, капелюхи штивній и мягкій зъ Фабрики П. Ц. Габіга зъ Вѣдня
поручае магазинъ новостій
Мартина Міллера
у Львовѣ
площа Галицка ч. 14, побѣчь Банку Гипотечного. 9—10
126

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу
зъ життєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просѣта“.
Цѣна I-шои части 25 кр II-ои части 20 кр.
Оправленій примѣрники продаютъ ся о 10 кр. бѣльше.

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батькѣвщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна газетка
СВОБОДА
письмо політично, просвѣтне и господарске для народу.
Выдае и за редакцію вѣдповѣдае д-ръ Костъ Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.
Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львѣвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просѣты“).
„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовй статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорѣчнѣй сесіи соймовѣй, о выборахъ, вѣдозвы Краевого руского комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховй переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новѣмъ законѣ дороговѣмъ, О краевѣй продажи соли, О краевѣй акцизѣ вѣдъ напиткѣвъ, Вас. Нагірного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Пеленьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зъ всѣхъ сторѣнъ краю; 5) порады, питаня и вѣдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспѣльно-політичныхъ; 6) рухъ сеймъства руского; 7) вѣсти зъ Просѣты; 8) що чуваи въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысль и торговля.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільограмѣвъ loco фабрика.
Вино
въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштынъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

Розсылка сукна лишь для приватныхъ
Вѣдтинокъ, 3.10 метр. довгій, достаточный на 1 мужескій одягъ коштуе лишь
зр. 8.10 зъ доброи
зр. 4·80 зъ доброи
зр. 7·50 зъ делікатнои
зр. 8·70 зъ делікатнои
зр. 10·50 зъ найделікатн.
зр. 12·40 зъ англійскои
зр. 13·95 зъ кангарновои
} правдивои овечои вовны
Вѣдтинокъ на чорный сальоновый одягъ зр. 10·—.
Матеріи на легій пальта вѣдъ зр. 3·25 за метръ выше; льоденъ въ пышныхъ барвахъ за 1 вѣдтинокъ зр. 6·—, 1 вѣдтинокъ зр. 9·95; Peruvienne и Doskings, матеріи для урядниковъ державныхъ, зелѣзничихъ и на судейскій тогы; найделікатнѣйшй камгарны и шевіоты а такожь матеріи на уніформы для фінансовои сторожи и жандармеріи и т. д. и т. д. розсылае по фабричныхъ цѣнахъ найлучше знаный яко реальный и солідный
складъ фабричного сукна **KIESEL-AMHOF** in BRÜNN
Взорцѣ gratis и franco. — Достава точно пѣсля взорця.
УВАЖАТИ! Звертае ся увагу Р. Т. Публики особливо на те, що при безпосереднѣмъ побираню матеріи выходить значно дешевше, якъ замовлюваній у торговцѣвъ посередныхъ. Фірма **Kiesel-Amhof** въ Берни розсылае всѣ матеріи по дѣйотныхъ цѣнахъ фабричныхъ не причиняючи рабату. 61 10—10

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдае
АСИГНАТЫ КАСОВЇ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ
4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ
а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовй зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будуть опроцентованй по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218
Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

Надѣслане
Змѣна льокалю.
Найдешевшій складъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкѣй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цѣкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроня електричныхъ дзвонкѣвъ. — Замовленя зъ провінцій вѣдворотно. 4185
Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПЕ
въ реставрацій НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдани.
ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажій легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моей реставрацій, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.
По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткѣвъ заосмотрена кухня.
79 103—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“
у Львовѣ ринокъ ч. 10
выдало новый накладъ друкѣвъ
I. Друки правничѣ:
1. Позовъ въ справахъ дробныхъ літра по 25 кр.
2. Контрактъ купна и продажи I. літ. по 40 „
3. „ „ „ II. „ по 40 „
4. „ „ „ III. „ по 40 „
5. Повномочія по 40 „
6. Подання о екс- и интабуляцію, взборъ а) б) в) г) літра по 40 „
7. Пашесы до подань о интабуляцію літ. по 20 „
II Друки для кась позичковыхъ:
8. Дневникъ касовый літра по 40 „
9. Книга довжниковъ „ „ 40 „
10. Книжочка для позичаючого 100 прим. „ 2·— „
11. Скрипть довжный „ „ „ 1·20 „
12. Книжочка вкладкова (щадн.) „ „ „ 3·— „
III. Друки для крамниць:
13. Книжка товарова літра по 40 „
14. Книжка касова „ „ 40 „
IV. Друки для читалень и кась позичковыхъ:
15. Списъ членовъ літра по 40 „
16. Грамоты членьскій читальнѣ „Просѣты“ примѣрникъ по 2 „
За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитость особно.

Урядъ парохіяльный въ Чагровѣ
п. Букачѣвцѣ пошукуе
пѣвця церковного
зъ добрымъ голосомъ и тверезого. 163 1—3

Оповѣстка.

Маемо честь повѣдомити Р. Т. Публику, що вже выйшовъ зъ друку новый збірникъ поезій д-ра Івана Франка п. н.
„Мій Ізмарагд“.
Збірникъ выдало товариство „Академічна Громада“ своимъ накладомъ, а чистый дохѣдъ зъ розпродажи призначило на фондъ запомоговый товариства. Зъ уваги на благородну цѣль выданя маемо повну надѣю, що Р. Т. Публика пѣдопре нашй змагання и лучачи utile cum dulci розкупить скоро цѣлый накладъ. Выданя зроблене на дуже красномъ папери и празъ зъ хорошою оправою въ полотнѣ и позолочеными вытисками коштуе безъ пересылки 1 зр. 20 кр зъ рекомандованою пересылкою 1 зр. 40 кр. Книжка выносить 174 стор. друку малои вѣсѣмки. Она повинна находити ся на стодѣ кождого интелігентного Руснна. Зъ замовленями просимо звертати ся до тов. „Академічна Громада“ у Львовѣ, Ринокъ число 10.
За выдѣлъ товариства: Володимиръ Гнатюкъ, голова; Володимиръ Старосольскій, писарь.

С. ТОМАСКЕВИЧЬ
АРТИСТЪ-МАЛЯРЬ
перепровадивъ ся зъ ул. Собѣщина ч. 9, на улицю Арсенальску ч. 6. у Львовѣ.
169 1—10

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО
Львѣвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 22—?
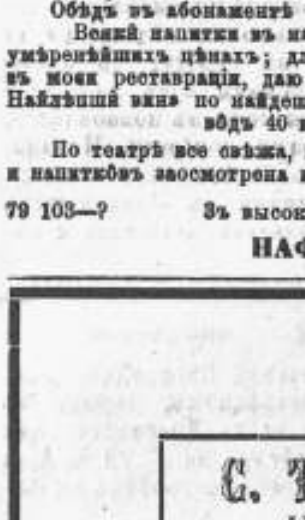

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

пѣсля часу середно-европейского [пів пѣвтого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.06	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Чернівець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.06		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Чернівець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
вічі				4.40	„ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче	**вічі**		
	3.30	„ „ „ головн. дворець		4.40	до Кракова
5.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		6.45	„ Кракова
	6.55	„ Кракова		7.05	„ Сокаля
8.45		„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
	9.10	„ Ицкан Бергомету з вѣмком попеділка		7.30	„ Лавочного
	9.30	„ Кракова		7.47	„ Тернополя з Підзамча
13.49		„ Підволочиск на Підзамче		7.48	„ Янова
9.50		„ Ицкан		10.30	„ Ицкан
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50		„ Кракова
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся вѣд 6 го ни вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосафата Гренина.

Ч. 79. Львовъ, Субота 11 (23) Цвѣтня 1898 Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошенъ ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитбст за инсераты взимаєтъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії: за границю:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія взимкій приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ея мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ отпиша.

Урядова коррупція въ Галичинѣ.

На 10 засѣданю палаты послѣвъ поставивъ посолъ д-ръ Окуневскій дві интерпеляціи до президента міністрѣвъ яко управителя міністерства справъ внутрѣшныхъ — а обѣ въ справѣ урядовои коррупціи въ Галичинѣ.

Героемъ першои интерпеляціи есть жидачѣвскій ц. к. староста Ґалецкій, а героемъ другои инспекторъ податковый Кузьминьскій зъ Городенки.

Въ интерпеляціи дотычно староства Ґалецкого посолъ д-ръ Окуневскій — навѣвши давнѣйшу интерпеляцію внесену рускими послами въ галицкѣмъ соймѣ ще дня 23 сѣчня 1896 р. въ справѣ вопіючихъ надужить староства Ґалецкого при выборѣ посла до сойму дня 25 вересня 1895 р. [коли то сей староста, абы перевести выборъ Абанкура противъ д-ра Олесницкого казавъ жандармамъ поарештувати зовсѣмъ невинныхъ выборцѣвъ а выборця Гриня Сержанта копнувъ ногою и крикнувъ до жандармѣвъ: „Беріть сего пса!“ и т. д.] — пытая президента міністрѣвъ:

„На тую интерпеляцію галицке правительство краєве не дало вѣдповѣди анѣ въ 1896 анѣ въ 1897 роцѣ.

Рускій послы взывали краєве правительство, щобы оно бодай акты выборѣвъ до сойму, який вѣдбули ся 25 вересня 1895 року въ Жидачевѣ, предложило соймови, взглядно соймовій комісіи, що пѣсля регуляміну повинно було стати ся сейчасъ по отворенію соймовои сесіи. Але галицке правительство краєве не дало нѣякои вѣдповѣди. На послѣдній сесіи, т. є. уже въ 1898 роцѣ интерпелювавъ посолъ Окуневскій краєвого маршалка Баденього, чому вінъ не ставить на порядку дневнѣмъ легітімаціи выборчого акту зъ Жидачева, хотяй минуло вже майже три роки? Маршалокъ вѣдповѣвъ, що правительство ще не предложило ему, взглядно галицкому выдѣлови краєвому выборчихъ актѣвъ зъ жидачѣвского округа выборчого.

Тымчасомъ староста Ґалецкій урядувавъ въ Жидачевѣ дальше и, опираючись имовѣрно на тѣмъ, що президентъ міністрѣвъ Бадені назвавъ галицкій выборы „цѣлкомъ легальными“, сповнивъ при торѣчныхъ выборахъ до рады державнои дальшій злочины.

Раненько дня 15 марта 1897, отже на день передъ выборами зъ IV курії, казавъ вінъ, выкликуючи найбѣльшу сензацію, двомъ жандармамъ арештувати гр.-кат. пароха зъ Бережницѣ, о. Корнила Сеника, коли той бувъ ще въ лѣжку, и вѣдставити его до вязниці. Въ той самый способъ арештувавъ вінъ безъ найменшои причины дня 10 марта о. Северина Борачка, гр.-кат. пароха въ Яйкѣвцяхъ, а 15 марта 1897 о. Якова Вергановского гр.-кат. пароха зъ Кіявця. Рѣвно-жь выдавъ вінъ своѣй жандармерії дуже дивный наказъ арештованя о. Николая Стисловского гр.-кат. сотрудника зъ Роздолу, заки той въ чѣмъ-небудь провинивъ ся: „Стисловского арештувати, если знайдуть ся законій причины, и разомъ зъ species facti вѣдставити его до суду“.

Прокураторія не найшла вѣдтакъ причины хочь-бы за найдрѣбнѣйше переступленє священниковъ тыхъ потягнути до одвѣчальности. Арештованя згаданыхъ священниковъ по мысли нашихъ законѣвъ есть не чимъ иншимъ, якъ злочиномъ надужитя урядовои власти, сповненымъ старостого Ґалецкимъ въ выконуваню уряду, злочиномъ тымъ бѣльшимъ, що его жертвою упали особы священичого стану, котрыхъ повага мѣжь народомъ въ интересѣ державы и публичнои моральности повинна бути вѣдношена, а не доптана ногами.

Зважившы, що наведенй факты просто нищатъ почутя права у вѣльныхъ горожанъ Галичины, коррумпуютъ и забагнюютъ публичне житя въ тѣмъ краю; — зважившы, що галицке правительство краєве, мимо повторюваныхъ интерпеляцій, не хоче дати нѣякои вѣдповѣди, ба що бѣльше, немовь кпячи собѣ зъ публичнои моральности, позволяє дальше спокойно урадувати такимъ старостамъ, якъ Ґалецкій, — пѣдписаній запытуютъ Екселенцію президента міністрѣвъ, яко управителя міністерства справъ внутрѣшныхъ:

Чи Екселенція знає о наведеныхъ фактахъ?

Чи то годить ся зъ авторітетомъ права и зъ понятемъ правного стану въ упорядкованій державѣ, щобы такій старосты, якъ панъ Галецкій въ Жидачевѣ, по сповненю такихъ злочинѣвъ, лишали ся дальше въ урядѣ?

Чи Екселенція президентъ міністрѣвъ думае згаданого старосту потягнути до одвѣчальности и взагалѣ зробити конецъ галицкій коррупціи выборчій?“

Друга интерпеляція дотычно городенецкого инспектора податкового Кузьминьского рѣвно-жь незвычайно цѣкава:

„Податковый инспекторъ въ Городенцѣ надужывае свого уряду въ політичныхъ и иншихъ цѣляхъ, а то:

I. Староста зъ Городенки прибувъ бувъ у лютѣмъ минувшого року передъ правыборами до Олѣевы королѣвскои и старавъ ся тамъ наклонити людей до голосованя на шляхтича и свого приклонника. Коли люде нехотѣли на се згодити ся, податковый инспекторъ Кузьминьскій наложивъ сейчасъ заробковый податокъ на вѣсьмохъ господарѣвъ зъ Олѣевы, котрій займають ся выключно рѣльництвомъ, а ткацтвомъ лише въ зимѣ, и то, не маючи помѣчниковъ, тѣлько для власного, домашного ужитку. Мѣжь тыми людьми [въ интерпеляціи наведенй ихъ имена] знаходить ся такожь слѣпый Илько Головецкій, що ткацтвомъ нѣколи не займавъ ся.

II. Въ Михальчи въ тѣмъ самѣмъ повѣтѣ правыборы выпали були на некорысть правительственного кандидата. На донесенє жида Рота выборы сейчасъ уневажнено безъ нѣякого слѣдства и для переведеня выбору выслано до Михальча податкового инспектора Кузьминьского. Податковый инспекторъ укравъ якъ уже сконстатовано, мѣжь иншими слѣдуючій голосы зъ IV-ои курії: Гриця Василева [ліста ч. 112], Федька Драбика [ліста ч. 15], Гриця Дѣлашина [ліста ч. 22], Николы Осадчука [ліста ч. 69]. — Въ V-ій курії зескамотувавъ вінъ окрѣмъ тымъ чотиромъ, сконстатованымъ выборцамъ [иншій не можуть собѣ пригадати] ще слѣдуючимъ: Леськови Харковскому, Онуфрови Котови, Юркови Котикови, Максимови Бабюкови, Николѣ Драбикови, Иванови Галабурдѣ и Василеви Слободянови. Такимъ злочиннымъ затаєнемъ голосѣвъ, арештованями або [якъ той податковый инспекторъ при переслуханю выразивъ ся] „придержаванемъ выборцѣвъ жандармерією“ и иншимъ терорызмомъ осягнено користный результатъ выборчій для правительственного кандидата.

III. Особливымъ актомъ мести за голосованє при выборахъ есть приписанє заробкового податку зъ 10 листопада 1897 ч. 21657 Михайлови Матѣя Романюкови зъ Живачева, Семенови Берникови и Василеви Селецкому зъ Олѣева та кількомъ господарямъ зъ Чернятина.

IV. Мошка Фідлера зъ Городенки вычеркнено зъ листы выборцѣвъ длятого, що вінъ уходивъ за противника правительственои партіи. На его рекурсъ староство въ Городенцѣ выдало рѣшенє 22 мая 1897 ч. 8912 такого змѣсту, що рекурсу „uwzględnić nie można“, бо вінъ, пѣсля выказу ц. к. податкового уряду зъ року 1897, т. є. до хвилѣ выготовленя спису управненыхъ до голосованя „не мавъ приписаного нѣякого податку“. Податковый урядъ не хотѣвъ вѣдъ Мошка Фідлера принятн податку, хочь вінъ вѣдъ кількохъ уже лѣтъ платить податокъ вѣдъ свого ремесла. Въ мартѣ 1898 р., вже по выборахъ, явивъ ся у Фідлера податковый екзекуторъ и жадавъ, пѣдъ загрозою екзекуціи заплаты податку за 1897 рѣкъ. Мошко Фідлеръ заплативъ дѣйстно податокъ за рѣкъ 1897 пѣдъ артикуломъ 993 и симъ разомъ податковый урядъ принявъ податокъ безъ перешкоды.

V. С. Мінцеръ, годинникарь въ Городенцѣ, плативъ вѣдъ кількохъ лѣтъ податокъ въ квотѣ 2 зр. 10 кр. За те, що не хотѣвъ голосувати на правительственного кандидата, податковый инспекторъ пѣдвысшивъ ему податокъ сейчасъ на 8 зр. 40 кр.

VI. Въ особливыхъ вносинахъ стоить податковый инспекторъ зъ обома братами Данкнерами въ Городенцѣ. Одному зъ нихъ [старшому] выказуе денно по 1 зр. 40 кр. нѣбы за те, що вінъ ходить зъ податковымъ екзекуторомъ яко таксаторъ. Але сей Данкнеръ сидить лише въ передпокою инспектора и посередничить мѣжь нимъ а партіями. Коли М. К. Ашкенази, котрый рѣкъ-въ-рѣкъ плативъ Данкнерови по 30 до 40 зр., сего року не хотѣвъ дати Данкнерови жаданыхъ нимъ 7 зр., то податковый инспекторъ наложивъ на того Ашке-

---

Вінъ и вона.

Гумореска *Ольги Кобилянськои.*

(Дальше.)

(Вінъ по вечерку дома зворушеный.) Вона була, вона була, тамъ була! Herr Gott! ахъ, якъ вона подобала ся менѣ, та й яка вона!... Коли я ей побачивъ, стояла мѣжь баоскимъ гуртомъ въ сальонѣ, затиснена майже въ кутъ, и мовчала. Выглядала такъ гарно и велично въ темнѣмъ строю и гладко зачесанѣмъ волосю безъ тыхъ звычайныхъ Ропу-френалѣвъ на чолѣ. А ей очи, о милый Боже, що въ нея за очи! Зъ-пѣдъ вельона не бачивъ я ихъ доси добре. Зъ ей бѣлого личка сіяють вони вогкимъ блескомъ, темно-синѣ вони; а голосъ ей, о! вінъ не зъ тыхъ срѣбныхъ, дзвінкихъ etc. голосѣвъ — въ нея милый голосъ, мягкій и гласкавъ мовь оксамитъ мою душу; я вѣдчувавъ его фізичне вражѣня.

Була зворушена, коли насъ знакомлено. Здае ся, вона взагалѣ нервова, однакъ така нервовѣсть ѣй до лица и показуе супроти ей волѣ велику силу чутя. По нѣмецки говорить мягко, якъ цѣлый рѣдъ Велико- и Малоросѣвъ, а се, розумѣе ся, подобаесь менѣ якъ и всѣмъ Нѣмцямъ. Але коли вже спинявъ ся на менѣ ей погладъ, то въ моѣй души немовь сіяло сонце. А умна яка! ну, се импонуе вже чоловѣкови безъ люстости, а при тѣмъ и „тиха“ и „жѣночa“, неначе-бъ спорѣднена зъ германьскимъ идеаломъ жѣночости. Вона и емансипована, о скѣлько я завважавъ, але ей емансипація мае собѣ стиль и не вражае такъ немило якъ въ дех ихъ нашихъ жѣнокъ, що дратують насъ на кождѣмъ кроцѣ до крови. Вона не така, якъ тѣ завзятѣ Парки, що въ кождѣмъ и въ найневиннѣйшѣмъ мужчинѣ бачать Люципера и почувають ся до нѣкимъ на нихъ не вложеного обовязку спѣвати при кождѣй нагодѣ жалѣбну пѣсню про „рѣвноправность“. Коли-бъ се залежало вѣдъ мене, я давъ бы имъ сейчасъ рѣвноправность, щобъ лише насъ не чорнили такъ страшенно, а душь невинныхъ истотъ не затроювали своимъ пророцтвомъ про лѣпшу „будучность“ жѣночу.

Ей емансипація гарна и лагѣдна, отже розумѣе ся само собою, що бажаня такои жѣнки радо сповняе ся. Вона поступае собѣ безъ сумнѣву якъ хоче, не держить ся судорожно старосвѣтскихъ упереджень и кухнею пахучихъ честнотъ буденщины, не орудуе нѣбы збруею за-для „охороны“ тымъ фарисейскимъ шабльоновымъ „добрымъ тономъ“, пѣдъ котрого плащемъ и лжеть ся и грѣшить ся такъ погано. Вона есть власне на-скрѣзь интеліґентною и остала ся помимо емансипаціи женщиною.

Знае и даньску літературу, знае и того пѣвнѣчного святого, Толстого, любуе ся [се вже не по нашому] въ Гайнѣмъ... О! цѣлу днину и цѣлу нѣч, и зновъ днину и нѣч бувъ бы я говоривъ зъ нею, прислухувавъ ся ѣй и не вѣдвертавъ очей своихъ вѣдъ устъ и личка ей!

Звинняла ся, чому ей такъ часто можна подыбати въ парку. Се ѣй дуже немило [говорила], але мусить проходжувати ся зъ причины слабого здоровля. Сказавши се, замовкла и посумнѣла. Хитрый чоловѣкъ, якъ я, збагнувъ заразъ причину того. Вона справдѣ недужае, але держить се майже въ тайнѣ передъ своею дуже нервовою матерю, котра трѣвожить ся о ню майже хоробливо. Часами [оповѣдала] чуе ся дуже ослабленою, особливо въ вогкихъ дняхъ, якъ нинѣ, але не хоче вже радити ся лѣкарѣвъ и лѣчить ся сама вѣсля Кнайпа. Розумѣе ся, що я ставъ ѣй заразъ на услуги, заявивши, що прийду заразъ завтра до нея та стану ей лѣчити. Але вона просто стрѣвожила ся та просила не чинити сего, бо я не знаю, яка ей мати, що вона злякалась бы дуже мого приходу и що вона вже лучше може — може прийде колись сама...

Вона майже пересвѣдчена, що ей недугу годѣ вылѣчити и що тому вмре незадовго. Ну, такій думки стрѣчае ся часто у хорыхъ и тому зѣбравъ я всю свою силу штуки ораторскои, запанувавъ нею, щобъ ей переконати, що помыляе ся. Вона дивилась на мене такъ велико и поважно, такъ довѣрчиво и мило, що... О, ты прегарна рыбчино моя!... Однакъ коли я не зможу ѣй помогти, тодѣ вона послѣдна моя пацієнтка и я записую ся на фільольотію.

Але вона и горда — den Kuckuck auch noch einmal! За нею треба йти, вона не оглядае ся. Вона и засоромила мене не-абы-якъ. Такъ на пр. позваляе вона, щобы я ей вѣдпровадивъ до дому, а менѣ ідіотови приходить на умъ подати ѣй рамя. Вона не звыкла ходити въ-двохъ и не вмѣе держати кроку. Се вона не каже колючо, не каже „холодно“, взагалѣ нѣчого зъ роду отсихъ Гайнѣвскихъ слѣвъ:: „Mein Herr, wie können Sie es wagen, mir so etwas in Gesellschaft zu sagen..“ Вона каже се побѣжно, прямо, нѣжно... але — нѣч була темна и лишь я одинъ знавъ, яка поломѣнь розляла ся менѣ по лици. А вѣдтакъ попращала ся зѣ мною такъ чемно! Боже! и трохи не сказала: „Тымъ закѣнчили мы вже мѣй пане!“ — Ей позиція и рухи сказали менѣ се, бо вона лише сказала: „Добранѣчь, дякую вамъ красно.“

Розумѣе ся, що я пѣдповъ собѣ. Такъ водять вони насъ всѣхъ за нѣсъ.

(По довгій задумѣ.) А той импертинентскій чоловѣкъ... чого выбалушувавъ вінъ свои очиска на нію при souper, коли щось тамъ оповѣдала своему сусѣдови? Такъ неначе-бъ бувъ и глухій и не добачувавъ добре. А вінъ, поганинъ, и чуе и бачить добре. Слѣпыхъ малярѣвъ не потрѣбно; вони анѣ не мають рацій быту, анѣ не малюють нѣякихъ портретѣвъ. Коли я хотѣвъ помогти ѣй убрати плащь, то вінъ выпередивъ мене. При тѣмъ обкинувъ мене, брусъ той, такимъ поглядомъ, мовь-бы дивувавъ ся мому намѣрови, и майже мавъ на языцѣ: „И ты, германе, загубивъ тутъ щось?“ Ну, я опанувавъ себе, бо вона була мѣжь нами, але въ менѣ варило ся... Хочь насъ Нѣмцѣвъ и называють холоднокровными, але я туй-туй трохи не скипѣвъ...

Я пытаю ся: яке право мае вінъ до нея? Чи вона его суджена, чи що? Нѣ, вінъ не мае жадного права до нея, хиба може въ однѣмъ. Вінъ Москаль, а вона Русинка, отже вони лише спорѣднені кажу: лише спорѣднені, бо свою самостійность въ мовѣ и літературѣ доказують Малоросы въ рѣзныхъ варіянтахъ. Але у такого Москаля не повинно чоловѣка нѣчо дивувати. Въ нихъ грае лише кулякъ головну ролю и мимо свого Толстого вони ultra-варвары, справдешній передпотопній мастодонты...

*

(Вона у себе, сидить недбало въ старомоднѣмъ кріслѣ въ поручами при вѣкнѣ, трохи втомлена, та дивить ся въ околицю задумчиво и такъ мовь бы забула про себе. На ей колѣнахъ лежить якась робота). Мій ідеалъ — се чоловѣкъ розуму. Се говорила я завсѣгды. Завсѣгды, ще закимъ читала Брунона Вільлього „Philosophie des reinen Mittels...“

Я думаю, що вінъ есть такимъ чоловѣкомъ розуму. Якъ то можна скоро дѣзнати ся, якъ хто думае! Я, сказати-бъ, вѣдчула то. Вінъ мае въ собѣ щось таке, округъ чого душѣ другихъ можуть кристалізувати ся. Вінъ и не е невѣльникомъ якои-будь політичнои партіи; нѣ, тымъ вінъ не е. Вінъ есть обективно-критичный. Вінъ такій справдешный Европеець, котрый собѣ мимо того каже: „Иду собѣ своею дорогою и не

I. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, побочь Народного Дому
поручае всякій инструменты музичній: скрипки, альтбасетлѣ, басы, флеты, кларнеты и трубки, а такожь цитры и гітары. Найбѣльшій выборъ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментѣвъ. — Цѣны

I. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробѣвъ цементовыхъ и складъ матеріалѣвъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходкѣвъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно скалисте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зѣ славныхъ копалень семигородскихъ, пакъ дахову, плыты ізоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеголки окладковій, дахѣвки, печи каѳлевій, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскій, сито-

нашого сейчасъ чотирократный податокъ. О тѣмъ можна переконати ся черезъ порѣвнане податкѣвъ, якѣ Ашкенази плативъ послѣдными роками. Доперва, якъ заплативъ Данкнерови жадану квоту, зредуковано ему податокъ на звычайне ниво. Посвѣдчать се: Шапса Мінцеръ, Хаймъ Лейбъ Гальперинъ, Абрагамъ Лейбъ Фрідманъ, Самуилъ Енгельгардъ, Абрагамъ Пфлястеръ, Антѣнъ Харковскій, Михайло Морозевичъ, Мошко Манесъ Найгіеверъ, и Мошко Фідлеръ зъ Городенки.

Зъ огляду на се, що таке надуживане урядовои власти податковыми урядниками въ Галичинѣ дѣлае руйнуючо на публичну мораль и правну безпечнѣсть въ тѣмъ краю пѣдписанѣ запытують:

„Чи Екселенція, міністеръ фінансѣвъ мае намѣръ, вглянути въ тѣ скоррумпованѣ вѣдносины податковыхъ властій въ Галичинѣ и по еконстатованю стану рѣчи згаданого инспектора податкового примѣрно покарати?“

Зъ рады державнои.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ мала покѣнчити ся вже дискусія надъ обжалованемъ гр. Баденього, и длятого опозиційнѣ бесѣдники говорили коротко. Але за те забавила ся симъ разомъ правиця въ обструкцію чи то, лѣпше сказати, въ абстиненцію. Провѣдники правицѣ побоювали ся мабуть, що прийде до голосованя надъ внесенемъ на выбѣръ комісіи для розслѣдженя справы и що збере ся бѣльшѣсть голосѣвъ для того внесеня, бо богато членѣвъ правицѣ нема у Вѣдни. Отже, якъ взагалѣ Чехи и Поляки пѣдчасъ дискусіи звыкли були выходити зъ салѣ, такъ вчера особливо саля була пуста — имовѣрно нарошно, щобы оказавъ ся бракъ комплету. И справдѣ черезъ бракъ комплету закѣнчено засѣданє, поки дискусія могла дѣйти до кѣнця. Такимъ чиномъ скѣнчить ся она ажь въ середу або въ четверъ, а до того часу, надѣють ся, позъѣздять ся до Вѣдня телеграфічно вѣзванѣ послы правицѣ.

Бѣльшу часть вчерашного засѣданя забрала бесѣда п. Яворского, зарѣвно млава якъ довга. Вызначалась она звычайнымъ лицемѣрствомъ, по части такожь сентиментами, а ставала лише въ оборонѣ Фалькенгайнового внесеня, котре було нѣбы то лише „конечною“ обороною парляментаризму. За те п. Яворскій не задавъ собѣ труду анѣ однымъ словомъ выступити въ оборонѣ властивого обжалованого, гр. Баденього. Правда, що польске коло може бути цѣлкомъ спокѣйне о гр. Баденього и не потребуе бояти ся навѣть о те, щобы ему хочь бы оденъ волосокъ упавъ зъ его лысои головы, бо до поставленя въ станъ обжалованя треба бы двохъ третинъ голосѣвъ, котрыхъ мабуть не збере ся навѣть въ найлѣпшѣмъ разѣ; але якъ зъ однои стороны сама приличность и пѣтизмъ польского кола для свого родака вымагали, щобы польскій бесѣдникъ, промовляючій противъ внесеня на обжалованє гр. Баденього, сказавъ щось въ его оборонѣ, такъ зъ другои стороны треба на те порядноп порціи цинізму, щобы не сказати анѣ слова оборони, щобы навѣть не старати ся анѣ словомъ вѣдперти докорѣвъ — менше навѣть о те, чи слушныхъ чи неслушныхъ, — якѣ вѣдзываютъ ся зъ противнои стороны, а то очевидно лише зъ тои причины, бо обжалованому такъ чи сякъ и волосъ зъ головы не спаде. Але до лицемѣрства и цинізму польского кола палата послѣвъ давно вже навыкла такъ само, якъ и мы.

Перебѣгъ засѣданя бувъ такій.

П. Вахнянинъ внѣсъ интерпеляцію до президента міністрѣвъ въ справѣ уживанья руского языка въ урядахъ всходнои Галичины пѣсля обовязуючихъ розпоряджень.

Міністеръ зелѣзниць Вітекъ вѣдповѣдае на интерпеляцію п. Шлезінгера въ справѣ обниженя цѣнъ въ особовѣмъ руху. Міністеръ каже, що зъ уваги на рѣвновагу буджетову обниженя тыхъ цѣнъ нѣякъ не можна допустити.

Зъ черги промовляе п. Вольфъ въ справѣ обжалованя гр. Баденього. Всѣ, що брали участь въ брутальнѣмъ замаху на парляментаризмъ, повинни поскладати мандаты. Обструкція боронила правъ парляменту, бѣльшѣсть парляментарна хотѣла ихъ похоронити. Парляментъ мусить дбати о те, щобы правительство було справдѣ конституційне. Бадені своимъ поведенемъ допустивъ ся насильства на парляментѣ. Дальше перейшовъ бесѣдникъ на вѣдносины чеськѣ и сказавъ, що нѣмецкій радикалізмъ такъ довго буде рости, поки не скѣнчить ся система ворожа Нѣмцямъ.

П. Яворскій зазначивъ, що вѣнъ и его політичнѣ приятелѣ не гадали брати участи въ дискусіи, але спонукувъ его до сего голосъ, якій вѣдозвавъ ся въ палатѣ, мовь то нѣхто зъ правицѣ не може знажити ся станути въ оборонѣ міністрѣвъ. Мы — каже — вѣдъ початку сеи сесіи бажали горячо, щобы разъ стала можливою позитивна праця въ сѣй палатѣ. Длятого старалисъ мы не нарушувати тутъ спокою и въ тѣмъ напрямѣ посувались навѣть до найдальше идучихъ уступокъ. [Смѣхъ на лѣвици.] Поступували мы такъ єдино длятого, бо надѣяли ся що рѣкъ 1898... [Оклики: „принесе угоду!“], рѣкъ ювілейный, стане ся такожь рокомъ спокою. Бувъ бы се найгарнѣйшій даръ, якій можна бы ювілатови принести вѣдъ парляменту. Отже длятого не говорили мы доси — для святого спокою. Але мушу теперь вѣдозвати ся, щобы не здавало ся щобы признаямо ся до якои вины. [Смѣхъ на лѣвици.] Не хотѣвъ я говорити такожь ще и длятого, щобы не вѣдповѣдати на всѣ тѣ злосливѣ уваги, якѣ тутъ вѣдзываютъ ся противъ польского народу. Чи въ нашои стороны сказано тутъ коли яке слово зобиджаюче вашъ народъ? Противно, мы завсѣгды були для нѣмецкого народу зъ повнымъ признаненъмъ и пошаненъмъ. [Голосы зъ лѣвицѣ: „зъ поліціянтами!“] П. Грегмайръ сказавъ, що не маемо вѣдваги говорити. Нѣ! Вѣдвагу маемо, але бракъ у насъ сего тону, въ якѣмъ вѣдъ двохъ днѣвъ ведесь тутъ ся розправа. Мы, що належимо до правицѣ, уважали завсѣгды за свѣй обовязокъ уважати на безусловну конечнѣсть державну и докладати всѣхъ силъ, щобы парляментъ бувъ способный до працѣ та мѣгъ полагодити потребы державы и заспокоити всѣлякій бажаня населеня на поли культурнѣмъ и економічнѣмъ. [Голосы: „Податокъ вѣдъ горѣвки, вѣдъ цукру!“ „Мали-сьте 20 лѣтъ часу на те: длячого-же се наразъ ажь теперь?“] Мы черезъ 20 лѣтъ трудили ся честно; ажь теперь въ однѣмъ роцѣ спинено насъ. Черезъ національній заколоты въ Чехіи настала въ сѣй палатѣ застой, и тѣ заколоты довели до тыхъ нездоровыхъ сценъ, котрѣ теперь кѣнчать ся обжалованемъ міністрѣвъ. Мушу передовсѣмъ именемъ сторонництва, до котрого належу, зазначити, що мы національній споры уважаемо за справу дотычныхъ народѣвъ и бажаемо якъ найгорячѣйше, щобы въ Чехіи чимъ скорѣйше настала згода, вѣдповѣдаюча потребамъ обохъ народѣвъ. Се було завсѣгды нашимъ бажаненъмъ. Але та братоубійча борба довела до подѣй, якій зайшли въ сѣй палатѣ, а котрыхъ и згадувати я не радъ. Черезъ ту борбу имила ся лѣвиця способу поведеня, неоправданого регуляміномъ. Противъ того способу мы выступили зъ внесенемъ, щобы запобѣгти безцѣльнымъ именнымъ голосованямъ. На те нападено на президію и зневажено президента. Тогдѣ то появило ся Фалькенгайнове внесенє. Не було оно нѣчимъ иншимъ, якъ конечною обороною парляменту.

Промовлявъ потому п. Гофманъ, збиваючи выводы п. Яворского, котрѣ назвавъ безвстыдными и суперечными зъ льогікою. Лѣпше — каже — зробивъ бы бувъ п. Яворскій, коли бы бувъ коротко сказавъ: „Пустѣмъ ту чорну точку въ нашѣмъ житю въ непамять!“ Зъ єзуитскимъ лукавствомъ правивъ п. Яворскій свѣдомій брехнѣ та говоривъ, що правиця завсѣгды хотѣла лагѣдностію, прихильностію и уступчивостію вѣдповѣдати на наши бажаня. Пѣдъ охороною поліціи мали мы радити надъ законами, а поліція тота мала властиво хоронити лише президента. И те, що сказавъ п. Яворскій, мовь бы то его сторонництво бажало єдино спокою въ ювілейнѣмъ роцѣ, було чисто єзуитске, бо нѣхто бѣльше вѣдъ насъ Нѣмцѣвъ не бажае того спокою. Що п. Яворскій рѣшивъ ся на слово лише въ конечности, свѣдчить о нечистѣй совѣсти. Адже е були два Поляки, що допустили ся злочину въ парляментѣ; исторія выдасть судъ на Баденього и Абрагамовича.

Въ часѣ бесѣды п. Гофмана прийшло до острои а забавнои перепалки мѣжь нѣмецкими послами а кс. Стояловскимъ. Нѣмцѣ вѣдсылали кс. Стояловского то до п. Яворского, щобы его поцѣлував въ руку, то до Риму и докоряли ему, що гне ся передъ шляхтичами и т. и.

По п. Гофманѣ промавляли ще пп. Гоферъ и Померъ; въ бесѣдахъ ихъ нема нѣчого замѣтного. Зъ наступуючихъ зъ черги до голосу послѣвъ трехъ не було въ сали, черезъ що утратили голосъ, а оденъ зрѣкъ ся голосу.

На внесенє п. Шенерера ствержденo бракъ комплету и закѣнчено засѣданє; слѣдуюче назначено на второкъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданяхъ Головного выдѣлу „Просвѣты“ у Львовѣ въ днихъ 31 м. ст. марта, 7 и 21 м. ст. цвѣтня с. р. полагоджено мѣжь иншимъ отсѣ справы:

1. Передано до реценаи: Володимира Данилевича „О обрѣнку“, Й. Т. „Жертвы тьмы“ и Александра Горуцкого чотири спитки оповѣдань.

2. Принято до вѣдомости, що філія коломыйска рѣшила устроити вѣче господарске, а такожь, що таке вѣче вѣдбуде ся въ Камѣнцѣ струмиловѣй 26 с. м; на то послѣдне дано філіи 50 зр. на закупно знарядѣвъ и насѣня и выделѣговано п. Короля зъ вѣдчитомъ.

3. Рѣшено выпечатати книгу дѣловодства для філій въ 3000 аркушѣвъ.

4. Принято до вѣдомости, що о. Андрѣй Качала надавъ запомогу стіпендійну въ рѣчнѣй сумѣ 120 зр. п. Гр. Гарматѣеви, студентови медицины у Львовѣ.

5. Начальствамъ судѣвъ въ Стрыю, Яновѣ и Бѣбрцѣ рѣшено дати даромъ книжочки для вязанѣвъ.

6. Принято до вѣдомости, що чистый доходъ зъ вечериниъ Шевченкѣвскихъ выносить 97.12 зр., котру то суму по половинѣ призначено для товариства „Львѣвскій Боянъ“ и на стіпендію имени Шевченка.

7. Принято до вѣдомости, що п. Трушь выготовивъ уже портретъ проф. Ст. Дубравского.

8. Закуплено вѣдъ проф. Насальского въ Коломыи 1000 примѣрникѣвъ Гр. Калитовского „Гостина св. Николая“ по половинѣ цѣны т. в. за 50 зр.

9. Принято до вѣдомости, що книжочка за цвѣтень и май „У пятьдесяту рѣчницю анесеня панщины“ Любомира Соляньского вже выйшла.

10. Принято 65 новыхъ членѣвъ.

журюсь товпою“. — Окрѣмъ того здае ся вѣнъ зъ характеру благороднымъ... Тюбуе ся въ творахъ Толстого... але про нашихъ поетѣвъ не знае вѣнъ богато, майже нѣчого не знае. Нашого Шевченка не знае цѣлкомъ. Справдѣ, Нѣмцѣ не знають про насъ нѣчого; мене се такь болить...

Коли мы говорили про Данця Якобзена и я казала щось — не знаю вже, що, — про его перегарну новельку: „Тутъ мали рожѣ цвисти“ — сказавъ вѣнъ, дивлячись на мене, мовь бы забувшись:

— Я знаю одно таке обличе, якъ те въ того старшого пазя въ тѣй новельцѣ. Чи пригадуете собѣ его?

Я, розумѣе ся, пригадала собѣ его.

— Знаю точнѣсенько таке саме обличе зъ сумовытими сіяючими, майже оксамітными очима и такимъ самымъ тужно хорымъ усмѣхомъ на устахъ.

— Справдѣ?

— О, такъ. Воно мае ту силу, що змѣнае въ людяхъ... настрѣй и зовсѣмъ опановуе тыхъ, що въ него глядять.

Чому я дивила ся такъ велико на него? Чи я могла слѣдити за его спомынами? За его спомынами, въ котрыхъ вѣджила очевидно якась прегарна женьска истота, що грала може въ его житю яку важну ролю? Воно мае ту силу — казавъ вѣнъ — що змѣняе въ людяхъ настрѣй, и пѣдчасъ коли се говоривъ, то дивлячись заедно на мене, мѣнивъ ся справдѣ. На его уста закравъ ся чудный усмѣхъ!

(*Опускав голову на спинку крѣсла и усмѣхав ся сумовито.*) Се певно якась прегарна Нѣмкиня. Лишь нѣмецкѣ жѣнки такій поетичнѣ... такій... такій... ахъ! Дѣвча въ новельцѣ есть брунеткою, а Нѣмкинѣ русявѣ, але чи-жь не може вона припадкомъ бути брунеткою?.. Охъ, тѣ Нѣмцѣ! въ нихъ можна потонути, въ нихъ є краса и... хто бы вже мѣгъ такимъ бути, якъ вони!

— — — — — — — — — — — — — —

Я нѣколи не могла бы на него гнѣвати ся. Вѣнъ якось такои дивнои, милои, скорои вдачѣ, що чоловѣка уймае и собѣ выскуе, а при тѣмъ у него мабуть дуже щире серце. Менѣ здае ся, що и вмеръ бы скорше, закимъ бы его уста вымовили неправду. Я бриджу ся всѣми тыми, що уживають неправды, а дѣйстно уживають ей теперь майже всѣ а всѣ. Се такъ сумно, а въ виду нинѣшнои „культуры“ такъ мізерно... Здае ся троха зарозумѣлымъ, але я годжу ся подеколи зъ зарозумѣлостію, именно не люблю, якъ хто цѣлуе ся зъ „товпою“ въ уста. Такихъ устъ не могла бы я нѣколи цѣлувати.

Далѣ вѣнъ дуже милый, а якъ я вже и думала собѣ, мусить мати й добре серце. Другій бувъ бы на прикладъ радъ, коли-бъ его пацієнты оставили по деколи и въ супокою, а вѣнъ просто просивъ мене, щобы мѣгъ мене лѣчити... Не знаю справдѣ, чи йти до него, чи нѣ.

И пѣшла-бъ я до него, и не пѣшла бы. Якесь дивне чуте здержуе мене вѣдъ того. На-пѣвъ соромъ, на-пѣвъ несмѣливѣсть, на-пѣвъ гордѣсть... Чи спытати може кого о раду?

(*Дуже гордо.*) О, нѣ! нѣколи въ свѣтѣ!

— — — — — — — — — — — — — —

Я знаю такъ добре, якъ вѣнъ выглядае и якъ вѣнъ неразъ говорить. Его голосъ я вѣдчуваю такъ живо душею.

*

(*Тыждень пізнѣйше. Вѣнъ у себе и въ злѣмъ гуморѣ.*) Якъ же погане все, а люде якій-жь нудній! — Мною заволодѣвъ якійсь духъ отяжѣлости, а до того мучать и томлять мене страшенно пацієнты. Наколи-бъ я бувъ писателемъ, то писавъ бы лишь самѣ тенденційнѣ рѣчи, щобы дати волю своимъ думкамъ и чутю. Мѣжь иншимъ писавъ бы я т. в. старавъ бы ся свѣтъ переконати, що житє и люде то рѣшучо двѣ нудній рѣчи, котрѣ лишь тымъ интересній, що дають чоловѣкови причину бороти ся до вмерлого...

(*По хвилѣ.*) О той мастодонтъ! поганый варваръ той Москаль! вѣнъ зъ нею въ грувѣй приязни, оповѣдала менѣ вчера стара Мінерва. Вѣнъ забирае ся писати якесь дѣло, а вона старае ся ему тежь о матеріялъ. Радъ бы я знати, що се за дѣло и що за матеріялъ подае вона ему? (*Глумливо*). Може психольогічнѣ нотатки? Отже вона любуе ся наукою, вѣнъ „штукою“ а я... ха-ха-ха! я вылѣчу ему ей! Такъ, я той Богъ въ Ніцшовѣмъ „Заратустрѣ“, що дивить ся милосердемъ! Але нѣ, я не вылѣчу ему ей, вона прецѣнь не була въ мене. Кнайпъ вылѣчить ей вже и то тымъ чиномъ, що она буде рано по росѣ ходити и годувати ся вѣвсяною гербатою та житнымъ крупами. Супроти сего не вдержусь я зъ своею наукою.

Въ ей плянахъ лежить переселитись до Цуриху и вѣддати ся студіямъ національнои економіи. Се славна идея! Тымчасомъ буде вѣнъ малювати портреты, а вѣдтакъ... будуть въ дальшѣй приязни и пѣдъ плащемъ штуки та науки розсѣвати соціялізмъ. Що ь подѣбного лучалось уже и се повиненъ я бувъ подумати собѣ о нихъ обохъ вже заразъ зъ початку. Адже жадна Россіянка [або Русинка] не есть нормально-умна. Така Софія Перовская, Боже змилуй ся! се чистый сатана а не женщина!. Herr Gott! — ну, впрочѣмъ обходить мене те все страшно мало.

(*По хвилѣ, пѣдчас котрои дивить ся все уважнѣйше, вдномя на улицю.*) — Се вона, Боже! вона йде!

— — — — — — — — — — — — — —

(*Знов самъ.*) Отже вона таки прийшла, була! И, охъ Боже, яка змѣшана, немовь те дитя! Я мусѣвъ уоружувати ся всѣми уймаючими прикметами, щобъ ей настроити спокѣйнѣйше. Я бувъ справдѣшнымъ героемъ, хочь бувъ de facto зворушеный мовь хлопець. А що-до ей недуги, то слава Богу, що ей можна поборити. Се сказавъ я ѣй прямо, а ей очи стали вогнѣ. Вона була майже переконана, що вмре.

Говорила мало, спѣшила ся йти. За два днѣ мае зновъ прийти, бо недугу не можна довше занедбувати. — Яка жь вона мила! мила!

(*Проходжусь живо зворушеный по комнатѣ.*) Дивне дѣвча! Пробувати зъ нею то чиста роскѣшь; яка-жь повна оріґінальности и необмеженои правдолюбивости! И навѣть коли мовчить, то мовчить повна думокъ. Се-жь власне и та нѣжна лагѣднѣсть; ся оксамітна смирнѣсть, що менѣ надъ все подобае ся! Звычайно боять ся дѣвчата высказувати свои погляды мужчинамъ, лицемѣрять и клонять ся въ ту сторону, зъ вѣдки вѣтеръ вѣе. Мене обурюе таке сервілістичне нахилюване себе до обставинъ, обурюе ажь до погорды! Хто бы збагнувъ зъ нинѣшного жѣночого поведеня те, що колись панувало „материне право“ и истнували такій гордій самостѣйнѣ жѣнки, якъ на прикладъ Спартанки!

Менѣ такъ чудно, що вона була тутъ. Тутъ поверхъ книжокъ уклала була змѣшана своѣ плащикъ... а пѣзнѣйше... тутъ на столѣ до писаня и майже на каламарѣ такъ само свѣй бѣлый фільцовый капелюхъ (*Став задуманый передъ столомъ и глядить. Раптомъ добачуе банкноту на 5 зр.*) Що се? Грошѣ?! (*Паленѣючи*) Ей гонораръ! (*Змѣненый и поважно*). — Я — нѣ! мурынъ зробивъ свѣй обовязокъ — и може вже забирати ся... Нѣ, моя дамо, снимъ разомъ ошибнулись вы! Снимъ разомъ обидили вы мурына. Я вашого гонорару не потребую Я шпурну ѣй его пѣдъ ноги. Охъ! якъ се мене разить! Сего я не надѣявсь нѣколи. — Отже тому непорочный капелюхъ дѣставъ свое мѣсце на столѣ, щобы пѣдъ него всунути грошѣ?! О фарисейко, о оксамітна лукава фарисейко, о тигрице ты! — Такъ, вона числить мене до товпы и думае, що я мое знане лишь продаю. Ну, але завтра здыбемось въ парку. Проходы въ ясныхъ теплыхъ днихъ заординуванъ я найострѣйше...

(*Конецъ буде.*)

НОВИНКИ.

— **Програма торжественного концерту въ Стрыю**, якій вôдбуде ся въ память столѣтныхъ роковинъ вôдродженя малорускон словесности и XXXVII ыхъ роковинъ смерти Тараса Шевченка въ четверъ 28 ого н. ст. цвѣтня заходомъ рускихъ товариствъ стрыйскихъ: 1) „Столѣте малорускон словесности“, вôдчитъ“ Вп. д-ра Олекс. Колессы, професор рускон літературы въ львôвскôмъ університетѣ. 2) Лавровскій: „Заспѣвай ми соловію“, хоръ Львôвского Бояна. 3) а) Лисенко; б) Thomas: „Че знаешь сей край“, арія зъ I акту оперы „Mignon“, панѣ Ф. Лопатиньска, артистка сцены рускон. 4) Артемьевъ: фантазія зъ оперы „Наталка Полтавка“, фортепіянъ, вôдограе панна Ольга Каленюкôвна. 5) Товачовскій: Болгарскій пѣснѣ народній“, хоръ Львôвского Бояна. 6) Деклямація. 7) а) Фил. Колесса: „Дѣвчина и рута“ и б) Топольницкій: „Три шляхи“, хоръ Львôвского Бояна. 8) Verdi: арія зъ оперы „Traviatta“, панѣ Ф. Лопатиньска 9) Н. Вахнянинъ: „Наша долa“, тенорове сольо, п. Леонтовича 10) О. Нижанковскій: „Нова Сѣчь“, хоръ въ супроводѣ фортепіяна, хоръ Львôвского Бояна. — Початокъ точно о годинѣ 6½. Вступъ вôдъ особы 80 кр. [крѣсла для панъ и старшихъ осôбъ]. По концертѣ вôдбудe ся комерсъ. Комітетъ, уструючій сей концертъ, мав повну надѣю, що просторій комнаты Рускаго касина быткомъ выповнять ся цѣтомъ тямучон публики, навѣть по альш хъ сторôнъ Стрыйщины та що въ день сен народнон маніфестацін полишать ся домы лишень недужій тѣломъ та недугующій апатіею, байдужностю та — **що також лучаесь** — сребролюбіемъ.

— **Зъ Самбора.** Вôдъ довшого часу задумувала філія товариства „Просвѣта“ въ Самборѣ о придбанє власного дому, въ котрôмъ бы могло скупити ся жите и праця самбôрского округа. Не будемо вдавати ся в довшу розвѣдку, о скôлько важный в такій дôмъ, звернемо лишь увагу, що въ мѣстѣ Самборѣ, яко въ осередку цѣлого шмату Подгôря вôддавъ бы вôнъ важній услуги. Абы згадану цѣль здѣйстнити, выстаралась філія „Просвѣты“ въ Самборѣ о дозвôлъ збирання складокъ въ цѣлôмъ краю и розбслала книжочки зъ двокрейцаревыми картками по цѣлôмъ краю. Позаякъ річницъ збирання складокъ минавъ зъ кôнцемъ минувшого року, тожь выдѣлъ постаравъ ся о продовженє позволеня до кôнца 1898 року. Выдѣлъ філіи „Просвѣты“ вôдносить ся сею дорогою до Вп. Добродѣївъ, що зволили принята книжочки до збирання складокъ, абы о скôлько можности продовжали збираня и розпродажь карточокъ, а по розпроданю зволили переслати зббраній грошѣ на руки Вп. Петръ Будзѣньского, скарбника філіи „Просвѣты“. Рôвно-жь вôдносимо ся до Вч. Отцѣвъ и Вп. Добродѣївъ самбôрского повѣту. На интеліґенціи духовнôй и свѣтскôй нашого повѣту лежить першій обовязокъ заняти ся складками у себе дома. Жертва невелика — два крейцарѣ, коли бъ лише поплыла щедро зô всѣхъ сѣлъ нашого округа, а були бы мы въ станѣ, при нинѣшныхъ навѣть тяжкихъ економічныхъ вôдносинахъ, въ короткôмъ часѣ здвигнути власный дôмъ, що ставъ бы огнищемъ народнон праці. На що потреба въ иншихъ мѣстахъ дезятокъ тысячѣвъ, у насъ можна бы се сповнити теперь меншими капіталами. Початокъ всего найтяжшій и початокъ у насъ тяжкій, але вробѣмъ его разъ а не пожалуємо труду. Длятого живемо въ повнôй надѣї, що Р. Т. духовна и свѣтска интеліґенція займе ся щиро змаганями выдѣлу Філіи „Просвѣты“ и пôдмогою матеріяльною та моральною пôдопрених. Хто бы зъ Р. Т. Добродѣївъ не дôс авъ ще книжочокъ до збирання складокъ а бажавъ дôстати, зволить вôднести ся до Вч. о. Михайла Ортиньского въ Самборѣ. — *Вôдъ выдѣлу філіи тов. Просвѣта въ Самборѣ.*

— **Вôдъ д ра Д. Савчака**, члена Выдѣлу краевого, при его выѣздѣ на студіи въ справѣ касъ Райфайзена одержуємо до умѣщеня отсю его *Просьбу:* Высокій Выдѣлъ краевый въ выконаню ухвалы соймовон зъ дня 8 лютого 1898 припоручивъ менѣ розслѣдити орґанізацію и розвôй сѣльскихъ касъ ощадности и позичокъ системы Райфайзена въ Низшôй Австріи и въ Чехахъ. Въ цѣли порôвнаня вôднесинъ що-до дешевого и выгôдного кредиту для селянъ въ згаданыхъ краяхъ зъ вôдносинами въ тôмъ взглядѣ въ нашôмъ краю, прошу Вповаж. Патріотôвъ, котрымъ доля нашого селянина лежитъ на серци, щобы звволили до кôнца мая с. р. ласкаво донести менѣ: 1) У кого въ нихъ сторонахъ нашій селянинъ звычайно въ разѣ потребы затягають позички, пôдъ якими условіями и на якій процентъ? 2) Якого рода лихва практикуе ся въ вхъ Сторонахъ, н. пр. при куплѣ збôжа на боргъ, при выпасѣ худобы, або на вôдробокъ? и т. д. 3) Чи громадскій касы позичковій сповнають свôй обовязокъ, а сли нѣ, то задля якон причины и якъ бы ихъ належало реформувати? — У Львовѣ дня 22 цвѣтня 1898. *Др. Д. Савчакъ* членъ Выдѣлу краевого.

— **Выдѣлъ товариства рускихъ ремѣсникôвъ и мѣщанъ „Зоря“ въ Перемышли** запрашає членôвъ товариства на свячене, що вôдбуде ся въ недѣлю Томину 24-ого с. м. въ комнатѣ „Зорѣ“ при улици Водній ч. 6. о 5 годинѣ пополудни. — *І. Пивницкій* предсѣдатель, *И. Савицкій* секретарь.

— Онôгды прибула до Львова **депутація гуцулôвъ** зъ Жабя въ знанôй справѣ мальверзацій вôйта Попôвчука и сполки. Такихъ славныхъ вôйтôвъ, выбираныхъ и выхованыхъ баденівскою системою, маємо, на жаль, подостаткомъ. Спôльно зъ рôзного рода перевертнями, писарями и жидами высысають они зъ народу послѣдній соки... Въ складѣ згаданон депутаціи входили гуцулы: Юрко Соломѣйчукъ, Лесь Олен къ и Ив. Грабчукъ. Не о ласку прибули они просити, а лишь о справедливôсть, — въ першôй мѣрѣ о засуспендованє того прославленого вôйта, котрый чорнымъ пятномъ и нещастемъ для цѣлон громады. Вправдѣ жидôвско-паньскій вôйтъ дôставъ уже актъ обжалованя, але — якъ то у насъ практикуесь — до теперь его не засуспендовано, бо мае свои „zasługi i względy“. Гуцулы, буши на авдіенціи у намѣстника гр. Пінінського и у маршалка гр. Ст. Баденього, просили о справедливôсть та выязнили обаву, що коли Попôвчукъ буде дальше на вôльнôй стопѣ вôйтувати, то за всякій его надужитя — пиши на Бердичѣвъ! — Якъ намѣстникъ такъ и маршалокъ заявили депутаціи, що все буде добре. Vederemo! Характеристична була вôдпов дь гуцулôвъ, коли пôдчасъ авдіенціи пытано ихъ, чому они выбрали такого вôйта и таку раду? „Мы — казали они — не могли въ жаденъ способъ выбрати раду пôсля нашон волѣ, бо панъ староста наславъ жандармерію и жандармы не допускали до голосованя противникôвъ Попôвчука, а тôлько его сторонникôвъ“... Sapienti sat! Стара и повсюдна исторія! Але може бы молодый намѣстникъ гр. Пінінський справдѣ схотѣвъ вглянути въ то багно деморалізаціи та злодѣйствъ славныхъ вôйтôвъ-хрунѣвъ по многихъ селахъ и мѣсточкахъ та увôльнивъ населеня вôдъ тон єгипетскон язвы...

— **Обнова церквей.** На украшеня катедральнон церкви въ Станиславовѣ вплынули въ послѣднихъ часахъ бôльшій жертвы. Именно жертвували: міністерство вôйны 1000 зр., станиславôвска рада мѣска 1000 зр., коломыйска рада повѣтова 500 зр., Дирекція Союзного банку въ Станиславовѣ 100 зр., борщѣвска рада повѣтова 500 зр., бучацка 50 зр., чорткôвска 25 зр. Кромѣ того вплынули менший жертвы. — Въ Кудринцяхъ, станиславôвскон епархіи обновлено церковь коштомъ 800 зр.

— **Quousque tandem?** Судъ повѣтовый въ Золотôмъ Потоцѣ вôзвавъ на свято Благовѣщеня вôсьмохъ господарѣвъ зъ Космирина для переслухана ихъ яко свѣдкôвъ въ справѣ пôдпалу въ тôмъ селѣ дня 20 н. ст. марта с. р. Чи скорше або пôзнѣйше не могъ сего судъ вчинити?

— **Въ справѣ спростованя д-ра Родера**, ц. к. старосты золочівского, одержуємо зъ Пôдгорець таке письмо: Изъ спростованя п. д-ра Родера помѣщеного въ 69 числѣ „Дѣла“ зъ дня 8 с. м. выходить, що п. д-ръ Родеръ яко ц. к. староста придержуе ся буквально звѣстного розпорядженя ц. к. намѣстництва въ справѣ уживаня рускон переписки ц. к. староствами всходнон Галичины зô сторонами рускими, натомѣсть я, безъ данон рації, не принявъ пересланыхъ менѣ до выповненя формулярôвъ о руху товариствъ яко предсѣдатель читальнѣ „Просвѣты“ въ Пôдгôрцяхъ и заслужено пôдпавъ карѣ заплаченя 1.50 зр. карному посланцеви. Яко интересованый въ тôй справѣ маю честь заявити:

Письмами гр.-кат. уряду парохіяльного въ Пôдгорцяхъ зъ дня 10 грудня 1897 ч. 141 и зъ дня 13 сѣчня 1898 ч. 8 зложивъ той же гр.-кат. урядъ парохіяльный заявлене ц. к. староству въ Золочевѣ, що на пôдставѣ розпорядженя ц. к. намѣстництва въ дня 24 цвѣтня 1897 ч. 3738 гр.-кат. урядъ парохіяльный въ Пôдгôрцяхъ письмъ урядовыхъ ц. к. староства стилізованыхъ не въ мовѣ и письмѣ уряду парохіяльного приймати не буде; а дня 13 сѣчня 1898 ч. 8 и 16 марта 1898 ч. 30 звернувъ тойже гр.-кат. урядъ парохіяльный ц. к. староству письма урядовій писаній въ польскôмъ языцѣ. Мимо того ц. к. старотво не то, що не хотѣло увзглядняти жаданя сторôны рускон та пошанувати розпорядженя выс. ц. к. властій зъ одной стороны, а чувства національный зъ другон, якъ-бы умысне провадило переписку и дальше въ языцѣ польскôмъ. — Що-до непринятыхъ мною формулярôвъ, то лишь оденъ бувъ въ трехъ языкахъ: нѣмецко-полеко-рускôмъ, другій бувъ въ нѣмецко-польскôмъ, а реценісъ зворотный въ польскôмъ, такъ друкъ, такъ и письмо и реценісъ подачі рôвно жь въ польскôмъ языцѣ. — Впрочôмъ полеміка тутъ на нѣчо не придасть ся, сли высокій власти, якъ свѣтска [ц. к. президія намѣстництва] такъ и духовна [Митроп. Консисторія] котрымъ я — дотычно непошанованя ц. к. староствомъ золочівскимъ розпорядженъ выс. ц. к. властій и глумлена зъ чувствъ національныхъ переславъ пôдъ днемъ 24 лютого 1898 ч. 20 и 24 лютого 1898 ч. 21 [навѣть не розпечатавши письма ц. к. староства] не — глянуть въ справу и не зроблять кôнца варварскому поступованю ц. к. староства золочівского супротивъ рускон мовы *О. Присташъ*, грек.-кат. завѣдатель въ Гологорахъ.

— **Намѣстникови гр. Пінінському** ухвалила надати почестне горожаньство рада мѣста Скалата, на внесене адвоката д-ра Ерліха. Почестный дипломъ горожаньства вручить намѣстникови депутація выбрана зъ членôвъ рады громадскон, а именно: о. дек. Слюзаръ, нотарь Бѣлиньскій, адв. Ерліхъ, предсѣдатель жидôвского кагалу Гальперинъ, учитель Айхенкацъ [?] и мѣщанинъ Кивелюкъ.

— **Зъ Калуша пишуть намъ:** Звѣстный Францъ Оржельскій, зять калуского старосты, дôставъ вчôраця вчера актъ обжалованя за пôдкупства выборчій въ 1897 роцѣ [о чôмъ була мова въ соймѣ и въ радѣ державній]. Маємо повну надѣю, що ажъ теперь выйде правда на верхъ, якими то способами здобувае ся при выборахъ „zaufanie ludku“...

— **Правдива „vis major“** зависла надъ почтою въ Галичинѣ! Майже кождый день приносить якусь нову — дефравдацію або крадѣжь. Ось и нинѣ можемо служити свѣженькою вѣсткою: Вчера у Вѣдни, коли надбйшовъ блискавичный повздъ зô Львова на дворець пôвнôчнои зелѣзницѣ, арештовано на дворци експедитора почтового зъ Богумиловиць Кароля Міллера, котрый въ ночи на четверъ сего тыждня спроневѣривъ на почтѣ грошевй листы на 13.000 злр., а звернувъ на себе увагу по дорозѣ тымъ, що незвычайно богато выдававъ на напоѣ. При увязненôмъ знайдено 9.900 злр. Де подѣвъ решту, не хоче сказати.

— **Протоигуменомъ оо. Василіянъ** выбраный якъ доносить урядова Gazeta lwowska — заунятъ ксьондзъ Мацальскій. Чудо! Василіяне — чинъ греко-католицкій, а протоигуменомъ став римо-кат. ксьондзъ! А може урядова ґазета пустила лише такій жартъ зъ рускаго чина монашого?!

— **Въ т. зв. „пельґжимци польскôй“** котра сего мѣсяця громадою зъ пару сотъ осôбъ зô всѣхъ дѣльниць польскихъ ѣздила до Риму и мала дня 13 с. м. авдіенцію у папы, були такожь два греко-католики: Иванъ Левицкій членъ краевон рады шкôльнон и д-ръ Володимиръ Коцовскій, професоръ семинарія учительскон зô Львова.

— **Крадѣжь и намѣрене самоубійство.** Вôдъ довшого часу обкрадавъ помôчникъ торговельный Аронъ Махъ свого хлѣбодавця Іойну Зельтенрайха, годиннникаря про площи Марійскôй у Львовѣ. Доробивъ вôнъ собѣ ключикъ до касы и систематично вытягавъ грошѣ, але такъ зручно, що Зельтенрайхъ не мôгъ нѣкого на крадежи злапати. Доперва передвчера внавъ Зельтенрайхъ на добрый помыслъ и назначивъ грошѣ, що були въ касѣ. Вчера рано спостерѣгъ знôвъ бракъ грошей въ касѣ, а по переведеню ревізіи найшовъ всѣ позначенй грошѣ въ кишени Маха. Отже пôславъ заразъ по поліцію, але тымчасомъ Махъ пôдрѣзавъ собѣ небезпечно сцизориком горло. Прибувъ заразъ поліція и лѣкарска помôчь, а вôдтакъ Маха вôдвезено до шпиталю.

— **Воздушна труба** навѣстила онôгды островъ Сицилію та наробила много шкоды, особливо въ провінціи Мессинѣ. Майже всѣ засѣвы и огороды злищений, а много осôбъ є тяжко ушкодженыхъ.

— **Д-ръ І. Болозъ Антоневичъ**, надзвычайный професоръ новочасной исторіи штуки въ університетѣ львôвскôмъ, именованый звычайнымъ професоромъ того-жь предмету.

— **Дрôбній вѣсти.** Рада мѣста Галича надала почестне горожаньство повѣтовому секретареви П. Ив. Голюцѣ, що повинивъ довшій часъ въ тôмъ мѣстѣ обовязки правительственного комісаря. — Д-р. Альойсій Табора, адвокатъ краевый и другій віцебурмістръ въ Черновцяхъ, померъ тамъ сен недѣлѣ. — Судъ присяглыхъ у Львовѣ засудивъ Кирила Лозиньского, що хотѣвъ обôкрасти контору банкира Якова Штро, на пôвтора року вязницѣ, а Катарину Солодку vel Міреку, служницю нотаря зъ Любачева, за крадѣжь зъ касы вертгаймôвскон 100 зр. на 10 мѣсяцѣвъ тяжкон вязницѣ. — Львôвскій челядники бляхарскій жиды урадили стрейкъ, домагаючись пôдвышеня платнѣ. — Стара грѣшница и фальшива приятелька рускаго народу Gazeta narodowa обходила позавчера 50-лѣтный ювілей свого выдавництва. — Дня 26 н. ст. цвѣтня вôдбуде ся вѣнчане п. Льва Стецева, окôпченого богослова, зъ п-ою Евгенією Есенъ, дочкою приходника въ Медиличахъ [стація зелѣзн. Пісочна]. — Голосный нѣм. поетъ Судерманъ тяжко занедужавъ въ Неаполина хоробу кишокъ и мусѣвъ удатись до шпиталя. — У Львовѣ померъ въ 30 роцѣ житя Иванъ Курамин, [Русинъ] урядникъ магістрату. — Въ Краснôмъ Лузѣ надъ Черемошемъ найдено тѣло рыбака Дудица, котрого сприятала зô свѣта его любовница. — У Львовѣ повѣсивъ ся онôгды гузаръ зъ 12 полку Едвардъ Штеліґтеръ въ касарни при ул. Личаковскôй; — Онôгды французскій жовнѣры обкидали Золю камѣнемъ недалеко его віллѣ въ Мендонѣ. — Померли сими днями у Львовѣ: Елеонора зъ Кисѣлевскихъ Калиновичева, вдова по урядникѣ міністерства вôйны, и Адамъ Савицкій, канцелістъ судовый, обоє рускон народности. — Рада мѣста Сасова надѣлила дня 20 с. т. золочівского старосту Родера почестнымъ горожаньствомъ, за заслуги его около пôднесеня сего мѣста.

Вѣсти зъ Епархіи Львôвскои.

Презенту на Болошовець дôставъ о. Евг. Свистунъ, сотрудникъ въ Бережанахъ. — О. Волод. Ганицкій дôставъ канон. иституцію на Рудно. — Консисторія вставилась до президія намѣстництва о згоду на канон. институцію для оо.: Конст. Яримовича на парохію св. Апп. Петра и Павла у Львовѣ и Корн. Лотоцкого на Рогачинъ и б) до намѣстництва о одноразову запомогу для оо. Ник. Курбаса зъ Илемя и Ник. Левицкого изъ Сливокъ. — Правительство асигнувало платню зъ релігійного фонду для приватного сотрудника въ Лолинѣ на оденъ рôкъ и призволило на системізованє посады третого сотрудника въ Тернополи зъ платнею 350 зр. рôчно. — На конкурсъ зъ річницемъ до дня 16 н. ст. червня розписаній приходы: Ярославичѣ дек. зборôвского и Иванôвка дек. скалатского.

Посмертій — ✝ — оповѣстин.

Емилія зъ Боберскихъ Янкевичева, прожившн 76 лѣтъ, упокоила ся дня 9 н. ст. цвѣтня с. р. въ Сваричевѣ, де проживала у дочки Ольги и зятя Іоана Миндюка. В. ѣ. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 23. цвѣтня. Середъ парламентарнон правицѣ носять ся зъ гадкою, чи бы за згодою лѣвицѣ не пристати на перше читанє угодовыхъ проектôвъ въ комісіи; мало бы се таку цѣль, щобы тій проекты вôдкинути одноголосно и зажадати вôдъ привительства выготовленя корыстнѣйшихъ.

Прага 23. цвѣтня. Сегодня збираютъ ся тутъ всѣ ческій послы зъ Чехіи и Моравы на обхôдъ 25-тон рôчницѣ повстаня молодоческого клюбу. По полудни вôдбуде ся нарада екзекутивного комітету сторонництва надъ справою Ґреґра-Кайцля.

Hlas Naroda доносить, що посламъ католицкого клюбу въ радѣ державній полишена буде свобода голосувати въ справѣ обжалованя гр. Баденього такъ, якъ котрый самъ схоче.

Будапештъ 23. цвѣтня. Pester Lloyd довѣдуе ся зъ Одесы, що зъ недѣлѣ поѣде болгарскій кн. Фердинандъ зъ женою до Петербурга. Въ маю маютъ удати ся тамъ зъ візитою такожь румуньскій король зъ женою.

Зъ Великого Вараждину доносять, що въ поблизькôмъ селѣ выбухли селяньскій розруxи зъ причины, що власти хотѣли змусити селянъ до роботы. Увязнено 80 селянъ; оденъ зъ нихъ повѣсивъ ся въ вязници. Телеґрафічно вôзвано вôйско и жандармерію.

Гавана 23. цвѣтня. Ґен. Бланко оголосивъ вôдозву, въ котрôй взывае населенє, щобы оружно вôдпирало чужу напасть. Депутаціи, котра прийшла упевнити ґенерала о патріотизмѣ населеня, присягъ вôнъ, що буде бороти ся до послѣднон каплѣ крови и скорѣйше згине, нѣжь пустить чужинцѣвъ на землю, вôдкриту Испанцями.

Новый Іоркъ 23. цвѣтня. Мекъ Кінлі противный бомбардованю Гаваны, намѣреному американьскою фльотою; радъ бы вôнъ, щобы першій выстрѣлъ не павъ зъ американьскон стороны.

Зъ Кей Весту (островъ коло Фльориды) доносять, що американьска фльота вôдплыла вôдтамъ вчера раненько.

Лондонъ 23. цвѣтня. Зъ Кей Весту доносять, що американьскій корабель зловивъ испаньске торговельне судно и привѣвъ его до пристани Кей Весту.

Вашингтонъ 23. цвѣтня. Появила ся вôдозва Мекъ-Кінлія, заповѣдаюча блькаду Кубы. Сторонній правительства повѣдомлено вже о намѣрѣ блькады.

Кольонія 23 цвѣтня. Köln. Ztg. довѣдуе ся зъ Берлина, що мѣжь державами ведуть ся дипльоматичній переговоры въ цѣли запевненя безпеченьства и охороны для неутральнон флоти пôдчасъ вôйны.

Ц. к. уприв.

Assicurazioni Generali въ Трієстѣ

заложена въ роцѣ 1831.

Головна Репрезентація для Галичины у п. М. Дубеньского у Львовѣ, ул. Коперника ч. 18. Телефонъ ч-ръ 468. Въ мѣсяци марти 1898 року въ вôддѣлѣ обезпечень на житє тов. Assicurazioni Generali внесено 1102 внесень на суму 8,881.736 кор. а. в. а выставлено полісъ 914 на суму 7,634.981 кор. а. в. Вôдъ 1 сѣчня до 31 марця 1898 р. внесено 2914 внесень на 23,462.470 кор. а. в., а выставлено 2411 полісъ на суму 19,577.591 кор. а. в. Заповѣджений шкоды въ тôмъ вôддѣлѣ вôдъ 1 сѣчня до 31 марця 1898 року выносять 1,233.037 кор. а. в.

Выказаный станъ обезпечень вôддѣлу житевого выносивъ въ дни 31 грудня 1896 р. 189,549.380 зр. въ капіталахъ и 231.059 зр. а. в. въ рентахъ на 62.956 полісахъ, на що резервовано въ готôвцѣ 48,914.760 зр. а. в. Заплачений шкоды въ 1896 р. въ вôддѣлѣ житевôмъ выносять 2,340.364 зр. а. в., а для всѣхъ галузей вôдъ часу заложеня товариства (1831 року) пôсля щорôчныхъ выказôвъ выплачено 291,247.887 зр. 61 кр. а. в.

Товариство признае належачимъ до чинôнъ армій або обороны краевôнъ на случай вôйны важнôсть забезпеченя до сумы 5.000, зр. а приналежныхъ до загального ополченя, на случай ихъ покликаня до чинôнъ служôбы, вартôсть забезпечена до сумы 15.000 зр. безъ допдаты якôн небудь премін. 4102

Надѣслане

ЗАЯВЛЕНІЕ. Во избѣжаніе непорозумѣній принужденъ я заявити, що не имѣю ничего общого съ г. Іеронимомъ Я. Луцыкомъ, а въ виду того прошу не власти на мой счетъ публичныхъ выступленій и вообще нѣякихъ сдѣлокъ сего господина. — Владиміръ Ѳ. *Луцыкъ*, сотрудникъ „Галичанина“.

По довгôй зимовôй порѣ є доконче потрѣбно пôддати тѣдо одновному вôдчищенію и дезинфекціи. Сама вода до сего не выстане, але треба послугуватись знаменитымъ дезинфекційнымъ мыломъ. Найлучшій до того мыла и вживаѣ при всѣхъ купаняхъ и мытяхъ, е Берґера мыло чайне, Берґера мыло ґліцерновочайне и Берґера мыло карболеве. Дôстати можна у всѣхъ аптикахъ въ монархіи. (I) 149

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цѣлькеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвонкôвъ. — Замовлени въ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.**

Табака ментолева,

выпробоване средство на катаръ. Дѣлаючи знаменито дезинфекційно и холодячо, увольняе недужого дуже скоро вѣдъ прикрои сеи долегливости. Цѣна коробки 25 кр. 16

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 158—?

ЛИПЕ

въ ресторацiи НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячий снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова въ капустою	15 кр.
Снѣданѣ легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска въ хрѣномъ	5 „
Кавiаръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякi напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить зъ моей ресторацiи, даю вѣдбиранючимъ марки. — Найлѣпшi вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. литра.

По театрѣ все свѣжа, въ великiй выборъ стравъ и напиткѣвъ засмотрена кухня.

79 104—? Зъ высокимъ повазанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ

Найлучшою водою до питя

при небезпечности епiдемiи в въ такихъ выпадкахъ часто выпробованый, повагами въ медицинѣ все припоручуваный

натуральна алькалiчна щава

Она в цѣлковито вѣльна вѣдъ органiчныхъ субстанцiй и надае ся особливо въ мѣсцяхъ зъ непевною водою криничною або проводовою за найздоровѣйшiй напитокъ. Х.

Надѣслане.

Заведене ц. и к. надворного фотографа
ГЕННЕРА, при ул. Академiчнѣй 18
отворене що-дня вѣдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 27—52

Для власного добра прошу жадати и принимати тѣлько въ такихъ оригiнальныхъ пачкахъ.

ВЫЖИМАЧКИ до бѣля въ пальцями гумовыми по зр. 12, 13, 14, 15, 16, 18 и 20. Матѣ комнатий по зр. 24 и 35 поручае ПЕТРО ХИОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капiтульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4965

Урядъ парохiяльный въ Чагровѣ
п. Букачѣвцѣ пошукуе
пѣвця церковного
зъ добрымъ голосомъ и тверезого. 163 3—3

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дрелiхи и т. п. власнiй выробы продае по
цѣнахъ фабричныхъ
Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна
въ своѣй ново устроенѣй торговли
у Львовѣ при ул. Кiлiньского ч. 2
Замовленя зъ провинцiи просимо надсилати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фирмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *iншихъ агентiвъ ани похатникiвъ не высылаемо.* 77 52—52

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII, Feldgasse 10.

Оригiнальный англiйскiй бритвы зъ найпершои дiямантовои стали, досконалѣ, вглубено шлюфований, вистрений, готовѣ до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглубено шлюфована зр. 1.50 а ½ вглубено шлюфований зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ за *одного дня*:

Прошу прислати ще 5 орiг. англiйскихъ бритвъ зъ дiямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволений. Купновичѣ 28/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фирму найсовѣстнѣйше. Малнѣвъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 11—?

Подѣбно пишуть Всч. Отцѣ:
23/10 97 Левъ Шанковскiй, деканъ стрыйскiй.
23/10 97 I. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.
23/10 1897 О. Подляньскiй, парохъ Юровець.
23/10 1897. Кнпр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругѣвъ.

ЦУКОРИНЪ № 9 и 20
въ табличкахъ-порцiяхъ 139
посѣдае такъ велику силу солодкости, що за
1 крейцарь 6 чашокъ кавы
можна насолодити. Позаякъ продаютъ ся також менше вартi таблички, то треба жадати выразно: „Цукоринъ“ въ табличнахъ Гейдена“ [„Zuckerin Heyden“ — Ta bletten].
Дѣстати можна въ торговляхъ товарѣвъ мѣшаныхъ.
Склады роздае I. WEISS, Wien VI., Esterhazy-gasse 12.

Каролъ ҐОСТИНЬСКIЙ явный спѣльникъ фiрмы
К. Ґостиньскiй и I. Альсъ
у Львовѣ, пл. Галицка ч. 3. (Телефонъ ч-ръ 537).
яко едине Выс. ц. к. Намѣстництвомъ концесiоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПСТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦК. ЛЬОЙДА
въ Бремѣ — продае карты корабельнѣ выѣзджаючимъ въ край заморскiй и удѣля всяких поясненъ безплатно.
Експедицiя подорожныхъ и пакункѣвъ 3—5 разъ мѣсячно до Америки пѣвнѣчнои, Аргентины, Бразилiи, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 167 2—3

НАЙБЛИЗШЕ
Тягнене 2-го мая
лишь 3-ма зр. мѣсячно
грае ся на слѣдуючихъ пятьохъ льосахъ въ
13 тягненяхъ рѣчно
и по цѣлковитѣмъ сплаченю одержуе ся за тыхъ пять льосѣвъ:

Головна выграна:	
100.000	франк.
75.000	„
30.000	„
35.000	дирѣвъ
20.000	„
35.000	зр.
20.000	„
10.000	„
и т. д.	

1 италь. льосъ хреста
1 серб. 10 франковый державный льосъ
1 австр. льосъ хреста
1 угорск. льосъ хреста
1 льосъ на будову катед.

Кождый льосъ мусить бути разъ а може бути и два разы вытягненый.
Право грати мае ся по вложенiю першои раты.
Я даю всѣ тi 5 льосѣвъ разомъ за 23 мѣсячныхъ ратъ по 3 зр. або за 17 мѣсячныхъ ратъ по 4 зр.

Тягнення:	
2	мая
13	мая
1	липня
1	серпня
1	вересня
1	вересня
13	вересня
2	листопада
2	сѣчня
14	сѣчня
1	лютого
1	марта
1	марта

При замовленю прошу прислати почтовымъ переказомъ першу рату и 20 кр. на порторiя. Дальшi вплаты для мене можуть вѣдбунати ся безъ оплаты порта у всѣхъ ц. к. почтовыхъ урядахъ.
Календарь льосованя за рѣкъ 1898 гратисъ.
Всѣ банковѣ припорученя выконують ся скоро и докладно.
S. KAUDERS
передтымъ **W. J. Guth. & Comp.**
Bank- und Wechslergeschäft
Wien, I. Schottenbastei Nr. 14. 165 2—3

Старшiй кавалеръ

глядае на село зарядничѣ. Адресувати: О. Мейскiй въ Тисковѣ о. п. Балигородъ.
160 2—3

Пѣвець Андрѣй Зембаль

въ Залѣщыкахъ, жонатый, зъ дуже хорошимъ теноровымъ голосомъ, потрафивъ бы въ разѣ потребы и хоромъ управляти пошукуе мѣсця заразъ. Ласкавѣ заголошеня на его адресу.

НАСАДЖЬ ГАВСМАНА
I. ЛЬВѢВСКЕ
Photo-Plasticon
Подорожь доокола свѣта.
Вѣдъ ¾4 до ½ 8 до побаченя:
Канада и Чикаґо
Вступъ 10 кр. 278 1—1

Пѣвець церковный

маючiй голосъ хорошiй, знаменито обѣзнаный зъ пѣвольництвомъ, могучiй выказати ся самыми лучшими свѣдоцтвами, шукае мѣсця. Адреса: Iоанъ Салашъ въ Мичкѣвцяхъ почта Лѣсько. 158 2—4

Д-ръ Андрѣй Чайковскiй

адвокатъ въ Бережанахъ
шукае конципiента вѣдъ 1 н. ст. мая 1898. 162 2—3

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезiй для народу
зъ життепысью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна I-шои части 25 кр II-ои части 20 кр.
Оправленый примѣрники продаютъ ся о 10 кр. бѣльше.

Словарь нѣмецко-рускiй

Ом. Партацкого
продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

„THE GRESHAM“

Найстарше и найбогатше Товариство обезпечень на житє въ Лондонѣ.
Найнизша премiя. Велика дiвiденда.
Информацiй удѣлае, проспекты и тарифу розсылае franco. 131 9—10
Антонiй Кофлеръ
у Львовѣ, улиця Брацѣвска число 14.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.
LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РIХТЕРА въ Правѣ,
признане за знамените, утихомирюче бѣль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.
Просимо жадати того 355 29—39
загально любимого средства домового

все лишь въ оригiнальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Рiхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оригiнальный.

Рiхтера аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Правѣ.

Найделiкатнѣйший гiгiенiчний
ПАРИСКЙ ТОВАРЫ ҐУМОВЙ
поручае для санiтарныхъ и хiрургiчныхъ цѣлей истнуюча вѣдъ 1866 р. фабрика гумовыхъ товарѣвъ
J. N. Schmeidler
ц. и к. достаавець надворный
ВѢДЕНЬ, VII., Stiftgasse Nr. 19. 311 30—?
Цѣнники gratis. Розсылана докладно.

Голляндско-Американьска лiнiя

зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ Роттердаму до Ню-Iорку
Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, V. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлiя марокъ 180

*) Цѣна должна и величина каюти якъ и цѣна скорости и слѣдующя пароходу.

Ц. к. упр. галиц. акцiйный
БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ
перенѣсъ
Контору вымѣны
и
вѣддѣлъ депозитовый
котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаннiнѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Вѣддѣлъ депозитовый

принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучiй, принимае до переховання папери вартостнi и дае на нихъ завдатки.

Крѣмъ того впроваджено подѣбно якъ въ институцiяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковi (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рѣчно, депозитарь дѣстане въ сталевѣй касѣ, панцирнѣй сховокъ до выключного ужитку и вѣдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може свое майно або важнi документы. 374 [4]

Вѣдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогоднѣйший зарядження.

Припысы дотычно того рода депозитѣвъ одержати можна безплатно у вѣддѣлѣ депозитовѣмъ.

Вѣдъ року 1868
БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ
МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клiнiкахъ и многими практичными лѣкарями уживане не лише въ Австро-Угорщинѣ, але також и въ Нѣмеччинѣ, Францiи, Россiи, на пѣвостровѣ Балканьскѣмъ, въ Швайцарiи и т. д. на недуги шкѣрнѣ, особливо протягъ

Выкидѣвъ шкѣрныхъ рѣзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣлане Бергерового мыла смоляного яко гiгiенiчного средства до усуненя порилѣвъ, до чищеня и дезинфекцiи шкѣры есть рѣвножъ загально признане.

Бергера мыло смоляне мае 40% смолы деревнои и рѣзнить ся значно вѣдъ всѣхъ иншихъ родѣвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкѣрныхъ уживане ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного,

Яко лагодньѣйше мыло смоляне до усуненя всякои **нечистоты шкѣры**

на выкиды шкѣрнi и на головѣ у дѣтей, такожь яко незрѣвнане мыло до мыття и купелѣвъ для щоденного **ужитку** служить, обѣймаюче 35% гiцерины и пахуче

Бергера гiцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживанья.

Зъ иншихъ родѣвъ мыла Бергера поручае ся слѣдуючi заслугуючi на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкѣры; **мыло бораксове** противъ прищѣвъ; **мыло карболеве** до выгладженя шкѣры и знакѣвъ по вѣспѣ и яко мыло дезинфекцiйне; **Бергера мыло до купели** зъ смерековыхъ шишьокъ и таке-жь **мыло тоалетове, Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); мыло нхтiолеве** на червонобсть лица; **мыло весниковe** дуже успѣшне; **мыло таннинове** противъ пратя вѣгъ и выпадання волося; **мыло до зубѣвъ**, найлѣпше средство чищеня зубѣвъ. Що-до иншихъ родѣвъ мыла Бергера звертаемо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Бергера, бо истнують наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсця продажи для Львова въ аптикахъ пп.: I. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фiрмахъ А. Ербара, Гайсiма, Кулика и А. Рашапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродахъ* Крiзого, Ляндберга; въ *Борщовѣ* Ал. Пiотровского; въ *Бережанахъ* А. Дурста, Л. Наглiка; въ *Бережовѣ* Галямась, Ербена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Княжановского, I. Тобiшека; въ *Ярославѣ* I. Анiермана, I. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Вятеславского; въ *Камянцю* Пiдвiского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Рятнѣ* Карпиньского, Прона; въ *Сколѣмъ* Лѣховского; въ *Самборѣ* I. Алексевича и Гердлички наслѣдникѣвъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ бѣльшихъ мѣстъ Галичины. 104 7—24

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черхавьского. Зъ друкарнѣ Института Ставропiгiйского, пѣдъ зарядомъ Iоанна Гренька.

Ч. 80. Львовъ, Пиедѣлокъ 13 (25) Цвѣтня 1898 Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ свитъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературны̆ додатокъ „Бі[illegible]отека найзначенитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинь-ского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelun-gengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ 16 зр. на пѣвъ року 8 зр. на чверть року 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лиш по попередне застереженю. — Рекламації неопечатаний вольный вѣдъ порта.

Поодинокє числе коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайнѣ приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доношенія приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Обжалованє ґр. Баденього.

Вѣдъ 20-ого с. м. веде ся въ радѣ державнѣй дискусія надъ поставленемъ ґр. Казимира Баденього въ станъ обжалованя за тѣ злочины, якихъ вѣнъ допустивъ ся на засѣданяхъ рады державной въ днихъ 25, 26 и 27 падолиста минувшого року. Правительство Баденього, що леда хвиля мало упасти трупомъ, зломило ще конституцію, потоптало погами законъ, грубо понизило парляментъ и зганьбило парляментаризмъ. Баденї надѣявъ ся, що у Вѣдни чей ще выратують его тѣ способы, на якихъ вѣнъ опиравъ свою власть въ Галичинѣ. Але надѣя завела его. Баденї упавъ скандально и лишивъ за собою одній звалища.

Сказавъ бы хто, що коли Баденї упавъ, а нова президія палаты заявила, що Іех Фалькенгайна не обговоруе, то справа вже закѣнчена и дискусія на сю тему въ нинѣшнѣмъ парляментѣ безпредметова, бо се значило бы знущатись надъ здохлымъ львомъ. Не такъ розумѣла сю справу парляментарна опозиція и постановила не переходити надъ тою справою вже до порядку дневного. Не могла она зробити его головно длятого, бо якъ бы за злочинъ сей не зажадала кары для Баденього, могли бы покористати зъ примѣру польского ґрафа и будущѣ правительства. Не могло бы котре зъ нихъ вже удержати своєи власти легальными парляментарными средствами, то пробовало бы способовъ такихъ, якъ Баденї. Упадокъ міністерства — то за мала сатифакція для знасилуваної конституції!

Обжалованє міністра нѣколи ще не было такъ оправдане, якъ въ сѣмъ случаю. Злочинъ ґр. Баденього е такъ ясный а вопіючій, що внесокъ о обжалованє его пѣдперла навѣть вѣрноконституційна шляхта, котра ще нѣколи безпосередно не пѣдпирала такихъ внесень, а высказувала все що найбѣльше нагану правительству и ставила мотивоване внесенє — не рейти надъ обжалованемъ до порядку дневного. Въ сѣмъ же случаю вѣрноконституційна шляхта не отягала ся нѣ хвилѣ заявити свою солідарнѣсть зъ нашими опозиційними партіями. Остра и льогічна промова члена тои партіи, посла д-ра Ґрабмайра, була основнымъ и вычерпуючимъ умотивованемъ обжалованя зо становиска юридичного. „Баденї — мовивъ Ґрабмайръ — д пустивъ ся злочину публичного насильства черезъ нелеґальне обмеженє личної свободы пѣсля § 93 закона карного. Нарушено спеціяльный законъ зъ 27 жовтня 1862 о охоронѣ личної свободы передъ надужитями правительственныхъ органовъ. Нарушено запоручену § 16-ымъ основныхъ законовъ зъ 1867 р. нетыкальнѣсть особы посла. Коли-жь ще взяти на увагу не поодинокого посла, але цѣлый парляментъ, яко идеальный правный субектъ, то маємо ще два дальшій злочины публичного насильства, именно: нарушенє домового супокою и вымушенє. Сей послѣдный злочинъ полягає въ тѣмъ, що Баденї допустивъ ся на парляментѣ насильства на те, щобы вымусити залишенє обструкції для парляментарного полагодженя угодовои провізорії. Не хибує тутъ и знаменъ злочину зъ § 87 закона карного, знаменъ злочину публичного насильства, сповненого черезъ злобне поступованє при особливо небезпечныхъ обставинахъ. Именно черезъ насильный нападъ на парляментарну нетыкальнѣсть повстало небезпеченство житя. Кѣлько то людей дѣстало ся черезъ те пѣдъ кѣньскій копыта и кѣлько крови потекло! А за тѣ раны, якій Баденї завдавъ народамъ Австрії, вже й нема судейскои силы!

Посолъ Кайзеръ, говорячи о „правосильности“ ухвалы внесеня Фалькенгайна, сказавъ: „Голосованє було насильствомъ, оно було сфальшоване. Внесенє повинно було бути надруковане и пѣддане потрѣйному голосованю. Оно повинно було бути предложене также палатѣ панѣвъ, бо мѣстило въ собѣ змѣну законовъ; вѣдтакъ повинно було бути предложене до цѣсарскои санкції и опуликоване. Баденї своимъ способомъ екзекутивы тов Іех Фалькенгайна, зломивъ конституцію, сповнивъ головну зраду, зломавъ присягу, надужывъ власти, нак оннвъ другихъ до надужятя власти и зломаня службовои присяги. Якъ бы не те, що мѣжь нами е такій, котрій зъ одного боку въ наслѣдокъ національного фанатизму а зъ другого въ наслѣдокъ погорды законовъ не можуть судити о справѣ безсторонно, не було бы навѣть треба тратити и слова на мотивоване обжалованя. Але се рѣчь природна, що бѣльшѣсть не легко признасть Баденього виновникомъ, бо въ тѣй бѣльшости сидить много спѣввиновниковъ его злочину...“

Парляментарна бѣльшѣсть въ глубинѣ душѣ также переконана о винѣ Баденього. Найлѣпшимъ доказомъ есть се, що зъ-разу нѣхто зъ політичныхъ приятелѣвъ упавшого міністра не записавъ ся до голосу противъ обжалованя. Не записавъ ся до голосу нѣхто зъ молодо-Чехѣвъ, котрій появу поліцейскихъ пікельгавбъ въ сали засѣдань привитали були грѣмкими оплесками. Не зголосивъ ся бувъ до слова нѣхто навѣть зъ кола польского, щобы бодай про людске око станути въ оборонѣ свого „родака“, котрому ще по его упадку робили овації въ Краковѣ и въ Буську... Нѣхто зъ нихъ не мавъ вѣдваги станути теперь въ его оборонѣ. Треба було ажь кинъ зъ стороны обжаловуючихъ на адресу правицѣ, щобы и она бодай пару зъ устъ пустила...

Встыдъ було говорити, але вѣдтакъ ще бѣльшій буде встыдъ мовчати—подумала правиця и выслала за свого речника — кого-жь бы, якъ не члена польского кола, абы пустивъ кѣлька фразъ противъ обжалованя, щобъ не выйшло, що qui tacet, consentire videtur. Тяжку задачу мавъ панъ Яворскій. Представити въ бѣлѣмъ свѣтлѣ рѣчь чорну якъ нѣчь — рѣчь не легка и приятна. Якъ нужденно спасавъ ся президъ польского кола, вѣдомо. Баденього навѣть не бравъ ся боронити, а на оборону внесеня ґр. Фалькенгайна не мавъ анѣ одного рѣчевого арґументу — оборона его обмежилась на теорію о „самооборонѣ“... Така оборона — въ додатку ще що-до формы гикава та плаксива — була въ основѣ рѣчи знаменитою бесѣдою за обжалованемъ — лише въ оборонѣ contra.

Бѣльшѣсть очевидно буде голосувати противъ внесеня обжалованя, бо-жь она була спѣвучастницею тыхъ злочинѣвъ, за котрій Баденї мавъ бы станути передъ судомъ. Тутъ заходить выпадокъ, де спѣввиновники обжалованого суть рѣвночасно судьями обжалованого. Але хочь внесенє о обжалованє упаде, хочь оно нѣчого бѣльше не осягне якъ самоупокоренє правицѣ пѣдчасъ цѣлон дискусіи, — зневажене почутє права дѣстало вже якусь сатисфакцію. Бута бѣльшости спокорѣла. Чи она мовчитъ, чи говорить, признаєсь до вины сама и признає вину — Баденього.

Справы парляментарнѣ.

Засѣданя рады державной начнуть ся по дводнєвій перервѣ завтра и до пятницѣ вѣдбуватись будуть що день. Sonn- und Montags-Ztg. доносить, що п. Крамаржь за радою своихъ приятелѣвъ не гадає вже промовляти въ дискусіи надъ обжалованемъ ґр. Баденього. Не знати также, чи и п. Цалінґеръ не вѣдрадить ся складати заяву именемъ католицкого сторонництва. Длятого надѣють ся, що завтрѣшнє засѣданє перемине спокѣйно и що прийде вже до голосованя въ справѣ вѣдсылання внесеня на обжалованє ґр. Баденього до комісіи и въ справѣ выбору тов комісіи. Цѣкаве то буде се голосованє. Про католицке сторонництво приходили доси вѣсткы: говорено, що має оно опустити салю пѣдчасъ голосованя; то зновъ доношено, що членамъ католицкого клюбу буде полишена свобода голосувати, якъ котрый схоче; теперь зновъ доносять, що клюбъ буде голосувати солідарно зъ правицею. Про польскихъ людовцѣвъ — а нихъ трехъ — такожь всѣляко пишуть: пѣдля одныхъ вѣстей мають они всѣ три голосувати за обжалованемъ, пѣдля другихъ мають подѣлити ся такъ, щобы и вовкъ бувъ сытый и коза цѣла, — одинъ буде голосувати за обжалованемъ, другій противъ обжалованя, а третій выйде зъ салѣ. Въ ческѣмъ клюбѣ давно вже щось кипить, а особливо вѣдъ появы отвертого листу п. д-ра Ґреґра въ справѣ міністра Кайзля проднрають ся вѣсти про розладъ въ клюбѣ, въ котрѣмъ вѣдзывав ся частина словъ противъ політики попиранья кабінету. Вкѣнци цѣкава также рѣчь, чи польскій послы, хочь нихъ мабуть ще въ пятницю чи навѣть въ четверъ завѣзвано телеґрафічно до Вѣдня, встигнуть всѣ поприѣздити на завтра. Вѣдъ того всего буде очевидно залежати, чи противъ обжалованя ґр. Баденього зберe ся яка невеличка бѣльшѣсть голосовъ, чи нѣ.

Въ середу мають начати ся розправы надъ внесенями въ справѣ языковыхъ розпоряджень и законодатного поладнаня языковои справы; а внесень тыхъ е щось богато. Середъ опозиційныхъ сторонництвъ заходять въ тѣй справѣ значній рѣзницѣ поглядовъ и жаданъ. Одній домагають ся, щобы правительство вѣдъ себе зложило проектъ закону, котрый бы признавъ нѣмецкій языкъ за державный. Иншій жадають лише закону, котрій бы означивъ загальній засады, порядкуючій языкову справу, а сѣймы мали бы опѣсля выготовити докладній законы языковій для поодинокихъ краѣвъ. Ще иншій обмежають свои жаданя лише до установленя закону для Чехіи и Моравы. Поляки и Чехи, якъ звѣстно, заперечують взагалѣ радѣ державнѣй компетенціи въ тѣй справѣ.

Именемъ полуднево-славяньского клюбу заложила въ радѣ державнѣй дня 22 с. м. пп. Ґреґорецъ, Барвѣньскій, д-ръ Шукля и тов. языкове внесенє, котре подаємо нижше.

Ґр. Тунъ має при дискусіи надъ языковою справою, якъ зачувати, зложити заяву, що правительство не гадає вѣдъ себе ставати передъ радою державною зъ проектомъ язы

Вонъ и вона.

Гумореска *Ольги Кобилянськои.*

(*Конецъ.*)

(*Вона ще въ плащи и капелюсѣ сидить задумана на софѣ.*) Слава Богу, що те все вже минуло! Охъ! Якъ же менѣ было тяжко йти. Чоловѣкъ справдѣ щось таке, що его треба поборотн... Якъ то вѣнъ казавъ? „Сю недугу поборемо напевно“. Вѣнъ сказавъ се такъ по доброму и такъ щиро, що я ему вѣрю. Лишь ему одному вѣрю. Все на-ново мушу застановлятн ся надъ его словами. Отже я ще можу жити! (*Ховає въ пристрастным рухомъ лице въ подушку софки*) Жити! — жити!

— — — — — — — — — — — — — —

Чому я така зворушена? чому щось спѣвае въ менѣ, а помѣжь то втискае ся на силу образъ... Але нѣ, се-жь лише нервы. Тѣ ненавистній, безумній нервы.

*

(*Вѣнъ, другого дня.*) Такъ. Я уже сказавъ ѣй свое. Вона була въ парку, я приступивъ до неи и давъ розмовѣ такій оборотъ, щобы мѣгъ сказати, що хотѣвъ. Вѣдтакъ сказавъ я, що маю до неи одну просьбу.

— Яку? — вона дуже здивувала ся.

Таку просьбу, щобъ вона позволила менѣ назначити самому гонорарь, коли вылѣчу ей вже зовсѣмъ.

Вона поблѣдла мовь снѣгъ и розумѣе ся не зрозумѣла мене.

Се [такъ баламутивъ я], що она менѣ принесла, годѣ менѣ принятн. Нехай не пытае, чому; я вже такій дивакъ, и т. д.

она вѣдповѣла ледви чутно и въ урывапыхъ реченяхъ, що не хотѣла мене тымъ уразити и що прецѣнь безъ того не могла прийти. Се зрозумѣвъ я. Kurz und gut ся справа вже залагоджена и я вдоволеный цѣлковито. Вона прегарна истота. Стѣлько чистого, непорочного чутя! Я при нѣй немовь змѣняю ся... Такій ангелъ! ну, я вже кажу: просто зъ неба злетѣвшій ангелъ, и навѣть не — Нѣмкиня! Вже що правда, то не грѣхъ: така женщина то справдѣ прегарна истота.

— — — Вона не ѣде до Цуриху. Не може покинути хоровиту матѣрь саму, а крѣмъ того не має грошей. [Чи зъ нашихъ дѣвчатъ сказала-бъ се котра такъ отверто и любо? — Певно, що нѣ. Сказала-бъ скорше: Mama erlaubt es nicht.] Коли выздоровѣе цѣлкомъ, казала, тодѣ и подумае надъ тымъ. Давно було се ей найгорячѣйшимъ бажанемъ, але теперь нема въ нен силъ. Розумѣе ся, я вѣдраджуавъ ѣй такій намѣръ. Was zum Kuckuck, що за лихо зъ тою Швайцарією? А то и вона! Коли згадаю те все, то выскочивъ бы зъ шкѣры та розбивъ усѣ тѣ идеѣ поступу „на прахъ“!

*

(*Вона въ себе, сидить при фортепянѣ спертa о спину крѣсла, выкликує лѣвою рукою по одинокій тоны и неначе вслухуе ся въ нихъ.*) Пообѣдъ було прегарне, лагѣдне... таке справдѣшне, поезією переткане, осѣнне, сонячне пообѣдє... Щось красшого не можна собѣ уявити... Въ алеи обсадженѣй густо липами, здыбала я его.

Не знаю... вѣнъ такій дивный... нѣ, властиво не дивный, але такій... сказати-бъ... вѣнъ знае все. Я, що не мѣшаю ся такъ легко, мѣшаю ся при нѣмъ. (*Усмѣхае ся сумовито.*) Цѣлкомъ такъ, наче-бъ у мене була нечиста совѣсть. Чи се може тому, що вѣнъ чоловѣкови немовь ажь у глубину душѣ загладае? А вѣдтакъ... его очи! Я не знаю... але вони такій жаркій... палять такъ страшно, о, страшно! Нѣ, теперь уже я нѣчого не знаю...

Въ его поведеню зѣ мною е стѣлько лагѣдности и щырости! (*Усмѣхае ся якъ перше.*) Неначе-бъ я була яка пташка або щось подѣбне. И я ему вдячна. Передъ нимъ я й покорилась бы.

*

(*Вѣнъ у себе.*) Цинѣ говорили мы зновъ зъ собою и вона була така сама, мила и гарна; говорили мы и про ей народъ. При тѣмъ засіяли ей очи и вона немовь ожившла ся. Кѣлькома словами розповѣла менѣ исторію свого народа, его барвну минувшину, коли ще не знавъ нѣ польского, нѣ россійского гнету. Якъ на Руси були свои князѣ... якъ Украинцѣ-Русины були народомъ свободнымъ... на чолѣ вѣдважне козацтво... Въ нашихъ народныхъ пѣсняхъ [оповѣдала] заховала ся исторія наша, заховало ся наше горе и щасте. Впрочѣмъ вона змѣшана зъ исторіею Москалѣвъ та Полякѣвъ и тому „великій свѣтъ не знае про насъ майже нѣчого“. Полякѣвъ ненавидить щирою ненавистію и коли поясняла менѣ ихъ поступоване зъ рускимъ народомъ, очи ей горѣли непризнаннымъ жаромъ. Я розумѣвъ ей. Впрочѣмъ хто умѣе ненавидѣти, той умѣе и любити. Правду сказавши, мѣжь нашимъ жѣноцтвомъ нема такого патріотизму, якъ у славяньскихъ жѣнокъ.

Ей ненависть до Полякѣвъ розумѣю. Що вони нетолерантній и лицемѣрники, се знана рѣчь. При тѣмъ граютъ вони ролю мучениковъ и звуть себе „упавшими Греками“. Schönes Hellenenthum das, die „polnische Wirtschaft“! — нема що казати. Впрочѣмъ и я не маю причины боготворити ихъ. Одного разу ѣхавъ я зъ двома дамами въ одномъ coupé. Обѣ розмавляли зъ собою по французки, забавляли ся дуже добре. Я сидѣвъ мовчки. Француска спытала Польку, чи вона говорить по нѣмецки, а тая, закопилившн уста, вѣдповѣла: „Но нѣмецки говорять лишь собаки!“ Якъ бы менѣ коли бувъ хто розповѣдавъ таке, я бувъ бы не повѣрився ему, але я чувъ се власными ушима. Шкода, що то не бувъ мужчина! Ѣй Богу! я бувъ бы вызвавъ его на поединокъ. А такъ що було зъ дамою починати? И я сказавъ лише до свого серця, якъ каже десь Заратустра: „Блискавице моеи мудрости, вышли ѣй очи!“

Высѣдаючи, сказавъ я ѣй по французки кѣлька словъ, котрыхъ вона нѣколи не забуде...

*

(*Вѣнъ у себе, цѣлкомъ змѣненый, дуже поважный и дразливый.*) Що се таке! Черезъ три недѣлѣ приходила точно, а теперь уже не показуе ся. Сего я не можу стерпѣти и не стерплю! Ха-ха! Лѣкарь не може жити безъ пацієнтки, а вона? ѣй полѣпшалось уже,

кового закону, але радо буде попирати всѣми силами заходы палаты, щобы выбрати комісію, котра бы выготовила проектъ закону такій, щобы на него могли згодити ся умѣренѣ сторонництва всѣхъ народностей. Чи прійде до выбору тои комісіи або бодай до покінченя дискусіи, сего годѣ теперь навѣть вгадати. Важнымъ або и рѣшаючимъ буде становиско, яке въ сѣй справѣ займе католицке сторонництво, котре кождои хвилѣ може перехилити ся на сторону Нѣмцѣвъ.

Внесене пп. Грегореца, Барвѣньского, Шуклього и тов. звучить:

„Зважившн, що заведене національного мира въ нашій монархіи стало одною зъ найпильнѣйшихъ конечностій державныхъ.

Зважившн дальше, що се дасть ся осягнути лише справедливымъ и основнымъ управильненемъ языкового питаня на основѣ повнои рѣвноправности всѣхъ въ Австріи поселеныхъ племенъ;

зважившн на останку, що артикулъ XIX. основного закона зъ 21. грудня 1867 (Вѣстн зак держ. ч. 142) вправдѣ оголошуе всѣ племена рѣвноправными, кождому зъ нихъ признае ненарушиме право бережена и плеканя своеи народности и языка и узнае рѣвноправность всѣхъ краевыхъ языкѣвъ, однакожь треба сконстатувати, що особливо пѣдписаными репрезентованѣ славяньскѣ народности, на жаль, не дѣстають повного и духовн сего артикулу вѣдповѣдного примѣненя и переведеня по нынѣшный день, подають пѣдписанѣ внесене: Выс. палата зволить ухвалити:

„Взывае ся Выс. правительство, безъ всякои проволоки внести проекты законѣвъ щодо переведеня арт. XIX. основного закона зъ 21 грудня 1867 (Вѣст. зак. д. ч. 142) до парляментарного трактованя.

Се внесене передае ся языковѣй комісіи зъ 48 членѣвъ, що мае бути выбрана палатою.

Що-до формальнои стороны мае бути се внесене трактоване зъ всѣми §-омъ 42 передвидженымн скороченями.

Бѣдень 21. цвѣтня 1898.

Письмо посла д-ра Т. Окуневского до духовеньства дек Жукѣвского.

До Всечестного Духовеньства Жукѣвского Деканата!

На вѣдкрыте письмо Всч. Духовеньства выпечатане въ 76 числѣ „Дѣла“ зъ 20 цвѣтня 1898 маю честь вѣдповѣсти що слѣдуе:

Прислане менѣ до Сойму письмо Всечестныхъ Отцѣвъ Жукѣвского Декана а зъ дaты „Обертинъ 24 сѣчня 1898 с. р.“ я одержавъ и, позаякъ оно теперь ще до инакшого парляментарного трактованя не надавало ся, предложивъ его сейчасъ въ оригіналѣ правительственному комісареви графу Лосеви до вѣдомости и вѣдповѣдного полагодженя. О тѣмъ звѣстивъ я письменно а опѣсля и устно о. Левицкого пароха и мѣстодекана въ Обертинѣ, зъ-вѣдки менѣ згадане письмо выслано.

Радо принимаю теперь сей новый зазывъ Всечестного Духовеньства и высылаю его зъ окремымъ своимъ письмомъ до ново-именованого п. Намѣстника гр. Пінінъского, котрый ще передъ выѣздомъ своимъ зъ Вѣдня до Львова заявивъ менѣ зо всею рѣшучостію, що ужие всеи своеи енергіи, щобы приневолити пѣдвластнѣ ему політичнѣ уряды до пошанованя законѣвъ выданыхъ въ користь руского языка. Кромѣ того порушу сю справу при найблизшѣй случайности, скоро лише справа языкова прійде на порядокъ днезный въ думѣ державнѣй.

Патріотичне се, смѣле и жертвенне рѣшене Всечестного Духовеньства есть по моѣй думцѣ единымъ средствомъ екзекутивы точнои оборонн святыхъ нашихъ правъ рѣдного языка, а хоть по звѣстнѣмъ тактѣ и законности начальникѣвъ нашихъ повѣтовыхъ властій въ Коломыи и Городенцѣ можна сподѣвати ся, що подѣбнѣй случай, якъ въ Турчаньскѣмъ повѣтѣ у насъ, въ нашихъ повѣтахъ не зайдуть, то всежь тая готовѣсть руского Духовеньства до жертвенности за права своего народу буде становити свѣтлѣйшу карту нашого народного вѣдродженя.

У Вѣдни 23 цвѣтня 1898.

Д-ръ Т. Окуневскій посолъ.

Въѣздъ Хмѣльницкого до Кіева.

Образъ *Миколы Ивасюка.*

Признаю ся, що серце у мене забило живѣйше, коли я переступивъ порѣгъ рисунковои салѣ въ черновецкѣмъ музею промысловѣмъ. Вже сама гадка, що за хвилю мавъ я побачити першій рускій великій историчный образъ, настроювала мене святочно. Першій такій образъ... Мѣй Боже! Кѣлько бы ихъ було, коли-бъ не бракъ меценатѣвъ, бракъ знатокѣвъ щирыхъ и прихильныхъ, коли бъ не матеріяльна нужда, невѣдступна товаришка нашихъ душъ артистичныхъ, коли-бы якѣнци не те, що богато зъ тыхъ душъ пѣшло витати и веселити чуже, ясиѣйше небо.

И отсе въ столѣтну рѣчницю нашого народного вѣдродженя доперва першій великій, историчный образъ...

Передъ нами полотно шѣсть метрѣвъ довге, чотири высоке, справдѣ велике. На нѣмъ люде, конѣ, дорогѣ уборы, збруя — словомъ все, чимъ розпоряджуе историчне малярство. Въ бѣльшѣй частинѣ образъ пѣдмальованый, де-не-де видно майже ѣлковите выкінчене, де-не-де вугляна контура кидаеть въ очи.

Хвилю блудимо по полотнѣ; задержуемось на поодинокихъ постатяхъ, любуемось то прекрасными лицями, то гармонією барвъ, и доперва покінчивши таку мандрѣвку, звѣльна вѣдступаемо ся взадъ и обнимаемо зоромъ цѣлѣсть. Чимъ дальше — все стае природнѣйше; добуваеть ся перспектива, оживають люде, шевелять ся на чистому небѣ козацкѣ хоругви. Ставмо у вѣддаленю кѣлькохъ [около девяти] метрѣвъ. Зъ-вѣдти найлучше видно.

Ось мы въ Кіевѣ. На право старый Софійскій соборъ. Сходы до него застелені узористымъ перскимъ ковромъ. По одній сторонѣ сходѣвъ уставили ся братства церковнѣ зъ хоругвами и хрестами, по другій [на першѣмъ плянѣ] депутація мѣста зъ ключами, хлѣбомъ и сѣлью. На сходахъ духовеньство въ святочныхъ ризахъ, выйшло на зустрѣчь великому гетьманови.

И ось вѣнъ надъѣздже вулицею зъ мѣста и стае передъ церквою. Кѣнь пѣдъ нимъ бѣлый, бѣлогривый въ пышнѣмъ уборѣ. Самъ гетьманъ, головна постать образа, понятый прекрасно. На кони держить ся певно а плечѣ выпрямлені и перехилені назадъ надаютъ ему якогось тріумфального, де-що гордого выгляду. Анѣ слѣду тои тяжкои нескладнои будовы тѣла, яку звычайно лучаесь намъ оглядати на всякихъ портретахъ Хмѣльницкого. И лице змальоване дуже щасливо. Подѣбность задержана такъ, що всякій пѣзнасть славного Богдана, але кромѣ того артистъ вложивъ въ то обличе стѣлько глубокои студіи, стѣлько власного погляду, що дивимось на Хмѣльницкого якъ на якусь дорогу намъ а мало значну або й зовсѣмъ не значну людину. Мимохѣдь порѣвнуемо его изъ портретомъ Хмѣльницкого покѣйного маляра Матейка — и порѣвнане безперечно выходить на користь п. Ивасюка. На портретѣ Матейка бачимо Хмѣльницкого вождa, що провадивъ вѣйска на згубу людскости, веденый лихими инстинктами: жаждою мести, жаждою крови; на образѣ Ивасюка пѣзнаемо въ тѣй самѣй постати провѣдника великого народного руху, щасливого и заразомъ гордого тымъ, що змѣгъ прислужитись народови и вѣтчинѣ. На лици его дармо шукати сумнѣвѣвъ у будучнѣсть, не видно тои нерѣшимости, якѣй великій вождъ иногдѣ пѣддававъ ся; зъ его высокого чола, зъ орлиныхъ очей, зъ устъ характерно затятыхъ бе сила, енергія и тая воля, що умѣе держати въ послуху сотки тысячь людей — товпу. Вѣнъ знимае передъ церквою шапку, а митрополитъ пѣднимае руку у гору и благословить его. Народъ стелить ся ему до нѣгъ, на гомѣнъ дзвонѣвъ велика сѣчова хоругвъ розвиваесь у повѣтрѣ, а золотомъ шитый св. Михаилъ, немовь сторожь-хранитель, споглядае зъ неи на гетьмана, на полковникѣвъ, на вѣйско и на людъ. Хвиля тріюмфу. Такъ! ты вѣдчуваешь, що саме таку хвилю хотѣвъ артистъ поставити передъ нашій очи, и тодѣ хоче ся понести той величный образъ помѣжь рускій народъ, щобы и вѣнъ глянувъ на него, хоть хвильку вѣдѣтхнувъ тымъ колишнымъ розбурханымъ, несупокѣйнымъ, але и не гнилымъ повѣтремъ и... щобы крѣпивъ ся.

Въ подробицѣ нескінченого ще образу годѣ входити саме тому, що вѣнъ нескінченый, а поки артистъ не вѣдѣйме кисти вѣдъ полотна и не скаже: „досыть!“ — поти можна а навѣть треба сподѣвати ся всѣлякихъ змѣнъ. На мою гадку въ образѣ Ивасюка не пѣдпаде нѣякій змѣнѣ головна постать, сам Хмѣльницкій, тому, що вѣнъ есть осію, довкола котрои все складаесь въ одну велику цѣлѣсть, а по другe тому, бо вѣнъ навѣть бажаня самого артиста вдоволити може. Не пѣдпаде змѣнѣ також героичный тонъ цѣлого образа и той духъ, що вѣдъ него вѣе, духъ великого пієтизму для самои историчнои хвилѣ и духъ глубокои вѣры въ непобориму силу живого простого народу. Можна вести суперечку надъ тымъ, чи Хмѣльницкій въѣздживъ сам ами, чи — на кони; чи кѣнь той бувъ арабскои расы, чи нѣ; чи хоругва була червона чи бѣла; чи артистъ въ де чѣмъ вѣдступивъ вѣдъ историчнои правды и чи вѣльно було ему вѣдступати; — та годѣ перечитись въ одному: въ добрѣмъ, щирѣмъ, патріотичнѣмъ намѣрѣ артиста змалювати въ ювілейнѣмъ роцѣ такій величный образъ, котрый бувъ бы не лишень доказомъ поступу нашого и культуры за часъ столѣтного вѣдродженя, але котрый бы и насъ самыхъ пѣднимавъ высоко на дусѣ. Словомъ — артистъ малювавъ не чорну, а свѣтлу карту зъ нашои исторіи. Чуемо ино те й розумѣемо и тымъ-то образъ набирае для насъ ще бѣльшои ваги. Ходить лишень о одно: щобы той образъ не перейшовъ у насъ незамѣтно, а щобы вѣнъ зъ черновецкого мѣского музея, забитый въ паку або скручены на валку не перекравъ ся за границю, не оглядany тыми, для кого въ першій мѣрѣ бувъ змальованый.

Та се належить вже не до артиста, а до насъ самыхъ, взглядно до нашихъ товариствъ, що стоять на сторожи народного розвитку и освѣдомленя. [Товариство имени Шевченка и Просвѣта]. Артистъ що-найбѣльше може свѣй творъ выставити въ двохъ трехъ бѣльшихъ мѣстахъ галицкихъ -- й на тѣмъ конець. Коли-бъ вѣнъ не бувъ чоловѣкомъ „початкующимъ“, мѣгъ бы зробити своимъ накладомъ репродукцію и пустити ею въ свѣтъ. Такои репродукціи намъ зъ-давна треба. Треба тому, бо нема чимъ стѣны прибрати. Портретъ Шевченка, Шашкевича, Вол. Барвѣньского, та й ще тамъ кого -- отъ и цѣла прикраса. Купуему пѣдлѣ, жидовскій друки або обходимось таки такъ, нема на що всказати рускій дитинѣ: „Дивн ся, сыну, то твоя минувшина, твоя гордощь!“... Я переконаный, що коли бъ згаданій нашій товариства набули вѣдъ артиста правѣлъ на выдане гарнои копіи, зробили бы справдѣ добре дѣло, а втраты чей-же нема чого боятись. Образъ купить усякій легче; якъ книжку, бо его не треба читати; книжка буде лежати въ кутѣ, а образъ вбере хату; книжку треба зрозумѣти, а що-до образа — коли не пѣймешь его належито, вдоволишь ся вражѣнями композиційными та кольористичными [его зверхнымъ выглядомъ.] Менѣ навѣть здае ся, що выдане таке було бы цѣнною памяткою ювілейного сего року, такъ якъ самъ образъ М. Ивасюка буде мабуть чи не найцѣннѣйшимъ творомъ штуки, на якій спроможесь наша Русь у сѣмъ роцѣ.

Б. Л.

примѣромъ хрипка уступила ся вже зовсѣмъ, але-жь вона знае, що не есть ще цѣлкомъ здорова.

(*По хвилѣ задумы.*) Вона мае щось противъ мене, не говорить майже нѣчого, а на смѣхъ, про котрый спомнпала разъ, що Заратустра назвавъ его „святымъ“, забула зовсѣмъ. Стала нервова и змарнѣла. Очевидно терпить. — Ну, а вже *я!* Herr Gott! Herr Gott! Дуракомъ бувъ я ще передъ шѣстьма тыжднями, хлопцемъ бувъ я!

(*Люто.*) Може сей московскій страхопудъ сказавъ ѣй що на мене? Вѣнъ мае привілей ходити въ дѣмъ ѣи родичѣвъ, вѣнъ не ѣ лѣкаремъ. Або може занедужала ѣи мати? Вона-жь для неи жне! Та нѣ! тодѣ була-бъ менѣ просто о тѣмъ спѣмнула; вже на стѣлько стали мы товаришами. Першого тыжня оповѣдала менѣ стѣлько, особливо въ парку, де я выходивъ ѣй назустрѣчь, а теперь... и тамъ ѣи не видати вже цѣлый тыждень, хоть погода не була нѣколи така гарна, якъ теперь. Коли вона завтра не прійде сюды або до парку, то пѣду до неи до дому и скажу ѣй все!

Теперь я вже знаю, що менѣ нема безъ неи житя, що моя сила есть безъ неи нѣчимъ, що безъ неи не можу жити! — О, Заратустро, Заратустро! „Чоловѣкъ то щось таке, що его треба побороти“ — кажешь ты. Я вѣдчуваю, що ты правду кажешь. Чоловѣкъ то щось таке, що его перемагае ся, лишь не знаю, чи доконче треба его побороти?

— — — — — — — — — — — — — — —

*

(*Вона лежить на софѣ нерухомо, ѣи лицемъ до стѣны звернены.*) Якъ вѣнъ мене нищить, якъ вѣнъ мене нищить, а хотѣвъ мене вылѣчити! Не можу до него йти. Я люблю его; я того свѣдома. Бою ся зъ нимъ стрѣчатись, бо — ха-ха! найшла причину, чому мѣшаю ся при нѣмъ. Я люблю его! Ахъ! теперь знаю сама по собѣ, що *можна* — якъ каже Нѣмець въ прегарнѣй пѣсни — належати до такихъ, що гинуть, коли люблять!..

Се не казка. Я вѣдчуваю, якъ любовь пѣдтинае мои сили. Деякій остають ся при тѣмъ здоровій и румяній, инші знов плачуть, зѣтхають и потѣшають ся; а я стала поважна и втомлена...

И вѣнъ ставъ инпшмъ. Чому-жь бы то? Ставъ тихій и поважный и лякае ся мене. Коли приходжу а вѣнъ отвирае менѣ дверѣ [чи вѣнъ бачить, якъ я надходжу?] зворушуе ся страшенно. Таке зворушене можна зрозумѣти лишь тодѣ, коли его *бачить ся*. И власне *то розумѣне*, то розумѣне! Вѣдтакъ замовкаемо обоє, щось тяжко въ серцю перемогти. Тодѣ можна лишь дрѣбными справами занимати ся. И то все зве ся — любовь!

Вона поважна якъ смерть.

То, що я маю его завсѣгды передъ душею, *то чудна* рѣчь. Теперь нема для мене нѣ будучнины, нѣ минувшины; лише одно есть що я люблю его! Коли бачу его вже зъ-далека, въ тѣй хвилѣ змѣняю ся. Се есть то могуче щось, що „нищить“ мене. Я обертаю ся и втѣкаю алеею, мовь та сполохана серна, такъ що люде уступають ся зъ дороги. И то не труслявѣсть, о Боже мѣй, нѣ! (*Въ гѣркій роспукѣ.*) Се — любовь! Бою ся, щобы не поглянувъ на мене...

*

(*Вѣнъ у себе, надъ вечеромъ. Въ комнпку горить весело огонь, а вѣнъ збирае ся йти до неи.*) Я стрѣтивъ ѣи въ однѣй алеи, въ котрѣй не надѣявъ ся нѣколи стрѣтити ѣи. Вона надходила чимъ-разъ близше... а коли пѣдѣйшла вже цѣлкомъ близько, побѣлѣла мовь снѣгъ. То само вѣдчувъ и я такожь у себе. Ставши передъ собою, мы не змогли навѣть привитати ся. Ѣи голосъ здававъ ся беззвучнымъ. Я споважнѣвъ якъ передъ тымъ нѣколи въ житю. Мы знали вже всѣ свои думки. Вона ледви держала ся на погахъ и такъ усѣли мы на першу-лѣпшу лавку.

— Чому не приходила? — пытавъ я въ неи змѣненымъ голосомъ.

Вѣдповѣла, що не могла, а вѣдтакъ замовкла.

И я мовчавъ. Опѣсля взявъ я обѣ ѣи руки и притисъ ихъ до свого лиця. Вона вже прецѣнь знала, що стала менѣ такъ несказано дорогою, хочь я не сказавъ ѣй ще того словами.

— Але про те чому таки не приходила? — спытавъ знов, якъ перше.

— Не могла. Чи я сего не розумѣю?

— Теперь розумѣю.

— Вона пѣдъупала на силахъ — прошептала.

— Однакъ... я ѣи любивъ, любивъ! Чи вона сего не знае?

— Знае, але се може менѣ лишь такъ здае ся...

— О нѣ, тысячь разъ нѣ! Сего жь не можна не знати, коли воно есть правдою! — Воно есть правдою! Я просто не здалый до нѣчого, коли не бачу ѣи.

— Вона такожь. Вона признала ся до того такъ тихо, що я ледви зачувъ.

— Мы належимо вже до себе — сказавъ я ѣй и обнявъ ѣи. Вона сполохала ся мовь та голубка.

— Сего вона не знае напевно — вѣдповѣла, звернувши на мене допытливо свои широко отворенѣ, непорочнѣ очи.

— Чому-жь бы вона не знала сего напевно“? Чи не любить мене?

— О, любить, але...

— Але?

— Любити, а належати комусь на завсѣгды, се щось иншe.

— Се одно и то само — сказавъ я. Де двоє люблять ся, належать уже до себе, и я саме хочу, щобъ вона належала менѣ.

— Але-жь тутъ йде о се — закинула вона — коли тѣ двоє „належать уже до себе“, то чи зможуть вони тому для себе бути завсѣгды чимсь поваги и любови гѣднымъ? Се въ подружю дуже велика и трудна рѣчь, така рѣчь, що вымагае великои силы; а надъ нею люде, побираючись, застановляють ся такъ мало! И саме, вона не есть того певна, чи зможе менѣ на завсѣгды остати ся такою, щобъ я мѣгъ ѣи найбѣльше любити и поважати, чого вона бажае всѣми силами? И чи я почуваю въ собѣ силу — остати ся для неи завсѣгды наймилѣйшимъ и поваги найгѣднѣйшимъ? Тодѣ стало-бъ наше подружe тымъ прегарнымъ вѣдношенемъ, що вызначае людину...

Сказавши се, обняла моя рамя и притиснула до него свое обличе.

Нѣколи въ житю не забуду я сен хвилѣ.

— — — — — — — — — — — — — — —

Я обѣцявъ ѣй все, чого бажала. Я вѣдчуваю, що коли додержу сен обѣцянки, не остану ся лишь для неи „поваги гѣднымъ“. Я жь розумѣю, що вона хотѣла сказати тыми словами.

Вона бы хотѣла, щобы я ставъ якимсь „вышимъ“ чоловѣкомъ, Uebermensch!...

И такъ вона вже моя суджена; ѣи родичѣ знають вже про се и я йду теперь до неи на чай.

Чернѣвцѣ, 1892 року.

Переглядъ політичный.

Изъ справъ заграничныхъ найбольшу увагу звертає теперь на себе **испаньско-американьска вôйна**. Хочь вôйны досе властиво не выповѣджено ще зъ жаднои стороны, але она вже таки начала ся. Президентъ Мекъ Кінлі выдавъ ще въ пятницю проклямацію, котрою оголошено блькаду пôвнôчного побережа Кубы и одног пристани на полудневôмъ побережу. Неутральнымъ кораблямъ, т. е. кораблямъ тыхъ державъ, що не мають участи въ вôйнѣ, удѣлено тридять днѣвъ часу, щобы повиносили ся зъ блькованыхъ пристаней. Блькада мае цѣль, щобы Испанія не дати досылати на Кубу вôйска и воєнного знадôбя. На разѣ мабуть вдоволять ся Американцѣ блькадою и будуть ждати на испаньскихъ кораблѣвъ, котрй досе стоять при островахъ Зеленого пригôря и певно сего тыждня вырушать на Кубу. Войска Американцѣ на Кубу поки-що не будуть высылати, бо имовѣрно не дали бы рады испаньскому войску, що въ великôй силѣ стоить вôдъ давна на Кубѣ. За те добре пильнувати будуть блькады, що имъ тымъ лѣпше може удати ся, що выслали вже вôдъ Кубу не менше якъ 23 воєнныхъ кораблѣвъ. Вже досе сполюнали американьскй кораблѣ два испаньскй торговельнй судна та затягли ихъ до пристани Кейвесту. Розбйшлась була вчера погоюска, що знов американьске судно „Парижь“ попалось въ руки Испанцѣвъ; але вѣсть не справдила ся, бо „Парижь“ схоронивъ ся щасливо до пристани на островѣ Вейтѣ.

Испаньска фльота стоить ще, якъ сказано, при островахъ Зеленого пригôря, мабуть черезъ те, що не в ще цѣлкомъ готова до бою. Однако середъ Испанцѣвъ, незвычайно запаленыхъ до вôйны, в гадка, що управа маринарки длятого здержуе ще фльоту, бо хоче зôбрати всѣ кораблѣ, якй мае, щобы опôля всею силою ударити на фльоту американьску и вôдъ разу ѣи знищити. Лише такою гадкою успокоюють ся Испанцѣ; якъ бы не те, то правительство не було бы въ силѣ выправдати свого зволѣкання передъ розгорченымъ населенемъ.

При тôмъ всѣмъ, хочь справа зайшла вже такъ далеко, що вôйна, можна сказати вже розпочалась, все таки ще доносять, що европейскй державы хотять ще разъ вдати ся, щобы запобѣгти проливови крови.

Якъ мы вже доносили, обходивъ въ суботу **саскій король Альбертъ** 70-тй роковины своихъ уродинъ, а на се свято пôѣхавъ до Дрезна також цѣсарь Францъ Іосафъ. Цѣсарь прибхавъ тамъ въ суботу о год. 10½ передъ полуднемъ, а годину ранше прибхавъ також нѣмецкій цѣсарь Вільгельмъ. Отже доносять, що при нагодѣ тои стрѣчи обохъ цѣсарѣвъ, зъ котрыми були въ Дрезнѣ також ихъ міністры заграничныхъ справъ, обговорювано також испаньско-американьску справу та згоджено ся спробувати ще разъ интервенціи.

Чи власть політична має право касувати доходы руско-католицкого духовеньства?

[*Статья надбслина въ краю.*]

Въ 74 ч. „Дѣла“ зъ 2 (14) цвѣтня с. р. було подано, що управитель ц. к. староства въ Товмачи, п. Дѣдушицкій, обѣжинкомъ зъ д. 2 цвѣтня с. р. ч. 8605 заборонивъ рускимъ урядамъ парохіяльнымъ въ товмацкôмъ повѣтѣ збирати добровôльнй датки вôдъ парохіянъ передъ Великодными святами, пôдносячи въ своєй заборонѣ, що збирани складокъ безъ позволена власти в недозволене, а навѣть мавъ выдати наказъ жандармерія, щобы наглядала, чи его приказъ всюды сповняе ся.

Заборона сеся выглядае на секатуру руского духовеньства и нагадуе намъ пригоду пароха зъ Цуциловець въ повѣтѣ жидачѣвскôмъ, котрого жандармъ придибавъ бувъ у селѣ, якъ въ часѣ коляды ходивъ по домахъ своихъ парохіянъ въ молитвою, за що парохіяне складали ему свои датки. Жандармъ, пôдмовленый вôйтомъ, подавъ пароха до суду за „lästige Bettelei“, однакъ судъ увôльнивъ пароха вôдъ закиду недозволеного волокитства и жебрацтва. Щось подôбного може повторити ся теперь въ повѣтѣ товмацкôмъ, бо тутъ вже не вôйтъ, але самъ управитель ц. к. староства заборонивъ всѣмъ священикамъ въ цѣлôмъ повѣтѣ, щобы „na przyszłość zaprzestali zbierania podobnych datków“. Питане тôлько: чи п. управитель ц. к. староства мавъ право до сего? Яко священикъ въ тôй справѣ зовсѣмъ не интересованый хочу се питане близше пояснити зô становиска права церковного и державного.

Пану управителеви ц. к. староства повинно бути вѣдомо, що въ церквѣ католицкôй истнуе вôдъ непамятныхъ часôвъ звычай, що вѣрнй складають будь въ часѣ Рôздва и Великодныхъ святъ, будь при иншихъ нагодахъ добровôльнй датки въ грошахъ, збôжу, прядивѣ и иншихъ натуралiяхъ *для полѣпшеня дотацiи* парохôвъ, сотрудникôвъ и иншихъ слугъ церковныхъ. Сей звычай опирае ся на св. Письмѣ, котре мовить, що самъ *Спаситель и его ученики жили зъ милостынѣ тыхъ, которыхъ учили.* „Хиба я не апостолъ? — говорить св. Павелъ. Хиба я [и Варнава] не потрѣбуемо ѣсти и пити? Хто служить у войску о своихъ доходахъ? хто садить виноградъ а овочѣвъ его не ѣсть? або хто пасе стадо, а молока вôдъ стада не ѣсть? Хиба се я говорю яко чоловѣкъ? чи не говорить сего и законъ? Бо въ Мойсеевôмъ законѣ писано: Не завязуй устъ волови молотячому. Хиба про волôвъ дбае Богъ, а про насъ нѣ? За-для насъ якъ-разъ написано, що зъ надѣею повиненъ орючій орати и молотячій зъ надѣею своихъ плодôвъ причащати ся. Коли мы рѣчи духовнй вамъ сѣяли, то що-жь великого, що мы вашй тѣлеснй пôжнемо? Чи-жь не знаете того, що хто олтареви служить, зъ олтаремъ дѣлить ся? Такъ и Господь приказавъ тымъ, що евангелiе проповѣдують, зъ евангелiя жити. [1. Кор. 9, 1—13.]

Права сего не поважився ся ще нѣхто дотеперь заперечити рускому духовеньству. Хиба-жь оно не потребуе жити? хиба оно не выховуе свои дѣти и родины? хиба оно не складае свои обильнй дары на жертвеннику народнôмъ? Нехай хто другій потрафить такъ нужденно жити, якъ жие неоденъ рускій парохъ або сотрудникъ на селѣ! Що-жь дивного, що рускій священникъ користае зъ прислугуючого ему права и передъ надходячими Рôздвяными и Великодными святами вôдвѣдуе домы своихъ парохіянъ и вôдчитуе имъ *приписану въ Требнику молитву* та за се одержуе вôдъ парохіянъ малй датки для полѣпшеня своеи дотацiи. Сего права не може жаденъ управитель ц. к. староства рускому духовеньству заборонити; право се истнуе не тôльку у насъ въ Галичинѣ, але и въ цѣлôвъ Австрiи. Австрійске законодавство [§ 36 закона зъ 7 мая 1874] приняло також тую засаду, що до удержана парохôвъ, сотрудникôвъ и прочихъ слугъ церковныхъ повинна причинити ся передовсѣмъ тая вѣроисповѣдна громада, въ користь котрои вôдправляе ся богослужене. Для того правительство выznачуе парохамъ такъ *малу плату* а радше *додаток конґруальный*, бо держить ся тои засады, що „правительство“ мае супротивъ духовеньства другорядни обôвязки, и лишь о стôлько мае причинятись до его удержана, о скôлько сама громада взглядно церковь не въ станѣ свого душпастыря удержати — якъ се въ 1884 роцѣ высказавъ міністръ-„rodak“ депутацiи рускаго духовеньства у Вѣдни. Длятого жаденъ рускій священикъ не може зрѣкати ся добровôльныхъ даткôвъ вôдъ своихъ парохіянъ, анѣ жаденъ ц. к. староста не може однымъ почеркомъ пера, такихъ даткôвъ на будуче заборонити, бо *такй датки в дозволенй, належать до чисто внутрѣшныхъ справъ церкви, въ которыхъ власти политичнôй не прислугуе нѣяка интеренцiя.* Въ доказъ того наведу постановы права державного.

(*Конецъ буде.*)

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ выбору посла въ округѣ Бучачь-Чортковъ**, одержуемо зъ Чоркова таку вѣсть: „Передвыборчй зборы, що вôдбули ся дня 22 н. ст. с. м. въ Чортковѣ при участи окô чотирохъ сотъ селянъ и кôльканацати людей зъ интелiґенцiи, *приняли одноголосно кандидатуру проф. Юлiяна Романчука.*“

— **Устнй испыты зрѣлости** въ ц. к. **учительскихъ семинарiяхъ** розпôчнуть ся сего року: а) въ мужескихъ учительскихъ семинарiяхъ: въ Краковѣ 3 ого червня, въ Тарновѣ 1 червня, въ Рашевѣ 2 червня, въ Тернополи 31 мая, въ Станиславовѣ 30 червня, въ Самбо ѣ 20 червня, у Львовѣ 1 липня; б) въ женьскихъ семинарiяхъ учительскихъ: въ Краковѣ 16 червня, у Львовѣ 17 червня, въ Перемышли 16 червня,

— **Загальнй зборы спѣвацкого товариства** „Коломыйскій Боянъ“ вôдбудуть ся дн. 1 н. ст. мая с. р. о годинѣ 4 по полудни въ комнатахъ товариства „Родина“ въ Коломыи. Если бы о 4 ôй годинѣ не явило ся вымагане статутомъ число членôвъ, то о 5-ôй того самого дня вôдбудуть ся другй загальнй зборы при такôй участи членôвъ, яка явить ся на зборахъ. [Просимо всѣ часописы рускй подати се до загальнои вѣдомости.] — *Вôдъ Выдѣлу*

— **Въ справѣ Лѣщакôвъ**, почтовыхъ дефрандантôвъ зъ Нижбôрка, на п ручене слѣдчого судѣ зъ Тернополя увязнено онôгды Ицка Нахта, родомъ зъ Бучача, на котрого руки вôдъ дня 27 жовтня минувшого року до 4 цвѣтня 1898 перейшло пôдробленыхъ Лѣщаками переказуванъ на суму 4.500 зр. По выкрытю дефравдацiи утѣкъ Нахтъ до Копичинець, але тамъ вôднайдено его. Въ наслѣдокъ дефравдацiи Лѣщакôвъ стратила почтова каса загаломъ 10.000 зр., а передъ судомъ стане имовѣрно 10 осôбъ.

— **Курсъ садôвництва и огородництва.** Комітетъ галицкого товариства господарского устроивъ пôдъ проводомъ о. Антона Глодзиньского, професора учительскои семинарiи въ Тернополи, садôвничой огородничій курсъ въ днихъ 12, 13 и 14 цвѣтня, переважно для народныхъ учителѣвъ зъ тернопôльскôй учительскôй семинарiи. Въ тôмъ курсѣ взяло участь 24 учителѣвъ тернопôлького округа, чотирохъ зъ округа сталатского, и шѣстьохъ зъ теребовельского. Выклады и демонстрацiи обудали жваве зацѣкавлене середъ участникôвъ.

— **Зъ Тернополя** одержуемо таке письмо: На замѣты пôднесенй въ 76 числѣ „Дѣла“ въ допису п. з. „Зъ Тернопôльщины доносять намъ“ заявляе комітетъ, що займавъ ся устроенемъ вечерниць въ честь Шевченка, ось-що: 1) Пôсля погляду комітету нѣякъ не можна назвати темною точкою сего моменту, що въ програму концерту увôйшли точки взятй зъ чужои нивы“. Чей-же така точка якъ концертъ Mendelsohna, увертура до оперы Mignon, та сольо-спѣвъ зô славно звѣстнои оперы Монюшка [Ив. въ нерекладѣ рускôмъ] могли хиба причинитись до пôднесеня Шевченкôвского свята; була бы се неоправдана вузкогляднôсть національна усувати зъ програмы того рода точки, що они чужй, особливо що прочая часть доволѣ обширнои програмы була заповнена выключно творами народного генiя. И сего не можна назвати темною точкою, що въ выконаню програмы взяли участь „чужй силы“, а именно орхестра и панна К., котра зъ всякою готовостiю та безкорыстово причинила ся своею артистичною грою до звеличана памати Шевченка, тогдѣ коли власнй силы — якъ се справедливо пôдноситъ на комерсѣ пр. Копачъ — не уважали за вôдповѣдне пôдпорядкувати особистыхъ амбiцiй взглядамъ высшимъ. Що-до орхестры вôйскової, яка выконала по майстерски двѣ точки и акомпанiювала при хорахъ, то чей же годѣ було ей заступити власною орхестрою, якои дасть Богъ и за десятокъ лѣтъ въ Тернополи не буде. [*Прим. Ред.* О орхестрѣ Вп. авторъ дописи нѣчого не згадуваъ и певно не мавъ ей на гадцѣ.] — 2) Комітетъ констатуе фактъ, що мѣщаньство тернопôльске зôбрало ся численно хиба въ уявѣ Вп. допису вателя; на дѣлѣ мѣщане не вôдôйшли „численно“ за-для якоись вôдмовы комітету зъ тои простои причины, що на концертъ явило ся лишь трехъ мѣщанъ, хотяй комітетъ звернувъ ся вувъ до деякихъ членôвъ Мѣщанского братства зъ просьбою, щобъ заангiтували въ тôй справѣ середъ мѣщаньства. Комітетъ дѣйстно рѣшивъ бувъ — а до того мавъ повне право — не выдавати білетôвъ на паркетъ зъ тои причины, бо салля була цѣла заповнена крѣслами и опôля зô волено выдати лишь незначне число тыхъ білетôвъ для старшои молодежи гімназiяльной. — 3) Внесеня о. Цурковского, щобы вечерницѣ устроити выключно при участи хорôвъ селяньскихъ зъ окрестности, не мôгъ комітетъ взяти пôдъ розвагу, бо про таке внесеня дôзнавъ ся доперва зô згадано допису, отже въ пôвъ мѣсяца по вечерницяхъ 4) Комерс не вôдбувъ ся въ комнатахъ Руской Бесѣды по тôй причинѣ, що а) вечерницѣ устроювала не сама лишь Бесѣда, але всѣ рускй товариства; б) льокаль Бесѣды есть за малый; в) Бесѣда мусѣла бы въ тôмъ случаю свентуальный недобôръ покрыти зъ власныхъ фондôвъ. До того комерсъ въ реставрацiи вôдбувъ ся въ замкненôмъ кружку хочь кождый участникъ вечерниць [отже и члены дружны театральнои] мôгъ взати безъ окремого запрошеня участь въ тôмъ комерсѣ, якъ се и було зазначено на оповѣщенiяхъ про концертъ. Комітетъ уважавъ комерсъ неофiцiяльною частiю вечерниць и тамъ мôгъ, хто хотѣвъ, щиро и отверто выказати свои гадки. Що на комерсѣ було, „лишь три промовы“, се не такъ ще дуже темна сторона комерсу, бо де якъ де, але у насъ хиба не браку високопарныхъ промовъ высказуваныхъ при всякихъ оказiяхъ, та на нихъ и всяка робота кôнчить ся. — Тыхъ кôлька слôвъ уважае комітетъ потрѣбнымъ подати до прилюдной вѣдомости, щобы представити дѣйстнй обставины вечерниць и оправдати ся зъ закидôвъ, що ихъ Вп. допису ватель, може и по добрый волѣ, но безъ пôдставы, комітетови починивъ. — За комітетъ: *Володимиръ Левицкій, Як. Миколаевичъ.*

— **Огнѣ. Зъ Любачева** пишуть намъ: Дня 22 с. м. въ ночи зъ пятницѣ на суботу около 12 годины выбухъ въ Любачевѣ на улици Дахновскôй огонь и знищивъ два домы мешкальнй и кôлька будинкôвъ господарскихъ. При огни явила ся сторожа пожарна зъ сикавкою и инфантерія 89-ого полку зъ своими приборами огневыми, однакъ акцiя ратункова була за-для браку воды дуже утруднена. Щаста, що вѣтеръ потягавъ у поле, бо инакше могла наступити зъ причины густого забудованя страшна катастрофа. Будынки були въ части обезпечени. На сотрудництвѣ згорѣла стайня а сотрудникъ о. Полошиновичъ потерпѣвъ шкоду на звыж 200 злр. Причина огню невзвѣстна, але имовѣрно бувъ пôдложеный.

— **Новй срѣбнй монеты 5-кôроновй** выдавати будуть державнй тискарнѣ въ Австрiи и въ Угорщинѣ. Загальну ихъ суму означуе правительственный проектъ на 64 мiлiонôвъ коронъ; зъ того буде 44·8 мiлiонôвъ австрійского а 19·8 мiлiонôвъ угорского стемпля. Монеты тй будуть мати величину давныхъ двоґульденовыхъ, будуть мѣстити въ собѣ повну вагу срѣбла пôсля реляцiи зъ примѣшкою 1/10 мѣди. На одной сторонѣ монеты буде голова цѣсарска и скорочена латиньска напись, на другôй орелъ, означене вартости и рôкъ выбитя. Первôстный намѣръ выбиваня такожь пôвкоронныхъ монетъ на-разѣ занехано.

— **Зборы соціялістôвъ и посолъ Дашичьскій.** Вчера по полудни вôдбули ся на площи Стрѣлецкôй зборы при участи кôлькохъ тысячь осôбъ, а промовлявъ посолъ Дашиньскій о теперѣшнôмъ положенiю Австрiи. Мѣжь иншимъ говоривъ вôнъ: головною цѣлiю внутрѣшнои политики австрійскои в вôдновлене угоды угорскои, пôсля котрои спôльнй выдатки на армію и иншй потребы державнй покрываютъ ся зъ посередного податку консумцiйного, а котрый найбôльше тяжить на убогôмъ населенiю. Мiлiтаризмъ пôдае найбôльше грошa. Высоке опôдатковане горѣвки, пива, нафты и т. п. сильно вôдчувае роботнича кляса. Соціялісты все и всюда уважають за свою задачу выступати противъ перетяженю мiлiтаризмомъ. Безъ армiи можна обôйти ся; дайте кождому горожанинови карабiнъ до дому, якъ се в Швайцарiи, а коли буде потреба, то всѣ спôльными силами ударимо на ворога. Соціялісты мусять поборювати австро-угорску угоду, котра на користь мiлiтаризму доводить до дорожнѣ найпотрѣбнѣйшихъ артикулôвъ до житя. Послѣдный вже часъ положити конецъ руйнуючôй господарцѣ шляхтичѣвъ; управа справъ публичныхъ мусить перейти въ руки интелiґентного мѣщаньства и робôтникôвъ, а не хочемо такихъ Лещиньскихъ, Кешковскихъ и иншихъ, що публичный грôшь пускають въ тiнґляхъ!... Опôля п. Дашиньскій обговорювавъ галицку „автономію“. Шляхта галицка коли чуе голосы о нуждѣ народу мае вымôвку: „Дайте намъ бôльше автономiя, бо маемо руки связанй“. Але треба приднивти ся соймови галицкому, щобы пôзнати, якъ они розумѣють автономію. И соціялісты з автономістами, але ихъ жаданемъ з загальне право голосованя, абы народъ въ найважнѣйшихъ справахъ, обходячихъ его, мавъ голосъ. А чи нашъ соймъ допустивъ бы до того? — хочь лишь тогдѣ була бы се правдива репрезентація народу и его жадань. Але заки до того прийде богато ще улыне часу, бо не допустить „uberbowana hałastra“. — Нинѣ не можна вже правити въ Галичинѣ пôсля системы баденѣвскои, бо Галичина стане дуба кажуть, що новый намѣстникъ з чоловѣкомъ интелiґентнымъ; а чия се заслуга? Заслуга того сконцентрованого гнѣву народного, завдяки котрому повалився гр. Бадені. А такъ само, якъ пôйшовъ цѣлый рядъ „баденюкôвъ“ пôйде цѣлый рядъ „старыхъ пугачѣвъ“, що то засѣвши на шляхотскихъ замкахъ, крачуть намъ неволю и гнетъ... Промову свою закôнчивъ п. Дашиньскій окликомъ: Пролетарѣ всѣхъ краѣвъ лучѣть ся!

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенты дôстали оо.: Іос. Заремба на Теплицѣ дек. ярославского; Ив. Прокопъ на Дубровицю дек. ярославского и Сим. Дуткевичъ на Вербицю дек. угнôвского. — Канон. институцію дôстали оо.: Теод. Сапрунъ на Колодрубы дек. горожаньского и Вас. Чернецкій на Дикôвъ дек. олешицкого. Завѣдательства дôстали оо.: Мих. Плюскъ въ Пѣскахъ дек. горожаньского и Ем. Федевичъ въ Плазовѣ дек. любачѣвского. — До канон. институцiи завôзаній оо.: Іос. Рейнаровичъ на Боляновичѣ дек. мостиского и Ив. Плешкевичъ на Боратинѣ дек. белского. — Намѣстництво призволило на дотацію 300 зр. рôчно зъ релiґ. фонду на оденъ рôкъ для сотрудника пароха въ Жужели.

Посмертий — ✝ — оповѣстки.

Василь Макарушка, мѣщанинъ въ Яворовѣ, любленый и поважаный мѣщанами, добрый и печаливый батько своихъ дѣтей [сынъ его Евстахій есть професоромъ гімназiяльнымъ въ Коломыи], померъ дня 22. цвѣтня с. р. въ 74 роцѣ житя. Покôйный бравъ все живу участь у всѣхъ просвѣтныхъ и патріотичныхъ змаганяхъ яворôвскихъ рускихъ мѣщанъ. В. в. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 25. цвѣтня. Зъ нагоды уродинъ гр. Войтѣха Дѣдушицкого выправило ему коло польске бенкетъ; на бенкетѣ були також три Русины, котрй хотять уходити за рускихъ послôвъ. Чи треба называти ихъ по имени?

При выборахъ до выдѣлу торговельныхъ помôчниковъ, котрый досе бувъ въ рукахъ антісемітôвъ, побѣдили соціялісты незначною бôльшостею голосôвъ. Зъ тои причины прийшло вчера передъ ратушемъ до збѣговиска, а навѣть до бiйки, середъ котрои потурбовано п. Бельоглявека (христіяньско-соціяльного). Уважено около 60 осôбъ.

Sonn- und Montags Ztg. довѣдуе ся, що міністеръ судôвництва заразъ по вôдроченю рады державнои уступить зъ міністерства и обôйме президію высшого краевого суду въ Празѣ.

Прага 25. цвѣтня. На онôгдѣшнôмъ обходѣ 25-тои рôчницѣ заложеня молодоческого клюбу п. Геролдъ выказувавъ, що молодоческе сторонництво не мае теперь давнои популярности, бо не веде вже борбы, а трудить ся спокôйно. Бесѣдникъ высказавъ бажане, щобы молодо-Чехи горячо и вôдважно побивали ся о признане ческого державного права. На засѣданю молодоческого екзекутивного комітету, котре вôдбуло ся при тôй нагодѣ, прийшло до рѣзкихъ споровъ мѣжь прихильниками Ґрегра а Кайцля; не принято резолюцiи п. Скарды, прихильнои для Кайцля.

Вчера зайшли тутъ уличнй бучѣ; выбито вôкна въ нѣмецкôмъ товариствѣ студентскôмъ „Шлярафiя“, нападено також на одного бурша, що появивъ ся въ буршѣвскихъ вôдзнакахъ. Арештовано кôлька осôбъ.

Мадритъ 25. цвѣтня. Урядовый дневникъ оголошуе розпоряджене, котрымъ дотеперѣшнй договоры зъ Сполучеными державами Америки узнають ся за неважнй, а американьскимъ кораблямъ дае ся пять днѣвъ часу, щобы забрали ся зъ испаньскихъ пристаней.

Вчера вôдбула ся довга нарада всѣхъ адмiралôвъ; радженo мабуть надъ планомъ кампанiи.

Вашингтонъ 25. цвѣтня. Мекъ Кінлі мае сегодня передати конґресови посланiе, котрымъ формально выповѣдае ся Испанiя вôйну. Президентъ постановивъ позволити испаньскимъ кораблямъ, що прибули до американьскихъ пристаней, не знаючи ще *про* выповѣджене вôйны, безъ перешкоды выложити набôръ и опустити пристань.

Новый Іоркъ 25. цвѣтня. Сего ще тыждня мають выбрати ся на Кубу американьскй судна пôдъ охороною воєнныхъ кораблѣвъ, щобы повстанцямъ перевести всѣлякe воєнне знадôбя.

МЕНТИНА,

единe раціональне средство до полоканя устъ, знаменитый и оживляючо дѣлаючій препаратъ, до теперь нѣчимъ не перевышеный. Мала скѣлькость, придана до свѣжой воды, выстане, абы осягнути пожаданй наслѣдки. Цѣна флякона 50 кр. 17

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 159—7

Господарство, промыслъ и торговля.

Львовска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Ч. 21608/VI.

Зъ днемъ 1 мая с. р. розвязано умову заключену мѣжь Зарадомъ ц. к. зелѣзниць державныхъ а ц. к. упр. Банкомъ гіпотечнымъ у Львовѣ въ справѣ доставы згаданому Банкови особныхъ поспѣшно товаровыхъ поѣздовъ для перевозу рогатои худобы зъ Галичины и Буковины на торгъ вѣденьскій. — Рѳвночасно запроваджуе ся въ цѣли скорого перевозу рогатои худобы зъ Галичины и Буковины до Вѣдня (Ст.-Маркъ) и Праги на торги понедѣлковѣ раз въ тыждни переходячій поѣзды поспѣшнотоваровѣ и то безъ пѳдвышеня цѣнъ перевозовыхъ. Въ дни, въ котрыхъ переходять высше згаданій поѣзды, не буде ся принимати до нишихъ поѣздовъ рогатои худобы призначеной для Вѣдня або Праги. До перевозу поспѣшнотоваровыми поѣздами призначена худоба рогата маѳ бути безпосередно передъ заладованемъ, пѳдъ надзоромъ ветеринарско-поліційнымъ, накормлена и напоена; въ дорозѣ кормленя не буде. Одноразово буде ся худобу пойти въ Освѣцимѣ а взглядно въ Живци тѳлько въ разѣ бѣды тревающои по-надъ 24 годинъ. — Близшихъ поясненъ засягнути можна въ ц. к. урядахъ зелѣзничихъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. И. Да. въ Ту. Одержано и буде въ своѣмъ часѣ оголошене. — *Вп. Л. Ст. въ Ко.* Доручено куда слѣдувало. — *Вп. И. Ок. въ Со. к. Ко.* На сей рѳкъ сплачено деся 11·50 зр.

Надослане

Выдѣлъ товариства „Рускій жѣночій кружокъ въ Коломыи“ маѳ честь зложити подяку Впов. Панямъ и Панамъ, котрѣ зволили взяти участь въ представленю аматорскѳмъ „Торговля жемчугами“ дня 3 с. м., за ихъ трудъ и знамените вѳдогране своихъ роль, а особливо Впов. пану Биберовичеви, котрый кромѣ принятя участи въ представленю, якъ всѣ такъ и теперь не щадивъ труду яко режісеръ для выученя аматорѳвъ ихъ роль, — за що Выдѣлъ выражае Ёму свою особлину подяку!

Ф. Кобриньска предсѣдателька. *Ев. Кисѣлевска* секретарка.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѳвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѳй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляры, цѣкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроюе ся електричныхъ дзвонкѳвъ. — Замовлени зъ провінцій вѳдъ воротно. 418

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѳвъ площа Галицка ч. 1

ЗАКЛАДЪ дентистично-технічный

Б. БЕРҐЕРА

Львѳвъ, ул. Короля Людвика ч. 5.

выконуе

штучнй зубы и щоки пѳсля найновѣйшои системы американьскон тревало и дешево.

45 11—50

Однока торговля зъ масомъ на весь Львѳвъ

ВѲДКРЫТА НО ЦѢЛЫХЪ ДНЯХЪ

и поручае масо:

волове, вепрове, баранину, телятину, шинку смалець, солонину и сѣканс мясо.

ІОСИФЪ ЛІНТНЕРЪ

Львѳвъ Рынокъ ч 8.

41 23—24

10.000 капелюхѳвъ

соломяныхъ одержавъ Магазинъ Модъ

Рожи Чачкесъ

Львѳвъ, площа Цлова ч. 2 [побѳчь ц. к. Коморы].

Цѣны зачудовуючо низькѣ, такъ що я е въ можности продавати вѳдъ 1 зр. 50 кр. убраный капелюхъ. Замовленя зъ провінцій выконую до 24 годинъ.

168 2—2

Що?

Можь набути въ Заведеню Переплетничѳмъ

М. Спожарского и Сына

у Львовѣ, ул. Руска ч. 1.

АЛЬБУМЫ НА ФОТОҐРАФІЇ

рѳжнои величины

ОБРАЗЫ ВЪ РАМАХЪ

до украшеня комнатъ

РАМЫ ДО ОБРАЗѲВЪ

всякого рода и величины

ЛИСТЫ ЗЪ КУВЕРТАМИ

зъ портретомъ Т. ШЕВЧЕНКА въ касеткахъ по 20, 30, 45, 85 и 120 кр.

ГАЛЯНТЕРІЙНЙ ВЫРОБЫ

на подарунки

МОЛИТВОСЛОВЫ

єврейскій, дамскій, для дѣтей и мірянъ

КНИГИ

до всякого домашного и урядового ужитку

КНИГИ ЦЕРКОВНЙ

всякого рода

ЕВАНГЕЛІЯ

нового выдання, малого формату.

ДРУКИ МЕТРИКАЛЬНЙ.

До переплету

принимае ся всякй роботы вподячій въ кругъ переплетництва.

Всякй замовленя вѳдворотною почтою. 62 27—30

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ

у Львовѣ улиця Коперника

Складъ предметѳвъ реліґійныхъ

поручае:

ХОРУГВИ (ФАНЫ) зъ вовняного найлѣпшого сорта, зъ адамашку, образы зъ обохъ сторѳнъ ручно малованй, общитй тальопами и френдлями, зъ металевою галкою на дручку.

Цѣна пѳсля величины по 27, 30, 31, 35, 38 зр.

ХОРУГВИ зъ праднивого шовкового адамашку вѳдъ 45—76 зр. 339 16—?

ХОРУГВИ похоронй зъ вовн. адамашку вѳдъ 25 – 35 зр.

ХОРУГВИ зъ шовкового адамашку вѳдъ 27—54 зр.

Цѣнники на жаданя franco и gratis.

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ у Львовѣ ул. Коперника.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львѳвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякй церковнй роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 23—7

Знаменитый дякъ и писарь громадскій

строго тверезый, лѣтъ 27½, жонатый, глядае посады або або замѣны посадъ. *Григорій Шумскій* дякъ и писарь въ Млынахъ почта Краковець.

170 1—2

ЛОЖКИ столовй въ Альпаки зр. 650, въ хиньского срѣбла зр. 14·—, Ложочки до кавы въ Альпаки зр. 3·25, въ хиньского срѣбла зр. 7·— за тузинъ

поручае ПЕТРО ХИПОЦТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 6955

ТЕПЕРЬ найлучша пора до перерѳбки Матерацѳвъ, що платить ся тѳлько 2 зр. [за 3 подушки] въ спеціальнѳй роботни матерацѳвъ, ковдеръ ІОСИФА ШУСТЕРА Львѳвъ, Коперника 5. Дреліхъ на покрытя вѳдъ 60 кр. за метръ почавши.

[Импреса]. 108 14—15

ДО

ласкавои уваги!

При закупнѣ належить жадати выразно правно хороненый пѳдъ числомъ 50 703 хрестъ Вольты, котре то число е и на хрестѣ вытиснене и на кождѳй обвертцѣ умѣщене, бо тѳлько такій хрестъ е правдивый хрестъ Вольты. Все иншe рѣшучо вѳдкидайте!

Електрично-подвѳйный

ХРЕСТЪ-ВОЛЬТЫ

Всѣмъ людямъ дуже поради, все носити ново улѣпшеный

Подвѳйный хрестъ Вольты

зъ новосконструованымъ прим цованемъ; вѳнъ змѣцняе нервы, вѳдновляе кровь и е признаный въ цѣломъ свѣтѣ яко незрѳвнане средство.

Правдивый, ново улѣпшеный, пѳдъ числомъ 50.703 правно хороненый Хрестъ Вольты, який тѳлько у мене можна дѳстати є електричнымъ стовпомъ въ обсягу кождого. 173 1—2

Численнй похвальнй письма и признанья.

Цѣна за штуку зр. 1,8/.

При пересыланю 2 зр. — franco. За послѣплатою 20 кр. бѳльше. Для не-католикѳвъ пересылаю пѳдъ ч. 50.704 правно охороненый Вольты пѳвмѣсяць изъ зворотною за рѳвну цѣну.

Высылка правдивыхъ специяльностій Вольты тѳлько черезъ

F. Rabinowicz

Wien I. Wallfischgasse 4.

Подяка.

Дня 11 сего мѣсяця вѳдбувъ ся въ Сваричевѣ похоронъ упокоившои ся тамъ по довгѳй недузѣ нашои дорогои мамы Емилїи зъ Боберскихъ, вдовы по бл. п. Отцю Терентію Янкевичу, пароху Олеш ва.

При тѳмъ сумнѳмъ обходѣ дѳснали мы вѳдъ ласкавыхъ сусѣдѳвъ и знакомыхъ тѳлько спѳвчутя и учинности, що почуваемо ся до обовязку зложити имъ на сѣмъ мѣсци прилюдну подяку. Передовсѣмъ складаемо искренну подяку Всечестному Отцу І Макаревичеви, мѣсцевому парохови, и его Высокоповажанѳй супрузѣ, котрй за житя нашои дорогои мамы до послѣднои хвилѣ були ѣй правдивыми опѣкунами-добродѣями и дорадниками, а въ часѣ похорону Всеч. О. Макаревичъ не щадячи анѣ труду анѣ часу, зволивъ занятн ся урядженемъ похорону и вѳдправити св. Богослужене въ дома и въ часъ похорону. Дальше дякуемо Всечестнымъ ОО. Бородайкевичу зъ Лдаяного, Криницкому зъ Голиня, Петровичеви зъ Каменя и Сойцѣ зъ Цѣневы, що не зважаючи на пануючу того дня непогоду и мимо великихъ въ тѳмъ часѣ занятій въ своихъ приходахъ, зволили зъ дальшихъ мѣсцевостій прибути на похороны зъ св. Богослуженемъ, Братству церковному въ Сваричевѣ и всѣмъ зволившимъ потрудити ся на той сумный обходъ засылаемо сердечне спаси-Бѳгъ!

Львѳвъ дня 22 цвѣтня 1898.

Володимиръ и *Каролина Янкевичъ*, въ имени цѣлои родины.

ЗАПРОШЕНЕ.

Дня 2 Мая 1898 о годинѣ 10 передъ полуднемъ вѳдбудуть ся въ сали Товариства

Загальнй Зборы членѳвъ Товариства задаткового въ Белѣ.

На случай, еслибы о вымаганѳй годинѣ въ день высше означеный не зѳбрало ся достаточне число членѳвъ, тогды того-жь самого дня, лишень о 2-ѳй годинѣ по полудни, при якѳмъ-небудь числѣ членѳвъ вѳдбудуть ся другй загальнй зборы, на котрыхъ повзятй ухвалы силу обовязуючу утримаютъ.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1) Вѳдчитане протоколу зъ послѣдного загального збору.
2) Справоздане Дирекціи зъ дѣяльности за рѳкъ 1897.
3) Выбѳръ комісіи ревізійнои до справдженя предложеныхъ справоздань рахунковыхъ.
4) Внесене Совѣта управляючого о удѣленс Дирекціи абсолюторіи зъ дѣятельности и рахункѳвъ за рѳкъ 1897.
5) Внесене Совѣта управляючого що-до розвѣленя чистого зыску.
6) Выбѳръ ⅓ части членѳвъ Совѣта управляючого на часъ трилѣтный.
7) Внесене Совѣта управляючого о затверджене Дирекціи.
8) Внесеня самостѳйнй. 170 1—1

Белзъ дня 22 цвѣтня 1898 р.

Заступникъ презеса *Ц. Селецкій* — Секретарь *Володиславъ Навроцкій.*

3. АКАДЕМІЧНА 3.

ЦѢСАРСКА ПАНОРАМА

отворена вѳдъ годины 10 рано до 10 вечеромъ.

ВЪ СѢМЪ ТЫЖДНИ

Край и мешканцѣ Тунісу

Мѣста: Tebessa, Batna, Thamagas, (Sidi-Bu-Said). Типы арабскій и т. д. и т. д.

Стала выстава, тревающа 15 лѣтъ, кождого тыждня иншій виды фотографічній, оріґиналы неперевышшимй на склѣ въ цилиндрахъ по 50 образѳвъ.

Вступъ 10 кр. 40 1—?

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѳдъ 1874 р.)

скѳнчивъ зо кѳнцемъ 1896 р. 28-ый рѳкъ своеи дѣяльности и зросли во всѣхъ вѳдѳлахъ „Славіи“

	въ кѳнцемъ 1896 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 7,427.361·15 кр.
Премія належитости пѳбочнй и вѳдсотки за рѳкъ 1836	„ 2,188.521·39 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„ 17,629.196·15 „
Обезпечень сумы въ секціи вѳдъ огню	„ 277,905.738·— „
Выплачень капіталы, ренты и вѳдшкодованя въ 1896 р.	„ 1,639.873·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѳдшкодованя въ загальнѳй сумѣ	„ 27,198.723·12 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѳдъ шкѳдъ огневыхъ будынкѳвъ, движимостій, збѳжа, товарѳвъ, запасѳвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣрены, а услѳвя обезпеченя вельми корыстнй.

Тарифъ и друкоортѳвъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляе якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 21 8—24

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленс аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе аґенціи письменнымъ селянамъ.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	зі Львова — відходять о
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
Ніч			**Ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.06	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Вергомоту з нїмком понеділка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
18.49		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
8.50		„ Ицкан	10.50		„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.37	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ими вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальнй редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ въ вабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѳдъ зарядомъ Іоанникя Гревича.

ч. 81. Львовъ, Второкъ 14 (26) Цвѣтня 1898 Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кидиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитбст (за инсераты платѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лиш на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке чисне коштує 8 кр. а. в.

Оголошени языкій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного строчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инший дописы приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ строчка.

Переглядъ Політичный.

Про положенє парляметарне дѣстає Reichswehr, якъ запевнює, зъ кругѣвъ правницѣ такій вѣсти: Въ парляментарнѣмъ положеню зайшла въ послѣдныхъ дняхъ о стѣлько змѣна, що середъ правницѣ усунено рѣзницю, яка була настала черезъ д-ра Дінавлього; на разѣ єдність правницѣ назадъ привернена. Парляментарна комісія правницѣ мала въ послѣдныхъ дняхъ тяжку працю, бо тирольска група католицкого сторонництва нѣякъ не хотѣла вѣдступити вѣдъ намѣру внести пѣдчасъ дискусій надъ обжалованемъ гр. Баденього умотивованый порядокъ дневный. На довгихъ засѣданяхъ обговорювано ситуацію и аж онодгы удало ся змѣнити погляды консерватистѣвъ. П. Цалінгеръ забере голосъ и заявить именемъ своихъ групы, що не она не згоджувала ся на тій подѣї, якій позаходили въ послѣдныхъ дняхъ падолиста, и що такъ вѣнъ, якъ и его близькій приятель здержують ся вѣдъ голосованя. Въ середу начне ся языкова дискусія. Зразъ на початку зложить гр. Тунъ заяву именемъ правительства. Гр. Тунъ мавъ въ послѣдныхъ дняхъ богато нарадъ зъ провѣдниками вѣльшости и мае надѣю, що по его заявѣ такъ правиця якъ и лѣвиця оудуть вести дискусію спокѣйно и що згодять ся обѣ стороны на выборъ языковон комісіи. Вѣдъ того, чи опозиція вѣйде до языковон комісіи, залежить дальшій хѣдъ выпадкѣвъ. Коли опозиція пристане на выборъ комісіи и возьме участь въ ей працяхъ, то бути може, що комісія буде признана перманентною, займе ся роботою пѣдчасъ сесій спѣльныхъ делегацій и уложить проектъ языкового закону. Проектъ той буде очевидно лише т. зв. Rahmengesetz, бо дальшій подробицѣ мусять бути полишені соймамъ. Скоро проектъ буде готовый, то рада державна буде могла знову зѣбрати ся зъ кѣнцемъ мая, перевести дискусію и ухвалити законъ. Отже все залежить вѣдъ опозиції, чи схоче она взяти участь въ нарадахъ языковон комісіи. Въ кругахъ правницѣ мають надѣю, що такожь инша ще рѣчь могла бы причинити ся до поєднаня сторонництвъ. Усѣ сторонництва згоджують ся на те, що угоду зъ Угорщиною таку, яку внесло правительство, годѣ принята. Отже на правици порушують гадку, щобы угодовій проекты взяти на дневный порядокъ, скоро приступити до першого читаня и передати ихъ окремѣй комісіи, бо правительственій внесенія мусять перейти такій порядокъ. Тогдѣ комісія мала бы одноголосно ухвалити, що надъ тыми проектами переходить ся до дневного порядку, а палата послѣвъ ухвалила бы опѣсля теожь саме. Такимъ чиномъ мусѣло бы правительство перевести новій переговоры зъ Угорщиною, и то на основѣ одноголосной ухвалы парляменту. Коли бы дало ся перевести сей планъ, то и взаимне огбрченє сторонництвъ ослабло бы и зыскало бы ся на часѣ до дальшихъ переговорѣвъ и дальшій хѣдъ внутрѣшныхъ вѣдносинъ уложивъ бы ся користнѣйше.

N. W. Tagblatt доносить, що опозиційній сторонництва нѣмецкій дѣйшли до повной згоды що-до тактики въ языковѣй справѣ. Они мають здержати ся вѣдъ великихъ конкретныхъ внесень въ тѣй справѣ. Дискусія зъ ихъ стороны обмежить ся до критики теперѣшного тымчасового стану рѣчи и до жаданя, щобы внесено языковій розпорядженя. Великій вѣсти про незгоду середъ лѣвиці не мають нѣякон вѣдставы.

Хитливѣсть католицкого сторонництва, котре хочь належить до переважно славянськоя правиці, не хотѣло бы цѣлкомъ зрывати такожь и зъ нѣмецкою лѣвицею, справляя парляментарній бѣльшости часто и великій клопоты. Що се могло вже правици надоѣсти, то рѣчь легко зрозумѣла; але нѣхто вже мабуть не высказавъ свого пересердя такъ просто зъ моста, якъ тутешна руска рептилька. Ся вѣчна хитливѣсть — каже она — обрушила правицю, и она поставила бар. Дінавльому ultimatum. Абo — або — сказано ему. Не хочешь зъ нами ити солідарно, то зъ Богомъ Парасю! Тутъ, на правиці, мають по руку статочности (пор. Фалькенгайнове внесене и поліцію въ парляментѣ. *Ред.*), католицкихъ пересвѣдчень, умѣреного консерватизму и австрійского патріотизму. Тамъ, на лѣвиці, псевдолібералізмъ, анархія, а навѣть протестантизмъ и прідента. Выбирай! И бар. Дінавлі выбравъ. Се значить, вѣнъ змякъ и скапітулювавъ, однакъ зъ застереженемъ, що ему удасть ся о всѣмъ переконати свій клюбъ. Нова комедія! Бо всякій знае, що зъ хвилею, якъ д-ръ Ебенгохъ вѣдтягнувъ ся вѣдъ політичного житя, щобы забстати краевымъ маршалкомъ горѣшной Австрій, бар Дінавлі веде своихъ клюбовцѣвъ на поиску. Мимо сего однако-жь правиця рада бы за всяку цѣну позбути ся свого непевного аліянта. Правиця волѣла бы (?) перетворити ся въ парляментарну меншѣсть, нѣжь зъ такою кулею у ноги удавати бѣльшѣсть. Правиця починае приходити до пересвѣдченя, що союзъ зъ бар. Дінавлімъ спиняе всяку позитивну акцію ей и удержуе при житю непевну теперѣшну ситуацію въ парляментѣ. Правиця сыта вже сего крутарства бар. Дінавлього и рада бы зъ нимъ розбйти ся. Най бы лѣвиця хочь трохи посмакувала тыхъ солодощей, якій выходять зъ аліянсу зъ онѣмченымъ, хитрымъ Італіянцемъ.

Чи рускому політикови въ рускѣй рептильцѣ буде правиця вдячна за таке трактоване ей аліянта и чи згодить ся зъ выводами того політика, — се питане. Аджежь правиця, коли бы не бачила въ тѣмъ свого интересу, щобы бути парляментарною бѣльшостею, могла давно позбути ся католицкого сторонництва и не потребувала аж поліцію спроваджувати до парляменту.

Становиско, яке заняли вѣденьскій дневники въ справѣ угоды зъ Угорщиною, выкликало у мадярскихъ дневникѣвъ и въ мадярскихъ кругахъ посольскихъ велике огбрчене. Зъ усѣхъ сторѣнъ вѣдзываютъ ся голосы, щобы австрійскому правительству назначити знову речинець, и то якъ найкоротшій, до котрого ово мусѣло бы заявити, що мае певнѣсть парляментарного переведеня угоды, а по тѣмъ речинци взяти ся до самостѣйного поладнаня мытовыхъ и торговельныхъ справъ.

Зъ нашои кольонізаціи.

[Пересторога. — Чому не треба спѣшити за море?]

Въ инсератахъ „Дѣла“ вычитавъ я оголошене львѣвскои фірмы спедиційнои „К. Гостиньскій & Альсъ“, въ котрѣмъ она доносить, що продае карты корѣбельній до заморскихъ краѣвъ и удѣляе въ тѣмъ напрямѣ информацій. Очевидно, що лѣпше, абы тій, що вже ѣдуть за море, ѣхали за посередництвомъ краевои фірмы, надъ котрою есть можлива контроля нашихъ властій, отже и лекше запобѣгти здирствамъ та обманьствамъ, на якій выставлений нашій бѣдній, темній, переселенцѣ вѣдъ заграничныхъ агенцій морскои плавбы. Не пѣдлягаючи контроли нашихъ властій, допускаютъ ся они нечуваныхъ обманьствъ, здирствъ и просто рабунку на нашихъ людяхъ. Бувало такъ, що хлопъ заплативъ величезній сумы, щобы дбстатись н. пр. на „грунтъ“ до Параны, тогдѣ вже, якъ туды не везли безплатно, а тѣлькы бувъ безплатный переѣзъ до плянтацій. Тымчасомъ злодюга-агентъ бере у хлопа по 75 зр. вѣдъ особы, але грошѣ ховае собѣ, а его вписуе до своего реестру на безплатный корабель, та й продае свою жертву — на плянтацію! При выѣмѣ грошей ошукуютъ бѣльше якъ на половину! Абo знову хлопъ хоче до Канады, а его везе до Георгіи або й Аргентины, лишь о... 1000 миль дальше!

Коли-жь теперь нашій власти заведутъ докладну и безпосередну контролю надъ краевымъ, явнымъ бюромъ перевозовымъ и щиро заопѣкуютъ ся переселенцями, то богато запобѣжить ся тому дотеперѣшному руйнованю селянъ. Очевидно, що власти повинній при тѣмъ стояти на засадѣ, ограничуванія переселенчои [але розумнои! не заробковои,] еміграціи до minimum конечности, — розумѣе ся средствами легальными. Того вымае и національный интересъ Русинѣвъ, загроженыхъ заливомъ иншими елементами.

Такій гадки насунуло менѣ отворене краевого бюра перевозового. Однакъ мушу звернути увагу на хибу въ згаданѣмъ высше оповѣщеню фірмы Гостиньского, котре мимоволѣ може впровадити въ блудъ нашихъ селянъ и выставити ихъ на великій страты. Не звкидаю тѣй фірмѣ злои волѣ, анѣ неправды, бо се є правдою, що она може продавати карты корабельній такожь и до Параны, алежь зъ другои стороны ѣхати до Параны можуть теперь хиба лише священики, учителѣ, куцѣ и т. н. люде, що выкажуть ся тамъ достаточными средствами до житя. Длятого повинна бути въ тѣмъ оповѣщеню додана увага, що емігранты селяне не можуть ѣхати до Параны, бо жь, якъ вѣдомо изъ справоздання Выдѣлу краевого, кольонізація Параны замкнена, туды не впускають новыхъ емігрантѣвъ и завертають навѣть вже зъ порту. Знаючій Парану блише, кажуть, що кольонізація заперта тамъ теперь за-для браку грошей, але и на будуче, сли колись по лѣтахъ знову кольонізували бы ся просторы Параны, то выключено Поляковъ и Русиновъ, котрыхъ вже абсолютно за богато мѣцевымъ нечисленнымъ Португальцямъ. 80% управноу землѣ тамъ въ рукахъ Славянъ: Русиновъ и Поляковъ. Впрочѣмъ тамъ така ще бѣда въ переважной части свѣжихъ осадъ, що наплыву новыхъ силъ робучихъ нѣхто тамъ мабуть не бажае.

Взагалѣ повинній бы теперь нашій люде колька лѣтъ майже зовсѣмъ здержати ся зъ переселенемъ за море. Нехай заждуть, доки нашій давнѣйшій поселенцѣ въ Канадѣ не загосподарують ся зовсѣмъ. Теперь тамъ велика бѣда мѣжь нашими людьми. Якъ звалить ся маса нового народу, а до того ще такого бѣдного и непорадного, якъ нашій поселенцѣ, то до давнои бѣдноты прийде нова и разомъ дасть одну велику нужду. Сли-жь пожде ся колька лѣтъ, тамтій розгосподарують ся, до нихъ прийдуть тымчасомъ такожь новій интеліґентнѣйшій и засобнѣйшій въ грошѣ Русины-роббтники зъ Пенсільвенін [зъ пѣвнѣчнои Америки], котрій скорше дадуть собѣ тамъ раду въ початкахъ. До такъ пѣдготованыхъ осадъ зможуть лекше тогдѣ прибувати колись и менше порадній нашій селяне, однакъ не такъ на слѣпо, масами, безъ розваги и рахунку, але по трохи и зъ самостійностію, що йдуть на дуже а дуже тяжкій початки, котрій вымагають не лише силы тѣла, вытревалости, але и проворности та силы духа, щобъ не опустити рукъ въ тыхъ трудахъ. При тѣмъ всѣмъ однакъ мусимо все стояти на становищу, що нехай лишь тій йдуть, що конче хотять чи мусять, бо мы тратимо ихъ, а то господарѣвъ лѣпшихъ, бо котрый не мае хоть 1500—2000 злр., той не може и думати о выѣздѣ, а се рахуесь уже „богачъ“. При тѣмъ для браку капіталѣвъ рускихъ забирають по нихъ землю ту въ краю, переважно чужинцѣ, особливо жиды. Ось доносять польскій дневники, що въ Городенцѣ продали Барабашѣ, рускій мѣщане, свои господарства за 18.000 злр. жидамъ, и то ще яка pretium necessarium[2] т, в. ½ вартости. Ще богато людей выбирае ся въ тои околицѣ до Канады, а цѣна грунтѣвъ, котрій по нихъ набувають жиды, и то за безцѣнъ, мае выносати, пѣсля кореспондентѣвъ Dziennika Polskiego Ruchu katolickiego 150.000 злр.

Теперѣшна вѣйна мѣжь Америкою а Испаніею здаеть ся спиняти перевѣзъ до Америки, тожь тій бѣдній люде готовій тутъ лишитись безъ даху, чекаючи за готовій грошѣ до слѣдующого року, бо на фермѣ треба бути вже найпѣзнѣйше въ кѣнцемъ мая, абы вѣдтакъ не заскочила необробленого поселенця довга, тяжка зима, котра при великѣй дорожни пожре всѣ его грошѣ.

Тожь осторожно зъ переселенемъ! Лѣпше пождати на лѣпшій часъ [якъ се радить п. Геникъ въ американьскѣй Свободѣ“], аж давній загосподарують ся цѣлковито.

О Аргентинѣ, нема що й говорити. Тамъ земля дуже дорога, а дорога найдальша зъ всѣхъ тыхъ заморскихъ краѣвъ. Тымъ бѣльше, розумѣесь, не може бути анѣ мовы о горячихъ сторонахъ Бразилія, де нашого человѣка чекае неминуча погибель въ неволи плянтаторскій. Впрочѣмъ навѣть якось не чути, щобы туда везли. Видко, плянтаторы мали ище за богато галицкихъ трунѣвъ, а дотого народъ зъ роспуки бунтувавъ ся.

Отже справа кольонізаційна у насъ стоить теперь такъ, що треба здержувати по можности всѣхъ вѣдъ продажи грунту и вѣдъ выѣзду, а чекати може на лѣпшій часы для нашои кольонізаціи въ Канадѣ, коли то и бѣднѣйшій могли бы ѣхати до своихъ! Нехай лишь ѣдуть, бодай на колька лѣтъ по трохи — охочій до такого посвячення священики, а то такъ до рускихъ осель въ Канадѣ якъ и въ Парані. Для нихъ знайде ся вже тамъ способъ до житя, хоть ще и скромный, а церковна и народна жатва тамъ велія, лишь нема тамъ кому працювати надъ численными поселенцями рускими.

Я. Суходольскій.

Чи власть політична має право касувати доходы руско-католицкого духовенъства?

[Статья надѣслана въ краю.]

(Дальше.)

Непряме признанє такихъ добровѣльныхъ датковъ мѣстить въ собѣ законъ зъ 15 серпня 1874 § 2. alinea 3, котрый говорить: „Такъ само *добровѣльній датки для дотацій церковныхъ органѣвъ*, хоть-бы они вѣдъ довшого часу або періодично пѣсля рѣзного вымѣру повторяли ся, не пѣдлягають сему законови“ [именно о выкупѣ натуралій]. Т. зн. що датки тій не могуть бути выкуплений або разъ на завсѣгды сплачений [индемнізований] черезъ парохіянъ, бо они є добровѣльній, несталій и зъ часомъ можуть зовсѣмъ устати. Часто бо лучае ся, що священникъ, прийшовши до дому зъ молитвою, не застае нѣкого въ дома и не дбстае нѣякого датку, а въ многихъ домахъ, де видить нужду, еще зѣ свого додасть. На такій датки добровѣльній не мае священникъ екзекутивы, то они суть родомъ милостинѣ на удержане священника Лише датки въ натураліяхъ для прислуги церковного и пароха *звѣстій въ фасіи*, якъ н. пр. роковщина, можуть бути въ разѣ запереченя ихъ стягнений въ дорозѣ екзекуціи черезъ власть політичну [пѣсля § 3. цѣсар. розпор. зъ 20 цвѣтня 1854].

Въ справѣ збирання добровѣльныхъ датковъ вѣдъ парохіянъ орекло міністерство вѣроисповѣдань и просвѣты пѣдъ днемъ 7 лютого 1884 ч. 22294, що они *не пѣдлягають на якѣй заборонѣ*. Доходъ зъ добровѣльныхъ складокъ не мае вчисляти ся въ фасіи до доходу.

Въ однѣмъ случаю орѣкъ адміністраційный трибуналъ дня 7 лютого 1885 ч. 397, що добровѣльній складки въ збѣжу и пр., якій въ церквѣ католицкѣй въ деякихъ мѣцевостяхъ для полѣпшеня дотацій душпастирѣвъ або слугъ церковныхъ заряджують ся и до котрыхъ парохіяне не суть правно обовязаній, *належить до справъ чисто церковныхъ*, котрій самій церковній органы заряджують и ними завѣдують и *въ которыхъ правительственій власти не мають мати нѣякои интеренціи*. Для поясненя сего оречена наведу слѣдующій конкретный случай.

Въ высшѣй Австрій якъ також въ инпихъ краяхъ альпейскихъ часть дотацій католицкого духовенъства лежить зъ давенъ-давна въ добровѣльныхъ датках въ збѣжу и инпихъ натураліяхъ. Що року въ мѣсяци жовтню оголошуе парохъ въ недѣлю въ амвоны, що въ слѣдующѣмъ тыждни буде ходити вѣдъ хаты до хаты зъ молитвою и збирати звычайній датки вѣдъ парохіянъ. По тѣмъ заѣздить зъ фѣрою и забирае тій датки, при чѣмъ часто лучае ся, що господарь каже пароха перепросити, що его нема въ дома, въ наслѣдокъ чого датокъ вѣдпадае. Въ р. 1881 розпоряжено въ парохіи Таффкірхенъ въ высшѣй Австрій вѣсть, що если парохіяне будуть дальше складати тій датки, то треба буде ихъ дорого выкупити, якъ се стало ся зъ дотаціею учителя Въ наслѣдокъ того зверхность громадска заборонила тамошному деканови дальше збиранє такихъ датковъ, мотивуючи свою заборону тымъ, що збиранє складокъ взагалѣ безъ позволеня власти є недозволене. Ц. к. староство и намѣстництво потвердило сей заказъ, але міністерство змесло его противъ чого громада внесла жалобу до адміністраційного трибуналу. Однакъ адміністраційный трибуналъ вѣдкинувъ жалобу громады. Въ мотивахъ пѣднесено особенно, що стороны интересований уважають тій датки яко добровѣльній. Такій добровѣльній датки суть въ церквѣ католицкѣй часто въ звычаю а ихъ правна можливѣсть забстала сконстатована въ §. 2 закона краевого для высшои Австрій въ р. 1874. Тій датки представляють ся прото яко внутрѣшна справа церковна, въ котрѣй властямъ не прислугуе нѣяка интеренція, бо тутъ ходить о добровѣльній датки, и властямъ прислугуе лишь тогдѣ интеренція, ко и въ наслѣдокъ тыхъ складокъ приходить до спору що-до правного зобовязаня [Corr.-Blatt 1885].

(Конецъ буде).

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!**

— **Именованя членовъ перемыскои Капітулы.** Цѣсарь именувавъ кустоса о. Павла Матковского архидіякономъ, греміяльного крилошанина и папского шамбелана о. Мирона Подолиньского кустосомъ, греміяльного крилошанина о. Ив. Войновича, пралата, схоластикомъ капітулы, а о. Ив. Борсука, пароха церкви св. Норберта въ Краковѣ, и о. Ив. Стрыйского вѣйскового капеляна въ Перемышли, и о. Мих. Мрица, вѣцеректора семинарія духовнои у Львовѣ — греміяльными крилошанами перемыскои Капітулы.

Порошокъ до зубовъ Гайдера Найлѣпшій, нешкодный порошокъ до чищеня зубовъ о сильномъ запаху мятовомъ, не стираючій, емалій и надаючій зубамъ снѣжну бѣлость.
Цѣна коробки 25 кр.

Головный складъ в аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 18 275 160—7

— **Фантову льотерію** въ сто тысячь льосовъ въ користь нашихъ дяковскихъ товариствъ дозволило міністерство фінансовъ на подане посла о. Танячкевича.

— **Зъ Товмацкого пишуть намъ:** Якъ уже вѣдомо, нашь малый Бадені зъ Товмача розславъ у великій тыждень до гр.-кат. урядовъ парохіяльныхъ обѣжникъ, котрымъ заборонивъ збиране добровольныхъ пасхальныхъ датковъ „na rzecz miejscowego plebana“ и рѣвночасно давъ жандармерій инструкцію и обширну власть, въ якій способъ мають неповинуючихъ ся змусити до послуху. Наслѣдки не дали на себе ждати. Въ селѣ Рош. здыбавъ жандармъ на гостинци мѣсцевого пароха о. І. К., котрый власне по хатахъ ходивъ зъ молитвою а за нимъ паламарь нѣсъ кобѣлку зъ покладками, отже брутально задержавъ ихъ и, глухій на пересторогу пароха, щобы не перепиняв его въ священодѣйствію, велѣвъ перепудженому паламареви кобѣлку зъ покладками вѣднести до канцеляріи громадскои а вѣдобравши се corpus delicti, выславъ зъ канцелярій присяжного до пароха зъ наказомъ, що сли сейчасъ не залишить ходу по селу, вѣдбере вѣдъ него и шеляги зложенй парохіянами и самого заарештуе. Дальшій хѣдъ справы вѣдограв ся вже въ самомъ старостве, куда зъ припорученя Преосвящ Архіѣрея удавъ ся лично згаданый душпастырь, жадаючи оправдачя, сатисфакціи и вѣдшкодованя. На се зачавъ управитель староства вже звинятн ся: Ja tak nie rozumiałem mego zakazu.. Jeśli ksiądz proboszcz żąda, żandarma ukarzę, przeniosę... Poszkodowanie wynagrodzę udzieleniem zapomogi [и т. д.], tylko proszę dać już spokój..“ — На теперь наводжу лишь сей фактъ, бо не знаю, якій розмѣры прибрала соблазнь въ другихъ громадахъ, а довѣдавшись не заляшу подѣлити ся зъ Вп. читателями „Дѣла“. — *А.*

— **Катастрофа зелѣзнича.** Позавчера о 9 годинѣ вечеромъ лучилась на стаціи Повнѣчнои зелѣзницѣ Лібйонжь межи Освѣцимомъ а Хшановомъ катастрофа зелѣзнича, котрои жертвою впало кѣлька особъ. Въ мѣсци, де на шляху зелѣзничѣмъ минають ся звычайно поѣзды, ударивъ поѣздъ товаровый въ повнѣмъ руху на другій поѣздъ особовый, що ѣхавъ до Кракова, въ той способъ, що зачепивъ чотири послѣдній ваґоны. По сильномъ ударѣ настав мѣжь пасажирами цѣлого поѣзду великій переполохъ. Опбеля, коли подорожній трохи успокоились, оглянено теренъ и наслѣдки удару. Кондукторъ зелѣзничій Губеръ утративъ житя; торговельникъ коней Саламонъ Бундъ зъ Освѣцима сильно и небезпечно покалѣченый на цѣлѣмъ тѣлѣ, обѣ руки мае зломанй, хочь в надѣя, при помочи операціи, утримати его при житю; менше ранений Самуилъ Вульканъ и Абрамко Барберъ, купцѣ въ Хшанова, и урядникъ Повничнои зелѣзницѣ Францъ Найманъ. На мѣсце катастрофы зѣѣхала комісія лѣкарска.

— Пригадуемо, що загальній зборы членовъ **Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“** вѣдбудуть ся дня 4 н. ст. мая с. р. въ великій сали „Народного Дому“ о 10 годинѣ передъ полуднемъ, а по полудни о 4 годинѣ загальній зборы членовъ **Товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ“**. Того самого дня о 7 годинѣ рано вѣдбуде ся въ городскій церквѣ Успенія Пресв. Богородицѣ богослуженя на интенцію Товариства, на котре Дирекція запрошуе своихъ членовъ. — Справоздане за адміністраційный рѣкъ 1897 уже выпечатане и розсылае ся всѣмъ на загальній зборы выбраным повномочникамъ, а також вышле Дирекція згадане справоздане на жадане кождому зъ тыхъ членовъ, котрій — пбеля статута — управненій лично брати участь въ зборахъ.

— **Рѣчній загальній зборы членовъ Ставропігійского Института** вѣдбули ся вчера, при численній участи членовъ, въ цѣли выбору нового управляючого совѣта на будучій рѣкъ до Томинои недѣль 1899 р. Передъ выборами вдавъ сеніоръ проф. д-ръ Ис. Шараневичъ справу зъ дѣяльности уступаючого выдѣлу за минувшій рѣкъ, а також справоздане касове. По принятю справоздання приступлено до выборовъ и выбрано: сеніоромъ наново д-ра Ис. Шараневича, заступниками сеніора проф. Полянь:ского и радника Герасимовича, членами совѣта пп. Гляньского, д ра Заяця, д ра Илевича, Клемертовича, радника Левицкого, д-ра Лаголу, инжінера Мѣйского, д ра Павенцкого, проф. Плешкевича, д-ра Савицкого, проф. Сивулака и д-ра Волод. Шараневича. Д ръ Добранський, якъ доси, входить въ складъ совѣта яко синдикъ Института. У конститууе ся совѣтъ въ середу.

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** Є це передъ лѣтными спеками т. е. въ протягу мѣсяця мая с. р. одержимо б б л ь ш і й т р а н с п о р т ъ в и н а а именно въ бочкахъ надъ 100 л., надъ 50 л. и надъ 25 л. Вино буде въ двохъ родахъ; цѣна одного вынесе по 40, 42 и 44 кр. а другого по 50, 52 и 54 кр. за літру разомъ зъ бочкою вѣдповѣдно до величины бочки. Цѣны тй розумѣють ся loco Львовъ-дворець, такъ що замавляючій зъ того транспорту оплатять фрахтъ лише зъ Львова до своеи стаціи зелѣзничои. — Замовленя просимо надсылати найдальше до 10-ого мая с. р. — *Дирекція.*

— **Про снятиньскій хоръ мѣщаньскій пишуть намъ:** Въ Велику пятницю с. р. вѣдспѣвавъ снятиньскій мѣщаньскій хоръ надъ гробомъ Христовымъ псальмы зъ повнымъ артизмомъ. Особливо мѣшаный хоръ чаруваръ численно зібрану интеліґенцію милыми, высокими, мягкими голосами и подиву гѣдною рутиною. И здвигъ народу слухавъ тй пѣснѣ зъ великимъ перенятемъ, а неодному елегійній тоны мимохѣть вытиснули сльозы, що було доказомъ: кѣлько силы чувства було въ тѣмъ выконаню! Не дивота, бо управа сего хору була въ рукахъ широко звѣстного дириґента п. Е. Ш., котрый завдавъ собѣ зъ великимъ посвященемъ довгого и мозольного труду, абы хоръ мѣгъ такъ славно вѣдповѣсти своѣй задачи. Длятого есть надѣя, що снятиньскій хоръ мѣщаньскій пѣдъ управою такъ знамснитого дириґента п. Ш. дасть намъ ще не разъ въ сѣмъ ювілейнѣмъ роцѣ милу нагоду любуватись его пѣснею, загрѣе неодно серце руске до любови свого рѣдного, пѣднесе байдужныхъ, а черезъ невтомиму працю зъєднае собѣ у чужихъ належну повагу. А се чей повинность и святый обовязокъ кождого щирого Русина въ цѣли осягненя того! Гбеть *О. Б.*

— **Зъ Калуша пишуть намъ:** Вѣдъ якогось часу пбйшло нашому п. старостѣ зъ Петрового дня: самъ вбнъ засудженый на три днѣ арешту, зять его Фр. Оржельскій за куповане голосовъ при выборахъ дбставъ уже актъ обжалованя, ба ще й не закбнчала ся въ судѣ справа п. Фіедера противъ п. Оржельского... Пластромъ на „кляски“ [якъ казавъ неббщикъ Явдикъ] мало стати для п. старосты „obywatelstwo honorowe wolnego miasta Kałusza“. Нехай свѣтъ знае, нехай пбдь кавками у Львовѣ знаютъ, яка то калускій панъ староста заслужена и поважана парсуна!..

Въ тѣмъ дѣлѣ розвинули старостиньскій махеры сильну аґітацію. Комісарь староства п. Шовіньскій удавъ ся о помбчь до звѣстнои спблки Мільштайнъ-Шпіндель а вѣдтакъ личнo до нихъ радныхъ. И ось на засѣданю рады д. 21 с. м. пропінаторъ Аба Мільштайнъ [той що заарендувавъ за 3000 злр. громадскій додатокъ пропінаційный вартости 6000 злр.] внѣсъ надати п. Маевскому почетне горожанство. Невтаемничені въ сю справу радній счудувались, не знаючи за якій заслуги така честь п. Маевскому, хиба за пбдпиране пропінацін... Навѣть жидъ радный Астъ спротививъ ся внесеню — за що адъютантъ п. Шовіньского жидъ Коллеръ почавъ до него выкрикати: „Чекай, научить тебе панъ староста! Вже ты не будешь засѣдати въ радѣ!“ и т. д. Противъ хваленого ббльшостію голосовъ „гонорового обывательства“ вносить меншбсть рады протестъ.

— **Нещаслива пригода зъ оружемъ.** Дня 22 н. ст. цвѣтня выйшовъ въ Ярославѣ ученикъ VII. гімн. класы Р. Яникъ зъ своимъ товаришемъ М. Ризевичемъ на прохбдъ за мѣсто. Тамъ вытягнувъ Яникъ револьверъ, абы выстрѣлити на „vivat“. Ризевичъ хотѣвъ самъ ужити тои приятности и намагавъ ся вырвати товаришеви зъ руки револьверъ. При тбмъ револьверъ выпаливъ, а Ризевичъ поваливъ ся на землю, дбставши цѣлый стрѣлъ въ голову. Нема надѣѣ утримати его при житю.

— **Загадочна смерть.** На полѣхъ громадскихъ въ Старыхъ Бродахъ подыбавъ онодгы паробокъ Олекса Демчукъ трупа мужчины середного вѣку, котрый видко лежавъ уже вбдъ довшого часу, бо тѣло зачало розкладатись. Опбеля переконѣвчено ся, що се трупъ богатого селянина зъ Гаѣвъ старобрбдскихъ Микиты Боруцкого, котрый ще передъ святами выйшовъ зъ дому и не повернувъ. Хотяй на тѣлѣ неббщика не найдено нѣякихъ знакбвъ, все-таки не выключене в убійство, тому заряджено слѣдство.

— **Процесъ о державну зраду** вѣдбувъ ся недавно при замкненыхъ дверехъ въ Петербурзѣ. Торбкъ, въ кблька тыжднѣвъ по ревізитѣ нашого цѣсаря въ Петербурзѣ, розбйшлась була вѣсть, що якась важна обставина паразъ охолодила навязаній сердечній вѣдносины мѣжь Россівю и Австро-Угорщиною. Якъ вкбнци показуе ся — обставиною того був фактъ, що российскій аташе вбйсковый у Вѣдни вдавъ на слѣдъ зрады зъ Петербурга дуже важныхъ тайнъ вбйсковыхъ, а слѣдство вповнѣ се потвердило. Увязнено а теперь суджено девять особъ. Головнымъ обжалованымъ був дѣйстный радникъ державный, „его превосходительство“ [ексцелєнція] Пировцевъ вразъ изъ своею 20-лѣтною дочкою; вбнъ колись був офіциромъ а вѣдтакъ перейшовъ у цивільну службу. Доказы зрады були такій очевидній, що виновникамъ годѣ було й выпирати ся. Признали, що за грубій грошѣ передали агентамъ австро-угорского правительства плянъ мобілізаційный и карты граничнѣ, але — кажуть — думали, що се не принесе державѣ российскій нѣякои шкоды. Процесъ скбнчивъ ся засудомъ сѣмохъ обжалованыхъ. Пировцева зъ дочкою засуджено на Сибѣрь. Александеръ Лохвицкій, придѣленый до міністерства вбйны, дбставъ чотири роки вязницѣ за достатчуваня згаданыхъ документбвъ. Капітанъ Николай Турчанновъ, адъютантъ команданта петропавловскои крѣпости, дальше бувшій драгомановъ въ ґенеральнѣмъ штабѣ и остаючій въ российскій службѣ турецкій пбддяный Абдураманъ Абді и жандармскій урядникъ Федоръ Обѣденко дбстали по 13 лѣтъ заслання на Сибѣрь за спбвинну. Писаря въ міністерствѣ Илью Кутаева засуджено на 8 мѣсяцѣвъ вязницѣ за те, що не доносивъ власти хочь о всѣмъ знавъ. Двохъ обжалованыхъ Романовского и Войницкого увбльнено зъ причины браку доказбвъ.—Оборонцями були найзнаменитшій россійскій адвокаты, мѣжь нишими отець обжалованого Лохвицкого.

— **Самобійства ученикбвъ ґімназіяльныхъ.** Въ Стрыю вбдобравъ собѣ житя 15 лѣтный ученикъ II. класы ґімназіяльнои Евґеній Петровичь сынъ священика о. Емил. Петровича зъ Оравчика коло Сколього. Про се самоубійство насплли такій бливши вѣсти: „Петровичь сповнивъ самоубійство въ хатѣ, де мешкали ще два ученики, одинъ зъ V., а другій зъ III. ґімн. класы. Стало ся се передъ 8 годиною рано въ недѣлю, коли товаришѣ збирали ся йти на екзорту. Петровичь лежавъ ще мовчки въ лбжку — наразъ товаришѣ, одягаючись, почули слова: „разъ, два, три“, а опбеля заразъ выстрѣлъ зъ револьвера. Зъ гадкою самоубійства носивъ ся Петровичь вже вбдъ довшого часу; передъ кблькома днями навѣть говоривъ о тбмъ, але нѣхто не зважавъ на его слова, беручи ихъ за молодечу фантазію. Въ суботу рано попращавъ ся зъ товарищами своеи клясы, а въ недѣлю сповнивъ нещастну гадку. Пбдъ его подушкою знайдено листъ. Самоубійникъ, уганяши собѣ кулю въ голову, не померъ а мучить ся безъ памяти. Въ школѣ належавъ Петровичь до слабшихъ талантбвъ, але бувъ пильнымъ ученикомъ. — Друге самоубійство сповнивъ екстерністъ ґімназіяльный 19-лѣтный Бронислав Матушевскій, сынъ властителя дббръ зъ Устя сольного, въ Лапчици пбдъ Бохнею въ домѣ знакомыхъ вбтця. Причину самоубійства була, кажуть, вбдмова директора ґімназіи въ Бохни на внесене подане о дозвбль приступленя до испиту зрѣлости.

— **Вбдкусивъ жѣнцѣ нбсъ.** Въ Верщовицяхъ, недалеко Праги выйшовъ робітникъ Антбнъ Гакль на прохбдъ зъ своею женою. На поли попросивъ ен о поцѣлуй. Однакъ мѣсто поцѣлувати, вбдкусивъ ен нбсъ. Мотивомъ до сего кроку була заздрбсть. Любого мужа вбдставлено на поліцію, а нещастну, на цѣле житя обезображену жену до шпиталю.

— **Украдене затьмѣне сонця.** Королѣвске астрономічне товариство въ Льондонѣ упало жертвою незвычайнои крадежи, бо якійсь цѣкавый „астрономъ“ украв ему послѣдне затьмѣне сонця. Товариство оголосило въ льондоньскихъ часописяхъ такій инсерат: „Пятьдесять фунтбвъ штерлінґбвъ нагороды дбстане тай, хто выслѣдить и увязнить особу, що минулои середы на просторони помѣжь королѣвскими доками имени Альберта а Єгипетскою галею въ Льондонѣ украла кінематоґрафічну негатывну „знимку послѣдного затьмѣня сонця“. Знимка тая була результатомъ дослѣдбвъ ученого Беона, що выславый въ сѣчни с. р. до Буксары въ Индіи, довершивъ численыхъ и цѣкавыхъ фотоґрамбвъ незвычайного астрономічного явлища. Крадѣжь так заболѣла льондоньскихъ ученыхъ тымъ ббльше, що заповѣли вже публичній вбдчитъ про се затьмѣне. Вбдчитъ на потрбмъ мали бути продукованій кінематоґрафічній знимки, треба було вбдкликати.

— **Высоке вбдзначене.** Царь Россіи надѣливъ будапештеньского великого торговельника насѣня Едмунда Мавтнера орденомъ св. Анны III класы. Панъ Мавтнеръ завдячуе се велике вбдзначене успѣшнымъ трудамъ, якій выказавъ зъ нагоды петербургского цѣсарского товариства огородничого.

— **Дрббні Вѣсти.** Цѣарь помилувавъ засудженого судомъ присяглыми на кару смерти Олекс. Шайкевича, 20-лѣтного челядника шевского зъ Буча, котрый замордуваръ на улици шевця Крижановского а трибуналъ перемѣнивъ ему кару на 20 лѣтъ тяжкои вязницѣ. — Поминальне богослужене за душѣ покбйныхъ членовъ Ставропігійского Института вбдправить ся въ Успенскій церквѣ у Львовѣ завтра 27-ого с. м. о годинѣ 7½ рано. —

Посмертній — ǂ — оповѣстки.

Марія зъ Ганкевичѣвъ **Голината**, жена пароха въ Надорожнбй, повѣта товмацкого, упокоила ся нагло въ великій четверъ на ударъ серцевый, полишаючи мужа и четверо дрббныхъ дѣточокъ. Похоронъ вбдбувъ ся въ велику суботу. Покбйна була знана яко примѣрна жена, найлѣпша матѣрь и щира Русинка, и оставила по собѣ загальный жаль. В. ѣ. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 26 цвѣтня. Клюбъ италійскихъ послбвъ пбдчасъ голосованя надъ внесенымъ на обжалованя гр. Баденього выйде зъ салѣ.

Прага 26 цвѣтня. Hlas Naroda дбстае зъ Вѣдня вѣсть, що въ радѣ державнбй пбсля загального переконаня не прийде до выбору языковои комісіи, а передъ кбнцемъ дискусіи парляментъ буде вбдроченый.

Римъ 26 цвѣтня. Урядовый дневникъ оповѣщуе неутральность Италіи въ испаньско-американьскбй вбйнѣ.

Берлинъ 26 цвѣтня. Мѣжь державами ведуть ся все ще переговоры въ справѣ спбльнои заявы що-до неутральности въ испаньско-американьскбй вбйнѣ. Чи угле в военною контрабандою чи нѣ, доси не порѣшено. Имовѣрно буде оно условно признане военнымъ знадобемъ, котре пбдпадае контрабандѣ.

Мадритъ 26 цвѣтня. Середъ Испанцѣвъ пануе велике невдоволене зъ причины безчинности испаньскои фльоты.

Лондонъ 26 цвѣтня. Пбсля вѣстей, насплвшихъ сюды, бльокада Кубы переведена такъ, що островъ цѣлкомъ вже изольованый. Всѣ телеґрафічній каблѣ, що лучать островъ зъ континентомъ, поперетинанй крбмъ одного, що лучить Кубу зъ Ямайкою. Американцѣ мають заразъ выпустити тй шѣсть торговельныхъ кораблѣвъ испаньскихъ, що ихъ попереловлювала.

Вашинґтонъ 26 цвѣтня. Конґресъ, признавъ резолюцію, заявляючу, що военный станъ мѣжь Испанівю а Сполучеными державами наставъ вже вбдъ 21 с. м. Резолюція дае президентови право ужити противъ неприятеля всѣхъ силъ сухопутныхъ и морскихъ.

Въ міністерствѣ Сполученыхъ державъ настала рбзница поглядбвъ зъ причины політики Мекъ Кінлія. Міністры вбйны и маринарки имовѣрно уступлять, бо не годять ся на звольнене военныхъ крокбвъ; а Мекъ Кінлі хоче мабуть, щобы перша рѣшуча зачѣпка выйшла вбдъ Испанія.

Надѣслане

Змѣна льокалю.

Найбогатшій складъ товарбвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкбй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цѣкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроюня електричныхъ дзвонкбвъ. — Замовленя зъ провінціи вбдворотно. 4186

Адреса: Оптикъ Копернициій Львбвъ площа Галицка ч. 1

Обширну брошуру о Трускавци высылае на жадане Зарядъ. Въ 1 и 3 сезонѣ о 30% дешевше
ВЪ ТРУСКАВЦИ
лѣчить ся зъ надзвычайнымъ успѣхомъ Ревматизмъ, подаґра, недуги нирковій и мѣхура, астма, исхіасъ, недуги жѣночій, недуги серця и жолудковій.
Лѣкарѣ ординуючій: Радникъ Д-ръ Плехъ, Д-ръ Пельчаръ, Д-ръ Крижановскій, и Д-ръ Штайнгавсъ. 176 1—10

БРИТВЫ знаменитй англійскій к зъ Солінґенъ знаку „близьнята“ (пбдъ ґваранціею) по зр. 1·50, 2, 2·50, и 3·—, Пасти до бритовъ, пензлѣ и чарки до мыла поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 1055

Пѣвець Андрѣй Зембаль въ Залѣщикахъ, женатый, зъ дуже хорошимъ теноровымъ голосомъ, потрафивъ бы въ разѣ потребы и хоромъ управляти пошукуе мѣсця заразъ. Ласкавй зголошеня на его адресу.

Пѣвець церковный и управитель хору зъ добрымъ друго-теноровымъ голосомъ шукае посады дяка заразъ. Ближшій информація подасть на жадане: Т. Янишевскій въ Зборовѣ п. loco. 172 1—1

Пѣвець церковный маючій голосъ хорошій, знаменито обзнаный зъ нчбльництвомъ, могучій зыказати ся самыми лучшими свѣдоцтвами, шукае мѣсця. Адреса: Іоанъ Салашъ въ Мичкбвцяхъ почта Лѣсько. 158 3—4

АЛЬБУМЪ заслуженыхъ Русинбвъ
Цѣна 1 ор.
Дбстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Оповѣстка.

Маемо честь повѣдомити Р. Т. Публику, що вже выйшовъ въ друку новый зббрникъ поезій д-ра Ивана Франка п. н.

„Мій Ізмарагд“.

Зббрникъ выдало товариство „Академічна Громада“ своимъ накладомъ, а чистый дохбдъ зъ розпродажи призначило на фондъ запомоговый товариства. Зъ уваги на благородну цѣль выдання маемо повну надѣю, що Р. Т. Публика пбдопре наши змагання и лучачи utile cum dulci розкупить скоро цѣлый накладъ. Выдане зроблене на дуже красномъ папери и вразъ зъ хорошою оправою въ полотнѣ и позолочуваными вытисками коштуе безъ пересылки 1 зр. 20 кр зъ рекомандованою пересылкою 1 зр. 40 кр. Книжка выносить 174 стор. друку малои вбсѣмки. Она повинна находити ся на столѣ кождого интеліґентного Русина. Зъ замовленями просимо звертати ся до тов. „Академічна Громада“ у Львовѣ, Ринокъ число 10.

За выдѣлъ товариства: Володимиръ Гнатюкъ, голова; Володимиръ Старосольскій, писарь.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іоанна Гренина.

Ч. 82. Львовъ, Середа 15 (27) Цвѣтня 1898 Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначенитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот (за инсераты плативъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковъ

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поединоке числе коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія взимкй приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші допесенія приватнй числитъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Новый баденѣвскій скандалъ.

Гр. Бадені, ыыавязнувавши на президента міністрѣвъ, ставъ роззирати ся за дневникомъ у Вѣдни, котрый бы пѣдготовлявъ публичну опінію въ его користь. Старои Press-ы не хотѣвъ до того ужити, бо нѣкому не було тайною, що Presse приватный органъ правительства и нѣхто не хотѣвъ ей читати. Бадені зрозумѣвъ, що таку службу може позвити успѣшно лишь така часопись, котру нѣхто не пѣдозрѣвае о яку-небудь сполку съ правительствомъ. Кождый признаеть, що плянъ такій — то вершокъ коррупціи, вершокъ політичнои деморалізаціи. Таку штуку втявъ до всего способный графъ Бадені. Плюнувъ на стару Press-у и зробивъ „едѣлку“ съ опозиційнымъ вѣйсковымъ тыжденникомъ досыть опозиційнои закраски. Увѣйшовъ въ кумпанію съ людьми о такѣй же вартости моральнѣй, якъ вѣнъ самъ — съ панами Давідомъ и Фрайбергомъ. Першій зъ нихъ, редакторъ газеты Reichswehr, вѣйсковый и журналістичный авантурникъ a la Естергази, спродавъ ся Баденьому, щобы на старй лѣта вѣдложити яку сумку. Другій, тогдѣшный гофратъ и тайный радникъ Баденього, хотѣвъ також доклясти щось до тыхъ кількасотъ тысячъ, якій „ушпарувавъ“ будучи довголѣтнымъ управителемъ красового департаменту и администраторомъ диспозиційного фонду.

Межь Давідомъ а правительствомъ ставъ дня 25 жовтня 1896 формальный письменный контрактъ. Точкою а) контракту Давідъ зобовязувавъ ся выдавати Reichswehr два рази денно яко великій політичный дневникъ. Въ точцѣ c) сказано, що Reichswehr есть по половинѣ власностію Давіда, а по половинѣ правительства. Претенсіи правительства мавъ пѣдъ тымъ взглядомъ заступати радникъ двору Фрайбергъ. Точка b) застерѣгала, що дневникъ мае бути „боевымъ органомъ ц. к. правительства“ и мае бути веденый строго пѣсля вказѣвокъ Баденього, взглядно вызначеного функціонаря [Фрайберга]. Въ точцѣ d) сказано, що сли „припоручена и бажана правительства“ не будуть въ Reichswehr сповнені въ трехъ по собѣ слѣдующихъ выпадкахъ, то контрактъ тымъ самымъ розвязуесь, а Давідъ зобовязаный звернути правительству всѣ до тои поры побраній грошѣ. Въ точцѣ b) правительство зобовязало ся заплатити Давідови за часъ вѣдъ 1 листопада до 31 грудня 1896 року 40.000 зр. а за 1897 рѣкъ 90.000 зр., разомъ 130.000 зр. — въ мѣсячныхъ, безпроцентовыхъ и незворотныхъ, зъ горы платныхъ ратахъ.

Скандальный сей контрактъ брилюе безъ конкуренціи въ исторіи політичнои коррупціи. Инші правительства пѣдкупляютъ прасу, але нѣяке правительство, заключаючи брудну умову, не пхало пѣдкупленому въ руку такого документу. Давідъ дѣставъ въ той способѣ неоцѣнене оруже противъ правительства, и мѣгъ его въ кождѣй хвили не лишь скомпромітувати грубо, але просто зарѣзати. Правительство Баденього могло зѣйти на дѣйну корову того, хто мавъ у руцѣ сей контрактъ.

Reichswehr зачала выходити яко дневникъ вѣдъ 1 падолиста 1896, а вже въ пѣвъ мѣсяца] пѣзнѣйше стала ся Баденьому немила несподѣванка. Тыжденникъ Die Zeit розголосивъ тайну. Політичный свѣтъ дѣзнавъ ся, що Reichswehr е правительственнымъ органомъ. А що се мавъ бути тайный органъ правительства, то Reichswehr по зрадженю тайны богато вже стратила на вартости для Баденього.

Бадені позволивъ собѣ пару разѣвъ заатакувати въ Reichswehr Нѣмеччину. Берлинськй дневники зробили за се одвѣчальнымъ австрійске правительство. Якъ разъ тогдѣ гр. Голуховскій мавъ ѣхати зъ місією на берлинській дворъ. Въ Австрії були въ страху, що его не приймуть. Тогдѣ Бадені — хотивъ ся звычайнои своеи штуки — брехнѣ. Именно оголосивъ въ пѣвъ-урядовѣй Wiener Abendpost, що анѣ президентъ міністрѣвъ, анѣ міністеръ фінансѣвъ не стоять въ нѣякѣй звязи зъ Reichswehr... Доперва тогдѣ Голуховскій мѣгъ числити на принятє и бувъ принятый на берлинськѣмъ дворѣ. Впрочѣмъ коли перестало бути тайною, що Reichswehr е правительственнымъ органомъ, заборонено дневникову провадити деякй брудній „сдѣлки“, котрй правительство могли ще бѣльше компромітувати.

Морально пѣдрѣзаный дневникъ ставъ и матеріяльно недомагати. Давідъ звернувъ ся до Баденього о пѣдвысшенє на рѣкъ 1897 субвенціи на 150.000 зр. Бадені не мавъ уже охоты ихати въ дневникъ, котрый для него стративъ вартѣсть. Але що его спѣльникъ носивъ въ кишени острый револьверъ — письменный контрактъ, то Бадені старавъ ся въ инші способъ залатати дѣру, именно загадавъ на мѣсце правительства пѣдставити до спѣлки зъ Давідомъ консорціюмъ великихъ промысловцѣвъ, котрй причинилась бы до выданництва якими 250.000 зр. Давідъ мавъ дѣстати 12.000 зр. сталои пенсіи, 4000 взглядно 6000 зр. проценту и вѣдъ евентуального чистого зыску 10 процентъ. И сеся угода мала бути задержана въ тайнѣ. Переговоры провадивъ баронъ Хлюмецкій, котрый и выготовивъ для Давіда політичнй инструкціи та й передавъ ихъ мужеви довѣря Баденього на письмѣ. Пѣдготовляючій контрактъ бунъ уже навѣть пѣдписаный, ажь тутъ нещасте хотѣло, що тайну знивъ выкрыла и опублікувала Die Zeit, и то зъ именами и всѣми подробицями. Справа розбила ся. Бадені, радъ-нерадъ, мусѣвъ дальше платити. Давідъ алупивъ въ него, взглядно зъ австрійскихъ податниковъ — 215.000 зр.

Коли Бадені упавъ, Давідъ звернувъ ся до Гавча по дальшй „пособія“. Гавчь бувъ глухій на всякй аргументы баденѣвскои кратуры, але ще въ додатку спенсіонувавъ Фрайберга, котрый за Баденього авансувавъ на секційного шефа. Reichswehr перейшла до опозиціи противъ Гавча. Не лѣпше пѣйшло ѣй и въ Туномъ хочь Reichswehr дуже прихильно привитала була нового президента міністрѣвъ. Вкѣнци Давідъ запукавъ у дверѣ Голуховского, вѣдтакъ и Банфіого, але нѣгде его не принято. Навѣть его правный заступникъ, д-ръ Порцеръ усунувъ ся вѣдъ Давіда.

Потапаючій хапае ся бритвы — п. Давідъ постановивъ звернутись на судову дорогу. Пововъ выготовивъ вѣденьскій адвокатъ и ліберальный посолъ до сойму д-ръ Едмундъ Бенедіктъ. За збрване контракту жадае вѣдъ ц. к. державного скарбу выплаты вѣдшкодованя въ квотѣ 279.868 зр. 96 кр.

Щобы Давідъ выгравъ, о тѣмъ не може бути й бесѣды, хиба бы съ своими претенсіями звернувъ ся до особы Баденього. Перша розправа назначена на 28 с. м. въ третѣмъ вѣддѣлѣ ц. к. цивільного суду краевого у Вѣдни.

Ще передъ днемъ процесу цѣлу тую брудну справу розкрыла часопись Die Zeit—на славу польского Бісмарка..

Зъ рады державнои.

Вчерашне засѣдане палаты послѣвъ принесло парляментарнѣй бѣльшости болючу несподѣванку, — коли се для нея було справдѣ несподѣванкою. Обжалованє гр. Баденього принято 175 голосами противъ 167 и передано комісіи, котру палата мае ще выбрати. Пѣдля постановъ конституціи мае комісія перевести слѣдство, розслѣдити справу, переслухати свѣдкѣвъ, — може також вѣзвати и самого гр. Баденього; опѣсля здасть справу палатѣ послѣвъ. Ажь тогдѣ, коли бы на внесене комісіи палата постановила двома третинами голосѣвъ поставити бувшого президента міністрѣвъ въ станъ обжалованя, выдано бы его державному трибуналови. На те мабуть не заносить ся, и правиця може бути о голову гр. Баденього спокѣйна. У всякѣмъ разѣ вже самъ результатъ вчерашного голосованя, при котрѣмъ правиця найшлась наразъ въ меншости, и вѣдосланє внесеня на обжалованє до комісіи, котра поки-що мае бути мовь бы судією слѣдчимъ, е великимъ соромомъ такъ для правицѣ якъ и для гр. Баденього, а для правицѣ крѣмъ того болючимъ ударомъ, бо выказуе хитклѣвость тои парляментарнои бѣльшости, яку она становить.

За обжалованемъ голосували:

Нѣмецкй ліберали, нѣмецкй людовцѣ, соціальнй демократы, антісеміты, вѣрноконституційна (ліберальна) бѣльша посѣлѣсть, Шенерерѣвцѣ, кѣлькохъ тирольскихъ клерикалѣвъ, кѣлькохъ італійскихъ радикалѣвъ, вѣльный нѣмецкій союзъ, пп. Окуневскій, Таничкевичь и Ярославичь, польскй людовцѣ Вінковскій и Кремпа и оденъ посолъ хорватскій.

Здержали ся вѣдъ голосованя:

Бѣльша часть нѣмецкого католицкого сторонництва, Хорваты и Словѣнцѣ, Стояловцѣ Даволякъ, Кубікъ и Шпондеръ, польскій людовець Бойко (мабуть не було его у Вѣдни) и Румуны крѣмъ Лупула.

Противъ внесеня, отже за Баденімъ голосували:

Промова проф. Володимира Левицкого на Шевченкѣвскихъ вечерницяхъ въ Тернополи.

Тридцять сѣмь лѣтъ минае, якъ замовкли уста найбѣльшого генія Украины-Руси, тридцять сѣмь лѣтъ минае, якъ громада зложила свого духового провѣдника надъ Дніпромъ-Славутою середъ безкрайого степу, де давнѣйше панувала слава козацка, де повѣвали бунчуки гетманьскій, та де теперь — нидѣе великихъ прадѣдѣвъ слабосильне поколѣне. И тридцять семый разъ зібравсь усюды громада, щобы вѣддати почесть незабутному велитови слова, згадати тихимъ словомъ та щирымъ серцемъ того, що страдавъ за волю безталанного народу та що за ту волю посвятивъ весь свѣй вѣкъ. И рѣкъ у-рѣкъ сходимо ся та згадкою про того великого страдальника стараемось подати собѣ самымъ силы до борбы для нашого культурного вѣдродженя, — мы въ святкованю памяти незабутного кобзаря находимъ величну пѣдойму, щобъ загрѣти и скрѣпити себе самыхъ. И рѣкъ-у-рѣкъ лунае по цѣлѣй Руси згадка про батька Тараса, лунае и пѣсня, якихъ вѣнъ только и такъ чудово зладивъ, розбираемъ его многострадальне житє та его глубокій идеѣ, якихъ вѣнъ не вспѣвъ перевести у дѣло, а якихъ переведенє е заповѣтомъ, що вѣнъ намъ его передавъ. Не хочу тутъ вдавати ся въ змальованє життя великого поета та въ розборъ его идей, бо се зробили вже другій певно лѣпше вѣдъ мене, а хочу лишь кинути кѣлька загальнѣйшихъ гадокъ, якій, бути може, загрѣють насъ середъ нинѣшныхъ тяжкихъ невѣдрадныхъ обставинъ.

Мы — якъ статистика показуе — 30-міліоновый, старокультурный народъ, що мавъ колись такъ важну місію, що своими грудьми охоронивъ культуру Европы вѣдъ цѣлковитого знищеня, що мавъ величаву культуру пятому вже тогдѣ, коли наши сусѣды що ино почали будити ся до духового житя; народъ, що выдавъ такихъ Несторѣвъ, що сотворивъ Слово о полку Игоря, — народъ, якого слава розлилась по всѣмъ свѣтѣ, бо оперлась ажь о Гібральтаръ тогдѣ, коли другій народы не выйшли ще по-за границѣ першого розвою громадского, а не то культурного, — мы постепенно черезъ невѣдрадне положенє політичне тратили первѣстне свое значѣне та сходили до становиска народа пѣдрядного, зъ якимъ всѣ переставали числити ся. И по тѣлько вѣкахъ усякихъ злиднѣвъ та всякихъ борбъ для выборена яснѣйшои, свободнѣйшои долѣ ставали мы народомъ забутымъ Богомъ и людьми. Наша бесѣда чудозвучна въ своѣй рѣдній хатѣ почала уступати бесѣдѣ чужій та мусѣла шукати захисту тамъ, де ся ще не вѣдцуралa ся — пѣдъ стрѣхою мужицкою. Тамъ заховалась она тогдѣ, коли старшй браты почали покидати свою бесѣду та шукати другои рѣдни. На жаль таке вѣдступництво не було спорадичне; исторія нашого життя по літичного выказуе тѣлько ренегатства та вѣдступництва, якъ нѣяка друга. Оно правда, що наша маты бѣдна, пригнетена морально та матеріяльно, — що выгоднѣйше вѣдречи ся ей и за се придбати собѣ спокѣйне, безжурне житя; але такій поступокъ е доказомъ або слабого духа або недостачѣ основъ моральныхъ. И ее вѣдступництво тягне ся черезъ усю нашу исторію. Наша аристократія ще въ минувшихъ часахъ перейшла въ ворожій намъ таборъ, а якъ бы не те, що простый нашъ людъ консервативный заховавъ свою вѣдрубность языкову та побутову, не було бы зъ насъ може й слѣду.

И се уратувало насъ вѣдъ погибели. Стративши аристократію, стративши далѣ и интеліґенцію, мы мусѣли доперва знивъ пѣдноситись, а пѣднесли ся мы въ сей способѣ, що звернулись тамъ, де ще бивъ живчикъ нашого народного життя, т. е. до простолюдя. Сей переломъ, по якѣмъ мы могли двигнути ся до того, чимъ мы е нинѣ, наступивъ якъразъ межь сороковыми а шѣстьдесятыми роками, а могуча стать Тарасова сталась тутъ однымъ зъ найважнѣйшихъ чинниковъ. Подовгій ночи заняло ся на свѣтъ. Почала скрѣплятися самосвѣдомость народна, почала выробляться интеліґенція, сей цвѣтъ народу, а бесѣда руска, що вважалась хлопскою, хахольскою, почала зыскувати въ своѣй власнѣй хатѣ що разъ бѣльше права горожаньства. Слово руско-украинське рознеслось на весь свѣтъ и можна було думати, що все пѣйде могучою струею въ-передъ, що мы знивъ двигнемъ ся та займемо таке становиско середъ культурного свѣта, яке намъ по исторіи выпадае. А що пѣдносили ся голосы, що Руси нѣякои нема, нѣколи й не було, що Русины то народъ вынайденый доперва въ сороковыхъ рокахъ зъ причинъ політичныхъ, то однакъ се не могло ще тамувати нашого розвою, бо ce pium desiderium, яке волѣло-бъ уважати нашу мову за діялектъ, осталось теоретичною забаганкою и нѣчого намъ шкодити не могло. Та втѣмъ 1876 рѣкъ завдавъ намъ тяжкій ударъ. Десятки міліонѣвъ нашого народу однымъ указомъ стратили можнѣсть плекати свою мову рѣдну, бо тая нѣбы-то найбѣльше могла-бъ надаватись до казокъ та байокъ, а не до поважныхъ студій. И нѣчого тутъ не значило, що славнй фільольоги признали нашу мову за высокообразовану, нѣчого не помѣгъ та не помагае протестъ зъ нашои стороны — мы остались обмежений на Русь австрійску. Се одиноке мѣсце, де намъ слѣдъ розвиватись.

Та ба, якъ намъ тутъ розвивати ся зъ належнымъ успѣхомъ? Якій у насъ силы интелектуальнй та матеріяльнй? А хоть-бы першій може й були, то ихъ за мало, а по друге чи жь теоретично загарантованый розвѣй нашои національности може бути успѣшный, коли практика не йде въ згодѣ зъ теорією? Чи жь можемъ розвивати ся успѣшно, коли найбѣльшими жертвами мусимо здобувати не вже самъ розвѣй, але право та условины розвою? Коли бъ мы економічно та матеріяльно стали высоко, то мы бы собѣ силою выборолиправо розвою, мы бы пѣдняли ся такъ высоко культурно, якъ се зробили Чехи по сороковыхъ рокахъ. А такъ — хто мы? У насъ gros — тѣлько людъ, бо интеліґенція е такъ мала, що не входить [?] въ рахубу, и вѣдъ того простого люду и тѣлько вѣдъ него можемъ ожидати двигненя цѣлого нашого народу. А тымчасомъ сей простый людъ — то гельоты, крайнй нуждарѣ, и то ще бѣльше, бо непросвѣченй нуждарѣ. И людъ сей втѣкае за море, туда жене его мара смерти зъ голоду. Се не агітація — бо она не вдасть ся у народу такъ консервативного, якъ нашъ, — а проста журба о завтра заставляе нашъ народъ покидати рѣдну землю та шукати долѣ по чужимъ свѣтамъ. А ся безперерывна борба о житє такъ выповнае увесь вѣкъ нашихъ людей, що стаютъ байдужнй на все, и якъ бы не великій консерватизмъ, недовѣрчивѣсть до всякихъ реформъ, що выходять вѣдъ людей лѣпше убраныхъ, давно бы и бесѣда наша и увесь нашъ народъ зникъ изъ землѣ...

Чи-жь въ виду того наша робота культурна, до того такъ спинювана усюды, може поступати въ передъ? Правда, мы нинѣ починаемо мати вже и школы, хоть о кожду

Польске коло (вынавши чотирохъ послôвъ, котрыхъ не було у Вѣдни), ческй послы въ комплетѣ, консервативна бôльша посѣлôсть зъ п. Фалькенгайномъ на чолѣ, кôлькохъ полудневыхъ Славянъ, никамерованй Русины (крôмъ п. Мандичевского, котрого, якъ звычайно, нема у Вѣдни), Стояловцѣ: Забуда, Цена, Шаеръ и самъ кс. Стояловскій.

Правица дуже обурена на румунськихъ послôвъ, зъ помѣжь котрыхъ выбрано навѣть п. Лупула другимъ віцепрезідентомъ палаты. Вʼздыванть ся голосы, що п. Лупулъ повиненъ уступити зъ президія, коли своихъ товаришѣвъ не годенъ бувъ наклонити до голосованя солідарного зъ правицею. Розумѣе ся само собою, що такъ само вôдказують на бар. Дінавлього, котрый зъ своими сторонниками усунувъ ся вôдъ голосованя. Але правица вже навыкла до сего, що той посолъ любить вôдъ часу до часу выступати передъ правицею зъ своею независимостею — лише „длятого, що правица не може зважити ся сказати ёму вже разъ: або — або!“ Видно зъ сего, що никамерованый політикъ зъ рускон ректільки ще троха поквапивъ ся, доносячи, що правица вже таке „або — або“ сказала бар. Дінавльому, и що сей нѣбы то „змякъ“.

Перебѣгъ вчерашного памятного засѣданя бувъ такій.

П. Вашатый зложивъ нагле внесене, щобы при найвысшôмъ трибуналѣ установити сенаты для справъ польскихъ и ческихъ.

Зъ интерпеляцій замѣтна интерпеляція пп. Гофмана и тов. въ справѣ зносинъ кабінету гр. Баденього въ дневникомъ Reichswehr; интерпеляты запытують, чи президентъ міністрôвъ гадае въ тôй справѣ запорядити слѣдство.

Міністеръ скарбу д-ръ Кайцль, выбраный на ново посломъ до рады державной, складае по чески посольскій обѣтъ, але не додае принятого ческими послами застереженя що-до ческого державного права.

Наступае кôлька вôдповѣдей на давнѣйшй интерпеляцій. Мѣжь нишнимъ вôдповѣдае міністеръ судôвництва Руберъ на интерпеляцію п. Яросевича въ справѣ куповання голосôвъ при выборахъ въ Калуши, заявляючи, що выточено судове слѣдство, а державна прокураторія въ Станиславовѣ внесла вже дотычне обжалованє.

Зъ черги приступае палата до дискусій надъ внесенемъ о обжалованє гр. Баденього. Першій забирае голосъ п. Цалінгеръ и заявляе именемъ католицкого сторонництва, що оно остро осуджуе падолистовй подѣй парляментарній, але здержить ся вôдъ голосованя, бо противить ся вôдсыланю внесеня до комісій. Бесѣдникъ мотивуе се тымъ, що обжалованє вôдносить ся до правительства, котре вже уступило, и що на гадку католицкого сторонництва треба ужити всѣхъ силъ на пожиточну для населенія працю. Врештѣ и такъ потрѣбнон до обжалованя бôльшости двохъ третинъ голосôвъ не здобуде ся, хоць бы и цѣле католицке сторонництво за нимъ голосувало.

Промовлявъ опôсля антісемітъ п. Бельоглявекъ, а по нѣмъ п. Крамаржъ. Показуе ся, що хибй були вѣсти, мовь то п. Крамаржъ за радою приятелѣвъ рѣшивъ ся не говорити, а навѣть велѣвъ себе вычеркнути зъ листы записаныхъ до голосу.

Коли п. Крамаржъ пôдвѣвъ ся зъ мѣсця, щобы говорити, знявъ ся мѣжь опозицією великій гамôръ и крикъ. Нѣмецкй послы пустили ся пôдбѣгати до него, але Чехи и Поляки выпередили ихъ и обвели его крѣпкою лавою. Настае крикъ такій, що слôвъ бесѣдника зовсѣмъ не чути, а лишь видно, що вôнъ рухае устами. Правица бы на здогадъ брава, такъ само на здогадъ верещить лѣвица. Сиплють ся лайки зъ одной и другой стороны. „Поліційный посѣпака! Шефъ парляментарнон поліції! Нехай ѣде до Буська! Повиненъ бути парôбкомъ у Баденього! Вилизуй тарелѣ у Баденього! До криміналу зъ нимъ!“ — отсе китичка окликôвъ, якими перебивано бесѣду п. Крамаржа.

Змѣстъ его промовы мавъ бути такій: Не стаю тутъ въ ролѣ обжалованого и не гадаю бороннти ся. Зазначую лише, що и передъ Фалькенгайновымъ внесенемъ допускано ся тутъ насильствъ, хочь бы тôлько згадати про тй концерты на пультахъ, про зневаги президія, про тй крики и т. и. Парляментъ зневажено вже передъ Фалькенгайновымъ внесенемъ, котре не нарушило права жадного посла приличного, а було лише самообороною.

П. Барайтеръ каже, що зъ причины тяжкой хоробы не бувъ на засѣданяхъ, коли позаходили памятнй подѣе за котрй теперь обжалуе ся гр. Баденього, але слава гр. Фалькенгайна е такъ голосна, що годѣ ёи не знати; вôнъ зухвалымъ своимъ внесенемъ здобувъ собѣ славу Геростратову. Що теперь говоривъ п. Крамаржъ, годѣ було розумѣти; лише зъ того, що широко рознимавъ уста и кивавъ палцемъ, можна здогадувати ся, що бесѣда его була грôзна. Але лѣпше бувъ бы зробивъ, коли бы бувъ мовчавъ; вôнъ вже е осужденый и напятнованый. Про пляны гр. Туна не знати нѣчого; але вôнъ знае о Нѣмцяхъ те, що они не уступлять, поки не буде покараный рабунокъ, якого допущено ся на нѣмецкôмъ народѣ.

П. Мілезі каже, що погань поступку Баденього е очевидна. Промовляючи — каже бесѣдникъ — именемъ каринтійскон бôльшон посѣлости, въ справедливôмъ обуреню не можу гамувати ся въ словахъ; але и посѣпаки брутального графа такожь не мали на рукахъ глявсованыхъ рукавичокъ. Вôнъ самъ хочь на позôръ выглядае на культурного чоловѣка, оказавъ ся пôвазійскимъ дикуномъ и такимъ оставъ ся. Нагадуе вôнъ короля Негрôвъ, що взявши фракъ на голу спину и лякированй черевики на босй ноги, хоче уходити за европейского чоловѣка. Баденього мусить ся покликати до одвѣчальности. Бесѣдникъ звертае ся опôсля до помôчникôвъ Баденього. Першимъ бувъ гр. Фалькенгайнъ, той австрійскій Ефіяльтъ. Другій — то Абрагамовичъ, той кôмічный злочинець, щось нѣбы Мефісто нѣбы Арлекинъ въ одной особѣ. Позволити Баденьому уживати добре заслуженого спокою — було бы злочиномъ; ёму и его товаришамъ не можна вибачити. Внесене на обжалованя повинній всѣ одноголосно поперти.

П. Функе зазначивъ мѣжь нишнимъ, що Поляки въ Галичинѣ величали гр. Баденього шампанами, а тутъ мовчать. Въ палатѣ не найшовъ ся нѣхто, хто бы хотѣвъ его взяти въ оборону. Навѣть п. Крамаржъ не мавъ нѣ одного слова на его оборону.

Промовляли ще пп. Бендель (ліберал), Ренінгъ (ліб.) и Бернеръ (соціялістъ). По кôлькохъ ще промовахъ до спростованя фактôвъ розпочало ся поимение голосоване. При буквѣ К вже замѣчено, що опозиція готова дôстати бôльшôсть голосôвъ; по буквѣ С погрома правицѣ стала вже майже певною.

Зъ міністрôвъ не явили ся на засѣданю Кайцль, Енджейовичъ и Бернрайтеръ. П. Данида Абрагамовича такожь не було; вôнъ врештѣ въ теперѣшнôй сесіи не бере участи.

Пôдъ конець засѣданя мавъ п. Дашинський и тов. подати внесене на обжалованя гр. Баденього за его зносины зъ дневникомъ Reichswehr. Чи подавъ, нема ще звѣстки.

Міністеръ скарбу д-ръ Кайцль, выбраный на ново посломъ до рады державной, звернувъ ся до головы ческого клюбу д-ра Енгля зъ письмомъ, въ котрôмъ заявляе, що хоче и дальше належати до клюбу, стоячи все при програмѣ молодоческого сторонництва и при его програмовыхъ заявахъ. Клюбъ по нарадѣ надъ тымъ письмомъ ухваливъ: Зъ уваги, що п. Кайцль пôдписавъ звычайну посольску заяву, а въ своемъ теперѣшнôмъ письмѣ увеняе, що стоить при програмѣ сторонництва и его програмовыхъ заявахъ, котрыхъ головною точкою е признанє державного права, и зъ уваги що п. Кайцль вже на початку парляментарнон каденціи зложивъ державно правну декларацію, клюбъ принимае его письмо до вѣдомости и уважае его за своего члена.

Письмо зъ Угорскои Руси.

Посылаю Вамъ знову сумне письмо. Веселого мабуть не дôждете ся зъ Угорщины, хочь про нею складено двѣ приповѣдки: „каналъ плывучій медомъ и молокомъ“ та „extra Hungariam non est vita“. Сеся друга мае якутаку рацію, але въ розумѣню, що — extra Hungariam для жидôвъ non est vita, бо тутъ жидамъ такъ гаразд веде ся, що хиба лишь до нихъ вôдносить ся и перша приповѣдка. Сыны выбраного народу почувають ся у насъ такъ добре, якъ може не чули ся — въ стародавнôмъ Ханаанѣ.

Найповажнѣйша, на половину христіяньска часопись Budapesti Hirlap [цѣлкомъ христіяньскон нема майже нѣ однон, хиба орґанъ людово-клерикальнои партіи, але его побачишь хиба тогдѣ, якъ купишь завиту въ нѣй соломину або сыръ] уже въ двохъ числахъ зъ великимъ обуреньемъ донесла про одну пригоду, котра сильно потрясла мадярску суспôльнôсть. Въ урядовôй часописи Budapesti Közlöny зъ 24 с. м. появило ся оголошенє ліцитацій. Дѣ довгй шпальты, вôдтакъ одна подвôйно широка — все ліцитаційне оголошенє, а на слѣдующôй сторонѣ доповняюче оголошенє на пôвтора шпальты и вкôнци списъ поодинокихъ грунтôвъ выставленыхъ на ліцитацію. Ліцитація по-надъ 400 грунтôвъ, вся въ користь одного чоловѣка — а имя ёму Давидъ Гберъ. Сей членъ „выбраного народу“ — великій богачь на цѣлу пôвнôчну Угорщину.

Сей жидъ орудуе панами и простаками. Чи Мадяръ чи Русинъ, селянинъ чи панъ — всѣ, що жнють въ околиці мараморошского Сиґота, мають зъ нимъ якусь справу. Вôнъ довѣвъ до банкротства сиґотску касу щадничу и черезъ те вôдобравъ собѣ житя дуже честный Русинъ — жупанъ Коломанъ Кутка. Своими предприемствами и грошевыми позичками зруйнувавъ той жидъ цѣлй села. Не було кому дивитись ёму на пальцѣ, бо держить руку зъ панами и урядниками цѣлон околицѣ.

Не помазаный сей віцекороль пôвнôчнои Угорщины [угорскои Руси] мае свою столицю въ Раховѣ. То село руске въ Мрамарощинѣ мае 1500 мешканцѣвъ, 375 домôвъ, 4000 морґôвъ селяньского майна. Отже цѣле село пускае Гберъ на ліцитацію дня 23 мая с. р., и то дуже дешево. Можете оголосити й окромо на цѣлу Галичину: Люде Галицкои Руси! Не дайте ся обманути бразилійскимъ агентамъ, мовь-бы у Бразилій були дешевй грунты. Тамъ за морґъ жадають великй сумы, 2 до 3 сотки зр., а панъ Гберъ пускае хлопскй грунты на ліцитацію за 6, 8, 15, 20 до 30 зр. Знайдете тамъ и 87 такихъ грунтôвъ, котрыхъ ліцитаційна цѣна оголошена на 1 зр., кажу: одинъ золотый реньскій! — такса управняюча до участи въ ліцитацій выносить цѣлыхъ 10 крейцарѣвъ! На Угорщину Русины, а не до Бразилій!

Головный сей лихварь угорскои Руси орудуе всякими можливыми и неможливыми средствами... А що жь правительство? а що-жь интеліґенція руска? О правительствѣ нема що й говорити, але руска интеліґенція?

А що-жь бы? Нашй священики — бо лишь о нихъ яко о интеліґенціи рускôй може бути бесѣда — замѣсть опѣкуватись своею паствою, стараютъ ся бути добрыми Мадярами. По примѣру свого епископа гонять за ордерами, а бодай за якими-небудь иншими вôдзнаками за свои мадярскй проповѣди въ чисторускихъ селахъ. Нема такого села, котре не було бы задовжене по шию, — нема села, хочь-бы найменшого, де бы не було 4—5 коршемъ та 2—3 жидôвъ-лихварѣвъ. Але такого села, де бы була читальня, такожь нема! На що читальнѣ? Чи не досыть селянинови Календаря разъ на рôкъ, въ котрôмъ пышають ся образки нашихъ „проводирôвъ“ въ мадярскôмъ строю, зъ шаблею и въ чаку?.. А позичковй касы, спôлки, крамницѣ? Де тамъ! и о те не дбають. А коли теперь почули, що для бѣдакôвъ, для тыхъ европейскихъ готентотôвъ, йде урядова помôчь, стали ще байдужнѣйшими, и не журять ся, що другй села можуть опинити ся въ неволи жидôвскихъ лихварѣвъ такъ само, якъ Рахôвъ.

Въ 50 лѣтнй роковины внесеня панщины 1.500 душъ Рахôвцѣвъ цѣлковитыми рабами пана Давида Гбера. Розумѣе ся вôнъ мае надѣю стати нинѣ-завтра барономъ або бодай дôстати вôдъ Банфіого якій тамъ ордеръ I-ои клясы...

Якъ то у насъ жидъ, що заблукае сюда зъ Галичины або Россіи и тутъ зъ-разу збирае рандя по хатахъ, а за двацять лѣтъ стае міліонеромъ о тôмъ напишу Вамъ другимъ разомъ.

Угорчукъ.

тяжко приходить намъ боротись, — маемо вже и часописи и книжки, маемъ и товариства научнй, що хорошо розвивають ся та наглядно показують, то наша бесѣда не е такъ некультурна, якъ де-хто бажае. Але що зъ того? Якъ бы не ся надѣя, що та робота йде въ передъ, що мимо всякихъ перепонъ мы стало идемъ въ гору та що може та робота выробить намъ ширшій кругъ інтеліґенціи, розбудить самосвѣдомôсть національну, то прийшло бы въ роспуки просто заложити руки та йти тамъ, де тôлько нашихъ братôвъ уже пôйшло. Робота просвѣтна йде въ передъ, але и нужда збôльшае ся зъ дня на день; мы, що вôдъ вѣкôвъ замешкуемо ту землю, бачимо, якъ постепенно, зъ-вôльна вырывае ся намъ грунтъ зъ-пôдъ ногъ, дрôбна власность сѣльска, тая основа економічнои силы народу, иде що-разъ въ чужй руки, а тамъ, де сотки лѣтъ сидѣли нашй люде, бачимо вже людей новыхъ, якихъ до насъ не вяже нѣчо а нѣчо? И що зъ того, що мы мѣжь народъ розкинемо рôчно тысячѣ книжочокъ, а вôнъ не найде въ нихъ помочи на свою нужду? Якъ не зарадимо сѣй нуждѣ, грозить намъ загибѣль народна.

Но на щасте и въ тôмъ напрямѣ робота поступае въ передъ. Є вже и у насъ товариства просвѣтно-економічнй, товариства торговельнй та фінансовй, що поббчь товариствъ просвѣтныхъ працюють надъ економічнымъ пôдвигненемъ народу; множать ся читальнѣ, крамницѣ та спôлки, а и самъ народъ починае вже придумувати надъ своимъ культурнымъ та економічнымъ пôднесенемъ и потрафить уже й своими власными грудьми та кровю доходити правъ своихъ. И якъ бы ще зъ кôлькадесять лѣтъ працѣ интензивнои, якъ бы ще зъ кôлькадесять лѣтъ посвященя силъ власныхъ для добра загалу, то мы двигнемось и економічно.

Та въ тôмъ взглядѣ треба-бъ намъ покинути нашй давнй хибы: нашу недостачу точности та неохоту пôдпорядкувати свои особистй справы, свого „я“ пôдъ волю загалу. Се наша кардинальна хиба, що мы все кажемъ: маемо ще часъ, мовь-бы засада festina lente дала ся приложити до справъ загальныхъ. У насъ сама ложна амбіція, що не уважае на добро громады тамъ, де зъ нимъ власне „я“ входить въ колізію, бо у насъ бракъ солідарности, сей величавои пôдоймы въ гармоніи кождого устрою, чи природного чи громадского. А се страшно мстить ся въ наслѣдкахъ, бо черезъ се може одиниця вôднесе корысть, але громада, якои та одиниця е частиною тяжко неразъ вôдпокутуе. Правда, мы все спѣваемъ и „Миръ вамъ брати“ и „Щасть намъ Боже“, спѣваемъ, що „мы е Русинами“, що „наша доля помарнѣла“, произносимъ высокопарнй патріотичнй промовы при всякихъ нагодахъ, але най прийде до працѣ, до прилюдного заманіфестованя, до солідарного труду, то громада наша тае, а вкôнци остане лишь горстка людей. А решта? Решта прецѣнь выповнила вже тымъ свôй обовязокъ, що осмѣлилась въ замкненôмъ довѣрочнôмъ кружку признатись, що они е Русины, а чи се вже не достаточне посвячене для идеи національности: признатись до того, що есть ся членемъ народу, пригнетеного морально та матеріяльно, та опôсля мати претенсію звати ся патріотомъ?..

Покиньмо тй хибы, а и се вже буде добре, а хочь намъ нинѣ дуже тяжко, не тратьмо надѣѣ! Передъ нами свѣтъ отвертый, за нами исторія вѣкôвъ. Мы живемъ, а хоть житє се слабо ще вôдзываеся, хоть свѣжа кровь не розбйшла ся ще по цѣлôмъ орґанізмѣ, то житє се скрѣпляе ся зъ дня на день. И вкôнци розбллесь оно могучою струею, а тогдѣ нѣяка сила не здержить его. Силою поступаймо въ передъ, бо памятаймо, що житє цѣле то лишь безперерывна борба; заложимо руки то насъ знищать другй, сильнѣйшй, правомъ природнои еволюціи, а до сильныхъ, вôдважныхъ, культурныхъ, солідарныхъ народôвъ належить будучнôсть.

. . . . . .

А Ты, великій мученику за идею національну, що для нея увесь свôй вѣкъ посвятивъ що для нея терпѣвъ вязницю, загибавъ середъ пустыхъ степôвъ киргіскихъ, що такъ свою безталанну неньку и ся безталанній дѣти любивъ — спи спокôйнымъ сномъ середъ широкого степу Украины! Твою могилу обливають могутнй филѣ батька Днѣпра та доносять Тобѣ, що дѣе ся на Твоѣй безталаннôй земли. А коли вôнъ часомъ розбурхаесь, коли его филѣ ударять грôзно объ скелѣ, коли часомъ грôзный Дѣдъ-ненасытець загогоче страшно та вкрые ся пѣною, — тогдѣ знай, що се знакъ протесту цѣлого народу противъ гнету усякихъ мучителѣвъ. И сей протестъ понесе Днѣпро черезъ Лиманъ у море и у весь свѣтъ. Въ могилахъ колишній героѣ засумують ся, коли почують, що ихъ змаганя выбороти долю народови, пôйшли на марно. А коли зъ часомъ и намъ стане лѣпше, понесесь вôдъ насъ легôтъ по степахъ, заколыхають ся травки по могилахъ та заспѣвають надъ Твоею могилою пѣснь щастя та свободы. Тогдѣ и Твôй духъ безсмертный взнесе ся понадъ безталанною нинѣ Украиною и втѣшить ся щастемъ матери, яку Ты такъ любивъ!

Справоздане посла Чарковского-Голѣевского въ Борщевѣ.

Дня 21. цвѣтня складавъ посолъ до рады державнои зъ округа Борщевъ-Залѣщики-Городенка, п. Чарковскій. Голѣевскій справоздане зъ посольскои дѣяльности. Про зборы повѣдомлено лишь вôйтôвъ польскою вôдозвою, пôдписаною повѣтовымъ маршалкомъ. Цѣлу справу держано въ такôй тайнѣ, що мѣсцева інтеліґенція довѣдалась о зборахъ аж въ самъ день зборôвъ рано. Мимо того явила ся она [въ шкôльнôмъ будынку] на зборахъ въ комплетѣ. Окрôмъ нея явило ся трохи селянъ, найбôльше побережникiи и дôбрскй слуги посла, разомъ 120 осôбъ. Зъ рускихъ священикôвъ явивъ ся лишь одинъ, бо не знало про зборы. Наради отворивъ повѣтовый маршалокъ гр. Борковскій и по довгихъ церемоніяхъ выбрано предсѣдателемъ п. Витославского.

Справоздане посла, выголошене въ части по польски, а въ части калѣченою рускою мовою, тревало не бôльше якъ 20 мінутъ и

складало ся зъ самыхъ фразъ, безъ глубшои думки.

Зъ справоздання довѣдались мы, що палата складае ся зъ 425 послобъ и не могла черезъ цѣлый рокъ нѣчого робити. Причиною того було роздроблене палаты на 17 клюббаъ и бучѣ, якѝ разъ-у-разъ выправляли радикалы [?]. Польске коло, прихильне народови, хотѣло внести проектъ, щобы спадщины о вартости 2.500 зр. [?] були вольнѝ вздъ оплатъ та годѣ було. Зле, що не всѣ въ радѣ державнѣй держать ся купы зъ коломъ польскимъ; сли-бы такъ було, то и правительство бобльше бы ихъ слухало, и радикалы не робили бы бучѣ. Баденi рядивъ безъ плану и програмы. Соціяльнѝ демократы за те, що президентъ міністробъ впровадивъ до парляменту поліцію [а сему Абрагамовичъ не мбгъ супротивити ся], скинули Абрагамовича зъ трибуны. — Бобльше посолъ не втявъ и на тбмъ закбнчивъ свое справоздане. Про дѣяльнбсть самого посла „выборцѣ“ нѣчого не довѣдались. Похваливъ ся лишь однымъ, що постаравъ ся о велику сигнатуру для одного засудженого вбйта. Посолъ вбзвавъ присутныхъ, щобы не лишь при выборахъ, але и при кождбй иншбй нагодѣ держали ся паибвъ, а не слухали пбдшептбвъ, бо все, що имъ говорять, то неправда.

Предсѣдатель вбзвавъ присутныхъ, щобы предкладали послови свои жаданя. Зъ-разу нѣхто не вбдызвавъ ся, лишь мѣжь селянами давались чути голосы невдоволеня. Тогдѣ пбднѣсъ ся п. Фрайфельдеръ и „именемъ усѣхъ“ зложивъ послови „подзѣнькованя“.

Пудякъ, вбйтъ зъ Шишковець, выборчій махеръ, жадавъ, щобы внести ревізорбвъ худобы и щобы пашпорты мали обовязуючу силу на довше якъ десять днѣвъ. — Посолъ вбдповѣвъ, що п. Чечь промовлявъ уже не лишь за тымъ, але й щобы на случай пошести въ однбмъ селѣ не замыкано цѣлого повѣта.

Д-ръ Дорундякъ высказавъ бажанѣ народу, ухвалене на повѣтовбмъ вѣчу въ Борщевѣ, щобы въ тбмъ мѣстѣ заведено окружный судъ. Се потрѣбне тому, бо: а) до окружного суду въ Тернополи за далеко [16 миль]; б) агенда судбвъ окружныхъ въ справахъ цивільныхъ зббльшила ся; в) мѣсто Борщевъ дуже вбдповѣдне на окружный судъ, бо есть осередкомъ Залѣщикъ, Скалы, Мѣльницѣ, Чорткова и Гусятина. — Зббранѝ приняли внесене дуже прихильно, а посолъ просивъ, щобы се жадане передати ему на письмѣ, а вбнъ зъ гр. Борковскимъ будуть старатись о те въ соймѣ. Але гр. Борковскій бувъ иншои гадки. Вбнъ сказавъ, що вбдъ лѣтъ 6 вже ухвала утворити судъ въ Озерянахъ [окружный?], и въ Чортковѣ хотять отворити окружный судъ, впрочбмъ для Борщева таке жадане є неможливе, бо мусимо пождати, ажь Борщевъ буде мати 50.000 мешканцевъ. — Д-ръ Дорундякъ вбдповѣвъ гр. Борковскому, що на се мусѣли бы мы за довго ждати. Тутъ повиненъ рѣшати голосъ народу. Въ цѣлбй Австрiи не знайде ся другій такъ занедбаный и опущеный повѣтъ, такъ по мачошиному трактованый, якъ Борщевъ. Се ганьба для краю! котрый зачисляесь до цивілізованыхъ!

Вбдтакъ д-ръ Дорундякъ запытавъ посла: якъ вбнъ мбгъ, будучи представителемъ рускихъ повѣтбвъ, знайти ся въ соймѣ мѣжь тыми, котрѝ голосували противъ заведеня гімназiи зъ рускою мовою выкладовою въ Тернополи? — Посолъ вбдповѣвъ, що вбнъ хотѣвъ бы, щобъ рускій дѣти учили ся разомъ зъ польскими поббчь себе на однбй лавцѣ та що вбнъ свои дѣти учить по руски. Вбнъ не годить ся на те, щобы въ подббныхъ справахъ заслгано опiнiи радъ повѣтовыхъ; але, коли вже тернопбльска рада повѣтова высказала ся противъ заснованя рускои гімназiи, то вбнъ мусѣвъ станути въ оборонѣ поваги сеи институцiи, и голосувавъ противъ основания рускои гімназiи згбдно зъ ухвалою рады повѣтовои.

Иванъ Городискій зъ Горошовы занитерпелювавъ посла: чому такъ мало и такъ пбзно дае ся селянамъ голодова запомога? — а такожъ: чому повѣтовѝ власти, а головно повѣтова рада, посылають до рускихъ громадъ польскѝ письма, отъ хочь-бы запрошене на нинѣшнѝ зборы? — Посолъ вбдповѣвъ: Запомоги тяжко було выторгувати вбдъ правительства бобльше, а запрошеня не вбнъ розсылавъ. — Гр. Борковскій выхопивъ ся зъ докладнѣйшою вбдповѣдію. Сими днями привезе, казавъ, зъ Львова 25.000 зр. и за порукою громадъ роздасть убогимъ по громадахъ. Вбдтакъ вбдбйшовъ вбдъ справы и почавъ наказувати, що селяне повинни держати зъ панами, котрѝ разомъ зъ ними працюють на рбли. Селяне не повинни заходити ся въ такими, котрѝ ихъ лишь обдирають и мѣжь ними аґітують, бо лишь они винни, що Борщевъ зъ пятьма иншими повѣтами выбравъ собѣ такого посла, отрый не вѣрить въ Бога [голосы: вбнъ выбраный зъ волѣ народу!]. — Д-ръ Дорундякъ звернувъ увагу гр. Борковского на те, що вбнъ замѣсть давати пояснення на поставленѝ выборцями питаня, въѣхавъ въ личнѝ погляды д-ра Яросевича. Се до рѣчи не належить и оно не гарна рѣчь накидати ся на чоловѣка, котрый не може боронити ся. Отже въ имени п. Яросевича запротестувавъ противъ такого поступованя.

П. Ґамскій поставивъ внесене: удѣлити послови вотумъ довѣря. Голосоване надъ тымъ внесенемъ вбдложивъ предсѣдатель на конець, а тымчасомъ гр. Борковскій оправдувавъ раду повѣтову, чому запросины на зборы писаны по польски; отже то длятого, що рада повѣтова не зорґанізована ще такъ, щобы писала и по руски [голосы: то зле!] Але вы зрозумѣли, чого я вбдъ васъ хотѣвъ, и за се вамъ „дзенкую!“ [Голосъ: треба було пошукати спеціяльныхъ писарѣвъ!] — Интерпелянтъ Городискій не може понати причины ненависти пана ґрафа до его особы. Вбнъ ґрафови лично нѣчого не винень, а яко Русинъ мусить домагати ся, щобы Русины въ своѣмъ краю мали свои права.

По внесеню на замкнене дискусiи независимѝ выборцѣ повыходили зъ салѣ, такъ що при голосованю надъ вотумъ довѣря не було якъ-разъ тыхъ о котрыхъ довѣря ходило...

Цѣкава рѣчь чи бувъ на зборахъ правительственный комісарь? На пбдвышеню недалеко президiи сидѣвъ, що правда, п. староста Мільнеръ, але голова зборбвъ не представивъ его яко правительственного комісаря. На тбмъ пбдвышеню сидѣли также иншѝ панки. Зъ того можна було заключати, що староста бувъ на зборахъ не яко комісарь, але яко выборець.

По зборахъ вбдбула ся хунѣвска комашня въ жидбвскимъ шанку. Се варто занотувати, щобы паньскѝ часописи перестали вже писати, що народъ пбдчасъ празнования 50-лѣтного ювілею скасования панщины буде розпиватись, бо сли де, то при такихъ нагодахъ, якъ отся въ Борщевѣ, народъ умысно розпиваютъ...

А.

Чи власть політична має право касувати доходы руско-католицкого духовеньства?

[*Статья надбслана въ краю.*]

(*Докбнченя.*)

Такъ само добровбльныхъ складокъ на удержане дякбвъ и иншихъ слугъ церковныхъ не може громада заборонити. Два слуги церковнѝ [Messner-ы, паламаръ] въ громадѣ К. звыкли були що року по рбздвѣ збирати такъ звану коляду для полѣпшеня своихъ доходбвъ. Зверхнбсть громадска заборонила имъ тую „прикру жебранину“. На рекурсъ дотычныхъ слугъ церковныхъ рѣшило ц. к. староство, що такѝ добровбльнѝ складки належать до тыхъ чисто церковныхъ справъ, котрыхъ заряджене и управа пбсля арт. 15. основныхъ законбвъ державныхъ зъ 31 грудня 1867 прислугує кождбй законно признанбй церквѣ. Коляды не можна зачислити до тыхъ складокъ, для котрыхъ пбсля истнуючихъ приписбвъ потреба позволеня власти, бо коляда була вбдъ давна въ звычаю и не була оспорюваna, позаякъ она мае характеръ добровбльного датку для вынагороды прислуги церковной и яко така въ многихъ фасiяхъ збстала вчислена до доходу [Linzer-Quartal 1890].

Що-до платы слугъ церковныхъ розпорядило міністерство просвѣты дня 6 лютого 1874 ч. 15726 слѣдуюче: Де дохбдъ церковный на вынагородженя слугъ церковныхъ не выстае, тамъ мають члены дотычной вѣроисповѣдной громады зложити датки на оплату слугъ церковныхъ. Крбмъ того мають слуги церковнѝ право до побираня оплатъ [jura stolae] за церковнѝ функцiи — пбдъ окомъ пароха, щобы не допускали ся надужитя. Де роковщина для дяка вписана збстала до инвентаря парохіяльного, тамъ въ разѣ запереченя ей може ц. к. староство на основѣ §. 3 цѣсарского розпорядженя зъ 20. цвѣтня 1854 стягнути ей въ дорозѣ екзекуцiи вбдъ громады. Такожъ орѣкъ адміністраційный трибуналъ пбдъ днемъ 29 сѣчня 1890 ч. 291, що до покрытя конечныхъ выдаткбвъ на оплату управителя хору — если нема иншихъ зобовязань — може бути потягнена тая вѣроисповѣдна громада, въ користь котрои вбдправляе ся богослужене, а то по мысли §. 36. закона зъ 7. мая 1874.

Складки на цѣли церковнѝ и на бѣжучѝ потребы церкви може заряджувати самъ парохъ въ своѣй церквѣ и за се вбдповѣдае тблько передъ властію Духовною, однакъ тiи датки мають бути выказунѝ въ книзѣ доходбвъ церковныхъ. Если парохъ хоче збирати складки на будову або вбдновленя своеи церкви въ цѣлбмъ повѣтѣ, потребуе на се позволеня вбдъ дотычного ц. к. староства, а сли въ цѣлбмъ краю, тогдѣ вбдъ намѣстництва. Збиране складокъ на цѣля церковнѝ за позволенемъ власти не пбдпадае пбдъ поняте жебранины [рѣшене трибуналу зъ 29. мая 1891 ч. 4872]. Для ominenя однакъ надужить и спроневѣрень мае збирачь мати при собѣ потверджене вбдъ дотычного уряду парохіяльного, въ котрбмъ мае бути подане его имя, имя церкви, цѣль складки якъ также тiи громады и повѣты, въ котрыхъ складку власть дозволила. Тую письменну грамоту мае кождый начальникъ громады пбдписати [розпорядженя міністерства вѣроиспов. зъ 13. червня 1857 ч. 4128].

Симъ выказавъ я рбзницю межи тыми складками, до котрыхъ потреба позволеня власти, а тыми, котрѝ кождый парохъ може самостбйно заряджувати въ своѣй церквѣ и парохіи безъ позволеня власти. До сихъ послѣдныхъ належать добровбльнѝ складки парохіянъ для полѣпшеня дотацiи свого душпастыря, якъ такожъ слугъ церковныхъ. Кождый отже мусить признати, що управитель ц. к. староства въ Товмачи вдавъ ся въ не свою рѣчь и нарушивъ право заґарантоване церквѣ католицкбй. Въ виду того повинне духовеньство повѣта товмацкого внести представленe до выс. ц. к. Намѣстництва на руки Консисторiи и просити о ухиленя тои заборoны, щобы на будуче бути вбльнымъ вбдъ того рада шиканъ.

А. Д. священникъ Архидiецезiи.

НОВИНКИ.

— **Нужда и голодъ.** Изъ всѣхъ сторбнъ доходять вѣсти про голодъ и нужду мѣжь населенемъ такъ въ Галичинѣ якъ и въ Буковинѣ. Цѣна збжжа якъ и всѣхъ артикулбвъ до житя сильно пбдскочила. Навѣть цѣна картофель мѣщами выносить по 3 и 3·40 зр. за 100 кільограмбвъ. До того панують епідемічнѝ недуги якъ тифъ, кбръ, скарлятина и т. п. Власти податковѝ, не уважаючи на загальну нужду, стягають вбдъ селянъ рбзнѝ податковѝ належитости, а ревнбсть декотрыхъ екзекуторбвъ податковыхъ доходить до тои степени, що забирають не тблько послѣдну одежину зъ хаты, але навѣть пожаву. Такъ примѣромъ на Буковинѣ секвестраторъ зафантувавъ у одного селянина муку, огбрки и бочку борщу. До чого вже не беруть ся секвестраторы! Нужда и голодъ — то вода на млынъ всѣхъ лихварѣвъ и жидбвъ спекулюючихъ збжемъ. За корець лихого послѣду, взятого у жида на весну, мусить селянинъ въ осени вбддати такбй пянцѣ пбвтора кбрця здорового зерна, а часто и курку за „процентъ“. И дивуватись, що народъ втѣкае до Америки!..

— **Въ краєвбй низшбй школѣ рбльничбй** въ Городенцѣ зачинаесь рбкъ шкбльный 1898/9 дня 9 н. ст. липня 1898. Хотячій вступити яко ученикъ до сеи школы повиненъ: 1) Найдальше до 15 н. ст. червня с. р внести до дирекцiи школы рбльничои въ Городенцѣ подане, долучаючи: а) метрику родженя на доказъ, що кандидатъ укбнчивъ 16-ый рбкъ житя; б) свѣдоцтво шкбльне зъ укбнченя школы народнои зъ добрымъ поступомъ; в) свѣдоцтво моральности и дотеперѣшного занятя, выставлене властивымъ урядомъ парохіяльнымъ и громадскимъ; 2) свѣдоцтво здоровля выставлене лѣкаремъ 3) въ дни означенбмъ дирекцiею пбддатись испытови вступному, зъ котрого управитель школы осудить, чи кандидатъ є достаточно умово розвитый и чи мае достаточне образованя елементарне, абы мбгъ належно користати зъ науки въ школѣ рбльничбй въ Городенцѣ; 4) Дбставши запевнене принятя, мае зложити до рукъ управителя школы письменне зъобовязане родичѣвъ, опѣкунбвъ або протекторбвъ, запоручаюче правильну выплату належитостей заведеню за удержане ученика въ квотѣ 150 зр. рбчно. Сыны убогихъ родичбвъ, хотячи дбстати безплатне удержане въ заведеню, зъ вынимкомъ обуви и бѣля, мають внести о те особне подане до выдѣлу краевого на руки дирекцiи, долучуючи свѣдоцтво убожества. 5) Кождый вступаючій до заведеня повиненъ заосмотритись въ достаточне бѣле и добрѝ чоботы, и за весь часъ побуту въ школѣ бѣле и обувь мусить мати свои. — Ближшихъ поясненъ удѣлить на жадане дирекцiи краевои низшои школы рбльничои въ Городенцѣ.

— **Бернардины йдуть!** Изъ Снятина пишуть до „Галичанина“: Патры єзуиты вступили въ пороги нашихъ монастирѣвъ въ 1882 р., забираючи оденъ монастирь по другбмъ, а сего року навѣть провінціяломъ галицкихъ оо. Василiянъ выбраный єзуитъ гр. Мицельскій на мѣсце протонгумена о. Клим. Сарницкого. Въ Гвздци, повѣту коломыйского, є монастирь Бернардинбвъ, до котрого належить 21 сѣлъ зъ малымъ числомъ латинникбвъ. Въ декотрыхъ селахъ є вже „twierdze prawdziwej wiary“, але ще нема „kapłanów prawdziwej wiary“. Но вбдъ чого-жь розумъ въ головѣ? Бернардины придумали способъ: старають ся, щобы въ тыхъ селахъ, де є „косцюлки“, понадавати ксьондзамъ вѣкарымъ учительскѝ посады. Чи не штука? Окружнѝ шкбльнѝ инспекторы, коломыйскій и снятиньскій, мали вже згодитись на той маневръ.

— **Буковиньскій православный фондъ** релiгійный оголосивъ свбй буджетъ на рбкъ бѣжучій. Пбсля буджету сума доходбвъ выносить зъ процентбвъ 394.200 зр., зъ мантикбвъ, лѣсбвъ и реальностій 542.638 зр., зъ оплаты за науку въ школахъ релiгійного фонду 14.400 зр., зъ продажи книжокъ выданыхъ фондомъ 650 зр., вкладки пенсійнѝ урядникбвъ фонду 3.660 зр., иншѝ доходы 13.481 зр. — разомъ всѣ доходы 951.100 зр. А розходы релiгійного фонду такѝ: адміністрація 91.825 зр., вѣроисповѣдний цѣли 467.838 зр., на школы 172.620 зр., пенсiи урядникбвъ 101.800 зр., разомъ 934.083 зр. Надвышка доходбвъ въ сумѣ 17.017 зр. буде доложена до готбвки.

— **Процесъ о посольскѝ дiеты.** Передъ державнымъ трибуналомъ у Вѣдни вбдбулась позавчера розправа въ справѣ жалобы 11 послбвъ державнои рады, котрымъ стримано выплату посольскихъ дiетъ за три днѣ, коли ихъ — въ часѣ знаныхъ выпадкбвъ въ парляментѣ — выключено изъ засѣдань при помочи поліцiи. Перша инстанція вбдкинула була ихъ жалобу на тбй пбдставѣ, що державна каса выплачуе тблько такѝ дiеты, котрыхъ жадае президiя парляменту, отже треба було внести жалобу противъ президiи. Представитель жалбщикбвъ адвокатъ д-ръ Бергеръ пбднѣсъ передъ трибуналомъ, що до выплаты дiетъ обовязана держава, а въ тбмъ случаю було цѣлковите знасилуване конституцiи. Трибуналъ розсудивъ справу заквестіонованыхъ дiетъ посольскихъ въ той способбъ, що засудивъ правительство на заплату дiетъ [по 30 зр.] кождому зъ обжаловуючихъ послбвъ и на поношеня коштбвъ поступования судового, а то пбдъ загрозою екзекуцiи до 14 днѣвъ. Въ мотивахъ выроку сказано: Изъ закона выходить ясно, що дiеты посольскѝ повинни платити ся зъ фондбвъ державныхъ. За-для того жалоба противъ правительства є узасаднена, а трибуналъ державный узнае ся компетентный рѣшати справу. Рбвно-жь ясно выходить изъ закона, що кождый посолъ мае право побирати дiеты, а послы обжаловуючѝ выразно заявили, коли имъ послѣднѝ дiеты выплачено, що имъ належить ся ббльше. Выплаты дiетъ посламъ не внесено жаднымъ закономъ, длятого правительство мусить ихъ выплатити. — Такимъ засудомъ узнавъ трибуналъ державный, що lex Фалькенгайна не истнувала та що листопадовѝ подѣѣ въ парляментѣ були знасилуваньмъ конституцiи. А що-жь на се ґрафъ Казьо, Дудьо, Войтко та барвѣнщукбвскѝ баденята?!

— **Ц. к. краєва рада шкбльна** ухвалила мѣжь иншимъ на засѣданю д. 16 с. м.: 1) Высказати признанe и подяку кс. Григ. Борчовскому, заступникови предсѣдателя окружнои рады шк. въ Рогатинѣ за довголѣтну ревну дѣяльнбсть на поли народнои просвѣты въ рогатиньскбмъ окрузѣ; 2) высказати учителевi народнои школы въ Чернѣевѣ Кипр. Лещѣви признанe за сороклѣтну ревну и успѣшну службу учительску при нагодѣ его переходу въ станъ супочинку; 3) высказати управителевi народнои школы въ Гартѣ Ад. Кринацкому признанe за довголѣтну ревну и успѣшну працю въ службѣ учительскбй; 4) затвердити выборы до окружныхъ радъ шкбльныхъ: кс. Едв. Яницкого и Мих. Менсовича на вбдпоручникбвъ рады повѣтовои до окр. рады шкбльнои въ Коросни, Ад. Грабовеньского суд. радника въ Долинѣ на вбдпоручника повѣт. рады до окр. рады шкбльнои въ Долинѣ; 5) вылучити громаду Куропатники, рогатиньского повѣта, зъ округа шкбльного въ Бурштинѣ и зорґанізувати окрему школу народну въ Куропатникахъ вбдъ 1-го вересня 1898; 6) зорґанізувати 1-кл. школу народну въ Мразинци, дрогобицкого повѣта, вбдъ 1-ого вересня 1898; 7) перемѣнити вбдъ 1-ого вересня 1898 народнѝ школы: одноклясовѝ: въ Доброводахъ пбдгаецкого повѣта, въ Чабарбвцѣ гусятиньского повѣта, въ Лацку великбмъ золочѣвского повѣта, въ Мистковѣ грибовского повѣта, въ Пбдгайцяхъ рудецкого повѣта, въ Лосячи борщѣвского повѣта, въ Липбвцяхъ перемышлянского повѣта, въ Нивичахъ каменецкого повѣта, въ Родатычахъ городецкого повѣта на школы двоклясовѝ, двоклясову въ Давидовѣ львбвского повѣта и одноклясову въ Вбльшаници золочѣвского повѣта на триклясовѝ; а одноклясову въ Крамарбвцѣ ярославского повѣта на двоклясову вбдъ 1 мая 1898; 8) установити посады гр.- и римо-кат. катихитбвъ для 5-клясовыхъ шкблъ въ Буську вбдъ 1 вересня 1898.

— **На фондъ будовы новыхъ и обновы старыхъ рускихъ церквей** збравъ дальше о. крилошанинъ Теофиль Павликбвъ и доставивъ въ касу „Народного Дому“ у Львовѣ 16 зр. Именно прислали на повышу цѣль: о. Володимиръ Филиповскій зъ Бенькowець 2 зр.; землякъ Н. Н., вояк изъ Градца 1 зр.; Романъ и Анна Мацелюхи у Львовѣ 1 зр.; Прихожане Устя кол. Миколаева 1 зр. 31 кр.; сестрицѣ Успеньскои церкви у Львовѣ 5 зр.; дѣвицѣ тои-жь церкви 3 зр. 90 кр.; изъ скарбонки ad hoc въ Успеньскбй церкви вынято 1 зр. 79 кр. Всего збрано доси 2.655 зр. 48 кр.

— **Нещаслива пригода** лучила ся вчера въ польскбмъ театрѣ за кулісами. По другбмъ актѣ оперы, въ котрбй титулову ролю грав теноръ Фльоріяньскій, хотѣла его матѣрь, старушка, зложити сынови свои желання зъ нагоды великихъ овацій, якѝ урядила ему публика. Старушка, йдучи, пошпоталась, упала и зломила собѣ руку. Вбзвано заразъ лѣкарѣвъ, а коли ратовано матѣрь, сынъ мусѣвъ дальше спѣвати на сценѣ...

— **Кепскій интересъ.** Оденъ купець въ Лодзи въ Россiи, хотѣвъ зробити добрый интересъ на асекурацiи, тому загадавъ пбдпалитись. Привязавъ до хвоста кота горючу лямпу, а самъ выйшовъ зъ дому. Думавъ неборачиско, що дрѣмаючій котъ, пробудившись, потягне за собою лямпу, а зъ того повстане огонь и спалить также слѣды жидбвскои хитрости. Невдовзѣ огонь справдѣ выбухъ въ склепѣ, але его спостережено скоро и пригашено, а кота зъ привязаною лямпою зловлено и выкрыто причину огню. Купця засаджено въ „холодну“, абы придумавъ рацiональнѣйшій способъ самопбдпалу.

— **Огидне убійство.** Минувшого тыждня лучило ся пбдъ Берлiномъ въ Гавенгайдѣ страшне убійство. Роботники знайшли въ корчахъ майже наге тѣло убитои молодои и зъ лиця краснои швачки Людвики Гінтеръ. Убійникъ впередъ задушивъ дѣвчину, а опбсля перетявъ ѣй живбтъ, повбдпиравъ груди и взагалѣ обезобразивъ цѣле тѣло въ огидный способбъ. Се убійство нагадуе сповнюваний передъ кблькома лѣтами загадочій страшній убійства дѣвчатъ въ Лондинѣ „Дженомъ Порувомъ“, тожь и выкликало великій переполохъ въ Берлинѣ. Побоюють ся, щобы сей не выкрытій доси божевбльный убійникъ не выконавъ ббльше подббныхъ убійствъ. Поліція вызначила 1.000 марокъ нагороды за выкрыте злочинця.

— **Злодѣйскій дарунокъ.** Юлiянъ К. Кірхнеръ, кравець у Львовѣ, дбставъ оногды пакетъ, наданий въ Ряшевѣ, яко безвартбстну

ОЛѢЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жолтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заѳлягмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вѳдъ попереднього, двократно чищеный и дестильованый. Можна набути въ бутилькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
пѳдъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 161—?

посылку, а не ходили ся въ нѣмъ: облігація довгу державного на 200 зр., 1.200 зр. банкнотами по 10 зр. и посвѣдчена службовій его тѣточного брата Кароля Міллера, бувшого екзекутора почтового въ Богумиловицяхъ. За-для того, що пакетъ походивъ вѳдъ арештованого у Вѣдни за дефравдацію Міллера [о чѳмъ мы писали] а також бувъ наданый якоюсь Н. Кірхнеровою, котра не истнуе, обдарений Кірхнеръ уважавъ за вѳдповѣдне цѣлый несподѣваный дарунокъ вѳддати въ руки поліціи. И показало ся, що грошѣ тѣ походили зъ крадежи. При арештованѳмъ у Вѣдни Міллерѣ знайдено, якъ вѣдомо, 9.900 зр.

— Дрѳбни вѣсти. Цѣсарь помилувавъ засуджених на кару смерти судомъ присяглыхъ Кирила Хинчака и Гавриля Мѣдяна, а трибуналъ перемѣнивъ кару першому на 18, а другому на 20 лѣтъ тяжкой вязницѣ. — Директоръ львѳвскон поліціи Кшачъовскій бувъ кѳлька днѣвъ въ Перемышли для переведеня слѣдства въ справѣ послѣдныхъ розрухѳвъ роботничихъ. — У Львовѣ померъ Андрѣй Шалай [Русинъ], властитель реальности, въ 61 роцѣ житя. — Въ Краковѣ убивъ багнетомъ капраль 56 полку пѣхоты Францъ Малина столярского челядника 26-лѣтного Стан. Шуваньского; убійника [котрый, якъ каже сповинивъ убійство по пяному] арештовано враз зъ его товаришемъ трубачемъ. — Бердичѣвъ, славне на весь свѣтъ жидѳвске мѣсто, мае бути продане на публичнѳй ліцитаціи; Бердичѣвъ належитъ до трехъ властителѣвъ: гр. Тишкевичевои и до двохъ купцѣвъ россійскихъ обтяженый довгомъ 2,885.700 рублѣвъ. — Въ Ловичу въ Россіи укусивъ малый песикъ 15-лѣтну панночку въ палець; коли пересвѣдчено ся, що песикъ бувъ скаженый, выслано дѣвчину до заведеня лѣкарского до Варшавы, але она повернувши зъ вѳдтамъ, за короткій часъ въ страшныхъ мукахъ скѳнчила житя, свѣдома своеи страшнои недуги. — Вѣче скликують польскій академики на 28-ого н. ст. цвѣтня на университетъ, щобы нарадитись надъ торжественнымъ обходомъ столѣтнои рѳчницѣ уродинъ Мицкевича.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 27 цвѣтня. До розправы надъ языковыми внесеними записало ся 54 бесѣдникѳвъ.

П. Ґрегръ заявивъ въ молодоческѳмъ клюбѣ, що бажае и дальше остати ся въ клюбѣ и тримати зъ нимъ солідарно. Клюбъ принявъ ту заяву до вѣдомости и уважае тымъ справу за полагоджену. П. Ґрегръ мае въ дневникахъ вѳдкликати свои докоры, звернені противъ міністра Кайцля въ своѣмъ отвертѳмъ письмѣ.

Парижъ 27. цвѣтня. Франція оголосила свою неутральность въ испаньско-американськѳй вѳйнѣ.

Лондонъ 28. цвѣтня. Урядовый дневникъ оголошуе заяву точнои и безсторонної неутральности Англіи, а заразомъ инструкціи, выданій англійскимъ властямъ въ Индіяхъ и въ кольоніяхъ, щобы въ пѳдвластныхъ имъ пристанняхъ заховували якъ найбѳльшу неутральность.

Вчера проголошено також неутральность Канады.

Доносять також и зъ Мексику, що міністеръ заграничныхъ справъ заповѣвъ неутральность супротивъ всѣхъ державъ.

Зъ островѳвъ Зеленого прегбря доносять, що испаньска фльота все ще стоить тамъ и набирае вугле та живность. Бути може, що сегодня пустить ся въ дорогу.

Римъ 27. цвѣтня. Пѳсля вѣстей зъ Мадриту въ испаньскихъ пристаняхъ въ Кадиксѣ, на Филипінахъ и на Кубѣ бракъ вугля; черезъ те испаньска фльота може статись неспособною до акціи.

Вашингтонъ 27. цвѣтня. Міністерство заграничныхъ справъ розбелано до заграничныхъ правительствъ повѣдомлене про выповѣдженя вѳйны, при чѳмъ зазначено, що военный станъ начавъ ся вже д. 21. с. м.

Проклямація Мекъ Кінлія позваляе испаньскимъ кораблямъ брати безъ перешкоды наборъ въ американьскихъ пристанняхъ до д. 21. мая и свѳбѳдно вѳдплывати. Испаньскій кораблѣ, що находять ся на широкѳмъ морю, можуть дальше плысти безъ перешкоды, коли выкажуть ся, що взяли въ американьскихъ пристанняхъ наборъ передъ днемъ 21. мая. Право ревізіи кораблѣвъ выконуватись буде зъ великимъ пошановањемъ правъ неутральныхъ державъ. Почтовій кораблѣ въ разѣ сильного пѳдозрѣня буде ся пѳддавати ревізіи.

Американьске правительство постановило не пускати на волю испаньскій кораблѣ, переловленій сими днями, але ждати порѣшеня морского суду.

Зачувати, що американьска фльота ще сего тыжня мае высадити на Кубу 16.000 правильного войска.

БРИТВЫ знаменитій англійскій изъ Соліпгенъ знаку „близанята" (пѳдъ гварантіею) по зр. 1·50, 2, 2·50, и 3·—, Паски до бритовъ, пенязѣ и чарки до мыла
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4955

К. Фр. ПОПОВИЧЬ
въ Тернополи
поручае franco порто и бариика

БѢЛІЙ ВИНА
по 2 зр. 30, 2 зр. 80, 3 зр. 20, 4 зр. 20, 6 зр. и 7 зр.
ЧЕРВОНІЙ ВИНА
по 2 зр. 40, 3 зр. и 3 зр. 60.
Просить о ласкавій замовленя. 160 6—9

4 Дяки
готовій обнятя посады зараз. Хто бы зъ Вир. оо. парохѳвъ желавъ собѣ, звольнть вѳднести ся листовно до Т. Яницевского въ Зборовѣ, почта въ мѣсци. 171 1—2

Що?
Можь набути въ Заведеню Переплетничѳмъ
М. Спожарского и Сына
у Львовѣ, ул. Руска ч. 1.
АЛЬБУМЫ НА ФОТОҐРАФІЄ
рѳжнои величины
ОБРАЗЫ ВЪ РАМАХЪ
до украшеня комнатъ
РАМЫ ДО ОБРАЗѲВЪ
всякого рода и величины
ЛИСТЫ ЗЪ КУВЕРТАМИ
зъ портретомъ Т. ШЕВЧЕНКА въ касетках по 20, 30, 45, 85 и 120 кр.
ГАЛЯНТЕРІЙНІЙ ВЫРОБЫ
на подарунки
МОЛИТВОСЛОВЫ
єврейскій, дамскій, для дѣтей и міряпъ
КНИГИ
до всякого домашнього и урядового ужитку
КНИГИ ЦЕРКОВНІЙ
всякого рода
ЄВАНҐЕЛІЯ
нового выданя, малого формату.
ДРУКИ МЕТРИКАЛЬНІЙ.
До переплету
принимае ся всякій роботы вподячій въ кругъ переплетничихъ.
Всякій замовленя вѳдворотною почтою 62 25—30

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ
артистъ-малярь
звѣстный вѳдъ кѳльканадцати лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшая церкви въ стилю всхѳднѳмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пѳсля власныхъ плянѳвъ. Выготовляе всякои величины церковній образы до иконостасѳвъ, престолѳвъ, плащеницъ — одѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Пѳбѳльшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѳдписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205
Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Кранѳвска число 20.

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львѳвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 24—?

„Надосланє"

Зміна льокалю.
Найдешевшій складъ товарѳвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ"
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкій ч. 1.
у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляри, лінеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроена електричныхъ дзвінкѳвъ. — Замовленя зъ провінцій вѳдворотно. 415
Адреса: Оптикъ Венедиктъ Копернициій Львовъ площа Галицка ч. 1

Лишь тогдѣ правдивый, коли тригранна фляшка есть замкнена низше поданою одиском (червоный и чорный друкъ на жовтѳмъ папері).

Доси неперевысшеный!!!
В. Мааґера
правдивый очищеный
ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченѳмъ опакованю)
зъ фабрики
ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА
у Вѣдни
Розслѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своеи легкои стравности порученый также дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого организму, имение грудей и легкихъ вѳбѳльшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокѳвъ, а такожъ взагалѣ прочищеня крови. — **Фляшку по 1 зр.** можна купити въ складѣ фабричнѳмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а также майже у всѣхъ австрійскихъ австро-угор. держави.
У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Миколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Алоізія Гібнера.
Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. держави. 380 13—18

W. MAAGER, WIEN
380 14—18 III./3., Heumarkt 3.
Противъ наслѣдувань заряджуе ся судове слѣдство.

ЦУКОРИНЪ № 9 и 20
въ табличкахъ-порціяхъ 139
посѣдае такъ велику силу солодкости, що за
1 крейцаръ 6 чашокъ кавы
можна засолодити. Позаякъ продають ся также менше вартій табличка, то треба жадати выразно: „Цукоринъ" въ табличкахъ Гейдена" [„Zuckerin Heyden" — Tabletten].
Дѳстати можна въ торговляхъ товарѳвъ мѣшаныхъ.
Склады роздае J. WEISS, Wien VI., Esterhazy-gasse 12.

Д-ръ Андрѣй Чайковскій
адвокатъ въ Бережанахъ
шукае концепіента вѳдъ 1 н. ст. мая 1898. 162 3—3

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинѳвъ
цѣна 1 зр.
Дѳстати можна въ товарискѣ „Просвѣта."

Словарь нѣмецко-руский
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА" по 1 зр. замѣсть 3 зр.

УЧИТЕЛЬ
органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжневникъ педаґоґічно-науковый, выходитъ вѳдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѳрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѳкъ 3 зр. на пѳвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

НАЙБЛИЗШЕ
Тягнене 2-го мая
лишь 3-ма зр. мѣсячно
грае ся на слѣдующихъ пятьохъ льосахъ въ
13 тягненяхъ рѳчно
и по цѣлковитѳмъ сплаченю одержуе ся за тыхъ пять льосѳвъ:

Головна выграна:	
100.000	франк.
75.000	„
30.000	„
35.000	ліръвъ
20.000	„
35.000	зр.
20.000	„
10.000	„
и т. д.	

1 италь. льосъ хреста
1 серб. 10 франковый державный льосъ
1 австр. льосъ хреста
1 угорск. льосъ хреста
1 льосъ на будову катед.
Кождый льосъ мусить бути разъ а може бути и два рази вытягненый.
Право грати мае ся по заложеню першои раты.
Я даю всѣ тѣ 5 льосѳвъ разомъ за 23 мѣсячныхъ ратъ по 3 зр. або за 17 мѣсячныхъ ратъ по 4 зр.

Тягнена:	
2	мая
13	мая
1	липня
1	серпня
1	вересня
1	вересня
13	вересня
2	листопада
2	сѣчня
14	сѣчня
1	лютого
1	марта
1	марта

При замовленю прошу прислати почтовымъ переказомъ першу рату и 20 кр. на порторія. Дальшій рататы для мене можуть вѳдбувати ся безъ оплаты порта у всѣхъ ц. к. почтовыхъ урядахъ.
Календарь льосованя за рѳкъ 1898 гратісъ.
Всѣ банковій препорученя выконують ся скоро и докладно.
S. KAUDERS
передтымъ **W. J. Guth & Comp.**
Bank- und Wechslergeschäft
Wien, I. Schottenbastei Nr. 14. 165 3—5

Вѳдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Батьківщина" и „Читальня") тыжднева популярна газетка

СВОБОДА

письмо политичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѳдповѣдае д-ръ Костъ Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѳчна передплата выносить 2 зр., на пѳвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львѳвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты").

„СВОБОДА" мѣстить: 1) передовій статьѣ звычайно политичного змѣсту; 2) статьѣ информаційій политичного змѣсту (н. пр. о сегорѳчній сесіи соймовѳй, о выборахъ, вѳдозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховій переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О назодомыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новѳмъ законѣ дороговѳмъ, О кравѳвій продажи соли, О кравѳвій акциѣ вѳдъ напиткѳвъ, Вас. Нагірного Вѣсть зъ Народнои Торговли, о. Цезеньского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зѳ всѣхъ сторѳнъ краю; 5) порады, питаня и вѳдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспѳльно-политичныхъ; 6) рухъ селянства рускаго; 7) мѣсти зъ Просвѣты; 8) що чувати въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысель и торговля.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важный від 1 жовтня 1897
пѳсля часу середно-европейскаго [пізнѣйшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходять о			відходять о		
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Чернівець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.08		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Чернівець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
		вічк		4.40	„ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче			**вічк**
	8.30	„ „ „ головн. дворець		4.40	до Кракова
5.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		6.45	„ Кракова
	6.55	„ Кракова		7.05	„ Сокаля
8.45		„ Кракова		7.25	„ Тернополя з головного двірця
	9.10	„ Ицкан Електрометр з знімком погоди		7.30	„ Лавочного
	9.20	„ Кракова		7.47	„ Тернополя з Підзамча
9.49		„ Підволочиск на Підзамче		7.48	„ Янова
9.50		„ Ицкан		10.30	„ Ицкан
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець	10.50		„ Кракова
	10.20	„ Стрия, Хирова. 7		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.10	„ Лавочного		11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ими вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редактеръ Иванъ Белей. Паперъ зъ фабр. Черлянськон. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пѳдъ зарядомъ Іоанникя Гренякя.

Ч. 83. Львовъ. Четверъ 16 (28) Цвѣтня 1898 Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кальнышевого 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитбст за инсераты плаценій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатконъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лиш на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайній принимають ся по кр. 10 кр. вѣдъ одного стрѣлчика инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші довѣренія приватій числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Розгромъ польскои політики.

Рускій народъ дожывъ тон сатисфакціи, що класычный его гнобитель — нынѣ засуджены. Бадені зъ своими помочниками засуджены морально, юридично и політично.

Всѣ дотенерѣшній жалѣ нашій на утискъ и безправства мѣродайнй сферы австрійскій приймали зъ недовѣрчивостію. Польскій політики такъ умѣли ходити коло справы, що рѣшаючій въ державѣ чинники не лишь терпѣли ихъ політичну господарку въ Галичинѣ и Русинбвъ здали на ласку й не ласку польску, але ще и уважано Поляковъ за найсильнѣйшу пбдпору Австрій. Ажь вкбнци безмежне довѣре короны, якимъ въ послѣдныхъ часахъ тѣшились польскій політики, помогло затрюмфувати правдѣ!

Мовь другій Собѣскій выѣзджавъ „великанорукій“ лицарь зъ Буська до Вѣдня — розвинути цѣлу свою „енергію“ въ управѣ державою. Та у Вѣдни не знали, якого рода тая енергія великого везира галицкого.

И не довго треба було ждати, а цѣла Австрія пбзнала способы, якими польскій політикъ робивъ „ладъ“ въ нашбмъ краю. Тыхъ галицкихъ способбвъ ужывъ Бадені у Вѣдни и довѣвъ польску політику до морального краху. Не много хибувало, а въ тбмъ краху могла збанкротовати и сама Австрія. Та й не диво! Тѣ польскій магнаты, що довели до руины власну державу, можуть лишь въ пропасть угнати той край чи державу, де они ведуть керму...

Нынѣ цѣла задача и робота всѣхъ державныхъ чинникбвъ полягае въ тбмъ, щобы затирати наслѣдки роботы „польского Бісмарка“...

Середъ того въ послѣдныхъ дняхъ паде грбмъ за громомъ на головы польскихъ політикбвъ, — бо жь и они одвѣчальній за те, що робивъ боготворены ихъ шефъ. Баденівска рептилька вѣденьска выточує правительству скандальный процесъ, котрый вбдкрывае одну зъ найогиднѣйшихъ справокъ Баденього. Державный трибуналъ констатує юридично злочинъ Баденього, засуджуючи державный скарбъ на заплату задержаныхъ дієтъ посламъ выключеным зъ палаты на основѣ lex Фалькенгайнъ, а тымъ самымъ узнае, що ся lex правно не истнувала. Вкбнци заразъ по тбмъ — нова несподѣванка для польскихъ політикбвъ: парляментъ ухвалює внесокъ на обжалованє Баденього! Голосованє надъ тою справою показало, що розбита и баденівска бблышбсть парляментарна, котрою польскій політики крутили якъ швець шкброю.

Чи Баденього не мине, чи мине криміналъ, а вже по тбмъ, що стало ся, може рускій народъ надѣятись, що настануть для него лекшій часы. Тутъ же засужденый морально не лишь самъ Бадені, але й цѣла та кліка що дотеперь безкарно и безъ контролѣ пану вала въ нашбмъ краю.

Вы намъ не вѣрили — сказавъ въ парляментѣ посолъ Окуневскій — а увѣрили-сте доперва тогдѣ, якъ побачили-сте поліцію въ палатѣ. И мы такъ скажемо до народбвъ въ Австрій и до ви мѣродайныхъ чинникбвъ: Досвѣдъ научивъ васъ пбзнати наслѣдки польскои господарки. Дивѣть же ся тымъ політикамъ на пальцѣ и пильнуйте, щобы зъ Галичиною не стало ся те, що ось недавно грозило цѣлій Австрій!

И намъ здае ся, що по послѣдныхъ пригодахъ у Вѣдни, центральне правительство не буде вже слѣпо вѣрити галицкій врархій суспільній, а буде пильно приглядатись роботѣ нашои адміністрацій краевои...

Зъ рады державнои.

Вчерашне засѣданє зачало ся, якъ звычайно, вбдчитанемъ новыхъ внесень и интерпеляцій. Мѣжь ними п. Кронаветеръ вносить интерпеляцію въ справѣ зносинъ правительства зъ дневникомъ Reichswehr. Дальше оповѣщує президентъ палаты д-ръ Фуксъ, що пп. Кізеветеръ и Окуневскій внесли чотири интерпеляціи въ справѣ конфіскатъ дневникбвъ; але що въ тыхъ интерпеляціяхъ подано дословно сконфіскованій уступы и артикулы, длятого президентъ на пбдставѣ §. 49 регуляміну вбдчитае ихъ на тайнбмъ засѣданю, котре зарядить по скінченю засѣданя явного [Оплески на правици, заворушенє на лѣвици].

Зъ черги наступае дискусія надъ наглыми внесеними въ справѣ языковій. Передъ дискусією забирае голосъ президентъ міністрбвъ гр. Тунъ и складае отсю заяву:

„Мимо сильнои охоты правительство не уважало за вбдповѣдне забирати голосъ при дебатѣ надъ програмовою декларацією, котру проголосило 21 марта, а особливо надъ его становискомъ въ языковій справѣ. Не стало ся се тому, щобы не дотыкати такъ важнои справы, але зъ повною свѣдомостію, що правительство буде мати пожадану нагоду высказати свое становиско и погляды при узасаднею внесень на знесенє языковыхъ розпоряджень и на законодатне управильненє тои справы.

Въ сѣй хвили стоимо на вступѣ великои мабуть дебаты, въ котрій рбжній сторонництва палаты будуть зазначувати свое становиско. Уважаю за мій обовязокъ выложити трохи ширше тѣ погляды, котрыми правительство бажае руководити ся при обговорюваню тыхъ внесень.

При тбмъ не обмежу ся на саму языкову справу. Я змушеный доторкнутись взагалѣ теперѣшнои ситуаціи політичнои, котра черезъ остре зазначенє зрозумѣлыхъ сторбнъ національныхъ моментбвъ прибрала окреме знамя.

Коли майже всѣ сторонництва на першій планъ высувають сповненє своихъ національныхъ жадань, правительство може уважати ихъ лишь за частину своєи задачѣ. Правительство мусить мати передъ очима добро цѣлости, щобы могло успѣшнѣйше опікувати ся культурными и економічными потребами всѣхъ народбвъ и краєвъ нашои державы. Однакъ правительство припускае, що въ интересѣ цѣлости одна часть не повинна вбдсувати на ббкъ другои, и мае надѣю, що наступить порозумѣнє, котре уможливить успѣшне полагодженє власныхъ потребъ и уступчиве порозумѣнє на грунтѣ усѣмъ спільныхъ справъ.

Коли се вбдносить ся до усякихъ справъ політичныхъ, то въ особлившій мѣрѣ такожъ до справъ національныхъ.

Коли въ иншихъ державахъ зъ малыми вынятками національній взгляды є рбвнозначній зъ державными, то у насъ сполучили ся рбжній народности въ могучу цѣлбсть пбдъ однымъ скиптромъ и творять велику родину народбвъ. Зъ сусѣдского пожитя всѣхъ тыхъ народбвъ выходить, що зъ одного боку зъ огляду на цѣлбсть, зъ другого зъ огляду на розвій и культурій потребы поодинокихъ народбвъ, найбблыше значенє мае управильненє языковыхъ вбдносинъ, а навѣть, якъ теперѣшна хвиля доказує, може оно стати ся угольнымъ каменемъ дальшого розвою політичного.

Коли дотеперь зъ вынятком приписбвъ о судовбмъ поступованю и немногихъ постановъ арт. XIX. основныхъ законбвъ не було жадныхъ языковыхъ законбвъ, правительство стало держати ся тои засады, що управильненє языковыхъ справъ є выключнымъ правомъ екзекутивы. Зъ часомъ змѣнювавъ ся сей поглядъ и вже на тбмъ вбдмѣннбмъ становиску станувъ мій попередникъ, надаючи оголошенымъ своимъ розпорядженямъ языковымъ выразно провізоричный характеръ до часу законодатного управильненя справы.

Що-до мене, то своббдно и отверто заявляю, що я принявъ спадщину розпоряджень барона Гавча на власнбсть и обстаю при законодатнбмъ унормованю справы. (Оплески на лѣвици.) Такій самій жаданя вздзываютъ ся зъ рбзныхъ сторбнъ палаты, щобы языковый законъ рѣшучо перевести. Се задача велика; але щобы повела ся и принесла сподѣваній овочѣ, вымагае поважного спбвдѣланя всѣхъ чинникбвъ.

Національна буря спыхае на небезпечній фалѣ державный корабель; сполучеными силами повинній мы уможливити ему станути въ здоровій пристани поступового розвитку.

Передъ нами лежить велика задача, праця гбдна найлѣпшихъ силъ; а хочь годѣ вбдразу довершити таке важне дѣло, то крокъ за крокомъ цѣль все дасть ся осягнути. Тому витаю внесенє о выббръ комісіи для языковыхъ справъ и заповѣдаю найповажнѣйшу участь правительства въ ви розправахъ. Ся комісія буде мусѣла розббрати всѣ зъ языковою справою звязаній питаня, бо въ дѣйстности у насъ неодна, а цѣлый комплексъ языковыхъ справъ, котрѣ треба розсмотрювати и трактувати разомъ. (Оплески на правици.)

Въ дальшихъ выводахъ президентъ міністрбвъ зазначує, що порозумѣнє въ найголовнѣйшихъ основахъ буде мусѣло настати передъ властивою языковою дебатою въ комісіи.

Языкова справа — сказавъ гр. Тунъ — не дасть ся полагодити однымъ закономъ, котрый може стрѣнути ся зъ сильнымъ опоромъ меншости. (Оплески на лѣвици.) И я стою при засадѣ цѣлковитого рбвноуправненя обохъ сторбнъ; але форма, въ якій оно мало перевести ся, мусѣла стрѣнути ся зъ сильными закидами. Теперь обовязуючій розпорядженя числять ся по можности зъ фактичными вбдносинами. Але и они можуть бути знесенѣ зъ хвилею ухваленя лѣпшого вбдъ нихъ закона; а навѣть въ тій вже хвили, коли наступить порозумѣнє що-до основныхъ засадъ управильненя справы.

Президентъ міністрбвъ взивае всѣхъ до спбльнои працѣ и до залишеня національнои

Aussi brebis.

Зъ Кальмана Міксата переклавъ *Угорчукъ*.

Одинъ зъ моихъ читателѣвъ звернувъ ся до мене зъ бажанемъ, щобы я — написавши разъ, що мене мои дѣти роблять говбрливымъ — написавъ щось про моихъ дробенятъ.

Не дуже радо вволяю Вашій волѣ, любый поважаный читателю, бо тѣ шибеники можуть ще думати, мовь-то они пбддають менѣ тему; але будучи справдѣ говбрливымъ, коли про нихъ пишу, не стерплю, щобъ трохи не розбалакатись.

Передъ рокомъ ходивъ тутъ французкій перекладникъ, молодшій братъ колишного посла, тожь вбдвѣдавъ и мене.

Дуже вбнъ здивувавъ ся, що я не мбгъ балакати зъ нимъ по французки; вытрѣщивъ очи, у руки сплеснувъ. И я мбгъ бувъ дивуватись, що вбнъ не мбгъ зо мною говорити по мадярски, але я не дивувавъ ся, бо се показало бы було мене ще бблышимъ варваромъ. А льогіка така по моій сторонѣ — бо я не хотѣвъ нѣчого перекладати вбдъ него, зъ французского, але навпаки — вбнъ хоче зъ мадярского перекласти мои творы. Але й льогіка є льогікою лишь въ устахъ сильнѣйшого. У меншихъ народбвъ було бы щось таке суетностію зъ безумствомъ.

Коли мы при помочи словаря розмовляли ся, я середъ невгомонного сорому подавъ ему на прощане руку зъ такимъ завзятемъ, що ратѣнько вбдъ завтра даю вчити свои дѣти по французки. Вбнъ же прощавъ ся зъ тымъ намѣромъ, що й на дальше буде перекладати мои творы.

Отже такъ, най учать ся дѣти! Коли я вже ставъ глупымъ, най бодай они будуть мудрій.

Та хоть по такій соромній пригодѣ мбгъ бы-мь бувъ и до себе сказати: ану, сюда гранати у! засяду до нея и за мѣсяць-два ажь объѣмь ся французкои мовы, — але чоловѣкъ лѣпше любить свои дѣти, якъ себе самого, радше думае про нихъ, — та й оно выгбдиѣйше, щобы другій учивъ ся, мучивъ ся, а не самъ. Се вже такъ!

Отже дѣти будуть учитись и конецъ!

Попытавъ я всѣхъ моихъ знакомыхъ за якого хлопчика французского або за дѣвчину, абы мои дѣти могли забавою присвоити собѣ языкъ Галлѣвъ.

Але мои хлопцѣ почали крутити носиками. Якъ-разъ они въ такбмъ вѣцѣ — старшій блукае въ исторіи коло Ракоція — коли отся наша раса думае, що на цѣлому свѣтѣ нема нашихъ людей, якъ лишь Мадяры та Нѣмцѣ и що Нѣмцѣ истнують по-простy лишь на те, абы Мадяры мали кого побити.

Коли я пестановивъ, що по французки мусять учитись, они зовсѣмъ не одушевлялись тымъ и выступили зъ своими замѣтами.

— На що того?

— Бо оно дуже гарно, якъ хто умѣе по французки.

— Але властиво по що того? — допытувавъ ся Войтко.

— Будете балакати зъ гувернаткою Французскою.

— Коли-жь мы не хочемо балакати зъ нею!

— То мѣжь собою будете бесѣдувати...

— Межи собою мы любимо бесѣдувати лишь по мадярски.

— То зъ Французами будете розмовляти по французки.

— А де-жь они?

— Дома, въ своій вбтчинѣ. Якъ пбдростете, повезу васъ колись обохъ туда въ подорожь и вы будете моими товмачами.

— На правду, батьку, є такій край, де и хлопы вмѣють говорити по французки? — пытавъ Войтко вытрѣщивши очи.

— А вже-жь є. И то ще бблышій вбдъ Угорщины.

— Чи то правда Йвасю? — спытавъ зновъ Войтко звернувшись до брата. [Менѣ, шибеникъ, не хотѣвъ повѣрити!]

— Або-жь ты не видѣвъ на мапѣ, слѣпуне? — вбдрѣкъ гімназіястъ грбзно, зъ суверенною высшостію.

— Е, я волю не ѣхати. Най учить ся Йвасьо!

— И я не поѣду! — уперъ ся Йвасьо.

Побачивъ я, що тутъ лишь хитростію можна менѣ вывезти свою волю на берегъ.

— Е, якъ бы то оно добре було, коли-бъ вы знали якусь extra-мову! Отъ лучилось бы вамъ колись обговорити мѣжь собою якусь таемну рѣчь, абы не зрозумѣвъ нѣхто зъ вашихъ товаришѣвъ — нѣ Юрко, нѣ Михась, нѣ Павло. Ото разъ! ото було бы имъ не въ смакъ! Та й навѣть мы, я и мати, не зрозумѣли бы васъ... Ото була бы парада!

Се припало имъ до вподобы. Збжмурками ся очепятами — а то бувъ знакъ, що вже пристають. Такъ, велика була бы парада!

— То добре, батьку! — сказавъ Йвасьо.

— А ты, Войтку?

Двигнувъ раменами на знакъ, що й вбнъ не банує.

Такъ усунули мы першу перешкоду.

Третього дня прибула и жива граматика — дочка одного учительки языкбвъ. Гарненька дѣвочка, на тій межи, коли пупянокъ вже розпукавсь, але бблыше ще на нѣмъ зеленого. Зъ рожѣ — се-бъ-то зъ дѣвочки починають розпукати лишь краѣ — она ще переважно дитина. Дома певно розмовляе ще зъ ляльками, але вже и зъ зеркалцемъ стане до розрывки.

Словомъ — Кароліна є милымъ малымъ вбдросткомъ, що забавить ся и розбрве ся зъ хлопцями. — А така — то правдиве терно.

И то було ѣй на користь, що добре имѣла по мадярски, бо она вже тутъ у Пештѣ родилась [передъ якими 14 лѣтами]. Сли бы не имѣла гараздъ по мадярски, высмѣяли бы ви та не мала бы жадного авторітету передъ ними.

Такій аргументы вбдносивъ я собѣ, такъ вбдъ носомъ на ви мадярщину, а то властиво національный шовінізмъ говоривъ зъ мене; — тѣшило мене, що мала дѣвчина не на французкій земли побачила свѣтъ божій. Завидую чужинцямъ усего гарного...

(Конець буде.)

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ

ВІСТНИК

59

місячник, виходить книжками коло 12 арк. великої вісімки, накладом Наукового Товариства ім. Шевченка (Львів ул. Академічна 8) під редакцією: Ол. Борковського, М. Грушевського, О. Маковея, І. Франка. Белетристика оригінальна і переклади видатнійших чужих утворів, огляди літератури українсько-руської і всесьвітньої.

Передплата річна (без першої книжки, що становить в собі особну цілість) 7·50 піврічна 5 зр., чвертьрічна 2·50 зр.

борьбы, котра розбиває силы парляменту. Задачею парляменту привернути на ново свою повагу, щобы Австрія могла ступати напередъ на економічнôмъ поли такъ, якъ инший державы. Сповняючи ту задачу, парлямент заслужить собѣ на вдячность теперѣшности и минувшости."

По тôй заявѣ гр. Туна п. Функе зажадавъ, щобы засѣдане замкнено, бо сторонництва лѣвицѣ хотять застановити ся надъ змѣстомъ заявы правительства. Внесене се принято и засѣдане закôнчено. Опôсля и дбуло ся ще коротке засѣдане тайне, на котрôмъ вôдчитано интерпеляцiи въ справѣ конфіскатъ.

Слѣдуюче засѣдане назначено на нинѣ.

——

Заразъ по засѣданю зôбрала ся парляментарна комісія правицѣ на нараду. Явивъ ся такожъ гр. Тунъ и дававъ пояснення до своєи заявы, зложеної въ палатѣ. Про сю нараду оголошено такій комунікатъ: Парляментарна комісія бôльшости мала довшу нараду, на котрôй бувъ такожъ ©Екєц. президентъ міністрôвъ. Обговорювано справу языкову и выбôръ комісiи, але нарады не докôнчено; буде она вести ся ще дальше.

Про сю нараду доносять Nar. Listy трохà бôльше: Заразъ на початку попросивъ гр. Тунъ о голосъ и сказавъ, що прийшовъ на те, щобы пояснити заяву, зложену въ палатѣ. Правительство бажає якъ найщирѣйше, щобы въ справѣ языковôй спробовано довести до угоды. Зъ уваги на всѣлякій обставины правительство знає добре тѣ трудности, якій получений въ тою акцiєю, тымъ бôльше, що деякій групы бôльшости є у своєй вôтчинѣ въ меншости. Бесѣдникъ уважає порозумѣне не лишь за бажане, але такожъ за можливе. Опôсля начала ся жива дискусія, въ котрôй взяли участь послы: кн. Фрид. Шварценберґъ, д ръ Крамаржъ, д-ръ Пацакъ, д-ръ Мадейскій, гр. Дѣдушицкій, д-ръ Ферячичъ и Барвѣньскій. Оба бесѣдники польского кола высказали ся за выборомъ языковои комісiи, але зъ деякими застереженями що до компетенціи. П. Барвѣньскій принявъ зъ вдячностію повнй прихильности до Русинôвъ слова п. Мадейского, зазначивъ, що въ Галичинѣ обовязує богато языковыхъ розпоряджень, котрыхъ однако власти не держать ся, пригадавъ зложене Русинами въ галицкôмъ соймѣ на послѣдній сесiи внесене языкове и заявивъ ся за законодатнымъ полагодженемъ языковои справы. П. Ферячичъ говоривъ про языковій вôдносины на Побережу, вымагаючій направы, и такожъ промовлявъ за выборомъ комісiи. Ческій послы сказали, що треба впередъ выждати ухвалъ клюбôвъ. Про католицке сторонництво не було жадноя бесѣды.

Ческій клюбъ радивъ вчера такожъ надъ заявою гр. Туна; говорено такожъ про вôдносины до католицкого сторонництва. Близшихъ вѣстей про сю нараду нема.

Словѣньско-хорватскій клюбъ заявивъ ся за выборомъ языковои комісiи. Хорватскій послы зъ Дальматщины сказали, що они готовій взяти участь у выборѣ комісiи, але при тôмъ не зрѣкають ся свого окремого становиска и дальше стояти будуть при засадѣ, що въ Дальматщинѣ повиненъ бути хорватскій языкъ заведеный у всѣхъ урядахъ політичныхъ, автономічныхъ и судовыхъ такъ у внутрѣшнôй якъ и у внѣшнôй службѣ. На мѣсце д ра Шустершіча, котрый зложивъ мандатъ проводить клюбови п. Повше.

Въ нѣмецкôмъ ліберальнôмъ сторонництвѣ гадки що-до участи въ выборѣ языковои комісiи є подѣлений. Одній є за выборомъ комісiя, а иншій кажуть, що выбôръ комісiи лише спинить окончне полагоджене такъ наглои справы. Сторонництво се хоче ще ждати на ухвалу людовцѣвъ. Шенерерôвцѣ противлять ся рѣшучо всякимъ переговорамъ въ языковôй справѣ. Антісеміты постановили тримати ся рука въ рука зъ иншими нѣмецкими сторонництвами.

N. W. Tagblatt пише про нѣуконституційну бôльшу посѣлôсть, що она зъ заявы гр. Туна задоволена лише въ части. Але сторонництво се, якъ и свобôдный нѣмецкій союзъ (група Мавтнера), є за выборомъ комісiи. Лібералы признають, що заява правительства мае свои добрій стороны и є въ прирôвнаню до того, що було, поступомъ, але слова, котрій треба взяти за вôдповѣдь на жадане Нѣмцѣвъ, щобы внесено языковій розпорядженя, не можуть вдоволити, тымъ бôльше, що нѣхто не уважає сего за можливе, щобы языкова комісія, котра мае бути выбрана, такъ скоро могла згодити ся на головній основы языкового закона. Черезъ те вôдпадає заразъ одно услôвя, котрого правительство вымагае до внесеня языковыхъ розпоряджень. Длятого п. Функе внесе именемъ сторонництва резолюцію зъ зазывомъ до правительства, щобы безпроволочно внесло языковій розпорядженя, и зажадае вôдосланя тои резолюції до окремои комісiи; але вкôнци сторонництво згодить ся взяти участь у выборѣ языковои комісiи.

Въ справѣ выборôвъ до радъ громадскихъ.

[Письмо зъ провінціи.]

Нѣхто въ свѣтѣ не повѣривъ бы, якій противности и прокрости поносить мусимо мы Русины на кождôмъ кроцѣ — не то вже въ ширшôмъ житю політичнôмъ, але навѣть въ найвужшôмъ кругѣ нашого дѣлання, въ своєй, що такъ скажу, власнôй хатѣ — громадѣ. Здавалось бы, що тамъ, де нашихъ — сотки, а чужинцѣ — одиницями, повинна бы бути наша правда и воля; але въ практицѣ выглядае оно трошки инакше.

Найлѣпшимъ же доказомъ того есть теперѣшный рухъ выборчій въ громадахъ для выборôвъ до радъ громадскихъ. Бôльше якъ коли-будь кинулись нинѣ нашій интеліґентники ба и самій селяне до працѣ выборчои у себе; що-жь, коли натрафили въ многихъ мѣсцяхъ на рôзній темній силы, супротивній правдѣ и всякому поступови, котрыхъ борба зъ нами есть того рода, що въ нѣй выграти майже неможливо. Дѣе ся се особливо тамъ, де трошки бôльше наплывового елемéнту, хочь-бы и въ горахъ. Знаходять ся тамъ зъ одноі стороны нерадій нашôй справѣ премогучій двôры, въ другои стороны ведучій звѣстне ремѣсло численній жиды, для котрыхъ status quo есть ідеаломъ, всякій-жь новій порядки и люде — пострахомъ. Вôдтакъ стоять на чолѣ громадъ збаденізованій вôйты, для котрыхъ есть ихъ урядъ и користію матеріяльною и конечною охороною, а по-за ихъ плечима звѣстній изъ своеи уѣмноі славы писарь, котрій поступають крайно автократично и пôсля свого упôдобаня, не яко слуги громады, але якъ бы не знати якій паны въ нѣй...

Отъ взорець нашои ситуації въ деякихъ мѣсцяхъ:

Писарь функціонуючій въ громадѣ X. и мешкаючій по-за тою громадою укладае пôсля свого густу листы выборчій до всѣхъ кругôвъ выборчихъ и держитъ ихъ у себе, не хотячи допустити до жадныхъ поправокъ, щобы [якъ каже] не потребувавъ наново писати, мимо того, що въ списѣ взятôмъ зъ уряду податкового есть множество похибокъ, — а тамъ ще нєбôщики зъ передъ многихъ лѣтъ, а иншихъ, управненыхъ помиmено, и т. п. Коли громадяне жадають перегляду листъ, вôйтъ высылае ихъ до писаря, писарь до вôйта; такъ минае часъ реклямацій та рекурсу и наступають выборы.

Той самъ писарь функціонуе також въ громадѣ У. и уложивъ для нея листы ще бôльше фатальній, нѣжь для громады X. Въ складъ 1-ого круга втягнувъ вôнъ управителя двора [навѣвши при нѣмъ фікційный податокъ], потôмъ б. посесора двôрского, що не мешкае вже въ громадѣ и вôдступивъ свою аренду кому иншому, вôдтакъ бувшого тутъ переходово передъ лѣтами приватного инжінєра [чужинця, пошукованого ц. к. властями], дальше 6 євреѣвъ, зъ котрыхъ двомъ для промоцiи вчислено податки плачені ними въ иншôй громадѣ, а межи ними такихъ, що мешкають також въ иншôй громадѣ. Натомѣсть лишь одинъ-одинокій господарь-Русинъ, и то лишь для блѣхтру, удôстоивъ ся бути взятымъ до 1-го круга. Множество похибокъ приходить и въ дальшихъ кругахъ.

Громада довѣдуесь приватно, що доступить тои чести: мати ажь чотирохъ радныхъ жидôвъ и жадае енергічно доручеия собѣ листъ для сконтрольованя и поправленя ихъ въ приписанôмъ речениці. По всякихъ просьбахъ и енергічныхъ жаданяхъ являють ся четвертого дня листы въ громадѣ. Пôдъ напоромъ громады выбирае вôйтъ комісію реклямаційну, котра за порадою священника и адвоката змѣняе 1-шій кругъ пôсля буквы закона. Коли однакъ листа дôстаесь наново въ руки писаря, выступае вôнъ противъ поправокъ и ихъ иніціяторôвъ зъ иронією, а навѣть закидуе публично адвокатови несвѣдомôсть права словами: „Адвокатъ знае своє право, а"я своє; вôнъ не розумѣе ся на справахъ громадскихъ, я маю бôльшу практику въ тôмъ взглядѣ и знаю, що роблю; кому-жь не рехтъ, най удасть ся до старости!" Якъ скôнчить ся сеся справа, не знаемо. На всякій способъ выгляды громады не конче свѣтлѣ, тымъ бôльше, що противна сторона хоче за всяку цѣну газдувати по давному, а справа теперь такъ спôзнила ся и помотала ся, що не можна собѣ зъ нею дати раду.

На всякій способъ надѣемо ся, и се цѣль сеи допися, що найде ся въ краєвôмъ рускôмъ комітетѣ выборчôмъ якій честный патріôтъ, адвокатъ, котрый поясинть загалови рускому, якъ поступити въ разѣ такихъ непередвиджених правомъ процедуръ и крутаргвъ а при тôмъ зволитъ ласкаво вôдповѣсти и на слѣдуючій многоважній для насъ питаня [не конче ясній пôсля закона громадского]:

1) Чи управителѣ и урядники двôрскій належать до громады, коли платять якій податокъ або нѣ, чи противно мають они право голосования лише въ своємъ обшарѣ?

2) Чи голосують въ громадѣ особы не мешкаючій въ нѣй и не приналежній до нея, коли платять якій податокъ въ нѣй?

3) Чи належать особамъ належнымъ до громады однои — враховувати податокъ плаченый ними въ другôй [якъ высше] и на тôй пôдставѣ клясувати ихъ?

4) Чи священникъ и учитель мешкаючій въ мѣсцевости маючôй двѣ політичній громады, голосують въ одноі або въ обохъ зъ нихъ?

5) Чи управитель народноі школи въ мѣстѣ або и на селѣ належить до 1 ого круга выборчого на пôдставѣ §. 14 орд. выб., або нѣ? [Звычайно вôдмовляють имъ вôйты и писарь того права.]

6) Чи можна обжаловувати безправне поступованя вôйтôвъ и писарѣвъ яко надужите власти урядовои або фальшованя актôвъ до ц. к. суду?

Надѣемось, що многоважность порушеної справы побудить нашихъ Вп. меценатôвъ забрати голосъ — за що имъ рускій громады будуть дуже вдячній.

М.

Новый статутъ банковый.

Проектъ новои австро-угорскои угоды, продуктъ фінансовои мудрости Бѣлиньского и дипльоматичныхъ способностій Баденього, вôдвôдзначае ся тою негативною прикметою, що не знаемо ще, чи Угорщина причинить ся бôльшою пайкою до спôльныхъ выдаткôвъ, чи дальше буде Долитавщину такъ вызискувати якъ дотеперь; за те позитивно знаемо, що нова угода збôльшить нашій податковій тягарѣ, а Угорщинѣ признае далеко сягаючій уступки фінансовій. Найдальше сягаючій уступки пороблено Урамъ въ банковôй справѣ.

Тая часть проекту угоды, въ котрôй обговорює ся реформа австро-угорского банку, мѣстить въ собѣ такій концесіи въ користь Угорщины, о якихъ угорскій політики, заключаючи першу угоду, навѣть снити не смѣли.

Первѣстна одноцѣльность банку задержана лише въ особѣ губернатора. Зъ дотепорѣшнои пештеньскои філіи банку вырôсъ самостôйный національный банкъ угорскій зъ власнымъ віцеґубернаторомъ. Генеральна рада австро-угорского банку буде складати ся зъ шѣстьохъ угорскихъ горожанъ, а будапештеньскій банкъ буде пôдъ управою самостôйнои лишь ґенеральнôй радѣ пôдчиненои дирекціи. Рôвность правъ обохъ половинъ державы въ банковôй адміністрації мае бути ще переведена въ тôмъ, що ґенеральній зборы мають вôдбуватись у Вѣдни або въ Пештѣ. Дальше сягаючій концесій не ладуть ся навѣть подумати. Одноцѣльный дотеперь нотный банкъ розбитый просто на двѣ институціи. Угорщина дôстала власный банкъ державный, не причинившись до того нѣ однымъ фенікомъ. Поверховно одноцѣльность задержана, однакъ на дѣлѣ дае ся Угорщинѣ, безъ выповненя вступныхъ обовязкôвъ, власній банкъ, котрый мае тій самій права и привілеѣ, якъ въ нашôй половинѣ державѣ. Окрôмъ того, якъ учить досвѣдъ въ иншихъ справахъ, не выключене небезпеченьство, що и у насъ буде переважати угорскій вплывъ. Въ банковôй справѣ рѣшило ся австрійске правительство понести великій жертвы, а вôдъ Угорщины нѣчого въ замѣну не выторговано.

Пôсля старои угоды припадало Австрія зъ щорôчного зыску банкового 70 процентъ, Угорщинѣ 30 процентъ. Пôсля нового проекту угоды, тота участь въ зыску буде за кождымъ разомъ обчислятн ся пôсля певнои тарифы. Угорскій фінансіёры вычислили, що въ першôмъ роцѣ на Австрію припаде 55, а на Угорщину 45 процентъ зыску.

Найбôльшу жертву въ користь Угорщины зроблено въ справѣ сплаты 76 міліон. довгу, котра вôдбувала ся въ той способѣ, що припадаюча державѣ часть банкового зыску вôдписувалась вôдъ державного довгу. Пôсля старои угоды Угорщина мала заплатити 30 процентъ того довгу на руки австрійского скарбу въ 50 рôчныхъ безпроцентовыхъ ратахъ. Новый статутъ каже, що передовсѣмъ Австрія мае заплатити повныхъ 30 міліонôвъ, часть довгу буде заплачена зъ резервового фонду банку, а лишить ся лишь решта 30 міліонôвъ яко сталый довгъ ажь до уплыву сего нового привілею. Угорщина мала бы сплачувати свою пайку довгу рôчными безпроцентовыми ратами. Се значить тôлько, що зниженє цѣлого довгу до половины.

Матеріяльній страты, якій черезъ новый статутъ банковый Австрія потерпить, представляють ся цифрами въ той способѣ: 1) Зъ чистого зыску банкового дôстане Угорщина замѣсть 30 процентъ, 45 процентъ, т. є. замѣсть 300.000 зр., 450.000 зр. Въ той способѣ въ найближшôмъ роцѣ стратить Австрія въ користь Угорщины 150.000 зр. 2) 30 процентъ 60-міліонового довгу державного заплатить Угорщина въ 50 безпроцентовыхъ рôчныхъ ратахъ по 360.000 зр. Се значить тôлько, що заплатити вôдъ разу лишь 15 процентъ цѣлого довгу, т. є. замѣсть 18, лишь 9 міліонôвъ. Помнивши се, що Австрія заплатить зъ горы 30 міліонôвъ, буде мусѣла по уплывѣ нового привілею заплатити се, що выскала Угорщина при звыммъ ѣй способомъ сплачування довгу...

Въ справѣ дяковскôй.

[Статья надбслана.]

Ще вôдъ 1886 року зачали вплывати до сойму петиціи о полѣпшене матеріяльного быту дяковъ, вношений будь то одиницями, будь-то повномочниками и стовариществами взаимной помочи дяковъ. Та все надъ тыми петиціями — котрыхъ сталымъ референтомъ бувъ посолъ Теофіль Меруновичъ и справу представлявъ такъ, що претенсіи дяковъ до краю въ цѣли выначеня якои платнѣ на ихъ удержане, суть зовсѣмъ безосновній — переходивъ Соймъ до порядку дневного. Доперва по разъ першій въ 1889 роцѣ, коли вплынула петиція вôдъ комітету краевого стоварищества дяковъ, жадаюча унормованя и забезпеченя матеріяльного быту дяковъ въ дорозѣ краевого законодатства, референтъ тои петиціи посолъ о. Гаморакъ старавъ ся доказати, що претенсіи дяковъ не позбавленій певнои основы и припоручивъ внесокъ, котрый по довшôй оживленôй дебатѣ въ комісіи дня 14 падолиста 1889 бувъ принятый, а то: „Переказуе ся Выдѣлови краевому розслѣдити, особенно въ напрямѣ що до забраныхъ дотацій дяковъ на користь мѣсцевыхъ школьныхъ фондôвъ, и справу здати на слѣдуючôй соймовôй сесіи". Но сей внесокъ комісіи не прийшовъ тогды вôдъ ухвалу Сойму, а жаданый розслѣдъ справы наступивъ ажь въ наслѣдокъ ухвалы въ року 1894. За вставленемъ посла Окуневского Выдѣлъ краевый мавъ тую справу розслѣдити въ порозумѣню зъ гр.-кат. Ординаріятами. Въ наслѣдокъ того порозумѣня Выдѣлъ краевый прийшовъ до переконѣдчеия, що есть причина до вôдповѣдноі змѣны §. 12 закона о конкуренціи церковнôй. Такъ и предложивъ соймови проектъ а соймъ ухваливъ [1896 р.] Але змѣна выйшла така, що и смѣшно и дивно. Нема тамъ означено: кôлько властиво по залагодженю рôзныхъ церковныхъ потребъ належить зъ вызначеноі квоты признати на удержане дяковъ; хто тую належитôсть мае стягати, въ якôй способѣ, и т. п. Въ тôмъ поступивъ собѣ соймъ такъ, якъ мачоха зъ дитиною: дитина голодна плаче, а мачоха колыше ю до сну. Такъ отже цѣлкомъ природно явило ся те, що слѣдуючои соймовои сесіи [1897 р.] увôйшли три рôвнозвучній петиціи вôдъ трехъ епархіяльныхъ стовариществъ взаимной помочи дяковъ: о забезпечене быту матеріяльного дяковъ въ дорозѣ закона. Але у мачохи серце тверде: Выдѣлъ краевый звернувъ тій петиціи згадакымъ стовариществамъ зъ тымъ заявленемъ, що соймъ не повзявъ нѣякои ухвалы надъ тыми петиціями.

Сегорôчнои соймовои сесіи увôйшли знôвъ три петиціи того рода, жадаючій: 1) щобы платня дяковъ выносила що-найменше 120 зр. и 2) щобы ю побирали дяки черезъ урядъ податковый. Тій петиціи вôдступлено особнôй комісіи, котра поставила такій внесокъ: „Петиціи стовариществъ взаимной помочи дяковъ епархій Львôвскои, Перемыскои и Станиславôвскои вôдступае ся Выдѣлови краевому въ цѣли переведеня переговорôвъ зъ ц. к. Правительствомъ въ справѣ унормованя дяковскои платнѣ и до предложеня вôдповѣдного справозданя на слѣдуючôй соймовôй сесіи" — котрый то внесокъ Соймъ ухваливъ [дня 19. лютого 1898].

„Во виду того — пише „Дяковскій Гласъ" — есть повна надѣя, що въ недовгôмъ часѣ дôждуть ся нашій дяки унормованя ихъ платнѣ". Давъ бы то Богъ! Тажь самъ Соймъ признавъ: 1) що дяки є функціонерами, безъ котрыхъ нѣяка функція въ гр.-кат. обрядѣ не може обôйти ся; 2) щобы бôльшу часть дяковскихъ дотацій безъ найменшои рекомпенсаты забрано на рѣчь школьныхъ фондôвъ мѣсцевыхъ; а вкôнци 3) що змѣненыя §. 12. за-для своихъ неясностій и трудностій не може увôйти въ житє. Але судячи по дотеперѣшнôмъ ходѣ справы — до „недовгого" часу довго ще вѣдай прийдесь чекати. Та то вже дванацять лѣтъ, якъ дяки стали о то сильнѣйше домагати ся!

Щобы справедливій и природній домагання дяковъ могли сповнити ся потрéба: 1) Щобы дяки лѣпше зорґанізували ся самій мѣжь собою. Кождый дякъ повиненъ належати до стоварищества дяковского, бо тôлько орґанізацією можна добити ся своихъ правъ, або инакше сказавши: громада великій чоловѣкъ. 2) До сего повиненъ причинитись кождый священникъ, а то при помочи соборчикôвъ деканальныхъ. Рѣка повстае зъ поточкôвъ. Зъвôдти голосъ, зъ-вôдти гадка, и може выйти полагода. 3) И братства церковній мають обовязокъ и повинній причинити ся словомъ и дѣломъ. 4) А вже найбôльше стоить то на Ординаріятахъ. Коли имъ залежить на пôднесеню красы нашого обряду, а бодай на утриманю его то повинній доложити всѣхъ силъ, щобы дяки, коли належать въ прячетъ церковный, а въ многихъ случаяхъ заступають мѣсце самого священника, найшли гôдне тому становище удержане.

Окрѣмъ поставленыхъ въ петиціяхъ жаданъ повинній власти — нашій Ординаріяты и законодатній власти — навѣть въ уряду, безъ того, абы ажь дяки робили имъ „прийдѣте поклонѣмо ся“, занесту на способѣ, якъ мають адвокаты, нотарѣ комнату адвокатовъ, нотарѣвъ, такожь для дяковъ такій судъ розмчій при Консисторіяхъ, де бы справы дяковъ порѣшались, абы знести вже то невольництво и той хаосъ, якій доси панують.

Рѣвно-жь повинній бы нашій власти подбати, щобы дяки въ часѣ богослужень торжественныхъ, особливо въ бѣльшихъ мѣстахъ, вѣдповѣдно своему станови уживали вѣдповѣдни церковного убрання [ризы]. Се такожь много причинилось бы до пѣднесеня нашого обряду, певно бѣльше, нѣжь якъ доси, що дяки выйде на середину церкви читати „Апостолъ“ и „Вѣрую“ въ обдертѣй и вышурованѣй сурдутинѣ. И много иншихъ дуже пожиточныхъ и цѣлкомъ некоштовныхъ змѣнъ ажь просить ся!

Та, на жаль, нема кому тыми опущеными сиротами заняти ся. Кождый лишь свого пантруе а за другого або дуже мало що або й зовсѣмъ не дбае. Сытый голодного, видно, не знае!..

О справахъ дяковскихъ пише обширно „Дяковскій Гласъ“, що выходить въ Станиславовѣ пѣдъ редакцією п. Ига. Поротнюка, и туды кождый прихильникъ дяковскои справы звернути ся повиненъ; але годить ся, щобы вѣдъ часу до часу и ширшій кругъ довѣдавъ ся про „гаразды“ дяковскій, и тому просимо сю допись умѣстити въ стовпцяхъ Вашои цѣнной часописи.

К. и Я. прихильники дяковскои справы.

НОВИНКИ.

— **Звертаємо увагу Читаленъ „Просвѣты“** — вѣдповѣдно до оголошеня Головного выдѣлу товариства „Просвѣты“ щобы якъ найскорше вносили подання до Выдѣлу краевого о безпроцентовѣ позички, бо призначеный Соймомъ фондъ [для „кулокъ рѣльничихъ“ и для читаленъ „Просвѣты“] може вскорѣ вычерпати ся, а читальнѣ „Просвѣты“ зголосять ся уже запѣзно.

— **Немила а цѣкава интерпеляція.** Выборцѣ зъ курія громадъ сѣльскихъ округа Бучач-Чортковъ намѣрюють [якъ доносить Kurjer lwowski] на найблизшихъ зборахъ передвыборчихъ поставити до кандидата „centralnego komitetu“ барона М. Блажовского, маршалка бучацкои рады повѣтовои, такихъ сѣмъ питань, щобы вѣнъ ихъ розвязавъ якъ „узолъ гордійскій“:

1) Чи се правда, що п. М. Буржиньскій, его сердечный приятель, мае ажь три посады въ радѣ повѣтовѣй въ однѣй особѣ: а) секретаря рады повѣтовои, б) люстратора повѣтового разомъ зъ віцемаршалкомъ д-ромъ Крижановскимъ до спѣлки, в) повѣтового ліверанта шутру, камѣня, соли и т. п.?

2) Сли се правда, то чому офіціялъ повѣтовои рады п. А. Єзерскій фігуруе въ списѣ урядниковъ повѣтовои рады яко „люстраторъ“?

3) А сли не правда, о чому п. А. Єзерскій яко „люстраторъ“ не люструе касъ громадскихъ, але высше згаданій панки: секретарь Буржиньскій, якъ ѣде на комісіи, и віцемаршалокъ д-ръ Крижановскій, якъ ѣде на щепленя дѣтей по селахъ?

4) Що дѣе ся зъ пенсією люстраторскою 1.300 зр. въ тѣмъ случаю, сли жаденъ изъ згаданыхъ панковъ не е люстраторомъ? — и хто властиво люстраторомъ?

5) Длячого президія повѣтовои рады роздае „субвенціи на будову дорѣгъ въ повѣтѣ“ тѣлько самымъ обшарникамъ и посесорамъ дѣбръ?

6) Чи се правда, що тѣ обшарники „президіяльній“, дѣставши субвенціи титуломъ „достаны бѣдному людови въ повѣтѣ въ найбѣльшыхъ часахъ тяжкихъ заробку и запомоги“ — ховаютъ ихъ попросту до кишенѣ [чи е не соромъ?], а роботу на дорогахъ вѣдробляютъ— „шарваркамъ“?

7) Сли се все правда, чи думае бар. Блажовскій яко маршалокъ рады повѣтовои потягнути винныхъ до строгои одвѣчальности?

Не згѣрше свѣдоцтво для маршалка и шефа рады повѣтовои та кандидата о мандатъ зъ курія селяньскои! Тому честній выборцѣ заспѣвайте: „Отъ повѣтря, глада, огня и вѣдъ такого кандидата сохрани насъ Господи!“

— **Свячене въ читальни „Просвѣты“ у Львовѣ.** Въ слѣдуючу недѣлю, т. з. Мироносиць, дня 19. цвѣтня (1 мая) с. р. о 1. годинѣ зъ полудня, устроюе ся спѣльне свячене для читальникѣвъ и читальниць читальнѣ „Просвѣты“ [рынокъ, дѣмъ ч. 10, поверхъ I] у Львовѣ. Выдѣлъ сеи читальнѣ мае вѣдтакъ честь запросити отсимъ письмомъ всѣхъ ся Р. Т. членовъ до найгромаднѣйшои участи въ сѣмъ святѣ.

— **Зъ Калуша пишуть намъ:** Въ справѣ звѣстнои вже читателямъ „Дѣла“ справы „honorow-ого obywatelstwa“ для старосты п. Маевского потягнемо дальше: Протестъ противъ пѣдступно и вымушено сфабрикованои въ радѣ громадскѣй ухвалы того „гонорового обывательства“ внесли доси: радній Русины, радный каноникъ rit. lat. ке. Щелітевичъ и кѣлька сотъ мѣщанъ и интелігенціи, Русиновъ и Поляковъ. Се свѣдчить найлучше, якою „симпатією“ тѣшить ся въ мѣстѣ и въ повѣтѣ староста п. Маевскій. На ухвалу бѣльшости рады громадскои всѣ просто обурений, що чоловѣка загаломъ ненавидженого почтила почестнымъ горожанствомъ. — Комісарь староства Шиваньскій посылавъ кѣлька разъ за радными Гершомъ Астомъ, абы той не вносивъ заповѣдженого имъ на засѣданю рады протесту противъ ухвалы гонорового обывательства старостѣ, та Астъ не спѣшивъ ся до староства. Але при стрѣчи на улици п. Шиваньскій ставъ грозити Астови, що сли свого протесту не цофне, то староство знищить его, величаючись при тѣмъ, що староста и вѣнъ въ горѣ дуже добре записаній и нема навѣть гадки, абы ихъ зъ Калуша перенесено, отже староство, сли Астъ протесту не цофне, нѣколи ему того не забуде. — Ось якъ выробляе ся „гонорове обывательство“ для ц. к. старосты!

При нагодѣ заговоримо ще о одній рѣчи. По звѣстній интерпеляціи посла Яросевича въ радѣ державній въ справѣ Гальбанъ-Сангушко-Бадені зъѣхавъ бувъ до Калуша зі Львова радникъ намѣстництва п. Пивоцкій на слѣдство и цѣлый тыждень тутъ сидѣвъ та слухавъ хто сесю тайну зрадивъ „вархоламъ“, — ну, и зъ нѣчимъ выѣхавъ. А позалякъ все чорною хмарою затяготѣло надъ головою старосты, то намѣстництво ще разъ выслало слѣдити справу. Симъ разомъ зъѣхавъ incognito староста зъ Долины п. Райнеръ — и вину зложено на Львовъ — нѣби-то калускій „вархолы“ довѣдались про урядову тайну таки въ президіи намѣстництва — ну и за се прогнано бѣдного маніпуляційного урядника. Въ виду того мы заявляемо ще разъ, що листы такій були, та що калускій „вархолы“ довѣдались о нихъ таки въ Калуши.

— **Зъ „Львовского Бояна“.** Вправы мѣшаного хору вѣдбудуть ся завтра, въ [пятницю] о годинѣ 7½ вечеромъ. Зъ огляду на близькій концертъ просить выдѣлъ всѣхъ членовъ, щобы точно и въ комплетѣ зѣбрали ся. — *В. Ш.*

— **Руско народный театръ въ Теребовли.** Ще отъ недавненько говорили люде, що осьто нашъ театръ розлѣтае ся, що въ ньому самій слабій силы, зъ выимкою двохъ-трехъ артистовъ и артистокъ. Мы й не вѣрили тому, але таки зъ якимсь острахомъ пустилисъ на перше представленя вѣ второкъ 26 н. ст. цвѣтня. Выставляли „Не ходи Грицю, на вечерницѣ“ Александрова-Старицкого [незнаемо, чому на афішахъ фігуруе лишѣ Старицкій?] Гра артистовъ могла бы вдоволити и найвыбагливѣйшого кратика. Лучшои Марусѣ, якою була панѣ Лопатиньска, годѣ собѣ й уявити; словомъ — роля була вѣдограна въ великою прецизією. Не менше гарнымъ бувъ и п. Лопатиньскій въ роли Грицька. Прекрасно вѣддали свои ролѣ п. Осиповичева, п. Косаковна [ѣй порадили-бъ мы, щобы строемъ бѣльше прикладалась до прочихъ артистокъ, бо-жь ся стрѣй народный справдѣ незнатнщо], п-а Миколаенко и п. Стечаньска. Рѣвно жь славно выявязали ся зѣ своихъ рѣль пп. артисты — ветеранъ п. Гембицкій, п. Рубчакъ, а особливо п. Польщукъ. Гуртовѣ сцены выйшли прекрасно и живо, а п. Стадникъ зѣ своими выгадками збиравъ зовсѣмъ справедливо гучній оплески. — Инша рѣчь: участь публики на представленю. Двацять кѣлька крѣселъ заповненыхъ мѣсцевыми и доохрестными Русинами [выключно Русинами, бо лишь одень Полякъ, зѣ Струсова] — то справдѣ соромъ для интелігенціи теребовельскои. Панове зъ устами повными фразъ о симпатіяхъ для Русиновъ дали собѣ своею неприсутностію якъ найгорше свѣдоцтво, бо поминувши всякій симпатіи и антипатіи втратили одну зъ найкрасшихъ штукъ зъ найлучшою обсадою рѣль. Але чей-же на будуче не схочете тратити доброи духовои пожывы, а Дирекція заповѣла якъ-разъ що мала найкрасшого въ своѣмъ богатѣмъ репертуарѣ доохрестнымъ, що мешкають при зелѣзници, не завадить пригадати, що поѣздъ до Теребовлѣ зъ обохъ напрямовъ приходить о чверть на шесту, а вѣдходить о семѣй рано такожь въ обохъ напрямахъ. Тожь до побаченя, але численнѣйше, бо варто и зъ пѣдъ Будзанова и зъ-пѣдъ Грималова, чи зъ-пѣдъ Вишнѣвчика, чи Микулинець або Струсова загостити до Теребовль! — *Ик. К.*

— **Розстрѣй нервовый у гр. Каз. Баденього.** У Львовѣ вѣдъ кѣлькохъ днѣвъ розбѣйшла ся поголоска, що гр. Каз. Бадені попавъ въ сильный и небезпечный розстрѣй нервовый.

— **Платня професоровъ духовныхъ семинарій.** Правительственный проектъ въ справѣ платнѣ професоровъ епархіяльныхъ духовныхъ семинарій признае професорамъ маючимъ ся стемізованій посади, 1.400 зр. рѣчнои платнѣ. Крѣмъ того професоры семинарій въ Перемышли и въ Тарновѣ мають побирати активальній додатки по 250 зр., а сли мають мешканѣ, то по 150 зр. По уплывѣ першого и другого пятилѣтя дѣстануть пѣдвышеня по 200 зр., а по уплывѣ кождого слѣдуючого пятилѣтя по 300 зр. рѣчно.

— **Зъ кругозъ почтовыхъ.** П. Іоанна Гречманьска зъ Черхавы именована експедіентком почтовою тамъ-же, здавши почтовый испытъ, а адміністраторка почты зъ Черхавы Євгенія Венгриновичъ именована адміністраторкою уряду почтового и телеграфічного въ Тухольцѣ коло Сколього.

— **Дирекція коломыйскои гімназіи** — якъ пише „Русская Рада“ — закупила 5 морґовъ огорода вѣдъ Ип. Цѣсельского за 3.000 зр. и устроить тамъ огородъ для молодежи гімназіяльнои. Есть то похвальна рѣчь, що молодѣжь буде мати де пѣдъ надзоромъ учителѣвъ забавитись, замѣсть лазити по кнайпахъ. Но потѣхи довго не буде зъ того огорода, бо вѣнъ положеный на зарѣнку и, якъ прийде велика вода въ Прутѣ, то засыпле все рѣнею та позносить, що на нѣмъ буде.

— **Испытъ на учительки жѣночихъ роботъ ручныхъ** передъ испытовою комісією въ Станиславовѣ розпочне ся дня 31-ого мая. Подання заосмотрений въ потрѣбній свѣдоцтва мають вносити ся до дирекціи учительскои семинаріи найдальше до 15-ого мая с. р.

— **О дѣвчину.** Тома Затоцкій, сѣльскій паруб къ коло Щирця, залюбивъ ся на смерть въ якѣйсь красавици. Въ дорогу вѣй повѣ ему суперникъ Васыль Зубъ. Затоцкій постановивъ его спратати. Взявъ собѣ до помочи трехъ приятелѣвъ: Іосифа Верету, Андруха Скабару и Михайла Шубу, и въ спѣлцѣ збивъ Зуба такъ, що той бѣдачиско оглухъ и ставъ ся неспособнымъ до працѣ. Онодгы передъ львѣвскимъ судомъ присяглыхъ ставали всѣ чотири напастники, обжалованій о злочинъ тяжкого ушкодженя тѣла. Затоцкого засуджено на 3 лѣта, Верету на 16 мѣсяцѣвъ, а двомъ послѣднымъ дано по пѣвъ року вязницѣ.

— **Процесъ о пѣдпалъ.** Передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ стававъ онодгы 15-лѣтный хлопець Проць Ноґа зъ Верешиць. Вѣнъ бувъ у службѣ у тамошного лѣсничого але той, не подобавши собѣ Проця, невдовзѣ вѣдправивъ его. Въ якійсь часъ потѣмъ пѣдпаливъ хтось у лѣсѣ стосъ дровъ наслѣдкомъ чого згорѣло 37 сягѣвъ. Пѣдозрѣне упало вѣдразу на Проця. Арештованый пѣдъ вплывомъ погрозъ жандарма признавъ ся до вины, але въ слѣдствѣ и на розправѣ выперъ ся всего. Судъ узнавъ его невиннымъ, а засудивъ лишь на 14 днѣвъ арешту за обиду чести свого бувшого хлѣбодавця.

— **Братоубійникъ** Петровы Куркевичевы, селянинови зъ Лисеничъ пѣдъ Львовомъ, займивъ хтось конѣ, коли вѣддалили ся вѣдъ загороды. Пѣдозрѣне упало на брата, Ивана. Въ селѣ на дорозѣ стрѣтивъ Петро брата и робивъ ему докоры, котрѣ въ розмовѣ перемѣнились скоро въ погрозы. Вкѣнци Петро замахнувъ ся мотикою и зъ цѣлои силы ударивъ Ивана въ голову. Окровавленый братъ упавъ на землю и за кѣлька днѣвъ померъ. Минувшои суботы засудивъ судъ присяглыхъ у Львовѣ Петра Куркевича на десять мѣсяцѣвъ вязницѣ.

— **Неудала крадѣжь.** Вѣдъ довшого часу спостерѣгавъ Коппель, купець лѣсовъ въ Полтвѣ повѣта перемышляньского, що касу его пѣдручну якійсь невыслѣдженый злодѣй надбирае. Але вѣдъ чого жидовскій розумъ? Одного дня удавъ, що ѣде фѣрою до Львова, а тымчасомъ фѣра сама поѣхала, а вѣнъ вернувъ домѣвъ и укрывъ ся въ хатѣ пѣдъ лѣжкомъ. За якійсь часъ почувъ, що дверѣ вѣдчинились, а въ хату вѣйшовъ газда Стефанъ Грицай, у котрого вѣнъ коморувавъ, та зараз взявъ ся до „фінансовои операціи“. Коппель не выдержавъ бѣльше, вылѣзъ изъ своихъ крыѣвка и зловивъ Грицая на горячѣмъ учинку, якъ вѣнъ оперувавъ его касу. Грицаемъ заопѣкувалась жандармерія [Грицай належить до маетнѣйшихъ газдовъ]. На встыдъ и ганьбу сей огидный порокъ злодѣйства сильно вкоренивъ ся въ селѣ Полтвѣ. Нема майже дня, щобы не лучилось яке менше або бѣльше злодѣйство, а славить ся оно и „спеціялістама“, котрѣ вѣдсиджували вже й по кѣлька лѣтъ вязницѣ. Причиною того порока в по бѣльшѣй части лѣнивство та жажда легкимъ коштомъ вести веселе житѣ.

— **Вѣденьскій університетъ** и наука потерпѣли велику втрату черезъ смерть професора Білѣра, котрый дня 8. цвѣтня утонувъ въ озерѣ Боденьскѣмъ. Проф. радникъ двору Білеръ выкладавъ на вѣденьскѣмъ університетѣ всходній языки и звѣстный бувъ яко знаменитый дослѣдникъ санскриту. Дня 5. цвѣтня выбравъ ся вѣнъ зъ Вѣдня вѣдвѣдати сына, котрый образовавъ ся на університетѣ въ Цуриху, и жѣнку, що перебувала тамъ хвилево. Въ Ліндавъ задержавъ ся на кѣлька днѣвъ, а що дуже любивъ веслувати, вынаймивъ собѣ 8-ого цвѣтня човно, щобы переѣхати ся по озерѣ. Зъ проѣздки сеи не вернувъ бѣльше, а на другій день спостережено на поверхни озера перевернене човно.

— **Выправа князя до бѣгуна.** Близькій свояк италійского короля Гумберта, князь Абруццовъ, займая ся теперь приготованями до своеи выправы пѣдбѣгуновои. Італійскій князь мае надѣю, що удасть ся ему дѣстатись на пѣвнѣчь дальше нѣжь Нансенова. Плянъ подорожи вже готовый. Князь возьме зъ собою 20 Італійцѣвъ, досвѣдныхъ альпіністовъ, и кѣлькадесять Ескімосовъ; кѣлькадесять добре тресованыхъ псѣвъ буде такожь участниками подорожи. Выправа буде посуватись поволи и осторожно, высылаючи напередъ на звѣды поодинокій вѣддѣлы и забезпечуючи собѣ вѣдворотъ на случай конечности. Сума пѣвъ міліона ліръ, яку жертвувавъ король Гумбертъ, покрые третю часть загальныхъ коштовъ выправы.

— **Незвычайна смерть.** 63 лѣтня старушка Франциска Гнеда выбрала ся недавно нѣчнымъ поѣздомъ зѣ Станиславова до Бучача. О годинѣ 1-ій по пѣвночи высвла зъ вагона и пустила ся пѣхотою до села Звенигорода, вѣддаленого о 5 або 6 кільометровъ. Болото по дощи було дуже велике, небо захмарене. Бѣдна старушка йшла черезъ село Пѣдзамочокъ, де всѣ спали. Запукала до однои хаты, щобы ся вѣдвезли, але господарь не мавъ охоты. И пѣйшла такъ дальше, зъ кошикомъ и 6 книжками въ рукахъ, ажь вкѣнци знеможена упала на дорозѣ и лишилась тамъ до рана. Рано найдено ся цѣлкомъ заболочену, на колѣнахъ въ болотѣ. Навколо нея було мѣсце заглублене и слѣды, що хотѣла йти на колѣнахъ та обертала ся на мѣсци. Нещасну подорожну забрали на-пѣвъ нежыву до дому мельника, очистили и обмыли, але старушка вже не прийшла до себе. За хвилю умерла. Незвычайна вѣдвага, що стара женщина пускала ся въ ночи въ дорогу, незвычайна й смерть: замерзла въ болотѣ, хочь не було анѣ морозу, анѣ снѣгу.

— **Послѣдній „приємности“.** Позѣшеный у Вѣдни убійникъ Фердинандъ Дзежаль зажадавъ и одержавъ передъ смертію: о 10 годинѣ передъ полуднемъ 10 папѣро бвъ; о 11-ій: роселъ, затирку, бутельку вина и 4 цигара; о 12-ій: пѣвъ літра сметаны и пѣвъ порціи плацка зъ яблоками; о 1-ій 20 папѣросовъ; о 3-ій 4 цигара; о 4-ій шинку и бутельку вина; о 5-ій бутельку вина; о 6-ій чорну каву; о 8-ій 15 папѣросовъ султаньскихъ; о 10-ій вечеромъ гербату; о 12-ій въ ночи чорну каву; о 6½ рано [корото передъ смертію] чорну каву. Стравъ, якъ показуе ся, ѣвъ мало, за те вина выпороживъ 3 бутальки, а такожь выпаливъ зъ найбѣльшимъ смакомъ 48 папѣросовъ и 8 цигаръ.

— **Поправленє похибки друкарскои.** Въ статьѣ „Зъ нашои кольонізаціи“ въ 81 числѣ „Дѣла“ зайшла разяча похибка друкарска, змѣняюча черезъ переставленє слѣвъ зовсѣмъ на противно значѣне реченя. — Се реченє мае звучати: „власти повинній при тѣмъ стояти на засадѣ ограничуваня переселенчои [але не заробковои, розумнои] еміґраціи до minimum конечности“ — а не: „... ограничуваня переселенчои [але розумнои! не заробковои] еміґрациі и т. д.

— **Дрѣбній вѣсти.** Почестне горожанство надала рада громадска мѣсточка Грималова на засѣданю своѣмъ дня 18 с. м. намѣстникови ґр. Л. Пінінському, а то за заслуги его для мѣста. Дня 1 мая с. р. депутація Грималовцѣвъ вручить намѣстникови дипломъ почестного горожанства. — Въ суботу 18 (30) цвѣтня вѣдбуде ся вѣнчанє п. Михайла Дорика, помѣчника торговельного, зъ п-ою Михайлиною Анною Капко, дочкою властителя реальности, въ львѣвскѣй церкви св. Параскевіи [св. Пятницѣ] о годинѣ 8 вечеромъ. — Зелѣзничій робѣтникъ Францъ Ґринь, занятый у Львовѣ при пересуваню возовъ, попавъ у недѣлю рано мѣжь возы и тѣ его на смерть задавили; померший мавъ 35 лѣтъ, бувъ жонатый и батько двохъ дѣтей.

Надѣслане.

Braut-Seide 65 kr.

bis 14·65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.** 7 [6]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львовска Дирекція ц. к. зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

Знесенє тарифы для ѣздъ окружныхъ въ австро-угорскѣмъ руху. — Заведена зъ днемъ 1 марца 1894 тарифа для ѣздъ окружныхъ въ австро-угорскѣмъ руху, знесена дня 15 цвѣтня 1898.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Ц. к. краева рада шкѣльна именувала мѣжь иншими на засѣданю въ дня 16 цвѣтня с. р.: Мих. Чубатого старшимъ учителемъ въ Пѣдкамени, Мар. Ковальску учителькою въ Табини, Стан. Антоневичѣвну въ Конюшковѣ, Вас. Пѣцика въ Сморжи, Казим. Чехака въ Соколовѣ, Никод. Крижановску въ Ботютинѣ, Конст. Товарницку въ Болозвѣ горѣшнѣй, Ив. Рѣпецкого управителемъ 2-кл. школы въ Новосѣлкахъ, Ант. Дерделевичѣвну молодшою учителькою при 4 кл. школѣ въ Краковци, Юл. Панецку учителькою въ Рѣчичанахъ, Том. Липаньского управителемъ 2-кл. школы въ Личковцяхъ, Едм. Брандштедтера въ Камѣнкахъ малыхъ, Фел. Ґерцкого въ Розтоцѣ, Ем. Кузьминъ въ Воронѣ, Як. Луца управителемъ 2-кл. школы въ Василенѣ, Мат. Гельдовну старшою учителькою 4-кл. школы въ Кристинополи, Іос. Велька управителемъ 5-кл. школы мужескои въ Жовкви, Фр. Кременецкого управителемъ 2-кл. школы въ Угриновѣ. Марк. Шіндлера директоромъ выдѣловои женьскои 5-кл. школы въ Коломыѣ, Ник. Гемерлінґа, Ив. Хомика и Онуфр. Бѣгуна учителями мужескои выдѣловои школы въ Коломыѣ, Леон. Войнаровского управителемъ 5 кл. школы мѣщанои въ Богородчанахъ, Гавр. Кукурудзову управителькою 4 кл. жен. школы въ Стрыю, Мар. Левицкого стар. учителемъ а кс. Здисл. Лучицкого римо. кат. катихитомъ при 6-кл. школѣ мужескѣй въ Стрыю, Дмит. Хировского управителемъ, Петра Врублевского и Іос. Левицкого старшими учителями 4-кл. школы муж. въ Стрыю, Стан. Орловского старш. учителемъ 6-кл. школы муж. въ Стрыю; Жигм. Верживского директоромъ, Болесл Яницкого и Корн. Шабо учителями муж. школы выдѣловои, а Кар. Бляху и Ант. Бржигачка старш. учителями 4-кл. школы муж. въ Самборѣ; Ив. Станка молодш. учителемъ 4-кл. школы въ Жмигородѣ; Фел. Гануша, Петра Тишецкого и Мих. Надаховского учителями муж. школы выдѣловои, Руд. Остаповича, Кар. Рокицкого и Миросл. Винярского старш. учителями 4-кл. школы муж. въ Станиславовѣ; Мар. Ручковну учителькою 1-кл. школы въ Бажанцѣ, Володисл. Поцалуня учителемъ въ Довгомъ, Стан. Стельмахневича учителемъ въ Розборѣ, Соф. Косовску въ Грозьовѣй, Теод. Козановича въ Саджавцѣ, Брон. Свидницку молодш. учителькою 2-кляс. школы въ Топоровѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Будапештъ 28 цвѣтня. Budapesti Naplo доносить нѣби то зъ певного жерела, що зъ уваги на пануючій въ Австріи вѣдносины правительства гадають замѣсть внесеныхъ вже угодовыхъ проектовъ внести въ обохъ парляментахъ короткій проектъ закону, котрымъ дотеперѣшна угода осталась бы въ силѣ ажь до 31 грудня 1902 р., значить до часу, въ котрѣмъ кѣнчать ся торговельній договоры, заключеній мѣжь Австро-Угорщиною а иншими державами.

Угорска депутація кватова переслала вже австрійскѣй депутаціи свое nuntium зъ просьбою о renuntium. Nuntium те обстае при давнѣйшихъ ухвалахъ, щобы квоту установити на десять лѣтъ и щобы за пѣдставу розкладу спѣльныхъ выдаткѣвъ на обѣ половины державы приняти дохѣдъ зъ безпосередныхъ

Олѣйокъ зъ лушинъ горѣховыхъ до фарбованя волося.

даче сивому волосю первѣстну его барву натуральну. Дѣлає вѣдмолоджуючо и на волосъ, падаючи а вму заразомъ знаменитый полискъ и мягкбсть. Цѣна фляшки 75 кр.

Недорѣвнан-средство не- 20

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 162—?

и посередныхъ податкѣвъ. Коли бы австрійска депутація пристала на сю пѣдставу, тогдѣ угорска готова що-до подробиць обчисленя вести дальшій, устнй чи письменнй переговоры. Въ противнѣмъ разѣ повинна австрійска депутація подати якусь лѣпшу пѣдставу до обчисленя квоты, — лише не одну зъ тыхъ, котрй угорска депутація вже давнѣйше вѣдкинула.

Софія 28 цвѣтня. Касаційный трибуналъ вѣдкинувъ жалобу неважности, внесену Бойчевымъ и Новеличемъ, котрыхъ за убійство угорскои спѣвачки Сімонѣвнои сказано на смерть.

Парижъ 28 цвѣтня. Тутешнй дневники, що мають зносины зъ генеральнымъ штабомъ, доносять, що президентъ республики Форъ має незадовго оголосити свѣй поглядъ въ справѣ Драйфуса: заявить вѣнъ, що розслѣдивши докладно акты справы, переконавъ ся о винѣ и справедливѣмъ засудѣ Драйфуса.

Gaulois подає розмову зъ якимсь нѣмецкимъ дипльоматомъ, котрый мавъ сказати, що по першѣй поважнѣй стычцѣ мѣжь Испанією а Сполучеными державами европейскй державы вдадуть ся въ справу, щобы покласти конець вѣйнѣ.

Зъ Мадриту доносять, що испаньска ескадра вырушила вчера на море зъ намѣромъ, щобы бомбардувати важнѣйшй пристани пѣвнѣчнои Америки.

Лондонъ 28 цвѣтня. Зъ Вашингтону доносять, що Мекъ Кінлі надѣє ся Кубу змусити блькадою и голодомъ до здачѣ безъ бою. Коли бы се стало ся, въ такѣмъ разѣ, гадає, европейскй державы пѣдъ проводомъ Англіи наклонять Испанію, щобы погодила ся зъ утратою Кубы и залишила вѣйну.

Гавана 28 цвѣтня. Тремъ испаньскымъ суднамъ удало ся перервати блькаду и дѣстати ся до пристани.

Новый Йоркъ 28 цвѣтня. Тутешнй дневники доносять, що Россія готова подати Испанії таку саму помѣчь, якуй бы Сполученй державы дѣстали вѣдъ Англіи; отже въ разѣ союза англійско-американьского повстане такожъ союзъ испаньско-россійскій.

На пятницю надѣють ся стрѣчи испаньскои фльоты зъ американьскою пѣдъ Манілею, найбѣльшимъ зъ филіпіньскихъ островѣвъ.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

27 м. ст. цвѣтня 1897.

Львѣвъ: Пшениця 11·75 до 12·—, жито 8·— до 8·30, ячмѣнь броварный 7·25 до 7·75, ячмѣнь пашнистый 7·— до 7·75, овесъ 8·— до 8·30, рѣпакъ 11·— до 11·50, горохъ 7·25 до 10·—, вика 6·— до 6·50, насѣня льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 6·50 до 7·—, гречка 8·— до 8·50, конюшина червона 38·— до 45·—, конюшина бѣла 30·— до 40·—, конюшина шведека 45·— до 70·—, тымотка 15·— до 22·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 6·— до 6·25, кукурудза нова 5·75 до 6·—, хмѣль —·— до —·—, за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ 16·75 до 17·25 зр.

Надосланѣ.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкой ч. 1.

у ЛЬВОВѢ.

На цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборі окуляры, цѣкеры, лѣорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устрої електричныхъ дзвінковъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4181

Адреса: Оптикъ Императорскій Львѣвъ площа Галицка ч. 1

Выкимачки до бѣлья зъ пальцями гумовыми по зр. 12, 13, 14, 15, 16, 18 и 20. Маглѣ комнатнй по зр. 24 и 25 поручає ПЕТРО ХШОЯТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4255

Одинока торговля зъ мясомъ на весь Львѣвъ

ВѢДКРЫТА ПО ЦѢЛЫХЪ ДНЯХЪ

и поручає мясо:

волове, вепрове, баранину, телятину, шинку смалець, солонину и сѣване мясо.

ІОСИФЪ ЛІНТНЕРЪ

Львѣвъ Рынокъ ч 3.

41 24—24

Оповѣстка.

Маємо честь повѣдомити Р. Т. Публику, що вже выйшовъ зъ друку новый зборникъ поезій д-ра Івана Франка п. н.

„Мій Ізмарагд“.

Зборникъ выдало товариство „Академічна Громада“ своимъ накладомъ, а чистый дохѣдъ зъ розпродажи призначило на фондъ запомоговый товариства. Зъ уваги на благородну цѣль выдани маємо повну надѣю, що Р. Т. Пѣбликъ пѣдпре нашй змагання и лучачи utile cum dulci розкупить скоро цѣлый накладъ. Выданя зроблено на дуже красивъ папери и вразъ зъ хорошою оправою въ полотнѣ и позолочуваными вытисками коштуе безъ пересылки 1 зр. 20 кр. зъ рекомендованою пересылкою 1 зр. 40 кр. Книжка выносить 174 стор. друку малои вѣсѣмки. Она повинна находити ся на столѣ кождого интелігентного Русина. Зъ замовленями просимо звертати ся до тов. „Академічна Громада“ у Львовѣ, Рынокъ число 10.

За выдѣлъ товариства: Володимиръ Гнатюкъ, голова; Володимиръ Старосольскій, писарь.

АЛЬБУМ

заслуженыхъ Русинѣвъ

цѣна 1 зр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

Клиентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львѣвск. университету

поручає

своє переплетиче и галантерійне заведенє

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Пѣдоймає ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебникѣвъ, Евангелій, Молитовникѣвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумѣвъ, Манъ, Дипльомѣвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ

Львѣвъ, Рынокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львѣвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продає дешевше нѣжь повсюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнгутовй, огнетревалу папу дахову, асфальтовй плыты изоляційнй, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ всякй матеріялы будѣвляный — заручуючи за нихъ доброту.

Предпріемство роббтъ бетонныхъ и крытя дахѣвъ дахѣвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 31—?

ЮЛІЯНЪ ПАНЬКЕВИЧЬ

Артистъ-малярь

въ КУТАХЪ

выконує всякй працѣ входячій въ обсягъ его заводу въ кождѣмъ жаданѣмъ стилю пѣсля власной композиціи, якъ: образы, портреты, украшеня стѣнъ, такожъ реставрація старыхъ образѣвъ; приймає до выконаня зъ дерева и позолочення пюпетасы, олтарѣ, кивоты, и т. д. и т. д. пѣсля власныхъ оригінальныхъ плянѣвъ — солідно и по умѣркованѣй цѣнѣ 8—?

Знаменитый дякъ и писарь громадскій

строго тверезый, лѣтъ 27½, женатый, глядає посады або або замѣны посадъ. *Григорій Шумскій* дякъ и писарь въ Млынахъ почта Краковець. 170 2—2

„THE GRESHAM“

Найстарше и найбогатше Товариство обезпечень на житє въ Лондонѣ.

Найнизша премія. Велика дівіденда.

Информацій удѣляє, проспекты и тарифу розсылає franco. 131 10—10

Антоній Кофлеръ

у Львовѣ, улиця Браєрѣвска число 14.

Д-ра Лямана (Lahmann)

вегетабѣльне молоко (раслинне молоко)

розвязує вповнѣ ту задачу що звѣрячимъ молокомъ (коровячимъ або козячимъ), дѣйстно и цѣлковито заступає материне молоко. Робить ся вегетабѣльне молоко Д-ра Лямана. Додане до звѣрячого молока робить его легко стравнымъ у наймолодшихъ дѣтей при груды, бо не допускає до творенн ся грудокъ сыра въ жолудку, а черезъ богатство найдѣшныхъ тѣлъ цукровыхъ и найпоживнѣйшихъ томцѣвъ роединицъ до тои степени пѣдносить поживну вартѣсть звѣрячого молока, що оно осягає рѣвну вартѣсть зъ материнымъ молокомъ. 120 3—3

Охоронна марка затягнена въ цѣс. урядѣ на тентовѣмъ пѣдъ ч. 3105

Цѣна пушки 1 зр.

Домагати ся ґратісовои брошуры вѣдъ одинокого фабрыканта:

Hewel & Velthen, I., Schreyvogelgasse 3.

(Wien) Dr Lahmann's vegetabile Milch (Wien)

Годовный складъ въ НАРОДНѢЙ ТОРГОВЛИ у Львовѣ, Рынокъ 38.

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ

и

ВЫЛЬОСОВАНІЙ ЦѢННІЙ ПАПЕРЫ

выплачує

безъ потрученя провізіи або коштѣвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.

374 [1]

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ житєписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна I-шои части 25 кр II-ои части 20 кр.

Оправленй примѣрники продаютъ ся о 10 кр. бѣльше.

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштомъ руского тов педаґоґічного

В полотнянній оправѣ з золоченим хрестом 20 кр.

Продає ся в книгарни Наук. тов ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

О ПОЛОВИНУ

ЗНИЖЕНЙ ЦѢНЫ

на давнѣйшй томы „Бібліотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I.—XX. включно, чи хто купує разомъ чи поодинчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до Адм'ністрації Наукового Товариствъ им. Шевченка у Львовѣ.

Знижена цѣна всѣхъ 20 томѣвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

Рѣкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенъству и всѣмъ пѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Кн. Ординаріятамъ всѣхъ трехъ епархій, обезпечає будынки, уряджена домашнє, скотъ, господарскій знаряды, збѣже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкѣдъ огневыхъ.

„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-тый рѣкъ своеи дѣяльности зъ збѣльшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачений шкоды до кѣнця 1897 року 430·100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованй, услѣвя обезпеченя користнй, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра“ приймає Банкъ краєвый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дає найкористнѣйшй услѣва, представляє своими значными фондами найбѣльшу ґарантію, и выдає полісы и квіты въ рускѣмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляє пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційнй* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймає вкладки до опроцентованя вѣдъ членѣвъ и третихъ осѣбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информацій удѣляє Дирекція листовно. 34 11—25

Зголошеня о удѣленє аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентѣвъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львѣвъ, ринокъ ч. 10. (ДОМЪ „ПРОСВѢТЫ“.)

Пожички для членѣвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм. Информацій посередниковъ и заключеня обезпеченя житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1897

після часу середно-европейского (пізнійшого о 36 мінут від часу львівского).

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	7.30	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.50	„ Янова	6.10		„ Ицкан
	7.52	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	8.05	„ Лавочного		6.45	„ Ицкан
	8.15	„ Тернополя на головний дворець	8.40		„ Кракова
	8.25	„ Сокаля		8.50	„ Янова
	9.10	„ Кракова		8.55	„ Кракова
	10.35	„ Ярослава		9.20	„ Сколього
	1.15	„ Янова		9.25	„ Сокаля
1.30	—	„ Кракова		10.05	„ Підволочиск з головного двірця
	1.40	„ Сколього		10.27	„ „ „ Підзамча
1.50	—	„ Черновець		10.45	„ Ицкан
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	1.55		„ Підволочиск з головного двірця
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.06		„ „ „ Підзамча
	5.25	„ Сокаля	2.40		„ Черновець
	5.35	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.45	„ Ицкан		3.05	„ Стрия
				4.40	„ Ярослава
ЖНІЧН.			**ЖНІЧН.**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.40	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.45	„ Кракова
	6.00	„ Підволочиск на головн. дворець		7.05	„ Сокаля
	6.55	„ Кракова		7.35	„ Тернополя з головного двірця
8.45		„ Кракова		7.30	„ Лавочного
	9.10	„ Ицкан Бергомету з нѣмком поведінка		7.47	„ Тернополя з Підзамча
	9.30	„ Кракова		7.48	„ Янова
3.40		„ Підволочиск на Підзамче		10.30	„ Ицкан
9.50		„ Ицкан	10.50		„ Кракова
10.00		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.20	„ Стрия, Хирова 7		11.37	„ „ з Підзамча
	12.10	„ Лавочного			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 го ими вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черняньсконъ. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іоанникія Гренжка.

№ 84 Львовъ, Пятница 17 (29) Цвѣтня 1898 Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надежитост за инсераты платный у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лиш не на попередне застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкли принимають ся по 7 кр. вѣдъ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланс“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инші доносеня приватны числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Зъ рады державнои.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ вела ся дебата надъ интерпеляціями въ справѣ конфіскатъ. Для правицѣ був се знову нещасливый день, и то менше ще черезъ те, що знов остала ся при голосованю въ меншости, а найбѣльше тымъ, що осоромила ся передъ свѣтомъ, голосуючи за справою реакційною.

Засѣданє почало ся о 11. год. передъ полуднемъ. П. д-ръ Пентакъ зложивъ петицію галицкого товариства учителѣвъ высшихъ школъ о приспѣшенє справы полѣпшеня платнѣ урядникамъ. Президентъ палаты д-ръ Фукесъ запорядивъ тайну дебату надъ внесенымы давнѣйше интерпеляціями въ справѣ конфіскатъ.

Міністеръ судовництва д-ръ Руберъ, забравши голосъ, покликавъ ся на оречене найвышого трибуналу, що друковане интерпеляцій є дозволене навѣть тогдѣ, коли бы въ нихъ мѣстили ся сконфіскованій артикулы. Міністеръ заявляє, що прилучає ся до тои гадки трибуналу, бо она цѣлкомъ згодна зъ закономъ; але заразомъ звертає увагу на се, що такій интерпеляцій вносить ся лише въ тій цѣли, щобы обійти законъ. О тутъ въ з.-конѣ очевидный недостатокъ, котрый належало бы въ законодатній дорозѣ доповнити.

П. кс. Стояловскій говорить противъ вѣдчитованя такихъ интерпеляцій, коли въ нихъ мѣстять ся уступы противны релігіи и моральности.

П. Вольфъ жадає, щобы заяву міністра судовництва за-для ей ваги вписати до стенографічного протоколу. Бесѣдникъ признає, що такій интерпеляцій вносить ся, щобы обійти законъ, але дѣє ся се въ тій цѣли, щобы довести обективне поступоване до абсурду. Обовязкомъ правительства є давати прокураторіямъ вѣдповѣдній инструкціи.

Президентъ д-ръ Фукесъ вѣдповѣдає, що не може вдоволити бажаню п. Вольфа, щобы выдрукувати промову міністра въ протоколѣ, бо засѣданє є тайне, а регулямінъ не позволяє оголошувати справозданя зъ тайныхъ засѣдань.

П. Ганіхъ взывае палату, щобы стерегла свободы печати.

П. Вольфъ ще разъ забирає голосъ, щобы поперти свое жаданє, и называє д-ра Фукса обструкційнымъ президентомъ, бо президентъ винен, що вчера и сегодня вѣдбуваютъ ся тайні засѣданя.

П. Дворжакъ каже, що президентъ самъ мае право осудити, котрій интерпеляцій надаютъ ся до вѣдчитаня на явнѣмъ засѣданю, а котрій нѣ.

П. Гросъ промовляє противъ обмежуваня правъ палаты и высказує бажане, щобы міністеръ судовництва подбавъ о те, щобы и на лавѣ міністеріяльній поважано рѣшеня найвышого трибуналу.

П. Феркавфъ заявляє, що въ разѣ, коли бѣльшість ухвалить вѣдчитане интерпеляцій на тайнѣмъ засѣданю, обструкція вѣджие наново, бо соціялісты будуть на кождѣмъ засѣданю вносити такій интерпеляцій, щобы такимъ чиномъ самій тайній засѣдання спровадживати.

Промовляли ще пп. Шенереръ и Чечь, опѣсля вѣдчитано интерпеляцій, а п. Вольфъ зажадавъ, щобы ихъ вѣдчитано на засѣданю явнѣмъ и щобы сю справу порѣшено поіменнымъ голосованемъ.

При голосованю заявило ся 127 послѣвъ за внесенемъ п. Вольфа, 107 противъ него.

По повгодинній перервѣ вѣдчитано интерпеляціи на явнѣмъ засѣданю, — розумѣє ся, разомъ зъ уступами сконфісковаными, котрій теперь будуть оголошенй безъ перешкоды по дневникахъ.

Опѣсля приступлено до дальшои дебаты надъ языковыми внесенями. Першій промовлявъ кн. Алойзій Ліхтенштайнъ, звѣстный провѣдникъ христіяньско-соціяльного (антісемітского) сторонництва. Згода австрійскихъ народовъ — говоривъ вонъ — заколочена въ послѣднихъ часахъ такъ, що тѣлько заграница може тымъ радувати ся. Головна причина лежить въ політичнѣй системѣ, якои вѣдъ часу вѣденьского конгресу придержували ся всѣ керманичѣ австрійскои внутрѣшнои політики. Они обмежували ся лише до выконуваня найконечнѣйшихъ и найближшихъ задачъ: порядну скарбовости, честнои адміністрації та доброго стану армії. Але се праця хиба дневного заробника. Люде, що стоять при кермѣ державы, повинній присвоювати собѣ сучасній идеѣ свѣтовій, повинній ихъ силу обертати на свои услуги и тымъ улекшувати та прискорювати довершеня цѣлей державы. А сего въ Австрії не бувало. Тій идеѣ, що ними перейманы ся загалъ, запалюють ся велики умы, наший керманичѣ державній принимали холодно и незмысне ихъ вѣдкидали, якъ коли бы се було незгѣдне зъ ихъ достоинствомъ. Але державѣ тота байдужність нашихъ керманичѣвъ на сучасній головній жадання духа часу приносила рѣшучу шкоду и небезпеченьство. Гадки завсѣгды є сильнѣйшій, нѣжь власти; а вѣдпорность нашихъ керманичѣвъ завсѣгды кончила ся ихъ капітуляцією въ найнекористнѣйшій хвили и при найпрыкрѣйшихъ условяхъ. Свѣтовыми идеями нашого столѣтя були: насамперед справа конституції, опѣсля справа національна, а теперь соціяльна. Конституцію дано намъ ажь по тяжкихъ ударахъ и то покъпанно; зъ тои хибы выходять всѣ ей недостатки. Такъ само пѣшло у насъ въ національною справою, и мы дѣйшли такимъ чиномъ до сего абсурду, що теперь, коли въ цѣлій Европѣ національна справа мабуть вже полагоджена, у насъ она чимъ разъ бѣльше розъярює ся, и що мы вѣдъ конець XIX. столѣтя, коли справа соціяльна чимъ разъ наглѣйше домагае ся полагодженя, мусимо занимати ся дробными справами національными. — Дальше сходить бесѣдникъ на розвитокъ національнои справы въ Чехахъ и выказує, що австрійскій керманичѣ допускали ся въ тій справѣ одного блуду за другимъ. Языковій розпорядженя гр. Баденього выкликали нову справу нѣмецку, розъярили ческо-нѣмецку боротьбу, въ котрій Нѣмцѣ не позволять выдерти собѣ анѣ одробины зъ дотеперѣшныхъ своихъ правъ. Теперь правительству лишає ся тѣлько одно: внести тій розпорядженя. Нѣкого не можна силувати до науки другого языка; длятого треба розмежити языковій округи. Бесѣдникъ вказує на Швайцарію, де доконано такого розмеженя безъ нарушеня одноцѣльности краю. Дальше домагає ся бесѣдникъ признанія нѣмецкого языка державнымъ и то не въ свого становиска нѣмецкого але зъ австрійского патріотизму. Жадане се не звернене противъ Славянъ, а є державною конечностію. Вкѣнци каже бесѣдникъ, що жадне правительство не пристане на розширеня автономій краѣвъ, бо знае, що выкликало бы тымъ межиусобицю; бесѣдникъ заявляє, що его сторонництво пѣде рука въ руку зъ иншими нѣмецкими сторонництвами.

На тѣмъ закѣнчилось засѣданє, а слѣдуюче назначено на нинѣ. Сегодня мае бути выбрана комісія зъ 36 членѣвъ для справы обрахованя гр. Баденього.

Вчерашна нова побѣда опозиції въ справѣ интерпеляцій о конфіскаты часописей [ухвала внесени п. Вольфа] знов була несподѣванкою для всѣхъ: для правительства, для правицѣ и для самои опозиції. Знов показало ся, що реакційна правиця нинѣ грубо розстроена, що въ справахъ принципіяльныхъ меншість стає бѣльшостію. Въ справѣ интерпеляцій о конфіскаты значна часть молодочехѣвъ голосувала зъ опозиціею за внесенемъ Вольфа. Коло польске, розумѣє ся, голосувало противъ, але при тѣмъ грало дуже смѣшну ролю. Поляки, глядячи на Чехѣвъ, не знали, чи вставати, чи сидѣти, оденъ другого тягнувъ за рукавъ, словомъ — представляли собою сожалѣня гѣдни фігуры.

Словѣньско-хорватскій клюбъ постановивъ взяти участь въ выборѣ языковои комісіи, але не застанавлявъ ся надъ справою ей перманенціи, котрій правиця противить ся. Клюбъ не бажае зовсѣмъ такъ званого Rahmengesetz, але жадае передовсѣмъ закону, котрый бы бувъ охороною національныхъ меншостей. Такожь заявивъ ся клюбъ противъ вѣдроченя рады державнои.

Нѣмецкій сторонництва ліберальне и людове постановили взяти участь въ языковій комісіи, але заразомъ не хотять залишити обструкціи въ палатѣ; зъ сего можуть выйти ще всѣлякій трудности.

Въ кругахъ правицѣ проявляє ся опозиція противъ перманенціи языковои комісіи, нѣби-то зъ тои причины, що наради неустаючои комісіи языковои не дадуть ся погодити зъ рѣвночасною обструкціею въ палатѣ.

Пѣдчасъ вчерашного засѣданя рады державнои мала парляментарна комісія правицѣ двогодинну нараду, на котрій обговорювано результаты послѣдныхъ голосованъ (надъ обжалованемъ гр. Баденього и надъ тайностію засѣданя въ справѣ конфіскатъ), опѣльну тактику въ языковій дебатѣ и выборъ комісіи для обжалованя гр. Баденього.

На засѣданю буджетовои комісіи референтъ п. Янда о цѣсарскѣмъ розпорядженю зъ грудня 1897 р. въ справѣ голодовыхъ запомогъ. П. Свят. Абрагамовичъ зазначивъ, що Галичину покривджено, бо зъ сумы одного міліона зр., котру ухвалено про запасъ, ужито лише 300.000 зр. Секційный шефъ Рожа вѣдповѣвъ на те, що резервову суму обниженно, а Галичина таки замѣсть 250.000 зр. дбстала 450.000 зр. П. Левицкій остро критикувавъ поведене правительства въ справѣ елементарныхъ шкѣдъ въ Галичинѣ и сказавъ, що сума 450.000 зр. державнои запомоги є смѣшно малою въ прирѣвнаню до великости краю и населеня и до розмѣровъ нещасть. Шефъ Рожа поясниvъ, що Галичинѣ удѣлено только, вѣлько зажадало галицке намѣстництво въ своѣмъ справозданю. — Отже за недостаточну запомогу мае, якъ показує ся, подякувати галицкому намѣстникови кн. Сангушкови.

Зъ голосѣвъ прасы по засудѣ баденізму.

Се, що въ послѣднихъ дняхъ стало ся у внутрѣшнѣй політицѣ Австрії, факты, по котрыхъ вражѣне не такъ скоро затре ся, дають прасѣ всѣхъ вѣдтѣнкѣвъ невычерпане жерело до дискусій о причинахъ и евентуальныхъ наслѣдкахъ тыхъ, якъ на Австрію, незвычайныхъ и небувалыхъ подій. Въ независимій прасѣ пробивае ся зъ кождои стрѣчки радбсть, въ прасѣ упокоренои правицѣ парляментарнои, — пригноблене. Поодинокій сторонництва правицѣ, замѣсть ударити ся въ груди и сказати „мы всѣ завинили“, зачинають вину погрому спихати на неаручність або нельояльність співвинновникѣвъ парляментарныхъ насильствъ и політичнои корупціи.

Przegląd старае ся доказати, що результатъ голосованя въ справѣ обжалованя Баденього выпавъ такъ фатально зъ вины Крамаржа По „мудрій“ промовѣ Яворского можна було рѣшучо сподѣвати ся, що внесенє лѣвицѣ упаде; таке вражѣня зробили були „поважній“ выводы презеса кола польского. Та додатный ефектъ его выступу знѣвечивъ выступъ Крамаржа, котрый свого часу выналѣзовъ бувъ ческу обструкцію. Его промова здѣлала, що за внесенемъ Гроса голосували три католицкій послы зъ Тиролю, Італіянцѣ и ліберальна шляхта нѣмецка. Хочь Бадені не стане передъ державнымъ трибуналомъ, судьба его трагічна. Свій урядъ розпочавъ середъ свѣтлыхъ выглядовъ и зъ импонуючою легкостію поборовъ найбѣльшій трудности, та посвятивъ ся — для Чехѣвъ. Нѣмцѣвъ зразивъ собѣ, а бѣльшість утворена въ интересѣ Чехѣвъ, нѣчо ему не помагала. Правительство и Поляки давно вже передъ lex Falkenhayn хотѣли змѣнити регулямінъ, але Чехи супротивились, бо хотѣли на всяку евентуальність задержати для себе тій обструкційній средства, якій дае истнуючій регулямінъ. За те въ послѣднѣй хвили пхнули правицю и правительство до нещастного замаху пѣдъ фірмою lex Фалькенгайна. А теперь Крамаржъ, замѣсть въ почутю вдячности, выступити въ оборонѣ Баденього, зваливъ на него всю вину. Своею пристрастною промовою знѣвечивъ додатный ефектъ выводѣвъ Яворского и головно завинивъ за фатальный результатъ голосованя. На щасте — потѣшає ся Przegląd — результатъ голосованя є лишь „пустою демонстраціею“, котра не потягне за собою нѣякихъ наслѣдкѣвъ для Баденього, бо въ палатѣ не знайде ся двохъ третинъ бѣльшости, котра ухвалила бы евентуально комісійный внесокъ на обжалованє его. Але яко симптомъ збѣльшаючого ся розкладу мае ухвала безперечно фатальне значѣне...

Słowo polskie признае отверто, що день 24 с. м. бувъ днемъ погрому. Вже вѣдъ рана сыпали ся прикрости. Часописи принесли вѣсть о тѣмъ, що державный трибуналъ засудивъ скарбъ державный на заплату дѣтъ посламъ выключенымъ зъ засѣдань палаты на пѣдставѣ lex Фалькенгайнъ. Другу прикрѣсть зробила товаришамъ Баденього Reichswehr, бо оголосила контрактъ; якій он властитель заключивъ зъ Баденімъ. Справа обжалованя Баденього такожь закѣнчила ся великимъ пораженемъ правицѣ. Прикрости програвои не вынадгородить почутє якоись моральнои высшости, бо справа сама въ собѣ лиха, а до того ще немудро и незручно выконана, була вѣдъ разу засуджена на такій конець.

Nowa Reforma пише, що такого кѣнца нѣхто не сподѣвавъ ся. Вонъ бувъ результатомъ того, що значне число послѣвъ зъ клюбѣвъ бѣльшости, ухилило ся вѣдъ голосованя, хочь була певність, що они будуть голосувати противъ обжалованя. Поражене бѣльшости не значить ще, що она розбита. Однакъ на кождый случай свѣдчить се о непевности парляментарнои ситуації и о тѣмъ, що хвилево усунула ся основа, на котрій збудовано бѣльшість.

Ческа Politik звалює цѣлу вину на клюбъ Діпавлього. Найсумнѣйшій фактъ — то се, що бѣльшість побита при помочи своихъ дотеперѣшныхъ, консервативно нѣмецкихъ союзникѣвъ. Католицке сторонництво людове здержало ся вѣдъ голосованя якъ оденъ мужъ, а се ослабливо правицю о 30 голосѣвъ. Тота втрата и союзъ Італіянцѣвъ, заключеный въ послѣднѣй хвили зъ лѣвицею, давъ лѣвици побѣду.

Kurjer Lwowski — одна зъ тыхъ польскихъ часописей, котрій симпатично привитали побѣду опозиції, є тои гадки, що засѣдане палаты, на котрѣмъ ухвалено обжалованє, мае историчне значѣне. Оно доказало, що все-таки въ Австрії є публична совѣсть и що представителѣ австрійскихъ народовъ мають ще тѣлько почутя личнои чести и зрозумѣня интересѣвъ тыхъ народовъ, що не позволять въ цинічный способѣ допустити здобутковъ окупленыхъ кровю горожанъ. Рѣшучо и неожидано засуджено абсолютизмъ, до якого стремѣвъ Бадені, а стремѣвъ средствами, котрій є кпинами не лише зъ всѣхъ законовъ, але и зъ звычайнои приличности. Менше о те, чи Бадені стане передъ трибуналомъ. Намъ треба радуватись зъ тріюмфу принципу, що міністры є одвѣчальній за свои поступки передъ народами, що они выконують лишь волю народовъ та що народы мають право и способы — жадати вѣдъ нихъ рахунковъ, а коли покаже ся фальшивый білянсъ, потягнути ихъ передъ свій судъ.

Arbeiter-Zeitung пише: Бадені винен! — отже засудъ парляменту и трибуналу державного. Вонъ сполучивъ въ собѣ всѣ злочины, вѣдъ надужитя урядовои власти аж до публичного насильства, и то въ способѣ такъ нечуваный, що навѣть той ягнячій, побожный и закостенѣлый парляментъ не мѣгъ знайти бѣльшости, котра выдала бы выроку увольняючій. Противъ обжалованя голосували лишь співвинновники Баденього, котрыхъ руки замараній тыми самими злочинами, що и его. Результатъ голосованя бувъ засудомъ выданымъ на чоловѣка, котрый Австрію вкинувъ въ сумный станъ безвольности, що анѣ жити, анѣ умерти не може. Одинъ день засудивъ Баденього и его помочниковъ морально, юридично и політично.

Neue freie Presse пише, що день 26 цвѣтня бувъ судным днемъ для Баденього и

Мастъ кавказка на вôдморожене. Средство се, споряджене пôсля рецепты препорученои и уживанои изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякій вôдмороженя.
Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 163—?

его бôльшости. Передъ полуднемъ трибуналъ державный напятнувавъ парляментарне насильство, мотивуючи засудъ словами: „Закона о регулямінѣ не змѣнивъ доси нѣякій новый законъ“. А по полудни парламентъ пригноздивъ вынахôдъ поліцейского генія, ухвалюючи передати обжалованє парламентарнôй комісіи. Хочь обжалованє Баденього не знайде двохъ третинъ бôльшости въ парламентѣ, въ котрôмъ сидить такъ много его спôввиновникôвъ, прецѣнь не знайшовъ ся нѣхто, хто бы посмѣвъ бувъ поставити внесенє: перейти надъ обжалованємъ до дневного порядку. Се важный фактъ въ исторіи австрійского парлямéнту! Въ тôй самôй палатѣ, де — якъ говоривъ Абрагамовичь — внесенє Фалькенгайна ухвалено одноголосно, знайшла ся бôльшôсть, котра своєю ухвалою высказала, що есть пôдстава до обжалованя Баденього за введене противъ нетыкальныхъ послôвъ поліціи, доконане на пôдставѣ тои Абрагамовичевои ухвалы. Обуреному почутю правному дано въ тій способѣ сатисфакцію, а ви не богато могло бы збôльшити то, якъ бы на особу уступившого зъ арены міністра упавъ засудъ державного трибуналу. Бо не месть на особѣ, котра *мôгли вже не выступить зъ своєи норы*, е тутъ головною рѣчію, але компромітація системы самоволѣ, безправного насильства, надужитя власти, чого плодомъ е нинѣшный станъ парляменту. Стало ся! Якъ трибуналъ державный, такъ и самъ парлямéнтъ выдали на тую систему свôй засудъ...

Деякій органы польскій — якъ Ruch katolicki и краковскій Głos narodu — кидають ся на президента міністрôвъ гр. Туна, кажучи, що вôнъ хотѣвъ, абы ухвалено внесокъ на обжалованє Баденього; тымъ тôнъ хотѣвъ пôмститись на Баденімъ за колишне, а именно, що Басені звергъ его зъ намѣстника Чехіи.

Дописуватель зъ Вѣдня до Ruchu katol. пише: „Польскій послы выйшли по тôмъ памятнôмъ засѣданю утомленій, завстыдженій и обуреній. Одинъ зъ Полякôвъ мимо тяжкои недуги приволѣкъ ся до салѣ вôддати голосъ. Изъ стороны правительства запевнювано передъ засѣданємъ, що о результатъ голосованя нема чого боятись. Послы, що въ часѣ голосованя стояли близько гр. Туна, помѣчали на его лици нервовій здроги и сульне зворушенє. Однакъ е такожъ вѣсти, що результатъ голосованя не бувъ для правительства несподѣванкою, а на всякій способѣ не такъ дуже непріятною. Бо магнетна игла кермы державнои що-разъ дальше посуває ся зъ правицѣ на лѣвницю. Такожъ влывови Туна приписують выхôдъ Румунôвъ и Дальматинцѣвъ изъ салѣ; за те мали они дôстати вôдъ правительства обѣцянки рôзныхъ здобуткôвъ. Противъ нихъ и звертав ся на правици загальне обуренє.“

Зновъ же Głos narodu въ статьѣ „Giger-Alba“ [такъ называли гр. Туна молодо-Чехи за часу его намѣстниковання въ Празѣ] пише, що гр. Тунъ „пôдставивъ ногу гр. Баденьому“, абы згнести, розбити правицю; що вôнъ „лѣвою рукою полагодивъ — рахунки мести личнои давного намѣстника Чехіи“... Взагалѣ Głos narodu дуже казить ся на гр. Туна за „kopnięcie Badeniego i odrzucenie w kosz naszych [польскихъ] autonomicznych i narodowych, zasadniczych postulatów“. Бо-жь Głos narodu, каже, сподѣвавъ ся, що гр. Тунъ „подумає о геройскôмъ средствѣ перетворенія конституціи въ дусѣ програмы, якои Кайцль е вызначнымъ исповѣдникомъ“. Ага! — „rozszerzenie autonomii kraju“!...

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ выборôвъ посла зъ округа Бучачь-Чорткôвъ.** Зъ Бучача пишуть намъ: Вчера 27-ого н. ст. цвѣтня вôдбули ся въ Манастерискахъ передвыборчій зборы, на котрыхъ явило ся звыжь 150 людей зъ 14 околичныхъ сѣлъ. Селяне дуже заинтересували ся справою выборôвъ, дискусія була вельми оживлена а, зборы ухвалили одноголосно, що узнають лишь одинокого кандидата на посла п. Юліяна Романчука. Дня 5 н. ст. мая т. е. въ четверъ о годинѣ 4 пополудни вôдбудуть ся въ Бучачи другій загальній передвыборчій зборы, на котрій селяньскій комітетъ повѣтовый запрашає всѣхъ выборцѣвъ та правыборцѣвъ повѣту бучацкого. На зборы сесій запрашає комітетъ селяньскій рôвножь и обохъ пп. кандидатôвъ, с. е. кандидата селяньского п. Юліяна Романчука и кандидата рады повѣтовои п. Маріяна барона Блажовского. — *Зъ повѣтового комітету селяньского.*

— **Змѣна урядовыхъ годинъ въ судахъ.** Зъ днемъ 1 н. ст. мая вôйде въ житя така змѣна въ судовыхъ годинахъ: Въ высшôмъ краєвôмъ судѣ, въ краєвôмъ судѣ для цивільныхъ и карныхъ справъ а такожъ въ львôвскихъ повѣтовыхъ судахъ урядованє тревати буде вôдъ 8 годины рано до 3 пополудни зъ короткою перервою о 12 год., а для канцелярій до 4 годины; въ недѣлю вôдъ 10—1 год., въ свята вôдъ 9 до 1 год. Въ инших колегіяльныхъ и повѣтовыхъ судахъ по-за Львовомъ урядовій годины вôдъ 8 до 1 и вôдъ 3 до 5 год. пополудни, для канцелярій вôдъ 8 до $1\frac{1}{2}$ и вôдъ 3 до $5\frac{1}{2}$ год., а въ свята вôдъ 8 до 11 и вôдъ 12 до $1\frac{1}{2}$ год., въ недѣлю вôдъ 8 до 10 и вôдъ 12 до 1 годины.

— **Рада мѣста Львова** на вчерашнôмъ засѣданю приняла до вѣдомости письмо емеритованого радника магістрату Р. Лишковского зъ заявою, що вôнъ зрѣкає ся досмертного дарунку 2.000 зр., якій ухвалила була ему рада. — Дальше президентъ мѣста д-ръ Малаховскій подавъ до вѣдомости, що намѣстництво выдало розпорядженє, абы по львôвскихъ склепахъ не лишь на фронтовыхъ выставахъ не находили ся непріличній образки, але такожъ щобы взагалѣ такихъ карикатуръ не продавано молодежи. — Опôсля рѣшила рада затягнути позичку на будову школы кадетскои до высоты 520.000 зр. зъ застереженємъ ужитя до тои роботы выключно силъ галицкихъ. — Позаякъ на другій мѣсяць розпôчне ся вже будова промыслового музея мѣского коштомъ касы ощадности, то рѣшено пôдготовити площу „Каструмъ“ [противъ „Народного Дому“] до сеи будовы. — Дальше рѣшено выплатити 5.000 зр. субвенціи театрови польскому на оперу. Деякій радній пôдносили, що опера не е „народова“, але радній Губриновичь и Раверъ вôдповѣли, що на оперу „народову“ треба бы бодай 100.000 зр. субвенціи; впрочôмъ анѣ Вѣдень чисто нѣмецкои, анѣ Будапештъ чисто угорскои оперы не мають.

— **Будова „twierdz“ на Руси.** Въ Тернополи — якъ подають польскій газеты — всѣ доходы зъ концертôвъ, аматорскихъ театрôвъ и т. п. призначено на будову нового костела въ Тернополи. Въ сей способѣ два заиязаній комітеты „panów“ и „pań“ зôбрали пôдъ проводомъ кс. Янера и Климентины Чарковскои-Голевскои 6000 зр., а ординатъ Чарковскій-Голевскій давъ на будову того костела мільонъ цеглъ вартости 18.000 зр. Рôвночасно збирають на будову другого костела кс. Єзуиты и мають вже кôлька тысячь зр., а потребують ажь 30.000 зр.

— **Убійство за-для конкуренціи.** Передъ шѣстьма тыжднями пропавъ въ Дукли 19-лѣтный жидокъ Геллеръ. Засумованій родичѣ шукали его зъ-разу самій, а вôдтакъ удали ся о помôчь до властій. Позаякъ Геллеры догадували ся, що жиючій зъ ними въ незгодѣ сусѣды мусѣли позбавити хлопця житя, велѣвъ судъ попередъ всего вычистити кирницю мѣску пôдъ костеломъ, чи тамъ нема пошукуваного хлопця. По выпомпованю воды найдено дѣйстно на днѣ трупа Геллера, котрого — якъ орекли судовій лѣкарѣ — убійники насамперед задушили, а вôдтакъ вкинули до кирницѣ. Причиною убійства мала бути конкуренція, яку вели зъ собою два жидôвскій шинкарѣ. Геллеръ мавъ завертати силою перехожихъ до свого шинку, а за те сусѣдъ мавъ на него злôбу. Жандармерія вôдъ пятницѣ глядає за убійниками и доси арештувала 8 жидôвъ, але ще не знати, чи мѣжь ними е правдивый убійникъ.

— **Вôдважный хлопець.** Пôдъ Парижемъ бавило ся двоє дѣтей на березѣ Секваны. Одно зъ нихъ мало три, друге сѣмь лѣтъ. Наразъ середъ найлѣпшои забавы упавъ молодшій зъ высокого берега у воду. Старшій, не богато думаючи, кинувъ ся въ зимнѣ филѣ ратувати брата. Заплывъ на мѣсце, де пôдъ водою зникла дитина, и глядавъ ею якійсь часъ занурюючись кôлька разôвъ. Але коли его глядання були безуспѣшні и коли почувъ, що слабне та деревѣ вôдъ студеноі воды, вôдплывъ до берега. Але ледви ста увъ на земли и поглянувъ заплакаными очима на воду, побачивъ выплываючу зъ неи голову брата. Не надумуючись, кинувъ ся зновъ у воду и симъ разомъ удало ся ему вхопити потопаючого за волосє та приплысти зъ нимъ до берега, и на пôвъ неживу дитину вôдратовано.

— **Дрôбній вѣсти.** Президентъ краєвои дирекціи скарбу п. Коритовскій вже подужавъ и за тыждень верне до Львова. — Гр. Щастный Козебродскій дôставъ титулъ шамбелянa цѣсарского. — Славный декламаторъ нѣмецкій Алекс. Стракошъ прибувъ до Львова и завтра [въ суботу] выступить въ сали „Народного Дому“. — Завтра [въ суботу] о 12 годинѣ въ полудне вôдбуде ся торжественне положенє угольного каменя пôдъ будову польского театру у Львовѣ, при чôмъ вмурує ся выписаный на пергамінѣ и вложеный въ оловяну пушку актъ фундаційный. — Львôвска поліція позволила роботникамъ обходити торжество 1-ого мая; на Стрѣлецкôй площи вôдбудуть ся зборы, а опôвеля пôйде похôдъ головными улицями мѣста. — Кошты будовы зел. заниць сибѣрскои асигновано на 377 мільонôвъ рублѣвъ, а зъ того выдано вже 326 мільонôвъ; на кольонізацію и культуру краю выдано дотеперь зъ тои сумы 12 міл рублѣвъ. — Проф. д-ръ Берингъ вынайшовъ лѣкъ на туберкульозу у худобы. — Віцепрезидентъ краєвои рады шкôльноі д-ръ Бобжиньскій выѣхавъ на кôлька днѣвъ до Познаня.

Послѣдній вѣсти.

На нинѣшнôмъ засѣданю палаты послôвъ посолъ Окуневскій поставивъ наглячє внесенє въ справѣ управильненя квестій языковои въ галицкихъ урядахъ.

Вôдтакъ почала ся дальша дебата языкова. Першій забравъ слово лібералъ Функе и жадавъ внесеня розпоряджень языковыхъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 29 цвѣтня. Wien. Ztg. доносить, що американьскій посолъ повѣдомивъ міністра заграничныхъ справъ о бльокадѣ Кубы.

Вчера мала вôдбути ся розправа въ процесѣ редактора дневника Reichswehr зъ правительствомъ, але на бажанє заступника правительства вôдрочено розправу на день 26 мая.

Будапештъ 29 цвѣтня. Вѣсть, мовь бы австрійске и угорске правительство гадали продовжити угодову провізорію до р. 1902, е, якъ увеличають, цѣлкомъ безъ пôдставы.

Петербургъ 29 цвѣтня. Позавчера прибувъ сюды Нансенъ зъ женою и бувъ на авдіенціи у царя. На урочистôмъ засѣданю геоґрафічного товариства повитали его вел. кн. Константинъ, міністры и богато иншихъ достойникôвъ; віцепрезидентъ товариства вручивъ ему срѣбный медаль. Опôвеля Нансенъ мавъ по англійски вôдчитъ о своихъ выправахъ; вôдчитъ нагороджено грôмкими оплесками.

Берлинъ 29 цвѣтня. Часть нѣмецкои всходно-азійскои ескадры дôстала приказъ удати ся до Манілѣ для охороны Нѣмцѣвъ на Филипинахъ.

Лондонъ 29 цвѣтня. Якійсь знатокъ маринарки сказавъ дописувателеви одного тутешного дневника, що американьска фльота пôдъ Манілею мае величезну перевагу надъ испаньскою, котра складає ся майже зъ самыхъ старыхъ кораблѣвъ.

Мадритъ 29 цвѣтня. Пôсля вѣстей зъ Гаваны, кубаньскій повстанчій комітетъ найшовъ способъ порозумѣвати ся зъ американьскою фльотою и остерѣгає Американцѣвъ, щобы не высаджували ще войска на берегъ, бо часъ теперь небезпечный для здоровля. Кубанцѣ порадили также Американцямъ занятя три пристани; але се не може наступити скорѣйше якъ въ половинѣ мая за для недостаточного ще приготованя. А що и генералъ Блянко не квапить ся выступити зачѣпно, то Американцѣ мабуть послухають тыхъ радъ.

Пôвурядово голосять тутъ, що американьскій кораблѣ, котрій бомбардували фортъ Мантацасъ на Кубѣ, були змушенй по пôвгодинномъ стрѣляню завернути ся. Зъ Гаваны, кажуть, не стрѣляно до американьскихъ кораблѣвъ.

Кейвестъ 29 цвѣтня. Американьскій кораблѣ дали на фортъ Мамцатасъ 250 выстрѣлôвъ; зъ испаньскихъ фортôвъ стрѣляно такожъ, але менше. Американцѣ взяли двохъ полонникôвъ испаньскихъ, одного пôдофіцира и одного офіцира, и вôдставили ихъ сюды. Американьскій моніторъ переловивъ одно испаньске судно, що плыло до Гаваны зъ живностію и грôшми для испаньского войска. Добыча оцѣнена на 400.000 долярôвъ.

Надѣслане

Зміна льокалю.
Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкôй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цѣкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроены електричныхъ дзвинкôвъ. — Замовленя зъ провінцій вôдворотно. 4186
Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

С. ТОМАСЕВИЧЬ
АРТИСТЪ-МАЛЯРЬ
перепровадивъ ся зъ ул. Собѣщина ч. 9, на улицю Арсенальску ч. 6. у Львовѣ.
169 2 10

По низькихъ цѣнахъ
выготовляє
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львôвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 26—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кільограмôвъ loco фабрика.
Вино
въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

БРИТВЫ знаменитій англійскій и зъ Солінґенъ знаку „близнята“ (пôдъ гваранціею) по зр. 1·50, 2, 2·50, и 3·—, Паски до бритовъ, пенадѣ и чарки до мыла
поручає ПЕТРО ХМОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4955

Пѣвець церковный
молодець 20-лѣтный укôнчившій курсъ дяковскій въ Станиславовѣ, пошукує мѣсця. Посѣдає добрый голосъ и умѣє вести дирігентуру хору. Адреса: Стефанъ Гарасимовичь въ Глушковѣ, п. Го оденка.
170 1—3

Пѣвець церковный
маючій голосъ хорошій, знаменито обзнаный зъ пчôльництвомъ, могучій выказати ся самыми лучшими свѣдоцтвами, шукає мѣсця. Адреса: Іоанъ Салашъ въ Мичкôвцяхъ почта Лѣсько. 158 4—4

4 Дяки
готовій обняти посады заразъ. Хто бы зъ Впр. оо. парохôвъ жеславъ собѣ, зволять вôднести ся листовно до Т. Яницевского въ Зборовѣ, почта въ мѣсци.
171 2—2

Американьскій циркъ
Львôвъ ул. Шпитальна ч. 3.
I. ВЫСТУПЪ
двохъ Панôвъ и одного Панъ зъ Парижа.
Три музикальній фантазіи.
На торжество 1 Мая вôдбуде ся
Надзвычайне представленє
всѣхъ силъ Артистôвъ и Артистокъ.
Музика вôйскова 80 полку.
Початокъ о годин. 8 вечеромъ.
О численній вôдвѣдины упрашає Дирекція. 178 1—2

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДІТЕЙ
виданій
коштомъ руского тов. педаґоґічного
В полотняній оправѣ з золоченим хрестом 20 кр.
Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньского. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоанна Гренька

Ч. 85. Львовъ, Субота 18 (30) Цвѣтня 1898 Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей" выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинъского 2.; — въ Ярославю Л. Кржаковскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитбст за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатковъ

въ Австріи: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайнѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся вмѣщае а въ рубрицѣ „Надѣсланє" по 25 кр. а. в.

Подякы и инші доносеня приватнѣ числить ся по 15 кр. вѣдъ отписка.

У важнѣй хвили.

Заява президента міністрѣвъ гр. Туна въ справѣ языковѣй есть будь-що-будь фактомъ дуже доносимымъ — и Русины мусять посвятити тѣй справѣ велику и пильну увагу.

Правительство гр. Туна — пѣсля слѣвъ заявы — постановило серіозно занятись управильненемъ языковои квестіи въ цѣлѣй Австріи выданемъ языкового закона [черезъ раду державну та соймы]; а хочь говорить о „цѣлѣмъ комплексѣ квестій языковыхъ, котрѣ рѣзно [?] треба трактувати", то все-таки застерѣгае охорону для меншостій въ поодинокихъ краяхъ и частяхъ краѣвъ.

Розумѣе ся — бѣльшости національнѣ, яко beati possidentes, займають загаломъ неприхильне становище супротивъ гадки законного полагодженя справы языковои. Они, якъ бы могли, найрадше убили бы цѣлу справу зъ першого разу; але що нинѣшна ситуація до того не надае ся, то нѣбы беруть ся до рѣчи, але безперечно будуть всѣми способами старати ся скрутити ѣй вязи, а коли-бъ се имъ не могло удати ся, то бодай звести ей на „незнатнщо..."

Таку тенденцію бачимо въ першій лініи — у Полякѣвъ, котрыхъ вся політика стремить лишь до одного: спольщити Русь галицку а зъ часомъ и буковиньску. При такѣй своѣй навѣть неукрываной цѣли они кождe бѣльше право національне для Русинѣвъ уважають для себе тымъ, що Нѣмець называе „Stoss ins Herz" — ударомъ въ серце.

Отже супротивъ заявы гр. Туна въ справѣ языковѣй мѣродайнѣ круги польскій — судячи по бесѣдѣ ихъ органѣвъ — заздалегѣдь уже рѣшають, що для руского народу, стогнучого пѣдъ гнетомъ польоніаму, не можна, не вѣльно надавати яке не-будь ширше право языкове.

Przegląd каже просто зъ моста, що „въ Галичинѣ вѣдъ вѣкѣвъ, на пѣставѣ историчныхъ [sic!] и фактичныхъ вѣдносинъ, языкъ польскій есть языкомъ урядовымъ а той станъ узнано и привернено мѣжъ роками 1866 а 1869" — „Поляки не можуть добровѣльно зрѣкати ся правъ, котрыхъ боронити вытревало наказуе найсвятѣйшій обовязокъ народный" — отже „хто стремить до практичныхъ цѣлей політичныхъ, муенть нинѣ обмежитись лишень на спѣръ межи Нѣмцями а Чехами, бо тѣлько той спѣръ нѣмецко-ческій стоить нѣдъ року на дневнѣмъ порядку".

Słowo polskie такъ само не узнае потребы управильненя справы языковои въ Галичинѣ, бо Поляки все вже мають управильнене, а що-до Русинѣвъ — то „польска бѣльшѣсть сойму нашого [польского] була и е завсѣгды перенята щирою интенціею вдоволюваня потребъ руского народу, въ мѣру того, якъ сѣ потребы выринають зъ дѣйстного житя и якъ того вымагае спѣльне, згѣдне пожите братерске у спѣльнѣмъ краю, котрого вдабсть и цѣлѣсть політична рѣвно намъ, якъ и рускимъ сынамъ краю лежить на серци". Коли-бъ Русинамъ дано закономъ якесь языкове право, то се „могло бы захитати основы національного спокою, якимъ нашъ край доси тѣшить ся" — впрочѣмъ державный законъ хоронячій меншости „мѣгъ бы зробити бѣльшости въ сѣймахъ илюзоричными, а тогдѣ засада автономічна була бы попросту скривлена".

Вже зъ тыхъ цитатѣвъ, якѣ мы ось навели, видко ясно, якимъ то арсеналомъ нещирости, неправды, навѣть перфідіи послужать ся політики польскій у Вѣдни, щобы не допустити до вымѣреня справедливости народови рускому.

Не сумнѣваемо ся, що нашѣ независимѣ послы у Вѣдни зъ найбѣльшою бачностію будуть слѣдити за ходомъ сеи важнои справы, а руськѣй народъ зѣ своеи стороны певно не залишить прийти имъ зъ помочію...

Зъ рады державнои.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ подавъ п. Окуневскій нагле внесене, въ котрѣмъ жадае поладнання справы урядового языка въ Галичинѣ. Внесене се буде трактоване разомъ зъ иншими языковыми внесенями. Дальше на внесене буджетовои комісіи згодила ся палата приступити заразъ до нарады надъ справозданемъ тон-жь комісіи въ справѣ голодовыхъ запомогъ. Принято до вѣдомости цѣсарске розпоряджене въ справѣ тыхъ запомогъ и ухвалено резолюцію, взывающу правительство до дальшои помочи для навѣщеныхъ нещастями.

Зъ черги перейшла палата до дальшои дебаты надъ языковою справою. П. Функе заявляе, що Нѣмцѣ не успокоять ся, поки не будуть языковѣ розпоряджена внесенѣ. Бесѣдникъ не ворожить успѣху роботѣ языковои комісіи, коли впередъ не внесе ся тыхъ розпоряджень.

П. Штайнвендеръ те-жь саме заявляе именемъ нѣмецкого сторонництва людового. Поки обовязувати будуть языковѣ розпоряджена, поти тревати буде обструкція; перманенція языковои комісіи справить лише перманенцію обструкціи и бѣльше нѣчого. Було се хибою австрійскихъ правительствъ, що вѣдпорно заховували ся супротивъ сучасныхъ идей; за те покутували опѣсля держава и народы. Выказавъ се вже кн. Ліхтенштайнъ въ своѣй бесѣдѣ. Але давнѣйшій правительства входили бодай въ суперечность завсѣгды лише зъ одною зъ пануючихъ идей часу. Однако теперь, коли правительство пускае ся на абсолютизмъ и хоче правити при помочи 14-ого параґрафу, то всѣ могучѣ силы часовъ минулыхъ, теперѣшныхъ и будучихъ злучать ся до спѣльного атаку на державу. Національна боротьба нѣмецкого народу тревае зъ несослабаючою силою, але зъ ростучимъ огорченемъ. До сего, коли начнуть ся пробы абсолютизму при помочи 14-того параґрафу, прилучить ся ще боротьба о свободу и конституцію, а дальше ще щось сильнѣйшого и страшнѣйшого: боротьба о матеріяльне истнованя, занедбаный станъ середный, зниженя цѣнъ, брак покупу наслѣдкомъ зменшенои силы консумційнои, брак вывозу, збѣльшеный довозъ зъ заграницѣ, непевность вѣдносинъ до Угорщины, нагла дорожня живности. Стоимо на передодню економічнои катастрофы. Въ такѣй хвили народъ жде помочи, а правительство нѣкому не поможе и не буде въ силѣ нѣкому помочи, навѣть собѣ самому. Языковѣ розпоряджена въ кишени, рука сперта на 14-бмъ параґрафѣ, — се оружє гр. Туна чи тамъ иншои ексцеленціи, яка по нѣмъ настане. Пора чимъ скорѣйше закѣнчити сю добу несправедливости и нарушаня законовъ, добу революціи зъ горы, бо готово бути за пѣзно.

Опѣсля ставъ говорити п. Шенереръ, а бесѣда его тревала надъ шѣсть годинъ. Межъ иншимъ сказавъ, що Нѣмцѣ тѣлько условно готовѣ взяти участь въ нарадахъ языковои комісіи, а то: коли языковѣ розпоряджена бар. Гавча будуть внесенѣ ще передъ выборомъ комісіи; коли нарады комісіи будуть явнѣ, приступнѣ для всѣхъ послѣвъ; коли правительство прирече, що выступить въ комісіи за нѣмецкимъ языкомъ державнымъ; коли палата послѣвъ ухвалить, що до постановы закону въ языковыхъ справахъ треба завсѣгды двохъ третинъ голосѣвъ. Про розпоряджена бар. Гавча сказавъ бесѣдникъ, що въ нихъ проявля ся далеко бѣльше злый намѣръ, нѣжь у Баденього. Бадені желѣвъ собѣ зробити щось, чого не розумѣвъ, щобы лише перевести політичну шахерку; его не обходило зовсѣмъ, що мѣстить ся въ розпорядженяхъ. Але Гавчь — сей вже зъѣвъ зубы на політицѣ та сидѣвъ въ кабінетѣ Баденього до кѣнця. Бадені оправдувавъ свои розпоряджена тымъ, що и давнѣйшій правительства выдавали розпоряджена, — якъ коли бы для злодѣя могло бути оправданемъ те, що и передъ нимъ иншій крали. Зѣйшовши на гр. Баденього и его упадокъ, спинивъ ся п. Шенереръ на цѣсарскѣмъ письмѣ, котре Баденьому выразило подяку за его повну пожертвованя дѣяльность. Не могла се бути — каже бесѣдникъ — нѣмецка рука, котра таке письмо подала цѣсареви до пѣдпису. На те знала ся буча, крикъ. Зразу перебивъ бесѣдникови п. Вальовейскій, що въ найбѣльшѣмъ обурею взывавъ Шенерера, щобы мовчавъ. „Поляки почитають и любить цѣсаря Франць Іосифа, и я заказую вамъ тутъ поганити его имя!" кликавъ п. Вельовейскій. На те перекпивали собѣ въ него пп. Вольфъ, Гоферъ, Іро, та и самъ Шенереръ. „Кандидатъ на гофрата! Патріотнамъ за готѣвку!" и т. п. вѣдтинали ему тѣ послы. Вмѣшали ся въ те ще и соціялісты; мѣжь ними и Шенерерѣвцями пѣшли знова иншій перепалки, такъ що Шенереръ докѣнчивъ свою бесѣду середъ гамору около 7 годины вечеромъ.

Опѣсля переведено ще выбѣръ комісій легітимаційнои, петиційнои и для внесень о обжалованє гр. Баденього. Результатъ выборѣвъ буде оголошеный на слѣдуючѣмъ засѣданю, котре назначено на второкъ.

Liber tristium.

[Книжка горя.]

I.

Вы хочете все пѣснь таку почути,
Де йно веселѣсть сонечкомъ плыне —
Де кожде слово зѣпашне, цвѣтне,
Де гармонійнѣ йно зложились нуты?

Вы боите ся жѣроньки-отруты,
Що сумовитѣсть на душу веде,
Що втѣху розполошить — и страшне
Житя покаже: „бути чи не бути?"

Годѣ любенькій! Забавлятись годѣ
Свѣтлемъ и штуковъ и пѣсень красою,
Коли стискають ноги намъ въ колодѣ,
Коли кайданы вже зрослись зъ рукою —
Коли на нашѣмъ небѣ парно-хмарно,
Якъ же думати, щобъ пѣснь склалась гарно?...

II.

Коли въ неволѣ стямились жидове —
Чи грали арфы гимнъ святый Сіону?
Чи величали терновy корону,
Що имъ втиснули вороги-сватове?

О, кожде лихо, чи старе чи нове,
Жалемъ здѣймаесь до Владики трону
И стогне въ пѣсни, мовь-бы покликъ дзвону
На вѣче — щобъ скликали ся сынове

До обороны ненькы и родины!
Бо йде недоля гѣрша вѣдъ неволѣ,
Бо йдуть знасѣлля, зганьбленя годины —
Бо йдуть найбѣльшѣ народнія болѣ:
Болѣ нестямы, сѣдорогъ, горячки,
Веселѣсть платна, щасте-жизнь маячки....

III.

Хиба-жь на тризнахъ де пѣсень весѣльныхъ
Спѣвають? Чи-жь невольникъ за кайданы,
За муки и за серце пражене на грани
Спѣвае гимнъ тиранѣвъ божевѣльныхъ?

Хиба-жь и голосъ въ муцѣ богомѣльныхъ
Всмѣхаесь красно до катѣвъ за раны?
Хто дасть за кривду серця рай у дани?
О, се бувае въ трупѣвъ пекломъ хмѣльныхъ!

И лѣра — вѣчна народѣвъ пѣстунка —
Народну душу въ пѣсни пѣдоймае
Не для забавы, якъ пуста смѣхунка,
А долю рѣдну словомъ розважае.
Вна плаче въ смутку, розважае злидневъ,
Шляхи шукае зорѣшній и видній.

IV.

О, зъ-вѣдки, братя, въ васъ взялась охота
На ладъ щасливыхъ пѣсеньки складати?
Чи тымъ привезли щастя вже до хаты?
Чи проженѣсь тымъ нужда и скорбота?

Ой, не тамъ кличе народна робота!
Не сего багне Украина мати!
Зъ кучѣ не стануть чудовѣ палаты,
Модовъ не знищить ся сердець тѣснѣта..

Дивѣть ся! Край нашъ весь одна руина!
Нужда и голодъ — найбѣльшій владики —
Гнуть у роспуцѣ невгнутымъ колѣна,
А зрада толокою шле музики...
На скверну натру зносять вже полѣна —
А вы — мовчѣть на сей нескольнѣ крики?!

V.

Такъ менѣ тоскно, жалѣсно, жалѣбно
И горемъ душу обѣймае сумно!
Та не про те, що народови трумно
Ворогъ ладная радѣстно, выгѣдно —

Та не про те, що въ народѣ не слѣдно
Йти проти смерти въ збруѣ, а розумно
А за-для того сумно, Боже, сумно,
Чому въ насъ всюды, всюды тяжко, бѣдно...
Чому сей народъ туманять зрадливѣ?
Чому народныхъ борцѣвъ дужихъ мало?
Чому сварнѣ насъ точать все зъѣдливѣ?
Чому въ насъ слово безоружне стало?
Чомъ спѣваченькѣвъ голосъ вольный вяне?
Чомъ народъ въ нуждѣ гине — а не встане?...

VI.

О, встань вже, встань народе духомъ!
О власнѣй силѣ, Русине, разъ встань
И на всю ганьбу народну поглянь
И оживн ся думки-сонця рухомъ!

Почуй, пробудженый, тверезымъ ухомъ,
Що такъ давѣть твою тверду гортань?
Що такъ пече серденько мовь-бы грань?
Де гать, щобъ ты не вставъ народнымъ духомъ?

Чи злиднѣ вѣчнѣ, вѣчная неволя
Тратують пѣсѣвъ, спокойвѣчный трудъ?
Чи вни зъѣдають божій хлѣбъ изъ поля?
Чи вни наводять сонѣбсть й сонный блудъ?
О, братя любѣ! Нашѣ гробарѣ
Вони! — и нашѣ лѣнощѣ тяжкѣ!

VII.

Ой, рано-пораненько новобранцѣ —
Твердѣ роботники, батьки народу —
Вставайте, вмывайтесь зъ свѣтла броду,
Йдѣть на роботу правды рано въ ранцѣ —

Докъ ворогъ пляный тризнами въ гуляницѣ,
Скотѣть вѣдъ хаты темноты колоду
И пошукайте сю цѣлючу воду,
Въ котрѣй вмывались вѣлиты Спартанцѣ.

Вѣдтакъ спогляньте на свою вкранну —
Страшно вамъ? Не страхайтесь! придивѣтесь!
Руина?.. Хоть бачите страшну руину —
Всѣ однодушно до роббтъ двигнѣтесь!
Якъ по Татарахъ, прячте! Ставте хату
На волю Божу хоть-бы якъ палату!

VIII.

А зачинайте вѣдъ основъ будову!
Дайте скалистѣй народнѣй основы,
Щобъ не схитали всѣ нескольнѣ змовы,
Щобъ жизнь почати красну и здорову.

Най нарѣдъ вчуе въ серцю Божу мову —
Най воля дѣлъ пѣчнеесь въ народнѣй крови,
А въ силѣ дужѣй перший щастя ловы
Най йдуть на правъ и правдъ святу обнову.

Коли намъ жити хочесь Русинами —
То хто-жь всю нашу поведе роботу?
Може сватове? Нашими руками
Тра намъ добути высѣ изъ працѣ-поту!
А праця тамки йде въ добрѣ горою,
Де нарѣдъ весь йде до роботы-бою.

IX.

Легко сказати: Люде, обновѣть ся! —
И лекше дати въ серця щиру раду,
Якъ помирити спокойвѣчну звaду,
Якъ вговорити: Люде, не пѣдлѣть ся!

І. КАПРАЛИКЪ
Львѣвъ, побѣчь Народного Дому
поручае всякѣ инструменты музичнѣ: скрипки, альтбаки, баселѣ, басы, флеты, кларнеты и трубки, а такожь цитры и гітары. Найбѣльшій выбѣръ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментѣвъ. — Цѣны найтаньшѣ Цѣнники безплатно.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львѣвъ-Перемышль
Фабрика выробѣвъ цементовыхъ и склядъ матеріялѣвъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходковыхъ зелѣзнѣй и камѣнковѣй, всякѣ выробы камѣнковѣй, цементъ, вапно скалисте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зѣ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изоляційнѣ, торъ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеголки окладковѣ, дахѣвки, печи кафлевѣ, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскѣ, сифонѣвѣ замкненя каналовѣ и пісуаровѣ та рурки дренажовѣ и т. п. 427 21—50

Ще передъ выборомъ комісій выступивъ п. Дашиньскій зъ внесенямъ, щобы наради легітімаційнои комісіи вѣдбували ся явно и щобы кождый посолъ мавъ до нихъ вѣльный вступъ. Президентъ палаты вѣдповѣвъ на те, що внесеня е безпредметове, бо комісін ще не выбрано.

П. Окуневскій внѣсъ интерпеляцію до міністра скарбу, чи ему знанй надужитя, якихъ допускае ся податковый инспекторъ въ Городенцѣ, и що гадае запорядити, щобы ухоронити контрибуентовъ передъ тыми надужитями.

——

Якъ зачувати, мало заразъ по вчерашнѣмъ засѣданю палаты послобъ збобрати ся коло польске на нараду въ справѣ бесѣды п. Шенерера. П. Вельовейскому позволено вызвати пп. Шенерера, Вольфа, Гофера и Іра на поединокъ, — першого за его слова о цѣсарскѣмъ письмѣ до гр. Баденього, а нишихъ трехъ за обидни для п. Вельовейского окликн. Вѣсть ся вымагае потвердженя.

До комісіи для справы обжалованя гр. Баденього выбрано зъ польского кола пп. Дулембу, Дѣдушицкого, Мілевского, Пентака, Пиліньского и Чеча.

N. W. Tagblatt доносить, що нѣмецкй сторонництва хотять въ четверъ або пятницю перевести выборъ языковои комісіи. Дальше вѣдрочене выбору тои комісіи уважала бы лѣвиця за обструкцію правицѣ противъ поладнаня языковои справы. Той самъ дневникъ доносить, що правительство носить ся зъ гадкою скликати раду державну на червень.

Ческа часопись Hlasy Narod. оповѣщуе листъ дра Ґреґра, въ котрѣмъ сей заповѣдае, що становиско ческого клюбу выяснить ся, скоро правительство буде притиснене потребою ухваленя буджету и угорскои угоды. Тогдѣ оно буде змушене заняти ясне становиско до Чехбвъ. А коли те становиско — пише д-ръ Ґреґръ — не буде для насъ користне, то або вся делеґація ческа перейде въ найострѣйшу опозицію и стане на становиску нинѣшного сторонництва радикального, — а въ тбй цѣли треба вже теперь утворити середъ ческого народу радикальну резерву, — або делеґація, а зъ нею и весь нарбдъ роздѣлить ся на два таббры, на чисто молодоческій, чи то радикальний и на опортуністичный. Тогдѣ я стану ветераномъ въ рядахъ радикальныхъ. Поки прояснить ся ситуація, роздвоене було бы передвчасне и шкбдливе.

——

Посолъ о. Д. Тавячкевичъ поставивъ на засѣданю палаты послобъ дня 28 с. м. двѣ интерпеляцін.

Перша интерпеляція до президента міністрбвъ яко міністра справъ внутрѣшныхъ и до міністра фінансбвъ въ справѣ голодовбй звучить:

Пбсля стенографічного протоколу Выс. палата приняла на засѣданю 1 цвѣтня 1898 слѣдуюче внесене буджетовои комісіи:

„Наглячй внесеня и петиціи въ голодовыхъ справахъ передае ся правительству до старанного розслѣду и докладного увзглядненя зъ вбзванямъ, щобы вбдповѣдно до результатбвъ зажадало въ конституційнбй дорозѣ потрѣбныхъ кредитбвъ сейчасъ, якъ наново зберe ся палата".

Позаякъ правительство сего свого обовязку до сегодня не выконало, хотяй цѣлкомъ певно мусить знати, що нужда и голодъ все ббльшають, пбдписанй запытують правительство:

„Чому се до нинѣ не стало ся? Коли оно стане ся?"

Друга интерпеляція до міністрбвъ просвѣты, фінансбвъ, справъ внутрѣшныхъ и міністра для Галичины въ справѣ запомоги вдовамъ и сиротамъ по священникахъ звучить:

Дуже сумне положене вдбвъ и сирбтъ по гр.-кат. [рускихъ] священникахъ вымагае якъ найскорѣйшои помочи. Мимо того, що попередній правительства въ самбй навѣть палатѣ торжественно запевнили, що прийдуть въ помбчь рбчною запомогою въ квотѣ 150.000 зр, держава до сен поры нѣчого въ тбмъ напрямѣ не зробила. Въ преліминари міністра просвѣты на рбкъ 1898 такои позиціи не знаходимо.

Зъ огляду на се, що положене вдбвъ и сирбтъ по рускихъ священникахъ цѣлкомъ не поправилось, але противно, незвычайно погбршило ся, — лучивъ ся навѣть выпадокъ, що одна поважана особа въ великбй роспуцѣ, абы позбутись нужды, вбдобрала собѣ житя; — зъ огляду на се, що увзглядненя тои наглячои потребы руске духовеньство домагало ся вбдъ міністра вѣроисповѣдань тысячными петиціями; — зъ огляду на се, що цѣсарскій рбкъ ювілейный повиненъ звеличатись злагодженямъ нужды тыхъ нещасливыхъ; — запытують пбдписанй:

Чи правительство не уважае за наглячу и безусловно порадну рѣчь: запомогти вдовы и сироты взглядно діецезіяльній вдовичо сиротиньскій фонды руского духовеньства въ Галичинѣ вложенемъ въ буджетъ на 1898 рбкъ додаткового кредиту въ сумѣ 150.000 зр.?

Велике слово: Братя обнимѣть ся! —
Та жиръ сварнѣ ще все дае принаду,
Хоть бы за жиръ сей и сповнити зраду...
О, братя! братя! Часъ вже! Схаменѣть ся!

Народъ шукае народного друга,
Народъ шукае проводу, опѣки,
А сварка, любй, то лиха прислуга!
О, то въ отрутѣ выроблений лѣки!
Доки на люде прийде день просвѣты,
Тра обережно й щиро володѣти...

X.

Велика нива — то великій трудъ;
Великій нашй всюда перелогы!
Тра сила працѣ, сила зъ серця змоги,
Щобы сповнити сей народный трудъ.

Якъ на степу ся причѣпляе блудъ —
Такъ сила працѣ творить судороги
Маякбвъ — що не здвигнуть обороги,
А на роббтникбвъ полишать судъ...

Бо свобода великій, славный гбсть!
Для гостя хату тра зъ грѣхбвъ замести —
Йно чистымъ вбнъ приносить щастя вѣсть;
Нечистымъ — вѣдьмо люте, кары, мести...
Народе рускій! Темнота безъ дѣла —
Се грѣхъ твбй! Щастя — праця ясна, смѣла!

Ж. 28. 10. 1898

Марко Мурава.

Ювілей Франтішка Паляцкого.

Зъ Праги надбславъ намъ „Vybor [комітетъ] pro oslavu stych narozenin Františka Palackého v Praze" письмо, въ котрбмъ читаемо: „Підписанй комітетъ узяв на себе устроене достойного звеличаня сотих уродин славного історика й батька ческого народу Франтішка Паляцкого. В тій цѣли він ухвалив запросити всіх дорогих славянських братів на сьвято, що мае відбути ся в днях 18—20 червня в Празі при нагоді покладеня основного каменя під памятник Паляцкого. Позволяемо собі отсе просити Вас чемно, аби-сте були ласкаві дати місце поклнкови в шановнім Вашім виданю" — и т. д.

Чинимо се зъ найбблыпою приятностію.

Покликъ той [напечатаный въ друкарни Е. Ґреґра въ Празѣ] звучить буквально:

„Братя Славяне!

Дня 14. червня сего року буде тому саме *100 років*, як у невеличкім моравськім селі народив ся славний чеський історик *Франтишек Паляцкий*, що его вдячна прихильність ческого люду по праву назвала *„батьком народу"*.

Ся споминка викликуе в серцах усіх Чехів велике й глибоке почутє дяки для мужа, що на его працях, змаганях і знаню стоіть у чеській історії достопамятна подія нашого народного просоня та визволу з безконечної духової й матеріяльної нужди, в якій полишили чеський люд тяжкі погроми двох попередущих століть. Отся подія то могучий перехід зо стану найсумнішого пониженя та загального упадку, в житє нове сильне і здорове, що жене на перед з усеї сили в усіх напрямках благородних людських змагань.

Отся велика подія, відродинн ческого народу і привернене его до достойного житя, в своїх початках і дальшім розвитку — се в великій частині діло *Франт. Паляцкого*, що обдарований великим духом, ведений одушевленою любвою до свого народу та неутомимою пильністю вийіс на верх із глубини забутя дорогий скарб минувшини своєї *батьківщини* і в обширнім *історичнім творі* показав долю, колишню силу та значіне чеської держави в самім серци Европи.

Сим пренопамятним своїм твором він звалив брехню та обмови пирені навмисне, показав важний вплив чеського народу на політичний хід, розвиток культури на взагал людства, доказав его право на незалежне і самостійне місце серед сучасних осьвічених народів і додав уже впавшим думкам нових сил, видержки та одушевленя до боротьби за честь і істнованє народу.

В сій великій довголітній боротьбі *Фр. Паляцкий* став на чолі передніх вояків, своїм політичним розумом, мужною відвагою та незвичайною догадливостю пробивав чеському народови, перемагаючи порохнаві перепони, дорогу на перед, поки не вневнав его стану та не розвив его докладну *політичну програму*, що йде до волі всего людства. Свою наукову і політичну діяльність побудував *Фр. Паляцкий* на ширшій *славянській основі* і сим сильно спонукав до обопільного зближеня славянських племен, що проявило ся виразно и пишно за памятного з'їзду австрийських Славян 1848 р. у Празі, „на котрий — по словам того з'їзду — у-перше в історії численно з'їхали ся з далеких країн розсіяні члени великого племени славянських народів, аби познакомивши ся з собою яко братя порадити ся мирно про свої суспільні справи та заявити, що вони рішили ся придбати для своїх народностей в Австрії, всіми доступними способами, повне признанє того самого права в державі, яким уже користуе ся нарід нїмецький і мадярський, здаючи ся при тому на ту міцну підпору, що за добре право горяче кипить у кождім справді вільнім серци".

Фр. Паляцкий був ціле півстоліта проводирем ческого *духевного розвитку* і своїми „Dějinami národa eskébo" та иншими історичними, видаванем „Starých letopisů českých", „Archivu Českébo", основанем і веденем „České Matice" та своїми працями в чеськім Музею, поклав безсмертні заслуги коло свого народу.

Рада головного королівського міста Праги, в котрій Фр. Паляцкий жив, працював і котрої був почестним членом, чуючи, що вона найперше обовязана і покликана вшанувати по заслузі память великого Чеха, ухвалила *вшанувати сотний день народин Франт. Паляцького* великим сьвятом, достойним памяти его і народу, сьвятом, що сполучене *з покладенем основного каменя під памятник*, полишило би тривку памятку для будущих віків.

В тій цілі вона покликала, *за участю околишних міст*, підписаний *сьвяточний комітет*, аби сповнив сю над усе почесну та важну завдачу.

Сьвяточні дни в Празі покладено на 18, 19 и 20 червня с. р.

Кличемо на сю прояву дяки чеського народу для его великого воскресителя всіх дорогих братів по широких славянських левадах, аби прийшли і з нами звеличали память великого Чеха і Славянина і тим самим і память просоня чеського народу і славянської ідеї.

Простираемо до Вас щиро й сердечно свої руки і просимо Вас до себе в гостину — до королівської, золотої, славянської нашої Праги, кличучи зъ усеї душі: Na zdar!

Писано в Празі, 10. марта 1898 р.

Комітет для звеличаня сотних народин Франтишка Паляцького в Празі.

JUDr. Jan Podlipný, президент гол. кор. міста Праги, почесний голова. Ferdinand Voitl, за громаду гол. кор. міста Праги, голова. Karel Vendulák, за громаду гол. кор. міста Праги, заступник голови. Adolf B. Stýblo, за громаду гол. кор. міста Праги, каснер. JUDr. Josef Scheiner, за „Českou obec sokolsku", I. управитель. Václav Ruttner, за „Měšťanskou besedu" в Празі, II. управитель. Rajmund Cejnek, за „Spolek českých žurnalistů" писар [и дальшихъ кблькадесять пбдписбвъ, головно представителѣвъ всякихъ институцій и товариствъ ческихъ].

——

На повышій покликъ братбвъ Чехбвъ мы, Русины, можемо вбдкликнутись лишь якъ найсимпатичнѣйше.

Въ культурнбмъ сѣмъ святѣ Чехбвъ повинни взяти участь всѣ народы славяньскй.

На тбмъ торжествѣ не повинно хибнути и насъ, Русинбвъ. Витаючи въ золотбй Празѣ посередъ сѣмьѣ славяньскон, будемо мати нагоду знова вбдкликнутись до славяньскон громады словами нашого Шевченка высказаными П. І. Шафарикови:

Щобъ усѣ Славяне стали
Добрыми братами
И сынами сонця правды...

А тогдѣ

Миръ мирови подарують
И славу во-вѣки!

На пересторогу и науку

подае „Свобода" таку статью на тематъ упадку гр. Каз. Баденього:

Пбвтретя року доходить, якъ 150 рускихъ хлопбвъ, 25 мѣщанъ, 24 священникбвъ и 22 людей зъ свѣтскои интеліґенціи, разомъ 221 Русинбвъ зъ Галичины, поѣхали до Вѣдня, щобы пожалувати ся передъ цѣсаремъ на остатнй выборы до сойму. Президентомъ міністрбвъ бувъ тогды гр. Бадені и вбдъ него найббльше залежало, щобы тота депутація була припущена и ласкаво выслухана. Гр. Бадені робивъ противъ неи всьо, що мбгъ. Найперше зарядивъ, щобы не десять членбвъ депутації було припущеныхъ до авдіенціи, лише шесть. Дальше не згодивъ ся на таку промову до цѣсаря, яку уложила депутація, тблько казавъ ей змѣнити. Вбдтакъ не позволивъ, щобы цѣла депутація въ часѣ авдіенціи могла явити ся передъ цѣсарскій двбръ, але выславъ поліцію, котра членбвъ депутації не допускала та розганяла. Наговоривъ на депутацію повно брехнѣ, такъ що зъ его вины цѣсарь, у котрого вбнъ потрафивъ собѣ выробити велике довѣре, приймивъ ей неласкаво, робивъ ѣй докоры и вбдпустивъ коротко словами: будьте здоровй! Вбнъ не позволивъ такожь, щобы вѣденьскй Русины витали депутацію або прощали урочисто на двбрци. Наконець за его волею галицкй власти засуджували на кары грошевй тыхъ, що збирали складки на депутацію, и докучували всѣляко тымъ, що до неи належали.

Теперь, въ несповна пбвтретя року, той самъ гр. Бадені, переставши бути міністромъ а вертаючи зъ своеи подорожи зъ заграницѣ, хотѣвъ самъ дбстати авдіенцію у цѣсаря. Певне гадавъ знова пбддобрювати ся та назадъ до ласки прийти. Отже вбнъ удав ся зъ сею справою, якъ есть звычай, до надворнои канцелярии. Але тамъ ему заявили, що цѣсарь не жичить собѣ его приймити. Иде вбнъ вбдтакъ до теперѣшного президента міністрбвъ гр. Туна, и сего самого чоловѣка, котрого вбнъ, якъ бувъ въ повнотѣ своеи власти, усунувъ зъ посады намѣстника въ Чехахъ, просить та заходить ся, щобы вставивъ ся за нимъ, абы мбгъ бути допущеный до цѣсаря. Але гр. Тунъ вбдповѣдае, що тота справа до него не належить и що вбнъ нѣчого не може порадити. Тогды той, еще недавно такъ гордый та всемогучій чоловѣкъ звертае ся до нового намѣстника гр. Пініньского, щобы сей своимъ вплывомъ выєднавъ ему авдіенцію. Але и той заходъ бувъ даремный, а вбнъ зъ нѣчимъ — вернувъ ся до Буська.

Якъ-бы гр. Бадені бувъ трохи иншимъ чоловѣкомъ, то можна бы его навѣть жалувати по такъ великбмъ упадку. Кажуть, що вбнъ сильно розстроеный, що очи его мовь-бы затуманей. А такъ — то доля его може служити тблько новымъ доказомъ, що в справедливбсть божа на свѣтѣ и що чимъ высше хто стоить, тымъ ббльшій бувае его упадокъ. Исторія гр Баденього мусить додати намъ духа, скрѣпити нашу надѣю, що кривда мстить ся на тбмъ, хто ей допустивъ ся, а вкбнци таки правда переможе. Нехай же дрожать и лякаютъ ся наши томителѣ якъ и наши вбдступники та всякій хрунь, а щирй патріоты нехай, одушевленй надѣею, зъ подвбйною силою и охотою беруть ся до доброго дѣла народного!

НОВИНКИ.

— **Є. Е. Кардиналъ С. Сембратовичъ** вбзвавъ сеи пятницѣ лѣкарѣвъ до себе. Вбзваній лѣкарѣ припоручили ему положити ся до лбжка и черезъ кблька днѣвъ не занимити ся справами архидіецезіи.

— **Устнй испыты зрѣлости** въ семинаріяхъ учительскихъ вбдбудуть ся въ семинаріяхъ мужескихъ: въ Краковѣ 3 червня, въ Тарновѣ 1 червня, въ Ряшевѣ 2 червня, въ Тернополи 31 мая, въ Станиславовѣ 20 червня, въ Самборѣ 20 червня, у Львовѣ 1 липня; въ женьскихъ: въ Краковѣ 16 червня, у Львовѣ 17 червня, въ Перемышли 16 червня с. р.

— **Анкета въ справѣ касъ Райфайзена** вбдбула ся онодгы въ товариствѣ „кулокъ рбльничихъ" пбдъ проводомъ проф. Гломбиньского. По живбй дискусіи заявлено гадку, що касы Райфайзена дуже пожаданй для селянъ, а выдѣлъ краевый и рады повѣтовй повинній ширити ихъ поббчь касъ позичковыхъ.

— **Цѣкаве слѣдство.** Зъ Хшанова доносять, що въ наслѣдокъ звѣстного нашимъ читателямъ письма посла д-ра Даняляка, въ котрбмъ вбнъ розкрывъ мальверсаціи въ хшанбвскбмъ староствѣ зъ „перепустками" [котрй не выдае староство, але оденъ жидъ за добре „реб/-хемъ"], зарядило намѣстництво слѣдство и въ тбй цѣли выслало до Хшанова одного урядника. Урядникъ той замешкавъ на постеруику жандармерін и туда покликуе до переслухуваня свѣдкбвъ и урядникбвъ староства.

— **Выгода при плаченю податкбвъ.** Пбсля міністерского розпорядженя можна почавши вбдъ 1898 року платити всѣ належитости до уряду податкового [зъ выемкомъ належитостій мытовыхъ] черезъ почтову касу ощадности. Въ тбй цѣли мае кождый урядъ почтовый карты т. зв. „посвѣдченя заплаты", котрй буде за оплатою 5 кр. выдавати податникамъ. Карта подѣлена на три передѣлки, зъ котрыхъ двѣ першй мусить выповнити податникъ. Въ першбй передѣлцѣ треба выписати квоту, яку платить ся, числами и словами, а крбмъ того назву уряду податкового, котрому посылае ся грошь; въ другбй передѣлцѣ вписуе ся квоту вже лишь цифрами, вписуе ся имя и назвище податника, его занятє, мѣсце побуту и мешканя та податковый урядъ, для котрого призначена заплата. На вбдворотнбй сторонѣ тои другои передѣлки мусить точно выписати ся, що то за оплата, т. е. чи то податокъ и якій податокъ, чи належитбсть вбдъ перенесеня спадщины, чи вбдъ купна, чи н. пр. кара стемплева, а поббчь того мусить ся навести дату и число наказу або вбзваня платничого и взагалѣ урядового документу, на основѣ котрого платить ся належитбсть.

Дальша маніпуляція зъ картою належить вже до урядовъ. При плаченю перша передплата вдтинає ся и зъ потвердженемъ заплаты звертає ся почтовымъ урядомъ податниковн.

— Всѣ три владики руски оголосили зъ Епарх. Відомостяхъ ширше письмо на тематъ ювілею знесеня панщины, а кінчать его осьякъ:

„Щобы 50-тій роковины данои свободы и народного вдродженя вдправнувати одвѣтно важности тои подѣї, розпоряджуємо слѣдуюче:

1. Въ дни 3 (15) мая с. р. вдправлять Всч. оо. душпастырѣ торжественне богослуженє зъ всякою можливою величавостію.
2. По заамвонній молитвѣ мае ся вдправити умилительне прошенє (супликація) и благословенє св. Тайнами, а коли буде сприяти погода, мае ся вдбути також процесія около церкви зъ найсв. Тайнами.
3. По службѣ Божій належить выголосити многолѣтство Его Святости Папѣ Р. и Его Величеству Цѣсарю Францъ Іосифу I.
4. Зам'ѣсть проповѣди мае ся вдчитати народови се Наше архипастирске Посланіе.
5. Наколи-бы въ якій парохіи находили ся хресты поставленій на памятку данои свободы, або коли бы парохіяне новый такій хрестъ поставили, то мае вдбути ся похідъ процесійный до такого памяткового хреста по Вечерни, при співѣ побожныхъ пѣсень, а при хрестѣ вдспѣвати зъ Параклиса до Пр. Дѣвы: „*За всѣх молити ся Благая*“ и пр., и вдправити мале Водосвятіе, пѣсля обставинъ посвятити св. хрестъ, а потімъ покропити людей священою водою.
6. Наколи-бы въ якій мѣсцевости уряджувано вечерки, фестины и подобній торжества въ честь згаданыхъ ювілеѣвъ, то священикъ будуть дбати о то, щобы тіи обходы ювілейній выпадо поважно и безъ замѣту.
7. Понеже але въ тімъ роцѣ припадае тоже 50-лѣтный ювілей славного панованя Всемилостивѣйшого Цѣсаря нашого Францъ Іосифа I., о котрімъ въ своѣмъ часѣ особне Пастирске Посланіе выдане вдстане, то для увѣковѣченя сего ювілея, якъ також и 50-лѣтного ювілея данои свободы тревалымъ памятникомъ, котрый бы нашому народови принѣсъ хосенъ, поручаємо Всч. Духовеньству, щобы заняло ся збиранемъ складокъ, котрі пѣсля ухвалы Нашого комітету ювілейного мали бы для звеличеня тыхъ ювілеѣвъ ужити ся: 1) на утворенє фонда для выкупна грунтовъ селяньскихъ безъ провины задовженыхъ, 2) на запомогу для убогихъ громадъ на поставленє новыхъ Церквей, або старыхъ потребуючихъ перебудовы або направы, 3) на заснованє ремѣсничои Бурсы у Львовѣ, въ котрій бы руска молодѣжь посвящаюча ся науцѣ ремесла отримала пріютъ и була выхована въ дусѣ релігійно-моральнімъ и народнімъ. Зібраній складки, котрі на тую цѣль вдстануть ужиті, на яку дателѣ ихъ призначили, мають Всч. Душпастырѣ переслати до Митр. Консисторіи.

— Зъ „Народнои Торговлѣ“. На численній запытанія маємо честь сею дорогою подати до вѣдомости, що вино, котрого транспортъ мы на май заповѣли, а именно оба его роды: такъ по 50 (52, 54), якъ и по 40 (42, 44) вразъ зъ бочкою франко Львовъ-дворець, походить зъ такого жерела, що *зъ всякою певностію* може бути назване и поручене *яко вино богослужебне*. — Замовленя просимо присылати *конечно найдальше до 10. мая с. р.* — Дирекція.

— Польскій дневники вдъ кількохъ днѣвъ подають кандидатовъ до мандату посольского зъ округа Тернополь-Збаражь-Скалатъ. Досі вже навели: о. Миронович зъ Березовицѣ, Тад. Федорович зъ Клебановки, д ра Франка евентуально В. Будзиновского и д-ра Пляцида Дѣвиньского, професора львовскои політехніки. Хто дальше?

— Горячка еміграційна зъ застрашаючій способъ ширить ся въ повѣтѣ гусятинськімъ. Вѣ второкъ — якъ доносить одна часопись польска — выѣхало зъ того повѣта особнымъ поѣздомъ 300 роднихъ [майже тысячь особъ] до Бремы, а зъ-вдтамъ до Канады. Сумно!

— Незавидна доля христіяньскихъ робітниць у Львовѣ показуе ся зъ дать, зібраныхъ спеціяльною до сего покликаною анкетою. Найгірше плачений робітниць въ заведеняхъ переплетничихъ, де пѣсля 4-лѣтнои науки дістае робітница 3 зр. 50 кр. мѣсячно а мусить робити 12 годинъ дневно. Гафтярки заробляють по 60, 70 кр., рѣдко коли по 1 зр. дневно за 12-годинну працю. Робітницѣ въ кравецкихъ нарстатахъ дістають по 2 або 3 рокахъ науки 2 або 3 зр. мѣсячно, по 5 або 6 рокахъ науки 5 зр., а вправній въ тімъ фаху найбільше 16 зр. мѣсячно. Друкарскій накладницѣ дістають зъ-разу по 2 зр. мѣсячно, а опісля до 15 зр. При тімъ дійшло до вѣдомости згадкои анкеты, котра мае на цѣли положити конець выкористаню працѣ робітниць, що многій „принципалы“ дуже жестоко зъ ними обходять ся. Жаданя получшеня незавидноі долѣ робітниць кождый узнасть за справедливе.

— Публична соблазнь. Нашь умѣреный клімать, о котрімъ Нѣмцѣ кажуть: „Sechs Monat' Winter, sechs Monat' kalt“, не дозволяе ходити въ одязі Адама и Євы, але, хто якъ може, закрываєсь перувіяномъ, шовкомъ, камгарномъ або хотяй полотнянкою. Трохи вдмѣнный способъ „новои моды“ завѣвъ „ревный“ поліцайникъ въ мѣсточку Яновѣ коло Львова. Ото дня 26 с. м. вдпровадживавъ вонъ зъ асентерунковои салѣ въ Яновѣ до уряду громадского новобранця и вѣвъ его въ полудне рынкомъ середъ публики обохъ полівъ — такимъ „якъ его мати на свѣтъ привела“. Представитель мѣсцкои самоуправы сповнивъ такъ ревно свій обовязокъ, що навѣть не дозволивъ бѣдному рекрутови надягнути на себе сорочки. Сей фактъ выкликавъ въ цѣлімъ мѣстѣ загальне обурене бо-жь навѣть засудженыхъ на кару смерти ведуть на мѣсце лобне въ одѣню.

— Нанзенъ въ Петербурзѣ. Славный подорожникъ до північного бігуна Фрітіофъ Нанзенъ, обѣхавши зъ вдчитами о далекій полярній краині цѣлый цивілізованый свѣтъ, прибувъ онодгы зъ женою до Петербурга. На двірци зелізничімъ повитали его президентъ географічного товариства Семеновъ, амбасадоръ шведскій, консулъ шведскій и норвежскій та й многій ученій. По повитаню Семеновъ вручивъ Нанзенови жертвованый ему царемъ Миколаемъ II. ордеръ св. Станислава I. кляси. На вдчитъ его [въ мовѣ англійскій] прибули великій князь и ученій. Царь принявъ славного подорожника на окремій авдіенціи.

— Змова противъ горѣвки. Въ першій день Великодня мешканцѣ робітники Гельзінфорсу, столицѣ Фінляндіи, зібрались на вѣче, щобы ухвалити стрейкъ противъ — горѣвки. До аґітациі належать професоры и пасторы [Філяндцѣ — протестанты], а на чолѣ цѣлого руху стоить одинъ швець гельзінфорскій. Бесѣдники переконували вѣчевикбвъ, що тутъ ходить не лишь о здоровле и ощадность, хотяй одно и друге много значить, але горѣвка и шинкарь стають ся панами убогои верстви, поневѣряють ею, вызискують, ошукують и т. и., а загальна тверезість подносить добробытъ въ краю. Здало бы ся и у насъ завести такій стрейкъ якъ въ Гельзінфорсѣ.

— Дрібній вѣсти. — Почестне горожаньство надала рада мѣста Турки п. Северинови Брисевичеви, довголѣтному бурмістрови и вдъ 30 лѣтъ почтареви въ Турцѣ. — Село Гвоздець старый купивъ на ліцитациі д-ръ Грабовичъ зъ Ярослава за 197.000 зр. Въ Жовквѣ повѣсивъ ся въ лѣсѣ на Гараю воякъ 4-ого полку пѣхоты Станиславъ Войцицкій; причиною самоубійства було, якъ доносять, переслѣдуване якого той воякъ зазнававъ вдъ одного изъ старшины. — Концесіи на двѣ новій аптики у Львовѣ дістали: Мечиславъ Дунинъ-Вонсовичъ, львовскій хемикъ мѣскій, и Кароль Пилявскій зъ Камінки Струмиловои. — Міністерство вдйны заборонило всѣмъ вдйсковымъ належати до клюбовъ або товариствъ циклістовъ. — Въ Выборзѣ [въ Фінляндіи] згорѣли великій варстаты корабельній; чотири паровій кораблѣ узали жертвою полом'ени. — Въ Соколовцѣ коло Ожидова арештувавъ жандармъ Пясецкій зъ Красного 17-лѣтного жидка Ханма Галичера, котрый въ Ожидовѣ на стаціи зелізничій укравъ вдчасъ перестанку одній жидовочцѣ золотый годинникъ; Ханмъ бувъ уже караный за подобній „вдѣлки“ и здаеть ся належавъ до банды Орія, котра оперувала на тімъ шляху.

Надісланє.

При шкірныхъ висыпкахъ и нечистотѣ шкіры дешево и найскорше осягае ся цѣль курацією медичными и гігієнічными мылами Берґера, котрій вдъ 30 лѣтъ тѣшать ся свѣтовою славою. Чистість шкіры сильно причиняе ся до здоровля чоловѣка. Выберѣть зъ найновшого анонсу мыло Берґера, котре Вамъ выдае ся вдповѣднымъ, и уживайте его при мытю и купели, а очистите шкіру основно и зробите ей гарнѣйшою скорше, якъ дорогими французскими кремами на шкіру. 149

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

О. Антоній Чайковскій, приходникъ въ Бобрцѣ, лѣського деканата перемыскои епархіи, упоконивъ ся дня 27 н. ст. цвѣтня въ 37 році жита а въ 8-імъ священьства. В. в. п.!

Василь Решетеловичь, народный учитель въ Куниню пов. жовквеского, упоконивъ ся дня 24 н. ст. цвѣтня въ 44 році жита. В. в. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 30. цвѣтня. Wiener. Ztg. оголошуе оповѣщене міністерства скарбу, що вдъ 15. цвѣтня с. р. жупа въ Калуши уповажнена в выдавати меленый каннітъ по 70 кр. за метр. сотнаръ.

Зъ Вашинґтону доносять, що Мекъ Кінлі мае у Вѣдни заложити протестъ противъ прихильного до Испаніи поведеня Австріи.

Загребъ 30. цвѣтня. Зъ 11 засудженыхъ на смерть за убійство урядниковъ въ Свиницаку помилувано вісьмохъ. Кара смерти на останныхъ трехъ мае бути сегодня выконана.

Прага 30. цвѣтня. Пенсіонованый полковникъ Пралька, котрый тутъ померъ, записавъ 50.000 зр. ческій женьскій гімназіи товариства „Мінерва“, 10.000 зр. „Matiey Školskiej“, 12.500 зр. иншимъ ческимъ товариствамъ.

Царгородъ 30. цвѣтня. До Петербурга поѣхавъ Джевадъ бей повѣдомити россійске правительство, що султанъ готовъ пристати на кандидатуру кн. Юрія на губернатора Креты, але за те жадае запоруки ненарушимости границь Туреччины въ Малій Азіи.

Лондонъ 30. цвѣтня. Припускають тутки, що нинѣ або завтра Американцѣ ударять на Матанцасъ сильно зъ повстанцями. Заразомъ будуть острѣлювати Гавану, щобы увагу Испанцівъ вдвернути вдъ Матанцасу. Коли бы вмъ повело ся здобути сю мѣсцевість, то укріплять ею, щобы мати тамъ підставу дальшихъ операцій на Кубѣ.

Зъ Кейвесту доносять сюды, що американьскій контрадміралъ дістався вкбнци вдъ Мекъ Кінлія дозволъ бомбардувати кубаньскій пристани; увіряе вонъ, що за пів годины знищить гаваньскій форты.

Римъ 30. цвѣтня. Наспѣла сюды вѣсть, що испаньска ескадра вырушила на широке море въ напрямѣ до Америки. Командантъ ескадры ажь на мори розпечатае приказы що-до своеи задачѣ.

Мадритъ 30. цвѣтня. Въ палатѣ послівъ міністеръ вдйны здававъ справу зъ дотепершныхъ военныхъ кроквѣ на Кубѣ и сказавъ, що американьска ескадра дала 60 выстрѣлівъ до фортівъ въ Матанцасѣ, але не зробила жаднои шкоды; противно выстрѣлами зъ форту ушкоджено одинъ корабель американьскій. Рівночасно ударили на Матанцасъ також и повстанцѣ, але ихъ побито. Міністеръ заграничныхъ справъ упевнявъ, що телеґрафічна комунікація зъ Антилями не буде перервана.

Капітаны кораблѣвъ товариства „Compania Transatlantica“ заявили, що помимо блокады будуть правильно перевозити почту мѣжь Испаніею а Кубою.

Губернаторъ филипиньскихъ островівъ доносить, що испаньска канонѣрка зловила американьску фрегату и привела ея до пристани.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львовска Дирекція ц. к. зелізниць державныхъ оповіщуе:

Вдъ 1 мая 1898 можна надавати дрібній посылки въ слѣдуючихъ стаціяхъ взглядно перестанкахъ не отвореныхъ для загального руху товарового, а именно въ: Глубочку великімъ, Плуговѣ, Княжімъ, Скварявѣ, Зимній водѣ-Рудно, Хоросници, Конюховѣ и Зеленій пів слѣдуючими услівами: Надаване дрібныхъ посылокъ обмежене есть на рухъ льокальный. Вага поодинокихъ штукъ не може перевысшати 50 клґр, а вага посылки складаючои ся зъ більше штукъ 100 клґр. Перетворы выбуховій, предметы, котрыхъ перевізъ тілько услівно дозволеный, и предметы о дуже великімъ обемѣ суть выключеній. Ц. к Дирекція держ. зелізниць може крімъ высше згаданыхъ предметовъ вылучити ще й иншій товары, котрыхъ заладоване було бы сполучене зъ трудностями або вымагало бы особливои обачности. Дрібній посылки можна надавати въ кождімъ напрямѣ разъ на день до визначеного на се поѣзду. Належитости перевозовій за посылки наданій на всѣхъ высше наведеныхъ стаціяхъ и перестанкахъ обчисляе ся після віддаленя вдъ дотичныхъ стацій взглядно перестанківъ. Ближій услівя поданій въ дотычныхъ оповѣщеняхъ. Ц. к. Дирекція держ. зелізниць застерѣгае собѣ, въ мѣру збраныхъ досвѣдівъ що-до фреквенціи товарівъ, якъ и що-до стану доѣздівъ — внести повысше заряджене на всѣхъ або тілько на поодинокихъ стаціяхъ взглядно перестанкахъ за попереднымъ 14-дневымъ оповѣщенемъ.

Американьскій циркъ

Львовъ ул. Шпитальна ч. 3.

I. ВЫСТУПЪ

двохъ Панівъ и одной Панѣ зъ Парижа.

Три музикальній фантазіи.

На торжество 1 Мая вдбуде ся

Надзвычайне представленє

всѣхъ силъ Артистівъ и Артистокъ.

Музика війскова 80 полку.

Початокъ о годин. 8 вечеромъ.

О численій вдвѣдины управляе Дирекція. 178 2—2

ДО

ласкавои уваги!

При закупнѣ належить жадати выразно правно хороненый пів числомъ 50 703 хрестъ Вольты, котре то число е и на хрестѣ вытиснене и на кождій обвертцѣ умѣщене, бо тілько такій хрестъ е правдивый хрестъ Вольты. Все иншe рѣшучо вдкидайте!

Електрично-подвійный

ХРЕСТЪ-ВОЛЬТЫ

Всѣмъ людямъ дуже порадити, все носити ново улѣпшеный

Подвійный хрестъ Вольты

зъ новосконструованымъ приміщованемъ; вонъ змѣцнює нервы, вдновляе кровь и е признаный въ цѣлімъ свѣтѣ яко незрівнане средство.

Правдивый, ново улѣпшеный, пів числомъ 50.703 правно хороненый Хрестъ Вольты, який тілько у мене можна дістати е електричнымъ стовпомъ въ обсягу нождого. 173 3—2

Численій похвальній письма и признанє.

Цѣна за штуку зр. 1.8г.

При пересылцѣ 2 зр. — franco. За послѣплатою 20 кр. більше. Для не-католикбвъ пересылаю вдъ ч. 50,704 правно охороненый Вольты пів мѣсяць изъ звіздою за рівну цѣну.

Высылка правдивыхъ спеціальностій Вольты тілько черезъ

F. Rabinowicz

Wien I. Wallfischgasse 4.

ПИЛОЧКИ, ножицѣ и ножѣ огородничій, лопаты, граблѣ, мотики, щітки дротяній до чищеня деревъ поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелізна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 955

Поважане Паньство!

Удержуючи передъ кількома роками робітню и складъ обуви, тішивъ ся я все повнымъ довіремъ Ласкавыхъ моихъ Р. Т. Вдбиратель въ.

Теперь вдкрывъ я знова

РОБІТНЮ И СКЛАДЪ ОБУВИ

мужескои, жіночои и для дѣтей.

Отже осьмѣляю ся пригадатись Поважаному Паньству, якъ и Всечестному Духовеньству и прошу отсимъ уклінно о ласкавій Ихъ взгляды.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Маріянъ Кароль Хенціньскій

при улиці Городецкій ч. 38 [побічь стаціи кінного трамваю] у Львовѣ.

Зъ провінціи выстатчить на мѣру одинъ зужитый черевикъ. 584 15—24

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII. Feldgasse 10.

Оріґінальный англійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглублено шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглублено шлюфована зр. 1.50 а ½ вглублено шлюфований зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся гроші. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ *за одного дня*:

Прошу прислати ще 5 opir. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куповичъ 23/10 1897 Людвикъ Загрядникъ пароходъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрій. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малиновъ 23/10 97. Теофилъ Глушкевичъ пароходъ. 54 12—?

Подобно пишуть Всч. Отцѣ:

22/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

23/10 97 І. Юрчакевичъ, пароходъ Святковои.

23/10 1897 О. Поляньскій, пароходъ Юровець.

23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, пароходъ Ладичина и много иншихъ о собѣ зъ рівныхъ кругівъ.

Заведене ц. и к. надворного фотоґрафа

ГЕННЕРА, при ул. Академічній 18

отворене що-дня вдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 28—52

Зміна льокалю.

Найдешевшій склядъ товарівъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

вдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкій ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великімъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроена електричныхъ дзвінковъ. — Замовленя въ провінціи вдворотко. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПЕ

въ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. домъ власный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкаій легки	12 „
Фляки	12 „
Ножка теляча зъ хріномъ	10 „
Ковбаска зъ хріномъ	5 „
Кавіоръ	15 „
Обідъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренійшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пивo по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитківъ заосмотрена кухня.

79 105—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ

Перепона въ травленю

катаръ жолудка, діспепсія, бракъ апетиту, згага и т. д. якъ також

Катары вдддыховыхъ органовъ,

харкотане, кашель, хрыпка суть недугами, въ котрыхъ

найчистѣйша алькалічна ВОДА щавова

уживае я після высказівъ медициньскихъ повагъ въ особливымъ успѣхомъ. (III.)

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власній выробы

продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна

въ своѣй ново устроеній торговли

у Львовѣ при ул. Кілинського ч. 2

Замовленя зъ провінціи просимо надсилати до Коросна.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентівъ анѣ потягниховъ не высылаемо. 77 58—52

ФАБРИКА КАПЕЛЮХОВЪ

вдъ фірмою

Антонъ Кафка

передше [А. Кожелюжекъ]

у Львовѣ улиця Галицка ч. 4. [побічь катедры]

поручае капелюхи и цилиндры власного выробу въ найможнѣйшихъ барвахъ и фасонахъ по найдешевшихъ цѣнахъ. Капелюхи и цилиндры зъ фабрики P. C. Habig у Вѣдни. Капелюхи въ найбізнородиѣйшихъ барвахъ по 5 зр., а цилиндры цѣнкомъ легкій по 9 зр. Капелюхи „Loden“ въ фабрики А. Шіхлера въ Грацу, а також Chapeau-Claque атласовій по 5, 7 и 8 зр. Держать також великій выборъ соломяныхъ капелюхівъ. 124 6—8

Пѣвець церковный

молодець 20-лѣтный укінчивши курсъ дяківскій въ Станиславовѣ, пошукуе мѣсця. Посѣдае добрый голосъ и умѣе вести дирігентуру хору. Адреса: Стефанъ Гарасимовичъ въ Глушковѣ, п. Городенка.

179 2—3

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Горѣвка француска зъ сѫлью,

загально знане средство домове у всѣхъ долеглівостихъ ревматичныхъ, болю головы, зубѫвъ и т. п., уживане такъ зовнѣшно якъ и внутрѣшно.
Цѣна фляшки оплъомбованон 75 кр., пѫвъ фляшки 45 кр. 22

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѫдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 164—?

ЗАКЛАДЪ дентистично-технічный
Б. БЕРҐЕРА
Львѫвъ, ул. Короля Людвика ч. 5.
выконує
штучнѣ зубы и щоки пѫсля найновѣйшои системы американьскои тревало и дешево.
45 12—50

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львѫвъ ул. Галицка ч. 12.

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВѪВСКЕ
Photo-Plasticon
Подорожь доокола свѣта.
Вѫдъ 1/8 до 8/8 е до побаченя:
Гельґоляндъ и Гамбурґъ.
Вступъ 10 кр. 278 1—1

Найделікатнѣйшій ріленічний
ПАРИСКІЙ ТОВАРЫ ҐУМОВІЙ
поручає для санітарныхъ и хірурґічныхъ цѣлей истнуюча вѫдъ 1866 р. фабрика ґумовыхъ товарѫвъ
J. N. Schmeidler
ц. и к. достаґ. вець надворный 311 31—?
ВѢДЕНЬ, VII., Stiftgasse Nr. 19.
Цѣнникы gratis. Розсылка довѣрочно.

Голляндско-Американьска лінія
вносины пароходами разъ абo два на тыждень
зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**
Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, V. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пѫсля довжины и величины пароходу якъ и пѫсля скорости и слѣдованя пароходу.

Вѫдъ року 1868
БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ
МЫЛО СМОЛЯНЕ
выпробоване на клініцахъ и многими практичными лѣкарями уживане ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожь и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пѫвостровѣ Балканьскѫмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкѫрнй, особливо протиґ
Выкидѫвъ шкѫрныхъ рѫзного рода
зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣдане Бергерового мыла смоляного яко ріленічного средства до усуненя порплѣвъ, до чищеня и десинфекціи шкѫры есть рѫвножь загально признане.
Бергера мыло смоляне мае 40% смолы деревнои и рѫзнить ся значно вѫдъ всѣхъ иншихъ родѫвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охорены передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на пѫбчь помѣщеный знакъ охоронный.
Въ упертыхъ недуґахъ шкѫрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно
Бергера лѣчничого мыла смолянo сѣрчаного.
Яко лагѫднѣйше мыло смоляне до усуненя всякои **нечистоты шкѫры**
на выкиды шкѫрнй и на головѣ у дѣтей, такожь яко незрѫвнане мыло до мыти и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обѫймаюче 35% ґліцерины и пахуче
Бергера ґліцеринове мыло смоляне.
Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ припысомъ уживания.
Зъ иншихъ родѫвъ мыла Бергера поручає ся слѣдуючи заслугуючи на увагу: **Мыло бензоеве** для нѣжности шкѫры; **мыло бораксове** противъ прищѣвъ; **мыло карболеве** до выгладжена шкѫры и знакѫвъ по вѫспѣ и яко мыло десинфекційне; Бергера **мыло до купели** въ смерековыхъ шпильокъ и таке-жь **мыло тоалетове, Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); мыло ихтіолеве** на червоность лица; **мыло вегнянкове** дуже успѣшне; **мыло таннинове** противъ пѫтѣ пѫтъ и выпаданя волоса; **мыло до зубѫвъ**, найлѣпше средство чищена зубѫвъ. Що-до иншихъ родѫвъ мыла Бергера звертаемо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Бергера, бо истнують наслѣдованя безъ успѣху.
Мѣста продажи для Львова въ аптицѣхъ пп.: І. Байзера, Ґ. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Куляка и А. Ранапорта. Дальше въ аптицѣхъ въ *Бродахъ* Крізого, Линдберґа; въ *Борщовѣ* Ал. Пѣотровского; въ *Бережанахъ* А. Дуретта, Л. Нагліка; въ *Березовѣ* Галякаса, Ербена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобычи* А. Книжкиновского, І. Тобіяшека; въ *Ярославѣ* І. Анґермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камянцу* Пиленского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптицѣхъ; въ *Ряшевѣ* Карпиньского, Прона; въ *Скольмѣ* Лѣховского; въ *Самборѣ* І. Адьсевича и Ґердлички наслѣдникѫвъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптицѣхъ; дальше въ аптицѣхъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптицѣхъ бѫльшихъ мѣстъ Галичины. 104 8—24

РОБѪТНЯ
церковныхъ выробѫвъ зъ дерева
при улици Сикстускѫй ч. 29 у Львовѣ
поручає ся до выконаня иконостасѫвъ, престолѫвъ, кивотѫвъ, проповѣдниць, сповѣдниць, дарохранительниць и взагалѣ всѣхъ внутрѣшныхъ уряджень зъ добърного матеріялу, зѫ смакомъ по можливо умѣреныхъ цѣнахъ.
Покликуючись на выконуваній того рода працѣ въ церквахъ: въ Лазахъ, Маркополи, Сколѣмъ, Снятинѣ, Старомѣщинѣ, Заднишѣщѣ и въ многихъ иншихъ, надѣю ся, що Всечестне Священьство ласкаво пѫдопре мою робѫтню
180 1—8 **ст. ЩУПЛАКЕВИЧЬ**

ВІНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ
у Львовѣ улиця Коперника число 2
припоручає
Найновѣйшій и найлучшій Молитвословъ для христіянъ грекѫ-катол. обряду „СВЯТАЯ СВЯТЫМЪ“. Одобреный вѫнъ Львѫвскою Консисторіею и мѣстить въ собѣ въ найпрактичнѣйшій способѫ зѫбраній моленя для ужитку такъ церковного якъ и домашного.
Цѣны дуже приступнѣ: въ добрѫй оправѣ по 85 кр., 1 зр., 1·20, 1·40 зр. до 3·50 зр.
При закупнѣ въ бѫльшѫй скѫлькости 20% рабату.
Вінкентій Кучабиньскій
у Львовѣ, улиця Коперника 2. 339 20—7

Кароль ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѫльникъ фірмы
К. Ґостиньскій и І. Альсъ
у Львовѣ, пл. Галицка ч. 3 (Телефонъ ц-ръ 537).
яко единe Выс. ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПСТВО ПѪВНѪЧНО-НѢМЕЦК. ЛЛЬОЙДА
въ Бремѣ — продае карты корабельнѣ выѣзджаючимъ въ краѣ заморскѣ и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.
Експедиція подорожныхъ и пакункѫвъ 3—5 разъ мѣсячно до Америки пѫвнѪчнои, Арґентины, Бразиліи, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 167 3—3

ЦУКОРИНЪ № 9 и 20
въ табличкахъ-порціяхъ 139
посѣдае такъ велику силу солодкости, що за
1 крейцарь 6 чашокъ кавы
можна засолодити. Позаякъ продають ся также менше вартѣ табличкы, то треба жадати выразно: „Цукоринъ“ въ табличкахъ Гейдена“ [„Zuckerin Heyden“ — Tabletten].
Двсюди можна въ торговляхъ товарѫвъ мѣшаныхъ.
Склады роздае J. WEISS, Wien VI., Esterhazy-gasse 12.

D. R.-G. M. 86614. Ц. к. австр.-уогор. патент.

Нова мужескѫсть,
Нова рухливѫсть и свѣжѫсть,
Нове довѣре до себе,
Нова память,
Нова способѫность до працѣ,
Нове вдоводене
дае слабымъ мужчинамъ електрика. Той оживотворяючій елементъ вводить ся въ тѣло въ дуже деткій и научный способѫ, чудною тѣлесною батеріею д-ра Сандена въ формѣ пояса. Пацієнтѫвъ лѣчить она пѫдчасъ сну.
Д-ра Сандена
Електричный поясъ
лѣчить
цѣлкомъ певно
ревматичне западеня наставѫвъ, ревматичнй болѣ всѣхъ членѫвъ, нервозность, безсонницю, бракъ апетиту, инфлюенцу и морфінізмъ невральґію, истеричнй напады, блѣдницю, параліжъ, недуги хребетного мозку, судороги, битя серця, напливъ крови до головы и ей завороты, ипохондрію, астму, шумъ въ ухахъ, зимнй руки и ноги, нѪчнй поты, шкѫрнй хоробы, вонючій вѫддыхъ, кольки, бѫль зубѫвъ, жѣночй слабости
Де нѣчо вже не помогло, пробуйте
Д-ра Сандена
електричного пояса
всѣ ослабленй мужчины, жѣнки и дѣти повинни носити електричный поясъ д-ра Сандена. 159 1—1
Цѣна за штуку тѫлько 5 зр. вѫльше вѫдъ цла и порта за зъ-горы приседанй грошъ, за послѣплатою о 80 кр. бѫльше; замовляючій не може проте понести жадныхъ додатковыхъ коштѫвъ. Розсылка ся дискретно. — Дѫстати можна лишь у:
F. Epstein,
Dresden — A, Zöllnerstr. 35

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинѫвъ
Цѣна 1 ор.
Дѫстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Охоронна марка: ЯКОРЪ.
LINIMENT. CAPSICI COMP.
въ аптицѣ РІХТЕРА въ Празѣ,
признане за знамените, утихомирюче бѫль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптицѣхъ.
Просимо жадати того 355 30—39
загально любимого средства домового
все лишь въ орігінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ орігінальный.
Ріхтера аптика пѫдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

ZACHERLIN
дѣлае на причудъ! Убиває всякій рѫдъ комахъ
зъ просто зачудовуючою силою и вынищуе всяку хробачню скоро и певно такъ, що зъ неи и слѣду не лишае ся. Длятого славлять его и допытують за нимъ мілѪны людей.
Пѫзнати его можна по: 1. запечатанѫй фляшцѣ, 2. по имени **„Zacherl“.**
Склады е всюды тамъ, де вывѣшенѣ плякаты **„Zacherlin“.**
84 3—8

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купуе и продае
всякѣ паперы цѣнннѣ
И МОНЕТЫ
по найдешевшѫмъ курсѣ деннѫмъ не числячи нѣякои провізіи.
Контора вымѣны и вѫддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѫмъ.
374 [2]

Выдавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарни Института Ставропігійского, пѫдъ зарядомъ Іоанна Громяка.

Ч. 86. Львовъ, Понедѣлокъ 20 Цвѣтня (2 Мая) 1898 Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; P. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбст за инсераты цлатий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чвертъ року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламація неопечатаий вѣльний вѣдъ порта.

Поединоке чисто коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычкий приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланс“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший донесенія приватий числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

До ситуації.

Міністеріальный Fremdenblatt доносить, що зъ уваги на сесію спѣльныхъ делегацій, котра начне ся въ Будапештѣ, рада державна перерве свои наради въ пятницю д. 6. с. м. або въ суботу, а въ червни по сесіи делегацій зберe ся на ново. Выходить зъ сего, що гр. Тунъ таки надѣе ся ще позитивних праць парламенту.

Якъ намъ пишуть зъ Вѣдня, президентъ д-ръ Фухсъ казавъ одному нашому послови, що радъ бы при замкненю засѣдания дня 7 с. м. зараз вызначити слѣдуюче засѣданє десь на 2-ого н. ст. червня.

Въ языковій справѣ подае тутешне Słowo polskie допись зъ Вѣдня, котра хоть не приносить для насъ жадной новины, все-жь таки замѣтна тымъ, що вѣдкрывае тѣ обавы и сумнѣвы, зъ якими мабуть боре ся теперь коло польске, коли за починомъ парламентарной опозиціи и при очевиднѣй помочи правительства рада державна мае на правду забрати ся до такъ болючои для Полякѣвъ операціи, якою є полагодженє языковои справы, котру они въ Галичинѣ радѣ бы уважати за порѣшену давно. Вѣденьскій допысувателъ каже межь иншимъ, що мимо опозиціи деякихъ групъ нѣмецкихъ до выбору языковои комісіи прийде майже на певно, очевидно, коли правиця чи то ей сторонництва не знѣвечать и тои дрѣбки надѣи на порозумѣнє, яку позволяе мати заява гр. Туна. „Але вѣдъ выбору языковои комісіи до якого-небудь меритор.ичного порозумѣня дорога ще дуже далека. Рѣчь певна, що въ языковій справѣ мѣстить ся повно небезпеченьствъ; ревізія справдѣшного стану, стану національного посѣданя, де небудь она наступить, выкликуе зараз и деинде бажаня оправданѣ чи неоправданѣ, фальшивѣ апетиты. Не дивота, що приступаемо до сеи задачѣ не безъ обавы. Спѣрну справу треба доконче обмежити на краѣ и народы, о котрѣ ходить, и головну компетенцію забезпечити соймовъ. Але коло польске, вѣдкидаючи шаблонъ и яке небудь ніveляційне централістичне становиско, застерѣгаючи для сойму, що до него належить, знае досконало, що край дѣставъ свои національнѣ набутки цѣсарскимъ розпорядженемъ, що для иншого краю можна языкову справу полагодити иншою дорогою, отже що коло польске зъ нѣякои причины не може перешкаджати угодовымъ заходамъ. Одно є певне, що безъ полагоды чеcко-нѣмецкого спору языкового, котра є лише можлива черезъ ще дальшу змѣну баденѣвскихъ розпоряжень, поворотъ до нормалного стану въ державѣ безусловно неможливый. А вѣдъ року поучивъ вже досвѣдъ, що чимъ довше зволікае ся, тымъ дорожше опѣля треба платити.“

Короткій змыслъ цѣлои допысе є: языкову справу треба полагодити чимъ скорѣйше, але обмежитись при тѣмъ лише на чеcкій край, а заразомъ добре въ рукахъ тримати привілеѣ, наданѣ Полякамъ цѣсарскимъ розпорядженемъ, та заразомъ не допустити, щобы рада державна мѣшала ся въ права польского сойму.

Насуваесь тутъ на гадку те, о чѣмъ згадуе такожь и N. fr. Presse, обговорюючи выгляды надѣѣ гр. Туна на языкову комісію. Передовсѣмъ — каже той дневникъ — годѣ припускати, щобы передъ сесіею спѣльныхъ делегацій могло прийти до выбору комісіи. Адже-жь зъ семохъ внескодавцѣвъ промавляло доперва чотирохъ, а ще надъ 60 бесѣдниковъ є записаныхъ до слова. До того и Чехи запонѣдають окремо довжезну дебату надъ тымъ, о сколько они взагалѣ можуть згодити ся на компетенцію рады державнои въ сѣй справѣ. А и Поляки не погодили ся ще зъ своими сумнѣвами що-до компетенціи и погодять ся мабуть зъ ними хиба тогдѣ, коли бы гр. Тунъ рѣшивъ ся свою програму въ сѣй справѣ троха обмежити и бодай — Галичину зъ нея вылучити.

Оттакъ то мабуть и заносить ся на те, що всюда будуть розпорядженя внесенѣ а заступленѣ законами, лише въ Галичинѣ выняткова остануть въ силѣ шляхотскѣ привілеѣ.

А не дѣждали бы!

Правительство, котре бы до того допустило, було бы хиба попихайломъ польскихъ станьчиковъ, неспособнымъ зрозумѣти, яку тымъ шкоду нанесло бы оно интересови австрійскои держави. Въ такѣмъ выпадку за короткій часъ настало бы нове выданє квестіи чеcко-нѣмецкои — спѣръ руско-польскій — зъ рѣвною силою и грозою.

Справы парляментарнѣ.

Въ справѣ доповняючихъ выборѣвъ внесли послы-людовцѣ [Бойко, Кремпа Вѣнковскій] слѣдуючу интерпеляцію до міністра справъ внутрѣшныхъ:

„Пѣсля 18 §. основныхъ законовъ въ справѣ заступництва въ радѣ державнѣй и 4 § закона зъ 12 мая 1873 — новый выбѣръ мае бути сейчасъ [sofort] розписаный, якъ лише членъ рады державнои умре, або зложить мандатъ, або зъ иншихъ якихъ причинъ перестане бути посломъ.

Тымчасомъ въ Галичинѣ не придержують сего права. Звычайно минае кѣлька мѣсяцѣвъ, заки выборцѣ дѣждуть ся розписаня новыхъ выборѣвъ. Були навѣт такій случаѣ, що на мѣсце покѣйного Бляжка выборѣвъ не розписано два роки! Въ наслѣдокъ того непошановання законовъ Галичина рѣдко коли мае въ радѣ державнѣй повну репрезентацію. Сего не можна уважати за користный для Галичины станъ. Коли зважимо, що таке поступованє правительства примѣнае ся лишь до Галичины, насуваесь оправдане пѣдозрѣнє, що австрійске правительство — чи Поляки въ нѣмъ засѣдають, чи Нѣмцѣ — трактуе Галичину якъ послѣдный край.

Въ сѣй якъ-разъ хвили заходить подѣбный выпадокъ неправного поступованя зъ стороны правительства. Послы гр. Гуго, Керманъ и Гінтерґруберъ зложили свои мандаты по замкненю XIII сесіи рады державнои, а вже до марта переведено на нихъ мѣсце доповняючѣ выборы. Теперѣшный міністеръ фінансовъ зложивъ мандатъ въ мартѣ с. р., а 20-ого цвѣтня вѣдбувъ ся доповняючій выборъ.

Въ Галичинѣ инакше! Мандатъ по пок. Городискѣмъ опорожненый вже бѣльше якъ два мѣсяцѣ, а по смерти Высоцкого минае вже два мѣсяцѣ, по гр. Пінінськѣмъ опорожненый мандатъ близько мѣсяць, а мимо того до сеи поры на два послѣдни опорожненѣ мандаты выборѣвъ навѣть ще не розписано.

Коли зважимо, що тою проволокою зъ розписанемъ выборѣвъ основно укорочуесь и вадушуе ся загарантоване выборцямъ право заступництва въ радѣ державнѣй; коли зважимо, що таке особливе трактоване Галичины родить огѣрченє и недовѣря въ безсторонность ц. к. правительства, — запытуемо Ексцеленцію міністра справъ внутрѣшныхъ: Чимъ оправдае вонъ тую проволоку зъ розписанемъ доповняючихъ выборѣвъ въ Галичинѣ и чи маемо надѣятись, що міністеръ справъ внутрѣшныхъ якъ найскорше зарадить такому безправному поступованю?“

Длячого не розписують ся доповняючѣ выборы въ Галичинѣ, то не есть для насъ, Галичанъ, нѣякою тайною. Польскій центральный комітетъ выборчій мусить мати часъ на вышукане кандидата зъ грѣшми, а власти, правительственнѣ и автономічнѣ мусять „пѣдготовити грунтъ“ пѣдъ выборъ дотычного кандидата комітету центрального..

Звѣстнѣ-жь прецѣнь на цѣлый цивілізованый свѣтъ — „галицкѣ выборы“.

Вѣдъ управляючои Рады політичного товариства „Селяньска Рада“ въ Камѣнцѣ струмиловѣй

дѣстали мы слѣдуюче письмо зъ просьбою о помѣщенє.

На письмо п. Ал. Барвѣньского пѣдъ заголовкомъ „Въ оборонѣ чести — вѣдкрыте письмо до Хв. товариства Селяньска Рада въ Каменцѣ струм.“ рѣшила управляюча Рада нашого товариства вѣдповѣсти якъ слѣдуе:

Єсли-бы Вы, п. Барвѣньскій, були услухали голосу нашого першого загального збору и зложили посольскій мандатъ, тымъ вдоволили бы-сте були жаданю нашому и цѣлого рускаго загалу та не потребували бы-сте письмомъ боронити Вашои чести, бо зложенемъ мандату посольского она була бы найлѣпше обороненою. Але не о оборону чести Вамъ шло; найбѣльшу часть вѣдкрытого письма выповнили-сте реэстромъ Вашихъ мнимыхъ заслугъ для добра рускаго народу и о розголосъ тыхъ заслугъ межи селянами нашого повѣту Вамъ ходило, певно зъ тѣй мысли, що знайдуть ся легковѣрнѣ, що дадуть послухъ Вашѣй нескладнѣй самохвальбѣ.

Що весь загалъ рускій осуджуе Вашѣ політичнѣ поступки, — що загальный зборъ нашого політичного товариства рѣшивъ на внесенє о. Ст. Петрушевича однодушно вѣзвати Васъ до зложеня мандату посольского, — се пѣсля Вашого письма стало ся для того, що всѣ хибно познакомленѣ зъ Вашою дѣяльностію, бо черпають про ню вѣсти зъ каламутныхъ жерелъ часописей Дѣло, Галичанинъ, Свобода, Русское Слово. Вѣримо Вамъ, п. А. Барвѣньскій, що єли-бы насъ замкнули въ чотири стѣны, отъ такъ якъ то замыкали въ часѣ Вашого выбору на посла людей нашого выборчого округа, и давали намъ до читаня Руслана, Народну Часопись и всякѣ Czas-ы и Dziennik-и, — тогдѣ мы певно о Вашѣй дѣяльности инакше бы судили. Але не вѣдсылайте насъ заглядати въ протоколы засѣдань сойму та рады державнои и тамъ за Васъ довѣдувати ся, бо власне зъ нихъ, а не зъ каламутныхъ жерелъ рускихъ часописей, мы довѣдаемо ся про неодну сумну подѣю въ Вашои дѣяльности. А отъ хочь-бы взяти по-

Aussi brebis.

Зъ Калмана Міксата переклавъ Угорчукъ.

(Докончень.)

Розумѣе ся, хлопцямъ не вѣльно було знати, що Кароліна — Угорка; се було бы зовсѣмъ пѣдкопало у нихъ ей высшость. Що она умѣе по мадярски, не добачали въ тѣмъ нѣчого пѣдозрѣного. Мадярскому хлопцеви здаетъ ся рѣчію зовсѣмъ природною, що по мадярски умѣе навѣть червоношкѣрый Индіянинъ. Бо хочь и якъ мы, батьки, хвалимо своихъ сыновъ, то ихъ льогіка, аргументація и замѣтки стоять на дуже низькѣмъ ровени. Нема ще двохъ роковъ, якъ я остерѣгъ Войтка, коли вѣнъ станувъ на краю постелѣ: „Упадешь, небоже!“ — а вѣнъ до мене зъвысока: „Чи не бачишь, що я держу ся за сорочку?“ И дѣйстно ймивъ ся за свою сорочечку та думавъ, що такъ уже не може впасти.

Але они мають свѣй розумъ, длятого зараз перша розмовна лекція зъ Кароліною не дуже вдала ся. Гарный то и величный бувъ видъ, якъ тыхъ трое дѣтей посѣдало коло стола. Мои пѣдемѣхались одинъ до другого та ворожими поглядами мѣрили ліліпутну гувернантку, третю дитину, що сидѣла межь ними почервонѣвши по уха и серіозно мовь старушка выкривила свое тоненьке живе личко. Она ще бѣльше тремтѣла, нѣжь ученики, серце ей певно ковтало дуже голосно пѣдъ соѣжно-бѣлою блюзкою, — бо-жь она перший разъ сидѣла нинѣ „на катедрѣ“. Мои хлопцѣ сегодня лише закушають мовы французкои, але мала Кароліна вступая на незнайдну дорогу, боязливо, несевно, може й тремтячи, мовь мале курчатко, коли першій разъ починае теребити свою поживу.

Бѣдна мала мамзель! Ты певно знаешь усе и выкладаешь усе, чимъ тобѣ мати напхала головку въ магазину досвѣдовъ зъ свого тридцятьлѣтного домашного ученя. Може ты й зробила пробу дома та й починаешь вымотувати основнѣ науки першои годины... Але що-жь? Ты не надѣяла ся скокѣвъ сихъ ученикѣвъ, що скачуть зъ предмету на предметъ, мовь воробцѣ, розпытуютъ ся зъ цѣкавости, жартами запидають, за жартъ беруть усе, навѣть тоту велику, смѣшну твою серіознѣсть.

Французкѣ назвы предметовъ, що знаходять ся у комнатѣ, скоренько вычерпались. Назва стола, лямпы, крѣсла, книжки — все те хлопцѣ приняли до вѣдомости, хочь повторяти не хотѣли, бо „оно звучить страхъ смѣшно“, — але вѣдтакъ вже они починають розпытувати о нови предметы

— Нѣ! то нѣ! — крикнувъ Войтко — але якъ кажуть: вѣвця?

— Brebis вѣдповѣдае Кароліна.

— Бребі, бребі... по дурному. На правду такъ зовуть вѣвцю: бребі?

— Коли разъ кажу! — промовила зъ уданою строгостію мала учителька.

— А якъ зовуть барана?

Кароліна змѣшала ся, але велика роля нинѣшного дня не терпѣла ваганя.

— Aussi brebis — вѣдповѣла — и баранъ бребі.

На те выбухло реготанє, гоготъ. Малѣ екзамінаторы вѣдскочили вѣдъ стола и зъ сіяючими побѣдою лицями, пѣдскакуючи, танцюючи, кинулись до моеи комнаты, оденъ другого перебиваючи галасомъ:

— Панна не вмѣе по французки! не вмѣе! Вѣрь менѣ, тату, не вмѣе!

— Гу-га-гу! — деръ ся молодшій. — Панна нѣчо не знае!

— Ей, що вы говорите? До сто чортовъ! де палиця? Та якъ бы не знала?

Йвасьо занявъ постану мовь справжнѣй воякъ:

— Коли я вже кажу, то такъ и є! Знаешь, тату, я нѣколи не брешу. Панна справдѣ не вмѣе по французки. Мы пытаемо ей, якъ звуть вѣвцю, она сказала: бребі, потѣмъ пытаемо, якъ зовуть барана, а она вѣдповѣла „оссі бребі“, и вѣвця „бребі“ и баранъ „брзбі“. Скажи-жь менѣ теперь, чи є такій дурный край на свѣтѣ, де бы однаково звали и вѣвцю и барана? Якъ же бы тамъ кухарка заправляла пѣвъ кіля баранины а пѣвъ кіля овечины?

Хлопченко вповнѣ мавъ рацію. Я зараз побачивъ, що мала Кароліна нѣколи ще не була на селѣ та й не видѣла нѣ живого барана нѣ живои вѣвцѣ; могла стрѣтити ся зъ ними хиба въ видѣ печенѣ на тарели, та годѣ ѣй було розбрати: що се? чи вѣвця чи баранъ. Але я не мѣгъ выдати ей незнаня на поталу хлопцямъ, тожь волѣвъ-емь обрабувати Францію зъ цѣлого ей овечого статку.

— Вы оба ослы! — загримѣвъ я на нихъ. — Вы повинни бы знати, що въ Франціи нема овець. Се гарно, що панна и тѣлько знала! А вы-жь знаете имена тыхъ звѣрятъ, якихъ нема?

Заперечили рухомъ головы.

— Не мають де пасти Тамъ усю землю заорюють и засѣвають.

И якось выратувавъ я бѣдну Кароліну. За те хлопцѣ мѣжь собою, не называли ей инакше, якъ „Оссі бребі“. Цѣлый день можна було чути: Оссі бребі сказала, Оссі бребі такъ скривила уста, у волосю Оссі бребі такій гребѣнь, Оссі бребі згубила гузикъ. Оно до нея такъ прилипло, що вѣдъ того дня и мы не называли ей инакше, якъ Оссі бребі.

Вечеромъ хлопцѣ пороздягались и полягали. А хоть они що дня вѣдбували на постеляхъ немалѣ наради, то сего дня довго лепетѣли. Войтко зачавъ першій:

— Вѣрь менѣ, Йвасю, та Оссі бребі таки не вмѣе по французки.

— И я то кажу.

— Не учѣмъ ся у неи!

— Не учѣмъ ся!

На другій день Оссі бребі знову прийшла. Мати ледви здужала нагнати бунтовниковъ на лекцію, та они теперь знову зловили бѣдну малу Оссі бребі. Не мала щастя! Хлопцѣ спытали ей, якъ зовуть коня.

— Cheval.

— А жеребя?

— Petit cheval [малый конь].

— Гурра! гурра!

Оссі бребі нѣколи ще не чула такого реву-крику. Той регѣтъ, що задзвенѣвъ такъ, мовь бы загуло десять дзвониковъ, той гѣнъ ихъ зъ комнаты:

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ

ВІСТНИК

59

місячник, виходить книжками коло 12 арк. великої вісімки, накладом Наукового Товариства ім. Шевченка (Львів ул. Академічна 8) під редакцією: Ол. Борковського, М. Грушевського, О. Маковея, І. Франка. Белетристика оригінальна і переклади видатнійших чужих утворів, огляди літератури українсько-руської і всесьвітньої.

Передплата річна (без першої книжки, що стане [illegible] особну ціну) 7·50
перерічна 5 зр. чвертьрічна

слѣдну подѣю. Бѣльшѣсть послѣвъ намъ чужихъ осудили поступки графа К. Баде ього, котрый рускому народови добре давъ ся въ знаки, а Вы якъ тутъ поступили?

Що Вы належали до многихъ рускихъ товариствъ и трудили ся въ нихъ успѣшно, за се Вамъ честь приналежну вчинили члены тыхъ товариствъ, выбираючи Васъ на почестнѣ мѣсця головы чи то заступника; однакъ се минуло ся, а шкода, яку Ваша політична система принесла рускому народови, заслугъ положеныхъ не рѣвноважить. Що нашѣ и такъ слабѣ силы розбитѣ на части, — що въ народѣ вкорѣнило ся вѣдсутѣ, упадокъ публичнои морали и чести, — се наслѣдки Вашои політичнои дѣяльности и Вашихъ нечисленныхъ приятелѣвъ. Тая шкода — се початки нашои заглады, противъ неи мы боремось и радо окупили бы-емо побѣду навѣть цѣною Вашихъ здобутковъ.

О рускѣ заклады науковѣ такъ низшѣ якъ и высшѣ, о запомоги въ фондовъ краевыхъ на рускѣ товариства и инши цѣли упоминавъ ся весь рускій загалъ на многихъ вѣчахъ и численныхъ зборахъ; послы, що не вчисляють ся до Вашои групы, многократно пѣдносили въ законодатныхъ тѣлахъ вопіющу кривду руского народу въ тѣмъ взглядѣ, — тожь справедливо думаѣмо, що власти пѣдъ напоромъ тыхъ голосовъ рѣшили ся заспокоити найвѣльше пекучѣ потребы. Въ Вашѣмъ письмѣ читаѣмо: я постаравъ ся о заложенє рускои гімназіи и семинарію... я выробивъ тѣлько а тѣлько запомоги сему и тому товариству... я своимъ коштомъ ѣздивъ за професорами университету... я тѣлько стративъ на рускихъ выдавництвахъ [мабуть страты до сего часу вже Вамъ вернули ся]... я за два мѣсяцѣ написавъ исторію Руси... и т. д. Се все такъ тѣсно вяжете зъ Вашою особою, що читаючи здає ся, будьто-бы дѣйстно все те роблено за для Вашихъ забаганокъ; навѣть основаня гімназіи зъ хиѣскимъ выкладовымъ языкомъ не вѣдмовлено бы, розумѣє ся, сли-бы Вы поставили вѣдповѣдне внесенє. Вѣдай Вамъ найвѣльше ходило лишь о змовленє Вашого значѣня и силы въ читачѣвъ, котрымъ Ваше письмо накинули-сте; се заключаѣмо ще и на тѣй пѣдставѣ, що свои дѣла закриваете признаниемъ Найяснѣйшого Монарха и Его Еміненціи кардинала Сембратовича, бо-жь знаете, що се на нашого селянина, привязаного любовію до Найяснѣйшого Пана, може подѣйствувати.

Вы стали посломъ до сойму и рады державнои не тому, що велика бѣльшѣсть инакше оцѣнювала Вашу дѣяльнѣсть, нѣжь нашь загальный зборъ, але тому, що за Вами по высшому указу голосували всѣ жиды и поляки, котрымъ певно дѣяльнѣсть руского посла есть байдужна, — що въ многихъ мѣсцевостяхъ нашого выборчого округа уживано практикованыхъ въ Галичинѣ выборчихъ штучокъ, — що навѣть особы вилывовѣ за Вами агітували [листы графа Ст. Баденѣго до деякихъ отцѣвъ духовныхъ].

Вы добрымъ русиномъ.... Розкажемо Вамъ ось таку притчу.

Сповѣдає ся мужикъ тай пытає его священникъ: Чи не вкравъ ты? — Та вкравъ!— Чи не бивъ ты жѣнки? — Та бивъ! — Чи не робивъ пакости сусѣдови? — Робивъ! — Посту може не заховувавъ? — Хорони мене Боже! або-жь я не христіянинъ?

А теперь спытаемо Васъ: Чи не голосували Вы за вѣдбудованемъ Вавелю? — Голосувавъ! — Чи не голосували Вы за автономію Галичины на пѣдставѣ правъ историчныхъ польскихъ? — Голосувавъ! — Чи не ставали Вы въ оборонѣ гнобителя руского народу графа К. Баденього? — Стававъ! — Чи станули Вы въ оборонѣ тысячѣвъ мученикѣвъ въ часѣ послѣдныхъ выборѣвъ? — Нѣ, и казавъ навѣть, що то все ложь и пересада! — Чи Ваша система політична не внела корупціи и упадку чести и морали? — Такъ, всѣ хрупѣ повылазили на верхъ. — Чи жь въ виду того Вы добрый Русинъ, не перевертень и зрадникъ руского народу? — Хорони Боже! [скажете] и жь написавъ на обсталюнокъ 16 аркушѣвъ исторіи Руси, и то за два мѣсяцѣ; я-жь ѣздивъ за професорами рускими на свѣй коштъ до Кіева; и многимъ своимъ кревнымъ и політичнымъ приятелямъ выробивъ парохіи и синекуры...

Зѣбравши все разомъ, замѣчаѣмо, що не можемо Васъ назвати нашимъ посломъ. Давъ бы Богъ таку змѣну у Васъ, що могли би-сьмо се вчинити. Будемо молити ся.

Камѣнка струмилова дня 28. н. ст. цвѣтня 1898.

о. И. Зельскій голова. *Г. Мулькевичъ* писарь.

Amicus Plato, sed magis amica veritas.

Справдѣ, велика дяка належить ся М. Ивасюкови за задуманый дарунокъ рускому народови, спасибѣгъ и Вп. дописувателеви, що звѣстивъ насъ про ту радѣстну новину, а я ще окремо дякую и за те, що подавъ менѣ нагоду вывести зъ его слѣвъ деякѣ консеквенціи.

Читали мы тамъ: „Кѣлько бы ихъ [образѣвъ историчныхъ] було, коли-бъ не бракъ меценатѣвъ, бракъ знатокѣвъ щырыхъ и прихильныхъ, коли-бъ не матеріяльна нужда, невѣдступна товаришка нашихъ душь артистичныхъ, коли-бъ вкѣнци не те, що богато зъ тыхъ душь пѣйшло витати и веселити чуже, ясиѣйше небо“... Ба! коли-бъ не се „коли-бъ“... Але окрѣмъ сего „коли-бъ“ е ще и друге „коли-бъ“, а именно: „коли-бъ“ мы запытали себе вже разъ: чи на то перше „коли-бъ“ нема у насъ миши рады окрѣмъ теплого спѣвчутя?... Попробуѣмо! Чому-жь то багато зъ нашихъ артистѣвъ пѣйшло витати чуже небо? чому тото небо ясиѣйше?... Тому, бо у насъ бракъ меценатѣвъ, знатокѣвъ щырыхъ, прихильныхъ, а тымъ и невѣдступною товаришкою артистѣвъ — нужда. Ну! нужда ще, якъ нужда; зъ нею можна бы собѣ ще раду дати. А отъ, за Хмельницкого була на Руси такожь нужда, хто знае, чи не нужденнѣйша, якъ нинѣ — а все-таки знало Козацтво давати собѣ раду зъ нуждою и зъ ворогами, зробило то, що и треба було зробити: „однодушно, односердно“ взяло ся за дѣло! Оденъ бѣль вдчувавъ цѣлый народный організмъ, неволю — и ставъ неволю скидати зъ себе. Такъ само и нинѣ можна собѣ зъ нуждою раду дати, коли-бъ не се „коли-бъ“, то есть, хотѣвъ-ѣмъ сказати, коли бъ окрѣмъ теплыхъ слѣзъ жалѣбныхъ зъ нагоды невѣдступнои товаришки душь артистичныхъ [спасибѣгъ и за се!] зродила ся въ насъ думка: „Чей же не святѣ лѣплять горшки! Ану-но, и мы „однодушно, односердно“ станьмо до працѣ!“ Але я не про політику рѣчь веду, а про товариство маляреке...

Справдѣ бо! Русь ликувала бы великимъ голосомъ, коли бъ [знавъ те „коли-бъ“] дѣстала наразъ хоть въ десять образѣвъ историчныхъ! [За кождымъ образомъ можна бы й пожалувати тѣ душѣ артистичнѣ за для ихъ невѣдступнои товаришки, а була бы се таки не абы-яка вѣдрада для тыхъ нѣжныхъ душь!] Але скаже хто: „Що ты хочешь, головѣче? Русь, хоть 30-мілѣонова, та за те убога!“ — Може оно й такъ, але убогою не була бы, коли-бъ не то „коли-бъ“, на котре и рѣкъ ювілейный не поможе! Все те однакъ не вадить, що я — тронутый до слѣзъ снимъ спѣвчутемъ [така моя вдача!] сподѣвавъ ся, що, читаючи вѣдому допись, дочитаю ся въ нѣй до консеквентного: „Гей! порадьмо ся, якъ бы то зробити, щобы тѣ грошѣ, котрѣ прийшлось бы колись зложити на похороны, вѣнцѣ и т. п. для покѣйнои душѣ сего або того артиста, — щобы тѣ грошѣ обернути за его житя ще на сепарацію зъ тою невѣдступною товаришкою — нуждою!“ Се, здаеть ся, була бы консеквентна рефлексія по слѣзнѣмъ авторушеню. Та не знаю, чи я не доглянувъ, чи тамъ справдѣ сего не було...

А я — вже такѣ золотѣ палаты побудувавъ [не ладомъ казки, а силою бажаня], що ось то Русь справдѣ зжалила ся недолѣ своихъ артистѣвъ, та ревно — „однодушно-односердно“ схопила ся покласти камѣнь угольный пѣдъ святиню рѣдноп штуки! що витає надъ тою громадою вѣра у свои власѣ силы, — що дѣйде до ясно зазначеноп меты. И дивлю ся, и виджу, якъ що-разъ новѣ тамъ прибувають силы, якъ що-разъ то бѣльшѣй жаръ ихъ обгортае, справдѣ, мовь у казцѣ... И мимоволѣ пытаю ся: що се? — и чую: основуемо товариство маляреке! И душа радѣе, що и мы нашу ниву, буряномъ пороелу, станемо орати на добро та славу рѣдноп родины! И думки несуть ся весело въ будучнѣсть: витають артисты у своѣмъ рѣднѣмъ небѣ, бо по-надъ него ясиѣйшого нема; и есть меценаты, знатоки прихильнѣ, а се — рускѣ народъ; и нужда провалилась вѣдъ силъ зъединеныхъ, а руска слава лунае по всѣмъ свѣтѣ...

Засвѣтило сонце и въ наше вѣконце! — кажу мимоволѣ въ голосъ.

Де? яке? пытае мене жѣнка.

И пропавъ мѣй золотый привидъ.. На дворѣ плюта, така гѣрка, мрачна, а я сиджу въ хатѣ и читаю про „Въѣздъ Хмельницкого до Кіева“.

... Золотѣ сны, хто васъ не снивъ? — сказавъ я зъ поегомъ и ставъ ще разъ читати. Ану-жь! може ще разъ наличнуть на мене тѣ ясиѣ легонькѣ хмарки, може бодай у снѣ увидить ся то, чого на явѣ и за грошѣ не побачишь.. Може... Читаю-жь: „Такои репродукціи намъ зъ давна треба. Треба тому, бо нема чимъ стѣны прибрати. [Се-жь и найважнѣйше!] Купуемо пѣдлѣ, жидѣвскѣ друки, або обходимось таки такъ!“ — Помиваючи вже се, що [якъ видно] дѣвочѣ сльозы и ранный дощь, а спѣвчутя для артиста — то собѣ рѣдна родина, теперь власне сама пора, щобы мои мрѣѣ про товариство маляреке наново мене сповили, бо чому-жь нѣ? Се товариство годно придбати безъ розголосу не лишь репродукціи любыхъ намъ образѣвъ, оно годно придбати намъ и образы самѣ, а не лишь образы, але выкохае намъ и ихъ авторѣвъ, артистѣвъ [але вже не зъ невѣдступною товаришкою-нужцою, а таки такъ, безъ нужды!]. Ваколи-бъ не то „коли-бъ“! Черезъ то „коли-бъ“ и мои мрѣѣ розплыли ся въ весняѣмъ дощи, теплѣмъ, якъ сѣ сльозы спѣвчутя, — але най тамъ! „Золотѣ сны, хто васъ не снивъ?“... Однакъ сего вже цѣлкомъ не розумѣю: що за рація до такои лайки за куповане жидѣвскихъ друкѣвъ... Вольно-жь кождому за свои грошѣ купити, що схоче и у кого схоче, а въ насъ вѣльно такожь купити, ще й не заплатити, мовлявъ: душе артистична! иди позывай мене...

Але вертаю до репродукціи и товариства малярского. Певно, буде се радѣстна хвиля, коли 30-мілѣонова Русь зважить ся на репродукцію першого свого историчного образа, вже хоть-бы для того, що по такѣмъ высиленю не буде вѣдай мати спромоги купити — ану! хоть-бы оденъ пѣдлый, жидѣвскѣй друкъ!

Треба бы однакъ все-таки призадуматись, чи брати ся за репродукцію, бо ану-жь потѣмъ Русь застрейкуе и не схоче купувати навѣть христіяньскихъ друкѣвъ.. Коли-жь остане такъ „якъ бувало“, то: 1) заховае ся предкѣвскѣй звычай и 2) все-таки щось христіянамъ, а деколи и Русинамъ капне... Бо, коли уберемо вже нашѣ стѣны въ репродукціи вѣдомого образа, то бою ся, що могло бы намъ припадкомъ здавати ся, що вже зроблено весь, що зробити и треба конче, и можна. Мы-жь мало вымагаѣмо, и напуваючи ся чаромъ и свѣтлостію хвилѣ, котра, правда, була колись, опинимо ся въ невѣдрадѣмъ за нею смутку,— а невѣдступна товаришка и на дальше буде тримати ся артистичныхъ душь, якъ кожуха репяхъ...

Гей Богдане! Богдане! ясиеньможный гетмане! свѣтлои дѣждавъ ся ты въ Кіевѣ хвилѣ! Скажи ты намъ, правнукамъ твоимъ, якъ здобуваеть ся така свѣтла хвиля? И якъ то дѣе ся, що — якъ той мовлявъ — parturiunt montes — nascitur Юрась...

Може то треба мати бѣльше любови до свого рѣдного, якъ ненависти до нашихъ недругѣвъ? Може то треба мати ясно вызначену мету, до котрои прямувати-бъ, та ясно вызначенѣ способы, якими бы ѣи досягнути?... Скажи намъ, батьку Богдане!

А поки-що, я буду тымъ дзвономъ, що хоче вѣдогнати вѣдъ душь артистичныхъ ихъ товаришку невѣдступну, та дзвоню и дзвонити буду разъ-въ-разъ симъ тризвукомъ:

Основуѣмо товариство маляреке!!

Вѣрмо въ нашѣ силы, не чекаймо чуда, станьмо вразъ до дѣла, а побѣда певна!

Куты 30. вѣтня 1898.

Х. У. оденъ зъ малярѣвъ.

Переглядъ політичный.

Berliner Tageblatt довѣдуе ся, що въ Америцѣ викликала велике невдоволенѣ вѣсть, мовь бы цѣсарь Францъ Іосифъ взявъ участь въ складцѣ на побѣльшенє испанъскои фльоты. Уважають се за нарушенє неутральности, а Мекъ Кінлі мавъ въ тѣй справѣ выслати ноту до Вѣдня. Отже Fremdenblatt заперечуе рѣшучо тѣй вѣсти и называе ѣи вѣдъ початку до кѣнця неправдою.

Хочь военный станъ мѣжь Америкою и Испанією тревае вже вѣдъ д. 21. цвѣтня, то властивои вѣйны доси якось ще нема. Испанъска фльота до недавна ще стояла при португальскихъ островахъ Зеленого острова, бо мабуть не була ще готова до бою. Ажь д. 29. цвѣтня португальске правительство оголосило въ урядовѣмъ дневнику неутральнѣсть, а те саме вложило на него обовязокъ вѣзвати адмірала испанъскои фльоты, щобы уступивъ ся зъ португальскихъ посѣлостей. Наслѣдкомъ того испанъска фльота рушила въ дорогу, хочь и не знати, куды. Хочь въ Испанії силы военнѣ уладженѣ, якъ и скрѣзь въ Европѣ, отже нѣбы то въ кождѣй хвили повинна бути готовѣ до бою: все-жь таки, якъ вся адміністрація, такъ и военна е тамъ дуже занедбана; а до того вѣдъ трехъ лѣтъ стратила Испанія на Кубѣ якихъ зѣ сто тысячѣвъ вѣйска такъ въ бою якъ и черезъ хоробы; а головна рѣчь — нема грошей. Тымъ то и пиняво поступають зъ испанъскои стороны военнѣ кроки. Америка за те мае грошей досыть, але не мае и знаку того, що въ Европѣ зве ся армією. Анѣ вѣйска анѣ мобіліяційныхъ планѣвъ анѣ жаднои ordre de bataille. Тамъ все треба въ послѣднѣй хвили поставити зъ нѣчого — за самѣ тѣлько грошѣ. Въ послѣднѣй хвили збирае ся добровольцѣвъ до вѣйска и до марынарки, творить ся полки, стягаесь ихъ въ далекѣ збѣрнѣ мѣсця; але у всѣмъ тѣмъ безладъ, бо се не насущный хлѣбъ Американцѣвъ. Тымъ то и не дивно, що зъ американъскои стороны доси тежъ такъ, якъ бы не розпочато ще вѣйны. Острѣлюване Матанцасу въ четверъ було, хочь и дуже успѣшне, якъ доносять щочнѣ свѣдки, все-жь таку нѣчимъ бѣльше, якъ лише рекогносцированемъ. На пятницю заповѣдано велику битву морску, котра ладила ся при Филипиньскихъ островахъ пѣдъ Манілею, але доси нема певнои вѣсти, чи прийшло до битвы.

— Славно! славно, Оссі бребі! Оссі бребі нѣчого не знае!

Бѣдне дѣвчатнско трохи не запало ся зъ сорому.

На щасте мене не було дома. Хлопцѣ ждали на мене, дуже ждали, а коли я прийшовъ, повѣдомили мене о новѣмъ своѣмъ вѣдкрытю зъ такимъ тріюмфомъ, мовь такѣ люде, на котрыхъ правду вкѣнци засвѣтило сонце. — Ну, не правда-жь, що Оссі бребі не вмѣе по французки?

Выслухавъ я до кѣнця. Чортъ най выгадуе для нихъ новѣ выдумки! Я вже, бачите, и конѣ сконфіскувавъ Французамъ.

— О вы малѣ мышенята! — кажу. — Розумѣе ся, що що ниже кѣнь и малый кѣнь, а що ниже жеребя. Але у Франціи нема нѣякого коня. Ще добре, що Оссі бребі знае про него. Мудра дѣвчина!

— А де подѣли ся ихъ конѣ?

— Тамъ кождый чоловѣкъ мае такѣй самохѣдный вѣзъ, якѣй вы разъ уже бачили на улици и назвали его „пекольнымъ возомъ бурмістра“.

Поглянули по собѣ страхъ серіозно. Ну, се можливе. За те зажадали, щобы имъ сейчасъ купити мадярско-французкѣй словарь.

— На що вамъ словаря?

— Хочемо зловити Оссі бребі. Напередъ вышукаемо въ словари, а вѣдтакъ будемо пытати. Якъ не маемо словаря, она може намъ говорити, що сама схоче.

Ну, не було иншои рады, якъ пѣслати по словарь.

— Лишень зловѣть Оссі бребі!

Мавъ же ся той словарь! Вѣдъ рана до вечера не выпускали его зъ рукъ, замарали его, рвали, але при тѣмъ повышукували и вызчились найтруднѣйшихъ слѣвъ на память и взялись до малои Оссі бребі. Теперь вже она выховзала ся щасливѣйше зъ ихъ кѣгтѣвъ. При кождѣй нагодѣ пытавъ я ихъ:

— Якъ стоите зъ Оссі бребі?

— Два разы туй-туй були бы зловили ею, та поправила ся. Але то певна рѣчь, що нѣчо не знае.

— Ну, лише вѣдкрыйте ее!

— А яку дѣстанемо нагороду?

— Набю ею.

— А ще?

— И не будете мусѣли вчити ся.

— Гараздъ!

И кинулись у погоню зъ подвѣйнымъ завзятемъ. Вкѣнци одного дня начали приходити до переконаня, що тота Оссі бребі богато слѣвъ знае. Войтко погладивъ менѣ пѣдборѣдокъ: „Не бий ею, тату!“

Она бавила ся зъ ними, то и полюбили ею. Теперь я вже почавъ ихъ принукувати:

— Знаете що, хлопцѣ? Не набю Оссі бребі, але теперь и я вже пѣдозрѣваю, що можна ею зловити. Тѣлько не на словахъ, а при вѣдмѣнахъ та въ правилахъ граматичныхъ. Котрый зъ васъ ею зловить, дѣстане бѣцикля!

Оба запевняли, що зловлять. Але щобы могти наперед приготовити ся, казали принести собѣ граматику.

Давъ я имъ граматику, оправлену въ грубу свинячу шкору. Теперь лежить она на тѣмъ столѣ, на котрѣмъ я ось пишу, але подерта, саме рандя... Треба выкинути на смѣте.

Дотя, дотя вылапували нею Оссі бребі, ажь усе, що въ нѣй було, забѣгло имъ въ голову. А коли по чотырнацятьохъ мѣсяцяхъ сидѣли якъ звычайно, по обѣдѣ при столѣ, то и самъ дѣдько не розпѣзнавъ бы, хто говорить лѣпше по французки: Оссі бребі, чи мои хлопцѣ.

Сама Оссі бребі навчила ся богато за той рѣкъ, пѣдъ довгою контролею та погонею выробила ся на правдиву гувернантку. До того ще стала красшою, гнучнѣйшою, поправдѣ панною. Та й хлопцѣ пѣдросли, та ще не на стѣлько, щобъ... Тымчасомъ... Але сто разъ перепрашаю, нѣчого не говорю...

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте! на Руску Бурсу въ Новомъ-Санчи!**

— **Изъ Золочева.** Зъ нагоды 50-лѣтнього ювілея внесеня панщины Выдѣлъ політичного товариства „Раска Рада въ Золочевѣ“ устроює дня 13 н. ст. мая с. р. руско народне вѣче въ Золочевѣ зъ слѣдуючою програмою: о годинѣ 9-ій въ рана служба Божа съ панахидою и проповѣдію въ городскій церквѣ. О годинѣ 12-ій въ полуд е початокъ вѣча съ рефератами: 1) О 50 лѣтнімъ ювілею внесеня панщины. 2) О ухрестіяненю суспільности. 3) О політичномъ положеню. 4) О выборахъ до Радъ громадскихъ. 5) О реформѣ податковій. 6) Внесеня участниковъ вѣча. — Зъ Выдѣлу „Руской Рады въ Золочевѣ“ дня 1 мая 1898. *Л. Рожанковскій* предсѣдатель, *о. Малый* секретарь.

— **Зъ „Дністра“.** Пригадуємо симъ нашимъ мѣсценымъ членамъ, що загальній зборы Товариства взаимныхъ обезпечень „Дністеръ“ вѣдбудуть ся въ середу 4-го н. ст. мая въ великій сали „Народного Дому“ о годинѣ 10-ій рано, а зборы Товариства взаимного кредиту „Дністеръ“ о годинѣ 4-ій пополудни. Не маючи надѣѣ на численну участь вѣдпоручниковъ селянъ нашихъ членовъ зъ огляду на весняній роботы, просимо мѣсцевыхъ членовъ, щобы зволили явитись въ комплетѣ, при чомъ примѣчаємо, що брати участь въ загальныхъ зборахъ мае право кождый членъ Товариства. До голосованя и выбору управленій тѣ члены, що приступили зъ зверталыми обезпеченями на квоту 3.000 зр, вѣдтакъ вѣдпоручники выбраный ad hoc членами зъ громадъ, де обезпеченя представляють разомъ взявши суму обезпеченя 15.000 зр., якъ такожъ властитель листовъ удѣловыхъ фонду основного.

— **Свячене читальнѣ „Просвѣты“ у Львовѣ** вѣдбуло ся вчера въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ Посвяченя паски довершивъ о. Конст. Яримовичъ. Членовъ явило ся зъ выжъ пятьдесять, а зъ интеліґенціи були мѣжъ иншими: голова читальнѣ Григ. Врецiона, Вас. Нагѣрный зъ женою, о. Євг. Гузаръ, д-ръ Кость Левицкій зъ женою, д-ръ Євг. Озаркевичъ, панны Огоновскій, Ант. Котлярчукъ [дротерестъ], и иншій. До святочного стола засѣли посполу гостѣ зъ читальниками и ихъ родинами. Тоасты розпочавъ голова читальнѣ проф, Врецiона, пючи въ честь патріотичного руского духовенъства въ руки о. Гузара. О пѣсля вѣйшло ще кѣлька тоастовъ зъ патріотичными промовами, на розвій читальнѣ и т. д. При сѣй нагодѣ зложено на руки п. В. Нагѣрного кѣлькападцять злр. на Бурсу ремѣсничу у Львовѣ, а такожъ невеличку квоту на товариство „Русланъ“, котре опѣкуе ся убогою молодежію гімназіяльною. Проф Врецiонѣ за его трудъ около розвою читальнѣ уряднли читальники несподѣвано овацію, пѣднѣвши его на рукахъ.

— **День 1-ого мая** обходили вчера львовскій роботники мимо того, що погода цѣлкомъ не до неала. На площи Стрѣлецкой зобрало ся кѣлька тысячь люда, переважно зъ верст ы роботничой, маючи червоній кокарды зъ написми: „Най жие 1-шій мая“! Промовляло кѣлькохъ бесѣдниковъ про звычайній жадани соціялістовъ, якъ о 8-годинній працы, о загальномъ правѣ голосованя до рады державное, сойму, рады громадскои Роботникъ Пшиемскій сильно ударивъ на шляхту. Промовлявъ такожъ посолъ Козакевичъ о свободѣ прасы, о товариствахъ и загальномъ правѣ голосованя, а такожъ сильно критикувавъ дѣяльнбсть польского кола. По ухвалѣ резолюцiи зъ постулятами партіи соціяльно демократичнои вѣдбувъ ся похѣдъ до пасажу Гавсмана головными улицями мѣста, а чолѣ кѣлькатысячного похочу несено таблицѣ зъ написями: „Най жие соціяльна демократія!“ и „Най жие 1-ій мая!“ На бальконѣ въ пасажи посолъ Козакевичъ тримавъ червоный праворъ и махавъ нимъ на всѣ стороны, а товпа выдавала рѣвій окликы. Опѣсля розѣйшли ся всѣ домовъ цѣлкомъ спокѣйно.

— **Проф. д-ръ Ол. Колесса** выкладае въ лѣтнѣмъ семестрѣ с. р.: 1) Исторію руской літературы до половины XVII вѣку, 2) Исторію руской мовы XI—XV вв. [фонольогія, консонантизмъ]. Окрѣмъ того заповѣдженый „Семинарь для руской фільольогіи“ [читане выбраныхъ творовъ давнѣйшого и нового руского письменьства та оцѣнюване розправъ науковыхъ].

— **Зъ выборчого округа Тернополь Збараж-Скалатъ** пишуть намъ:

Дня 25 с. м. вѣдбули ся въ Тернополи скликаній „Подѣльскою Радою“ довѣрочній зборы мужевъ довѣря зъ всѣхъ сторонництвъ зъ цѣлои Тернопѣльщины. Зѣбраній численно мужѣ довѣря, селяне и интеліґенція, ухвалили — зъ выимкомъ гуртка радикаловъ [которыхъ речникомъ букъ Стеф. Гарматій] кандидатуру п. Юліяна Романчука.

Всѣ Русины и виднѣйшій особы въ округѣ одержали зъ Львова таке письмо:

„Р. Т. Маю честь зголосити мою кандидатуру на посла до Думи державної з курії IV. округів виборчих Тернопіль-Збараж-Скалат, при чім додаю, що в своїм часі за згодою комітетів місцевих приїду виголосити перед Шановними Виборцями мою віроісповідане політичне. Львів дня 1 мая 1898. З поважанем *Др. Плякид Дзівіньскій*, професоръ політехники.

— **Про акцію выборчу въ Бучаччинѣ** пишуть намъ зъ вѣдтамъ: Въ нашѣмъ повѣтѣ зачинае ся „рухъ“ выборчій вже на-добре. Функціонарѣ рады повѣтовои шибають собою по селахъ и кажуть людямъ, кого мають выбирати на выборцевъ. Кажуть, що симъ разомъ будуть „великій дарунка“. Ага! — Листы выборчій поукладано дуже штудерно — и. пр. въ Фольваркахъ, Слобѣдцѣ горѣшнѣй, Вербятинѣ, Озерянахъ, де десятки выборцевъ поопускано. Вѣйты-хрунѣ зачали вже „фасувати“ завдатки на могорычь... Давани гонораря почало ся вѣдъ повѣтового збору, що то по святахъ вѣдбуваютъ ся въ Бучачи, де було зѣбрало ся чимало архихрунѣвъ и „приняли“ кандидатуру бар. Блажовского. Зѣ всего видко, що сторонники кандидата „narodow-ого“ покладають на грошеву форсу... Въ Березовцѣ не выложено листы, але сховано ся до столика, вѣдтакъ сказано, що терминъ реклямацій минувъ. А тутъ повписувано умерцевъ и жидковъ, котрѣ нѣчого не мають. Коли будуть правыборы, вѣйтъ не хоче сказати; такъ само и въ Слобѣдцѣ горѣшнѣй. Все робить ся въ тайнѣ — Зѣ всего видко, що славетна система політична — бодай що до выборовъ — остае незмѣнена... Що буде дальше, побачимо и донесемо.

— **Пробку легкодушной критики** — щобы не сказати, несовѣстной — принѣсъ „Душпастырь“ въ подвійнѣмъ числѣ 5. и 6. въ д. 12. цвѣтня с. р. на стор. 143. А не завадить примѣтити, що зложились на ню своею працею и своими пѣдписами аже два реценэенты, о. Н. В. и о. Д-ръ С Ю. Ходить се о найновѣйшу книжочку, выдану товариствомъ „Просвѣтою“ п. заг. „У пятдесяту рѣчницю внесеня панщины и вѣдродженя галицкои Руси“. „Не маючи доволѣ часу — такъ зачинають Вп реценэенты — на реценэію сеи брошурки, зазначимо лишь одно мѣсце, котре насъ дуже прикро зразило. На стор. 25. читаемъ: (тутъ наведеный уступъ вѣдъ словъ „Пішов отже той добрий чоловік“ до словъ „а від них дістались мо фалш і добрий бит“.

Дальше пишуть Вп. реценэенты: „Трудно бы повѣрити, щобъ въ выдавницвѣ призначенѣмъ для народа, выданѣмъ товариствомъ „Просвѣта“, можна и йти тѣлько злобы, если бы авторъ брошурки не бувъ зъ тымъ выразно зрадивъ ся. Такъ мало словъ, а стѣлько ѣди!“ Потѣмъ идуть замѣтки про притупленое чувство релиґійне и католицке, про радикалізмъ нашои интеліґенціи, и вѣдклякъ до духовныхъ членовъ выдѣлу товариства „Просвѣты“, щобы така злобна ѣдь въ выданяцтвахъ „Просвѣты“ не повторяла ся.

Отже на се я, членъ выдѣлу и редакторъ выдавництвъ товариства „Просвѣты“, мушу зазначити, що Вп. реценэенты справдѣ не мали доволѣ часу, и то не тѣлько на реценэію, але и на прочитане хочь бы лише кѣлькохъ сторѣнъ книжочки, зъ котрыхъ они припадково и безъ знаня вырвали никрімінований уступъ. Коли сы були зацѣкавили ся бѣльше тыми словами, въ котрыхъ найшли „стѣлько ѣди“, и охотѣли були довѣдати ся, хто то говорить тѣ слова (адже они надрукованій въ наводахъ), то були бы на стор. 24. найшли: Гості знов засѣміяли ся, а дѣд сказав: — А тепер оповім приповість польску про „великолюда“ і то тими словами, як я чув від ворохобника. — Значить: се слова одного зъ польскихъ ворохобниковъ, що бажали вѣдбудованя данной Польщѣ (стор. 21.), а нанѣть юдали хлопомъ и противъ панувъ (ст. 22). А на ст. 26. и 27 були бы Вп. реценэенты довѣдали ся, якимъ смѣхомъ приняла зѣбрана громада те оповѣдане про ворохобника и про его баламутні та недорѣчні науки, мѣстячій въ собѣ „стѣлько ѣди“, и тогдѣ були бы чей же заощадили собѣ труду, въ дѣйку писати выдѣлови „Просвѣты“ реприменду на тему радикальства. — *Алекс. Борковскій.*

— **Про руській народный театръ** въ Теребовли пишуть намъ: Въ четверъ 29 ого н. ст. цвѣтня выставивъ нашъ театръ комедію Шуткевича „Попыхайло“ въ перекладѣ І. Сладника. [Перекладъ мѣгъ бы бути лѣпшій; разили неразъ варваризмы противъ нашои мовы. Взагалѣ на переклады повинна бы дирекція чи Руска Бесѣда звернути пильнѣйшу увагу. Перекладъ вѣрный и звучный се трудна рѣчь, а можна бути добрымъ артистомъ, фаховымъ знатокомъ (бо не всѣ переклады театральній походять вѣдъ артистовъ), а при тѣмъ не знати на стѣлько мовы, абы перекладъ выйшовъ вѣрный и звучный.] Комедія Шуткевича знана ширшому свѣтови, тожъ не будемъ переповѣдати ей змѣсту. Гра артистовъ була бездоганна. Пальму першенъства мусимо признати п. Польщукови, котрый не тѣлько добре выстудіювавъ ролю барона, але й вѣддавъ ей зъ незрѣвнаною прецизію. Пregарною недобраною парою були п. Ст. Гембицкій и панѣ Осиповичева, котра ще рѣвно добре вѣдограла ролю графинѣ; дуже добре выявлялась и п. Гембицка зъ ролѣ попыхайла. Такъ само добре выявивъ ся п. Сладникъ въ роли студента Взагалѣ всѣ ролѣ выйшли добре, бо-жь и панна Миколаенко була доброю молодою и жѣнкою, панѣ Стечиньска и панна Коссаковна добрыми свашками, п. Шеремета незрѣвнанымъ дружбою, а п. Нижанковскій опѣкуномъ. П. Рубчакъ, що въ остатнѣй хвили обнявъ ролю въ заступствѣ, выявивъ ся въ ней въ першѣмъ актѣ въ роли пляного молодого дуже добре; менше щасливымъ було вѣддане ролѣ въ третѣмъ актѣ въ роли примиреваного мужа Тѣлько бы про гру артистовъ. А участь публики? — Шкода тратити словъ.. Справдѣшный соромъ для интеліґенціи теребовельскои — *Пл. К.*

— **Вѣдозва до Товаришевъ**, що въ 1878 роцѣ складали испытъ зрѣлости въ академічній (руській) гімназіи у Львовѣ. „Товаришѣ! Щобы оббяти двацятѣ роковины нашого испыту зрѣлости, зѣѣдьмо ся на день 9 н. ст. червня с. р. до Львова. Торжество наше розпочне ся о годинѣ 8-ій рано въ комнатѣ клясы VI. А) руской гімназіи на другомъ поверсѣ. Близший информаціи подасть Вамъ товаришъ д-ръ С. Федакъ, адвокатъ у Львовѣ при ул. Костюшка ч. 10., тому просимо вѣслати вѣму завчасу свого адресу. — У Львовѣ д. 30. цвѣтня 1898. *В. Бѣлецкій, Я. Ильницкій, С. Федакъ.*

— Загальній зборы членовъ клюбу почтового вѣдбудуть ся [безъ вагляду на число присутныхъ] въ пятницю дня 6 мая о год. 7½ вечеромъ у власномъ льокалю [готель Жоржа].

— **Вѣйна** испаньско-американьска вплынула сильно и на нашій вѣдносины економічній, наслѣдкомъ чого пѣдскочили цѣны збѣжа. У Львовѣ хлѣбъ подорожѣвъ о 2 до 4 кр. на бохонци. Взагалѣ дорожня дае ся сильно вѣдчувати.

— **Зниженя цѣнъ ѣзды и фрахтовій улекшеня** зъ нагоды ювілейной выставы у Вѣдни. Щобы, о скѣлькоможна улекшити звѣджуване ювілейнои выставы у Вѣдни, будуть державній зелѣзницѣ выдавати на часъ выставы на вѣдалене бѣльше якъ 50 клм. зѣ всѣхъ стацій австрійскихъ зелѣзниць державныхъ до Вѣдня и назадъ карты ѣзды по зниженѣй цѣнѣ. Тѣ карты будуть мати при вѣддаленю до 300 клм. 8-дневе значѣне, а при бѣльшѣмъ вѣдаленю 14-дневне. Тѣ tour и retour-карты будуть выдавати ся пѣдъ услѣвемъ, що рѣвночасно зъ ними возьме ся що-найменше одну карту на выставу. — Охотничимъ сторожамъ огневымъ и членамъ австрійского стоваришеня ветеранѣвъ, котрѣ въ уніформѣ ѣдуть на торжество вѣдкрыта ювілейнои выставы, признано 50-процентову знижку цѣны картъ II або III клясы звычайныхъ поѣздѣвъ особовыхъ въ той способѣ, що на звычайну карту до Вѣдня куплену, въ днихъ 5, 6 або 7 мая 1898, буде можь вертати 7, 8 або 9 мая 1898. Окрѣмъ того намѣрено зъ нагоды особливыхъ якихъ причинъ пѣдчасъ ювілейнои выставы уряджувати спеціяльні поѣзды, зъ обмеженемъ нормальнои тарифы до 50 процентъ. — До транспорту выставовыхъ предметовъ буде примѣнена загальна выставова тарифа. Окрѣмъ того признано посылкамъ свѣжихъ овочевъ, свѣжои ярины и свѣжихъ цвѣтовъ 50-процентове зниженя фрахту при самомъ транспорту до Вѣдня.

— Вѣстникъ розпоряджень для зелѣзниць ч. 46. зъ дня 23 с. м. оповѣщуе зниженѣ тарифове для 150 ваговъ вѣдпадковъ соли камѣнной зъ Бохнѣ, призначенои для повѣтовъ дотыкаемыхъ въ минувшѣмъ роцѣ неурожаемъ а то: Бѣбрка, Бохня, Богородчаны, Борщевъ, Броды, Бжеско, Бережаны, Бжозовъ, Бучачъ, Хшановъ, Чешановъ, Домброва, Добромиль, Дрогобичъ, Горлицѣ, Городокъ, Грибовъ, Городенка, Ярославъ, Ясло, Яворовъ, Калушъ, Камѣнка струм., Кольбушова, Коломыя, Косовъ, Краковъ, Коросно, Лавчутъ, Лѣсько, Лиманова, Львовъ, Мѣлецъ, Мостиска, Мыслениць, Надворна, Ниско, Новый Торгъ, Новый Санчъ, Пильзно, Подгужъ, Перемышль, Рава руска, Рогатинъ, Рогачицѣ, Рудки, Рышевъ, Самборъ, Сяноцкъ, Сокаль, Станиславовъ, Старе мѣсто, Стрый, Стрыжовъ, Тарнобжегъ, Томашовъ, Вадовицѣ, Величка, Залѣщаки, Збаражъ, Жовковъ и Жидачевъ. — Зниженя се буде удѣлене на пѣдставѣ картъ замовленя, выставленыхъ Выдѣлами Радъ повѣтовыхъ, котрѣ такій посылки спроваджують. Згаданій карты замовлень мусять бути потверджені властивымъ ц. к. старостомъ. Посылки належить надати черезъ краеве бюро соли а листы перевозовѣ мусять згоджувати ся зъ датами картъ замовлень.

— **Торжественне положене угольного каменя** пѣдъ новый польскій театръ у Львовѣ [на площи Голуховскихъ] вѣдбуло ся въ суботу дуже величаво, при участи много публики, рады мѣскои, репрезентантовъ властій цивільныхъ и вѣйсковыхъ. Мѣжъ иншими явили ся: маршалокъ краевый гр. Стан. Бадені, кн. Адамъ Сапѣга, намѣстникъ гр. Пінінський, командуючій генералъ Шульцбургъ, писатель, артисты театру и т. д. Архіварь мѣскій д-ръ Головскій вѣдчитавъ актъ фундаційный, написаный на пергамінѣ и пѣдписаный сто и кѣлькадесять особами. Въ тѣмъ актѣ описано генезу польского театру вѣдъ 1780 р. аже до сен хвилѣ. Опѣсля посвятивъ будову кс. кан. Ленкевичъ и выголосивъ довшу промову на тематъ, якъ релиґія глядить на значѣне театру. Опѣсля промовляли: президентъ мѣста Малаховскій, маршалокъ гр. Бадені о театрѣ яко сильномъ чиннику національномъ. По маршалку промовили ще: поетъ Кар. Бжозовскій, акторъ Романъ Желязовскій въ имени артистовъ, а наконецъ поетъ Аврелій Урбаньскій вѣдчитавъ стихъ умысне зложеный на се торжество. Вечеромъ у президента мѣста вѣдбувъ ся бенкетъ. Новый театръ мае сего року стануть пѣдъ дахомъ, а за два роки мае вѣддати ся до публичного ужитку.

— Зъ Калуша одержуемо отсе письмо: „На підставі §. 19. закона з 17 грудня 1862 Галичанина прошу Почтенну Редакцію часописи Діло о слідуюче справозданє. В числі 81. где есть бесіда о уділенію почетного горожанъства Високо Поважаному Пану старості Маєвскому есть замітка також і про мене, з того взгляду зазначаю, що в сей кореспонденції неправдою есть якобы я удававъ ся в справі уділенія згаданого вище горожанства до спілки Мільштайн-Шпіндель а також і до инших радних. Внесени на уділенє почетного горожанъства не поставив п. Аба Мільштайн, а жид Цолер не есть моім адютантом. — Остаюсь з поважанем *Совінскі* ц. к. комісар староства.“

— **Пяный быкъ.** Въ Позняньщинѣ лучивъ ся онегды такій выпадокъ: Въ селѣ Завертѣ выпорожнювали бочки зъ оковиты. Мѣжъ ними наповнили черпакъ оковитою и лишили недалеко оборы. Коли пѣзнѣйше выпустили худобу до воды, одинъ быкъ прийшовъ до черпака и выпивъ оковиту. По кѣлькохъ хвилях, коли приказали худобу, показало ся, що быкъ пяный Вонъ сѣпавъ ланцухомъ, рычавъ и рывъ землю рогами такъ, що не могли до него приступити. Вѣдтакъ повалявъ ся и перележавъ бѣльше якъ 20 годинъ. Коли вытверезивъ ся, бувъ дуже ослабленый и черезъ два днѣ мало приймавъ пашѣ. Опѣсля выздоровѣвъ, але коли ишовъ знову до воды, ominавъ о кѣлькадесять крокѣвъ мѣсце, де стоявъ черпакъ зъ оковитою. Звѣря лѣпше вѣдчуло злій наслѣдки піяньства, якъ чоловѣкъ.

— **Послѣдный зъ могикановъ** — зъ борцевъ о независимбсть Греціи въ 1821 року — д-ръ мед. Мавроґенісъ жие ще доси въ Атенахъ и скѣнчивъ онегды сотный рѣкъ житя. Родивъ ся въ Парось въ 1798 р. По выбуху вѣйны поспѣшивъ зъ Италіи, де вчивъ ся медицины, и бравъ участь въ многихъ битвахъ зъ Турками о независимбсть Гелляды. Бувъ раненый, але вылѣчивъ ся — и дожывъ такого поважного вѣку. Мавроґенісъ проживае вразъ зъ сестрою, котра ще старша вѣдъ него, бо мае 110 лѣтъ. Мимо такъ глубокои старости е вѣнъ притомный и здоровый.

— **Листъ зъ Марса.** Часопись Revue scientifique подала недавно фантастичну вѣсть зъ Англіи. Ото новойорскій астрономъ Єремія Мекдональдъ вертаючи разъ домовъ, постерѣгъ на небѣ якесь блискуче тѣло а невдовзѣ потѣмъ упало щось на землю коло него. Була то якась розпалена ажь до бѣлости маса, а остигши показала ся каменемъ. На тѣмъ камени можна було достеречи рѣзній знаки и черты пригадуючій письмо. Отже Мекдональдъ выявивъ здогадъ, що сей камѣнь выстрѣленый зъ Марса яко листъ. Янкесы намѣряють вѣдповѣсти на сей листъ, сли имъ лише удасть ся вѣдчитати письмо на камени; тогдѣ напишуть на нишѣмъ камени подѣбній знаки и спробують выстрѣлити на Марсъ. „Дай Боже, — кѣнчить Revue scientifique свое донесене о тѣй качцѣ дневникарскій, — щобы така куля упала и на Марсѣ блізько такого догадливого астронома, якъ згаданый Мекдональдъ“...

— **Амінїстрація „Дѣла“** просить Вп. Передплатниковъ, котрѣ „Дѣло“ не складають а мають 65-те число ще въ запасѣ, о ласкаве надѣсланє сего числа до нашои Адміністрації, чимъ уможнять намъ велику прислугу, бо сего числа дуже потребуемо, а вѣнъ у насъ цѣлкомъ вычерпаный.

— **Дрѣбні вѣсти.** Дня 10 с. м. вѣдбуде ся въ Ожидовѣ вѣнчане п. Михайла Тарнавского, управителя школы въ Нивницяхъ, зъ панною Каролиною Гутковскою, дочкою пароха въ Ожидовѣ. — Дня 10 с. м. вѣдбуде ся въ Ляшкахъ королѣвскихъ [зелѣзнича стація Задвѣре] вѣнчане п. Созонта Левицкого, народного учителя въ Миклашевѣ, зъ панною Ольгою Сѣткевичѣвною, народною учителькою зъ Миклашева, въ домѣ о. Володимира Левицкого, пароха въ Ляшкахъ королѣвскихъ.

Вѣсти зъ Аепархіи Львѣвскои.

Канонічну институцію на Покровцѣ дѣставъ о. Петро Соловѣй. — Испыты кваліфікаційній на катихитовъ школъ середныхъ, выдѣловыхъ и народныхъ вѣдбудуть ся въ днихъ 31. н. ст. мая и 1 и 2 н. ст. червня с. р: прошеня треба внести до 18 н. ст. мая с. р. — Консисторія вставилась до президіи намѣстництва о згоду на институцію о. Євг. Свистуна на Болшовець. — Президія намѣстництва годить ся на институцію оо. Конст. Яримовича на парохію св. Ап. Петра и Павла у Львовѣ и о. Кор. Лотоцкого на Рогачинъ. — Речинець до конкурсу на Ярославичѣ змѣненый въ даты 16 н. ст. червня на 26 н. ст. червня с. р. — Испытъ конкурсовый парохіяльный вѣдбуде ся въ днихъ 14 и 15 н. ст. червня с. р. — До канонічнои институціи вѣзваный о. Кор. Лотоцкій на Рогачинъ. — Правительство асигнувало платню зъ фонду релиґійного для приватного сотрудника въ Стрѣлкахъ на оденъ рѣкъ — митроп. консисторія вставилась о плату зъ релиґ. фонду для приватныхъ сотрудниковъ въ Кобиловолокахъ, Студѣнцѣ и въ Боратинѣ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Канон. институцію дѣстали оо.: Мих. Петровскій на Ильникъ, дек. высочаньского, Мих. Кузьмакъ на Порудно дек. яворовского, и Іосифъ Рейнаровичъ на Болянович дек. мостиского. — До канон. институціи вѣзваній оо.: Ем. Венгриновичъ на Ганчову дек. бѣцкого и Вас. Мисикъ на Ванькову дек. лѣського.

Послѣдній вѣсти.

Зъ Вѣдня пишуть намъ:

Въ справѣ языковій поставили руски послы Окуневскій и Яросевичъ два наглячій внесеня.

П. Окуневскій жадае, щобы — *доки Галичина не буде подѣлена на части руску и польску* — оба языка були рѣвноправній. Языкъ урядовый бувъ бы рускій тамъ, де Поляковъ менче якъ 25%, а польскій, де Русиновъ менче якъ 25%; де е 25% другои народности, тамъ оба языки е урядовыми. Якъ Поляки въ цѣлій Галичинѣ мають право польского языка въ судѣ и урядѣ, такъ само повиний мати Русины въ цѣлій Галичинѣ.

П. Яросевичъ взявъ за тло для своего внесеня курія національній.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 2 мая Вчерашне свято роботниче проминуло спокѣйно. Передъ полуднемъ вѣдбуло ся около пятьдесять роботничихъ зборовъ, на котрыхъ промавляно по нѣмецки, по чески, а навѣть по італійски. Ухвалено резолюцiи, домагаючій ся загального голосованя и осьмигодинного працѣ. По полудни около 60.000 роботниковъ перейшло въ ладѣ черезъ мѣсто до Пратеру.

ВЕСНЯНКИ Crême Iris

прищики, утробяй плямы выгубляе успѣшно въ дуже короткѣмъ часѣ, вѣдъ давна выпробованый д-ра Whytt'a. Цѣна слоика зъ приписомъ ужитя 80 кр. Только 1
правдивий зъ пѣдписомъ д-ра Whytt'a.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 165—?

Зъ краю доносять, що всюды день проминувъ спокѣйно. На Угорщинѣ такожь обѣйшло ся безъ бучь.

Прага 2 мая. Соціальній народовцѣ и соціальній демократы обходили тутъ робѣтниче свято окремыми зборами. Соціальній народовцѣ зъ пп. Стояловскимъ, Даневякомъ и Гержіцою на чолѣ удали ся въ походѣ до ратуша. Тамъ депутація вручила бурмістрови письмо зъ жаданями робѣтникѣвъ въ справахъ громадскихъ. Бурмістръ д-ръ Подлѣпный выйшовъ на бальконъ и повитавъ зѣбраныхъ робѣтникѣвъ. Ему вѣдповѣвъ оденъ членъ депутація, заявляючи, що можна бути соціялістомъ, але при тѣмъ любити свѣй нарѣдъ и не бути космополітомъ. Кс. Стояловскій промовлявъ на зборахъ на острові Софійскѣмъ, а п. Даневякъ на острові Стрѣлецкѣмъ.

Лондонъ 2 мая. Въ тутешныхъ кругахъ політичныхъ кажуть, що именованє грецкого королевича кн. Юрія губернаторомъ Креты наступить заразъ по опорожненю Тесалія зъ турецкихъ войскъ.

Вчера ходила тутъ чутка про велику битву морску, котру мовь бы то заведено коло филипиньскихъ островѣвъ. Американцѣ мали стратити два кораблѣ и 500 людей, а Испанцѣ такожь часть фльоты и 2000 людей. Зъ Нового Йорку доносять на запитанє, що тамъ нѣчого не знають про сю битву, хочь зъ Хінъ прийшла такожь и туцы вѣсть, про велику битву пѣдъ Манілею, въ котрѣй Испанцѣ мали побѣдити. Въ Вашингтонѣ уважають тѣ вѣсти за неановѣрнѣ.

Парижъ 2 мая. Temps доносить, що державы ладять ся до интервенціи мѣжь Испанією и Америкою та ждуть лише слушного часу.

Gaulois заповѣдае, що въ поновнѣмъ процесѣ Золѣ покаже ся новѣ, рѣшучѣ доказы вины Драйфуса.

Змѣна льокалю.
Найдешевшій склядъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ"
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкѣй ч. 1.
У ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цѣнеры, лорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвинкѣвъ. — Замовленя въ провінціи вѣдворотно. 4186
Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1

Курсъ Львѣвскій
зъ дня 2 м. ст. мая 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	211 —	214 —
Зелѣз. Львѣв.-Чернов.-Ясси по 200 зр.	293 —	298 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	388 —	398 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Листы заставнѣ по 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а.в. выльос. зъ 10% прем.	110 30	111 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 20	100 90
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краєвого 4½% а. в. льос. въ 51	101 —	101 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I. емісія)	98 —	98 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 60	98 50
„ „ 4% льос. въ 56 л.	97 15	97 85
Облиги по 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	98 40	99 10
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 75	— —
Комунальнѣ Банку краєв. 5% (II. ем.)	102 50	— —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 40	101 10
Позички краєвой зъ 1873 по 6% а. в.	103 —	— —
Позички краєвой зъ 1891 по 4% а. в.	— —	— —
Позички краєвой зъ 1893 по 4% а. в.	98 —	98 70
Позички м. Львова 4% по 200 коронъ	96 40	97 10
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 50
Мѣста Станиславова	48 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 62	5 72
Наполеондоръ	9 50	9 60
Повъмперіядъ	9 48	9 58
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 75	59 15

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.
2 м. ст. мая 1897.

Львѣвъ: Пшеница 11·75 до 12·—, жито 8·— до 8·30, ячмѣнь броварный 7·25 до 7·75, ячмѣнь пашнистый 7·— до 7·75, овесъ 8·— до 8·30, рѣпакъ 11·— до 11·50, горохъ 7·25 до 10·—, вика 6·— до 6·50, насѣнє льняне —·— до —·—, насѣнє конопне —·— до —·—, збѣжъ —·— до —·—, бобикъ 6·50 до 7·—, гречка 8·— до 8·50, конюшина червона 38·— до 45·—, конюшина бѣла 30·— до 40·—, конюшина шведска 45·— до 70·—, тымотка 15·— до 22·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 6·— до 6·25, кукурудза нова 5·75 до 6·—, хмѣль —·— до —·—, за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ 16·75 до 17·25 зр.

На подарунки!
В КАНЦЕЛЯРІЇ
„Руского Товариства Педагогічного"
при улици Академічній ч. 8.
можна купити слідуючі видання:

I. Образкові видання.

Звѣринець	10 кр
Гостинець	10 „
Забавки	10 „
Менажерия	10 „
Робінзон	40 „
Квѣточка	20 „
Вѣночок	20 „
Кобзар Тараса Шевченка	20 „
Франко: Лис Микита, 2-ге цілком перер. вид.	50 „
Мирон: Пригоди Дон Кіхота	40 „
Наші звѣрята	40 „
Дѣточі вигадки ч. I.	30 „
„ „ ч. II.	30 „
Забавки для дѣтий	40 „
Мала менажерия	35 „
Велика менажерия	40 „
Нашим дѣтям ч. I.	40 „
„ „ ч. II.	40 „

2) Видания без образків.

Читанка ч. I. II. III. IV. в оправі 20 кр. без опр.	10 „
Китиця желань, 2-ге розширене видане	20 „
Ів. Франко: Абу Каземові канці	20 „
Учитель на рр. 1890—1896	2 зр
Дзвінок на рр. 1892—1896	3 зр.
Ів. Левицкий: Попались, Різдвяні сценки	10 кр
Вол. Шухевич: Записки школяра	20 „
„ „ Від Бескида до Андів	10 „
О. Нижанковский: Батько і мати, двоспів для дѣтий з фортепіяном	10 „
Леонида Глѣбова: Байки	5 „
В. Чайченка: Олеся; Байки; Комарь; Два оповіданя, по	5 „
В. Чайченка: Дума про княгиню Кобзаря	5 „
Дніпрова Чайка: Казка про сонце та його сина; Писанка по	5 „
М. Лисенко: Тече вода з під явора. Двоспів з фортепіяном	10 „
Мапа етнографічна Украіни-Руси	20 „
Гордіенка: Картагенці і Римляни	20 „
Юлій Верне: Подорож довкола землі	60 „
Барановский: Приписи до іспитів	20 „
Молитвенник народний, в полотно оправден.	20 „
Д-р. Л. Кельнер: Коротка історія педагогіні	60 „
Василь В...р: Джонатан Свіфт. Подорож Гулівера до краю великанів	25 „
Остап Макарушка: Короткий огляд руско-украіньского письменства	15 „

Великі замовленя виконують ся скоро і точно.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА"
у Львовѣ ринокъ ч. 10
выдало новый накладъ друкѣвъ

I. Друки правничі:

1.	Позовъ въ справахъ дрѣбныхъ лібра	по 25 кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. ліб.	по 40 „
3.	„ „ „ II. „	по 40 „
4.	„ „ „ III. „	по 40 „
5.	Повномочія	по 40 „
6.	Подана о екс- и интабуляціѲ, взбръ а) б) в) г) лібра	по 40 „
7.	Написы до подань о интабуляцію ліб.	по 20 „

II Друки для кас позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40 „
9.	Книга довжниковъ „	„ 40 „
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·— „
11.	Скрипть довжный „	„ 1·20 „
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „	„ 3·— „

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лібра	по 40 „
14.	Книжка касова „	„ 40 „

IV. Друки для читалень и кас позичковыхъ:

15.	Списъ членѣвъ лібра	по 40 „
16.	Грамоты членьскій читалень „Просвѣты" примѣрникъ	по 2 „

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитѣсть особно.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдае
АСИГНАТЫ КАСОВІ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженємъ
4½% зъ 90 дневнымъ выповѣдженємъ
а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій зъ** 90-дневнымъ выповѣдженемъ будуть **опроцентованій по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218
Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

МУЖЕСКУ Безсильнѣсть 844
выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга
Самоохорона д ра Ретана
Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.
Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ P. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

БРИТВЫ знаменитій англійскій и зъ Сольнѣмъ знаку „близьнята" (пѣдъ гаранцією) по зр. 1·50, 2, 2·50, и 3·—, Паски до бритовъ, пенздѣ и чарки до мыла
поручае ПЕТРО ХМОЙСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4055

Пѣвець церковный
молодець 20-лѣтный укѣнчившій курсъ дяковскій въ Станиславовѣ, пошукуе мѣсца. Посѣдае добрый голосъ и умѣе вести дирігентуру хору. Адреса: Стефанъ Гарасимовичъ въ Глушковѣ, п. Го оденка. 172 3—3

О ПОЛОВИНУ
ЗНИЖЕНІЙ ЦѢНЫ
на давнѣйшій томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей" т. I.—XX. включно, чи хто купуе разомъ чи поединчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до Адміністрації Наукового Товариства им. Шевченка у Львовѣ.
Знижена цѣна всѣхъ 20 томѣвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

Що?
Можь набути въ Заведеню Переплетничѣмъ
М. Спожарского и Сына
у Львовѣ, ул. Руска ч. 1.
АЛЬБУМЫ НА ФОТОГРАФІЇ
рѣжной величины
ОБРАЗЫ ВЪ РАМАХЪ
до украшеня комнатъ
РАМЫ ДО ОБРАЗѲВЪ
всякого рода и величины
ЛИСТЫ ЗЪ КУВЕРТАМИ
зъ портретомъ Т. ШЕВЧЕНКА въ касеткахъ по 20, 30, 45, 85 и 120 кр.
ГАЛЯНТЕРІЙНІ ВЫРОБЫ
на подарунки
МОЛИТВОСЛОВЫ
єврейскій, дамскій, для дѣтей и мірянъ
КНИГИ
до всякого домашного и урядового ужитку
КНИГИ ЦЕРКОВНІ
всякого рода
ЄВАНГЕЛИЯ
нового выдання, малого формату.
ДРУКИ МЕТРИКАЛЬНІ.
До переплету
принимае ся всякій роботы вподячій въ кругъ переплетництва.
Всякій замовленя вѣдворотною почтою. 62 29—30

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА" по 1 зр. замѣсть 3 зр.

ЖЕГЕСТѲВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ
зелѣзница, почта, телеграфъ въ мѣсци.
Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Пора купѣлева тревае вѣдъ 20 Мая до кѣнця Вересня. Купель боровинковій, зелѣзистій, гідропатичній и попрадовій. 174 1—2
Вода жегестѲвска знаходить ся у всѣхъ великихъ Складахъ Водъ Мінеральныхъ.
Ординуючій карьѣл *Д ръ Едвардъ Брізль [Brühl].*

ЛЯРНЯ ДЗВОНѲВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ
вѣдзначена двома срѣбными медалями
выконуе **дзвоны** рѣзной ваги и приймае ушкоджені дзвоны до переливаня въ найкоротшѣмъ часѣ, а такожь маѣ на складѣ готовій дзвоны рѣзной ваги.
Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавѣ замовленя такъ на поодинокі новѣ дзвоны якъ и на цѣлѣ групы. За тревалѣсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѲвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.
Зъ глубокимъ поважанемъ
3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
ЛьвѲвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 27—?

КАВУ
въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко
по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.
ВИНО
въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко
по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)
высылае
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.
92 67—?

Розклад їзди поіздів зелізничих
важний від 1 мая 1898
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅝ до ¹¹/₀)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярославя		9.55	„ Бел ци
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₇ до ¹³/₀ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₀ неділі і сьвята)
2.30	—	„ „ „ голови. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.17	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅝ до ¹¹/₀)
				3.28	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₀)
				4.55	„ Ярослава
НІЧ			**НІЧ**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ голови. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (¹/₀ до ¹⁵/₀ в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (¹/₀ до ³¹/₀ и ¹⁶/₀ до ³⁰/₀)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (⅝ до ³¹/₀ и ¹⁰/₀ до ¹¹/₀ (¹/₇ до ¹⁵/₀)		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (¹/₀ до ¹³/₀ въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (¹/₀ до ³¹/₀ и ¹⁶/₀ до ³⁰/₀)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ з Підзамча
	12.55	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

Обширну брошуру о Трускавци высылае на жадане Зарядъ. Въ 1 и 3 сезонѣ о 30% дешевше
ВЪ ТРУСКАВЦИ
лѣчить ся въ надзвычайнымъ успѣхомъ Ревматизмъ, подагра, недуги нирковій и мѣхура, астма, исхіясъ, недуги жѣночій, недуги серця и жолудковій.
Лѣкарѣ ординуючій: Радникъ Д-ръ Плехъ, Д-ръ Нельчаръ, Д-ръ Кржижановскій, и Д-ръ Штайнгавсъ. 176 2—10

При закупнѣ товарѲвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальний редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Чорлянськомъ. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосыфа Гренька.

Ч. 87. Львовъ, Второкъ 21 Цвѣтня (3 Мая) 1898 Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот за инсераты сплачій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попередне застереженя. — Рекламації неопечатаній вільній вѣдъ порта.

Поодиноке чисто коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся місце а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Переглядъ політичный.

Въ языковій справѣ пише Politik, що въ разѣ, коли бы прийшло до выбору языковои комісіи, будуть установлені краєвій субкомітеты и ажь на пѣдставѣ субстратівъ, выладженыхъ субкомітетами, будуть вести ся въ комісіи властивій нарады. Однако той дневникъ сумнѣвае ся о успѣшности нарадъ языковои комісіи, бо стане имъ на перешкодѣ компетенція соймівъ въ сѣй справѣ.

— —

Недавно доношено зъ Царгороду про выѣздъ надзвычайного высланника султанського Джевада бея до Петербурга. Повѣзъ вѣнъ власноручне письмо султана до царя, а заразомъ дарунки для царицѣ и для иншихъ членівъ царскои родины. Про цѣль подорожи Джевада бея доносять теперь, що ходить о полагоджене справы кандидатуры грецкого королевича кн. Юрія на губернатора Креты и управильнене залегаючихъ ратъ воєнного вѣдшкодованя, котрого Туреччина доси ще не сплатила Россіи. Кажуть, що султанъ вже пристае на кандидатуру кн. Юрія, але жадае запоруки, що Крета не лишь зъ имени, а таки справдѣ остане въ посѣданю Туреччины, и домагае ся, щобы вже самъ способъ введеня кн. Юрія на губернаторство свѣдчивъ о тѣмъ, що князь буде султанськимъ намѣстникомъ. Отже найновѣйша вѣсть въ сѣй справѣ е така, що въ Царгородѣ мали приватно довѣдати ся зъ Петербурга про неудачу заходівъ Джевада бея.

— —

Про давно выжидану битву мѣжь американською и испаньскою фльотою, котру вкінци таки зведено на Филипінахъ, наспѣли вже докладнѣйшій вѣсти. Въ суботу о пѣвночи удало ся американській ескадрѣ вдертись до заливу Манілѣ. Маніла аво Люсонъ — се найбѣльшій зъ филипіньскихъ островівъ; головне мѣсто — Маніла зъ якими 200.000 населеня лежить надъ заливомъ того жь имени; найкрѣпше мѣсто на островѣ, тежь надъ заливомъ Манілѣ, а о якихъ 7 миль на полудне вѣдъ мѣста Манілѣ, е Кавіта. Передъ Кавітою уставила ся американська ескадра, зложена въ 8 кораблѣвъ, до бою. По год. 7 зъ рана повставъ огонь на одномъ испаньскомъ кораблѣ. Контрадміралъ испаньскій разомъ зъ штабомъ мусѣвъ перенести ся на иншій корабель. Въ годину пѣзнѣйше згорѣвъ такъ той якъ и другій ще испаньскій корабель. Кѣлька своихъ суденъ Испанцѣ затопили самі, щобы нихъ не дати въ руки непріятелямъ. Иншій кораблѣ значно ушкоджені мусѣли завернути ся.

Про сю битву розійшла ся зъ разу въ Мадритѣ вѣсть, що мимо дѣйманчихъ стратъ Испанцѣ таки вкінци вѣднесли побѣду. На тій пѣдставѣ испаньскій міністеръ маринарки выславъ бувъ навѣть до команданта испаньскои фльоты пѣдъ Манілею телеграму, поздоровляючу его зъ побѣдою. Опѣсля-жь наспѣли вѣсти иншій и вѣдкрыли сумну правду та выкликали величезне пригнобленє.

Зъ табору радикального.

Доки въ програмѣ радикальнои партіи стоявъ „раціоналізмъ у вѣрѣ“, нѣхто не дивувавъ ся, що практична праця радикалівъ обмежаесь выключно на пѣдкопуване вѣры и борбу зъ духовенствомъ. Кѣлька першихъ лѣтъ истнованя радикальнои партіи одинокою програмою и агітаційною брошурою радикалівъ бувъ Іосифінській патентъ. „Хліборобъ“ — якъ говорили самі радикалы [молодшій] „бувъ теольогічною часописію“, въ котрій не писало ся о нѣчѣмъ иншѣмъ, якъ лишь о „попахъ“ и „пѣпѣвскихъ брехняхъ“. Коли-жь въ радикальній партіи взяли хѣнлево верхъ розумнѣйшій елементы, змѣнено програму въ той способъ, що „раціоналізмъ“ зъ програмы усунено, а на се мѣсце вставлено „свободу вѣры“. На великій жаль „коломыйскои“ кліки радикальнои — теольогічна, антипопівска и безнаціональна партія мала перемѣнитись на національну, економічно-політичну партію хлопску. Але перемѣна лишилась на папері. Штубацтва проводирівъ давного покрою спаралізували вплывъ старшихъ и поважнѣйшихъ радикалівъ на хѣдъ партійныхъ справъ — и все лишилось по старому.

При семъ тѣмъ замѣтне се, що радикалы не чѣпають ся тыхъ священникѣвъ, котрій занедбують свои народній обовязки, але якъразъ тыхъ, котрій для тои справы зъ посвященемъ власноі особы зробили и роблять бѣльше, якъ неоденъ зъ найголоснѣйшихъ горлачівъ радикальныхъ. Радикалы чудують ся якъ хтось другій — „попъ“ смѣе робити имъ конкуренцію въ праци, та ще въ совѣстнѣй праци надъ народомъ!

Клясичный примѣръ напастливости проводирівъ радикальнои партіи маемо въ 11 числѣ „Громадского Голосу“, де бесѣда о знанѣй читателямъ „Дѣла“ нарадѣ руского духовенства зъ Перемышльщины въ Перемышли, и що стрѣчка священникѣвъ прозывае ся „череватыми патріотами въ реверендахъ“, по бачное ся ихъ зъ „скажеными вовками“ и т. п.

Але не лише священники, кождый свѣтскій Русинъ, котрый тѣлько не пѣддае ся штубацкій командѣ „центрального заряду“ радикальнои партіи, а посмѣе щиро зъ успѣхомъ трудитись для добра народу, може бути певный, що „Громадскій Голосъ“ выпише ему „вѣдъ мамы и тата“. Отъ возьмѣмъ въ руку 12-те число сеи славнои газеты. Згадуючи о передвыборчѣмъ руху въ Тернопѣльщинѣ, пише пѣдписана М. Павликомъ часопись: „Діло вже взивае Романчука й Олесніцкого, щобы їхали въ Тернопільщину на віче. Гадка, бачите, така, що ану-ж виборці *в глузду ссунуть ся* та й котрого з них поставлять кандидатом. Ваші центральні комітети можуть собі сто разів всяких *панських підлизнів* затверджувати, ваші попи можуть не знати як агітувати, то радикали наплюють і на ваші комітети й на вашу агітацію“.

Се, що „Гром. Голос.“ назвавъ Романчука и Олесницкого „паньскими підлизнями“, выкликало обурене мѣжь всѣми поважнѣйшими радикалами. Хочь терорызмъ радикальныхъ штубаківъ вѣдобравъ имъ всякій вплывъ на партійній справы, удало ся имъ вплынути на Strohmann а „Гром. Голосу“ п. М. Павлыка, що умѣстивъ на самѣмъ кѣнци 13-ого числа бодай дрѣбными буквами слѣдуючій вѣдкликъ:

„В 12. ч. „Гром. Голосу“, в вістях із Тернопільщини вкрали ся без мого відома слова „панські підлизні“ після того, як зараз вище були наведені імена дд. Мироновича, Романчука та д-ра Олесніцького, так що ті слова можна відносити до них, заявляю, так зовсім не думаю про названих людей, хоть і не годен ся й не годжу ся з їхньою політикою навіть тепер коли вона виразно опозиційна. — *М. Павлик.*“

Знаючи ненависть радикалівъ до духовенства дивуе насъ одно: Чому интеліґентній радикалы, котрій въ Чорткѣвскѣмъ и Бучацкѣмъ агітували за кандидатурою Будзиновского, старали ся въ першій мѣрѣ приєднати для тои кандидатуры мѣсцевыхъ священникѣвъ? Чому п. Вѣтика бачили въ своихъ домахъ „череваті патріоти в реверендах“? Чому вѣнъ, омиваючи селяньскій хаты, ѣздивъ вѣдъ священника до священика и у нихъ старавъ ся уряджувати „центральній бюра выборчій“?!

НОВИНКИ.

— **Торжество столѣтя украиньско-руской словесности** въ Стрыю. Стрый першій въ краю розпочавъ рядъ торжествъ року ювілейного украиньско-руской літературы, устроивши въ память столѣтя ей торжественный вечеръ 1 дня 23 н. ст. цвѣтня 1893. Памятне се торжество выпало зъ кождого погляду поважно и велично. Участь публики була велика. Мимо несприятючои поры явилась численно публика руска, якъ мѣсцева такъ и замѣсцева. Явились таковж, численнѣйше якъ коли-будь доси, представитель публики польскои.

Вечеръ розпочавъ ся вѣдчитомъ д ра Олекс. Колессы „Про столѣтє малорускои літературы“. Новоименованый професоръ львѣвского університету, колишный ученикъ стрыйскои гімназіи, поспѣшивъ на покликъ стрыйскихъ товариствъ звеличити торжество и зустрѣвъ ся зъ горячимъ привѣтомъ громады, котра не перестала уважати его за своего и въ его именованю добачае запоруку красноі будучности катедры руской словесности на львѣвскѣмъ університетѣ. Симпатичный сей выступъ довго остане въ милѣй памяти Стрыянъ. Представити въ короткѣмъ, бо ледви одногодиннѣмъ выкладѣ всю исторію літературного и умового руху Руси-Украины за послѣднє столѣтє, схарактеризувати головній стремлѣня и епохи, згадати бодай про найголовнѣйшихъ дѣятелівъ — се певно не легка рѣчь, и зъ сеи тяжкои задачѣ вывязавъ ся нашъ професоръ знаменито. Его выкладъ бувъ не лише повный змѣсту и богатый въ глубокій гадки, быстроумній порѣвнаня, але и цвѣтистый и артистичный пѣдъ взглядомъ формы, тежь не диво, що удержавъ черезъ цѣлый часъ всю публику въ напруженій увазѣ.

Слѣдувала часть концертова о богатій и добрѣбій програмѣ. Тутъ на перше мѣсце выступила п-ѣ Лопатиньска, звѣстна артистка оперѣвачка руской сцены. Она не пожалѣла труду прибути умысне зъ далекои Теребовлѣ, де теперь гостить рускій театръ, и дала тымъ доказъ высокого патріотизму, котрый певно зумѣе оцѣнити вся руска публика. П-ѣ Лопатиньска вѣдспѣвала арію зъ оперъ „Mignon“ и „Фавстъ“ [арію зъ бриллянтами], а такожь одну пѣсню Лисенка. Выконане выкликало правдивый ентузіязмъ. Були се продукціи правдивои оперовои примадонны. Руска сцена не мала ще такои силы. Оплескамъ не було кѣнця. — Хоръ Львѣвского Бояна пѣдъ дѣльною батутою адв. д-ра Федака, котрый мимо своихъ многосторонныхъ занять и трудівъ лично яко дириґентъ супровожавъ до Стрыя свою бояньску дружину, выповнивъ достойно тло концерту. За кождымъ выступомъ его роздавались грѣмки оплески, кожда пѣсня одушевляла и порывала зѣбрану громаду. — Часть инструментальну репрезентували молоденька але звѣстна вже славно зъ концертовыхъ своихъ выступівъ п-ча Ольга Калиновна и п. Бережницкій зъ Львова. Оба выступы були зъ точки артистичнои вповнѣ удачными; п. Бережницкій приневоленый бувъ на неумовкаючій оплески додати одно скрипкове сольо по-надъ програму. Акомпаніяментъ при хорахъ и соляхъ обявъ звѣстный въ Стрыю піаністъ п. Левиньскій, котрого готовѣсть и прихильнѣсть не по разъ першій бачать при подѣбныхъ нагодахъ стрыйскій Русины. — Деклямувавъ п. Кмитъ. Стихъ Шевченкѣвъ „Котляревскому“ вѣддеклямувавъ вѣнъ зъ повнымъ розумѣнямъ и зъ прецизією. — По выповненю всѣхъ точокъ програмы вѣдспѣвавъ хоръ Львѣвского Бояна а зъ нимъ и цѣла публика, пѣднявши ся зъ мѣсць, народный имнъ „Ще не вмерла Украина“. — На кѣнци спѣмнути належить про справдѣ артистичну декорацію салѣ, котрои зъ чемности пѣднявъ ся медикъ п. Р., а котра звертала на себе загальну увагу.

По концертѣ вѣдбувъ ся комерсъ въ ресторацію Готелю Краквского, де при звукахъ пѣсни Львѣвского Бояна и при горячихъ патріотичныхъ промовахъ провели участники часъ далеко по-за пѣвнѣчь.

— **Зъ Перемышля.** Братя селяне! Идучи за зазывомъ комітету членівъ львѣвскихъ товариствъ рускихъ рѣшивъ Выдѣлъ Селяньскои Рады въ Перемышли взяти въ нашѣмъ повѣтѣ провѣдъ въ торжественнѣмъ обходѣ пятьдесятьлѣтныхъ роковинъ знесеня панщины и нашого народного вѣдродженя. Програма обходу буде слѣдуюча: 1) Въ недѣлю 5-ого н. ст. мая по богослуженю пополудни мають всѣ читальнѣ въ повѣтѣ зарядити зѣбрання членівъ на популярній вѣдчиты и розговоры. Въ тій цѣли мають вѣдпоручники читалень удатись до Выдѣлу Селяньскои Рады [до адв. д-ра Кормоша] въ цѣли придбаня прелєґента. Въ селахъ, де нема ще читалень, належать заряджувати довѣрочній зѣбрання. 2) Въ второкъ 17-ого н. ст. мая вѣдбуде ся въ Перемышли о год. 10 рано въ катедральній церкви благодарственне богослуженє сполучене зъ панахидою за упокій бл. п. цѣсаря Фердинанда. Того само го дня вѣдбуде ся пополудни о годинѣ 2-ій въ огородѣ центральнѣмъ [побережне Франць Іосифа] а на случай непогоды въ сали на замку *великє вѣче* зъ слѣдуючою програмою: а) вступне слово, б) промова о знесеню панщины, в) о радахъ повѣтовыхъ, г) справы скономічнои організаціи, д) внесеня участникѣвъ. — Вечеромъ о годинѣ 7-ій вѣдбуде ся въ сали на замку заходомъ товариства „Перемыскій Боянъ“ музикально деклямаційный вечеръ сполученый зъ вѣдчитомъ, спѣвами и деклямаціями. Вступъ для селянъ безплатный, для интеліґенціи крѣсло въ льожахъ 50 кр. — Братя селяне! Помянѣть сей радѣстный день знесеня неволѣ и нашого народного вѣдродженя, — празнуйте у себе дома достойно сей памятный день, а опѣсля дня 17-ого мая прибувайте тутъ громадно всѣ до Перемышля на вѣче и дайте тымъ доказъ своеи могучости и силы. Христосъ воскресъ!

— **Именованє почестныхъ крилошанъ.** Wiener Ztg. оголошуе: Цѣсарь именувавъ выслуженого гімназ. професора религіи и радника консисторіи о. Алексѣя Торонського зѣ Львова и пароха о. Ореста Чеховича зъ Сокаля, Льва Сембратовича зъ Чертежа и Льва Щавиньского зъ Самбора почестными крилошанами гр.-кат. капітулы въ Перемышли.

При сѣй нагодѣ зачотуѣмъ, що польскій газеты „Słowo polskie“ и Gazet-a Narodowa подали нинѣ таки куріозній вѣсти своимъ читателямъ, що о. Ал. Торонській именованый пароховъ и деканомъ въ Сокали, другій пароховъ и деканами деиде, а рѣвночасно и почетными крилошанами. А прецѣнь же цѣсарь не именуе анѣ парохівъ анѣ деканівъ!

— **На село людей дурити!** Выдѣлъ повѣтовый въ Гусятинѣ розбославъ межь громады свого повѣту слѣдуючу „Відозву.“ В почутю обовязку верховодства в всіх обявах сполечного житя поніта, ухвалив Виділ повітовий на засіданю своім дня 23 цвітня 1898 р. урядити в дни 3 мая н. с. о годинѣ 11. рано торжественне набоженьство подяки в тутейшім рим. кат. костелі в цілі упамятненя 50 літної річниці усамовільненя селян. В мнінію, що много схоче в сам день юбілея взяти уділ в набоженьствах місцевих, обираю ся день 3. мая н. с. сего року рівно памятковий на дорозі свободи. *Ова бачь — куда стежка от горохa.)* На тую урочистість запрашаю ся як найусильнійше всіх, котрих серце переняте милостию ближнього и краю, з чувством вѣдтворюю тую дієву а так упрагнену и вичікувану через вітців наших хвилю. — З виділу Ради повітової. Гусятинъ дня 24 цвітня 1898. Адольф Ценьский. Іван Любій. Ант. Бржушкевич. Адам гр. Голуховский. Казимир Ценьскій. кс. Вінц. Ридзевскій. Вінценти Ціхоцкій.

Цѣкава рѣчь чи пп. Ценьскій, Голуховскій, Бржушкевичъ е tutte quanti справдѣ думають, що хто зъ рускихъ селянъ дасть ся зловити на тое празнованє 3-ого мая, котре они въ почутю свого обовязку „верховодства в всіх обявах сполечного житя“ аранжують *латинского* 3-ого мая и *„в рим. кат. костелі“?!* Чи може они хотять обходити при тій нагодѣ роковины польского Trzeciego Maja и пѣдъ позоромъ святкованя смерти небѣжки панщины стягнути на се торжество рускихъ громадянъ? Даремный заходъ пп. аранжеры! — а незручність ваша самыхъ васъ осмѣшуе! На кождый случай Русинамъ всѣмъ ажь надто ясно и вѣдомо, що въ торжествѣ тѣмъ тѣлько щирости и правды, колько въ словахъ аранжерівъ, що знесене панщины були ихъ отцями „упрагненою и вычікуваною хвилею“... На село людей дурити!

— **Ґрафъ Ґансъ von Шуленбургъ**, ґенералъ командантъ XI корпуса австрійскои армін и властитель 30 [львѣвского] полку пѣхоты померъ вчера вечеромъ на ударъ серця.

— **Выдѣлъ „Рускои Бесѣды“** въ Тернополи порѣшивъ на засѣданю зъ 30 н. ст. цвѣтня скликати на д. 14 н. ст. мая 8 год. вечеромъ надзвычайний загальній зѣборы зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) справа вынайму мешканя, 2) внесеня членівъ. — О сѣмъ повѣдомляе ся всѣхъ Вп. мѣсцевыхъ и замѣсцевыхъ членівъ, зъ прошенемъ о якъ найчисленнѣйшу участь. — За выдѣлъ *Ол. Гриневецкій* голова, *о. Вол. Герасимовичъ* секретарь.

— **Зъ Коломыѣ** просять насъ занотувати, що загальній зѣборы товариства „Коломыйскій Боянъ“ вѣдбудуть ся въ Коломыѣ дня 8. н. ст. мая о год. 5 пополудни, а взглядно другій загальній зѣборы того самого дня о год. 6 пополудни. На порядку дневнѣмъ: справоздана зъ дѣяльности и касове та выборъ нового выдѣлу.

— **Нове руске товариство** религійне повстало недавно у Львовѣ. То товариство пань-Русинокъ и носить назву „Вѣнець почитательокъ Роспятого Ісуса Господа и Єго пѣдъ хрестомъ страдаючои Матери Д. Маріи“. Є се часто религійне товариство, котрого цѣлею е загрѣвати себе и другихъ до любови Роспятого Христа и Преч. Дѣвы Маріи. Крѣмъ щоденныхъ короткихъ молитовъ члены збирають ся кождои першои пятницѣ въ мѣсяци въ церквѣ св. Василіянокъ о годинѣ 4-ій по полудни. Тамъ мае бути коротка промова провѣдника на тему любови Христа, коротке читане якоись книжки духовнои, вѣдтакъ спѣльна молитва, а на закѣнченє благословенє св. Дарами. Въ товариствѣ не дозволяють ся жадій жертвы або складки, дозволений лишь приватній жертвы до пушки товариства, що висить при дверехъ церкви, а евентуальній зъ сего грошѣ послужать на закупно книжокъ духовныхъ для товариства. Провѣдникомъ е священикъ назначеный на рѣкъ Ем. Кардиналомъ. До товариства можь належати по скѣченѣмъ 14 роцѣ. Гадку заложеня сего товариства молитвы пѣдданъ панамъ сего року въ часѣ реколекцій о. Филипъ. Доси вписало ся вже 72 панѣ. Товариство св. Ап. Павла прийшло молодому товариству въ помѣчь, давши невелику запомогу на перше уряджене, заведене книгъ и т. п.

— **Протоигуменомъ** оо. Василіянъ — якъ пишуть польскій газеты — е дальше о. Кл.

МАЛЯГА ЗЪ ХІНОЮ и МАЛЯГА ЗЪ ХІНОЮ и ЗЕЛѢЗОМЪ

яко знамените средство въ ослабленіяхъ, реконвалесценціи и т. п. обявахъ.
Цѣна бутильки 3 корони.

2

Головный складъ и виенцѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 165—7

Сарницкій и буде управляти монахами переформованными до того часу, доки они не вымруть. Реформоваными же монахами управляв бзунтъ гр. Мицальскій. Ибеля розпорядженя папского въ будучности реформованій оо. Василіяне не будуть мати права выбирати собѣ протогумена, а самъ Римъ буде его именувати.

— **Въ краєвой низшой школѣ рольничой въ Ягольници, що має на цѣли образованє передовсѣмъ сыновъ селяньскихъ на способныхъ практичныхъ господарѣвъ, розпочинаєся рокъ 1898/9 шкільный зъ днемъ 1 липня 1898. Хто хоче записати ся до тои школы, мае выказатись межь иншимъ, що скінчивъ 16 рокъ житя, шкільнымъ свѣдоцтвомъ зъ окінченя народнои школы зъ добрымъ поступомъ, а такожь свѣдоцтвомъ доповняючои науки. Сыны селянъ, що мають власне грунтове господарство, будуть принятій передъ иншими кандидатами и достануть безъ огляду на ихъ маєтковій вѣдносины безплатне удержанє [мешканє, постѣль, пране и харчь] та одѣжь коштомъ краєвого фонду. Однакъ кождый вступаючій до заведеня мае заосмотрити ся въ достаточне бѣле и 7 зр. на ихтовій чоботы. Близшихъ поясненъ удѣлить на жаданє Дирекція краєвои низшои школы рольничои въ Ягольници.**

— **Ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ повѣдомляє симъ, що зъ днемъ 1 мая с. р. входить въ житя розкладъ їзды на часъ лѣтнои поры и подае рѣвночасно змѣны, о скільки новый розкладъ їзды рѣзнить ся вѣдъ дотеперѣшного. Важнѣйшій змѣны заходять тѣлько при поѣздахъ особовыхъ, котрыхъ число побільшено.**

На шляху Ряшевъ-Львовъ прискорено майже всѣ поѣзды особовій, въ наслѣдокъ чого вечѣрный поѣздъ ч. 15 прибуде до Львова вже о год. 6 мін. 10.

Прискорено такожь поѣзды льокальній ч. 21 и 22 межь Ярославомъ а Львовомъ и скорочено черезъ се часъ їзды тыхъ поѣздовъ майже о годину. Крѣмъ пізнѣйшого выѣзду и вчаснѣйшого приѣзду до Ярослава зыскано ще сполученє зъ поѣздомъ надходячимъ до Ярослава рано зъ Сокаля и Равы, а въ Перемышли зыскано сполучене зъ поѣздомъ вѣдходячимъ рано въ напрямѣ до Хырова и Самбора.

На шляху Львовъ-Красне-Броды-Радивиловъ заведено друге сполучене зъ россійскими поѣздами, именно сполучене поспѣшного ранѣшного поѣзду зъ Львова въ напрямѣ до Россіи, а въ противнымъ напрямѣ лучить ся поѣздъ россійскій зъ поѣздомъ приходячимъ до Львова вечеромъ о год. 9 мін. 55. Замѣнено такожь майже всѣ поѣзды мѣшаній переходячій дотеперь на шляху Красне-Броды, на поѣзды особовій, черезъ що скорочено часъ їзды.

Помѣжь Стрыемъ а Хировомъ побільшено число переходячихъ поѣздовъ о два новій, черезъ що зыскано не тѣлько сполученя зъ поѣздами поспѣшными [блискавичными] въ Перемышли, але такожь сполучене зъ поѣздомъ ч. 12 въ тій стациі а тымъ самымъ дуже догідне сполучене зъ Вѣднемъ, Львовомъ и Угорщиною. Въ цѣли зыскання выше згаданыхъ дуже значныхъ користей на тѣмъ шляху показала ся конечність залишити дотеперѣшне сполучене Львова [выѣздъ о год. 5, мін. 20] зъ стаціями Добровляны и Дублины. Въ замѣну за те зыскано ранній приѣздъ зъ Борислава и Дрогобича до Самбора, що є дуже важне для публики маючои полагодити орудки въ Самборѣ. Підносити ще треба, що й реляція Львовъ-Бориславъ скористала значно при тыхъ змѣнахъ. Выѣзджаючи бо зъ Львова рано о год. 5 мін. 20, можна забавити въ Бориславѣ до год. 8 мін. 26 вечеромъ и вернути до Львова въ ночи о год. 12 мін. 15.

При поѣздѣ ранѣшнѣмъ зъ Перемышля на Загірє и Сянокъ скорочено значно часъ їзды, черезъ що зыскано догіднѣйшій приѣздъ до мѣсць купелевыхъ. Зменшено такожь часъ їзды при поѣздѣ выходячѣмъ по полудни зъ Перемышля на Загірє въ цѣли пізнѣйшого выѣзду зъ Перемышля.

На шляху Львовъ-Лавочне замѣнено поїзды лишь о стѣлько, що вечѣрный поѣздъ вѣдѣйде зъ Лавочаого скорше и дойде въ Стрыю до поѣзду приходячого до Львова о год. 10 мін. 20 въ ночи.

Важну и дуже користну змѣну заведено на шляху Ярославъ Сокаль; замѣнено тамъ часть поѣздовъ мѣшаныхъ на особовій и скорѣсть їзды особовыхъ значно підвысшено. Въ наслѣдокъ тои змѣны можна було часъ їзды при деннымъ поѣздахъ переходячихъ межь Ярославомъ а Сокалемъ скоротити и зыскати въ Ярославѣ сполученя зъ поспѣшными поѣздами передполудневыми.

При поѣздахъ переходячихъ на шляху приватнои зелѣзниці зъ Львова до Равы рускои не далось на-разѣ скоротити часу їзды, а то головно зъ огляду на ощадність. На тѣмъ шляху задержано и на дальше мѣшаній поѣзды, маніпулюючій на стаціяхъ зъ товарами. Мимо того змѣнено положенє поѣзду приходячого рано до Львова о стѣлько на лѣпше, що приѣздъ сей о 30 мінутъ прискорено.

Въ розкладѣ їзды на зелѣзници льокальнѣй Бѣрки великій-Грималовъ переведено такожь потрѣбній змѣны, а то въ тѣмъ напрямѣ, що рушѣшный поѣздъ выходить зъ Грималова значно пізнѣйше и добѣгае въ Бѣрках до поѣзду поспѣшного (курієра) въ напрямѣ до Львова.

— **Въ процесѣ о любовній чары и о „никлюзы“ выдавъ уже львівскій судъ карный въ суботу выроки, котрымъ засудивъ Людвіка на пять лѣтъ тяжкои вязниці, заостренои що тыждня постомъ, а его жѣнку на сѣмь лѣтъ такои самои вязниці.**

— **Скаженый песъ** покусавъ въ самъ день лат. Великодня кількоро людей въ Рогатинѣ. Песъ надбѣгъ вѣдъ стороны села Клѣщѣвны и блукаючи по мѣстѣ почавъ кидатись на кождого, кого стрѣтивъ. Насамперед напавъ на громадку жидовъ, що розмовляли на ринку, и двохъ зъ нихъ покусавъ; вѣдтакъ побѣгъ въ бічній уличкы и тамъ покусавъ ще трох людей. Одній дѣвчинѣ покалѣчивъ ногу, а коли она боронячись, заслонила ся руками, укусивъ ей въ рамя и кинувъ ся до лиця, але не досягъ пыскомъ и лише кігтями покалѣчивъ. За песомъ пустили ся люде, але вѣнъ утѣкъ въ сторону до Бережанъ. Правдѣ убито зараз два псы подобній до скаженого, але нема певности, чи межь ними є той самый скаженый песъ. Покалѣченыма занала ся зразъ рогатинська громада. Два зъ нихъ: Ушеръ Горшовскій и Осія Метъ выѣхали безпроволочно до заведеня д-ра Бунвіда в Краковѣ, а трое иншихъ: Ивана Моруся, Марисю Малецку и Павлину Конопадъ [тую покалѣчену дѣвчину] выслала туда громада на власный коштъ.

— **Еміграційній агенты** не спали и зъ весною зачали свою безсовѣстну роботу. Недавно порозсилавъ якійсь C. Wulkow зъ Гамбурга, rządem ustanowiony ajent okrętowy, до виднійшихъ господарѣвъ, громадскихъ писарѣвъ, учителѣвъ и т. п. въ охрестности Чортанова таку вѣдозву: Szanowny Panie! Pora do wyjazdu się zbliża i liczne zapytania wyjeżdżających z Pańskiej okolicy dziennie do mnie nadchodzą tak że czuję się powodowany powtórnie mój okólnik i listy meldunkowe Panu posyłać z prośbą aby i Pan dla mnie czynnym był. — Byłoby grzech nieprzyzwoity z Pańskiej strony, jeżeliby Pan tą okazyę nie korzystał, i taki piękny i pewny zarobek by nie uważał. Spodziewam się że dość Panu teraz pisałem, i że Pan energicznie postępywać będziesz mi ludzie polecać i takim sposobem dotychczasową stratą znów zarobić. — Jestem przekonany że Pan wstanie jesteś dużo tam uczynić i przeto życzę Panu dobrą skuteczność i uważam, że jeszcze jak poprzednio Panu po 6 złr. od dorosłych i po 3 od dzieci od 12 lat liczące jako prowizyi wynagrodzę, i możesz Pan przy przysłanie zadatek po 10 złr te 6 złr. czyli 3 złr. odciągać i mi resztę nadesłać abym passażerom kompletnią szyfkartę i instrukcyi dla jazdy za którą pomocą bez najmniejszej nieprzyjemności przez granicy przejechać będą posyłać mógł. — Oczekując Pańskie wiadomośc kreślę się z szacunkiem C Wulkow. До такихъ вѣдозвъ долученый цѣнникъ їзды до Канады и два оригінальній літографованій нѣмецкій письма, нѣбы писаній зъ Гамбурга выемігрувавшими зъ Галичины Нѣмцями-кольоністами до своихъ знакомыхъ. Въ згаданыхъ письмахъ рекомендуєся намѣряючимъ емігрувати якійсь агентъ Каролъ Штекель, которому man kan das ganze leben anvertrauen, бо er ist ein krist. wer ein krist ist der ist kain schwindler. Письма тій безъ сумнѣву фальшивій и мы престерігаємо нашихъ людей передъ всякого рода Wulkow-ыми, Штекелями e tutti quanti ..

— **Щедре завѣщанє.** Въ чеській Празѣ померъ недавно выслуженый полковникъ Пральска и цѣлый свій маєтокъ записавъ на народій цѣлы. Межь иншими дістали зъ того запису: ческа женьска гімназія „Мінерва“ 50.000 зр., ческа Матиця шкільна 10.000 зр., а иншій ческій політичній и добродѣйній товариства 12.650 зр.

— **Властитель каменицъ — злодѣй.** Черновецка поліція арештувала двохъ малыхъ хлопцѣвъ: 14-лѣтного и 15-лѣтного за малу крадѣжь. По довшихъ розпытахъ хлопцѣ признали ся, що злодѣйскимъ ремесломъ займають ся несамостійно, але яко „челяданки“ властителя малого склепу Смерековского. Смерековскій, чоловѣкъ 60 лѣтный, бувъ колись кравцемъ, вѣдтакъ властителемъ реальностей, заложивъ склепъ, и зорганізувавъ зъ молодыхъ хлопцѣвъ злодѣйску шайку. Вѣнъ вышукувавъ добрій мѣсця полову и высилавъ туды свою „челядь“. За скраденій предметы дістававъ хлопцѣ вынагороду „дрібными“. Свое ремесло провадивъ Смерековскій довгій лѣта, а тѣшивъ ся славою тихого, поважного и честного мѣщанина. На підставѣ зізнань арештованыхъ хлопцѣвъ арештовано Смерековского и вѣнъ показавъ поліціи складъ краденыхъ а ще не проданыхъ предметовъ. Знайдено тамъ все, чого душа забажае: кільканайцять ковдеръ, коциковъ и перинъ, машину до шитя, рукодѣльничій и господарскій знаряды, галянтерійній предметы, одѣжь, годинники, и т. п.

— **Дипломъ лѣкарѣвъ ветеринарійныхъ** дістали въ львівскій академіи ветеринарія: Мих. Бронкъ зъ Тернополя, Як. Цітронъ зъ Скалата, Стан. Новаковскій зъ Яворова, Стан. Фльор. Солецкій зъ Львова и Тад. Сорочинскій зъ Миротина.

— **Відкритє професора Шенка.** Онодги вже появила ся у Вѣдни давно заповѣджена а ученымы лѣкарями и широкою публикою нетерпеливо ожидана студія проф. д-ра Шенка, управителя ембріольоґічного института вѣденьского університету, о тѣмъ, що можна вплынути на полъ маючои народитись дитины Книжка обіймае 109 сторінъ друку. Д-ръ Шенкъ на вступѣ займаєсь історичнымъ представленемъ дотеперѣшныхъ дослѣдовъ надъ способами „выдерти природѣ тайну, якъ творять ся зароды“, вѣдтакъ подае рядъ власныхъ дослѣдовъ. Цѣла теорія Шенка дасть ся зобрати въ отсій слова: Черезъ певный вплывъ на перемѣну матеріи у женщины можна въ деякихъ случаяхъ осягнути, що вытворить ся плѣдъ мужескаго пола. Тая теорія полягае на дѣдиченю, въ звязи зъ фактомъ, що способъ живленя и перемѣны матеріи такъ вплываєе на розвій плоду, що ухиливши выдѣлюване цукру у матери, дасть ся розвинути зарѣдъ, въ котрого може повстати мужеске индівідуумъ. Треба лишь робити докладній дослѣды надъ матерію, а тогдѣ лѣкарь може приписувати родъ поживы, котрый очевидно мусить бути приміненый до индівідуальной вдачѣ. Не у всѣхъ случаяхъ повело ся Шенкови цѣлковито усунути выдѣлюване цукру и въ той способъ вплынути на розвій плоду. Вказівки, щобы зароды розвивали ся женьскій индівідуа, доси не є знані.

— **Дрібні вѣсти.** Намѣстникъ гр. Левъ Пінінський выѣхавъ до Вѣдни. Повертаючи зъ Вѣдня вступить до Кракова и тамъ возьме участь въ торжественнѣмъ засіданю Академіи наукъ [14 мая с. р.] Дня 17 мая верне до Львова. — Ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ подае до вѣдомости що дня 12 цвѣтня знайдено на стаціи Кальварія золотый дамскій годинникъ зъ золотымъ ланцушкомъ, 2 золотыми медаліонами и 2 срѣбными денізками. По вѣдборъ сен згубы може властитель заголосити ся въ урядовыхъ годинахъ въ бюрѣ для справъ комерціяльныхъ ц. к. Дирекціи зелѣзниць державныхъ въ Краковѣ. — Сими днями померъ въ Дрогобичи о. Романъ Ганчаковскій, лат. парохъ въ Дрогобичи, бувшій заступникъ маршалка дрогобицкого рады повѣтовои. — Фальшивій десятки появили ся въ Станиславовѣ; одинъ такій фальзифікатъ наданый въ Станиславовѣ на почтѣ отверджено доперва въ головній касѣ почтовій у Львовѣ. — Въ повѣтѣ перемыскѣмъ зачались роботы коло дорогъ публичныхъ, котрій мають на цѣли дати заробокъ голодуючому населеню. — Підъ будову православнои церкви у Львовѣ почато копати фундаменты; потрѣбный матеріялъ будовляный, якъ цегла, камѣнь, пѣсокъ, а такожь величезній цоклі находять ся вже на площѣ будовы при ул. Францисканьскій. — Зъ днемъ 15 н. ст. мая зачне выходити въ Тарновѣ ілюстрована тыжднева газета „Zdrojowisko.“ — У Львовѣ розпочато будову підземныхъ каблѣвъ [дротовъ] телефонічныхъ; въ сей способъ будуть усунені воздушій дроты, котрій часто прорывають ся и при тѣмъ надають цѣлкомъ не естетичный выглядъ многимъ улицямъ Львова.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 3. мая. W. Tageblatt доносить, що въ пятницю мае бути выбрана комісія для справъ языковыхъ. Коли бы се для якихъ трудностей не могло стати ся, то дальша дебата языкова велась бы підчасъ сесіи спільныхъ делеґацій въ тыхъ дняхъ, въ котрыхъ делеґаціи не мали бы засѣдання. Зъ молодоческихъ послівъ промовляти будуть въ языковій дебатѣ Герольдъ, Пацакъ и Странскій.

Сегодня мають въ радѣ державній промовляти въ языковій справѣ внескодавцѣ пп. Целеръ, Діпаулі, Пацакъ и Окуневскій.

Прага 3. мая. Nar Listy пишуть, що президія палаты послівъ рада бы, щобы языкову дебату скорше покінчено и выбрано комісію; але правица не хоче обмежити свободы слова. Для відповѣды на бесѣду кн. Ліхтенштайна вызначила правица двохъ бесѣдниковъ. Politik тежь не промавляє за поспѣхомъ и запитуе: чи жь лѣвица не може пождати на безуспѣшність нарадъ языковои комісіи?

Петербургъ 3. мая. Урядово оголошено неутральність Россіи въ испаньско-американській вѣйнѣ.

Правительственна комісія приняла плянъ будовы новои широкои зелѣзниці зъ Люблина черезъ Томашовъ до Белзца.

Нансена именовано почетнымъ членомъ царскои академіи наукъ. На засіданю географічного товариства выложивъ Нансенъ плянъ новои выправы до північного бігуна; коштыя обчислено на 300.000 руб.

Мадритъ 3 мая. Зразу на підставѣ певныхъ вѣстей зъ Манілѣ думано загально, що въ битвѣ, котра зайшла въ недѣлю, побѣдили Испанцѣ; зъ тои причины панувала велика радість. Теперь показуе ся що иншого: испаньскій корабль цѣлкомъ знищений, погибло 400 Испанцѣвъ, межь ними капітанъ одного корабля; Американцѣ уставили ся передъ Манілею и завели блькаду; населене мѣста утѣкае, бо боить ся бомбардованя. Республіканьскій дневники въ Мадритѣ, приносячій тій вѣсти, появили ся зъ чорными обвѣдками.

Парижъ 3 мая. Temps высказуе гадку, що по морскій битвѣ на Филіпінахъ настала хвили відповѣдна для интервенціи державъ, коли они взагалѣ гадають про интервенцію.

Лондонъ 3 мая. Зъ Манілѣ прийшла оногды вѣсть, що бомбардоване мѣста мало начати ся вчера або сегодня. Американьскій адміралъ жадавъ, щобы мѣсто піддало ся; але испаньскій власти не пристали на те.

Берлинъ 3 мая. Вѣсть про побѣду Американцѣвъ на Филіпінахъ тутешна біржа приняла зъ вдоволенемъ, бо є надѣя на скоре покінчене вѣйны.

Local Anzeiger довѣдуе ся зъ Вашінґтону, що Сполучені державы уважають посѣданє Филіпіньскихъ острововъ за конечне для себе въ сій хвили; мабуть хотять тій острови задержати, щобы мати запоруку военного відшкодованя.

Надѣслане

Зміна льокалю.

найдешевшій складъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

підъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкій ч. 1.
у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великомъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвінковъ. — Замовлєня въ проізиціи відворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Конерницкій Львовъ площа Галицка ч. 1

РОБОТНЯ
церковныхъ выробовъ зъ дерева
при улици Сикстускій ч. 29 у Львовѣ

поручае ся до выконаня иконостасовъ, престолівъ, кивотовъ, проповѣдниць, сповѣдниць, дарохранительниць и взагалѣ всѣхъ внутрѣшныхъ уряджень зъ добрего матеріялу, за смакомъ по можливо умѣреныхъ цѣнахъ.

Покликуючись на выконуваній того рода праці въ церквахъ: въ Лазахъ, Марковоли, Сколѣмъ, Сняткій, Старомѣщинѣ, Задвинѣщинѣ и въ многихъ иншихъ, надію ся, що Всечестне Священьство ласкаво підпре мою роботню.

180 2—3 **СТ. ШУПЛАКЕВИЧЬ.**

ГАЛИЦКІЙ
КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 и опроцентовуе ихъ по

4½% на рокъ.

Пѣвець церковный

и управитель хору зъ добрымъ друго-теноровымъ голосомъ шукая посады дяка заразъ. Близшій информаціи подасть на жаданє: Т. Янишевскій въ Зборовѣ п. loco. 1 3 1—1

МАШИНКИ універсальній до терта мигдалівъ, булокъ, цукру и т. п. по зр. 1·50, формы, блахи, можѣ столовій и кухонній. Патентованій стиски деревляній до шинокъ, сыру и т. п. (повыслу и выробу краєвого) поручае ПЕТРО ХШОСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4055

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу
зъ життєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна I-шои части 25 кр. II-ои части 20 кр.
Оправленій примѣрники продають ся о 10 кр. дорожше.

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русиновъ
Цѣна 1 зр.
Дістати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Обширну брошуру о Трускавци высилае на жаданє
Зарядъ.

Въ 1 и 3 сезонѣ о 30% дешевше
ВЪ ТРУСКАВЦИ
лѣчить ся зъ надзвычайнымъ успѣхомъ
Лѣкарѣ ординуючій: Радникъ Д-ръ Плехъ, Д-ръ Нельчаръ, Д-ръ Кржановскій, и Д-ръ Штайнгавсъ.
Реуматизмъ, подагра, недуги нирковій и мѣхура, астма, исхіасъ, недуги жѣночій, недуги серця и жолудковій.
176 3—10

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редактеръ Иванъ Белей. Паперъ зъ фабр. Чорлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, підъ зарядомъ Іоакима Гренди.

Ч. 88. Львовъ, Середа 22 Цвѣтня (4 Мая) 1898 Рочникъ XIX

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатномъ

въ Австрії:	за границы:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 85 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лиш не на попереднє застереженє. — Рекламаціи не печатаній вільній вѣдъ порта.

Поодинокє числo коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

До парляментарной ситуації.

Чи прийде до выбору языковой комісіи? Якъ довго потревае языкова дебата? Чи рада державна буде вѣдрочена на часъ сесіи спільныхъ делегацій, чи нѣ? Коли прийдуть на чергу наради проекты въ справѣ австрійско-угорскои угоды? Чи правиця маѣ ще бѣльшість въ палатѣ пословъ? — Отсе питаня, на котрі глядаютъ вѣдповѣди не тѣлько дневники, але — річь важнѣйша — и правительство и парляментарні сторонництва.

Пѣдчасъ вчерашного засѣдання палаты пословъ переговорювавъ гр. Тунъ зъ выконавчимъ комітетомъ правиці и зъ заступниками лѣвиці въ справѣ языковои дебаты и выбору комісіи. Кажуть, що прийшло до порозумѣня мѣжь сторонництвами. Богато бесѣдниковъ маѣ зречи ся голосу, щобы скоротити дебату. По полудни радила парляментарна комісія правиці надъ тымъ, щобы рада державна могла радити рѣвночасно зъ спільными делегаціями. Въ такѣмъ разѣ могло бы на тыждень вѣдбути ся одно або два засѣдання, поки не скѣнчилась бы сесія делегацій. Правительство бажае такого продовженя теперѣшнои сесіи рады державнои длятого, бо комісія языкова не може бути неустаючою, якъ на се звертае увагу N. fr. Presse, кажучи, що высказане въ заявѣ гр. Туна бажане, щобы комісія ся була неустаючою, оправае ся на помылцѣ. Выбѣръ неустаючои комісіи дозволеный пѣсля закону, коли ходитъ о якійсь бѣльшій законъ, але лише тогдѣ, коли проектъ закону є готовый и въ радѣ державнѣй зложеный: такій выпадокъ въ сѣмъ разѣ не заходитъ, бо проекту языкового закону ще жадного нема, а лишь доперва комісія мала бы его выготовити. Такимъ чиномъ языкова комісія, котру ще маѣ выбрати ся, могла бы радити лише пѣдчасъ сесіи рады державнои.

Коли бы правительству справдѣ удало ся склонити сторонництва до скороченя языковои дебаты, то имовѣрно промавляли бы лише внескодавцѣ, а опѣля замкнено бы дискусію; въ такѣмъ разѣ могла бы дебата скѣнчити ся дня 16 або 17 с. м. и палата пословъ приступила бы до выбору комісіи. Въ сѣй справѣ маѣ сегодня передъ засѣданемъ палаты пословъ вѣдбути ся ще нарада президія палаты зъ провѣдниками всѣхъ клюбѣвъ. У всякѣмъ разѣ річь вже певна, що до кѣнця сего тыжня, значить передъ сесію спільныхъ делегацій, языкова дебата покѣнчити ся не може; черезъ те можна такъ само уважати за річь певну, що правительство, котрому богато залежить на полагодженю языковои справы, не замкне анѣ не вѣдрочить сесіи рады державнои на часъ сесіи спільныхъ делегацій. Врешті такій выпадокъ вже бувъ передъ кѣлькома роками, що спільній делегаціи мали сесію, якъ и теперь, въ Будапештѣ, а рада державна таки не була вѣдрочена.

За те нема нѣякихъ выглядѣвъ, щобы въ сѣй, весняній сесіи рады державнои могли проекты въ справѣ австрійско-угорскои угоды прийти хочь бы до першого читаня, а правительство мабуть и погодило ся вже зъ тою конечностею, якъ се доносить Neue fr. Presse.

Чи правиця маѣ ще бѣльшість въ радѣ державній? По дѣймаючихъ для правиці досвѣдахъ, якъ то она остала ся въ меншости разъ при голосованю надъ внесенями о обжалованє гр. Баденього, а другій разъ при голосованю надъ справою конфіскатъ дневниковъ, вже и зъ посередъ самои правиці вѣдзываютъ ся голосы, що она на католицке сторонництво не може спускати ся, а тымъ самымъ и не може числити вже на свою бѣльшість въ палатѣ. Вчерашне засѣданє ради державнои мусѣло правицю ще тѣлько утвердити въ тій гадцѣ, коли бар. Діпавлі выразно зажадавъ вѣдъ молодоческого клюбу сатисфакціи, грозячи выступленемъ зъ правиці. Цѣкава теперь річь, чи молодоческий клюбъ прихилить ся до того жадання, чи може наступить явный и рѣшучій розрывъ мѣжь сторонництвомъ бар. Діпавлього а правицею.

Въ сѣй, будь що будь прикрій хвили може правиця, а особливо коло польске потѣшити ся бодай вѣрностію никамерованыхъ Русиновъ, що все ще дурять себе и хотять дурити свѣтъ, мовь то они є заступниками руского народу. Вчера, въ рѣчницю памятнои, хочь троха спѣзненои польскои конституціи зъ д. 3. мая, дававъ п. Волод. Гнѣвошъ вечерницѣ для товаришѣвъ пословъ. „А що се була — доносять до одного польского дневника — велика маѣва рѣчниця, то и найшовъ ся прегарный, глубокій, патріотичный настрій. Не було звычайнои фразольогіи и византинізму може занадто часто банальныхъ бенкетовъ польского кола; не було особистыхъ тоастовъ, и спочили кадильницѣ. За те живѣйше плыла патріотична гадка, горячѣйше били серця, змагали десь нужда и дробниця вѣденьского парляменту, а пересунулись усѣ великій спогады и всѣ цѣли та невыконанй задачѣ маѣвои програмы. Численный кружокъ пословъ обмѣновавъ ся до пѣзна въ ночи гадками на нинѣ и на завтра. Глубоке вражѣнє выкликали промовы Вайгля, Хржановского, Соколовского, Рутовского, Мілевского, Дѣдушицкого, Вахнянина.

И чи-жь правиця не обійде ся безъ бар. Діпавлього, коли маѣ п. Вахнянина?

Рухъ выборчій въ Чорткѣвщинѣ.

Зъ Чорткова пишуть намъ:

Въ мѣру якъ зближае ся речинець выборѣвъ, взмагае ся и агітація за „narodow-ымъ“ кандидатомъ. А агітуе у насъ все, що носить марку шляхотскои Польщѣ, бо выбѣръ мужа репрезентуючого интереси селяньства и реклямуючого не передавнеій его права, уважае ся найбѣльшимъ нещастемъ для Ягайлоньскои идеи. Кажуть, що симъ разомъ сторонництво, выдвигнувше кандидатуру маршалка бучацкои рады повѣтовои ужне для ратованя „zagrożonego honoru narodowego“ звенячихъ аргументовъ, котрій и до теперь промощували дорогу до посольскихъ мандатовъ.

Що выборчій сезонъ у насъ на добре зачавъ ся, на те вказуе досыть часта поява въ нашѣмъ мѣстѣ Дуди Гіршгорна, котрый въ такъ критичнѣмъ часѣ, якъ выбѣръ посла, надѣленый все необмеженою, диктаторскою властію и маѣ спеціяльне право арештувати кождого руского выборця, котрый бы ему хоть-бы зъ лиця не подобавъ ся. Зъ часу послѣдныхъ выборѣвъ до рады державнои маѣмо въ добрій памяти выборця Медведя зъ Будзанова: на него Гіршгорнъ напустивъ шайку своихъ одновѣрцѣвъ, выкликавъ бучу, въ котрій п. Медведя побито, а вѣдтакъ зовсѣмъ безпѣдставно арештовано. Разомъ зъ другими товаришами недолѣ пересидѣвъ вонъ въ мѣскѣмъ арештѣ, поки не скѣнчивъ ся выбѣръ. Перелуханій при розправѣ вѣрыгѣдній свѣдки потвердили выразно, що приказы арештованя дававъ жандармамъ Гіршгорнъ.

Сей выборчій агітаторъ хотѣвъ робити опозицію, коли зъ польскои стороны зголосивъ бувъ свою кандидатуру кс. Громніцкій зъ Бучача, и кажуть, що зъ компетентнои стороны почувъ бувъ такій аргументъ: „Ja was będę piprzył!“ Однакъ не минуло и двѣ недѣлѣ, а Дудьо затрюмфувавъ, бо не выгѣдный для него кандидатъ уступивъ, а теперь cessante causa вонъ вѣдданый цѣлою своею особою и спритомъ досвѣдного махера выборчого тымъ, вѣдъ котрыхъ вымогъ уступку.

Що Дудьо агітуе, се зовсѣмъ понятне. Выбѣръ — то для него жниво. Не можна дивувати ся, що агітують и инші, приватній особы, бо на се позволяе имъ — очевидно въ певныхъ границяхъ — законъ. Але нѣякъ не сподѣвали ся мы, щобы й теперь агітацію занималисъ особы, котрій займаютъ вызначній становиска урядовій, наказуючій имъ безоглядну и строгу неутральность. Здавало ся, що злощастна система урядовои агітаціи упала вразъ зъ своимъ батькомъ и протекторомъ — такъ нѣ! Мимо погрому Баденього и осудженя его штуки правленя на найвыщѣмъ мѣсци, духъ баденізму у насъ, на жаль, не перевѣвъ ся. Тымъ духомъ пахне всюды. Якъ за добрыхъ часѣвъ панованя зелѣзной руки — скликуе ся вѣйтѣвъ та другихъ довѣренникѣвъ и дае ся имъ зъ протискомъ инструкціи, якъ маютъ провадити ся правыборы. Кождый вѣйтъ маѣ стати безусловно выборцемъ и постаратись о те, щобы и другій выборцѣ були на приказы політичнои власти. Пѣдъ тымъ окликомъ роблять ся приготованя до правыборѣвъ, а рѣвночасно дае ся до пѣзнаня, кому належить, що агітація особъ приватныхъ не дозволена. Зъ того огляду дуже цѣкавый фактъ лучивъ ся въ Бѣлѣй. Громадскій поліцай, котрому поручено функцію оголошеня правыборѣвъ, прилѣплюючи дотычній плякаты, заявивъ зъ міною строго урядовою придизлюючимъ ся тій чинности громадянамъ, що урядовій оголошеня вѣльно тѣлько прочитати, але говорити щось о выборахъ заборонено! При цѣлѣй наивности енунціяціи сего органу громадскои поліціи годѣ тутъ не добачити инспіраціи съ-выше, котрои жереломъ — чи не

Зъ житя Русиновъ въ обохъ Америкахъ — въ Канадѣ и въ Бразиліи.

Въ найновѣйшѣмъ числѣ американьскои „Свободы“ помѣстивъ Іоанъ Данильчукъ зъ St. Andrews, Manitoba въ Канадѣ довше письмо пѣдъ заг. „Братя Русины! потреба намъ школы!“ Письмо се мѣститъ въ собѣ де-що характеризуючого житя тамошныхъ нашихъ переселенцѣвъ, длятого мы наведемо головній его уступы.

І. Данильчукъ пише:

„Якъ я, вашъ рѣдный, щиро-рускій молодець, такъ вы всѣ Русины, що тѣлько приѣхали-сте зъ старого краю недавно (хоть-бы и передъ пятьма роками), живете въ рускихъ кольоніяхъ на фармахъ, розкиненій о пѣвъ милѣ англійскои оденъ вѣдъ другого. Декуды (якъ мѣсце було вѣдповѣдне) побудували собѣ нашій люде хаты при межѣ фармы, близько хаты сусѣда, щобы видѣти, що сусѣдъ коло хаты робитъ. И добре добрымъ сусѣдамъ разомъ живе ся. Оденъ другого потѣшае въ нещастю, розганяе оденъ другому тужливость за рѣднымъ краемъ та й забавляе ся зъ нимъ у вѣльнѣмъ часѣ. Добре такимъ сусѣдамъ разомъ жити. Оденъ другому помагае, тѣшитъ и додае енергіи до працѣ на новій земли, — новыхъ обставинахъ. Спокій небесный вкрываѣ духа ихъ та й Богъ зъ ними. Але що робитъ той рускій кольоністъ, що не маѣ близько руского сусѣды, бо сусѣдна фарма не замешкана, а на третій зъ ряду мешкае якійсь Німець, Французъ або Англикъ?

Такій кольоністъ рускій выйде зъ хаты (якъ ей вже маѣ), стане передъ нею и подививши ся въ лѣву сторону, побачитъ лѣсъ, обернувши ся въ праву сторону — степъ, за собою и передъ собою одно и то само. Нема зъ кимъ говорити, анѣ кого зарадити ся, бо сусѣдъ далеко, а Богъ высоко... Треба йти знову у хату, — подумае собѣ. Та тѣлько-що переступивъ порѣгъ, вже вѣслала на него жѣнка зъ печи всѣ громы, и святу недѣленьку, и пятноньку, и холеру, и чорта за то, що вонъ ей спровадивъ до Америки въ пустиню, далеко вѣдъ людей, вѣдъ знакомыхъ, сусѣдовъ та церкви. Бѣдна жѣнка не знае, якъ и коли молити ся Богу, бо нема священника тай церкви... Въ хатѣ жура, клопотъ, бо тамъ нема потѣхи божои, сварка, бо тамъ нема лагоды, спокою.

То доперва мѣжь старшими въ хатѣ, а що зъ дѣтьми? Они бѣдній, не маютъ тутъ зъ Канадѣ на кого задивлятись ся. Они беруть собѣ прикладъ зъ старшихъ въ хатѣ та й зъ тыхъ вѣдродковъ индіяньскихъ, що вмѣютъ тѣлько въ зимѣ саньми зъ Вінніпегу до Селькірку свистати та на цѣле горло верещати, ажь страшно слухати нашому чоловѣкови, не чувшому такого дикого спѣву зъ роду. Дитина цѣкава, кождо спостереженє интересуе и занимае ей, она практикуе и учитъ ся того, що ей окружае, що она видитъ и чуе. Она поступае на-слѣпо на передъ, не знаючи, що дорога, котрою она иде, кѣнчитъ ся ей затраченямъ. Она, будучи въ такихъ обставинахъ, прикладае ся цѣлковито до нихъ, пѣддае ся имъ, бо она жива, шука собѣ занятя. Всѣ животины на свѣтѣ чимсь занимаютъ ся. Вовкъ ловитъ добычу, реве, а вѣдтакъ утѣкае до лѣса, бо вонъ дикій, тягне его туда натура, призвычаенє, предки вовки такъ его навчили. Але-жь бо вашій вѣтцѣ, любій краяны, та й вашій братя, живучій теперь въ краю, маютъ просвѣту, учатъ ся; анѣ вашій предки, нѣ братя не утѣкаютъ до лѣса, перепрашаю, та не ревутъ по дикому якъ вовки, або такъ, якъ индіяньске корѣнє заперчене учитъ горлати зъ всеи силы дѣти вашій!... Я то кажу, що въ самій рѣчи дѣе ся, о чѣмъ я самъ переконавъ ся. Вы можете свои дѣти колись-неколись перестерегчи и справити на добру дорогу, бо знаете, що такъ не добре. Вы за молоду були мѣжь просвѣчеными людьми, вчили ся вѣдъ нихъ доброго прикладу и самій до доброго привыкли. А вашій дѣти въ старѣмъ краю були ще за малій, та не розумѣли нѣчого, а тутъ приѣхали до Канады та стратили свою пѣдставу, на котрій мавъ бути збудованый добрый дѣмъ, а придивляютъ ся та беруть собѣ прикладъ зъ того, що передъ собою видятъ. А якъ видятъ добре, то вѣдъ васъ и то въ малій части. Дитину отецъ лишае дома, а самъ иде въ поле, або на роботу о кѣлька миль вѣдъ хаты. Пещена дитина не слухае мамы и не бере зъ неи прикладу, бо ей тягне до лѣса або насередъ дороги въ поросѣ бавити ся. Уже видко, що вашій дѣти псуютъ ся и упадаютъ. А внуки що пѣчнуть? Якъ будуть дѣти вашій внукѣвъ вчити? Якій будуть имъ прикладъ давати, коли они и тѣлько не видятъ, що вы видѣли? И церква имъ не поможе!

Справы такъ важной не треба занедбувати. Не треба зволѣкат зъ ня на день, бо „чимъ дальше зайдете въ незнаный вамъ лѣсъ, тымъ труднѣйше буде зъ него выйти“; чимъ на дальше будете зволѣкати справу зъ вашимъ рускимъ словомъ, труднѣйше буде пѣзнѣйше выдобути его. А хто знае, якъ занедбаете, чи не зъѣсть его ржа цѣлъ омъ та й пропаде въ пущахъ американьскихъ! Треба гнути дерево, доки оно еще молоде та тонке. Привчуйте вашій дѣти до доброго за молоду, а що самій не можете всего привчати, треба одного, але розумного провѣдника, т. є учителя для дѣтей, котрый бы могъ добре стерегти рускихъ дѣтей вѣдъ дикихъ спѣвовъ. Щобы учивъ ихъ пѣзнавати, чимъ они є дѣйство: що они є рускими дѣтьми, а не индіяньскимъ поколѣнемъ, и щобы знали стерегчи добре руске слово.

Декотрій рускій люде посылаютъ свои дѣти а и повинній посылати до школы англійскои, бо намъ англичинна потрѣбна; але не повинній забувати и на те, що наша школа въ рускѣмъ языцѣ повинна бути намъ милѣйшою. Дитина зачинаюча ходити до школы англійскои, зачинае привыкати до того, до чого ей кажутъ. Дитина руска, учащаюча лишь на науку англицку, а не на руску, потому якъ не вѣдрече ся зовсѣмъ свого языка, то певно буде мати якусь вѣдразу та встыдъ признавати ся до него. А зрештою по що?! Може перечитае рускій листъ колись, руску книжку, або руску газету „Свободу“? Та зъ-вѣдки?! Розважте собѣ тое добре. Берѣть прикладъ зъ жидовъ. Где жие ихъ пять або десять, тамъ старають ся о жидовску школу. Тымъ учатъ ся рѣднаго письма и мовы, а крѣмъ того, якъ охота, учащаютъ дѣти на науку до школы публичнои. Такъ дѣе ся въ старѣмъ краю. Бо инакше жидъ ставъ бы ся зъ часомъ чимъ инпимъ, а не жидомъ... Потреба рускои школы! Потреба намъ нашого языка у школѣ, котрымъ бы мы и потомки пѣзнали, що нашій батьки були щирыми Русинами, що Русь, вѣтчизну нашу и слово наше руске, охотно передъ ворогами боронили.“

——

Недавно була вже въ „Дѣлѣ“ коротка звѣстка о користнѣй полагодѣ невѣдрадныхъ вѣдношенъ, якій въ Бразиліи були доси мѣжь рускими священниками [головно о. Кизимою] а тамошнымъ епископомъ. Теперь потвержене правды поданои нами вѣсти находимо въ цѣкавѣмъ письмѣ самого о. Кизимы, напечатанѣмъ въ „Душпастыри“.

О Кизима пише:

„На приемъ Епископа готовились особно

конференція вôдбута его шефомъ на якôмсь Amtstag-y.

Супротивъ такихъ фактôвъ, а можемо навести ихъ ще бôльше, стоить отворомъ питане: Чи въ мêродатныхъ кругахъ застановлено ся серіозно надъ санацією галицкои адміністрації, та чи допитане закона маê у насъ, якъ и за пановання баденізму, бути пôдставою для промоціи?...

——

Повыше письмо, вповнѣ заслугуюче на вêру, супоставлене зъ недавнымъ письмомъ зъ Бучаччины, уклêщеным въ „Дѣлѣ“ — дае нове свѣдоцтво, що выборы на Галицкôй Руси и по упадку Баденього за Санґушка починають переводити ся по баденѣвски „легально“. Русины, приймаючи се до вêдомости, мусять въ боротьбѣ выборчôй розвинути повну енергію, а що они се потрафлять, свѣдчать о тôмъ выборы зъ марта 1897 року.

Щобы-жь ширшій свѣтъ, нинѣ такъ заинтересованый вôдносинами галицкими, знавъ, чи на галицкôй Руси по тыхъ кровавыхъ выборахъ зайшла чи не зайшла змѣна, повинні наші патріоты зъ выборчихъ округôвъ кождый сконстатованый фактъ неправильности, пôдступу, надужитя або навѣть насильства выборчого на шкоду рускаго народу а на користь пануючои въ краю польско-жидôвскои кліки, репрезентованои центральнымъ комітетомъ польскимъ — не лишь доносити до русскихъ дневникôвъ, але и подавати сейчасъ до вêдомости правительства краевого и центрального та рѣшучо домагати ся законности и правды. Нехай кожда, хочь-бы й найменша беззаконнôсть прискомъ пече лица тыхъ, котрыхъ заприсягненымъ обовязкомъ есть якъ-разъ: стояти на сторожи законôвъ и въ сповнюваню законôвъ давати добрый примêръ горожанамъ, а не допитати законы и тымъ доводити хиба до анархіи...

Въ такихъ выпадкахъ мусить ся на кождôмъ кроцѣ притиснути панôвъ ґрафôвъ Туна и Пінінського добре до стѣны, — нехай высказуть ся о кождôй беззаконности сповненôй при выборахъ на галицкôй Руси — абы Русины докладно пôзнали: чи по упадку Баденього та Санґушка упавъ и баденізмъ, чи вôнъ консервуе ся ихъ наслѣдниками?!

Справы парляментарнѝ.

——

На вчерашнôмъ засѣданю палаты послôвъ вôдповѣвъ ґр. Тунъ на интерпеляцію Вінковского и тов. въ справѣ самовôльного зволѣканя властей при розписуваню доповнюючихъ выборôвъ. Президентъ міністрôвъ у вôдповѣди своѣй подавъ до вêдомости, що выборы посла до рады державнои зъ округа Бучачь-Чортковъ розписанѝ на д. 23. мая, зъ округа пятои курін въ Сяноцѣ на д. 15. червня, а зъ округа сѣльского Тернопôль-Збаражъ на д. 22 червня. — На интерпеляцію п. Функог въ справѣ послѣдныхъ бучь въ Празѣ вôдповѣвъ ґр. Тунъ, що тѝ бучѣ не мали такихъ розмѣрôвъ, якъ зобразивъ ихъ интерпелянтъ, а намѣстникъ ґр. Куденгове сповнивъ свôй обовязокъ дуже совѣстно. — П. Гросъ домагавъ ся отворена дискусіи надъ сею вôдповѣдею, але палата вôдкинула се внесенѣ 123 голосами противъ 93. Замѣтне при тôмъ, що ґруна бар. Діпавлього голосувала зъ опозиціею. — Міністеръ судôвництва д-ръ Руберъ вôдповѣдавъ на интерпеляцію п. Козакевича въ справѣ службовыхъ вôдносинъ въ галицкихъ судахъ. П. Козакевичъ въ своѣй интерпеляціи, внесенôй д. 16 марта с. р., порушивъ справу обтяженя роботою урядникôвъ въ галицкихъ судахъ. — Міністеръ сказавъ, що зъ причины заведеня новои цивільнои процедуры значно збôльшено число судовыхъ урядникôвъ въ Галичинѣ и Буковинѣ; але показало ся, що таки е бракъ сплъ, а длятого розложено выконане плану, на якихъ 3—5 лѣтъ. Богато посадъ въ судахъ не можна обсадити по просту длятого, бо нема кандидатôвъ, и нема выглядôвъ, щобы сей станъ рѣчи поправивъ ся. Д. 1 липня маê бути утворенихъ 117 новыхъ мѣсць судовыхъ урядникôвъ и 93 канцелярійныхъ; але ледво чи и на сй мѣсци найдуть ся кандидаты. Вôдпочинокъ недѣльный е въ судахъ заведеный; а коли де урядники мусять въ недѣлю працювати вôдъ год. 9—2, то нехай интерпелянты назвуть лише тѣ суды, де таке водить ся, а міністеръ запорядить розслѣдженя справы и покладе конець такому надужитю.

Коли приступлено до дебаты языковои, забравъ голосъ п. Целеръ (соціялістъ) и говорившъ двѣ годины при дуже малôй участи, бо слухало его ледво 25 послôвъ. Вôнъ приписувавъ вину безчинности парляменту не языковымъ розпорядженямъ, а хибнôй системѣ выборчôй, та домагавъ ся заведеня загальныхъ безпосередныхъ выборôвъ.

Опôсля говорилъ, тежъ зо двѣ годины, бар. Діпавлі. Саля заразъ наповнила ся, а посли окружили бесѣдника. Рада державна — каже бесѣдникъ — не буде способна до працѣ, поки языковои справы не поладнае ся въ законодатнôй дорозѣ. За заявы правительства можна бачити, що языковѝ розпорядженя вже и теперь можна бы ввести. Дальше удержувати правосильнôсть тыхъ розпорядженъ е рѣчь цѣлкомъ неможлива. Славяне, котрыхъ культурнѝ и економічнѝ потребы може заспокоити лише рада державна, повиннѝ згодити ся на усунене тои перешкоды въ парляментарнôй роботѣ. Однако зъ другои стороны противить ся бесѣдникъ жаданю, щобы нѣмецкій языкъ признати державнымъ, и зазначуе, що его сторонництво застерегло собѣ свободу такъ супротивъ правицѣ якъ и супротивъ лѣвицѣ. Опôсля выступивъ бесѣдникъ противъ докорôвъ, якѝ его стрѣли за голосоване въ справѣ обжалованя ґр. Баденього, та покликуе ся на те, що правиця добре знала, що католицке сторонництво застерегло собѣ въ тôй національнôй справѣ повну свободу. Бесѣдникъ закôнчивъ высказуючи надѣю, що языкову справу удасть ся таки полагодити.

На приватне запытане, чи католицке сторонництво належить ще до правицѣ чи нѣ, вôдповѣвъ бар. Діпавлі: „Поки не дôстану сатисфакціи вôдъ молодоческого клюбу за незгôды: зъ правдою тверджене молодоческом печати що-до мого політичного становища, не можу належати до выконавчого комітету правицѣ и выступлю зъ бôльшости. Коли се стане ся, — о тôмъ я самъ порѣшу и не позволю, щобы лѣвица диктувала менѣ речинець. На увагу, що за голосы печати, не може вôдповѣдати молодоческій клюбъ, сказавъ бар. Діпавлі, що молодоческа печать остае пôдъ безпосереднымъ вплывомъ членôвъ молодоческого клюбу.

По бар. Діпавлімъ говорившъ п. Пацакъ, котрого загально уважають за морального автора баденѣвскихъ языковыхъ розпоряджень. Бесѣдникъ не видить можности, щобы въ радѣ державнôй могло прийти въ языковôй справѣ до згоды, хочь бы тôлько що-до загальныхъ засадъ. Языковѝ розпорядженя не були політичною уступкою, а дѣломъ справедливости изъ стороны ґр. Баденього. Нарôдъ ческій нѣколи не вôдступить вôдъ жаданя повнои рôвноправности обохъ краевыхъ языкôвъ. Кождый мешканець ческого королѣвства мусить мати право въ цѣлôмъ краю доходити свого права въ своѣй рôднôй мовѣ; а жадане е справедливе хочь бы длятого, що вôдносить ся зарôвно до обохъ краевыхъ языкôвъ. Бесѣдникъ указавъ вкôнци на конечнôсть безпосереднього порозумѣня обохъ народôвъ въ сѣй справѣ.

Слѣдуюче засѣдана сегодня. Першій маê промовляти п. Вашатый.

Письмо зъ турецкого повѣта.

——

Турецкій повѣтъ славный на цѣлу Галичину, а навѣть на цѣлу Австрію своимъ ославленымъ Франкомъ Бѣлиньскимъ. До его вѣнця славы докину ще кôлька цвѣтокъ, що бы набута нимъ слава лунала широко, широко. Колись може люде будуть все перечитувати про него и дивувати ся, кôлько то такій чоловѣкъ мôгъ накостити людямъ безкарно.

Марися Смолѣйка зъ Михнôвця повдовѣла въ вересни м. р., а въ мясницѣ хотѣла вôддавати ся за Стефана Дубея зъ Ґрозьовы. Передъ шестьма мѣсяцями не могла вôддати ся безъ лѣкарскихъ обзорнôвъ и зôзволу ц. к. староства въ Турцѣ. Мѣсцевый священикъ выголосивъ оповѣди, выдавъ Смолѣйцѣ свѣдоцтво смерти мужа, написавъ просьбу въ ея имени до староства и выславъ ея до Турки. Невѣста зайшла до повѣтового лѣкаря д-ра Карпиньского. Той оглянувъ ея написавъ свѣдоцтво, що може вôддаватись и велѣвъ ѣй заплатити. Дала 5 зр. а зъ того выдавъ ѣй д-ръ 3 крейцарѣ. Зъ тымъ всѣмъ пôйшла до старосты Бѣлиньского, але сей панъ нагнавъ ея геть, мабуть черезъ те, що подане було написане по руски. А у Бѣлиньского руске письмо — „москевске“. Смолѣйка прийшла другій разъ, а вôнъ повѣдае, що зле написано, нема метрики смерти мужа. Прийшла третій разъ и довѣдала ся, що ще треба метрики вѣнчання, хочь се цѣлкомъ непотрѣбне до такои орудки. Прийшла четвертый разъ, 17-ого с. р., Бѣлиньскій забравъ вôдъ нея всѣ письма и повѣдае: „Иди домôвъ, тамъ тобѣ прийде на почту.“ Часъ уходивъ, зближавъ ся великій пôстъ, посылае Марися пôсланця въ сырну недѣлю на почту до Лютовиска — нема нѣчого! Ажь 8-ого марта дае ѣй михнôвскій вôйтъ Федьо Ґавданъ зрсферованe 25-ого люстого с. р. письмо аб староства, щобы въ середу першого тыжня великого посту йшла до Турки до лѣкарскихъ обзорнôвъ. Видно, давнѣйше письмо д-ра Карпиньского, повѣтового лѣкаря, чомусь не сподобало ся п. Бѣлиньскому. Але и Марися Смолѣйка не хôснувала зъ въ его ласки и до Турки не пôйшла. А що сама не година була заходити дрôбнѝ дѣти, то и женихъ при нѣй осѣвъ, а се певно не дае доброго прикладу въ селѣ, але п. Франкови Бѣлиньскому о се видко розходить ся, абы по селахъ цвила деморалізація... Минувъ великій пôстъ, а разомъ и шѣсть мѣсяцѣвъ вôдъ смерти мужа, и Марися Смолѣйка звѣнчае ся зъ своимъ женихомъ безъ дозволу п. Бѣлиньского. А що вôнъ хотѣвъ тымъ своимъ поступкомъ доказати? Сего нѣхто при здоровыхъ змыслахъ не вмѣвъ бы вôдгадати!

А може сама назва сеи невѣсты такъ дуже вразила путливого и нервового п. Бѣлиньского? С въ Михнôвци молодый ґазда, Гриць Смолѣй, чоловѣкъ письменный и статочный. Въ вôльнѝ хвилѣ у него все повно людей, вôнъ читае часописи, книжки, а люде слухають. При правыборахъ вôнъ боронивъ правды, ажь жандархъ Маршаль арештувавъ его. Два тыжднѣ сидѣвъ у слѣдствѣ въ Турцѣ, бо его подали якъ найбôльшого винованка. Та его противники посоромились, — вôнъ выйшовъ изъ слѣдства на волю, бо нѣчого злого на него не показало ся. А таки злобна рука не спочала, доки и ему не напакостила. Вôнъ державъ бугая и робивъ людемъ выгоду. И бъ дôставъ вôнъ зъ ц. к. староства письмо, а въ нѣмъ засудъ на 10 злр. кары, бо того пôсля краевого закона зъ 1892 р. не вôльно безъ дозволу ліценційнои комісіи. Свѣдкомъ передъ ц. к. староствомъ на провину Смолѣя бувъ вôйтъ, Федьо Ґавданъ, той самъ, що рôвночасно мавъ такожь нелінценціонованого бугая и за выгоду бравъ вôдъ людей оплату! Та се вже чисто турецка справедливôсть, а вôтцемъ ей п. Франко Бѣлиньскій. Сей панъ вôдчитавъ въ краевôмъ законѣ §. 12, але дальшихъ мабуть не читавъ, бо бувъ бы довѣдавъ ся, що вôдъ 1892 року черезъ шесть лѣтъ буде часъ переходовый того закона и доперва по уплывѣ шестьохъ лѣтъ маê перевести ся его всюды цѣлковито. А се дѣяло ся въ 1897 р., тожь доперва пять лѣтъ минало. А коли власти такъ щиро дбаютъ о добрый розплодокъ худобы, то повиннѝ такожь постарати ся, щобы громады могли закупити вôдповѣдныхъ до своихъ сторôвъ бугаѣвъ та й загально дбати о поправу господарки въ кождôмъ напрямѣ, а тогдѣ и законъ о ліценціонованю бугаѣвъ принявъ бы ся легко безъ накладанн каръ. Але у насъ таке: ниѝ хлопъ грѣшнымъ тѣломъ свѣтить, кобы тромтрадраты разомъ зъ жидами були горою! Противъ сего засуду внѣсъ Гриць Смолѣй вôдкликъ до ц. к. намѣстництва, а тамъ кару знижено на 5 злр., хоть можна було надѣятись, що цѣлкомъ ея знесуть. Отже вже само слово „Смолѣй“ дуже вражае турецкого достойника, бо таки на его не стало, а вôнъ сего не може знести, абы найшовъ ся на свѣтѣ такій непокôрливый и выступивъ противъ его „турецкихъ засудôвъ“.

Другимъ такимъ противникомъ, що не

Бразилійцѣ, особно я зо своими людьми. Бразилійцѣ ему неприхильній. Мы выставили величаву браму тріюмфальну, але кôльканацять хлопôвъ три ночи мусѣли ея пильнувати, бо Бразилійцѣ хотѣли збурити.

По полудни 17-ого сѣчня кôлькадесять Бразилійцѣвъ и нашихъ людей на коняхъ и мы два (Францисканинъ и я) выѣхали о милю дороги за мѣсто противъ Епископа. Наша процесія зъ кôлькатысячнымъ народомъ йшла такожь поволи. Коли стрѣтили-сьмо ся, я злѣзъ зъ коня и пôйшовъ привитати ся. Привитане було вѣчливе, але урядове. Мы вôдвели Епископа до мешканя.. За пôвъ годины вôд було ся торжественне ве,ене его до каплицѣ бразилійскои попередъ нашу каплицю. Я просивъ его, щобы посѣтивъ нашу каплицю. Вôдповѣвъ, що завтра. Мимо браку часу [Порданъ] не вôдступавъ я его, хотѣвъ доконче поговорити зъ нимъ ще того вечера, але не мôгъ. На другій день о 4-ôй рано зачавъ я у себе богослужене, а скôнчивши пѣшовъ-емь до Епископа и просивъ, щобы бувъ ласкавъ вступити въ нашу каплицю, бо люде кôлька миль маютъ дороги а вже третій день ту чекаютъ. Приставъ на се и додавъ, що зъ поворотомъ будемо мати оба конференцію зъ собою. До каплицѣ впровадили мы его процесіонально и такъ само вôдпровадили. Оглядавъ все и подивлявъ каплицю, хоть она убога, деревляна а навѣть недокôнчена.

Вкôнци прийшло и до конференціи. Заразъ зъ початку зробивъ менѣ закидъ, що „я порушивъ цѣлу Европу на него, що Ем. Кардиналъ Сембратовичъ и мои настоятелѣ чина разъ-въ-разъ писали до него, а теперь навѣть не знае, що на се вôдповѣсти“. Я просивъ, щобы менѣ яснѣйше сказавъ, о що ходить. Отже вôдповѣвъ менѣ, що я писавъ до настоятелѣвъ чина и до Еміненціи листы, въ котрыхъ я жалувавъ ся: 1) що Епископъ мене переслѣдуе; 2) що е противнымъ гр.-кат. обрядови; 3) що не хотѣвъ мене принять при вôдъѣздѣ моѣмъ зъ Куритибы; 4) що сподѣваю ся ще бôльшихъ противностій; 5) що Епископъ противный нашôй місіи въ Паранѣ. Додавъ, що въ тôй справѣ найшло до него повно листôвъ зъ Европы, а вже найбôльше дôткнувъ его листъ суперіора оо. Єзуитôвъ зъ Ріо Янейро. Додавъ, що въ цѣлôй справѣ вôнъ не винень, а хто инший.

Прийшла черга на моѐ оправдане: „Я — кажу — монахъ, маю своихъ настоятелѣвъ, котрѝ мене сюда вы лали и повиннѝ знати, що зо мною дѣе ся, и мають обовязокъ о мене старатись навѣть тутъ за моремъ. Отже до нихъ писати есть моимъ обовязкомъ и мушу писати о всѣмъ. Що я писавъ до Ем. Кард. Сембратовича, того годѣ брати менѣ за зле, бо и вôнъ мене выславъ, заплативъ зо своихъ кишенѣ дорогу, отже повиненъ о менѣ знати, чи его старане и кошты не йдуть марно. Писавъ я и до интернунція, просячи о помôчь и опѣку. Писавъ я, що заразъ на вступѣ В. Ексцеленція сказали менѣ: vai na Galizia; що три днѣ чекавъ я о голодѣ и въ грызотѣ на телеґрамъ интернунція; що опôсля мусѣвъ я блукати по кольонiяхъ сумный, збѣдженый, не знаючи нѣ краю, нѣ людей, нѣ языка, безъ опѣки, безъ надѣѣ, що буде дальше, бо В. Ексцеленція все повтаряли: „Не маешь паперôвъ зъ Пропаганды, вертай до Галичины!“ А що Ексцеленція въ додатку не приняли мене при вôдъѣздѣ зъ Куритибы и о рускôмъ священику взагалѣ чути не хотѣли, тому справедливо заключавъ я, що бою ся ще бôльшихъ прикростій. Що до оо. Єзуитôвъ зъ Ріо Янейро, то писавъ я до нихъ, щобы на случай, коли бы менѣ В. Ексцеленція були велѣли забрати ся зъ Бразилія, знайти у нихъ хвилеву опѣку. И справдѣ приобѣцяли менѣ, що приймуть мене зъ отвертыми роменами якъ брата-місіонаря“. Додавъ я, що мои настоятелѣ удавали ся особисто въ тôй справѣ до Риму и що Римъ чекае на placetum Епископа.

Епископъ на моѐ оправдане не сказавъ нѣчого, но по хвили самъ зачавъ оправдувати свое дотеперѣшне зô мною поступоване. Виною було те, що телеґрама вôдъ интернунція прийшла за пôзно. Не можлива рѣчь, щобы вôнъ при моѣмъ вôдъѣздѣ не принявъ мене „Я — казавъ — приймаю кождого, навѣть мірскихъ людей, а тымъ бôльше священикôвъ. Разъ тôлько не принявъ я Михаленича, але то длятого, що вôнъ прийшовъ убраный якъ паничъ, навѣть безъ реверенды“. Взагалѣ Епископъ показавъ ся дуже щирымъ. Опôсля перейшовъ до моеи працѣ. Высказавъ велике вдоволене и запевнивъ мене, що вôнъ для мене якъ найлѣпше настроеный; сказавъ, що дôстанъ богато листôвъ дуже похвальныхъ для мене, словомъ: ставъ цѣлкомъ инпимъ. Приобѣцивъ отже, що сейчасъ вôдпише моимъ настоятелямъ, що не лишь годить ся на полишене мене въ Бразилія, але и радо приймe, кого лишь настоятелѣ менѣ пришлютъ до помочи. Цѣлый часъ свого перебуваня опôсля въ Пруденгополісъ вызначавъ мене на кождôмъ кроцѣ, навѣть приславъ менѣ два круги сыра и просивъ щобы-мь принявъ, бо маê бути добрый. Я, видячи его прихильнôсть, жертвувавъ ему 100 мільрейсôвъ милостинѣ.

Друга рѣчь въ тôмъ часѣ була та, що всѣ тутешнѝ Бразилійцѣ просили и налягали на Епископа, щобы я бувъ священикомъ и для нихъ, бо они своихъ не люблять. Я на се не хотѣвъ пристати, бо и такъ маю працѣ стôлько, що силы зачинають мене опускати. На просьбы Бразилійцѣвъ и самъ Епископъ згодивъ ся и почавъ налягати на мене, щобы-мь посвятивъ ся та правивъ богослуженя и для нихъ, и що въ тôй цѣли вôнъ самъ выстараесь въ Римѣ о власть и позволене. По довшôмъ намыслѣ уважавъ я, що волю Епископа треба сповнити. Епископъ показавъ зъ того велику радôсть и просивъ, щобы-мь на 24-ого сѣчня выѣхавъ въ горы до Бразилійцѣвъ заспокоити ихъ потребы духовнѝ, бо его о то просили. Бразилійцѣ почувши, що стало ся по ихъ волѣ, виправили великій овацію. Опôсля выѣхавъ я на кôлька днѣвъ у горы межи Бразилійцѣвъ. Ѣхавъ-емь въ товариствѣ множества Бразилійцѣвъ, а де прибувъ емь, збирало ся ихъ сотки и радости не було кôнця. С то народъ на пôвъ-дикій, бо не було кому его вчити. Въ сусѣдствѣ маю тутъ навѣть цѣлкомъ дикихъ идолопоклонныхъ Бугрôвъ. Завзяте племя, але й дуже бѣдне, невôльниче. Бугры — то пятомѝ мешканцѣ Бразилія. Мавъ я вже зъ ними досыть стычности и маю велику охоту працювати и межи ними; трудôсть робить ихъ бесѣда...“

дає спати п. Бѣлиньскому, є Симонъ Крисъ, що бувъ давнѣйше писаремъ громадскимъ. Его скинувъ зъ писарства Бѣлиньскій, а велѣвъ взяти на писаря Ицка Вольфа, жида зъ Лопушанки. Симеонъ Крисъ вѣдкликавъ ся до ц. к. намѣстництва, однакъ до сего часу нема вѣдповѣди, хотяй вѣдъ сего часу два роки минуло, и мабуть не буде, бо тутъ розходить ся о справу великои ваги: чи можна безкарно нарушати державнѣ приписы, чи нѣ. Та остаточно и Ицко Вольфъ не хотѣвъ писарити въ Михновци, бо жадавъ бѣльшои платнѣ, а не дѣставъ. Вѣйтъ, Федьо Гавданъ, пытавъ ся п. Бѣлиньского, чи не мѣгъ бы назадъ бути писаремъ Симонъ Крисъ, однакъ дѣставъ вѣдповѣдь, що не може, бо „по москевску пише". Тогдѣ настановивъ Гавданъ писаремъ свого хлопця, що трохи ходивъ до школы та й одробину привчивъ ся читати и писати. Однакъ, хороши Боже, щобы писавъ по руски! Бѣдный хлопчина наломлює ся на польщину, якъ може, а на доказъ его „поправного выражаня се" не заведить навести отсѣ два приклады:

1) Swidostwo Ubożestwa. Zwierzchosc gminna poswidczaje Preswitłomu c, k, Sądu powiatowemu ze pozistali Syroty: Mateusz Asafajło i Maryja Asafajło gr, kt, Obriadu nie posiada żadny majontek ruchomy i nieruchomy! opodania Przeciw Iwana i Fedora Asafajła o dwoch prentach pola i Upraszam Przeswientny c, k, Sond radczy najłaskawszy u wolnie biednego od Upłacenia Stemplów! Zwierzchnosc gminna Michnowiec dnia 27 Lutego 1898 Fedio Gawdan wujt Michał Milkowicz, Hnat Lesejko radni [и печатка].

2) Przyswientny c. k. Starostwo powiatowe. do Uwidoucznenia Przyswientnego c, k. Starostwa powiatowiego że Iwan Hrycyk służył Czynnej służby przy wojsku przesz 2 lata i kilka misiacuw i bywał u Wojnie lub marynarcy i został pielzerowany w renku i dużo poneży jest całkiem biednym i nima skont Wyżywać i dlatego podpisane Uprasza Najprzyswientny c. k. Starostwo powiatowe owidocznienie mnie bjendnego! Iwan Hrycyk. Poswiadczenie ze Zwierzchnosci gminnej ze całkiem jest biednym podpisany! Zwierzchność gminna Michnowiec dnia 14/3 1898 Fedio Gawdan, wujt.

Тѣ два взірцѣ показують довѣдно, якъ въ Галичинѣ польска культура процвитає... Але въ турецкѣмъ царствѣ и се радувъ когось, бо все-жь зъ Михновця не приходять вже письма руски!

Однакъ поліційный надзоръ надъ деякими людьми въ Михновци ще не переставъ. Колись ходивъ по золочѣвскѣмъ повѣтѣ шпіцель Günsberg, чи якъ вѣнъ называє ся. Таке було и въ Михновци, а про се годить ся розповѣсти. Є новый якійсь екзекуторъ въ Турцѣ. Сей добродѣй сѣльского населеня прийшовъ въ зимѣ до Михновця, вступивъ до коршмы а зъ вѣдтамъ выславъ заступника вѣйта, щобы прикликавъ Симона Криса. Коли сей прийшовъ, екзекутникъ закликавъ его до алькира Іойны Амеса, закрывъ своимъ коцюкомъ зъ коня дверѣ, вынявъ фляшину зъ гаракомъ и почавъ до него пити. Однакъ Крисъ не пє горячихъ напитковъ. Екзекуторъ велить жидови давати пива и розпочинає зъ нимъ бесѣду насамперед про михновского вѣйта, що вѣнъ ошуканець, що присвоивъ собѣ 9 зр. зъ податку и що вѣнъ его навчить. Вѣдтакъ перейшовъ на выборы, на податковый урядъ и заявивъ, що нѣгде правды нема. Посидѣвши якійсь часъ, сказавъ, що хоче почувати въ „Просвѣтѣ" и просивъ Криса, щобы его тамъ спровадивъ. Прийшли до Грица Смолѣя, де теперь мѣститъ ся читальня „Просвѣты". Екзекутникъ пытавъ ся, якѣ часописи мають и читають. Вѣнъ самъ [казавъ] читає радо Monitor-а и належить пересвѣдченямъ до соціялістовъ, але ему явно не вѣльно брати сесю часопись и признавати ся до соціялізму. Яке становиско занимають часописи читанѣ въ читальни „Просвѣты" въ Михновци, не мѣгъ оцѣнити, бо яко мазуръ не вмѣє по руски. Сѣ допыты скѣнчились нѣ на чѣмъ. Однакъ се цѣкаве, що часопись Monitor найгѣрша и найстрашнѣйша въ турецкѣмъ повѣтѣ, бо она подала притоку до сего, що шефъ таки дѣставъ доброго стусана въ бѣкъ. Страхъ має великѣ очи и чоловѣкови неразъ привиджує ся, коли „блудъ его имять ся". Такъ и въ Турцѣ думають, що въ Михновци ходить Monitor вѣдъ хаты до хаты и що тамъ соціялізмъ широко розпустивъ крыла... До чого то може довести злоба, ограниченость ума и незнане населеня, его поглядовъ и бажань, хоть урядує ся въ чужѣмъ собѣ повѣтѣ. Недармо Поляки въ 1848 роцѣ жадали усуненя бюрократіи зъ Галичины а обсады мѣсць урядничихъ краянами. А теперь при політичныхъ урядахъ нема Русиновъ, а сли є, то такѣ, що до рускости не признають ся а бодай ховають ся въ десять шкаралупокъ. Тожь и треба всѣмъ Русинамъ конечно домагати ся подѣлу Галичины и обсады урядовыхъ мѣсць на Руси Русинами.

Въ 1897 роцѣ були въ турецкѣмъ повѣтѣ выборы до збірныхъ школьныхъ радъ мѣсцевыхъ. Михновець выбравъ Симона Криса радным, а Гриця Смолѣя заступникомъ. Однакъ ц. к. староство уневажнило сей выборъ безъ всякои пѣдставы и велѣло выбрати иншихъ. Такимъ чиномъ всякѣ выборы у насъ сходять на дѣтвачу забаву, коли політичнѣ достойники роблять зъ ними що хотять. Иншѣ люде выбрали бы тыхъ самыхъ радныхъ и такъ дали бы пѣзнати турецкому шефови, що ему не вѣльно пхати свого носа тамъ, де его не кличуть, але по нашихъ селахъ старшинують ще старшѣ люде, а тѣ любять ще передъ ледa кимъ корити ся та й понѣдають: „Та ниѣ буде другій, коли того не хотять!" Впрочѣмъ и нинѣшнѣ школы и тѣ рады-непорады противнѣ селянамъ. Однакъ тяжко имъ декуды зрозумѣти, що они самѣ въ тѣмъ завинили, бо не стають добре въ оборонѣ своихъ интересовъ.

Въ селѣ Липю причепивъ ся бувъ Франко Бѣлиньскій до вѣйта Яцка Осиповича, що не йшовъ ему на руку при выборахъ до державнои рады. Навѣть разомъ пили „гербату", але Бѣлиньскій пивъ и смакувавъ, а Осиповичь обійшовъ ся смакомъ и заплативъ. Подякувавъ за вѣйтовство, але ц. к. староство нѣчого не казало, — ажь по довшѣмъ часѣ написало, що змѣтує его зъ вѣйтовства! На выборы вѣйта приѣхавъ самъ Франко Бѣлиньскій зъ двома жандармами: одного державъ коло себе, а другого пѣславъ въ село пильнувати мѣсцевого пароха о. Грабця, котрый на своѣй луцѣ щось спокѣйно робивъ. Выборъ вѣдбувавъ ся на тартаку, директора не було дома, а его жена, перелякана такимъ находомъ, також выѣхала. Зѣйшли ся радни, а мѣжь ними и Гриць Скубіш, выборець зъ 1897 року. Се старшій чоловѣкъ, читати та де що знає, а статочный и твердый якъ скала, другихъ заохочує и пѣддержує. Побачивъ его п. Франко Бѣлиньскій и впавъ въ скажену злѣсть. „Ты, сякій-такій, по що ту прийшовъ? Ты є въ слѣдствѣ, пѣйдешь до криміналу!" Але Скубіш, статочный чоловѣкъ, пошанувавъ — не особу, бо се годѣ, але цѣсарскій мундуръ, и вѣдповѣвъ, що ще слѣдства судового немає и є радным, то буде голосувати на вѣйта. Радни выбрали вѣйтомъ назадъ Яцка Осиповича. Ниѣ собѣ кождый представить, що дѣяло ся въ серци чоловѣка зъ желѣзною рукою и мѣдянымъ чоломъ! Злый и голодный пѣгнавъ до Турки...

Якось пѣзнѣйше прийшовъ въ Липе жандармъ зъ Лѣмнои, Обалекъ, и за шовъ до Грица Скубіша купувати паця. Не купивъ, бо для него було за велике чи мале. Але при нагодѣ хотѣвъ ще де-що зорудувати. Повѣдає до Скубіша: „Вы бачу письменный, а якѣ книжки маєте?" Газда вынявъ книжки и показує, а жандармъ повѣдає, що не знає читати, то не буде знати, що въ нихъ написане. Та газда не мѣгъ ему вже на се порадити. Такъ, бѣдный сарака, нѣчого не довѣдавъ ся, бо для него руске письме єгипетскѣ гіероґліфы...

(*Конець буде.*)

НОВИНКИ.

Просимо нашихъ Р. Т. Передплатниковъ выробнати чимъ скорше — найлучше вѣдворотною почтою — залеглости и присилати передплату, бо Адміністрація наша має значнѣ выплаты, а сплата залеглостій и передплата йде дуже пиняво.

— **На фондъ народный зложили** взглядно членьскѣ вкладки до Народнои Рады у Львовѣ надѣслали дальше: Члены Банку звязкового въ Станиславовѣ 7 зр. 50 кр., Ив. Зарицкій зѣ Львова 0.50 зр., М. Петрицкій зъ Жидачева 4 зр., Гр. Семенюкъ зъ Линдевізе 4 зр., о. Т. Ковальскій зъ Явча 1 зр., о. Л. Струтиньскій зъ Космача 2 зр., о. З. Чапліньскій зъ Коссова 0.50 зр., о. И. Олесницкій зъ Переволоки 1 зр., о. Н. Гриньовскій въ Снятина 2 зр.

— **Зъ Старомѣского пишуть намъ:** Ц. к. намѣстництво рескриптомъ зъ 24 цвѣтня с. р. ч. 34807 заборонило з вязане товариства „Народна Рада въ Старѣмъ мѣстѣ", причепившись до дѣлкихъ уступовъ статута, котрыхъ не могло „выразумѣти". Розумѣє ся — основатель товариства постарають ся, щобы товариство таки якъ найскорше увѣйшло въ житє. Тяжко, дуже тяжко приходить намъ тутъ боротись о наши права, але не упадаємо на дусѣ По заборонахъ стѣлько разъ уже скликуваного вѣча въ Старѣмъ мѣстѣ — зразъ по весни скликуємо нове вѣче, а коли знову будуть заборонати, то будемо тягнути конче до сотого разу!... Якъ конституція то конституція!

Дня 26 цвѣтня загостивъ бувъ до Старого мѣста кандидатъ на посла зъ V курії людовець п. Стапиньскій и хотѣвъ урядити довѣрочнѣ збори. Але у насъ запанували такѣ анормальнѣ вѣдносины, що пѣдъ пресією старосты нѣхто не хоче вѣдступити своеи хаты — и п. Стапиньскій выѣхавъ зъ нѣчимъ. Не завадить зазначити, що концепістъ староства п. Вишневскій повный вдоволеня, що знову знайшовъ ся въ своѣй службѣ, ходивъ уже по мѣстѣ зъ жандармами и заглядавъ у кождый кутокъ: хто и якъ довго говорить низъ Стапиньскимъ. За те старо-мѣскій Люегеръ зѣ страху навѣть не показавъ ся на улици...

— **Зъ руского народного театру.** Въ четверъ 5-ого н. ст. мая дасть нашъ театръ великій концертъ въ Будзановѣ. Знамените выконанє богатои програмы, яке выскало собѣ повне уванє для нашои дружины театральнои въ Золочевѣ и въ Тернополи, нехай заохотить околицю Будзанова до численнои участи въ четверговѣмъ концертѣ. Въ суботу 7-ого мая выставить театръ въ Теребовли „Гальку" зъ панею Ф. Лопатиньскою въ титуловѣй роли, въ недѣлю 8 ого мая „Запорожця за Дунаємъ" и „Вечерницѣ" зъ панею Ф. Лопатиньскою и п. И. Рубчакомъ въ ролях обоихъ Карасѣвъ.

— **Змѣны въ судовництвѣ.** Именованѣ адъюнктами авскультанты: Люда. Гетінгеръ для Миколаєва, Жигм. Тишковскій для Городка, Витовдъ Шулякевичь для Динова, Ив. Гробоні и д-ръ Вікт. Ивановичь для львовского высшого суду краевого безъ вказаня мѣсця служби. — Перенесенѣ адъюнкты судовѣ: Іосифъ Прига зъ Гусятина до Копичинець, д-ръ Германъ Плянеръ зъ Копичинець до Гусятина и Іосифъ Лашкевичь зъ Динова до Жовкви.

— **Кс. д-ръ Глязеръ,** римо-кат. епископъ-суфраганъ перемыскій, померъ вчера въ Перемышли. Похороны вѣдбуде ся въ пятницю.

— **Помершій граф Гансъ von Шуленбургъ,** головный командантъ львовского (XI-ого) корпуса австро-угорскои арміи, именованый передъ двома тыжднями фельдцайгмайстромъ, тайный радникъ цѣсарскій и властитель 30-ого полку пѣхоты — походивъ зъ евангелицкои родины въ Нѣмеччинѣ. Одинъ его братъ есть дѣйсным достойникомъ въ Саксонії, а другій прускимъ пѣдполковникомъ. Умеръ въ 65-ѣмъ роцѣ житя а въ 42-ѣмъ вѣйсковои служби. Не бувъ женатый. До Львова прибувъ по кн. Віндішгрецѣ въ роцѣ 1895. — Гр. Шуленбургъ померъ въ наслѣдокъ цукровои недуги, на котру терпѣвъ вѣдъ довшого часу. Торбкъ бувъ на вѣдпустцѣ и лѣчивъ ся, але, якъ показуєсь, безуспѣшно. Въ суботу бувъ ще на торжествѣ посвячена угольного камня пѣдъ будовлю польского театру, а вечеромъ на бенкетѣ у президента мѣста д-ра Малаховского. Въ недѣлю чувъ ся нездоровымъ, а въ понедѣлокъ рано положивъ ся до лѣжка, о 2 годинѣ бувъ вже безъ памяти а о 8-ѣй вечеромъ закѣнчивъ житє въ наслѣдокъ затровня крови. Похороны вѣдбуде ся въ четверъ о 3 годинѣ пополудни зъ будынку команды корпусовои на кладовище Личаковске. Заступство головного команданта корпуса обняв фельдмаршалъ-лейтнантъ Плентцверъ яко найстаршій рангою дивізіонеръ. Въ похоронѣ возьме удѣлъ цѣлый гарнізонъ вѣйсковый, отже по-надъ 10 000 вояковъ. Наслѣдникомъ гр. Шуленбурга въ командѣ мае стати генералъ Ферд. Фідлеръ зъ Ліпцу.

— **Николай Процикъ,** урядникъ Общого рѣльничо-кредитового Заведеня въ ліквідаціи упоконивъ ся сегодня по довгѣй недузѣ въ 39 роцѣ житя. В. е. п.!

— **Зъ Калуша пишуть намъ:** Въ вѣдповѣди на письмо п. комісаря Совиньского прошу принати до вѣдомости: Заявляю категорично, що п. Совиньскій бувъ въ справѣ надання почестного горожаньства старостѣ п. Маєвскому у пропінаційнои спѣлки Мільштайнъ-Шпіндель-Вайсманъ и що тая спѣлка сейчасъ пѣслала свого пропінаційного екзекутора Нухима Бенчера до всѣхъ радныхъ-жидовъ, абы они явили ся того дня на засѣданю рады громадскои. Въ тѣй справѣ говоривъ п. Совиньскій також зъ другими радными. — Правда, що не п. Аба Мільштайнъ поставивъ дотычне внесенє, бо вѣнъ занадто проворный, абы подѣбнымъ внесенемъ блямувати ся, — але старавъ ся припорученый собѣ обовязокъ навязати кому иншому; а коли трудно було знайти, то въ остатнѣй хвили зневолено до сего п. Яскіньского, дозорця ц. к. телеграфовъ, котрый пѣдпитаный сказавъ дословно таке: „Ja stawiam nagle wniosek na dyplom na honorowe obywatelstwo dla pana Majewskiego". На запытанє радныхъ: що то значить „na dyplom na honorowe obywatelstwo" — договорили вже менторы, славетнѣ адвокаты д-ры Вітлінъ и Станецкій. — Вкѣнци заявляю рѣшучо, що п. Израель Целлеръ есть не лишь адъютантомъ, але и єдинимъ сердечнымъ другомъ и факторомъ всѣхъ політичныхъ махерствъ и праватныхъ припоручень п. Совиньского. — Żółty kwiatek.

— **П. Корнило Устіяновичь** пише намъ зъ Одесы: Вертаю домовѣ и поки обширно мою дорогу опишу, дѣлю ся зъ вами новинкою, що я ей учувъ на Кавказѣ. Ото недалеко Сухумъ-Кале въ селѣ Старая Чернигѣвка и въ приморскѣмъ мѣсточку Гудауты живе 17 чи 18 родинъ галицкихъ Русинѣвъ, що выйшли сюда за пок. Ив Наумовичемъ. Два зъ тыхъ Галичанъ приходили два разы до мене и розповѣли всѣо, що для мене було цѣкаве. Зъ першу бѣдували они гѣрко, однакъ опѣсля поправилось имъ, обзавели ся хозяйствомъ и теперь живесь имъ не зле. Землѣ тутъ незалюдненои много, а пригожу треба пѣдъ управу купити, а чимъ близше моря и мѣста, тымъ дорожша.

— **Зъ Берегскои столицѣ на Угорскѣй Руси** пишуть намъ: Тяжка доля страшно давить угорскихъ Русинѣвъ. Вѣдъ раннои весны [власт. тутъ у насъ въ горахъ ще зима, снѣгъ] безпастанно гомонить, тарабанить бубонъ ліцитаційный. Жиды вѣрителѣ, почуваючи надъ собою руку власти, котра [завдяки честнѣй частинѣ прасы угорскои] починає пѣзнавати свои обовязки и несе помочь для пригнетеныхъ невольниковъ, русскихъ селянъ, — жиды-вѣрителѣ, бачучи въ тѣй роботѣ шкоду для себе, змовили ся и всѣ разомъ ліцитують своихъ должниковъ, котрѣ не мали нагоды пѣдчасъ зими заробити гроша на выплачене процентовъ. Але середъ того лучивъ ся також оденъ дуже оріґінальный выпадокъ, першій на угорскѣй Руси. Ото дня 30 червня с. р. въ Керешмезе, малѣмъ мѣстѣ Мароморощины, пустять [якъ доносить урядовый дневникъ] на ліцитацію жидѣвску божницю [синаґоґу] за довгъ въ квотѣ 164 зр. и за грунтъ тои божницѣ въ квотѣ 8.002 зр. на кориеть жидѣвскои фірми Kann и Heller. Выголосѣть се у Львовѣ, де [якъ то у насъ кажуть] страхъ много жидѣвъ мусить бути, бо вже щось трицять лѣтъ сыплють ся сюда до насъ, а ще не высыпались. Львѣвскѣ гандлярѣ купують тутъ старе рядя, вужитѣ чоботы, тожь теперь можуть купити собѣ синаґоґу. — *Угорчук.*

— **Графъ обманець.** Вѣденьскѣй адвокатъ д-ръ Кранцъ внѣсъ до суду въ Станиславовѣ жалобу на графа Едмунда Потоцкого о обманьство, якого допустивъ ся славный графъ въ той способѣ, що перебуваючи въ Бруксели выдуривъ вѣдъ портіяра въ готели суму 1.500 зр.; а пѣсля пропавъ безъ вѣсти. Нужденный той кривдникъ бѣдного чоловѣка прогайнувавъ свѣй великій маєтокъ, а въ додатку наробивъ ще довгѣвъ на звыжь мильонъ зр.

— **Банда циганѣвъ** прибула до Львова, думаючи робити тутъ добрѣ интересы. Поліція заопѣкувала ся щиро бездомными волокитами: кѣлькохъ замкнула въ арештахъ за волокитство а иншихъ за злодѣйства сповненѣ у Львовѣ. По вѣдбутю кары вѣдставлять циганѣвъ „шупасомъ" до угорскои ихъ вѣтчины.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Дня 23 цвѣтня с. р. вѣдбуло ся въ Скалатѣ торжество врученя учителеви Іосифови Васильковскому зъ Галущинець хреста заслуги зъ короною за 47-лѣтну успѣшну и дѣяльну працю въ учительскѣмъ званю. Въ торжествѣ взявъ участь староста Голодиньскій, инспекторъ школьный и учителѣ зъ округа. При торжествѣ выголошено кѣлька промовъ въ честь ювілата, а вечеромъ вѣдбувъ ся бенькетъ въ мѣсцевѣмъ касинѣ. — До св. Землѣ выѣхало дня 13 н. ст. цвѣтня 150 поломникѣвъ зъ Австрії, а межи ними о. Тома Дуткевичь, парохъ зъ Цѣшокъ вразъ зъ женою. — Докѣнчуване будовы церкви при „Народнѣмъ Домѣ" у Львовѣ вже по знимовѣй перервѣ розпочало ся; теперь дає ся бетеновый помостъ и вставляють ся вѣкна. — Депутація мѣста Грималова вручила въ недѣлю въ полудне намѣстникови гр. Льву Пінінському дипломъ почестного горожаньства. Въ депутаціи, котрѣй проводивъ кс. Валента, взяло участь вѣсьмохъ членовъ рады громадскои, а въ ей имени промовивъ до намѣстника д-ръ Войтковскій. — Президентъ кабінету гр. Тунъ впровадивъ въ міністерствѣ внутрѣшныхъ справъ недѣльный спочинокъ для урядниковъ. Вѣдъ сего часу [якъ доносить Fremdenblatt] — будутъ всѣ урядники увольненѣ вѣдъ служби въ недѣлю и лише для полагоджуваня найпильнѣйшихъ справъ буде заведена недѣльна служба, котру буде повинни кѣлькохъ урядниковъ, що мають кождого тыжня змѣнювати ся. — У Вѣдни онагды о 9 годинѣ вечеромъ зъявивъ ся въ Гернальсѣ въ ювілерскѣмъ склепѣ Хурачка 30-лѣтный чоловѣкъ и зажадавши, абы ему продано золотый перстенець, кинувъ на Хурачка бомбу. Золотникъ стративъ притомнѣсть, а злочинець забравши кѣльканацять перстенѣвъ утѣкъ. На улици пустили ся за нимъ перехожѣ, а вѣнъ выстрѣливъ до нихъ три разы зъ револьвера; однакъ въ кѣнци зловлено его, а толпа на улици мало-що не вѣбила его на мѣсци. Злочинець называє ся Штарценберґъ и походитъ зъ Баварії, де бувъ льокаємъ. — Львѣвска поліція арештувала чотирохъ небезпечныхъ „пташкѣвъ", котрѣ зъ 1-имъ н. ст. мая хотѣли розпочати „весняѣ роботы," а до того не мали „концесіи," бо побутъ у Львовѣ бувъ имъ забороненый. — Мѣска рада въ Перемышли порѣшила на внесенє магістрату: зъ нагоды 50-тои рѣчницѣ вступленя цѣсаря на престолъ утворити фундацію для учительокъ ручныхъ роббтъ жѣночихъ въ Перемышли, для запевненя тѣй школѣ будучности. Фондъ зложеный на сесю цѣль выносить вже 10.000 зр., а до него має громада докладати ще чересъ десять лѣтъ по 300 зр. рѣчно. — Проф. Рудольфъ Зуберъ выѣхавъ до Баку, щобы зъ припорученя англійскои спѣлки провѣрити нафтовѣ терены. — Въ Перемышли померъ нагло въ 36 роцѣ житя капітанъ 58 полку Иванъ Венецкій. — Въ Бучачи померла Наталія Червиньска, сирота по священику. —

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Асистентами почтовыми именованѣ рахунковѣ пѣдофіціры I. класи: Іос. Дрипчиньскій зъ 2 полку артилеріи валовои для Чорткова, Іос. Медвѣдь 1 зъ полку пѣхоты для Золочева и Бол. Струтиньскій зъ 9 полку пѣхоты для Дуклѣ.

— **Перенесеня.** Дирекція почтъ и телеґрафовъ перенесла почтового управителя Ник. Максимовича зѣ Скалы до Бережанъ.

— **Вѣдзначенє.** Цѣсарь удѣливъ офіціялови при економатѣ ц. к. краевои дирекціи скарбу Войт. Марґашеви при нагодѣ его переходу на пенсію золотый хрестъ заслуги.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣденъ 4 мая. N. fr. Presse подає зъ Петербурга вѣсть про выкрытый замахъ на царя. Фірма Цвинковъ и Великовъ зъ нагоды 50-тыхъ роковинъ свого заложеня поставила церковь въ Царскѣмъ селѣ въ честь царя Александра III. Въ маю с. р. церковь мала бути отворена. Отже сими днями правительственна комісія оглядала будову и найшла пѣдкопы пѣдъ нею, звернѣй просто до лѣтнои палаты царскои. Зъ уваги, що царь мавъ бути на посвяченю и отвореню церкви, насувае ся здогадъ, що ходило о замахъ на царя. Будовничого и богато роббтниковъ увязнено.

Маляґа зъ Каскарою Саґрадою
Маляґа зъ молоко-фосфораномъ
найлѣпше и найлаґоднѣйше средство перечищаюче. — Цѣна 3 корони.
противъ волзовъ, англійскои хоробы и т. д. Цѣна 3 корони. 3

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 166—?

Прага 4 мая. Bohemia пише, що гр. Тунъ заявивъ нѣмецкимъ посламъ, що языковыхъ розпоряджень не знесе, поки не полагодить ся языкового спору межь Чехами а Нѣмцями.

Будапештъ 4 мая. П. Польовій интерпелювавъ въ соймѣ президента міністрбвъ въ справѣ угодовыхъ проектбвъ. Бар. Банфі вбдповѣвъ, що правительство бажае, щобы якъ найскорѣйше прийшло въ соймѣ до нарадъ надъ угодовыми внесеньями, але речинця, коли комісія буде могла начати тѣ наради, не може означити, бо заходять ще важній суперечности поглядбвъ; скоро тѣ суперечности будуть усунені, правительство зложить въ палатѣ вбдповѣдній внесеня.

Лондонъ 4 мая. Times доносить, що американьске правительство не гадае на разѣ займати Кубы, а же, що испаньска фльота буде цѣлкомъ знищена. Зъ Вашингтону доносять, що управа маринарки высылае пять кораблѣвъ шукати фльоты испаньскои. Зъ Мадриту приходить вѣсть, що тамъ загально надѣють ся интервенціи державъ, передовсѣмъ Россіи и Нѣмеччины.

Парижъ 4 мая. Въ дипльоматичныхъ кругахъ кажуть, що европейскѣ державы по рѣшучбй битвѣ будуть уважати хвилю за пригбдну до интервенціи межь Испанією и Америкою. Здогадують ся, що довѣрочно вже розпочато заходы въ справѣ интервенціи. Испанія мусить стратити Кубу.

Мадритъ 4 мая. На вѣсть про нещасливу битву на Филипінахъ проявили ся тутъ дуже бурливѣ маніфестаціи противъ правительства и династіи. Наслѣдкомъ того оголошено онбгды станъ облоги въ мѣстѣ; удержане ладу припоручено властямъ войсковымъ; поліція и жандармерія остае пбдъ розказами войсковости. Заборонено громадити ся на улицяхъ и розширяти воєнні вѣсти, не провѣрені урядово; заведено цензуру военныхъ депешъ. Понедѣлокъ промынувъ досыть спокбйно, хочь се була рбчница повстаня противъ Французбвъ (1808). По полудни вбдбули ся игрища зъ быками (!). Въ краю бракъ збжа, бо купцѣ выпродали его за границю. Черезъ те настала велика дорбжня живности, а се ще ббльше погбршуе станъ рѣчей.

Зъ филипіньскихъ островбвъ не надбйшли жадній вѣсти, бо телеґрафічный кабель перерваный пбдъ Манілею.

Вашингтонъ 4 мая. Въ кругахъ такъ урядовыхъ якъ и купецкихъ надѣють ся дуже близького кбнця вбйны.

Новый Йоркъ 4 мая. Дневники запевняють, що Мекъ Кінлі дбставъ вбдъ адмірала зъ пбдъ Манілѣ вѣсть про здачу того мѣста.

Кейвестъ 4 мая. Американьске канонѣрске судно зловило при берегахъ Кубы испаньскій корабель, на котрбмъ було 20 офіцирбвъ, кблькадесять жовнѣрѣвъ, оруже и амуніція.

Надослане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарбвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкбй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великбмъ выборѣ окуляры, цѣнеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвонкбвъ. — Замовленя въ провінціи вбдворотно. 418

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львбвъ вложи Галицка ч. 1

Цѣна збжа и другихъ продуктбвъ.

2 н. ст. мая 1897.

Львбвъ: Пшениця 13·50 до 14·—, жито 10·40 до 10·75, ячмѣнь броварный 9·— до 10·—, ячмѣнь пашнистый 8·25 до 8·50, овесъ 8·75 до 9·10, рѣпакъ 10·75 до 11·—, горохъ 9·50 до 11·—, вика 6·50 до 7·25, насѣня льняне —·— до —·—, насѣня конопне —·— до —·—, збжъ —·— до —·—, бобикъ 7·75 до 8·50, гречка 9·25 до 10·50, конюшина червона 30·— до 45·—, конюшина бѣла 25·— до 40·—, конюшина шведска 35·— до 70·—, тымотка 15·— до 22·—, аниж —·— до —·—, кукурудза стара 7·25 до 7·50, кукурудза нова 7·— до 7·25, хмѣль —·— до —·—, за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрбвъ 17·50 до 17·75 зр.

Курсъ Львбвскій

зъ дня 4 н. ст. мая 1898.

	Плат.	Жад
Акціи за штуку безъ купона.		
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 —	213 —
Зедѣз. Львбв.-Чернов.-Ясси по 200 зр.	296 —	3 0 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	388 —	398 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Листы заставнй на 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	110 30	111 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 20	100 90
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос въ 51	101 —	101 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I емісія)	98 —	98 70
„ „ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 70	98 40
„ „ „ 4% льос. въ 56 л.	96 90	97 6
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	98 20	99 90
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 75	— —
Комунальній Банку краев. 5% (II. см.)	102 50	— —
„ „ „ 4½% (III. см.)	100 40	101 10
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	103 —	— —
Позички краевои зъ 1891 по 4% а. в.	— —	— —
Позички краевои зъ 1893 по 4% а. в.	98 —	98 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	96 50	97 20
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 50
Мѣста Станиславова	49 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 63	5 73
Наполеондоръ	9 50	9 60
Пбвъимперіялъ	9 48	9 58
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель папероный	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 65	59 15

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Для Товариства св. Ап. Петра (на будову старыхъ и обнову новыхъ церквей) прислали: Впр. о. архипресвитеръ митратъ Андрей Вѣлецкій 5 зр.; церковь въ Корчинѣ дек. скольского 2 зр; церковь въ Башни дек. любачѣвского 2 зр., — разомъ 7 зр.

Осторожно!

При закупнѣ жадѣйте, законно пбдъ числомъ 51888 охороненого Подвбйного-Хреста-Вольты. Се число выбите на хрестѣ и означене на опаковану. Лишь выключно одинымъ тымъ правдивымъ подвбйнымъ хрестомъ Вольты можна було осягнути свѣтлій успѣхи. Все инше енергічно вбдкидайте.

Elektro-Doppel

Volta-Kreuz

№ 51888

Всѣмъ людямъ неможь досыть дорадживати, стало носити подвбйный хрестъ Вольты; вбнъ скрѣпляе нервы вбдновляе кровъ и въ цѣлбмъ свѣтѣ призначаный яко незрбвняне средство на слѣдуючій слабости: Ревматизмъ, запалене вставбвъ, невральґію, ослабленє нервбвъ, безсонницю, зимній руки и ноги Гіпохондрію и блѣдницю, астму, параліжъ, судороги, нбчній поты, шкбдливій слабости, жолудковій недуги, инфлюенцу, кашель, глухоту и шумъ въ ухахъ, ббль головы и зуббвъ и т. п.

Мимовбльну утрату жизненной силы и обезсиленє, лѣчить ся пошленемъ подвбйного хреста Вольты.

жѣнки, дѣвчата

повинній въ критичнбй хвили все носити подвбйный хрестъ Вольты, бо вбнъ майже все дагодить болѣ, и своимъ електричнымъ токомъ запобѣгае лихимъ наслѣдкамъ, котрій не одно вже молоде жите въ тбй критичнбй періодѣ згасило залучені членій подики и членій правнаня.

Цѣна за штуку 1 зр. 80 кр.

При посылцѣ 2 зр. (такожь марками) порта не платить ся. За послѣплатою о 20 кр. ббльше.

Для не-католикбвъ даю пбвмѣсяць Вольты въ звѣздою, за ту саму цѣну. 282 1—1

У Львовѣ складъ у

Кароля Бухштаба

улиця Кароля Людвика.

Головный складъ и центральне мѣсце продажи краевои и за границю:

M. Winkler

München Lindwurmstr. 5.

ЦУКОРИНЪ № 20

3000 штукъ на 1 кґр.

въ порціяхъ по 1 крейцарю

ЦУКОРИНЪ № 9

2000 штукъ на 1 кґр.

въ порціяхъ по 1½ крейцаря

Продажъ дозволена до 1 липня.

I. WEISS, Wien VI., Esterhazy-gasse 12.

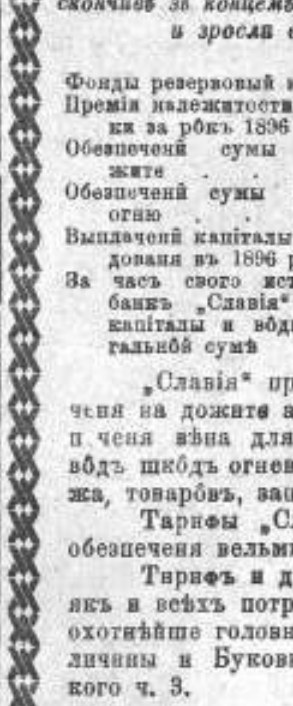

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львбвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 27—?

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вбдъ 1874 р.)

скбнчивъ зъ кбнцемъ 1896 р. 28-ый рбкъ своєи дѣяльности и зросъ во всѣхъ вбдѣлахъ „Славіи“

	въ кбнцемъ 1896 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 7,427.361·15 кр.
Премія належитости поббчній и вбдсотки за рбкъ 1896	„ 2,188.521·39 „
Обезпечені сумы въ секціяхъ на жите	„ 27,629.196·15 „
Обезпечені сумы въ секціи вбдъ огню	„ 277,905.738·— „
Выплачені капіталы, ренты и вбдшкодованя въ 1896 р.	„ 1,639.873·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вбдшкодованя въ загальній сумѣ	„ 27,193.729·12 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпечена вбдъ шкбдъ огневыхъ будынкбвъ, движимостій, збжа, товарбвъ, запасбвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣрені, а услбви обезпеченя вельми корыстній.

Тарифъ и друксортбвъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ пояснень удѣля якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 21 8—24

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе аґенціи письменнымъ селянамъ.

Deutsche Lehrerin

gr.-kath. Religion

sucht Stelle vom 1 Juli M. Patzelt bei Herrn Pfarrer Hlibowickij, Cyhany, Post Łosiacz. 181 1—3

УЧЕНИКЪ школи реальної пошукуе занятя. А. М., Львів poste restante. 183 1—3

ПОДЯКА.

Смиренно пбдписаній складають прилюдно найсердечнѣйшу подяку Преосвященому Епископови Кирѣ Константину за вселаскавѣйше приславе въ дарѣ „Мира пронстекучого изъ мощей св. О. Николая Чудотворця“ для нашои вбдпустовои церкви въ Царинькбмъ, якъ и за вбдручае Ихъ письмо, въ котрбмъ Преосвященый Архіерей щиро желають, щобы той св. Святитель хоронивъ речену громаду вбдъ всякого зла а умоливъ у Господа обильныхъ благодатей такъ для добра дочасного, якъ особенно для добра вѣчного! За сей особлившій даръ и ласку Преосвященого нашого Владики будемо молити Господа Бога въ щоденныхъ нашихъ молитвахъ, абы нашъ Преосвященый Епископъ Киръ Константинъ прожили для добра св. церкви и руского народу „Многій и благій лѣта“.

Царинькое 26 цвѣтня 1898.

Володимиръ Левицкій парохъ, Михайло Клиса начальникъ и провізоръ. Павло Бобурчакъ провізоръ. Стефанъ Приславскій провізоръ.

ВАННЫ довгій лякировані по зр. 15 и 16, цинковій по зр. 24., насѣдово по зр. 6·—, и 7·50. Кльосеты комнатній по зр. 8·50, 17 и 30

поручае ПЕТРО ХШОПСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Каштельна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4955

КУХАРКА РУСКА

въ мовѣ рускбй выйшла зъ друку и обнимае:

Науку варени знаменитыхъ правдиво рускихъ стравъ. Найрбзнѣйшій начыня и додатки до зупъ. — Всякій печенѣ — зразы, бігосы, гуляшѣ, флячки, кльоты и т. п. — Науку роблени сосбвъ горячихъ и студеныхъ. — Маринованє шинокъ и всякои вудженины. — Знаменитій руляды. — Найрбзнородиѣйшій начій леґоміны. — Приладжене знаменитого набѣлу и т. п.

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высылае franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА

Ст. Манецкого и Спблки

Львбвъ, Готель Жоржа.

184 1—?

Оповѣстка.

Маємо честь повѣдомити Р. Т. Публику, що вже выйшовъ зъ друку новый збірникъ поезій д-ра Івана Франка п. н.

„Мій Ізмарагд“.

Збірникъ выдало товариство „Академічна Громада“ своимъ накладомъ, а чистый дохбдъ зъ розпродажи призначило на фондъ запомоговый товариства. Зъ уваги на благородну цѣль выданя маємо повну надѣю, що Р. Т. Публика пбдопре нашій змагана и лучачи utile cum dulci розкупить скоро цѣлый накладъ. Выданє зроблене на дуже краснбмъ папери и вразъ зъ хорошою оправою въ полотнѣ и позолочеными вытисками коштуе безъ пересылки 1 зр. 20 кр. зъ рекомендованою пересылкою 1 зр. 40 кр. Книжка выносить 174 стор. друку малок вбсѣмки. Она повинна находити ся на столѣ кождого интелігентного Русина. Зъ замовленими просимо звертати ся до тов. „Академічна Громада“ у Львовѣ, Ринокъ число 10.

За выдѣлъ товариства: Володимиръ Гнатюкъ, голова; Володимиръ Старосольскій, писарь.

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русинбвъ

Цѣна 1 зр.

Дбстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педаґоґічного дветыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вбдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вбрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1·80 кр. на чверть року 1 зр.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вбдъ кбльканадцати лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всхбднбмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пбсля власныхъ плянбвъ. Выготовлюе всякои величины церковній образы до иконостасбвъ, престолбвъ, плащеницъ — одѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побільшуе зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповажненя ц. к. конзерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць маляства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пбдписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 минут від часу львівского].

поїзд посп.	поїзд особ. приходить о	до Львова	поїзд посп.	поїзд особ. відходить о	зі Львова
	6·45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (5/5 до 11/5)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9 35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Без ци
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12 50	„ Янова (1/7 до 12/5 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (5/5 до 11/5 неділі і сьвята)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.10	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (5/5 до 11/5)
				3.23	„ Брухович (5/5 до 11/5)
				4.55	„ Ярослава
		нїч			**нїч**
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (1/5 до 12/5 в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (1/5 до 31/5 и 16/5 до 30/5)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (5/5 до 30/5 и 16/5 до 11/5 (1/7 до 12/5)		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (1/5 до 12/5 въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (1/5 до 31/5 и 16/5 до 30/5)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 минут рано. 5

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянькомъ. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пбдъ зарядомъ Іоакима Гренана.

Ч. 89. Львовъ, Четверъ 23 Цвѣтня (5 Мая) 1898 Рочникъ XIX

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣйшей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надежитост за инсераты знаній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лиш не на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайній принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надісłане“ по 25 кр. а. в.

Недѣлки и инші доносеня приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Перший стрѣлы въ Бучаччинѣ...

Зъ Бучача пишутъ намъ:

Вже вчали у насъ перший стрѣлы выборчій. Зъ нихъ, якъ такожъ зъ подѣланыхъ приготованъ и цѣлои махінаціи передвыборчои просвѣчуе вже ажъ надто ясно: якими дорогами идуть и якими средствами воюютъ нашій незваній цивілізаторы и опѣкуны. Занадто вкоренилась у насъ коррупція въ політичнѣй адміністраціи и середъ селянъства и немало ще уплыве часу, заки выкоренять ся наслѣдки діявольскои роботы баденітовъ.

Много вѣщували собѣ народы, коли поломилась зелѣзна рука „rodaka“ президента міністрѣвъ и — годѣ заперечити — нинѣй духъ повѣявъ загально, немовь по тяжкихъ трѣскучихъ морозахъ першій вѣтрець весняный. По нинѣхъ краяхъ народы чимъ скорше, и то зѣ всею снергіею вытирають слѣды тои деструкційнои господарки, отрясають ся. А у насъ? Годѣ й жадати, щобы кліка „der Zehntausend“ — потомки славныхъ автепатовъ „Targowicy“ и цѣла фаланга гербованыхъ неукѣвъ, презесѣвъ, секретарѣвъ, люстраторѣвъ, посесорѣвъ, політикѣвъ економѣвъ и заангренованыхъ вѣйтѣвъ — выекла ся власти своєи и тыхъ солодкихъ та интратныхъ посадъ, на-пѣвъ паньскихъ, на-пѣвъ дармоѣдныхъ, якій въ рукахъ держать.

Кѣлько пѣйшло часу на те, щобы насильствомъ кровю неповинною и коррупцією ажъ до мозку костей, черезъ грошѣ зъ однои а утискъ зъ другои стороны выбитись на верхъ — щобы выховати и удержати въ тѣмъ дусѣ цѣлій поколѣня, а навѣть вщѣпити въ нихъ переконанѣ, що то есть дорога правды, що то есть справдѣшный патріотизмъ.

Цинічный усмѣхъ и страшній слова „Lasciate ogni speranza“ свитѣ въ солодки слова и завѣреня братнои любови, традиційного рѣвноуправненя на историчныхъ основахъ — уніи Люблинъскои та конституціи 3-ого мая, свободы дыхати тымъ самымъ воздухомъ а навѣть пити ту саму воду — се граница, по-за котру нѣдъ покрывкою католицазму и „zagrożonych kresów“ не можуть поступити нашій братя-автократы, и то за нѣяку цѣну — будь тамъ у верху Бадені чи не Бадені. Для нинѣхъ краѣвъ Бадені бувъ гнобителемъ и самозванчимъ узурпаторомъ, — але для Галичины, тои вольнои части давнои рѣчи-посполитои, бувъ вѣнъ тѣлько суперлятивомъ поглядовъ и стремлѣнь рѣдноі фаланги, выразомъ с стемы, за котрою стоять историчній вѣки — гнили и коррупція. Для насъ вѣнъ ще не упавъ, бо-жь не на те грано на всѣхъ патріотичныхъ дудкахъ, не на те сотворено унію Люблинъску, не на те рѣвноуправнено конституцію 3-ого мая всѣ исповѣдання и народности, а — якъ кажуть — и станы; не на те вытворено „Targowicę“, не на те противлено ся въ Австріи знесенію панщины; не на те пригноблено селянина сею чи тою кривдячою его уставою; не на те нинѣ, по уніи Берестейскій и по конкордіи збирае ся „податокъ народовый“, щобы мѣжь католиками „дорогого всходного обряду“ ставити [якъ самі называютъ] „твердинѣ народового католицизму“, с. е. капличѣ; не на те вытворено и выховано окремый типъ вѣйтѣвъ и „поржондныхъ“ секретарѣвъ громадскихъ; не на те нинѣ устроюе ся польскій вечерницѣ Мицкевичѣвскій въ коренно рускихъ селахъ; не на те... щобы тая праця вѣкопомна мала наразъ провалитись...

Били ся дорогій братя нашій за Французѣвъ, Нѣмцѣвъ, Італіянцѣвъ, Американцѣвъ, ба навѣть Туркѣвъ, — тожь и не диво, що теперь стали славяноѳілами... тѣлькі „народовыми“. Баденього, правда, нема вже, упавъ, але врархія цѣла стоить якъ стояла, — Галецкій, Бѣлиньскій e tutti quanti живуть и вымерти не смѣють!... Нехай свѣтъ знае, якъ мы страдаемъ, якъ насъ гнетуть въ Россіи, въ Прусахъ, якій кривды чинять намъ въ Шлеску... намъ — свѣчникамъ вольности и народнои самоуправы... Але тутъ, де мы паны и господарѣ, нѣкому не мѣшатись и нѣкому нѣчо знати не треба! Мы самі дѣло поладимъ, а стане лихо, то пролиту при выборахъ кровь и насильства окупимо рѣвноуправненямъ хочь-бы и мурінѣвъ въ Африцѣ, або розпорядженями языковыми — тѣлько въ Чехахъ, не у насъ, бо мы потомки тыхъ, що сотворили конституцію 3 ого мая, мы вольнодумцѣ, а навѣть славяноѳіли. Нѣкому, навѣть центральному правительству до нашихъ домашныхъ дѣлъ мѣшатись не можна, бо хочь мы сердцемъ прилягаемъ до Австріи, та дома самій знаемо, що робити и якъ. Въ найкритичнѣйшій добѣ мы дали Австріи такого мужа якъ Бадені — душу нашу, суму выховання цѣлыхъ поколѣнь, а вже-жь не наша вина, що Русины и взагалѣ селяне галицкій лише въ Галичинѣ живуть; се вина управнілейованыхъ класъ нинѣшихъ народностей, що своихъ Стасюкѣвъ за много просвѣтили. А вже-жь годѣ жадати, щобы зъ Баденімъ и мы упали. Не буде вѣнъ, буде другій — и нехай посмѣе пѣйти противъ насъ! Мы безъ него пѣйдемъ... по Стасюкахъ, „москвофілахъ“-Романчукахъ и священникахъ-„радикалахъ“!

Ось-такъ до насъ стрѣляють нашій братя — и при теперѣшныхъ выборахъ они безъ намыслу приступили до традиційнои своеи практики, — а за старій вже такій комісарѣ, якъ п. Городискій, щобы наразъ звернути на дорогу закона, на котрый присягали, — таѣ занадто зжили ся славній вѣйты нашій зъ выдѣлами повѣтовыми, щобы сю связь наразъ пѣрвати.

Незабавомъ побачимо!

А поки-що здержуемось вѣдъ подавання пооднокихъ фактѣвъ, бо чекаемо ще завтрѣшного передвыборчого вѣча, интерпеляціи въ парламентѣ и дальшихъ фактѣвъ выборчихъ, котрыхъ певно буде ще не мало, бо правыборы самі кѣнчать ся у насъ ажъ 14-ого мая, а що-жь деперва головні выборы „inter suos“?!

Зъ рады державнои.

По вѣдповѣди міністра зелѣзниць на двѣ интерпеляціи зажадавъ на вчерашнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ п. Гофманъ-Веленгофъ, щобы комісія для обжалованя гр. Баденього вѣдбувала свои засѣданя явно. Сему спротививъ ся д-ръ Быкъ, кажучи, що комісія тота мае функціи слѣдчого судѣ, а въ карнѣмъ поступованю слѣдство є завсѣгды тайне; длятого и комісія повинна вѣдбувати тайні засѣданя; такожъ и безсторонність свѣдкѣвъ буде въ такѣмъ разѣ бѣльше запевнена. При голосованю внесене п. Гофмана вѣдкинено 144 голосами противъ 115.

Потѣмъ приступлено до дальшои дебаты надъ языковыми внесенями. П. Вашатый почавъ говорити своимъ звычаемъ по чески, а дальше говоривъ по нѣмецки. Бесѣда его тревала три годины. Вѣнъ заявивъ, що є противникомъ языковыхъ розпоряджень. Вже давнѣйше — каже — часто доказувавъ молодоческимъ посламъ, що повинні зречи ся тыхъ розпоряджень, бо вѣнъ уважае ихъ за незаконні. Рѣвнѣсть обохъ народѣвъ въ Чехіи є давно запоручена, а правительство мае лише пильнувати законѣвъ и ихъ выконувати, а не выдавати злишній розпорядженя. По короткѣй перервѣ, яку президентъ палаты розпорядивъ на бажане бесѣдника, поправивъ сей свое на где внесене, котре назвавъ найпростѣйшимъ бо жадае оно лише того, щобы правительство заразъ сповнило свій обовязокъ. Внесене те не є державно-правною статею, а домагае ся лише береженя державныхъ законѣвъ. Звертаючись до своихъ земляковъ, просить ихъ бесѣдникъ, щобы не голосували за выборами языковои комісіи. Рада державна не мае права рѣшати въ языковыхъ справахъ, бо се належить до соймѣвъ.

П. Ґрегорецъ (Словѣнець) чудуе ся, що нѣмецкій сторонництва, котрі лѣтами правили державою и не гадали забирати ся до языковои справы, ажъ теперь такъ усильно домагають ся ей полагодженя. Зъ сего Словѣнцѣ набирають надѣѣ, що наконець разъ и въ тѣй справѣ настане справедливѣсть.

П. Окуневскій заявляе, що рускій нарѣдъ зъ радостею витае хвилю, въ котрѣй устами своихъ заступниковъ высказати може свои погляды на языкову справу. Сю справу полагодити можна лише въ законодатнѣй дорозѣ, и то не въ соймѣ, а лише тутъ въ радѣ державнѣй. Бесѣдникъ радѣе заявою президента міністрѣвъ, що въ языковѣй справѣ годѣ допустити майоризацію одного народу надъ другимъ. Русинамъ въ Галичинѣ далеко до того, щобы зазнавали рѣвноправности языкового. Зарадити сему може подѣлъ краю на округи чисто рускій, чисто польскій и мѣшаній. Въ чисто-рускихъ сторонахъ урядовымъ языкомъ повиненъ бути языкъ рускій, але на польскій поданя треба бы вѣдповѣдати по польски; такъ само въ польскихъ сторонахъ повиненъ бути польскій языкъ урядовымъ, а на рускій поданя вѣдповѣдалось бы по руски; округи, де національна меншість выносить що найменше 25%, мають бути признаній мѣшаными, а урядованє мае вѣдбуватись въ обохъ языкахъ. Вѣдносины въ Галичинѣ такъ заострили ся, що вже найспокѣйнѣйшій люде зачинаютъ боротьбу о своє право, запоручене закономъ. Що-до нѣмецкого языка, то Русины одній середъ Славянъ не боять ся его, бо они числять ся въ захѣдною культурою и зъ потребами державнои адміністрації. Коли бы хто закинувъ, чому Русины волять нѣмецкій языкъ нѣжь польскій, то вѣдповѣдь на те: для науки польскій языкъ не выстане, а селянинъ обѣйде ся рускимъ. При означуваню національныхъ округѣвъ не повинна рѣшати теперѣшна статистика, бо пѣсля нея всѣ жиды зачислений до Полякѣвъ; а жиды признаютъ ся до Полякѣвъ лише длятого, бо они завсѣгды тримаютъ зъ тыми, котрі рѣшаютъ о

Зъ поезій А. Майкова.

I.

Овидіевъ листъ въ Понту.

Здоровъ бувъ консуле! здоровъ бувъ дружебрате!
Зъ скиптромъ консуля, въ одежи багряній,
въ товпою лікторѣвъ ты дѣмъ покинувъ свій,
у храмъ Юпітера идешь, щобъ проливати
передъ жертвенникомъ звѣрятъ убитыхъ кровь...
И певный, що посѣвъ народа вже любовь,
ты дивишь ся, якъ черинь кидаетъ ся товпами
на жареныхъ быкѣвъ зѣ злотыми рогами...
Та скоро рабъ тобѣ подасть у тую-жь мить
сей листъ, написаный заточника рукою, —
якъ ты приймешь его? чимъ око заблищить?
чи скинешь ты ему привѣтно головою,
чи злобстю закипишь на него въ мить одну?
Га, будь що будь! ты все стоишь передѣмною
якъ давный, добрый другъ... и долю я клену
стократъ бѣ клену, що не живу зъ тобою,
що виръ справляешь ты днесь безъ монхъ дарѣвъ,
що и зъ Валеріомъ днесь не пѣднимусь добрымъ
зъ ослона й голосомъ пѣдвысшеным, невѣрнымъ
за повенію чувствъ не прогремлю стихѣвъ!
Гай, гай! латиньскій стихъ — и вѣнъ вже ставъ зраджати!
Вбірають ся думки мои въ двоякій шаты...
Вже и Авзоніи блискучія квѣтки
блѣдій для мене тутъ, а мирная долина,
пустинній береги шумячого Евксина
являють ся менѣ вже мовь красотъ вѣнки!...
А пѣсня дикарѣвъ!... Вѣдъ скитьскои пустынѣ
и самъ я Скитомъ ставъ! Чи ты повѣришь, нинѣ
ихъ дикимъ говоромъ говорю якъ своимъ,
якъ звѣриною вже послугую ся нимъ!
Розказую, ярмо кладу ему на шію
и вѣнъ жене на Фіндъ якъ вихоръ въ суховѣю.
И знаешь, друже мѣй! теперь мѣй грубый стихъ
не даромъ вже звенить середъ степѣвъ пустыхъ;
его приймають всѣ, и близькій и далекій!
Ті дикій Скиты мовь колишній, давній Греки,
всмѣхаючись мене поетомъ звуть своимъ!
Я по варварськи вже зложивъ поему ихъ;
прославивъ першій я тутъ Римъ нашъ передъ ними
и все, зъ чимъ серце вже по вѣкъ нероздѣлиме.
Про Августа пѣснѣ спѣвавъ я голосній,
а тамъ про Друза, про Германика пѣснѣ,
спѣвавъ, якъ то вони, Батавѣвъ и Тевтонѣвъ
побивши въ Римъ прийшли, якъ скованій царѣ
въ полонѣ за ними йшли посередъ легіонѣвъ,
якъ цвѣты сыпались, курились вѣнтарѣ,
якъ Августъ ихъ стрѣчавъ, похожій на пѣвъбога,
якъ слезами его зросилась царська тога...
Еще я не скѣнчивъ, — а дикимъ Скитамъ всѣмъ
займились очи вже; оружемъ потрясали
вони и зъ дива все въ запалѣ повторяли:
„Ты славишь Августа — чому-жь ты не при нѣмъ?“
То Скиты кажуть такъ — а отъ сѣмъ лѣтъ вже нинѣ,
якъ всѣми лишеный томлюсь середъ пустынѣ...

II.

Овідій.

Живу похованый пустынею снѣжною.
Всѣмъ тутъ гармонія мовхъ стихѣвъ чужа.
Щобъ хочь задумавъ ся надъ нею хто порою!
Не вѣдозветь ся ѣй тутъ нѣ одна душа.
По що-жь спѣваю я и на що я складаю
на рѣдній мовѣ ще слова у складный стихъ?
Хто ихъ читати-ме и хто вѣдчуе?... Знаю,
ихъ вѣтеръ рознесе по берегахъ пустыхъ!
Луна повторить лишь мои всѣ мрѣ-муки!...
Все жь дурю я себе и любо зъ тымъ менѣ:
почути радъ бы я сторонъ родимыхъ звуки;
читаючи свои елегіи-пѣсенѣ,
я думаю — дитя! — що голосъ друга чую,
що самъ въ кружку другѣвъ... зову ихъ имена,
що зъ побратимами своими бенкетую,
що ними повна вже нора моя курна.

III.

На дикѣмъ тѣмъ березѣ, вбранѣмъ у бѣдну осоку,
покритѣмъ старыми кущами и маемъ смереки,
печальный Меніекъ, рыболовець старый, похованъ
погибшого сына. Его вылелѣяло море,
воно-жь и приймило его у широкее лоно
и вынесло тихо на берегъ бездушне вже тѣло.
Оплакавши сына, у тѣни крѣпластои ивы
самъ выкопавъ гробъ рыболовець и каменемъ вкрывши,
на камени плетеный зъ ивы покровъ положивъ —
понуром бѣдности памятникъ бѣдный.

IV.

Дай намъ пустынніку чашѣ дубовій и кубки,
кубки, що самъ ты ихъ рѣжешь у хвилях свобѣдныхъ,
ставъ передъ нами звычайній, поливаній збанки,
чистій зъ водою зачертою въ пѣвдень горячій
въ ясномъ ручаю, що дзвонко журчять по камѣню,
въ мрацѣ холодній, у тѣни дупластои липы!
Мы-жь притомлені, покушавши плодѣвъ сочностыхъ,
тихо згадаемо разомъ пустынниковъ давныхъ,
що своє тѣло вялили молитвою, постомъ,
и середъ думъ боговѣйныхъ, поважныхъ
жартомъ де-не-де закинемъ свѣтськимъ.

V.

Най на-пѣвъ-дикій ще Скиты въ очима налитыми кровю
бють ся, въ нерозумѣ, кубками пяного пира, —
братя, оставмо мы имъ, дикарямъ кровожаднымъ обычай
Вакховій вина солодкій красити пируючихъ кровю...
Копія вбійчій мѣжь кубками и смолоскипами пира!...
Де мій, скажѣть бо?.. И що за нерозумъ! весѣля и битва!
Киньте той спѣръ! успокѣйте ся брата! вражду втопѣть въ чашахъ,
що то чимъ бѣльше зъ нихъ пѣть ся, тымъ глыбше и глыбше
дно укрываютъ дзвонке. Втихомирившись сумирно пийте,
головы мудрій о руки важко, поважно оперши.

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ

ВІСТНИК

59

місячник, виходить книжками коло 12 арк. великої вісімки, накладом Наукового Товариства ім. Шевченка (Львів ул. Академічна 8) під редакцією: Ол. Борковського, М. Грушевського, О. Маковея, І. Франка. Белетристика оригінальна і переклади видатнійших чужих утворів, огляди літератури українсько-руської і всесьвітньої.

Передплата річна (без першої книжки, що становила в собі осібну цілість) 7·50 піврічна 5 зр., чвертьрічна 2·50 зр.

рекрутахъ та податкахъ. Компетенцію въ языковій справѣ признае бесѣдникъ лише радѣ державній, бо годѣ, щобы соймы рѣшали въ справахъ державныхъ урядовъ. Вкінци указуе бесѣдникъ на свое нагле внесене, щонно зложене въ палатѣ, котре домагае ся утворенія въ галицкій радѣ шкільній окремои секціи рускои. Коли правительство заспокоить се жадане, то Русины бодай на якійсь часъ будуть вдоволені; инакше будуть и дальше завзято боротись о свои права.

П. Ярославичъ говорить въ подібнім дусѣ, якъ попередный бесѣдникъ. Языковый законъ ажь тогдѣ доведе до національного спокою въ Австрії, коли замѣсть теперѣшного подѣлу на короний краї буде заведеный природный подѣлъ підля етнографічныхъ границь. Сіборъ языковый въ Галичинѣ мае крімъ національныхъ признакъ ще и соціяльній. Урядовымъ языковъ въ Галичинѣ е языкъ польскій, котрый е заразомъ мовою шляхты, мовою сторонництва, котре мае власть въ рукахъ. Рускою мовою говорить народъ, хочь числомъ великій, але лишеный політичныхъ правъ, и длятого шляхта погорджуе нею нібы мовою пролетаріяту. Навѣть въ чисто рускихъ сторонахъ підъ вилывомъ школьныхъ инспекторівъ занедбують въ народныхъ школахъ науку руского языка, а на перше мѣсце высувають науку польскою. Бесѣдникъ каже, що въ краю, де власть спочивае лише въ рукахъ шляхты, навѣть бесѣды нема про полагодженє языковои и політичнои справы при помочи краевого закону. Навѣть державній законы толкуе ся въ Галичинѣ на диво инакше нѣжь деинде, якъ се показало ся о переведеню выборчои реформы. Длятого Русины жадають розмеженя рускои части Галичины підъ польскои. Ходить тутъ о охорону не меншости, але бѣльшости передъ меншостею у всхіднѣй Галичинѣ. Въ сѣмъ разѣ законы для охороны меншости будуть недостаточній; для охороны Русинівъ треба доконче, щобы одна и друга народность, заселяюча Галичину, мала свій окремый округъ. Підъ галицкого сойму Русины не можуть надѣяти ся справедливости, а лише въ радѣ державній надѣють ся узискати прихильній для нихъ розвитку законы. Языковый законъ треба ухвалити на те, щобы можна Австрію подѣлити на округи національній. Тогдѣ буде спокій. Русины хотять рускои провінціи австрійскои монархіи.

На тімъ скінчило ся засѣдане, а слѣдуюче назначено на нинѣ.

——

Вчерашне засѣдане рады державнои тревало вісѣмь годинъ, але послівъ на сали було дуже мало. Підчасъ засѣданя відбували ся раз-въ раз нарады гр. Туна зъ провідниками сторонництвъ. Що рада державна на часъ сесіи спільныхъ делегацій не буде відрочена, се можна уважати за рѣчь певну. На другій тыждень відбудуть ся имовѣрно два засѣдання рады державнои, въ середу и четверъ. Длятого урочисте принятє делегацій у цѣсаря, заповѣджене вже на середу, відбуде ся певно въ второкъ. Кажуть такожь, що для выбору языковои комісіи е вже бѣльшість запевнена.

Друга рѣчь, о котру переговорювано на вчерашныхъ нарадахъ въ президентомъ міністрівъ — се внесене языковыхъ розпоряджень. Правительство мае бути готове заспокоити жадане лѣвиці и внести тій розпорядженя. Кажуть, що навѣть частина правиці вже пристае на те; и такъ значна часть польского кола е за внесенемъ. Ходить ще о те, щобы чеськихъ послівъ наклонити до уступки; залежати се мае відъ міністра Кайзля: коли бы вінъ схотівъ остати ся дальше въ міністерствѣ, то и клюбъ чеській готовъ бы згодити ся на внесене розпоряджень. Зъ иншои знову сторони доносять, що правительство анѣ не гадае о внесеню языковыхъ розпоряджень, поки сторонництва не згодять ся що-до засадъ языкового закону. Коли бы навѣть бѣльшість языковои комісіи ухвалила резолюцію, взиваючу правительство до внесеня розпоряджень, то правительство не буде на таку резолюцію уважати. На скороченє языковои дебаты мала вже згодити ся такъ правиця якъ и лѣвиця. Коли бесѣдники, записаній до слова, зречуть ся голосу, то самій тілько провідники клюбівъ мають промовити именемъ своихъ сторонництвъ. Именемъ Чехівъ мае говорити п. Герольдъ, а відъ польского кола п. Яворскій.

На вчерашнімъ засѣданю парляментарнои комісіи правиці ствердженo на бажане п. бар. Діпавлього, що донесеня деякихъ дневниківъ про поведене католицкого сторонництва въ справѣ внесень на обжалованє гр. Баденього е невѣрній, бо бар. Діпавлі напередъ повѣдомивъ парляментарну комісію правиць, що его сторонництво усуне ся відъ голосованя надъ тыми внесенями. Такъ само неправдою е, мовь бы бар. Діпавлі давъ якесь приречене въ справѣ выбору комісіи для обжалованя гр. Баденього, о сполся не додержавъ даного слова. Длятого докбръ, мовь бы его поведене супротивъ правиці було нельояльне, не мае підставы.

Комісія для обжалованя гр. Баденього уконституовала ся вже и выбрала своимъ головою п. гр. Пальфіого, а заступникомъ головы антісемітского посла Яксу. П. Сільвестеръ именемъ своихъ товаришівъ запротестувавъ противъ того, що въ комісіи засѣдають послы, котрій підписали Фелькенгайнове внесене; послы тій не можуть бути безсторонній. Референтомъ комісіи мае бути п. д-ръ Пінтакъ [?! — Шкода, що до комісіи не выбрано такожь п. Давида Абрагамовича и не відано референтъ ему.]

——

Якъ у насъ вже була згадка — посолъ Окуневскій внісъ на засѣданю рады державнои дня 29 цвітня с. р. интерпеляцію до міністра фінансівъ въ справѣ *надужить урядовои власти податкового инспектора Кузьминьского въ Городенцѣ*. Интерпеляція тая звучить:

Дня 20 цвітня внісъ посолъ д-ръ Окуневскій до Екселенціи міністра фінансівъ интерпеляцію зъ причины надужитя урядовои власти податковымъ инспекторомъ Кузьминьскимъ въ Городенцѣ. Коли названый инспекторъ довѣдавъ ся зъ дневниківъ о змістѣ тои интерпеляціи, завізвавъ сейчасъ интересованыхъ Ашкеназого, Шапсу Мінцера и другихъ до своеи канцелярії, и урядовою своею властію казавъ имъ спростувати змістъ интерпеляціи. Ашкенази підписавъ уже въ канцелярії податкового инспектора того рода заяву. Въ такій самый способъ вилывае той урядникъ и на прочихъ. Въ виду того підписаній запытують Екселенцію міністра фінансівъ: Чи хоче вінъ факты, наведеній противъ податкового инспектора Кузьминьского, якъ найскорше розслідити черезъ безсторонного урядника?

——

Въ вѣдомій справѣ *відкупства выборцівъ въ Калуши* — міністеръ судівництва д-ръ Руберъ відповівъ на засѣданю посольскои палаты дня 26 цвітня на интерпеляцію д-ра Яросевича такими словами:

На засѣданю дня 29 марта 1898 відносили ся до мене послы Яросевичъ и товариші зъ интерпеляцією, въ котрій жалують ся, що мимо донесеня внесеного двома выборцями ще въ мартѣ 1897 р. до повітового суду въ Калуши противъ Франца Оржельского зъ причины купна голосівъ при выборахъ, до сеи поры не розпочато карного процесу, и запытують мене: чи я готовъ постаратись о пущене въ рухъ того процесу?

На се запытане маю честь відповісти, що на основѣ згаданого донесеня сейчасъ розпочало ся судове слѣдство и що державна прокураторія въ Станиславовѣ въ тій карній справѣ уже 13 цвітня внесла обжалованє о переступленє по мысли арт. VI. зак. зъ 17 грудня 1862 В. з. д. ч. 8. зъ 1863 р. Що-до побудженя до карного поступованя непотрібна була въ сѣмъ случаю моя интеренція. Однакъ, о скілько интерпеляція мѣстить въ собѣ жалобу на повільный хідъ сеи справы, то я не залишивъ відзвати высшій краевый судъ и надпрокураторію у Львовѣ до точного нагляду надъ поведенемъ підчиненыхъ органівъ. О результатѣ сего слѣдства скажу предложити собѣ справоздане, по чімъ не занедбаю предприняти въ кругѣ мого дѣланя дальшихъ кроківъ, якій менѣ выдали бы ся відповідными.

Загальній зборы тов. „Дністеръ“

розпочали ся вчера о год. 10¾ передъ полуднемъ. Зібрали ся [підля підписаныхъ при вступѣ поименныхъ лістъ]: а) зъ властителівъ лістівъ фонду основного 40 членівъ, а то 29 лично а 11 черезъ повномочниківъ; б) 13 членівъ зъ властителівъ обезпечень тревалыхъ вартости по-надъ 3.000 зр.; в) 25 членівъ зъ выбраныхъ відпоручниківъ громадъ маючихъ обезпечене по надъ 15.000 зр.; отже разомъ 78 членівъ управненыхъ до голосованя, а крімъ того явило ся 7 членівъ не управненыхъ до голосованя, а тілько прислухуватись нарадамъ.

Забравъ слово президентъ Рады надзираючои п. Василь Нагірный и яко предсѣдатель зборівъ промовивъ:

Свѣтлый Зборе!

Дирекція товариства взаимныхъ обезпечень Дністеръ предложила Свѣтлому Зборови справоздане зъ дѣяльности и замкненя рахунківъ за пятый рікъ истнованя товариства, зъ котрого переконаете ся, що товариство наше — при щирій и неутомимій праци Рады надзираючои, Дирекціи и урядниківъ товариства зъ одной стороны, а знову дѣяльности патріотичнои части народу нашого зъ другои стороны — розвиваесь вельми хосенно, а я скажу, що надъ мое сподіване, коли возьму підъ розвагу положене, въ якімъ народъ рускій відъ довшого часу знаходить ся. Фонды товариства рікъ-річно збільшають ся, збільшае ся число обезпечень, а зъ тымъ збільшаесь такожь число людей, котрій знайшли при сій институціи свое удержане.

По поводу хосенного розвою товариства підъ взглядомъ грошевымъ мігъ зарядъ его відписати въ сѣмъ роцѣ значній квоты на покрыте запасівъ друківъ и таблиць, рештy адаптаціи льокалю канцелярійного, зъ коштівъ инвентаря и т. п., підносити резерву премійну а крімъ того призначити квоту 5000 зр. на выльосоване лістівъ удільовыхъ, щобы чимъ скорше можна було приступити до звороті, а се може статись лишь по выльосованю всіхъ лістівъ удільовыхъ. Дальше Рада була въ можности постановити заснованє фонду емеритального для урядниківъ товариства, а зъ уваги на велику вагу сеи справы, надію ся, що загальній зборы приймуть въ тімъ взглядѣ предложене нинѣ внесене рады и тымъ запевнять урядникамъ товариства истнованє ихъ на старій лѣта.

Рада надзираюча відбула въ сѣмъ адміністраційнімъ роцѣ чотири засѣданя, а крімъ того у важнѣйшихъ справахъ відбувала свои засѣданя комісія Рады надзираючои. Комісія контрольна шконтрувала часто рахунки и фонды товариства и все находила цѣлковитый порядокъ а на основѣ закона о товариствахъ обезпечень делегувало міністерство свою комісію, котра въ протягу кількохъ днівъ переглянула зъ всякою точностію и фаховостію цѣле діловодство и фонды та рахунки товариства, а скінчивши свою роботу заявила, що найшла все въ порядку.

Дирекція товариства вразъ зъ товариствомъ „Соколъ“ докладала заходівъ, щобы побудити народъ до засновуваня товариства сторожи огневои, однакъ до сего часу не осягнено на тімъ поли замѣтнѣйшихъ результатівъ. Але я надѣя, що и се поле не лишить ся облогомъ.

Відносины товариства „Дністеръ“ до иншихъ товариствъ асекураційныхъ въ краю нашімъ зістали незмѣненій, дружній, а се есть доказомъ, що въ краю нашімъ при взаимній толеранціи е доволѣ поля до працѣ. — Належане нашого товариства до Theilungs-Verein-у показало ся вельми хосеннымъ.

[Дальше п. Нагірный згадавъ про одну змѣну, яка зайшла въ складѣ Рады (на мѣсце уступившого п. І. Онишкевича зъ Коломыѣ вступивъ заступникъ д-ръ Олеськівъ), и про недугу почестного президента рады Кардинала Сембратовича.]

Яко уступаючій нинѣ президентъ Рады надзираючои уважаю моимъ обовязкомъ зложити щиру подяку членамъ Рады, котрій не побираючи навѣть марокъ презенційныхъ, отже зовсѣмъ безкористовно брали живу участь въ праци підъ розвоемъ товариства. Уважаю такожь моимъ обовязкомъ высказати повне признане Дирекціи товариства за працю, котру назвавъ бы-мь пожертвованемъ найлучшого, чимъ дорожить кождый человѣкъ, бо пожертвованемъ здоровя. Хоть члены Дирекціи, коли обіймали дѣловодство „Дністра“, не була фахівцями въ дѣлѣ асекураційнімъ, нинѣ стали они зовсѣмъ фаховыми. Неменше належить ся признане и тымъ зъ пп. урядниківъ нашои институціи, котрій перенялись ся провідною гадкою служити народови, дѣйстно ій служать, сповняючи свои обовязки не лишь за заплату, але зъ щирого привязаня до народу и сеи народнои институціи. Рівно-жь складаю подяку делегатамъ товариства, котрій трудомъ своимъ и радою стали до помочи адміністраціи товариства. Нак ли тій всѣ чинники товариства и на дальше такъ вести-муть его справы, то не тілько истноване сеи институціи, але и щораз красшій розвій ей я запевненый и мы „Дністромъ“ нашимъ будемо величати ся!

По сій промовѣ, п. Нагірный сконстатувавши комплетъ, отворивъ наради, представивъ правит. комісаря п. Адольфа Гута радника намѣстництва, а вкінци на секретарівъ покликавъ п. Євгенія Гузара и п. Костя Паньківского а на веріфікаторівъ п. Іосифа Хлопецкого и п. Ивана Верхопороха.

Відтакъ приступлено до порядку дневного.

(*Конецъ дуде*).

Письмо зъ турецкого повѣта.

(*Докінченє.*)

П. Франка Бѣлиньского хвалять войты, бо вінъ такихъ, що его слухають и волю его сповняють, дуже шанує. Навѣть не велить имъ ходаки вытирати зъ болота, коли входять до канцелярії. За те они роблять по селахъ, що хотять. Карній грошѣ відбирають відъ священиківъ и квітують. Людямъ грозять, що пожалують ся передъ п старостою, а підля ихъ понятя бѣльшого пана нема на свѣтѣ! Громадянамъ захвалюють его, бо школы покасував и не велить дороги направляти. Черезъ те дороги въ турецкімъ повѣтѣ — то пропасть, де человѣкъ може прийти легко на нещасте. А сусѣдній грунты по при дорогу всюды затовчені и заѣзджені. Войты не складають рахунківъ передъ радою и зъ повѣтовои рады нѣхто ихъ не ображовуе. На всякій замѣтки, хоть-бы найскромнѣйшій відповідае войтъ, що до него нѣхто нѣчо не мае, хиба п. староста; той его буде рахувати.

Такимъ чиномъ нема вже въ турецкімъ повѣтѣ автономіи, а е проста гавтономія. Войты теперь такій, якъ були за мандаторівъ, коли то треба було занести фаску бриндзѣ до Лімнои и вже громада дістала бѣду въ селѣ. А що не оденъ зъ нихъ колись зайде до Ивановои хаты и стратить власне майно, щобы заспокоити громаду, — се нѣчого не вадить, коли натеперь політика облуды, неправды и розбоївъ горою.

Славу п. Бѣлиньского голосять цѣлому свѣтови врихоньскими трубами також деякій громадскій писарѣ. Ихъ президомъ е п. Геровскій, котрый зъ самои Боберки мае 200 злр., хоть свому человѣкови платила бы громада якихъ 50 злр. А мае вінъ кілька сѣлъ підъ своею булавою. Вінъ и при выборахъ вже неразъ потрудивъ ся. Другимъ такимъ заслуженымъ человѣкомъ е споляченый швабъ Вольфъ, мелникъ зъ Дністрика головецкого або Посѣчи. И того завменовано писаремъ на кілька сѣлъ, а крімъ того е вінъ раднымъ повѣтовымъ, а тымъ самымъ и раднымъ громадскимъ, хоть е писаремъ, а се противне законови. Та въ турецкімъ царствѣ все можливе!

Недавно въ „Дѣлѣ“ появила ся відозва и просьба до нового намѣстника, щобы собѣ де забравъ п. Бѣлиньского. Однакъ видить ся,

VI.

Въ тій долинѣ горя всѣхъ земля прийме насъ
на спочинокъ мирный:
бѣдный свѣта житель ляже відпочити
на родимыхъ грудехъ.
Намогильный напись живо мохъ прикрые
и зітреть ся имя.
Того лишь не знищить вже часівъ заглада,
хто оставить споминъ,
що задуму вызве, вытисне солодкій
ревній слезы серця.

VII.

Осѣнь зрывала зілляне вже листе
зъ бѣдныхъ деревъ и ручай покрывала
легкимъ серпанкомъ блискучого леду...
Зъ сумомъ блукаючи въ лѣсѣ безлистімъ,
въ гущи глухій, підъ ялицею й дубомъ
вздрівъ я двѣ німфы, що мирно заснули.
Вѣтеръ лишь гравъ ся зъ густымъ ихъ волосемъ,
филями плывъ по ихъ рызахъ зеленыхъ,
нѣжно горячихъ ихъ устъ доторкавъ ся
Нагле за горами десь залунало
тупотомъ, псівъ и роговъ голосами.
Схопились німфы: одна за корчами,
злякана шумомъ, въ гущавинѣ скрылась,
здержавши відділыхъ у грудехъ; а друга
зъ реготомъ-смѣхами зъ горба на горбикъ,
зъ петры у петру и зъ гущѣ у гущу
быстро кидалась и отъ за горою
тихше и тихше... вже щезла... Та довго
голосъ ей ще носивъ ся по лѣсѣ.

VIII.

Ангелъ и демонъ.

Поспорили о человѣка
два сильній духи: ангелъ самъ —
властитель вѣчный райськихъ брамъ
и вѣчный сторожъ ихъ відъ вѣка
зъ олицетвореньмъ злыхъ силъ,
володаремъ мрачного свѣта:
на нѣмъ горить огнѣнна свита
пожарами огнѣнныхъ крылъ.

И хто-жь тріюмфу тутъ доступить?
За кимъ пійти-бъ сынъ пылу могъ?
Чи вѣчныхъ пальмъ вѣнець вінъ купить,
чи чашу земныхъ благъ и втѣхъ?
Господній ангелъ тихій, ясный,
своею смирностю крѣпкій;
та демонъ въ гордости прекрасный,
такій могучій и палкій!

IX.

Чому я ношу все при радости загальній
зъѣдливу думу лишь въ души своій страдальній?
Чому не радуюсь, якъ всѣ, въ празничній днѣ?
Чи празники житя — не празники менѣ?...
Щасливый, хто зберѣгъ батьківъ своихъ обычай,
ихъ темный переказъ, житя ихъ давный звычай;
хто, слезами очей приймивши спѣвъ псалма,
крѣпкою волею прогнавъ сумнівъ ума
и, біблію святу читаючи побожно,
на голосъ дзвона вставъ и свѣчку осторожно
о півночи паливъ підъ образомъ святымъ,
моливъ ся передъ нимъ и плакавъ передъ нимъ

Переклавъ *В. Щурат*.

що зъ сего нѣчо не буде. Тажъ се перла польскои політики въ Галичинѣ! То лишь дивне, що у Вѣдни дивлять ся такъ рѣвнодушно на те, що въ Галичинѣ заводять деякій индівідуа справдѣшну анархію... Хиба мае вашъ край зъйти надъ берѣгъ пропасти?

Въ сѣй вѣдозвѣ выйшовъ на яву голосъ роспуки и несмѣлого протесту. Що подѣбный чоловѣкъ може такъ довго бронити, сему винна и руска интеліґенція въ повѣтѣ, не выступаючи однодушно и рѣшучо. Однихъ священикѣвъ бють и опльовують, а деякій достойникъ иде на гостину до чоловѣка, що Русина въ ложцѣ воды утопивъ бы. П. Бѣлиньскій голова неспокойна и задирчива натура, все мусить комусь докучати и фіґлѣ выправляти. Задумавъ розбити касино, бо въ нѣмъ були его мнимій ворогы, и отъ найшли ся рускій священики, що вписували ся до старостиньского касина. Иншій заѣзджали на старостиньскій баль, бо розходилось о дохѣдну парохію, а е и такій, що заходять до бюра информувати шефа повѣту. Супротивъ такои некарности або и нѣкчемности въ народныхъ справахъ шефъ лякує, могучи смѣло казати: „Поржондній“ жиють зъ мною и мы зъ собою добре, а „непоржондныхъ бю, бо они ворогы...“ Чого ворогы? — Ну, пропінаціи, або не кланяють ся передъ шапкою пана Франка Бѣлиньского.

Часъ зрозумѣти, що въ єдности сила и що въ житю публичнѣмъ, якъ и въ приватнѣмъ треба мати бодай одробину етичныхъ засадъ, а не надслухувати безустанно, що на се скаже неупорядкованый апетитъ. Для рускои интеліґенціи турецкого повѣту не лишаесь нѣчого иншого, якъ щиро обернути ся до народныхъ масъ и працювати неупинно надъ ихъ просвѣтою, — а тогдѣ Бѣлиньскій и товаришѣ будуть неможливій въ повѣтѣ. Та не чути тутъ про вѣча, зборы, не закладають новыхъ читалень, а народъ ажь просить о пораду, о науку! Що зъ того, коли учителѣ ховаються въ мышачій дѣры...

П. Франко Бѣлиньскій бувъ давнѣйше въ Пільзнѣ, де не було Русинѣвъ. Однакъ и тамъ не мали зъ нимъ люде спокою. Се показало ся найлѣпше тогдѣ, коли вѣдъѣзджавъ. Такій чоловѣкъ мусить въ турецкѣмъ царствѣ выстрѣлятн всѣ набоѣ ажь до кѣнця, доки стане амуніціи.

Сибѣрска зелѣзнищя.

Вѣдъ коли Россія придбала Амурску область, зачали выринати найрѣзнѣйшій проекты стремлячій до сполученя шинами внутрѣшныхъ губерній Россіи зъ ѣи посѣлостями у всходній Азіи. Першій проектъ выготовивъ въ роцѣ 1857 англійскій инжінеръ Dull. Вѣнъ впавъ на концептъ выбудувати кѣнну зелѣзницю зъ Москвы черезъ Нижный Новгородъ и Пермъ до одноі зъ пристаней Тихого океана. Въ тѣмъ самѣмъ роцѣ просивъ одинъ Американець о концесію на будову зелѣзничого шляху зъ Иркутска до Читы. За ними послѣдували одній проекты за другими.

До дѣла приступлено першій разъ въ 1878 роцѣ, коли побудовано Уральску зелѣзницю. Тую зелѣзницю продовжено зъ одного боку до Челябиньска, зъ другого до Оренбурґа. Въ 1890 роцѣ заведено окрему раду, що мала занати ся спеціяльно будовою Сибѣрскои зелѣзницѣ. Въ 1891 принявъ Александеръ III. проектъ комісіи, котра рѣшила побудувати зелѣзницю вѣдъ Челябиньска черезъ Омскъ и Иркутскъ до Владивостока. До будовы приступлено ще того самого року и то рѣвночасно вѣдъ обохъ кѣнцѣвъ.

Дорога, котроі довгота була обчислена на 7.112 верстъ, мала йти по при Байкальске озеро. Роботу улекшено собѣ въ той способѣ, що замѣсть повести шлях берегамя, побудовано напоперекъ озера греблю и переведено шлях туда. Въ той способѣ оминено великій трудности технічній, зменшено кошты и скорочено лінію. Другій разъ улекшено собѣ роботу въ подѣбный способъ тымъ, що замѣсть великихъ закрутѣвъ и наворотѣвъ поведено лінію прямо черезъ Манджурію, на що хінъске правительство дало дозвѣлъ. Въ той способѣ скорочено цѣлу лінію о 514 верстъ.

Сегодня великаньске сесе предприемство до половины скѣнчене. Мѣжъ Петербургомъ а Томскомъ курсують вже поѣзды уряджеій зъ нечуваным люксусомъ. За чотири мѣсяцѣ мають доѣздити вже й до Иркутска.

Якъ оправданою потребами населеня була тота зелѣзница и яку вагу буде мати въ торговельнѣмъ руху Россіи, показуе результатъ руху на укѣнченыхъ вже частяхъ лінія. Вже показало ся, що три пары поѣздѣвъ въ протягу 24 годинъ не выстатчають. Заходно сибѣрскою зелѣзницею перевезено въ 1896 роцѣ 10,500.000 пудѣвъ, а въ слѣдующѣмъ роцѣ фрахтъ подпѣсъ ся вже на 21,000.000 пудѣвъ! Чимъ бѣльше лінія буде посуватись на всходъ, тымъ сильнѣйше будуть збѣльшати ся ладунки. „Моск. Вѣдомости“ вычисляють, що нинѣ вже треба бы завести сѣмъ паръ поѣздѣвъ, 300 ваґонѣвъ особовыхъ и 10.000 товаровыхъ. Одна лінія, котра Сибѣреку зелѣзницю лучить зъ европейскою Россіею, такъ завалена транспортами Сибѣрскои зелѣзницѣ, що недавно въ Челябиньску нагромадило ся до 7.000 ваґонѣвъ зъ фрахтами и они мусѣли довго ждати, ажь ихъ одинъ по другѣмъ выйшло транспортовано дальше до европейскои Россіи. Правительство думае побудувати другу лінію, котра злучила бы Сибѣрску зелѣзницю зъ Европою.

Кошты будовы Сибѣрскои зелѣзницѣ обчислено зъ разу на 350 міліонѣвъ рублѣвъ; тымчасомъ будова коштувала по-надъ 550 міліонѣвъ. Мимо того въ Россіи не жалують тыхъ выдаткѣвъ. Противно, задумують доложити ще якихъ 50 міліонѣвъ на те, щобы зелѣзница поббльшеньемъ скорости поѣздѣвъ могла успѣшно конкурувати зъ транспортами водною дорогою. Въ той способѣ сподѣвае ся Россія зъ одного боку звернути всю торговлю Европы на свои зелѣзницѣ, зъ другого зновъ успѣшно експльоатувати незмѣрнмй богатства природы Сибѣри, ѣи поклады золота, срѣбла, зелѣза и вугля. Окрѣмъ того пѣднесе ся выѣздъ Россіи до Хінъ, котрый теперь вже доходить до сумы 280 міліонѣвъ рублѣвъ рѣчно. Не треба такожь забувати и того, що велику ролю граютъ тутъ и взгляды мілітарній. Доперва Сибѣрска зелѣзница уможливить скоре перекиданя россійскихъ вѣйскъ зъ одного кѣнця кольосальнои держави на другій.

Коли все те зважить ся, то й годѣ чудуватись, що Россія не пожалуе тыхъ 600 міліонѣвъ рублѣвъ, котрѣ „выкине“ на будову Сибѣрскои зелѣзницѣ. Не диво такожь, що цѣла европейска праса живо заинтересувала ся тою справою, бо зелѣзнича лінія, котра перетинае вздовжь цѣлу Азію, не лишь вплыне на торговельный и промысловый рухъ Европы и змѣцнить Россію економічно, — она скрѣпить такожь політичну ѣи силу на внѣ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Засѣданя выдѣлу „Шкѣльнои Помочи у Львовѣ“ вѣдбуло ся дня 2 н. ст. мая с. р. Присутнѣ оо. Стефановичъ и Гузаръ и пп. Врецьона, Гамота, Латиньска и Барнѣньска. На порядокъ дневный прийшли слѣдующѣ справы:

1. Принято до вѣдомости письмо выдѣлу краевого о признаню соймомъ запомоги въ сумѣ 100 зр.

2. Вѣдчитано письмо п. М. Бандуровича, въ котрѣмъ складае обовязокъ члена и секретаря выдѣлу. Выбрано секретаремъ п. Ольгу Барнѣньску [учительку рускои женьскои школы вправъ] и поручено ѣй выготовленя новыхъ списѣвъ членьскихъ и передане ихъ курсорови для збираня вкладокъ.

3. Принято до вѣдомости замовлене 25 паръ убувя для дѣтей.

4. Признано на одѣжъ для бѣдныхъ дѣтей въ школѣ М. Шашкевича 80 зр., въ мужескѣй школѣ вправъ 10 зр., а въ женьскѣй школѣ вправъ 30 зр.

5. Ухвалено, що нѣяка школа не може робити закупна на рахунокъ товариства. Все мае дѣятись за ухвалою выдѣлу, а лише въ наглыхъ случаяхъ може невеликій выдатки призволити президія.

НОВИНКИ.

— **Зъ Бучацкого пишуть намъ:** Противъ незаконно переведеныхъ правыборѣвъ въ бучацкѣмъ повѣтѣ внесено протесты, а кромѣ того припоручено одному зъ независимыхъ нашихъ послѣвъ у Вѣдни внести интерпеляцію до президента міністрѣвъ яко управителя міністерства справъ внутрѣшныхъ. Неможливій творять ся рѣчи! Правыборы кѣнчать ся въ нашѣмъ повѣтѣ дня 14 с. м.

— **Въ справѣ вѣчь повѣтовыхъ** въ день 5 (17) мая належало бы, щобы ювілейный комітетъ членѣвъ товариствъ рускихъ пояснивъ, чи то мають бути формальній вѣча зъ всѣлякого рода рефератами и резолюціями, чи тѣлько торжества бѣльше для настрою святочного. Отже може бы подано, яка бѣльше-менше мае бути програма. — *Провінціяльникъ.*

— **Квестія въ справѣ громадскѣй.** Може бы хто зъ нашихъ правниковъ зволивъ пояснити въ „Дѣлѣ“: якій есть законно означеный речинець, въ котрѣмъ ново-выбраный вѣйтъ [противъ выбору котрого не було протесту] мае бути старостомъ впровадженый въ урядованя. Въ Иваню, повѣта залѣщицкого, выбрала нова рада вѣйта ще 28-ого грудня 1897 р., а старый вѣйтъ урядуе и до сегодня! Взагалѣ въ цѣлѣмъ повѣтѣ залѣщицкѣмъ старій вѣйты урядують уже близько цѣлый семый рѣкъ и не знати, коли то скѣнчить ся. У насъ баденіемъ пустивъ глубоко свое корѣня. Але правда, въ Дзвинячи урядуе вже новый вѣйтъ, тѣлько тамъ инче дало: тамъ взяла верхъ партія темноты, а честнѣ патріоты зъ читальнѣ зъ своимъ кандидатомъ остали въ меншости. Отже такого вѣйта ц. к. староство чимъ скорше впровадило въ урядованя. А треба знати, що Дзвинячъ — то перше село въ повѣтѣ знане зъ свого твердого патріотизму. Отже радуйте ся баденюки!

Похоронъ гр. Шулєнбурґа вѣдбувае ся при величезнѣмъ здвизѣ народу и при участи неперезрѣмон многоты войска пѣдъ командою фельдмаршалъ-лейтнанта Пляницнера. На похоронъ прибувъ зъ Перемышля рано архикнязь Леопольдъ Фердинандъ [майоръ 45 п. п.] зъ кн. Фридрихомъ Августомъ саскимъ, зъ Вѣдня прибувъ міністеръ вѣйны бар Кріґгамеръ, прибули ґенералы Альборі зъ Кракова, Ґальчоч зъ Перемышля и депутаціи бриґадъ и полкѣвъ въ XI-ого корпуса.

— **На св. Юра.** Нинѣ обходять многій нашій церкви празникъ св. Георгія званый празникомъ св. Юра. До Львова, якъ що-року, прибуло много поломниковъ навѣть зъ дальшихъ сторѣнъ, радій взати участь въ торжествѣ, яке вѣдбуваесь въ архикатедральнѣй церквѣ. Вже вѣдъ вчера громады селянъ снували ся по Львовѣ, оглядаючи „чуда“ великого мѣста, до котрыхъ око пересѣчного мешканца столицѣ не привыкло ваги. Але селянинъ, котрому незавидна доля не позволяе на подорожѣ зъ бѣльшій мѣста, а котрого жите обмежене лишь на село або мѣсточко, уважае Львѣвъ за щось, що не кождому смертному лучить ся бачити. Въ далекихъ сторонахъ уважають селяне тыхъ своихъ сподгромадянъ, що бачили столицю князя Льва, за людей „бувалыхъ по свѣтѣ“, якъ мы интеліґенты тыхъ, котрій бачили Европу.

— **Зъ „Львѣвского Бояна.“** Передконцертовій вправы мѣшаного хору вѣдбудуть ся завтра, въ пятницю, о годинѣ 7½ вечеромъ. Зъ огляду на близькій ювілейный концертъ въ память внесеня панщины прошу всѣхъ пп. членѣвъ, щобы въ комплетѣ и точно на вправы явили ся. — *Волод. Шухевичъ.*

— **При льосованю листѣвъ** удѣловыхъ Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“ выльосовано вчера слѣдующій числа: 22, 30, 47, 50, 55, 81, 103, 111, 125, 133, 147, 148, 155, 159, 192, 194, 202, 203, 218, 230, 256, 261, 269, 293, 302, 306, 311, 321, 328, 336, 346, 354, 356, 366, 368, 373, 379, 383, 392, 403, 421, 428, 431, 433, 443, 446, 448, 450, 475 и 480. — Всѣхъ льосѣвъ вытягнено 50.

— **На народній цѣли** прислав на нашій руки Вп. Н. Н. зъ Долины 5 зр., полишаючи до волѣ редактора розділъ тои сумы. Отже призначуе ся зъ того: на народный фондъ „Народной Рады“ 1 зр., на ювілейну бурсу ремѣсничу 1 зр., на фондъ будовы дому львѣвского ремѣсничого товариства „Зоря“ 1 зр., на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи 1 зр. и на Руску Бурсу въ Ярославѣ 1 зр.

— **Почтовый злодѣй.** Сими днями вѣдбула ся въ львѣвскѣмъ краевѣмъ судѣ карнѣмъ розправа противъ злодѣя почтиліона. Феліксъ Хома, 38-лѣтный селянинъ зъ Жовтанець, бувъ тамъ вѣсѣмь лѣтъ почтиліономъ и служивъ вѣрно, ажь доки не захотѣлось ему въ минувшѣмъ роцѣ стати паномъ и ужити свѣта. Именно дня 20 падолиста 1898 р., коли почтиліонъ въ Камѣнки струмиловои, Іосифъ Матисъ, приѣхавъ до Жовтанець, вѣддавъ почту и вѣйшовъ до почтовои канцелярій, абы одержати потверджене на вѣдданій пересылки, почувъ Хома, що въ почтовѣмъ возѣ есть бѣльша сума грошей. Користаючи зъ того, що при возѣ на дворѣ не було нѣкого, отворивъ дверѣ воза якимсь дѣбраным ключемъ, и забравъ зъ вѣдтамъ мѣшокъ, въ котрѣмъ було 1.500 зр., самыми десятками. За кѣлька хвиль вѣдъѣхавъ почтиліонъ Матисъ въ дальшу дорогу, а на слѣдующѣмъ пристанку почтовѣмъ въ Вѣдлѣсскахъ, коли почтмайстеръ хотѣвъ отворити вѣзъ, побачивъ що дверцѣ були лише примкненій и що мѣшка зъ грѣшми вже нема. Въ наслѣдокъ того увязнено Іосифа Матиса, бо въ першій хвили упало пѣдозрѣне на него. Однакъ по трехъ мѣсяцяхъ выпущено его на волю и поки-що занехано дальшого слѣдства. Скоро лишь Хома о тѣмъ дѣзнавъ ся, выѣхавъ заразъ зъ Жовтанець до Львова и тутъ замешкавъ въ домѣ розпусты при ул. Льва. Зъвѣдтамъ бавивъ зъ „веселыми дѣвчатами“ на прогульки фіякрами и выдававъ грошѣ десятками. О тѣмъ довѣдала ся поліція и арештувала Хому, забравши вѣдъ него 1.360 зр., решту Хома вже бувъ стративъ. Злодѣй призналъ ся до крадежи. По переведеню розправы засуджено Хому на пѣвтора року вязниць заостренои постомъ.

— Въ селѣ Озерянахъ коло Бучача — якъ намъ пишуть зъ-вѣдти — проколола корова малу дѣвчину Анну Харевичѣвну въ долѣшну часть живота, такъ що розпорола рогомъ болону черевну на кѣлька цалѣвъ. Замѣсть вѣдвезти дѣвчину сейчасъ до шпиталя або до лѣкаря, стали родичѣ прикладати павутине, а коли тымъ способомъ годѣ було кровь затамувати, обложили рану глиною зъ огорода. На третій день, коли дѣвча зъ болю майже гинуло, вѣдвезли ѣи до д-ра Володимира Могильницкого въ Бучачи. Само вѣдмытя запалѣнои вже цѣлковито рапы тревало несповна дѣ годины, вѣдтакъ показалась потреба операціи болоны черевнои и д-ръ Могильницкій перевѣвъ ѣи зъ всею въ такихъ случаяхъ осторожностію и заопѣкувавъ ся дѣвчиною такъ, що она нинѣ вже зовсѣмъ здорова. Се вже не першій случай, де д-ръ Могильницкій выказавъ зъ одноі стороны велику совѣстнѣсть и глубоку умѣлѣсть, а зъ другои свою безкорыстовнѣсть, въ якою все спѣшить зъ помочію на покликъ нашихъ селянъ, тожъ и заслугуе на прилюдне узнане и публичну подяку, о яку часъ просить родичѣ згаданои дѣвчинки.

— Передъ судомъ присяжныхъ у Львовѣ розпочала ся вчера цѣкава розправа. На лавѣ обжалованыхъ засѣли два браты 44-лѣтный Федько Кобилюхъ, головный винованикъ убійства, и 40-лѣтный Василь Кобилюхъ, оба зъ Бѣгалѣвъ. Пѣсля акту обжалованя — они въ ночи 15 жовтня 1897 убили въ страшный способъ Федькового шваґра, 27-лѣтного Іосифа Питлика въ ненависти и мести, що Питликъ стававъ въ оборонѣ родины, кривдженои Федькомъ Кобилюхомъ. Згаданои ночи поѣхавъ Питликъ зъ кѣньми на нѣчь, а тамъ напали на него Кобилюхи, убили его колами, а опѣсля на тыхъ колахъ несли до рѣки Любачѣвки втопити трупа. Припадокъ хотѣвъ, що туда надѣйшовъ жидъ Ґельберъ, котрый рано на досвѣткахъ спѣшивъ до другого села закупити рыбы. Наполоханій убійники полишили трупа надъ самымъ берегомъ рѣки. До розправы покликано 19 свѣдкѣвъ. Убійники до вины не признаютъ ся. Розправа потягне ся три днѣ.

— **Вѣдкликъ до Р. Т. Товаришѣвъ** шкѣльныхъ, що въ 1888 роцѣ зложили испытъ зрѣлости въ рускій ґімназіи у Львовѣ. Въ маю сего року — памятного для цѣлои галицкои Руси — минае точно десять лѣтъ, якъ мы Р. Т. Товаришѣ шкѣльній зобовязали ся зъѣхатись разомъ по 10 лѣтахъ. Може бы мы, сыны Руси, при нашѣмъ народнѣмъ, рускѣмъ святѣ могли всѣ зѣбрати ся до працѣ и борбы за долю-волю, за нашъ край. Подаю сихъ кѣлька слѣвъ пѣдъ ласкаву розвагу моимъ Р. Т. Товаришамъ. — *Иванъ Бордунъ*, руско-кат. сотрудникъ въ Пѣдмихайлю п. Калушъ.

— **Въ Брѣдкахъ** въ повѣтѣ львѣвскѣмъ — якъ намъ пишуть — починае ся дня 7 н. ст. мая с. р. місія духовна пѣдъ проводомъ оо. Василіянъ, а на закѣнченя буде соборчикъ дня 10 мая. — Зновъ же 18-ого мая вѣдбуде ся въ Брѣдкахъ отворене читальнѣ „Просвѣты“, на котре то торжество запрошено делеґатѣвъ зѣ Львова и п. В Короля зъ вѣдчитомъ економічнымъ. Незадовго отвираемо тутъ и краминицю христіяньску.

— **Карна розправа противъ Винярского** за убійство кс. Бесядского и своеи жѣнки вѣдбуде ся ще сего мѣсяця передъ судомъ присяжныхъ. Винярского буде боронити адв. д-ръ Небенцаль.

— **Зелѣзница зъ Люблина на Томашѣвъ до Белзця** розпочне ся небавомъ будувати. Въ сей способѣ зелѣзницѣ россійскій сполучать ся въ зелѣзницями австрійскими, а шлях Львѣвъ-Сокаль-Белзець буде належати зъ часомъ до найбѣльше ожавленыхъ зелѣзниць. Нова зелѣзница буде мати побѣчній шляхи до Замостя и Холму. Концесію на будову дѣставъ гр. Замойскій, котрый стоить на чолѣ товариства акційного зъ фондомъ 10 міліонѣвъ рублѣвъ.

— **Вѣдъ п. І. Стадника,** артиста рускаго народнаго театру, одержуемо отсе письмо: Панъ И. К. въ своѣй дописи про гостину рускаго театру въ Теребовли, а властиво въ рецензіи „Попихайла“ пише, будь то перевѣдъ сеи штуки „развивъ въ деякотрыхъ мѣсцяхъ варварызмомъ противъ рускои мовы“. Я, якъ перекладникъ сеи штуки, можу вѣдповѣдати за перекладъ ролѣ, котру самъ граю, а за те, що другій, не выстудіювавши своеи ролѣ, импровізують на сценѣ, або, що граючи давнѣйше тотій самій ролѣ въ польскихъ трупахъ мимохѣть говорять на сценѣ „слѣчный“ замѣсть „гарный“, „кобѣта“ замѣсть „жѣнка“ и пр. та акцентують пѣсля власноі вподобы, годѣ мене винувати! Дальше — въ „Попихайлѣ“ есть много выразѣвъ льокальныхъ, а хотячи ихъ вѣрно пѣсля рускои мовы змѣнити, треба бы написати, що рѣчь не дѣе ся въ Варшавѣ. — *І. Стадникъ.*

Наша Адміністрація просить Вп Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на II-гій чвертьрѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Надѣслане.

Foulard-Seide 65 kr.

bis fl 3.35 per Meter — japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private Porto- und steuerfrei ins Haus. — Muster umgehend.** 7 [2]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 5 мая. Вѣдповѣдь австрійскои депутаціи квотовои на внесеня угорскои депутаціи выпала вѣдмовно, але австрійска депутація готова е до устныхъ переговорѣвъ.

Сегодня прибуде сюды Нанасенъ.

Петербургъ 5 мая. Зачувати, що правительство заборонило вывозити збѣже.

Берлинъ 5 мая. Соціялістичній послы домагають ся въ парляментѣ внесеня мыта вѣдъ збѣжа до д. 30 червня.

Римъ 5 мая. Вчера появивъ ся королѣвскій декретъ, котрый зносить мыто вѣдъ збѣжа до д. 30 червня.

Иншій декретъ королѣвскій вѣддае управу справъ публичного безпеченьства въ округахъ Пачепци, Больонін, Анконы и Бару тамошнымъ войсковымъ командамъ. Рѣшае ся се заведеню стану облоги.

Въ богато мѣстахъ проявляють ся розруки зъ причины дорожнѣ хлѣба.

Лондонъ 5 мая. Доносять зъ Лізбоны, що испаньска ескадра вернула до берегѣвъ Испанін, щобы получити ся зъ фльотою, що стоить близько Кадиксу; такъ сполучена ескадры вырушать на американьскій воды. Кажуть, що се та сама ескадра, котра недавно вѣдплыла зъ пѣдъ островѣвъ Зеленого пригѣря.

Зъ Вашингтону доносять, що въ сихъ дняхъ може прийде до битвы на Атлантицкѣмъ океанѣ коло берегѣвъ Бразилін.

Новый Йоркъ 5 мая. Американске правительство мае, якъ зачувати, выслати на Филипіньскій островы 25.000 добровольцѣвъ.

Маляґа зъ зелѣзомъ
Маляґа зъ рабарбарумъ
противъ недокровности и блѣдницѣ.
Цѣна бутильки 3 корони.
противъ обструкцій, нестравности, геморондовъ и т. д.
Цѣна бутильки 3 корони.
4
Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рункера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 167—?

Кейвестъ 5 мая. Американьске судно острѣлювало вождѣлъ испаньскон кбиниць на берегахъ Кубы, на захѣдъ вождъ Гаваны. Погибло 20 испаньскихъ жовнѣровъ.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Намѣстникъ именувавъ санітарныхъ асистентовъ д-ра Тад. Милевского въ Городенцѣ, д-ра Едв. Пйотровского въ Рудкахъ, д-ра Льва Фукса въ Шільзнѣ и д-ра Ант. Бесядского въ Богородчанахъ санітарными концепістами.

— **Перенесеня.** Намѣстникъ перенѣсъ старшого инжінера Стан. Лозиньского и инжінера Володисл. Косткевича зъ Львова до Тарнова, а адъюнкта будовництва Генр. Ляцка зъ Тарнова до Жидачева, придѣлюючи его до служби при реґуляцін Днѣстра мѣжь Розвадовомъ а Журавномъ. — Намѣстникъ перенѣсъ комісарѣвъ поліції Стан. Мазуркевича зъ Освѣцима до Кракова и Кар. Штібера зъ Кракова до Освѣцима. — Дальше перенѣсъ намѣстникъ санітарныхъ концепістовъ д-ра Л. Фукса зъ Шільзна до Богородчанъ и д-ра Ант. Бесядского зъ Богородчанъ до Шільзна. — Вкѣнци перенѣсъ намѣстникъ канцеліста намѣстництва Ант. Заплатиньского зъ Львова до Хшанова.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Бурсу св. О. Николая въ Перемышли зложивъ п. Иванъ Борисъ, купецъ въ Перемышли 5 зр. замѣсть вѣнця на могилу пок. купця Едварда Витковского. За той даръ складае симъ сердечну подяку — *Выдѣлъ Бурсы.*

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. І. Яр. въ За. Такъ. — *Вп. С. Му въ До.* Годять ся. — *Вп. І. Га. въ Ви.* Такъ. — *Вп. А. Ка. въ Го.* Теперь вплачено за мартъ а не за цвѣтень. — *Вп. В. Кр. въ Др.* Годять ся. — *Вп. Р. Ше. въ До.* Такъ и заплачено до кѣнця цвѣтня. — *Вп. Я. Ян. въ Щ.* Такъ.

Надослане.
Зміна льокалю.
Найдешевший складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
подъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкѣй ч. 1.
у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великомъ выборѣ окуляры, цѣкеры, лѣорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроюе электричныхъ дзвонковъ. — Замовленя въ провінціи вѣдворотно. 428
Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“
у Львовѣ рынокъ ч. 10
выдало новый накладъ друковъ

І. Друки правничі:			
1. Позовъ въ справахъ дрѣбныхъ лібра	по	25	кр.
2. Контрактъ купна и продажи І. лібъ.	по	40	„
3. „ „ „ ІІ. „	по	40	„
4. „ „ „ ІІІ. „	по	40	„
5. Повномочія . . .	по	40	„
6. Подяня о екс- и интабуляціѣ, взбор а) б) в) г) лібра	по	40	„
7. Написы до подань о интабуляцію лібъ.	по	20	„
ІІ Друки для кась позичковыхъ:			
8. Дневникъ касовый лібра	по	40	„
9. Книга довжниковъ „	„	40	„
10. Книжочка для позичаючого 100 прим.	„	2·—	„
11. Скрипть довжный „ „	„	1·20	„
12. Книжочка вкладкова (щадн.) „ „	„	3·—	„
ІІІ. Друки для крамниць:			
13. Книжка товарова лібра	по	40	„
14. Книжка касова „	„	40	„
ІV. Друки для читалень и кась позичковыхъ:			
15. Списъ членовъ лібра	по	40	„
16. Грамоты членьскій читальнѣ „Просвѣты“ примѣрникъ	по	2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитость особно.

ЛОЖКИ столовй въ Альпаки вр. 650, зъ хинъского срѣбла вр. 14·—, Ложочки до кавы зъ Альпаки вр. 3·25, зъ хинъского срѣбла вр. 7·— за туземъ
поручае ПЕТРО ХИНОЙСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4255

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ
виданий
коштом руского тов. педагогічного
В полотняній справі з золоченим хрестом 20 кр.
Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

О ПОЛОВИНУ
ЗНИЖЕНІЙ ЦѢНЫ
на давнѣйшій томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. І.—ХХ. включно, чи хто купуе разомъ чи поодиначо, якъ довго выстане новелякій запасъ. Зголошуватись треба просто до Адміністрації Наукового Товариства им. Шевченка у Львовѣ.
Знижена цѣна всѣхъ 20 томовъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу
въ життяписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна І-шои части 25 кр ІІ-ои части 20 кр.
Оправленій примѣрники продаютъ ся о 10 кр. бѣльше.

АДОЛЬФЪ КАМИНЕЛЬ
Львовѣ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львовѣ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.
Продае дешевше нѣжь всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнґутовй, огнетревалу папу дахову, асфальтовй плыты изоляційній, дестильованому смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ всякій матеріялы будовляный — заручуючи за ихъ доброту.
Предприемство роботъ бетонповыхъ и крытя даховъ дахувкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 32—?

Рѣкъ заснованя 1892
ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“
перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Вирооов. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.
„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-ый рѣкъ своеи дѣяльности зъ збѣльшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачений шкоды до кѣнця 1897 року 430 100 зр. 42 кр.
Таріфы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідуютъ ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра“ принимае Банкъ краєвый при пожичкахъ ипотечныхъ.
На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбѣльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.
Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене въ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ и третихъ особъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информаціи удѣляе Дирекція листовно. 34 12—25
Зголошеня о удѣленю аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентовъ „Днѣстра“, приймають ся.
Львовъ, ринокъ ч. 10. (домъ „Просвѣты“.)
Информаціи и посередництво до наключеня обезпечень житєвыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.
Позички для членовъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Д-ра ЛЯМАНА
Какао зъ поживными солями
(за ½ кільо 2·25 зр.) и
Чоколяда зъ поживными солями
(за ½ кільо 1·60 зр. и 1·40 зр.)
Названій такъ тому, бо до нихъ доданый дуже важный екстрактъ вѣджившляючихъ солей рослинныхъ, котрій дуже грають важну ролю въ вытворѣ крови и розвою костей, а окрѣмъ того въ дуже милый способъ дѣлае на смакъ. Въ наслѣдокъ того, якъ такожъ и зъ тои причины, що при выробѣ уживаютъ ся лишь найздихотнѣйшій сырѣ матеріялы, зъ старанньымъ поминенемъ звычайно уживаныхъ, а здоровью шкѣдливыхъ алькалій мінерального походженя (потажъ, сода, магнезія, амоняк и т. п.) узнано Какао и Чоколяду зъ поживными солями яко одиноко правдивій, тревалій и о высоко пѣдненесенѣй поживности — препараты зъ Какао.
Екстрактъ поживныхъ солей рослинныхъ.
за горнець 1·25 зр.
а зъ внѣшного свого выгляду и способу уживаный, подѣбный до мясныхъ екстрактовъ. Спорядженый зъ росливъ особливо богатыхъ въ поживній соли, а призначеный на додатокъ до всякихъ зупъ, сосовъ, ярипъ и т. п., щобы въ страваховъ збѣльшити для вѣджившлюваня [вытворюваня крови и розвою костей] такъ важну присутность поживныхъ солей. Видавае дуже приятно на смакъ страв.
Домагати ся треба безплатной брошуры вѣдъ одинокого фабриканта: „**HEWEL & VEITHEN in Wien, I., Schreyvogelgasse 3.**
Купити можна въ Аптикахъ, лѣпшихъ торговляхъ кольоніяльныхъ товарѣвъ, дротуеріяхъ и въ „Народній Торговли“ у Львовѣ, ринокъ число 36. 119 3—6

Климентій Федунь
переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету
поручае
свое переплетиче и ґалянтерійне заведене
у Львовѣ, ул. Академична ч. 6. 366
Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Манъ, Дипльомовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

ЮЛІЯНЪ ПАНЬКЕВИЧЬ
Артистъ-малярь
въ Одреховѣй почта Заршинъ
выконуе всякій працѣ входячій въ обсягъ его заводу въ кождѣмъ жаданѣмъ стилю пѣсля власнои композиціи, якъ: образы, портреты, украшеня стѣнъ, такожъ реставрація старыхъ образовъ; приймае до выконаня зъ дерева и позолоченя иконостасы, олтарѣ, киоты, и т. д. и т. д. пѣсля власныхъ оріґінальныхъ плянѣвъ — солідно и по умѣркованѣй цѣнѣ 9—? 86

Товариство „Просвѣта“
при зближаючихъ ся испытахъ въ школахъ народныхъ подае до вѣдомости Свѣтл. Радъ Школьныхъ, Впов. священиковъ, катихитовъ, учителѣвъ и родичѣвъ, що книжки накладу товариства, призволенй кр. Радою школьною на преміѣ для учениковъ, красно оправленй можна купити въ **канцелярій товариства ринокъ ч. 10**, по слѣдуючѣй цѣнѣ:

Росказы про силы природы	20	кр.
Оповѣдання о житю св. Бориса и Глѣба . . .	20	„
Повѣстки для дѣтей . . .	27	„
Сестра	15	„
Байки	22	„
Исторія Руси ч. І. . . .	25	„
Исторія Руси ч. ІІ. . .	23	„
Ленъ и конопдѣ . . .	24	„
Рогата худоба . . .	45	„
Про живописцы и лѣсы .	20	„
Венямінъ Франклінъ . .	16	„
На досвѣткахъ . . .	22	„
Середъ ледового моря . .	25	„
Жите св. великомученика и лѣкаря Панталеймона .	20	„
Дрѣбна птиця госпочарска, а великій грошѣ . . .	20	„
Вѣдкрыте Америки . .	22	„
Звѣрята шкѣдній и пожиточній	42	„
Перекотыполе	18	„
Кирилъ и Методій . . .	22	„
Повѣстки (Тѣточка Ганна и Два старцѣ-богомольцѣ)	18	„
Финляндія и Сахара . .	22	„
Молитвеникъ народный (въ звычайнѣй оправѣ) . .	20	„
въ лучшій оправѣ:		
а) хребетъ подотынный и золоченый хрестъ въ переду	25	„
б) цѣла оправа подотынка, береги золочені и золоченый хрестъ въ переду .	35	„
Молитвеникъ народный великій по цѣнѣ 90 кр., 1.10, 1·30, 1·60, 1·80 зр.		

Всякій замовленя высылають ся скоро и точно.

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

УЧИТЕЛЬ
органъ руского товариства педагогічного двотыжневникъ педагогічно-науковый, выходитъ вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

За певну и добру льокацію
поручаемо
4½% листы ипотечнѣ
4% листы ипотечнѣ короновѣ
5% листы ипотечнѣ преміованѣ
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% обліґаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% обліґаціи пропінаційнѣ
и всякѣ ренты державнѣ
Тѣ папиры продаемо и купуемо по найточнѣйшомъ курсѣ деннѣмъ.
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. уприв. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ. 874 [3]

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 минут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — відходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
6·45		з Ицкан	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
7.30		„ Зимної Води (⅝ до ¹¹/₉)	6.05		„ Ицкан
7.40		„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
7.50		„ Тернополя на Підзамче	6.35		„ Кракова
7.55		„ Сокаля		8.50	„ Кракова
8.05		„ Лавочного		9.15	„ Сколього
8.15		„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
9.05		„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
10.35		„ Ицкан		9.53	„ „ „ Підзамча
10.45		„ Ярослава		9.55	„ Белзця
1.01		„ Янова		10.55	„ Ицкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₇ до ¹³/₉ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ицкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₉ неділі і сьвята)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Ицкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.35	„ „ „ головн. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Ицкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅝ до ¹¹/₉)
				3.25	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₉)
				4.55	„ Ярослава
нічн			**нічн**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.21	„ Янова (¹/₈ до ¹⁵/₉ в будні дні)
	6.10	„ „		6.31	„ Ицкан
	7.57	„ Янова (¹/₉ до ²¹/₁ и ¹⁶/₉ до ³⁵/₉)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (⅝ до ³¹/₉ и ¹⁶/₉ до ¹¹/₉ (¹/₇ до ¹⁵/₉)		6.55	„ Тернополя з годов. двірця
	8.31	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (¹/₉ до ¹²/₉ въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (¹/₉ до ²¹/₁ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Ицкан
9.45		„ Ицкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 минут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одповѣдальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, вѣдъ зарядомъ Іоакима Гренька.

Ч. 90. Львовъ, Пятница 24 Цвѣтня (6 Мая) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣтей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю и перемѣну рахомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярослави Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитост [за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком:

въ Австрій:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкли приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрикѣ „Надѣсланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домагня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ отзыва.

Наглячій внесеня рускихъ словъ въ радѣ державнѣй въ справѣ языковѣй въ Галичинѣ.

Внесенє посла Окуневского.

Высока палата зволить для королѣвства Галичины и Володимиріи зъ великимъ княжествомъ Краковскимъ, якъ довго они не подѣленій творять одноцѣле тѣло адміністраційне, ухвалити слѣдуючій законъ:

§ 1. Полагодженя и рѣшеня, котрѣ выдаютъ ся партіямъ на ихъ устній внесеня або на письменній поданя, выготовляютъ ся въ тѣй краевѣй, взглядно нѣмецкѣй мовѣ, въ якѣй предложено устне внесенє, або уложено письменне поданє.

Краевыми мовами въ Галичинѣ и Володимиріи зъ великимъ княжествомъ Краковскимъ є мова руска и польска.

Мова мѣститъ въ собѣ также властивій ѣй буквы и письменній знаки.

§ 2. Протоколярній заявленя сторонъ списуютъ ся въ тѣй зъ обохъ краевыхъ, взглядно въ нѣмецкѣй мовѣ, въ котрѣй було учинене заявленє.

§. 3. Документы або инші письма, уложеній въ одной зъ обохъ краевыхъ, або въ нѣмецкѣй мовѣ, а служать за прилоги, доказы, або до иншого якого урядового ужитку, не потребуютъ перекладу.

§. 4. Урядовій выготовленя, выдаваній не на выступъ партій, анѣ до особъ, котрѣ справу выточили, выконуютъ ся въ одной зъ обохъ краевыхъ мовъ, якою говоритъ особа, для котрои выготовленє призначене.

Коли тая мова не є звѣстна, або коли она не есть нѣ одною зъ обохъ краевыхъ мовъ, треба ужити тои мовы краевои, котрои зрозумѣня можна догадуватись, судячи пѣсля натуры выпадку а головно пѣсля мѣсця пробуваня партіи.

§. 5. Постановы §§ 1 до 4. маютъ силу также взглядомъ громадъ и автономічныхъ органовъ въ королѣвствѣ Галичинѣ въ тыхъ справахъ, въ котрыхъ треба ихъ уважати за партіи.

§. 6. Зѣзнанія свѣдковъ маютъ списувати ся въ тѣй краевѣй, взглядно въ нѣмецкѣй мовѣ, въ якѣй були высказанй.

§. 7. Урядовою и службовою мовою власній стій, до котрыхъ примѣнює ся сей законъ, есть тая краєва мова, до котрои яко розговорной признає ся населенє урядового округа пѣсля результату кождочасной конскрипціи.

Въ мѣшаныхъ що-до мовы урядовыхъ округахъ обѣ краевій мовы маютъ уживати ся рѣвномѣрно.

Яко мѣшаній округи въ змыслѣ попереднього уступу уважає ся:

а) Урядовій округи тыхъ властій и органовъ, котрыхъ округъ урядовый обѣймає лишь одну або бѣльше громадъ, коли бодай въ одній громадѣ урядового округа що-найменше четвертина присутного населеня пѣсля результатовъ послѣдной конскрипціи признає ся до иншои мовы краевои, яко розговорной;

б) урядовій округи тыхъ властій, котрыхъ округъ урядовый обѣймає цѣлый судовый повѣтъ, коли населенє що-найменше четвертины громадъ судового повѣта признає ся до другои мовы краевои, або въ наведенѣй мѣрѣ пѣдъ а) есть мѣшане;

в) урядовій округи тыхъ властій, котрыхъ округъ урядовый обѣймає бѣльше судовыхъ повѣтовъ, коли хочь-бы лишь одинъ судовый повѣтъ має иншу мову, або по мысли постановы пѣдъ б) треба его уважати за мѣшаный;

г) урядовій округи властій призначеныхъ для мѣста Львова.

§. 8. О скѣлько для урядовыхъ чинностій, котрѣ служать для полагодженя або порѣшеня устного внесеня або поданя партіи, въ сѣмъ законѣ не подано спеціяльного зарядженя, мають власти для такихъ чинностей урядовыхъ послугуватись власною мовою урядовою; въ мѣшаныхъ округахъ урядовыхъ має при тѣмъ примѣнитись мова ужита партіею въ ей внесеню.

Въ урядовыхъ чинностяхъ, котрѣ выточено не на выступъ партіи, мають власти послугуватись власною мовою урядовою, о скѣлько натура предмету не выма ає ужитя другои краевои мовы; наогмѣсть въ мѣшаныхъ округахъ урядовыхъ треба все послугуватись одною зъ тыхъ мовъ урядовыхъ, котра вѣдповѣдає натурѣ предмету.

Коли для полагодженя справъ означеныхъ въ уступѣ 1 и 2 потрѣбно переписки зъ иншими краевыми, не вѣйсковыми властями, то и для тыхъ зносинъ мають силу постановы поданій въ 1-ѣмъ, взглядно 2-ѣмъ уступѣ.

Для зносинъ зъ властями по-за краевыми и зъ центральными урядами лишають ся истнуючій приписи.

§. 9. Всѣ урядовій оповѣщеня призначеній для загальнои вѣдомости въ краю, мають ся выдавати въ обохъ краевыхъ мовахъ. Тѣлько урядовій оповѣщеня призначеній для поодинокихъ повѣтовъ або громадъ мають выдаватися въ тѣй краевѣй мовѣ, якои уживають въ дотычныхъ повѣтахъ або громадахъ.

§. 10. Коли въ якѣй справѣ есть интересованыхъ бѣльше партій, котрѣ при устныхъ донесеніяхъ або въ поданяхъ послугують ся рѣзными мовами, взглядно побѣчь краевои также нѣмецкою мовою, мають власти выготовити полагодженя або рѣшеня въ обохъ краевыхъ, взглядно также въ нѣмецкѣй мовѣ, коли не наступило порозумѣня межи партіями, що выготовленє має бути лишь въ одній мовѣ.

При полагодженю або порѣшеню служачихъ справѣ чинностей урядовыхъ, котрѣ предпринимаютъ ся при спѣвучасти партій, треба, о скѣлько нинѣшный законъ не постановляє нѣчого иншого, ужити урядовои мовы дотычной власти; въ мѣшаныхъ округахъ треба, въ браку якогось порозумѣня межи сторонами, примѣнити обѣ мовы.

§. 11. Въ судово карныхъ справахъ треба актъ обжалованя, якъ и всѣ дотыкаючій обжалованого внесеня, выроки и урядовій чинности укладати въ тѣй краевѣй, взглядно въ нѣмецкѣй мовѣ, якою вѣнъ послуживъ ся.

Въ тѣй мовѣ треба также переводити головну розправу, въ тѣй именно мовѣ маютъ голосити ся промовы прокуратора и оборонця та оголошуватись выроки и ухвалы.

Вѣдъ постановъ попереднього уступу можна вѣдступити лишь о стѣлько, о скѣлько неможливо выконати ихъ зъ огляду на выимковій обставины, особливо зъ огляду на складъ лавы присяглыхъ або коли самъ обжалованый домагає ся иншои краевои, взглядно нѣмецкои мовы.

При головныхъ розправахъ противъ бѣльшого числа обжалованыхъ, котрѣ не послугують ся тою самою мовою, належитъ головну розправу перевести въ тѣй мовѣ, яку судъ узнасть за вѣдповѣднѣйшу для цѣли головнои розправы.

У всѣхъ случаяхъ треба зѣзнання обжалованыхъ и свѣдковъ (§. 6.) списувати въ уживанѣй ними краевѣй, взглядно нѣмецкѣй мовѣ, и въ тѣй мовѣ голосити кождому обжалованому засуды и рѣшеня и, на жаданє, выготовляти.

§. 12. Въ цивільныхъ спорахъ правныхъ протоколъ зъ устной розправы належитъ вести въ урядовѣй мовѣ суду, а въ мѣшаныхъ повѣтахъ судовыхъ (§. 7. б.), коли при розправѣ обѣ партіи не послугували ся другою мовою краевою, въ мовѣ першого поданя (позву, просьбы).

Однакъ зѣзнанія свѣдковъ, знатоковъ и партій, котрыхъ переслухує ся въ цѣли переведеня доказу, треба въ протоколѣ вписати все въ тѣй краевѣй, взглядно нѣмецкѣй мовѣ, якои ті особы ужили при своѣмъ зѣзнаню.

Те саме вѣдносить ся до выводовъ сторонъ и проголошеныхъ ними заявъ при устнѣй розправѣ, о скѣлько протоколъ не подає лишь зграфованого представленя замѣсту устного внесеня партій.

Судъ має при устнѣй розправѣ уживати тои мовы, въ якѣй розправу ведуть самі партіи.

При участи партій, котрѣ при устнѣй розправѣ послугують ся рѣзными краевыми мовами, або нѣмецкою, має судъ въ потребѣ уживати обохъ мовъ краевыхъ, взглядно нѣмецкои.

Всѣ судейскій заявы, безъ огляду на те, въ якѣй мовѣ судья проголосивъ ихъ, мають протоколувати ся въ тѣй мовѣ, въ якѣй по мысли уступу 1. веде ся протоколъ розправы.

§. 13. Вписъ въ публичній книги [въ краеву табулю, въ гірничій книги, книги грунтовій, водній, депозитовій и т. п.], дальше въ реестры торговельныхъ фірмъ, стоваришень и въ иншій публичній реестры треба выконувати въ мовѣ устного або письменного поданя, взглядно рѣшеня, на пѣдставѣ котрого они наступають. Въ тѣй самѣй мовѣ належитъ додавати въ документахъ интабуляційній клявзулѣ.

При вытягахъ зъ тыхъ книгъ и реестровъ має ся задержати мову впису.

§. 14. У всѣхъ краевыхъ касахъ и урядахъ въ Галичинѣ, котрѣ орудують гіршми, має остатись при теперѣшныхъ языковыхъ приписахъ що-до веденя касовыхъ дневниковъ, касовыхъ выказовъ и иншихъ рѣчей, якихъ уживають центральній органы для выко-

---

Высокій муръ.

Написавъ *Піерръ Лоті*.

Убоге ихъ мешканє мѣстилось на самѣмъ задѣ подвіря. Жили тамъ мати зъ дочкою и досыть вже стара своячка матери, ся тѣтка, котру они приняли до себе.

Дочка була ще дуже молода, въ свѣжѣмъ розцвѣтѣ вѣсѣмнацятого року, коли они въ наслѣдокъ наглого и нещаслывого перевороту въ маєтковыхъ вѣдносинахъ мусѣли перенести ся до найдешевшого мешканя старого роднинного дому. Решту давного красного мешканя вѣдъ улицѣ були змушенй вѣднаймати. Впровадили ся рѣвнодушній люде, котрымъ не подобало ся мешканє такъ, якъ оно було. Въ комнатахъ, котрѣ опустила зубожѣла родина, зруйнували они неодну рѣчь, зъ якою вязали ся любій, давній, солодкій спомины.

Судова ліцитація обрабувала родину зъ дотеперѣшного ся пышного уряджения. Свѣй малый сальончикъ, въ котрѣмъ провадили праздниво пустынниче житє, мусѣли урядити старыми роднинными реліквіями, котрѣ зъ стриховъ та закамарковъ на ново повытягали на дневне свѣтло. Оно правда, меблѣ и повыдобуваній приздобній дрібнички якось не лицювали одно до другого, але тымъ тремъ людскимъ душамъ було добре и въ тѣй старосвѣтскій комнатѣ, котра бурливыми вечерами зимовыми мала злучити ихъ при одномъ столѣ, при свѣтлѣ старои лямпы, и коло одной печи. Такъ простый був вѣнъ, такъ старосвѣтскій, такъ сотворены до балачки и мрій — той малый сальонъ. Правда, що въ хатѣ було троха тѣсно, але нѣхто не вѣдчував тѣсноты, нѣхто не сумував; може бути, що до того причинило ся бѣлыми муслиновыми занавѣсами прикрашене вѣкно, зъ-вѣдки був приятный и милый видъ на ясно сонцемъ освѣчене подвірє, на котрого низькихъ мурахъ мальовничо спинали ся рожѣ и жимолость. Трое тыхъ людей зачали вже забувати за комфортъ, богатство и блескъ давныхъ дневъ; имъ було тепло, добре и чули ся щасливыми въ привѣтнѣмъ сальонѣ. Наразъ одна вѣсть просто пригнѣтила ихъ: сусѣдъ загадавъ пѣднести свою хату о оденъ поверхъ. Передъ ихъ вѣкномъ станувъ бы муръ высокій, закрывъ бы имъ свѣтло, воздухъ, сонце, видъ въ синяву далечь...

И не було нѣякого способу, нѣяков надѣѣ — вѣдвернути вѣдъ нихъ се нещастє. Въ ихъ душахъ выдавъ ся сей ударъ о много тяжшимъ, бѣльше болючимъ, нѣжь колишня утрата майна. Якъ довго були богатій, не тяжко прийшло бы имъ вѣдкупити дѣмъ вѣдъ сусѣда и були бы могли й дальше користати зъ гарного виду; теперь же анѣ думати о тѣмъ; лишало ся одно: покірно схилити головы пѣдъ убожествомъ.

Камѣній масы зачали рости въ гору, верства пѣднесла ся за верствою, и троє людей придавлало ся тому мовчущій и наляканій Въ малѣмъ сальонѣ панував пригнетаючій сумъ; вѣнъ ставав тымъ бѣльшій, чимъ высше пѣднесла ся гидка стѣна. Имъ страшно було погадати, що той высокій муръ незадовго заслонить синє небо, на котрѣмъ вечерами плавали золотавій хмарки и вѣдъ его тла такъ чудово вѣдбивавъ ся низькій муръ зъ своею буйною зеленію...

По уплывѣ мѣсяця муляръ скѣнчили свое дѣло; передъ вѣкнами сальону женщинъ стримѣла въ гору гладка стѣна камѣнна. Мовь непрозоре, сѣре, вѣчно мутне листопадове небо выглядавъ той пакостный твердый муръ, що мавъ у собѣ щось мертвого, закостенѣлого, непоборимого; — а слѣдуючого лѣта рожѣ и корчѣ жимолости пустили и розвинулись пѣзнѣйше, нѣжь звычайно, ихъ цвѣты выглядали хоровито, були блѣдій и рѣдкій.

Правда, до малого сальону заглядали ще лучѣ сонця въ червни и липни, але они приходили рано о годину пѣзнѣйше, а вечеромъ о годину скорше щезали, а комнату пойимала сумна, гробова сѣрость найзаднѣйшихъ мешкань великихъ мѣстъ.

А часъ, мѣсяцѣ, лѣта йшли...

Змеркомъ, коли три женщины встали вѣдъ праці дротомъ и голкою, щобы, заки запалять лямпу, троха вѣдпочати, молода дѣвчина — котра незадовго не буде вже молодою — звыкла була звертати свои очи въ сторону сѣрого та высокого муру, що заслонивъ имъ выглядъ на синє небо, и въ свого рода дитиначій мелянхолій, властивій иногдѣ вязням, представляла собѣ, що она все ще небо мав передъ очима та що се небо троха мрачнѣє, за низке и неоживлене, такъ якъ небо, котре зъявлялось часами у снѣ и важкимъ тягаромъ висить надъ нашими привидами. А по тѣмъ, молодою дѣвчиною выдумано небѣ пнуть ся вѣтки рожѣ и галузки жимолости та, хитаючись, осторожно шукають пѣдпоры на мурованѣмъ небѣ, бо сонце и воздухъ дають имъ за мало скрѣпляючихъ средствъ, абы могли свободно и весело бунти зъ вѣтромъ.

Небоги мали надѣю на спадщину. Вечерами при спѣльній праці нѣколи не спочиваючихъ рукъ при старомодній лямпѣ зачинали балакати о спадщинѣ наче о якѣмъ снѣ, и че о якій байцѣ про русалки, — такъ далекою, безконечно далекою выдавало ся имъ се выжидане богацтво. Але за те сейчасъ, скоро лишь дѣстануть зъ Америки грошѣ, куплять дѣмъ сусѣда, скажуть розібрати другій поверхъ, що має на своѣй совѣсти той гидкій муръ, и въ той способъ солодкимъ рожамъ и корчикамъ жимолости назадъ привернуть сонце, свѣтло, теплоту. Зірвати и усунути высокій муръ — було просто одинокимъ ихъ бажанѣмъ на сѣмъ свѣтѣ, стало ся гадкою, яка разъ-у-разъ ихъ займала. А стара тѣтка звыкла була говорити: Любій дѣти мои! давъ бы то Богъ, щобы я зъ вами дожила того красного дня...

Охъ, якъ довго вѣнъ дававъ на себе ждати — той красный день! Гладкій высокій муръ прикрасили въ часомъ дощѣ чорнявыми пасмами, що выглядали такъ сумно, такъ сумно! Дощевій прикрасы утворили ся на сѣрѣй стѣнѣ щось нѣбы велике V, але рѣвночасно пригадували невыразну сильветку летучого птаха. А молода дѣвчина приглядалась рисункамъ, якій малювавъ часъ и слота, дуже довго, що диины, що диины..

Разъ, було се въ осени, коли сонцю, мимо тѣни высокого муру, скорше якъ коли-небудь пощастило ся пробудити своимъ поцѣлункомъ рожечки и повѣй, заглянувъ до мешкання трехъ зубожѣлыхъ женщинъ молодый человѣкъ и кѣлька днѣвъ вечерявъ при ихъ столѣ. Вѣнъ лишь переѣздивъ туды, а приятелѣ зъ далекои чужины пѣслали его до старыхъ своихъ знакомыхъ, не безъ укрытои гадки, що вѣнъ ожениться ся.

Гарный був той молодець. Мавъ горде, неногодою и сонцемъ присмалене лице моряка, що на першій поглядъ приводнувало серця... Але выгляды на американьску спадщину выдали ся ему доволѣ химерными; на его поглядъ — молода дѣвчина, котрои цвѣтъ лица въ наслѣдокъ скупого свѣтла и надмѣру пра-

нання контролѣ або заставленя періодичныхъ выказовъ.

Те саме дотыкае внутрѣшнои службы и манїпуляцїи въ почтовой и телеграфічной службѣ и ерарныхъ заведень промысловыхъ подлягаючихъ безпосередно центральному зарядови, якъ и взаимныхъ вѣдносинъ дотычныхъ урядовъ и органовъ.

До неерарныхъ урядовъ почтовыхъ зъ бѣльшимъ обсягомъ дѣланя примѣнюють ся по можности постановы сего закона.

§. 15. Зносины властей зъ автономічными органами примѣнюють ся до урядовои мовы, якою, на скѣлько вѣдомо, послугують ся автономічні органы.

§. 16. Обовязуючу службову мову вѣйсковыхъ властей и жандармерїи въ зносинахъ зъ ними и въ ихъ службовыхъ цѣляхъ законъ сей нїякъ не дотыкае.

§. 17. Що-до языковои кваліфікацїи урядниковъ — власти е зобовязанї, при точнѣмъ береженю основныхъ постановъ сего закона, поодинокї посады службовї обсаджувати лишь пѣсля дѣйстнои потребы. Отже кождый урядникъ буде мусѣвъ посѣдати такї языковї вѣдомости, якихъ вымагае служба при ужитю его въ урядѣ.

Пѣсля того треба поступати вже при розписуваню конкурсу.

Внесенє посла Яросевича.

Управильненє языкового питаня языковымъ закономъ може аж тогдѣ завести спокій въ королѣвствахъ и краяхъ заступленыхъ въ радѣ державнѣй, коли рѣвночасно, на мѣсце теперѣшного подѣлу держави на коронні краѣ, буде утворены природный подѣлъ пѣсля языковыхъ и національныхъ индівідуальностій. Длятого найповнѣйше увзглядненє повинна дѣстати кожда мова краєва и кождый народъ въ школѣ, адміністрацїи и судѣ.

Въ Галичинѣ уможливить ся се лишь въ той способѣ, що въ чисто рускихъ и въ чисто польскихъ округахъ буде узнана урядовою и выкладовою мовою руска взглядно польска мова. Меншостямъ въ мѣшаныхъ округахъ мусить бути запевнена закономъ далекосягла охорона. На пѣдставѣ сихъ засадъ вносить ся:

Высока палата зволить ухвалити: Языковѣй комісїи, котра мае бути выбрана для нарады надъ языковыми внесенями, припоручае ся, зъ увзглядненемъ наведеныхъ засадъ, выготовити проектъ закона въ цѣли управильненя языкового питаня въ Галичинѣ и предложити его высокѣй палатѣ до ухвалы.

Зъ рады державнои.

Передъ дебатою языковою выступивъ вчера въ радѣ державнѣй п. Дашиньскій зъ внесенемъ, щобы засѣданя легітимаційнои комісїи були явнї, и жадавъ поименного голосованя надъ тымъ внесенемъ. Въ поименнѣмъ голосованю вѣдкинено внесене п. Дашиньского 142 голосами противъ 121.

Въ языковѣй дебатѣ першій промавлявъ ліберал бар. Дальвертъ. Старавъ ся вѣнъ выказати, що языковї розпорядженя заподѣяли Австрїи таку шкоду, котру почують и слѣдуючі поколѣня. Бесѣдникъ остро осуджуе коротку управу бар. Гавча и винуватить его, що додавъ Чехамъ вѣдваги до ухваленя державно-правнои адресы. Доля Австрїи залежить вѣдъ правильного розвитку обовязуючои доси конституцїи. Нѣмцѣ стоять при тѣмъ, що лише рада державна мае право рѣшати языковї споры. Правительство повинно вже разъ закинути свою політику, въ котрѣй нема нѣ системы нѣ програмы; оно повинно ступати на передъ, не оглядаючи ся нѣ въ право нѣ въ лѣво. Коли бы правительство послухало Чехѣвъ и схотѣло змѣнити конституцію або завести якесь державне право, то Нѣмцѣ однодушно стануть до боротьбы. Чехи числять на помѣчь Полякѣвъ въ своихъ заходахъ, котрѣ вкѣнци ведуть до персональнои унїи. Але на се не може пристати нїяке правительство, котре складае присягу на конституцію. Краѣ, що економічно и культурно лишили ся назаду, не мали бы нѣ звѣдки помочи для свого розвитку, коли бы краѣ економічно сильнѣйшій замкнули ся въ собѣ и власнї средства повертали лише на свою корысть. Се не вышло бы на корысть анѣ державѣ анѣ династїи, а жадне правительство не може брати на себе одвѣчальности за се небезпеченьство. Бути може, що правительство дурить ся надѣею, що завзятость сторонництвъ ослабне въ боротьбѣ и що они погодять ся пѣдъ примусомъ економічнои нужды; але досвѣдъ учить чого иншого. Нѣмецкій народъ заявивъ вже свою волю, що скорѣйше знесе найбѣльшї економічнї страты, нїжь мавъ бы собѣ дати заподѣяти шкоду наці нальну.

Опѣсля именемъ польского кола говоривъ п. Яворскій. Вѣнъ указавъ на исторично-автономічне становище Полякѣвъ, яке они займають въ національныхъ и языковыхъ справахъ. Покликавъ ся также на заяву гр. Туна, що языковои справы не можна полагодити однакимъ способомъ для всѣхъ краѣвъ, але треба мати на увазѣ потребы населеня въ кождѣмъ краю окремо, и высказавъ переконане, що до поладнаня тои труднои справы найлекше може довести порозумѣне мѣжь поодинокими народностями, заселяючими краѣ. Въ справѣ компетенції проявляють ся въ палатѣ двѣ гадки. Поляки завсѣгды були и теперь е автономістами. Зъ иншихъ сторонъ палаты вѣдзываютъ ся голосы заступникѣвъ рѣзныхъ краѣвъ и народностей, що рада державна е властивымъ полемъ до рѣшаня языковыхъ споровъ, та доказують, що се єдина дорога до уздоровленя нашого парляментаризму. Коли такъ, то Поляки зъ уваги на наглї потребы держави и для добра народовъ готовї приступити до сеи пробы и взяти въ нѣй дѣяльну участь, зазначуючи однако выразно свое автономічне становище.

Слѣдуючій бесѣдникъ, ліберал п. Фурнїеръ, сперивъ зъ бесѣдою п. Яворского, указуючи на те, що сей бачить найлекшій способъ полагодженя языковыхъ споровъ въ розумѣню мѣжь поодинокими народностями, але не каже, якъ дѣйти до того порозумѣня. Дальше каже бесѣдникъ, що правительство повинно зѣрвати зъ системою гр. Баденього, коли зверне увагу на те, що при дебатѣ надъ обжалованемъ бувшого президента міністрѣвъ осуджено также и его політику давати одному народови привілеѣ коштомъ другого, щобы лишь запевнити собѣ его помѣчь въ парляментѣ. Опѣсля звертае ся бесѣдникъ до пп. Ліхтенштайна и Дїпавлього, витаючи ихъ поворотъ до нѣмецкого табору; коли бы они — каже — були се зробили передъ рокомъ, то заощадили бы були Австрїи богато заколотѣвъ. Вкѣнци зазначуе, що Нѣмцѣ имили ся обструкції за прикладомъ Чехѣвъ; а що обструкція помогла, — доказомъ гр. Баденї.

Именемъ вѣрноконституційнои бѣльшости зложивъ п. бар. Швегель таку заяву: Тѣшимо ся, що правительство признало потребу утворити языковї нормы въ дорозѣ законодатнѣй, а ще бѣльше, що оно выразно ганить змѣстъ языковыхъ розпорядженъ гр. Баденього и также розпорядженя бар. Гавча о стѣлько уважае за недостаточнї, що готово ихъ знести, коли настануть вымаганї услѣвя. Также годимо ся зъ тымъ поглядомъ правительства, що законодатне полагодженя такъ важныхъ справъ можна осягнути лише въ дорозѣ взаимного порозумѣня, а не черезъ безоглядне выкористуване угрупованя силъ въ парляментѣ. Найближшою задачею правительства мусить бути допомогти розправѣ доставленемъ достаточного матеріялу. Дальше гадаемо, що правительство повинно дати недвозначнї поясненя своихъ окончныхъ цѣлей що-до поладнаня языковои справы и въ дальшихъ переговорахъ взяти провѣдну участь та подати конкретный субстратъ зъ головнымъ начеркомъ цѣлои акції. Бажаемо якъ найшвидшого усуненя невдоволяючои провізорії въ языковѣй справѣ, але заразомъ жадаемо, щобы при законодатнѣмъ поладнаню справы придержувано ся отсихъ головныхъ точокъ: Передовсѣмъ треба якъ найпильнѣйше стерегти интересѣвъ одноцѣльнои адміністрацїи державнои, а дальше достаточно подбати о забезпечене національныхъ интересѣвъ Нѣмцѣвъ зъ увагою на рѣзнородній вѣдносины въ поодинокихъ краяхъ. Уважаючи за рѣчь конечну, щобы покласти конецъ теперѣшному застоеви нашого публичного житя та приступити до пожиточнои економічнои працѣ, мы готовї взяти участь въ заходахъ, щобы довести до сеи цѣли, и будемо голосувати за выборомъ языковои комісїи.

П. Іро (Шенереровець) каже, що президентъ міністрѣвъ лѣпше бувъ бы зробивъ, якъ бы бувъ знѣсъ языковї розпорядженя и выступивъ въ радѣ державнѣй зъ вѣдповѣднымъ проектомъ закону. Коли правительство черезъ выборъ языковои комісїи хоче лише осягнути спокій на часъ цѣсарского ювілею, то нѣмецкій народовцѣ мусять запротестувати противъ такои комедії. Зъ мѣшанины австрійскихъ народовъ годѣ утворити одень „австрійскій народъ“ говорячій „австрійскимъ языкомъ“. Въ Австрії мусять тревати система „des Fortfrettens“, аж поки цѣла державна машина не гримне, а поодинокї народы вѣйдуть тогдѣ въ національнї держави. Вѣдповѣдно до сего природного напряму Чехи гадають про самостѣйне королѣвство ческе, полудневї Славяне про самостѣйну полудневу Славянщину, Поляки про свое королѣвство, а и Мадяры завдяки сему напрямови вже мають свою самостѣйну державу. И намъ, нѣмецкимъ народовцямъ, може се бути на руку; и позволимо собѣ на такї надѣѣ про будучность. Австрійскї Нѣмцѣ жиють въ трудныхъ часахъ. Пѣвурядовї дневники полохають ихъ абсолютизмомъ, щобы для парляментаризму принесли въ жертвѣ свое першеньство въ Австрії. Тутъ для Нѣмцѣвъ не може бути нїякои державнои конечности, а всѣ Нѣмцѣ, для которыхъ австрійске почуте е чимсь высшимъ надъ нѣмецку народность, е зрадники. По-надъ честь для сеи державы стоить честь для нѣмецкого народу. Нехай лише спробують зъ абсолютизмомъ! Тогдѣ правительство побачить, чи дасть собѣ раду зъ уличными революціями. Коли правительство гадае тогдѣ спустити ся на репетіровї карабины, то нехай погадае, що также и въ серцяхъ молодыхъ нѣмецкихъ жовнѣрѣвъ жие нѣмецка національна свѣдомость!

Італійскій посолъ Данджелі зложивъ именемъ свого клюбу таку заяву: Італійскій клюбъ гадае, що комісія, котра мае бути выбрана для языковои справы, не уважать жадного языка за державный, а заразомъ высказуе переконане, що комісія не заведе для краѣвъ, заселеныхъ Італійцями, переваги жадного иншого языка надъ італійскимъ, котрый завдяки свому высокому культурному значѣню не уступае жадному иншому свѣтовому языкови.

П. Шенферъ згадуе про свое выступленє зъ католицкого сторонництва; спонукало его до того се, що хотѣвъ показати, що е готовъ поперти всяке справедливе жадане, хочь бы оно походило навѣть вѣдъ соціяльныхъ демократѣвъ. Бесѣдникъ гадае, що въ языковѣй комісїи буде можна перевести внесеня языковыхъ розпорядженъ и поладнаня языковои справы. Бесѣдникъ домагае ся внесеня языковыхъ розпоряджень, бо они е несправедливѣй для Нѣмцѣвъ.

П. Булатъ указуе на те, що въ Дальматщинѣ живуть самї Славяне, а таки італійскій языкъ е урядовый; такій станъ рѣчи не повиненъ дальше тревати. Бесѣдникъ згоджуе ся на выборъ комісїи.

На тѣмъ перервано языкову дебату. Передъ закінченемъ засѣданя вѣдчитано ще внесеня и интерпеляції. Мѣжь иншимъ зложивъ п. Кронаветтеръ внесене на обжалованє гр. Баденього за его умову зъ дн. Reichswehr. Въ тѣмъ внесеню сказано, що въ буджетовѣмъ законѣ на р. 1896 признано Баденьому лише 100.000 зр. диспозиційного фонду, а тымчасомъ самъ дневникъ Reichswehr дѣставъ въ тѣмъ часѣ 175.000 зр. Такимъ чиномъ гр. Баденї взявъ надвышку неправно зъ фондѣвъ державныхъ на шкоду податниковъ.

П. Карайсъ зложивъ внесене, щобы зъ причины дорожнѣ всѣмъ урядникамъ признано додатокъ до платнѣ.

П. Феркавфъ подавъ наглє внесене, щобы зъ причины дорожнѣ, яка запанувала черезъ испаньско-американьску вѣйну, знести мыта вѣдъ збѣжа за порозумѣнемъ зъ угорскимъ правительствомъ. Внесене се прийде на чергу на початокъ нинѣшного засѣданя.

Парляментарна ситуація въ послѣднѣмъ часѣ, якъ доносять, дуже заострила ся, такъ що годѣ, щобы прийшло до порозумѣня мѣжь правицею а лѣвицею. Наслѣдкомъ сего питане ще, чи рада державна буде радити пѣдчасъ сесїи спѣльныхъ делегацій и чи взагалѣ прийде до выбору языковои комісїи. Причиною е упоръ такъ зъ нѣмецкои якъ и зъ ческои стороны. Лѣвиця, щобы скоротити языкову дебату, радить голосувати надъ всѣми девятьма языковыми внесеними разомъ. Чехи противлять ся сему, бо боять ся, що за наглостію внесень найде ся въ палатѣ бѣльшость голосовъ, а они, якъ звѣстно, вѣдмавляють радѣ державнѣй компетенції въ языковѣй справѣ и не радѣ выборови языковои комісїи. Зъ другои стороны Нѣмцѣ жадають, щобы по выборѣ языковои комісїи передовсѣмъ голосовано въ нѣй надъ резолюцією, домагаючою ся внесеня языковыхъ розпоряджень. На се правиця также не пристати не хоче. Черезъ тѣ рѣзницѣ не прийшло до заповѣдженои вже на вчера конференції провѣдниковъ клюбовъ. Заносить ся на се, що языкова дебата потревае довго, бо такъ, якъ теперь рѣчи мають ся, будуть промавляти всѣ записанї до слова бесѣдники; а е ихъ 70.

Сегодня вечеромъ вѣдбуде ся перше засѣдане комісїи для справы обжалованя графа Баденього.

Nar. Listy приносять допись зъ Вѣдня, заповѣдаючу цѣлковитый переворотъ полі-

---

цѣ стративъ уже першу свою свѣжость, була за убога...

Тожь и пѣйшовъ вѣнъ собѣ, щобы бѣльше не вернути, — вѣнъ, въ котрѣмъ жѣнки видѣли силу, житє, сонце. А дѣвчинѣ, що бачила въ нѣмъ свого суженого, той невѣдкличный вѣдъѣздъ его завдавъ глубокого, нѣмого, смертельного болю.

А одностайно однаковї роки плыли дальше своимъ русломъ, все ширшимъ и ширшимъ, якъ широченній рѣки. Останки молодечои свѣжости дѣвчины мало-помалу зникли, — нѣхто и не питавъ ся о те, яка вона: чи гарна, чи молода, чи пожадана... На головѣ матери пересвѣчувало вже срѣбне волосе. Стара тѣтка знемочѣла, вѣчно хитала вѣсѣмдесятлѣтною головою, вѣчно сидѣла на вытертѣмъ фотели пѣдъ затемненымъ вѣкномъ, а ей поважный профіль вызначавъ ся мовь нѣжный, тѣнистый скіцъ на тлѣ зеленолистыхъ деревъ, що зъ-легка дрожали у воздусѣ за высокимъ муромъ. Порисованї птахи зъ чорныхъ подощовыхъ пасмъ на мурѣ ставали вызначнѣйшї, выразнѣйшї, замѣтнѣйшї...

Пѣдъ охороною того сѣрого муру старѣли ся три женщины. Повѣйнї рожѣ на подвѣрю также старѣлись, але они старѣли ся не такъ безнадѣйно, бо молодость ихъ вертала въ кождою весною.

— Охъ, мои дѣти, бѣднї мои дѣти! — все ще говорила стара тѣтка слабымъ уже голосомъ, не докінчуючи речень, — кобы я могла лишь дожити того, щобы... — и своею сухою рукою та грѣзнымъ поглядомъ вказувала на темну, пригнетаючу масу камѣнну проти вѣкна.

. . . . . .

Вже десять мѣсяцѣвъ, якъ старенька розпращала ся зъ сымъ свѣтомъ, полишаючи въ малѣмъ сальонѣ пусту порожнечу. Тамъ було такъ банно, якъ то бувае по смерти найдорожшихъ особъ. Середъ того цѣлкомъ неожидано надѣйшла спадщина, о котрѣй въ убогѣмъ тѣмъ мешканю нѣхто вже й не думавъ.

Стара дѣвчина — ѣй було вже добрыхъ сорокъ лѣтъ — посѣвши неожиданый маетокъ, почула ся зовсѣмъ молодою. Выповѣсть ся партіямъ мешкане, перенесуть ся до давныхъ комнатъ, але за-для старои милои привычки будуть перебувати найбѣльше въ малѣмъ, приятнѣмъ сальонѣ, якъ въ часахъ, коли потреба спонукувала ихъ обмежати ся на малѣмъ — бо по перше, зъ тымъ старомоднымъ сальономъ вяже ся стѣлько споминовъ, а по друге, его буде освѣчувати сонце своимъ веселымъ свѣтломъ, бо высокій, гадкій муръ зѣрве ся! Се не тяжко буде теперь зробити, бо грѣшми дасть ся зробити все на свѣтѣ.

Вкѣнци сталось те, до чого такъ довго тужили — муръ зруйновано. Робота розпочала ся сейчасъ зъ початкомъ цвѣтня, коли у воздусѣ повѣявъ першій теплый лагѣдный привѣтъ весняный и вечеръ стававъ довшій. Зрыване йшло скоро. При туркотѣ розсыпуваного камѣня, при пѣсни мулярѣвъ, при копогѣ зъ вапна и гіпсу — уступала мрачна заслона, що такъ довго заступала сонцю доступъ на подвѣря.

А вечеромъ, другого дня, коли робота скінчила ся, мулярѣ пѣйшли и все успокоило ся, сѣла мати зъ дочкою до вечерѣ и чудували ся, що въ сальонику такъ ясно... и лямпы не треба було симъ разомъ свѣтити. Якъ колись давно побачили они рожѣ и галузки жимолости, якъ хитають ся на вѣльнѣмъ небозводѣ. Але они, обѣ женщины, не вѣдчули дожиданои радости; противно, якась невысказана туга давила ихъ серце. За ясно стало въ любѣмъ, малѣмъ сальонѣ. Якась сумна яркость заливала хату и чувство великои непонятнои змѣны, котра на силу хотѣла усунути все старе, абы зробити вѣльне мѣсце для новины, важко затяжѣло на душѣ женщинъ... Мати и дочка не говорили нѣчого и мовчки и зъ що-разъ бѣльшимъ сумомъ сидѣли супротивъ себе при столѣ и не брали нѣчого до устъ. Поволи выдало ся обомъ, що зазнали тяжкои якоись и гѣркои втраты, котра лишае за собою таку незаповниму порожнечу, немовь бы страта дорогои людины.

Коли мати запримѣтила, що очи дочки зайшли сльозами, вѣдгадала, що въ ей душѣ дѣе ся те саме, що й у неи, и она прошептала:

— Его можна назадъ вѣдбудувати, цѣлкомъ подѣбный до того, що звалили. А ты якъ думаешь?

— И я думала о тѣмъ, — вѣдповѣла дѣвчина. — Але по що?... Мамо, вѣнъ не бувъ бы вже той самый!...

Милый Боже! якъ се стало ся? Она що такъ довго тужила за зваленемъ муру, на котрого теплѣмъ тлѣ разъ на весну вызначалось гарне лице молодого моряка, а вѣдтакъ довгими лѣтами поважный профіль покійнои старои тѣтки — она теперь забажала, щобы той старый муръ стоявъ, якъ колись, на тѣмъ самѣмъ мѣсци...

И наглo тяженькій бѣль прошибъ ей серце. Она побачила невыразный образъ летучого птаха, котрого нудний краплѣ дощу поволи-поволи начеркнули на старѣмъ высокѣмъ мурѣ — и котрого она вже нѣколи, нѣколи не побачить... И заплакала стара дѣвчина, заплакала найгорячѣйшими сльозами свого житя, бо нѣхто не мѣгъ вѣдбудувати того старого, немавстного, а мимо того спомынами такъ перенизаного любого муру.

Переклавъ *В. Б.*

тичныхъ вѣдносинъ. Всѣ — каже ся въ дописѣ — мають вражѣня, що йдемо до цѣлковитои змѣны. Всѣ почувають, що теперѣшного стану годѣ довше зносити. Мы на правици — пише дописуватель — маємо учути, мовь бы земля розпудала ся пѣдъ нашими ногами, мовь бы рвали ся звязи нашого клюбу, мовь бы мала настати тиха ліквідація дотеперѣшнои парляментарнои бѣльшости. Зносинє розпоряджень Гавча не тѣлько въ таборѣ нѣмецкѣмъ, але навѣть въ урядовыхъ кругахъ уважає ся за певне и близьке. Ходить лише о выборъ языковои комісіи. Вся ситуація бере некористный для Чехівъ оборотъ и зближає ся хвиля, коли Чехи перейдуть въ найзавзятѣйшу опозицію. Нинѣ вже мабуть нѣхто не сумнѣвав ся, що клерикальний Нѣмцѣ и бар. Дінавлі роблять въ порозумлѣню зъ гр. Туномъ.

Загальнй зборы тов. „Днѣстеръ“

(Докѣнченв.)

I. Зъ порядку дневного — директоръ д-ръ Федакъ вѣдчитавъ протоколъ зъ попередныхъ загальныхъ зборовъ, що вѣдбули ся д. 12 мая 1897. — Зборы приняли до вѣдомости.

Предсѣдатель п. Нагѣрный повѣдомивъ зборы о депеши зъ привѣтомъ вѣдъ д-ра Савчака до Вѣдня.

II. Д-ръ Федакъ внѣсъ выбрати комісію для перечисленя льосовъ призначеныхъ для льосованя листовъ удѣловыхъ. — До комісіи выбрано: о. Кирила Селецкого, о. Льва Залужного, д-ра Іосифа Олеськова, п. Іосифа Гурика и п. Льва Бурака.

III. Д-ръ Федакъ мавъ вѣдчитати справоздань, але на внесокъ д-ра Кормоша увольнено его вѣдъ читаня, бо кождому було выслане друковане справоздане на вѣсѣмь день передъ загальными зборами.

II. Луць Креховець забравъ слово въ справѣ зниженя премій и улекшеня кредиту. — Директоръ д-ръ Федакъ пояснивъ, що премій въ „Днѣстрѣ“ такій самій якъ и въ Краковскѣмъ товариствѣ; тѣлько що звороту не може товариство ще давати. Вже починає ся сплата фонду основного, а по сплатѣ наступлять звороты. Въ справѣ кредиту пояснивъ д-ръ Федакъ, що власне для селянъ утворено Товариство взаимного кредиту и помагає ся, де можна; але петентамъ, що не мають достаточного маетку годѣ давати позички. П. Креховець заявивъ, що вповнѣ вдоволивъ ся вѣдповѣдію.

Справоздане Дирекціи, коли вже нѣхто не забиравъ голосу, члены приняли до вѣдомости.

IV. П. сов. Ганкевичъ вѣдчитавъ справоздане комісіи ревізійнои. — Принято.

V. По рефератѣ директора д-ра Кулачковского зборы приняли отсй внесеня Рады надзираючои. Що-до роздѣлу надвышки рѣчнои въ сумѣ 10.579 злр 08 кр. въ такій способѣ:

1) на оплату проценту (по 5%) вѣдъ листовъ удѣловыхъ фонду основного по мысли арт. IV статута	2.500	злр.	— кр.
2) до фонду резервового по мысли §. 69. 8 статута	2.115	„	82 „
3) на вынагороду 2 членовъ Дирекціи по мысли §. 105 стат.	800	„	— „
4) на вынагороду 3 членовъ Комісіи ревізійнои по мысли §. 109 стат. . . .	150	„	— „
5) на выльосованє 50 штукъ листовъ удѣловыхъ фонду основного . .	5.000	„	— „
6) до переносу на рѣкъ слѣдуючій решту . .	13	„	26 „
разомъ .	10.579	злр.	08 кр.

VI. Зъ порядку дневного приступлено до выбору шѣстьохъ членовъ Рады надзираючои. Предсѣдатель покликавъ за згодою збору до комісіи скрутаційнои пп. Назаря Миляна зъ Нижничь, Кароля Рыбицкого зъ Цетликовець и о. Юрія Куницкого зъ Игровиць. Передъ голосованьмъ попросивъ п. Нагѣрный, щобы его не выбирати, бо вонъ мая богато працѣ въ иншихъ товариствахъ, а на свое мѣсце предложивъ п. Антона Дольницкого совѣтника суду краевого у Львовѣ. Для порозумѣня надъ выборомъ зарядивъ 10 мінутъ перервы. По перервѣ д-ръ Федакъ вѣдчитавъ списъ присутныхъ поименно. Кождый вѣддавъ карткy до рукъ комісіи скрутаційнои. Именемъ тои комісіи проголосивъ о. Куницкій, що выбранѣ одноголосно: д-ръ Теофіль Кормошъ, д-ръ Кость Левицкій, Лонгинъ Рожанковскій, д-ръ Дамянъ Савчакъ, д-ръ Щастный Сельскій и Антонъ Дольницкій.

Приступлено до выбору членовъ комісіи ревізійнои. До комісіи скрутаційнои поклика но пп. Михайла Киндзельского зъ Бѣлого Каменя, Ивана Костирка зъ Роздолу и Миколая Матуру въ Жидачева. Именемъ тои комісіи проголосивъ п. Киндзельскій, що выбранѣ одноголосно: Володимиръ Ганкевичъ, Емиліянъ Куницкій й Іосифъ Хлопецкій, а на заступника Григорій Щирба.

Приступлено до выбору заступниковъ членовъ Рады надзираючои до комісіи скрутаційнои увѣйшли о. Еліяшевскій, Василь Кузьма и Кондратъ Романчукъ. О. Еліяшевскій проголосивъ, що выбранѣ: Іосифъ Ганинчакъ, о Евгенїй Гузаръ, д-ръ Омелянъ Калитовскій и Кость Паньковскій одноголосно а Григорій Врецьона 65 голосами на 67 голосуючихъ.

VII. На внесене д-ра Кормоша ухвалили зборы, що число членовъ Рады надзираючои маючихъ ся выбрати на найблившихъ загальныхъ зборахъ мае остати якъ давнѣйше 18.

VIII. Зъ порядку дневного наступили интерпеляції.

О. Онишкевичъ запытувавъ що-до забезпеченя агентовъ на старѣ лѣта и жадавъ, щобы агентамъ вызначено сталу платню и не вѣдбирано агентій кождои хвилѣ.

II. Рыбицкій звернувъ ся зъ представленьмъ до Дирекціи, щобы розширити кругъ дѣланя „Днѣстра“ на обезпеченя житевій та градовій и щобы громады достававали на знаряды для сторожей огневыхъ.

Д-ръ Кулачковскій вѣдповѣвъ обширно, що Дирекція и Рада надзираюча вже застановляли ся надъ обезпеченями градовыми, одвакъ зібраній дотеперь матеріалы є недостаточній, бо на квестіонарь товариства, розісланый агентамъ и делегатамъ всѣхъ громадъ, прийшли вѣдповѣди лише зъ 900 громадъ, а часть вѣдповѣдей неточныхъ. Впрочбмъ справа не есть пекуча, бо обезпеченя градовій принимає и вѣдъ членовъ иншихъ товариствъ, „Австрійскій Фенїксъ“ и „Меридіональ“. Що-до вѣддѣлу житевого — то товариство вѣдъ початку взяло заступство Краковского товариства, за що мае провізію. Дирекція при помочи обѣжниковъ старала ся занитересувати селянъ обезпеченями житевыми и выедвала у Краковского товариства, що оно вступивъ кошты знизило для селянъ на 1 зр.; мимо того мало селянъ асекурує ся и навѣть вже зъ обезпеченыхъ перестали деякі платити. А якъ довго селяне наши не приступлять громадно до обезпечень житевыхъ, такъ довго не можна приступити до заснованя власного товариства житевого. — Що-до датковъ для сторожей огневыхъ то Дирекція робить, що може; зъ того титулу выдала въ 1897 роцѣ на приборы ратунковій и яко нагороду за ратунокъ 887 зр.

Въ справѣ забезпеченя агентовъ на старость и выробленя имъ сталои заплаты пояснивъ д-ръ Кулачковскій, що якъ всюда такъ и въ „Днѣстрѣ“ вѣдношенє агента до товариства полягає на умовѣ и агентъ за свою роботу достає провізію. Если агентъ честно працює, що ему агентію не вѣдберутъ. Сталои платнѣ не може товар. давати, бо приѣднаній агентомъ члены можуть перестати обезпечати ся. Въ случаяхъ годныхъ увзгляднення або въ коробѣ приходить Дирекція въ помочь агентамъ, удѣляючи имъ завдатковъ на провізію. Провізіи свои можуть агенты уживати на оплату обезпечень житевыхъ и въ той способъ забезпечити ся на старость

Пояснена тѣ приняли зборы до вѣдомости.

IX. Именемъ комісіи льосовои заявивъ о. Селецкій, що комісія переглянула всѣ льосы, и розвивала всѣ картки та що все есть въ порядку и въ урнѣ находить ся льосы вѣдъ 1—500. Предсѣдатель зарядивъ льосованє. Льосы тягнувъ о. Селецкій а нумеры выгасненыхъ льосовъ проголошувавъ п. Паньковскій. Выльосованій слѣдуючій листы: 125, 379, 336, 383, 30, 311, 448, 148, 392, 321, 354, 159, 433, 443, 306, 446, 111, 218, 203, 373, 22, 293, 356, 428, 475, 302, 261, 450, 480, 155, 202, 421, 368, 346, 431, 194, 403, 147, 50, 230, 256, 103, 81, 382, 47, 192, 133, 366, 55, 269. [У вчерашнѣмъ числѣ „Дѣла“ зайшла друкарска похибка, що замѣсть льосу 382 напечатано 328, для того нинѣ ще разъ передруковуємо списъ выгасненыхъ льосовъ. — *Ред.*]

Коли нѣхто бѣльше не жадавъ голосу а порадокъ дневный бувъ вычерпаный, подякувавъ предсѣдатель членамъ за участь и закрывъ загальнѣ зборы о годинѣ 1½ зъ полудня.

Пополудни вѣдбули ся *загальній зборы товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ“* при участи 26 членовъ.

По вѣдчитаню д-ромъ Федакомъ протоколу зъ попередныхъ загальныхъ зборовъ а также замкненя рахунковъ за рѣкъ 1897 — протоколъ и замкненє рахунковъ принято безъ дебаты.

Опѣсля радникъ Волод. Ганкевичъ вѣдчитавъ справоздане комісіи ревізійнои, котре наводить, що сума активовъ выносить 327.720 коронъ 97 сотик въ, сума пасивовъ 323.071 коронъ 19 сот., а чиста надвышка 4.649 коронъ 78 сотн. Сума резервового фонду выносить 1980 кор. 94 сот. — Справоздане комісіи принято до вѣдомости и удѣлено Дирекціи абсолюторіюмъ.

Принято также ухвалу що до роздѣлу чистого зыску, катра такъ звучить: Зъ чистого зыску припадае до фонду резервового вѣдповѣдно до §. 15. статута 10% т. є. сума 464 кор. 98 сот. Дальше вносимо призначити: а) титуломъ 6% дівіденды вѣдъ удѣловъ по мысли §. 16 статута суму 1.505 кор. 92 сот. при чѣмъ зауважає ся, що на цѣлу дівіденду мають право удѣлы виплачені по день 31 грудня 1896 въ сумѣ 18.982 кор. 46 сот. на ½ дівіденды удѣлы виплачені въ часѣ вѣдъ 1 сѣчня до 30 червня 11 233 кор. 41 сот., на ¼ дівіденды удѣлы виплачені въ часѣ вѣдъ 1 липня до 30 вересня 1897 р. 2330 кор. 54 сот., решта удѣловъ зложеныхъ по дни 1 жовтня 1897 р. 4.285 кор. 92 сот., не мае права до дівіденды за 1897; в) яко вынагороду для 2 выбраныхъ Директоровъ суму 800 кор.. а г) 3 членовъ комісіи ревізійнои 150 кор., д) на публичній добродѣйній цѣли до розпорядимости Рады 1.640 кор, а е) на побѣльшенє спеціяльнои резервы стратъ решту 88 кор. 88 сот.

По ухваленю статута емеритального для урядниковъ товариства [подобного до емерит. статута урядниковъ товариства взаимн. обезпечень „Днѣстеръ“] закончено зборы.

НОВИНКИ.

— **На вчерашныхъ передвыборчихъ зборахъ** въ Бучачи явило ся звижь 500 виборцѣвъ и правыборцѣвъ. Народъ занявъ збитою масою цѣлу давну салю Рады повѣтовои, сѣни и половину сходовъ. Було также зо двацять священиковъ, котрій прибули зъ соборчика деканального. Зъ обохъ кандидатовъ явивъ ся лише проф. Романчукъ и его всѣ зібраній одноголосно оголосили єдинымъ кандидатомъ своимъ и въ загалѣ селяньства бучацкого повѣту. Кандидатъ Рады повѣтовои, бар. Блажовскій не явивъ ся, мимо спеціяльного запрошеня, и се на зборахъ выразно констатовано. Противъ него и противъ его господарки повѣтовои надали дуже острѣ слова, особливо критикувавъ безпощадно п. Косарчинъ. На зборахъ були также Мазуры.

Взагалѣ селяне оказують теперь велике заинтересованє; однакожь въ многихъ селахъ не достае имъ помочи и проводу интелігенції. Н. пр. въ многихъ громадахъ дѣють ся шахрайства въ той способѣ, що фальшиво укладае ся ліста правиборцѣвъ. Очевидно треба провѣрити и реклямувати, однакожь селянинъ самъ не дасть собѣ въ тымъ рады; на те потребує помочи интелігенції, и то на мѣсци, а того не знаходить...

— **Вѣдозва зъ Самбора.**

Дорогій Братя Русины! Дня 17 н. ст. мая с. р. вѣ второкъ о 11 годинѣ передъ полуднемъ вѣдбуде ся въ Самборѣ въ сали Народного готелю повѣтове вѣче Русинѣвъ самборского округа, на котре всѣхъ Васъ, Братя Русины, сердечно запрашаємо. На вѣчу сѣмъ буде: 1) референтъ о внесеню панщины, 2) о вѣдрожденю Русинѣвъ по 1848 роцѣ, 3) о способахъ, якихъ намъ тримати ся, щобы мы двигнулись и 4) о ширеню просвѣты мѣжь нашимъ народомъ. — Вечеромъ того самого дня вѣдбудуть ся вечерницѣ зъ танцями въ комнатахъ „Руской Бесѣды“, на котрій запрашаємъ охочихъ звеселити ся въ тѣмъ дни загальнои радости и ювілея всеи Руси. Вступъ на салю вѣдъ особы 50 кр. — *Комітетъ.*

— **Посолъ о. Д. Танячкевичъ** передавъ п. міністрови просвѣты вѣдъ Русинѣвъ брѣдского повѣту пропамятне письмо въ справѣ переслѣдувана руской молодежи брѣдскои гімназіи, директоромъ гімназіи Лібревскимъ и шовіністичными Поляками професорами Конєпновскимъ [Познаньчикомъ] и Тираномъ.

— **Въ память 50-лѣтного ювілея** знесеня панщины и вѣдрожденя галицкои Руси, уряджує выдѣлъ політичного товариства „Селяньска Рада“ въ Камѣнцѣ струмиловій въ четверъ 12-ого н. ст. мая о 1 годинѣ по полудни народне вѣче въ Буську въ домѣ п. Ивана Вани. Програма вѣча: О годинѣ 10-ій рано богослужене зъ панахидою за упокій бл. п. цѣсаря Фердинанда; вѣдгакъ: вѣдчитъ о знесеню панщины и вѣдрожденю галицкои Руси [о. Ис. Зельскій]; що зробили Русины въ часѣ 50 лѣтъ [д-ръ Кость Левицкій]; о політичнѣмъ положеню руского народу [пос. о. Танячкевичъ]; економічный референтъ; о ухристіяненю людскости [о. Зельскій]; внесеня. То перше вѣче въ каменецкѣмъ повѣтѣ, длятого запрошуємо взяти численну участь! — Вѣдъ выдѣлу тов. „Селяньска Рада“ въ Камѣнцѣ струмиловій: *Исидоръ Зельскій* голова, *Гавріилъ Мулькевичъ* секретарь.

— **На дохѣдъ убогои молодежи** школьнои устроюя Товариство Рускихъ женщинъ въ Перемышли зъ ласкавымъ сповѣщеньмъ Перемыского Бояна въ сали городскій велику томболю сполучену зъ концертомъ музики 45 п. п. Розпочне концертъ 45 п., въ навзахъ співати буде хоръ Пер мыского Бояна. Томболи вызначена великимъ числомъ красныхъ и цѣнныхъ фантовъ. Буфетъ у власномъ зарядѣ панъ. По томболи наступлять танцѣ въ комнатахъ Руской Бесѣды. Стрій візитовый. Вступъ 30 кр., дѣти платять половину. Окремыхъ запрошень не высылае ся. — Вѣдъ выдѣлу Товариства Рускихъ женщинъ въ Перемышли.

— **Осьмій літературній сходины** устроюваній редакціею „Літературно-наукового Вістника“ будуть завтра [въ суботу, 7-ого с. м.] въ комнатахъ Руской Бесѣды о годинѣ 7-ій вечеромъ.

— **Зъ Городка пишуть намъ:** Зъ нагоды сегорѣчного 50-лѣтного ювілея знесеня панщины и вѣдрожденя Руси выпадае менѣ згадати кѣлькома словами про покійного патріота Льва Трещаковского, котрого имя, яко першого ініціятора института „Народный Домъ у Львовѣ“, тѣсно звязане зъ симъ памятнымъ вѣдрожденемъ Руси. Зъ Рудна бо, де покійникъ душпастиремъ бувъ при кѣнци сороковыхъ и на початку пятьдесятыхъ роковъ, перенѣсъ ся вонъ бувъ до нашого Городка, де прожилъ межи нами решту свого много труднщого житя. Тутъ вонъ ревно трудивъ ся для добра своихъ парохіянъ не лише въ церквѣ, але и по-за церквою, заохочуваючи та привуковавъ ихъ до трудолюбія, тверезости та ощадности, тожь память его мѣжь нами не загине отъ рода въ родъ. Такъ н. пр. зъ уваги на мочароватость тутешныхъ грунтовъ, де благороднѣйша деревина овочева не дасть ся выплекати, заохочувавъ вонъ пѣдгородянъ многолюдного львѣвского та черляньского пѣдгородя, щобы бодай дикою деревиною засаджували свои жатла та неужитки — и люде радо йшли за щирою порадою свого люблено го душпастыря, а сегодня мило его згадують, дивлячись на тѣ численній, высоковерхій тополѣ крѣслатій, якими обсаджені дороги, межѣ та загѣнки розлогихъ передмѣсть. Для своихъ парохіянъ бувъ покійникъ зарѣвно праступнымъ и навчливымъ, не робивъ мѣжь ними рѣзницѣ, не дѣливъ ихъ на „сѣраки“ и „капоты“ та не розганявъ тыхъ послѣдныхъ на чотири вѣтры, щобъ остаточно опинялись въ костелѣ, якъ се на жаль практикує ся сегодня на шкоду нашого обряду и народности... Мабуть также вилывови пок. Льва Трещаковского завдячити маємо сесю дивну появу, що на тутешныхъ пѣдгородяхъ задержавъ ся въ нашѣмъ народѣ, мимо близости Львова, чисто-народный, мѣсцевый стрій хлопскій зъ полотняниками та сѣраками, а не давъ ся выперти т. зв. „культурнѣй“ ношѣ въ родѣ смѣшныхъ „куцаковъ“ нѣмецкихъ або блюзъ та ташкетовъ мѣщаньскихъ. Погляды строго-демократичній пок. Трещаковского обявили ся найкрасше въ годинѣ его смерти. Коли засумованій парохіяне запытали его чи мають его поховати на такъ званѣй „Intelligenzviertel“, мѣжь панами, одвѣтивъ вонъ: „Храни Боже! я зъ народомъ живъ, для него труднвъ ся всю житя, для него працювавъ, тожь и межи своими людьми хочу спочивати. Поховайте мене тамъ, де черга прийде.“ Се завѣщане покійника выконано докладно. А що на гробѣ его не було доси оказалѣйшого памятника, то наша „Мѣщаньска читальня“ призбирала ужень добровѣльными датками около 40 зр. и постановила поставити хорошій памятникъ на гробѣ, достойный такого патріота, до чого и управляючій совѣтъ „Народного Дому у Львовѣ“ обѣцявъ докинути и свою лепту.

Сего року по разъ першій вѣдспѣвано у Велику пятницю пригробній псальмы также въ нашѣмъ Городку. Хоть же спѣвучихъ силъ у насъ подостаткомъ такъ межи мѣщанами якъ и интелігентниками, то симъ разомъ треба було побороти деякі трудности такъ при зложеню самого хору якъ и при вывченю усмотреныхъ композицій. Трудность тая не була въ родѣ якихъ тамъ „елементарныхъ“ перепонъ, але просто выринула зъ рутеньскои байдужности та вузкогляднои крамарскои зашкаралупѣлости. Но всѣ тотій супротивній невзгодины удалось щасливо усунути зелѣзнѣй енергіи дирігента хору о. Монцѣбовича, сотрудника мѣскои церкви, такъ що вкѣнци его трудъ увѣнчавъ ся хорошимъ успѣхомъ, всѣ бо точки програмы выконано зовсѣмъ коректно. До сеи удачѣ вокальнои причинились / значнѣй мѣрѣ чотири патріотичній вояки тутешнього гарнізону и имъ за се всяка честь належить ся. — *Адріянъ.*

— **Злодѣйства громадскій въ Жабю.** Справа тая вже вѣдъ довшого часу „волочить ся“ по всѣхъ инстанціяхъ, а покривджений гуцулы — якъ мы доносили — були навѣть у Львовѣ на авдіенціи у намѣстника гр. Пініньского та маршалка краевого гр. Ст. Баденього. Славетна „кумпанія“ радныхъ жидовъ и ихъ попихачѣвъ, на котрои чолѣ стоить адеморалізованый вѣйтъ Попівчукъ, славный агітаторъ и права рука властій при выборахъ, ажь теперь дѣставъ належну ему почесть, бо на жадане судьѣ слѣдчого, котрый займавсь вѣдъ довшого часу тою справою, всаджено „честного начальника громадского“ въ „холодну“, де вже кѣлькохъ его товаришѣвъ „вѣдпочивае“ по „тяжкихъ“ трудахъ „самоуправы“ майномъ громадскимъ. Попівчукъ уживавъ всеи силы и власти, щобы ухоронити себе передъ кратками, виливавъ на свѣдковъ и увязненыхъ товаришѣвъ своихъ, щобы затаювали правду, та не вдало ся ему. Теперь буде мати часъ роздумувати надъ „горкою долею“. На жаль, у насъ вѣдъ такихъ Попівчуковъ роять ся села и мѣсточка...

— **Вплывъ войны испаньско-американьскои на вѣдносины европейскій** характеризує фактъ, що коли дня 27 цвѣтня 1897 р. цѣны збѣжа у Вѣдни выносили: за пшеницю [сотнаръ метричный] 7 зр. 90 кр., за жито 6 зр. 26 кр., за овесъ 5 зр. 92 кр., за кукурузу 3 зр. 72 кр., — то дня 27 цвѣтня сего року цѣны тѣ выносять: пшеница 15 зр. 20 кр., жито 11 зр., овесъ 8 зр., а кукуруза 6 зр. 52 кр., отже пересѣчно майже два разы тѣлько.

— **Зъ выборчихъ вѣдгомонѣвъ.** Въ Камѣнцѣ струмиловій вѣдбула ся дня 30 цвѣтня розправа въ повѣтовѣмъ судѣ противъ о. Іосифа Красицкого зъ Дернова и д-ра мед. Павлюка зъ Радехова. Причину до процесу дало ось-що: На зборахъ каменецкои „Селяньскои Рады“ пѣдъ проводомъ о. Красицкого зъ Дернова д-ръ Павлюкъ референтувавъ о теперѣшнѣмъ положеню Русинѣвъ. При тѣмъ, говорячи о кандидатурѣ Барвѣньского, сказавъ вонъ, що потрѣбно було проливу крови, абы забезпечити выборъ п. Барвѣньского. Се-жь фактъ. Але на донесене правит. комісара Бентковского староста Бернацкій подавъ доносъ до прокураторіи въ Золочевѣ, а тая на пѣдставѣ § 17 закона о товариствахъ зъ 15 листопада 1867 выточила д-ру Павлюкови процесъ за выголошене наведеныхъ словъ, а о. Красицкому за те, що вонъ яко предсѣдатель не зробивъ за се бесѣдникови жадноі уваги. Судья, адъюнктъ Папара, засудивъ д-ра Павлюка на заплату 25 зр., або на 5-дневный арештъ, а о. Красицкого на 5 зр. або на день арешту. Розумѣе ся тымъ засудомъ не стерто зъ лица землѣ факту, що въ Холоневѣ лила ся кровь.

— **Надзоръ надъ краевыми рѣльничими школами** поручивъ краевый выдѣлъ професорови рѣльничои школы въ Дублянахъ д-ру Ин. Шишиловичеви, признавши его до концептовои служебы въ рѣльничѣмъ бюрѣ выдѣлу краевого.

— **Зъ Лютовискъ пишуть намъ:** Дня 3 с. м. вѣдбуло ся въ Лютовискахъ величаве торжество посвячена угольного камня пѣдъ будову церкви пѣдъ покровомъ св. Михаила, на котру выготовивъ плянъ звѣстный нашъ архітектъ п. В. Нагѣрный, а котру будуе п. Ол. Марковъ. Немалу заслугу мая въ довершеню того дѣла мѣсцевый парохъ и віцедеканъ о. Іосифъ Котецкій, котрый крѣмъ своихъ парохіяльныхъ обовязковъ весь часъ и трудъ посвятивъ на тое, щобы задачу довести зъ успѣхомъ до кѣнца. А якои силы волѣ треба було мати, щобы въ дорозѣ до цѣли не опустити рукъ! Тутешній парохіане переважно убогій, а властитель Лютовискъ жидъ; решту можна собѣ досповнати. По вищене вѣдбуло ся величаво при прегарвій погодѣ Камѣнь угольный посвятивъ въ имени Епископа перемыского деканъ затваринцкій о. М. Мигуловичъ зъ Чорнони при асистѣ о. Присташа зъ Михнѣвци и о. Кузьова зъ Дидьови а также о. Ю. Котецкого, при спѣвучасти несчисленной товпы народу якъ и мѣсцевои интелігенції. По торжествѣ вѣдбуло ся снѣдане у пановства Котецкихъ, при котрѣмъ деканъ о. Мигуловичъ и на-

Вино испаньске зъ кондуранґо успѣшне въ упорныхъ недугахъ жолудковыхъ, корчахъ, болякахъ въ жолудку и т. д. Цѣна 3 корони. 5

Головный складъ въ аптицѣ **Жигмонта Рукера** подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 168—?

чальникъ тамошнього суду радникъ п. Г. Тополницкій подѣлили великій заслуги и неутрудимость загально любленого пароха о. Котецкого. — *Не чужій.*

— **Всч. о. деканъ К. Винтоняк** просить насъ оголосити: Всч. о. Т. Дуткевичъ, парохъ Цѣпокъ дек. Олеського, надбславъ зъ Єрусалима подъ датою 24. м. м. сюда слѣдуючій привѣтъ. „Шлю поклонъ и поздоровленє Вамъ и всѣмъ братямъ кондеканальнымъ Богъ да спасетъ и помилуетъ! А мы тутъ молимо ся за всѣхъ, передъ всѣмъ. За нашъ рускій народъ а потомъ и за Васъ, любезній Отцы и Брата. Помяніть и насъ! — Т и Ю. Дуткевичъ.“ — Не маючи на-теперь нагоды видѣти ся лично зъ моими любимыми оо. кондеканальными, дѣлю ся сею дорогою теплымъ словомъ нашого Брата-паломника, якъ и тою звѣсткою, що паньство Дуткевичъ около 20-ого с. м. мають повернути домовь. — *К. Винтоняк* парохъ въ Утѣшковѣ, деканъ Олеській.

— **Властитель добръ въ — арештѣ.** Зъ Мальца доносять, що тамошный судъ засудивъ онодгы Здеслава Богуша, властителя добръ, за обиду чести адвоката д-ра Маєвского на 6 тыжднѣвъ арешту безъ замѣны на кару грошеву.

— Розсилаючи долученый до нинѣшного числа „Дѣла“ **Проспектъ купелевого заведенія въ Моршинѣ**, звертаємо особенну увагу Вп. читателѣвъ на се заведенє и въ вѣдрадою зазначити мусимо, що по разъ першій приходить ся бачити сего рода проспектъ въ нашій рѣдній мовѣ, коли до сея поры другій заведенія не почувались до обовязку высылати подобній проспекты въ рускомъ языцѣ. Пригадуємо собѣ, що вже въ минувшомъ роцѣ мы дѣстали були одну допись зъ Моршина, въ котрій була згадка вельми похвальна такъ для самого заведенія якъ и для его лѣкаря д-ра Артура Зопота за для личныхъ его приметъ, и то не тѣлько подъ взглядомъ его фаху, але такожь и подъ взглядомъ національнымъ яко толерантного и щиро-зичливого нашимъ родимцямъ, котрій въ минувшомъ сезонѣ забставали подъ его трудолюбивою лѣкарскою опѣкою Тожь припоручаємъ се заведенє такъ хорымъ якъ и потребуючимъ выпочинку и свѣжого воздуха мешканцямъ бѣльшихъ мѣстъ, яко одиноке у всходній сторонѣ краю, а то тымъ бѣльше, що якъ въ долученого проспекту бачимо, Моршинъ кромѣ льокальныхъ приметъ лѣчничихъ має ще и тую добру сторону, що цѣна побуту и коштовъ лѣченя есть майже о полонину дешевша нѣжь въ нашихъ заведенях краевыхъ.

— **Посолъ Ярославичь** — якъ доносять зъ Вѣдня — удавъ ся бувъ вчера до міністра судовництва въ представленємъ, щобы галицкій суды не змушували позасуджуваныхъ въ повыборчихъ процесахъ вѣдсѣджувати вже теперь кары. Міністеръ порадивъ, щобы интересованій удали ся зъ просьбами о те до компетентныхъ судовъ, а вонъ телєграфічно приручить имъ увзгляднити тѣ просьбы.

— **Кн. Монако** — а вѣйна. Князь Монако, будучи офіцеромъ испаньскои марынарки, въ листѣ до королевои-регентки выправдавъ ся, що не може жертвувати лично своихъ услугъ въ теперѣшній вѣйнѣ за-для нашихъ обовязковъ, натомѣсть переславъ 10.000 франковъ на поббльшенє фонду воинного. Шпаками годованый...

— **Пригода въ менажеріи.** Въ Темешварѣ на Угорщинѣ лучивъ ся онодгы страшный выпадокъ. Въ менажеріи Кочки увѣйшли до клѣтки львовъ три усмирителѣ звѣрѣвъ, а львы кинулись на нихъ и въ кѣлькохъ хвилях въ очехъ публики роздерли ихъ. На страшный той видъ кѣлька женщинъ попали були въ зам року.

— **Огнѣ.** Дня 4 мая выбухъ около 10 годины въ ночи огонь въ Голоскowичахъ повѣта брѣдского и за чверть годины знищивъ 24 господарствъ. При страшній бурѣ ратунокъ бувъ неможливый. Много людей попекло ся, особливо дѣтей. Зъ худобы и одежѣ мало що выратувано. Заняло ся зъ шопы и въ одній хвили огорнувъ огонь все. — Вчера навѣстивъ великій пожаръ мѣсто Тысьменицю. Почало горѣти около полудня на передмѣстю Томашковъ, а при сильномъ вѣтрѣ огонь перекинувъ ся и на сусѣдній передмѣстя. На телєграфічне вѣзванє прибула зъ Станиславова пожарна сторожа и два баталіоны войска. Згорѣло 160 домовъ, межи тыми 15 жидовскихъ а прочій христіанъ незаможныхъ, тожь по-найбѣльше и необезпечений.

— **Въ човнѣ навколо свѣта.** Капітанъ Дзьовъ Слокумъ, Американецъ, пустивъ ся въ подорожь навколо свѣта въ невеликомъ човнѣ, котре самъ збудувавъ зъ американьского дуба и сосны. Човно, що зове ся „Спрей“ або по нашому пѣна морска, есть всего лишь 12 метровъ довге, важить 9 тоннъ а занурює ся на $1^1/_2$ метра. Дня 24 цвѣтня 1895 р. выѣхавъ Слокумъ зъ Бостону и до сего часу переплывъ уже на своѣмъ човнѣ 34000 морскихъ миль. Есть вонъ одныимъ зъ найвдажнѣйшихъ моряковъ, якій коли були на свѣтѣ.

— **1,435.764 зр. выносять кошты ліквідації** рустикального банку вѣдъ 1894 до 1897 року. Только заплатили галицкій селяне, котрій упали жертвою банкового розбою. На тыхъ коштахъ не конець, бо ліквідація тягнесь въ безконечность. Самій платнѣ комітету, синдикату, урядниковъ и слугъ вынесли ще въ 1897 роцѣ 38.738 зр. 66 кр., а всѣ кошты въ томъ роцѣ досягли сумы 50.837 зр. 98 кр.

— **Дробній вѣсти.** Маршалокъ краевый гр. Стан. Бадені выѣхавъ на пять днѣвъ до Радехова. — Віцепрезідентъ краевои рады школьнои д-ръ Бобжиньскій повернувъ вчера до Львова.

Наука, штука и література.

— **Про панщину I II** знесенє в 1848 року. Написавъ д-р. Іван Франко. Коштом і заходом Товариства „Просьвіта“. У Львові, 1898. В друкарни Товариства ім. Шевченка. — Стор. 135, ціна 30 кр.

Є се книжочка написана науково на підставі жерелъ, по части ще досі невыкорыстанихъ. Книжочка не призначена до розсылки членамъ Товариства „Просвѣты“, а лишь до розпродажи. Замовлятн можна въ канцелярії „Просвѣты“ у Львовѣ, ринокъ ч. 10.

Телєґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 6. мая. Вчера пріѣхавъ сюды Нансенъ зъ женою. На двірци зелѣзницѣ повитали его гр. Вільчекъ и д-ръ Люегеръ. Генер. Штебъ вручивъ Нансенови вѣдъ цѣсаря ордерь Франць Іосифа и запросивъ на авдіенцію до цѣсаря.

Лондонъ 6. мая. Зъ Нового Іорку довѣдуютъ ся, що американцѣ хотятъ такожь занятн островъ Порторіко и заложити тамъ стацію для своихъ кораблѣвъ и угля. Зъ Кейвесту доносять, що въ Гаванѣ тонуть жѣнокъ и дѣтей тиснуть ся до палаты ген. Блянка, жадаючи хлѣба. Часть населенія просить генерала, щобы вѣддавъ мѣсто Американцямъ и не давъ людямъ умирати зъ голоду. Блянко выдае що день вѣдозвы, заклинаючи населенє, щобы умѣло умирати такъ, якъ умираютъ правдивій Испанцѣ.

Мадритъ 6. мая. Кажуть, що въ цѣломъ краю має бути заведеный станъ облоги, бо всюды ширять ся розруси, до чого не мало причиняє ся страшна нужда.

Зъ Гаваны доносять, що положенє испаньского войска на Кубѣ стає дуже тяжке. Жовнѣрь дѣстаютъ лише половину живности и маютъ лиху одѣжь. Слоты вже начинаютъ ся, а зъ ними також хороба.

Кейвестъ 6 мая. Два американьскій вѣддѣлы высѣли на Кубѣ подъ охороною американьского корабля. Выстрѣлы зъ корабля розбигали испаньску кѣнницю, котра стратила 60 убитыхъ и раненыхъ.

Надісланє.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарбвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

подъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкой ч. 1. у Львовѣ.

Не пѣнахъ найдешъ ихъ въ великомъ выборѣ окуляры, лѣнеры, лѣорнеты, барометры, термометры — Направы найлекшіе и найдешевше. — Устроюю електричныхъ дзвонковъ. — Замовленя въ провінціи вѣдворотно. 4186

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1

ЛИПЕЦЬ

въ реставрації **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. домъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання

ЦѢННИКЪ

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкана легка	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моєи реставрації, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 106—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ

РОБОТНЯ

церковныхъ выробовъ зъ дерева

при улици Сикстускій ч. 29 у Львовѣ

поручає ся до выконанія иконостасовъ, престоловъ, кивотовъ, проповѣдниць, сповѣдниць, дарохранительниць и взагалѣ всѣхъ внутрѣшныхъ уряджень зъ добірного матеріялу, зъ смакомъ по можливо умѣрѣныхъ цѣнахъ

Покликуючись на выконуваній того рода працѣ въ церквахъ: въ Лазахъ, Марконолі, Сколѣмъ, Снятинѣ, Старомѣщинѣ, Заднишевцѣ и въ многихъ иншихъ, надѣю ся, що Всечестне Священьство ласкаво вѣдпре мою роботню.

180 3—3 **СТ. ЩУПЛАКЕВИЧЬ**

С. ТОМАСЕВИЧЬ

АРТИСТЪ-МАЛЯРЬ

перепровадивъ ся зъ ул. Собѣщина ч. 9, на улицю Арсенальску ч. 6. у Львовѣ.

169 3 10

По низькихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовѣ, ул. Каролн-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 28—?

ЖЕҐЕСТОВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ зелѣзница, почта, телєграфъ въ мѣсци.

Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Пора купѣлева тревае вѣдъ 20 Мая до кінца Вересня. Купель боровинова, зелѣзистѣ, гідропатичній и попрадовій. 174 2—2

Вода жеґестовска знаходить ся у всѣхъ великихъ Складахъ Водъ Мінеральныхъ.

Ординуючій карьѣл *Д ръ Едвардъ Бріль [Brühl].*

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кільограмовъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

МОЛОТКИ револьверовій до значенія деревъ [до 10.000] по зр. 28. Топорцѣ лѣсній до тои самои цѣди по зр 6·50 Числа до значенія худобы по зр 3 — поручає ПЕТРО ХШОПСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ каѳедры.] 4955

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверть (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читалька“) тыжднева популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае д-ръ Костя Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣститъ: 1) передовій статьѣ звичайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорѣчній сесіи соймовій, о выборахъ, вѣдозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державной); 3) статьѣ фаховій переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новѣмъ законѣ дороговомъ, О краевій продажи соли, О краевій акциѣ вѣдъ напитковъ, Вас. Нагірного Вѣсть зъ Народнои Торговли, о. Пеленьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зъ всѣхъ сторонъ краю; 5) порады, цытаня и вѣдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспільно-політичныхъ; 6) рухъ селянства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысль и торговля.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан		6.00	до Підволочиск з годовн. двірця
	7.30	„ Зимної Води ($^5/_8$ до $^{11}/_8$)		6.05	„ Іцкан
	7.40	„ Янова		6.15	„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче		8.35	„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бед ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова ($^1/_7$ до $^{13}/_9$ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.06		„ „ „ Підзамча
2.18	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович ($^5/_8$ до $^{11}/_8$ неділі і сьвята)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.50	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		8.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води ($^5/_8$ до $^{11}/_8$)
				3.25	„ Брухович ($^5/_8$ до $^{11}/_8$)
				4.55	„ Ярослава
ніч			**ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова ($^1/_8$ до $^{15}/_8$ в будні дні)
	6.10	„ „		6.3	„ Іцкан
	7.57	„ Янова ($^1/_8$ до $^{21}/_8$ и $^{16}/_9$ до $^{30}/_9$)		6.10	„ Кракова
	8.12	„ Бруховичъ ($^5/_8$ до $^{30}/_8$ и $^{16}/_9$ до $^{11}/_9$		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „ ($^1/_7$ до $^{15}/_8$)		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова ($^1/_8$ до $^{13}/_9$ въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова ($^1/_8$ до $^{31}/_8$ и $^{16}/_9$ до $^{30}/_9$)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ „ Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарни Института Ставропігійского, подъ зарядомъ Іоакима Гроханя.

Ч. 91. Львовъ, Субота 25 Цвѣтня (7 Мая) 1898. Рочникъ XIX

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ найлѣпшій [на инсераты цѣнтній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатконъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяцъ 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатані вѣльні вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймаютъ ся по 7 кр. вѣдъ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ихъ мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числитъ ся по 15 кр. вѣдъ отзыва.

Борба руского духовеньства зъ польонізмомъ въ Галичинѣ.

Для характеристики мѣжнародныхъ польско-рускихъ вѣдношенъ на галицкѣй Руси — до вѣдомости сучасного и будучихъ поколѣнь — подаемо отсе кѣлька цѣтокъ въ широкого поля борбы и терпѣнь галицко-руского народу, а спеціяльно руского духовеньства. И такъ:

Зъ-пѣдъ Жукова пишуть намъ:

Духовеньство Деканата Жукѣвского, Епархіи Станиславѣвскои, розпочинаючи зъ 1-имъ мая с. р заповѣдженый стрейкъ для обороны правъ руского языка и письма, — щобы дати наглядный выразъ своѣй въ тѣмъ дѣлѣ солідарности, рѣшило одноголосно: всѣ до урядѣвъ парохіяльныхъ по польски писанѣ письма вѣдъ ц. к. старостъ, урядѣвъ податковыхъ, судѣвъ, нотаріятѣвъ и пр. пересылати заковертованѣ на руки Декана, котрый переше ихъ до Епископского Ординаріята для дальшого урядованя. Тымъ чиномъ пѣддае ся клиръ деканат. пѣдъ контролю своихъ духовнои власти, котра заангажуе ся такожъ для обороны топтаныхъ правъ руского языка и письма.

Сей способъ стрейку рекомандуемо всему рускому Духовеньству цѣлои Галичины яко найодѣтнѣйшій и найлѣпшій до цѣли ведучій, не паражуючій нѣкого зъ братін-священикѣвъ на шиканы, переслѣдуваня и карныхъ пѣсланцѣвъ.

*

До чого доводитъ безправнѣсть п. Франка Бѣлиньского, старосты въ Турцѣ, перехо дить вже всякій границѣ. Одною зъ усмотреныхъ жертвъ его переслѣдуваня есть о. Теодоръ Грабець зъ Липя. Якъ вѣдомо, сей староста насылавъ уже два разы карного пѣсланця на о. Грабця за уживанє руского письма въ переписцѣ зъ властями, а сими днями постигла о. Грабця ще бѣльша несподѣванка. Ото явивъ ся у него екзекуторъ въ уряду податкового въ Турки и забравъ у него на оплату старостиньскихъ пѣсланцѣвъ карныхъ [одного 2 зр. 80 кр., другого 2 зр.] книжки богословскій, безъ котрыхъ священикъ мовъ безъ руки. Характеристичне и се, що о. Грабець передъ тымъ не дѣставъ нѣякого повѣдомленя анѣ вѣзванья въ уряду податкового до заплаты наложеной кары, а екзекуторъ явивъ ся якъ deus ex machina.

А що ще сказати на те, що о. Грабець вѣдносивъ ся письменно и телеграфічно до нового намѣстника гр. Шіпінского въ справѣ напастій, якій терпитъ вѣдъ староствы турецкого за руске письмо, а хочь навѣть заплативъ телеграфічну вѣдповѣдь, до сего часу нѣякои вѣдповѣди не дѣставъ, а минуло вже три тыждні!

Вкѣнци цѣкаве ще и то, що турецкій староста наславъ пѣсланця карного на о. Грабця за непредложеня выказу дѣтей до щепленя вже дня 8 н. ст. цвѣтня, коли тымчасомъ речинець до предложеня выказѣвъ бувъ назначеный до 15 н. ст. цвѣтня 1898.

Зѣ всего насуває ся мимохѣть питане: Чи се Австрія чи Польща?!

*

Наконець подаемо отсе письмо зъ повѣту рогатиньского:

О. Петро Петрицкій зъ Колоколина повѣта рогатиньского вѣдъ жовтня 1895 р. т. е. вѣдъ часу институціи канонічнои не мае доси нѣякои пенсіи. Причина тутъ тая, що нѣнъ — опираючись на декретахъ надворныхъ, законахъ основныхъ, розпорядженяхъ міністерскихъ, публичныхъ заявахъ правительствъ центрального и краевого, окружника ц. к. намѣстництва зъ 14 марта 1895 ч. 2.714, котрый недавно, бо 24 марта 1897 ч. 2.728 рескриптомъ намѣстника кн. Санґушки бувъ почовленый — зажадавъ вѣдъ властей краевыхъ переписки рускои и не приймае нѣякихъ писемъ въ нерускѣй мовѣ выготовленыхъ, звертаючи ихъ нерозпечатаными и нечитаными, не приймаючи ихъ до вѣдомости, — а, якъ вѣдомо, зъ тои причины ц. к. староство въ Рогатинѣ спрагозданемъ до намѣстництва зъ д 30 марта 1896 ч. 6.891 зробило его „хорымъ на умѣ“. [Гл. „Дѣло“ ч. 223 и 235 зъ р. 1896.]

До сего часу о. Петро Петрицкій не одержавъ темпоралій, бо не мѣгъ принати безъ границь, позаякъ само староство въ справозданю до намѣстництва зъ д. 15 цвѣтня 1896 ч. 8.952 констатуе, що девять парцель ерекціональныхъ нема, а границѣ прочихъ парцель внесено и конечно мусѣло бы ся черезъ знатока технічного наново вымѣрити та границѣ означити. — И се чей-же conditio sine qua non, если при самѣй вѣддачи комісіею дня 24 м рта 1896 членъ комітету церковного, показуючи на одну парцелю ерекціональну безъ слѣду якоись границѣ, бо вѣ сусѣднымы скомасовану, каже: „Зъ сеи стороны того властителя, а зъ другои стороны кума Стефана, а тутъ въ серединѣ десь мае бути „огомостево“ тесіе ерекціональне. [Гл. „Дѣло“ ч. 221 зъ 1895 р.]

Незаконно выарендовуе ся грунты ерекціональній жидамъ противъ выразного розпоряджена ц. к. міністерства просвѣты зъ д. 12 марта 1889 ч. 3.215, де постановлено, що въ парохіяхъ infra congruam мае лишитись у-житкованє грунтѣвъ завѣдателямъ, особливо рускимъ, зъ оглядѣвъ родинныхъ „in partem salarii“. [Гл. „Дѣло“ 1896 р. ч. 217.]

Дня 16 н. ст. марта сего року пѣдчасъ выборѣвъ громадскихъ въ Колоколинѣ ц. к. комісарь староства Альбертъ, знаный зъ товмацкихъ выборѣвъ, допускавъ ся стѣлько безправства, що насъ очевидно пересвѣдчуе, що система Баденього не пропала ще въ безвѣсти разомъ зъ Баденімъ. И такъ: а) не позволивъ на тайне голосованє [картками], мотивуючи, що комісія выборча такъ ухвалила, хоть анѣ комісія не ухвалюзала, анѣ впрочѣмъ права до сего не мае. — б) При першѣмъ голосѣ, якій упавъ на о. пароха, заявивъ комісарь голосуючому и людямъ, щобы не голосували на о. пароха, бо парохъ не маючи грунту, не е ще институованый, а тымъ самымъ не мае права выбору и выбираемости, отже голо ъ на него вѣдданый е неважный. А коли мимо того другій выборецъ хотѣвъ на священика вѣддати голосъ, то комісарь крикнувъ до всѣхъ выборцѣвъ: „Чи вамъ треба дзвономъ дзвонити, що на о. П. Петрицкого голосъ е неважный?!“ — и тѣлько показъ священика треба завдячити, що не пришло до якого лиха. — в) О. П. Петрицкій мавъ повномоче вѣдъ одной вдовы, однакъ комісарь по тѣй самѣй причинѣ не дозволивши ему голосувати въ имени своѣмъ яко священика, не дозволивъ ему и яко повномочникови.

О. П. Петрицкій, опираючись на законныхъ пѣдставахъ, не выготовлявъ выказѣвъ статистичныхъ о руху людности, доки ему не достачать рускихъ друкѣвъ. Дня 21 н. ст. червня выслало ц. к. староство въ Рогатинѣ ц. к. комісаря Іосифа Зембу и той въ асистенціи двохъ жандармѣвъ и трехъ господарѣвъ та дѣтаря прийшовъ до хорого вѣдъ тыждня о. П. Петрицкого зъ жаданемъ, щобы выдавъ ему метрики, зъ котрыхъ мае вѣдписъ зробити. О. П. Петрицкій заявивъ ему на те, що метрики може ёму выдати на уповажненє Консисторіи, впрочѣмъ вѣнъ лежитъ хорый, отже проситъ п. комісаря въ имени права и людскости, щобы его въ такѣмъ положеню не провокувавъ и не дразнивъ. Комісарь хотѣвъ самовѣльно забрати книжки метрикальній, однакъ хорый парохъ, подразненый сею самоволею, збравъ ся зъ лѣжка и заперечивъ право до метрикъ, бо вѣнъ присягавъ своѣй власти и передъ нею е одвѣчальный за книги урядовій. Але комісарь казавъ прикликати коваля, щобы отворивъ шафу. О. Петрицкій, обезсиленый, пѣйшовъ до другои комнаты до лѣжка, констатуючи, що комісарь допускае ся насильства въ хвили, коли вѣнъ хорый. Вѣдтакъ комісарь уже безъ не ешкоды господаривъ межи книжками до вечера...

Зъ рады державнои.

Вчерашне засѣданє рады державнои було мабуть послѣдне въ веснянѣй сесіи. Видно, що въ языковѣй справѣ не повело ся таки правительству довести до порозумѣня мѣжь сторонництвами. Наслѣдкомъ сего зъ кѣнцемъ вчерашного засѣданя, котре збѣшло на самѣй тѣлько дебатѣ надъ внесенемъ мыта вѣдъ збѣжа, заявивъ президентъ палаты д-ръ Фукесъ, що на слѣдуюче засѣдане запросить послѣвъ письменно. Загально припускаютъ, що засѣданє те вѣдбуде ся ажь дня 2 червня; однако де-кому и се выдае ся неимовѣрнымъ. Бути може, що взагалѣ сего року рада державна вже не збере ся. Президентъ д-ръ Фукесъ мавъ сказати до одного зъ послѣвъ: „Можете переѣхати ся спокѣйно на Кубу и вернути вѣдтамъ, поки рада державна знову збере ся.“

Зъ уваги на безплѣдность парляментарнои роботы ворожба така зовсѣмъ не выдае ся дивною. Отъ и вчерашне засѣданє, на котрѣмъ прийшла на чергу справа економічна, справа загальнои дорѣжнѣ и нужды, промынуло безъ найменшого слѣдного знаку. Майже

Безсонна нѣчь.

Марка Твена.

Мы полягали о десятѣй годинѣ, бо скоро лишь зачне свитати, хотѣли мы пустити ся въ дальшу дорогу домѣвь. Я хвильку ще такъ лежавъ, але Гаррісъ заснувъ сейчасъ. Я ненавиджу такихъ людей, що то ледви приложить голову до подушки, вже й захропе. Се щось такого, чого, правда, годѣ ще назвати напастію, але безличнѣсть оно е, и то така, якои не легко стерпѣти. Тому лежавъ я розгѣваный тою кривдою и пробовавъ заснути. Але чимъ бѣльше я о се старавъ ся, тымъ дальше вѣдбѣгавъ вѣдъ мене сонъ. При тѣмъ я чувъ ся цѣлкомъ самотнымъ въ темрявѣ, въ товариствѣ одной лишь нестравленои вечерѣ. Поволи зачавъ мѣй духъ дѣлати, ставъ розважувати нѣчинъ всѣхъ рѣчей, якій колинебудь выдумано. Вѣнъ захоплювавъ якусь рѣчь и сейчасъ ей покидавъ, въ скаженѣмъ поспѣху перескакуваъ зъ одного предмету на другій. По одной годинѣ здавало ся менѣ, що въ моѣй головѣ крутить ся млыньске колесо, я бувъ утомленый и обезсиленый.

Утома була такъ велика, що сейчасъ противставила певный опѣръ нервовому роздразненю. И хочь я уявивъ собѣ, що не сплю, я давно вже хропѣвъ. Наглымъ сѣпненемъ, яке мало не розбрвало мене, я пробудивъ ся и въ першѣй хвили здавалось менѣ, що паду зъ якоись скелѣ. Ажь перекотивши ся въ тѣй способѣ черезъ вѣсѣмь або девять зломкѣвъ, пѣзнавъ я, що одна половина мого мозку вѣсѣмь чи девять разъ заснула и не пробудилась, а тымчасомъ сильно дѣяльня друга половина дуже позаздрила тому; періодична безсвѣдомбсть усе бѣльше й бѣльше розлягала ся въ моѣй мозковѣй области и вкѣнци я попавъ у сонливость, що-разъ глубшу. Безъ сумнѣву! я бувъ бы туй-туй запавъ у солѣдну, благословенну, сонну замороку, ажь ось — що се такого?

Мои утомленій силы духовій вѣджили въ части наново и стали ще враливѣйшими. Зъ далекои, безмежнои далечины надходило щось и ставало що-разъ дужче и невдовзѣ дало ся розбзнати якъ лускъ; зъ-разу думавъ я, що се уява. Той лускъ, зъ-разу вѣддаленый на милѣ выдавъ ся вѣдтакъ якъ громѣтъ бурѣ: але теперь прийшовъ вѣнъ близше — може ледви на малу чверть годины. Чи то може бувъ придавленый скрипѣтъ далекои машины? Ось пѣдѣйшло ще близше. Було, якъ бы стукѣтъ крокѣвъ машируючого вѣйска. Ще ближе и ще близше, вкѣнци опинилось уже въ комнатѣ — мышь грызла дерево. И черезъ таку дурницю я цѣлый часъ лежавъ зашерши вѣддыхъ!

Але що стало ся, не вѣдстане ся. Теперь хотѣвъ я скоренько заснути, щобы надоложити втрату. Було се мыслене безъ мыслей. Нехотячи, ба навѣть безъ тямки я пильно надслухувавъ за шорохомъ и несвѣдомо числивъ, звуки, кѣлько разъ мышь зубомъ угрызла. Сеся робота, правда, добре мене втомила, але я бувъ бы се знѣсъ, якъ бы мышь була при своѣмъ лишила ся. Але де тамъ! Часомъ зробила собѣ навзу, а я ждучи на поновлене ей роботы и наслухуючи, терпѣвъ бѣльше, якъ тогдѣ, коли она грызла. Зъ разу бувъ я рѣшивъ ся дати ѣй премію пять, шѣсть, сѣмь, десять долярѣвъ, вкѣнци дававъ я вже бѣльше, анѣжь позволяли мои засобы. Я заткавъ собѣ уха, т. е. закотивъ клапы у двванацитеро и крѣпко угнувъ ихъ до ямокъ, але нѣчо не помагало. Нервове роздразнене такъ заострило мѣй слухъ, що ухо стало мікрофономъ, и я мимо всѣхъ способѣвъ мѣгъ чути все найдокладнѣйше.

Мѣй гнѣвъ дѣйшовъ до люти. Вкѣнци зробивъ я щось такого, що робили всѣ люде вѣдъ Адама — я постановивъ чимсь кинути туда. Схиливъ ся, вхопивъ за пантофель, присѣвъ на лѣжку и наслухую, щобъ зорієнтувати ся, зъ вѣдки йде шорохъ. Але оно нанѣчо не здало ся було вымѣркувати, такъ само якъ цвѣрѣнькане сверщка. Гадаешь, що оно тутъ, а оно певно въ иншѣмъ мѣсци. Розлюченый кинувъ я пантофлемъ на здогадъ. Пантофель ударивъ о стѣну, туй надъ головою Гарріса, и упавъ на него. Щобы я мѣгъ такъ далеко кинути, того я и не мѣгъ собѣ представити. Гаррісъ пробудивъ ся и мене дуже врадувало, що вѣнъ не розгнѣвавъ ся; але за те мене знову пѣрвала лють. Вѣнъ скоренько назадъ заснувъ, я дуже бувъ радъ зъ того — але мышь зачала свое на ново а се ще збѣльшило мою злѣбть. Я не хотѣвъ збудити Гарріса другій разъ, але що шкоботови не було кѣнця, мусѣвъ я кинути другимъ черевикомъ. Теперь розбивъ я зеркало! Два були въ комнатѣ, а я розбивъ, розумѣе ся, бѣльше. Гаррісъ знову пробудивъ ся, але не сваривъ, а се вже настроило мене сумовито. Я постановивъ радше вытерпѣти всѣ можливій муки, якъ збудити его третій разъ.

Наконець мышь вступила ся и я зачиналъ поволи задрѣмувати — наразъ почавъ бити годинникъ. Я числивъ удары, а коли оно проминуло, мавъ я вже за нути — ажь тутъ починае бити другій годинникъ. Я знову числивъ. Потѣмъ два великій дзвоны ратушевй сказали менѣ прислухуватись ихъ сильному, мельодійному звукови. Ще нѣколи не чувъ я такихъ милыхъ, чарѣвныхъ, таємничихъ звукѣвъ. Але коли се потревало чверть годины, зачало менѣ того доброго бути за богато. Кѣлько разъ хотѣвъ я заснути, будивъ ме не новый шелестъ. А кѣлько разъ пробуджу ся, нема покрывала на лѣжку и мушу за нимъ схилятись и пѣдносити зъ землѣ.

Вкѣнци утѣкла вся охота до спаня. Я стверднвъ фактъ, що я цѣлкомъ не сонный а до того ще захотѣло ся менѣ пити мовь у горячцѣ. Розважившн рѣшеню а й туда, выдалось менѣ, що найрозумнѣйше буде одягнутись, выйти на подвѣре и тамъ при кирници обмытись для вѣдсвѣженя та при цигарѣ и роздумуваню ждати, ажь нѣчь перейде.

Я гадавъ, що потрафлю одягнутись, а не збудити Гарріса. Правда, черевикомъ кинувъ я за мышею, але въ лѣтну нѣчь обійду ся при пантофли. Такъ я тихонько пѣдвѣвъ ся и поволи одягъ ся цѣлкомъ — зъ выняткомъ одной скарпетки. На ей слѣдъ я нѣякъ не мѣгъ натрафити. Але що ей я мусѣвъ мати, то схиляюсь на колѣна й руки и зъ однымъ пантофлемъ на нозѣ, зъ другимъ у руцѣ совгаю ся по земли и шукаю. Та дарма! Я збѣльшивъ кругъ и дальше лѣзу та пишпорю. Якъ же за кожнымъ разомъ, скоро рушу колѣномъ, трѣщить пѣдлога! Якъ лишь доторкнусь якого предмету, роблю тридять пять або тридять шѣсть разѣвъ бѣльше стуюту, нѣжь бы се дѣяло ся за дня. Въ так хъ разахъ я придержувавъ вѣддыхъ такъ довго, доки не переконавъ ся, що не пробудивъ Гарріса; вѣдтакъ повзъ я дальше. Звертаюсь то сюды, то туды, але скарпетки знайти не можу. Взагалѣ не мѣгъ я знайти нѣчого иншого, якъ самій меблѣ. Менѣ здавало ся, що тогдѣ, якъ я лягавъ спати, въ комнатѣ не було тѣлько меблѣвъ, о обливо крѣсолъ — теперь же всюда крѣсла. Чи бы за той часъ спровадило ся сюда бѣлька родинъ? Въ додатку ще я тыхъ крѣсолъ не бачивъ, лише чувъ ихъ, коли ударивъ лобомъ. Моя злѣбть усе бѣльшала и при

I. КАПРАЛИКЪ
Львѣвъ, побѣчь Народного Дому
поручае всякій инструменты музичній: скрипки, альтѣвки, басетлѣ, басы, флеты, кларнеты и трубки, а такожъ цитры и гітары. Найбѣльшій выбѣръ всякихъ смычкачихъ и механічныхъ инструментѣвъ. — Цѣны найтанші. Цѣнники безплатно.

I. РЖЕНДОВСКІЙ Львѣвъ-Перекыпиль
Фабрика выробѣвъ цементовыхъ и складъ матеріялѣвъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходкѣвъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно скалисте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зѣ славныхъ копалень семигородскихъ, пану дахову, плыты изоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеголки окладковій, дахѣвки, печи кафлевій, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскій, сифоновій замкненя каналовій и пісуаровій та рурки дреновій и т. д. 427 21—50

цѣле засѣданє вбйшло на суперечкахъ мѣжь сторонництвами и на лайкахъ мѣжь послами. Сварили ся то антісеміты зъ соціялістами и лібералами, то ліберали и нѣмецкій народовцѣ зъ Поляками. Перебѣгъ того замѣтного засѣданя бувъ такій:

П. Богдановичь подавъ нагле внесенє о помочь зъ фондбвъ державныхъ для погорѣльцѣвъ зъ Тисьменицѣ. Внесенє вбдослано до буджетовои комісіи. — П. кс. Шпондеръ зложивъ внесенє о полѣпшенє платнѣ духовнымъ сотрудникамъ. — П. Вольфъ внѣсъ петицію одной громады въ Чехіи противъ именованя чеського священика приходникомъ въ тбй громадѣ. — П. Феркавфъ жадав, щобы палата приступила заразъ до дебаты надъ его наглымъ внесенємъ въ справѣ знесеня мыта вбдъ зббжа. П. Шенереръ противить ся сему, а президентъ палаты заявляє, що пбсля регуляміну не може вдоволити жаданю п. Феркавфа, скоро вбдозвавъ ся противъ него протестъ.

Опбсля міністеръ торговлѣ Бернрайтеръ вбдповѣдав на интерпеляцію п. Колішера въ справѣ знесеня мыта вбдъ зббжа. Міністеръ каже, що правительство сею справою займає ся дуже совѣстно. Оно свѣдоме свойои одвѣчальности передъ народами, але хоче заразомъ памятати также о интересахъ такъ консументбвъ якъ и продуцентбвъ. У Франціи мыто вбдъ зббжа знесено, въ Нѣмеччинѣ задержано нхъ; зъ сего выходить, що не всюды в однаковій погляды на сю справу. Не треба перецѣнювати наслѣдкбвъ и користей знесеня мыта. Правительство переговорює въ сѣй справѣ зъ правительствомъ угорскимъ и поступить собѣ взагалѣ якъ найсовѣстнѣйше.

На внесенє п. Колішера отворено дискусію надъ сею вбдповѣдею міністра. П. Колішеръ зазначує, що у внесенбй нимъ интерпеляціи коло польске признає конечность охороны интересбвъ рбльництва черезъ мыта, але зъ другои стороны теперѣшній подѣ вымагають хвилевого знесеня мыта. Рбльництво не хоче зыскбвъ зъ нужды другихъ. Интерпеляцію пбдписали властителѣ ббльшихъ посѣлостей, отже тѣ, що, будучи великими продуцентами рбльными, передовсѣмъ могли бы выступати противъ знесеня мыта. Рбльництво и промыслъ взаимно себе спирають. Англійска політика аґрарна не знає мыта на зббже и тымъ цѣлкомъ зничила англійске рбльництво; Франція при помочи мыт дала сильну пбдставу рбльництву и вытворила здоровый середный станъ. Рбльництво поносить богато жертвъ для промыслу, бо рбльникъ, купуючи машину, чи яке-небудь знарядє господарске, платить податокъ для промыслу. Але хоч и якъ конечній в охороній мыта для рбльництва, то хвилевого нхъ знесеня вымагає хвилева потреба. Треба надѣяти ся, що и Угорщина на се згодить ся.

П. Феркавфъ говорить про нужду, яка панує въ краю, и заповѣдає, що коли правительство не знесе мыта вбдъ зббжа, то въ Австріи проявлять ся такій самій розрухи, якъ въ Италіи. Велика посѣлбсть становить ледво 15% хлѣбороббвъ, а для ви забаганки має 80% поносити тягаръ зббжевого мыта, котрого не хоче. Треба усунути перевагу вызыскуючои малои частины, якою в велика посѣлбсть.

П. Грегоріѣ (антісемітъ) выводить, що не мыта, але біржа в причинною дорбжнѣ. На нужду зводять людей жидбвскій шахрайства. Найлѣпшою радою на дорбжню в повыганяти жидбвъ.

П. Штайнеръ (антісемітъ) также ударивъ на жидбвъ и на Мадярбвъ; они винні дорбжнѣ. Длятого правительство повинно добре пильнувати интересбвъ Австріи при угодѣ зъ Угорщиною.

П. Кайзеръ (нѣмецкій народовець) каже, що интерпеляція въ справѣ знесеня мыта вбдъ зббжа в для него пбдозрѣла, бо выйшла вбдъ кола польского, котре складає ся зъ самыхъ біржевыхъ спекулянтбвъ, а на нхъ чолѣ стоить п. Яворскій (Оклики: „Usque ad finem!“).

По п. Кайзерѣ промовляло ще кблькохъ послбвъ за знесенємъ мыта, а оденъ (п. Вольфъ) противъ знесеня, и на тбмъ властива дискусія въ справѣ мыта скбнчила ся Але вже пбдчасъ бесѣды пп. Феркавфа и Кайзера почали ся перепалки, хоч ще въ границяхъ приличности, мѣжь антісемітами и соціялістами, котрій обзывали ся въ оборонѣ жидбвъ. Опбсля-жь почали ся спростованя фактбвъ. П. Тітінґеръ (ліберал зъ Черновець, мабуть жидъ) выступивъ першій въ оборонѣ жидбвъ зъ простованємъ подробиць, що мѣстили ся въ бесѣдахъ антісемітскихъ послбвъ. П. Тітінґеръ говоривъ рѣзко и тымъ подразнивъ антісемітбвъ такъ, що перебивати ему що хвиля не конче вже чемными замѣтками.

Дальше въ довгбй бесѣдѣ станувъ п. д-ръ Бѣлиньскій въ оборонѣ кола польского и п. Яворского. П. Тітінґерови вбдповѣли знбвъ п. Ґесманъ и Ґреґоріѣ (антісеміты), а п. Бѣлиньскому п. Кайзеръ. Пбдчасъ вбдповѣди п. Кайзера прийшло до грубои перепалки мѣжь пп. Ґіршмайромъ (нѣмецкимъ народовцемъ) а Вайтлемъ (Полякомъ).

Опбсля ще переведено выббръ одного сталого члена державного трибуналу и на тбмъ закбичено засѣданє.

——

Вчера вбдбуло ся пбдъ проводомъ гр. Пальфіого перше засѣданє комісіи для обжалованя гр. Баденього. Раджено надъ тымъ чи не выбрати бы субкомітетъ, котрый бы мавъ приготовити субстратъ для нарадъ комісіи. Вкбнци постановлено не выбирати субкомітету, а лишь референтови припоручити сю задачу. Референтомъ выбрано п. Дика 20 голосами; 13 картокъ вбддано при голосованю чистыхъ; бар. Дінавлі не явивъ ся на засѣданю.

Въ легітімаційнбй комісіи вбддано референтъ о выборѣ п. кс. Стояловского п. д-рови Окуневскому.

П. кс. Стояловскій звернувъ ся до кола польского, до молодоческого клюбу, до полудневыхъ Славянъ и до клюбу польскихъ людовцѣвъ зъ письмомъ, щобы супротивъ звѣстнои солідарности нѣмецкои утворили союзъ славяньскій. Всѣ клюбы мали бы въ сѣй цѣли выбрати спбльну комісію, котрои задачею було бы удержувати звязь мѣжь всѣми Славянами для охороны нхъ интересбвъ и рѣшати, коли славяньскі послы мають голосувати и поступати солідарно. Клюбъ кс. Стояловского вызначивъ вже до тои комісіи пп. Стояловского, Данелика и Шаара.

Коло польске, якъ доносять до польскихъ дневникбвъ, не прийме того зазыву, „бо держить ся політики умѣркованои и не хотѣло бы всѣхъ Нѣмцѣвъ вбдтручати вбдъ себе. А ще важнѣйше те, що коло польске веде політику передовсѣмъ народову польску и зовсѣмъ не має охоты розплывати ся въ славяньскбмъ морі, хоч має прихильность и дальше вѣрно тримати буде зъ нашими славяньскими сторонництвами.“

Зъ руху выборчого.

Зъ округа Бучач-Чортквбвъ подали мы вже ббльше вѣстій, а зб всѣхъ нихъ выходить, що тамъ переводять ся выборы системою баденівскою.

Нинѣ одержуємо зъ-пбдъ Золотого Потока письмо, де нашъ дописувателъ запытує: „Чи система баденівска упала, чи панує ще дальше?“ и самъ вбдповѣдає:

То питанє, надъ котрымъ довго думати не треба, бо факты показують, що баденюки свои штучки не тблько не зменшують, але прибирають въ нинѣ формы, для окрасы. Не хочете голосувати на Мортка, Лейбу та нныхъ лизунбвъ паньскихъ, то мы васъ не вписмо въ лісту голосуючихъ! Внесешь чоловѣче реклямацію до вбйта, то вбнъ на ню и не подивить ся, а зъ-горы каже: „Не вишу тебе до листы, бо то панъ староста вычеркнули“. Отъ куда стежка въ горохъ! Вноси-жь теперь реклямацію до староства, котру залагодять — хочь-бы навѣть прихильно — вже по выборахъ! То штука, якои теперь имають ся баденюки въ повѣтѣ бучацкбмъ.

У насъ въ селѣ Скоморохахъ того-жь повѣта вбйтъ Федь Поповичь, пбдручникъ паньскій, такъ штудерно поукладавъ лісту, що майже всѣхъ найчестнѣйшихъ господарѣвъ, належачихъ до голосованя, не вписавъ въ лісту, а теперь ходить по селѣ и безъ сорому й чести каже: „Я ще шѣсть лѣтъ буду вбйтомъ, якъ тблько переформую выборы такъ, якъ я знаю“ — натурально въ высше згаданый способъ!

А що-жь на те Ексцеленція новый намѣстникъ?“

——

Въ округѣ Тернопбль-Збаражъ Скалатъ выборы, якъ вѣдомо, розписаній на 22 н. ст. червня.

Мы онодги подали були коротку звѣстку про недавній довѣрочній зборы въ Тернополи, на котрыхъ ухвалено кандидатуру п. Романчука, хоч вбнъ принявъ кандидатуру въ Бучачи-Чортковѣ и нинѣ рефлектує на той повѣтъ. „Свобода“ дбстала о тбмъ зборѣ таку ширшу допись:

Дня 25. цвѣтня вбдбули ся въ Тернополи довѣрочній зборы ширшого комітету выборчого, скликанѣ „Подбльскою Радою“. Явило ся звыжь 100 мужѣвъ довѣра, майже зб всѣхъ сѣлъ повѣта и зб всѣхъ партій. О. Мироновичь, котрый зъ мѣсцевыхъ людей мавъ бы найббльше право до кандидованя, хочь-бы длятого, що въ послѣдныхъ часахъ скликавъ звыжь 80 довѣрочныхъ зборбвъ и тымъ найббльше побудивъ нарбдъ до політичного житя, заявивъ заразъ на початку зборбвъ, що кандидувати не буде, и предложивъ на кандидата п. Романчука. Се предложенє выкликало у нечисленныхъ радикалбвъ, особливо у Гарматѣя въ сали и у Думки та товаришѣвъ за дверми, завзяте супротивленє. Гарматѣй кидавъ такими словами: „Русь то дранте, ледаща, не варта торбы сѣчки, я не люблю Руси, я не Русинъ а хлопъ“ и т. д. Ся бесѣда обурила другихъ людей, навѣть многихъ радикалбвъ, такъ що самій селяне выпросили Гарматѣя за дверѣ. Всѣ инші згодили ся на кандидатуру п. Романчука. Гарматѣй и его товаришѣ не хотѣли на жадну иншу кандидатуру пристати, лише на п. Франка; коли пбзнѣйше два нерадикалы пытали нхъ приватно: може бы згодили ся на д-ра Олесницкого або на д-ра Могильницкого або навѣть на п. Будзиновского, котрый жежь также до радикалбвъ рахує ся, они не хотѣли на жадного зъ нихъ пристати.“

Вбдъ себе-жь редакція „Свободы“ дає таку до тои допися замѣтку: „Д-ръ Франко есть дуже добрый писатель, але зовсѣмъ не есть політикъ, тай шкода бы було, абы вбнъ вбдрывавъ ся вбдъ того, въ чбмъ есть майстеръ, а бравъ ся до того, до чого не надає ся. Однакожь всѣ, що бажають добра народови, повинні конче погодити ся и тримати ся разомъ, бо инакше выйде такій чоловѣкъ, котрый и въ очахъ радикалбвъ пенне буде гбршій, якъ Олесницкій або Могильницкій. Се нехай розважуть Гарматѣй и Думка; нехай не розрывають силъ свого народу зъ другого боку такъ, якъ зъ нашого розрывають ту силу Барвѣньскій та Вахнянинъ“.

Зъ польскои стороны выступає тамъ яко кандидатъ професоръ політехніки д-ръ Дзѣвиньскій. Але шкода его заходу!

Правительство, якъ ходить чутка, радо бы зъ-вбдамъ мати якогось Русина, але розумѣє ся такого, котрый бы анѣ ему анѣ польскимъ панамъ не бувъ шкбдливый та небезпечный...

——

Зъ Сянока пишуть намъ:

На поклакъ головного краевого комітету маємо честь оповѣстити, що въ цѣли обговоренія и організаціи выборчои акціи за для выбору посла до рады державнои зъ V курій округбвъ Сянбкъ-Лѣсько Добромиль Старе-мѣсто-Березбвъ-Кросно-Ясло вбдбудуть ся довѣрочній зборы въ Народнбмъ Домѣ въ Сяноцѣ дня 9 н. ст. мая о 3 годинѣ пополудни. Запрошенія розбслано.

Т. Калужняцкій. Д ръ Струтинскій.

Нечистѣ справы...

Брудна справа бувшого президента міністрбвъ гр. Баденього зъ рептильнымъ дневникомъ Reichswehr стала онодги вже предметомъ внеску [Кронаветера] на обжалованє Баденього за мальверзаціи грошемъ державнымъ — а все ще вбдъ пару лѣтъ висить неполагоджена друга нечиста справа, що вяже ся зъ польскою політикою у Вѣдни то справа такъ звана „usque ad finem“...

Якъ вѣдомо, передъ парою роками счинивъ ся на біржи вѣденьскбй нагло міліоновый крахъ, а выкликавъ его хтось зъ кола польского, выкориставши якійсь секретъ зъ довѣрочного справоздання президса Яворского про его авдієнціи у цѣсаря. Отже нѣбы-то грозивъ доходити справы usque ad finem, а вбдтакъ усе пустивъ у воду.

Отже на вчерашнбмъ засѣданю палаты послбвъ п. Кайзеръ [нѣмецкій людовець] промовляючи о внесеню „Полякa“ Колішера [жида зъ польского кола] пригадавъ тую справу. „Знаємо прецѣнь — сказавъ вбнъ — що Поляки стоять пбдъ командою п. Яворского, а знаємо такожь, що значить сесе назвище и богато нашихъ тамъ, де йде о интересъ біржевый. Пригадую знане usque ad finem!“

Бувъ се не абы-якій кблъ у ббкъ кола польского и Яворского, тожь забравъ слово бувшій міністеръ Бѣлиньскій въ оборонѣ чести кола и Яворского, провбдника великого сторонництва, загально поважаного и т. д., — докоривъ п. Кайзерови за его тонъ, а що Яворскій не додержавъ свого „usque ad finem“, то се для того, що и правительство не хотѣло выдати актбвъ.

До фактичного спростованя забравъ слово пос. Кайзеръ. Супротивъ высказу посла Бѣлиньского о нѣмъ — вбнъ перечивъ, мовъ-бы бувъ сторонникомъ брутального тону. Але польске коло чинами показало такій тонъ, якого ще не було въ нѣякбмъ парляментѣ [оплес-

---

дальшбмъ повзаню вырекло ся не одно не ладне слово.

Наконецъ сказавъ я собѣ въ ѣдкбмъ нападѣ гнѣву, що можу выйти безъ скарпитки Пбдношу ся, щобы — якъ я припускавъ — зайти до дверей, а наразъ опинююсь передъ неразбитымъ ще зеркаломъ. На хвилю сперло менѣ вбддыхъ; пбзнаю, що я аблукавъ ся и не маю найменшого понятя, де я в. Зрозумѣвши се, я розлютивъ ся не на жартъ. Коли-бъ въ комнатѣ було лишь одно зеркало, я мбгъ бы ще якось зорієнтувати ся; але тутъ було нхъ два, а се значило тблько, що тысячь, до того ще були они розмѣщені на супротивныхъ стѣнахъ комнаты. Правда, бачивъ я также слабій зачерки вбконъ, але середъ тои закрутанины не знавъ я добре, якъ они умѣщені, длятого они замѣсть помогти менѣ, ще ббльше мене баламутили.

Ступивъ я напередъ — и перевернувъ парасоль. Коли упавъ на твердій, непокрытій диваномъ дошки, стукнувъ такъ, якъ бы выстрѣливъ зъ пістоля. Задержую вбддыхъ, затискаю зубы, — Гаррісъ не рухає ся. Поволи и осторожно ставлю парасоль пбдъ муръ, але якъ лишь выпустивъ его зъ руки, вбнъ знова паде зб стукотомъ на землю. Я здрбгнувъ ся, хвилинку наслухувавъ въ нѣмбй люти, — ну нема нещастя, спокбй. Якъ лишь можь осторожно и старанно пбдношу знова парасоль, але въ хвили, коли вбдбймаю вбдъ него руку, вбнъ паде наново.

Се вже збентежило мене до краю. Думаю собѣ: Ехъ, якъ бы въ сѣй пустбй, порожнбй комнатѣ не було такъ темно и такъ торжественно, поважно, сказавъ бы я неодно таке слово, що не могло бы увійти въ книжку для недѣльнои науки безъ значнои шкоды ея змѣсту. Коли-бъ силу мого розуму не були вже пбдорвали тѣ нбчній сутягнѣ, бувъ бы я може знайшовъ собѣ лѣпшу роботу, якъ темнои ночи ставляти парасоль на гладку пбдлогу, ба и въ бѣлый день на чотири разы ледви разъ може бы було вдало ся. Але мене одно ще потѣшало: Гаррісъ спавъ усе тихо и спокбйно, не рухавъ ся.

Та й парасоль не мбгъ менѣ послужити за дороговказъ, бо въ комнатѣ було нхъ ажь чотири и всѣ однаковій. Отже теперь загадавъ я зайти до дверей мацаючи пальцями стѣну. Я пбднѣсъ ся и спробувавъ, але сейчасъ струнувъ зб стѣны образъ. Не бувъ вбнъ великій, але наробивъ такого стукоту, якъ бы провалила ся цѣла панорама. Гаррісъ анѣ не писнувъ, але я мбгъ припускати, що безъ сумнѣву збуджу его, коли зачну такъ дальше експеріментувати зъ образами. Лѣпше буде дати спокбй и лишу ся въ хатѣ. Певна рѣчь, що подыблю округлый стблъ — кблька разбвъ я вже бувъ ударивъ о него — и ужию его за выхбдну точку въ моѣй подорожи для вбднаходу лбжка. Коли знайду лбжко, знайду также збанятко зъ водою, заспокою пекучу згагу и покладу ся. Отже повзу дальше — до повзаня мавъ я ббльше довѣря, бо при тбмъ не мбгъ я нѣчого перевернути. За хвилю наткнувъ ся я о стблъ — розумѣвсь головою, а троха вбдтерши гулю, вставъ и зъ простягнеными руками ступаю дальше. Намацавъ крѣсло, потбмъ муръ, потбмъ знова крѣсло, вбдтакъ софу, альпейску палицю, и знова софу. Се змѣшало мене, бо я припускавъ, що въ комнатѣ лишь одна софа. Почавъ я знова шукати за столомъ, щобы вбдъ него наново выйти, але знаходивъ лише крѣсло за крѣсломъ.

Доперва теперь впало менѣ на гадку те, о чбмъ я вже давнѣйше повиненъ бувъ подумати, а именно, що стблъ округлый и тому не мбгъ послужити менѣ за точку выходу. Тожь ступивъ я на-здогадъ въ сумѣши крѣселъ и канапъ, зайшовъ у незнаній менѣ околицѣ, скинувъ лѣхтарь зъ гзимсу при печи, почавъ шукати за лѣхтаремъ и при тбмъ перевернувъ лямпу, мацавъ за лямпою и перевернувъ збанокъ, а той упавши наробивъ страшного гуку. Я ледви подумавъ собѣ: „Ну, таки знайшовъ я тебе! а гадавъ, що вже намъ не стрѣнути ся“ — а тутъ Гаррісъ нагле якъ не заверещить: „Розбишаки! злодѣї!“ а потому: „Я топлю ся! ратуйте!“

Крикъ Гарріса выкликавъ ребелію въ цѣлбмъ домѣ. Панъ Х. прибѣгъ въ довгбй нбчнбй сорочцѣ, зб свѣчкою въ руцѣ; за нимъ молодый З. въ другою свѣчкою. Зъ нишихъ дверей сыпнули цѣлою процесією зъ свѣчками и лѣхтарнями господарь дому, два гостѣ-Нѣмцѣ въ нбчнбмъ уборѣ и такъ само одна кухарка.

Я розглядавъ ся довкола себе. То було лбжко Гарріса, на цѣлу недѣлину прогульку далеко вбдъ мого. Пбдъ стѣною стояла лишь одна софа, въ комнатѣ було лишь одно крѣсло, о котре я мбгъ товчи собою. Половину ночи круживъ я якъ планета довкола него, и якъ комета розбивавъ ся о него!

Менѣ розъяснило ся: що я робивъ и чому. Господарь зъ людьми уступивъ ся, а мы зъ Гаррісомъ взяли ся лагодити снѣданє, бо вже днѣло. Я зиркнувъ на мбй педометръ и побачивъ, що я зробивъ сорокъ и сѣмь англійскихъ миль. Але тымъ я не зажуривъ ся, бо я й такъ хотѣвъ вбдбути пѣшу подорожь.

Переклавъ *В. Б.*

ки на лѣвиці, бо бесѣдникъ мавъ на думцѣ впровадженє Баденіма и Абрагамовичемъ поліціи до парляменту] а длятого членъ кола польского не повиненъ дорѣкати ему тономъ, до якого инший послы прилучують ся, и говорити, що то вонъ мусить вѣдперти наший атаки. Противно, я заявляю, що мы мусимо вѣдперти, высказъ, мовь-бы парляментарий звычаї забороняли клюбови, мимо тяжкихъ обжалованьъ, зарядити въ свого боку якѣсь дослѣды. Я самъ бувъ въ комісіи вызначенѣй для розслѣдженя тои справы. П.[Яворскій зволить собѣ пригадати, що — хочь вонъ высшій вѣдъ мене вельми поважаный презесъ — я мавъ честь сидѣти въ комісіи побочь него и сказавъ-емъ, що се есть въ интересѣ польского кола, щобы рѣчь була выяснена! На то вѣдповѣвъ менѣ п. Яворскій: „И я стою за тымъ, рѣчь мусить ся розслѣдити usque ad finem“. Тогдѣ поставивъ я внесенє: зажадати вѣдъ правительства, абы выдало акты. Комісія згодила ся на те, бо тѣ панове знали, що правительство не схоче того зробити. Се-жь не чиста справа, коли Яворскій дѣйстно займае таке вызначне становище въ парляментѣ. Не хочу перечити тому. Але коли вонъ дѣйстно мае такій вплывъ, то для него було бы тымъ лекше выдобути акты. [Антісеміть пос. Гіртсмаєръ: „Мавте польскихъ галганбъ!“ — Пос. Вайгель [до Гіртсмаєра]: „Стулѣть морду!“ — Зъ того вонъ пошла дальша лайка. Пос. Прохаска: „Ось мавте делікатный тонъ польского кола!“ — Пос. Кайзеръ говоривъ дальше:] Теперь можу здержатись вѣдъ высказу якоинебудь гадки о тонѣ польского кола, скоро вызначный членъ того кола уживъ выразу „Стулѣть морду!“ [Оплески на лѣвиці]. Въ дневникахъ нѣмецкихъ були поданій назвища членовъ парляменту, о котрыхъ говорено що уважають ся вѣткнеными тою справою, але нѣчого не зроблено, въ тѣй справѣ и треба було ажь ургенсу д-ра Люегера, щобы — знова нѣчого не зроблено. Мы будемо сесю справу все пѣдносити наново и будемо сѣпити ся, коли коло польске зможе зложити лише такій нѣчо не говорячій вѣдповѣди, якъ отся, яку нынѣ давъ п. Бѣлиньскій. Не роблю нѣякихъ особливыхъ реверенцій для п. Яворского, бо се неправда, щобы вонъ мавъ бути загально поважанымъ членомъ палаты. Нѣ, на сѣй сторонѣ палаты не мають нѣякои почести для него; натомѣсть лишаесь ему ганьба, що покликавъ сюда поліцію!“ [Гучній оплески на лѣвиці.]

Неприятній то справы—тѣ нечистѣ справы!

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ вѣчь по краю** въ день 5 (17 н. ст.) мая на памятку внесеня панщины и народного вѣдродженя Руси вѣдъ Комітетъ зъ членовъ львовскихъ товариствъ рускихъ выдавъ въ концемъ цвѣтня доповненє до своеи вѣдозвы зъ 1 (13) цвѣтня въ такѣмъ дусѣ: Найлучше вѣдбути вѣче въ головнѣмъ мѣстѣ повѣту. Оденъ рефератъ мавъ бы священникъ, котрыйсь изъ лучшихъ проповѣдниковъ въ повѣтѣ, другій по можности селянинъ, третій хто зъ свѣтскои интелігенціи [а де бы се не було можливо, то хто надасть ся]. Може бути ще й бѣльше рефератовъ, всѣ на тему панщины та ея внесеня або вѣдродженя Руси. Въ одной промовѣ належало бы также заохотити до закладаня читалень, краминць и т. д. та згадати о заложеню краевои Бурсы рускои ремѣсничо-промысловои Зъ рефератами не повинно бути трудностій. Вже самѣ книжочки о панщинѣ, якѣ зъ нагоды явілея появили ся або появлять ся до того часу, дадуть досыть матеріялу. На сихъ вѣчахъ обѣйдесь и на самыхъ рефератахъ безъ дискусіи и голосованя. Де лишь буде можливо, належало бы въ той самъ день устроити и музикально-декляматорскій вечерокъ, въ зовсѣмъ народнымъ характеромъ, зъ вѣдспѣваньемъ пѣсень патріотичныхъ та вѣдносячихъ ся до 1848-ого року. Де бы не було можливо устроити окремого вечерка, тамъ добре бы було бодай на вѣчу заспѣвати „Миръ вамъ братя“ та иншу яку того рода пѣсню.

— **Въ Жидачевѣ** вѣдбуде ся дня 17 н. ст. мая пополудни повѣтове вѣче пѣдъ голымъ небомъ, на памятку 50-лѣтного ювілея знесеня панщины и політичного вѣдрожденя галицкои Руси. Певна рѣчь, що се вѣче выпаде импонуюче.

— **Руска Рада въ Бѣбрцѣ** скликуе на понедѣлокъ 16-ого н. ст. мая повѣтове вѣче въ Бѣбрцѣ въ память 50-ныхъ роковинъ надана свободы. Вѣче розпочне ся Богослуженемъ въ церквѣ мѣскій о годинѣ 10-ій передъ полуднемъ. — Просимо всѣхъ добромыслячихъ и справѣ рускій щирыхъ людей прибути на се вѣче. [Иншѣ часописи просимо о повторене сего оповѣщеня.] *Иполитъ Штогринъ* предсѣдатель. *Я. Сенгалевичъ* секретарь.

— **Зъ „Дѣстра“.** Рада надзираюча Товариствъ взаимныхъ обезпечень и взаимного кредиту „Дѣстеръ“, доповнена выборомъ на загальныхъ зборахъ дня 14 мая с. р., укостытуовала ся на засѣданю того-жь дня въ той способѣ, що выбрала своимъ президентомъ крил. о. Алексѣя Торонъского, дотеперѣшного заступника президента, а заступникомъ президента п. Григорія Кузьму, ц. к. совѣтника апеляційного; директоромъ д-ра Дамяна Савчака, ц. к. совѣтника суду и члена Выдѣлу краевого а заступникомъ директора для д-ра Савчака п. Антона Дольницкого ц. к. совѣтника суду, а заступникомъ дир. для д-ра Федака п. Володимира Шухевича ц. к. професора школы реальной.

— **Рада Надзираюча Товариства взаимного кредиту „Дѣстеръ“** рѣшила на засѣданю дня 4. н. ст. мая роздѣлити суму 820 зр. ухвалену загальными зборами на добродѣйній цѣли **въ видвыжки** за рѣкъ 1897 въ слѣдующій способѣ: Впр. Ординаріятамъ Епархій львѣвскои, перемыскои и станиславѣвскои 300 зр. до диспозиціи; церкви въ Островѣ коло Ярослава 50 зр.; товариствамъ дяковъ Епархій львѣвскои, перемыскои и станиславѣвскои 150 зр.; товариствамъ „Шкѣльна Помочь“ у Львовѣ, Перемышли и Коломыѣ по 30 зр.; а въ Станиславовѣ 25 зр.; товариству „Русланъ“ у Львовѣ 50 зр.; Бурсамъ въ Нов. Санчи 50 зр. а въ Ярославѣ 30 зр.; сестрамъ Служебницямъ рускимъ у Львовѣ 50 зр. и товариству св Кирила въ Перемышли 25 зр. — разомъ 820 злр.

— **Новій читальнѣ и члены „Просвѣты“.** Въ мѣсяци цвѣтни сего року внесено до намѣстництва поданя о засновзне новыхъ читалень „Просвѣты“ зъ отсихъ 16 громадъ: 1) Выгнанка долѣшна пов. чортковского; 2) Гусятинъ; 3) Новиця горѣшна пов. калуского, 4) Ракобовты пов. каменецкого; 5) Хомяковка пов. коломыйского; в) Тюдевъ пов. косовского; 7) Бродки и 8) Кожичѣ пов. львѣвского; 9) Дматровичѣ пов. мостиского; 10) Красна пов. надвирняньского; 11) Лагодовъ пов. перемышляньского; 12) Кнѣгиничѣ пов. перемышляньского; 13) Сколе-село пов. стрыйского; 14) Касперовцѣ пов. залѣщицкого; 15) Гущанки пов. збаражского и 16) Тростинець малый пов. золочевского. [Єдиный на цѣлу Галицку Русь не мае все ще анѣ одной читальнѣ „Просвѣты“ повѣту снятиньскій!]. Всѣхъ читалень „Просвѣты“ [заложеныхъ и зголошеныхъ] до кѣнця цвѣтня сего року було 616, а зъ тыхъ 95 завязало ся въ сѣмъ роцѣ. — Новыхъ членовъ вступило до „Просвѣты“ сего року [вѣдъ 1 н. ст. сѣчня] по конець цвѣтня 744.

— **Въ каменецкомъ повѣтѣ** розписано доповнюючій выборъ до рады повѣтовои одного члена зъ громадъ сѣльскихъ. Отже выдѣлъ повѣтового товариства політичного „Селяньска Рада“ взывае всѣхъ своихъ членовъ, особливо радныхъ громадскихъ, допильнувати, абы на радахъ громадскихъ выбрано повномочниковъ честныхъ, котрій бы вѣддали свои голосы на нашого кандидата о. Стефана Петрушевича, пароха зъ Холоева.

— На запытаня въ кількохъ сторонъ въ справѣ поголоски, мовь-бы **оо. Василіяне выбрали собѣ протоигуменомъ Єзуита кс. Мицельского**, а о. Климентія Сарницкого пустили у вѣдставку, мы можемо вѣдповѣсти осьщо: Вѣсть о выборѣ кс. Мицельского провінціяломъ [протоигуменомъ] пустила урядова Gazeta lwowska. Яку въ тѣмъ цѣль мавъ редакторъ урядовои газеты радникъ Креховецкій, звѣстный авторъ русиновѣдныхъ статей „Z obozu ruskiego“ въ вѣдвавельскомъ старомъ грѣшнику Czas-ѣ, мы не знаемо. Але оно такъ не есть. Щобы оо. Василіяне выбрали на мѣсце о. д-ра Сарницкого протоигуменомъ Єзуита кс. Мицельского, есть рѣчею неможливою вже зъ тои причины, що они, якъ довго тревае реформа, не мають права выбору. До того ще що до о. д-ра Сарницкого — то Пропаганда выразно застерегла собѣ, що лишь она може его зъ протоигуменства увольнити, а за реформы нехто не учинить сего. Єзуитъ кс. Мицельскій есть лишь настоятелемъ молодыхъ оо. Василіянъ по мысли даного патрамъ Єзуитамъ Ап. Столицею приручена перевести реформу Чина Василіянъ. Вѣдъ самого початку реформы бувъ усе Єзуитъ настоятелемъ молодыхъ Василіянъ: черезъ пятнацять лѣтъ бувъ кс. Щепковскій, а вѣдъ половины минувшого року Пропаганда призначила кс. Мицельского. Кромѣ того — якъ вѣдомо — провінціялъ Єзуитовъ [теперь кс. Янъ Баденіі] мае право візитувати що року Василіянъ и здавати справу Пропагандѣ.

— **Въ Преображенській церкві при „Народномъ Домѣ“ у Львовѣ** веде ся горяча робота. Помѣсть на хорахъ и въ шѣстьохъ льожахъ вже выбетонований, а теперь одни роботники шутруютъ, а другій бетонують помѣсть въ серединѣ церкви; мулярѣ кѣнчать выправу долѣшныхъ стѣнъ церковныхъ а гзимсы, камѣнярѣ обтѣсують тесовый камѣнь изъ Струсова коло Тернополя, котрый онодги спровадженно. Сей камѣнь [одобреный вѣденьскими знатоками] буде ужатый на ступенѣ при головномъ входѣ и при побочныхъ дверяхъ. Замовлено также мраморъ зъ Кшешовиць вѣдъ Краковомъ на ступенѣ въ церквѣ передъ великимъ престоломъ, и вонъ невдовзѣ прибуде до Львова. Монтеръ зъ Инсбрука вставляе послѣдныхъ шѣсть вѣтражѣвъ у вѣкнахъ. Плыты на помѣсть, выробленій въ одной чеській фабрицѣ, уже въ дорозѣ, дзвоны вже приготовляють ся, а рамы для решты вѣконъ и деякій дверѣ вже готовій. „Народный Домъ“ докладае заходу, щобы чимъ скорше покончити будову сеи великои церкви и вѣддати ею до публичного ужитку.

— **Реставраційні роботы, коло церкви св. Николая у Львовѣ** въ повнѣмъ ходѣ. Цѣла церковь въ серединѣ заставлена вѣдъ зводу ажь до помоста рушговачами, на котрыхъ мулярѣ и каменярѣ трудять ся коло вѣдновленя зводовъ и стѣнъ. Роботы идуть скоро напередъ. Вѣкна будуть вставленій новій, въ зелѣзныхъ рамахъ. Всѣ мулярскій и каменярскій роботы мають бути скѣнчений до кѣнця червня с. р. Для знатоковъ и любителѣвъ архітектуры представляе ся тая церковь дуже замѣтною. Мальоване церкви розпочне ся ажь на другій рокъ, бо стѣны мусять передъ тымъ добре высохнути. За все платить каса магістрату, бо мѣсто есть патрономъ церкви.

— **П. Корнило Устіяновичъ** повернувъ уже зъ Кавказу до Выжницѣ [на Буковинѣ] и зъ вѣдтамъ пише намъ: „Отъ вже я й дома. По дорозѣ написавъ я Вамъ зъ Одесы картку, а не заглянувши до нотатокъ, що мавъ у куферѣ, недокладно донѣсъ Вамъ де що о Галичанахъ. Галичанъ на Кавказѣ в 27 родинъ. Именно: въ Старбй Чернигвцѣ блызь Сухумъ Кале 18 родинъ, а на розѣ Адлеръ 9 родинъ Вызначній люде мѣжь ними: Василь Микитовичъ Фалиньскій зъ Безбрудовъ коло Золочева и Антонъ Григоровичъ Шевчукъ изъ Залозець — оба въ Старбй Чернигвцѣ и ведеть имъ добре. Всѣхъ вызванъ сюда пок. Наумовичъ. Люде то енергічній а роботящѣ, супокбйній и розважній. Для галабурдника, пяницѣ и нероба тамъ хиба гробъ, бо житя тяжке, а грунтъ купити треба. При тбмъ дбльинамъ и пбдсонь и горы непригожѣ. Скорше Гуцуламъ вбдповѣдали бы дебры, вертепы та высочений горы...“

— **Присяга католицкого священика передъ судьею — жидомъ.** Рѣдкій въ своѣмъ родѣ фактъ зайшовъ онодги въ станиславѣвскомъ судѣ. Кс. Домбровскій, катихитъ гімназіяльный въ Станиславовѣ, мавъ свѣдчити въ якбйсь справѣ, котру придѣлено до полагодженя секретареви суду п. Мойсеови Секлерови. П. секретаръ поручивъ авскультантови п. Сливиньскому принести хрестъ, засвѣтити свѣчки и вбзвати кс. Домбровского до зложеня присяги. П. Сливиньскій мѣркуючи, що кс. Домбровскому приро буде складати присягу въ руки судьѣжида, звернувъ увагу п. секретаря словами: „Менѣ здае ся, що священникъ в вбльный вбдъ складаня присяги“. П. секретарь бувъ противной гадки. Словами: „мусить присягата“ вбзавъ кс. Домбровского до зложеня присяги. Священникъ вбдмовивъ присяги, по чбмъ списано протоколъ и справа пбйде высше. Цѣкава рѣчь, якъ закбичить ся тая справа.

Конфіската. Львбвска прокураторія державна сконфіскувала передвчера накладъ пѣсень рускихъ Ивана Франка.

— **Щедрый фундаторъ.** Въ Межибродѣ, селѣ сянбцкого деканата, перемыскои епархіи, побудовану церковь зъ твердого матеріялу заходами д-ра Александра Вайцовича, властителя реальности. Окрбмъ того побудувавъ сей щедрый меценатъ дбмъ приходскій и школу. На саму церкву выдавъ вбнъ 10.000 зр. Перемыскій Епископъ удѣливъ великодушному фундаторови похвальну грамоту и архіерейске благословенє за его щедрй жертвы.

— **Помазавъ тай занзавъ.** Przegląd и Gazeta narodowa а за ними инший часопись донесли, що президентъ высшого суду краевого у Львовѣ п. Тхуржницкій, выдавъ розпорядженє, щобы всѣ урядовій письма до рускихъ урядовъ парохіяльныхъ суды вбдъ теперь выдавали по руски и фонетичною правописью. На се донесенє зарааъ другого дня надбславъ президентъ п. Тхуржницкій тымъ дневникамъ спростованя, кажучи, що ихъ донесенє не годить ся зъ правдою. Можна було догадуватись!

— **Подяка.** Вбл. панѣ Б. Кшечуновичева, властителька дббръ земскихъ, рбкъ-рбчно на весну запомагае найбѣднѣйшихъ селянъ збожемъ, грбшми и дровами. И сего року пожертвувала на Лѣски [въ повѣтѣ коломыйскбмъ] 100 злр., а крбмъ того причиняе ся до прикрашеня церкви ббльшими грошевыми датками. Честь ѣй за те и подяка! — *В. Мыдловскій.*

— **Вбдъ п. С. Вѣтика** зъ Перемышля одержуемо отсе письмо: Въ 87 ч. „Дѣла“ въ статейцѣ „Зъ табору радикалбвъ помѣщено такій слова: „Чому-жь п. Вѣтика бачили въ своихъ домахъ „черезнаті патріота в реверендах“? Чому вбнъ, омииаючи селяньскій хаты, ѣздивъ вбдъ священника до священика и у нихъ старавъ ся уряджувати „центральній бюра выборчій“? — На пбдставѣ §. 19 з. пр. прошу помѣстити спростоване: Неправдою е, щобы я омииавъ селяньскій хаты; натомѣсть правдою е, що я объѣзджаючи черезъ короткій часъ глухій куты чортковскій и бучацкій старавъ ся розпбзнати зъ малою горсткою тыхъ священикбвъ, у котрыхъ політична думка не завмерла. — *С. Вѣтика.*

— **Затвердженє выбору.** Цѣсарь затвердивъ выборъ п. Казимира Трачевского, властителя реальности въ Бережанахъ, на маршалка тамошни рады повѣтовои.

— **Въ ц. к. філіяльномъ урядѣ почтовбмъ при улици св. Николая у Львовѣ** заведено на основѣ розпорядженя міністерства торговлѣ вбдъ 1-ого мая с. р. цѣлоденну службу вбдъ 8 годины рано до 7-ои въ вечеръ.

— **Велике спроневѣренє.** Гавріилъ Рыбинъ, бухгальтеръ графини Надежды Штенбокъ-Фермеръ въ Петербурзѣ спроневѣривъ міліонъ и 800 тысячъ рублѣвъ и утѣкъ въ Россію. Рыбинъ мавъ російскій пашпортъ выставленый дня 18 жовтня 1897 р. ч. 8055 и поѣхавъ въ напрямъ Дрездна. Въ гончбмъ листѣ пише слѣдчій судья окружного суду въ Петербурзѣ, що Рыбинъ есть мѣрного росту, бѣлявый, зъ повнымъ заростомъ на лици, ленихъ очей, высокого чола и бувъ елегантно одѣтый.

— **Смерть въ поєдинку.** Въ варшавскбмъ судѣ окружнбмъ розсмотрювано онодги справу о убійство въ поєдинку, котрого жертвою упавъ Володимиръ Виджія, двайцятькількалѣтный сынъ властителя дббръ въ Люблинщинѣ. Убійникомъ е гр. Александеръ Вельопольскій. Причиною поєдинку була вбдмова поданя руки Виджѣ зб стороны Вельопольского въ публичнбмъ мѣсца. Обиджеиый тымъ Виджія пбславъ ему секундантбвъ и въ поєдинку, що вбдбувъ ся 27 го листопада минулого року, дбставъ тяжку рану. Куля зъ пістолета застрягла ему въ хребтѣ а коли ей вытягнено, раненый померъ. При розправѣ Вельопольскій не хотѣвъ подати глубшои причины свого поведеня, свѣдки лише стверднли, що Вельопольскій зъ Виджією були въ тѣсныйшихъ зносинахъ и говорили до себе „ты“. Судъ засудивъ гр. Вельопольского на 2 роки твердинѣ, зъ представленемъ о зменшене тон кары въ дорозѣ ласки до 6 мѣсяцѣвъ вязницѣ.

— **Дрббній вѣсти.** Вбрменьскій архіепископъ Исаковичъ обходити буде сего року 50-лѣтный ювілей священьства; яко запаленому патріотови польскому Поляки лагодять ему овацію. — Въ Залбзцяхъ померъ дня 5. с. м. въ 61 році житя кс. д-ръ Антоній Креховецкій, лат. пробощъ въ Залбзцяхъ, братъ Адама Креховецкого, редактора Gazety lwowsk-oи, [Креховецкій, зъ роду рускаго а завзятій нинѣ Поляки, выемігрували до Галичины зъ Россіи, именно зъ Украины.] — Въ Бѣлобожницяхъ коло Чорткова померъ окружный лѣкарь д-ръ Каз. Пержхала въ 30 році житя. — Въ Новбмъ Санчи померъ въ 33 році житя судовый адъюнктъ Маркилъ Лебедовичъ. —

Бергера медичній и гігієнічній мыла вбдъ року 1868 въ що разъ ббльшбмъ уживаню и здобули собѣ вступъ до найдальшихъ краѣвъ. Цѣлюща сила и дезинфекційне дѣланє Бергера смолового мыла по тысячъ разъ выпробований. Гліцериново-смолове мыло Бергера приймае ся до щоденного ужитку. Медичній и гігієнічній мыла Бергера можна дбстати у всѣхъ аптинахъ австр. уг. монархіи и заграницѣ. Кожда штука звозмотрена взѣсною маркою охоронною.

Телєґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 7. мая. Вчера принимано Нанзена въ сали геоґрафічного товариства; при повитаню були архики. Райнеръ, гр. Тунъ и богато иншихъ достойниковъ. Вечеромъ мавъ Нанзенъ въ ратушевбй сали вбдчитъ о своихъ вбдчитахъ; на вбдчитѣ бувъ такожь архики. Райнеръ. Ученого подорожника повитавъ бурмістръ д-ръ Люегеръ, высказуючи радбсть Вѣденцѣвъ, що якъ разъ въ ратуши почують вбдчитъ. Нанзенъ вбдповѣвъ, що було бы не було его выправы, коли бы передъ нимъ не було выправы Тегетгофа. По вбдчитѣ вбдбувъ ся бенкетъ, на котрбмъ подорожникъ Паеръ пивъ за здоровле Нанзена, а Нанзенъ въ честь геоґрафічного товариства.

Сегодня мае вбдбути ся отворене ювілейной выставы. Пристроене улиць, ведучихъ до выставы вже покбичене. Напливъ народу величезный. Цѣсарь поки-що огляне мабуть лише ротунду.

Угорске правительство не пристало на знесене мыта вбдъ збожа. Сегодня буде надъ сею справою радити рада міністрбвъ; имовѣрно западе така сама постанова.

Берлинъ 7. мая. Вчера закрывъ цѣсарь парляментъ троновою рѣчею, дякуючи за ухваленя маринарскихъ проектбвъ; цѣсарь заявивъ также, що Нѣмеччина въ испаньско-американьскій вбйнѣ держить ся осторонь. Вечеромъ вбдбувъ ся бенкетъ на розъѣздне, въ котрбмъ взяли участь всѣ сторонництва рады державной крбмъ соціялістовъ. Цѣсарь пивъ за здоровле послбвъ, упевняючи ихъ, що вбнъ и его приятелѣ ити будуть слѣдами его дѣда.

Прускій сеймъ буде замкненый дня 18. с. м.

Римъ 7 мая. Въ Павіи, въ Ліворнѣ и въ иншихъ ще мѣстахъ знова выбухли розруси, такъ що прийшло до стычки зъ войскомъ, при чбмъ не обійшло ся безъ убитыхъ и раненыхъ.

Мадритъ 7 мая. Въ Мурціи прийшло до грбзныхъ розрухбвъ, при котрыхъ розбито вязницю и выпущено на волю увязненыхъ, розграблено магазинъ динаміту, спинено рухъ зелѣзницѣ. Положене дуже небезпечне По иншихъ мѣстахъ краю розруси грабежѣ, пбдпалы тревають дальше.

Новый Йоркъ 7 мая. Урядово ще не потвердила ся вѣсть про занятє Манілѣ Американцями. По воинныхъ приготовленяхъ треба припускати, що ходить о сталу окупацію филипіньскихъ островбвъ.

Вашингтонъ 7 мая. Міністеръ маринарки дбставъ приватну вѣсть, що американьска фльота збомбардувала Манілю, при чбмъ погибло богато людей. Ближшихъ вѣстей нема.

Наша Адміністрація просить Вп Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на II-гій чвертьрбкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Надосланє.

Заведене ц. и к. надворного фотоґрафа

ГЕННЕРА, при ул. Академічній 18

отворене що-дня вбдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 2—52

Змѣна льокалю.

найдешевшій склядъ товарбвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкій ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великбмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроня електричныхъ дзвінковъ. — Замовлена въ провінціи вбдворотно. 4186

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. 1.

Вина испаньскі зъ Соматозою

найновѣйше цѣнне средство вѡдживляюче до скрѣпленя пѡдупавшихъ орґанізмѡвъ. — Цѣна бутильки 3 корони 60 гелєр. 6

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѡдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 169—?

ЛИПЕЦЬ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улица Трибунальска ч. 12. дѡмъ власный, можна дѡстати щоденно вже о годинѣ 8-ѡй рано горячі сніданя

ЦѢННИКЪ

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажені легки	12 „
Флячки	12 „
Нѡжка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Великій напитокъ въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить въ моєи реставрациі, даю вѡдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѡдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выбѡръ стравъ и напиткѡвъ заосмотрена кухня.

79 107—? Зъ высокимъ поважаненъмъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ

ЧИСТА алькалічна ВѢДА КИСЛА

выпробована вѡдъ сотокъ лѣтъ яко лѣкъ на всѣ недуги **органѡвъ вѡддыховыхъ и травленя** при **гѡсцѣ, нежигѣ жолудка и мѣхура**. Добра особливо для дѣтей, реконвалесцентѡвъ и въ часѣ тяжи. (I.)

4 Найлѣпшій напитокъ дієтетичный и покрѣпляючій.

Генрикъ Маттоні въ Giesshübl Sauerbrunn.

ЗАКЛАДЪ дентистично-технічный

Б. ВЕРҐЕРА

Львовъ, ул. Кароля Людвика ч. 5.

выконує

штучні зубы и щоки пѡсля найновѣйшои системы американьскои тревало и дешево.

45 13—50

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власній выробы

продає по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна

въ своєй ново устроєній торговли

у Львовѣ при ул. Килиньского ч. 2

Замовлення зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Зарazомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а инши *агентѡвъ ани почтовыхъ не высылаємо.* 77 54—52

ЦУКОРИНЪ № 20

3000 штукъ на 1 клґр.

въ порціяхъ по 1 крейцару

ЦУКОРИНЪ № 9

2000 штукъ на 1 клґр.

въ порціяхъ по 1½ крейцаря

Продажъ дозволена до 1 липня.

I. WEISS, Wien VI., Esterhazy-gasse 12.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѡль натирание; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Просимо жадати того 355 31—39

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко вырѡбъ оріґінальный.

Ріхтера антика пѡдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

ЩАВНИЦЯ

ЗАВЕДЕНІЕ

жерелъно-купелеве и кліматичне.

Найсильнѣйшій щавы содово-соляній и зелѣзистій, успѣшній въ початкахъ сухѡтъ, по запаленю легкихъ, въ астмѣ, въ нежитахъ дышницѣ и гортанки, въ недугахъ жолудка, кишокъ, печѣнки и гемороидальныхъ, при вытворюваню камѣнѣвъ зъ мѣхура и нирках, въ недугахъ женочихъ, мадокровности, въ ослабленю, у всѣхъ станахъ нервовыхъ и по инфлюенціѣ. — Купелѣ мінеральні, заведене гідропатичне зъ пенсіонатомъ д-ра Колончковского на Медзусю. Купелѣ рѣчні и т. д. Заведене ингаляційне. Курація молочна, женгична и кефірова. — Лѣкарь заведеня д-ръ Сцибороньскій. Дѡвѡзъ до зелѣзничои станціи Новый Санчъ. — Сезонъ вѡдъ 20 мая.

Замовленя на мешканя приймаютъ заряды заведень „ГѠРНОГО и на МЕДЗЮСЮ.“ 186 1—6

НАСАДЖЪ ГАВСМАНА

I. ЛЬВѠВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Вѡдъ ⅘ до ¹⁰/₃ а до побаченя:

Виды подорожи зелѣзницею Передаруалиньскою и Тироля.

Вступъ 10 кр. 278 1—1

Deutsche Lehrerin

gr.-kath. Religion

sucht Stelle vom 1 Juli M. Patzelt bei Herrn Pfarrer Hlibowickij, Cyhany, Post Łosiacz.

181 2—3

УЧЕНИКЪ школи реальної пошукує занятя. А. М., Львів poste restante.

188 2—3

О ПОЛОВИНУ

знижені цѣны

на давнѣйші томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I.—XX. включно, чи хто купує разомъ чи поодиньчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Згодошуватись треба просто до Адм'ністрациі Наукового Товариства им. Шевченка у Львовѣ.

Знижена цѣна всѣхъ 20 томѡвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

К. Фр. ПОПОВИЧЬ

въ Тернополи

поручає franco порто и бариłка

БѢЛІ ВИНА

по 2 зр. 30, 2 зр. 80, 3 зр. 20, 4 зр. 20, 6 зр. и 7 зр.

ЧЕРВОНІ ВИНА

по 2 зр. 40, 3 зр. и 3 зр. 60.

Просить о ласкавій замовленя. 100 7—9

Фабричный складъ Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Оріґінальный анґлійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглублено шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглублено шлюфована зр. 1·50 а ½ вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ за *одного дня*:

Прошу прислати ще 6 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куппович 23/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ

2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрі. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малнѡвъ 23/10 97. Теофіль Глушкевичъ парохъ. 54 15—?

Подѡбно пишуть Вел. Отцѣ:

23/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Свитковои.

23/10 1897 О. Полиньскій, парохъ Юровець.

29/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ осѡбъ зъ рѡзныхъ кругѡвъ.

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу

зъ життєписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна I-шои части 25 кр II-ои части 20 кр.

Оправленій примѣрники продаютъ ся о 10 кр. бѡльше.

Голландско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу:	Wien, IV. Weyringergasse 7 A.
I. каюта.	II. каюта. 6
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пѡсля довжины и выличины вапоръ якъ и пѡсля скорости и елеганціи пароходу.

Найделікатнѣйшій гіґієнічній

ПАРИСКІЙ ТОВАРЫ ҐУМОВІЙ

поручає для санітарныхъ и хірурґічныхъ цѣлей истнуюча вѡдъ 1866 р. фабрика ґумовыхъ товарѡвъ

J. N. Schmeidler

ц. и к. достав. надворный

ВѢДЕНЬ, VII., Stiftgasse Nr. 19. 311 34—?

Цѣнники gratis. Розсылка довѣрочно.

Ц. к. упр. галиц. акційный

БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

перенѣсъ

КОНТОРУ ВЫМѢНЫ

и

ВѠДДѢЛЪ ДЕПОЗИТОВЫЙ

котрыхъ бюра мѣстили ся дотепер въ мезаннѣ ґласного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Вѡддѣлъ депозитовый

принимає вклады и выплачує завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимає до переховання папиры вартѡстни и дає на нихъ завдатки.

Крѡмъ того впроваджено подѡбно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковй (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рѡчно, депозитарь дѡстане въ сталевій касѣ панцирнѡй сховокъ до выключного ужитку и пѡдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може свое майно або важній документы. 374 [4]

Пѡдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогѡднѣйшій заряджения.

Принесы дотычно того рода депозитѡвъ одержати можна безплатно у вѡддѣлѣ депозитовѡмъ.

ПИЛОЧКИ, ножицѣ и ножѣ огородничій, лопаты, грабѣ, мотыки, щѡтки дротяній до чищення деревъ

поручає ПЕТРО ХШОЩТОВСКІЙ, торговля зелѣзива у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4956

ТУТКИ цыґаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львѡвъ ул. Галицка ч. 12.

Вѡдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями уживає ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожъ и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пѡвостровѣ Балканьскѡмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкѡрній, особливо протиґъ

Выкидѡвъ шкѡрныхъ рѡзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣлане Берґерового мыла смоляного яко ґіґієнічного средства до усунення порплѣвъ, до чищення и дезинфекціи шкѡры есть рѡвножъ загально признане. Берґера мыло смоляне має 40% смолы деревной и рѡзнить ся значно вѡдъ всѣхъ иншихъ родѡвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Берґера мыла смоляного и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкѡрныхъ уживає ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.

Яко дагодньйше мыло смоляне до усунення всякои

нечистоты шкѡры

на выкиды шкѡрній и на головѣ у дѣтей, такожъ яко незрѡвнане мыло до мытя и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обѡймаюче 35% ґліцерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ припысомъ уживання.

Зъ иншихъ родѡвъ мыла Берґера поручає ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: **Мыло белёсове для нѣжности шкѡры; мыло бораксове противъ прищѣвъ; мыло карболеве** до выгладженя шкѡры и знакѡвъ по вѡспѣ и яко мыло дезинфекційне; Берґера **мыло до купелѣ** зъ смерековыхъ шишлькѡвъ и таке-жъ **мыло тердетове**, Берґера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); **мыло ихтіолеве** на червонѣсть лица; **мыло весниковe** дуже успѣшне; **мыло танинове** противъ прѣти нѡгъ и выпаданя волося; мыло до зубѡвъ, найлѣпше средство чищеня зубѡвъ. Що-до иншихъ родѡвъ мыла Берґера звертаємо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Берґера, бо истнують наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсця продажи для Львова въ аптикахъ пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Крбара, Гайсіма, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродахъ* Крізого, Линдберґа; въ *Борщевѣ* Ал. Пйотровского; въ *Бережанахъ* А. Дуретя, Л. Нагліка; въ *Бережанахъ* Галямаса, Ербена; въ *Жидачевѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжкановичевої, І. Тобішека; въ *Ярославѣ* І. Антермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Калушу* Пидевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Рашевѣ* Карпиньского, Прона; въ *Сколымы* Лаховского; въ *Самборѣ* І. Алексевича и Гердлички наслѣдниковъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ бѡльшихъ мѣстъ Галичины. 101 9—24

Розклад їзди поїздів зелізничних

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
6.45		з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двір-ца
7.30		„ Зимної Води (⅘ до ¹¹/₆)	6.05		„ Іцкан
7.40		„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
7.50		„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
7.55		„ Сокаля		8.50	„ Кракова
8.06		„ Лавочного		9.15	„ Сколього
8.15		„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
9.05		„ Кракова		9 35	„ Підволочиск з головного двірця
10.35		„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
10.45		„ Ярослава		9.55	„ Бех ци
1.01		„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (⅞ до ¹²/₉ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅘ до ¹¹/₉ неділі і сьвята)
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
5.00		„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
5.25		„ „ „ голов. дворець		3.10	„ Стрия
5.40		„ Іцкан		3.11	„ Янова
5.55		„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅘ до ¹¹/₉)
				3.23	„ Брухович (⅘ до ¹¹/₉)
				4.55	„ Ярослава
ВЕЧ.			**ВЕЧ.**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (⅛ до ¹⁶/₉ в будні дні)
	6.10	„		6 30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (⅛ до ³¹/₉ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (⅘ до ³¹/₉ и ¹⁶/₉ до ¹¹/₉		6 55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „ (¹/₇ до ¹³/₉)		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (⅛ до ¹³/₉ на будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.10	„ Янова (⅛ до ³¹/₉ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)
9.29		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

Обширну брошуру о Трускавци высылає на жадане Зарядъ.

Въ 1 и 3 сезонѣ о 30% дешевше

ВЪ ТРУСКАВЦИ

лѣчить ся въ надзвычайнымъ успѣхомъ

Ревматизмъ, подаґра, недуги нирковій и мѣхура, астма, исхіясъ, недуги женочій, недуги серця и жолудковій.

Лѣкарѣ ординуючій: Радникъ Д-ръ Плахъ, Д-ръ Вельцаръ, Д-ръ Крижановскій, и Д-ръ Штайнгавсъ. 176 4—10

При закупнѣ товарѡвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавецъ и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлинськои. Зъ друкарни Института Ставропіґійского, пѡдъ зарядомъ Іоанна Гренди.

Ч. 92. Львовъ, Понедѣлокъ 27 Цвѣтня (9 Мая) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинь-ского 2.; — въ Ярослави Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelun-gengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитъ [за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатконъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лиш не на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли приймаютъ ся по 5 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инши донесеня приватни числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

„Славяньска спѣльностъ“...

——

Члены посольскои палаты розъѣхали ся домѣвъ, а на пращане мавъ президентъ Фуксъ сказати одному зъ послѣвъ: „Заки палата зберe ся наново, можете тымчасомъ переѣхати ся на Кубу“. Зъ сего заключають, що акція правительства въ справѣ полагоды языкового спору, паралізуючого дѣяльностъ парляменту, не повела ся.

Президентъ міністрѣвъ надѣявъ ся, що въ палатѣ буде спокѣй такъ довго, якъ довго языкова комісія не покѣнчить своихъ праць надъ языковыми постулятами рѣзныхъ фракцій парляментарныхъ. Тымчасомъ нѣмецкій партіи обѣцяли взяти участь въ працяхъ комісіи пѣдъ услѣвемъ, що впередъ правительство внесе языковій розпоряджена Гавча; — въ противнѣмъ случаю загрозили обструкцією. Правительство мусѣло перервати наради парляменту, щобы пѣдъ часъ павзы приготовити новый, для языковои дебаты догѣднѣйшій теренъ — и зъ тои причины оно вѣдступило вѣдъ намѣру скликаня кѣлькохъ засѣдань палаты послѣвъ пѣдчасъ сесіи делегацій и — якъ говорять — парляментъ буде скликаный на засѣданє ажъ 2-ого червня. Коли-жъ до того часу правительство не выторгуе вѣдъ Нѣмцѣвъ нѣякихъ уступокъ, то не скличе рады оержавнои, вѣдрочить ей и буде намагати §-омъ 14. Говорять такожъ о другѣй евентуальности — що правительство, полишаючи Чехѣвъ на боцѣ, старатись буде утворити нову парляментарну бѣльшѣсть зъ Нѣмцѣвъ и Поляковъ.

На нинѣшну правицю правительство вже не може спуститись, и то не лише въ языковыхъ та національныхъ, але и въ иншого рода справахъ, для правительства важныхъ. Вже въ справѣ обжалованя Баденього правиця лишила ся въ меншости, — розбивъ ей Дішавлі. Тымъ менше може правиця числити на помѣчь партіи Дішавлього въ языковыхъ справахъ. Кромѣ того Хорваты зачинають поступати пѣсля засады „мол хата зъ краю“. Языкове питанє не болить ихъ, бо они пѣдъ тымъ взглядомъ въ Дальматіи панами, тожъ и не мають охоты воювати зъ Нѣмцями для догоды Чехамъ. Отже правительство, не могучи опертись на такѣй бѣльшости, въ котрои складъ входять Чехи противъ Нѣмцѣвъ, — коли не схоче управляти §-омъ 14-ымъ — мусѣло бы опертись на бѣльшости зъ Нѣмцями противъ Чехѣвъ. Въ звязи зъ тою евентуальностію стоять поголоски о его намѣрѣ внесеня языковыхъ розпоряджень Гавча.

Чехи, щобы запевнити собѣ пѣдпору всѣхъ славяньскихъ партій, голосять, що въ парляментѣ заносить ся на загальну борбу германізму изъ славяньствомъ. Але-жъ въ радѣ державнѣй каменемъ преткновеня не є квестія славяньско-нѣмецка, а ческо-нѣмецка. Чехи въ спѣлцѣ зъ Поляками не можуть уважати себе речникомъ славяньскои справы, та апелювати до славяньскои солідарности, бо-жъ коли Поляки вяжуть ся зъ Чехами, то тѣлько за тую цѣну, щобы могли гнобити другій славяньскій народъ. Чехи се добре розумѣють, тожъ и не диво, що въ радѣ державнѣй молодо ческій клюбъ занявъ становище противне народови рускому.

Кс. Стояловскій — не знаемо, чи бажаючи розголосу, чи зъ пересвѣдченя — розсилавъ до славяньскихъ фракцій рады державнои письмо, въ котрѣмъ, звертаючи ихъ увагу на утворену „нѣмецку спѣльностъ“ [Gemeinbürgschaft] не лишь опозиційныхъ нѣмецкихъ партій, але и католицкои людовои партіи, взывае ихъ до „славяньскои спѣльности“ черезъ заснованє славяньскои комісіи зложеной зъ членѣвъ делегованыхъ изъ кождои фракціи славяньскои. Цѣлію тои славяньскои комісіи було бы: удержувати порозумѣня мѣжь славяньскими клюбами и солідарно оборонять славяньскій интересы.

Письмо се кс. Стояловского — якъ констатують дневники — не зробило въ славяньскихъ кругахъ такого вражѣня, якъ вѣнъ сподѣвавъ ся.

Сли въ парляментѣ прийде до якого угрупованя силъ — и зъ одного боку стане бѣльшѣсть зъ Нѣмцями, а зъ другого меншѣсть зъ Чехами, то тая меншѣсть не буде славяньскою въ значѣню нѣмецкои спѣльности, хочь-бы случайно въ меншости знайшли ся самѣ славяньскій фракціи. Не буде она славяньскою по перше тому, бо до меншости не пѣдпхне ихъ взглядъ на спеціяльно славяньску идею, а по друге тому, бо въ бѣльшости, переважно нѣмецкѣй, знайдуть ся такожъ Славяне — „коло польске“. Правда, консервативна часть кола польского держить зъ Чехами и не хоче допустити до утвореня бѣльшости зъ нѣмецкими націоналами и централістами, але ихъ „славяньска солідарнѣсть“ — то лишь фірма, пѣдъ котрою хотять унеможливлятн всяку парляментарну бѣльшѣсть, абы тымъ розбити центральный парляментарнамъ, а на его звалищахъ поставити краёву розширену автономію и законодатну власть перенести до свого — шляхотского сойму. Та на ихъ нещасте знаходить ся въ колѣ польскѣмъ група карівровичѣвъ зъ фракціи Słowa polsk-ого, котрѣ ажъ [illegible]ють, такъ хотѣли бы бути австрійскими міністрами. Они то пруть польску політику до компромісу зъ Нѣмцями, а що „Поляковъ може мати кожде правительство“, — то рѣчь не неможлива, що коло польске знайде ся въ нѣмецкѣй бѣльшости парляментарнѣй. А куда схоче правительство и польске коло — туда пѣйдуть и инкамерованѣ руски послы галицкѣ и буковиньскій, бо-жъ ихъ выбирае правительство и они мусять, пѣдъ загрозою утраты мандатѣвъ, увѣйти въ складъ бѣльшости...

Духовенство Деканата жовковского

зѣбрало ся на соборчику деканальнѣмъ дня 5 н. ст. мая с. р. въ Батятичахъ и постановило и пѣдписало таку однодушну ухвалу до вѣдомости властій:

„Пѣдписанѣ священники Деканата жовковского, зѣбранѣ нинѣшного дня на соборчику деканальнѣмъ въ Батятичахъ, заявляють отсимъ, що на пѣдставѣ розпоряджень: а) Высокого ц. к. Намѣстництва зъ 14 марця 1895 ч. 2714; б) Выс. ц. к. Намѣстництва зъ 24 марця 1897 ч. 3728; в) Выс. ц. к. Міністерства зъ 4 липця ч. 2160; в) Выс. ц. к. Міністерства зъ 10 цвѣтня 1861 ч. 2325; д) Выс. ц. к. Міністерства зъ 10 грудня 1892 ч. 3728 — не будуть приймати нѣякихъ писемъ и документовъ стилізованыхъ въ мовѣ и письмѣ нерускѣмъ и що всякій польскій письма, адресованѣ будь до руско-кат. Урядовъ парохіяльныхъ тутешного Деканата, будь до священниковъ яко приватныхъ особъ, звертати будуть безпроволочно властямъ нерозпечатанѣ.

Батятичѣ дня 5 мая 1898.

[*Слѣдуютъ пѣдписы 22 священниковъ.*]

О тѣмъ повѣдомлено для одвѣтного уряджения и спѣльного солідарного поступованя два сусѣдній Уряды деканальнѣ, въ котрыхъ находять ся парохіи входячѣ въ складъ Жовковского повѣту, а Власти адміністраційну, судову, шкѣльну, скарбову до отвѣтного поступованя.

Въ справѣ державнои запомоги для вдовъ и сиротъ священичихъ.

Знаю, що цѣле наше духовенство нетерпеливо вождае результату зѣ своихъ зъ такимъ трудомъ и ще небувалою у насъ солідарностію [коло чого найбѣльше заслужывъ ся нашъ „Прапоръ“] внесеныхъ петицій до Его Екеценціи п. міністра просвѣты и вѣроисповѣдань въ справѣ запомогъ для нашихъ вдовъ и сирѣтъ, взглядно пѣдпомоги для нашихъ дѣцезальныхъ вдовичо-сиротиньскихъ фондовъ. Уважаю тому за мѣй обовязокъ поінформувати Высокоповажаныхъ Отцѣвъ и моихъ дорогихъ въ Христѣ Братовъ о станѣ справы.

Петицій [не вичисляючи въ се петицій громадныхъ деканальныхъ] внесено на мои руки около 1.100. Вѣдписки тыхъ петицій — розумѣю петицій въ стилізаціи „Прапора“ — роздѣлено межи всѣхъ иншихъ міністрѣвъ и всѣхъ послѣвъ. Додамъ, що петиція змѣстомъ, аргументаціею и тономъ своимъ зробила загально добре, корыстне вражѣне.

Наслѣдокъ тыхъ петицій и неустаннего особистого пильнованя бувъ той, що справа, котра мовь-то переставала бути актуальною, учинила ся пекучою и увѣйшла на ново въ стадіюмъ серіозного трактованя правительствомъ.

Міністеръ просвѣты и вѣроисповѣдань запевнивъ мене, що на найближшѣмъ засѣданю рады державнои вѣдповѣсть на мою интерпеляцію внесену въ тѣй справѣ до него, міністра справъ внутрѣшныхъ, фінансѣвъ и міністра для Галичины, и заповѣсть предложенє дотычного закона. Заразомъ повѣдомивъ мене, що намѣстникъ Пінінський, котрый бувъ сими днями у Вѣдни, заявивъ свою згоду въ тѣй справѣ. О конкретныхъ результатахъ донесу заразъ по ихъ осягненю за Божою помочію, а радъ бы я зъ цѣлои душѣ учинити се якъ найскорше.

Данило Танячкевичъ.

Переглядъ політичный.

Зъ Вѣдня доносять на пѣдставѣ приватного листу міністра скарбу д-ра Кайцля, що пѣдвышенє платнѣ урядниковъ маё вѣйти въ житє найдальше зъ кѣнцемъ липня с. р.

Сегодня починае ся въ Будапештѣ сесія спѣльныхъ делегацій. Въ четверъ выголосить инавѣрно міністеръ [заграничных-

Страхъ передъ утѣхою.

Написавъ *І. Болів.*

„Коли тѣшу ся, не можу спати. Лише нѣчого зворушуючого не розповѣдайте менѣ, особливо нѣколи по осьмѣй годинѣ. Вечерами взагалѣ не говорю, хиба зъ кельнерами,“ — такъ остерѣгавъ насъ, своихъ знакомыхъ и своихъ приятелѣвъ баронъ — Петро Гляденегъ. Такожъ не смѣли мы нѣчого сумного оповѣдати ему. Се було бы ще бѣльше, ще гѣрше. Баронъ Петро не бажавъ нарушеня свого супокою анѣ утѣхою, анѣ прикростію.

Его супокѣй!

То не було супокѣйне вдоволене, але боязкій страхъ, вѣдграничене себе вѣдъ всякого зворушеня. Его супокѣй бувъ идоломъ, котрому складавъ усяку жертву. Се бувъ формальный культъ, для него вѣнъ не лишь покинувъ свои привычки, нѣ, ще бѣльше — ему посвятивъ свои утѣхи, своихъ приятелѣвъ и своихъ ворогѣвъ. Приятель зъ темпераментомъ бувъ для него злишный, женщина зъ темпераментомъ очевидно тымъ бѣльше.

Баронъ Петро бувъ женатый — лишь дуже короткій часъ. Молода, гарна его жѣнка, вже по чотирохъ тыжднях покинула его. Она просто не выдержала при нѣмъ. Человѣкъ, котрый вѣчно думавъ о своѣмъ здоровлю, выдавъ ся ей зъ-разу смѣшнымъ, вѣдтакъ гордила нимъ, а вкѣнци стало ей при нѣмъ скучно. Она не добачувала въ нему нѣчого мужеского — въ очахъ женки найгѣрша рѣчь, яка лишь може бути. И тому вѣдѣйшла, покинула свое amphibium, свое neutrum — якъ называла барона Петра, человѣка, въ котрого жилахъ не було теплои крови ни теплого чуття въ серци, а було лишь одно: страхъ передъ утѣхою и обава передъ нарушенямъ рѣвноваги, жура: якъ менѣ се послужить?

Але тую пригоду вѣнъ давно вже переболѣвъ. Приятелѣ барона нѣколи на се не натякали, бо й на що бы оно здало ся? Причина, за-для котрои панѣ Ева покинула его, була така ясна. Кождый бувъ бы заповѣвъ се наперед, коли-бъ панъ Гляденегъ спытавъ его о раду. Баронъ дуже часто радивъ ся, при кождѣй дурници, але при сѣй однѣй, найважнѣйшѣй справѣ, не зробивъ сего. Здаеть ся бувъ залюбленый и на короткій часъ зовсѣмъ выйшовъ бувъ зъ рѣвноваги.

Панъ Гляденегъ не жалувавъ кѣнця того епізоду. Противно, вѣнъ вѣдѣтхнувъ. Въ часѣ бурливого мѣсяця своего подружя вѣнъ якъ-разъ поробивъ рѣзни вѣдкрытя, котрѣ его сильно затревожили. Здорова червонѣсть его мовь камея делікатно вырѣзьбленого лиця побѣдла, его очи запали ся, — вѣнъ спавъ недобре.

Вѣнъ спавъ недобре. Нѣхто не вѣдчувавъ, що значили для него тѣ слова, — просто все. Якъ бы дальше такъ тягло ся, якъ бы тѣ зворушеня не перестали, вѣнъ вкѣнци постарѣвъ бы ся передъ часомъ.

Теперь вѣнъ бувъ вѣльный, знову своимъ власнымъ паномъ. Розпочавъ наново житє въ касинѣ, де провадивъ его передъ подружемъ. По обѣдѣ гравъ тамъ изъ знакомыми въ білярдъ. Они знали, що вѣнъ не любить вечеромъ говорити, то и респектували сю его вдачу. Впрочѣмъ, о чѣмъ мали зъ нимъ говорити? Вѣнъ самъ не бувъ такій цѣкавый, щобы розбудити охоту до забавы. Не лишь для товаришѣвъ его стану, а и для иншихъ мужчинъ бувъ вѣнъ скучный. Попаднымъ выдавъ ся вѣнъ лише женщинамъ, лѣпше кажучи — старшимъ незамужнымъ дамамъ зѣ свого круга. Его чотиротыждневе подруже, про котре пѣйшли всякій поговоры а нѣхто не зналъ нѣчого певного, окрыло его блескомъ романтичности — и деякій сентіментальній дамы уважали его мученикомъ. Вѣнъ, дистинтованый мужчина попавъ ся въ сѣти кокетлинои ординарнои жѣнки, а коли пѣзнавъ, яка она, въ самъ ще часъ выдобувъ ся зъ сѣти. Такъ думали достойній дамы о Петровѣмъ культѣ свого „я“ и свого здоровля. Его профіль, що пригадувавъ ему, бувъ безъ догапы, якъ и его одягъ та нимѣрена вѣчливѣсть его поведеня. „На десять кроковъ, а все галянтно!“ — говорила про него все одна резолютна жена офіцира, що не завивала въ бавовну. И мала рацію. Але баронъ бувъ галянтный именно тогдѣ, коли держали ся вѣдъ него въ вѣдповѣднѣмъ вѣддаленю. Приступивъ хто близше до него — чи то присунули кого вѣдносины, чи симпатія — тогдѣ у барона не видко була нѣ слѣду взглядовъ. Нѣколи не думавъ о тѣмъ, щобы зробити кому утѣху, нѣколи о тѣмъ, щобы себе самого поставити въ другѣмъ рядѣ. Длятого именно, мимо свого шляхотского назвища и богатства, вѣнъ мѣжь мужчинами не тѣшивъ ся великими симпатіями, и то навѣть мѣжь товаришами свого стану. „Человѣче зъ позапихаными кишенями, дружньои услуги не надѣйсь вѣдъ нѣкого“ — се слово Гетого правдиве якъ-разъ мѣжь мужчинами.

Середъ женщинъ, якъ сказано, було инакше. Они барона Петра не знали такъ докладно, а коли й знали, то бувають женщины, котрыхъ особливо тягне до мужчинъ-егоистовъ. Се такій женщины, котрѣ свое призначене добачують въ посвяченю для другихъ — очевидно найрадше для мужа, забувають за себе цѣлкомъ, щобы жити для свого идола. И они тымъ щасливѣйшій, чимъ бѣльше вѣнъ вѣдъ нихъ вымагае; его самолюбство выдаесь имъ силою. Бувають такожъ женщины, котрѣ, хочь пѣзнали ся на самолюбѣ, все-таки любять его, бо вѣнъ вывязуе и заспокоюе ихъ материньскій инстинкты. И дѣти прецѣнь самолюбій.

А Герта Роденъ — до якихъ она належала старыхъ дѣвчатъ — романтичныхъ чи материньскихъ? Єство барона мало для неи чаръ наивности, дитинячости; якъ-разъ той выбагливый панокъ надававъ ся для ей роскоши помаганя, стараня. Напали его примхи, Герта приписувала ихъ великимъ его способностямъ, его геніяльности. Любила его такъ, якъ тѣлько може любити у вѣцѣ мѣжь трицятымъ а сороковымъ рокомъ статочна дѣвчина, що дыхала все духовою атмосферою, нѣколи не зазнала нѣ тяжкои працѣ, нѣ недостатку, нѣ нужды. Що изъ земского пороху и змысловости було въ тѣй любови, те жило въ нѣй несвѣдомо, здестильоване до душевнои вѣддавности. Зъ-разу Герта тѣлько жалувала барона Петра, була перенята святымъ обуренямъ на тую особу [на гадцѣ мала Єву], але потѣмъ въ сумраці свого пильно стере-

справъ гр. Ґолуховскій свою рѣчь про заграничну політику. Въ спільнôмъ буджетѣ має мѣстити ся 7·5 мил. зр., призволеныхъ спільними делеґаціями вже въ осени мин. року на воєнне знадобъ и укрѣплення; потребу сего кредиту мотивовано торôкъ положеньмъ на балканскôмъ пôвостровѣ зъ кôнцемъ 1896 и на початку 1897 р., котре тогдѣ и Австрію спонукувало до бачности. Управа маринарки зажадав кредиту на два новôй воєнний кораблѣ; кредитъ той мабудь не перевысшить сумы двохъ міл. зр. На кошты выправы до Крети зажадав правительство несповна пôвъ міл. зр. Але несподѣванкою буде жадане додаткового кредиту въ высотѣ 30 міл. зр., котрого въ части навѣть вже ужито. Зъ тои сумы мав бути около 22 міл. зр. призначеныхъ на карабіны и крѣпостну артилерію, 3·5 міл. зр. на крѣпостнй роботы. Якъ зачувати, на покрытє сего додаткового кредиту мають въ половинѣ послужити центральнй актива.

Въ суботу бувъ Джевадъ бей въ Царскôмъ селѣ на пращальнôй авдіенціи у царя. Недавно голосили мы въ телеґрамахъ про неудачу заходôвъ Джевада бея въ Петербурзѣ. Цѣкаво буде пояснити сю рѣчь докладнѣйше. Якъ звѣстно, Россія все ще обстав при кандидатурѣ грецкого королевича на ґубернатора Крети, а Туреччина выкручув ся всѣлякими способами и не хоче сеи кандидатуры принятй. Але Россія мав въ рукахъ мѣжъ иншимъ такожъ оденъ дуже сильный способôъ на упôръ Туреччины. Вôдшкодоване за послѣдну россійско-турецку вôйну, розложене на раты, Туреччина не тôлько що доси ще не сплатила, але и часто залягав зъ ратами. Такъ оттеперь залягаючи сума выносить 750.000 фунтôвъ. Россія упоминав ся, а Туреччина, якъ звычайно, не мав грошей и просить ся, щобы ôй сю суму знôвъ розложити на раты по 150.000 фунтôвъ. Отже въ обохъ сихъ справахъ, кандидатуры кн. Юрія и залягаючого вôдшкодованя, выславъ султанъ свого ґенерал-адъютанта Джевада бея зъ власноручнымъ письмомъ до царя. Передъ тымъ выслала Порта ноту до Анґлії, Франції и Італії зъ просьбою, щобы тѣ державы поперли кандидатуру Каратеодорія пашѣ на ґубернаторство Крети, котрôй и Россія не повинна бы противити ся, бо тогдѣ, коли поперала кандидатуру чорногорского воєводы Петровича, вгадала такожъ про кандидатуру Каратеодорія якъ на таку,' на котру остаточно можна бы пристати. Отже задача Джевада бея не повела ся нѣ въ тôй нѣ въ сѣй справѣ, а названй повыше держави вôдповѣли Портѣ вôдмовно та заявили недвозначно, що въ справѣ кандидатуры на ґубернаторство Крети згоджують ся зъ Россією.

Разомъ зъ вѣстею про неудачу Джевада бея доносять, що гр. Муравьевъ въ порозумѣню зъ Францією и Анґлією выготовивъ и передавъ цареви проектъ кретеньскои конституції, котру кн. Юрій мавъ бы завести заразъ по своимъ именованю ґемонемъ Крети. Въ проектѣ мають бути отсѣ важнѣйшй постановы: Жандармерія, всѣ высшй и нижшй урядники мають бути лише зъ мѣсцевого, такъ христіяньского якъ и магометаньского населеня; однако въ першихъ часахъ ґемонъ буде мати право покликувати на якійсь часъ на трудньйший и важньйший адміністраційнй становища фаховыхъ людей зъ усѣхъ европейскихъ державъ, не выимаючи и Греції. Ґубернаторъ управляя островомъ при помочи комісіи, выбраной бôльшостею народного зôбору (сойму). Для охороны берегôвъ, надзору надъ мореплавствомъ и для побиранья оплатъ вôдъ кораблѣвъ буде утворена окрема управа маринарска. Ґубернаторъ дôстане титулъ князя-регента. Султанъ буде мати лише зъ имени власть надъ Кретою, а турецке правительство не мав права мѣшати ся у внутрѣшнй справы острова. Въ справахъ заграничной політики, якъ торговельнй договоры и т. п., ґубернаторъ мав для формы просити султана о дозвôлъ. Крета буде платити султанови гарачь, котрого высоту назначать державы разъ на все.

Крôмъ того доносять зъ Петербурґа, що царь, хотячи улекшити кн. Юрієви фінансову задачу, буде старати ся, щобы Россія, Франція и Анґлія дали Кретѣ 30 міл. франкôвъ позычки. Такожъ мав утворити ся мѣжнародный комітетъ зъ шѣстьохъ членôвъ для упорядкованя кретеньскихъ фінансôвъ.

Россія чѣмъ разъ щирѣйше занимав ся Кретою, такъ що оно выглядав вже нѣби на протекторатъ. Мѣжъ иншимъ комендантъ россійскôи ескарды, що стоить пôдъ Кретою, адміралъ Скридловъ, дôставъ припоручене удати ся на островъ, розслѣдити положене населеня и перевести орґанізацію для помочи найбѣднôму нуждою христіяньскому населеню. Адміралъ мав такожъ порозумѣти ся зъ народнымъ зôборомъ що до зорґанізованя службы безпеченьства.

Вчера вôдбули ся въ цѣлôй Франції рôвночасно выборы до палаты депутованыхъ. О 581 мандатôвъ убôгало ся 2030 кандидатôвъ; для того можно надѣяти ся великого розстрѣленя голосôвъ и ще бôльше тѣсньйшихъ выборôвъ, нѣжъ се звычайно бував. Рухъ выборчый проминувъ спокôйно;] населенє сими выборами не заинтересувало ся бôльше, якъ давнѣйшими, такъ що надѣются великои змѣны дотеперѣшного парляменту. Зазывъ дотеперѣшного президента палаты Бріссона, щобы всѣ републиканцѣ сполучили ся противъ клерикальнои аґітації, не звернувъ на себе уваги. Выбôръ самого Бріссона, котрый, кандидувавъ въ десятôмъ окрузѣ Парижа, бувъ поважно загроженый, бо выступали противъ него два кандидаты, оденъ клерикальный, другій соціялістичный; але якъ доносять, таки перевесшовъ Бріссона. Про результаты выборôвъ нема ще докладнѣйшихъ вѣстей; але замѣтну рѣчь доносять, провôдникъ соціялістôвъ, знаменитый бесѣдникъ и аґітаторъ, голосный свого часу Жоре проваливъ ся въ своимъ давнôмъ окрузѣ.

Въ Італії нужда, дорôжня и бракъ хлѣба выкликали по рôзныхъ мѣстахъ грôзнй розрухи, котрй ледво вôйску удало ся вгамувати. Розрухи мають по просту признаку революційну и республіканьску. При такôмъ станѣ рѣчи правительство крôмъ резервы въ 1872 р., покликаной вже давнѣйше, мав покликати ще и резерву иншихъ клясъ. Рада міністрôвъ оголосила себе пермаменткою. Въ суботу проявили ся розрухи въ Модіолянѣ; прийшло до стычки зъ вôйскомъ, въ котрôй погибъ оденъ ротмайстеръ кавалерії. Зъ причины страйку складачѣвъ по медіоляньскихъ друкарняхъ власти не могли навѣть выдати оголошеня стану облоґи; розлѣплено тй оголошеня ажь вчера. Заколотъ тревавъ въ суботу до самого вечера. Задержувано и перевертало трамваєвй возы, шобы зъ нихъ ставити барикады. Вой ко лишь зъ тяжкою бѣдою здобувано и розбирало барикады. Черезъ нôчь було въ цѣлôмъ мѣстѣ темно, бо знищено елекричнй заведеня. Ажь вчера привернено якій такій спокôй. Всѣ соціялістичнй товариства власть розвязала.

Про американьско-испаньску вôйну певныхъ вѣстей наспѣвав надзвычайно мало. Доси властиво лише одно є цѣлкомъ певне, що американьска фльота знищила майже до тла испаньску ескадру пôдъ Манілею и що опôсля заняла сильну крѣпость и складъ оружія Кавіту на островѣ Маніль. Але анѣ подробиць тои битвы не знати цѣлкомъ докладно и певно анѣ навѣть того, де дѣвав ся и що робить тота побѣдоносна американьска ескадра. Бракъ вѣстей пояснюе ся по части тымъ, що пôдводнй телеґрафы якъ коло Кубы такъ коло Маніль поперерывай. Але крôмъ того треба ще здогадувати ся, що обôхъ воюючи стороны старають ся кожда противника свого держати въ невѣдомости власныхъ плянôвъ и рухôвъ и черезъ те нема знѣвôдки певныхъ вѣстей. На морі далеко легше можна выконувати таку, легко врештѣ зрозумѣлу тактику, нѣжъ на сушѣ.

Въ справѣ сподѣваной интервенціи европейскихъ державъ пише берлиньскій дневникъ Post: Станъ рѣчи не спонукуе нѣмецкого правительства покинути дотеперѣшну резерву и строгу неутральнôсть. Американьска побѣда пôдъ Манілею не є рѣшаючимъ, тымъ менше що остала часть испаньскои фльоты все такъ ще є въ силѣ всю акцію Американцѣвъ пôдъ Кубою держати въ шаху. Перевага великихъ американьскихъ панцирникôвъ надъ перестарѣлыми испаньскими суднами пôдъ Филіпінами була занадто велика, щобы побѣдѣ американьскôй признавати хочь бы тôлько симптоматичне значѣне. Такожъ Россія стоить доси въ сѣй справѣ зовсѣмъ на становищи нѣмецкои державы. Французкій заходы за интервенцією поясняють ся журбою о французскихъ посѣдателѣвъ испаньскои ренты, на котрыхъ міністерство Меліна мусить оглядати ся въ увазѣ на выборы.

Письмо зъ Залѣщицкого.

Якій тяжкій перепоны на кождôмъ кроцѣ стрѣчав культурный розвôй нашого народу и якъ всѣ ворожій и темній силы спрягають ся, щобы здавити всякій лучь правды, сли де въ якôмъ темнôмъ кутѣ заблысне, видимо на слѣдуючôмъ примѣрѣ:

Въ залѣщицкôмъ повѣтѣ, одномъ зъ найбôльше занедбаныхъ повѣтôвъ Галичины, розвинувъ бувъ красну дѣяльнôсть, въ кождôмъ напрямѣ пожиточну о. Курдиникъ, бувшій сотрудникъ въ Залѣщикахъ. Сей ревный священникъ и добрый дѣлатель въ винограднѣ Христовôмъ бувъ такожъ щирымъ приятелемъ просвѣты нашого темного люду и поборникомъ царства Божого на земли. Его заходомъ повстали въ селахъ Добровлявахъ и Старыхъ Залѣщикахъ читальнй „Просвѣты“, нарôдъ горнувъ ся до науки, пôзнавъ свое людске достоиньство и свои горожаньскй права. За те дуже не злюбили его тіи, въ котрыхъ интересѣ лежить темнота, убожество и продажнôсть нашого люду. Така праця о. Курдиника стягнула на него вражду опѣкунôвъ „poczciwego ludku“ и они постановили за всяку цѣну позбутись его. Тай не дивота, що нашій историчнй приятелѣ на него „скреготаху зубами“ [гляди Przegląd въ справозданю о вѣчу залѣщицкôмъ зъ 15 грудня 1897] и всѣми силами старались „выкурити“ его зъ-вôдси. Але то дивота, що и залѣщицкій парохъ о. Княгиницкій до сего геройского подвигу головно приложивъ своіи руки. И справдѣ прийшовъ наказъ „свыше“: О. Курдиникъ перенесеный до Иванкова!

О. Княгиницкій, котрый впрочôмъ дуже не любивъ сего сотрудника и передъ однымъ священникомъ называвъ его „хлопъ, хамъ“ и т. п., мав свои давнй старозавѣтнй огляды. Вôнъ зъ горы глядить на интеліґентного чоловѣка, сли той не походить [якъ то много лучав ся межи священиками] зъ дѣда-прадѣда зъ священичого роду. „Я — каже вôнъ — походжу зъ рускои шляхты, мôй рôдъ священики зъ рода въ рôдъ, отже консеквентно гадав, що его парохіяне повинній вже уважати себе за дуже щасливыхъ, коли мають пароха зъ такъ славного и ветхого роду, та й благодѣнствувати. А тутъ бѣда — черезъ якôсь аґітацію „радикальнй“ [аб стороны священикôвъ] парохіяне жадають нинѣ вôдъ свого священика кромѣ вôдправы богослуженя и функцій метрикальныхъ ще чогось бôльше, а именно обороны засадъ христіяньства въ публичномъ житю. Але о. парохъ каже: „Unser Bauer ist undankbar“, тожъ не варто для него посвящатись. Якъ видко зъ того — о. парохъ спôзнавъ ся зъ своими поглядами „родовыми“ о якихъ 200 лѣтъ, — забувае, що живемо на сконѣ XIX-ого столѣтя и що не походженє зъ славного роду становить о вартости чоловѣка, але его личнй прикметы духа, праця для добра суспôльности и честности. Въ виду поступовыхъ идей цивілізованого свѣта цѣнить ся нинѣ не „благородне“ [рôдъ], але благороднôсть духа, а всякій шляхотскій дипломы можна бы нинѣ безпечно вôддати мышамъ на снѣданє.

До того о. Княгиницкій мавъ злôсть на о. сотрудника, бо посуджувавъ его о авторство умѣщеныхъ въ „Прапорѣ“ статей: „Образъ мамелюцтва“ и про Акафисты do świętego Antoniego, взявши тй статьѣ до своіи особы. Выходить на то, що ударь о стôлъ, а ножицѣ вôдозвуть ся, бо въ тыхъ статьяхъ не лишь нема наведеныхъ именъ, але навѣть нема выражено повѣтъ, де то дѣяло ся. Досыть, що о. парохъ поставивъ на своѣмъ. Але и „undankbarer Bauer“ показуесь справдѣ „undankbar“, бо парохіяне замѣсть вдячности за усунене о. сотрудника, страйкують а властиво бойкотують о. пароха, уважаючи, що вôнъ причинивъ ся до забранья имъ улюбленого священика. Кажуть такожъ, що рѣшаючимъ моментомъ „въ горѣ“ була статья въ Przeglądѣ. Сумный гороскопъ! Пахне щось Угорскою Русію...

Правдолюбъ.

[Прим. Ред. Мѣстячи повышу допись зъ пера чоловѣка поважного мы дôже були-бъ радй занотувати вже въ найскорщôмъ часѣ, що о. парохъ залѣщицкій змѣнивъ дотеперѣшну свою політику и ставъ поручь зъ другими священиками до працѣ для розбудженя житя рускоґо мѣжъ народомъ въ повѣтѣ, такъ запущенôмъ, а тымъ направить и тую свою похибку, що коли недавно посолъ Чарковскій-Голѣвскій, стаючи передъ выборцями въ Залѣщикахъ, тяжку клевету кинувъ на руске духовеньство, о. Княгиницкій, яко предсѣдатель зôбору, не забравъ слова и не пôдперъ молодшихъ священикôвъ, оо. Великорского и Курдиника, котрй противъ тои клеветы бутного ордината запротестували, а панки збували ихъ кпинами... та й не дивуватись, коли священикъ-предсѣдатель мовчавъ...]

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Справоздане Дирекціи „Народный Дôмъ“ въ Стрыю, товариства зареєстрованого зъ обмеженою порукою за часъ вôдъ 1 падолиста 1897 по конець цвѣтня 1898.

Число членôвъ 69 изъ 171 декляроваными удѣлами на квоту 1710 зр.

А) Прихôдъ: вписове 69 зр., вплачений удѣлы 793 зр., добровôльнй датки на будову салѣ 216 зр. 80 кр., вôдсотки 7 зр. 04 кр., разомъ 1.085 зр. 84 кр.

Б) Розхôдъ: кошты заснованя и адміністрації 85 зр. 17 кр., льоковано въ касѣ за-

датковой 943 зр. 28 кр., готівка зъ днемъ 30 цвѣтня 57 зр. 39 кр., разомъ 1085 зр. 84 кр.

За часъ вѣдъ 1 лютого с. р. по конецъ цвѣтня жертвували на будову салѣ: Ив. Базюкъ вѣйтъ зъ Добрянъ 10 зр.; п-а Марія Вахнянинъ зъ Винника 50 кр; Мѣщанська Бесѣда въ Стрыю 6 зр.; складка на весѣлю у п. Гр. Скобликa въ Дашавѣ 5 зр. 68 кр. — Пушки: Руске Касино 1.30 зр., Народна Торговля 3·50 зр., п-ѣ Олесницка 3·20 кр., канцелярія д-ра Олесницкого 3·45 зр., Ив. Вахнянинъ 2·48 зр., Мущакъ изъ Стинавы 1·23 зр., Ие. Рудницкій 1·60 зр., о. Кирчовъ зъ Долгого 3·10 зр., Баландюкъ писарь зъ Долгого 4·06 зр., Мельникъ вѣйтъ зъ Долгого 3·90 зр., Ив. Логвиньскій изъ Стрыя 1·44 зр.

Складаючи се справоздане, звертаєть Дирекція товариства до Вп. Родимцѣвъ зъ уклінною просьбою, щобы зволили поспѣшити зъ льокацією своихъ ощадностей въ касѣ товариства, даючого повну поруку, що вложеный грошь титуломъ ізіденды принести може бѣльшій вѣдсотки, якъ деинде. — *Юл. Федусевичъ* директоръ, *Вол. Лесь* касіеръ, *Ив. Вахнянинъ* контрольоръ.

Складъ „Народнои Торговлѣ“ въ Коломыи

перенесеный на нове мѣсце

а именно:

Ринокъ ч. 55 каменица п. Барана

т. є. о два домы дальше вѣдъ дотеперѣшного мѣсця.

Подаючи се до загальнои вѣдомости, просимо заразомъ Всечестне Духовеньство окрестности Коломыи, щобы зволило ласкаво о голосити се своимъ громадянамъ, абы они не стали ся — якъ звычайно въ такихъ случаяхъ бувае — жертвою злобнои містификаціи.

191 1—1. *Дирекція „Народнои Торговлѣ“.*

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!**

— **Політечне товариство повѣтове „Селянька Рада“ у Львовѣ** спонукало для достойного вѣдпразнованя 50-лѣтного ювілея внесеня панщины и вѣдродженя народу рускаго въ Галичинѣ завязане комітету повѣтового, котрый устроюе вѣ второкъ 17-ого н. ст. мая повѣтове вѣче въ Щирци зъ слѣдующою програмою: О год. 10 рано богослужене въ церквѣ мѣсковѣ. О год. 11 рано отворене вѣча зъ такимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Рефератъ про внесеня панщины и положене Русинѣвъ въ 1848 роцѣ. 2) Доробокъ Русинѣвъ за пятьдесять лѣтъ. 3) Начеркъ працѣ Русинѣвъ въ найблизшѣй будучности. 4) Внесеня участниковъ вѣча. — Важность хвили, такъ рѣдкои въ житю народѣвъ, кладе обовязокъ на всѣхъ Русинѣвъ львовского повѣту, щобы дня 17 мая на повѣтовѣмъ вѣчи въ Щирци а дня 19 мая на всенародѣмъ вѣчи у Львовѣ якъ найчисленѣйше явили ся и тымъ дали прилюдный доказъ, що яко вѣрнѣ сыны безталаннои матери-Руси за ѣи честь и славу постояти умѣють. — *О. Грыг. Гбрнякъ, д-ръ К. Левицкій*

— **Товариство політичне Руска Рада въ Сокали** оповѣщае отсимъ, що дня 17 н. ст. мая вѣдбуде ся въ Сокали въ память 50 лѣтнього ювілея внесеня панщины и народного вѣдродженя о 10 годинѣ рано богослужене въ церквѣ св. Николая, вѣдтакъ о 12 годинѣ на цегольни Вп. Ал. Гериновича народне вѣче зъ слѣдуючою програмою: 1) рефератъ о народнѣмъ вѣдродженю; 2) рефератъ о внесеню панщины; 3) рефератъ о теперѣшныхъ нашихъ жаданяхъ національныхъ, політичныхъ и економічныхъ; 4) внесеня участниковъ вѣча.

— **Члены основателѣ Філіи товариства „Просвѣты“ въ Сокали** скликують отсимъ на день 17 н. ст. мая на годину 2 зъ полудня на цегольни В. Ал. Гериновича въ Сокали перший загальный конституюючій зборъ зъ слѣдуючою програмою: 1) Вступне слово; 2) внесеня членѣвъ приступаючихъ; 3) выборъ сѣмохъ членѣвъ выдѣлу и трехъ заступниковъ; 4) выборъ голосы; 5) внески членѣвъ.

— **Вѣдозва до Русинѣвъ** равского повѣту. Дорогій Братя! Прибувайте на народный ювілейный празникъ до Равы руской въ понедѣлокъ дня 4 (16) мая. Рано о годинѣ 10 вѣдправить ся благодарственне богослужене и панахида за бл. п. цѣсаря Фердинанда. Опѣсля о год. 12 въ полудне розпочне ся народне вѣче на площи коло церкви зъ промовами и рефератами: о вѣдродженю Галицкои Руси вѣдъ панованемъ Габсбурґѣвъ и о правахъ конституційныхъ въ Австрії. Такъ свѣтла памятка и въ такъ важнѣй хвили повинна у насъ обійтись достойно и поважно, тому просимо о численну участь. — *Вѣдѣлъ „Равскои Руской Рады“.*

— **Зъ Жовкви.** Програма торжества 50-лѣтного ювілея внесеня панщины: А) въ второкъ 5 (17) мая о 9 годинѣ рано торжественне богослужене въ церквѣ вѣнницкій. Б) Того самого дня о 10 годинѣ передъ полуднемъ въ сали „Жовкѣвскои Рускои Рады“ вѣче народне зъ слѣдуючою програмою: 1) Вступне слово. 2) Рефератъ о панщинѣ. 3) Рефератъ о виборахъ до Рады повѣтовои. 4) Рефератъ о політичнѣмъ положеню 5) Внесеня и интерпеляція. В) Того самого дня о 4 годинѣ пополудни въ сали „Жовкѣвскои Рускои Рады“ музикально декляматорскій вечеръ зъ слѣдуючою програмою: 1) „Третій Май“, слова Устіановича, музика Левицкого, выконае мѣшаный хоръ читалникѣвъ вѣнницкихъ. 2) „Народне свято днесь“ деклямація. 3) „Щасть намъ Боже“, слова Гушалевича, музика Рудковского, выконае мѣшаный хоръ читальникѣвъ вѣнницкихъ. 4) „Панськѣ жарты“, урывокъ зъ поемы Ивана Франка, деклямація старого дѣда. 5) „Йцко Скатъ“, комедія въ 4 вѣдѣленяхъ Ипидора Трембицкого, а закѣнчить коломыйка при бенгальскимъ освѣтленю. — Вступъ на вѣче для кождого свободный. — Вступъ на аматорске представленя 10 кр. вѣдъ особы. Чистый дохѣдъ зъ представленя призначеный на утворене фондації для Рускои Бурсы ремѣсничо-промысловои.

— **Оповѣщене.** Подая ся до загальнои вѣдомости, що вѣдповѣдно артикулу VIII закона зъ дня 25. жовтня 1896 В. з. д. Ч. 220 и розпорядженя высокого ц. к. Міністерства скарбу зъ дня 15. грудня 1897 В. з. д. Ч. 297 наступить въ роцѣ 1898 10 процентовый опустъ зъ приписаныхъ на той рѣкъ належитостей податку грунтового, домово-класового и домово-чиншового зъ вынимкомъ 5% податку вѣдъ доходу зъ домѣвъ увѣльненыхъ часово вѣдъ податку зъ титулу новои будовы. Опустъ той дотыкае выключно державныхъ належитостей податковыхъ, зъ выключенемъ додатковъ автономічныхъ и буде приписаный въ книжочкахъ податковыхъ взглядно въ наказахъ заплаты, по вѣдчисленю опусту за рѣкъ 1898 на кождого поодинокого контрибуента. Коли се приписане буде могло наступити, подадуть уряды податковѣй въ своѣмъ часѣ окремыми оповѣщенями до загальнои вѣдомости. — Президія ц. к. краевои Дирекціи фінансовои. Львовъ, дня 28 ого цвѣтня 898. — *Коритовскій.*

— **Репертуаръ** руско-народного театру въ **Теребовли** на сей тыждень: въ второкъ 10-ого мая „Нещасне кохання“ д-ра Манька въ 5 дѣяхъ; — въ четверъ 12-ого мая мая „Cavalleria rusticana“ и „Заручины по смерти“; — въ суботу 14 ого мая „Мужъ въ конкурсу“ нова комедія въ 5 актахъ Л. Лопатиньского, — въ недѣлю 15 ого мая „До Бразилії“ народный образъ зъ еміграційного руху въ чотирохъ актахъ Л. Лопатиньского.

— **Вѣдгомѣнъ зъ часовъ „баденізму“.** Въ Стрыю вѣдбувъ ся онодгы ще оденъ зъ послѣдныхъ процесѣвъ повыборчихъ за памятнѣ выборы до рады державнои. Передъ судомъ присяглыхъ стававъ роботникъ Борыславскій, обжалованый о провину зъ §§ 300 и 302 закона и о переступленя §. 2. закона о зборахъ. Обжалованого увѣльнено вѣдъ закинченыхъ ему проценъ, а натомѣсть засудженого его за переступленя зъ §. 2 закона о зборахъ на пять дневъ арешту. Оборону вѣвъ д-ръ Андроникъ Могильницкій, а коли згадавъ про тѣ выборы баденѣвскій при помочи баґнетовъ, председатель трибуналу перервавъ ему.

— **Пявки народу.** Якъ высысаютъ пявки Ицки нашъ народъ, може послужити якъ ниже-мѣрь отсе: Въ станѣ тягарѣвъ реальности Андрѣя Иваницкого, обнятои выказомъ 179. громады Конюховъ пов. стрыйского, в занятабульоване на рѣчь Мошка Лейбы Меллера екзекуційне право заставу для довжнои сумы 1 зр. (оденъ зр.) вразъ зъ п изнаными до теперь коштами: 1 зр 94 кр., 1 зр., 94 кр., 1 зр. 54 кр., 1 зр. 82 кр., 2 зр 52 кр. и 2 зр. 74 кр., т. є. разомъ дванайцить зр. 48 кр. А такихъ примѣровъ по краю тьма тьменна. Благословенне „чадо Израел.“!

— **Комітетъ радикальный** скликуе хлопѣвъ збаражского, тернопѣльского и скалатского повѣту на „великие радикальне вѣче“ дня 14 н. ст. мая въ Тарасовцѣ [вѣдъ милѣ вѣдъ Збаража] въ будынку посла Дмитра Остапчука. На тѣмъ вѣчи мае бути бесѣда також о тѣмъ: „якого намъ [радикаламъ“ треба выбрати посла до рады державнои“. Вѣче зачне ся о 1-ѣй годинѣ пополудни.

— **Выбраный** въ Томину недѣлю управляючій совѣтъ Ставропігійского института уконституваъ ся выбравши: настоятелями церкви пп. Мыйского и д-ра Павенцкого, бурсы пп. Плешкевича и д-ра Лаголу, реальностей пп. Глиньского и Мыйского, друкарнѣ пп. Глиньского и д-ра Лаголу, книжныхъ магазинѣвъ п. Глиньского, книгарнѣ пп. Глиньского и д-ра Савицкого, касы, архіву и музея п. Сивулака, референтами справъ правничихъ пп. радникѣвъ Левицкого и Герасимовича, д-ра Илевича, д-ра Павенцкого и д-ра Волод. Шараневича, прокураторомъ д-ра Заяца, а секретаремъ п. Клемертовича.

— **Темный народъ на Буковинѣ** ще досе не хоче вѣрити, що архикнязь Рудольфъ померъ. Въ звязи зъ тымъ стоявъ процесъ, якій вѣдбувъ ся сими днями въ Черновцяхъ противъ 62 селянъ зъ села Камѣнки, въ серетскѣмъ повѣтѣ, обжалованыхъ о публичне насильство и зоѣговище. Рѣчь була така: Дня 14 червня мин. року появивъ ся въ Камѣнцѣ молодый чоловѣкъ, и выдававъ себе за архикнязя Рудольфа. Товпы селянъ зѣбрали ся на громадскѣй толоцѣ и той чоловѣкъ выголосивъ до нихъ промову. Оповѣдавъ, що самъ Господь зѣславъ его на Буковину, абы вѣнъ тутъ привернувъ ся житю селянъ и подавъ имъ помочь. Тую бесѣду дуже собѣ сподобали селяне и почали товпою тиснути ся до его рукъ Однакъ вѣдъ той часъ надѣйшли дорогою два жандармы и коли на ихъ питане молодый дурисвѣтъ не хотѣвъ сказати, хто вѣнъ, жандармы арештували его. Теперь вѣдозвала ся справа, за котру селяне вѣдповѣдали передъ судомъ. Вѣдъ проводомъ селянина Чайковского кинула ся товпа на жандармѣвъ и вѣдбила арештованыхъ. Жандармы зробили карне доношене, а наслѣдкомъ того вувъ процесъ. Въ часѣ слѣдства стверджено, що молодый проповѣдникъ называе ся Тимонъ Васьѣ походить зѣ Сторонця-Путилова и вже вѣдъ довшого часу ходить по селахъ та забавляе ся въ пророка. — По переведенѣй розправѣ засудивъ трибуналъ 42 обжалованыхъ на кару вѣдъ трехъ днѣвъ до пятьохъ мѣсяцѣвъ, а Васьѣ вѣддано до шпиталя, бо здаетъ ся вѣнъ хорый на умѣ.

— **Огнѣ.** Въ Бродахъ побѣчь дворця зелѣзничого згорѣли магазины збожевѣй Розенталя и спѣлки. Шкода выносить до 200.000 зр. — позаякъ уже почавъ ся сезонъ пожарный, та громады повинни заховувати всякѣ средства осторожности, мати на поготовѣ бочки зъ водою гаки и т. д., а при тѣмъ не забувати на обезпеченѣ въ нашѣмъ товариствѣ „Днѣстрѣ“.

— **Страшне убійство.** Онодгы на станції зелѣзничѣй въ Милошовицяхъ на Буковинѣ зарѣзавъ въ ночи ножемъ низшій урядникъ зелѣзничій Кароль Путцлахеръ машиніста Зрубовича. Причина звѣрского убійства невѣдома.

— **Рѣдкій ювілей.** Въ будучу недѣлю будуть обходити львовскѣ товаришѣ штуки друкарскои 50 лѣтный ювілей чотирохъ складачѣвъ друкарскихъ, котрѣ вѣдъ пѣвъ сотки лѣтъ працюють при каштѣ. Загально знано, колько здоровля забирае праця друкарска, при котрѣй богато складачѣвъ набавляе ся грудной недуги и гине передчасно. Чотири згаданѣ ювіляты належать до „бѣлыхъ крукѣвъ“, въ тѣмъ фаху а имена ихъ: Ант. Поляньскій, Алекс. Вербиньскій, Ив. Недопадъ и Франъ Сарницкій.

— **Зъ Перемышля.** Оповѣщена въ попереднѣмъ числѣ томбола Рускихъ женщинъ въ Перемышли вѣдбуде ся въ суботу дня 14 н. ст. мая в сали городскѣй. Початокъ о годинѣ 7½ вечеромъ. — Вѣдъ Выдѣлу товариства Рускихъ женщинъ въ Перемышли.

— **Маркъ Твенъ**, славный гумористъ американьскій, прибувъ вчера incognito до Львова въ Россіи. На дворци зелѣзничѣмъ пѣзнавъ его оденъ панъ, котрому лучалось бачити его въ товариствахъ вѣденьскихъ, и тымъ способомъ „здемаскувавъ“ его. Може и о нашѣмъ Львовѣ „пустить“ и. Твенъ якого „вица“.

— **Нещаслива свята.** Бѣдный заробникъ Низякъ зъ Тищяны пѣдъ Ряшевомъ выбравъ ся на Великодни свята до Ярослава, де его сынъ одинакъ служивъ у вѣйску. На зелѣзницю не мавъ бѣдачиско грошей, тожъ свою подорожъ вѣдбувъ пѣшки. Минули свята и батько мусѣвъ вертати до далекого дому. Але сынъ выстаравъ ся зъ вѣдкисъ для него грошей на зелѣзницю зъ Ярослава до Ряшева На цѣлу подорожъ зелѣзницею не стало грошва, тожъ на передостатнѣй стації треба було высѣсти и йти вже дальше пѣшки. Въ поѣздѣ здрѣмавъ ся старенькій Низякъ и пробудивъ ся доперва на крикъ одного воіка: „Минули стевже Ланцутъ!“ Низякъ зрозвае ся и безъ надумы выскакуе зъ вагона. Незадовго потомъ найдено нещасного на зелѣзничѣмъ насыпѣ безъ нѣгъ. Скокъ зъ поѣзду бувъ такъ нещасливый, що колеса обтали Низякови обѣ ноги. Калѣку вѣдставлено до шпиталя въ Ряшевѣ, де по кѣлькохъ дняхъ померъ. За домовиною нещасного батька йшла мати, дочка и бѣдный рекрутъ зъ Ярослава.

— **Засудъ за убійство.** Онодгы писали мы о убійствѣ, якого допустили ся браты Федько и Василь Кобилюхъ на своѣмъ швагрѣ Питлику, а нинѣ подаемо засудъ выданый с дями присяглыми у Львовѣ. Присяглѣ потвердили питане що-до злочыну убійства одноголосно, а трибуналъ засудивъ Федька Кобилюха на девять лѣтъ, а Василя Кобилюха на вѣсѣмь лѣтъ тяжкои вязницѣ, зазс ренои постомъ два разы въ мѣсяць и одноразовою въ роцѣ темницею въ рочницю сповненого убійства. — Оборонцѣ зголосили вѣдклыкъ що-до высоты кары.

— **Клюбъ циклістовъ а жиды.** Львовскій клюбъ циклістовъ вѣдмовивъ принятя въ члены кѣлькомъ жидамъ. Они, обиджены тымъ, рѣшили основати жидовскій клюбъ циклістовъ.

— **„Уцивілізованый“.** Андрѣй Демчукъ зъ Стрѣлецкого Кута [на Буковинѣ] залюбивъ ся въ Самфинѣ Колибабѣ, жѣнцѣ Василя Колибабы. Любовь его не була нещаслива, бо найшла вѣдгомѣнъ у серцю Самфины, та всему на перешкодѣ стоявъ мужъ Самфины, тожъ они рѣшили ся покинути его, але забрали ему 600 зр. За тѣ грошы весело погуляла собѣ любовна пара въ своихъ медовыхъ мѣсяцяхъ. Сучава, Романъ, Букарешть, и Львовъ, гостили ихъ въ своихъ мурахъ, але той послѣдный не вийшовъ на здоровля Самфинѣ бо звѣстно, „Львовъ“ не кождому здоровъ“. Она спала и лелѣяла золотѣ сны про любовь и радощѣ, а вѣнъ тымчасомъ забравъ грошѣ и вѣйшовъ абы не вернутись до нея. Гѣрко стало Самфинѣ, якъ на другій день пробудила ся. Лишилась безъ крейцаря мѣжь чужими людьми, тожъ доперва поліція выслала ея шупасомъ до Стрѣлецкого Кута, а мужъ пріймивъ ея назадъ до себе, переболѣвши вже страту грошей. Ажь ось привѣхавъ Василь Колибаба до Черновцѣвъ и стрѣчав „пана“, въ новѣмъ однякѣ и цилиндрѣ. Сей „панъ“ выдавъ ся ему знакомымъ, а въ тѣй гадцѣ утвердило его и те що „панокъ“ зачавъ утѣкати. Отже удавъ ся вѣнъ до поліції и дедективъ вылапавъ того „панка“ на дворци зелѣзничѣмъ, коли вѣнъ хотѣвъ собѣ куповати бѣлетъ. „Панокъ“ въ цилиндрѣ не бувъ нѣхто иншій, якъ „уцивілізованый“ Андрѣй Демчукъ, и теперь мусѣвъ вѣнъ замѣсть поѣхати въ дальшу дорогу, замешкати въ арештѣ, решта грошей, 418 зр. 8½ кр., пѣйшли до судового депозиту.

— **Везувій** вѣдзывае ся вѣдъ кѣлькохъ днѣвъ и представляе цѣкавый видъ. Ще въ половинѣ цвѣтня полуднева часть кратерового стѣны завалила ся въ отворъ и заткала его цѣлкомъ, Але вулканічный огонь розжаривъ скалы, що засыпали горло кратеру, и теперь горять они зеленою и синою поломѣнью, що взносять ся на кѣлька метровъ по-надъ верхокъ горы. Дымъ и лява зъ трудомъ шукаютъ боками выходу при безнастаннѣмъ подземнѣмъ гуркотѣ, а въ хвили, коли зроблять собѣ отворъ, бютъ зъ вулкана вѣдъ небо стовпы свѣтла на якихъ 50 метровъ, поки опадаюче камѣня не завалить нового кратеру.

— **Зъ Калуша пишуть намъ:** Межи жидами въ Калуши ходять поголоски [а жиды все знають], що калускій староста Маєвскій и комісарь Совиньскій мають пѣйти зъ-вѣдси „въ дубину“. [Мимоходомъ сказавши — оно й права, що тутъ позиція ихъ стала ся неможливою, бо шануючи свое горожаньске достоиньство мѣщане, селяне, а навѣть жиды не поздоровляють ихъ, а зъ интеліґенція въ приватнѣмъ житю нѣхто не простягне до нихъ руки.] Однакъ говорять, що тѣ панове покладають ще надѣю на своякѣвъ Ексцелєнціи намѣстника гр. Пінїньского, а то пп. Никоровича и дѣдича Скаржиньского, мовь-то они вставившись за ними, зможуть выклопотати для нихъ помиловане. Реґіструемо сю вѣсть курсуючу вѣдъ кѣлькохъ днѣвъ по Калуши, однакъ думаемо, що то неможливе, щобы пп. Никоровичъ и Скаржиньскій вѣдняли ся тои ролѣ, знаючи благородный ихъ характеръ. — *Żółty kwiatek.*

— **Арештоване торговельника дѣвчатами.** Агентъ поліційный Лебль выкрывъ и арештувавъ торговельника дѣвчатами Мордка Гофера зъ Вижницѣ, що намѣрявъ вывести на Всходъ пять дѣвчатъ, пообѣцявши имъ добре платнѣ мѣсця въ Румунії. Нинѣ Мордко Гоферъ у вязницѣ роздумуе надъ тымъ, якій то ховскій интересъ торговля дѣвчатами.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Село Козничѣ въ львовскѣмъ повѣтѣ купивъ вѣдъ Кароля Цибульского за 140.000 зр. Густ. Клодницкій, а К. Цибульскій купивъ вѣдъ Клодницкихъ Маєрѣвку пѣдъ Львовомъ за 50.000 зр. — Вчера вечеромъ о годинѣ 9½ кинула ся зъ балькону другого поверха при улици Чарнецкого ч. 24 на брукъ панѣ Ц., жена высшого урядника зъ львовского магістрату а бувша учителька, и померла заразъ; причина самоубійства невѣстна.

Господарство, промыслъ и торговля

О станѣ засѣвовъ у всходнѣй Галичинѣ пише господарска газета Rolnik: Донесеня, якій надѣслано до комітету господарского товариства зъ першои половины цвѣтня вѣ всходнои части краю, звучать майже однаково. Зъ усѣхъ сторонъ пишуть, що озимины выйшли зъ-вѣдъ снѣгу цѣлкомъ добре, однакъ вогка и студена пора въ мартѣ и въ цвѣтни сильно ихъ ушкодила. Взагалѣ можна замѣтити, що засѣвы озимого збожа вчасѣй добре представляють ся, вѣзнѣй о много гѣрше, особливо пѣзнѣйшій жита. Оцѣнюють н. пр. въ Перемышльщинѣ страту на ⅛ въ пшеницѣ, а на ¼ въ житѣ. Такожъ рѣзница въ родѣ землѣ не есть безъ вплыву на станъ засѣвовъ. Доносять н. пр. зъ околиць Красного, що озимины на глинахъ и глинкахъ добрѣ, натомѣсть на пищахъ земляхъ злѣ або мѣрнѣ, особливо жито. Рѣпаки выйшли досыть слабо, въ Перемышльщинѣ выгибла четверта часть. Лыши появляють ся мѣсцями, але якъ досѣ не въ великѣй силѣ; доносять о нихъ зъ Коломыйщины и зъ Подоли [зъ Теребовлѣ]. Въ сухихъ охрестностяхъ розпочали ся весняни засѣвы и роботы на дворскихъ ланахъ вже при кѣнци марта, въ часѣ кѣлькохъ послѣдныхъ днѣвъ, однакъ вскорѣ треба було роботу понехати, такъ що она розпочала ся наново ажь коло половины цвѣтня.

— **Дирекція Товариства взаимныхъ обезпеченъ „Днѣстеръ“** подае до прилюдной вѣдомости, що загальнѣ зборы товариства ухвалили дня 4 н. ст. мая, щобы зъ надвыжки за V. рѣкъ адміністраційный 1897 выплатити властителямъ листовъ удѣловыхъ фонду основного за купонъ ч. 5. процентъ 5 зр. а. в. — Тѣнжъ загальнѣ зборы ухвалили выльосувати и сплатити 50 штукъ листовъ удѣловыхъ, а выльосовано слѣдующѣ числа: 22, 30, 47, 50, 55, 81, 103, 111, 125, 133, 147, 148, 155, 159, 192, 194, 202, 203, 218, 230, 256, 261, 269, 293, 302, 306, 311, 321, 336, 346, 354, 356, 366, 368, 373, 379, 382, 383, 392, 403, 421, 428, 431, 433, 443, 446, 448, 450, 475, 480. — Выплата проценту за купонъ ч. 5. за надѣсланемъ того-жъ и за выльосованѣ листы удѣловѣй за стягненемъ тыхъ же мае наступити *до 31 серпня с. р.* [арт. V. постановъ впроваджаючихъ до статута]. При выплатѣ процентy за купонъ ч. 5. буде потручено 2% податокъ рентовый, стемпель и порто, разомъ 22 кр.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣщеня.

— **Амалія зъ Хрущевскихъ Чикалюкова**, жена пароха въ Терпилѣвцѣ, по довгѣй недузѣ упокоила ся тамъ дня 7 мая с. р. въ 54 роцѣ житя. Щира Русинка, выховала старанно двое дѣтей: сына адвоката въ Тернополи и дочку звѣнчану зъ п. Климомъ Тополыницкимъ старшимъ комісаремъ скарбовымъ. В. ѣ. п.!

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Инспекторы податковѣй: Юрій Яворскій, Юл. Фішеръ, Волод. Шанковскій и Пав. Дзопиньскій именованѣ старшими инспекторами въ окрузѣ галицкои дирекціи скарбу. — Секретарь скарбовый Валентій Гіштінъ именованый радникомъ скарбовымъ, а старшій инспекторъ податковый Адольфъ Франке секретаремъ скарбовымъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 9. мая. Hlasy Podripsky, органъ д-ра Грегра, домагають ся скликаня молодоческого сторонництва на зѣздъ, щобы привернути данну програму державноправну и усунути опортунізмъ молодоческихъ провѣдни.

Вино Папайтинове при недугахъ жолудка, на травленѣ. Цѣна 4 корони.
Вино зъ горѣхôвъ Коля. Средство пôдбуджуюче и покрѣпляюче. Цѣна 2 корони.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 7 275 170—?

кôвъ. Коли бы управа сторонництва не хотѣла скликати зъѣзду, то подрiпкова комiсiя сторонництва сама его скличе.

Туринъ 9. мая. Вчера въ присутности королѣвскои пари, наслѣдника престолу и его жены, членôвъ обохъ палатъ парляменту, вôдбувъ ся обхôдъ 50-тыхъ роковинъ отворенiя першого iталiяньского парляменту. На промовы президентôвъ палаты послôвъ и сенату вôдповѣвъ король, що парляментъ в сего дня такъ само, якъ и тогдѣ, силою и душею вôтчины, а прикрому положенiю, въ якôмъ теперь на жаль находить ся край и народъ, можна буде зарадити лише въ конституцiйнôй дорозѣ, спôльными заходами короля и правительства та парляменту.

Римъ 9. мая. Въ Медiолянѣ повторили ся знову розруси; на кôлькохъ мѣсцяхъ поустановлювано барикады.

Мадритъ 9. мая. На радѣ мiнiстрôвъ постановлено выслати всѣ силы воiнскi, якi теперь в, на оборону филiпiньскихъ островôвъ.

Въ палатѣ послôвъ карлiсть Меня остро наскакнувъ ся на правительство и сказавъ мiжъ иншими, що нещаслиi народы, де въ проклону Божого правлять жiнки и дiти. Слова тi выкликали протестъ изъ стороны президента и бôльшости, а бесѣдникови вôдобрано голосъ.

Розруси по мѣстахъ повторяють ся, черезъ те оголошено станъ облоги, ще въ двохъ провiнцiяхъ.

Новый Iоркъ 9. мая. Зъ острова Санъ-Домiнга (Гаiтi) доносять, що въ тамтыхъ сторонахъ чути було сильну канонаду. Здогадують ся, що зайшла битва мiжъ американьскою и испаньскою ескардою.

Малый фейлетонъ.

Зъ весною!

На головцѣ рута и калина —
И лице румяне якъ малина,
Сьяе сонцемъ яснымъ, промѣнистымъ,
Вôдыхае воздухомъ перлистымъ
И любуесь небомъ яснымъ, чистымъ.

Такъ летить, летить по-надъ землею.
Стада птахôвъ надлѣтають зъ нею,
Бузьки, вôльги, дроздъ и соловѣе,
Що найкраще зъ всѣхъ спѣвати вмѣе,
Якъ надъ лѣсомъ мѣсяць лишь затлѣе.

А за нею журавлѣ ключами
Тягнуть небомъ та по-надъ полями.
Надъ полями — рôлями пустыми,
Що то свѣтять слезами дрôбными
И спѣвають пѣснь сумну надъ ними.

А ще дальше — зъ-за горы, зъ-за гаю
Сѣра пташка спѣшна надлѣтае —
Сѣра пташка, жайворонокъ милый.
Орачеви додае вôнъ силы,
Додае му зъ ранка до могилы.

На головцѣ рута и калина
И лице румяне якъ малина...
Гей, чи чули люде? Выйдѣть зъ хаты!
Выйдѣть зъ хаты весну зустрѣчати,
Долю-волѣ, талану благати!

Гей весно, весно, ты наша мати!
Та чого-жъ намъ вôдъ тебе прохати?
Чи то щастя, того щастя — долѣ,
Щобъ родилось вôбже въ нашôмъ полѣ,
Щобъ минали злидѣ насъ — и болѣ?

Гей весно, весно ты наша мати!
Та чого-жъ намъ вôдъ тебе прохати?
Чи любови, мира, згоды, волѣ,
Той волѣ — волѣ золотои,
Що солодить труды всѣ и вноѣ?

А мы щастя зъ роду не зазнали,
Долѣ-волѣ въ очи не видали —
Тожъ педай намъ, весно наша мила,
Того гарту духа, той силы,
Щобъ мы нею всю бѣду побили!

Богданъ Л.

Надôслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшiй складъ товарôвъ оптичныхъ и механiчныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1. у Львовѣ.

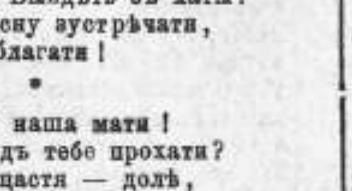

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляри, цѣкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроенi електричныхъ дзвинкôвъ. — Замовленя въ провiнцiи вôдворотно. 4186

Адресъ: Оптикъ Коперницкiй Львôвъ площа Галицка ч. 1.

Родина Его Ексцеленцiи покiйного ц. i к. ґенерала-зброймiстра ґрафа Шуленбурґа, як також офiцири i урядники вiйсковi 11 корпусу складають всiм властям цивiльним i репрезентацiям i населенiю округа сего корпусу глубоко вiдчуте подякуване за оказане спiвчуте в поводу смерти володiтеля 11 корпусу i оборони краевоi Его Ексцеленцiи головно-володiтеля ґенерала-зброймiстра Iоана ґрафа Шуленбурґа. 194 1—1

Курсъ Львôвскiй

въ дня 9 н. ст. мая 1898.

Акцiи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 —	213 —
Зелѣз. Львôв.-Чернов.-Яссы по 200 зр.	296 —	300 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	388 —	398 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Листы застав. за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	110 30	111 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 20	100 90
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	101 —	101 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товарыства кредит. 4% (I. емiсiя)	98 —	98 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 70	98 40
„ „ 4% льос. въ 56 л.	96 90	97 60
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинацiйного 4% в. а.	98 20	99 20
Буков. фонду пропинацiйного 5% в. а.	102 75	— —
Комунальнi Банку краев. 5% (II. ем.)	102 50	— —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 40	101 10
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	103 —	— —
Позички краевои въ 1891 по 4% а. в.	— —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	98 —	98 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	96 50	97 20
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 50
Мѣста Станиславова	49 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскiй	5 69	5 73
Наполеондоръ	9 50	9 60
Повъимперiялъ	9 48	9 58
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 маронъ нѣмецкихъ	58 65	59 15

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринок ч. 10

выдало новый накладъ друкôвъ

I. Друки правничi:

1. Позовъ въ справахъ дрôбныхъ лiбра по 25 кр.
2. Контрактъ купна и продажи I. лiб. по 40 „
3. „ „ „ II. „ по 40 „
4. „ „ „ III. „ по 40 „
5. Повномочiя . . . . по 40 „
6. Подання о екс- и интабулящiФ, взбôръ а) б) в) г) лiбра по 40 „
7. Нашесы до подань о интабулящiю лiб. по 20 „

II Друки для кас позичковыхъ:

8. Дневникъ касовый лiбра по 40 „
9. Книга довжникôвъ „ „ „ 40 „
10. Книжочка для позичаючого 100 прим. „ 2·— „
11. Скрипть довжный „ „ „ 1·20 „
12. Книжочка вкладкова (щадн.) „ „ „ 3·— „

III. Друки для крамниць.

13. Книжка товарова лiбра по 40 „
14. Книжка касова „ „ 40 „

IV. Друки для читалень и кас позичковыхъ:

15. Списъ членôвъ лiбра по 40 „
16. Грамоты членьскi читальнi „Просвѣты“ примѣрникъ по 2 „

За опаковання и оплату почты дочисляе ся належитôсть особно.

На подарунки!

В КАНЦЕЛЯРIЇ

„Рускаго Товарыства Педагогiчнаго“

при улицi Академiчнiй ч. 8.

можна купити слiдуючi видання:

1) Образковi видання.

Звiринець	10 кр.
Гостинець	10 „
Забавки	10 „
Менажерия	10 „
Робiнзон	40 „
Квiточка	20 „
Вiночок	20 „
Кобзар Тараса Шевченка	20 „
Франко: Лис Микита, 2-ге цiлком перер. вид.	50 „
Мирон: Пригоди Дон Кiхота	40 „
Наши звiрята	40 „
Дiточi вигадки ч. I.	30 „
„ „ ч. II.	30 „
Забавки для дiтий	40 „
Мала менажерия	35 „
Велика менажерия	40 „
Нашим дiтям ч. I.	40 „
„ „ ч. II.	40 „

2) Видання без образкiв.

Читанка ч. I. II. III. IV. в оправi 20 кр. без опр.	10 „
Китиця желань, 2-ге розширене видане	20 „
Iв. Франко: Абу Каземовi канцi	20 „
Учитель на рр. 1890—1896	2 зр.
Дзвiнок на рр. 1892—1896	3 зр.
Iв. Левицкий: Попались, Рiздвянi сценки	10 кр.
Вол. Шухевич: Записки школяра	20 „
„ „ Вiд Бескида до Андiв	10 „
О. Нижанковский: Батько i мати, двоспiв для дiтий з фортепiяном	10 „
Леонида Глiбова: Байки	5 „
В. Чайченка: Одеса; Байки; Комарь; Два оповiдання, по	5 „
В. Чайченка: Дума про княгиню Кобзаря	5 „
Днiпрова Чайка: Казка про сонце та его сина; Писанка по	5 „
М. Лисенко: Тече вода в пiд явора. Двоспiв з фортепiяном	10 „
Мапа етнографiчна Украiни-Руси	20 „
Гордiенка: Картагенцi i Римляни	20 „
Юлiй Верне: Подорож довкола земли	60 „
Барановский: Приписи до iспитiв	20 „
Молитвенник народний, в полотно оправлен.	20 „
Д-р. Л. Кельнер: Коротка iсторiя педагогiки	60 „
Василь В—р: Джонатан Свiфт. Подорож Гулiвера до краю великанiв	25 „
Остап Макарушка: Короткий огляд руско-украiньского письменства	15 „

Великi замовленя висилають ся скоро i точно.

Шукаю лекцiи

сейчасъ на село. — Ж. Бычиньскiй, уч. VI кл. гiмназ. Дрогобичъ. 192 1—3

РОБôТНЯ
столярско-меблева
Ивана Карабина
поручае ся
Р. Т. Публицѣ
Львôвъ, Хоружина 7.
189 1—10

Диваны перскi и портiеры
традиiй (старинний)
продае, купуе и выпозичае, а також приймае на переховокъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.
Для провiнцiи цѣнники даромъ и оплатно.
190 1—?

Станиславôвъ
ул. Галиция
1000 Рожь высокопенныхъ, веденыхъ въ моху, въ котрымъ садити, по 50 и 40 кр. Всѣ флянцы яринъ по 12 кр. копа — Карафiолы, паприка, помiдоры 40 кр. — Флянци трускавок, шпарагôвъ 1 зр. — Цибульки гiяцинтовi 5 кр. штука. — Флянцы цвѣтôвъ вôдъ 15-ого копа 20 кр.
Букеты и вѣнцѣ *поручае*
А. Шмiдтъ.

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинôвъ
Цѣна 1 зр.
Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКIЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львôвъ, ул. Каролi-Людвика ч. 3
всякi церковнi роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 29—?

ПУШКИ Фляшмана, герметичне, до транспортованя молока, обему: 1 л 1·70, 1½ л. 1·85, 2 л. 2·—, 2½ л. 2·20, 3 л. 2·40, 4 л. 2·70, 5 л. 3·—, 8 л. 4·—, 10 л. 4·75, 15 л. 5·75, 20 л. 6·25, 25 л. 7·—, 30 л. 8·— зр.
поручае ПЕТРО ХПОНСТОВСКIЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капитульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4055

ПОДЯКА.

Неумолима смерть забрала менi найдорожшого мужа, а дiтям найлiпшого отця дня 24 н. ст. цьвiтня 1898. В так тяжкiм моiм горю зазнала я великоi помочи, як в часi недуги так в похоронах покiйника вiд Впр. о. Анатоля Сiнкевича мiсцевого пароха i Вп. П. Марiї Вiльдман, котрi не лише порадою але i матерiяльно спомагали мене, оказували ся великими моiми добродiями, — длятого на сiм мiсци складаю Iм мою iскренну подяку. Дальше складаю подяку Впр. о. Решетилу парохови з Магерова за трогательне послiдне слово, а також Впр. о. Яремкевичеви парохови з Крехова за вiдправлене св. Богослужения в дома, в церкви i в часi похорону, ПП. Бронiславови Лендобецкому учителеви з Крнова, щирому сусiдови, котрий занявся, щоби численно прибуло учительство, i причинив ся, щоби численно прибуло учительство, i причинив ся, щоби похорон вiдбув ся величаво, — а наконець Честному хорови церковному з Крихова i всiм зволившим потрудити ся на той сумний обхiд засилаемо сердечне спасибiг!

В Куннiй 5 н. ст. мая 1898.

Бронислава Решетиловичжена, Ольга i Владимира дiти. 193 1—1

Словарь нѣмецко-рускiй
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Вôдъ 1 (13) сiчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батькивщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна газетка

СВОБОДА

письмо политичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцiю вôдповiдае **д-ръ Кость Левицкiй**. Редакторъ просвѣтно-господарскои части **Василь Король**, учитель господарства.

Цѣлорôчна передплата выносить 2 зр., на пôвъ року 1 зр. Редакцiя и администрацiя: Львôвъ, ринокъ ч. 10 въ домi „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовi статьѣ звычайно политичного змiсту; 2) статьѣ информацiйнi политичного змiсту (н. пр. о сегорôчнôй сесiи соймовôй, о выборахъ, вôдозвы Краевого рускаго комiтету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховi переважно економiчного або господарского змiсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоварышеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новôмъ законѣ дороговôмъ, О краевôй продажи соли, О краевôй акцизѣ вôдъ напиткôвъ, Вас. Нагôрного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Пеленьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зô всѣхъ сторôнъ краю; 5) порады, питання и вôдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспôльно-политичныхъ; 6) рухъ селянства руского; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чувати въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промыслъ и торговля.

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ
виданий
коштом рускаго тов. педагогічного
В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 нр.
Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

БОТАНІКА
на вищі класи шкіл середних. Після учебника д-ра О. Ростафинського. **Зладив Іван Верхратский.** Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 ц в. а.

Д-ра Осипа Ростафиньского
БОТАНІКА
на нижші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ
на нижші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразôвъ
зъ руского ботанічного термінольогія и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.

Видання ті може дістати в книгарні Ставропигийскій або у автора. Хто замовляє у автора що найменше **два примірники** із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольогії або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольогії і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачує автор.

Розклад iзди поiздiв зелiзничих

важний вiд 1 мая 1898

пiсля часу середно-европейского [пiзнiйшого о 36 мiнут вiд часу львiвского].

ПОIЗД поспiш.	ПОIЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОIЗД поспiш.	ПОIЗД особ.	зi Львова — вiдходить о
	6.45	з Iцкан	6.00		до Пiдволочиск з головн. двiрця
	7.30	„ Зимноi Води (⅝ до ¹¹/₉)	6.05		„ Iцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Пiдволочиск з Пiдзамча
	7.50	„ Тернополя на Пiдзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Пiдволочиск з головного двiрця
	10.35	„ Iцкан		9.53	„ „ „ Пiдзамча
	10.45	„ Ярославa		9.55	„ Белзця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Iцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (½ до ¹²/₉ недiлi i сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Пiдволочиск з головн. двiрця
1.50	—	„ Iцкан	2.06		„ „ „ Пiдзамча
2.15	—	„ Пiдволочиск на Пiдзамче		2.15	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₉ недiлi i сьвята)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Iцкан
	5.00	„ Пiдволочиск на Пiдзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Iцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимноi води (⅝ до ¹¹/₉)
		Нiч		3.30	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₉)
	3.04	з Пiдволочиск на Пiдзамче		4.55	„ Ярославa
	3.30	„ „ „ головн. дворець			**Нiч**
5.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	6.10	„ „		5.20	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (½ до ²¹/₉ а ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)		6.20	„ Янова (½ до ¹²/₉ в будни дни)
	8.12	„ Брухович (⅝ до ³⁰/₉ и ¹⁶/₉ до ¹¹/₉ (½ до ¹¹/₉)		6.30	„ Iцкан
	8.31	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двiрця
	8.53	„ Янова (½ до ¹²/₉ въ будний день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.39		„ Пiдволочиск на Пiдзамче		7.15	„ Тернополя з Пiдзамча
9.45		„ Iцкан		8.40	„ Янова (½ до ²¹/₉ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)
9.55		„ Пiдволочиск на головн. дворець		10.05	„ Iцкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Пiдволочиск з головного двiрця
				11.27	„ „ з Пiдзамча

ЗАМIТКА: Пора нiчна числить ся вiд 6 години вечером до 5 години 59 мiнут рано. 5

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Чорлиньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигийского, пôдъ зарядомъ Iоанна Гренина.

Ч. 93. Львовъ, Второкъ 28 Цвѣтня (10 Мая) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный дорѣтокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣстей" выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароли Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и надсилкѣ вѣст (за инсераты плаценѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатковъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чвертъ року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 85 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лиш по попереднѣ застереженю. — Реклямації неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайнѣ принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчня инсератовой або на мѣсце а за рубрицѣ „Надсѣлане" по 25 кр. а. в.

Подякы и инший доносеня приватнѣ числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрѣчня.

Переглядъ політичный.

Вчерашне засѣданя австрійскои делегації вѣдкрывъ міністеръ заграничныхъ справъ, и покликавъ найстаршого вѣкомъ члена бар. Гельферта, щобы обнявъ презідію. Тогдѣ п. Кінманъ именемъ нѣмецкого сторонництва людового, що бере участь въ нарадахъ лише зъ тымъ застереженемъ, що се зовсѣмъ ще не указуе на становище сторонництва до правъ державно правныхъ, якій выплываютъ або можутъ выплысти зъ угодовыхъ проектовъ, внесеныхъ правительствомъ, або въ справѣ вѣдповѣдного економічнымъ вѣднесинамъ подѣлу тягарѣвъ мѣжь обѣ половины монархіи. До сеи заявы прилучили ся п. Перґельтъ именемъ ліберального сторонництва и п. Аксманъ именемъ христіяньско-соціяльного. Опѣсля презесомъ делегації выбрано п. Яворского, а віцепрезесомъ гр. Фетера. Ґр. Ґолуховскій зложивъ правительственій внесеня. Дальше выбрано комісіи буджетову, веріфікаційну и петиційну. Про день слѣдуючого засѣданя будутъ члены делегації повѣдомленій письменно.

Комісія буджетова выбрала головою бар. Хлюмецкого. Въ четверъ буде ся комісія мати засѣдане, а гр. Ґолуховскій зложитъ ѣй свою рѣчь про заграничну політику.

Цѣсарь приймe делегації завтра.

На засѣданю угорскои делегації выбрано презесомъ п. Кольомана Селя, а его заступникомъ гр. Юлія Сапарого.

Зложеный въ делегаціяхъ преліміпарь спѣльныхъ выдатковъ на р. 1899 выказуе суму 167,175.940 зр., отже о 5,990.915 зр. бѣльше, нѣжь на сей рѣкъ. По вѣдшкѣненю находячого ся покрытя въ сумѣ 2,797.558 зр. остае ся до покрытя 164,378.382 зр. Доходы зъ митъ преліміновано на 57,139.530 зр., отже о 3,540,640 зр. бѣльше, нѣжь на сей рѣкъ. Выдатки міністерства заграничныхъ справъ преліміновано на 4,142.200 зр., отже о 129,300 зр. бѣльше.

Выдатки міністерства вѣйны выносятъ 157,966.122 зр., — о 5,870.034 зр. бѣльше, нѣжь сего року. Звычайнѣ выдатки на войско обчислено на 129,907.848 зр., а надзвычайнѣ на 11,217.014 зр. Звычайнѣ выдатки на маринарку выносятъ 11,095.260 зр., а надзвычайнѣ 5,746.000 зр. Загаломъ выдатки на войско збѣльшили ся въ прировнаню зъ симъ роком о 3,510.034 зр., а на маринарку о 2,360.000 зр.

Крѣмъ сего управа вѣйскова жадае додаткового кредиту за лѣта 1897 и 1898 въ кумѣ 30,646.030 зр., зъ чого припадае на надзвычайнѣ выдатки на войско въ р. 1898. 30,100.000 зр., а на маринарку 542.030 зр.

Потребы на адміністрацію окупованыхъ краѣвъ выносятъ 3,479.000 зр., — о 10.000 зр. менше, нѣжь сего року.

Потребу надзвычайного кредиту на войско, выказаного повыше, выкликали надзвычайнѣ приготовленя въ р 1897 зъ причины грецко-турецкои вѣйны и загальнои непевнои ситуації. На ту цѣль правительство вже въ р. 1897 жадало кредиту въ сумѣ 7 міл. зр. и заповѣло, що того кредиту не выстане; але не могло тогдѣ подати докладно, колько выносе сума выдатковъ. Теперь жадае правительство сумы 30,646.030 зр. на заспокоене всѣхъ вже поробленыхъ на ту цѣль выдатковъ. Выдатки тѣ маютъ оба правительства покрыти по половинѣ зъ своихъ активовъ.

Пояснення що-до сего надзвычайного, додаткового кредиту дасть міністеръ вѣйны на довѣрочнѣмъ засѣданю делегацій.

N. Wien. Tagblatt довѣдуе ся зъ Будапешту, що угорске правительство не може довше ждати на высшій доходы зъ консумційного податку и длятого безъ огляду на внесенѣ вже угодовѣ проекты зложитъ сими днями въ соймѣ окреме внесеня о пѣдвышшене консумційного податку для Угорщины та буде домагати ся, щобы соймъ заразъ приступивъ до наради надъ сею справою

Дебата надъ внесенемъ збѣжевого мита.

Несподѣвано, насильно якъ се лежитъ въ характерѣ нинѣшныхъ нашихъ неприродныхъ політичныхъ, парляментарныхъ вѣдносинъ — выринула въ радѣ державнѣй справа внесеня митовыхъ оплатъ вѣдъ збѣжа. Зовсѣмъ не хочу тымъ твердити, що се стало ся въ догоду якѣйсь фіксіи, якѣйсь теоретичнѣй програмѣ. Противно, — питане вырвало ся само зъ того велнкого клубка, на котрѣмъ намотуе соціяльна мысль, соціяльна струя тѣлько розманитыхъ нитокъ на ту велику тканину соціяльныхъ потребъ, якою е суспѣльно-господарске житя. Се питане живе, актуальне, пекуче. Такихъ пекучихъ питань е богато. Вони напираютъ ся, тиснуть, ростуть, набираютъ голосу. Ихъ мусить ся рѣшати.

Певно поки-що се не цѣлкомъ можливе! рѣшене такихъ питань спытае инше, рѣвно неполагоджене въ Австрію питане національне, питане первороднои ваги, котре нинѣ заняло для себе весь теренъ борбы.

Дебата [коли се можна такъ назвати], переведена надъ справою внесеня митовыхъ оплатъ вѣдъ импорту збѣжевого, выявила стѣлько дорывочности, стѣлько поверховости, стѣлько непѣдготованя, що видно було, якъ питане се прийшло не въ пору пѣдъ нарады.

Справа выринула зъ реальнои потребы. Недорѣдъ сегорѣчный, бракъ збѣжа, высока его цѣна вказували поединокимъ посламъ обовязокъ шукати зарады противъ такого лиха. Вони ся добачили въ внесеню мыта вѣдъ привадженого збѣжа. Резонъ простый. Вѣдъ кѣрця пшеницѣ чи то жита платитъ ся мыта 1 зр. 50 кр. въ золотѣ се значитъ 1 зр. 80 кр. въ звычайныхъ грошахъ. Внесѣмъ мыто, а дбстанемо збѣже о стѣлько дешевше.

Замѣтна певне рѣчь, що справу тую пѣднесли головно заступники индустрія [Колішеръ зъ польского кола, Мавтнеръ зъ вѣльного нѣмецкого союза, до котрого належатъ выключно заступники индустрія] и соціяльнѣ демократы яко заступники индустрійныхъ робѣтникѣвъ, — а не заступники найбѣльше въ тѣй справѣ интересованыхъ рѣльникѣвъ. Одній зъ ініціяторѣвъ жадали такого внесеня мита на певный ограниченный часъ, другѣ [соціяльній демократы] рефлектували на цѣлковите внесене.

Зъ сего, що речниками въ тѣй справѣ були жиды Колішеръ, Ферканфъ, Гітінґеръ, не хочу я робити выводу, що сеся справа була выключно махерствомъ жидѣвскихъ баронѣвъ-бірженикѣвъ, якъ се чинили нѣмецкій націоналы, антісеміты нѣмецкій и нѣмецкій людовцѣ. Можливо, що и то входило въ гру. Але се ще не рѣшае о цѣлѣй справѣ, не рѣшае ще о тѣмъ, чи вона надаесь до трактованя, чи нѣ, — не рѣшае, чи вона зовсѣмъ не дасть ся полагодити зъ користію для широкихъ верствъ, чи може е способъ такого полагодженя.

Въ дискусіи за внесенемъ мита выведено такій аргументы: Въ интересѣ широкихъ верствъ народу, отже такъ роботникѣвъ индустрійныхъ якъ и рѣльничихъ лежитъ якъ найбѣльше обнижене цѣны збѣжа, до чого змагае якъ-раз внесене мита, отже отвирае поле для конкуренціи торговельнои, отже и для можливого зниженя цѣны збѣжа. Дальше наведено приклады Англіи, Франціи. Навпаки мотивували противники внесеня. Зниженя цѣны збѣжа не залежитъ вѣдъ самого мита. Приклады Франціи показавъ ясне, що цѣны збѣжа по внесеню мита пѣйшли въ гору. Внесене мита може послужити тѣлько въ користь рабѣвничимъ забагамъ свѣтовыхъ гандлярѣвъ. Треба вкоротити можновладство тыхъ експльоататорѣвъ народу, треба заборонити гандель терміновый [Bianco-handel] збѣжемъ, біржену гру збѣжемъ. И навѣть часове внесене мита було бы для рѣльникѣвъ погубне. Въ Австрію и такъ не маютъ теперь рѣльника збѣжа на продажъ. Внесене мита мало бы той погубный наслѣдокъ, що господарѣ по тѣмъ тяжкѣмъ роцѣ дбстали бы за свое збѣже въ осени найлихшій цѣны.

Я запявъ въ сѣй справѣ зовсѣмъ вѣдмѣнне становище вѣдъ обохъ сторѣнъ, зазначивше се на зборѣ аґрарного союза лѣвицѣ [за моимъ голосомъ пѣйшли въ часть нѣмецкій рѣльники зъ горнстыхъ сторѣмъ — зъ Форарльберґа, Штирія]. Для выявленя погляду мого въ палатѣ не було нагоды, хочь я записавъ ся до голосу, але передо мною якъ-разъ замкнено дебату. Я стою на такѣмъ становища:

Рѣшати о внесеню мита привозового на збѣже, передъ якимъ будь уладненемъ рѣльничихъ обставинъ, рѣчь выключена. Можна було справу трактувати лише зъ точки часового внесеня мита для сего передѣвку тяжкого, и то внесеня не въ користь гандлярѣвъ, але въ користь державы. Значитъ: Держава спроваджуе збѣже для голодуючихъ по найприступнѣйшѣй цѣнѣ, а щобы таку осягнути, вносить ся для такои потребы мито привозове. То практичне становище въ сѣй справѣ.

Що-до теоретичного, засадничого — то заступаю такій погляды: артикулѣвъ найпотрѣбнѣйшихъ до житя, — отже хлѣбъ въ першѣй лініи — маютъ бути найдешевшій. Вони мають мати кѣлько лишь можна сталу цѣну, не пѣдлягаючи флюктуаціи гандлю. Вони не можуть служити жереломъ для вызыску, для эдирства, а вже найменше може бути нимъ хлѣбъ голодуючихъ.

Що-до народу нашого спеціяльно — то мы продуцентѣвъ збѣжа для експорту, вже майже не маемо. Мы маемо лишень консументѣвъ, котрій консумують те збѣже, що выпродукували, и щасливій, коли имъ его стае до нового. Решта вже потребуе купувати. Требажъ дбати державному господарству о те, щобы имъ було якъ найлепше, значитъ найдешевше се учинити. Найдогѣднѣйше се буде, коли вможуть у себе, въ своѣй околиці дѣстати сей найдешевшій, бо неспровадженый зъ далека хлѣбъ. Але ся щаслива евентуальнѣсть може наступити лишень тогдѣ, коли позбѣймаемо тягарѣ въ нашого хлопского господарства! 1) тягаръ довгѣвъ; 2) тягаръ недорѣчныхъ, абсурдныхъ податковъ, якъ податку грунтового и домового; 3) тягаръ оплатъ [переносныхъ, списовыхъ]; 4) тягаръ обовязкѣвъ надмѣрныхъ привязаныхъ до грунту; 5) коли часть людности, просто заваджаючи при господарствѣ, кинемо до нишихъ занять [тягаръ перелюдженя хлѣборобного]; 6) коли господарство забезпечимо на всѣ припадки елементарній приступными загальными инсти туціями, примѣромъ такими, якъ щадницями збѣжевыми. [Дотычно сего поставивъ я въ палатѣ наглячій внесокъ].

По обезпеченю въ сей способѣ господарства хлопского можна бы безъ страху приступити до внесеня мита привозового — або може и не треба бы було сего чинити, бо мито було бы само зъ себе илюзоричнымъ.

Данило Танячкевичъ.

Новинки.

— **Зъ Наукового товариства имени Шевченка.** Засѣданя секціи исторично фільософічнои вѣдбуде ся дня 11 н. ст. с. м. [въ середу] о годинѣ 6-тій зъ такимъ порядкомъ дневнымъ: С. Томашѣвскій „Шесть лѣтъ галицкихъ соймикѣвъ [1648—53]"; С. Г—ко „Архимаддритъ слуцкій Доситей Галяховскій" референтъ М. Грушевскій. — Потѣмъ засѣданя археографічнои комісіи.

— **Нова читальня „Просвѣты"** въ Увсю въ повѣтѣ пѣдгаецкѣмъ вѣдкрывае ся въ недѣлю 3 (15) с. м. заходомъ тамошнього пароха о. Івана Дурбака. Щасть Боже!

— **Читальня „Просвѣты"** въ Кутахъ вѣдсвяткуе въ недѣлю 3 (15) с. м. память внесена панщины и вѣдродженя народного: вѣдчитомъ кандидата адвокатуры Р. Алексеевича о внесеню панщины въ читальни о 4 годинѣ зъ полудня, а вечеромъ о годинѣ 7½ въ сали Стенера вѣдограютъ „Сватанє на Гончарівцѣ" Квѣтки-Основяненка въ 3 дѣяхъ зъ співами. Чистый дохѣдъ зъ представленя призначеный на будову Народного Дому въ Кутахъ. Цѣна мѣсць: перший три ряды по 1 зр., дальшій три по 70 кр., стояче мѣсце 40 кр. а для мѣщанъ и селянъ 20 кр., не тамуючи доброчинности.

— **Кружокъ рускихъ академиківъ гірничихъ „Ватра"** въ Пшібрамѣ доносить намъ, що на загальнѣмъ зборѣ сего ново-основаного кружка выбранѣ до выдѣлу товаришѣ: Юліянъ Мудракъ головою, Осипъ Струмѣньскій секретаремъ а Володимиръ Дутка бібліотекаремъ.

— **Зъ руху выборчого Бучач-Чортковъ.** Якъ Бучацкого такъ и зъ Чортковского дѣстаемо вѣсти про шалену аґітацію польско-жидѣвскои партіи и про незаконности або надужитя урядовъ.

Зъ Бучацкого пишутъ намъ, що комісарѣ приѣзджаютъ на правыборы, коли имъ ся хоче и роблять, що имъ ся хоче. Таке було въ Луцѣ, Бобрѣвникахъ, Нисколизахъ, Комарѣвцѣ. Навѣть до Манастирискъ самъ староста не приѣхавъ у означенѣй годинѣ и перевѣвъ правыборы зъ кѣлканацятьма людьми. Честній выборцѣ зъ Луки жалуютъ ся, що до голосованя припускано тамъ поодиноко, а хочь, кажутъ говорили солідарно на своихъ кандидатѣвъ, то выйшли кандидаты паньскій; богато було ще людей до голосованя, та комісарь замкнувъ правыборы.

Зъ Чортковского дѣстали мы таке письмо зъ села Джурина: У насъ вѣдбули ся правыборы дня 5 мая. Аґітація зъ зъ противнои намъ стороны була безъ памяти, а на сторону для аґітаторѣвъ и на пострахъ на селянъ выславъ староста ще днемъ попередъ двохъ жандармѣвъ зъ Чорткова и они вразъ зъ третимъ мѣсцевымъ ходили по селу, абы люде не параджували ся. Два паньскій аґітаторы жидъ Мошко Ґросманъ и Никола Габянъ ходили вѣдъ хаты до хаты та говорили всюда: „Просили васъ панъ, абы-сте прийшли до двора" и такъ перейшли цѣле село може чотири разы черезъ цѣлый день и цѣлу нѣч. По що люде мали йти до двора, кождый догадае ся. Въ день правыборѣвъ рано староста зъ вѣйтомъ були въ дворѣ, а громадяне зѣбрали ся коло школы, де були вызначенѣ выборы. Приѣхавъ сюда староста зъ посесоромъ и оба увѣйшли до салѣ, а ты громадо стѣй на дворѣ. На порозѣ поставлено трехъ жандармѣвъ зъ баґнетами! Выйшовъ староста и взявъ до середины вѣйта, заступника вѣйта и одного радного, бо сесѣй три вразъ изъ посесоромъ були дѣбрекій кандидаты, а нашій чотири кандидаты стоять на дворѣ. Вѣдтакъ стали почитувати людей и по одному впускати до середины. Що тамъ робило ся, не знати, досыть, що выборцями оголошено посесора, вѣйта, заступника и радного. Торѣкъ були впустили всѣхъ людей до середины, та зъ того выйшла була для панѣвъ непріятность. Оденъ господарь сидѣвъ въ лавцѣ и писавъ собѣ голосы, на кого хто голосувавъ. Отже коли по выборахъ люде выйшли зъ салѣ и почали люде числити, показало ся, що зъ громадскихъ кандидатѣвъ одному урвали 20 голосѣвъ, а тремъ по 10. Подали протестъ, та до нинѣ нема о нѣмъ ани чутки. Сего жь року заперли людямъ вступъ, то вже й не було кому голосы списати. А всему винепъ вѣйтъ, бо якъ бы вѣйтъ гѣдный, обставъ бы за громадою. Якъ бы я вамъ ставъ описувати за нашого вѣйта, то бы паперу не стало. А доки громады будутъ терпѣти и выбирати такихъ вѣйтѣвъ, доти гаразду не буде! — *Брать молодечій.*

Въ „Дѣлѣ" недавно була въ письмѣ зъ Бучацкого звѣстка, що тамъ ждутъ на интерпеляцію въ радѣ державнѣй въ справѣ надужить выборчихъ въ Бучацкѣмъ. Справу тую припоручено послови д-ру Окуневскому. Однакожь нема чутки, щобы вонъ внѣсъ таку интерпеляцію. Чому, не знаемо. [Се нехай буде у вѣдповѣдь тымъ двомъ патріотамъ зъ Бучацкого, котрій домагаютъ ся напечатаня интерпеляцій д-ра Окуневского въ справѣ бучацкихъ правыборѣвъ.]

— **Немила а цѣкава интерпеляція.** Пѣдъ такимъ заголовкомъ подали мы въ 83. въ Новинкахъ за Kuryer-омъ Iwowsk-нмъ интерпеляцію, складаючу ся зъ 6 точокъ, зъ якою выборцѣ зъ курій громадъ сѣльскихъ округа Бучач-Чортковъ намѣрали звернути ся на найближшихъ зборахъ передвыборчихъ до кандидата „centralnego komitetu" бар. Мар. Блажовского. Отже панъ баронъ не зволивъ явити ся на передвыборчихъ зборахъ въ Бучачи, хочь бувъ запрошеный; але за те прислявъ до тутешныхъ польскихъ дневникѣвъ спростованє на тоту интерпеляцію. У вѣдповѣдь на те спростованє дѣстанъ Kuryer Iwowski вѣдъ „независимыхъ выборцѣвъ округа Бучач-Чортковъ" письмо, котре отсе повтаряемо бодай въ найголовнѣйшихъ точкахъ. Зъ уваги, що зъ сего письма дуже легко и выразно можна вычитати такожь и спростованє бар. Блажовского, на котре оно вѣдповѣдае, уважаемо за рѣчь злишну повтаряти такожь и те спростованє.

П. Мар. бар. Блажовскій — такъ вѣдповѣдаютъ „независимій выборцѣ" — довѣдавши ся въ Kur. Iwowsk-ого про нашу интерпеляцію, попавъ въ страшну трему и, не маючи вѣдваги вѣдповѣсти на ню на выборчихъ зборахъ, оголосивъ въ кѣлькохъ львѣвскихъ дневникахъ спростованє, котре мае бути нѣбы то вѣдповѣдею на ту интерпеляцію. Выкрутами п. Блажовского мы не дамо себе збаламутити; а поки вонъ е нашимъ кандидатомъ,

Вино испаньске зъ Пепсиною,
Вино Condurango пептоное.
єдине средство противъ нестравности и диспепсіи.
Цѣна бутильки 3 короны.
Дѣлає знаменито въ нежитахъ жолудка и кишокъ.
Цѣна 3 короны.
8
Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 171—?

нехай буде приготовленый не на 7 а на 70 такихъ самыхъ интерпеляцій. Мы не заспокоимо ся простымъ запереченемъ „Неправда“; п. кандидатъ мусить намъ своє заперечене поперти незбитыми доказами. Инакше мы въ тѣмъ, що знаємо про него и его сердечныхъ приятелѣвъ, ще бѣльше упевнимо ся и набереме сильного переконаня, що п. кандидатъ замѣсть выкрыти виноватыхъ и вбавати до одвѣчальности, самъ ихъ боронить и зъ ними тримає. Врештѣ мы ему, що вже нинѣ показує ся для насъ нещирымъ и непоправнымъ, посольского мандату нѣколи а нѣколи не повѣримо.

По такѣмъ вступѣ „независимій выборцѣ“ починають збивати спростоване п. Блажовского. П. кандидатъ — кажуть — перечить, мовь бы то его сердечный приятель п. М. Буржиньскій мавъ ажи три посады: секретаря, люстратора и повѣтового ліверанта; а на доказъ каже, що в вонъ „лише секретаремъ“, має доставу шутру и соли и люструє громадскій касы разомъ зъ д-ромъ Крижановскимъ. Не в же се чистій кпины зъ выборцѣвъ? Отже секретарство, достава камѣня, шутру и соли, люстроване громадскихъ касъ — се не три посады, се не посады секретаря, ліверанта и люстратора?! И п. Блажовскій смѣє намъ ще мылити очи?!

П. кандидатъ — пишуть дальше выборцѣ — каже, що всѣ тѣ три интересы, провадить п. Буржиньскій пбдъ контролею краевыхъ орґанбвъ.“ Менѣ о те вовсѣмъ не ходить, бо оно вины не зменьшує, а хиба тѣлько не збільшує; про таки справки краевій орґаны або не повинній знати, або, коли знають, не повинній ихъ терпѣти. Намъ ходить о те, щобы тѣ три посады не були въ рукахъ одного п. Буржиньского, котрый в заразомъ властителемъ реальности и камѣньоломбвъ въ Бучачи, але въ рукахъ бодай трехъ, коли не чотырохъ особъ; бо въ нашбмъ убогбмъ повѣтѣ в крбмъ п. Буржиньского тысячѣ ще людей, що мають такій самій права до житя и працѣ, якъ и вонъ. Такъ само не потрѣбно] каже п. Блажовскій, що п. Буржиньскій веде доставу камѣня и соли и вбдбуває люстрацію безъ шкоды для своихъ обовязкбвъ секретарскихъ; але за те п. кандидатъ мовчить о тѣмъ, що п. секретарь Буржиньскій не сповняє якъ слѣдъ своихъ обовязкбвъ люстратора и ліверанта. Попередникъ п. Буржиньского и д-ра Крижановского їздивъ разъ-въ-разъ по повѣтѣ и люстровавъ касы, а теперь тѣ паны ждуть ажь нагоды, якъ комісіи або щѣленя вбспы. Намъ то и не дивно, що при такій люстрації нашій касы громадскій чимъ разъ упадають. А якъ п. Буржиньскій сповняє обовязки доставы соли, доказомъ в се, що недавно плачено въ Бучачи по 32 кр. за тонку соли, та й що тяжко було ви дбстати. Отже не доходить намъ о канцелярійну роботу п. Буржиньского, котру и такъ по бѣльшбй части робить п. Взерскій, а не о лиху доставу и люстрацію въ повѣтѣ, — а про се п. кандидатъ не каже нѣчого.

П. кандидатъ каже, що неправда мовь бы п. Взерскій бувъ люстраторомъ. Але мы — вбдповѣдають на се выборцѣ — не пытаємо ся о те, бо знаємо, що люстраторомъ в. п. Буржиньскій въ сполцѣ зъ д-ромъ Крижановскимъ. Знаємо такожь, що п. Взерскій побирає 1.300 зр. платнѣ за люстрацію, тѣлько оба люстраторы; чому и о се не пытаємо ся. Але мы радій бы знати, чому п. Взерскій въ спискѣ урядникбвъ рады повѣтовой зве ся люстраторомъ; а сего п. кандидатъ не каже. Такожь зовсѣмъ не пытаємо ся про справозданя и контролю изъ стороны рады повѣтовой, про котрій п. кандидатъ згадує що хвиля; але пытаємо ся кому сю контролю веде ся такъ, щобы оденъ мавъ ажь три посады, а другій жаднои. Що-до субвенцій на будову дорбгъ, то въ нашихъ повѣтахъ дбстають ихъ не тѣлько обшарники, посессоры и приходники, але також громады, а навѣтъ селяне; отже мы радій бы, щобы и у насъ заведено таку рбвноправность. Въ нашихъ повѣтахъ дають тѣ субвенцій лише такимъ людямъ, що стало живуть въ повѣтѣ и одержаній грошѣ заразъ выдають на будову дорбгъ, а не такимъ, що взявши кблька сотъ оба и кблька тысячѣвъ на будову дорбгъ, їдуть зъ тою субвенцію до купелѣвъ, а народъ тымъ часомъ жде, поки „п. делеґатъ“ верне и десь въ осени начне роботы. Субвенцій тѣ мають бути помочею для голодныхъ людей въ тяжкій передновокъ, а не по жниваxъ, коли всякій має якій такій достатокъ въ сусѣцѣ чи въ стодолѣ.

Отже вбдповѣдь п. Блажовского — кбнчать выборцѣ — в зовсѣмъ недостаточна; а п. кандидатъ хоче зъєднати собѣ довѣре у выборцѣвъ, то повиненъ ви на выборчихъ зборахъ незбитыми доказами доповнити, а крбмъ того отверто заявити, що обовязки презеса рады повѣтовой доси сповнявъ нездало, що крбзь пальцѣ дививъ ся на богато надужить низъ стороны своихъ вбдвластныхъ, що повѣтъ въ рбзныхъ взглядахъ цѣлкомъ занедбувъ и бувъ головнымъ поводомъ тутешнои еміґрація до Америки, — що однако обѣцює и щиро постановляє, вбдъ теперь змѣнити ся и бодай колись, якъ стане посломъ, зле добрымъ направити.

Такъ вбдповѣдають „независимій выборцѣ“. А мы запытаємо ще: чи така обѣтниця и постанова може зъєднати такому кандидатови довѣре „независимыхъ“ выборцѣвъ?..

— **Въ преображеньскій церквѣ у Львовѣ при „Народнбмъ Домѣ“** вставлено вже послѣдній шѣсть вітражѣвъ, що представляють святыхъ нашои церкви: Георґія, Варвару, Антонія и Теодосія Печерскихъ, Димитрія, Параскевію и Борисa та Глѣба. Вітражѣ тѣ выконала европейскои славы фабрика тирольска зъ Инсбрука пбсля взбрцѣвъ одобреныхъ управляючимъ совѣтомъ „Народного Дому.“ На всѣхъ вітражахъ, котрыхъ в девять, находять ся славяньскій написы. Прочій 15 вбконъ зб скла званого „Butzenglas“ и зробленій такожь въ згаданбй фабрицѣ. Всѣ вбкна охороненій густыми сѣтками зъ мѣдяныхъ дротбвъ. Подбными вітражами жаденъ львбвскій костелъ не може похвалити ся.

— **Для голодныхъ.** На засѣданю І. секціи львбвскои Рады мѣскои ухвалено зарядити печене хлѣба, на початокъ 2000 бохонцѣвъ, на рахунокъ мѣста и спродавати его убогому населенію по цѣнахъ власныхъ безъ заробку. Дальше ухвалено выдавати] убогимъ каждого дня 300 бохонцѣвъ хлѣба, а то 200 бохонцѣвъ на руки товариствъ католицкихъ, а 100 бохонцѣвъ на руки конфессійнои громады жидбвскои.

— **Потвержене выборбвъ.** Цѣсарь затвердивъ выббръ Стеф. Мойсы Росохацкого, обшарника зъ Рудникъ, на маршалка, а д ра Мик. Кшиштофовича, обшарника зъ Залуча, на віцемаршалка повѣтовои рады въ Снятинѣ; а дальше выббръ кс. Едв. Яницкого, пробоща зъ Єдлинцъ, на віцемаршалка повѣтовои рады въ Кросно.

— **Погорѣльцямъ** Тысьменицѣ удѣливъ цѣсарь зъ приватныхъ своихъ фондбвъ 2000 зр. запомоги.

— **Запомоги на будову дорбгъ.** Зъ призначеной соймомъ сумы 390.000 зр. на 1898 рбкъ на будову повѣтовыхъ и громадскихъ дорбгъ признавъ краевый выдѣлъ слѣдуючій возворотныи запомоги повѣтовымъ выдѣламъ: въ Тарнобжезѣ на дорогу Сковѣржинъ Радомысль 800 зр.; въ Перемышли на дорогу Халупки медицкій-Нинковичѣ 5000 зр.; въ Дрогобичи на дорогу Хиравка-Глинне 4011 зр 44 кр.; въ Старбмъ-мѣстѣ на дорогу Лаврбвъ-Мшанець 3000 зр.; въ Кольбушовой на дорогу] Кольбушова-Мѣлець 2000 зр.; въ Надвбрнбй на дорогу Надвбрна-Ланчинъ 1000 зр.; въ Равѣ на дорогу Любича-Іосифбвка 3000 зр.; въ Камѣнцѣ струмѣловбй на дороги загально 4435 зр.; въ Равѣ на будову моста въ Тенятискахъ 300 зр.; въ Березовѣ на дорогу Березбвъ-Нбздрець 6000 зр.; въ Камѣнцѣ струмиловбй на дорогу Камѣнка-Бататичѣ 2000 зр. въ Ббрцѣ на дорогу Бортники-Голешбвъ 1123 зр. 68 кр.; въ Борщевѣ на дорогу Переймы-Шишкбвцѣ 2000 зр.; въ Ббрцѣ на дорогу Бортники-Ходорбвъ 1500 зр.; въ Сокали на дорогу Сокаль-Тартакбвъ 7000 зр.; въ Жовквѣ на дорогу Жовквбвъ-Камѣнка струм. 4000 зр.; въ Самборѣ на дорогу Перемышль-Рудники 2973 зр.; въ Чещановѣ на дорогу Любачѣвъ Грушѣвъ 2297 зр. 57 кр.; въ Городку на дорогу Любѣнь-Мшана дол. 1000 зр.; въ Подгайцяхъ на дороги Пбдгайцѣ-Божикбвъ и Пбдгайцѣ Денисбвъ 4000 зр.; въ Яворовѣ на дорогу Яворбвъ-Немирбвъ 2000 зр.; въ Мисленицяхъ на ророгу до Йорданбва 1500 зр.; въ Рогатинѣ на дорогу Рогатинъ-Черче 1000 зр.; въ Перемышлянахъ на дорогу Куровичѣ-Солова 2691 зр.; въ Городенцѣ на дорогу Незвиска-Обертинъ 8000 зр.; въ Краковѣ на консервацію дорогу 1000 зр.; въ Живци на дороги загально 2000 зр. и въ Товмачи на дорогу Товмачь-Богородичинъ 3000 зр.

— **Дробній вѣсти.** Вчера померъ въ 43 роцѣ жита на грудну недугу Ришардъ Рушковскій, одинъ въ визначнѣйшихъ артистбвъ львбвскои польскои сцены и авторъ кблькохъ драматичныхъ творбвъ. — Въ Тернополи засуджено оногды панка Тадея Ґедройця за спр невѣрене въ тернопбльскбй філіи банку ґіпотечного на 8 мѣсяцѣвъ тяжкои вязницѣ зъ двораковымъ постомъ въ мѣсяци. На пытане де подѣвъ спроневѣрений тысячѣ, Ґедройць вбдповѣвъ: „Пустивъ емь въ каварняныхъ тінґляхъ зъ кавarками“.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 10 мая. Якъ зачувати, платня урядникбвъ має бути на певно пбдвышена зъ днемъ 1 липня. До того часу спенсіонують богато урядникбвъ, що выслужили вже свои лѣта; такимъ, що вже выслужили, а остануть дальше въ службѣ, платнѣ не пбдвышать.

Д. 16 с. м. вбдбуде ся засѣданє палаты панбвъ. На порядку дневнбмъ буде мѣжь иншимъ цѣсарске розпорядженє про помбчь зъ фондбвъ державныхъ для навѣщеныхъ елементарными нещастями.

Берлинъ 10 мая. Localanzeiger дбстав вѣсть зъ Воли, що пбдчасъ службы Божои, котру правивъ грецкій митрополитъ, впавъ до церкви турецкій жовнѣрь зъ ножемъ и хотѣвъ митрополита пробити. Напастника спинено и увязнено.

Атены 10 мая. Вчера въ Навплін выконано засудъ смерти на Кардіци и Георґісѣ, що допустили ся були замаху на короля.

Мадритъ 10 мая. Правительство не уважає ще филипінськй островы за пропащій и надѣє ся выперти вбдтамъ Американцѣвъ.

Ходять тутъ слухи про завязяту битву мореку пбдъ Антілями, але ближшихъ вѣстей нема.

Розруxи по мѣстахъ краю поновляють ся. Въ Лінаресѣ кинули ся ворохобники на ратушь, а жандармерію обкинули камѣнемъ. Жандармы дали огню, а ворохобники вбдповѣли тежь стрѣльбою, такъ що прийшло до битвы, въ котрбй згинуло 12 людей, а богато особъ раненыхъ.

Заповѣдають на певно змѣны въ кабінетѣ.

Римъ 10 мая. По всѣй Италіи проявляють ся розруxи, при котрыхъ доходить до проливу крови мѣжь войскомъ а ворохобниками. Въ Медіоланѣ наставъ спокбй.

Вашинґтонъ 10 мая. Президентъ Мекъ Кінлі въ посланію до конґресу доносить о побѣдѣ американьскои ескадры пбдъ Манілею и высказує надѣю, що тота побѣда приспѣшить бажаный миръ; дальше взыває, щобы конґресъ высказавъ подяку командантови ескадры, офіцирамъ и морякамъ. Обѣ палаты конґресу ухвалили резолюціи по мысли посланія и згодили ся на именованє командата контрадміраломъ.

Военна управа постановила зібрати въ Кейвестѣ до пяти днівъ 40.000 войска, щобы ихъ выправити на Кубу.

Новый Іоркъ 10 мая. Доносять, що Мекъ Кінлі вбдложивъ высылку войска на Кубу о тыждень.

Кейвестъ 10 мая. Достарлено щасливо повстанцямъ кубанцямъ першій транспортъ оружя. Въ сихъ дняхъ має пбти дртгій транспортъ, зложеный зъ 10.000 карабінбвъ и 2 міліонбвъ набоєвъ.

Лондонъ 10 мая. Зъ Хінъ доносять, що испаньскій адміралъ зъ Манілѣ повѣдомивъ генерального губернатора, що не годенъ дальше держати ся и мусить пбддати ся, хочь самъ буде бороти ся до загину и готовъ умерти.

Надослане.

Родина Єго Ексцеленціи покійного ц. і к. ґенерала-збройміcтра ґрафа Шуленбурґа, як також офіцири і урядники військові 11 корпусу складають всім властям цивільним і репрезентациям і населенію округа сего корпусу глубоко відчуте подякуване за оказане співчутє з поводу смерти володітеля 11 корпусу і оборони краевої Єго Ексцеленціи головно-володітеля ґенерала-збройміcтра Іоана ґрафа Шуленбурґа. 194 1—1

Зміна льокалю.
Найдешевший окладъ товарбвъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкій ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великбмъ выборѣ окуляры, цѣкеры, лєорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроня електричныхъ дзвонкбвъ. — Замовленя въ провінціи вбдворотно. 4185
Адреса: Оптикъ Копернициій Львбвъ площа Галицка ч. 1.

Шукаю лекціи
сейчасъ на село. — Ж. Бычиньскій, уч. VI кл. ґімназ. Дрогобичъ. 192 2—3

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літоґрафічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляє
всякій літоґра фічній выробы
звычайній візитовій білєты
вбдъ 1 зр за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білеты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою 188 1—51

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львбвъ ул. Галицка ч. 12.

ЛОЖКИ столовій въ Альпаки зр. 650, зъ хінського срѣбла зр. 14·—, Ложочки до кавы въ Альпаки зр. 3 25, въ хінського срѣбла зр. 7·— за тузинъ
поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, вложа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 1955

Выстава загальна
всходнихъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванбвъ, портіеръ, фіранокъ и хбдникбвъ.
Такожь цѣлу нбчь при електричнбмъ освѣтленю отверена.
Вступъ вбльный.
Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львбвъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190 1—?
Купуючимъ пбльги въ сплатахъ.

Диваны перскій
и портіеры
традиві (старинний)
продає, купує и выповнює, а такожь приймає на переховокъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львбвъ ул. Сикстуска 6. — Пбльги въ сплатахъ пбсля умовы.
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.
190 1—?

Решткы хбдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, ґобеліны и рбзній предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“ Львбвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.
190 1—?

Славній на цѣлбмъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL“
первбрядный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre“
Львбвъ, ул. Сикстуска 6. пасажъ Гавсмана
Пбльги въ сплатахъ пбсля умовы.
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 1—?

Такожь и на раты
безъ пбдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, фіранки, хбдники, ковдры ватованій, капы на столы и лбжка въ складѣ диванбвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львбвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилає ся цѣнники даромъ и оплатно.
190 1—?

Новости въ парасольнахъ капелюхахъ блузахъ, рукавичкахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.
Львбвъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 1—?

Спровадживши зъ первбрядныхъ фабрикъ товары незрбвнанои якости и въ найновѣйшихъ фасонахъ, есьмо въ можности спродавати ихъ по цѣнахъ фабричныхъ, удѣляючи на жадане пбльги въ сплатахъ безъ пбдвышки цѣнъ.
Зъ поважанемъ
Складъ фабричный выроббвъ зъ хінського срѣбла
Ф. ЗУССМАНЪ и Спблка у Львовѣ.
Способныхъ аґентбвъ пошукує ся. 185 1—3

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливымъ охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пбльгъ въ сплатахъ пбсля умовы.
Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ також сальоновій и настѣльній, хбдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лбжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спеціяльный вбддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и на парасольокъ, капелюхбвъ, рукавичокъ, панчбхъ, коронокъ и стяжокъ.
На жадане высилає ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львбвъ, ул. Сикстускач.6 або „Maison de Neuvéautes пл. Капітульна ч. 3. 190 1—?

Обширну брошуру о Трускавци высилає на жадане
Зарядъ.
Въ 1 и 3 сезонѣ о 30% дешевше
ВЪ ТРУСКАВЦИ
лѣчить ся за надзвычайнымъ успѣхомъ
Ревматизмъ, подаґра, недуги нирковій и мѣхура, астма, исхіясъ, недуги жѣночій, недуги серця и жолудковій.
Лѣкарѣ ординуючій: Радникъ Д-ръ Плехъ, Д-ръ Пельчаръ, Д-ръ Крижановскій, и Д-ръ Штайнгавсъ. 176 5—10

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлинськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пбдъ зарядомъ Іоанна Гренька.

Ч. 94. Львовъ, Середа 29 Цвѣтня (11 Мая) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароли Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 55 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лиш на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычай приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надіслане“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инші доносеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Выборы въ ерѣ ґр. Пінїньского.

——

Селяньскій комітетъ выборчій въ Бучачи выславъ до намѣстника гр. Пінїньского таке письмо:

Ексцеленціе!

Нечувана самоволя и разячѣ надужитя ц. к. урядникѣвъ, що переводять теперь правыборы въ IV. курїи выборчого округа Бучачь-Чортковъ, якъ и бракъ всякой опѣки и справедливости, змушують селяньскій комітетъ выборчій подати до вѣдомости Ексцеленціи отсѣ факты:

Въ Лищанцяхъ, въ громадѣ бучацкого повѣту, пріѣхавъ на выборы ц. к. старшій комісарь повѣтовый п. Городискій и удавъ ся не до канцелярїи громадского уряду, а до двора до помешканя тамошного управителя п. Пулхлопка, хочь урядово оголошено, що выборы маютъ вѣдбути ся въ канцелярїи громадского уряду. Тамъ вѣзвано кѣлькохъ дворскихъ парѣбкѣвъ и кѣлькохъ селянъ, такъ що всѣхъ разомъ, вже и зъ п. Пулхлопкомъ, було одинацятьохъ, и тѣ перевели выборъ, коли тымъ часомъ вся громада, т. в. тѣ, що пѣсля выборчои листы були до выбору управненій, даремно ждали въ громадскѣмъ урядѣ на комісаря. Ажь по его вѣдъѣздѣ довѣдали ся, що выборъ вже оголошено. Замѣтити ще мусимо, що на два днѣ передъ выборами начальникъ громады Лищанцѣвъ дѣставъ завѣзване до ц. к старосства въ Бучачи до старшого комісаря п. Городискаго, котрый въ урядовѣй канцелярїи грозивъ вѣйтови, що въ разѣ, коли бы выборы выпали некорыстно, наложена на него за якусь провину кара трехъ днѣвъ арешту заразъ буде выконана, а въ противнѣмъ разѣ буде знесена.

Въ селѣ Сорокахъ бучацкого повѣту появивъ ся правительственный делегатъ, старшій комісарь п. Городискій, вже о 7. год. зрана, хочь выборы були назначенй на 9-ту годину; однако мусѣвъ ждати до назначеной годины, бо селяне передъ 9 год. не хотѣли приступити до выборѣвъ. Однако коли по отвореню выборѣвъ всѣ зобранй вѣддавали голосы пѣсля власной вподобы, а не на кандидатѣвъ указаныхъ попередъ п. Городискимъ, заявивъ ц. к. комісарь, що выборы зрывае нѣбы то длятого, що нихъ не оголошено якъ слѣдъ. Тутъ замѣчаемо, що майже у всѣхъ громадахъ вѣйты не оголошують речинця выборѣвъ анѣ выборчои листы нѣкому не показують, хочь селяне допоминають ся о одно и друге. Хочь начальникъ громады въ Сорокахъ увѣявъ, що день выборѣвъ оголосивъ якъ слѣдъ и що всѣ до выборѣвъ управненій явили ся, п. комісарь Городискій вѣрвавъ розпочатй выборы и вѣдъѣхавъ.

Правдивѣсть повышшихъ двохъ фактѣвъ стверджуемо вѣзнанями свѣдкѣвъ, поданыхъ на письмѣ въ протестѣ и въ зажаленю, внесенѣмъ до ц. к. староства въ Бучачи.

Въ селѣ Скоморохахъ бучацкого повѣту нѣхто зъ селянъ не дѣставъ выборчои листы, щобы ся переглянути, хочь о се допоминали ся. Ажь д. 3. мая, коли Дмитро Головецкій внѣсъ на письмѣ реклямацію, выложивъ вѣйтъ выборчу листу, а въ неи оказало ся: 1) що повинна була бути выложена ще д. 22. цвѣтня, а 2) що вычеркнено и поминено въ нѣй селянъ, до голосованя управненыхъ, навѣть такихъ, котрй при послѣдныхъ торѣчныхъ правыборахъ були выбранй на выборцѣвъ, а оденъ зъ нихъ ще до нинѣшного дня мае легітимацийну карту въ сѣльскои курїи, выдану ему тогдѣ. За те вписано такихъ, що платять 2 зр. 50 кр. податку, навѣть людей караныхъ вязницею и остаючихъ въ слѣдствѣ. Противъ тои листы внесено до ц. к. староства въ Бучачи реклямацію и подано имена и назвиска всѣхъ до выбору управненыхъ и въ листѣ пропущеныхъ, бо начальникъ громады Скоморохъ внесеной на письмѣ реклямациі не хотѣвъ увзгляднити и вѣдсылавъ людей до староства.

Таке самовѣльне вычеркане зъ выборчихъ листъ практикуе ся въ богато громадахъ; и такъ въ громадѣ Вербятинѣ вычеркнено господарѣвъ, що платять надъ 10 або и 12 зр. сталого податку — такихъ вычеркнено 13, — за те повписувано и такихъ, що платять 2 зр. 24 кр. податку. И противъ тои листы внесено реклямацію, де подано докладно даты, имена и назвиска.

Д. 5. мая с. р. вѣдбули ся правыборы въ селѣ Залѣсю ось якъ: Прибувши до канцелярїи уряду громадского, правительственный комісарь п. Городискій выгнавъ вѣдтамъ всѣхъ зобраныхъ тамъ выборцѣвъ; опѣсля вѣзвавъ до себе коваля Онуфрія Ясѣньского и загрозивъ ему, що въ разѣ, коли бы свого голосу не вѣддавъ на начальника громады, каже ему звалити кузню, забере ковальске начинѣ, а его самого замкне за вѣдбурюване людей. А коли Онуфрій Ясѣньскій таки заявивъ, що на вѣйта не буде голосувати, скричавъ на него п. Городискій: „То маршъ за дверѣ!“ Опѣсля трехъ жандармѣвъ пильнувало входовыхъ дверей и впускали до середины лиш по одному выборцеви. Комісарь кождому задававъ питане, чи голосуе; а не позволявъ говорити, на кого голосуе. Такъ переслухавъ одинацятьохъ и оголосивъ, що вибраный начальникъ громады, на котрого буквально нѣхто не голосувавъ. Правдивѣсть того факту, въ справѣ котрого внесено до ц. к. староства въ Бучачи протестъ зъ зажаленямъ, можуть стверднти свѣдки: Якимъ Денисюкъ, Онуфрій Ясѣньскій, Семенъ Денисюкъ, Семенъ Меленюкъ, Стефанъ Меленюкъ, Стефанъ Максимчукъ, Гаврило Каганець, Олекса Катаринчукъ. Додати треба, що комісарь, поки повыганявъ людей зъ выборчого льокалю, заявивъ зѣбранымъ, що мусять голосувати лиш на начальника громады.

Въ селѣ Велесневѣ бучацкого повѣту вѣдбули ся правыборы д. 5. мая с. р. такъ: Ц. к. старшій комісарь п. Городискій прибувъ тамъ замѣсть о 3. год. зъ полудня ажь передъ самымъ вечеромъ и заѣхавъ до двора. Тутъ велѣвъ собѣ принести выборчу листу и самовѣльно вичеркнувъ зъ нея Ивана Гучка, Ивана Крѣслатого, Олексу Торконяка, Миколая Футія, Гриня Торконяка, Андрѣя Остапюка и иншихъ, бо въ листѣ выборчѣй они були записавй, але при голосованю ихъ не выкликувано. Саме жь голосованя вѣдбуло ся зновь незаконно, зъ подоптанемъ всякихъ законѣвъ. И такъ комісарь п. Городискій кождого входячого выборця запытувавъ симъ разомъ, на кого вѣддае свѣй голосъ; а коли котрый не голосувавъ на начальника громады, то казавъ ему, що не мае права голосувати, и выкидавъ его за дверѣ. Такъ поступивъ собѣ зъ господарями: Олексою Ремезюкомъ, Павломъ Крѣслатымъ, сыномъ Петра, Миколаемъ Крѣслатымъ, Гавриломъ Торконякомъ, Іосифомъ. Сухецкимъ, сыномъ Мацька, Іосифомъ Сухецкимъ Богудзенка и зъ иншими. Пресію, якъ крикомъ и грѣзьбою, арештованемъ жандармами, змусивъ голосувати на начальника: Яська Сухецкого, сына Блажка, Яська Сухецкого, сына Мацька, Михайла Остапюка, сына Юрка, Павла Крѣслатого молодшого, Василя Гука. А таки оказало ся, що выборцѣ Миколай Торконякъ и Семенъ Дудякъ дѣстали по 11 голосѣвъ, а вѣйтъ лиш 9 голосѣвъ. Старшій комісарь п. Городискій не завагавъ ся однако оголосити, що выбраный е вѣйтъ. Противъ тыхъ выборѣвъ внесено такожь протестъ до ц. к. староства.

При выборахъ въ селѣ Комарѣвцѣ замушуванъ находячій ся въ льокалю выборчѣмъ властитель Комарѣвки п. Іосифъ Вольгнеръ выборцѣвъ грѣзьбами, щобы вѣддавали голосы на начальника громады Мартина Сухецкого, и навѣть при правительственнѣмъ делегатѣ велѣвъ громадскому писареви голосы, вѣддавай на Михайла Мельника, записувати на вѣйта Мартина Сухецкого. Такъ и зробивъ громадскій писарь зъ голосами Федя Когута, и Миколи Когута, котрй се готовй ствердити присягою. До голосованя припущено лиш 24 правыборцѣвъ, а друге тѣлько до голосованя управненыхъ и до листы записаныхъ правыборцѣвъ не впустивъ до льокалю жандармъ, що стоявъ въ дверяхъ. Громадскій писарь оголосивъ, що выборы вже скѣнчень, а правительственный делегатъ потвердивъ се мовчки. Зъ 24 правиборцѣвъ, припущеныхъ до голосованя, вѣддали свои голосы на Михайла Футлевича и Михайла Мельника: Семенъ Когутъ, Миколай Когутъ, Федьо Когутъ, Иванъ Мельникъ, Дмитро Цирилъ, Иванъ Торконякъ, Франко Керницкій, Михайло Вацикъ, Андрѣй Мельничукъ, Михайло Мельникъ, Олекса Торконякъ, — разомъ тринацятьохъ, котрй готовй се ствердити присягою. Одинацять голосуючихъ вѣддали голосы на Михайла Футлевича и на начальника громады Мартина Сухецкого. Тымчасомъ правительственный комісарь оголосивъ такій результатъ выборѣвъ: Михайло Футлевичь дѣставъ 24 голосы; Мартинъ Сухецкій 18, Михайло Фуникъ 6, — отже выбранй Михайло Футлевичь и Мартинъ Сухецкій. Отже въ сѣмъ разѣ сфалшовано протоколъ выборчій такъ, що Михайлови Мельникови вѣднято 7 голосѣвъ, а дописано ихъ вѣйтови Мартиновы Сухецкому, бо всѣ названй готовй присягою ствердити свой вѣзнаня.

Въ селѣ Космиринѣ зовсѣмъ не оголошено речинця правыборѣвъ и не выкладано выборчои листы до публичного перегляду. На всякй устнй и письменнй запытаня селянъ вѣдповѣдавъ начальникъ громады, що про день выборѣвъ нѣчого не знае, а выборчои листы нема. Д. 1 мая с. р. сказавъ начальникъ громады приватно, що анѣ выборчои листы показати анѣ речинця выборѣвъ оголосити не може, бо ему ц. к. староство въ Бучачи выразно се заборонило. Наслѣдкомъ того селяне удали ся телеграфічно до Ексцеленціи зъ просьбою о вымѣръ справедливости, але не дѣстали жаднои вѣдповѣди. Д. 4 мая прибувъ до Косьмирина старшій комісарь п. Городискій въ асистенціи чотирохъ жандармѣвъ, котрыхъ уставивъ по двохъ коло дверей зна-

Моя подорожь до бѣгуна.

Вѣдчитъ Фрітіофа Нансена выголошеный д. 6. с. м. у Вѣдни на вборѣ Товариства географічного.

Чоловѣкъ вѣдчуває непобориму потребу выслѣдити всѣ части земскои кулѣ. Найнедоступнѣйшими зи частями були пѣдбѣгуновій области, де снѣга, лѣдъ и студѣнь поставили запору приступови чоловѣка. Богато и рѣзнородныхъ е околиць, куды пробовано выбороти собѣ вступъ до тои незнаной области, що окружае пѣвнѣчный бѣгунъ, але посувистй масы леду задержували кораблѣ, грозячи имъ зничененъ, а коли люде пробовали таки продертись тыми масами леду, знайшли ихъ такими вѣдпорными, не-проходными, що вскорѣ мусѣли завертати. Длятого на цѣлкомъ иншу дорогу звернула ся норвежска експедиція до пѣдбѣгуновои области. Знайшовши, якъ менѣ бачило ся, рѣзнй переконуючй доказы на те, що безнастанна струя морска мусить плысти якъ-разъ черезъ тую околицю, котру мы бажали выслѣдити, и що она безперервно выносить лѣдъ зъ Сибѣрского моря на пѣвнѣчь по-при землю Францъ-Іосифа и Шпіцбергенъ до моря мѣжь Шпіцбергеномъ и Гренляндіею, погадавъ я, що сю обставину можна бы выкористати и дѣлаючй тутъ силы спожиткувати для дослѣдѣвъ бѣгуна. Корабель, спеціально збудованый и на стѣлько сильный, щобы выдержати напоръ ледяныхъ масъ, мѣгъ бы плысти вразъ изъ ледами и такимъ чиномъ можна-бъ легко и выгѣдно перейти незнану область. Въ той способъ и выконано выправу. Цѣлею ей не було досягнути самого пѣвнѣчного бѣгуна; я-жь уже въ своѣмъ проектѣ передъ вѣдъѣздомъ сказавъ: „Осягненя тои точки е само пособѣ не великого значѣня. Напои цѣлею есть розслѣдити велику незнану краину довкруги бѣгуна“.

Кораблемъ, котрый выбудовано умысне для сеи выправы, бувъ „Фрамъ“. На широке море выплывъ вѣнъ въ Христіянїи дня 24 червня 1893 зъ 13 людьми. Бувъ намѣръ дѣстати ся вздовжь побережя Азіи на всхѣдъ ажь до Ново-сибѣрскихъ островѣвъ а потому на пѣвнѣчь выбороти собѣ дорогу въ незнанй области. На пѣвнѣчно-захѣднѣй сторонѣ Ново-сибѣрскихъ островѣвъ знайшли мы, якъ и спѣдѣвали ся, отвертй води. Доперва доплывши до 78 степенѣвъ 50 мінутъ пѣвнѣчнои ширины, лѣдъ заперъ намъ дальшу дорогу и приневолювавъ насъ вѣддати ся въ его власть, якъ се впрочѣмъ и було первѣстнымъ нашимъ намѣромъ. Насъ окруживъ заразъ густый лѣдъ и мы сунули ся зъ нимъ три роки. Така подорожь зъ ледами рѣчь не нова. Перебула ея неодна выправа передъ нами. Одинока рѣзница тая, що попереднй експедиціи вѣ бували таку подорожь зъ боязнію и противъ волѣ, коли мы робили се умысне и тымъ бѣльше тѣшились, чимъ скорѣйше нами гнало. А все-таки духъ людскій выставленый не на одну тверду пробу, коли лѣто за лѣтомъ, зима за зимою носить силы, надъ котрыми не мае ся нѣякои власти. Се добра школа терпеливости.

За той часъ жили мы на помостѣ „Фрама“ такъ приятно, якъ се въ тыхъ ширинахъ лишь можна собѣ подумати. Поживы мали мы подостаткомъ, вѣтракъ заосмотрювавъ насъ въ електричне свѣтло, корабель бувъ добрый, теплый. Не хибло имъ такожь занятя — помѣчуваня и иншои роботы; у вѣльныхъ хвиляхъ було що читати, а крѣмъ того мали мы карты и музыку. Була се мала весела кольонія, що цѣлй тѣ три роки плыла зъ ледомъ. Не безъ того, що мы зазнавали и страху звязаного зъ сими околицями, але — завдяки досвѣдамъ попередныхъ выправъ — мы були лѣпше заосмотренй. Той страховитои студени и мы мали ажь надто, але она не пакостила намъ, бо „Фрамъ“ бувъ теплый и выгѣдный. Тисненя леду було погане, але и тутъ показало ся, — а се було може найважнѣйше зъ всего — що „Фрамъ“ мавъ силу оперти ся и найбѣльшому тисненю леду. Зъ-разу оно незвычайно интересувало насъ. Мы зъ цѣкавостію стояли и ждали, якъ лѣдъ зъ оглушаючимъ гукомъ ударить о крѣпкй боки „Фрама“, бачили, якъ лѣдъ крышивъ ся, розприскуавъ ся, и вкѣнци мусѣвъ втиснутись пѣдъ корабель та пѣддвигнути его высоко, безъ ушкоды. При тѣмъ чуешь, якъ хитаесь грунтъ пѣдъ тобою, нѣгде нема певного мѣсця, навѣть найбѣльшй криги розторощують ся, наче тонке скло, а довкола страшный грохѣтъ и трѣскѣтъ.

Поволи стратили мы занитересоване тымъ явищемъ природы, особливо коли збѣльшило ся наше довѣре до вѣдпорности корабля. Роботы було вее богато, очевидно найважнѣйшй були наукови дослѣды. То були помѣченя метеорольоґічнй, магнетичнй и астрономічнй, котрыми управлявъ лейтнантъ Скотъ Нансенъ. Окрѣмъ того слѣджено льотомъ [зъ олова] глубинь, мѣрено ей температуру и т. п. Мимо всѣхъ занять и розрывокъ ставало житя на кораблї протягомъ лѣтъ страшно монотонне, особливо въ лѣтѣ. Дивна рѣчь, що довга темна нѣчь бѣгунова, була намъ менше непріятна, якъ кѣлька мѣсяцѣвъ довгій день на бѣгунѣ. Бачити на небѣ сонце черезъ кѣлька мѣсяцѣвъ въ день и въ ночи — се утомляе. Не знайдешь нѣ одного темного пятна, на котрѣмъ око могло бы вѣдпочати; все ослѣпляючо бѣле. Але коли щезне довгій той бѣгуновый день зъ своимъ жаркимъ сьявомъ а настане довга нѣчь полярна, — тогдѣ зачинаесь и пора красы. Маемо чудовй ночи мѣсячнй. Свѣтло мѣсяця чудово вѣдбиває ся вѣдъ щовбѣвъ снѣговыхъ гѣръ, по небѣ уносять ся барвистй круги, перстенѣ и побѣчнй мѣсяцѣ. Але ще богато красшй пѣвнѣчнй зарѣ — и въ зимѣ майже не було одного дня нѣ однои ночи, щобъ не показали ся слѣды того пышного зъявища. Неразъ здавало ся, що цѣле небо стоить въ огни. Зъ усѣхъ сторѣнъ палахкотить, палае, свѣтляні пасма за пасмами тягнуть ся по небозводѣ, разъ-у-разъ змѣнюючи свѣй видъ, плывуть то сюды то туды въ найзамѣтнѣйшихъ формахъ; нагле здаесь ся, немовь буря замела по небу, зъ пасемъ выстрѣлюють промѣня за промѣнями и всѣ стремлять къ одному темному центрови близько зеніту — корона. Теперь явище осягнуло свѣй вершокъ, здаесь ся ось-ось наступить катастрофа, судный день — але нагло все щезае, а мѣсяць, якъ попередъ, спокѣйно плыве своимъ шляхомъ. Мушу отверто признати ся, що вѣдъ коли я вернувъ ся до ворушливого житя, не разъ затужу за глубокою тишиною бѣгуновои ночи; тамъ не було нѣчого, що за-

двору до сѣней и зъ сѣней до выборчого льокалю, а въ сѣняхъ стоявъ громадскій асесоръ та информувавъ жандармовъ, кого зъ выборцѣвъ пускати до середины. Въ комісіи засѣдавъ Якимъ Гаврилюкъ, каранный за крадѣжь вязницею, котрый недавно вернувъ зъ криміналу. Не допустивши до голосованя бѣльшу половину управненыхъ правыборцѣвъ, оголосивъ комісарь, що выбрано 1) начальника громады, 2) громадского писаря, котрый зовсѣмъ не мешкае въ Косьмиринѣ и тутъ жадного не платить податку, и 3) дворского управителя, котрый що-йно передъ 10 днями спровадивъ ся до Косьмирина. И противъ сего выбору внесено до ц. к. староства протестъ, ствержуючи правдивость зізнанями свѣдковъ: Гаврила Краволуча, Захарія Янковского, Гриця Федоровского, Микиты Гаврилюка, Гриця Жирука, Федя Остапа, Федя Злепка, Гната Белецана.

До громады Низколязовъ прибувъ правительственный комісарь п. Городискій замѣсть о 3. год. ажь о год. 4½ пополудни. Згромадженій правыборцѣ ждали передъ льокалемъ, бо такъ порадивъ имъ войтъ, кажучи, що комісарь выкидае зъ выборчого льокалю. Не ждучи на зазывъ войта, удали ся зборанй селяне заразъ по пріѣздѣ комісаря до выборчого льокалю и тутки на свое здивуване довѣдали ся, що выборы вже переведенй и що выбранй: войтъ и мѣсцевый учитель. На запытане селянъ, хто ихъ выбравъ, вѣдповѣвъ п. Городискій: „я самъ ихъ выбравъ!“ И справдѣ такъ було, бо буквально нѣхто не голосувавъ, анѣ навѣть войтъ Иванъ Ружана и выборець Игнатій Садовскій, котрй були въ льокали. Комісарь казавъ громадскому писареви такъ: „Коли и войтъ на себе не хоче голосувати, то пишѣть, що выбранй войтъ Иванъ Ружака и професоръ Бернардъ Лопушаньскій“. Правдивость сего факту ствержуемо зізнанями свѣдковъ Павла Броны, Миколы Бурака, Василя Бурака, Федя Кобітовича, Петра Гадовского, Антоха Квятковского, Миколы Кобітовича, Дмитра Кобітовича, Игнатія Садовского и иншихъ, готовыхъ се ствердити присягаю. И противъ сихъ выборовъ внесено протестъ до ц. к. староства.

Въ громадѣ Тростянци выбранй выборцѣ не достали легітимаційныхъ картъ, хоть о нихъ упоминали ся.

Зважившн, що акцію выборовъ розпочато въ повѣтѣ бучацкомъ доперва дня 3 мая, — повысшй факты, що дойшли до вѣдомости комітету селяньского въ Бучачи протягомъ чотирохъ днѣвъ, выказують ажь надто ясно самоволю урядниковъ, маючихъ задачу стояти на сторожи законовъ и правъ, топтане и насилуване всякихъ горожаньскихъ правъ и чувствъ населеня, сповняючого лише свои обовязки, — зважавши, що се населене есть супротивъ тыхъ насильствъ зовсѣмъ безборонне, бо нѣяка реклямація, нѣяка жалоба анѣ протестъ не лишь не бувають увзглядненй, але просто противный выкликують наслѣдокъ, а именно: грозьбы адміністраційныхъ властій и легковажене повне цинізму, — зважавши, що наведенй повыше надужитя сягають майже въ обсягъ фантазіи и неможливостій а споконне населене обгрчають до найвысшои степени, — зважившн, що майже всѣ урядники правительственній, урядники делегованй до переводженя выборовъ ѣздять на выборы екіпажами дворскими и все до дворовъ завѣзджають, де неразъ и выборы переводять, — подае мѣсцевый комітетъ выборчій въ Бучачи тй факты до вѣдомости Ексцелянціи и просить о опѣку правну для безборонныхъ горожанъ, о потягнене до одвѣчальности и о указане ц. к. старшого комісаря повѣтового въ Бучачи п. Городискаго и о безпроволочне заряджене розписаня новыхъ выборовъ въ поданыхъ мѣсцевостяхъ, де самовольно здоптано загарантованй конституцією права горожанськй и людскй.

За мѣсцевый комітетъ селяньскій.

Константинъ Телишевскій, ц. к. нотарь въ Бучачи.

Свящ. *Иванъ Олесницкій*, парохъ въ Переволочѣ.

Свящ. *Лонгинъ Скалишъ* парохъ въ Заларовѣ.

Народъ собѣ!

Тамтон суботы посвячувано у Львовѣ угольный камѣнь подъ будову польского театру, будованого мѣстомъ при помочи фондовъ краевыхъ. На се торжество не запрошено нѣкого зъ Русиновъ, здавсь тому, що отсе мае будуватись театръ для Поляковъ, а Русинамъ засѣ вѣдъ того. Они вправдѣ можуть ходити до польского театру и своими грошами запомагати польску музу, якъ ляо ся цивілізованымъ людямъ, але на томъ конецъ! На се годило бы ся намъ вѣдповѣсти и зачати у Львовѣ будову руского театру, на що маемо вже призбираныхъ тридять тысячь злр. зробными лептами руского народу. Однакъ то ще за мало на будову нашого театру въ столици краю.

Де-хто може запытаесь: зъ-вѣдки добути грошей на тоту цѣль? На се е два жерела. Однымъ — фонды краевй, складанй въ значнѣй части зъ гроша руского податника, и до того гроша публичного маемо мы таке саме право вѣдкликатись по десятки тысячь рочнои запомоги на будову руского театру у Львовѣ, якъ Поляки вѣдкликались на будову польского театру у Львовѣ. Другимъ жереломъ е міліоны руского народу, що можуть скинути ще по колька лептъ и власнымъ грошемъ здвигнути собѣ питому святиню для своои музы театральнои, и тогдѣ могли бы мы за приміромъ Чеховъ выставити на театрѣ знамя: Народъ собѣ!

Тымъ чиномъ нашъ народъ рускій не только ушанувавъ бы свою годность національну, не только поклавъ бы тривку и вѣкопамятну подойму для розвою рускои штуки, але заспокоивъ бы некучу потребу сотвореня одвѣтнои мѣстности на всякй бѣльшй зборы и вѣча, для котрыхъ велика саля „Народного Дому“ вже нинѣ не выстатчае.

Тутъ мусимо покликати ся на прикрый досвѣдъ зъ остатныхъ днѣвъ. Рускій комітетъ ювілейный для святкованя памяти 50-ыхъ роковинъ знесеня панщины и народного вѣдродженя вѣднѣсъ ся до магістрату мѣста Львова зъ просьбою о вѣдступлене салѣ выставовои на вѣдбуте тамъ руского всенародного вѣча въ дни 19 н. ст. мая с. р. Тай просьбѣ вѣдмовили польскй батьки мѣста Львова задля того, позанкъ — мовлявъ — маніфестаціи Русинівъ [не угодовцѣвъ, але гайдамаковъ] мають бути звернень на адресу польскои шляхты, а такихъ стремлень мѣщане львовскй не можуть пѣдпирати... Значить — Поляки мають на оцѣ тѣлько себе и своихъ, а Русинѣвъ не знесять. Та й на сю рецепту треба намъ найти свѣй лѣкъ, що буде тымъ бѣльше цѣлющій, якъ выйде вѣдъ рѣдного серця...

Коли такъ насъ трактують зъ того мѣсця, де Русины сибвгорожане мають своє право, въ столици руской земль, то намъ треба на кождѣмъ кроцѣ вытягнути зъ того высновки. Засаду „народъ собѣ“ належить намъ Русинамъ переводити въ житя, въ кождѣй справѣ и на кождѣмъ кроцѣ, де лишь дасть ся!

Маемо свою „Народну Торговлю“ у Львовѣ и по бѣльшихъ мѣстахъ въ краю; маемо по мѣстахъ, мѣсточкахъ и селахъ свои руский торговлѣ, тожь пѣдпираймо и пѣдмагаймо своимъ грошемъ своє, руске купецтво! Близша сорочка вѣдъ кожуха, коли той кожухъ не грѣе, але студить!

Рускій ремѣсники и промысловцѣ зустрѣчають ся вже не вѣдъ нинѣ зъ польскимъ шовінізмомъ, коли то при вѣддаваню роботъ пытають ся ихъ Поляки: якои они народности, а вѣдтакъ вѣдмовлять имъ роботы, заявляючи, що мусять своихъ пѣдпирати. А мы Русины такъ тяжко грѣшимо неразъ супротивъ свого народу, коли до найзавзятѣйшого противника удаемо ся и збогачуемо его добрымъ заробкомъ, а натомѣсць помиваемо своихъ, способныхъ и потрѣбныхъ ремѣсникъ.

По остатныхъ выборахъ принявъ народъ рускій щиру жертву своихъ адвокатовъ оборонцѣвъ въ повыборчихъ процесахъ карныхъ. Тутъ они станули смѣло и безкорыстовно въ оборонѣ покривдженыхъ братовъ та годно вѣддали немалу прислугу рѣдному народови. Однакъ погляньмо: колько то Русинівъ помиває сихъ щарыхъ заступниковъ народныхъ и тамъ, де бы они могли заробити — вѣддае ся въ руки жидовскихъ або польскихъ адвокатовъ. А хто-жь лѣпше вырозумѣе справу и допоможе, якъ не свій свому? Якъ оно лицюе зъ нашими змаганями народными, коли въ справѣ Русина на розправѣ судовій жидовскій адвокатъ харкоче своимъ жаргономъ або польскій адвокатъ выводить польщану, котрои нашъ чоловѣкъ неразъ и не розумѣе!

Здобули мы свое товариство асекураційне „Дністеръ“, а чому въ нѣмъ доси не обезпечений всѣ церкви и приходства, всѣ рускй уряды громадскй, всѣ рускй школы и всяке майно кождого Русина? Чи такъ дуже припала намъ до вподобы Фльоріянка зъ Кешковского господаренемъ, чи може любимо тай міліоны, що згортають ся на польскй цѣли?

Мы маемо свои товариства кредитовй по краю та й у Львовѣ передъ кількома днями засновано вже рускій союзъ кредитовый, а чому кількa мілiонівъ рускаго гроша лежить по польскихъ щадницяхъ? Мы прецѣнь знаемо, якъ щирй и добрй для насъ тй польскй щадниць, бо они руского письма неразъ и видѣти не хотять та величезнй свои заиски обертають на патріотично-польскй цѣли!

До своихъ! до своихъ — намъ горнути ся у всякій пригодѣ! Най рускій народъ робить на себе, бо вонъ того потребуе! Ставаймо разомъ якъ народъ, та въ словахъ и дѣлахъ покажѣмъ свій стягъ народный: Народъ собѣ!

—*ій* —*ій*.

Проектъ святкованя ювілея знесеня панщины Русинами въ Америцѣ.

Въ остатнѣмъ [яке насъ дойшло] числѣ американьскои „Свободы“ знаходимо ось таке письмо о. Н. Дмитрова:

„Не далекій вже часъ дѣлить насъ вѣдъ конвенціи „Руско-Нар. Союза“. Кождорочна конвенція нашого одинокого товариства повинна крѣмъ полагоджуваня своихъ урадовыхъ справъ, бути народнымъ святомъ, народною маніфестацією, а сего року лучаесь для насъ дуже добра нагода вѣдпразнувати разомъ зъ конвенцією „Союза“ и 50-лѣтну рочницю знесеня панщины, нашого народного и суспільного вѣдродженя.

На мою думку — мы змогли бы въ Америцѣ найдостойнѣйше вѣдпразнувати се велике наше народне свято. У насъ нема старостовъ, жандармовъ, прокураторовъ и другихъ ..... вольного слова. Мы, сыны волѣ, могли-бъ сказати цѣлу правду, хто намъ здобувъ волю и якъ мы тою волею повинни користуватись. Въ Галичинѣ рожнй партій будуть обходити се свято на свій способъ, пѣсля свого зрозумѣня и пѣсля того, якъ имъ власти політично-поліційнй на се зізволять. Мы повинни величаво и достойно обходити се свято, а красшои нагоды, якъ конвенція „Союза“, у насъ нема. Длятого повиненъ выдѣлъ „Союза“ вже заздалегодь обдумати програму и назначити мѣсце сегорочнои конвенціи. Пѣсля моеи думки, сегорочна конвенція повинна вѣдбутись въ Shamokin, а се длятого, понеже въ тій мѣсцевости можна знайти и хоръ співаковъ и условины мѣсцевй суть найпригодньйшй. Выдѣлъ „Союза“ вже заздалегодь повиненъ порозумѣти ся зъ мѣсцевими патріотами и всѣхъ потрѣбныхъ мѣръ ужати, щобъ и конвенція и святковане ювілея знесеня панщины выпали якъ найвеличавѣйше.“

НОВИНКИ.

— **Русины Подоля!** Повъ столѣтя минае, якъ понеслась по нашій земли благовѣсть свободы, свободы людского достоинства, що признала Васъ вольными горожанами державы, що признала Васъ людьми!.... Нинѣ вся Галицка Русь радуесь, що дождалась обходити сей великій ювілей, и в юды-всюды по найдальшихъ закутинахъ нашои земляцѣ склнкують вѣчевій дзвоны людъ вольный на вѣча... На вѣче! — и мы Васъ кличемо до нашои подольскои столицѣ до Тернополя на день 17 н. ст. мая. Прибуваите братя якъ найчисленнѣйше, хто лишь живый, кому дорога сеся свобода, котрои мае право уживати, та може не уживае ще якъ слѣдъ. Просимо, зовемо и Васъ старенькй, що затямили тй страшній часы неволѣ, прибудьте, розкажѣте, якій гаразъ переживали, щобъ и мы молодшй навчились, якъ ви, сю свободу шанувати, якъ нею дорожити та ви стерегти. Численнымъ громадянымъ прибутемъ покажѣмъ, якъ святымъ, якъ дорогимъ, якъ великимъ для насъ обходъ та он памятки. Хочемо щобъ день сей выйшовъ всенароднымъ празникомъ. На празникъ великій, празникъ свободы, празникъ мира прибудьте до насъ, а мы вамъ гадамо такій духовый пиръ: О год. 10½ рано благодарственне богослужене въ приходскій церквѣ зъ одвѣтною проповѣдію О год. 2 зъ полудня само вѣче а на нѣмъ выголосить ся: I. рефератъ: „Историчный начеркъ знесеня панщины“. II. рефератъ: „Про устрій громадскои управы“. III. рефератъ: „Про индемнізацію та сервітуты“. Вечеромъ спільна забава зъ співами и деклямаціями та дружна гутворка. До насъ Братя, до насъ, въ кожъмъ серце лишь бье ся! Зове Васъ — Выдѣлъ „Подольскои Рады“ въ Тернополи: Свящ. *Александеръ Мироновичъ* голова, *Валентій Левандовскій* заступникъ головы, свящ. *Юрій Куницкій* секретарь.

— **Для святочного обходу** пятьдесятилѣтя знесеня панщины **въ Калускомъ** повѣтѣ завязавъ ся комітетъ зъ вызначнѣйшихъ дѣятелѣвъ політичныхъ Калущины До комітету належать: о. Криницкій, о. Козакъ, о. Петрушевичъ, д-ръ Косъ, Ярославъ Коритовскій, Петро Боднарчукъ, Гнатъ Борисякъ, Дмитро Дуда и Василь Петровъ. Торжество вѣдбуде ся 17 н. ст. с. м. въ слѣдуючою програмою: 1) Богослужене въ церквѣ о 10 годинѣ. 2) Повѣтове вѣче о годинѣ 1-ій въ сали Ляндманівъ. Рефератъ про знесене панщины и вѣдродженя Руси выголосить д-ръ Косъ, а

колочувало бы мысли — тамъ була одна краса и гармонія, не було тамъ нѣякихъ листовъ, нѣякихъ часописей. Говорено, що тота довга нѣчь бѣгунова мае дуже некорыстно вилывати на здоровля; мои досвѣды того не потверджують.

Передъ Рождвомъ 1893 року „Фрамъ“ дойшовъ до 83 степени, на Новый рокъ 1894 знаходивъ ся пѣдъ 83 степ. 24 мін., — въ найвысшій ширинѣ, якои до того часу люде досягли. Корабель мусѣвъ тутъ выдержати найстрашенный натискъ. „Фрамъ“ замераз теперь въ незвычайно сильномъ ледѣ, бѣльше якъ 10 метровъ грубомъ. По-надъ тою верствою сунули ся величезнй масы леду и зъ непоборимою силою перли на стѣны правого боку. Лѣдъ спинавъ ся въ гору по-надъ верхъ корабля, бо навѣть досягавъ машовъ и була небезпечность, що лѣдъ розторощить его або погребе. Для обезпеки передъ катастрофою, треба було вынести на лѣдъ живность и знадобы та й кількa ночей мусѣли мы всѣ спати одягненй. Коли напоръ досягъ кульмінаційнои точки, чувъ я, якъ пѣдпоры и бальки „Фрама“ зачали трѣщати; але тогдѣ вонъ выскочивъ зъ осады, въ котрій замерзъ бувъ, и поволи пѣднѣсъ ся зъ леднного свого ложа. Бувъ се трійомфъ! на кораблн не знайшла ся нѣ одна щѣлина, не вѣдскочила нѣ одна трѣсочка. По томъ досвѣдѣ мы чули ся цѣлкомъ безпечны ми въ „Фрамѣ“.

Зъ усеи нашои плавбы могли мы вѣдъ Нового 1895 року цѣлкомъ певно казати, що выправа сповнить свою задачу и що „Фрамъ“ поплыне въ напрямѣ вповнѣ вытыченомъ пляномъ выправы. Доси було все добре.

Але я подумавъ, що буде можна зробити щось бѣльше — може удасть ся розслѣдити море зъ тамтого боку шляху „Фрама“, коли бъ мы опустили корабель и зъ псами та санками пустили ся ледомъ. Однакъ така выправа не могла числити на те, що поведесь ѣй достати ся назадъ до корабля, бо вонъ разъ-у-разъ змѣнявъ мѣсце и вѣднайти его було просто неможливо. Длятого выправа мусѣла бути такъ заосмотрена, щобы могла сама вернути до дому. Я не могъ и подумати о томъ, щобы выслати когось другого въ таку подорожь, о котрій мусѣвъ я припускати, що буде сполучена зъ деякими небезпечностями. Тому рѣшивъ ся я йти самому и взяти зъ собою лейтнанта Іоганзена, котрый заявивъ охоту статн менѣ товаришемъ.

* * *

Я мавъ намѣръ передовсѣмъ зайти на пѣвнѣчь, абы — якъ далеко удасть ся — розслѣдити море въ сторону бѣгуна, а вѣдтакъ достати ся черезъ землю Францъ-Іосифа до Шпіцберґена, де я певно надѣявъ ся знайти норвежскихъ ловцѣвъ фокъ. По двохъ неудачныхъ пробахъ выбравъ ся я на пѣвнѣчь зъ Іоганзеномъ 14-ого марта 1895, взявши зъ собою 28 псовъ, три добре наладованй сани и два каяки [гренляндскй човна, легкй, довгй а вузонькй]. Пожива для псовъ була обчисле а лишь на тридять днѣвъ, а для мене и Іоганзена на сто днѣвъ. Зъ-разу йшло все добре. Але невдовзѣ рѣвнй ледяний площѣ скѣнчили ся а почавъ попадати ся лѣдъ брылястый, рухомый, вонъ творивъ горбы и закруты, вѣдтакъ подыбали мы русла, або цѣлкомъ отворенй, або прикрытй лишь тонкою верствою леду. При такихъ перешкодахъ псы ждали терпеливо, ажь переправимо щасливо санки на той бокъ; вѣдтакъ тягли знова кусень по рѣвнѣмъ ледѣ, поки не задержала ихъ нова перешкода.

Дня 17. цвѣтня опинились мы на 86 степ. 14 мін. пѣвночнои ширины и бѣльше-менше 95 степ. всходнои довготы. Щобы розслѣдити якість леду и можливість дальшого походу, пустивъ ся я самъ оденъ на лижвахъ [скі] ще кусень на пѣвнѣчь; але не могъ вѣдкрыти можливои дороги. Зъ найвысшои точки, яку я могъ знайти, не бачивъ нѣчого бѣльше якъ лѣдъ позсуваный и накопиченый ажь пѣдъ круговидъ. Лѣдъ выглядавъ мовь скаменѣле бурливе море. Землѣ нѣгде анѣ слѣду. Лѣдъ немовь гнавъ зъ вѣтромъ и на милѣ къ пѣвночи не спиняли его нѣ суша нѣ острови. Ледви имовѣрна рѣчь, щобы по тій сторонѣ пѣвночного бѣгуна дала ся вѣдкрыти земля якоись величины або якогось значѣня.

За цѣлый той часъ мы немало натерпѣлись вѣдъ студени. До весны було недалеко, тожь мы думали, що въ мартѣ и цвѣтни не будемо мати правдиво остроі студени. Свій ладунокъ мусѣли мы обмежити на найменче, длятого мы теплй кожухи полишили на кораблн, та мусѣли се горко вѣджалувати. Майже три тыждні температура держала ся близько 40° Цельзія низше зера. Коли дувъ вѣтеръ, було намъ неразъ страшенно зимно въ нашомъ добромъ, але за тонкомъ вовняномъ одѣню, що въ наслѣдокъ пары зъ тѣла помалу перемѣнило ся въ ледовый панцирь. Найгорша бѣда була намъ зъ вовняными куртами; они покрыли ся грубою верствою леду, котрый за кождымъ порухомъ скрипѣвъ, а бувъ такій тугій и твердый, що рукавы черезъ терте при ходѣ врѣзували ся въ суставы рукъ и дуже поранили. Колы мы на нѣчь влѣзали въ замералй мѣшки до спання, то треба було все бѣльше якъ годину, заки одѣне и мѣшокъ розтаяли вѣдъ теплоты тѣла. А рано, скоро лишь вылѣземо зъ мѣшка, одѣне по кількохъ вже мінутахъ стае знова ледомъ.

(*Конецъ буде.*)

вôдтакъ наступить вôльна дискусія. — За комітетъ: *о. Криницкій о. Петрушевичъ д-ръ Кось.*

— **Комітетъ для ювілейного обходу въ Бродахъ** устроюе тамъ торжество дня 17 н. ст. мая [вô второкъ по недѣли о Самарянинѣ] зъ слѣдуючою програмою: 1) О год. 9½ рано богослужене въ городскôй церквѣ зъ одвѣтною проповѣдію. 2) О 2 год. пополудни вôдчитъ въ сали товариства музичного. 3) Продукціи хоральнй и декляматорскй. 4) Представлене аматорске „Сватанє на Гончарівцѣ" Квѣтки-Основяненка. 5) Образъ изъ живыхъ особъ. Цѣны мѣсць: крѣсла въ першихъ двохъ рядахъ 1 зр., въ дальшихъ по 60 кр., два послѣдній ряды по 40 кр.; мѣсце стоячe на галерій 40 кр., вступъ на салю 20 кр. Добровôльнй датки принимая комітетъ зъ подякою. Чистый дохôдъ призначеный на будову „Народного Дому" въ Бродахъ. — *Ю. Туркевичъ* предс. ком., *Ан. Доминскій, Гр. Ярема, Дмитро Шустъ, Мандичевскій.*

— **Зъ Снятина пишуть намъ:** Пятьдесяту рôчницю внесеня панщины и нашого народного вôдродженя постановили и снятиньскй Русины гôдно вôдсвяткувати. Скликаный въ тôй цѣли обширнѣйшій комітетъ ухваливъ таку програму: Дня 3 (15) с. м. [въ Недѣлю] вôдправить ся торжественнѣйше якъ звычайно богослуженя, якъ по всѣхъ церквахъ въ той памятный день на Руси. — О годинѣ 4-ôй по полудни повѣдомлять выстрѣлы зъ моздерôвъ початокъ походу зъ музикою та національнымъ прапоромъ и при спѣвѣ патріотичныхъ пѣсень по головныхъ улицяхъ мѣста. — О годинѣ 7-ôй вечеромъ розпôчнуть ся въ сали магістратскôй торжественнй музикально-вокальнй вечеринцѣ, приложенй вôдповѣдно до хвилѣ, обймаючй вôдчитъ, деклямацій, спѣвы хору мѣщаньского, продукцій музики и т. д. По вечеринцяхъ вôдбудуть ся таньцѣ. — Окремыхъ запрошень не розсылае ся. — Не сумнѣваемось анѣ на хвилю, що не тôлько снятиньскй Русины, але и цѣла околиця возьме въ тôмъ національнôмъ святѣ найчисленнѣйшу участь и тымъ заявить, що у нея руске серце!

Тутъ насувають ся намъ мимоволѣ рефлексій, якихъ годѣ мовчки поминути. Ото на засѣданю обширнѣйшого комітету явило ся, кромѣ всѣхъ трехъ мѣсцевыхъ рускихъ священникôвъ, тôлько кôлькохъ людей зô свѣтскои интелігенціи и кôлькохъ свѣтлѣйшихъ мѣщанъ. А де прочй интелігентныки? Чи святкованє нашого національного вôдродженя есть якимсь лихимъ дѣломъ або демонстраціею, що треба ажь ховати ся въ „шкаралупку"? Ага, правда, оно — або не дасть ся погодити зъ Ягайлоньскою идеею, або зъ баденѣвскою системою, котра такъ гнете, що не вôльно признати ся за Русинôвъ, бо инакше кинуть на галицку Сибѣрь т. е. на Мазуры, або замкнуть аванси... Сунуть ся менѣ мимохôть пôдъ перо рôзнй гадки, хотѣвъ бы мъ обговорити и вôдносины въ повѣтъ, та се полишаю на другій разъ. — *Той самъ.*

— **Жертзы на ремѣсничу Бурсу ювілейну** прислали на мои руки: О. Ясенницкій Кипріянъ зъ Балигорода [вже оп вѣщено] 5 зр., Вп. пн. Ольховый Дмитро зъ Комарна 1 зр., Борковскій Олександеръ зô Львова 5 зр., о. Миколаевичъ К. зъ Стенятина 1 зр., Куриловичъ нотарь зъ Золочева 10 зр., Клюкъ П. купець зъ Вадовичъ 1 зр., о. Филиповскій Володим. зъ Беньковець 1 зр., громада Беньковцѣ 6 зр. 25 кр. [стôлько крейцарѣвъ, кôлько душь въ селѣ], д-ръ Т. Солевицкій лѣкарь въ Жабю 2 зр., громада Ягольница стара 2 зр., о. Котисъ Ат. зъ Телешницѣ 2 зр., изъ забавы доручивъ п. Дидиньскій 2 зр., Топольницка Ольга зъ Лютовискъ 1 зр., складки на руки о. В. Стернюка въ Настасовѣ при нагодѣ богослуженя за упокôй душѣ бл. п. Стасюка 1 зр. 50 кр., **Краковскй Русины: 316 зр. 16 кр.** [зъ тои сумы призначено часть на фондъ народный].

До сего уважаю за потрѣбне додати осьщо: 1) О. Володимиръ Филиповскій парохъ Беньковець пише: „Я прочитавъ мôмъ громадянамъ вôдозву львôвс ого комітету ювілейного и доповѣвъ, що було бы се гарно, коли бъ кождый громадянинъ вложивъ на фондъ ремѣсничо-промысловои ювілейнои Бурсы, о котрôй бесѣда вôдповѣвъ, по 1 крейцареви за кожду душу, яка у него есть въ хатѣ. На другій день доручено менѣ 6 зр. 25 кр. т. е. тôлько, кôлько есть душь въ селѣ [625] До тои квоты долучаю ще вôдъ себе 1 зр. Сли бы кожде село такъ поступило, зложила бы мы безъ найменчого труду 30 тысячь зр. на купно дому для Бурсы. Въ осени повторивши складку одержали бы мы знôвъ 30 тысячь, а дохôдъ зъ тои сумы далъ бы удержанє кôльканацятьомъ хлопцямъ, що учать ся ремѣсла. Але не хочу бути оптимістомъ и заznачу напередъ, що не всѣ села пôйдуть за Вашимъ вôдзывомъ, бо есть ще громады, зъ которыхъ свѣтло просвѣты не заглянуло, однакъ можу смѣло твердити, що бодай кождй десята громада услухае сего вôдзыву. Тожь нехай тот кожде десяте село и мѣсточко склада ся на тую цѣль пôсля душь крейцарики, а результатъ буде той самый, тôлько троха пôзнѣйше". — При збиранію жертвъ на народній цѣли були все першими Перемышляне; нинѣ выпередили нихъ Краковяне. Жертва ихъ значна и якъ на таку малу громаду Русинôвъ живучихъ въ Краковѣ, imponуюча. Заразомъ нехай се буде примѣромъ, якъ належить розумѣти цѣли народній. Честь имъ! — *Василь Нагорный.* [*Прим. Ред.* Списъ жертводавцѣвъ краковскихъ подамо завтра].

— **Зъ Вѣдня.** Дня 3 (15) мая яко въ день 50-лѣтныхъ роковинъ знесеня панщины и вôдродженя народного вôдправить ся въ гр. кат. церквѣ св. Варвары у Вѣдни торжественне богослуженя о годинѣ 10½ зъ вô повѣданою проповѣдію [о 10 годинѣ] и благодарственною молитвою „Тебе Бога хвалимъ". Литургія в. D и G dur Вербицкого-Садовского на мѣшаный хоръ, „Христосъ воскресе" на мужескій хоръ зъ басовымъ сольомъ, при кôнци литургіи имнъ австрійскій на мѣшаный хоръ. Пополудни о год. 3¾ вечерня зъ проповѣдію, Параклисъ до Пр. Богородицѣ и благословенемъ св. Тайнами.

— **Льокаль товариства слухачівъ політехніки „Основа"** находится при улици Мицкевича ч. 20 на першôмъ поверсѣ.

— **Выдѣлъ товариства рускихъ ремѣсникôвъ „Зоря"** въ Дрогобичи подае до вѣдомости позамѣсцевыхъ Р. П. членôвъ, загальній зборы товариства вôдбудуть ся 22 н. ст. мая въ Дрогобичи въ сали мѣскôй о годинѣ 2 пополудни, а взглядно другй зборы того самого дня о годинѣ 3 пополудни. На порядку днева-нôмъ справоздання и выбôръ нового выдѣлу.

— **Найвысша вôдзнака.** Загально въ свѣтѣ знаному великому торговельникови насѣнь Едмундови Мавтнерови зъ Будапешту, котрый — якъ мы передше доносили — доступивъ высокои россійскои вôдзнаки орденовои, удѣливъ Его Величество титулъ ц. и к. надворного доставця.

— **Краєва рада шкôльна** выдала окружникъ до сер дныхъ шкôлъ, въ котрôмъ звертае увагу на столѣтну рôчницю уродинъ Адама Мицкевича зъ тымъ, щобы шкôльна молодѣжь взяла вôдповѣдну участь въ обходѣ. Въ виду того було бы пожаданє, щобы товариство им. Шевченка звернуло ся до рады шкôльнои зъ представленемъ, щобы въ подôбный способъ звернула увагу шкôлъ на столѣтну рôчницю розвою руско-украiньско літературы, вôдъ часу першого выданя „Енеиды" Котляревского 1798 року", и щобы завбавала школы и школьну молодѣжь до вôдповѣдного обходу рôчницѣ сей зельми важнои хвилѣ, що поклала основу для цѣлои культурнои будущины нашого народу. Вправдѣ и Мицкевичъ и Котляревскій не уроджений зъ Галичинѣ, Мицкевичъ Литвинъ [изъ спольщеного роду руского] а Котляревскій Полтавець, але дѣяльность обохъ сягнула далеко по-за границѣ ихъ тѣснѣйшои вôтчины и мала превелике значѣнє для обохъ народôвъ.

— **Сянôцкий полкъ** пѣхоты ч. 45, що стоить теперь залогою въ Перемышли, обходивъ въ днехъ 5, 6 и 7 с. м. 50-лѣтный ювілей битвы пôдъ Санта-Лючія, де австрійскй вôйска пôдъ проводомъ ген. Радецкого тяжко поразили сардиньску армію а до полкôвъ, що найбôльше вызначили ся въ тôй битвѣ, належавъ и сянôцкій. На торжество ювілея прибула депутація саскихъ офицерôвъ, въ заступствѣ князя Фридриха саского, властителя того полку, котрый не мôгъ явити ся зъ причины недуги жены. Дня 5 мая оглянули саскй гостѣ касарнѣ 45 полку а вечеромъ устроивъ полкъ на ихъ честь походъ зъ музикою и смолоскипами. На другій день вôдбула ся служба Божа въ поли, а вôдтакъ дефіляда полку передъ чужими офіцирами. По переглядѣ вôйска снѣдано, а вояки мали для себе заставлений столы на подвôрю касарнѣ. Вечеромъ вôдбуло ся велике товарискe з бранє въ офицерскôмъ касинѣ. У всѣхъ сихъ торжествахъ брався участь архикнязь Леопольдъ Фердинанъ шуринъ саского князя Фридриха.

— **Письменнй испыты** зрѣлости въ женьскôй семинаріи учительскôй у Львовѣ розпôчнуть ся въ понедѣлокъ 16 н. ст. мая и протягнуть ся до 18 н. ст. мая. До испыту згôлосило ся 176 кандидатокъ, а то 60 учениць семинаріи учительскои и 116 приватистокъ. Устнй испыты зрѣлости зачнуть ся дня 17 н. ст. червня.

— **Нещасливa пригода** зъ трамваемъ лучила ся въ пятницю пополудни въ Черновцяхъ. На стрômкôмъ скрутѣ улицѣ до зелѣзничого дворца, де спадъ выносить кôльканацять метрôвъ, гальма при возѣ електричного трамваю перестала функціонувати, вôзъ поточивъ ся зъ нечуваною скоростію въ долину и наткнувъ ся на вôзокъ посесора Корна зъ Шубранца, забивъ коня, котре бѣгло за вôзкомъ, потрощивъ вôзокъ и самъ перевернувъ ся на якійсь вôзъ — и се було щастемъ для ѣдучихъ трамваемъ, бо повыпадали вôкнами на землю, а инакше всѣ могли погибнути пôдъ тяжкимъ трамваевымъ возомъ. При сѣй пригодѣ потерпѣли найбôльше два тяжко ушкоджени кондукторы, дальше одинôй дѣвчинѣ, що ѣхала вôзкомъ, зломило руку, а три иншй особы, що ѣхали трамваемъ, выйшли зъ меншими ушкодженями. Щасте, що трамваемъ ѣхало мало особъ. За причину пригоды уважають лихій зарядъ трамваевый, котрый бôльше числить на доходы, якъ на безпечнôсть ѣдучихъ особъ. Намѣстникъ бар. Бургіньонъ наказавъ по тôй пригодѣ стримати рухъ трамваевый.

— **Роботники** львôвскій, головно рубачѣ, не маючи роботы и заробку а дорожня велика, почали вчера и нинѣ голодовый розрухъ на малій розмѣры. Деякй насильно забрали хлѣбъ зъ лавокъ перекупнѣвъ.

— **Електричный вôзъ** до скраплюванія улиць то найновѣйшій вынаходъ на улицяхъ великихъ мѣстъ американьскихъ. Вôзъ такій управляе ся въ рухъ токомъ електричнымъ, а йде по шинахъ зелѣзницѣ електричнои и скраплюе улицѣ рôвномѣрно на 50 крокôвъ. Въ возѣ мѣстить ся вôбринокъ воды на 5.000 літрôвъ. Сеся нова метода скраплювання улиць дуже дешева и не забирае много часу.

— **Дрôбнй вѣсти.** Маршалокъ краевый гр. Бадені повернувъ до Львова. — Радникъ высшого суду краевого у Львовѣ п. Кар. Місіньскій дôставъ ордеръ зелѣзнои короны III. класы. — Въ Старômъ-мѣстѣ померъ оногды Оскаръ Лідль, управитель тамошнього староства. — На Буковинѣ проявила ся горячка еміграційна; оногды знôвъ изъ трехъ селъ выѣхало кôлькадесять родинъ до Канады. — Околиця Коломыѣ навѣщена страшною нуждою и голодомъ; люде по де-которыхъ селахъ подобають скорше на вôдъ ма смерти; окрытй ранами, волочать ся коло домôвъ, не маючи що до устъ вложити. Роботы въ поли не розпочатй, а до того ще сильна посуха.

Господарство, промыслъ и торговля

— Въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ" прибуло въ мѣсяци цвѣтни с. р. 6.252 важныхъ полісъ на 3,348.351 зр. обезпеченои вартости зъ премією 29.759 зр. 09 кр. Разомъ вôдъ 1 сѣчня до кôнца цвѣтня с. р. було 14.188 важныхъ полісъ на суму 8,722 652 зр. зъ премією 70.788 зр. 51 кр. Попереднього року за той самъ часъ выдано 12.485 полісъ на суму 7,625.682 зр. зъ премією 61.796 зр. 69 кр. — Шкôдъ було въ цвѣтни 40 случаівъ а разомъ вôдъ початку року по конець цвѣтня 159 шкôдъ, зъ котрыхъ 138 выплачено до кôнця цвѣтня и 16 въ першихъ дняхъ мая; 2 шкоды, що приключили ся въ остатныхъ дняхъ цвѣтня, находять ся въ ліквідаціи, а 3 вôдшкодованя [въ сумѣ загальнôй 586 зр. 46 кр.] на-разѣ зъ причинъ правныхъ здержано. Сума всѣхъ тыхъ шкôдъ выносить brutto 37.113 зр. и 16 кр., зъ чого вôдтрутивши часть реасекурована остае на власный рахунокъ 21.389 зр. 4 кр. — Фондъ резервовый зъ днемъ 30 цвѣтня с. р. выносить 77.701 зр. 43 кр.

— **Рахунокъ Товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ" стоваришеня зареэстрованого зъ обмеженою порукою *за мѣсяць цвѣтень 1898.***

I. Станъ довжный.

1. Фондъ резервовый . .	кор.	2330	сот. 94.
2. Удѣлы членôвъ	„	44114	„ 58.
3. Вкладки: а) станъ на початку цвѣтня кор. 318,204 сот. 42. б) вложено въ цвѣтни кор. 11,223 сот. — в) вынято въ цвѣтни кор. 4,254 92. позбетае въ кôнцемъ цвѣтня кор.	„	325,172	сот. 50
4. Сальдо процентôвъ [поб.]	„	14,156	„ 10
5. Кошты спору	„	91	„ —
6. Спеціальна резерва . .	„	229	„ 59
7. Зыскъ зъ року поперед.	„	4,649	„ 78
Сума	„	390,744	„ 49

II. Станъ чинный.

1. Позычки удѣлений: а) станъ на початку мѣсяца кор. 320,645 сот. 46 б) удѣлено въ цвѣтни кор. 55,750 сот. — в) сплачено въ цвѣтни кор. 12,700 сот. 86. Станъ зъ кôнцемъ цвѣтня кор.		363,695	сот. 60
2) Готôвка въ касѣ зъ д. 30 цв.	„	1,383	„ 94
3) Цѣннй паперы:			
а) фонду резервового:	„	1,992	„ —
б) загальній	„	1,005	„ —
4) Льокація: а) въ Щад. поч. [оборотъ чековый] . .	„	1,084	„ 02
б) въ иншихъ институціяхъ кредитовыхъ . .	„	20,480	„ 82
5) Сальдо коштôвъ адмін.	„	1,103	„ 11
Сума	„	390,744	„ 49

Членôвъ прибуло 72, убуло 0, отже разомъ зъ кôнцемъ цвѣтня 1898 членôвъ було 1116 зъ декляроваными удѣлами 1157 въ сумѣ 57.850 кор. — сот.

Стопа процентова вôдъ вкладокъ 4½%, процентъ вôдъ позычокъ удѣлюваныхъ 6½%.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— **Именованя.** Старшій комісарь гôрничій Ив. Здисл. Подгурскій именованый радникомъ гôрничимъ; комісарѣ гôрничй Тад. Гараєвичъ, Ив. Сеневичъ и д-ръ Кар. Бляшко старшими комісарями; адъюнкты д-ръ Кар. Горінкъ, Юрій Онишкевичъ и д-ръ Каз. Мидовичъ комісарами гôрничими.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 11. мая. Кажуть, що рада державна зберe ся 19. с. м. або пôдъ конець мая або найдальше 2. червня. Правительству дуже на тôмъ залежить, щобы ухвалено буджетову провізорію, отже робить всѣ можлива заходы, щобы се було можливе. Зъ провôдниками опозиціи вôдбуваютъся раз-въ-разъ конференціи.

Будапештъ 11. мая. Сего дня цѣсарь вôдкрывае сôбольнй делеґаціи троновою рѣчею. На сю урочист сть приѣхавъ также гр. Тунъ и д-ръ Кайзль.

Австрійскй члены делеґаціи, що належать до опозиційныхъ сторонництвъ намѣрають также и въ делеґаціяхъ уладити опозицію. Передвсѣмъ мають звернути ся противъ жаданому кредитова на военну маринарку. Кажуть, що Австрія, не маючи кольоній, не потребуе вести колоніяльнои политики, а фльоты потребуе лише для власнои оборони. Жадане додаткового кредиту въ сумѣ 30 міл. зр. также не подобае ся опозиціи, бо правительство зробило такъ великій выдатки безъ дозволу делеґаціи. Черезъ те жаданъ зъ опозиційныхъ послôвъ не принявъ реферату въ делеґаціяхъ. Бар. Хзюмецкій спросивъ вчера опозиційныхъ членôвъ делеґацій на нараду, щобы наклонити ихъ до голосованя на буджетомъ; але не прійшло до згоды. Нарады тй мають нинѣ вестись ще дальше.

Вчера мавъ Нансенъ въ сали географічного товариства вôдчитъ о своихъ подорожахъ. Товариство дало ему лавровый вѣнець. Опôсля выправлено бенкетъ на его честь.

Царгородъ 11 мая. Порта вôдповѣла на ноту державъ, що принимае до вѣдомости условія опорожненя Кpеты; заразомъ пригадуе державамъ ихъ обѣтницю, що цѣлôсть Туреччины и ея власть надъ Кретою буде обережена, та просить о приспѣшенє акціи въ цѣли організаціи управы Кpеты.

Кажуть, що султанъ зъ уваги на неудачу подорожи Джевада бея гадае выслати до Петербурга Османа пашу.

Российскій амбасадоръ Зиновьевъ вручивъ оногды Портѣ ноту, въ котрôй Россія жадае рѣшучои вôдповѣди що-до залягаючихъ ратъ военного вôдшкодованя.

Трієстъ 11 мая. Пôсля вѣстей зъ Медіоляну выносить тамъ число убитыхъ 500, а раненыхъ надъ 2000.

Берлинъ 11 мая. Localanzeiger дôстае таку вѣсть зъ Анѣ. Подорожній, що прибули зъ Медіоляну, розказують, що тамъ були страшній бôйки на улицяхъ. Вôйско стрѣляло до товпы, зъ товпы стрѣляно до войска; бито ся навѣть въ брамахъ домôвъ. У ворохобникôвъ найдено богато оружя. При воротахъ Монфорте тревала борба чотыри годины, Головною кватирою ворохобникôвъ був монастырь капуцинôвъ; войско мусѣло его облягати, поки здобуло; монастырь пôддавъ ся ажь по 20 выстрѣлахъ зъ пушокъ. Убитыхъ було около 200, а до два разы тôлько раненыхъ. Въ пивницяхъ монастыря найдено 28 монахôвъ; котрыхъ повязано и увязано.

Венеція 11. мая. Зъ Турину доносять, що король вôдложивъ свôй поворотъ до Риму, бо міністеръ внутренныхъ справъ сказавъ, що не бере отвѣчальности за безпеченьство королѣвского поѣзду.

Римъ 11. мая. Въ цѣлôмъ округѣ осьмого корпусу армій, отже въ провінціяхъ: Фльоренція, Ліворнѣ, Нізѣ, Сіенѣ, Массѣ, Арецу, Гросетѣ и Спеціи оголошено станъ облоги. Въ провинціи Неаполю заведено такожъ станъ облоги черезъ грôзнй розрухи, якй тамъ проявили ся оногды. Рубано деревину на улицяхъ и стовпы вôдъ електричного свѣтла, перевертано трамваевй возы, ставлено барикады, кидано камѣнемъ и стрѣляно на вôйско.

Мадритъ 11. мая. Правительство мае въ цѣлôй Испанiи оголосити станъ облоги.

Вашингтонъ 11. мая. Ще сего тыждня вôдôйде 5000 войска на Филиппины.

Наша Адміністрація просить Вп Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на II-гій чвертьрôкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львовска Дирекція ц. к. зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

Шляхъ зелѣзницѣ передмѣскои Гайліґенштадтъ-Гітельдорфъ-Гакінґъ вѣденьскои зелѣзницѣ мѣскои зô стаціями Ґерстгофъ, Гернальсъ, Отакрінґъ и перестанками Унтеръ-Деблінґъ, Оберъ-Деблінґъ, Брайтензе передае ся до прилюдного ужитку дня 11 мая с. р. Стаціи Герстгофъ, Гернальсъ и Отакрінґъ уряджено для загального руху, стацію Гайліґенштадтъ для такого самого руху зъ вынимкою предметôвъ выбуховыхъ, а перестанки Унтеръ Деблінґъ, Оберъ-Деблінґъ и Брайтензе тôлько для руху особового.

— —

Почавши вôдъ 3 мая ажь до 11 вересня с. р. включно будуть переходити помѣжь Львовомъ и Бруховичами слѣдуючй поѣзды льокальнй:

Поѣздъ ч. 2255 вôдходячій зô Львова о 2 год 15 мін. по полудни тôлько въ недѣлѣ и свята.

Поѣздъ ч. 2257 вôдходячій зô Львова о 3 год. 26 мін. по полудни щоденно.

Поѣздъ ч. 2260 повертаючій до Львова о 8 год. 12 мін. вечеромъ тôлько вôдъ 8 мая до 30 червня включно и вôдъ 16 серпня до 11 вересня включно щоденно.

Поѣздъ ч. 2262 повертаючій до Львова о 8 год. 31 мін. у вечеръ, тôлько вôдъ 1 липня до 15 серпня включно, щоденно.

Спеціальный розкладъ ѣзды згаданыхъ поѣздôвъ льокальныхъ оповѣщено афішами.

При тôмъ звертае ся увагу, що білеты до тыхъ поѣздôвъ набувати можна также въ зелѣзничôмъ бюрѣ информаційнôмъ (ул. 3-ого мая готель Имперіаль) въ годинахъ урядовыхъ, а именно въ будній дни вôдъ 8 рано до 3 пополудни, а въ недѣлѣ и свята вôдъ 8 рано до 12 въ полудне.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

вôдъ „КОПЕРНИКОМЪ"

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, дрѣнеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроенй електричныхъ дзвинкôвъ. — Замовленя въ провінціи вôдворокы. 4185

Адреса: Оптикъ Копернициій Львôвъ площа Галицка ч. 1

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Рынокъ ч. 10.

Сиропъ зелово-солодовый

Д-ра Зебуртера. Знамените и выпробоване средство противъ усякихъ хоробъ грудныхъ и гортани.
Цѣна 50 кр. 9

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
пóдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 1"2—?

ПОДЯКА.

Выдѣлъ „Читальнѣ Просвѣты“ въ Озерянцѣ складаю симъ щиро-сердечну подяку Достохвальному Головному Выдѣлови „Просвѣты“ за щедрый даръ 65 книжочокъ до бібліотеки тутешнои читальнѣ, чимъ положивъ сильну основу до дальшого ѣи розвитку.

Петро Чумакъ голова.
Гнатъ Михайловъ секретарь.

Оголошене.

Христіянинъ, россійскій пóдданый, желаѣ взяти въ аренду хутóръ [фóльварокъ] або невеликій маетокъ. Информуватись прошу Дембинки (коло Кракова) дóмъ власный — О. ТАҐЛЯНҐЪ. 197 1—2

УЧЕНИК школи реальної пошукує занятя. А. М., Львів poste restante. 188 3—3

Deutsche Lehrerin

gr.-kath. Religion

sucht Stelle vom 1 Juli M. Patzelt bei Herrn Pfarrer Hlibowickij, Cyhany, Post Łosiacz. 181 3—3

МУЖЕСКУ Безсильнóсть 344

выликвану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ ілюстрована книга

Самоохорона д ра Ретана

Российске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй пояснена своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко надежитости, высилае ся франко книга въ куверть магазиномъ выдавцѣвъ P. F. Bierey'a Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

ЖЕҐЕСТÓВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ
вилѣзниця, почта, телеграфъ въ мѣсци.
Найсильнѣйша цинкова зелѣзиста. Пора купѣлева тревае вóдъ 20 Мая до кóнця Вересня. Купель боровинова, зелѣзиста, гі дропатичний и попрадовий. 174 3—2
Вода жеҐестóвска знаходить ся у всѣхъ великихъ Складахъ Водъ Минеральныхъ.
Ординуючій карѣлъ *Д ръ Едвардъ Бріль [Brühl].*

Славнѣй на цѣлóмъ свѣтѣ
КОЛА „**OPEL**“
первóразный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre“
Львóвъ, ул. Сикстуска 6, насажъ Гавсмана
Пóльги въ сплатахъ пóсля умовы.
Для провінцiи цѣнники даромъ и оплатно. 190 2—?

О ПОЛОВИНУ
ЗНИЖЕКИЙ ЦѢНЫ

на даннѣйшi томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I.—XX. включно, чи хто купуе разомъ чи поодиначо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Згодошуватись треба просто до Адмíнистрацiи Наукового Товариства им. Шевченка у Львовѣ. Знижена цѣна всѣхъ 20 томóвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

Ц. к. патентована
„Сестриця недужихъ“ ГОДИННИКЪ ВОЛЬТЫ
ч. 80,176

Вóдмолодженэ и продовженє житя.

Пóсля актóвъ доказана 0.78 електричность Вольты.
Нѣяке симпатичне средство. ц. к. патентова „Сестриця недужихъ“

Годинникъ Вольты

Нѣяке тайне средство! Новый електромагнетъ Апаратъ, котрый въ наслѣдокъ своеи помисловои конструкціи вóдзначая ся сильнымъ дѣланемъ. Научно сконструованый одóбреный електричною стацiею пробною, пóсля актóвъ выказуе *0.78 електричности Вольты*, о чóмъ кождый може переконати ся компасомъ, або телефонічною тубою.

Дѣлае въ день и въ ночи, по обóхъ бокахъ и въ кождóмъ положенiю.

Навѣсивши кóлька годинникóвъ, можна струю въ двоe, або й въ десятеро скрѣпити.

Потверджуемо, що
СОТКИ ПОДЯКЪ
предложили намъ въ оригíналѣ.
Експедицiя Münchener Tagblatt-y.

Подаемо лишь деякí, о скóлько позволить мале мѣсце

Нервовый недугъ въ *найбóльшимъ* бóлями успокоивъ ся въ двѣ годинѣ по завѣшеню годинника Вольты ч. 80 176.
Росiяи Шамбертеръ, жена пенс. будкаря жел. Грасiнъ.

Вóдъ *Астмы* и *ревматизму* цѣлкомъ увóльнена, свѣдчить по правдѣ
Павѣ Цiпперъ, вдова по аптик. лаборантѣ, Монахiя, Mailingerstr. 1.

Бѣдничка
Пóшлетъ однóй приятельцѣ ще одинъ годинникъ Вольты, менѣ вóддавъ вóнъ противъ бѣдничцѣ дуже добрí услуги.
Марiя Ангаммеръ, Вегiнъ при Травнштайнъ

Жолудковый недугъ
Цѣлковито увóльненый вóдъ довголѣтного недуга жолудкового, поручаю Васъ всѣмъ знакомымъ. Пришлетъ менѣ ще 8 штукъ годинника Вольты.
Панѣ *Лiна Лянгъ*, Селбъ Кiрхплацъ.

Вылѣчена вóдъ *22 лѣтнего ревматизму вставóвъ* Можу поручити всѣмъ недужимъ. Перенята найглубшою вдячностiю остаю зъ поважанемъ.

Катарина Кляйнеръ, Вольфбрехiсъ при Гербацъ.

Безсоница.
Вóдъ коли ношу годинникъ Вольты ч. 80.176, сплю *дѣйстно* цѣлу нóчь. Давнѣйше не мóгъ я нѣколи заснути.
Петеръ Маеръ, Дiонiденъ, почта Тгаun V. O.

Вóдъ мого *6-лѣтнего болю головы* цѣлкомъ увóльненa посвѣдчав по правдѣ
Ф. М. Гiстель, жена палямаря Пуллнхъ.

Страшный бóль зубóвъ и ломане въ головѣ вóдъ пяти дѣтъ, въ годину по завѣшеню „сестрицѣ недужихъ“ годинника Вольты цѣлковъ вóдъ того увóльнена.
Бабетта Шустеръ, Монахiя.

Його проше переслѣдують: Ревматизмъ, ревматичный бóль вставóвъ, миготѣнє въ очахъ, шоска, мiгрена, прикиди, жолудковеи болѣ, бóль головы, блѣдничця, дражливость, астма, паралѣжъ, судороги, биття серця, нóчный поты, напады завороту, нервовúбость, меланхолiя, брак апетиту, безсоница, бóль головы и зубóвъ, женочi недуги, тумъ въ ухахъ, дрожь членóвъ и мушкулóвъ, зимнí руки и ноги, най разъ попробуе ц. к. патентованого годинника Вольты.

Жѣнки, дѣвчата
повинní въ *критичнóмъ* часѣ все носити „Сестрицю недужихъ“ годинникъ Вольты, бо вóнъ майже все *лагодить бóль своего електричного струю хоронить вóдъ лихих наслѣдкóвъ, котре въ тóй критичнóй перiодѣ не одно вже молоде житя змело*

Слабовитí дѣти чують ся здоровымя, живавими, ся тымъ, коли носять годинникъ Вольты.

У особѣ, котрí носять ц. к. патентованый годинникъ Вольты, працюе нормально кровъ и нервова система, а змыслы скрѣпляють ся, що вихворове пріятне почутє здоровли; збóльшае ся тѣлесна и духова сила, и осягае ся здоровый и щасливый станъ.

Домагайте ся выразно ц. к. патентованои „Сестрицѣ хорыхъ“ годинника Вольты по 2 зр. *Докладно* уважайте на се, щобы кождый апаратъ бувъ *остемпльованый* числомъ патентовго уряду 801 6, а опаковане заосмотрене охоронною маркою „Krankenschwester“. Бо лишь одным тым правдивым годинникомъ Вольты осягнено знанй свѣтлй успѣхи. Все иншe рѣшучо вóдкидаите.

Цѣна за штуку 2 зр.

За пóслань 2 20 зр., також почтовыми марками, посилае ся франко и безъ цла, за пóслатою о 20 кр. бóльше.

Львóвскій складъ у Кароля Бухштаба ул. Кароля Людвика ч. 21 (Ан лiйскiй готель.)

Головный складъ и центральне мѣсце для краю и заграницѣ:

M. Winkler
München
Lindwurmstrasse Nr. 5.

Подяка.

Позставшa вдова по втратѣ мужа мого бл. п. Ромуальда Недѣльского складаю публично сердечну подяку всѣмъ тымъ, що по такъ тяжкóй втратѣ оказали намъ свое спóвчутє. — Дякую рóвно-жъ за провóдъ тѣла Всечестнѣйшимъ священникамъ обряду лат. зъ Лисця и Богородчанъ, а особенно всѣмъ Всечестнѣйшимъ священникамъ греко-кат. обряду за безкористовну участь въ похоронѣ, а именно Всч. оо. Сабатови зъ Тысьменичанъ, Левицкому зъ Иванкóвки, Ант. Левицкому зъ Хомякóвки, Недѣльскому зъ Яблоницѣ, Жолкевичеви зъ Пухóвки и Мардаровичеви зъ Радча — якъ и тымъ всѣмъ знакомымъ, котрí взяли участь въ вóдпровадженю тѣла, сердечне Бóгъ заплать!

Иванкóвка въ маю 1898.

Вероника Недѣльска зъ сынами. 195

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливымъ охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пóльгъ въ сплатахъ пóсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнí и передъ престолы, якъ такожъ сальоновí и настѣнний, хóдники, фíранки, портíери, коцы, ковдры, капы на столы и лóжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спецíяльный вóддѣлъ для конфекцiи дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхóвъ, рукавичокъ, панчóхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся зъ приятностiю цѣнника даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львóвъ, ул. Сикстускач.6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190 2—?

ЦУКОРИНЪ № 20
3000 штукъ на 1 клґр.
въ порцiяхъ по 1 крейцару
ЦУКОРИНЪ № 9
2000 штукъ на 1 клґр.
въ порцiяхъ по 1½ крейцара
Продажъ дозволена до 1 липня.
I. WEISS, Wien VI., Esterhazy-gasse 12.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вóдъ дня 12 лютого 1888 выдае
АСИҐНАТЫ КАСОВÍ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ
4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ
а всѣ находячí ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовй зъ** 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованй по 4½% вóдъ 15 мая 1889.** 2218
Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦIЯ.**

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКИЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львóвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3
всякí церковнí роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 30—?

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ
артистъ-маляръ

звѣстный вóдъ кóльканадцати лѣтъ изъ своихъ працъ малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнóмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и инший рѣчи. Принимае рѣзьбарскí роботы пóсля власныхъ планóвъ. Выготовлюе всякои величины церковнí образы до иконостасóвъ, престолóвъ, плащениць — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшуе зъ фотографíй портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторiя реставруе всякí старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячí въ кругъ працъ малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пóдписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскiй
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педагогíчного двотыждневникъ педагогíчно-науковый, выходить вóдъ 1 червня 1869 у Львовѣ ул. Вóрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рóкъ 3 зр. на пóвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКЙ до сѣкання мяси по зр. 4. Сита волосѣнний почвóрнй до паштетóвъ по зр. 1, 1.50 и 1.60.
поручае ПЕТРО ХИЩИСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 955

Також и на раты
безъ пóдвышки цѣнъ
диваны, портíеры, фíранки, хóдники, ковдры ватованй, капы на столы и лóжка въ складѣ диванóвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львóвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190 1—?

Новости въ парасолькахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичнахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львóвъ, пл. Капітульна ч. 3 190 2—?

Выстава загальна
всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ дивáнóвъ, портíеръ, фíранокъ и хóдникóвъ.
Також цѣлу нóчь при електричнóмъ освѣтленю отворена.
Вступъ вóльный.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выстану.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванóвъ „Au Louvre“, Львóвъ, ул Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана) 190 2—?
Купуючимъ вóльги въ сплатахъ.

Диваны перскí и портíеры
традивй (старинний)
продае, купуе и выпозичае, а також приймае на переховокъ. Складъ диванóвъ „Au Louvre“, Львóвъ ул. Сикстуска 6. — Пóльги въ сплатахъ пóсля умовы.
Для провінцiи цѣнника даромъ и оплатно.
190 2—?

Решткы хóдникóвъ и высортованй диваны, портíеры, фíранки, капы, коцы, гобеліны и рóзнí предметы декорацiйнй по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванóвъ „Au Louvre“ Львóвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты. Для провінцiи цѣнники даромъ и оплатно.
190 2—?

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (5/6 до 11/6)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.55		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.36	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/7 до 12/6 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (5/6 до 11/6 неділі і сьвята)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (5/6 до 11/6)
Нїч				3.33	„ Брухович (5/6 до 11/6)
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		4.55	„ Ярослава
	3.30	„ „ „ головн. дворець	**Нїч**		
5.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	5.10	„ „		5.20	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (1/6 до 21/5 и 16/6 до 30/6)		6.20	„ Янова (1/6 до 15/6 в будні дні)
	8.12	„ Брухович (5/5 до 30/6 и 16/6 до 11/6 (1/7 до 14/6)		6.30	„ Іцкан
	8.31	„ „		6.50	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.53	„ Янова (1/6 до 12/6 въ будний день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Іцкан		8.40	„ Янова (1/6 до 21/5 и 16/6 до 30/6)
9.55		„ Підволочиск на голови. дворець		10.05	„ Іцкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

Ж При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпóвѣдальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пóдъ зарядомъ Іоанникия Грекина.

Ч. 95. Львовъ, Четверъ 30 Цвѣтня (12 Мая) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературнымъ додатконъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, к вѣ второкъ к пятницю и перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитбст за инсераты взанкѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатконъ

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на пѣвъ року . . 8 зр.
на чвертъ року . . 4 зр.	на мѣсяцъ 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайнй принимаютъ ся по 7½ кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або еи мѣнше а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инши доносеня приватнй числитъ ся по 15 кр. вѣдъ отпиша.

Вѣдозва.

Дня 7. (19.) мая обходити ся буде у Львовѣ — одвѣтно нашій вѣдозвѣ зъ 1. (13.) цвѣтня с. р. — всенародне свято 50 лѣтного ювілея знесеня панщины и народного вѣдродженя галицкой Руси.

Програма святкованя така:

I. О 9-ій годинѣ рано соборна служба Божа въ Успеньскій церквѣ.

II. О 10½-ій годинѣ похѣдъ на Замкову гору, де о 11-ій годинѣ зачне ся *всенародне вѣче* зъ такимъ порядкомъ:

1) Отворене вѣча предсѣдателемъ комітету — Юліяномъ Романчукомъ.
2) Бесѣда посла д-ра Теофиля Окуневского: Ювілей 1848-ого року а галицкй Русины.
3) Бесѣда господаря Іосифа Гурика: Ювілей 1848-ого року а галицко-руске селяньство.
4) Бесѣда о. Василя Давидяка: Ювілей 1848-ого року а галицко-руске духовеньство.
5) Бесѣда прав ика Юліяна Сьокала: Ювілей 1848-ого року а галицко-руска молодѣжь.
6) Промова ветерана-дѣятеля зъ 1848-ого року Ивана Гушалевича и закрытє вѣча.

Въ случаю непогоды або перешкоды вѣче вѣдбуде ся въ сали Народного Дому.

III. О 5-ій годинѣ пополудни въ сали Народного Дому *концертъ*, выконаный товариствомъ Львѣвскій Боянъ при участи панѣ Павликѣвъ-Новаковскои и селяньскимъ хоромъ зъ орхестрою зъ Махнова коло Равы рускои. (Програма концерту оголосить ся пѣзнѣйше.)

На се торжество запрошуе Русинѣвъ зъ цѣлого краю

Комітетъ зъ членѣвъ львѣвскихъ товариствъ рускихъ.

У Львовѣ дня 30. цвѣтня (12 мая) 1898.

Выборы въ ерѣ гр. Пінїньского.

До по анихъ доси вѣстій о способахъ переводженя правыборѣвъ въ повѣтахъ бучацкѣмъ и чортковскѣмъ — подаемо нинѣ дальшй вѣсти, якій мы одержали вѣдъ людей гѣдныхъ вѣры:

Въ селѣ Фѣльварках [въ бучацкѣмъ повѣтѣ] громадяне були добре зорґанізували ся до правыборѣвъ. Дня призначеного на правыборы прибильнували хоць якій пильный бувъ робочій день весняный. Приѣхавъ панъ комісарь. Забувъ у Монастирискахъ акты, тожь почавъ говорити людямъ байки, выводячи засаду „най буде, якъ бувало“. Нѣбы пояснявъ законъ, пояснявъ пяту курію, хваливъ гр. Казимира Баденього и т. д. До салѣ выборчон впровадивъ: згбинника Яна Дудзіка, его брата Ігнацого Дудзіка та дорожника Міллера яко зѣтаторѣвъ, поставивъ всѣхъ до комісіи разомъ зъ вѣйтомъ и одным раднымъ та и подиктувавъ: на сихъ маете голосувати, бо инакше голосы неважнй, хоть бы-сте кѣлько голосували. — Зачало ся голосоване. Люде голосуютъ на своихъ кандидатѣвъ, а комісія робить своє — диктуе своихъ кандидатѣвъ. Правыборець голосуе на своихъ, а комісарь удае дурного, не чуе и диктуе що инше, баламутять людей, говорить: „А що жь то? чому не маете голосувати на тыхъ, що всѣ?“ [се-бъто на тыхъ, якихъ я хочу]. Уже голосувало на нашихъ выборцѣвъ около десять людей, а комісарь каже до правыборця: „Що ты зновъ инакше голосуешь? Чуешь, тажь всѣ голосували на отсихъ!“ Закинче правыборця [бо до голосованя впускали по одному] та й пытае: „На кого голосуешь? на вѣйта?“ Правыборець каже „нѣ“ — ну и той правыборець не голосуе, бо не каже комісарь. Але що-жь! люде хотять таки на своѣмъ поставити. Та де тамъ! Комісарь кождого тисне, обробляе, страшить, а далѣ каже просто зъ моста: „Нѣ! якъ не голосуешь на вѣйта, то не позволяю голосувати!“ [Тутъ нашъ допысуватель наводить имена правыборцѣвъ, котрй ся посѣдчать.] А все таки при чистбй справѣ мы були бы выйшли зъ сильною побѣдою. Пѣсля выказу комісара Городиского голосувало 42 выборцѣвъ. Мы обчислили [пѣсля своихъ записокъ] 25 нашихъ голосѣвъ, а 17 на сторону вѣйта. Тымчасомъ записано на нашу сторону всего 16 голосѣвъ, а решта пѣйшла на вѣйта. Въ виду такого махерства нѣчо не порадишь. То не выборы, але именованє выборцѣвъ. При такѣмъ способѣ выбиранй выборцѣвъ може панъ Блажовскій выйти навѣть „jednogłośnie“, якъ при торбчныхъ выборахъ выходили послы въ Туреччинѣ.

Въ Березовцѣ [въ повѣтѣ бучацкѣмъ] переводивъ правыборы такожь комісарь Городскій. Вѣнъ заразъ заповѣвъ, що всѣ маютъ голосувати на вѣйта и на другого такого якъ вѣйтъ, бо хто буде голосувати инакше, тому нѣчо не поможе, шкода заходу! — то „такъ поможе, якъ умерлому кадило“. Приступлено до голосованя. Нашихъ есть 30 выборцѣвъ, вѣйтовыхъ лише 6. Що-жь робить комісарь? Котрый правыборець прийде до голосованя, комісарь заразъ пытае: „Ты на вѣйта?“ — Нѣ! — „То йди! не будешь голосувати!“ Такъ сказавъ за чергою двинадцятьомъ нашимъ выборцямъ и не позволивъ голосувати, а вкѣнци, коли побачивъ, що нѣхто не йде на его бѣкъ, замыкае голосоване, хоць було ще богато людей, котрй хотѣли голосувати, и оголошуе выборцями вѣйта и того другого. Можна собѣ представити обурене народу, та только вплывови одного священника треба завдячити, що не прийшло тамъ до якои катастрофы...

Въ Будзановѣ [въ повѣтѣ теребовельскѣмъ] оголосивъ урядъ громадскій дня 6 с. м. правыборы всего на всѣмъ годинъ передъ розпочатемъ голосованя. [Урядъ громадскій въ Будзановѣ остае пѣдъ управою „rządow-ego komisarz-a“ п. Емиля Паславского „byłego pisarza dworskiego a obecnie agenta Krakowskiego Towarzystwa ubezpieczeń“.] Оголошене правыборѣвъ на кѣлька годинъ наперед — се особливо въ теперѣшну пору веснаныхъ робѣтъ, коли селяннъ робить въ поли, е вже зовсѣмъ не по людски. Але надѣйшла хвиля правыборѣвъ. Приходимо [пише нашъ допысуватель] до льокалю выборчого — страхъ огорнувъ насъ: аж пять жандармѣвъ! Видко, багнеты все ще рація выборча, баденізмъ въ повнѣй силѣ! Честнй патріоты, дѣзнавшись о правыборахъ, порозбѣгали ся заразъ, щобы и другимъ дати знати. Однакъ, на жаль, могло стати до голосованя лише около 40 селянъ и 40 мѣщанъ, а того було за мало, коли зважити, що проводирѣ противной партіи знали вже кѣлька днѣвъ о речници правыборѣвъ, мѣжь тымъ якъ мы довѣдались лише передъ кѣлькома годинами, и то не всѣ. Передъ розпочатемъ голосованя [передъ 9-ою годиною] явили ся всѣ мѣсцевй интелігенты, самй урядники, и домагались вѣдобраня вѣдъ нихъ голосѣвъ, бо мусять вѣдходити до своихъ занять. Около 10 годины оголосивъ комісарь Шведзицкій, що розпочинае выборы и покликуе до комісіи: Емиля Паславского, поборця Стан. Смульского, податкового адъюнкта Яна Міллього [въ уніформѣ] и пана Мортка Нусима Лейзнера. [Пана Лейзнера покликавъ п. комісарь дуже тихонько; видко встыдавъ ся, бо панъ Мортко Нусимъ Лейзнеръ не зазнае такои славы, абы панамъ зъ комісіи не було маркотно мусѣти зъ нимъ засѣдати. Але мимо того панъ Мортко Нусимъ Лейзнеръ рядить майже цѣлымъ урядомъ громадскимъ; коли только зайдете до громадского уряду, все его застанете. Навѣть якъ хочешь позички въ своѣй власнѣй христіяньскѣй касѣ, то безъ пана Лейзнера не дбстанешь, поки ему не заявишь, що при выборахъ до рады громадскои вѣддашь голосъ на пана „rządow-ego komisarz-a“. Та й мовчи, хлопе, бо коли сиротавишь ся, то будешь ты мати ся!] На выборцѣвъ выбрано такихъ, якихъ комісія хотѣла мати: 2 интелігентникѣвъ Полякѣвъ, 2 хлопѣвъ [попихайлѣвъ), 3 мѣщанъ и 4 жидѣвъ — межи ними и славного Мортка Нусима Лейзнера та Мошка Ляндсмана. Выбрали ихъ только жиды и комісія пѣдъ охороною пятьохъ жандармѣвъ, бо Русины по выборѣ комісіи пѣйшли до дому...

Переглядъ политичный.

Розбѣйшла ся була вѣсть на пѣдставѣ якогось приватного листу міністра скарбу д-ра Кайцля, що пѣдвышенє платнѣ урядникамъ по мысли ухваленого вже торбкъ въ радѣ державной закону мае увѣйти въ житя найдальше до кѣнця липня с. р. Отже Fremdenblatt пише, що вѣсть ся покищо не мае нѣякои пѣдставы. Правительство старае ся, що правда, о те, щобы переведенє ухваленого закону сталось чимъ скорѣйше можливе; однакъ при теперѣшныхъ обставинахъ не можна ще теперь вгадати, коли се настане.

Вчера въ полудне принимавъ цѣсарь въ Будапештѣ на урочистбй авдіенціи австрійску а опѣсля угорску делеґацію. Именемъ австрійскои делеґациі промовлявъ ей президентъ п. Яворскій. Высказавши чувства вѣрности и чести для монарха, поклавъ бесѣдникъ вагу на заходы цѣсаря около удержаня мира такъ на внѣ якъ и въ самбй монархіи и перейшовъ опѣсля на сегорбчный ювілей цѣсарского панованя, зазначуючи, що день 2. грудня всѣ австрійскй народы обходити будуть въ найгорячѣйшбй вдячности и любови якъ свято радости и мира, и закѣнчивъ бажанемъ, щобы цѣсарь ще довгй лѣта панувавъ щасливо для добра монархіи и щастя народѣвъ.

Моя подорожь до бѣгуна.

Вѣдчитъ Фрітйофа Нансена выголошеный д. 6. с. м. у Вѣдни на зборѣ Товариства географічного.

(Докѣнченє.)

Дня 8 цвѣтня [1895 р.] змѣнили мы напрямъ и зачали йти на полудне, въ сторону Землѣ Франць Іосифа. По якѣмсь часѣ знайшли мы троха лѣпшій лѣдъ и посували ся троха лекше на передъ. Въ нашѣмъ походѣ на полудневый захѣдъ найбѣльше спинювали насъ розсѣлины и каналы въ ледѣ. При тбй низькбй температурѣ они були правильно покрытй тонкою корою ледяною, а тая не довволяла намъ робити ужитку зъ нашихъ каякѣвъ [човнѣвъ]. Чимъ дальше мы посували ся на полудне, тымъ бѣльше було такихъ каналѣвъ; они значно здержували насъ, а тымчасомъ нашъ запасъ поживы усе меншавъ и треба було убивати одного пса по другѣмъ, щобы годувати осталыхъ. Порціи зредуковано вже на найменчи, псы ставали все бѣльше обезсиленй и нужденнѣйшй. Деякй тягли вѣрно свбй тягаръ, доки зъ утомы наразъ не упали. Тогдѣ не лишалось нѣчо иншого, якъ убивати ихъ на мѣсци або покласти на санки, щобы убити ихъ вечеромъ, коли станемо на нбчлѣгъ. Була се безприкладна жестокбсть супротивъ звѣрятъ, але коли ходить о выборъ мѣжь нами самыми а псами, то, на нещастє — людска се рѣчь: пожертвувати псбвъ.

Наконець дня 24 липня побачили мы землю пѣдъ 82 степенемъ пѣвнѣчной ширины. Мы надѣяли ся дбйти до неи вже другого дня, але треба було ще чотирнацять днѣвъ завзятои боротьбы, заки мы добили ся до неи. Каналы були тутъ повно занесенй покрышеными куснями леду; дуже часто мусѣли мы перескакувати зъ одной криги на другу и тягнути за собою санки, въ безнастаннѣмъ страху, що перевернуть ся у воду. При тѣмъ струя була рвуча и гнала лѣдъ вѣдъ землѣ на всхѣдъ.

Въ тѣмъ часѣ лучила ся намъ пригода, яка могла мати поважнй наслѣдки. Мы хотѣли въ каякахъ переплысти одинъ каналъ. Я якъ-разъ спровадивъ свбй каякъ на край леду — наразъ чую за собою шелестъ, а Іоганзенъ каже менѣ хватати за стрѣльбу. Коли я озирнувъ ся, бачу: Іоганзенъ лежить горѣлиць, а надъ нимъ стоить медвѣдь. Іоганзенъ державъ звѣра за горло. Я лапнувъ за стрѣльбою, що лежала на каяку, але якъразъ въ тбй хвили човно всовгнуло ся у воду. Зобравши всѣ силы старавъ ся я по змозѣ найскорше вытягнути тяжке човно назадъ на край леду — втѣмъ чую спокойну мову Іоганзена: „Спѣшѣть ся, абы не пришли за пѣзно“. Вкѣнци я взявъ стрѣльбу, а ледва обернувъ ся сидячи на леду, медвѣдь бувъ уже тутъ передо мною. Въ зворушеню выпалявъ я протомъ, а що наббй влучивъ его якъ-разъ за ухо, то сейчасъ упавъ мертвый. Іоганзенъ, на щастє, выйшовъ лише зъ шрамомъ на однбй руцѣ; медвѣдь засягнувъ бувъ его лапою по лицю, та только збшкробавъ брудъ въ тѣмъ мѣсци, и Іоганзенови кѣлька днѣвъ видно на лицю бѣла смужка.

Наконець 6-ого серпня добились мы до чистого моря, що облягало сушу, и мы вже могли спробовати въ своихъ каякахъ при помочи веселъ и вѣтрилъ доплысти до землѣ. Се було бѣльше-менше пѣдъ 81 степенемъ 40 мінутами пѣвнѣчной ширины а 63 степенемъ всхѣдной довготы. Мрачна тая кранна складала ся зъ чотирохъ островѣвъ, цѣлковито покрытыхъ ледовцями. Я назвавъ ей „Земля Vhitten“, пѣсля старои норвежскои казки. „Землею Vhitten“ называе ся „Бѣла земля“, де жили принцизны зъ казки. Хочь и якъ се ся кранна була пустынна и опущена, намъ выдалась она раемъ, — всѣй нашбй бѣдѣ, всѣмъ мозоламъ настанъ конець. А що теперь дальшу подорожь мы могли вѣдбувати водою, то для облегчена каякѣвъ мы, на жаль, убили двохъ злишныхъ вѣрныхъ псбвъ.

Дня 26 серпня опинились мы, подорожній пѣдъ 81 степенемъ 13 мінутами пѣвнѣчной ширины а 65½ степенемъ всхѣдной довготы, наново середъ леду довкруги. Була вже надто пѣзна осѣнь, абы ще починати довгу подорожь до Шпіцберґена, де певно не застали-бъ мы вже нѣякого корабля; длятого мы постановили перезимувати на мѣсци. Днѣ стрѣльбы, де-що патронѣвъ и двѣ пары псбвъ то було бѣльше-менше все, чимъ мы розпоряджали. Нѣ, кромѣ сего були у насъ ще два ножѣ, великій и малый. Мы стрѣляли медвѣдѣвъ и морскихъ коней, абы добути мясо, транъ и кожу. Але побудувати хату приходило намъ трудно. Мы натаскали камѣня и збудували хату зъ каменѣвъ, рѣни и моху; вѣдтакъ обтягли мы стѣны шкѣрами зъ морскихъ коней и поприкладали каменями. Найтяжша рѣчь була поставити коминъ. Мы его зробили зъ леду та снѣгу и тричи мусѣли его за часъ зимы вѣдновляти; тягнувъ добре. Хата була така высока, що я въ однѣмъ мѣсци мбгъ стояти майже просто; довга була 10 стбпъ, а широка така, що коли мы въ нѣй лежали, то одного муру дотыкались ногами, а о противный головами. Єдиною поживою нашою було мясо и товщь, зъ тою лишь вѣдмѣною: на снѣданє варене, на вечерю печене, а на обѣдъ нѣчо.

При помочи нашои лямпы могли мы температуру въ серединѣ хаты утримати бѣльше-менше на точцѣ замерзаня; при стѣнахъ она була значно низша. На нихъ осѣла груба верства инею та леду и при свѣтлѣ лямпы выглядали якъ бы выложенй блискучимъ мраморомъ. На жаль, не мали мы тутъ нѣчого читати, хиба календарь та льоґаритмову таблицю. Найбѣльшу часть часу мы пересыпляли, а коли бы хто вѣрнвъ у старй забобоны, що шкорбутъ повстае зъ недостачѣ руху, то мы були живымъ запереченямъ того. Нашою постелію було тверде каменя застлане медвежою кожею. Зъ 24 годинъ мы що-найменше 20 провели на тѣмъ твердѣмъ ложи, безнастанно стараючись положити ся якъ найвыгоднѣйше.

Щобы дати маленькій образокъ зъ нашого тамъ побуту, вѣдчитаю на примѣръ таку записку зъ мого дневника:

„Вбвторокъ, 24 грудня 1895. Ось тобѣ Святый вечеръ, — студѣнь и вѣтеръ передъ дверми та зимно и протягъ въ серединѣ. Якъ же безвбдрадно тутъ! Такого Святого вечера мы ще не зазнали въ житю. Теперь дома дзвонять дзвоны и веселбсть витае въ кож-

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ

ВІСТНИК

59

місячник, виходить книжками коло 12 арк. великої вісімки, накладом Наукового Товариства ім. Шевченка (Львів ул. Академічна 8) під редакцією: М. Грушевського, О. Маковея, І. Франка. Белетристика оригінальна і переклади видатнійших чужих утворів, огляди літератури українсько-руської і всесьвітньої.

Передплата річна (без першої книжки, що становила в собі особну цілість) 7·50 піврічна 5 зр., чвертьрічна 2·50 зр.

На сю промову вѣдповѣвъ цѣсарь такою троновою рѣчею: „Запевненя щирои льояльности, якѣ вы отсе высказали, щиро мене вдоволяють, и прошу принятн за се мою монаршу подяку. Зъ правдивымъ вдоволенемъ можу при нинѣшнѣй нагодѣ знову зазначити, що нашѣ вѣдносины до нашихъ сусѣдовъ суть якъ найлѣпшѣ. Выкликане грецко-турецкимъ споромъ напружене уступило; а теперѣшный станъ рѣчей дае намъ право надѣяти ся, що и дальше згѣдне спѣвдѣлане всѣхъ великихъ державъ европейскихъ причинить ся до утворена пѣдставы, на котрѣй політичнѣ вѣдносины на всходѣ будуть могли розвивати ся мирно. Зъ уваги, що минули причины, для котрыхъ въ порозумѣню зъ иншими державами мусѣли мы почати акцію для обмеженя небезпеченьствъ, якѣ въ минувшѣмъ роцѣ грозили на всходѣ, мы постановили вѣдкликати зъ Кретн нашѣ вѣйска и кораблѣ. Наше дальше спѣвдѣлане въ полагодженю кретеньскон справы обмежить ся до дипльоматичныхъ переговорѣвъ. При сѣй нагодѣ тѣшить мене, що можу высказати найвысше признанe всѣмъ вѣддѣламъ монхъ сухопутныхъ и морскихъ силъ, высланымъ на Кресу, за ихъ взѣрцеве поведене и точне выконуване обовязковъ. Зъ глубокимъ жалемъ мушу згадати про выбухъ вѣйны мѣжь Испанією и Сполученымн державами, котрои не удало ся вѣдвернути мимо дружнои интервенцiи всѣхъ великихъ державъ европейскихъ и Его святости папы, и мимо того, що Испанія готова була до найдальше идучихъ уступокъ. Мы постановили заховати строгу неутральность въ тѣй вѣйнѣ; однакъ высказую бажане, щобы воюючѣ стороны чимъ скорше могли по справедливости вырѣвнати заходячѣ суперечности и закѣнчити сю сумну борбу. Моя управа войскова бачила себе змушеною при непевнѣй ситуацiи якъ и при розвитку оружныхъ силъ иншихъ державъ, вести дальше заповѣджене вже торѣкъ и розпочате закупно оружя и военного знадѣбя. Я переконаный, що оцѣните тѣ запорядженя зъ традиційнымъ патріотизмомъ и пожертвованемъ. Розвитокъ Босны и Герцеговины поступае правильно. Выдатки на адміністрацію тыхъ краѣвъ будуть покрытѣ цѣлкомъ ихъ власными доходами. Бажаю вашимъ працямъ якъ найлѣпшого успѣху и витаю васъ сердечно“.

До угорскои делегацiи выголосивъ цѣсарь ту саму тронову рѣчь.

По троновѣй рѣчи президентъ міністрѣвъ гр. Тунъ представивъ цѣсареви членѣвъ австрійскои делегацiи. Цѣсарь розмовлявъ зъ кождымъ, але дуже коротко, и не порушувавъ зовсѣмъ заграничнои політики.

N. fr. Presse звертае увагу на се, що въ троновѣй рѣчи не було найменшои згадки про тридержавный союзъ, та бачить въ тѣмъ деяку аналогію зъ троновою рѣчею, яку тамтого тыждня выголосивъ цѣсарь Вільгельмъ при замкненю нѣмецкого парляменту. Не можна сумнѣвати ся — пише той дневникъ, — що при словахъ „сусѣдній державы“ треба розумѣти обѣчь Нѣмеччины и Италiи також Россію.

Пѣдчасъ принятя угорскои делегацiи запытавъ цѣсарь члена угорскои делегацiи а заразомъ и квотовои депутацiи, Макс. Фалька, чи угорска депутація квотова зѣйде ся на нарады зъ австрійскою. Фалькъ вѣдповѣвъ, що угорска депутація зъ певностію приступе на устнѣ переговоры, якихъ жадае австрійска, тымъ бѣльше, що вымагае сего вже самъ обовязокъ чемности. Угорска депутація не зірве послѣднои нитки переговорѣвъ поти, поки остане ся хоть бы тѣнь надѣѣ, що буде можна дѣйти до порозумѣня. На се вѣдповѣвъ цѣсарь, що дуже треба бы бажати, щобы обѣ депутацiи часто стыкали ся особисто. — На замѣтку члена угорскои делегацiи Гаврія, що новѣ кредиты, зажаданѣ на войсковѣ цѣли, выкличуть мабуть въ комісіи горячу дискусію, вѣдповѣвъ цѣсарь: Досвѣдъ, якѣй маемо зъ теперѣшнои вѣйны, мусить всѣхъ переконати, що у войсковыхъ справахъ треба все зробити, що конечне, щобы опѣсля не брати на себе тяжкои одвѣчальности за те, чого не зробило ся.

Малый розрухъ львѣвскихъ бѣдаковъ зъ причины голоду.

Вѣ второкъ 10-ого с. м. рано зѣбрало ся на площи Стрѣлецкѣй кѣлькадесять рубачѣвъ и роботникѣвъ и ухвалили: кинути ся силою на лавки зъ хлѣбомъ и тымъ чиномъ заспокоити голодъ свѣй и родинъ своихъ. Жидовскій перекупень хлѣба якось се пронюхали, тожь понакрывали столы, щобъ ухоронити ся передъ нападомъ. Однакъ роботникамъ таки вдало ся пѣрвати кѣлька бохонцѣвъ. На крикъ зъявивъ ся поліцiянтъ и арештувавъ одного зъ провѣдникѣвъ. Але товаришѣ рѣшили вѣдбити его. Оденъ зъ нихъ кинувъ ся на поліцiянта, а той добувъ шаблѣ и рубнувъ его. Зъ того скориставъ арештованый и утѣкъ, а на мѣсци лишивъ ся его товаришъ та въ боротьбѣ зъ поліцiянтомъ дѣставъ ще кѣлька ударѣвъ шаблею въ руку и голову. Демонстранты почали кидати камѣнямъ, та оденъ камѣнь, замѣсть въ поліцiянта поцѣливъ у голову арештованого и той ажь втративши память, упавъ на землю. Надѣгло ще кѣлькохъ поліцiянтѣвъ и при ихъ помочи вѣдвезено раненого [рубача Вальска Генцеля] до шпиталя.

Зразъ потѣмъ удала ся громада роботниковъ и роботниць до ратуша. Выслана депутація представила віцепрезидентови мѣста Шаврови незавидне положене роботниковъ. Не мають роботы, а страшна дорожня. При будовахъ не можуть дѣстати занятя, бо много роботниковъ Мазурѣвъ налѣзло до Львова и забрали роботу дуже дешево, а тымчасомъ львѣвскій роботники гинуть зъ голоду. — П. Шаверъ успокоювавъ депутацію, що мѣсто старае ся уменшити цѣну хлѣба, и товпа зъ передъ ратуша розбѣшла ся. За той часъ арештовано ще шѣстьохъ роботниковъ, а всѣ они въ поліцiи выправдували ся тымъ, що не мають нѣякого заробку, а ѣсти треба самымъ и родинѣ.

Вечеромъ зѣбрало ся много роботниковъ и роботниць зъ дѣтьми на рукахъ въ сали роботничѣй въ пасажи Гавсмана. Тамъ явивъ ся пос. Козакевичъ зъ иншими проводирами партiи роботничон. Всѣ они накликували до легальнон боротьбы и до орґанізацiи, а вѣдтакъ зборы ухвалили резолюцiи до магістрату: а) щобы або назначивъ максимальнѣ цѣны за хлѣбъ и мясо для рѣзникѣвъ и пекарѣвъ, або заложивъ мѣскѣ пекарнѣ и ятки, де бы по цѣнѣ кошту можна купувати хлѣбъ и мясо; б) щобы роботы публичнѣ въ мѣстѣ Львовѣ зачато якъ найскорше, абы дати роботникамъ нагоду заробку.

По вѣдспѣваню пѣсни „Червоный прапоръ“ рушили демонстранты головными улицями на площу Краковску, де знову деякѣ почали пхати ся до лавокъ зъ хлѣбомъ, але поліція ихъ розбгнала. Двохъ демонстрантѣвъ арештовано, але опѣсля выпущено на волю.

Вчера повторили ся демонстрацiи. Вже вѣдъ 5 годины рано зачали збирати ся въ рынку громады роботниковъ остаючихъ безъ заробку, а число ихъ зросло до 400 особъ. Хотѣли дѣстатись до ратуша, але брамы затарасовано и впущено лише 30 роботниковъ, межи котрыми находили ся и женщины. Удались они до президента мѣста д-ра Малаховского, а той, приявши ихъ, заручивъ имъ, що прiйме 30 роботниковъ до замѣтаня улиць. Тымчасомъ товпа вѣбрана довкола ратуша вела ся досыть спокѣйно, бо лише розхопила у перехожого прецляря кѣшъ прецлѣвъ.

Наразъ выступила зъ товпы якась старушка и вѣзвала всѣхъ ити на площу Стрѣлецку, щобы тамъ парадитись. Товпа рушила на площу Стрѣлецку. Перестрашенѣ жидки куликовскѣ, що продаютъ тамъ хлѣбъ, зачали зъ поспѣхомъ пакувати хлѣбъ до мѣшкѣвъ. Коли на улицi Гродзицкихъ роботники стовпили ся, въѣхавъ межи нихъ фіякеръ зъ поліцiянтами, поліцiянты арештували згадану старушку и всадили на вѣзъ. Тогдѣ понеслись окрики: „Дайте намъ хлѣба!“ — и товпа пустила ся на здогонъ за фіякромъ, щобы арештовану вѣдбити. Коло костела Марiи Снѣжнои роботники задержали фіякра, а поліцiянты добули шабель и зачали плазувати. Тымъ способомъ удало ся поліцiи арештовану старушку вѣдвезти до арештѣвъ поліційныхъ. Роботники пѣйшли дальше на площу Краковску, де знову наткнулись на поліцiянтѣвъ. Коли тутъ поліція арештувала одного роботника, було бы прийшло до поважного заколоту, якъ бы на щасте не надъѣхавъ комісарь поліцiи Лысаковскій. Вѣнъ казавъ арештованого пустити, а товпу почавъ успокоювати обѣцянкою заробкѣвъ. Товпа зачала розходити ся.

Вчера и передвчера стоявъ на поготовѣ 30 ый полкъ пѣхоты на цитадели.

НОВИНКИ.

— Въ память 50-ыхъ роковинъ внесеня панщины и вѣдродженя галицкои Руси въ роцѣ 1848, вѣдбуде ся [пѣсля ухвалы репрезентантѣвъ всѣхъ стрыйскихъ товариствъ рускихъ и представителѣвъ всѣхъ станѣвъ рускои людности повѣту] торжество народне въ Стрыю, вѣ второкъ 17-ого н. ст. мая зъ слѣдующою програмою: О год. 10 передъ полуднемъ вѣдправить ся въ мѣскѣй церквi соборне торжественне богослужене зъ вѣдповѣдною проповѣдію. На се богослужене запрошено депутацiи зъ всѣхъ сѣлъ повѣта, а въ близшихъ сѣлъ по можности ихъ найвѣльше громадянъ зъ роднами. По богослуженю при звукахъ пѣсни „Миръ Вамъ брата“ вѣдбудесь торжественный походъ депутацій и взагалѣ всего народу черезъ мѣсто до льокалю „пѣдъ Чорнымъ Орломъ“ въ рынку. О год. 2 по полудни вѣдбудесь въ сали „пѣдъ Чорнымъ Орломъ“ Вѣче Народне зъ слѣдующимъ порядкомъ деннымъ: 1) вступне слово, 2) поясненя статутѣвъ, 3) значѣне читальнѣ и ея задача, 4) орґанізація на поли економічнѣмъ, 5) поправа рѣльнои господарки и 6) внески членѣвъ. — Брaтя! на оба торжества прибудьте якъ найчисленнѣйше, щобы достойно звеличити память надання свободы. — *Ив. Яворскій* парохъ въ Стрѣльбичахъ, *Вас. Волосяньскій* заступникъ бурмістра въ Старомъ-мѣстѣ. [Другѣ часописи просимо о повторенe.]

— Біляты на ювілейный концертъ 7. (19) с. м. въ сали „Народного Дому“, що буде выконаный Львѣвскимъ „Бояномъ“ и махновскимъ хоромъ селяньскимъ, продаютъ ся вже теперь

дѣй хатѣ. Та й мы обходимо свято на свѣй ладокъ. Іоганзенъ обернувъ собѣ сорочку а зверхну убравъ пѣдъ спѣдъ. И я такъ зробивъ, але ще й штаны перебравъ иншѣ, выжмякавши ихъ въ теплѣй водѣ, а вѣдтакъ и самъ обмывъ ся четвертянкою горшка теплои воды, натерши ся и обтершись скиненымъ зъ себе шматемъ наче рушникомъ. Чую ся немовь иншою людиною, моя одѣжь уже не липне такъ до тѣла, якъ перше. На вечерю мали мы юшку изъ спорошкованои рыбы та й кукурудзяну кулешу зъ траномъ замѣсть масла. Ласощами бувъ намъ хлѣбъ спеченый на транѣ.

Вечеръ на Сильвестра, вѣвторокъ 1895. И сей рѣкъ кѣнчить ся. Тамъ дома старому рокови выдзвонюють конець. Нашъ давѣнъ церковный — морозный вѣтеръ, що свище понадъ ледовцѣ та снѣжнѣ левады и скажено вые, коли жене снѣгомъ ажь до хмаръ и генъ тамъ зъ цовба горы сюда, на насъ змѣтае. Зновъ обертае ся оденъ листъ въ книзѣ вѣчности, отворена нова бѣла сторона, а нѣхто не знае, що на нѣй напише ся.“

Въ кѣнци насипѣла весна зъ сонѣшнымъ снѣтломъ и зъ пташнею. Пригадую собѣ докладно першій вечеръ, коли то мы на кѣлька днѣвъ до сходу сонця стояли передъ нашою хатою и побачили кѣлька малыхъ алькъ, якъ легѣли на пѣвнѣчь. Се було немовь першій привѣтъ житя и весны. Вскорѣ горы довкруги заронили ся тыми цвѣрѣнкаючими птахами. Теперь мали мы немало клопоту зъ приготованями до дальшои подорожи на полудне. Кѣлько то мы мали тяженькои муки, щобы яко-тако очистити ся зъ бруду. Оба мы зладили собѣ новѣ одяги зъ двохъ вовняныхъ накрывалъ, — якѣ мы ще мали зъ собою. Не маючи мыла, мы посмарували тѣло медвежою кровію и товщемъ а вѣдтакъ вытерли жменею моху. Шматѣ выварили мы въ горшку и потѣмъ вѣшкробали ножемъ.

Дня 19. мая 1896 були мы вже готовѣ и вырушили на полудне. Инколи йшли мы ледомъ а часомъ подыбали воду и могли човнами плысти. На леду вылежувало ся богато морскихъ коней. Они такъ мало бояли ся насъ, що мы могли фотоґрафувати ихъ зѣ всѣхъ бокѣвъ.

Дня 12 червня опинили ся мы наконець на полудневѣй сторонѣ ґрупы островѣвъ, котрѣ мы пройшли въ поперекъ. Теперь стояла передъ нами велика просторонь моря и мы плыли въ каякахъ вздовжь побережя. А щобы трохи й ноги простягнути, що вѣдъ довгого сидженя въ каякахъ зовсѣмъ заклякли були, въѣхали мы въ одну затоку и выдрапались на узгѣря. Зъ-вѣдтамъ спостерегли мы зъ жахомъ, що нашѣ зле прикрѣпленѣ каяки вѣдплывають геть на море. Мы кинулись що змога бѣгцемъ у низъ. Я давъ Іоганзенови своѣ годинникъ, потѣмъ скинувъ изъ себе де-що зъ одежѣ. Бувъ бы-мь не нагавъ ся и все поскидати, абы только не схопивъ мене корчъ. То було страшне — въ студеной мовь лѣдъ водѣ плысти за обома связанымы до купы човнами, що своими высокими вѣтрилами якъ слѣдъ пѣддавались вѣтрови. Здавало ся, що здогонити ихъ анѣ не думай, — але-жь тамъ вѣдплывало все, що мы посѣдали, безъ каякѣвъ намъ пропадати! Я напруживъ усю силу; втомившись, обертавъ ся плечима. Коли-жь опѣсля я зновъ вѣдвернувъ ся, бачу, що наближивъ ся до каякѣвъ. Але члены почало вже заклякати, живчикъ бивъ що-разъ слабше, а й бо и вѣддаль ставала все коротша и я бувъ гадки, що таки

дожену. Вкѣнци мѣгъ я вже вхопитись за лижву, що пѣперекъ лежала на задѣ каяка. Однакъ цѣле тѣло вѣдъ зимна такъ одубѣло, що я потребувавъ одчайнои натуги, абы выскочити на каякъ. Опѣсля мусѣвъ я ще, хоть утомленый до загину, веслувати назадъ спорый кусень до берега.

Въ кѣлька днѣвъ потѣмъ, коли мы збирали ся въ дальшу дорогу, я пѣдчасъ приготовуваня снѣданку, передъ самымъ вѣдходомъ, пѣйшовъ на близьке мале узгѣрe розглянутись въ теренѣ. Коли я тамъ стоявъ, вѣтеръ доносивъ изъ сушѣ немѣшаный гамѣръ тысячей алькъ и иншихъ птаховъ морскихъ, що на горѣ мали свои оселѣ. Наслухуючи за голосами тои пташнѣ, я нагле здрѣгнувъ ся, бо почувъ зовсѣмъ иншій звукъ, похожій на гавкотъ пса. Вѣдтакъ загубивъ ся той звукъ, потѣмъ зновъ слабо озвавъ ся, и я довгій часъ хитавъ ся мѣжь вѣрою а непевностію, ажь напослѣдокъ звукъ той ставъ такъ выразный, що вже не могло бути сумнѣву. Я метнувъ ся въ низъ, збудивъ Іоганзена въ мѣшку и сказавъ ему, що я чувъ псѣвъ. Вѣнъ выповзъ изъ мѣшка, протеръ очи и не хотѣвъ повѣрити. Тымчасомъ я митью упоравъ ся зѣ снѣданкомъ, наложивъ лижвы и що-мога скоро поспѣшивъ на сушу. Невдовзѣ потѣмъ побачивъ я чоловѣка, якъ вѣдъ побережя йшовъ напротивъ мене. То була моя стрѣча зъ Джексономъ, такъ часто описувана, що менѣ зайвно о нѣй розводитись. Джексонъ принявъ насъ такъ сердечно, що трудно описати, и мы не могли вѣдмовити его приязному запрошенію остатись тутъ, дождати на „Вінварда“, та разъ изъ нимъ ѣхати до дому, замѣсть ити на Шпіцберґенъ. Не забуду нѣколи, якон я зазнавъ роскоши, взявши тутъ першу теплу купѣль.

Дня 13 серпня, въ шѣсть днѣвъ по нашомъ вѣдъѣздѣ зъ пригѣрка Фльоры, „Вінвардъ“ кинувъ якоръ въ „Vardo“. Велика була радѣсть, коли я 20-ого серпня дѣставъ въ Гаммерфестѣ телеґраму изъ Skjärvö вѣдъ Свердруна зъ вѣсткою, що „Фрамъ“ прибувъ туда въ ночи и на покладѣ все гаразды. Якъразъ 13 ого серпня, того самого дня, коли мы зъ Іоганзеномъ прибули до Vardö, Фрамъ вызволивъ ся зъ леду.

А якѣй-жь здобутки принесла выправа? Ну, то питаня, на яке ще не такъ легко вѣдповѣсти, бо вдоволяюча вѣдповѣдь буде можлива ажь тогдѣ, якъ спеціялісты въ цѣлости оброблять увесь той пребогатый матеріялъ въ видѣ математичныхъ и природознавчихъ помѣчень, що привѣзъ „Фрамъ“. Але, думаю, можу вже теперь сказати, що людство при помочи нашихъ досвѣдѣвъ зможе утворити собѣ до певнои мѣры цѣлковите понятя о фізичныхъ услѣвяхъ и о природѣ въ тыхъ околицяхъ довкруги пѣвнѣчного бѣгуна, що доси уважали ся майже недоступными. Зъ тыхъ досвѣдѣвъ прiйме ся, що область пѣвнѣчного бѣгуна — велике, глубоке море, вкрыте ледомъ, безнастанно рухаве. Непорушна покрыва ледова, що пѣсля загального погляду мала огортати пѣвнѣчный конець нашои кулѣ земнои, уже пропала. Все в въ руху, цѣлый океанъ пересуваe ся безупинно вѣдъ однои стороны кулѣ земнои до другои; цѣлость есть звеномъ въ безконечнѣмъ ланцюсѣ змѣнныхъ явищь у вѣчнѣмъ круговоротѣ природы, а лѣдъ есть такъ безпокѣйный и несталый, якъ людскѣй теорiи.

въ склепѣ „Народнои Торговлѣ“ у Львовѣ. Цѣны мѣсць: фотель 1 злр. 50 кр., крѣсло 1 злр., вступъ на салю 50 кр., вступъ на галерію 20 кр.

— **Загальнй зборы філіи „Просвѣты“ въ Пôдгайцяхъ** вôдбудуть ся дня 5 (17) мая о 12 годинѣ въ полудне въ домѣ п. Маркевича.

— **Въ память XXXVII-ыхъ роковинъ смерти** Тараса Шевченка вôдбудуть ся въ Теребовли заходомъ товариства „Рускои Бібліотеки“, при участи Вп. панѣ Ф. Лопатиньскои и Дружины театру руского дня 17. н. ст. мая с. р. въ сали магістратскôй музикально-вокальнй вечериицъ. Цѣна мѣсць: крѣсло 1 зр., вступъ на салю 50 кр., для селянъ и мѣщанъ 20 кр. Початокъ точно о годинѣ 7½ вечеромъ. — **За комітетъ:** *о. І. Волянъский, о. Ю. Борачокъ, Т. Томашевскій.*

— **Дня 17. н. ст. мая вôдсваткують руский станиславôвскій товариства 50-и роковины надання волѣ нашому народови и обновы его духовного житя такою програмою:** І. 1) Богослуженя въ катедр. церквѣ о год. 9. зъ проповѣдію. 2) **народне вѣче** въ салѣ театральнôй зъ такимъ порядкомъ: а) отворенѣ вѣча, б) вôдчитъ про значѣне ювілею, в) вôдчитъ економічно-просвѣтный, г) вôдспѣване народныхъ пѣсень. — ІІ. Вечеромъ о год. 8. **концертъ** въ сали театральнôй зъ такимъ порядкомъ: 1) Вôдчитъ про подане нашому народову волѣ и про его духове придбане за останнихъ 50 лѣтъ. 2) Деклямація. 3) Спѣвы станислав. „Бояна“. — ІІІ. По концертѣ вôдбуде ся забава зъ танцями. — Въ имени станисл. русскихъ товариствъ: Д-ръ *М. Коцюба, о. С. Торонъский, Т. Стахевичъ, о. И. Порайко, И. Бѣликовскій, п. Оварковичева, М. Кушнѣръ.* Вступъ на салю 1 злр., для родины зъ 4 охъ особъ 3 злр.; льожѣ 4 злр.; фотелѣ бальконовй 1 злр. Білеты скорше буде можна дôстати въ торговли ВП. Стахевича, а вечеромъ при касѣ.

— Дня 19. н. ст. мая с. р. о 3 годинѣ пополудне вôдбудуть ся въ комнатахъ **„Рускои Бесѣды“ въ Тернополи** загальнй зборы **Тернопôльскои філіи** и руского товариства педагôгічного зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Справоздане выдѣлу, касіера и библіотекаря. 2) Выбôръ членôвъ выдѣлу на рôкъ слѣдуючій 3) Внесеня и интерпеляцій членôвъ. — **За выдѣлъ** свящ. *Б. Громницкій, Як. Миколаевичъ.*

— **Духовеньство брôдского деканата,** зôбране дня 9 н. ст. мая **на соборчику** въ Боратинѣ рѣшило одноголосно не приймати писемъ вôдъ властій адресованыхъ до парохіяльныхъ урядôвъ, коли они не будуть писанй рускимъ письмомъ и рускою мовою. Всѣ письма писанй польскими буквами пересыланй будуть до уряду деканального, а зъвôдти до консисторіи. Повышу ухвалу мае урядъ деканальный подати до вѣдомости властямъ. Борѣте ся, поборете! Вамъ Богъ помагае!

— **„Зъ Львôвского Бояна“.** Передконцертовй вправы мѣшаного хору вôдбудуть ся завтра [въ пятницю] о годинѣ 7½ вечеромъ. Зъ огляду на близькій концертъ прошу всѣхъ членôвъ, щобы въ комплетѣ и точно зôбрали ся. — *В. Ш.*

— **Д-ра Іосифа Третяка** надзвычайного професора руского языка и літературы въ университетѣ Ягайлоньскôмъ въ Краковѣ, именувавъ цѣсарь звычайнымъ професоромъ.

— **Намѣстникъ гр. Пініньскій** по довшôмъ побутѣ у Вѣдни [де въ недѣлю бувъ на приватнôй авдіенціи у цѣсаря, вôдтакъ у архикн. Оттона], прибуде д. 13. с. м. зъ Вѣдня до Кракова и тамъ перебуде чотири днѣ. За той часъ буде приймати на авдіенціи представителѣвъ институцій публичныхъ и праватныхъ въ салѣхъ Сѣскои палаты, огляне деякй уряды и школы, буде на рôчнôмъ публичнôмъ засѣданю академіи наукъ и на торжественнôмъ починѣ робôтъ вступныхъ коло будовы нового шпиталя кс. Боніфратрôвъ, огляне также будову гімназіи св. Анны и клініку окулістичну, — а дня 17 с. м. пополудни выѣде до Львова.

— **На звычайныхъ загальныхъ зборахъ кружка** рускихъ академикôвъ гôрничихъ „Чорногора“ въ Лубнѣ (Leoben) выбрано на лѣтный семестеръ слѣдуючій выдѣлъ: головою Володимиръ Бородайкевичъ, укôнченый правникъ; справникомъ Михайло Безпалко, касіеромъ Платонъ Павликевичъ.

— **Вôдъ Вп. о. Корнилія Кузика,** пароха съ Махновѣ одержали мы отсе письмо въ справѣ дописи зъ Долинщины, що тамошне староство розсылае рускимъ громадамъ польскй вôдозвы до складокъ на церковь въ Махновѣ: „Працюючи щиро для свого народу вôдъ 1878 р. и перомъ и грудьми, щобы двигнути свого молодшого брата, и на докôръ не заслуживъ, бо и въ тôмъ не провинивъ ся. Лѣта для хлібороббы дуже тяжкй, а особливо для Махнова, людей бѣдныхъ, малоземельныхъ, котрй коштомъ 8.000 зр. побудувавши хату и будынки приходскй, мусять мурувати церковъ на мѣсце погорѣвшои. Щобы своимъ бѣдакамъ парохіянамъ прийти въ помôчь заложивъ я крамницю и касу позичкову церковну та помѣстивъ вôдозву у всѣхъ рускихъ часописяхъ зъ прошеньемъ о помôчь. Та на се анѣ крейцаря не прийшло. Тогдѣ розбеславъ я звыжъ 2000 вôдозвъ рускихъ зъ рускими переказами до всѣхъ рускихъ урядôвъ парохіяльныхъ въ Галичинѣ; на то вилынуло ледви несповна 100 зр. Тогдѣ пôславъ я вôдозвы до всѣхъ латиньскихъ парохій, вилынуло такожь споро *[? — Ред.]*. И до громадъ постановивъ я запукати, а щобы заощадити порто почтове [бо жь прецѣнь комітетъ будôвляный, не церковный (парохіяльный), не урядъ парохіяльный, але комітетъ ad hoc покликаный не мае права урядово розсылати], а оно в обило бы кôльнадесять зр. выдатку, — упросивъ я ц. к. старостна, щобы зволили пôдчасъ сесіи вôдозву породавати начальникамъ громадъ и ласкаво до складокъ заохотити. Того менѣ ще жадне староство не вôдказало, що въ призначенôмъ прилюдно мушу пôднести. Для громадъ польскихъ посылаю вôдозвы польскй, для громадъ рускихъ чисто рускй, а до повѣтôвъ, де можуть бути и польскй громады, часть рускихъ а часть польскихъ вôдозвъ. Такъ менѣ диктуе справедливôсть. Могла польска вôдозва дôстатись до рускои громады [але могло статись и противно], то ще не проступо ъ. Я бы написавъ и жидôвскй вôдозвы та до жидôвъ розбеславъ, если бы-мъ знавъ, що дадуть що на мою церковь. Ча то проступокъ, коли розходить ся о те, щоби помôчь знайти для бѣдакôвъ? — пытаю Ч. дописув теля. — *К. Кузикъ*, парохъ въ Махновѣ.

— **Въ новинцѣ „Зъ Калуша** пишуть намъ“ въ 92 числѣ „Дѣла“ закрали ся деякй значнѣйшй похибки друкарскй, межь иншими и тая, що „зъ интеліґенціи въ приватнôмъ житю *нѣхто* не простягне до нихъ [старосты Маевского и комісаря Совиньского] руки“. Цôбеля рукописи: замѣсть „нѣхто“ повинно стояти „дехто“, отже цѣле речене мае такъ звучати: „а зъ интеліґенціи въ приватнôмъ житю дехто не простягне до нихъ руки“. [Прочй похибки можна вôдгадати].

— **Комітетъ Товариства „Руска Бурса въ Новôмъ Санчи“** складае отсимъ хвальному Товариству взаимного кредиту „Дньстеръ“ сердечну подяку за щедрый даръ 50 злр. на цѣли нашои молоденькои институціи.

— **195.000 зр.** Рада державна формально не вôдрочена, отже всѣ послы дôстають дальше свои діэты. Сли рада державна — якъ припускають — зôйде ся на засѣдане по замкненю сибльныхъ делеґацій, т. е. дня 2. н. ст. червня, то той „выпочинокъ“, обчисляючи тôлько діэты, выне се 195.000 зр.

— **Дôбрй вѣсти.** Вѣнчане панны Анны Тишовницкои, дочки п. Романа, властителя дôбръ зъ п. д-ромъ Николаемъ Мерзаномъ, полковымъ лѣкаремъ, вôдбуде ся 24-ого н. ст. мая 1898 въ Довголуцѣ, п. Любѣнцѣ. —

Надôслане.

Rohseid. Bastkleid. fl. 8·65

bis 44·75 p. Stoff. z. kompl. Robe — Tussors und Shantung-Pongees — sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14·65 per Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins, **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. — **Muster umgehend.** 7 [3]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Посмертнй — ✝ — оповѣстки.

О. Іоанъ Юзичиньскій, почетный крилошанинъ львôвскои капітулы, декорованый золотымъ хрестомъ заслуги зъ короною, членъ рускихъ товариствъ, 53-лѣтный парохъ Боринича, упокоивъ ся сегодня въ 82 роцѣ житя а въ 56 священьства. Бôльше про покôйника щирого патріота и мецената подамо завтра, а нинѣ нотуемо ще лише, що похоронъ вôдбуде ся 14-ого с. м. въ Боринячахъ. В. п. п.!

О. Иванъ Партицкій, совѣтникъ станиславôвскои Еп. консисторіи зъ вôдзнаками крилошаньскими, деканъ товмацкій, парохъ въ Торговица, упокоився вчера въ 61 роцѣ житя а въ 38 священьства. Покойный [рôдный братъ померщого передъ пару лѣтами у Львовѣ професора Омеляна Партицкого] бувъ щирымъ Русиномъ и чоловѣкомъ зъ повагою. Похоронъ покôйного вôдбуде ся въ пятницю. В. п. п.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Краковскй Русины зôбрали и надôслали на руки Вп. В. Нагôрного (якъ у насъ вже вчера була згадка) **316 зр. 16 кр.** на ювілейнй цѣли. А суму тую зложили Р. Т.: Алексевичъ Антонъ 5 зр., Барабашъ 3 зр., Бережницкій Юліянъ 5 зр., Бобякъ Гриць 2 зр., Богданъ Григорій 10 зр., о. Бересукъ Іоанъ 12 зр., Борисъ Иванъ 10 зр., д-ръ Бохеньскій Адамъ 10 зр., Бохеньскій Маріанъ 5 зр., Будзиновскій Павло 1 Буличъ 1 зр., Бучко Алексей 5 зр., Василькевичъ Николай 1 зр., Василькевичъ Стефанъ 1 зр., Высочаньскій Адольфъ 1 зр., Волиньскій Михаилъ 5 зр., Воробель Симеонъ 2 зр., Габлиньскій Петро 3 зр., Гаравичъ Иванъ 2 зр., Генмъ Евгенія 2 зр., Горакъ Антонъ 3 зр., Гр. Гр. зъ Кракова 5 зр., Гуцулъ Дмитро 5 зр., Давидовскій Александеръ 5 зр., Данкевичъ Зенонъ 10 зр., Долиньскій Альбінъ 5 зр., д-ръ Долиньскій Маріанъ 10 зр., Заячковскій Титъ 2 зр., Ильницкій Николай 5 зр., д-ръ Калитовскій Теодоръ 5 зр., о. Козловскій Василь 10 зр., Крайникъ Иванъ 1 зр., Коцюба Василь 5 зр., Кодеревко Василь 3 зр., Курилович Михаилъ 2 зр., Кучиньскій Теофіль 10 зр., Левицкій Евстахій 10 зр., д-ръ Левицкій Анатоль 1·50 зр., Левицкій Вікторъ 10 зр., Левицкій Филемонъ 5 зр., Левицкій Симеонъ 5 зр., д-ръ Лаврôвскій Романъ 10 зр., Лапицкій Никола 1 зр., Лѣщиньскій Володимиръ 1 зр., Лодиньскій Володимиръ 1 зр., Мацѣлиньскій Николай 5 зр., Мартинякъ Иванъ 1 зр., Микита Василь 10 зр., Мишкевичъ Іосифъ 2 зр., Могила Петро 50 кр., Старосольска Емилія 2 зр., Старосольскій Василь 1 зр., д-ръ Стопчаньскій Александеръ 10 зр., Туранъскій Антонъ 5 зр., Тоффинъ 2 зр., Чернiньскій Михайло 3 зр., Чопоновскій Исидоръ 10 зр., Шумскій Юрко 5 зр., о. Филиповскій Іоанъ вôдъ П. В. 10 зр., Худикъ Николай 5 зр., д-ръ Яворскій Валерій 10 зр., Яновскій Амвросій 5 зр., о. Козловскій и Богданъ зôбрали на священôмъ въ Хшановѣ 12 16 зр., Зеленко Петро 1 зр. — разомъ 316 зр. 16 кр.

Телеґрамы „Дѣла“.

Будапештъ 12 мая. Pester Lloyd рѣшучо заперечуе вѣстямъ польскихъ и нѣмецкихъ дневникôвъ, мовь бы становиско міністра заграничныхъ справъ гр. Голуховского було захитане.

Поля 12 мая. Австрійско-угорскій корабель, призначеный на Кубу, сегодня пускае ся въ дорогу; подорожь потрвае три недѣлѣ.

Пôтербургъ 12 мая. „Правит. Вѣстникъ“ оголошуе договôръ Россіи зъ Японôмъ, котрымъ обѣ сй державы признають повну самостôйнôсть и независимôсть Кореѣ и зобовязуютъ ся не мѣшати ся у внутрѣшнй справы сеи державы; коли бы помôчь однои зъ тыхъ державъ була конче потрѣбна для Кореѣ, въ такôмъ разѣ можна лише за згодою зъ другою державою що-небудь починати. Крôмъ того Россія зобовязуе ся нѣякъ не перешкаджати розвиткови японьскихъ промысловыхъ и торговельныхъ интересôвъ на Кореѣ. „Прав. Вѣстникъ“ додае, що наслѣдкомъ того договору Россія буде могла теперь звернути свои силы на довершене своихъ историчныхъ, мирныхъ задачъ на берегахъ Тихого океану.

Тутешнй дневникы рѣшучо заперечуютъ вѣстямъ, ширенымъ за границею про намѣреный заказъ вывозу збожа зъ Россіи за границю.

Царгородъ 12 мая. Турецкй войска почали вже опускати Тесалію. Армія тесальска числить 133.000 людей. Міністеръ вôйны велѣвъ реднôвъ (краеву оборону) розпустити, а низамôвъ (войско лінійне) розмѣстити по давныхъ гарнізонахъ. Але въ окруженю султана пропавляють ся вплывы, щобы бодай о одну дивізію скрѣпити войсковй силы на границахъ Сербіи, Болгарии и Чорногоры.

Абація 12 мая. Зъѣхались тутъ болгарскій кн. Фердинандъ зъ чорногорскимъ кн. Миколою. При стрѣчи бувъ россійскій конзуль зъ Цетинія.

Туринъ 12 мая. Королѣвска пара разомъ зъ наслѣдникомъ престолу выѣхали вчера до Риму.

Римъ 12 мая. Въ Медіоланѣ стрейкуе зелѣзнича служба. Побоюють ся загального стрейку зелѣзничои служby въ цѣломъ краю. Дневникъ войсковый оголошуе королѣвске письмо, покликуюче всю до войсковои службы обовязану зелѣзничу послугу. Покликаныхъ е надъ 3000 особъ; будуть они повинни службу на зелѣзницахъ, дэ кому буде вызначено. Иншій войсковый дневникъ пояснюе, що се розпорядженя мае запобѣгти стрейкови на зелѣзницяхъ, и додае, що на двôрцяхъ обôймуть службу офіцыры. Войскова карнôсть не тôлько запевнить всюди правильный рухъ зелѣзниць, але спинить также всяке пôдбурюване и непослухъ.

Мадритъ 12 мая. Въ Льогранѣ товпа розграбила склады збожа и живности. Въ розрухахъ взяло участь богато жѣнокъ зъ паличями въ рукахъ. Коли кôннича выступила противъ ворохобникôвъ, вôдперли ей жѣнки. Недалеко Мадриту спалено тамтои ночи великій складъ збожа.

Якъ доносять зъ Америки, провôдникъ карлістôвъ, що доси проживавъ въ Америцѣ, вертае до Европы. Мавъ вôнъ сказати, що Донъ Карльосъ е певный того, що теперь вступить на испаньскій престолъ; Россія и Франція мали ему обѣцяти свою помôчь.

Зъ Лондону приходить вѣсть, що еще дня 3 с. м. тамошный посолъ нѣмецкій въ розмовѣ зъ лордомъ Сельсберімъ мавъ сказати, що въ разѣ, коли бы Англія высадила въ Манілѣ свое войско для охороны своихъ пôддаиыхъ, то и Нѣмеччина мусѣла бы те саме зробити. Сельсбері вôдповѣвъ, що було бы се цѣлкомъ въ порядку изъ стороны Нѣмеччины, лише що Англія не гадае слати войска на Манілю.

Лондонъ 12 мая. Зъ Вашинґтону доносять, що пôсли нещасливои для Испанiи битвы пôдъ Манілою дипльоматичнй заступники державъ въ Вашинґтонѣ урадили приватно межь собою, що найлѣпше було бы порадити Испанiи, щобы дала спокôй вôйнѣ и попросила о миръ, зрѣкаючи ся Кубы и обѣцюючи заплатити военне вôдшкодоване. Поки вôдшкодованя не було бы заплачене, Американцѣ задержали бы Манілю.

Зъ Кейвесту доносять, що прибувъ тамъ зъ Кубы кореспондентъ одного новойорского дневника и казавъ, що начальникъ кубаньскихъ повстанцѣвъ Гомецъ зовсѣмъ не бажае, щобы ему зъ Америки присылано войско. Вôнъ просить лише о оружя и амуніцію та о полкъ артилерии, а при помочи бльокады и самъ дасть раду Испанцямъ. Теперь мае Гомецъ 3500 узброеныхъ людей, а кождои хвилѣ мôгъ бы узброити и 40.000, кобы мавъ лишь для нихъ оружя.

Новый Йоркъ 12 мая. Зъ Мадриту прийшла вѣсть, що испаньска ескадра вернула до Кадиксу. Зъ тои причины Американцѣ приспѣшують выправу на Кубу и на Порторіко. Оденъ тутешный дневникъ пише, що въ урядовыхъ кругахъ въ Вашинґтонѣ уважають поворотъ испаньскои фльоты до Кадиксу за знакъ, що Испанiя ще довго гадае вести вôйну; длятого треба конечно ударити швидко на Кубу, щобы змусити Испанiю до переговорôвъ о миръ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. В. Са. въ За. Мимо найщирѣйшои волѣ не можемо. — *Вп. І. Б. въ Хо.* Годить ся. — *Вп. К. Ка. въ Ст. ни* До кôнця червня прийде намъ ще 40 кр. — *Вп. І. Шу. въ Бр.* Одержали и дякуемо.

ОПОВІЩЕНЄ.

„Комітет для введеня в житя фонду стіпендийного імени проф. Д-ра Олександра Огоновского“ подав отеим до відомости ВП. Родимців а передовсім Правників, бувших учеників покійного професора, що „Систем австрийского права приватного“ Д-ра Олександра Огоновского, виданий проф. Д-ром П. Стебельским, появив ся вже в книгарскій торговлі. Се видане обіймае два томи (кождий по 3 злр. 50 кр.) і містить в собі цілий систем крім права „родинного“, — именно том І. *Загальні науки і право річеве*, а том ІІ. *Право облігаційне і право спадкове.*

Систем сей є першим того рода ділом в нашій українско рускій літературі і містить в собі погляд юриста, котрого повага узнана вже навіть Німцями.

Познак видане сего діла викликала пекуча потреба доставленя студентам прав підручника для теоритичного іспиту, як також бажане — зберегти здобутки вислідів наукових на полі права приватного проф. Олександра Огоновского, тож не сумніваеме ся, що ВП. Родимці, а передовсім бувші ученики пок. професора підіпруть матеріяльно се виданництво. З огляду на те, що з введенем нової процедури судия мусить бути знаменито познакомленый з правом матеріяльним, Систем сей буде мати безперечно велику вартість також для практиків-правників

Цілию видавництва було дальше: приспорене средств для згаданого **фонду стіпендийного**, призначеного головно для ґаторозантів, котрого брак загально є узнаний; бо весь дохід з видавництва призначений на сей фонд.

Комітет, бажаючи ввести як найшвидше в житя згаданий фонд, знизив ціну портретів покійного професора о половину (тих, що продавались доси по 2 зл. — на 1 зл., а тих, що продавались по 1 зл. — на 50 кр.) і просить ВП. Добродіїв, що взяли портрети в розпродаж, або котрим вислано портрети а не вирівнали доси належитости, щоби зволили ей вирівнати. Гроші належить пересилати — як і доси — до Товариства „Просьвіта“ у Львові.

„Систем“ і портрети можна набути в книгарні Наукового товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій.

Комітет.

Надôслане.

Д-ръ Едмундъ Ковальскій

ординуе якъ лѣтъ попередныхъ

въ Заведеню водолѣчничôмъ „Киселька“

У ЛЬВОВѢ.

Заведене се на рôкъ бѣжучій въ цѣлости вôдновлено, а число мешкань помножено значно побудованимъ нового дому. 202 1–4

Зміна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

вôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. І. у ЛЬВОВѢ.

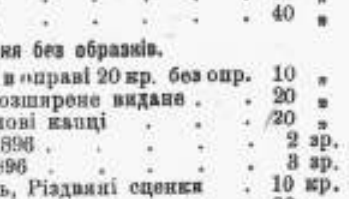

Не нѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонкôвъ. — Замовленя зъ провінцій вôдворотно. 4185

Адресъ: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1

На подарунки!

В КАНЦЕЛЯРІИ

„Руского Товариства Педагогічного“

при улици Академічній ч. 8.

можна купити слідуючі видания:

1) Образкові видания.

Звѣринецъ	10 кр.
Гостинецъ	10 „
Забавки	10 „
Менажерия	10 „
Робінзон	40 „
Квіточка	20 „
Віночок	20 „
Кобзар Тараса Шевченка	20 „
Франко: Лис Микита, 2-ге цілком перер. вид.	50 „
Мирон: Пригоди Дон Кіхота	40 „
Наші звірята	40 „
Діточі загадки ч. І.	30 „
„ „ ч. ІІ.	30 „
Забавки для дітий	40 „
Мала менажерия	85 „
Велика менажерия	40 „
Нашим дітям ч. І.	40 „
„ „ ч. ІІ.	40 „

2) Видания без образків.

Читанка ч. І. ІІ. ІІІ. ІV. в оправі 20 кр. без опр.	10 „
Китиця желань, 2 ге розширене видане	20 „
Ів. Франко: Абу Каземові канці	20 „
Учитель на рр. 1890—1896	2 зр.
Дзвінок на рр. 1891—1896	3 зр.
Ів. Левицкій: Попались, Різдвяні сценки	10 кр.
Вол. Шухевич: Записки школяра	20 „
„ Від Бескида до Андів	10 „
О. Нижанковский: Батько і матя, двоспів для дітий з фортепіяном	10 „
Леонида Глібова: Байки	5 „
В. Чайченка: Одеся; Байки; Комарь; Два оповідани, по	5 „
В. Чайченка: Дума про княгиню Кобзаря	5 „
Дніпрова Чайка: Казка про сонце та его сина; Писанка по	5 „
М. Лисенко: Тече вода з під явора. Двоспів з фортепіяном	10 „
Мапа етнографічна України-Руси	20 „
Гордівська: Картагенці і Римляни	20 „
Юдій Верне: Подорож довкола землі	60 „
Барановский: Прописи до іспитів	20 „
Молитвенник народний, в полотно оправлен.	20 „

Всякі заповленя висилають ся скоро і точно.

Зѣльця Д-ра Зебурґера

загально вже знане и успѣшне средство на кашель, хрипку, нежиты и т. п. обявы.

Цѣна коробочки 20 кр. 10

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 173—7

ПОДЯКА.

Симъ складаємо прилюдно подяку Свѣтлому Товариству „Просвѣта“ у Львовѣ за щедрый даръ для нашои Читальнѣ книжокъ у вартости высше 10 зр.

Вѣдъ выдѣлу Читальнѣ въ Стрѣльбичахъ: *Ив. Яворскій*, голова. *Емиль Левицкій*, справникъ.

ПОДЯКА.

Комітетъ парохіяльный въ Любачевѣ складає симъ подяку Товариству взаимн. обезпеченъ „Дністеръ“ за скоре и совѣстне зліквідоване шкоды здѣланои огнемъ на вікаровцѣ.

За комітетъ *Юліянъ Гладиловичъ*.

Проф. Д-ра Олександра Ороновского „СИСТЕМ АЗСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“ виданий Д-ромъ Петромъ Стебельскимъ: том I. Загальні науки і право річеве; том II Право облігаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

Славнѣй на цѣломъ свѣтѣ

КОЛА „OPEL“

первороднын фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre“

Львовъ, ул. Сикстуска 6, насажъ Гавсмана

Пѣльги въ сплатахъ вѣдля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 2—?

О ПОЛОВИНУ

ЗНИЖЕНІЙ ЦѢНЫ

на давнѣйшій томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I.—XX. включно, чи хто купує разомъ чи поодинчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Згодошуватись треба просто до Адміністрації Наукового Товариства им. Шевченка у Львовѣ

Знижена цѣна всѣхъ 20 томовъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

Поважане Панство!

Удержуючи передъ кількома рокамы роботню и складъ обуви, тышивъ ся я все поеными довѣрем Ласкавыхъ моихъ P. T. Вѣдбирателевъ

Теперь вѣдкрывъ и знов

РОБОТНЮ и СКЛАДЪ ОБУВИ

мужескои, жѣночои и для дѣтей.

Отже остаюсь ся приваджаючись Поважаному Панъству, яко и Всечестному Духовенъству и прошу отсимъ уклѣнно о ласкавій Ихъ вподяды

Зъ глубокимъ поважаніемъ

Маріянъ Каролъ Хенціньскій

при улицы Городецкій ч. 38 [и обочь стації кінного трамваю] у Львовѣ.

Зъ провінціи выстатчить на мѣру одинъ зужитый черевикъ. 184 16—24?

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ життєписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна I-шои части 25 кр II-ои части 20 кр.

Оправлений примѣрники продають ся о 10 кр. бѣльше.

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДѢТЕЙ

виданий

коштомъ рускаго тов. педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русиновъ

Цѣна 1 ор.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Клиентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручає

своє переплетниче и ґалантерійне заведеніе

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Підоймає ся всякихъ роботъ, особливо переплету: **Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Манъ, Дипльомовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

КОСЫ

зъ найлѣпшои стирійскои стали, выготовленій на окреме наше замовленіе зъ найбольшою старанностію и вѣдповѣдною твердостію,

60 сантиметровъ довгій по 48 кр.

60½ „ „ „ 50 „

70 „ „ „ 60 „

80 „ „ „ 70 „

За доброту тыхъ косъ приймаємо всяку поруку.

На 5-кілеву посылку иде 8—10 штукъ.

199 1—10 **Народна Торговля у Львовѣ и філіи.**

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ

Львовъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продає дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнґутовій, огнетревалу папу дахову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ **всякій матеріялы будовляній** — заручуючи за ихъ доброту.

Предпріемство роботъ бетонovыхъ и крытя даховъ дахувкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 33—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливымъ охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пільгъ въ сплатахъ вѣсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожъ сальоновій и настѣлній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолевъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданіе высилає ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстускач.6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3.** 190 3—?

Рѣкъ заснованя 1892

Пожички для членовъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Дністеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство всекураційне, приполучене Всч. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Вприосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечає будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

„Дністеръ“ вступивъ въ 6-ый рокъ своои дѣяльности зъ збольшеными фондами гарантійными, котрыхъ станъ въ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачений шкоды до кінця 1897 року 130 100 зр. 42 кр.

Тарифы „Дністра“ дуже умѣркований, услівя обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Дністра“ приймає Банкъ краевый при пожичках ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Дністеръ“ въ Товаристві взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дає найкористнѣйшій услівя, представляє своими значными фондами найбольшу гарантію, и выдає полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Дністеръ“ стоваришене зъ обмежною порукою удѣляє пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцією або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителевъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймає вкладки до опроценту и на вѣдъ членовъ и третихъ осѣбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Дністрѣ“. Информація удѣляє Дирекція листовно. 34 13—25

Зголошеня о удѣленя агенцій въ окрестностяхъ, де нема близько агентовъ „Дністра“, приймають ся.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (ДОМЪ „ПРОСВѢТЫ“.)

Д-ра Лямана (Lahmann)

вегетабільне молоко (рослинне молоко)

розвязуе вповнѣ ту задачу, що звѣрячимъ молокомъ [коровячимъ або козячимъ], дѣйство и цѣлковито заступае материне молоко. Робить ся вегетабільне молоко Д-ра Лямана. Додане до звѣрячого молока робить его легко стравнымъ у наймолодшихъ дѣтей при груды, бо не допускае до творенія ся грудокъ сыра въ жолудку, а черезъ богатство найлѣпшихъ тѣлъ цукровыхъ и найшляхотнѣйшихъ товщѣвъ рослинныхъ до тои степени подносить поживну вартість зрѣячого молока, що оно осягае рѣвну вартість зъ материнымъ молокомъ. 120 4—0

Охоронна марка затягнена въ цѣс. урядѣ на патентовомъ подъ ч. 3108

Цѣна пушки 1 ор.

Домагати ся ґратісовои брошуры вѣдъ одинокого фабрыканта:

Hewel & Velthen, I., Schreyvogelgasse 8.

(Wien.) Dr Lahmann's vegetabile Milch (Wien.)

Головный складъ въ НАРОДНОЙ ТОРГОВЛИ у Львовѣ, Ринокъ 36.

ЮЛІЯНЪ ПАНЬКЕВИЧЬ

Артистъ-малярь

въ Одреховѣй почта Заршинъ

выконує всякій працѣ входячій въ обсягъ его заводу въ кождѣмъ жаданѣмъ стилю пѣсля власныхъ композицій, якъ: образы, портреты, украшеня стѣнъ, также реставрація старыхъ образовъ; приймає до выконаня зъ дерева и позолочення иконостасы, олтарѣ, киоты, и т. д. и т. д. пѣсля власныхъ оріґінальныхъ плянѣвъ — солідно и по умѣркованѣй цѣнѣ 10—? 96

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ

и

ВЫЛЬОСОВАНІЙ ЦѢННІЙ ПАПЕРЫ

выплачує

безъ потрученя провізіи або коштовъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.

874 [1]

МАҐАЗЕ КОМНАТНІЙ по зр. 24 и 35 Вишимачки до бѣла въ вальцами сумовыми по зр. 12·60, 14, 16, 18, 20, 33 и 36

поручає ПЕТРО ХИМОТОВСКІЙ, торговля зелізна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4055

Також и на раты

безъ вѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, фіранки, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Насажъ Гавсмана). На провінцію высилає ся цѣнники даромъ и оплатно. 190 3—?

Новости въ парасольках капелюхах блюзах, рукавичках, стяжках и коронках по чудуючо низьких цѣнах. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3

190 3—?

Выстава загальна

всѣхъ выходныхъ и нашихъ чужыхъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ и хѣдниковъ.

Також цѣлу нѣч при электричнѣмъ освѣтленю отворена.

Вступъ вѣльный.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул Сикстуска 6 (Насажъ Гавсмана) 190 3—?

Купуючимъ пѣльги въ сплатахъ.

Диваны перскій и портіеры

традиій (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 3—?

Рѣшткы хѣдниговъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, гобелины и рѣзній предметы декорацій по цѣнах баєчно дешевых. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Насажъ Гавсмана). Также на раты. Для провінціи цѣнники да омъ и оплатно. 190 3—?

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Стація зелѣзниць: МУШИНА-КРИНИЦЯ, зъ Кракова 8 год. ѣзды, зъ Львова 10 год., зъ Будапешту 12 годинъ.

КРИНИЦЯ

ц. к. лѣчничій Закладъ въ Галичинѣ.

Почта (3 разы денно) и телеґрафічный урядъ въ мѣсци. Аптика.

Въ Карпатахъ 590 м. н. п. м. Вѣдъ зелѣзничои стації година битои дороги. На стації выгѣдній повозы. — Средства лѣчничій: Жерела дуже сильнои щавы, вапняно и-магнезіово-содово-зелѣзистои. Купелѣ мінеральній вельми богатій въ угляну кислоту вѣльну, огрѣваній методою Шварца. [Въ р. 1897 выдано 43.500.] Дуже помѣчній боровиновій купелѣ. [Въ р. 1897 выд. 16.400]. *Газовій купелѣ* зъ чистои кислоты углянои. Скарбовый закладъ гідропатичный вѣдъ управою д-ра Еберса. [Въ р. 1897 выд. 12.000.] *Рѣчній купелѣ. Клімать скрѣпляючій, вѣдальпейскій. Воды мінеральній мѣсцевій и всякій заграничній. Кефіръ. Жентиця. Молоко стерилізоване. Гімнастика лѣчнича.* Аптика. Закладовый лѣкарь *д-ръ Л. Копфъ* зъ *Кракова*, ординуючій постѣйно черезъ цѣлый сезонъ. Надто 12 свободно практикуючихъ лѣкарѣвъ. *Помѣщканя:* звыжъ 1500 покоевъ, урядженыхъ зъ повнымъ комфортомъ, въ цѣнѣ вѣдъ 60 кр. денно и высше.

Лѣчничій дѣмъ, Читальня, Ресторація, приватні пансіоны, готелѣ, цукорнѣ, Костелъ католицкій. Церковь. *Музика* закладова, стала. [Директоръ А. Вронъскій.] Сталый театръ. Концерты, вѣдчиты, балѣ.

Проходы въ гарній околицѣ Карпатовъ. *Просторый четинный паркъ*, взорцево урядженый, *близько 100 морґовъ обшару. Фреквенція* въ р. 1897: 4.950 осѣбъ.

Сезонъ *вѣдъ 15 мая до 30 вересня.* Въ маю, червни и вересни цѣны купели, мешкань въ скарбовыхъ домахъ и стравъ въ ресторації лѣчничого дому о 25% низшій. *Въ липни и серпни не удѣляє ся убогимъ нѣякихъ пѣльгъ, якъ увольнень вѣдъ кураційныхъ такс и т. п.*

Розсылка криницкихъ мінеральныхъ водъ вѣдъ цвѣтня до падолиста. Склады у всѣхъ бѣльшихъ мѣстахъ въ краю и за границею. Близшихъ информацій на жаданіе удѣляє, брошуры и проспекты розсылає

201—3 Ц. к. Зарядъ лѣчничій въ Криници.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей Папѣръ въ фабр. Черлянськои Зъ друкарни Институту Ставропігійского, вѣдъ зарядомъ Іоакима Гренька.

Ч. 96. Львовъ, Пятница 1 (13) Мая 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро Газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославѣ Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты сплачуе у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів року	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пів року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лиш на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вольный вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенья звычайні принимають ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домагня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Переглядъ політичный.

На вчерашнѣмъ засѣданю буджетовои комісіи австрійскои делеґациі выголосивъ гр. Ґолуховскій свою рѣчь про заграничну політику. Зміст ей такій: Станъ рѣчей на всходѣ не змѣнивъ ся вѣдъ пѣвъ року. Грецко-турецкій спѣръ полагодженый досить більше теоретично; але выконанє условій мира наступить теперь имовѣрно вже безъ проволоки. Не такъ вѣдрадно маю ся справа кретеньска. Мы усунули ся вѣдъ матеріяльного спѣвдѣланя, а обмежились до дипльоматичныхъ переговорѣвъ, якихъ ся справа мабуть ще буде вымагати. Спонукала насъ до сего попирана съ кѣлькохъ сторѣнъ кандидатура грецкого князя на губернатора Креты, котрѣй противить ся Туреччина. Зъ уваги, що заходы сѣ могли бы розбити дѣло мира, зъ такимъ трудомъ довершене, мусѣли мы съ жалемъ вѣдкинути всяку участь въ одвѣчальности. Ходило о те, щобы угасити огонь, якій повставъ на Кретѣ, и зльокалізувати спѣръ, зближаючій ся мѣжь Грецією а Туреччиною, та запобѣгши можливѣй акціи на свою руку инших державъ и не допустити до розширеня пожежѣ на краѣ балканьскій. Теперь, коли цѣль сю осягнено, могли мы усунути ся тымъ легше, що справа кретеньска обходить насъ лиш посередно. Покликуючи ся на слова троновои рѣчи, що вѣдносины Австро-Угорщины до всѣхъ державъ є якъ найлѣпшій, сказавъ гр. Ґолуховскій: Вѣдносить ся се такъ само до тридержавного союза, котрый тревае непохитно дальше, якъ и до инших державъ, а именно до Россіи, зъ котрою остаємо въ тѣсных зносинах для удержаня спѣльно установленых засадъ всходнои політики. Сего стану рѣчей не могли змѣнити деякѣ рѣзницѣ поглядѣвъ нашихъ и петербурґского кабінету на справу кретеньску и на пожиточность намѣреного полагодженя справы губернаторскои; бо жь взагалѣ при найвѣльшѣй згодѣ що-до головнои рѣчи можуть межи двома товаришами заходити рѣзницѣ поглядѣвъ въ якѣйсь подрѣбниці, а вырѣвнанє такои рѣзницѣ треба полишити взаимнѣй добрѣй волѣ. Дальше згадуе міністеръ про станъ на Балканѣ и указуючи на втихомиренє заколотѣвъ въ македоньскихъ вілаетахъ, зазначуе тактовне поведенє Болгаріи и Сербіи та о глядность султана. Треба мати надѣю, що Порта у власнѣмъ интересѣ зѣрве зъ дотеперѣшною системою адміні траційною. Опѣсля, переходячи на испаньско-американьску вѣйну, міністеръ въ дуже прихильныхъ для испаньскои королевои регентки и испаньского народу словахъ высказуе бажанє, щобы якъ найскорѣйше удало ся справедливымъ миромъ покласти конець вѣйнѣ.

Потѣмъ перейшовъ бесѣдникъ до економічнои політики Австро-Угорщины и покликавъ ся на свои торѣчній торговельній и соціяльно-політичній выводы та указавъ на конечность, щобы монархія выробила собѣ на свѣтовыхъ торгахъ таке становиско, яке ѣй належить ся. Наша маринарка хоть дуже добра, то числомъ своимъ ледво година охороняти нашій береги; але до якои-небудь важнѣйшои торговельнои и політичнои акціи є недостаточна. Длятого треба сему чимъ скорѣйше зарадити, коли не маємо зречи ся всякои конкуренціи на новыхъ торгахъ, якій поступенно отвираютъ ся. Не ходить о те, щобы набувати якій коштовній кольонія, але о охорону заграничнои торговлѣ при помочи сильнои военнои маринарки. Тому то секція маринарки жадае пѣдвышеня кредиту.

Опѣсля обговорюе міністеръ широко реформу консулярнои орґанізациі

Выводы міністра заграничныхъ справъ принято гучными оплесками, а бар. Хлюмецкій подякувавъ ему за его поясненя.

Дел. Гохенбурґеръ (зъ нѣмецкого людового сторонництва) запытуе міністра, чи правда, що въ тридержавнѣмъ союзѣ, а именно мѣжь Австріею а Нѣмеччиною зайшли одного часу непорозумѣня, и чи спѣльне правительство гадае на будуче непохитно держатися політики тридержавного союза и постарати ся въ часъ о его вѣднову.

Дел. Дѣдушицкій именемъ свого сторонництва высказуе признанє управѣ заграничнои політики, а особливо годить ся цѣлкомъ на ту часть выводѣвъ, въ котрѣй міністеръ указавъ на конечну потребу зѣбільшеня марынарки. Але неразъ и тамъ, де кораблѣ не вѣддадуть жаднои услуги, потрѣбно охороны для австрійскихъ пѣддаиыхъ. И такъ Поляковъ зъ Галичины и Шлеска, що въ Прусахъ глядають заробку, выдаляють вѣдтамъ черезъ те, що се Поляки. Бесѣдникъ запытуе, чи спѣльне правительство гадае удѣлити помочь тымъ Полякамъ, пѣддаиымъ австрійскимъ, и що гадае въ тѣй цѣли зробити

Д. Штіркъ (зъ вѣрноконституційнои бѣльшои посѣлости) вдоволеный поясненями міністра що-до тридержавного союза и вѣдносинъ до Россіи, якъ и що-до неутральности Австріи въ испаньско-американьскѣй вѣйнѣ. Але зъ заграничною політикою Австріи, що остае въ союзѣ зъ Нѣмеччиною, не згоджуе ся політика внутрѣшна, котра австрійскихъ Нѣмцѣвъ усуває въ задъ. Се ослаблюе такожь и певность політики тридержавного союза. Лиш коли усуне ся суперечности мѣжь внутрѣшною и заграничною політикою, можна буде на теперѣшныхъ пѣдставахъ дальше вести політику заграничну.

Д. Перґельтъ (ліберал) говорить въ тѣмъ самѣмъ дусѣ и запытуе міністра, чи вѣнъ схоче ужити свого вплыву, щобы привернено згоду мѣжь заграничною а внутрѣшною політикою.

Д-ръ Крамаржъ зазначуе, що на тридержавный союзъ не можна глядѣти зъ становиска нѣмецкихъ національныхъ интересѣвъ. Дальше каже бесѣдникъ, що тридержавный союзъ стративъ згодомъ на значѣню, и добачуе въ згодѣ зъ Россією запоруку мира для Австріи. Бесѣдникъ згадуе такожь, що зъ Прусъ выганяють такожь и Чехѣвъ.

Д. Аксманъ (антісемітъ) запытуе, кѣлько коштувала выправа на Крету, и просить міністра ужити свого вплыву въ кабінетѣ, щобы правительство поступало въ дусѣ опозиційныхъ сторонництвъ.

Д-ръ кн. Лобковіцъ, вѣдповѣдаючи Штіркови, каже, що вага тридержавного союза для Австріи въ тѣмъ, щобы она була сильна и могуча. Такъ и для Нѣмеччины союзъ зъ Австріею - не тымъ важный, що въ Австріи живе богато Нѣмцѣвъ, а тымъ, що союзъ є запорукою мира. Поки тридержавный союзъ буде вѣрный сѣй цѣли, поти кождый австрійскій патріотъ буде его похвалятн.

Потѣмъ гр. Ґолуховскій вѣдповѣвъ на промовы дельґатѣвъ. Гохенбурґерови сказавъ, що хибно було бы выводити якій небудь выснонки зъ того, що цѣсарь снмъ разомъ не згадавъ нѣчого про тридержавный союзъ. Союзъ сей утворены на довгій лѣта и нѣщо въ нѣмъ не може змѣнити ся и не змѣнить ся. Перґельтови вѣдповѣдае міністеръ, що вѣнъ не маю права мѣшати ся до внутрѣшнои політики, а бажае тѣлько, щобы скѣнчили ся теперѣшній вѣдносины, котрій утрудняють ему працю на полѣ заграничнои політики. Що зъ Прусъ выдаляють Поляковъ и Чехѣвъ, то кожде правительство маю право выдалятн чужинцѣвъ зъ границь своеи державы. Австрійске правительство неразъ старало ся лагодити строгость поведеня пруского правительства; але властиво жадне правительство не маю права мѣшати ся у внутрѣшній справы другои державы, а и Австрія не позволила бы на се, коли бы найшла ся въ такѣмъ положеню. На запытане дел. Аксмана сказавъ міністеръ, що выправа на Крету коштувала 450.000 зр.

Опѣсля промавлявъ референтъ комісіи Думба, а потѣмъ заявили дел. Перґельтъ, Гохенбурґеръ и Аксманъ, що згоджують ся зъ заграничною політикою гр. Ґолуховского и высказують ему повне довѣре, але зъ уваги на внутрѣшну політику будуть голосувати противъ спѣльного буджету.

Дел. гр. Штіркъ заявивъ, що буде голосувати за буджетомъ, хоть внутрѣшна політика и ему не подобае ся.

На внесене референта высказано одноголосно повне довѣре, признанє и подяку гр. Голуховскому за его політику, дбалу о удержанє мира, якъ и за енерґічне попираня интересѣвъ торговлѣ и промыслу.

Наконець принято спѣльный прелімінарь міністерства заграничныхъ справъ разомъ зъ додатковыми кредитами 15 голосами противъ 4.

Слѣдуюче засѣданє сегодня.

Про захитане нѣбы то становиско міністра заграничныхъ справъ гр. Ґолуховского пише Pester Lloyd: Въ польскихъ и спорѣдненыхъ зъ ними дневникахъ дуже ревно розпускано въ послѣдныхъ часахъ байку про захитане становиско гр. Ґолуховского, и то нѣбы длятого, що зъ нагоды испаньско-американьскои вѣйны мавъ гр. Ґолуховскій наразити ся дворскимъ кругамъ. Отже що-до самого міністра заграничныхъ справъ, то не потребуемо запевняти, що вѣнъ зовсѣмъ не гадае уступати. Але мусимо рѣшучо выступити противъ того взунтизму, котрый припускае, що австрійскій дворъ буде вести політику дволичну, — офіціяльну и неофіціяльну. Такій потворности носять выразне знамя, а походять они вѣдъ рептильокъ гр. Баденього, котрый знѣвечивши самъ себе, не може простити гр. Ґолуховскому, що и вѣнъ не вѣддавъ ще духа.

Ту заяву Pester Lloyd-а помѣстивъ Fremdenblatt на чолѣ телеґрамѣвъ.

Збожева кріза.

Справа хлѣба — се рѣчь, котра сегодня заволодѣла умами всѣхъ мыслячихъ людей Европы и зворушила працюючій верстви европейскихъ суспѣльностій. Народній масы, якъ и тій, въ руки котрыхъ повѣрена судьба народѣвъ, думають теперь на серіо о ситуаціи выкликанѣй высокими цѣнами збожа. Въ усѣхъ сторонахъ Европы справа хлѣба выринула на першій планъ. Въ Нѣмеччинѣ пѣднесено справу знесеня збожевого мита. У Франціи, Италіи и Испаніи мита тій вже й знесено. Въ Италіи дорожня, пѣдчасъ инших причинъ, выкликала формальну революцію.

Прімъ въ цѣлѣмъ концертѣ, выкликанѣмъ высокими цѣнами збожа на европейскихъ ринкахъ, ведуть не такъ торѣчній неврожаѣ, або — якъ думають — американьска вѣйна, але збожевій спекулянты. Они користають въ кождого заколоту, зъ кождои хвилевои крізы на свѣтовѣмъ торзѣ, и цѣлкомъ свѣдомо та самовѣльно заострюють ситуацію щобы въ мутнѣй водѣ грубо обловити ся.

Торѣчный неурожай и военній приготованя пѣднесли були цѣну збожа на европейскихъ торгахъ, але якъ у насъ, такъ и въ Нѣмеччинѣ держалась она на взглядно умѣренѣй высотѣ. Въ послѣдныхъ доперва тыжднях пѣдскочила цѣна незвычайно въ гору. Такъ на берлиньскѣй, якъ на вѣденьскѣй біржи цѣны пшениці и иншого збожа пѣдскакують зъ дня на день. Мы вже недавно показали на цифрахъ, що теперѣшна цѣна збожа въ порѣвнаню зъ торѣчною о сѣй порѣ, майже подвоила ся.

Цѣлу тую знижку цѣнъ на европейскихъ торгахъ выкликали высокій цѣны збожа въ Америцѣ. Въ Ню-Іорку цѣна пшениці пѣднесла ся до 13 зр. 30 кр. за 100 кільо. Такои цѣны Ню Іоркъ не памятае. Выкликали ей двѣ причины: и перше — великій вывозъ до Европы въ наслѣдокъ неурожаю въ бѣльшѣй части европейскихъ краѣвъ, а по друге — спекуляція Лайтера, шефа збожевои консорціи въ Чікаго.

Мимо доброго урожаю въ Америцѣ въ 1897 роцѣ вывозъ, збѣльшеный о 14 міліонѣвъ бушлѣвъ, такъ зменшивъ американскій запасы, що 1-ого мая с. р. були они о половину менші, якъ въ тѣмъ самѣмъ часѣ минувшого року. Лайтеръ, посѣдаючи міліоны бушлѣвъ скупленои пшениці и бачучи, що запотребованє таке велике, с орнет въ зъ того и до тыжня допровадивъ до того, що въ Ню-Іорку стали нотувати пшеницю о 50% высше. Тамтого тыжня Лайтеръ вынаймивъ 28 пароходѣвъ, котрій мають перевезти проданыхъ нимъ 3 міліонѣвъ бушлѣвъ пшениці до Парижа и Ліверпуля. Окрѣмъ того, кажуть, вѣнъ диспонуе ще 11 міліонами бушлѣвъ. А обчисляють, що на сѣй спекуляціи заробить — 17 міліонѣвъ злр. Лондоньскій телеґрамы оповѣдають, що збѣжева біржа въ Ню-Іорку була въ понедѣлокъ сего тыжня найдикша, яку въ Америцѣ памятають. Въ протягу чверть годины цѣна пшениці за 100 кільо пѣднесла ся о 2 зр. 60 кр.

Сли-бы — не дай Боже — жнива въ Европѣ выпали лихо, а американьска спекуляція дальше пѣдносила цѣны збожа, то Европа знайшла бы ся справдѣ въ дуже прикрѣмъ положеню — якъ уже теперь видко въ Италіи, въ Испаніи, а въ мініятурѣ хочь-бы и въ нашѣмъ Львовѣ на Стрѣлецкѣй площи та пѣдъ ратушемъ...

Акція голодова у Львовѣ.

За-для выкликаныхъ вѣдъ кѣлькохъ днѣвъ демонстрацій роботниковъ у Львовѣ, котрѣ вже третій день повтаряли ся передъ ратушемъ, скликавъ вчера президентъ мѣста д-ръ Малаховскій на нараду секцію I-шу [добродѣйности] и секцію III тю [будовляну] мѣскои рады. Перша въ нихъ переговорювала зъ пекарями и мелниками, а друга застановлялась надъ иншимъ роботъ публичныхъ.

Секція добродѣйности, засягнувши компетентныхъ гадокъ, пересвѣдчила ся, що купномъ значнѣйшои скѣлькости муки [около 1.500 м. сотнарѣвъ] и повѣреньмъ печеня хлѣба мѣсцевымъ пекарямъ а взглядно пекарнямъ вѣйсковымъ можна бы осягнути малу знижку цѣны хлѣба, вѣдпродуючи его по власнѣй цѣнѣ. Згадана секція пересвѣдчилась, що въ Новоселици и Пѣдволочискахъ находить ся въ магазинахъ дуже много збожа, котре накопичили тамъ спекуланты, а высокій цѣны — то спекуляція біржевиковъ вѣденьскихъ и свѣтовыхъ. — Знозъ же секція будовляна сконстатувала, що много демонструючихъ цѣлкомъ не зголосило ся до роботы обѣцяной президентомъ.

Пѣдчасъ засѣданя, що вѣдбувало ся вечеромъ, зѣбрала ся передъ ратушемъ велика товпа роботниковъ, одній фактично не маючій заробку, але другій такій, котрымъ ишло о саму демонстрацію. Рѣчь можлива, що въ демонстраціяхъ маютъ руку агітаторы соціялістичній, але-жь и не дасть ся заперечити, що нужда панує у многихъ роботниковъ.

По довгихъ и оживленыхъ нарадахъ ухвалили обѣ згаданій секціи слѣдуюче:

1. Прискорити всѣ публичній роботы, передвиджені сегорѣчнымъ буджетомъ мѣскимъ, выначуючи на се вѣдповѣдный кредитъ.

2. Зажадати вѣдъ правительства и выдѣлу краевого рѣвно жь прискореня роботъ публичныхъ въ краю, а въ магістратѣ утворити бюро працѣ, де бы зголошуючимъ ся роботникамъ замѣсцевымъ удѣлювано информацій що-до мѣсць заробку.

3. Секція добродѣйности выплатити 3.000 зр. на пѣдпомогу товариствъ добродѣйныхъ для зарады нуждѣ убогихъ родинъ.

4. У вѣйсковыхъ властій выеднати печене хлѣба по цѣнѣ власнѣй [около 3.000 бохонцѣвъ денно] и пѣдъ дозоромъ магістрату розпродувати его, а взглядно умовитись о се зъ ретельными пекарями, котрій [пѣсля дослѣдѣвъ] зъ конечности, вѣдповѣдно до пѣдвышки о 60% цѣнъ збожа, пѣднесли цѣну хлѣба о 30%.

По тыхъ ухвалахъ, поданыхъ до вѣдомости товпѣ роботниковъ, она розвѣйшла ся зъ-передъ ратуша.

НОВИНКИ.

— **Зъ Нового Санча** доносять намъ, що рѣшенемъ зъ дня 26 цвѣтня 1898 р. ч. 35.315 затвердило ц. к. намѣстництво статутъ товариства „Руска Бурса“ въ Новѣмъ-Санчи“.

— **На памятку** наданои свободы вѣдбуде ся вѣче повѣтове въ **Холоевѣ дня 17 с. м.** заходами „Селянъскои Рады въ Камѣнцѣ струмин-

Встрикуване и капсулки зъ Matico вôдъ давна уживанй и увѣнчанй знаменитымъ успѣхомъ.
ЦѢНА ФЛЯШКИ зъ приписомъ ужитя 40 кр.
КАПСУЛОКЪ 80 кр. 11

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 1-8—?

ловôй" зъ слѣдуючою програмою: а) о 10-ôй годинѣ богослужене зъ панахидою за упокôй бл. п. цѣсаря Фердинанда; б) посвячене хреста памяткового на кладовищи. Опôсля вѣче зъ такимъ порядкомъ: 1) О знесеню панщины и вôдродженю галицко-рускаго народу, рефератъ о. Зельского. 2) Економічный рефератъ о. Ив. Лозиньского. 3) О радахъ громадскихъ, рефератъ Гаврíила Мулькевича. 4) О справахъ асекураційныхъ и кредитовыхъ, рефератъ Осипа Кузьмича. 5) О ухристіяненю людскости, рефератъ о. Зельского. О якъ найчисленнѣйшу участь у вѣчу управшае — *Комітетъ.*

— Заходомъ Бережаньскихъ Русинôвъ вôдбуде ся дня 19. н. ст. мая [четверъ] въ сали Дому Католицкого концертъ ювілейный въ памятъ 50-лѣтнего нашого вôдродженя. Програма богата. По концертѣ комерсъ. — Крѣсло 50 кр., вступъ на салю 25., для селянъ даромъ. Сподѣвати ся, що дооколична интелігенція, читальнѣ и селяне возьмуть численну участь въ тôмъ великôмъ народнôмъ святѣ. [Иншій часописи просимо повторити].

— Въ Коломыи и въ повѣтѣ устроює ювілейнй торжества повѣтовый комітетъ ювілейный. Въ недѣлю 3 (15) мая богослуженя зъ хрестными походами, зборы по читальняхъ при вôдчитѣ о ювілею, а вечеромъ въ Коломыи народный похôдъ улицями мѣста зъ лампіонами, музикою и хоромъ. Почестну сторожу будуть творити мѣщане, а комітетъ маe на дѣю, що на дотычныхъ улицяхъ, куда похôдъ буде переходити, мешканцѣ освѣтлять вôкна. — Вô второкъ 5 (17) мая въ Коломыи въ ратушевôй сали народне повѣтове вѣче зъ такою програмою: 1) Привѣтъ. 2) Рѣчь о панщинѣ и ей знесеню. 3) Рѣчь о вôдродженю Галицкой Руси и ей культурнôй жизни за 50-лѣтє. 4) Рѣчь о теперѣшнôмъ положеню Галицкой Руси. 5) Рѣчь о тôмъ, чого руского народу треба, щобы ему лучше жилось. На вѣче, що зачнесь о 11 годинѣ, прибуде посолъ д-ръ Окуневскій, а запрошеный и посолъ о. Гробельскій. Вечеромъ въ сали щадничой касы концертъ зъ вôльнымъ входомъ для мѣщанъ и селянъ. На памятку сего ювілея ухваливъ комітетъ побудувати въ серединѣ мѣста Коломыѣ изъ складокъ каплицю въ огородѣ церковнôмъ.

— Читальня „Просвѣты" въ Радеховѣ устроює дня 3 (15) мая о 8 годинѣ вечеромъ въ сали Товариства задаткового урочистый вечерокъ въ память 50-лѣтя знесеня панщины. Вступне слово про знесенє панщины выголосить д-ръ В. Павлюкъ, а вôдтакъ наступлять спѣвы хорôвъ мужескаго и мѣшаного та деклямацiи. Вступъ безплатный.

— Зъ Львôвскои „Зорѣ". Кружокъ драматичный товариства рускихъ ремѣсникôвъ „Зоря" ладивъ ся устроити дня 3 (15) мая с. р. въ память 50-лѣтя знесеня панщины аматорске представлене на дохôдъ ремѣсничой Бурсы. Мала вôдограти ся мельодрама въ 5 актахъ Из. Гушалевича „Знесенє панщины въ рускôй Галичинѣ". Вôдбували ся вже пробы, але що сеся мельодрама не була ще выставлена на сценѣ, то кружокъ предложивъ полиціи примѣрникъ твору зъ просьбою о позволене вôдограти ей въ день 3 (15) мая. Однак поліція, покликуючись на якусь заборону намѣсництвомъ ще зъ передъ трехъ лѣтъ, заборонила выставу тои мельодрамы, хоть она надрукована, перейшовши цензуру. Зъ огляду на се, кружокъ порѣшивъ вôдограти въ середу 6 (18) мая въ сали клюбу почтового [готель Жоржа] на тую саму цѣль комічну оперетку Воробкевича „Панъ мандаторъ" при участи бувшихъ артистôвъ рускаго театру: панны М. Слободôвной и п. М. Ольшаньского. Програму представленя оголосить ся пôзнѣйше. — *А. И.*

— Въ Ветлинѣ въ повѣтѣ ярославскôмъ вôдбудеся дня 17 н. ст. мая о 2 годинѣ на памятку знесеня панщины вѣче пôдъ голымъ небомъ. Скликуе его комітетъ радикальный, а на порядку дневнôмъ поставивъ „загадку про панщину та ей знесене" и „яке есть теперь положене хлопôвъ и якъ мы можемо собѣ помочи".

— Въ Жужели вôдбуде ся въ недѣлю 3 (15) мая с. р. драматичне представленє „Наталка Полтавка" Котляревского.

— Въ Комарнѣ вôдбудуть ся дня 3 (15) мая о годинѣ 2 зъ полудня загальнй зборы членôвъ читальнѣ „Просвѣты".

— Зъ руско-народного театру. Въ недѣлю 15-ого мая замѣсть заповѣдженои штуки „До Бразилiи" представить ся оперета Целлера „Пташникъ зъ Тироля". Вôдложена штука „До Бразилiи" представить ся въ четверъ 19-ого мая, яко въ день святкованя 50-лѣтнôй рôчницѣ знесеня панщины. Симъ закôнчить театръ выставы въ Теребовли и въ переѣздѣ до Перемышля дасть три представленя у Львовѣ: въ пятницю, суботу, и недѣлю — 20, 21 и 22 мая. Вô второкъ 24-ого мая розпôчне ся рядъ представленъ въ Перемышли.

— Якъ наше письмо будуть шанувати, коли свои его не шанують. Кандидатъ нотарiяльный въ Теребовли Русинъ знѣсъ подане до староства въ справѣ заповѣдей передшлюбныхъ [власныхъ] по польски! Не соромъ?!

— Запомоги. Зъ призначеныхъ соймомъ до розпорядимости выдѣлу краевого 1.000 зр. на запомоги для церковъ, удѣливъ выдѣлъ краевый: на направу церкви въ Островѣ ярославского повѣта 100 зр., на будову церкви въ Монастирци дережицкôмъ дрогобицкого повѣта 100 зр., на украшене и докôнчене будовы церкви въ Кореличахъ перемышляньского повѣта 100 зр., на докôнчене будовы костела въ Березницi збаражского повѣта 200 зр., на будову церкви въ Махновѣ равского повѣта 100 зр., на будову костела въ Турцѣ 200 зр. и на будову церкви въ Слобôдцѣ джуриньскôй чортковского повѣта 200 зр. — На захороненя призначивъ соймъ 1800 зр., а выдѣлъ краевый удѣливъ зъ тои сумы для сс. Служебницъ въ Кровчи 50 зр.

— Дрôбнй вѣсти. Дня 5. н. ст. червня о год. 6 вечеромъ вôдбуде ся въ церкви парохіяльнôй въ Фирлѣевцѣ вѣнчане п. Мих. Продзевича, управителя школы въ Замôстю-Глинянахъ, зъ п-ною Марiею Гофрикôвною, дочкою управителя школы въ Фирлѣевцѣ, [почта и зельзн. та телеграф. стацiя въ Краснôмъ].

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 13 мая. Вчера рано приѣхал сюды чорногорскій князь зъ сыномъ Міркомъ; вечеромъ вôдъѣхали до Лондону.

Deutsche Ztg. въ довгôй статьѣ плете небылицѣ про нѣмецкій характеръ Буковины и сердить ся на утворене румуньскихъ и рускихъ паралельокъ при нѣмецчихъ гімназіяхъ въ Сучавѣ и Чернôвцяхъ та взывае Нѣмцѣвъ, щобы енергічно выступили противъ того въ радѣ державнôй.

Вчера умеръ тутъ давный бурмістръ вѣденьскій Грібль.

Кольонія 13 мая. Köln. Ztg. дôстае вѣсть зъ Кіаôчау, що въ ночи 29 марта с. р. найдено въ нѣмецкôмъ арсеналѣ капслѣ зъ льонтами, котрыми, якъ видно, Хінцѣ хотѣли арсеналъ высадити у воздухъ. Нѣмцѣ обсадили улицѣ артилерією и почали ревізію по домахъ, при чôмъ забрали богато оружя, укрытого по домахъ.

Римъ 13 мая. Якъ зачувати, выбирае ся зъ Швайцарiи богато проживаючихъ тамъ италійскихъ соціялістôвъ, щобы поспѣшити ворохобникамъ на помôчь, длятого войско отереже границѣ италійско-швайцарскои.

Вчера бувъ спокôй въ цѣлôй Италiи.

Королѣвска пара вернула зъ Турина. Наслѣдникъ престолу зъ женою, не задержуючи ся, поѣхали до Неаполю.

Берлинъ 13 мая. Localanzeiger доносить, що розрухами въ Италiи править революційный комітетъ зъ Лондону. Пôсля того самого дневника 400 Италійцѣвъ вырушило зъ Берна швайцарского, щобы прилучити ся до италійскихъ ворохобникôвъ; але швайцарске правительство не допустить до сего.

Мадритъ 13. мая. Уважають за рѣчь певну, що зъ кабінету уступлять міністеръ маринарки, вôйны и публичныхъ роббтъ.

Увѣряють рѣшучо, що испаньскои фльоты нема въ Кадиксѣ.

Зъ Гаваны доносять про днѣ битвы пôдъ Кубою. Въ обохъ перешкоджено американьскимъ суднамъ, котрй везли амуніцію и людей для повстанцѣвъ, прибити до берега и змушено ихъ до вôдвороту.

Парижъ 13. мая. Eclair доносить зъ Вашінґтону, що тамъ покинено гадку высылати американьске войско на Кубу, бо оно не дорôвнае испаньскому. За те постановлено ударити на Порторіко, де стоить лише 7.000 испаньского войска.

Новый Іоркъ 13. мая. Тревожать ся тутъ тымъ, що не знати, де дѣнае ся испаньска фльота; боять ся, що она може леда хвиля показати ся десь при берегахъ пôвнôчнои Америки.

Кейвестъ 13. мая. Въ заливѣ Карденаскôмъ на Кубѣ заведено битву, котра тревала годину. Американьскій судна мають 4 убитыхъ и 4 раненыхъ.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ"

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. I. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ жудыры, цыкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроюе електричныхъ дзвинкôвъ. — Замовленя зъ провінцiи вôдворотно. 418

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1

ЛИПЕЦЬ

зъ реставрацiи НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканй легки	12 „
Фляки	12 „
Нôжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моей реставрацiи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пивô по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страв и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 103—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Новости въ парасольках капелюхах, блюзах, рукавичках, стяжках и коронках по чудуючо низьких цѣнах. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львôвъ, пл. Капітульна ч. 3
190 8—?

ДРÔТЪ кôльчастый цинковый до огороженъ по зр. 4·50 за 100 метрôвъ. Тонôрцѣ лѣсовй до значеня деревъ (зъ двома довбльными буктами) по зр. 6,
поручае ПЕТРО ХПОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
285

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

ЗАКОПАНЕ

въ Татрахъ, 1000 метрôвъ понадъ рôвень моря!

Водолѣчниче заведене Д-ра Храмца.

Вôдъ 4 зр. на день уряджены покôй, въ постелю цѣлымъ удержанемъ, лѣченемъ и купелями. — Лавнѣ уряджей вôдрцево. Купелѣ звычайнй, солонй, боровиновй, електричнй, всѣлякй натриски и парнѣ, масажъ и гімнастика. Електричнй прилады першои якости. Почта и телеграфъ въ мѣсци. Въ Хабôвцѣ ждуть повозки и фôры. На жадане зарядъ высылае проспекты.
201 1—12

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львôвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякй церковнй роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 31—?

С. ТОМАСЕВИЧЪ
АРТИСТЪ-МАЛЯРЪ
перепровадивъ ся зъ ул. Собѣщина ч. 9, на улицю Арсенальску ч. 6. у Львовѣ.
169 4 10

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільограмôвъ loco фабрика.

Вино

въ баринкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пôльгъ въ сплатахъ пôсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнй и передъ престолы, якъ такожъ сильоновй и настѣнний, хôдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лôжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вôддѣлъ для конфекцiи дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамеского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхôвъ, рукавичокъ, панчôхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львôвъ, ул. Сикстускач.6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190 4—?

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літоґрафічне ЗАВЕДЕНЕ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляе
всякй літоґрафічнй выробы
звычайнй візитовй білєты
вôдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовй білєты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою 188 2—51

Такожъ и на раты
безъ пôдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, фіранки, хôдники, ковдры ватованй, капы на столы и лôжка въ складѣ диванôвъ „Teppichhaus au Louvre", Львôвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно.
190 4—?

Выстава загальна
походныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванôвъ, портіеръ, фіранокъ и хôдникôвъ.
Такожъ цѣлу нôчь при електричнôмъ освѣтленю отворена.
Вступъ вôльный.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванôвъ „Au Louvre", Львôвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190 4—?
Купуючимъ пôльги въ сплатахъ.

Диваны перскй и портіеры
традиcй (старинний)
продае, купуе и выпозичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre", Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.
Для провінцiи цѣнники даромъ и оплатно.
190 4—?

Решткы хôдникôвъ и высортованй диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, ґобеліны и рôзнй предметы декораційнй по цѣнахъ баснословно дешевыхъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre" Львôвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты. Для провінцiи цѣнники даромъ и оплатно.
190 4—?

Славнй на цѣлôмъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL"
перворядный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre"
Львôвъ, ул. Сикстуска 6, пасажъ Гавсмана
Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.
Для провінцiи цѣнники даромъ и оплатно. 190 4—?

Письмо зъ Вѣдня.

Довѣдавши ся, що у Львовѣ истнуе гімнастичный циркъ, а мѣжъ артистами того циркy знаходить ся якійсь Геркулесъ Singer Pierro, котрый мѣжъ львôвскою публикою маe уходити за найсильнѣйшого въ свѣтѣ атлета, бо поборюе найсильнѣйшихъ людей, — проте я, Едвардъ Крайндль, першій атлетъ вѣденьскій, вôдзначеный и декорованый, стаю въ тыхъ дняхъ у Львовѣ и дѣтвака того называю, щобы змѣрився ся въ борбѣ зô мною, и закладаю ся о 400 коронъ противъ поставленыхъ имъ лишь 200 коронъ. Бюро „Impressa" прошу подати о тôмъ до публичнои вѣдомости. **День заповѣдженои борбы, буде оголошеный окремо плякатами.** 203 1—2

Едвардъ Крайндль, атлетъ
Вѣдень VII, Neustiftg. ч. 105.

Выдавець и одвѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черняньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоанникия Гренька.

Ч. 97. Львовъ, Субота 2 (14) Мая 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платимѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ ілтер. додатномъ

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Рекламаціи непечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. в. в.

Оголошеня звычай приймаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або на місце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. в. в.

Подяки и инши донесеня приватни числитъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Въ 50-тѝ роковины розсвѣту свободы.

Чого-жь втѣшаетесь, братове?
Чого-жь то радѣсть ясна въ васъ,
Мовь ластѣвка въ весняный часъ
Шибує, й мовь бы смерекове
То дерево зелене пне ся
Въ гору надѣвъ въ небо сине?
Чи духъ до щастя такъ несе ся,
Що въ совѣчку крило вѣрлѝне
Купавсь? що душа яснѣе
И бѣль и тѣска вся нѣмѣе?..

Се память свѣбднои зорѣ!
Се згадка вѣчныхъ роковинъ,
Коли впавъ тьмы неволѣ тинъ, —
Коли думки якъ пташки скорѝ
Будили ся до сонця сходу
И плыли радѣстно, безпечно
До свѣтла правды, обгороду
Недолѣ рвали безконечно —
Коли якъ дѣти рѣдній мамы
Всѣ добивались въ свѣтла брамы...

Се память дружнои любовы,
Що нарѣдъ творитъ зъ одиниць,
Що братство зъ чорныхъ въ нуждѣ лиць
Братає, що ржавѝ оковы
Розтопить, розрывае дружно,
Що пѣднимае серцемъ брата,
Що проти тьмы йде въ бѣй оружно
А тинъ оружный — правды хата...
Що по-за братомъ и рѣднѐю
Братаєсь зъ людскою сѣмею...

Се память нарѣдовъ роботы —
Ихъ зѐрна первѣстный кѣлець —
Якъ перть обдувъ свобѣдъ вѣтрець,
Якъ сонце змыло слѣзъ скорботы..
Се память врѣдныхъ силъ народныхъ,
Святый хрестъ нарѣду-дитины
И першѝ змоги силъ свобѣдныхъ,
Любовы, працѣ для родины...
Се промѣнь свѣтлый ясностою,
Що людскѣсть мые зъ крови, гною...

О! любѝ братя, соколята,
О, любѝ братя Русины!
Святкуйте въ щастю днѣ весны —
Свобѣдне Свободоньки свята!
Най пропадають невѣльничѝ
Змѣоги и всѣ покусы дикѝ!
Хто не умывъ ся въ волѣ тричѣ —
Той якъ-бы дерево осики
Трепече листемъ и не знае,
Чомѹ страхъ душу потрясае...

А ѝно невѣльники-поганцѣ
Не знають долѣ про сей страхъ,
Що сѣвъ въ дурныхъ и злыхъ душáхъ,
Що стали тьмы-неволѣ брандѣ...
Томѹ до свѣтла, братя, рѣйно
Йдѣмъ дружно долю зустрѣчати!
Вѣдважно йдѣмъ и мудро стрѣйно!
Такъ вольнымъ треба святкувати
Свята великѝ — свята рѣдній,
Щобъ въ свободѣ були свобѣдній!

А ѝно звѣрѣ безъ серця, лютѝ,
Не знають, що то и любовь —
Томѹ и точать рѣдну кровь,
Тому у дикости не вгнутѝ...
Тому и люде безъ любови —
Палаты безъ трѣвкихъ пѣдвалинъ;
Житє ихъ торгъ и злидньвъ ловы
И смерть гнила якъ порохнáвнявъ..
Любовь — любовь одна-одиѣська
Подруга долѣ все вѣрнѣська!

Любѣмо, братя, вчѣть ся! вчѣть ся!
Не говорѣть завдно все,
Що нарѣдъ жизнь въ любвѣ веде,
Що всѣ въ любвѣ — не туманѣть ся!
Бо жити въ правдѣ и любвою —
О, то не для себѐ трудитись,
Не дбати о рѣдню ѝно свою,
А всѣмъ зъ всѣма добромъ дѣлитись,
А за добрá народній спѣльній
Йти въ муки якъ въ танцѣ весѣльній.

Любови вчѣть ся братя-други!
Свята вна зъ неба ангелиця!
Утисненымъ вна для прислуги —
Нещаснымъ помочи вѣрлиця!
Словамъ вна ясность, чары Божѝ,
А дѣламъ радѣсть зѣоръ святыхъ,
Серденькамъ щастя цвѣту рожь,
Душамъ безсмертный свѣтъ живыхъ..
Щасливъ нарѣдъ, щасливѝ люди,
Де духъ любови сѣе труды!

Учѣть ся правды у любови, —
Не йдѣть на правдоньки торги!
Якъ килимъ на красокъ основѣ
Мережитъ цвѣтъ зъ душѣ дуги —
Такъ правда на любвѣ промѣню
Мережить Божѝ духа цвѣты.
А людска жизнь въ святѣмъ одѣню
Творить родину — Божѝ дѣти...
Учѣть ся правды и любѣть ся
И свѣтломъ ясным просвѣтѣть ся!

Бо правда та любовь, просвѣта —
Добрá посестры и гаразду!
Бо ними людскѣсть приходѣта
Пѣйде въ рай-вѐсну духову!
Святкуйте-жь братя добре свято!
Всю погань змыйте, тьмы добутки!
Будьмо людьми, а не вѣдлюдки!
То вродить лѣто пребогато...
Оттакъ втѣшаймось свободою
А доля прийде всѣмъ весною!..

Ж. 1898.

Марко Мурава.

Третій май 1848 року.

Завтра весь галицко-руській нарѣдъ обходить велике свято: памятку знесеня панщины 3 (15) мая 1848 року. Пѣвъ столѣтя тому, якъ по сотках лѣтъ неволѣ „зѣйшовъ нашому народови въ Галичинѣ третій май — ланцы пукли та й оковы, гарапы ся поховали“ и ажь тогдѣ нарѣдъ вѣдотхнувъ свобѣдно.

Въ тяжкѣй неволи остававъ нарѣдъ пѣдъ Польщею — заневоленый перейшовъ 1772 року пѣдъ Австрію. Тутъ почало ему ставати бодай троха лекше. Незабутный цѣсарь Іосифъ II. вже зъ початкомъ 1780-ыхъ рокѣвъ знѣсъ патентомъ пѣданче невѣльництво, обмежувавъ утиски селянъ панами, а пѣдъ конець житя [въ 1789 роцѣ] выдавъ патентъ, котрымъ майже зносивъ панщину — та на нещасте заразъ потѣмъ умеръ, а его наслѣдникъ Леопольдъ II., побоюючи ся шляхты, скасувавъ той патентъ Іосифа II.

Вѣдтакъ уже — за цѣсарѣвъ Леопольда, Франца и Фердинанда — ажь до революційного 1848 року нѣчого въ тѣмъ дѣлѣ не зроблено — зъ вынимкомъ хиба малои полекшѣ въ 1846 роцѣ, коли то по рѣзни польскихъ панѣвъ Мазурами цѣсарь патентомъ зъ 13 цвѣтня 1846 р. знѣсъ далекѝ пѣдводы, знѣсъ примусовѝ помѣчничѝ днѣ въ часѣ сѣнокосѣвъ та жнивъ и дозволивъ пѣдданымъ удавати ся зъ жалобами на дѣдичѣвъ просто до уряду циркулярного.

Мартова революція 1848 року немовь уже задекретувала була панщинѣ смерть — та тѣлько йшло о часъ. Вѣдносины въ Галичинѣ — небезпечный революційный рухъ польскій — приспѣшили тутъ скасоване панщины. Губернаторъ Галичины гр. Францъ Стадіонъ постаравъ ся, що цѣсарь Фердинандъ дня 17 цвѣтня 1848 рону пѣдписавъ патентъ, котрымъ знѣсъ у Галичинѣ панщину зъ днемъ 3 (15) мая, а гр. Стадіонъ циркуляромъ зъ 22 цвѣтня оголосивъ той патентъ по краю черезъ урядниковъ зъ циркулѣвъ, що їздили по селахъ, барабанами скликували нарѣдъ и вѣдчитували ему та пояснями патентъ цѣсарскій.

Патентъ той подаємо въ повнѣй основѣ [пѣсля перекладу д-ра Франка въ его книжцѣ „Панщина і її скасованя 1848 р.“]:

„Мы Фердинандъ I, зъ ласки Божои цѣсарь австрійскій и т. д.

„Вѣдъ коли обняли Мы правлѣне, особливымъ предметомъ пенастаннои и пильнои Нашои уваги було добро повѣреныхъ Нашому старанію королѣствъ Галичины и Володомирщины. Необхѣдною умовою всякои дѣйстнои поправы выдавало ся Намъ попередъ усего усуненє тыхъ перешкодъ, якѝ спиняють запевненє и розвѣй добробыту и впорядкованя адміністрацій сего краю.

Одною зъ найголовнѣйшихъ перешкодъ признали Мы въ значнѣй части краю неровность мѣжь обемомъ пѣддапьскихъ повинностей належныхъ дѣдичамъ, а грунтовою власностю, зъ якои тѣ повинности мають бути постачуваній. Шкѣдливымъ для пѣддвигненя краю признали Мы и те, що правно признаный рѣдъ посѣлости найчисленнѣйшои верствы земскихъ посѣдачѣвъ, а власне пѣдданьского стану, не бувъ ще запевненый згѣдно въ загальнымъ цивільнымъ закономъ, а черезъ те тѣ земекій посѣдачѣ не могли доступити тыхъ користій, що прислугуютъ праву власности и рѣчевому кредитови.

Щобъ усунити сю перешкоду и протерти робочому рѣльникови дорогу до осягненя лѣпшого житя, наказали Мы патентомъ зъ д. 13. цвѣтня 1846 р. скасованя далекихъ фѣрманокъ и помѣчныхъ днѣвъ [толокъ], а Нашою постановою зъ дня 12. листопада 1846 р. упорядковане роботизны яко найголовнѣйшои пѣддапьскои повинности на пѣдставѣ выказовъ грунтового податку зъ р. 1820, а також признали Мы посѣдачамъ пѣдданьскихъ грунтѣвъ цѣлковиту пожиткову власность тыхъ грунтѣвъ, якѝ находять ся въ нихъ законнѣмъ посѣданю, а вкѣнци право уживати рѣчевого кредиту на тыхъ грунтахъ до двохъ третинъ ихъ вартости.

Въ часѣ, коли переводжено регуляцію панщины вѣдповѣдно до Нашихъ приписовъ, стали ся въ краю такѝ подѣѣ, що треба було надати вѣдповѣдный напрямъ и бѣльшій обсягъ задуманымъ Нами способамъ для пѣдвесеня его добра. Въ рѣзныхъ частяхъ краю заявили посѣдачѣ дѣбръ, що хотять безплатно дарувати своимъ пѣдданымъ панщизняну повинность. Именемъ посѣдачѣвъ земскихъ дѣбръ подано Намъ також просьбы за знесеньмъ усѣхъ пѣдданьскихъ повинностій въ рѣвночаснымъ розвязаненъмъ сервітутѣвъ. Та черезъ таке поступоване могли-бъ бути наражени на небезпеку въ своихъ правахъ не тѣлько тѣ властителѣ дѣбръ, що не мали намѣру увольнювати своихъ пѣдданыхъ безплатно вѣдъ повинностій, але також и тѣ вѣрителѣ, що мали на добрахъ зафундованій свои позички, а се дало бы новѝ похопы до сварѣвъ и зворушеня мѣжь мешканцями краю.

Зъ уваги на тѣ обставины, що не допускають нѣякои проволоки въ выконаненъмъ наказаныхъ Нами способѣвъ, спонуканій горячимъ бажанемъ, щобы запевнити добробытъ сѣльского люду черезъ цѣлковите знесеня панщизняной роботизны и иншихъ пѣдданьскихъ повинностій наложеныхъ на селяньскій [рустикальній] грунты, и то запевнити основнѣйше, якъ бы се можна було зробити черезъ урегульоване роботизны, а надто спонуканій прикальнымъ намѣромъ, щобы можна забезпечити властителѣвъ земскихъ дѣбръ вѣдъ нехибныхъ потрясень у ихъ маѣтковыхъ вѣдносинахъ, а вкѣнци бажаючи скрѣпити загальне безпеченьство въ краю и довести до тривкого успокоеня всю людность, наказуемо:

1. Всѣ роботизны и иншій пѣдданьскій повинности грунтовыхъ господарѣвъ, халупниковъ и комірниковъ мають перестати зъ днемъ 15 мая 1848 р.

2. Якѝ е доси служебности, тѣ мають лишити ся непарушени, але за се пѣданій обовязанѝ, о скѣлько схотять выкупувати права служебности на пѣдданьскихъ грунтахъ, складати вѣдповѣдну оплату, а встановленє тои оплаты полишае ся попередъ усего добровѣльнѣй умовѣ пѣдданыхъ зъ своими панами.

Де-жь годѣ бы було зробити таку угоду, тамъ заплату вымѣрить въ рѣчнѣй готѣвцѣ самъ урядъ пѣсля приписовъ закона про пѣддаыхъ, а обѣ стороны можуть собѣ пошукувати свого права въ судѣ. Для пѣдданыхъ, котрыхъ панщина черезъ регуляцію роботизны була зменшена о не цѣлу третину ихъ дотеперѣшнои урбаріяльной повинности, ся заплата не повинна бути бѣльша по-надъ двѣ третины ихъ дотеперѣшныхъ правно належныхъ урбаріяльныхъ и домінікальныхъ та десятинныхъ повинностій, а що-до иншихъ пѣдданыхъ она не може бути высша по надъ той вымѣръ ихъ згаданыхъ правно належныхъ повинностій, якій бы показавъ ся по згаданѝй регуляціи панщины. Тамъ, де вже теперь за уживане такихъ служебностій е правосильно установленый чинш, той самый вымѣръ мае лишити ся й на дальше.

3. Коли де пѣдданій черезъ подѣлъ дѣбръ выконують право служебности, що выплывае зъ пѣдданьского звязку, на грунтахъ не ихъ безпосереднього, але чужого пана, то ся служебность лишае ся й на далѣ, але пѣдданій мають обовязокъ платити чинш за уживане сеи служебности, вымѣреный такъ, якъ було сказано въ попереднѐмъ уступѣ, до державного скарбу, котрый ихъ выкупуе зъ урбаріяльныхъ повинностій.

4. За се посѣдачѣ земскихъ дѣбръ, починаючи вѣдъ 15 мая 1848 р. будуть увольненій:

а) вѣдъ оплаты урбаріяльного податку; податокъ вѣдъ десятинъ духовенство платити буде и на далѣ по кѣрцеви зъ десятины;

б) вѣдъ обовязку давати запомогу пѣддаымъ / ихъ потребѣ;

в) вѣдъ обовязку укладаня грунтовыхъ книгъ тамъ, де они ще не е уложенѝ, и вѣдъ ихъ провадженя;

г) вѣдъ обовязку заступуваня своихъ пѣдданыхъ въ справахъ сѣбрныхъ;

д) вѣдъ плаченя додатку на покрыте коштѣвъ сторожѣ безпеченьства;

е) вѣдъ поношеня выдаткѣвъ сполученыхъ зъ доставою рекрутѣвъ на мѣсце асентирунку и ихъ явленемъ — се вѣдъ теперь мають покрывати громады;

ж) вѣдъ плаченя додатку на кошты лѣченя людей вѣдъ заразливыхъ хоробъ и при заразахъ на худобу.

5. Постановами про будуще заведене першихъ инстанцій будуть увольненій властителѣ дѣбръ по змозѣ якъ найшвидше також вѣдъ тя ар. завѣдуваня и вѣдбираня постѣйныхъ податкѣвъ, а також вѣдъ выдаткѣвъ и одвѣчальности звязанои зъ выкупуваненъмъ цивільного судѣвництва и зъ зарядомъ справъ політичныхъ.

6. Разомъ зъ увольненѐмъ посѣдачѣвъ грунтовыхъ дѣбръ вѣдъ тягару удержуваня судѣвництва и заряду справъ цивільныхъ вѣдпадае також наложена доси на кожду домінікальну маетность — яко правный заставъ — запорука въ осьмѝй части вартости [октава] за всякѝ претенсій, що выплываютъ зъ пѣдданьского звязку и зъ завѣдуваня сирѣтскимъ маѣткомъ, — а вѣдъ сеи хвилѣ ся запорука за всякѝ претенсій, якій повстануть изъ-за дѣяльности або занедбаня ажь до дня 15 мая 1848 р., знижуе ся ажь на шѣснацяту часть.

7. Въ усѣхъ тыхъ полекшахъ знайдуть властителѣ дѣбръ часткову вынагороду за втрату роботизны и иншихъ пѣдданьскихъ данинъ; при вымѣрѣ вѣдплаты, приняти найвысшимъ скарбомъ, мае за се вѣдшибнути ся одна третина вартости бувшихъ доси повинностій. Дальша вѣдплата обнимае вартѣсть служебностій, якихъ пѣддаій мають право уживати на панськихъ грунтахъ, о скѣлько тѣ служебности не будуть знесенѝ черезъ добровѣльну умову; а де лишать ся на далѣ, тамъ пѣдданій за уживане служебностій будуть мусѣли платити. За решту правно належныхъ урбаріяльныхъ и домінікальныхъ поборѣвъ въ десятинѣ, якій ще не будуть покрытѝ, дана буде дѣдичамъ и всѣмъ управненымъ до урбаріяльныхъ поборѣвъ вынагорода коштомъ краю (державы) на пѣдставѣ обчисленя вартости вѣдъ вѣдно до цѣнъ принятыхъ у провізорія грунтового податку, але й вѣдси одна часть, пятый процентъ, мае бути вѣдшибненый на кошты и выдатки побору.

8. Якъ и вѣдки мае бути покрыта вынагорода, яку найвысшій скарбъ повиненъ заплатити дѣдичамъ, се буде выяснено докладнѣйше въ конституційной дорозѣ.

9. Поки не буде остаточно встановленый вымѣръ вынагороды попереднымъ докладнымъ розслѣдженемъ стану повинности, котра мае вважати ся правною належностю вѣдповѣдно до дотеперѣшныхъ приписовъ, властителямъ земскихъ дѣбръ и всѣмъ управненымъ до

I. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, побочь Народного Дому
поручае всякій инструменты музичнѝ: скрипки, альтовки, басетлѣ, басы, флеты, кларнеты и трубки, а також цихри и гітары. Найбольшій выборъ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментовъ. — Цѣны найтанши Цѣнники безплатно.

I. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробовъ цементовыхъ и складъ матеріяловъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходковъ зелѣзнѝ и камѣнковѝ, всякій выробы камѣнковѝ, цементъ, вапно сналисте и гідравлічне, найлѣпшій гипсъ зъ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеголки окладковѝ, дахувки, печи кафлевѝ, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскій, спосновѝ камѣнна напаховѝ и цѣментовѝ, та инши

урбаріяльныхъ поборбвъ будуть выданй облїтаціи яко завдатокъ на будущу належибсть вынагороды; тй облїтаціи будуть выданй на таку суму, яку выносила вартбсть посѣдання до 15 мая 1848 р., о скблько не покаже ся утруднована перешкода противъ правности бувшихъ повинностій чи то зъ огляду на ихъ належибсть, чи зъ огляду на ихъ величину.

10. Принесы про вымѣрене згаданого завдатку, про сно ббъ его выплаты и про речинцѣ, коли мае бути та выплата, будуть въ найкоротшбмъ часѣ додатково окремымъ циркуляромъ поданй до загальнои вѣдомости.

11. Вынагорода, яку платить публичный скарбъ за знесену повинибсть роботизны, заступае зъ правного огляду саму повинибсть, значить, пбдпадае пбдъ рѣчевй права, що лежать на самыхъ добрахъ.

12. Для вымѣреня вынагороды буде зложена у Львовѣ провінціяльна комісія пбдъ проводомъ краевого губернатора зъ членбвъ заряду скарбовыхъ доходбвъ, провінціяльного сойму и прокураторіи скарбу.

13. Коли-бы кому здавало ся, що при остатнбмъ установленю сумы вынагороды покривджено его, то ему вбльно удати ся до цивільного суду и жадати користнѣйшого вымѣру вынагороды на пбставѣ приписбвъ, якй въ тбмъ зглядѣ въ свбй часъ будуть выданй.

Надѣемо ся, що властителѣ земскихъ добръ и пбдданй побачать въ тыхъ Нашихъ розпорядженяхъ, що Мы выдали по старанибмъ розмѣркованю загального добра, при тбмъ увзглядниВши наглячй вбдносины и для обопбльнои користи, новый доказъ Нашои непастаннои дбалости про ихъ добро, и що особливо посѣдачѣ пбддапьскихъ грунтбвъ, халупники и комбрники, котрыхъ повинности Мы касуемо навѣть зъ посвяченемъ публичного скарбу, покажуть ся гбдными тои надани имъ ласки черезъ послухъ для законбвъ, удержуване спокою и порядку, выстерѣгаючи ся всякихъ замахбвъ на особы и чию-небудь власибсть, черезъ неаломну вѣрибсть и прихильибсть для Насъ и до Нашого уряду, а також черезъ щире запомагане властителевъ земскихъ добръ, оброблюючи ихъ поля за умѣрковану денну плату.

Дано въ нашбмъ головнбмъ и столичнбмъ мѣстѣ Вѣдни дня 17 цвѣтня 1848 р.“

Коли въ Галичинѣ панщина була повысшимъ патентомъ скасована вже 3 (15) мая — у всѣхъ нишихъ краяхъ монархіи она ще панувала. Доперва на ухвалу конституючого сойму зъ 7 вересня 1848 р., затверджену цѣсарскимъ патентомъ зъ 18 вересня 1848 р. провалилась она въ цѣлбй Австріи.

Якъ въ Галичинѣ, такъ и въ цѣлбй Австріи знесено панщину за вбдшкодованемъ панамъ. Въ Галичинѣ патентъ постановлявъ тее вбдшкодоване зб скарбу державного, та опбсля выйшло инакше — тото вбдшкодоване [индемнізація] коштувало край дуже богато и мусимо сплачувати его ще до 1908 року.

Въ конституючбмъ соймѣ довго велась дебата надъ справою вбдшкодованя, а поглядъ руского народу въ тбй справѣ высказавъ тамъ посолъ Капущакъ селянинъ зъ Ляховець коло Богородчанъ [нѣмецкою, хочь калѣченою мовою]. Вбнъ, середъ напруженои уваги палаты, сказавъ:

„Высокій Соймо! Хочу говорити про вбдшкодоване въ Галичинѣ и Шлеску.

Вѣчна справедливбсть вымагае, щобы кождый, хто вбддае щось противъ своеи волѣ, дбставъ за те вбдшкодоване. Але она такъ само вымагае, щобы кождый, хто користуе ся чимъ безправно, давъ вбдшкодоване за ту безправну користь. Въ якбмъ положеню е нашій дѣдичѣ въ Галичинѣ, се видно буде ось изъ чого: Дѣдичѣ мали по закону жадати вбдъ насъ панщины — безперечно. Але чи досыть имъ було того? Нѣ, и ще разъ нѣ! Коли мы замѣсть 100 днѣвъ мусѣли робити 300, коли мы мусѣли робити три, чотири або й усѣ днѣ въ тыждни, а дѣдичъ числивъ намъ се тблько за одинъ день, — то прошу васъ, мои панове, хто тутъ мае платити вбдшкодованя? хлопъ чи дѣдичъ?

Ба — говорять — „дѣдичъ обходивъ ся зъ хлопомъ ласкаво“. Се правда! Але то була така ласка, що коли хлопъ напрацювавъ ся цѣлый тыждень, то въ недѣлю або въ свято манъ вбдъ пана трактаментъ: хлопа замикали въ кайданы, запирали въ стайнѣ, щобы на другій тыждень вчаснѣйше приходивъ на роботу. И за се мають дѣдичѣ дбстати вбдшкодоване?

Далѣ говорять: „Шляхтичъ людяный“. И се правда, бо вбнъ змученому панщинникови додаванъ охоты батогами. Коли хто жалувавъ ся, що мае слабу худобу и не може приѣхати, то имъ слова мусѣвъ чути? „Запряжи самъ себе и свою жѣнку!“ Або: „Циркуле, выгони его! Я дѣдичъ, я маю грошѣ, я заплачу и вбдповѣмъ за все!“

Ще кажуть: „Домініи охороняють хлопбвъ, ихъ права и ихъ власибсть“. И се такожъ правда. Але-жъ домініи сему вбдобрали кусень поля, иншому кусень толоки. И за се добро мають ще бути вбдшкодований? Нѣ!

Вкбнци говорять: „Дѣдичѣ намъ хлопамъ подарували панщину“. Але що-жъ то за дарунокъ, коли за него бере ся потбмъ вбдшкодованя? Та я й не бачу того дарунку. Коли то намъ подарували? Чи може въ 1846 роцѣ? Чи сего року въ сѣчни? Чи 8 або 9 марта? Нѣ! ажъ 17 цвѣтня, коли сыны нѣмецкого народу за нашй права вбддали нъ жертву свое житя! Имъ мы повинни высказати подяку и добротливому цѣсареви, що прихилинъ ся до справедливои просьбы свого народу.

Прошу высокого сойму: за що маемо ихъ вбдшкодовувати? Ихъ даръ пращовъ за пбзно. Є насъ тутъ сто на доказъ, якъ то насъ уважали не за людей, не за пбддаиыхъ, не за хлопбвъ зъ Галичины и Шлеска, а за панщизняй машины, за невбльникбвъ, за найнизшу верству людей. На 300 кроквбвъ вбдъ паньского палацу мы мусѣли занимати шапку; а коли бѣдный мужикъ хотѣвъ чого вбдъ пана, то мусѣвъ дати жидови „куку въ руку“, бо жидъ мавъ право говорити зъ паномъ, а бѣдный хлопъ нѣ.

Коли бѣдный хлопъ хотѣвъ выйти по сходахъ паньского двора, то говорено ему: лиши ся на подвбрю, бо забруднишь палацъ, бо хлопъ смердить, панъ не може того знести въ своѣмъ покою.

И за кожде таке внущане мы маемо теперь давати вбдшкодоване? Я думаю — нѣ! Батоги и канчуки, що обвивали ся довкола нашихъ головъ и нашого струженого тѣла, се нехай выстарчае имъ, се нехай буде имъ вбдшкодованемъ!“

Повысша мова Капущака ярко малюе долю народу за часбвъ панщизняныхъ...

——

День 3 (15) мая прогласила народнымъ галицко-рускимъ святомъ „Голбвна Руска Рада у Львовѣ“ вбзваненъ до народу зъ дня 23 марта 1849 т. в. передъ першою рбчницею скасованя панщины 3 (15) мая 1848 р. [Вбзване пбдписали: М. Куземскій предсѣдатель и Малиновскій секретарь „Г. Р. Рады“.]

У вбзваню сказано справедливо, що „день 3-ій мая — день свѣтлый, день торжественный, день спасительный для землѣ Галицкои, день, въ нѣмъ же причина найжившои радости и увеселеня, не тблько для тыхъ, що перше въ завислости пбданчбй злиднували, но и для всѣхъ правыхъ чувственнѣйшихъ и ревныхъ Русинбвъ, бо оковы ганебного понижаючого пбддаиьства не тблько тыхъ угнѣтали, котрй нхъ бѣдне двигали, но сцѣпили були духа всего народа, не дозваляючи ему розвити ся по его одъ Бога удѣленыхъ дарованяхъ; а такъ день освобожденя вбдъ панщины есть разомъ днемъ возстаня нашого народного одъ нещастного довголѣтного заумертя“.

Отже, щобы таке спасительне дѣло — читаемъ дальше въ вбзваню — „у вѣчнбй памяти въ народѣ захонати, — узнала Голбвна Рада Народна за рѣчь достойну и праведну, абы день 3 (15) мая бувъ на завше днемъ урочистости народнои, котрый то день подобало бы зъ набожеиьствомъ благодарственнымъ и вбдповѣднымъ поученемъ духовнымъ, пѣнѣмъ [Тебе Бога хвалимъ] а при тбмъ зъ особлившимъ обявленемъ житя народного по всѣй рускбй Галицкбй краннѣ рбкъ-рбчне обходити.“

Въ сѣмъ вбзваню „Гол. Рада Народна“ припоручила ставити въ першу рбчницю знесеня панщины всюда по громадахъ памятный хрестъ посередъ засадженыхъ липъ званыхъ „вѣчнй липы“.

Першу рбчницю знесеня панщины обходжено въ самбмъ Львовѣ величавымъ торжествомъ при участи делегатбвъ зъ громадъ цѣлои Руси.

Тогдѣ то и поеты нашй звеличали 3 тій май одушевленымъ словами.

Никола Устіяновичъ спѣвае:

На третій мая правду пбслали,
Правду одвѣчну, святую —
Третого мая Бескида скалы
Заграли радбсть новую.

О грайте скалы! шумѣть потоки!
Вѣщайте въ сусѣдній свѣты
Якъ голосами бють пбдъ облока
Галича красніи дѣти.

Зашуми Дѣстре! загреми Сяне!
Заграйте крѣпко въ походѣ!
Днесь третій мая, днесь Галичане
Празникъ святкують свободѣ!

Пирели желѣза, спали оковы,
Своббдна руска долбня!
Своббдный воздухъ, воды, ярове,
Своббдни ниви, болоня!

Одъ стѣнъ Бескида, одъ прастарого
До кирниць Стира, Горини,
Одъ Черемоша, одъ золотого
Ажъ до Вислоки долины

Ярмо не вяже рускои шиѣ,
Клятьба не тисне земляцѣ,
Не печалѣють церкви святіи
Не пане личко дѣвицѣ!

Гей, братя, землю цѣлуймо нинѣ,
До грудн скибу притиснѣмъ!
Зъ рускаго серця рускбй родинѣ
Пѣсню свободы загудѣмъ!...

А Лука зъ Ракова [Лука Данкевичъ] середъ радости галицко руского народу пбславъ привѣтъ и Угорскбй Руси та Украинѣ ось такимъ прегарнымъ стихомъ:

Горы двигнѣть ся зъ скалистыхъ пбдвалинъ,
Мрачнй Карпаты надъ Львѣграда тины!
Зрѣть! зъ запустѣня послѣдныхъ розвалинъ
Слава сіне ту рускої родины!
По пятьсотлѣтнбй всероднбй неволи
Днесь рускй дѣти витають ся въ доли...

Зъ раббвъ невбльныхъ вбдъ року своббдни,
Зъ всѣхъ кбнчинъ злягли, щобъ свѣтъ увѣрити,
Що за даръ вдячнй, що свободы гбдний...
На грббъ неволѣ знакъ побѣды вбити[1]) —
На вѣчну память, щобъ знали правнуки,
Що то здѣлали розкованй руки...

Ты Зелемень[2]), Чорногоры брате!
Пбднеси въ хмары голову сниаву —
Глянь за Бескиды, за лѣсы, за боры,
Вѣсти несчетнымъ братямъ руску славу,
Бо Галичане сынбвъ Коріята[3])
Миръмъ витають, якъ рбдный братъ брата.

Що-сьмо ся рбдній, по бесѣдѣ знати,
Та що одна намъ всюды була доля —
Бо якъ одна насъ породила мати,
Такъ намъ въ удѣлѣ всѣмъ була неволя.
Но зоря всходить надъ Галичемъ ясна,
Вже днина блисне всѣмъ Русинамъ красна...

И ты Хіоса[4]) красава дѣвице,
Ты величава золотыми враты,
Володимира предавна столице!
Славна церквами по сто чтирикрати
Миръ зъ-надъ Дньстра ти, зъ-надъ Сяну,
зъ Карпатбвъ
Миръ ти зъ сынами вбдъ Галицкихъ братбвъ.

Глянь тамъ, де Галичъ, наклони тамъ ухо
До твоихъ братей, ко твоѣй родинѣ —
Вже ту не темно, не нѣмо, не глухо,
Якъ було сумно, нуждно ажъ до нинѣ —
На небосклонѣ зоря намъ ясніе,
Она благій день на всю Русь розсіе.

Вѣсти лицарямъ тамъ за Порогами,
Що Галичане за рускую справу
Борють ся рѣзько, пруть ся зъ ворогами
За имя рбдне, мову, предкбвъ славу.
Пбднеси голосъ, кажи свѣту зъ нами,
Що ще живемо, що сьмо Русинами!

Най гремять грбзно скалы Запорожя
Лицарсковъ слбвовъ козацкой дружины,
Смѣлыхъ Богданбвъ и князѣвъ Острожя!
Най жизнь явить ся рускои родины
Та тверда воля най ся обявля,
Що житя ино въ свободѣ желае!

——

Ой щобы то третій май
На вѣки бувъ — Боже дай!

Сими словами незабутный дѣятель зъ 1848 року Левъ Трещаковскій бажавъ для Руси такои щасливости, якои зазнавало кождо руске серце въ вѣкопамятный день 3 (15) мая 1848 року.

Такои щасливости мы ще й по пятьдесять лѣтахъ не дожили — и нинѣ — хочь середъ нишихъ обставинъ — можемо пбдъ завтрѣшне свято ще поновити желане покбйного Трещаковского.

А такъ само можемо и поновити и тогдѣшный покликъ Антона Могильницкого:

Якъ орлы смѣлй въ гору ся взбиваймо
Минаймо зъ дали принады и сѣти!
Скрбзь густй хмары свѣтла добиваймо,
Щобъ разъ зажжене не далось згасити!

А хоть неразъ ще густа тьмы залива
Примрачить свѣтла лице намъ любезне,
Выйде на верхъ якъ на водѣ олива,
Передъ тхомъ правды ложна гущь исчезне!

---

[1]) Знакъ побѣды — хрестъ мѣжь вѣчными липами.

[2]) Зелемень — гора надъ Опоромъ биля Сколього, одна зъ найвысшихъ гбръ въ окрузѣ Стрыйскбмъ.

[3]) Коріятъ — рускій князь въ Мукачевѣ на угорскбй Руси.

[4]) Натякъ на гіпотезу деякихъ дѣписцѣвъ, що нѣбы прадавный Кіевъ основали Еллины переселей туда зъ острова Хіосъ.

Най рве честь нашу Єхиднино племя
И силы пекла на згубу порушить,
Глубокй раны кривдъ погоить время,
Злости ся жало въ сталбй груди скрушить!

Нѣ ѣдь солодка, нѣ голосъ розѣлый
Любви родимой въ серця намъ не выдре,
Не загородить дорогу до цѣли
Блудъ Деиіры, анѣ зубы Гидры!

Долонь не вкрые сонця лице любе,
Кремѣнь беаъ стали некорку не скреше!
Тымъ ся спокбймо, сли къ намъ острять зубы,
Таже й на Бога песъ бреше!

Переглядъ політичный.

Буджетова комісія австрійскои делегаціи полагодила на оногдѣшнбмъ засѣданю спбльный буджетъ міністерства заграничныхъ справъ, а вчера такъ само полагодила буджетъ міністерства вбйны. Въ дискусіи обговорювано мѣжь нишимъ доставы для армій, а бесѣдники домагали ся, щобы при доставахъ мати увагу такожъ на дрббныхъ промысловцѣвъ и першихъ продуцентбвъ. Дел. Василько жалувавъ ся перенесеня части краевои обороны зъ Буковины до Галичины. Дел. Гохенбургеръ звертае увагу на те, що въ Градци богато резервовыхъ кадетбвъ не именують офіцирами, и домагае ся, щобы заставлено слѣдство, выточене за демонстраціи противъ Баденього тымъ студентамъ, що суть резервовыми офіцирами. Д. Барвѣньскій указуе на чимъ разъ частѣйшй выпадки самоубійства въ армій, домагае ся именованя гр. кат. пароха войскового, знесеня другого року службы для однорбчныхъ охотникбвъ и бблыпои уваги на дрббныхъ промысловцѣвъ при доставахъ для армій. Д. Рутовскій, домагаючи ся такожъ бблыпои уваги на дрббныхъ промысловцѣвъ при доставахъ, высказавъ бажане, щобы въ намѣренбй реформѣ тыхъ доставъ взяли участь такожъ автономічнй власти, а именно галицкій выдѣлъ краевый. Д. Горайскій жадае лѣпшихъ цѣнъ для ремонтъ Д. Пергельтъ звертае увагу на чимъ разъ частѣйшй выпадки божевбльности у войску и домагае ся приспѣшеня новои процедуры войсковои.

Міністеръ вбйны Крігамеръ, вбдповѣдаючи на промовы и запытаня делегатбвъ, сказавъ, що войскова адміністрація на справу доставъ для армій завсѣгды звертае пильну увагу. Щобы поперти интересы дрббного и домашного промыслу, вернула ся войскова адміністрація до міністерства торговлѣ, щобы разомъ зъ нимъ уложити якійсь способъ, якъ бы дрббный промыслъ мбгъ брати участь въ доставахъ. Въ справѣ доставы сырыхъ плодбвъ для армій міністеръ зъ вдоволеньемъ принимае до вѣдомости проектъ заложеня збжевыхъ складбвъ. Такимъ чиномъ безпосередный зносинъ войсковои адміністрації зъ продуцентами буде далеко легшій, о посередники не будуть загортати до своихъ кишенѣ высокихъ зыскбвъ. Въ справѣ зрбвнаня пенсій вдбвъ войсковыхъ зъ пенсіями вдбвъ по урядникахъ міністеръ вже неразъ заходивъ ся, а и дальше сей справы не спустить зъ уваги. Д. Васильковн вбдповѣвъ міністеръ що кадры 9. полку драгонбвъ перенесено зъ Черновець до Коломыи зъ браку умѣщеня. Що-до однорбчныхъ охотникбвъ каже міністеръ, що въ р. 1897 на 3140 служило другій рбкъ лише 212. Знесене другого року службы, установленого въ деякихъ разахъ за кару, е неможливе.

По сихъ и нишихъ ще поясненихъ міністра принято звычайный буджетъ міністерства вбйны. Слѣдуюче засѣданя вбдбуде ся во второкъ; на порядку дневнбмъ надзвычайный буджетъ.

НОВИНКИ.

— Програма вечерниць устроюваныхъ у Львовѣ, 50-тй роковины знесеня панщины.

I. а) Миръ вамъ братя; б) Щасть намъ Боже — выконае хоръ селянъ зъ Махнова.

II. Ф. Колессы „Вулица“, низка народныхъ пѣсень, выконають члены мѣшаного хору „Львбвского Бояна“.

III. Сольо спѣвъ панѣ М. Павликовъ-Новаковскои.

IV. а) Хоръ косарѣвъ, б) Ой пбдъ гаемъ — выконае селяньскій хоръ зъ Махнова.

V. Вербицкого „Хто за нами“ выконають члены мужескаго хору „Львбвского Бояна“.

VI. Сольо скрипкове панны О. Чачковскои въ супроводѣ фортепияна.

VII. Матюка „До рускои пѣсни“ выконае хоръ зъ Махнова.

VIII. Ив. Федоровича „Наша доля“, сольо тенорове, вбдспѣвае п. Леонтовичъ.

IX. Нѣщиньского „Вечерницѣ“ выконають члены мѣшаного хору „Львбвского Бояна“.

— **Въ Гусятинѣ** дня 5 (17) с. м. святкує народъ зъ цѣлого повѣту знесене панщины и вѣдроженє народне. О 10 год. рано вѣдбуде ся торжественне [богослуженя зъ проповѣдями и хрестнымъ походомъ а потѣмъ народне вѣче.

— **Вѣсти зъ товариства „Просвѣты“.** Тамтого тыждня выйшла коштомъ и заходомъ товариства „Просвѣта“книжка: *„Панщина і ії скасоване в 1848-ім році. Написав др. Іван Франко.“* Книжка мае 136 сторонъ и коштуе 30 кр. [Читальнѣ „Просвѣты“ дѣстали ѣ даромъ.] Змѣстъ книжки: Передмова. I. Що то була панщина? II. Панщина в старій Польщі. III. Галичина під Австриею. Марія Тереса і Йосиф II. IV. Тяжкі часи 1790-1835 рр. V. Польскі голоси про панщину 1831—1845 р. VI. Різна 18 46 р. і регуляция панщини. VII. Знесенє панщини в 1848 році. VIII. Економічні наслѣдки знесеня панщини. (1. Справа індемнізацийна 2. Справа сервітутова [ліси і пасовиска]. 3. Справа пропінацийна.) IX Панщина і Русини.

Радимо кождому купити собѣ ту книжку, хто хоче мати докладнѣйшу вѣдомость о тѣмъ, „вѣдки взяла ся панщина въ нашѣмъ краю, чимъ она була для нашого народа, хто и якъ працював надъ ей пѣддержанѣмъ и заостренѣмъ а хто надъ ей ограниченѣмъ“. Въ нѣй порушено богато рѣзнородныхъ справъ, выяснено, рѣзнѣ законы та постановы, згадано и таке, що не тѣлько простому народови, але и значнѣй части нашихъ интелігентныхъ людей звѣстне дуже мало. Д-ръ Франко додавъ до свого оповѣданя ще вказѣвки на тѣ книжки и паперы, зъ якихъ вѣнъ черпавъ свои вѣдомости.

Въ книжочцѣ Любомира Селяньского, выданѣй для всѣхъ членѣвъ „Просвѣты“, есть бѣльше оповѣдано о вѣдродженю галицкои Руси, о руху Русинѣвъ въ 1848-ѣмъ роцѣ якъ и передъ тымъ рокомъ и по нѣмъ, а о панщинѣ не дуже богато и не цѣлкомъ докладно. Отже книжка д-ра Франка буде для селянина и для интелігентного чоловѣка дуже добрымъ доповненемъ тамтои книжочки.

Перемыска філія „Просвѣты“ выдала *вѣдчитъ для читалень* пѣдъ написомъ *„Про знесене панщини і відродженє Русинів“*. Вѣдчитъ той обѣймае 16 сторонъ, майже тѣлько, якъ пѣвъ аркуша „Свободы“, отже обемъ его вѣдповѣдный на вѣдчитъ. Також змѣстъ его надае ся до того, и для того канцелярія „Просвѣты у Львовѣ розсилала его по всѣхъ читальняхъ „Просвѣты“. Хто-жь купити бы хотѣвъ той вѣдчитъ, нехай надѣшле до канцелярии „Просвѣты“ у Львовѣ [рынокъ 10] марку листову на 5 кр.

— **Зъ Коломыѣ.** Руско украинська интелігенция коломыйского повѣту заявляе, що комітетъ именуючій себе „повѣтовымъ ювілейнымъ комітетомъ въ Коломыѣ“ не маѣ права заступати Русинѣвъ коломыйского повѣту, бо анѣ руско украинська интелігенция анѣ жадне зъ тутешныхъ товариствъ стоячихъ на грунтѣ руско-украинськѣмъ, не беруть участи въ тѣмъ комітетѣ. — *[Сѣдуютъ пѣдписы.]* — Програму ювілейного обходу тымъ комітетомъ повѣтовымъ мы подали вчера. Нинѣ потрѣбно, що комітетъ коломыйскихъ народовцѣвъ устроюе въ память ювілеѣвъ 100-лѣтного вѣдродженя руско-украинськои літературы и 50-лѣтя знесеня панщины концертъ зъ комерсомъ дня 22 м. ст. мая, а радикалы устроюють ювілейный обхѣдъ дня 21 мая.

— **Въ повѣтѣ бучацкѣмъ** скандальнѣ, просто безвстыдні надужитя при правыборахъ дѣють ся дальше вѣдъ села до села. Селяньскій повѣтовый комітетъ выславъ два дальші письма до намѣстника гр. Пінінського. При такъ переводженыхъ выборахъ можна выбрати посломъ не лишь барона Блажовского, але и околѣтъ соломы. Уже видно, що пінінізмъ=баденізмъ.

— **Проф. Пляцидъ Дзѣзиньскій** оголошуе ся на вандрѣвку по селахъ округа Тернопѣль-Збаражъ-Скалатъ представляти ся выборцямъ. Намъ здаесь — шкода фатыги!

— **Жертвы.** Цѣсарь удѣливъ зъ приватныхъ своихъ фондѣвъ присѣлкови Прибинь ad Тучне, пов. перемышляньск го, на внутрѣшне уряджене капланъ 100 зр. запомоги. — Архик. Стефанія, вдова по пок. цѣсаревичу Рудольфѣ, удѣлила 50 зр. на будову церкви въ Глѣбнѣ пов. березѣвского.

— **Curiosum.** Мы вже выказували случаѣ, що торговлею „Кулокъ“ рѣльничихъ завѣдуютъ жиды Теперь потрѣбно фактъ, що въ Бережанахъ въ ново-побудованѣмъ Домѣ Католицкѣмъ, котрый красуе ся многими хрестами, вынаймлено гандель корѣнный жидови!

— **Кѣцманьского старосту раднина Захара** придѣлено до правительства краевого въ Чернѣвцахъ. Русины утѣшили ся тымъ, бо „зъ вѣдъѣздомъ того пана зъ Кѣцманя спадае тяжкій камѣнь зъ рускои груди того по вту“.

Складъ „Народнои Торговлѣ“ въ Коломыи

перенесеный на нове мѣсце

а именно:

Ринокъ ч. 55 камениця п. Барана

т. в. о два домы дальше вѣдъ дотеперѣшного мѣсця.

Подаючи се до загальнои вѣдомости, просимо заразомъ, Всечестне Духовеньство окрестности Коломыѣ, щобы зволило ласкаво оголосити се своимъ громадянамъ, абы они не стали ся — якъ звычайно въ такихъ случаяхъ бунае — жертвою злобнои містифікації.

191. 2—3. *Дирекція „Народнои Торговлѣ“.*

Есть обовязкомъ кождои матери и господинѣ при закупнѣ артикулѣвъ живности, вѣдъ которыхъ наше найдорогоцѣнѣйше майно-здоровя залежить, поступати зъ якъ найбѣльшою осторожностію. Такъ легко буваемъ обманюваній и дѣстаемо замѣсть доброго и правдивого артикулу, безвартостнѣй фальсифікаты. — То само дѣе ся, коли захвалюютъ намъ праженый ячмѣнь або паленый солодъ безъ жадного смаку, въ пачкахъ або и на вагу, яко каву солодову, бо навѣть яко каву Кнайпа, котра тѣлько черезъ правдивый и знаменитый фабрикатъ Катрайнера такъ загально вѣстала полюблена. Найевнѣйше остережуть ся наши господинѣ передъ тыми пѣдробленями, если безусловно и въ кождѣмъ выпадку, хотяй бы имъ не знати що говорено, будуть жадати и принимати лишь оригінальнѣ пачки зъ маркою охоронною — образцемъ декана Кнайпа. — Най жадна мати и газдина не занехае выпробувати и завести у себе правдивого Катрайнера, уживаючи въ початку одну третину солодовои а дѣе третины звычайнои кавы, а опѣсля може постепенно перейти до полвины кавы Кнайпа а половины звычайнои а вкѣнци до чистои кавы солодовои Катрайнера, безъ жадного додатку кавы звычайнои. Однакожъ треба дуже вистерѣгати ся всякихъ пѣдроблень, бо тѣлько правдива „Катрайнера кава солодова Кнайпѣвска“ посѣдае для здоровя и для смаку дорогоцѣнний и знаменитѣ вдасности, чого найлѣпшимъ доказомъ есть то, що уживане ей у сотокъ тысячъ родинъ правильно вѣдбываеся.

При часто трафляючихъ ся фалшованяхъ охоронныхъ марокъ пильно звертати увагу на правдивѣсть марокъ Охоронна марка выдрукована въ анонсахъ Бергера медичи и гігієничныхъ мылъ, мусить знаходити ся на всѣхъ обгортках, стикетахъ, сказѣвкахъ уживания и на самѣмъ мылѣ. Наслѣдувань вѣдкидайте, бо лишь правдивѣ, вѣдъ 30 лѣтъ въ продажи находячи ся мыла Бергера посѣдають знаменитѣ зъ-давна выпробованій власности. Докладнѣйше въ нинѣшнѣмъ анонсѣ.

Посмертні — ✝ — оповѣстки.

О Іоанъ Юзичиньскій, почетный крилошанинъ львѣвскои капітулы, декорованый золотымъ хрестомъ заслуги зъ короною, членъ товариства „Просвѣты“, Народного Дому“, членъ-основатель „Дѣстра“ и многихъ иншихъ рускихъ товариствъ, 53 лѣтный парохъ Борщовичъ, упоконивъ ся дня 12. с. м. въ 82. роцѣ житя а въ 56 священьства. Въ покойнику мала Русь щирого роботника на полѣ народнѣмъ и церковнѣмъ, рускій товариства и институцій щедрого мецената, а бѣдній вдовицѣ и сироты по священникахъ, рускій школярѣ та въ загалѣ бѣдаки вдякого добродѣя. Щирый народолюбець запомогавъ рускій институцій щедрыми датками, не вѣдтягавъ ся вѣдъ нѣякои справы народнои и де не мѣгъ дѣломъ помочи, тамъ помагавъ матеріяльно. Великій приятель селяньства все спѣшивъ зъ помочію, кѣлькоразъ постигло яке горе, а передовсѣмъ запомагавъ вдовицѣ и сироты, не шукаючи розголосу, а одиноюю заплатою для него було то вдоволене, що може отерти сльозу и помогти въ нуждѣ. Неоденъ бѣдакъ, неодна сирота почуе, що вже не стало добродѣя зъ Борщовичъ. Характеръ чистый, нѣколи не покинувъ прапора народного и зъ любови до свого питомого выховувавъ своихъ парохіянъ. Въ пожитю щоденнѣмъ вырѣзнявъ ся особливыми прикметами, котрѣ не такъ легко знайдуть ся мѣжь Русинами. Щедрый на цѣла церковнѣ и народнѣ, умѣвъ такъ унормувати свое житя, що не робило ему трудности выдати тысячѣ на цѣли загалу, на цѣли народнѣ. А вже-жь парохія Борщовичъ тратить невѣджалуваного пароха. Ще за часѣвъ панщиняныхъ [1849 р.] покойный обнявъ той приходъ запущеный а народъ бѣдный, темный, пригнетеный окованами Баденього, властителя Борщовичъ. Его трудомъ двигнувъ ся народъ, добрый примѣръ молодого енергічного господаря, священика вплывавъ на розвѣй запущеныхъ господарствъ селяньскихъ, а радою, пріязностію, наукою здобувавъ собѣ у парохіянъ таке довѣре, що пятьдесять лѣтъ вѣнъ бувъ всѣмъ у громадѣ: и священикомъ, и вѣйтомъ, и писаремъ, и судьею, и старостою и намѣстникомъ. Не дивниця, що удало ся ему завести взорцевый ладъ въ громадѣ. Безъ конкуренціи выбудувала ся величава церковь на спѣвку зъ громадою выставивъ школу, въ котрѣй учивъ зъ початку самъ, а вѣдтакъ дяко-учитель, завѣвъ шпихлѣрь громадскій и касу позичкову та притѣбавъ громадѣ фонды на удержане дорѣгъ въ селѣ. Будынки парохіяльнѣ будувавъ та всякій реставраціи переводивъ въ значнѣй части своимъ коштомъ, жалуючи своихъ бѣдныхъ дѣтей [якъ называвъ своихъ парохіянъ]. За тую выдатну працю цѣсарь надѣливъ покойного золотымъ хрестомъ заслуги, а митрополитъ Кардиналъ Сембратовичъ предложивъ его до именованя почетнымъ крилошанином. Покойный померъ въ наслѣдокъ запаленя легкихъ Похороны вѣдбуде ся 14. с. м въ Борщовичахъ. Земля покойному перомъ и вѣчна память у свого народу, котрый такъ любивъ!

Іосифъ Камѣньскій, учитель народный въ Нагорянахъ повѣта залѣщецкого, упоконивъ ся оногды въ 41 роцѣ житя на пятнистый тифъ, котрый въ тыхъ сторонахъ лютить ся. Покойный бувъ щирый Русинъ, любивъ свій народъ, котрому вѣрно и скѣлько силъ стало жертвуваввъ свои силы. Полишивъ вдову и шестеро дѣтей. В. в. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 14 мая. Tagblatt довѣдуе ся, що становиско міністра вѣйны Крітгамера в захитане, бо угорска делеґація противить ся додатковому кредитови, котрый, якъ звѣстно, выносить надъ 30 міл. зр. N. W. Tagblatt пише, що міністеръ Крітгамеръ хотѣвъ торѣкъ жадати 30 мілионового кредиту, але спротивилася тому міністры скарбу д-ръ Бѣлинькій и Люкачъ; черезъ те вѣнъ мусѣвъ имити ся додаткового кредиту.

Зъ Инс руку и Сольногороду доносять, що поспадали тамъ снѣги.

Polit. Corrspdnz довѣдуе ся зъ Парижа, що французкій президентъ міністрѣвъ Мелінъ гадае по передени выборѣвъ до парляменту усунути ся зъ публичного житя.

Берлинъ 14 мая. Mordd. Allg. Ztg. пише, що два нѣмецкѣ лудна военнѣ вже наспѣли до Манілѣ, куды выбрали ся для охороны нѣмецкихъ пѣдданыхъ. Дневникъ той доносить такожъ, що Американцѣ лишь въ такѣмъ разѣ мають бомбардувати Манілю, коли бы Испанцѣ ударили на ескадру, котра блюкуе береги.

Зъ Петербурга доносять, що міністеръ внутрѣшныхъ справъ Горемикинъ маѣ уступити. Причиною маѣ бути рѣзница гадокъ мѣжь нимъ а радою міністрѣвъ въ справѣ заведеня земствъ въ захѣдныхъ губерняхъ. Горамикинъ обстававъ за земствами безъ нѣякихъ обмежень, а рада міністрѣвъ приняла важній змѣны. Наслѣдникомъ Горемикина мавъ бы бути Плеве, сторонникъ Побѣдоносцева. Однако ся вѣсть выдаесь мало имовѣрною.

Петербургъ 14. мая. Дневники заповѣдають, що въ червни приѣде сюды грецкій королевичъ кн. Юрій.

Римъ 14. мая. Въ Неаполю, въ Больонїи и въ Римѣ позамыкано университеты зъ причины, що студенты ладили ся до урочистыхъ обходѣвъ въ честь одного при розрухахъ въ Павіи убитого студента.

Зъ Медіоляну доносять, що тамъ пануе вже спокѣй; всѣ соціялістичнѣ товариства розвязано; вчера давано вже выставы въ театрахъ.

Венеція 14. мая. Пѣсля вѣсти, наданои однымъ тутешнымъ дневникомъ, президентъ міністрѣвъ Рудіні мавъ на послѣднѣмъ засѣданю рады міністрѣвъ заявити, що правительство маѣ доказы на те, що въ Медіолянѣ була найдокладнѣйше уладжена організація ворохобнѣ. Ворохобники хотѣли прилучити до Льомбардії швайцарскій кантонъ тічиньскій и утворити зъ тыхъ кревнъ неутральну республіку, здучну зъ Італією на ладъ швайцарскихъ кантонѣвъ. Волоробня була уложена на линень, а приспѣшили ей розрухи, що проявили ся зъ причины дорожнѣ.

Мадритъ 14. мая. Урядово прийшла вѣсть зъ Порторіка, що Американцѣ потерпѣли величезнѣ страты пѣдъ мѣстомъ Санъ-Хуаномъ и завернули ся. Вѣсть ся выклыкала тутъ велику радѣсть.

Гавана 14. мая. Ген. Бланко дѣставъ зъ Порторіка вѣсть, що оногды по 1. годинѣ зъ пѣвночи стануло тамъ 11 американьскихъ кораблѣвъ и почало стрѣляти. Завята канонада тревала до год. 9. зрана, але не заподѣяла Испанцямъ жадноѣ бѣльшои шкоды

Вашингтонъ 14. мая. Управа маринарки дѣстала вѣдъ адмірала Сампсова телеґрафічну вѣсть, що частина его ескадры ударила на испаньскій батерії въ Санъ-Хуанѣ на Порторіку и бомбардували ихъ три годины, справляючи величезнѣ шкоды. Зъ батерій вѣдно вѣдано пальбою, але не заподѣяно американьскимъ суднамъ нѣякои шкоды.

Новый Йоркъ 14. мая. Дневники доносять, що адміралъ Сампсонъ опустивъ заливъ Санъ-Хуану, щобы найти испаньску фльоту.

Кейвестъ 14. мая. Пѣдъ охороною двохъ канонѣрокъ высаджено на Кубу дѣе компаніи американьского вѣйска мимо завзятого опору Испанцѣвъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львѣвска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Бюра контролѣ доходѣвъ ц. к. Дирекціи перенесено зъ днемъ 10 с. м зъ головного двѣрца до нового будынку адміністраційного при улици Красицкихъ ч. 5.

Надѣслане.

Заведене ц. и к. надворного фотоґрафа

ГЕННЕРА, при ул. Академічнѣй 18

отворене що-дня вѣдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 3—52

Диваны перскѣ и портіеры

традиція (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 5—?

Станиславѣвъ

ул. Галицина

1000 Рожь высокосѣнныхъ, ведныхъ въ моху, зъ котрымъ садити, по 50 и 40 кр. Всѣ фляшцы ярынъ по 12 кр. копа — Карафіолы, паприка, помідоры 40 кр. — Фляшци трускавокъ, шпарагѣвъ 1 зр. — Цибульки гіяцинтовѣ 5 кр. штука. — Фляшцы цвѣтѣвъ вѣдъ 15 ого копа 20 кр.

Букеты и вѣнцѣ поручае

А. Шмідтъ.

ФАБРИКА КАПЕЛЮХѢВЪ

вѣдъ фірмою

Антонъ Кафка

передше [А. Кожелюжекъ]

у Львовѣ улица Галицка ч. 4 [побочь катедры]

поручае капелюхи и цилїндры власного выробу въ найвыдатнѣйшихъ барвахъ и фасонахъ по найдешевшихъ цѣнахъ. Капелюхи и цилїндры зъ фабрики P. C. Habig у Вѣдни. Капелюхи въ найрѣзнородныйшихъ барвахъ по 5 зр., а цилїндры цѣлковѣ легкі по 9 зр Капелюхи „Loden“ зъ фабрики А. Шихлера въ Грацу, а такожъ Chapeau-Claque атласовѣ по 5, 7 и 8 зр. Держить такожъ великій выборъ соломяныхъ капелюховъ. 124 7—8

ТУТКИ цѣлорѣтовѣ 1000 штукъ 1 зр поручае А. Мазур величъ, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

Новости въ парасолькахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львѣвъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 5—?

Выстава загальна

всѣходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ и хѣдинкѣвъ.

Такожъ цѣлу нѣчь при електричнѣмъ освѣтленю отворена.

Вступъ вѣльный.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана) 190 5—?

Купуючемъ пѣльги въ сплатахъ.

Решткы хѣдинкѣвъ и высортованй диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, гобелїны и рѣзнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ баѣчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 90 5 ?

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цѣкеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроня електричныхъ дзвинкѣвъ. — Замовленя въ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПЕЦЬ

въ реставраціи НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 13. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова въ капустою	15 кр.
Смажаный легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача въ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить въ моихъ реставраціи, даю вѣдбираючихъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 109—? **Зъ высокимъ поважанемъ**

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Весняне лѣчене.

Перший тыждень весны є звычайно порою, коли шукае ся поправы неправильностій въ тѣлесныхъ функціяхъ часто спровадженыхъ способомъ житя въ часѣ зимы. Для тои цѣли лѣкарѣ особливо припоручають

натуральну алькалічну щаву

якъ для самостѣйного домового лѣченя такъ именно такожъ для вступного лѣченя передъ купелевыми мѣсцями Карльсбадомъ, Марієнбадомъ, Франценсбадомъ и иншими лѣчничими мѣсцями.

Для власного добра прошу жадати и принимати тѣлько въ такихъ оригінальныхъ пачкахъ.

Обширну брошуру о Трускавци высылае на жаданѣ Зарядъ.

Въ 1 и 3 сезонѣ о 30% дешевше

ВЪ ТРУСКАВЦИ

лѣчить ся зъ надзвычайнымъ успѣхомъ Ревматизмъ, подаґра, недуги нирковѣ и мѣхура, астма, исхіясъ, недуги жѣночѣ, недуги серця и жолудковѣ.

Лѣкарѣ ординуючій: Раднинъ Д-ръ Шлехъ, Д-ръ Пельчаръ, Д-ръ Кражанівскій, и Д-ръ Штайнгавсъ. 176 6—10

ЛЬВОВЯНКА

найлѣпше мыльце гігієнічне въ чотирохъ запахахъ
піжма, бозу, конвалій и фіялки.
ѣна 35 кр. 12

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пóдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 174—?

Письмо зъ Вѣдня.

Довѣдавши ся, що у Львовѣ истнує гімнастичный циркъ, а мѣжь артистами того циркy знаходить ся якійсь Геркулесъ Singer Pierro, котрый мѣжь львóвскою публикою мае уходити за найсильнѣйшого въ свѣтѣ атлета, бо поборюе найсильнѣйшихъ людей, — протеи, Едвардъ Крайндль, першій атлетъ вѣденьскій, вóдзначеный и декорованый, стаю въ тыхъ дняхъ у Львовѣ и дѣтнака того взываю, щобы змѣривъ ся въ борбѣ зó мною, и закладаю ся о 400 коронъ противъ поставленыхъ нимъ лишь 200 коронъ. Бюро „Impressa“ прошу подати о тóмъ до публичнои вѣдомости. День заповѣдженои борбы, буде оголошеный окремо плякатами. 203 2 2

Едвардъ Крайндль, атлетъ
Вѣдень VII, Neustiftg. ч. 105.

Славний на цѣлóмъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL“
перворядный фабрикатъ. Виключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre“
Львóвъ, ул. Сикстуска 6. насажъ Гавсмана.
Пóльги въ сплатахъ пóсля умовы.
Для провінціи пѣшники даромъ и оплатно. 190 5—?

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнй выробы
продае по
цѣнахъ фабричныхъ
Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна
въ своѣй ново устровéй торговли
у Львовѣ при ул. Килиньского ч. 2
Замовлення зъ провінціи просимо надсилати до Кросна.
Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *инакши агентовъ анѣ полатникóвъ не высылаемо.* 77 55—52

Такожь и на раты
безъ пóдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, фіранки, хóдники, ковдры ватованй, капы на столы и лóжка въ складѣ диванóвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львóвъ ул. Сикстуска 6. (Насажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно.
19) 5—?

Охоронна марка: ЯКОРЪ.
LINIMENT. CAPSICI COMP.
зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,
признане за знамените, утихомиряюче бóль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.
Просимо жадати того 355 32—39
загально любимого средства домового
все лишь въ оригінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лишь фляшки зъ тóк маркою охоронною яко вырóбъ оригінальный.
Ріхтера аптика пóдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Найделікатнѣйший гігієнічний
ПАРИСКЙ ТОВАРЫ ҐУМОВЙ
поручае для санітарныхъ и хірургічныхъ цѣлей истнуюча вóдъ 1866 р. фабрика ґумовныхъ товарóвъ
J. N. Schmeidler
ц. и к. достáвець надворный
ВѢДЕНЬ, VII., Stiftgasse Nr. 19. 311 35—?
Цѣнники gratis. Розсылка довѣрочно.

Вóдъ року 1868
БЕРҐЕРА лѣчниче
МЫЛО СМОЛЯНЕ
выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожь и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пóвостровѣ Балканьскóмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкóрнй, особливо протиг
Выкидóвъ шкóрныхъ рóзного рода
зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣлане Бергерового мыла смоляного яко гігієнічного средства до усуненя порилéвъ, до чищеня и дезинфекціи шкóры есть рóзножь загально признане. Бергера мыло смоляне мае 40% смолы деревнои и рóзнить ся значно вóдъ всѣхъ иншихъ родóвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.
Въ упертыхъ недугахъ шкóрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно
Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.
Яко загóднѣйше мыло смоляне до усуненя всякои
нечистоты шкóры
на выкиды шкóрнй и на головѣ у дѣтей, такожь яко незрóвнане мыло до мыти и купелéвъ для щоденного **ужитку** служить, обóймаюче 35% ґліцерины и пахуче
Бергера ґліцеринове мыло смоляне.
Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ припúсомъ уживання.
Зъ иншихъ родóвъ мыла Бергера поручая ся слѣдуючй заслугуючй на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкóры; **мыло бóраксове** противъ прищéвъ; **мыло карболеве** до выгладженя шкóры и знакóвъ по вóспѣ и яко мыло дезінфекційне; Бергера **мыло до купели** въ смерековыхъ шпильóкъ и таке-жь **мыло тоалетове**, Бергера **мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); мыло нхтіолеве** на червонóсть лица; **мыло весенникове** дуже успѣшне; **мыло танинове** противъ прѣти нóгъ и вынадáня водося; **мыло до зубóвъ**, найлѣпше средство чищеня зубóвъ. Що-до иншихъ родóвъ мыла Бергера звертаемо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Бергера, бо истнують наслѣдованя безъ успѣху.
Мѣсця продажи для Львова въ аптиках пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Кудика и А. Ґашапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродах* Кріного, Линдберґа; въ *Борщові* Ал. Пйотровского; въ *Бережанах* А. Дурета, Л. Нагліка; въ *Березові* Галямась, Ербена; въ *Хирові* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжановского, І. Тобіашека; въ *Ярославі* І. Ангермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камянцю* Пилявского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Рящеві* Карпиньского, Прона; въ *Сколимі* Ляховского; въ *Самборі* І. Адьбсевича и Гердлички наслѣдникóвъ; въ *Станиславові* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ бóльшихъ мѣстъ Галичины. 104 10—24

Найкѣпше, що зроблено доси на поли фабрикаціи нóсъ, суть безперечно славний на цѣлый свѣтъ
Срѣбно-сталевй КОСЫ
заосмотрений маркою подвóйнои косы
и цѣсарского орла, котрй для охороны выбитй на кождой поодинокой косѣ.

Тѣ знаменитй косы зроблений зъ найлѣпшои, подвóйно гартованои стали, и вóдзначаютъ ся особливо слѣдуючими прикметами: 1) Незвычайно елястичный нóжъ и тревале вóстре 2) Дуже легонька до орудуваня навѣть при найтязшой роботѣ 3) Клепане выдержуе кóлька днéвъ. 4) Одноразове наострене выстарчае бóльше менше на 180 крокóвъ працѣ. Хто разъ працювавъ тою косою, нашои нѣколи вже не ужне, бо та срѣбно-сталева коса, е найлѣпшимъ вытвóромъ на тóмъ полю. Звычайнй величины и цѣны, слѣдуючй:

60—65 цм.	70—75 цм.	80 цм.	85—90 цм.	95—100
85 кр.	90 кр.	95 кр.	1 05 зр.	1·25 зр

Порука. Якъ бы коса не була добра, що нѣколи ще не лучило ся, на жадане звертаю сейчасъ грошѣ, або высылаю иншу косу. Кождому купцеви пяти кóсъ, дáю даромъ 1 камѣнь; 10-ти кóсъ, 1 косу; 50-ти кóсъ, 6 кóсъ яко додатокъ. Камѣнь до остреня по 15 и 90 кр. Бабку, сталевый клевець и патыкъ 80 кр. Срѣбно-сталевй серпы найлѣпшои якости 40 кр. за штуку, за 10 штукъ 3.70 зр — Замовленя, котрй высилае ся за пóслáнемъ готóвки, або за пóслѣплатою, треба замовлятй пóдъ адресою:

Rabinowics'
Silber-Stahl-Sensen Fabrikslager
Wien I., Maximilianstrasse 3/LD.
Пробнй посылки до 4 кóсъ, лишь за попереднымъ присланемъ готóвки. 2 4 1—3

Сего лѣта отвираемо
фабрику нашого
ФІЛІЯЛЬНОГО ОСѢДКУ
въ Австр. Одерберзѣ
для переробки рѣпаку, льняного сѣмени и нальмовыхъ зеренъ.
Сполучене Вроцлавске акційне товариство фабрикъ оливы, Вроцлавъ 166 2—3

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педагогічного двотыжневникъ педагогічно-науковый, выходить вóдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вóрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рóкъ 3 зр. на пóвъ року 1·60 кр. на чвертъ року 1 зр

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пóльгъ въ сплатахъ пóсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнй и передъ престолы, якъ такожь сальоновй и настѣльнй, хóдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лóжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вóддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескогó и дамскогó, парасолéвъ и парасольокъ, капелюхóвъ, рукавичокъ, панчóхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львóвъ, ул. Сикстускач.6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190 5—?

Голляндско-Американьска лінія
зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ **Роттердаму** до **Нью-Іорку**
Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта. 6
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія маронъ 180

*) Пóсля довжины и величины каюты яко и пóсля скорости и комфорту парохода.

ЦУКОРИНЪ № 20
3000 штукъ на 1 клґр.
въ порціяхъ по 1 крейцару
ЦУКОРИНЪ № 9
2000 штукъ на 1 клґр.
въ порціяхъ по 1½ крейцара
Продажъ дозволена до 1 липня.
I. WEISS, Wien VI., Esterhazy-gasse 12.

ZACHERLIN

дѣлае на причудъ! Убиває всякій рóдъ комахъ

зъ просто зачудовуючою силою и вынищуе всяку хробачню скоро и певно такъ, що зъ неи и слѣду не лишае ся. Длятого славлять его и допытують за нимъ мілíоны людей.

Пóзнати его можна по: 1. запечатанóй фляшцѣ, 2. по имени **„Zacherl“.**

Склады е всюды тамъ, де вывѣшенй плякаты **„Zacherlin“.** 84 4—8

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII. Feldgasse 10.

Оригінальный англійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалй, вглублено шлюфованй, выострений, готовй до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглублено шлюфована зр. 1.50 а ½ вглублено шлюфованй зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ въ многихъ подякъ за *одного дня*:

Прошу прислати ще 5 оріг. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куповичъ 28/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрй. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малнóвъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 10—?

Подóбно пишуть Вел. Отцѣ:

23/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.
23/10 97 І. Юрчакевичъ, пароxъ Святковов.
23/10 1897 О. Полиньскій, пароxъ Юровець.
23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, пароxъ Ладычина и много иншихъ осóбъ зъ рóзныхъ кругóвъ.

ЛЕДÓВНИ комнатнй знаменитй по зр. 24, 35, 45 и 50. Машинки американьскй до робленя мороженого (зъ корбкою зъ боку) о повности 12,, з літрóвъ по зл. 5·50, 6·50, 7·50 поручае ПЕТРО ХИНОЧТОВСКИЙ, горговля желѣза у Львовѣ, площа Капітульна. ч. 1 [противъ катедры.] 1955

НАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВÓЗСКЕ
Photo-Plasticon
Подорожь доокола свѣта.
Вóдъ 15/5 до 22/5 в до побаченя:
Американскй игрища насíйнй.
Вступъ **10 кр.** 278 1—1

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскомъ. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пóдъ зарядомъ Іоанникия Гренина.

Ч. 98. Львовъ, Понедѣлокъ 4 (16) Мая 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитбст за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковмъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лиш не на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычній принимають ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои абo ея мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесенія приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Вѣдозва.

Минає осьмый рѣкъ, якъ озвавъ ся перший голосъ за основанемъ Товариства малярского. Вѣсѣмь лѣтъ — се спорый шматъ часу! Кѣлько то товариствъ зродило ся у насъ вѣдъ тогды! Немовь пѣдъ благодатнымъ подувомъ весны — хоть середъ невѣдрадныхъ обставинъ — всѣ верствы нашои суспѣльности орґанізують ся: интеліґенція, мѣщане, селяне шукають зарады въ товариствахъ. Лишь мы стоимо осторонь, немовь-то насъ не тыкає бѣль нашого народу, немовь-то насъ вѣдгороджує вѣдъ нашои суспѣльности муръ хінській! Доки жь будемо чекати, ажь хтось змилуеть ся надъ нами и змѣнить обставины?! Надармо чекали бы мы на то, якъ чекаємо до нинѣ. Въ насъ самыхъ сила, а треба лишь нею покористувати ся. Треба ся лишь звести въ одно спѣльне русло, а тымъ русломъ буде Товариство малярске. Тожь возьмѣмъ ся за се дѣло: покористаймо ся нагодою, що народне свято загорне тысячѣ Русинѣвъ зъ цѣлои Галичины на день 19-ого с. м. до Львова. Нехай всѣ приклонники основання сего Товариства подадуть собѣ въ тѣмъ дни руки для уконституованя комітету! Церкви мусять бути мальованій — малярѣ також мусять бути, але рускій грѣшь не мусить ити въ чужій руки! Сотворѣмъ отже се товариство, котре не вымагає анѣ жертвъ, анѣ милостинѣ, лишь троха доброи волѣ, лишь захованя поклику: „Народъ собѣ!“

Не забуваймо, що день 19-ого мая має стати ся днемъ весны для нашои змарнѣлои штуки, и покладѣмъ въ тѣмъ дни угольный камѣнь пѣдъ будову, котру благословити буде десяте и двацяте поколѣнє!

Рускій народе! не пожалуй своеи доброи волѣ до того дѣла! Сторицею оно Тобѣ вѣдплатить ся!

Товаришѣ! нашимъ обовязкомъ є дбати за нашу рѣдну штуку, за той дорогій скарбъ народный, що въ нашу опѣку зложивъ его самъ Господь Богъ, даючи намъ талантъ! Тяжкій то бувъ бы зъ нашои стороны грѣхъ передъ лицемъ Бога, передъ лицемъ нашого народу, коли-бъ мы показали ся нерадивыми и опустивши руки занедбали нинѣшню хвилю!

Тожь прибуваймо всѣ на народне вѣче до Львова, а на вѣчу буде оголошене мѣсце и часъ нарадъ надъ основанемъ Товариства малярского!

Въ Одреховѣй 14./V. 1898.

Юхимъ Панькевичъ.

Выборы въ ерѣ ґр. Пінінського.

Въ 94 числѣ „Дѣла“ подали мы змѣстъ письма селянського комітету выборчого въ Бучачи до намѣстника ґр. Пінінського зъ представленемъ нечуваної самоволѣ и обурюючихъ надужить зъ урядовои стороны при правыборахъ въ бучацкѣмъ повѣтѣ — та зъ прошенемъ, щобы не дозволивъ топтати загарантованій права горожанськй и людськй...

Однакъ тое письмо остало ся безъ успѣху, бо правыборы въ бучацкѣмъ повѣтѣ — идуть дальше такъ, якъ почали ся — цинічнымъ допханемъ законѣвъ!

Вѣдъ того часу селянський комітетъ выборчій выславъ такій два дальшій письма до намѣстника ґр. Пінінського:

II.

Ексцеленціо! Выборчій надужитя и насильства не лишь не перестали, але противно, майже переходять границѣ имовѣрности. Подаючи дальшій факты, селянський комітетъ выборчій апелює до почутя справедливости В. Ексцеленціи, просить о сатисфакцію для покривдженои въ своихъ правахъ людности и о безпроволочне затамованє насильствъ и незаконностій, передовсѣмъ о потягненє до одвѣчальности старшого комісаря повѣтового п. Городиского, бо именно вѣнъ зъ цѣлымъ цинізмамъ и безвзглядностію допче права и чувства спокѣйныхъ а безборонныхъ селянъ.

При правыборахъ въ громадѣ Фѣльварки, що вѣдбули ся дня 10 мая, выгнавъ п. Городиский всѣхъ выборцѣвъ зъ льокалю, уставивъ при дверехъ жандармѣвъ, котрій поодиноко впускали людей до льокалю, и грозьбами та крикомъ терорызувавъ кождого и змушувавъ голосувати на вѣйта и его адгерентѣвъ. Выборцѣвъ, котрій не хотѣли голосувати пѣсля его вказѣвокъ, цѣлкомъ не допускавъ до голосованя и выганявъ за дверѣ. Въ той способъ поступивъ зъ Віцкомъ Ґріблемъ, Иваномъ Бобикомъ и Даниломъ Подюкомъ. Щобъ уникнути всякои контролѣ зѣ стороны селянъ, комісарь выкидавъ кождого за дверѣ, а навѣть вѣкна въ льокали казавъ щѣльно позамикати Вѣдтакъ оголосивъ, що выбрано: Яна Дудаіка, Иваца Дудаіка и дорожника Міллера. Слѣдуючій выборцѣ готовій зѣзнати пѣдъ присягою, що не вѣддали на жадного зъ нихъ голосу [слѣдують имена 22 правыборцѣвъ]. Мимо того, що наведеній становлять переважаючу бѣльшѣсть всѣхъ голосуючихъ выборцѣвъ, — не числячи недопущеныхъ, — п. Городиский оголосивъ результатъ выборѣвъ пѣсля своеи вподобы, а мусимо додати, що выбраный Янъ Дудаікъ не посѣдає нѣчого, бо цѣлый маетокъ є власностію его жѣнки.

Въ Слобѣдцѣ горѣшнѣй вѣдбули ся правыборы рѣвножь дня 10 мая с. р. Комісарь п. Городиский вѣзвавъ всѣхъ, щобы голосы вѣддавали на начальника громады и на Мыдловского, бо „инше голосованя поможе такъ, якъ умерлому кадило“. Грозьбами, крикомъ и пресію приневолювавъ голосувати на вѣйта и на Мыдловского отсихъ правыборцѣвъ [наведено имена]. Цѣлкомъ не допустивъ до голосованя вписаныхъ въ выборчу лісту [наведено имена]. Натомѣсть допущено до голосованя [наведено имена], котрій нѣчого не посѣдають и не платять нѣякихъ податковъ. До голосованя впускано выборцѣвъ лишь по одному и сейчасъ высылано ихъ за дверѣ. — Цѣле тото насильство потвердити можуть [слѣдує 16 именъ выборцѣвъ], котрыхъ яко „неуправненыхъ“ комісарь Городиский не допустивъ до голосованя.

Въ громадѣ Березѣвка не вписано въ лісту слѣдуючихъ управленыхъ до голосованя селянъ [тутъ комітетъ наводить 10 именъ выборцѣвъ]. Мимо того комісарь Городиский въ день выборѣвъ [11-ого мая] передъ голосованемъ кликавъ каждого до себе и доперва довѣдавшись вѣдъ кождого зъ-окрема, що на вѣйта не буде голосувати, зъ насмѣшкою заявивъ кождому, що до голосованя не є управненый. Однымъ словомъ — кождого входячого выборца старавъ ся грозьбою и просьбою наклонити, щобы голосувавъ на вѣйта. Вѣдтакъ самовѣльно и рукодячи ся власною правихою замкнувъ голосованє, решть выборцѣвъ голосувати не позволивъ и оголосивъ результатъ выборѣвъ. Въ той способъ ставъ выборцемъ начальникъ громады, противъ котрого веде ся карне слѣдство Можуть се ствердити слѣдуючій свѣдки [наведено 23 именъ]. Выборцѣ Григорій Березовичъ, Касперъ Лужный и Иванъ Шукевичъ зѣзнають, що зѣ страху передъ комісаремъ, стереризованій его крикомъ и грозьбами, голосували противъ власного переконаня. До голосованя не допущено слѣдуючихъ выборцѣвъ [наведено 15 именъ].

Правыборы въ Лядскѣмъ вѣдбули ся дня 6. мая. Выборчои листы нѣхто не бачивъ бо она не була выложена. Комісарь п. Городиский выгнавъ зъ льокалю всѣхъ выборцѣвъ, а жандармы впускали вѣдтакъ по одному. Кождого зъ выборцѣвъ, котрый не голосувавъ на вѣйта, выганявъ комісарь зъ льокалю словами: „забирай ся!“ або маршъ за дверѣ!“ и заявлявъ ему, що не має права голосованя, а громадскому писареви говоривъ: „Pisz pan tak samo!“ До голосованя не допущено 6 выборцѣвъ [наведено по имени]. Голосувало 32 выборцѣвъ. Девятнадцять зъ нихъ [наведено имена] можуть зѣзнати пѣдъ присягою, що вѣддали голосы на Панька Бойка, Семаня Грабовского и Миколу Муцика. Решта выборцѣвъ голосували на Кароля Яницевского, Миколу Недѣльского Іосифа и Панька Бойка. Комісарь оголосивъ такій результатъ: „Выбраній“: 1) К. Яницевекій 24 голосами, 2) М. Недѣльскій 20 голосами, 3) Панько Бойко 30 голосами. Панько Бойко, яко компромісовый кандидатъ, бувъ выбраный одноголовно и одержавъ 30 голосѣвъ. Тяжко поняти, въ якій способъ могли дѣстати: К. Яницевскій 24 голосѣвъ, а М. Недѣльскій 20 голосѣвъ, бо изъ загального числа 22 голосуючихъ — готово 19 правыборцѣвъ присягати, що голосували на инших кандидатѣвъ. Отже було насильство, пресія, терорызмъ и ясне сфальшованя выборчого протоколу.

Въ громадѣ Бобрѣвники оголосивъ ц. к. комісарь п. Городиский зѣбраным выборцямъ, що выйшовъ найновѣйшій законъ, на пѣдставѣ котрого выборцями можуть бути лише громадскій начальникъ та его заступникъ, и вѣзвавъ всѣхъ, щобы, для заощадженя собѣ прикростій и розписування новыхъ выборѣвъ, голосували на вѣйта и его заступника, котрій оба засѣдали при выборчѣй комісіи. На Миколу Когута и Федя Сенника голосували [наведено имена 17-охъ выборцѣвъ], котрій зѣзнали се въ протестѣ внесенѣмъ до ц. к. староства. Мимо того, що они становили бѣльшѣсть голосуючихъ, комісарь Городиский оголосивъ, що выбрано вѣйта Василя Спетрука и заступника Ивана Дудка. Иванъ Дудякъ, котрый засѣдавъ лично при комісіи, зъ зачудованемъ принявъ сей выборъ до вѣдомости, бо, якъ самъ говоривъ, нѣхто не голосувавъ анѣ на него, анѣ на вѣйта.

Отсе дальшій факты, якій дѣйшли до вѣдомости комітету а комітетъ подає ихъ до вѣдомости В. Ексцеленціи просячи о справедливѣсть, бо бѣдный хлѣборобъ, сповняючи горожаньскій свѣй обовязокъ, въ виду насильствъ и брутальностій є цѣлкомъ безборонный, не може дѣйти конституцією запевненыхъ ему правъ, а сторожѣ державныхъ законѣвъ, якъ старшій комісарь п. Городиский зъ цѣлымъ цинізмомъ допчуть всякій его людскій чувства и, вырываючи ему привязане до вѣры и держави, вщѣпляють въ него корупцію, огѣрчене и роспуку. Отже комітетъ ще разъ звертає ся въ имени безборонныхъ и покривдженыхъ селянъ до В. Ексцеленціи, яко першого управителя державнои кермы въ краю та найвысшого оборонця Найяси. Паномъ данои намъ конституціи, и просить о безпроволочне заряджене лишь того одного, чого вымагає справедливѣсть и що запоручують державній законы.

Константинъ Телишевскій ц. к. нотарь въ Бучачи. Свящ. *Иванъ Олесницкій* парохъ въ Переволоцѣ. Свящ. *Лонгинъ Скалишъ* парохъ въ Задаровѣ.

III.

Ексцеленціе!

Въ дальшѣмъ тягу подаємо до вѣдомости факты, якій дѣйшли до вѣдомости комітету, а въ котрыхъ насильства и самоволя ц. к. урядниковъ державныхъ, деленованыхъ до выборѣвъ, дѣйшли вже до нечуваного зеніту, позаякъ н. пр. старшій комісарь п. Городиский не тѣлькы не числить ся зъ нѣякимъ чинникомъ, не тѣлькы кпить собѣ зъ законѣвъ и правъ, але глумомъ и кпинами вызыває людей и выводить ихъ зъ терпеливости а робить то все вѣдкрыто, зъ цѣлымъ цинізмомъ, наче-бы пѣдъ охороною высшихъ властій и въ почутю грубои силы, пѣдъ загрозою мести и арештованъ.

Дня 12 мая перевѣвъ правыборы въ громадѣ Чехѣвъ п. Городиский въ слѣдуючій способъ: Комісарь, прѣхавши до громады до льокалю выборчого, заставъ тамъ численно згромадженыхъ выборцѣвъ; а прѣхавъ въ асистенціи трехъ жандармѣвъ и въ товариствѣ дорожника Міллера, котрый яко стала и певна сила информаційна переводить разомъ зъ п. Городискимъ правыборы по всѣхъ громадахъ. Перші слова правительственного комісаря до выборцѣвъ були: „А васъ тутъ чого ажь тѣлькы зѣйшло ся? Но, но, побачимо, котрый зъ васъ має право голосувати“.— Всѣмъ выборцямъ и присутному священникови о. Порубальскому велѣвъ въ тѣй хвили опустити льокаль словами: „Прошу сейчасъ выноситись!“ Жандармѣвъ уставивъ при дверехъ. Комісіи выборчои не було нѣякои. Дорожникъ Міллеръ сидѣвъ черезъ цѣлый часъ въ льокали. Якъ всюды, такъ и тутъ, явъ ся п. Городиский передовсѣмъ лаяти и грозити. Кождого запытувавъ: на кого голосуе? а коли сей не назвавъ вѣйта Семаня Микитина вѣдказувавъ ему права голосованя говорячи: „Ты не маешь нумеру!“ Въ сей самъ способъ поступивъ комісарь и зъ Яковомъ Наконечнымъ, а коли той заявивъ ему, що есть властителемъ грунтовымъ и назвавъ ему нумеръ свого дому, почавъ комісарь выкпивати его: „О! то ты дуже мудрый! ты мусишь бути письменный, коли знаешь ажь нумеръ свого дому... Забирай ся!“ Мимо сихъ кпинъ и пресіи вѣддавали селяне свои голосы згѣдно на Ивася Головачука и Якова Наконечного. При тѣмъ выразно говорили „Ивася“ Головачука, позаякъ въ селѣ есть другій того самого имени и назвища, але того за-для рѣзницѣ кличуть селяне „Иванъ“ Головачук. Есть такожь въ тѣй громадѣ другій Якѣвъ Наконечный, вѣсѣмдесятьлѣтный схорѣлый старець. Оба згаданій: Ивась Головачукъ и Якѣвъ Наконечный були вже неразъ выборцями, ба навѣть при послѣднихъ выборахъ въ Бучачи до рады державнои оба голосували яко выборцѣ, и нѣколи нѣякого не було непорозумѣня. Однакъ сесю обставину выкориставъ комісарь п. Городиский и оголосивъ, що одержали: Ивась Головачукъ 26 голосѣвъ, Якѣвъ Наконечный 26 голосѣвъ, вѣйтъ Семань Микитинъ 3 голосы, Михаско Антонѣвъ 2 голосы а Павло Бойко 1 голосъ. Але що въ громадѣ є два Иваны Наконечній и Головачуки, то уневажнює сей выборъ, бо нема певности, котрыхъ именно выбрали; вѣдтакъ оголосивъ, що выбрано выборцями Семаня Микитиного 3-ма а Михаська Антонева 2-ма голосами. Селяне интерпелювали въ тѣй мѣрѣ п. Городиского и вытолковували ему цѣлу справу, однакъ п. Городиский зѣ смѣшками высылавъ ихъ до адвоката.

Дня 12. мая вѣдбула ся правыборы въ громадѣ Дубенко. Комісарь п. Городиский прибувъ до села зъ дорожникомъ Міллеромъ, котрый занявъ мѣсце въ льокали выборчѣмъ биля комісіи, а всѣхъ выборцѣвъ комісарь выгнавъ зъ льокалю Властитель [обшарникъ] п. Абґаровичъ остававъ черезъ цѣлый часъ въ льокали выборчѣмъ и вѣвъ протоколъ выборчій. Оба они зъ правительственнымъ комісаремъ силували выборцѣвъ вѣддавати свои голосы на Войтка Фридрика и Яська Вольского. Кождого входячого выборця пытавъ заразъ п. комісарь, на кого думає голосувати, а коли той говоривъ, що на Федя Гринькова сына Гриця и на Яська Павкевича, заявлявъ ему комісарь, що не має права голосованя, бо не має „нумеру“ а навѣть вѣдзывавъ ся до выборцѣвъ сими словами: „Слабы-сь голосувавъ на Фридрика и Вольского, то мавъ бы-сь нумеръ, а такъ можешь забирати ся!“ Коли мимо всякои пресіи зѣ стороны п. Абґаровича и правительственного комісаря п. Городиского, выборцѣ своихъ голосѣвъ на Фридрика и Вольского вѣддавати не хотѣли, тогдѣ п. Абґаровичъ просто вписувавъ голосы даваній на инчихъ выборцѣвъ на Фридрика и Вольского. Може се скрѣпити присягою свѣдокъ Олекса Чехъ. — Мартинъ Кленюкъ, Михайло Яцишинъ Михайло Штанґретъ сынъ Илька готовій заприсягти, що правительственный комісарь выгнавъ ихъ за дверѣ, говорячи: „Забирай ся! ты не маешь права голосованя. Мавъ бы-сь право голосувати, ели бы-сь голосувавъ на Вольского и Фридрика“. — До голосованя припущено всего 23 выборцѣвъ. На Федя Гринькова сына Грицька голосувало 16 правыборцѣвъ [тутъ комітетъ наводить 16 именъ] а 14 зъ нихъ голосувало на Яська Панькевича. А комісарь п Городиский оголосивъ результатъ выборѣвъ ось-якъ: Войтко Фридрикъ дѣставъ 12 голосѣвъ, Яцько Вольскій 14 голосѣвъ; Федьо Гриньковъ 7 голосѣвъ, Яцько Панькевичъ 9 голосѣвъ, Яцько Панчевичъ [такого въ громадѣ зовсѣмъ нема] 4 голосы. Есть се отже новый случай брутальной силы, насильства, а поверхъ того сфальшоване выборчого протоколу. — Всѣ названій заявили готовѣсть присяги на свои зѣзнаня.

Противъ всѣхъ тыхъ противзаконныхъ выборѣвъ внесено протесты до ц. к. староства въ Бучачи.

Якихъ средствъ уживають правительственій урядники до аґітаціи и терорызму,

дає найлучшій доказъ поступованє правительственного делегата при выборахъ въ Луцѣ коло Устя зеленого. Позаякъ при гостинцю, що веде до того села, ждали численно згромадженій выборцѣ, то начальникъ громады уставивъ передній сторожѣ, котрій надъѣзджаючого комісаря выборчого потайкомъ, позасѣлькими дорогами за селомъ спровадили до вбйта. Мимо того выборцѣ сейчасъ и о тбмъ дбзнались и прийшли до льокалю. Правительственный комісарь загрозивъ выборцямъ конкуренцію церковною, залеглостями податковыми та запомогою голодовою — и выразно имъ говоривъ: „Тамъ идѣть до Романчука за запомогою! Вы бунтъ пбднимаєте!“

Повисшій факты подаємо до вѣдомости Вашои Ексцелєнціи, бо розъярені селяне настають на свбй комітетъ выборчій, щобы шукавъ имъ справедливости, котрои они надармо шукають! Селяньскій комітетъ выборчій успокоює взбурений умы, однакъ правъ покривдженои людности стерегти и доходити мусять, а пересвѣдченый, що насильство, допущане всѣхъ основныхъ законбвъ и просто провокація людей и знущане ся надъ ихъ чувствами безкарно перейти не може.

За мѣсцевый комітетъ селяньскій: *Константинъ Телишевскій* ц. к. нотарь. Свящ. *Иванъ Олесницкій* парохъ въ Переволоцѣ. Свящ. *Лонгинъ Скалишъ* парохъ въ Задаровѣ.

Навѣвши повисшій письма, занотуємо щетой фактъ, що посолъ д-ръ Окуневскій, не могучи вже за-для недостачѣ часу зужитковувати присланыхъ ему комітетомъ въ Бучача матеріялбвъ до интерпеляціи въ парляментѣ, написавъ заразъ до міністра президента гр. Туна письмо въ представленемъ ему всѣхъ незаконностій та насильствъ и въ просьбою зарады диху. Але — якъ зб всего видко — гр. Тунъ анѣ палцемъ не кивнувъ, бо правыборы въ бучацкбмъ повѣтѣ идуть дальше такъ, якъ почали ся.

Отже vivat пінізмъ!

Справа языкова въ Галичинѣ

на тлѣ бесѣдъ послбвъ д-ра Окуневского и д-ра Ярославича въ палатѣ послбвъ дня 4 мая с. р.

Бесѣда посла д-ра І. Окуневского.

Высока палато! И рускій народъ витає нинѣшну хвилю зъ великою радбстю, що може устами своихъ заступникбвъ высказати свбй поглядъ въ тбй дуже важнбй справѣ языковбй. Тымъ радбснѣйше витає се нашъ народъ, бо має нагоду высказати тутъ въ радѣ державнбй свбй правный поглядъ, що языкове питане въ Галичинѣ може бути управильнене лише въ дорозѣ законбвъ, и то лишь тутъ въ радѣ державнбй, а нѣколи въ соймѣ краєвбмъ. Радбстно витаємо такожь тую гадку президента міністрбвъ, що въ важнбй тбй языковбй и національнбй справѣ не можь допустити до майоризованя одного народу другимъ народомъ, що сегодня лишь божевбльный може думати, що рѣшене языкового питаня можна спокбйно передати другому народови.

Мимо обѣцянки ббльшости, що она буде въ силѣ заспоконти цѣлкомъ оправданій и сказати-бъ, дѣйстнй потребы народу, мы Русины въ те не вѣримо. Противно, мы глубоко переконанй, що справа може и повинна бути полагоджена лише вбльною умовою, безъ майоризацін, всѣми заступниками Австрін въ законодатнбй дорозѣ.

Мы, заступники рускаго народу, выкорыстуємо сесю нагоду такожь на те, щобъ и въ нашои стороны додати щось до калейдоскопного языкового питаня, о котрбмъ мы передъ хвилею неодно чули зъ устъ посла д-ра Вашатого, и представити, въ якій дивный способъ языкове питане въ Австрін до сеи поры розвивало ся. Якъ разъ теперь на примѣръ чули мы, що въ Шлеску на польскій и ческій подання вбдповѣдають выключно по нѣмецки. Въ Чехахъ хотять Чехи на ческій подання дбставати лишь ческій вбдповѣди. О Галичинѣ знова почуєте, що въ деякихъ околицяхъ навѣть невбльно намъ рускихъ подань вносити до суду, до деякихъ знова політичныхъ урядбвъ вбльно намъ писати по руски, але лишь латиньскимъ письмомъ взглядно польскимъ — и тымъ вбдповѣдають намъ. Поважаныхъ товаришбвъ моихъ, а головно зъ польскои стороны прошу, щобы менѣ сейчасъ заперечили, якъ лише скажу одно слово неправды. Я выстудіювавъ справу пбсля силъ моихъ и хотѣвъ бы ми ясно представити лишь позитивне право, якъ оно у насъ истнує.

Щобы пбдъ тымъ взглядомъ дати вамъ о скблько можна, ясный образъ, коротко змалюю вамъ историчный розвбй того питаня въ Галичинѣ, и то впередъ изъ законного, а вбдтакъ зъ фактичного боку.

Се питане — галицке языкове питане управильнивъ першій разъ патентъ зъ 1-ого грудня 1786 цѣсаря Иосифа II. Тамъ стоить — васъ, панове, буде се пбдъ неоднымъ взглядомъ интересувати: „Користи, якій розтягають ся на цѣлу державу, коли рбзнй провінціи одного и того самого правительства звязанй зъ собою одною спбльною мовою, спонукали насъ, по поворотѣ Галичины и Володимирін пбдъ нашъ скиптръ, зарядити, щобы політичній справы въ губернін и окружныхъ урядахъ полагоджували ся по нѣмецки. Зъ тыхъ самыхъ причинъ поручено урядникамъ и на нашихъ галицкихъ посадахъ судовыхъ урядувати лишь по нѣмецки.“ И такъ було кблька лѣтъ, ажь, правда, не законодатною дорогою, але по упадку централістичнои системы правительственнои въ Австрін по смерти цѣсаря Иосифа II. — фактичною дорогою упало выключне уживане нѣмецкои мовы, а допущено и польску, що видно зъ надворного декрету зъ 6 червня 1837 ч. 205, котрымъ припоручено: до нѣмецкихъ засудбвъ додавати польскій переклады.

Вбдтакъ наступило 22-ого жовтня 1852 р. розпорядженє міністерства, котре вправдѣ позволяло писати до судбвъ по руски латиньскими буквами и по польски, але адвокатамъ заборонювало выголошувати промовы взглядно писати по польски або по руски, бо офіціяльна мова въ судахъ була нѣмецка.

Розпорядженє міністерства судбвництва зъ 9 липня 1860 розрбзняє въ сѣй справѣ внутрѣшну службову мову судбвъ и мову зносинъ зъ партіями. Внутрѣшна службова мова лишилась, пбсля того розпорядженя, до 1869 р. нѣмецка, але що-до зносинъ зб сторонами, то не лишь стороны мають право уживати краєвои мовы, але и суды обовязанй зносити ся зб сторонами въ зрозумѣлбй мовѣ, а именно, въ округѣ краковского высшого суду краєвого по нѣмецки або по польски, а въ округѣ высшого краєвого суду у Львовѣ по руски, по польски або по нѣмецки. Адвокатамъ розпорядженє се позволило вже промовляти не лишь по нѣмецки, але такожь по польски або по руски, и вносити до судбвъ такій поданя.

Дальше сказано тамъ: „Протоколы зъ устныхъ донесень сторбнъ а такожь зъ ихъ переслухань, дальше збзнаня свѣдкбвъ и знатокбвъ при судовыхъ розправахъ взагалѣ мають, зъ огляду на згаданй области, списувати ся по нѣмецки, або по польски, або по руски, вбдповѣдно до того, котрый зъ тыхъ трехъ языкбвъ есть материною мовою дотычнои стороны. Се розпорядженє обовязуе всѣ галицкій власти судовій и для всѣхъ выготовленъ, отже для всѣхъ рѣшень, оречень, вбзванъ и т. п. Въ цивільныхъ справахъ выдає ся рѣшене въ мовѣ першого подання. Въ справахъ карныхъ переслуханє и розправа мають такожь вбдбуватн ся въ материбй мовѣ.“

Отсе є обовязуючимъ правомъ для судбвъ.

(Дальше буде.)

Переглядъ політичный.

Въ буджетовбй комісіи угорскои делегаціи при нарадѣ надъ прелімінаремъ міністерства заграничныхъ справъ высказавъ гр. Альбертъ Апоній вдоволене зъ заграничнои політики гр. Голуховского, але зазначивъ, що мѣжь выводами міністра, а троновою рѣчею є деяка суперечность. Гр. Голуховскій казавъ, що миръ є запевненый, тымчасомъ тронова рѣчь згадує про замотанй вбдносины політичній. Дальше выступає бесѣдникъ противъ додаткового кредиту и каже, що нѣщо не оправдує такъ великого выдатку. Коли ходило о скрѣпленє военнои силы монархіи, то треба було въ своѣмъ часѣ прийти зб справою передъ делегаціи и выказати докладно поодинокій потребы. Коли бы утвердило ся теперѣшне поведенє міністра вбйны, тогдѣ пропали бы майже всѣ запоруки конституціи. Бесѣдникъ обговорювавъ потребы побольшеня фльоты. Коли бы се було потрѣбне для оборони, то Угорщина не противилась бы; однако на гадку бесѣдника такъ не є. Выдатокъ 5 міл. зр. на ту цѣль обтяжило бы Угорщину о 15 16 міл. зр., а се выйшло бы лише на користь Австрін; тымчасомъ въ Австрін всѣ сторонництва єднають ся въ напастяхъ на Угорщину.

По промовахъ инпихъ ще бесѣдникбвъ вбдповѣдавъ гр. Голуховскій на ихъ замѣтки и запытаня. Гр. Апонієви сказавъ що-до побольшеня фльоты, що хочь бы оно выйшло справдѣ тблько на користь Австрін, — значить, на зрбстъ ви вивозу, — то и въ такбмъ разѣ посередно зыскала бы на тбмъ такожь Угорщина, бо уступилась бы ѣй конкуренція австрійскихъ товарбвъ въ краю.

Опбсля комісія ухвалила буджетъ міністерства заграничныхъ справъ и высказала гр. Голуховскому довѣре.

По дискусіи надъ звычайнымъ прелімінаремъ міністерства вбйны обѣцявъ міністеръ вбйны дати довѣрочній пояснення що-до додаткового кредиту. Вбдповѣдаючи на питаня бесѣдникбвъ, сказавъ, що проектъ вбйсковои карнои процедуры и розпорядженя въ справѣ введеня єи вже готовй и находить ся у догычныхъ міністрбвъ для оцѣнки. На внесене дрогого року службы одноробчныхъ охотникбвъ вбйскова управа не може пристати, опираючись на досвѣдахъ. Що-до урльопованя передъ третимъ рокомъ презенційнои службы заявивъ міністеръ, що пересѣчно 15.000 людей є стало урльопованыхъ. На запытане, чи розмѣщене гузарскихъ полкбвъ въ Галичинѣ є стале, вбдповѣвъ міністеръ, що въ тбмъ зайде змѣна.

Зъ Вѣдня доносять, що буджетова комісія австрійскои делегаціи ухвалить 30-міліоновый додатковый кредитъ, але выскаже догану що-до формы кредиту, нарушаючи буджетове право. Меншбсть въ острбмъ тонѣ умотивує свое опозиційне становиско.

Въ тбй самбй справѣ доносять зъ Будапешту, що справа додаткового кредиту може навѣть спровадити уступленє міністра вбйны Кріґгамера. Австрійска опозиція не то що не гадає голосувати за кредитомъ, але хоче ще и запротестувати противъ неконституційного внесеня кредиту.

Тыдневникъ Zeit выводить, що міністеръ Кріґгамеръ поступає такъ неконституційно, якъ доси не поступавъ жаденъ спбльный міністеръ. Его поведенє называє ся часопись просто пбдступнымъ. Треба лише, щобы приняла ся его система, то кождый міністеръ мбгъ бы собѣ укладати самовбльно выдатки, а потому попробувавъ бы лише зажадати додаткового затвердженя.

Велике здивованє и занепокоєнє выкликала стаття, що появила ся въ Ебенгоховбмъ Linzer Volksblatt зъ нагоды троновои рѣчи. Що въ троновбй рѣчи — каже ся тамъ — не було згадки про тридержавный союзъ, се легко зрозумѣти, бо справдѣ зайшли мѣжь Австрією а Нѣмеччиною деякій квасы. Въ найширшихъ австрійскихъ кругахъ знають и обговорюють фактъ, що Прусы внутрѣшнымъ заколотамъ австрійскимъ подають не тблько моральну але и матеріяльну помбчь. Є навѣть гадка, що обструкція є наслѣдкомъ интриги, заложеной на велику мѣру, щобы загранычну політику австрійску, котра глядала безпечного опору въ Россіи, знову зробили зависимою вбдъ Прусъ. — О скблько тѣ гадки опираютъ ся на правдѣ, — пише Lin. Tagbl. — годѣ вгадати; але рѣчь певна, що не остають они въ суперечности зъ традиційною політикою Прусъ супротивъ Австрін. Замѣтна рѣчь, зъ якими гадками можна тутъ часомъ стрѣнутись мимо тридержавного союза и пануючихъ въ нѣмъ дружныхъ вбднесинъ. Передъ довшимъ часомъ здыбали мы тутъ когось, хто деякій струѣ и вбднесины въ Нѣмеччинѣ може знати дуже докладно. Отже вбнъ сказавъ намъ: „Запамятайте собѣ мои слова: перша вбйна, яку вы (Австрія) будете колись вести, буде вбйна зъ нѣмецкимъ цѣсарствомъ.“

Вѣстей про испаньско-американьску вбйну наспѣвае дуже мало такихъ, котрій бы мали ббльшу вагу; а и тѣ, якій є, суть часто суперечній пбсля того, чи походять зъ испаньского жерела чи зъ американьского. Що робить пбдъ Манілею побѣдоносна ескадра американьска, дѣ обертає ся испаньска фльота, котра вбдплыла була зъ-пбдъ островбвъ Зеленого пригбря, а опбсля нѣби то мала явити ся назадъ въ Кадиксѣ, хочь сѣй вѣсти Испанцѣ рѣшучо заперечили, — о тбмъ не знати нѣчого певного. Пбсля битвы пбдъ Манілею, де Американцѣ знищили до тла испаньску ескадру, доношено лише про битвы меншои ваги на Антилях. Испанцѣ майже завсѣгды похвалялн ся побѣдою. Послѣдну битву зведено сими днями въ заливѣ Санхуаньскбмъ при островѣ Порторіку. Испанцѣ знова похвалили ся великою побѣдою: щось по пятигодиннбй чи навѣть довшбй канонадѣ утекли нѣби американьскій судна, потерпѣвши величезнй страты. Тымчасомъ зъ американьскои стороны донесено, що канонада тревала три годины, Испанцѣ потерпѣли значну шкоду, а ескадра американьска безъ шкоды вбддалила ся, щобы глядати тои испаньскои фльоты, що то не знати, де она дѣвая ся. Вѣсть сю потверджують теперь дальшій донесеня про подробицѣ битвы.

Такъ знова зъ Манілѣ приходять суперечнй вѣсти. Американьске міністерство вбйны дбстало дня 14 с. м. телеґраму вбдъ адмірала зъ заливу Манілѣ, въ котрбй сей доносить, що д-бувае зъ моря сталевй пушки зъ затопленыхъ испаньскихъ кораблѣвъ и переносить ихъ на свои транспортовй, а зъ арсеналу испаньского переносить всякій припасы на военнй кораблѣ американьскій; при тбмъ удержує строгу бльокаду. За те зъ Хінъ доносять до Лондону, що американьскій адмірал пбдъ Манілею попавъ въ лапку, заставлену на него Испанцями. Бомбардувати Манілѣ не може, бо не має на стблько войска, щобы его высадити на берегъ, анѣ амуніціи; а рушити ся въ заливу тежь не може, бо загороджують ему дорогу добре зоружений испаньскій канонѣрки.

Зъ Вашінґтону доносять, що утворене армін добровольцѣвъ, котре числить 120.000 людей, вже окончно довершено. До тои армін вбйшли въ двохъ третинахъ міліціи поодинокихъ державъ американьскихъ, а въ однбй третинѣ новій добровольцѣ. На мѣсце вбддѣлбвъ міліціи, що вбйшли до тои армін, утворено новій, резервовій полки міліціи, котрій числять вже около 70.000 людей.

Про памѣры або рухи Американцѣвъ, нема, якъ легко можна зрозумѣти, нѣякихъ вѣстей.

Зъ Рогатина одержуємо отсе письмо: Почтенная Редакціе! По мисли §. 19. закона прасового упрашаю о поміщене слідуючого спростованя: В допискѣ „Дїла“ Ч. 91 з 25 цьвітня (7 мая) т. р. під написом: „Борба рускаго духовеньства з полюнізмом в Галичинї“ в точці „наконець подаємо отсе письмо з повіту рогатиньского“ описано жалобу о. Петра Петрицкого з Колоколина на дізнанї нїби пакости, в спосіб змисленний і з правдою минаючий ся. 1) Немаючи руских друків на виказ статистичнї просивем о. Петрицкого, щоби по руски на друку з польским написом тії викази виготовив, а коли того заперечив, комісар Іосиф Земба спорадив тії виказа з мого препоручення, причім однако не було насильства, бо о. Петрицкій книги метрикальнї сам видав. — 2) Так само неправдою є, щоби комісар Альберт допускав ся стілько безправства підчас виборів громадскіх в Колоколинї. И так: а) О способі голосованя нїхто не згадав б) На заявленє о. Петрицкого, що приходства не принявь, і не выказав ся, щ би був інституованнй, комісия выборча рішила, що він не має права вибору і виберимости, а також з повномочем не дозволила ему голосовати, понеже его препоручителї не прислуговало право вибору. — Рогатин дня 12 мая 1898. Ц. к. Староста *Бобржиньскій.*

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ Наукового товариства имени Шевченка** постановивъ взяти ініціятиву святкованя столѣтя новои украиньско-рускои літературы. До комітету выбрано: проф. Грушевского, проф. О. Колессу, д-ра С. Озаркевича, К. Панькбвского и д-ра Франка. Комітетови поручено розширитись черезъ кооптацію и постаратись про якъ найсвѣтлѣйшій обхбдъ сего національного свята.

— **На всенародный ювілейный обхбдъ у Львовѣ** [богослуженє, рѣче, концертъ] выбирають ся — якъ намъ доносять — Русины зъ усѣхъ сторбнъ краю. Особливо зъ близькихъ и близшихъ околиць Львова повинній люде прибути якъ найчисленнѣйше, бо жь се имъ найлекше и безъ ббльшого выдатку.

— **Вчерашне ювілейне торжество 3 (15) мая** вбдпразнувало ся по львбвскихъ рускихъ храмахъ достойно при великбй участи народу. По богослуженяхъ въ архикатедр. храмѣ св. Юра и въ церкви Успеньскбй вбдбули ся обходы при спѣвѣ „О всепѣтая Мати“. Въ церквѣ св. Юра явивъ ся краєвый маршалокъ гр. Бадені въ товариствѣ члена выдѣлу краєвого д-ра Савчака.

— Заходомъ кружка **Русинбвъ въ Городку** завязавъ ся комітетъ въ цѣли вбдсвяткованя 50-лѣтного ювілея внесеня панщины и вбдродженя Галицкои Руси. Въ тбй цѣли устроює сей комітетъ въ Городку дня 26. н. ст. мая [въ день Вознесенія] въ сали сторожи огненои вокально декляматорскій вечеръ при ласкавбмъ спбвудѣлѣ хору „Львбвского Бояна“ зъ такою програмою: 1) Хоръ мужескій Бояна. 2) Вбдчитъ о. Н. С. 3) Хоръ Бояна. 4) Деклямація п-ны І. Д. 3) Сольо-спѣвъ мужескій [члена Бояна]. 6) Хоръ Бояна. 7) Фортепянъ сольо п. О. О. 8) Сольо-спѣвъ. 9) Хоръ Бояна. — Початокъ о годинѣ 7½ вечеромъ. Білѣтбвъ можна дбстати вбдъ годины 6-ои при касѣ. Цѣны мѣсць [не выключаючи добровбльныхъ датквбвъ]: крѣсло первбрядне 1 зр., другорядне 70 кр., мѣсце сидяче 25 кр.; вступъ на салю для селянъ 10 кр. Чистый дохбдъ призначеный на фондъ будовы „Народного Дому“ въ Городку. Комітетъ розбшле запрошеня до Всеч. Духовеньства и прочихъ выначныхъ родинъ въ повѣтѣ, однакъ слибы черезъ похибку не одержавъ хто запрошеня, нехай за таке має нинѣшне оповѣщене. [Другій рускій часописи просять ся повторити се оповѣщене.] *И. К.* членъ комітету.

— **Товариство рускихъ ремѣсникбвъ „Зоря“** у Львовѣ устроює въ середу 6 (18) мая с. р. въ сали „Клюбу почтового“ [готель Жоржа] аматорске представленє на дохбдъ ремѣсничои Бурсы. Члены-аматоры вбдограють при участи панны М. Слободбвнои и п. М. Ольшаньского б. артистбвъ рускаго театру „Панъ Мандаторъ“ комічну оперету въ 3 актахъ Д. Млака, музика Воробкевича. Цѣны мѣсць: крѣсла першорядній 1 зр., другорядній 70 кр., третьорядній 50 кр., партеръ 20 кр. Білѣты дбстати можна въ книгарни Ставроп. Института ул. Рускa, въ „Народнбй Торговлѣ“ Рынокъ 36 и въ тов. „Зоря“ ул. Краковска ч. 17., а въ

день представленя при касѣ. Початокъ о год. 8 вечеромъ. — Цѣль, на яку призначено чистый дохѳдъ, якъ такожъ загальна симпатія, якою тѣшить ся наше вельми рухливе и патріотичне львѳвске товариство ремѣсниче „Зоря“, позволяють надѣятись, що всѣ мѣсця будуть ще передъ днемъ представленя розкупленй, а такожъ сподѣваемо ся, що патріотична часть нашои публики зложить при сѣй нагодѣ свои ленты на ювілейну фундацію.

— **Послѣдній передконцертовій вправы мѣшаного хору „Львѳвского Бояна“** вѳдбудуть ся завтра, вѳ второкъ, о год. 7½ вечеромъ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“. Прошу точно и въ комплетѣ зѳбрати ся. — *В. Ш.*

— **Ювілейнй торжества въ Коломыи.** Въ памятъ ювілеѣвъ „Енеиды“ и внесеня панщины устроюють руско-народнй товариства въ Коломыи дня 22. н. ст. мая 1898 р въ сали Касы щадничои концертъ. По концертѣ вѳдбуде ся комерсъ въ бѳчныхъ комнатахъ Касы щадничои. Програму концерту роздасть ся при вступѣ. Вступъ: фотель 1 злр, крiсло I рядне 80 кр., II-рядне 60 кр., партеръ 30 кр., для ученикѳвъ 15 кр., галерія 20 кр.; вступъ для селянъ и мѣщанъ 10 кр. Початокъ о год. 7½ вечеромъ. За комітетъ: *І. Онишкевичъ, Т. Заячковскій, Є. Кисѣлевска.* — Окружный радикальный комітетъ ювілейный обходить [якъ кажe въ вѳдозвѣ] „пару“ ювілеѣвъ наразъ, але ихъ бѳльше, якъ пара бо: 1) повстаня Хмельницкого, 2) выданя „Енеиды“ Котляревского, 3) наданя першои конституціи австрійскои и внесеня панщины, 4) 25-лѣтнои дѣяльности Ив. Франка и 5) 25 лѣтного истнованя Наукового товариства им. Шевченка. Дня 21 н. ст. мая (въ суботу) устроюе сей комітетъ въ павільонѣ мѣского огорода въ Коломыи о год. 11 передъ полуднемъ конц ртъ, а по концертѣ торжественный похѳдъ улицями мѣста до лѣса въ Шепарѳвцяхъ, де вѳдбуде ся народна забава.

— **Дѣвочій Институтъ монастыря СС. Василіянокъ въ Яворовѣ** устроюе дня 10. н. ст. мая зъ нагоды ювілея вѳдродженя Галицкои Руси музыкально-деклямаційный вечеръ въ такою програмою: 1) Хоръ „Миръ Вамъ брата“. 2) Гра на фортепянѣ на 2 руки. „Бурлаки“ Яроньского. 3) Деклямація: „Дума“ Шашкевича. 4) Хоръ „Де дѳвъ есть мѳй“. 5) Гра на фортеп. на 4 руки: Фавстъ „Зъ любовію и свободою“. 6) Співъ дуетъ; Матюка „Цвѣтка дрѳбная“. 7) Деклямація: Страхоцкого „Дума на розвалинахъ Галицкого замку. 8) Гра на фортеп. на 4 руки: Завадзкого „Шумка II“. 9) Хоръ: Копка „Пріятъ“. 10) Гра на фортеп. на 6 рукъ: Кругъ „Фантазія зъ оперы „Бѣлая дама“. 11) Хоръ: „Рыбаки“. 12) Гра на скрипцѣ въ сопров. фортеп.: Берютъ „Пѣснь 6“. 13) Деклямація: Луцика „Слава народному Празнику“. — Початокъ о год. 7½ вечеромъ.

— **На фондъ народный** зложили (або членьскй вкладки для Народнои Рады у Львовѣ надѳслали) дальше: Н. Н. зъ Долины 1 зр., краковскй Русины 157 зр. 58 кр., А. Ярема зъ Перемышля 2 зр., о. С. Городецкій зъ Вербиловець 2 зр.

— **Зъ Перемыского** пишуть до „Свободы“: У насъ радикалы зъ гнѣзда Торского бороздили вже доси, а бороздять и дальше въ роботѣ народнѳй. На доказъ правды подаю ось що: Выдѣлъ „Селяньскои Рады“, идучи за покликомъ ювілейного комітету у Львовѣ, рѣшивъ на своѣй остатнѳй нарадѣ, щобы въ недѣлю 15-го мая святковано памятку панщины дома по селахъ, въ читальняхъ вечерками и зборами, а вѳ второкъ скликуе „Селяньска Рада“ велике вѣче до Перемышля. Тымчасомъ радикалы зъ Торокъ: Петро Новаковскій, Сидоръ, Павлуцкій и другй скликують потайкомъ вѣче на недѣлю до Перемышля, щобы выперединти „Селяньску Раду“ и робити роздоръ межи людомъ. За ихъ плечима стоить посолъ Новаковскій Стефанъ, а посломъ поводить молоденькій радикалъ-соціялістъ Вѳйтикъ. Жаль, що посолъ не иде за своимъ хлопскимъ розумомъ, тѳлько слухае молоденькихъ „професорѳвъ“ своихъ, котрй засѣли въ соціялістичнѳмъ таборѣ въ Перемышли и выдають приказы. Черезъ таку дволичну политику посолъ Новаковскій стративъ уже довѣре у интелігенціи, а и многй селяне вже пѳзнали ся на „хлополапствѣ“ та й зачинають нарѣкати на посла. Другимъ разомъ опишу ширше пѳдступну и хитру роботу тутешныхъ радикалѳвъ проводирѳвъ, бо вже годѣ дальше скрывати! — *Я ичь.*

— **Магістратъ мѣста Любляны въ Краинѣ** порозсылавъ льосы на поратоване потерпѣвшихъ мешканцѣвъ Любляны черезъ трусъ землѣ въ року 1895. И Русины въ Галичинѣ дѳстали такй льосы зъ вѳдозвами зредоговаными въ мовахъ словѣньскѳй, *польскѳй* а навѣть нѣмецкѳй; руску мову зигноровано. Цодо мене — я вѳдославъ цѣлу посылку на руки бурмістра въ Люблянѣ, заявляючи, що охотно даю ленты на цѣли нишихъ племенъ славяньскихъ, але не дамъ и гелера тому, хто свѣдомо чи несвѣдомо мою народнѳсть игноруе. Надѣятись, що всѣ Русины такъ поступлять. — *Передплатникъ „Дѣла“.*

— **Зъ Равы рускои** доносять намъ: Въ ночи въ дня 2 на 3 лютого с. р. вѳбкравъ не выслѣдженый злодѣй церковь равску, наробивши шкоды на звышъ 100 зр. Позаякъ акція орґанѳвъ безпечности для выслѣдженя винновника була досыть млава, осмѣливъ ся той самъ злодѣй [що той самъ, то показуесь изъ знакѳвъ и способу розбиваня] на другій разъ въ ночи зъ 11 на 12 мая вѳдвѣдати каплицю вѳдпустову за мѣстомъ и вываживши зелѣзнымъ дручкомъ подвѳйнй дверѣ, забравъ чашу, дiскосъ, коралики зъ золоченымъ хрестикомъ и стару хустку [все въ вартоси до 35 зр.], щобъ дурно не выходити, бо въ скарбонцѣ було дуже мало готѳвки. Той самъ злодѣй добиравъ ся и до церкви въ Немировѣ и вывертѣвъ пять дѣръ коло замку, але припадково надѳйшовшй люде сполохали его. Годѣ его вѳднайти, чекаймо може самъ де дасть ся зловити. .

— **Зъ галицкои Дирекціи почтъ**: Зъ днемъ 1 червня с. р. отворенй будуть въ Шклѣ, Римановѣ-жереловищи и Рабцѣ-жереловищи стаціи телеґрафічний сполученй зъ ц. к. урядомъ почтовымъ на часъ сезѳрѳчного сезону купѣлевого, т. е. до кѳнця вересня зъ ограниченою службою денною. — Ц к. урядъ почтовый въ Чорнѳй коло Устрѣкъ [въ пов. лѣськѳмъ] закрыто часово зъ 16-ымъ мая с. р. Зъ тои причины придѣлено мѣсцевѳсть Чорну до округа доручень уряду почтового въ Лютовискахъ, а мѣсцевѳсть Залобокъ до уряду почтового въ въ Устрѣкахъ долѣшныхъ.

— **Ц. к. краєва Рада шкѳльна** ухвалила мiжь иншимъ на засѣданю д. 9 мая с. р.: 1) Высказати кс. Ив. Корчиньскому, парохови въ Войниловѣ, признане и подяку за довголѣтну и ревну дѣяльнѳсть на становищи предсѣдателя мѣсцевои рады шкѳльнои у Войниловѣ; 2) затвердити выбѳръ пп. бар. Мар. Блажовского и Каз. Потворовского на вѳдпоручникѳвъ рады повѣтовои до окружнои рады шкѳльнои въ Бучачи; 3) вызначити на представителя учительства рады шкѳльнои въ Ланцутѣ Іос. Кублина, учителя въ Лежайску; 4) 4) именувати учителями: Ир. Балеѣву молодшою учительскою 2-кл. школы въ Товстѳмъ, Іос. Вольского при І-кл. школѣ въ Галущиньцяхъ, Ив. Калиняка въ Панасѳвцѣ, кс. Сал. Сцисловича римо-кат. катихитомъ въ Бережанахъ, Фил. Кінера учителемъ при 1-кл. школѣ въ Ганушинѣ, Ем. Богуневича въ Дрогобижи, Ольгу Ольшаньску въ Луцковѣ, Юл. Келера въ Рясной рускѳй, Мар. Квятковскою въ Щеплотахъ Юл. Щолдру, 2-кл. школы въ Кривчи, Юл. Костецку учителькою при 1 кл. школѣ въ Суходолѣ, Ив. Савкова стар учителемъ при 5 кл. школѣ въ Лѣську Ив. Чемарника учителемъ при 1-кл. школѣ въ Кутаскахъ, Мих. Домазара управителемъ 2-кл. школы въ Любѣни велик кѳмъ, Викт. Томашевску учителькою при 1-кл. школѣ въ Реклинци, Стан. Вуйку управителемъ 5-кл. школы женьскои въ Рудкахъ, Алекс. Струмѣньского управителемъ 2-кл школы въ Горожанѣ великѳй, Авг. Кабаровску молод. учителькою при тѳйже школѣ, Сев. Замбицку учителькою 1 кл. школы въ Лѳвчицяхъ, Берту Шукатку въ Андріяновѣ, Стан. Квятѳвну молод. учителькою 2-кл. школы въ Княгиничахъ, Іос. Гриника управителемъ школы въ Вѳльшаници, Володим. Левицкого молод. учителемъ 2 кл. школы въ Сущинѣ, Теод. Яницкого управителемъ 2-кл. школы въ Довгѳмъ, Кир. Скшиванѳвну молод. учителькою 5-кл. школы въ Скалатѣ, Володис. Мигуцкого стар. учителемъ 4-кл. школы въ Бережанахъ, Алекс Тебинку молод. учителькою 2 кл. школы въ Делятинѣ, Володисл. Яницкого учителемъ 1 кл. школы въ Пашѳвцѣ, 5) перемѣнити вѳдъ 1 вересня 1898 народнй школы одноклясовй въ Трибухѳвцяхъ бобрецкого повѣта, въ Соколо каменецкого повѣта и въ Стрептовѣ того жъ повѣта на двоклясовй; одноклясову и трикласову въ Настасовѣ тернопѳльского повѣта, на чотироклясову: 6) зорґанізувати доповняючій курсъ рѳльничій при двоклясовѳй школѣ въ Матеровѣ равского повѣта вѳдъ 1-ого вересня 1898.

— **Борба зъ быками** процвитае въ Испанiи на соромъ цивіліза ціи пѳдъ конець 19. столѣтя навѣть въ такъ тяжкѳмъ часѣ, якимъ для Испанцiвъ е безперечно вѳйна зъ Америкою. Сими днями уладжено въ Мадритѣ „патріотичну“ борбу зъ быками, бо дохѳдъ зъ того дикого видовища був призначеный на збѳльшене военнои фльоты. Борба выпала „величаво“; вѳдъ вѣнчаня Альфонса XII. не бачили Испанцѣ чогось подѳбного. Въ цирку не остало анѣ одного мѣсця вѳльного; 15.000 осѳбъ засѣло до того бенкету. Доходу було надъ пѳвъ мiліона песетѳвъ. Панны зъ найвышои аристократіи продавали цвѣты. До борбы выступило 75 найсильнѣйшихъ тореадорѳвъ. Убито 12 быкѳвъ и 35 коней. Зъ горѣшнихъ галерій скинено на арену цѣлй сотнары рожь и гвоздикѳвъ, Славный собѣ народъ — тй Испанцѣ.

— **Американьска рекляма.** Характеристику такои реклямы подае нѣмецкій артистъ театральный Генрикъ Міллеръ, котрый выступавъ въ „Garden Theater“ въ Новѳмъ-Іорку. Прибувши тамъ, дѳставъ вѳнъ другого дня листъ такого змѣсту: „Поважаный пане! Мусить намъ бути вѣдомо, що нинѣ не талавтъ а реклама рѣшае о поводженю. Сими днями маете, пане, дебютувати въ театрѣ; чи не було бы потрѣбно звернути увагу публики на вашу особу? Коли годате ся, то завтра въ ночи чотири опришки впадуть до вашого мешканя, выстрѣлять тамъ кѳлька разъ зъ револьверѳвъ и полишать слѣды крови на помостѣ. На другій день New-York Herald и инши газеты ранѣшний подадуть описы нападу, а имя ваше пѳйде зъ устъ до устъ. Выдатокъ за нападъ — 100 долярѳвъ. Просимо о вѳдповѣдь на адресу: Poste restante, Bureau centrale. Empire Press Association.“ — Чи не хитрй тй Янкесы?...

— **Дрѳбнй вѣсти.** Віцепрезідентъ краєвои Дирекціи скарбу д-ръ Коритовскій повернувъ уже зъ Познаньщины до Львова и обнявъ урядованe. — Начальный директоръ почтъ и телеґрафѳвъ радникъ двору Иванъ Сеферовичъ выѣхавъ въ справахъ урядовыхъ до Вѣдня, а управу Дирекціи обнявъ старшій радникъ почтовый Еміл Габерле.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

Ананія Юзичиньскій, парохъ въ Грѳмиѣ, горожаньского деканата, перемыскои епархіи, вѳдзначеный крилошаньскими вѳданаками, упокоивъ ся дня 12 с. м. въ 76 роцѣ житя а 48-ѳмъ священьства. Покѳйный бувъ братомъ бл. п. архидіякона перемыскои капітулы о. Антонія якъ и братомъ похороненого въ суботу пароха зъ Борщовичь крилошанина о. Іоана Юзичиньского. Похороны бл. п. Ананія вѳдбувають ся сегодня. В. в. п.!

О. Михаилъ Чикалюкъ, парохъ Терлѳвки въ деканатѣ збаражскѳмъ, упокоивъ ся тамъ по довгѳй недузѣ дня 13 с. м. въ 64 роцѣ житя, а въ 33-ѳмъ священьства, въ шѳсть днѣвъ по смерти своѣй подруги. Покѳйный бувъ вѣрнымъ сыномъ Руси и трудивъ ся много около пѳднесеня своихъ парохіянъ. Похороны вѳдбувають ся нинѣ [въ понедѣлокъ]. В. п. п.!

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Канон. институцію дѳстали оо.: Вас. Мисикъ на Ванькову дек. лѣського, Іос. Заремба на Теплицѣ пов. ярославского, Мих. Фецьца на Чорнорѣки дек. коросняньского, Ив. Плешкевичъ на Боратинъ дек. белского. — Завѣдательства дѳстали оо.: Петро Янѣвъ въ Гусѳмъ дек. высочаньского, Дмит. Бордунъ въ Башни дек. любачѣвского, Вас. Лявренкій въ Волчѳмъ горѣшнѳмъ дек. жукотиньского. — Сотрудництва дѳстали оо.: Волод. Ильницкій въ Теплицяхъ дек. ярославского. Кирило Пирожокъ въ Куповичахъ дек. комарняньского и Вас. Лицинякъ въ Жужели дек. белского. — Увѳльнене вѳдъ испыту конкурсового дѳстали оо.: Юл. Дуркотъ приходникъ въ Мшанѣ и Григ. Журавецкій приходникъ въ Явѳрнику рускѳмъ. — Вѳдпустку для поратованя здоровля дѳстали оо.: Конст. Миколаевичъ на 3 недѣлѣ, Алексѣй Ивасѣвка на 6 недѣль. — О. Іос. Максимовичъ, сотрудникъ катедральный, именованый провіз. катихитомъ при 6-клясовѳй школѣ женьскѳй им. св. Ядвиги въ Перемышли.

Господарство, промыслъ и торговля

— **Кѳлька** дать про управу тютюну. Зѳ справозданя Дирекціи заряду тютюневымъ монополемъ довѣдатись можна де що цѣкавого и про Галичину.

Въ австрійскѳй половинѣ нашои монархіи тютюнъ есть предметомъ державного монополю и вѳльно его управляти тѳлько въ чотирохъ краяхъ, т. е. у всходнѳй Галичинѣ, Буковинѣ, полудневѳмъ Тиролi и Дальматiи. Правительство выдае рѳкъ-рѳчно петентамъ въ тыхъ краяхъ дозвѳлъ на управу, роздае насѣне, а въ осени вѳдбирае листе.

Въ Галичинѣ и Буковинѣ управляе ся тютюнъ на просторѣ 2.049 гектарѳвъ [= 3.500 морґѳвъ]; занимае ся тымъ 25.074 господарѣвъ; пересѣчный выдатокъ въ одного гектара 15·16 сотн. метр., а въ цѣлои просторони 31.067 сотн. м. Найбѳльше людей займае ся управою тютюну въ охрестности Ягольницѣ; охрестнѳсть сеся достатчая 75% зъ поданои вышше продукціи. Тютюнъ управляють ще коло Монастирискъ, Заболотова и въ пѳвнѳчнѳй Буковинѣ.

Въ полудневѳмъ Тиролi просторонь занята пѳдъ сесю управу выносить ледви 392 гектарѳвъ; займае ся нею 2.500 господарѣвъ; зъ гектара продукуесь 15 сотн. м., а разомъ 6.000 сотн. м. — Не о много бѳльше продукуе ся тютюну въ Дальматiи. Тамъ на 400 гектарѳвъ выносить зѳбѳръ зъ одного гектара 16·6 сотн. м., а разомъ 6.640 сотн. метр. Але якбысть дальматаньского тютюну есть знаменита, бо въ Галичинѣ одинъ гектаръ приносить пересѣчно 286 зр., въ Тиролi *при слабѳмъ выдатку* приносить *389* зр., то въ Дальматiи при *добрѳмъ выдатку* приносить *969* зр., хотяй выдатокъ зъ одного гектара *на вагу* у всѣхъ краяхъ есть майже рѳвный. Одинъ господарь обробляе въ Дальматiи пересѣчно 5 арѳвъ, въ Галичинѣ 8, въ Тиролi 15 арѳвъ.

Австрійска часть монархіи переробила въ одномъ роцѣ 43.000 сотн. м. тютюну зъ власнои управы, 227.000 сотн. спровадила зъ Угоръ, а 104.000 сотн. м. изъ заграницѣ, — разомъ 374.000 сотнарѳвъ метричныхъ. До переробленя сего матеріялу истнуе 28 фабрикъ, де працюе 33.000 роботникѳвъ; то майже выключно женки, бо мужчинъ було занятыхъ въ тѳмъ числѣ всего 3.000. Фабрики тютюну въ Гайнбургу, Седлецъ, Уґлянѣ, Фіртенфельдѣ, Любляни и Гединґу мають по 2.000 роботникѳвъ.

Зъ наведеныхъ датъ видно, що Галичина, особливо ей полуднево-всходна часть мае почву цѣлкомъ вѳдповѣдну пѳдъ управу тютюну, та лишь треба бы стараннѣйше коло него ходити, а дохѳдъ можна, якъ то видимо на Дальматiи, въ трое збѳльшити.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 16 мая. Міністерство зелѣзниць выдало розпорядженe, щобы дирекціи державныхъ зелѣзниць принимали на роботу аголошуючихъ ся роботникѳвъ навѣть по-надъ назначене число. Число роботникѳвъ якъ и способъ ихъ ужитя залежати буде вѳдъ мѣсцевыхъ потребъ и осуду дирекціи. Высокѳсть платиѣ вымѣряти ся буде въ границяхъ вѳдъ 60 кр. до 1 зр. 10 кр. Розпорядженe те выдано зъ уваги на дорѳжню и бракъ заробку.

Прага 16 мая. Вчера зъ уваги на кѳлька запонѣдженыхъ зборѳвъ роботничихъ вся поліція була на ногахъ. Скомендировано также войско. Вечеромъ прийшло до заколоту, але поліція скоро зробила ладъ. Ректоратъ нѣмецкои техники заборонивъ студентамъ належати до роботничихъ товариствъ и ходити на ихъ зборы.

Nar. Listy доносять зъ Будапешту, що угорска опозиція пѳдъ проводомъ гр. Аponія ладить ся до обструкціи на ладъ нѣмецкій, щобы не допустити до дальшои угодовои провізорія; коли бы не прийшло до провізорія, то и Банфі мусѣвъ бы устyпити.

Будапештъ 16 мая. Якъ зачувати, угорске правительство згоджуе ся на продовженe угодовои провізорія на рѳкъ, коли австрійске правительство зобовяже ся перевести хочь бы при помочи 14-ого параґрафу важнѣйшй точки угоды зъ австрійско-угорскимъ банкомъ, именно тй, що вѳдносять ся до регуляціи валюты.

Трієстъ 16 мая. Тутешнй пекарѣ хотѣли пѳднести цѣны хлѣба, але намѣстництво заборонило.

Медіоланъ 16 мая. Дневникъ Sera простуе вѣсти про число раненыхъ и убитыхъ пѳдчасъ послѣдныхъ кровавыхъ розрухѳвъ въ Медіоланѣ и каже, що убитыхъ е всего 81, а раненыхъ 400.

Римъ 16 мая. Міністерство вѳйны закупило пѳвъ мiліона сотнарѳвъ муки и буде ей вѳдпродувати пекарямъ и приватнымъ людямъ по 32 лірѳвъ за сотнарь.

Швайцарске правительство наказало строго пильнувати границѣ.

Мадритъ 16 мая. Пренхавъ сюды вчера бельґійскій король и вѳдвѣдавъ королеву-регентку. Вечеромъ вѳдъѣхавъ до Франціи.

Зъ рѳзныхъ сторѳнъ Кубы доносять о даремныхъ заходахъ Американцѣвъ, щобы высадити на берегъ войско и амуніцію; американскій судна, що зближали ся въ тѳй цѣли до берегѳвъ, мусѣли зѳ стратами завернути ся.

Вчера вечеромъ рознесла ся вѣсть, що испаньска ескадра находить ся пѳдъ Кубою.

Наша Адміністрація просить Вп Передплатникѳвъ — якъ найскорше надсылати передплату на II-гій чвертьрѳкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Малый фейлетонъ.

Въ 50-ту рѳчницю 3 мая 1848.

Не миръ братя вамъ голосимъ,
А — завзятую борбу —
До борбы васъ всѣхъ днесь проснмъ
За народную судьбу!
Разомъ руки ся подаймо
И якъ одинъ вразъ ндѣмъ —
Ворогамъ ся не даваймо,
Права свого доходѣмъ!

И рознесѣмъ пѣснь сю смѣлу
По всѣй нашѳй сторонѣ —
Киньмо лѣнь, возьмѣмъ ся къ дѣлу,
На бѳкъ страхъ, бо мы сильнй!
Мусимъ выйти мы побѣдно,
Бо въ насъ правда, зъ нами Богъ!
Тѳлько поступаймо згѳдно,
Не розсыпмось якъ горохъ.

Тогды свѣтъ ся весь дѳзнае,
Що рѳдъ рускій ще жие,
Тверду вѣру въ себе мае
Зъ всѣхъ ся ворогѳвъ смѣе...
Разомъ въ бѳй у безкровавый —
Ницмо кривду, тьму, бѣду,
А прийдемо знова до славы
И дѳждемъ ся гаразду!

Много нинѣ намъ завады
Вѳдъ чужихъ и вѳдъ своихъ,
Но нѣхто намъ не дасть рады —
Лишь у бою нашь успѣхъ!
Тожь до бою, рускій дѣти,
И — гаразду нашимъ хатамъ!
Миръ безплодный залишѣте —
Благо жь, благо буде вамъ!

Олекса Мотиль.

Надѳслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Володимиръ Яновичъ

бувшій довголѣтный асистентъ годовного шпиталю у Вѣдни, осѣвъ якo практичный лѣкарь у Вѣдни V. Reinprecht dorferstrasse 54. — Ординуе вѳдъ 2 до 4. Всякои порады удѣляе рѳвно-жь листовно.

207 1—4

Д-ръ Едмундъ Ковальскій

ординуе якъ лѣтъ попередныхъ

въ Заведеню водолѣчничѳмъ „Киселька“

У ЛЬВОВѢ.

Заведеня се на рѳкъ бѣжучій въ цѣлости вѳдновлено, а число мешкань помножено значно побудованемъ нового дому. 202 2-4

Зміна льокалю.

Найбогатшій складъ товарѳвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѳй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

Не цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляры, цѣкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвинкѳвъ. — Замовленя зъ провінціи вѳдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѳвъ площа Галицка ч. 1.

АЛЬГОФОНЪ,

ЦѢНА ФЛЯКОНА 35 кр.

въ цѣлѣмъ того слова значѣню успѣшне средство на бѣль зубѣвъ и невральгію. 13

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 175—?

Deutsches Fräulein

bittet um Stelle als Lehrerin oder Haushälterin. Hochachtungsvoll Marianna Patzelt in Cyhany bei Herrn Pfarrer Hlibowickij.
198 1—3

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождѣй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажь законне дозволеныхъ папервъ державныхъ и льосѣвъ. Зголошенья до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutschgasse 8, BUDAPEST. 1—10
206

Особа інтеліґентна

глядає мѣсця до домовыхъ занять на село або въ мѣстѣ. Ласкавій зголошенья пѣдъ „Н. К.“ въ Адміністрації „Дѣла“.
208 1—2

Шукаю лекціи

сейчасъ на село. — Ж. Бычиньскій, уч. VI кл. ґімназ. Дрогобичъ. 192 3—3

Оголошене.

Христіянинъ, россійскій пѣдданый, желае взяти въ аренду хутѣръ [фѣльварокъ] або невеликій маетокъ. Информуватись прошу Дембники (коло Кракова) дѣмъ власный — О. ТАҐЛЯНҐЪ. 197 2 2

РОБѢТНЯ
столярско-меблева
Ивана Карабина
поручае ся
Р. Т. Публицѣ
Львовъ, Хорущина 7.
189 2—10

ЗАКЛАДЪ
дентистично-
технічный
В. БЕРҐЕРА
Львѣвъ, ул. Кароля Людвика ч. 5.
выконуе
штучнѣ зубы и щоки пѣсля найновѣйшои системы американскои тревало и дешево.
45 14—50

Славнѣ на цѣлѣмъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL“
первородный фабрикатъ. Выключна продажь для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre“
Львѣвъ, ул. Сикстуска 6, насажь Гавсмана
Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно. 190 5—?

ВЫШИВКИ
всходнои Галичины

пѣсля колекціи зѣбранои Товариствомъ „Клюб Русинок у Львові“ появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого зъ літографічного заведенія Андрея Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. а. в.

за примѣрникъ складаючій ся зъ 20 таблиць въ 4° королевского формату въ хорошо выдѣланѣй теці.

Выданіе сихъ „Вышивокъ“ перевышае значно подѣбного рода выдания, що появились въ Кіевѣ, Одессѣ и Москвѣ и то не лише пѣдъ взглядомъ технічного выконченія, але также и пѣдъ взглядомъ самого змѣсту, понеже выдане се заключае въ собѣ точну репродукцію численныхъ взорѣвъ народныхъ вышивокъ зъ повѣтѣвъ Борщѣвъ, Городенка, Калуш, Надвірна, Снятинъ, Товмачъ и иншихъ о вѣрнѣмъ наслѣдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычнѣй охрестности

☞ Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Книгарні Ставропігійского Института у Львові, улиця Руска ч. 3.*
365 4—0

СПРАВОЗДАНЄ ДИРЕКЦІИ „БАНКУ ЗВЯЗКОВОГО въ СТАНИСЛАВОВѢ, стоваришеня зареестрованого зъ ограниченою порукою за мѣсяць цвѣтень 1898.

А) Станъ чинный.

	Станъ зъ кѣнцемъ марта 1898		Въ протягу вѣдъ 1 сѣчня до 30 цвѣтня 1898				Станъ зъ кѣнцемъ цвѣтня 1898	
			побрано		выдано			
	зр.	кр.	зр.	кр.	зр.	кр.	зр.	кр.
Позычки на скрипты	46246	92	1230	77	4000	—	49016	15
„ „ векслѣ	9430	67	2692	—	2767	50	9506	17
Кошты адміністрації	291	61	76	43	103	85	319	03
„ спору	53	13	12	28	13	08	53	93
„ заснованя	169	53	—	—	—	—	169	53
Готѣвка	2571	89	—	—	—	—	337	43
Сума стану чинного	58763	75	4011	48	6884	43	59402	24

Б) Станъ довжный.

Удѣлы членьскій	12206	33	500	80	130	—	12577	13
Фондъ резервовый	2659	58	58	—	—	—	2717	58
Вкладки на рах. бѣжуч.	39433	13	1712	40	1626	32	39519	21
Вѣдсотки	1727	60	353	08	2	31	2078	37
Кредитъ банковый	2000	—	—	—	—	—	2000	—
Льокація „Дністра“	163	58	99	27	188	12	74	73
Зыскъ зъ лѣтъ минувш.	573	53	—	—	138	31	435	22
Сума стану довжного	58763	75	2723	55	2085	06	59402	24
До того станъ чинный	58763	75	4011	48	6884	43	59402	24
Разомъ (Капіталъ обор.	117527	50	—	—	—	—	118804	48
Разомъ (Оборотъ касов.			6735	03	8969	49		
			15704 зр. 52 кр.					

Загальный касовый оборотъ вѣдъ 1/1 до 30/4 1898 — 74.063 зр. 64 кр.

Пѣсля білянсу за рѣкъ 1897 выносили:

Пожички на скрипта	38717 зр.	04 кр.
„ „ векслѣ	9404 „	01 „
Удѣлы членьскій	10904 „	47 „
Вкладки на рах. бѣжучій	34693 „	64 „
Сальдо вѣдсоткѣвъ	467 „	32 „
Загальный рѣчный оборотъ касовый р. 1897	161566 „	04 „

Въ цвѣтни 1898 прибуло 28 членѣвъ зъ декльроваными удѣлами въ сумѣ 620 зр выступило 5 членѣвъ зъ декляроваными удѣлами на 140 зр. остало отже зъ кѣнцемъ цвѣтня 1898 — 604 членѣвъ зъ декляроваными удѣлами на 14 780 зр.

Стопа процентѣвъ вѣдъ вкладокъ на рах. бѣж. (щадниця) 5%
„ „ „ пожичокъ 8% платный 1/4 або 1/2 рѣчно зъ горы.

Канцелярія Банку мѣстить ся вѣдъ дня 8 мая 1898 при улици Бельведерскій ч. 3 I поверхъ, въ домѣ Кнэлера, напротивъ друкарнѣ п. Хованца.

Станиславовъ дня 1 мая 1898. 20 1—1

Банкъ звязковый въ Станиславовѣ, стоваришене зареестроване зъ обмеженою порукою.

Иванъ Дольницкій. *Теодоръ Стахевичъ.*

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львѣвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3
всякѣ церковнѣ роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 52—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купуе и продае
всякѣ паперы цѣннѣ
И МОНЕТЫ
по найдешевшѣмъ курсѣ деннѣмъ не числячи нѣякои провізіи.
☞ Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.
374 [2]

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педаґоґічного двотыжневникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьски ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ такожь сальоновѣ и настѣнныѣ, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львѣвъ, ул. Сикстускач.6 або „Maison de Nouveautés пл. Капітульна ч. 3. 190 6—?

ЖЕҐЕСТѢВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ

залѣзниця, почта, телеґрафъ въ мѣсци.

Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Пора купѣлева тревае вѣдъ 20 Мая до кѣнця Вересня. Купель боровинковѣ, зелѣзистѣ, ґідропатичнѣ и попрадовѣ. 174 4—2

Вода жеґестѣвска знаходить ся у всѣхъ великихъ Складахъ Водъ Мінеральныхъ.

Ординуючій карьѣл *Д ра Едварда Брѣль [Brühl].*

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожнѣй вина фляшкази)

высылае
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.
92 63—?

ЛЯРНЯ ДЗВОНѢВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ
вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рѣзнои ваги и приймае ушкоджены дзвоны до переливаня въ найкоротшѣмъ часѣ, а также маe на складѣ готовѣ дзвоны рѣзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнѣ замовленя, прошу о ласкавѣ замовленя такъ на поодинокѣ новѣ дзвоны якъ и на цѣлѣ ґрупы. За тревалость матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ
АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.
3789

ПИЛОЧКИ, ножицѣ и ножѣ огородничѣ, лопаты, граблѣ, мотыки, щѣтки дротяны до чищеня деревъ поручае ПЕТРО ХШОЩТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 1955

Диваны перскѣ и портіэры

традыѣ (старинныѣ)

продае, купуе и зыповичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно.
190 6—?

Новости въ парасолькахъ капелюхахъ блузахъ, рукавичкахъ стяжкахъ и коронкахъ по чудовичо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3
190 6—?

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ дивакѣвъ, портіэръ, фіранокъ и хѣдникѣвъ.

Также цѣлу нѣч при електричнѣмъ освѣтленю отворена.

Вступъ вѣдьный.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ, ул Сикстуска 6 (Насажь Гавсмана). 190 6—?

Купуючимъ пѣльги въ сплатахъ.

Решткы хѣдникѣвъ и высортованѣ диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, ґобеліны и рѣзнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ баснословно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (Насажь Гавсмана). Также на раты. Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно.
190 7—?

Также и на раты

безъ вѣдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, фіранки, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Насажь Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно.
190 6—?

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	приходять о	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	відходять о	зі Львова
	6.45		з Іцкан	6.00			до Підволочиск з головн. двірця
	7.30		„ Зимної Води (5/8 до 11/8)	6.05			„ Іцкан
	7.40		„ Янова	6.15			„ Підволочиск з Підзамча
	7.50		„ Тернополя на Підзамче	8.35			„ Кракова
	7.55		„ Сокаля		8.50		„ Кракова
	8.05		„ Лавочного		9.15		„ Сколього
	8.15		„ Тернополя на головний дворець		9.25		„ Янова
	9.05		„ Кракова		9.35		„ Підволочиск з головного двірця
	10.35		„ Іцкан		9.53		„ „ „ Підзамча
	10.45		„ Ярослава		9.55		„ Бел'ця
	1.01		„ Янова		10.55		„ Іцкан
1.30	—		„ Кракова		12.50		„ Янова (1/7 до 12/8 неділі і сьвята)
	1.40		„ Сколього	1.55			„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—		„ Іцкан	2.08			„ „ „ Підзамча
2.15	—		„ Підволочиск на Підзамче		2.15		„ Брухович (5/8 до 11/8 неділі і сьвята)
2.30	—		„ „ „ головн. дворець	2.40			„ Іцкан
	5.00		„ Підволочиск на Підзамче	2.50			„ Кракова
	5.25		„ „ „ голов. дворець		3.00		„ Стрия
	5.40		„ Іцкан		3.11		„ Янова
	5.55		„ Сокаля		3.16		„ Зимної води (5/8 до 11/8)
					3.28		„ Брухович (5/8 до 11/8)
					4.55		„ Ярослава
нічн.				**нічн.**			
	3.04		з Підволочиск на Підзамче		4.10		до Кракова
	3.30		„ „ „ головн. дворець		5.20		„ Лавочного
5.10			„ Кракова		6.20		„ Янова (1/8 до 12/8 в будні дні)
	6.10		„ „		6.30		„ Іцкан
	7.57		„ Янова (1/8 до 21/8 и 16/8 до 30/8)		6.40		„ Кракова
	8.12		„ Бруховичъ (5/8 до 20/8 и 16/8 до 11/8		6.55		„ Тернополя з голов. двірця
	8.31		„ „ (1/7 до 12/8)		7.—		„ Лавочного
8.45			„ Кракова		7.10		„ Сокаля
	8.53		„ Янова (1/8 до 12/8 въ будний день)		7.15		„ Тернополя з Підзамча
	9.10		„ Кракова		8.40		„ Янова (1/8 до 21/8 и 16/8 до 30/8)
9.39			„ Підволочиск на Підзамче		10.05		„ Іцкан
9.45			„ Іцкан	10.40			„ Кракова
9.55			„ Підволочиск на голови. дворець		11.00		„ Підволочиск з головного двірця
	10.30		„ Лавочного		11.27		„ „ з Підзамча
	12.15		„ Сколього				

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

☞ При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись. ☜

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іоакима Гренцка.

Ч. 89. Львовъ, Второкъ 5 (17) Мая 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и надсилкабест [за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатковымъ

въ Австріи: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лиш не на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні приймаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одного строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Переглядъ політичный.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты панівъ принято до вѣдомости цѣсарске розпорядженє зъ д. 23. грудня 1897. въ справѣ запомогъ для населеня, навѣщеного торбкъ елементарными нещастями. Міністеръ Вітекъ заявивъ именемъ правительства, що по докладнѣйшѣмъ розслѣдженю рѣчи и зѣ справоздань намѣстникѣвъ показуе ся, що нужда е бѣльша, нѣжь зразу припускано; черезъ те правительство потребуе далеко бѣльшихъ сумъ на запомоги. Отже міністеръ просивъ, щобы палата панівъ такъ само, якъ се зробила палата послѣвъ; прислала резолюцію, взываючу правительства до удѣлюваня дальшихъ запомогъ. Резолюцію сю принято такожь. Наконець на мѣсце п. Залеского, котрый зложивъ мандатъ до делегаціи, выбрано кн. Лѣбомирского. Про речинець слѣдуючого засѣдання повѣдомить президія членѣвъ палаты письменно.

Вѣйскова комісія угорскои делегаціи ухвалила надзвычайный буджетъ міністерства вѣйны на р. 1899., а опѣсля приступила до нарадъ надъ 30-міліоновымъ додатковымъ кредитомъ. Спѣльній міністры вѣйны и с арбу, Крітгамеръ и Калай, дали членамъ комісіи на довѣрочнѣмъ засѣданю поясненя въ справѣ того кредиту. Въ дискусіи промавляли мѣжь иншими дел. Горайскій, докоряючи правительству, що потребы, вымагаючі того кредиту, повинній були торбкъ бути поданій до вѣдомости делегацій; зъ конституційною становиска таке поведенє правительства не выдержить критики. Президентъ міністрѣвъ Банфі признае одвѣчальнѣсть угорского правительства и зазначуе его солідарнѣсть зъ правительствомъ австрійскимъ. Бесѣдникъ не перечить, що було бы бѣльше згѣдне зъ конституцію, коли бы скликалось було делегаціи на надзвычайне засѣданє, щобы були ухвалили потрѣбный кредитъ; однако въ такѣмъ разѣ годѣ бы було минути деякихъ прикрыхъ наслѣдкѣвъ, и длятого додатковый кредитъ е оправданый. — Дальше говоривъ дел. Гегедіш за признанемъ кредиту, але жадавъ так го застереженя: Хотяй способъ поступованя противить ся буджетовому праву, однако по данихъ комісіи поясненяхъ она выимково, зъ уваги на выимковый станъ рѣчей, припоручае принятя додатковый кредитъ, и то пѣдъ одвѣчальностею правительства. — По промовахъ ще кѣлькохъ членѣвъ комісіи принято бѣльшостею голосѣвъ внесенє Гегедіша.

Повній засѣданя угорскои делегаціи вѣдбудуть ся въ пятницю и суботу, а австрійскои аж на другій тыждень.

N. Fr. Presse выступае противъ міністра вѣйны Крітгамера за его заповѣджений довѣрочній поясненя въ справѣ додаткового кредиту и каже, що не тѣлько делегаціи и парламентъ мають право довѣдати ся, якъ ужито тій 30 міл. зр., але такожь податники, котрій тій грошѣ зложили.

Sonn und Montags Ztg. обговорюе выводы гр. Голуховского и спорить зъ тыми его поглядами, котрій справу пѣбѣльшеня маринарки вяжуть зъ розвиткомъ свѣтовои торговлѣ австрійскои. Швайцарія — каже той дневникъ — зовсѣмъ не мае фльоты, а таки мае таку велику торговлю свѣтову, якою могла бы вдоволити ся и Австрія.

Зъ Вѣдня доносять, що внутрѣшна ситуація значно въ послѣднихъ дняхъ заострила ся. Міністры гр. Тунъ и д-ръ Кайзль ѣздили до Будапешту не тѣлько на саме принятє спѣльныхъ делегацій у цѣсаря, але передъ своимъ поворотомъ мали у цѣсаря довшу авдіенцію; а коли вернули до Вѣдня, вѣдбула ся заразъ рада міністрѣвъ. Якъ зачувати, тратить вже такъ Нѣмцѣ якъ и Чехи терпливѣсть. Одинъ и другій радій бы спонукати правительство, щобы вже разъ покинуло свое выжидаюче становиско та выступило зъ якось акцію. Зъ другои стороны справа угоды зъ Угорщиною заострюе станъ рѣчей. Австрійске правительство могло бы угодову провізорію продовжити при помочи 14-того параграфу, але се готовъ бы на Угорщинѣ выкликати велику бурю. Вже теперь заповѣдають угорскій опозиційній сторонництва, що въ такѣмъ разѣ уладять таку обструкцію, при котрій вѣденьска буде хиба выглядати якъ забавка. Бар. Банфі, якъ дехто каже, мавъ вже пристати на продовженє угодовои провізорія ще на рѣкъ, але лише зъ тымъ, що австрійске правительство зобовяже заразомъ перевести при помочи 14-того параграфу постановы въ справѣ банку и регуляція валюты. А такъ мимо сихъ переговорѣвъ угорске правительство забирае ся на правду до установленя въразѣ потребы самостійного мытового округа для Угорщины.

Frankf. Ztg. оголошуе договоръ, довершеный нѣбы то въ цвѣтни 1897 р. пѣдчасъ гостины цѣсаря Франца Іосифа въ Петербурзѣ, и пѣдписаный обома монархами та контрасигнованый міністрами гр. Голуховскимъ и гр. Муравьевымъ. Договоръ той обовязуе вѣдъ 1. мая 1897 до 1. мая 1902 и продовжуе ся мовчки на дальшій три роки, коли бы его котра зъ обохъ сторонъ не выповѣла на шесть мѣсяцѣвъ передъ его кѣнцемъ. Головна цѣль договору е удержанє мира на Балканѣ. Пѣвостровъ той мае остати въ дотеперѣшнѣмъ посѣданю, а для удержаня сего стану Австрія и Россія дѣлять помѣжь себе кругъ интересѣвъ, зъ котрыхъ кождый дѣлить ся знову на тѣснѣйшій и ширшій. До тѣснѣйшого круга интересѣвъ Австро-Угорщины належить Сербія, а до ширшого Македонія почавши вѣдъ Солуня (вже разомъ зъ симъ мѣстомъ) въ пѣвнѣчнѣмъ напрямѣ майже въ простѣй лініи аж до Вранія, дальше Альбанія, выняшши кѣлька полуднево-всходныхъ повѣтѣвъ, сумежныхъ зъ Чорногорою. До тѣснѣйшого круга интересѣвъ Россіи належить Болгарія, а до ширшого европейскій краины турецкій, що лежать на всходъ вѣдъ ширшого круга интересѣвъ австрійскихъ. Обѣ державы мають обовязокъ пильнувати въ кругахъ своихъ интересѣвъ, щобы не прийшло до военныхъ заколотѣвъ, щобы здержувати сербскій чи болгарскій агітаціи, котрій бы могли сягати до Туреччины и загрожувати миров. Обѣ держави мають въ кругѣ своихъ интересѣвъ за попереднымъ порозумѣнемъ интервеніювати; а коли бы політична интервенція не мала успѣху, а Сербія и Болгарія хотѣли выкликати военній заколоты, тогдѣ мае наступити оружна интервенція и то на коштъ дотычнои держави (Сербіи чи Болгарія). Договоръ сей мала Австрія подати до вѣдомости Нѣмеччинѣ въ цѣлости, а Італіи зъ промовчанемъ уступу про Альбанію.

Справа языкова въ Галичинѣ

на тлѣ бесѣдъ послѣвъ д-ра Окуневского и д-ра Ярославича въ палатѣ послѣвъ дня 4 мая с. р.

Бесѣда посла д-ра І. Окуневского.

(Дальше.)

Непорѣшеною остала ще справа буквъ. На нещасте — намѣстникомъ Галичины именовано на той часъ найбѣльшого ворога Русинѣвъ гр. Голуховского. Зъ нимъ наставъ для насъ въ Галичинѣ найнещаснѣйшій періодъ въ тѣй справѣ. Була се людина тои породы, що гр. Бадені. Яке значѣня мавъ для насъ той чоловѣкъ, хочу розповѣсти.

Въ роцѣ 1859 скликавъ той панъ яко намѣстникъ комісію и предложивъ ѣй проектъ: усунути руске письмо, а занести польске. Засѣданє тои комісіи отворивъ намѣстникъ промовою, въ котрій цѣль комісіи поясниивъ такъ, що кирилиця мае заступити ся латиньскими буквами, для запоры, абы не ширилась мѣжь Русинами великорусчина, якою мали прогрѣшити ся рускій писателѣ. Досыть сумно — сказано було дальше, — що Русины не зробили нѣчого, щобы свое письмо и свою мову докладно вѣдграничити вѣдъ великорусчины, длятого правительство уважае за потрѣбне само взяти ініціативу въ тѣй справѣ... Намѣстникъ ставивъ цѣлкомъ на становиску нового проекту и заявивъ отверто, що дотеперѣшный способъ выобразовуваня рускои мовы треба рѣшучо закинути.

По тѣй промовѣ рускій члены комісіи не мали найменшого сумнѣву, що нещастный той проектъ вѣдъ довгихъ лѣтъ Поляки приготовляли въ тайнѣ и середъ кождочасныхъ погрозъ противъ Русинѣвъ, а намѣстникъ взявъ его въ охорону и зробивъ выхѣдною точкою всѣхъ проектѣвъ и справоздань до міністерства. Найприкрѣйше тутъ було се, що намѣстникъ и теперь, якъ завсѣгды перше, погубный свій проектъ опиравъ на закидахъ и обжалованяхъ Русинѣвъ о россійскій симпатіи и въ такій болючій способѣ терроризувавъ ихъ.

Вѣдтакъ забравъ слово міністерскій секретарь Ѣречекъ и розвинувъ цѣль своеи місіи Вонъ выложивъ свою гадку въ справѣ усталеня рускаго письма пѣсля звукѣвъ рускои мовы, щобы ви, о скѣлько можна, забезпечити передъ великорусчиною, чого не можна осягнути кирилицею, а лишь латиньскимъ абецадломъ зъ вѣдповѣдными змѣнами, якій е у Чехѣвъ, Хорватѣвъ, Словѣнцѣвъ и Полякѣвъ. Дальше сказавъ, що міністерство просвѣты руководить ся найлѣпшими намѣрами що-до рускои справы.

Міністерство для лѣпшого и певнѣйшого переведеня того плану выслало ученого писателя ческого Ѣречека. Вонъ мавъ своимъ знанемъ причинитись до змѣны буквъ кирильскихъ на латиньскій або ческій. Розпочала ся дивна борба. Не потрафите представити собѣ, зъ якимъ завзятемъ вела ся въ Галичинѣ тая борба о буквы! Одно лишь розповѣмъ вамъ, панове. Коли тогдѣ въ намѣстництвѣ вела ся тая борба, одержавъ намѣстникъ Голуховскій зъ Вѣдня телеграму, що пѣдъ Маджентою и пѣдъ Сольферіномъ побито нашихъ воякѣвъ, дѣтей нашого краю. Намѣстникъ спокѣйно ховавъ тую телеграму — на порядку дневномъ була далеко важнѣйша вѣйна — національна вѣйна мѣжь Полякави и Русинами, вѣйна буквъ въ Галичинѣ!

Теперь мои панове, щобы дѣйти до цѣли, той панъ намѣстникъ не боявъ ся посылати до міністерства рѣжній денунціяціи, щобы міністерство разъ вже спонукати до закѣнченя зъ тыми буквами.

[Дальше бесѣдникъ вѣдчитуе денунціяціи Голуховского на Русинѣвъ до міністерства, котрыхъ цѣлею було показати у Вѣдни, що нѣбы интересъ державный вымагае скасованя тыхъ нещастныхъ рускихъ буквъ а заведеня латиньскихъ взглядно польскихъ. Цѣлу сесію исторію оповѣвъ посолъ пѣсля книжки „Die ruthenische Sprach- und Schriftfrage in Galizien" выданои у Львовѣ 1861 р.]

Нашъ епископъ Литвиновичъ, Куземскій и Шашкевичъ смѣлымъ опоромъ ударемнили той планъ. Але гр. Голуховскій все ще не пѣддавъ ся. Ставши въ 1859 р. міністромъ, выдавъ сейчасъ розпорядженє, котрымъ наказавъ всѣмъ властямъ въ Галичинѣ ужывати замѣсть рускихъ буквъ латиньскій буквы. Чого не мѣгъ силомъ накинути народови, накинувъ властямъ! И се розпорядженє зъ 20 грудня 1859, ч. 12466 було основою всѣхъ пѣзнѣйшихъ розпоряджень, ба навѣть теперь есть оно обовязуючимъ правомъ для Русинѣвъ въ заходнѣй Галичинѣ.

(Дальше буде.)

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Зъ Бродщины пишуть намъ:

Въ 50-лѣтну рѣчницю знесеня панщины дня 3 (15) мая вѣдбуло ся заходомъ пароха о. Михаила Ваврика при помочи честного господаря и писаря громадского Марка Саварынского въ домѣ к ицелярія громадскои въ Черници торжественне отворене читальнѣ „Просвѣты".

По промовѣ о. М. Ваврика, въ котрій зазначивъ вагу и конечнѣсть просвѣты въ загалѣ а хосенность читальнѣ „Просвѣты" въ особенности, и по поясненю статутѣвъ вѣдделямувавъ школярикъ Гудима дуже удачно стихи „Въ свѣтъ за очи", а неменше зворушивъ забраныхъ и загрѣвъ до просвѣты вѣдповѣдными стихами господаря Олександеръ Петришинъ.

Членѣвъ вписало ся на-разъ звыжъ 70 зъ рѣчною вкладкою для заможнѣйшихъ по 50 кр., а для убожшихъ по 25 кр. — Головою выбрано одноголосно о. М. Ваврика заступникомъ головы господаря Олександра Петришина.

Зважавши, якъ запущене будо село Черница пѣдъ кождымъ взглядомъ, треба радувати сь, що народъ, пѣзнавши свое невѣдрадне положенє, зачинае приходити до розуму та высвободжувати ся зъ неволѣ сѣльскихъ навокъ. Ба заносить ся вже й на те, що зъ чудесныхъ камѣньоломѣвъ черницкихъ народъ самъ хоче користати. Дай то Боже! Заохоченый поводженемъ крамницѣ церковнои, котру о. парохъ заложивъ передъ рокомъ, спровадивши до Черницѣ, а котра мимо конкуренціи крамницѣ жидѣвскои розвиваесь гарно, бо вже й хату собѣ побудувала, Черничане беруть ся до дѣла для свого пѣддвигненя, зрозумѣвши, що тѣлько власными спѣльными силами, при тверезости та просвѣтѣ можуть лиху долю оборотн. Бѣдаки перестали фантазувати о Бразиліи, бо при неустаннѣй праци и заходахъ о. пароха будуть мати незабавомъ свій шпихлѣръ и касу позичкову. Щасть Боже! — *М. С.*

НОВИНКИ.

— **Духовеньство деканата белского,** зѣбране 10-ого мая на соборчику деканальнѣмъ въ Сѣльци белскѣмъ, рѣшило не полагоджувати нѣякихъ письмъ урядовыхъ вѣдъ ц. к. властій не писаныхъ въ рускѣмъ языцѣ, а вѣдсылати до свого уряду деканального, котрый перешле ихъ Епископскому Ординаріятови до дальшого зарядженя. Згадане рѣшене починае обовязувати кождеканальныхъ отцѣвъ зъ днемъ 1-ого червня с. р.

— **Одинъ за всѣхъ, всѣ за одного!** Часъ минае, а доси ледви кѣлька Деканатѣвъ пѣйшло за примѣромъ и покликомъ Деканата жукѣвского. Поспѣшайтесь, Вп. Отцѣ и Братя, бо успѣхъ зъ протесту противъ незаконности залежить завсѣгды дуже богато вѣдъ быстрои скорости и неустрашимои рѣшучости — одинъ за всѣхъ всѣ за одного!

— **Зъ Самбора пишуть намъ:** Дня 5 (17) мая с. р. вѣдбуде ся въ Самборѣ кромѣ вѣча въ полудне въ сали великѣй Народного готелю вечеромъ о 8 годинѣ концертъ славно звѣстного хору панѣ Славяньскои, а пѣсля того забава зъ танцями. Сподѣвати ся, що вся Русь мѣсцева и доохрестна въ тѣмъ вечерку участь радо возьме. — Вѣдъ *Рускои Бесѣды.*

— **Турецкій староста посрамивъ ся!** О Грабець зъ Липя, засужденый старостою Бѣлиньскимъ на заплату коштѣвъ пѣсланця карного за руске письмо и ограбленый екзекуторомъ, одержавъ сими днями у вѣдповѣдь на свою телеграфічну жалобу до намѣстницва таке письмо вѣдъ старосты Бѣлиньского:

„Ч. 110 пр. До преподобного отца Теодора Грабецъ, гр. кат. приходника въ Липѣмъ. Высока ц. к. президія намѣстництва *уділила* рескриптомъ зъ 4 с. м ч. 3709 пр. *мое розпорядженє* зъ 25 марта с. р. ч. 3044, котрымъ выславъ я до Вашого Преподобія умысного пѣсланця. О чѣмъ Ваше Преподобіе звѣщаю. (Бланкетъ на заплачену телеграфічну вѣдповѣдь намѣстництва вертаю.] Турка дня 10 мая 1898. ц. к. староста *Бѣлиньскій*".

Рѣвночасно прислалъ староста Бѣлиньскій о. Грабцеви вѣдпись свого розпорядженя зъ 10 мая с. р. ч. 4906 о уряду податкового въ Турцѣ такого змѣсту: „Zarządzoną tutejszym reskryptem z dnia 9 kwietnia b. r. l. 6358 egzekucyę celem ściągnięcia od ks. Teodora Hrabca z Lipiego kosztów posłańca karnego w kwocie dwa złr w. a. należy natychmiast zaniechać". — Борѣте ся, поборете!

— **П. Миронъ Кордуба,** голова вѣденьскои „Січа", промуе ся дня 21 с. м. на доктора фільософіи въ вѣденьскѣмъ университетѣ.

— **Адресу признаня для трехъ рускихъ независимыхъ** послѣвъ приготовляють рускій женщины. Адресу тую можна пѣдписувати вѣдъ середы рана въ Ставропигійскѣй книгарни а въ четверъ въ часѣ концерту въ Рускѣмъ касинѣ коло великои салѣ „Народного Дому".

— **Въ Новосѣлкахъ** лѣсныхъ, каменецкого повѣту [де померъ Маркіянъ Шашкевичъ], мали вѣдбути ся 3 (15) мая вечерницѣ на памятку 50-лѣтнього ювілея знесеня панщины. При тѣмъ заповѣджено кѣлька вѣдчитѣвъ и бесѣдъ, якъ о знесеню панщины, значѣню просвѣты мѣжь жѣноцтвомъ и т. п. Однакъ каменецкій староста п. Бернацкій узнавъ се за „небезпечный актъ політичный" и заборонивъ уряджене вечерниць. Звѣстна система!

— **Здоровлє Е. Ем. Кардинала Сембратовича** послѣднымъ часомъ значно погоршило ся. Недужій вже перестанъ лично займати ся справами Епархіи, а передавъ усе митратови Бѣлецкому. Въ суботу и въ недѣлю взывано до недужого лѣкарѣвъ. Нинѣ станъ грѣзный.

— **Не переводять ся.** Въ Коломыи похоронено дня 14 с. м. выслуженого майора 24 полку пѣхоты и радного мѣста Іосифа Косенна. Небѣщикъ походивъ зъ рускои родины, бувъ сыномъ селянина зъ Кійданча въ повѣтѣ коломыйскѣмъ и называвъ ся Іосифъ Косъ,

Кавчуковый плястеръ

на нагнѣтки. Плястеръ той не мѣстить въ собѣ нѣякихъ шкѣдныхъ анѣ драстичныхъ складниковъ и дѣлає скоро, певно и лагѣдно, не выкликуючи нѣякого болю. ЦѢНА 30 кр. 14

Головный складъ въ аптецѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 176—?

Дослужившись ся въ арміи степеня офіцирского, махнувъ рукою на свѣй рускій рѣдъ и вѣру, перейшовъ на латиньскій обрядъ и змѣнивъ назвище родинне Косъ на „Коссинъ“. Вѣдъ того часу ставъ польскимъ патріотомъ и навѣть доступивъ у Полякѣвъ почести выбору до рады мѣскои въ Коломыи. До народности рускои нѣколи опѣсля не признававъ ся.

— **Цѣкава розправа** розпочала ся вчера передъ судьями присяглыми у Львовѣ. На лавѣ обжалованыхъ засѣвъ Дувидъ Левенгерцъ, бувшій спѣльникъ банковый и конторы вымѣны дому банкового „Гольдштернъ и Левенгерцъ“. Читателямъ нашимъ знаный крахъ згаданои фірмы банкови ще въ 1895 роцѣ. Оба спѣльники були якійсь часъ увязненій, опѣсля пущено ихъ на волю, бо прокураторія вѣдступила вѣдъ обжалованя Гольдштерна, а Левенгерца пущено на волю за кавцією 50.000 зр. Такожь вѣрителѣ внесли були жалобу субсідіярну о розширене акту обжалованя на Гольдштерна и на адвокатѣвъ д-рѣвъ Еманунла Ронньского и Натана Левенштайна, котрій мали бути помѣчній въ мальверзаціяхъ, а именно они мали допомогти Дувидови Левенгерцови затаити суму 500.000 зр. на некористь вѣрителѣвъ. Однакъ комната радныхъ вѣдкинула тую субсідіярну жалобу. Промыеловець и банкиръ Дувидъ Левенгерцъ есть типова дитина нашои Галилеѣ. Родивъ ся не въ Лондонѣ, але въ Кристианополи, а до 1878 р. бувъ т. зв. „маклеромъ“ продававъ цѣнній паперы загранічнымъ біржамъ, а хоть сидѣвъ на „чорнѣй гілдѣ“ на Гетьманьскихъ валахъ, „интересъ“ ишовъ добре, бо приносивъ ёму 10.000 зр. рѣчного доходу. Але Левенгерцъ не вдоволивъ ся тымъ и вынайшовъ собѣ спѣльника Гольдштерна та зъ нимъ заложивъ банкъ: самъ вложивши 15.000 готѣвки, а Гольдштернъ давъ 60.000 зр; кромѣ того Гольдштернъ мавъ ще маетокъ вартости 700.000 зр. Левенгерцъ бувъ рутинованый въ операціяхъ банковыхъ, а Гольдштернъ бувъ новакомъ. Фірма въ рукахъ проворного махера Левенгерца росла и въ короткѣмъ часѣ не лиль набула каменицю за 65.000 зр., але и позаводила операціи збѣжевій, маючи великій склады въ Одесѣ, Пѣдволочискахъ и иншихъ мѣсцяхъ. Та се именно було западнею для фірмы банковои, бо комітенты побрали задатки, а речницѣвъ и доставы збѣжа не додержали. Левенгерцъ старавъ ся ще рѣзными „фінансовыми операціями“ укрыти захитане становище свого банку и зарывавъ рѣзній баяки та особы приватній. Вкінци мусѣвъ оголосити банкротство фірмы и всѣ его „комерческій сдѣлки“ выйшли на верхъ. Житє вѣвъ вѣнъ праздиво по банкирски, на дѣмъ выдававъ 11.000 зр. рѣчно, зарывавъ грошѣ банковій, а своѣй дочцѣ давъ 20.000 вѣна. При тѣмъ выкорыстуваъ несвѣдомѣсть и довѣре свого спѣльника Гольдштерна та довѣвъ и его до руины матеріяльнои. Взагалѣ довги фірмы доходять до міліона зр., а нема ихъ чимъ покрыти. Въ наслѣдокъ упадку згаданого банку потерпѣло много особъ великій страты, а се пересѣчно родины жидѣвскій, але такожь и кѣлька хрестіянъ, що злакомились були на „добрый процентъ“ и тамъ умѣщали свои капіталы. — До розправы вѣзвано много свѣдкѣвъ, а потягне ся она зо три тыждні.

— **Огнѣ.** Недавно выбухъ огонь въ Угѣрцяхъ [повѣту золочѣвского] у господаря Гринька Горголы, и знищивъ 17 господаретвъ зѣ всѣми будынками и знарядемъ вартости 16.670 злр. Огонь повставъ черезъ заткане кагли шматами, котрѣ затлѣли, и спровадили на село таке нещасте. Зъ погорѣльцѣвъ нѣхто не бувъ обезпеченый, отже 102 особъ остали безъ кришѣ и кавалка хлѣба. — Вѣдтакъ погорѣло кѣльканацять селяньскихъ загородъ въ Одновѣ коло Куликова. Наставъ сезонъ огнѣвъ, тому громады повинній предприняти всякій средства охоронній противъ того страшного ворога людского добра. А у насъ такъ мало сен охорони по селахъ! не то сторожѣ пожарнои, але декуда анѣ сикавокъ, анѣ иншихъ знарядѣвъ до гашеня пѣдъ рукою...

— **Ювілаты друкарѣ.** Въ недѣлю передъ полуднемъ вѣдбуло ся у Львовѣ торжество 50-лѣтного ювілею друкарскои працѣ пп. Ив. Недозада, Фр. Сарницкого, Ант. Полянъского, и Алекс. Вербиньского. О годинѣ 9-ій рано збѣрали ся ювіляты зъ родинами и дуже численный кружокъ ихъ молодшихъ товаришѣвъ разомъ изъ запрошеными гѣстьми въ круговъ дневникарскихъ въ костелѣ Кармелітѣвъ, де кс. Мих. Каспшикевичъ вѣдправивъ службу Божу. Опѣсля удали ся всѣ на Высокій замокъ. Передъ реставрацією повитавъ ювілатѣвъ предсѣдатель комітету складачь Левай и вручивъ имъ вѣдъ товаришѣвъ золотій перетенѣ на памятку. Кромѣ того п. Годшпідлеръ, директоръ звязковои друкарнѣ, складаючи желания товаришеви Полянъскому, обдарувавъ его окремымъ дарункомъ. П. Вербиньскій подякувавъ именемъ ювілатѣвъ и всѣ засѣли до снѣдания. Участниковъ було звыжь 200. Въ часѣ снѣдания пѣднешено богато тоастѣвъ а хоръ складачѣвъ спѣвавъ пѣснѣ. Торжество скѣнчило ся по 1-ій годинѣ зъ полудня.

— **Любовный драматъ.** Головій особы драмату двоє молодыхъ людей, що ще дѣтвакими запоморочили собѣ головы небезпечною забавкою званою у старшихъ „любовію“. Ще передъ трема роками завязалась мѣжь ними любовна интрига, именно межи 18-лѣтнымъ Меч. Грибовскимъ а 13-лѣтнею Здиславою Мацѣшкевичѣвною — якъ кажуть, ще на шкѣльнѣй лавцѣ. Любовь такихъ молодикѣвъ палка, а при тѣмъ дуже зелену ролю грає заздрѣсть. По трехъ лѣтахъ платонічнои любови, переплѣтанои любовными кореспонденціями та сходинами прийшло межи молодыми любовниками до непорозумѣнь, а вкінци до катастрофы, въ котрій якъ у французскихъ романахъ мала наступити смерть. Ото Грибовскій почавъ вѣдъ якогось часу пѣдозрѣвати свою любку о невѣрність, бо въ домѣ ей родичѣвъ почали бувати молодій люде... Розжаленый молодець рѣшивъ револьверомъ положити конець тѣй непевности своихъ чувствъ, тымъ бѣльше, що родичѣ панны Здиславы не о такѣмъ жениху думали для своеи дочки. Вѣнъ бувъ ледви практикантомъ учительскимъ при львѣвскихъ школахъ выдѣловыхъ, а она дочкою маючого урядника львѣвскои рады повѣтовои. Дня 1 цвѣтня с. р. Грибовскій купивъ револьверъ и запросивъ свою любку до дому своеи матери. Она прибула, не прочуваючи нѣякои небезпечности. По привитаню сѣла до фортепіяна и почала грати. Нагле Грибовскій добувъ револьверъ и выстрѣливъ у голову Здиславѣ та легко ей зранивъ. Ранена, заслоняючись руками, кинулась на Грибовского, щобы дальшу стрѣлянину перебити; але се ёй не удалось. Розлягъ ся другій выстрѣлъ, однако куля щасливо вѣдбилась о перстенець Здиславы и не зранила ей. Тогдѣ Грибовскій звернувъ револьверъ собѣ въ груди и раниъ ся небезпечно. Однакъ револьверовѣ раны не були смертельній нѣ для одного изъ залюбленыхъ, длятого Грибовскій мусѣвъ сими днями передъ львѣвскимъ судомъ присяглыхъ оправдувати ся зѣ свого молодечого порыву, бо Грибовскому зякинула прокураторія намѣрене убійство з-ны Мацѣшкевичѣвнои. Розправа вѣдбувала ся два днѣ. Вѣдчитано переписку Здиславы зъ Грибовскимъ, а свѣдки, учителѣ товарищъ Грибовского и управитель школы, зложили всѣ свѣдоцтво въ користь обвиненого. Оборонець Грибовского д-ръ Грекъ доказувавъ, що обжалованый пѣдчасъ намѣру убійства бувъ въ станѣ хвилевои божевѣльности, а судьѣ присяглій, хоть 12 голосами затвердили питане що-до намѣреного убійства, то рѣвночасно 9 голосами орекли, що обжалованый въ хвили чину бувъ „непритомного ума“. Трибуналъ увольнивъ Грибовского вѣдъ вины и кары. Панну Мацѣшкевичѣвну вѣдослано на дорогу процесу цивільного о вѣдшкодованє.

Телєграмы „Дѣла“.

Вѣденъ 17. мая. N. W. Tagblatt заперечує вѣсть, поданій франкфуртскѣмъ дневникомъ въ справѣ договору, якій торкъ мавъ станути мѣжь Австрією и Россією.

Прага 17. мая. Соціяльній демократы скликали вчера зборы зъ причины дорѣжнѣ хлѣба. На зборахъ остро говорено противъ правительства, черезъ те зборы розвязано. Соціяльній наводовцѣ ческій тежь мали подѣбній зборы. Опѣсля демонстровано передъ збѣжевою біржою, такъ що вдала ся поліція.

Берно 17. мая. Вѣче народне въ „Бесѣднѣмъ домѣ“ ухвалило резолюцію, взываючу правительство до заложеня ческои політехніки и ческого університету въ Бернѣ.

Будапештъ 17. мая. Зачуватн, що австрійске правительство розпорядженемъ на пѣдставѣ 14-того параґрафу пѣднесе податокъ вѣдъ горѣвки и пива; на Угорщинѣ станесь се въ законодатнѣй дорозѣ. Пѣдвышшене се наступить вѣдъ 1 червня.

Царгородъ 17. мая. Вчера заплатала Греція першу рату воєнного вѣдшкодованя. До Воля выслано шѣсть пароходѣвъ для перевозу турецкого войска въ Тесалії. Значна часть кѣнниці и артилерії вертає сухопутемъ. Султанъ выдавъ приказъ, щобы войска, вертаючій зъ Тесалії, прибували сюды въ день, такъ щобы можна ихъ урочисто витати.

Римъ 17. мая. Въ цѣлій Італії панує спокій. — Одинъ дневникъ доносить, що наслѣдникъ престолу зъ женою выбирає ся въ подорожь за границю и вѣдвѣдає дворы берлиньскій и петербургскій.

Медіоланъ 17. мая. Увязненыхъ пѣдчасъ розруховъ монахѣвъ узнано невинными и пущено на волю. — Тутешній купцѣ зложили 50.000 лірѣвъ, щобы войску розмѣщеному въ мѣстѣ и въ околици, дати лѣпшу живність и выгоду.

Мадритъ 17. мая. Сагаста вручивъ королевій-регентицѣ дімісію цѣлого кабінету. Королева припоручила Сагастѣ утворене нового кабінету, котрый вѣнъ обѣцює зложити до завтра.

Новый Йоркъ 7. мая. Зъ острова Курасао [нідерляндека посѣлость близько берегѣвъ Венецуелѣ) доносять, що въ тамтѣй сторонѣ бачено испаньску фльоту.

Вашингтонъ 17. мая. Адміралъ Сампсонъ, той що бомбардувавъ Санхуаньскій форты, доносить, що звернувъ ся на заходъ и гадає занятн становище недалеко полудневыхъ берегѣвъ острова Гайті. Выходить зъ сего, що вѣнъ мабуть хоче тамъ дождатн испаньскои фльоты, котра мала бы тамъ явити ся вѣдъ стороны Кураса.

Зъ-пѣдъ Манілѣ доносить адміралъ, що надѣя ся леда хвиля здачѣ мѣста, котре терпить недостатокъ живности.

Надѣслане.

Запытанє до Хв. Выдѣлу Рады повѣтовои въ Бродахъ. Д-ръ М. Черскій, вѣдъ трехъ лѣтъ окружный лѣкарь въ Топоровѣ, що року бере вѣдпустку, и то два разы до року, въ лѣтѣ и на свята Великодній, въ цѣли вѣдвѣдання своеи родины, котра перемешкує въ Россіи. Зъ сеи вѣдпустки користає вѣнъ въ сей способъ, що его черезъ цѣлый оденъ кварталъ нема въ Топоровѣ; и такъ минувшого лѣта не було его тутъ майже два мѣсяцѣ, а теперь, выѣхавши 15-ого цвѣтня до Россіи, доси не повернувъ. Взявши ще на увагу, що п. д-ръ Черскій мимо того, що побирає платню окружного лѣкаря 800 зр. рѣчно, нѣякихъ бѣдныхъ безплатно лѣчити не хоче, округа свого не объѣздить, — запытуемо Хв. Выдѣлъ: длячого мимо тѣлькократныхъ переступленъ

Зміна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвінкѣвъ. — Замовлена въ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літографічне

ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

выготовляє

всякій літографічній выробы

звычайний візитовій білєты

вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново полявшій ся візитовій білєты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касетцѣ 188 3—51

КЛЬОЗЕТЫ патент. Гуттманна (въ герметичнымъ замкненемъ) по зр. 18 и 27. Ванны довгій по зр. 15 и 16 наєвдовій по зр. 6 и 7·50

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля желѣза у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 1955

К. Фр. ПОПОВИЧЬ

въ Тернополи

поручає franco порто и барилка

БѢЛІЙ ВИНА

по 2 зр. 30, 2 зр. 50, 3 зр. 20, 4 зр. 20, 6 зр. и 7 зр.

ЧЕРВОНІЙ ВИНА

по 2 зр. 50, 3 зр. и 3 зр. 60.

Просить о ласкій замовленя. 100 8—9

Спроваджуючи зъ перворядныхъ фабрикъ товары незвѣснои якости и въ найновѣйшихъ фасонахъ, всѣмо въ можности спродавати ихъ по цѣнахъ фабричныхъ, удѣляючи на жадане пѣдьги въ сплатахъ безъ пѣдвышки цѣнъ.

Зъ поважанемъ

Складъ фабричный выробѣвъ зъ хінѣского срѣбла

Ф. ЗУССМАНЪ и Спѣлка у Львовѣ.

Способныхъ агентѣвъ пошукує ся. 185 2—8

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылає ся въ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовлена належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львѣвъ, ул. Сикстускач.6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190 7—?

Обширну брошуру о Трускавци высылає на жадане Зарядъ.

Въ 1 и 3 сезонѣ о 30% дешевше

ВЪ ТРУСКАВЦИ

лѣчить ся зъ надзвычайнымъ успѣхомъ

Ревматизмъ, подагра, недуги нирковій и мѣхура, астма, исхіасъ, недуги жѣночій, недуги серця и жолудковій.

Лѣкарѣ ординуючій: Радникъ Д-ръ Плехъ, Д-ръ Пельчарь, Д-ръ Кржижановскій, и Д-ръ Штайнгавсъ. 176 7—10

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыждневa популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдає и за редакцію вѣдповѣдає д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣнорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львѣвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорѣчнѣй сесіи соймовѣй, о выборахъ, вѣдозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховій переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Кости Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новѣмъ законѣ дороговѣмъ, О краевѣй продажи соли, О краевѣй акцизѣ вѣдъ напитковъ, Вас. Нагорного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Пеленьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) допися зѣ всѣхъ сторонъ краю; 5) порады, пытаня и вѣдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспѣльно-політичныхъ; 6) рухъ селяньства руского; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысль и торговля.

О ПОЛОВИНУ

ЗНИЖЕНІЙ ЦѢНЫ

на давнѣйшій томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I.—XX. включно, чи хто купуе разомъ чи поодинчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Згодошуватись треба просто до Адм'ністрації Наукового Товариства им. Шевченка у Львовѣ.

Знижена цѣна всѣхъ 20 томѣвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

Диваны перскій и портіеры

традиві (старинний)

продає, купуе и выпозичає, а такожь приймає на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 7—?

Новости въ парасолькахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ стяжкахъ и короннахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.

Львѣвъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 7—?

Выстава загальна

всѣхъ пѣдыхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ и хѣдниковъ.

Также цѣлу ночь при електричнѣмъ освѣтленю отворена.

Вступъ вѣльный.

Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190 7—?

Купуючимъ пѣльги въ сплатахъ.

Рештки хѣдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, гобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Также на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 7—?

Также и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, фіранки, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылає ся цѣнники даромъ и оплатно. 190 7—?

Славній на цѣлѣмъ свѣтѣ

КОЛА „OPEL“

перворядный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre“

Львѣвъ, ул. Сикстуска 6, пасажъ Гавсмана

Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 7—?

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянъского. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іоакима Грещука.

Ч. 100. Львовъ, Середа 6 (18) Мая 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю к переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро Газет ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинь ского 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот за инсераты главний у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся ли не на попередне застереженя. — Реклямація не печатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня языкій принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовок або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватій числитъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Справа языкова въ Галичинѣ

на тлѣ бесѣдъ послѣвъ д-ра Окуневского и д-ра Яросевича въ палатѣ послѣвъ дня 4 мая с. р.

Бесѣда посла д-ра Т. Окуневского.

(Дальше.)

На се розпоряджене зъ 20-ого грудня 1859. покликавъ ся ще недавно проф. Пілятъ яко референтъ въ галицкѣмъ соймѣ, тому я мусѣвъ близше нимъ заняти ся. Але що я довѣдавъ ся? Хотѣвъ я дѣстати до рукъ сесе розпорядженя. Удаюсь до державной друкарнѣ, до міністерства судовництва, до міністерства справъ внутрѣшныхъ, але розпорядженя нѣгде не можна знайти. Вкѣнци стрѣтило мене щось таке, що въ Австрій повинно бы уважати ся рѣчею неможливою. Я пѣйшовъ до міністерства справъ внутрѣшнихъ и знайшовши розпорядженя въ президіи, просивъ, щобъ менѣ позволено переглянути тото розпорядженя, що становить основу нашихъ правъ, и вчера одержавъ я таку вѣдповѣдь: „Баронъ von... мае честь вѣдеслати Вамъ книжку зъ увагою, що, на мѣй превеликій жаль, вѣдписати розпорядженя, о котрѣмъ була вчера бесѣда, зъ огляду на его не надаючій ся до публичной вѣдомости змѣстъ, є неможливо. Значить: послови не можна выдати основы нашихъ правъ, на котру всѣ покликують ся! [*По солѣ Дрекселъ*: По *40 лѣтахъ*!] Такъ, по 40 лѣтахъ! Се чуда зъ 1859 року.

Не маючи можности заглянути до змѣсту розпорядженя, мушу обмежити ся на тѣмъ, що о згаданѣмъ розпорядженю появило ся въ рускихъ письмахъ (*читаве зъ книжки*): „Одна постанова така, що рускій подання до державныхъ урядѣвъ и властій, мають бути писаній латиньскими буквами; друга знову полиша начальникови власти выборъ мовы въ зносинахъ зъ урядами. И такъ те, чого хотѣла але неосягнула міністеріяльна комісія, те удалось теперъшный намѣстникъ Галичины обѣжникомъ зъ д. 18. червня с. р. запорядивъ, що за руске письмо належить уважати не буквы уживанй въ друку, а скоропись“.

Отже те розпорядженя зъ р. 1859 постановляе для цѣлой Галичины, що рускій подання вѣльно писати лише латиньскими буквами. Въ р. 1861, якъ сказано, выйшовъ цѣсарскій патентъ, котрый позволяе у вхѣдній Галичинѣ — въ захѣдній нѣ — уживати рускаго письма и такожь властямъ послугуватись тымъ письмомъ. Въ захѣдній Галичинѣ можуть Русины до політичныхъ властей писати не инакше якъ латиньскими буквами. Тутъ мушу зазначити, що въ захѣдній Галичинѣ є повѣты, де Русинѣвъ живе до 30%, въ Мушиньскѣмъ навѣть 76%. Що-до судѣвъ, то тамъ справа стоить ще лѣпше. Для судѣвъ выдано розпорядженя зъ д. 9. липня 1860, котре дѣлить Галичину на вехѣдну и захѣдну часть. У вехѣдній вѣльно до судѣвъ писати по руски, въ захѣдній лише по польски. [*И. Дулэмба*: *Въ* захѣдній Галичинѣ є дуже мало Русинѣвъ!] Прошу: Въ Мушиньскѣмъ є Русинѣвъ 76%; а коли хочете, то вычислю всѣ повѣты [*читаве*]: Кросно мае ихъ 10%, Дукля 30%, Жмигородъ 31%, Горлицѣ 38%, Грибѣвъ 30%, Мушина 76%.

Мои панове! А теперь, якъ оно чудно выдае ся: коли сего року товарищъ Вахнянинъ, котрый не належить до монхъ політичныхъ приятелѣвъ, подавъ внесене на рѣвноправность рускои мовы, вѣдповѣвъ галицкій соймъ: „Русины мають все, они не потребують нѣчого. У насъ чудовй вѣдносины: де Русины вносять рускій подання, заразъ имъ вѣдповѣдае ся по руски“. Я тутъ заявляю отверто: тѣ, що въ сѣй справѣ казавъ галицкій соймъ, є неправда. Я доведу се и спокѣйно жду противного доказу; доведу, що судамъ въ захѣдній Галичинѣ зовсѣмъ не вѣльно писати по руски, а до політичныхъ урядѣвъ въ захѣдній Галичинѣ вѣльно писати лише латиньскими буквами, — отже що тверджене галицкого сойму є хибне и неправдиве.

Отсе про вносины сторѣнъ зъ властями. А що-до урядовои мовы, то знаете, мои панове, що на пѣдставѣ розпорядженя зъ д. 5 червня 1869, є скрѣзь польска мова урядовою, такъ въ захѣдній якъ и у вехѣдній; и ей тѣ панове не хотять дати собѣ вѣдобрати, а заразомъ свято запевняють, що Русинамъ нѣгде не може бути лѣпше, якъ пѣдъ Польщею, що они мають повну рѣвноправность въ Полякахъ. Польскій дневники, особливо демократичній, остерѣгають заразомъ польскихъ послѣвъ передъ „фальшивымъ апетитомъ“ Русинѣвъ! И се є братня любовь братного народу. Отже чого-жь я домагаю ся въ моѣмъ внесеню?

Домагаю ся нѣчого иншого якъ лише переведеня XIX-того артикулу основныхъ законѣвъ. Домагаю ся, щобы тамъ, де є чисто рускій повѣтъ, урядовано по руски, въ чисто польскихъ по польски; а де є другои народности 25%, тамъ щобы урядовано въ обохъ языкахъ. Гадаю, що тогдѣ така рѣвноправность буде справдѣ рѣвноправностею, а не такимъ станомъ якъ теперь, що єдиным урядовымъ языкомъ є польска мова, навѣть въ такихъ повѣтахъ, де є ледво 2% Полякѣвъ, якъ въ повѣтахъ Солотвиньскѣмъ або Долиньскѣмъ, або въ Косѣвскѣмъ, де є Полякѣвъ 4—5%, а до того ще нѣхто не знае, де урядовый языкъ зачинае ся, а де кѣнчить ся. Менѣ лучило ся недавно ѣхати разомъ зъ однымъ урядникомъ, присланымъ до Галичины зъ міністерства. Вѣнъ оповѣдавъ менѣ, що здивувавъ ся, коли побачивъ, що одинъ судовый урядникъ, переслухавши рускаго селянина по руски, протоколъ списавъ противъ законной постановы по польски. Той урядникъ звинявъ ся тымъ, що селянинъ розумѣе по польски, а врештѣ польска мова є урядовою. Урядникъ міністеріяльный поспытавъ тогдѣ селянина, чи правда, що вѣнъ розумѣе по польски; а селянинъ вѣдповѣвъ, що нѣ! Такъ то у насъ завсѣгды урядуе ся.

Я пытаю ще разъ: чи се рѣвноправность, коли 2% Полякѣвъ маютъ право, щобы всюды урядовано по польски? Чи мы, Русины, що становимо 76%, не маемо навѣть мати права писати по руски, якъ якій гельоты? И ся справа не мае бути зрѣла до рѣшеня въ парляментѣ? И вы хочете насъ вѣдослати до сойму, де сю справу полагоджено бы такъ, якъ внесене п. Вахнянина, що Русины мають все и нѣчого не потребують и що взывае ся власти, щобы и дальше поступали пѣсля розпорядженя. Се по просту смѣшно. Прикро менѣ, але я мушу се сказати: Въ спорѣ мѣжь Нѣмцями а Чехами говорять одній: „мы сего не маемо, а хочемо мати“, а другій заразъ на те кажуть: „такъ, се правда, що не маете; але мы вамъ и не хочемо дати“. Такъ знову у насъ говорить ся завсѣгды: „Адже Русины мають вже все, а ще чогось жадають; се дивній люде: жадають чогось, що и такъ вже мають.“

Я взываю тыхъ панѣвъ тамъ, щобы менѣ доказали, чи мы маемо въ захѣдній Галичинѣ право вносити рускій подання до судѣвъ. П. Дулэмба сказавъ, що тамъ є мало Русинѣвъ. То 30 або навѣть 76% въ повѣтѣ є мало? А у вехѣдній части краю чи маемо право урядувати по руски? Але тутъ завсѣгды каже ся: „вы-жь рѣвноправній; чого-жь ще хочете“.

Отсе говоривъ я зъ правного становиска, а теперь хочу ще поговорити про фактичный станъ рѣчей въ Галичинѣ. Тота нещасна боротьба о буквы на жаль ще не скѣнчила ся, и на нашій рускій подання силують насъ приймати вѣдповѣди, писаній польскими буквами. Мы внесли въ р. 1882 жалобу до державного трибуналу, и вѣнъ порѣшивъ справу на нашу користь, що се є нарушеням державныхъ и громадяньскихъ правъ Русинѣвъ, коли ихъ силуе ся писати нашимъ письмомъ якъ ихъ власнымъ и коли имъ выдае ся вѣдповѣди не рускимъ письмомъ писаній. Але чи думаете може, що галицкій власти зважають на се? Політичній власти, само собою розумѣе ся, що нѣ; але и суды такожь нѣ. Отсе маю допись снятиньского староства, писану польскими буквами, а отсе знову рѣшене про конфіскату рускихъ дневникѣвъ, такожь написане польскимъ письмомъ; доходить навѣть до того, що, якъ менѣ вчера донесло высокоповажане товариство „Народна Торговля“, на зелѣзницѣ въ Коломыи вѣдкинено рускій листъ фрахтовый черезъ те, що бувъ выповненый по руски. Такій маленькій урядничокъ зелѣзничій Юркевичъ позваляе собѣ щось подѣбного, хочь міністерство выдае фрахтовй листы въ языцѣ нѣмецкѣмъ и рускѣмъ. Отсе знову маю высокъ львѣвского высшого суду краевого зъ д. 8 мая 1897, въ котрѣмъ сказано: „Адвокатъ жалуе ся, що зъ его клієнтомъ є списано польскій протоколъ; але се жалоба безпѣдставна, бо — прошу послухати, мои панове, и порѣвнати въ розпорядженемъ зъ д. 9 липня 1860! — бо селянинъ не протестувавъ противъ сего, а до того вѣнъ розумѣе польску мову.“ Але-жь бо законъ не каже „розумѣти“, тѣлько „рѣдна мова!“

Недавно оголошено въ рускихъ дневникахъ отверте письмо рускаго духовенства жукѣвского деканату, звернене до мене, а я вамъ, панове, подамъ его змѣстъ, щобы вы побачили, якъ у насъ заострили ся вѣдносины и якъ они вымагають якогось поладнаня, коли сѣмъ не маг дѣйти до такого ступня якъ въ Чехахъ. Спокѣйній рускій священики шлютъ до мене отверте письмо, пѣдписане двацятьма именами, де каже ся: „Просимо повѣдомити высоку палату и высоке міністерство, що вѣдъ дня 1 мая мы не будемо принимати польскихъ писемъ, бо мимо кѣлькохъ розпоряджень, котрій політичнымъ властямъ приказують до рускихъ урядѣвъ приходекихъ писати по руски, завсѣгды ще пишуть по польски; а коли собѣ священикъ — пр. въ турчаньскѣмъ повѣтѣ, де п. Бѣлиньскій, братъ бувшого міністра, є старостою и пануе вельможно якъ якій паша — таки позволить не принятй письма, то шлють ему заразъ карного пѣсланця та накладають 2 зр. кары. Отже священики зъ повѣтѣвъ городеньского и коломыйского заявляють, що вѣдъ дня 1 мая не будуть принимати польскихъ писемъ, хочь бы ихъ карано, якъ кому подобае ся. Мы свѣдомй нашого обовязку и правъ нашого народу и постоимо за него.“ Отсе взѣръ священикѣвъ, що справдѣ обстають за своимъ народомъ. Вѣдозву сю я переславъ намѣстникови; нехай знае.

Де-жь є жерело взаимной ненависти тыхъ двохъ братныхъ народѣвъ? На мою гадку по перше: гордѣсть Полякѣвъ, котра на жаль маe историчный, національный, релігійный и соціяльный пѣдкладъ. По друге: невыгода — я сего не перечу — и трудѣсть выучити ся другого письма; бо интелігенція розумѣе ся мѣжь собою, хочь и говорить рѣзною мовою; лише писати по руски Поляки не умѣють.

Скажете на се, панове: „такъ треба учити сего въ школѣ!“ Такъ! Коли жь бо законъ зъ р. 1867 лише Русинѣвъ силуе учити ся по польски, але не Полякѣвъ по руски. Наука рускаго языка є лише условно обовязковою. Менѣ справдѣ жаль такого нещасливого старшого Полякa-урядника, що по руски не учивъ ся, а мусить полагоджувати такожь рускій подання. Але заведѣть науку рускаго языка въ школахъ, то не будете опѣсля мати трудности. А коли хочете мати автономію не народѣвъ, а краю, то безусловно мусите пѣсля А сказати Б. Коли говорите, що мы Русины обовязанй признати автономію краю замѣсть автономій народностей, тогдѣ мусите признати, що мы въ Краковѣ такъ само маемо право вносити рускій подання и жадати рускихъ вѣдповѣдей, якъ вы въ Коломыи, Надвѣрнѣ и т. д. Се є конечна консеквенція. А коли хочете мати замкненый польскій округъ: добре! Але тогдѣ и мы мусимо мати те саме, а не — для васъ все а для насъ нѣчого.

Вы, мои панове, ще таки не зрозумѣете, чому властиво мы такъ опираемо ся латиньскимъ буквамъ. Скажете: „се-жь зближае ся до захѣдной культуры; чого жь тй люде знимають таку бучу? Лѣпше нехай бы разъ закинули ту стару драньта до насъ прилучили ся“. Такъ, мои панове; мы може и зробили бы такъ, коли бы не були писаній тымъ письмомъ всѣ нашій жерела, и коли бы мы крѣмъ сего не мали ще 17 міліонѣвъ нашихъ братѣвъ въ Россій. Мы жь сему нѣчого не винній, що частина нашого народу є въ Австрій а 17 міліонѣвъ въ Россій при Чорнѣмъ морѣ. Чи може для Полякѣвъ маемо выречи ся тыхъ нашихъ братѣвъ? Сего не можемо зробити, мои панове, и нѣколи не зробимо. Таку гадку такъ само рѣшучо вѣдкидаемо, якъ коли бы пр. Полякомъ въ Познанщинѣ хотѣвъ хто накинути готицкій буквы. А додати треба ще одно. Мы знаемо, що стало ся зъ однымъ славяньскимъ народомъ, коли однѣй его частинѣ взято релігію и буквы, а другѣй полишено. Се-жь Сербы и Хорваты, котрій бѣльше нѣчимъ не рѣзнять ся вѣдъ себе, тѣлько буквами и релігією; а мы знаемо, яке мѣжь ними черезъ те ворогованя: боротьба мѣжь ними є ще завзятѣйша, нѣжь межи Нѣмцями а Чехами. Мы роздѣлити себе недамо и противъ того боротись будемо до загину.

(Дальше буде.)

Торжества ювілейнй.

Зъ Стрыя пишуть намъ:

Торжество роковинъ знесеня панщины въ Стрыю вѣдбулось при участи що-найменше пять тысячѣвъ народу. Зъ всѣхъ сѣлъ стрыйского повѣта судового а по-части и зъ гѣръ прибувъ народъ густыми лавами.

О годинѣ 10-тій рано до церкви тяжко вже було дѣйхатись. Церковь декоровано зъ внѣ фестонами, хоругвами и зеленію. Въ серединѣ передъ тетраподомъ здвигнено тріюмфальнй ворота вкрытй смереченною и украшеній рускими емблемами. Передъ воротами умѣстились депутаціи а на самѣмъ передѣ станули депутаціи зъ прапорами. Першій прапоръ, старый зъ 1848 року, той самый, що бувъ посвяченый въ день завязаня гвардіи рускои въ Стрыю дня 3. серпня 1848 р. Зъ одного боку рускій левъ, зъ другого молода дѣва яко персоніфікація свободы. На горѣ мосяжный австрійскій орелъ. Прапоръ сей удержавъ ся въ зовсѣмъ добрѣмъ станѣ. Его украшено широкими жовтыми лентами, а держали его три поважній селяне перевязаній синими перепаскамн. За ними депутація стрыйского мѣщаньства держала прегарный прапоръ „Мѣщаньскои Бесѣды“, за нимъ держано ще два синьо-жовтй прапоры нарочно на се торжество зладжений. Службу Божу вѣдправлявъ пралатъ и деканъ о. Шанковскій зъ повною асистою. Краснорѣчиву, глубоко-патріотичну и порываючу проповѣдь выголосивъ о. Давидякъ.

По богослуженю двигнувъ ся пятитысячный походъ черезъ цѣле мѣсто. На передѣ несено прапоры. Черезъ цѣлый часъ походу спѣвавъ народъ пѣсню „Миръ вамъ братя“. Була се поважна, велична маніфестація. Обѣйшовши цѣле мѣсто головными улицями, уставивъ ся походъ въ ринку передъ каменицею, де мѣстить ся Руске Касино. Цѣлый фронтъ каменицѣ бувъ декорованый пышно фестонами, зеленію, хоругвами, коврами, на

бальконѣ виднѣвъ транспарентъ зъ написію „1848—1898“. Зъ балькону промовивъ коротко до народу д-ръ Олесницкій и заповѣвъ при кінци, що вѣче відбудесь о годинѣ 2-ій.

Ще передъ означеною годиною заповнила ся сала и всѣ комнаты „підъ Чорнымъ Орломъ“ густыми товпами народу, однакъ не стало мѣсця навѣть для четвертои части прибувшихъ. Вѣче розпочавъ д-ръ Олесницкій выкладомъ про рѣкъ 1848. Відтакъ державъ о. Залозецкій рефератъ о відродженю народу въ 1848 роцѣ и о результатахъ того-жъ відродженя на полі культурно-політичнѣмъ, а о. Бобикевичъ на полі економічнѣмъ. Селяне Скобликъ и Бернякъ промовляли на тематъ панщины и споминівъ зъ нея. Селянинъ Мушакъ деклямувавъ „Великдень“ зъ „Паньскихъ жартівъ“ Франка, а стрыйскій мѣщаньскій хоръ мѣшаный відспѣвавъ гармонійно кілька народныхъ пѣсень.

Торжество скінчилось около 6 годины вечеромъ и зробило велике вражѣне въ цѣлѣмъ мѣстѣ.

——

Зъ Равы руской пишуть намъ:

Вѣче повѣтове дня 4 (16) с. м. выпало славно. Вѣчу підъ голымъ небомъ сприяла прехороша погода. Тысячка народу слухала зъ неслабѣючою увагою богатыхъ въ мысли и зъ жаромъ выголошеныхъ рефератівъ оо. І. Решетила зъ Матерова и о. І. Киприяна зъ Немирова. Въ перервахъ спѣвавъ селянський хоръ зъ Махнова въ супроводѣ орхестры. На жаль — священниківъ було ледви кількинадцять. — *Участникъ вѣча.*

Другій нашъ Вп. дописуватель пише:

Народне вѣче, устроене въ Равѣ руській підъ голымъ небомъ на церковнѣмъ цвинтарі дня 16 с. м., удало ся знаменито. Народу [мужчинъ и женщинъ] по-надъ два тысячѣ; нарѣдъ выслухавъ рефератівъ зъ увагою и зацѣкавленемъ. Селянський хоръ зі своєю орхестрою порывавъ вѣчовниківъ; але-жъ бо выконавъ всѣ спѣвы знаменито. Мы бачимо, що наша руска справа въ повѣтѣ росте въ гору.

Хочь якъ радуємо ся знаменитою удачою вѣча, то мимо того мусимо сей нашъ коротесенькій звѣтъ о вѣчу закінчити дуже болючою замѣткою, що рускихъ священниківъ зъ цѣлого повѣту таки за мало явило ся на сѣмъ вѣчу, бо всего лише 17. Гей отцѣ духовній! змилуйте ся, не покидайте ся народу. — *Вѣчовикъ.*

На радість ворогамъ Руси

появила ся въ нинѣшнѣмъ числѣ русиноѣдного Słowa polsk-ого статья підъ заголовкомъ „Protest młodzieży ruskiej“ такого змѣсту:

„Z powodu uroczystości jubileuszowej ruskiej we Lwowie, młodzież ruska komunikuje nam z prośbą o umieszczenie następujący dokument, którego nie chciało wydrukować Diło:

„Oświadczenie. —Ukraińsko-ruska młodzież akademicka, zebrana na naradę dnia 14. maja r. b. oświadcza że:

1. Ukraińsko-ruska młodzież formalnie odsunęła się od święcenia jubileuszu zniesienia pańszczyzny i narodowego odrodzenia Rusi halickiej, który urządzają we Lwowie narodowcy łącznie z moskalofilami i dla tego nikt nie ma prawa przemawiać na tym obchodzie imieniem tejże młodzieży.

2. Specyalnie nie ma do tego prawa ani upoważnienia p. Julian Siokało, przewodnik stow. moskalofilskiego „Druh“, który uznaje się za członka innej, nie zaś ukraińsko-ruskiej narodowości i zachowuje się wrogo wobec jej samoistnego rozwoju.

3. Ukraińsko-ruska młodzież wyraża swój głęboki żal tym narodowcom, którzy przez związek z negatorami naszej narodowości i wrogami naszego samoistnego rozwoju kompromitują tę wielką narodową rocznicę i czynią świadomej swej narodowej godności ukraińsko-ruskiej młodzieży niemożebnym udział w jej uczczeniu.

We Lwowie, dnia 17 maja 1898.

Za młodzież akademicką ukraińsko-ruską *Hryć Harmatij* słuchacz medycyny, *Jurij Tobilewicz* słuchacz praw“.

Позаякъ высше наведене „oświadczenie“ починаєсь поклономъ на те, що повышеної заявы не хотѣло принять „Дѣло“ — то мы констатуємо, що текстъ заявы, яку вчера пп. Гриць Гарматій и Юрій Тобілевичъ [не słuchacz praw, але технікъ] приносили до редакції „Дѣла“, а текстъ „oświadczenia“ ихъ въ Słow-ѣ polsk-ѣмъ, не есть той самъ. Въ „oświadczeniu“ не знаходимо якъ-разъ тыхъ словъ, на котрій попередъ всего звернула редакція „Дѣла“ увагу пп. Гриця Гарматія и Юрія Тобілевича. Коли-жъ они узнали за потрѣбне текстъ предкладаный редакції „Дѣла“ змѣнити въ „oświadczeniu“ въ *Słow-ѣ polsk-ѣмъ*“, то не повинні були писати, що тот именно заявы не хотѣла умѣстити редакція „Дѣла“.

А що-до самои рѣчи — то на основѣ информацій изъ зовсѣмъ автентичного жерела констатуємо отсе: Въ ювілейнѣмъ комітетѣ засѣдають члены студентскихъ товариствъ: університетского „Академическій Другъ“ [зъ напрямомъ галицко-русскимъ] и техніцкого „Основа“ [зъ характеромъ украньско-русскимъ], а не засѣдає въ нѣмъ нѣхто зъ членівъ університетского товариства „Академічна Громада“. Не було анѣ сказано у відозвѣ, анѣ не було нѣколи въ интенціи комітету, щобы п. Сьокало чи хто иншій зъ молодежи репрезентованои въ комітетѣ промовлявъ въ имени *всеи* рускои молодежи: вінъ мавъ и и мае промовляти лише въ имени тои молодежи, що бере участь въ святкованю ювілея, при тѣмъ однакожь выстерѣгати ся всего, що могло бы и прочу молодѣжь, въ комітетѣ не заступлену, вразити. *О тѣмъ пп. Гарматій и Тобілевичъ знали ще передъ тымъ, заким прийшли до насъ зі своєю заявою.*

Вкінци ще одна дуже важна квестія, а то: чи и на скілько пп. Гриць Гарматій и Юрій Тобілевичъ мають право писати „oświadczenie“ въ имени украньско-рускои академічнои молодежи. Они говорять о якімсь зборѣ украньско-рускои молодежи дня 14 мая с. р., але де бувъ той зборъ и хто бувъ кликаный та хто зъ молодежи бравъ участь въ тѣмъ зборѣ, се остаєсь загадкою навѣть середъ кругівъ самои руско-украньскои молодежи.

Ось сегодня дістаємо відъ академиківъ-техніківъ таке письмо зъ просьбою о умѣщене въ „Дѣлѣ“:

Ми українськоруска молодіж на львівскій політехниці заявляємо сим, що ми не знали о ніякій нарадѣ академічної молодежи, що не мов-би то дня 14. мая с р. відбула ся, і тим самим ми не брали ніякои участи в „Заявленю“, що ніби то именем тої молодежи друком появила ся, і то підписана слухачем політехніки Юріем Тобілевичем. В противставленю до того-то „Заявленя“ висказуємо ми свою щиру симпатію ювілейному комітетови, зложеному зі всіх сторонництв, що солідарно безъ огляду на партійні цілі і змагання, обходить се так важне під взглядом культурним хлопске сьвято.

У Львові, 18. мая 1898.

Володимир Дидиньскій. Михайло Ковуб. Володимир Левицкий. Витовт Манастирский. Антін Смеречиньский. Ярослав Юрій Стефанович. Іван Чачковский. Александеръ Ковловскій. Іван Хемчук. Лев Левиньскій. Роман Ганинчак.

Переглядъ політичный.

На засѣданю буджетовои комісіи австрійскои делегації при розправѣ надъ надзвычайнымъ буджетомъ війсковымъ заявивъ міністеръ війны на запытане дел. Штірка, що на разѣ о новѣмъ уоруженю артилеріи нема мовы; пробы для заведеня цѣлкомъ доскоиалыхъ пушокъ полевыхъ ведуть ся дальше, але управа війскова вдоволяє ся наразѣ перероблеными пушками. Надзвычайный буджетъ війсковый безъ додаткового кредиту принято. Такожь принято безъ дебаты и безъ змѣнъ буджетъ спільного міністерства скарбу. При розправѣ надъ доходами зъ мыт принято по промовѣ спільного міністра скарбу Каляя внесеня референта наразѣ лише до вѣдомости. При розправѣ надъ окупаційнымъ кредитомъ заявивъ міністеръ Каляй, що босаньске правительство старає ся опѣкуватись всѣми релігіями; що-до деякихъ рѣзниць зъ декотрыми православными громадами церковными, то правительство старало ся нѣколи не мѣшати політики до неповѣдныхъ справъ. Дальше звернувъ міністеръ увагу на потребу и вагу желѣзницѣ, котра бы Босну получила зъ Дальматинщиною. Окупаційный кредитъ принято безъ змѣны. Слѣдуюче засѣдане відбуває ся сегодня; на дневнѣмъ порядку є 30-мілионовый додатковый кредитъ.

Въ комісіи угорскои делегації дел. Фалькъ запытувавъ міністра заграничныхъ справъ гр. Голуховского, чи выявленя франкфуртского дневника про договоръ австрійско-россійскій въ справѣ балканьскій є вѣрній. Гр. Голуховскій відповівъ, що є они смѣшною и незручно выгадкою.

На засѣданю чотирохъ злученыхъ комісій угорскои делегації поясняювавъ міністеръ Каляй, що нема чого бояти ся конкуренціи босаньского промыслу для промыслу австрійско-угорского. Мѣсцеву индустрію Босны, котра врештѣ обмежає ся по бѣльшій части до переробки власного сырого матеріялу, треба доконче попирати хочь бы зъ уваги на утворену въ окупаційнѣмъ окрузѣ комунікацію. Міністеръ выказувавъ, що выбозъ промысловыхъ выробівъ зъ монархіи за послѣдный рѣкъ не то не зменшивъ ся, але навѣть значно зросъ, а се найлѣпшимъ є доказомъ, якъ велику користь приносить Австріи окупаційный округъ. Міністеръ указавъ такожь на значный зростъ числа дѣтей, що ходять до школы. Опісля принято буджетъ окупаційный.

Дневники N. fr. Presse и N. W. Tagblatt, котрій остають въ блискій зязи зъ міністерствомъ заграничныхъ справъ, пишуть, що вѣсть про австрійско-россійскій договоръ въ такій формѣ, якъ се подавъ франкфуртскій дневникъ, є недокладна такъ що-до змѣсту якъ и до часу тревання умовы. Взагалѣ нема формального договору мѣжь Австрією и Россією, а є лише устне порозумѣне мѣжь обома монархами, котре довершило ся въ часѣ гостины цѣсаря Франц Іосифа въ Петербурзѣ. Цѣль того порозумѣня є: удержати на балканьскѣмъ півостровѣ теперѣшный станъ посѣданя.

Берлиньскій дневники не довѣряють донесеню франкфуртскому. National Ztg. пише: „Въ тутешныхъ рѣшаючихъ кругахъ зовсѣмъ не сумнѣвають ся, що гр. Голуховскій є вѣрный тридержавному союзови.“

Köln. Ztg. доносить зъ Берлина, що тамъ не вѣрять франкфуртскій вѣсти. Давно вже — пишуть — уходило за рѣчь певну, що обі монархи въ Петербурзѣ порозумѣли ся въ тій цѣли, щобы на балканьскѣмъ півостровѣ не прийшло до якихъ заколотівъ. Але берлиньскій урядовій круги стоять при тѣмъ, що Австрія не зобовязала ся до нѣчого такого, що означало бы відступленє відъ становиска занятого наслѣдкомъ берлиньского договору зъ р. 1878.

Навѣть по хиньски и абы не по руски!

Зъ Львова пишуть намъ:

Ѣдучи до Львова поѣздомъ ч. 312. дня 9 с. м. пополудни, прошу на стації въ Бібрцѣ о пять білетівъ до Львова. Однакъ урядникъ, що бувъ тогдѣ при касѣ, заявляє менѣ, що мене не розумѣє. На мою замѣтку, що вінъ обовязаный знати рускій языкъ, відповѣдає дуже аrогантно: „Ja po rusku nie umiem; nikt mię nie może zmusić, bym po rusku mówił; mogę odpowiadać nawet po chińsku [ipsissima verba!], ale po rusku nie będę mówił!“ Здивовало мене се дуже, бо-жъ той самъ урядникъ якось порозумѣвъ одного пана, що проснвъ такожь по руски о білетъ зъ Бібрки до Старого села. Вправдѣ и тогдѣ показувавъ вінъ свое невдоволене зъ того, що хтось смѣє відзывати ся до него по руски, а все-таки конець-кінцемъ білетъ давъ. Тогдѣ я зажадавъ книги зажалень, але вінъ менѣ на се нѣчого не відповѣвъ. Коли-жъ я въ-друге повторивъ мое бажане, сказавъ менѣ: „Proszę do kancelaryi!“ Въ канцелярії мусѣвъ я ждати кілька хвиль, а коли менѣ книжки не давано, повторивъ я въ-трете свое бажане. Се почувъ начальникъ стації, що бувъ у сусѣдній комнатѣ, вийшовъ до мене и розвѣдавшись, о що рѣчь иде, попросивъ мене до своєи канцелярії и тамъ менѣ заявивъ, що полагодить справу якъ слѣдъ та дасть дотычному урядникови відповѣдну инструкцію. Мѣжь тымъ увійшовъ до канцелярії начальника урядникъ желѣзничій и заявивъ:

„Jestem Polakiem, po rusku nie umiem, a chociażbym umiał, nie powiedziałbym po rusku ani słowa!“ Відтакъ я спытавъ, чи дістану жаданій білеты. Однакъ касіеръ и теперь не хотѣвъ мене порозумѣти, а звернувшись до начальника спытавъ: „Czego ten pan żąda!“ Доперва коли ему начальникъ сказавъ по польски, що хочу пять білетівъ до Львова, выдавъ менѣ ихъ.

Аферы зъ касіеромъ въ Бібрцѣ не могъ я записати въ книзѣ урядовій по причинѣ, що поѣздъ заразъ відъѣжджавъ, тому відложивъ я справу до приѣзду до Львова. У Львовѣ заразъ таки пійшовъ я до урядника [котрый зовесь, о скілько могъ я довѣдатись, Цѣхановичъ], щобы менѣ давъ книгу зажалень и щобъ я могъ справу занотувати. Але той відповѣвъ менѣ на мои рускій слова: „Ich verstehe nicht ruthenisch“. А менѣ знова не хотѣло ся заходити въ розговоры по нѣмецки, тому полишивъ я гадку записувати сесю аферу въ книзѣ зажалень, а постановивъ-ємъ просто донести о тѣмъ до Дирекціи.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

——

Дня 8 с. м. відбуло ся въ Тейсаровѣ повѣта жидачівского торжественне отвореня читальнѣ „Просвѣты“ при значній участи мѣсцевыхъ громадянъ та доохрестныхъ патріотівъ, священниківъ и селянъ. Стрыйска філія „Просвѣты“ також взяла участь въ тѣмъ торжествѣ черезъ свого відпоручника о. Л. Горалевича, пароха зъ Угерска. Высоко патріотичній а при тѣмъ сердечнымъ нашимъ гумором заправлений бесѣды о. Л. Горалевича, о. К. Сеника зъ Бережниці и В. Свнгалевича, окінченого правника выкликали мѣжь присутными громадянами святочный настрій и правдиве заинтересованє. Головою читальнѣ выбрано о. Луку Захарясевича, мѣсценого сотрудника, а до выдѣлу увійшли що найчольнѣйші, письменній и тверезій люде.

Щира охота о. головы, щобы послужити своему народови, якъ такожь складъ выдѣлу дають поруку, що читальня буде розвивати ся, тымъ бѣльше, що завдяки довголѣтнымъ трудамъ мѣсцевого пароха о. Ил. Валявского теренъ для успѣшнои праці підготованый. Тейсарівъ має свою крамницю, шинкльрь, касу позичкову — та й добру славу зъ выборчихъ моментівъ. Тожь щасть Боже новому доброму дѣлу!

Товариство „Просвѣта“ у Львовѣ переслало даромъ, якъ все, такъ и для Тейсарова значнѣйше число книжочекъ на руки п. Вол. Свнгалевича. За даръ сей сердечна подяка!

Въ справѣ выборівъ въ Комаровцѣ бучацкого повѣта. Въ першѣмъ письмѣ селянського комітету выборчого въ Бучачи до намѣстника гр. Пінінського говорить ся о правыборахъ въ селѣ Комаровцѣ, що тамошный дѣпячь п. Іосифъ Вольінеръ грозивъ выборцямъ и поименно наведено свѣдківъ, котрій сесе, якъ и иншій надужитя готовій затвердити присягою. Мимо того п. Іосифъ Вольінеръ надіславъ намъ отсе спростоване:

„Світла Редакціе! На підставі §. 19. устави прасової упрашаю о заміщене в найблизшім числі цінної часописи спростованя, що артикул п. т. „Жаліеть [? — *Ред.*] до Ексцеленціі ц. к. Намістника“ написана в ломах цінного письма з дня 11 мая с. р. ч. 94. не згаджає ся з правдою. Неправдою есть донос, якобим змушав виборців грозьбою в льокалю виборчім, аби віддавали гласи на Начальника громади — есть то фалшом і ощерством мнінія, що казавем писареви громадскому гласи віддавані на Михаіла Мельника записувати на війта М. Сухацкого. Выборы перепроваджував сам п. Староста з Бучача, которому хіба нїхто не закине успособленя неприязного для справи рускої — я лиш бувем свідком сего. Неправдою есть протов мнінія, що в тім разі сфальшовано протокіл виборчий. С поважанем *Іосиф Вольінер* власт. Комарівки“.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!**

— **Зъ причины завтрѣшного торжества ювілейного обходу у Львовѣ не выйде завтра число „Дѣла“.**

— Дня 21 н. ст. мая відбудуть ся въ Чортковѣ въ сали Рады повѣтовои о 4-ій годинѣ зъ полудня передвыборчій зборы, на котрыхъ явить ся руско-селянський кандидатъ проф. Юліянъ Романчукъ. Руско-селянський комітетъ выборчій на повѣтъ чортковскій запрошує выборцівъ зъ повѣтівъ Чортковского и Будзановского до численнои участи въ сихъ зборахъ.

— **Зъ Народнои Торговлѣ.** П. Т. Гостей нашихъ завѣдомляємо, що до поводу обходу пятьдесятилѣтного ювілея внесеня панщины будуть въ четверъ 19 ого н. ст. мая склепы львівскій и канцелярія головного заряду товариства зачинені відъ годины 9 до 11 рано. — *Дирекція.*

— **Відозва зъ Сяноччины.** Ко достойному празнованю ювілея 50-лѣтного царствованя Его Вел. Франц-Іосифа I. и въ память внесеня панщины відбуде ся въ Сяноцѣ въ сали повѣтовои Рады дня 15 (27) мая с. р. перше **руско-народне вѣче** по слѣдуючій програмѣ: 1) Торжественна соборна литургія за благоденстіе Его Величества о 9 годинѣ рано. 2) О годинѣ $10^1/_2$ відкрытє вѣча промовою предсѣдателя по ім. товариства „Сяноцка Народна Рада“. 3) Рѣчь „О панщинѣ, о ей внесеню и свободѣ“. 4) Рефератъ о політичныхъ правахъ Русинівъ и 5) Внесеня вѣчевыхъ гостей. — Дорогій Земляки сяноцкого и лѣського повѣтівъ и Земляки зі всеи Лемковщины! Вы, всечестній отцѣ духовній, яко природній провідники народу; Вы, патріоты изъ мірскои интеліґенціи, а особенно Вы, дорогій Братя мѣщане и селяне! Прибувайте всѣ, котрій умѣете оцѣнити внесенє панщины и значѣне першого руско о вѣча въ Сяноцѣ, прибувайте численно на то вѣче, щобы достойно заманіфестувати вдячність за внесенє панщины и порадитись о пекучихъ нашихъ справахъ.

При сій нагодѣ повѣдомляємо всѣхъ интересованыхъ о тѣмъ, що высше згаданого дня відбуде ся пополудни о 3 годинѣ въ комнатахъ Рускои Бесѣды довѣрочне зібране въ справѣ выбору посла зъ V. курія. Одвѣтній запрошенія будуть мужамъ довѣря доручені. На тое довѣрочне зібране запрошуємо также тій особы, котрій до выбору на посла намѣряють кандидувати, щобы до 15 (27) мая свою кандидатуру заголосивши, передъ мужами довѣря своє політичне вѣроисповѣданє высказали. — Відъ выдѣлу політ. товариства „Сяноцка Н. Рада“. — *Теофіль І. Калужняцкій* предсѣдатель, *Генрикъ А. Полянскій* секретарь.

— **Заповѣджене вѣче въ Тлустомъ** на день 5 (17) мая не відбуло ся, бо въ послѣдній хвили відмовлено обѣцяного на вѣче льокалю.

— **Дрогобицкій Русины** святкують въ недѣлю 22-ого н. ст. мая **50 лѣтный ювілей внесеня панщины и відродженя Руси** зъ такою програмою: О 5 годинѣ пополудни, по вечернѣ, торжественный походъ зъ церкви св. Троицѣ до гімнастичної салѣ при спѣвѣ „Миръ вамъ брата“; по торжественнѣмъ отворенію зборівъ наступить відчитъ о внесеню панщины, деклямація и спѣвы. За-для роббтъ весняныхъ котрій въ тутешныхъ сторонахъ значно прибрали ся, відложено умысне се торжество на недѣлю. Можна сподѣватись, що якъ интеліґенція такъ и охрестне селянство возьме численну участь.

— **Зъ Хирова пишуть намъ:** Дня 3. (15) мая обходили мы 50-лѣтный ювілей внесеня панщины и літературного в'здродженя въ читальни „Просвѣты“ въ Хировѣ дуже торжественно вѳдчитомъ, деклямаціями и спѣвомъ патріотичныхъ пѣсень, причѳмъ члены читальній зложили 3 злр. на Ремѣсничу Бурсу.

— **Львѳвска митрополича Капітула** выдала позавчера такій окружникъ до Духовенъства: Митрополича Капітула видить ся сповѳдованою зъ покликомъ на оповѣщене въ 23 серпня 1897 ч. 70/кап. поручене въ тѳмъ-же оголошеню находяче ся а вѳзване до ВЧ Духовенъства о молитвы за здоровє Єго Еміненціи Преосвященого Кардинала Архіепископа и Митрополита Сильвестра Сембратовича содержаче поновити и припоручити, щобы ВЧ. Духовенъство, крѳмъ долученя „Службы о болящѳмъ“ до св. Литургій въ Недѣлѣ и Свята вѳдправляти ся маючихъ, по кождѳй Службѣ Божѳй такъ въ недѣлѣ и свята, якъ и въ будній дни на намѣренє выздоровленя Єго Еминенціи колѣнопреклонно вѳдмавляли 3 разы „Отче нашъ“ и 3 разы „Богородице Дѣво“ и 1 разъ „Подъ Твою милость.“ Вѳдъ гр. к. Митрополичои Капітулы Львѳвъ, дня 17. Мая 1898 *Андрей Бѣлецкій* Архипресвитеръ Митр. Капитулы.

— **І-ше загальне зѳбранє членѳвъ института „Пріютъ“** для вдѳвъ и сирѳтъ по рус.-кат. священникахъ вѳдбуде ся въ Самборѣ въ комнатахъ Товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ дня 24 мая с. р. о годинѣ 3 пополудни по слѣдующѳй програмѣ: а) вѳдкрытє зѳбрання, б) справоздане комітету основателѣвъ, в) приняте новыхъ членѳвъ, г) выбѳръ предсѣдателя, 8 членѳвъ выдѣлу и 4 заступникѳвъ, д) внесеня членѳвъ — Вѳдъ комітету основателѣвъ *Щавинскій* предсѣдатель. *Рѣпецкій* секретарь.

— **Выдѣлъ товариства им. св. Кирила въ Перемышли складае отсимъ сердечну подяку** Єго Преосв. Киръ Константину за щедрый даръ 100 зр. и Товариству „Дньстеръ“ за даръ 25 зр. — *І. Савчинъ* предсѣдатель. *В. Винаръ* секретарь.

— **Змѣны въ нотарiятахъ.** Міністеръ судовництва перенѣсъ нотарѣвъ Франца Буржиньского зъ Бурштына до Станиславова, а Стеф. Маначиньского зъ Грималова до Бурштына.

— **Будову музея промыслового у Львовѣ** дѳставъ нашъ землякъ, инжінеръ Левиньскій зѳ Спѳлкою. Роботы зачнуть ся въ найблизшихъ дняхъ.

— **Головнымъ командантомъ у Львовѣ** именованый фельдмаршалъ-поручникъ ґенералъ Фідлеръ, дотеперѣшный командантъ 3 дивізіи пѣхоты въ Лінцу.

— **Зникъ янъ камфора.** Зъ Крисовичъ коло Мостискъ пропавъ безъ вѣсти передъ двома тыжднями касіеръ ґр. Стадницкого панъ Ш., котрый загально уходивъ за солідного чоловѣка и тѣшивъ ся великѳмъ довѣрємъ ґрафа. Але здае ся, що власне сего „довѣря“ надуживъ и попавъ у „ґрѣхъ“ касіерѳвъ та допустивъ ся дефравдації.

— **Посвяченє церкви.** Дня 8 н. ст. мая вѳдбуло ся торжественне посвяченє церкви въ Боратинѣ дек. брѳдского. Чину посвяченя довершивъ о. деканъ Юл. Туркевичъ при участи кондеканальныхъ священикѳвъ. Велику заслугу при будовѣ сеи церкви положивъ мѣсцевый парохъ о. Левъ Куницкій, не щадячи нѣ своихъ трудѳвъ нѣ жертвъ матеріальныхъ до скѳнченя будовы. Церква збудована зъ твердого матеріялу, стоить на узгѳрю, зъ-вѳдки видно ся на кѳлька миль довкола.

— **Обнова церкви.** Въ Старѳмъ Яжовѣ, селѣ деканата яворѳвско о, перемыскои епархіи, вѳдновлено и украшено церковь жертвами о. Вас. Льва, громады и властителя ґр. Дембицкого, за що удостоилась они архіерейского благословеня и похвальнои ґрамоты.

— **Зѣздъ товаришѣвъ шкѳльныхъ,** бувшихъ ученикѳвъ ґімназіи сянѳцкои, котрій въ 1888 р. здали испытъ зрѣлости, вѳдбуде ся въ днях 9 и 10 н. ст. липня с. р. въ Сяноцѣ. Информацій що-до програмы зѣзду удѣлялыть: Адамъ Новаковскій, д-ръ Кирило Людижаньскій и д-ръ Олекс. Стангенсавсъ.

— **Славный вынахѳдникъ Щепаникъ,** — що теперь ставъ героемъ дня а польскій дневники инакше не называють его, якъ „польскій Едізонъ“, бо остатными днями пустили вѣсть, що кромѣ попередныхъ вынаходѳвъ вынайшовъ уже й телефонъ безъ дротѳвъ, — мае теперь пѳйти пѳдъ карабінъ, мусить небораческо пѳдучитись вѳйсковои муштры. Справа така: Щепаникъ, будучи учителемъ, користивъ зъ пѳльгъ, якій законъ вѳйсковый признае учителямъ народнымъ, а теперь се право утративъ, то и мусить вѳдслужити. Придѣлено его до 41 полку пѣхоты въ Перемышли. Не знати, може и на вѳйсковѳмъ, „штрозаку“ та при „комісняку“ видае на яку ґеніяльну гадку?...

— **Страшною смертію** згинула онодги молода служниця Зелиньска. Въ домѣ, де служила [при ул. Казимирѳвскѳй ч. 41 у Львовѣ] мала она звычай зсувати ся по поручю сходѳвъ. Бавила ся такъ и онодги рано, але случайно перехилилась заразъ зъ початку дороги, т. е. ще на другѳмъ поверсѣ и зъ страшнымъ розгономъ упала на долину и розбила собѣ голову. Погибла на мѣсци.

— **Жерела нафтовѣ.** Богатство нафты на нашѳмъ Пѳдгорю знане въ цѣлѳмъ торговельнѳмъ и промысловѳмъ свѣтѣ. Свѣтовій капіталісты зъѣздять ся до нашого краю, набувають за безцѣнъ терены нафтовѣ, а опѳвля стають ся міліонерами; нашѣ селяне, спокойнѣчій властителѣ тыхъ укрытыхъ скарбѳвъ, не користають належно изъ сего богатства. — Въ послѣдныхъ часахъ вѳдкрыто богатѣ жерела нафтовѣ въ Козьовѳй, въ скѳльскѳй Верховинѣ. Зъ одного закопа добувають денно 100 бочокъ роны, и то майже самои чистои нафты. Найбѳльше теренѳвъ нафтовыхъ въ Козьовѳй мае властитель Скольго и Демянъ Щмідтъ, а поббчь него закупують промысловѣ жидки терены на 20 лѣтъ въ селахъ Оравчику и Погарѣ, де вже вѳдъ якогось часу добувають нафту. — Такожъ ведуть ся дослѣды за нафтою въ селахъ: Кривѳмъ, Довжкахъ, Задѣльску, Рѳпавку и Бѳтли. О тѳмъ, якъ интеліґенціи рускѳй треба пильнувати, щобы спекуляанты не выкористовували селянъ при арендѣ грунтѳвъ пѳдъ закопы, мы вже неразъ писали — и нинѣ пригадуемо.

— **Страшне убійство** сповнено на станціи зелѣзницѣ надвисляньскои въ Малкини коло Варшавы дня 16. с. м. Невы лѣдженый до теперь злочинець замордувавъ касіера зелѣзничого, его жѣнку, и двѣ дочки, а малого сынка тяжко покалѣчивъ ножемъ. Убійство було сповнене въ намѣрѣ обокражи касы зелѣзничои, а въ касѣ навѣть не було грошей, бо касіеръ передъ тымъ вѳдославъ нхъ.

— **Огнѣ.** Въ Калинковѣ коло Мостискъ згорѣло д. 6 н. ст мая 16 загородъ селянъскихъ зъ цѣлымъ добуткомъ. Межи погорѣльцями лютить ся страшна нужда. — Того самого дня въ Ляцкѳй Воли згорѣло двѣ загороды селянъскій, призѳмъ Іос. Щурокъ, ратуючи свою загороду, небезпечно попѣкъ ся.

— **Місія духовна** зъ Брѳдкахъ [коло Щирця], що мала почати ся дня 7 н. ст. мая, не вѳдбула ся, бо заборонило ей ц. к. староство львѳвске за для мнимого тифа — и то майже въ послѣдній хвили, заборону — пишуть намъ — спонукавъ знаный приятель „людку“ п. Торосевичъ, але „посрамивъ ся“, бо хвалы Божои не запечатавъ...

— **Бута рекрутѳвъ.** Дня 5 жовтня 1897 выбрало ся кѳлькохъ рекрутѳвъ зъ Волѣ Комаровои до Кристинополя, щобы вѳдбути вѳйскову службу. Зъ огляду на трилѣтну розлуку вѳдводила ихъ знакомѣ та товарищѣ, а щобы прогнати невеселій думки, вступали до кождои коршмы по дорозѣ. Мѣрка перебралась и всѣ стали набирати войовничого духа. Перечили ся, сварились, а вѳдтакъ взяли ся и до бѳйки, въ котрѳй Гавриле Проць почастувавъ такъ сильно рекрута Луця Бориса ножемъ въ живѳтъ, що мусѣли его вѳдставити просто до шпиталя въ Сокали. Тутъ вѳдъ нечистого бандажа дѳставъ Борисъ затровня крови и померъ по чотирохъ днях. Гавриле 21-лѣтный паробокъ вѳддавъ ся самъ въ руки справедливости и онодги передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ вѳдповѣдавъ за злочинъ убійства. На розправѣ вѳнъ признавъ ся зъ правдивымъ жалемъ до вины. Свѣдки зѳзнали, що обжалованый не пивъ нѣколи горѣвки и що лише то „пращаня“ такъ але на него подѣлало. Проця засуджено на рѳкъ тяжкои вязницѣ.

— **Прекрасный народный переказъ** доховавъ ся мѣжь Ляпляндцями о сотворено Скандинавіи. Коли Сотворитель свѣта покѳнчивъ свѳй улюблены твѳръ — землю и радовавъ ся дѣломъ рукъ своихъ, злый духъ задумавъ знищити той твѳръ. Ще не выганый зъ раю живъ вѳнъ мѣжь архангелами, въ тыхъ мѣсцяхъ, де жнють праведнѣ. Вѳнъ пѳднѣсъ ся на семе небо, хвативъ великаньскій камѣнь и вергъ его зъ цѣлои силы на ленѣючу молодою красотою землю. Но Творець вчасно довѣдавъ ся о погубнѳмъ замыслѣ и пѳславъ одного зъ архангелѳвъ перешкодити нещастю. Ангелъ злетѣвъ на землю скорше вѳдъ камѣня и вспѣвъ удержити діявольске зло. Великаньскій камѣнь зъ оглушуючимъ шумомъ впавъ у море та пѳднявъ высокій филь, що далеко и широко залили землю. Вѳдъ сильного удару камѣнь попукавъ, тысячѣ вѳдломѳвъ по-части щезли въ глубинѣ морскѳй, по-части пѳднялись надъ поверхнею своими обнажеными вершками. Тогдѣ змилосердивъ ся Творець и въ своѣмъ безграничнѳмъ милосердю постановивъ оживити и тую камѣнну скалу. Но плодоносна земля высякла въ Госпо евѳй руцѣ, осталось ей лишь дуже мало и ледви выстало тутъ и тамъ кинути горстку землѣ на нагу скалу. — Камѣнь киненый діяволомъ — то Скандинавскій пѳвостровъ; вѳдломы, що упали на всѣ стороны въ море — то скелѣ, що кружають Скандинавію наче вѣнкомъ; прогалины въ камени — то Фіорды; окрухи плодоносной землѣ киненои рукою Творця — то немногій плодородній мѣсця, якій подыбують ся въ Скандинавіи.

— **Подяка.** Свѣтла Рада надзорча Товариства взаимного кредиту „Дньстеръ“ рѣшила зъ сумы 820 зр., призначеныхъ головными зборами дня 4 мая с. р. на добродѣйнѣ цѣли, передати на цѣль дому и захоронки сс. Служебниць суму 50 зр. Грошѣ сѣ доручено пѳдписаному за посередництвомъ почтовои касы щадничои. За сей даръ, принесеный въ хосенъ такъ важнои институціи, якъ есть институція сс. Служебниць, складаю прилюдну подяку. Такъ ось свои зъ того, що придбали, своихъ пѳдпомогли! Свѣтла Рада надзорча выразно застерѣгае собѣ, що сеся запомога мае служити яко лепта на заснованє захоронки у Львовѣ. Захоронка у Львовѣ! Гадка красна и спасительна. Дай Боже, абы при помочи Русинѳвъ и рускихъ Товариствъ львѳвскихъ чимъ скорше она зреалізувала ся. Поки що ужню сихъ грошей на будову захоронки въ Сѣльца белскѳмъ, де богомѳльнѣ люде 12 морґѳвъ землѣ на удержаня сс. Служебниць жертзували. Такъ ставъ я довжникомъ захоронки русокъ у Львовѣ, котрѳй, якъ тѳлько увѳйде въ житє [дай Боже, абы якъ найскорше!] охотно побраній грошѣ вразъ зъ лихвою повернѣ. — *О. К. Селецкій.* Жужель 17. мая 1898.

— **Нагода заробку.** Сего року будуть переведенѣ мѣжь иншими отсѣй публичнѣ краевѣ роботы, котрѣ можуть дати населенню всходнои Галичины нагоду до заробку: регуляція середнои секціи Гнилои Липы, регуляція Бута, регуляція ґірскихъ потокѳвъ въ дорѣчю Дньстра [въ повѣтахъ старомѣсѳкѳмъ и турчаньскѳмъ], регуляція потока въ Глиньску повѣта жовкѳвского и регуляція рѣки Перегноївки въ повѣтѣ перемышляньскѳмъ.

— **Дрѳбнѣ вѣсти.** Намѣсникъ ґр. Пінінъскій вернувъ до Львова. — Дня 2. н. ст. червня вѳдбуде ся вѣнчане п. Николы Третяка, судового аскультанта въ Стрыю, зъ панною Єленою Гарасѣвичівною дочкою пароха въ Козарѣ [ст. зел. Букачѣвцѣ]. — Черновецкій судъ засудивъ онодги черновецкого ветеринара Абрамка Шмуля на шѣсть мѣсицѣвъ вязницѣ и втрату дипльому за принимане хабарѳвъ. — Въ Дрогобичи дня 12. н. ст. мая вѳдобравъ собѣ житє выстрѣломъ зъ револьверу Л. Кревичъ, податковый практикантъ, прожившій 24 лѣтъ. — Въ Княгинині вѳдъ Станиславовѳмъ покусавъ онодги скаженый песъ трое дѣтей, раненыхъ вѳдослано на клініку до Кракова. — Цѣсарь именовавъ асистента д-ра Меч. Грабовского надзвычайнымъ професоромъ загальнои и експериментальнои патольоґіи та патольоґічнои анатомії при ветеринарійнѳй академіи у Львовѣ.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

Каролина Кахникевичева, мати п. Кирила Кахникевича, упокоила ся позавчера въ полудні по довгѳй а тяжкѳй недузѣ въ 73-ѳмъ роцѣ житя. Похоронъ вѳдбувъ ся нинѣ о 4-ѳй годинѣ зъ полудня. Покѳйна була женщиною дуже доброго серця и тѣшила ся щирою симпатією кождого, хто мавъ нагоду ей пѳзнати. В. ѣ. п.!

Именованя, перенесеня, вѳдзначеня и пр.

— **Вѳдзначенє.** Канцелістъ судовый въ Перемышлянахъ, п. Іосифъ Щетиньскій, дѳставъ золотый медаль заслуги при переходѣ въ станъ спочинку.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 18 мая. На вчерашнѳмъ засѣданю рады мѣсткои вѳдповѣдавъ бурмістръ д-ръ Люегеръ на интерпеляцію зъ справѣ громадскихъ пекарень и сказавъ, що обавы о дорожню хлѣба е пересадѳй, а треба имити ся иншихъ способѳвъ; бурмістръ остро выступивъ противъ збѳжевымъ біржамъ. Опѳвля прийшло до бучь, нагадуючихъ звѣстій листопадовій подѣ въ радѣ державнѳй. Причиною було внесене выдѣлу рады мѣсткои, щобы громада мѣста Вѣдня выступила зъ нѣмецкого Schulverein-у и перестала ему выплачувати рѳчну запомогу, яку доси платила въ высотѣ 1000 зр. Остаточно внесене те принято.

Оповѣщена, помѣщене въ урядовѳмъ дневнику доносять, що княгиня Людвіка Кобурґска, сестра архикнягинѣ Стефаніи а жѣнка кн. Филипа Кобурґского, зъ котрымъ однако розвела ся, повала пѳдъ курателю. Тымчасовымъ кураторомъ именованый президентъ долѣшно-австрійскои палаты адвокатскои д-ръ Кароль Файстмантель. Княгиня остае теперь въ заведеню для нервовыхъ въ Деблінґу, куды вѳддала ся сама.

Будапештъ 18. мая. Угорска депутація квотова пристала на бажане депутаціи австрійскои, щобы збйти ся на спѳльній засѣданя и устно порозумѣти ся. Президентамъ депутацій полишено порозумѣти ся що-до часу и мѣсци спѳльныхъ засѣдань. Угорска депутація высказала лише бажане, щобы тѣ спѳльній засѣданя начались аже по 9. 10. червня.

Атены 18. мая. Доси вѳдплыло зъ Волѣ 18 баталіонѳвъ турецкои пѣхоты, загаломъ около 18.000 людей.

Царгородъ 18. мая. Заступники европейскихъ державъ зажадали вѳдъ Порты, щобы турецке войско найдальше до мѣсяця опустило Тесалію. Наслѣдкомъ того рада міністрѳвъ постановила выслати до Волѣ ще 25 кораблѣвъ для перевозу вѳйска и збѳльшити число поѣздѳвъ на македоньскихъ зелѣзницяхъ.

Мадритъ 18. мая. Нове міністерство ще не утворене.

Зъ Гаваны доносять, що Американцѣ знонъ старали ся высадити войско на берегъ Кубы, але ихъ вѳдперто.

Санъ-Франціско 18. мая. Перша бригада сухопутного войска, призначена на Филипіны, выправляе ся вѳдси сегодня.

Вашінґтонъ 18. мая. Американьске правительство постановило поперетинати всѣ телеґрафічій кабелѣ въ округъ Кубы и такъ изолювати островъ. Лише американьскій телеґрафъ, що лучить Кубу зъ Кейвестомъ буде функціонувати.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Руску Бурсу въ Новѳмъ Санчи зволили въ мѣсяци цвѣтни с. р. зложити одноразовій датки Р. Т.: Василь Яворскій радникъ скарбовый въ Н.-Санчи 25 зр.; о. Иванъ Титарь пароxъ въ Горянцѣ 1 зр.; Онуфрій Гецѳвъ ґімназ. професоръ въ Рашевѣ 2 зр.; Ф. Самстунъ ґім. професоръ въ Рашевѣ 2 зр.; Володимиръ Левицкій нотарь въ Козовѳй 5 зр.; Николай Дольницкій радникъ скарбу въ Рашевѣ 2 зр.; Юліянъ Насальскій ґім. професоръ въ Коломыи приславъ 11 зр. 19 кр. (тую квоту зложили: гостѣ у о. Іосифа Трильовского пароха въ Будиловѣ 2 зр. 65 кр., гостѣ у Вп. Стефана Федева ґім. професора въ Коломыи 2 зр. 34 кр., Кор. Поляньскій ґім. професоръ въ Коломыи 1 зр., Володимиръ Окуневскій фармацевтъ въ Коломыи 1 зр. 50 кр., Никифоръ Данишъ ученикъ VI. ґім. класы 50 кр., Василь Грицевичъ ґім. професоръ въ Коломыи 1 зр., о. Емиліанъ Кичура парохъ въ Носовѣ 50 кр., о. Володимиръ Балицкій парохъ въ Испасѣ 50 кр., о. Александеръ Решетиловичъ парохъ въ Перерові 20 кр., о. Романъ Рудницкій парохъ въ Печенѣжинѣ 50 кр. и о. сов. Илія Мардаровичъ парохъ въ Камянкахъ великихъ 50 кр.); Петро Витошиньскій офіціялъ почтовый въ Н.-Санчи зѳбравъ помѣжь Русинами въ Н.-Санчи 1 зр. 50 кр.; Петро Гнатевичъ ветеринарь зъ Рашева 2 зр.; Иванъ Копачъ ґімн. професоръ въ Тернополи 1 зр.; Мих. Константиновичъ ґімн. професоръ въ Тернополи 5 зр.; Володимиръ Левицкій ґімн. професоръ въ Тернополи 1 зр.; о. Евґеній Громницкій ґімн. катихитъ въ Тернополи 1 зр.; о. Игнатій Мохнацкій парохъ зъ Войковои 7 кр.; Іоанъ Черкавскій ґімн. професоръ въ Н. Санчи 1 зр.; Андрей Чичкевичъ ґімн. професоръ въ Перемышли 1 зр.; В. Паславскій ґімн. професоръ въ Дрогобичи 1 зр.; д-ръ Олександеръ Колесса професоръ университету у Львовѣ 1 зр.; Константина Мигуловичева учителька въ Бѣлцаровѳй 3 зр.; Атанасій Заячковскій радникъ скарбовый у Львовѣ 5 зр.; В. Юськевичъ старшій контрольоръ податковый въ Тернополи 1 зр.; Володимиръ Гладиловичъ въ Перемышли 1 зр.; Е. Куриловичъ нотарь въ Золочевѣ 5 зр.; Мих. Маритчакъ старшій инспекторъ податковый въ Яслѣ приславъ 22 зр. 50 кр. (тую квоту зложили на хрестинахъ у Вп. Л. Коритовского начальника почты въ Яслѣ: о. М. Вербицкій 1 зр., Л. Коритовскій 5 зр., М. Маритчакъ 5 зр., А. Маритчакъ 2 зр., О. Добряньскій 1 зр., Р. Витошиньскій 1 зр., Б. Ильницкій 1 зр., Ст. Вербицка 1 зр., Г. Вербицка 50 кр., о. Нѣмцевъ 2 зр., Г. Вільнеръ 50 кр., Димитрій Бѣласъ 50 кр., Г. Бѣласъ 1 зр., І. Вільнеръ 50 кр. и Шимекъ 50 кр.); о. Атанасій Венгриновичъ пароxъ въ Западцѣ 3 зр.; у о. Венгриновича пароха въ Мацѣевѳй зѳбрано при забавѣ 9 зр.; Юліянъ Криницкій властитель Жегестова 3 зр.; Тереса зъ Шашкевичівъ Несторовичева жена старшого совѣтника скарбу въ Перемышли 5 зр.; о. Іосифъ Тиховичъ пароxъ въ Хлѣбичинѣ лѣснѳмъ 1 зр.; Теодоръ Голубецъ зъ Лонцка 1 зр.; кс. Левъ Грушовецкій сотрудникъ въ Лонцку 50 кр.; Войтѣхъ Бисѣкъ управитель школы въ Лонцку 20 кр.; Корнилій Левицкій почтмайстеръ въ Лонцку 1 зр. 30 кр.; Володиславъ Сѣюзарь ґімн. професоръ въ Самборѣ 1 зр.; о. Литиньскій пароxъ зъ Чукви 50 кр.; Теодоръ Бѣленькій професоръ учит. семинаріи въ Самборѣ 50 кр.; Климъ Тополыницкій старшій комісарь скарбу въ Самборѣ 1 зр. и Григорій Сенькусь зъ Самбора 50 кр.

На будову руской церкви въ Новѳмъ-Санчи зложили дальше Р. Т.: о. Иванъ Титарь пароxъ зъ Горянки 1 зр.; Хв. Касино въ Мушинѣ складкою на руки Вп. Теодора Мохнацкого 2 зр. 40 кр.; на вечерку у Пань ства аптикарѣвъ Рудныхъ въ Мушинѣ зѳбрано 1 зр. 20 кр.; К. Миколаевичъ сотрудникъ въ Стенятинѣ 1 зр.; Жулавскій властитель бѳльшои посѣлости въ Млынѳмъ 50 кр.; Іосифъ Вусатовскій и Вільгельмъ Заячковскій старшій ґеометры евіденційнѣй зъ Нов.-Санча по 50 кр; Еманулъ Вінтеръ нотарь зъ Мшаны дѳльнои 50 кр; Тадей Густъ урядникъ зелѣзничій въ Новѳмъ-Санчи 50 кр.; о. Атанасій Венгриновичъ пароxъ изъ Завадки 2 зр. и о. Іосифъ Тиховичъ пароxъ зъ Хлѣбочина лѣсного 1 зр.

Комітетъ почуваесь до милого обовязку зложити всѣмъ Добродѣямъ и Товариствамъ щиро-руску подяку за ихъ жертвы и при сѣй нагодѣ звертае ся до всѣхъ нашѳй молодежи прихильныхъ людей зъ покѳрною просьбою, щобы й на дальше не вѳдказали ся вѳдъ опѣки для нашои институціи. За Комітетъ: *П. Лѣнинъскій* предсѣдатель, *В. Яворскій* скарбникъ.

Жертвы на ремѣснично-промыслову Бурсу зложили на мои руки: Впв. пп.: Алекс. Кузьма 2 зр., товариство „Власна помочь“ въ Залуквѣ 1 зр., Марія Окуневска зъ Городенки 20 зр., члены читальнѣ въ Стрѣлискахъ старыхъ 13 зр. 58 кр., руский громадяне въ Ушни коло Золочева 1 зр. 58 кр., о. А. Сіл—ій 42 кр., громады Стенятинъ и Свитазѳвъ черезъ о. Миколаевича 2 зр. 50 кр., громады Ярничѣвъ старый и новый черезъ о. Т. Яворовского 7 зр. 50 кр., о. Юв. Луцикъ вѳдъ себе и вѳдъ громады Пѳзнанки 5 зр., о. Исидоръ Глиньскій зъ Буцнева 5 зр. — Ґрошѣ на тую цѣль присылай умѣщаю на книжочку вкладкову „Народнои Торговлѣ“. — *В. Нагирный.*

Надѳслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевший склядъ товарѳвъ оптичныхъ и мѣханічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѳдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѳй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѳмъ выборѣ окуляры, цѣверы, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроена електричныхъ дзвінкѳвъ. — Замовленя зъ провінцій вѳдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѳвъ площа Галицка ч. 1.

ПОДЯКА.

Всечестнѣйшому **о. С. Матковскому**, рускому пароху въ Босирахъ, складаю мою подяку не тѳлько за безинтересовне совершене обряду похорону мого сына, але такожъ за щиру сусѣдску учинность и правдиве спѳвчутя. Прійми, Достойный Отче, тыхъ кѳлька слѳвъ въ сѣмъ мѣсяци, не яко звыкле кадило, але пѳвдивыхъ и щирихъ.

Гільфрайтеръ, почтмайстеръ, въ Коцюбинчикахъ.

Наша Адміністрація просить Вп Передплатникѳвъ — якъ найскорше надсылати передплату на II-гій чвертьрѳкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Екстрактъ шпильковый. Зѣлця противъ молѣвъ, Плынъ сей розпилюваный въ комнатѣ служить знаменито до вѣдсвѣжування воздуха. Цѣна фляшки 40 кр. Розпылячь до переховування одягѣвъ и футеръ. [до того 30 кр. Наслѣдки незаводній. Цѣна коробки 10 кр. 15

Головный складъ в аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 177—?

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»
у Львові, ринок ч. 10
видало своїм коштом і заходом:
„Панщина і єї скасованє в 1848 році". Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.
„У пятьдесяту річницю знесенія панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

Надѣсланѣ.

Видїл товариства „Січ" виключив на засіданю 16/V с. р. д. Євгена Пігулякa з Чернівців за поступки противні чести академичного товариства. Позаяк сей добродій надужива віданак і імени товариства, ми приневолені подати сей фактъ до загальної відомости.
У Відни 16/V 1898.
За видїл „Січи": *Д-р М. Кордуба* голова, *Павло Демчо* писар.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.
17 н. ст. мая 1897.
Львѣвъ: Пшеница 13·20 до 13·60, жито 10·— до 10·25, ячмѣнь броварный 9·— до 10·—, ячмѣнь пашнистый 8·20 до 8·50, овесъ 8·70 до 9·10, рѣпакъ —·— до —·—, горохъ 9·— до 10·—, вика 6·75 до 7·—, насѣня льняне —·— до —·—, насѣня конопне —·— до —·—, бобъ —·— до —·—, бобикъ 8·— до 8·50, гречка 9·25 до 10·25, конюшина червона 30·— до 45·—, конюшина бѣла 25·— до 40·—, конюшина шведска 35·— до 70·—, тымотка 15·— до 20·—, аниэкъ —·— до —·—, кукурудза стара 6·50 до 6·75, кукурудза нова 7·— до 7·25, хмѣль —·— до —·—, за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ 16·— до 16·50 зр.

Портретъ Тараса Шевченка
Цѣна 50 кр.
Дбстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

ПОДЯКА.

Выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты" въ Ясеницѣ замковой складае Товариству „Просвѣта" у Львовѣ за даръ въ книжочкахъ вартости 11 зр. 56 кр. щиро-руске спаси-Бѣгъ!
Ясеняця замкова дня 27 марта 1898.
Єр. Михаилъ Добрянський, предсѣдатель. *Іоанъ Наливайко* секретарь.

ЗАВЕДЕНЄ ВОДОЛѢЧНИЧЕ пѣдъ Львовомъ
МАРІѢВКА
Новый зарядъ.
Лѣкарь ординуючій и управитель д-ръ Фаєрштайнъ
Комунікація въ мѣстомъ дуже догѣдна. Омнібусъ заведенія. Телефонічне сполученє зъ Львовомъ. Гідротерапія. Массажъ. Електротерапія Купелѣ електричній. Механотерапія. Лѣченє дієтетичне.
Сезонъ зачинає ся дня 1-го червня. — Цѣны умѣрені.
Зголошенія въ Адміністраціи Заведенія [Львѣвъ, улиця Словацкого 6.] 2[illegible] 1—4

Новости въ парасольнахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ стяжкахъ и короннахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львѣвъ, пл. Капітульна ч. 3
190 8—?

Диваны перскій и портіеры
традиві (старинний)
продае, купуе и вымінявае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.
190 8—?

Решткы хѣдникѣвъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, гобеліны и рѣзні предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (II саж. Гавсмана). Такожъ на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.
190 8—?

Выстава загальна
всходныхъ и нашихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ и хѣдникѣвъ.
Такожъ цѣлу нѣч при електричнѣмъ освѣтленю отворена.
Вступъ вольный.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы напередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львѣвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190 8—?
Купуючымъ пѣльги въ сплатахъ.

Также и на раты
безъ пѣдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, фіранки, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre", Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно.
19 8—?

О ПОЛОВИНУ
ЗНИЖЕНІЙ ЦѢНЫ
на давнѣйшій томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей" з I.—XX. включно, чи хто купуе разомъ чи поединчо, акъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до Адміністрациі Наукового Товариства им. Шевченка у Львовѣ.
Знижена цѣна всѣхъ 20 томѣвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

Кароль ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы
К. Ґостиньскій и І. Альсъ
Предприемство комісѣвъ и спедиціи
у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)
яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО
ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA" ВЪ БРЕМЕ
продае карты корабельній выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.
Експедиція подорожныхъ и пакункѣвъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчной, Аргентины, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 209 1—2

ГРЕБЕНѢВЪ
800 метр. н. п. м.
Стація кліматична въ Карпатахъ.

Вѣдъ Львова чотири годины ѣзды зелѣзницею державною черезъ Стрый, Сколе.
Мѣсцевѣсть богато вывѣнувана природою, идеально чистый воздухъ насыченый ароматомъ лѣсѣвъ шпильковыхъ, много сонця, рѣка Опоръ, потоки гѣрскій, знаменита вода до питя, численій спацеры посередъ чарѣвныхъ краевидѣвъ — знамените молоко, кухня здорова. Лагѣдный характеръ природы дѣлае успокоюючо на нервы Человѣкъ вѣдроджуе ся тутъ пѣдъ вплывомъ силъ природы. Особливо хорѣ на груди, обезсилені и пригноблені на дусѣ дѣзнають въ Гребеновѣ пѣльги и приходять цѣлкомъ до здоровля, сли довше будуть тутъ жити пѣсля законѣвъ природы. Дѣлане же купелѣвъ воздушныхъ, сонѣчныхъ и рѣчныхъ при огляднѣмъ ихъ ужитю индівідуальнѣмъ, гімнастика легкихъ, вѣдповѣдне вѣдживлюване, психічный вплывъ окруженя, однымъ словомъ — тое житє пѣсля законѣвъ природы спроваджуе цѣлковиту регенерацію орґанізму.
Мешканя въ віллі **Глиньского** а заразомъ въ харныхъ дѣмкахъ сѣльскихъ. Мѣсточко Сколе вѣддалене вѣдъ Гребенова чверть годины дороги зелѣзницею, маe двохъ лѣкарѣвъ и аптику.
Пансіонатъ (мешканє, харчъ и услуга) вѣдъ 3½ зр. денно.
Въ Гребеновѣ стація зелѣзнича, почтова и телєґрафічна.
Прошу адресувати: СТАНИСЛАВЪ ГЛИНЬСКІЙ, Гребенѣвъ. 21[illegible] 1—10

ЦУКОРИНЪ № 20
3000 штукъ на 1 кґр.
въ порціяхъ по 1 крейцарю
ЦУКОРИНЪ № 9
2000 штукъ на 1 кґр.
въ порціяхъ по 1½ крейцара
Продажъ дозволена до 1 липня.
I. WEISS, Wien VI., Esterhazy-gasse 12.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ
АРТИСТЪ-МАЛЯРЪ
звѣстный вѣдъ кільканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пѣсля взаемныхъ плянѣвъ. Выготовлюе всякой величины церковній образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣльшуе зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѣдписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205
Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО
Львѣвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 58—?

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ
принимае вкладки на
КНИЖОЧКИ
2219 **и опроцентовуе ихъ по**
4½% на рокъ.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Сященникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.
Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновій и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.
На жадане высилае ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львѣвъ, ул. Сикстускач.6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190 8—?

Славній на цѣлѣмъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL"
первороднаго фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre"
Львѣвъ, ул. Сикстуска 6, насажъ Гавсмана
Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 8—?

Особа інтеліґентна
глядае мѣсця до домовыхъ занять на село або въ мѣстѣ. Ласкавій зголошенія пѣдъ „Н. К." въ Адміністрациі „Дѣла".
208 2—2

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батьківщина" и „Читальня") тыжднева популярна газетка
СВОБОДА
письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.
Выдае и за редакцію вѣдповѣдае д-ръ **Кость Левицкій**. Редакторъ просвѣтно-господарскои часть **Василь Король**, учитель господарства.
Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львѣвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты").
„СВОБОДА" мѣстить: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорѣчній сесіи соймовѣй, о выборахъ, вѣдозвы Краевого руского комітету выборчого, о нарадахъ рады державной); 3) статьѣ фахови переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Кости Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новѣмъ законѣ дороговѣмъ, О краевѣй продажи соли, О краевѣй акцизѣ вѣдъ напитковъ, Вас. Нагірного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Целеньского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зъ всѣхъ сторѣнъ краю; 5) порады, питаня и вѣдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспѣльно-політичныхъ; 6) рухъ селянства руского; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промыслъ и торговля.

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА" по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Розклад їзди поїздів зелїзничих
важний від 1 мая 1898
після часу середно-европейского [пізнійшого о 86 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6·45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅝ до 11/9)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9 35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярославя		9.55	„ Белзця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/7 до 13/9 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з голови. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅝ до 11/9 неділі і сьвята)
2.30	—	„ „ „ голови. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		8.10	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		8.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		8.16	„ Зимної води (⅝ до 11/9)
		Нїч		8.35	„ Брухович (⅝ до 11/9)
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.55	„ Ярослава
	3.30	„ „ „ головн. дворець			**Нїч**
5.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	6.10	„ „		5.20	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (1/8 до 21/8 и 10/9 до 30/9)		6.20	„ Янова (1/8 до 15/9 в будні дні)
	8.12	„ Бруховичь (⅝ до 21/8 и 10/9 до 11/9		6 8)	„ Іцкан
	8.31	„ „ (1/7 до 11/8)		6 40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6 55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.53	„ Янова (1/8 до 13/9 въ будний день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.38		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Іцкан		8.40	„ Янова (1/8 до 21/8 и 10/9 до 30/9)
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		10.05	„ Іцкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей Папѣръ въ фабр. Черлянськом. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іоакима Гроницкого,

Ч. 101. Львовъ, Пятница 8 (20) Мая 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣлетій" выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю к перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитбст [за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатномъ

въ Австрій:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:	
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застережени. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошени звыкій принимають ся по 7 кр. вѣдъ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератового або его місце а въ рубрицѣ „Надѣслане" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші денесени приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Всенародне ювілейне вѣче.

I.

Ще не вмерла Украина! — мусѣвъ мимохѣть сказати собѣ кождый щирый Русинъ на видъ вчерашного всенародного ювілейного вѣча у Львовѣ. Народъ галицко-рускій, вѣдсвяткувавши ювілейній торжества по громадахъ, вѣдтакъ по мѣстахъ провінціяльныхъ, поспѣшивъ такъ численно, якъ ще доси нѣколи, на всенародный обходъ ювілейный до Львова. Навѣть противники нашій подавали число зббраного народу на чотири тысячѣ, а очевидно було бѣльше — безпечно межи пять а шѣсть тысячь.

Зъ повагою числа участниковъ всенародного ювілея йшло въ парѣ и само торжество ювілейне: поважный, урочистый настрій черезъ весь день ювілейный въ богослуженю, у вѣчу на Высокѣмъ Замку: въ концертѣ у великій сали „Народного Дому". Однымъ словомъ — се було свято вповнѣ гѣдне такоя великои подѣї историчноя, якъ вызволене галицко-руского народу зъ ярма панщины и вѣдродженя галицкои Руси!

Вже вѣдъ середы вечеромъ збирали ся громады прибуцшихъ на поклик вѣчевого дзвона вѣдпразнувати въ столици князя Льва торжество 50-лѣ ного ювілея знесеня панщины и вѣдродженя Руси. Въ четверъ рано улицѣ при церквѣ Успеньскій заронились вѣдъ сотокъ, а опѣсля вѣдъ тысячей народу: селянъ и мѣщанъ въ найрѣзнѣйшихъ строяхъ, духовеньства и свѣтскои интеліґенціи — мужчинъ и женщинъ. Цѣла галицка Русь в всѣ ея станы були репрезентованій на сѣмъ величавѣмъ вѣчу.

О 10 годинѣ почалось богослуженє, котре вѣдправивъ дуже торжественно о. крил. Т. Павликовъ въ товариствѣ двохъ старшихъ священиковъ зъ провінціи та діяконовъ, при прекраснѣмъ співѣ. Въ церквѣ немовь море филювало вѣдъ глоты народу. По службѣ Б. вѣдправлено панахиду за упокій бл. п. цѣсаря Фердинанда якъ и за всѣхъ помершихъ, котрій заслужились при знесеню панщиняного ярма. Опѣсля посолъ о. Танячкевичъ коротким словомъ пѣднѣсъ значѣня торжества и поблагословивъ народъ хрестомъ, заохочуючи его до дальшои працѣ народнои.

Зъ церкви двигнувъ ся величавый походъ на Высокій Замокъ на вѣче. Початокъ походу бувъ уже на улици Унія Люблинь скон, дальшій ледве переходили площу Пѣдвалля.

Мовь филѣ Днѣстра плыли масы народній на Высокѣмъ Замку. Пречудна свѣжа зелень окружаючого лѣса обняла рѣку людей, що вливала ся могутнымъ русломъ на велику площу передъ обширною естрадою. Тутъ появили ся на передѣ п. Романчукъ, посолъ Окуневскій, о. Давидякъ, п. Гурикъ, предетавитель прасы, а дальше заняли естраду в ногій особы зъ интеліґенціи свѣтскои и духовнои, женщины зъ интеліґенціи и селянки та мѣщанки. Правительство репрезентували два комісарѣ.

И ось полило ся сердечне слово любимця народного — Юліяна Романчука. Зъ тысячи грудей залунавъ грѣмкій окликъ „слава!" и грѣмко вѣдзывавъ ся що хвиля ажь до кѣнця бесѣды. П. Романчукъ говоривъ бѣльше-менше:

Мы всѣ тутъ зѣйшли ся якъ одна руска родина. Бо всѣ Русины повинній себе взаимно якъ братя и сестры любити, повинній собѣ помагати, спѣльно противъ чужихъ стояти, спѣльно дѣлити радбсть и смуток. Сегодня зѣйшли ся мы на велике свято и рѣдке свято. Рѣдке оно, бо се празникъ радости, а радбсныхъ хвиль рускій народъ не зазнавъ много въ своѣмъ жатю. Сли коли небудь громадивъ насъ звукъ дзвона, то бувъ се дзвѣнъ вѣчевый, що кликавъ насъ на раду въ тяжкій потребѣ, або звукъ похоронный, щобы зложити въ могилу одного зъ нашихъ товаришівъ. Нашій уста вѣдвыкли вѣдъ смѣху, нашій серця перегризае бѣль, наше лице не знае сіяня радости; мы знаемо лише удары, злидні, смутки. Навѣть коли обѣймемо ширшій часъ и просторъ, коли перейдемо цѣлій столѣтя и глянемо чверть тысича лѣдъ назадъ, то и тогды, коли въ золотоверхѣмъ Кіевѣ дзвоны голосили волю, а кобзарѣ співали: „та немае лучше та немае красше, якъ у насъ на Вкраинѣ", коли кіевскій горбы освѣчувало хочь на хвилю ясне сонце: кѣтлину Львова залягала тяжка, студена мрака.

Ажь передъ 50 роками зѣйшла для насъ зоря. До того часу лежали мы въ тяжкѣмъ снѣ. Маркіянъ будивъ насъ, та на дармо. Говорено, що рускій народъ вже не жие, що его погребано. Ажь прийшла зоря зъ заходу, и привела свободу, весну народовъ. И насъ оживила она, стопила вѣковѣчный снѣгъ, котрый заморожувавъ все наше житє народне. Зъ пѣдъ леду выдобули ся двѣ гарній цвѣтки: народна самосвѣдомбсть и любовъ до свого рѣдного, своеи мовы, свого народного истнованя. Мы спамятали ся, що мы 15 міліоновый, самостійный народъ, що мы повинні перестати працювати для другихъ а забрати ся до працѣ для себе. Мы покинули чужихъ боговъ. На мѣсце пануючои мѣжь нами польскои мовы стали мы заводити свою рѣдну мову по домахъ своихъ и по мѣскихъ церквахъ и выборолиѣй признанє въ державѣ.

Людъ нашь пригнетали въ першій половинѣ нашого столѣтя двѣ особливо недолѣ: народна и людска. Рускій народъ терпѣвъ яко Русинъ и яко панщизнякъ. Першій гнетъ вѣдчувавъ вбнъ менше, бо економічна неволя селяньства нѣгде въ Европѣ не була такъ тяжка, якъ у насъ. Гнетъ сей бувъ такъ тяжкій, приголомшувавъ инше чувство, а надто рускій селянинъ, удержуваный въ темнотѣ, не мавъ и ясного пѣзнаня цѣлои своеи недолѣ. Але тогдѣшній управителѣ краю и державы зрозумѣли потребы часу и важнбсть рускои справы и здоймили зъ него огидне ярмо пѣдданьства. Отже рускій хлопъ ставъ свѣбдный тѣломъ, майномъ и душею, вбнъ ставъ правднымъ, вѣльнымъ господаремъ, горожанином, паном.

Тому й не дивно, що память 1848-ого року, зъ его свободою народною и політичною, зъ его высвободженямъ вѣдъ панщины, для нѣкого не є такъ важна и мила, якъ для Русинівъ, и що нѣякій другій народъ не святкує ся такъ урочисто якъ мы. Для жадного народу не мае хлопъ такого значѣня якъ для насъ. Для Поляка, для Чеха, для Нѣмця хлопъ есть лише одною частиною народу, и то не конче найважнѣйшою. Инші народы мають еще бѣльше або менше заможне мѣщаньство, купецтво, численну интеліґенцію, могучу шляхту. У насъ, при всякѣмъ поступѣ за остатнї 50 лѣтъ, ще й нинѣ нема высшои шляхти, безъ котрои впрочѣмъ обійдемо ся (*Славно!*) але нема такожь промыслу, купецтва, хиба слабі початки ихъ, а свѣтска интеліґенція не дорбвнае ще числомъ своимъ тому становы у другихъ народовъ. Отже у насъ селяньство есть не лишь основою всего народу, оно есть властивымъ народомъ. Длятого и наше дрібне мѣщаньство, котре нѣколи панщины не робило, и наша интеліґенція якъ все почувають себе за одно зъ тымъ людомъ, зъ тымъ хлопомъ, и смутять ся его смуткомъ и тѣшать ся его радостію, такъ и теперь беруть участь въ святкованю роковинъ знесеня панщины и людове се свято роблять празникомъ всенароднымъ. (*Славно!*)

Рѣкъ 48 мае у насъ бѣльше значѣня якъ у иншихъ народовъ, ще й тымъ, що въ тѣмъ роцѣ припадае часъ нашого пробудженя та вѣдродженя народного. Руска интеліґенція, котра вѣдчужала ся була вѣдъ свого люду, вернула до него и руску мову перенесла зъ селяньскои хаты до своихъ свѣтлиць. Людъ зновъ зъ стану несвѣдомои рускости прийшовъ теперь до правднои народнои свѣдомости, тай ставъ себе уважати не тѣлько хлопомъ, але и Русиномъ. Одного и другого свята не можна вѣддѣлити: они зяжуть ся и часомъ и мѣсцемъ и духомъ.

Длятого львбвскій Русины, а именно тѣ, що не тѣлько признають ся до своеи народности, але и интересують ся народною справою и працюють для неи, не лишь постановили у Львовѣ торжественно обходити се велике свято, але постарали ся такожь, щобы оно обходило ся въ цѣлбмъ краю и цѣлымъ народомъ рускимъ. Нарбдъ послухавъ ихъ щирого заазыву и святкувавъ або буде ще святкувати сей празникъ у себе по громадахъ а крѣмъ того ще й въ осередкахъ повѣтбвъ. Нинѣ-жь поспѣшили вы, дорогій братя, и до осередка цѣлого краю, щобы довершити того святкованя въ столици, заложенбй передъ двацеста столѣтемъ найбольшимъ на Червонбй Руси нашимъ княземъ и королемъ.

Мы повинній бы ще свѣтлѣйше, ще торжественнѣйше святкувати сей празникъ, але и нинѣ, 50 лѣтъ по знесеню панщины и напбмъ народнбмъ вѣдродженю, мы не есьмо панами у себе дома, не есьмо такъ своббдній якъ бы се намъ, великому народови, на нашбй споконвѣку рускбй земли належало ся. (*Сужно!*) Бо хоть и якъ великимъ добродѣйствомъ було знесене панщины и признанє Русинамъ народныхъ правъ, але наслѣдки сего не були такій далекосяглій, якъ мы тогды зовсѣмъ не безпбдставно надѣяли ся. Волю свою окупивъ людъ дорого, заплативъ за нію добре своимъ попереднымъ панамъ надемнізацію и утратою великои части уживаного нимъ перше посѣданя лѣсбвъ и пасовискъ черезъ уладжене справы сервітутовои. А зъ національными и політичными правами стоять нинѣ гбрше, якъ стояли хвилево передъ 50 роками. Мы мали те, чого нинѣ ще лишь добиваемо ся: выборы до вѣденьского сойму зъ загальнымъ голосованемъ и безъ курій, бѣльшу свободу зборбвъ и друку, вѣдѣлену чашу часть краю и та часть признана була за край рускій.

Та хочь не всѣ цвѣты 48 р. дозрѣли, але наше дерево народне стоить нинѣ сильнѣйше якъ коли. Можуть прийти бурѣ, котрій обтрясуть неодинъ ще цвѣтъ та овочь и обломлять галузки, але зъ коренемъ его не зырвуть и цѣлого не зломлять! (*Нѣколи!*) Мы [illegible] наши силы въ пбвнѣконбй борбѣ. (*Славно!*)

Отже годить ся намъ нинѣ вѣддати честь тымъ, котрій выборолиабо надали намъ свободу и права. Передовсѣмъ честь тымъ борцямъ вѣденьскимъ, котрій кровію своею выкупили народы зъ неволѣ; честь управителямъ краю и державы, котрій выеднали або дали масамъ волю, честь памяти Стадіона, честь цѣсареви Фердинандови, що знѣсъ панщину и надавъ першу конституцію. Вдяка и многая лѣта Францъ Йосифу I. (*Многая лѣта!*) котрый положивъ основы до Народного дому, и надавъ намъ другу конституцію; честь памяти рускихъ патріотовъ зъ 48 року, котрій тогды вели нашу народну роботу: Яхимовичеви, Куземскому, Борисѣкевичеви, Трещаковскому и инпимъ. (*Память их принято откликами: Вѣчная им память.*)

Згадавши минувшбсть, звернѣмъ ся до будучности и об умаймо, въ якбмъ напрямѣ маемо дальше поступати. Працюймо перенятій запаломъ нашихъ попередниковъ зъ 48 року, перенятій тыми идеалами, якій все насъ мусять одушевляти. Працюймо надъ розвоемъ нашого народу яко самостійнои народности; змагаймо ся усунути всяке верховодство надъ нами и добити ся народнои самоуправы; стараймо ся о просвѣту и пбднесене нашого люду и ставаймо однодушно всѣ до оборони противъ кривдъ и до здобуваня нашихъ правъ.

Най се нинѣшне весале свято буде вѣстникомъ новои, веселои, лучшои будучности! Нехай жие и процвитае наша свята Русь! Нехай жие въ добрѣ и гаразді нашъ рускій людъ! Нехай жие собѣ на щасте и на славу нашъ рускій народъ! (*Славно!*)

Коли скбичились невмокаючій оплески по сѣй першій промовѣ забравъ слово пос. Окуневскій на тему „ювілей 1848 року а галицкій Русины" и мовивъ:

Дорогій Братя! Пятьдесять лѣтъ якъ присли основы, котрій пять столѣтій вязнили душу народу, крѣпостили тѣло людске. Пятьдесять лѣтъ якъ дзвоны великодній, скликавши на свято Воскресеня прибатыхъ ще крѣпаковъ, обвѣстили имъ волю. Надъ безоднымъ моремъ людскихъ терпѣнь понеслось величне слово: свобода — мовь духъ небесный надъ водами.

Духъ людскій взмѣсши ся въ сѣй хвили на вершокъ, пбвъ столѣтя глядить въ округъ себе — напередъ себе и зъ жахомъ стрѣчае передъ собою нове 20-те столѣтє. Безконечне поле людского духа и працѣ. Трѣвожне серце оглядае ся въ округъ себе за капіталами силъ народныхъ, нагромадженыхъ въ минувшости, котрій бы помогли борцямъ народнымъ провести свбй народъ черезъ грядучій столѣтя.

Передъ душевнымъ окомъ зникае въ тбй хвили суетня будденного приватного житя, око спиняесь на взривахъ народного духа, що сотворили етапы розвитку народного, резервоары силъ для будучого житя. Часъ до 48-ого року: „всюди глухо и темно, нитка традиціи минувшости славного Галича пбрвана, интеліґенція безъ жаднои провбднои гадки паньску ниву оре, опухла дитина голодная мре, а мати пшеницю на панщинѣ жне".

Що лишь выросте по надъ сѣру масу крѣпацтва, польскій костелъ вынародовляе. Навѣть щебетанє нашого соловія Маркіяна незамѣтно прогуло; горяча молодѣжь не маючи своихъ идеалбвъ йде въ польскій повстаня.

Ажь засвѣтило сонце волѣ и тутъ зрывае ся духъ рускій зъ такою елементарною силою, що обнимае трохи не всѣ галузы людского интеліґентного житя. Завязуесь політичне руске товариство, въ котрбмъ вѣдъ разу угадують нашій люде свое політичне и національне становиско въ австрійскбй державѣ. Русины проголошують 48-го року національну програму, въ котрбй высказують, що мы есьмо частиною 15-міліонового малоруского народу. Бачучи передъ собою темного брата селянина, зъ жаромъ бере ся руске священьство за школу народну, а выдавництво рускихъ шкбльныхъ книжокъ додержуе темпа зъ выдавництвомъ польскимъ. Зоольоґія, мінеральоґія и ботаніка д-ра В. Воляна, читанка В. Ковальского, граматика І. Левицкого, хрестоматія Я. Головацкого.

За пѣснею рускою поспѣшивъ Головацкій ажь на Угорску Русь.

Ажь зжахнулись наши вороги — томителѣ передъ тымъ взлетомъ духа народного... „Niema Rusi!.. заверещали всѣ, думаючи, що крикомъ убють молоде житя, а тутъ оно рве и грозить выперти зъ своихъ хаты непрошеныхъ опѣкунбвъ.

Коли не можна було крикомъ нѣчого вдѣяти, пбдступомъ взялись до насъ наши добродѣї, будто бы въ имени культуры, поступу и вѣрности державѣ зажадали вѣдъ насъ выреченя ся нашого письма. И пбшла завзята борба, борба непомѣрна політичною ще дитяны зъ цѣлою управою краєвою ба навѣть державною, пбдъ котру пбдшилась давна ненависть историчного ворога Руси — польского шляхтича. Збрвавъ ся нашъ молодечій народъ, бачучи загрожене свое истнованя національне противъ всѣхъ губерніяльныхъ затѣй, противъ губерніяльныхъ розпоряджень; вѣдстоявъ свое письмо и свою недѣлимбсть рускаго народу. — Се перша етапа народного житя борбою здобута.

За симъ першимъ здобуткомъ пбшовъ скоро другій. Зоркій еписконъ Литвиновичъ бачучи, що въ вѣковѣчнбй борбѣ Руси зъ Польщею, церковь латиньска була польскою агентурою вынародовленя Руси — що тою дорогою пропало наше боярство, мѣщаньство — а тутъ вже до хлопа рускаго стались добирати, выборовъ въ Римѣ 1863 р. конкордію, заборонюючу католицкому клирови пбдъ строгими церковными карами душехватство рускихъ душь. — Се друге заборолоа друга етапа свѣдомостію выборена, котра загатила ту прбрву, котрою вытѣкали найдорожшій або найинтеліґентнѣйшій соки рускаго житя. Та знемогли борцѣ народній въ непомѣрнбй борбѣ, знемогли тымъ бѣльше, що хитрій противники, змѣрковавши, що въ преданнбмъ народнымъ дѣламъ епископатѣ лежить непобѣдима сила, и постарались пбзнѣйше о поставлене такихъ особъ, котрій бы не такъ то дуже унимались за освѣдомленямъ народнымъ. Незагартований ще борцѣ народній 60-ти роковъ, привыкшій до теплои політики 48-го року, не могучи зносити дальше противенства краєвого и центрального правительства, коли по битвѣ пбдъ Садовою захитались пбдвалины державы, зневѣривши въ свои силы, стали оглядатись за готовою літературою россійскою. И тутъ почаа

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ

ВІСТНИК

59

місячник, виходить книжками коло 12 арк. великої вісімки, накладом Наукового Товариства ім. Шевченка (Львів ул. Академічна 8) під редакцією: М. Грушевського, О. Маковея, І. Франка. Белетристика оригінальна і переклади видатнійших чужих утворів, огляди літератури українсько-руської і всесьвітньої.

Передплата річна (без першої книжки, що становить в собі осібну цілість) 7 50 півріча 5 зр., чвертьріча 2 50 зр.

лась завзята боротьба мѣжь Русинами самыми. Свѣдомѣсть народна хотяй зъ разу може бѣльше инстинктовно учула, що тутъ грозить мертвеччина теперѣшнои Угорскои Руси сли пойде за голосомъ декотрыхъ політиковъ галицкихъ. Здавалось, що межиусобица межи самыми Русинами знищить ледви що прозябаюче житѣ.

Ажь тутъ подувъ пѣснѣ народнои, пѣснѣ нашого кобзаря Тараса, воскресла пѣсня нашого Маркіяна одушевляе молодѣжь, зъ молодечимъ рванемъ прорывае собѣ властиве русло, повстае: „Руска Бесѣда у Львовѣ, „Просвѣта“ — рускій театръ одушевляе пѣснею молоду интеліґенцію руску и Русь наново спасаесь думкою народною и свѣдомостію, що жадна интеліґенція не е за высока, щобы говорила языкомъ свого народу и всѣ силы свои посвятила масамъ народнымъ. (*Славно!*)

Якъ грибы по дощи ростуть институціи народнѣ: товариство имени Шевченка, що плодовитостію своею сегодня дивуе міністерство австрійске, Педаґоґічне товариство, Народна Торговля, Дньстеръ, ґімназіи въ Перемышли та Коломыи и иншѣ институціи просвѣтно—економічнѣ. Популяризація науки, розпочата на народнѣй основѣ въ „Науцѣ“ и „Радѣ коломыйскѣй“, великимъ русломъ плыве и въ обохъ товариствахъ просвѣтныхъ рускихъ.

Селянинъ рускій рве ся до крамницъ и торговлѣ, а хоть самъ ледви выйшовъ зъ неволѣ, сплативъ звыжь 100 міліонбвъ индемнізаціи, програвъ 30,000 сервітутовыхъ процесбвъ, заплативъ 62 міліонбвъ пропінацін — той рускій хлопъ добирае ся до домінікально-паньскои землѣ. (*Славно!*)

Въ самбмъ центрѣ краю у рынку у Львовѣ — гляньте! зъ-вбдси видно, стоять двѣ народнѣ твердынѣ здобутѣ трудомъ и потомъ свѣдомости народнои и лептами не давного ще крѣпака. Гляньте, тамъ ще въ 1848-го року „Народный Дбмъ“, тамъ здвигаесь нова величава церковь коло него.

Вже не чути „niema Rusi!“... Русь живе! Противники задумали пбдтяти орґаніамъ народный автономіи громадскои. Тогдѣ хлопъ, до недавно крѣпакъ, зъ такимъ порывомъ взявъ ся за оборону своѣи твердынѣ громадскои, що противникъ ажь жахнувъ ся и вбдрѣкъ ся своихъ затѣй. Сотки петицій вилывали на мои руки до сойму, а панки побачивши ихъ, сказали якъ непышнѣ: „Ależ my o tem na seryo nie myśleli“. (*Славно!*)

А теперь гляньте пбдъ Станиславбвъ! Тамъ у смирбмъ рускбмъ селѣ Черныевѣ могила Стасюка! Що се? (*Баденіямъ!*) Се жертва за свѣдомбсть народну! Сеся кровь пролита — то зарево багряне вѣщуюче намъ зорю сходячу. Зоря вбдродженя! (*Славно!*)

Свѣти-жь намъ ясно зоре жертвенности народнои! Не въ квістизмѣ, не въ ласцѣ паньскбй, не въ прихильности уряду наше житѣ. (*Славно!*) Въ борбѣ и жертвенности народнбй наша будучнбсть. (*Славно! Мы не дамось! Межи селянами, котрѣ видно запамятали гбрку неволю панщиняну, многѣ втирали слозы радости и наддѣ въ будучнбсть. Великій ентузіязмъ въ цѣлбй вѣчевбй громадѣ и рбзнѣ оклики.*)

Тамъ на всходъ, де ббльша часть нашого руско-украинського народу живе надъ Чорнымъ моремъ, тамъ великій кольосъ державный пбдъ сю пору сповняе величнѣ задачѣ державнѣ, вбнъ лучить Океаны зелѣзницею, котра перетнае найббльшу часть свѣта.

Пбдъ ту пору судилось намъ прилученымъ до захбдоон индустріальнои держави сповнити иншѣ задачѣ. Виникати въ индівідуумъ людске, пбдносити его просвѣтою, робити его способнѣйшимъ до борбы за житѣ свое и за житѣ свого народу. Самоуправа народна — то наша цѣль. Богато передъ нами труду и працѣ. Деякѣ твердынѣ народнѣ зъ минувшости поупадали, деякѣ ослабли. Гляньте, тамъ св. Юръ, колышня непобѣдима твердыня рускаго житя, а нынѣ? (*Сумно!*) Гляньмо на бучацкій повѣтъ, де теперь выборы переводять ся! — Хто тамъ теперь зраджуе народъ? Хиба-жь не рускій войтъ и не рускій писарь? (*Сумно! Ганьба имъ!*) Кблько-жь труду на змѣны тыхъ вбдносинъ, кблько працѣ, щобъ сотворити руске писарство по рускихъ селахъ! Вже въ недалекбй будучности жде насъ конечно утворенѣ якоись институціи до выобразуваня нашихъ питомыхъ писарѣвъ громадскихъ.

Шкбльництво народне не въ нашихъ рукахъ. Вбдобрати, що мы мали: презентованѣ учителѣвъ громадами; роздѣлъ рады шкбльнои краевои на секціи руску и польску — се наше найблизше стремлѣня.

Знесенѣ останкбвъ панщиняныхъ, тои негбдноі зависимости священикбвъ вбдъ паньскихъ коляторбвъ; протеґованыхъ обшарбвъ дворскихъ; ловецтва на чужбмъ грунтѣ, — се найсвятѣйшій обовязокъ нашихъ патріотбвъ.

Мы хочемо жити своимъ житемъ, хочемо вбддыхати повною грудію, хочемо, щобы мова наша на рускбй земли була въ урядахъ и школахъ. Небѣймо ся противника нашого! Не такій вбнъ страшный якъ зъ-разу здавало ся; я бачивъ его, якій вбнъ маленькій и мізерный въ упадку своѣмъ. Коли его скинули у Вѣдни, замѣсто збрватись, вбнъ мізерно ставъ кланяти ся... Минула пора всякихъ легітімізмбвъ историчныхъ и настала доба зединя національного. Передъ тою идеею покорились уже Монархи, покорять ся чей и нашѣ сусѣды. Тожь борѣмъ ся а поборемо! (*Голосы: и кровь проленемъ!*)

А теперь позвольте принати до вѣдомости слѣдуючѣ резолюціи, котрѣ вамъ предкладае ювілейный комітетъ:

I. Стоячи на основѣ національнои програмы Головнои Рады Рускои зъ 1848-ого року, будемо старати ся, щобы нашъ народъ розвивавъ ся яко самостбйный народъ славяньскій, остаючись при вѣрѣ и обрядѣ своихъ батькбвъ, вѣрно сповняючи свои обовязки супротивъ австрійскои державы и цѣсаря.

II. Яко такій народъ, стоячій на рбвни зъ всѣми иншими народами австрійскои державы, будемо добивати ся усуненя всякого неуправненого надъ нами верховодства и осягненя повнои самоуправы народнои.

III. Будемо докладати всѣхъ силъ, щобы нашъ людъ, основа всего рускаго народу, просвѣтно, матеріяльно и морально станувъ на якъ найббльшбй высотѣ и дбзнававъ рбвного зъ всѣми иншими верствами и народами пошанованя.

IV. Памятнѣ на шкоды, якій намъ вбдъ княжихъ часбвъ робили усобицѣ, будемо згбднѣ и вднѣ выступати всѣ въ оборонѣ противъ кривдъ и въ здобуваню правъ приналежныхъ рускому народови.

Резолюціи сѣ принято однодушно.

Вже при самбй появѣ посла Окуневского, симпатичного народови рускому за смѣлѣ и рѣшучѣ выступы въ часѣ „еры баденѣвскои“ въ радѣ державнбй, а опбсля пбдчасъ дебаты надъ адресою до трону, и теперѣшнѣ выступы въ радѣ державнбй, одушевленый народъ принявъ его далеко лунаючими окликами „славно“, якъ и по скбнченю бесѣды вѣченои.

По п. Окуневскбмъ промовлявъ бувшій посолъ господарь Гурикъ „ювілей а селянство“. П. Гурика и красну его промову витавъ народъ одушевлено. Потбмъ промовлявъ о „ювілею а духовенствѣ“ о. Давидикъ а знамениту его промову народъ безнастанно окликувавъ „Славно!“ Змѣстъ обохъ тыхъ бесѣдъ, якъ и остатнои промовы академика Сьокала подамо завтра.

При бесѣдѣ правника Сьокала лучивъ ся прикрый епізодъ, найприкрѣйшій очевидно для тыхъ, що его выкликали, хочь безперечно прикрый и для всѣхъ патріотичныхъ Русинбвъ — именно изъ загального становища рускои справы. Коли почавъ промовляти п. Сьокало, предсѣдатель „Друга“, котрый, якъ звѣстно, именно тымъ способомъ дбставъ ся на бесѣдника, що остаюча въ рукахъ радикалбвъ „Академічна Громада“ вбдмовила всякои участи, и хотяй п. Сьокало, починаючи свою промову заявивъ выразно, що говорить лише въ имени „частины молодежи“, горстка молодыхъ людей, головно радикалбвъ а и угодовцѣвъ [бувають такій одиницѣ межи молодежію, у котрыхъ трудно змѣркувати, де кбнчить са радикалъ а де починаесь угодовець] уставившись въ однбмъ кутѣ пбдняла крикъ, такъ що бесѣдника не можна було зрозумѣти. Стоявшій коло провокаторбвъ люде въ интеліґенціи и селяне взывали ихъ, щобы опустили вѣче, єли оно имъ не подобаесь, але они не хотѣли вступитись и деякій въ нихъ стали уживати палиць та топбрцѣвъ. Тогдѣ розъяреный народъ, особливо селяне, вырвавши колики зъ штахетбвъ, кинулись на провокаторбвъ. При тбмъ одного академика [Дурбака] поранивъ якійсь селянинъ въ голову, кблькохъ ббльше-менше побито, ажь всѣмъ удало ся повтѣкати. Чей се буде спасенною наукою для партіи, котра все голосить себе за спеціяльну и єдину партію хлопску, що противъ неи станули именно хлопы! Обурене було впрочбмъ загальне у всѣхъ Русинбвъ, безъ рбзницѣ партій.

Коли провокаторы, якъ се они напередъ заповѣдали, спекулювали на те, що викликана ними авантура доведе до розвязаня вѣча, то и въ тбмъ завели ся, бо хочь комісарь поліціи оголосивъ предсѣдателеви, що розвязуе вѣче, а на пбднесеный протестъ вбдповѣвъ, що все бере на свою одвѣчальность, и оба комісарѣ опустили зборы, — однакъ вѣче вело ся дальше безъ перервы, зъ тою тблько рбзницею, що п. Романчукъ уступивъ мѣсце предсѣдателя д-ру Окуневскому.

Впрочбмъ мы застерѣгаемъ собѣ о поведеню старшихъ и молодшихъ радикалбвъ, котрѣ вчера грубо зблямували ся, поговорити ширше.

Вѣча на провінціи.

Зъ Камѣнеччины пишуть намъ:

Заходомъ „Селяньскои Рады“ въ Камѣнцѣ стр. вбдбуло ся дня 12 с. м. повѣтове вѣче въ Буську. На вѣчу явило ся до 500 селянъ и мѣщанъ, 20 священикбвъ и троха интеліґенціи та женщинъ. По богослуженю почалось вѣче въ домѣ п. И. Ваня. Привѣтне слово сказавъ голова Селяньскои Рады о. Сидбръ Зельскій а збброъ выбравъ предсѣдателемъ о. И. Дороша зъ Ракобутъ, заступниками о. В. Геруха зъ Гребовои и п. Кондрацкого зъ Ракобутъ, заступниками о. В. Гаруха зъ Грабовои и п. Кондрацкого зъ Ракобутъ, а секретарями були пп. И. Свѣнцицкій зъ Львова и Кошицкій зъ Соколова.

Першій забравъ слово о. С. Зельскій и представивъ положене рускаго народу пбдъ панованемъ польскимъ, а вбдтакъ переѣсъ слухачѣвъ до рокбвъ пбдъ панованемъ Австріи. Згадавъ про заслуги Яхимовича, Куземского и Маркіяна Шашкевича, про дѣяльнбсть Головнои рускои Рады, вкбнци взывавъ стремѣти дорогою правды до цѣли.

Посолъ о. Танячкевичъ [почувши ц. к. комісаря, що той не потребуе бесѣдникбвъ *наперед остерѣгати*!] представивъ въ своѣй бесѣдѣ політичне положене въ Австріи и становище рускихъ независимыхъ послбвъ, котрѣ нѣколи не пбйдуть въ паньску службу. Згадавши про часы баденѣвского панованя, представивъ языкове питане, котре дасть ся розвязати черезъ автономію народностій. Отже за нею стоять рускій независимій послы, а тымъ самымъ за роздѣломъ Галичины. Дальше обговорювавъ бесѣдникъ економічне положене.

О. С. Зельскій приступивъ до вбдчитаня реферату о ухристіяненю людскости. Констатуючи упадокъ морали у народу и епідемічне хрунѣвство, взывавъ до засновуваня читалень въ дусѣ христіяньскбмъ. Позаякъ жидова есть головнымъ розсадникомъ неморальности, взывавъ закладати крамницѣ и шинкльрѣ, щобъ уникнути зносинъ зъ жидовою. — Резолюціи тѣ принято зъ одушевленемъ.

О. Ст. Петрушевичъ зъ Холоева домагавъ ся: писаня до урядбвъ по руски и поданя рускихъ друкбвъ; шанованя артикулбвъ 19, 1 и 2 законбвъ основныхъ; вкбнци щобы урядники не титулували селянина „ты“.

П. Гаврило Мулькевичъ заявивъ ся за роздѣломъ Галичины, а о. И. Лозиньскій зъ Горлина, щобы правительство для крамницъ уменшало податки. — Оба внесеня принято.

П. Осипъ Кузьмичъ зъ Львова приступивъ до реферату о справахъ асекураційно-кредитовыхъ. Выказавъ елементарнѣ нещастя, якій зъ року на рбкъ ждуть хлѣбороба, додаючи, що въ однихъ повинна держава притти въ помбчь черезъ вбдписане податкбвъ, въ другихъ народъ самъ мусить дати собѣ раду, якъ въ случаяхъ огню и граду. Поясниви суть асекурації взагалѣ а особливо товариства „Днѣстеръ“, згадавъ про проекты примусовои асекурації въ соймѣ и радѣ державнбй. Дальше представивъ хосенну дѣяльнбсть и розрбстъ „Днѣстра“, порбвнавъ станъ обезпеченя въ Камѣнеччинѣ а вбдтакъ взывавъ до закладаня сторожей огневыхъ.

Въ другбй части представлявъ иншій роды бѣды мужика, передовсѣмъ лихву, поясниви асекурацію житеву и товариства кредитовѣ, остерѣгавъ передъ жидовскими, де высокій процентъ, згадувавъ про рускій товариства кредитовѣ и про „Днѣстеръ“. Потбмъ принято резолюціи бесѣдника: „Пов. вѣче въ Буську взывае всѣхъ свѣдомыхъ Русинбвъ камѣнецкого повѣту, щобы обезпечали ся тблько въ рускбмъ товариствѣ асекураційнбмъ „Днѣстеръ“.

О. посолъ Танячкевичъ навѣвъ кблька пунктбвъ, якъ асекурація державна, дебы вразъ зъ податкомъ була вчислена асекурація, а податокъ не бувъ ббльшій, и щобъ асекурація давала вбдшкодоване якъ дбмъ постарѣе ся.

П. Гимонъ зъ Желехова предложивъ, щобы вѣче приняло вбдповѣдь „Селяньскои Рады“ послови Барвѣньскому на его вбдкрыте письмо. — Принято зъ оплесками.

П. Ольѣникъ жадавъ, щобы о всѣхъ кривдахъ повѣдомляти Селяньску Раду а тая буде доходити нашихъ правъ.

П. Кошицкій зъ Соколова жадавъ наданя права патронату консисторіямъ и громадамъ и загального права голосованя. — Принято въ оплескахъ.

На тбмъ скбнчило ся вѣче о год. 7 вечеромъ. Народъ вбдспѣвавъ ще многая лѣта цѣсарю, рускому народови, о. Танячкевичу, президіи и господареви П. Ваньови а на предложеня о. Гаруха такожь ц. к. комісарямъ [за що?! — *Ред.*]

Зъ-пбдъ Щирця пишуть намъ:

Зъ ініціятивы політичного товариства „Селяньска Рада“ у Львовѣ заходомъ мѣсцевого комітету вбдбуло ся въ Щирци дня 5 (17) с. м. народне вѣче повѣтове достойно и величаво. Найчисленнѣйше явили ся селяне зъ парохіи щирецкои, а также дуже много зъ сѣлъ дооколичныхъ. Прибуло такожь 12 священикбвъ зъ околицѣ; зъ свѣтскои интеліґенціи здаесь „страха ради“, не було нѣкого. [Говбрено, що хтось тамъ зъ цѣкавости зазирнувъ зъ-далека, але чимъ боржѣй утѣкавъ до дому.] По вбдправленю въ мѣсцѣй церквѣ соборнои службы Божои зъ парастасомъ за упокбй бл. п. цѣсаря Фердинанда, рушивъ великій здвигъ народу до призначеног на тую цѣль обширнои стодолы мѣщанина Курильця „на Загородкахъ“ [передмѣстя Щирця]. Тутъ, въ пристроенбй стодолѣ портретомъ цѣсаря и диванами отворивъ зборы парохъ и деканъ щирецкій Вир. о. М. Тшесньовскій. У вступнбмъ словѣ повитавъ вбнъ збброный народъ, прибувшихъ гостей-референтбвъ — д-ра Костя Левицкого и иншихъ, а закбнчивъ многолѣтемъ въ честь цѣсаря. На внесеня о. Фолиса зъ Скнилова выбрано аклямацію о. Тшесньовского предсѣдателемъ зборбвъ, а той представивши правит. комісаря п. Річіого запросивъ на секретарѣвъ о. Еліяшевского зъ Гуменца и селянина Максимовича въ Пѣсковъ.

Зъ порядку диевного д-ръ К. Левицкій въ довгбй, добре обдуманбй для народу ясбй бесѣдѣ представивъ подѣ рускаго народу вбдъ часбвъ панщиняныхъ до теперь. Говоривъ якими насъ заставъ 1848 рбкъ и чого мы доробились за 50 лѣтъ на поли культурнбмъ [церковнбмъ, політичнбмъ, економічнбмъ и промысловбмъ]. Згадавъ, якъ важный для насъ сей великій всенародный празникъ хлопскій т. е. 50 лѣтный ювілей знесеня панщины, святкованый всѣми верствами нашои суспбльности. Коли часъ передъ 1848 р. бувъ для насъ сумный, оплаканый въ виду того, що и шляхта насъ вбдреклась, духовенство було мало образоване, пригноблене, свѣтскои интеліґенціи майже не було або до свого не признавалась, то нынѣ маемо самостбйный народъ рускій, що повставъ изъ здорового кореня хлѣборобского, маемо вже много освѣдомленыхъ селянъ, маемо патріотичне вразъ зъ народомъ и для народу терпяче духовенство, маемо численну руску интеліґенцію свѣтску. И хоть часомъ русло житя нашого хвилево затамовуесь, таки мы, вѣрнѣй заповѣтови першихъ нашихъ поборникбвъ, якъ Яхимовича, Трещаковского, Шашкевича, Борисикевича и иншихъ, пбднесемо синьо-жовтый прапоръ въ гору и несемо его дорогою, хоть рожами не выстеленою, до призначеног меты. Нынѣ маемо свою минувшину [исторію], маемо рбзнородни товариства и гуманнѣ институціи, маемо вже богату літературу, всѣлякій часописи, навѣть кблька щоденныхъ, маемо хоть мало, але неустрашимыхъ своихъ заступникбвъ до тѣлъ законодатныхъ — однымъ словомъ всюда двигаемось поволи. Але ще не такъ, якъ бы належало. — Мову свою закбнчивъ бесѣдникъ вбзваненъ, щобы мы, покривдженѣ черезъ подѣлъ на куріи выборчѣ, добивали ся загального права голосованя, а по друге, абы наша праця народна була успѣшнѣйша, мусимо старатись о подѣлъ Галичины на части руску и польску. Бесѣду нагороджено гучными оплесками.

Дальше велике вражѣне зробила бесѣда о. Фолиса. Въ ядернбй бесѣдѣ, въ способбъ порываючій обговорювавъ бесѣдникъ хибы и рбзнѣ пороки у нашого хлѣбороба, котрѣ ще зъ часбвъ панщиняныхъ доси зъ его душѣ не выкоренилась. Ще передъ 1848 рокомъ панщѣдничѣ дбали за хлѣбороба тблько, що за инвентарь робочій, за худобу. Для браку просвѣты и уморальненя упослѣдженый нашъ хлѣборобъ ще й нынѣ не мае почутя свого достоинъства, але збгнувшись въ три погибели, гне каркъ хоть бы передъ якимъ нѣбы панкомъ, посѣпакою. Єли его звуть „хамомъ“, то найббльше самъ собѣ винень. Вбнъ ще и нынѣ не чуе въ собѣ высшихъ потребъ духа и, хоть змушуваный до школы, уникае ей и взагалѣ науки. Коли перебере ся въ чорне нѣбы паньске плате, встыдаесь того, що е хлопомъ. Вбнъ до нынѣ ще такъ темный, недовѣрчивый, що скорше повѣрить своему жидови-арендареви, нѣжь своему, хоть-бы найсовѣстнѣйшому чоловѣкови. Взагалѣ часъ панщиняный лишивъ по собѣ сумнѣ наслѣдки и хоть ему даровано свободу, не вмѣе вбнъ ей выкористати. [*Оплески.*]

Вбдтакъ забравъ слово о. Погорецкій зъ Брбдокъ. Въ дотепный способбъ розповѣвъ про економічне положене нашого хлѣбороба. Прямѣрами взятыми живцемъ изъ щоденного житя простолюдина, признавъ, що нашъ народъ много гроша и часу тратить черезъ непотрѣбне волокитство по торгахъ и ярмаркахъ, богато его маетку марно йде и черезъ пінь-

ство та темноту. Отже загрѣвавъ до науки, до того, абы кожде село выдало зъ-межи себе потрѣбныхъ ему ремѣсникѣвъ, заохотивъ до лѣпшои, щирѣйшои працѣ, подѣбно якъ у Мазурѣвъ. Оповѣвъ о Товариствѣ для торговлѣ безрогами въ Станиславовѣ и заохотивъ вписуватись въ члены его. Згадавъ и загрѣвъ до самопомочи та складания лептъ на основане ремѣсничо-промысловои Бурсы у Львовѣ.

О. Кинасевичъ зъ Волкова прикладомъ про спѣваного женця рускаго загрѣвъ до працѣ [подѣбно якъ 1848 р. Ев. Яхимовичъ], до закладания и пильнованя читалень „Просвѣты“ и до бережения св. церкви, народности и що Русинови найдорожше.

О. Гѣрникъ зъ Винникъ признавъ, що то неправда, якъ кажуть декотрѣ, що за панщины було хлопови лѣпше, або що хлопъ бувъ на свободу ще неприготованый! Сли нашъ хлѣборобъ не пѣднѣсъ ся, якъ бы належало, то винѣ тому три важнѣ причины: 1) индемнізація панщины, що за богато его коштовала; 2) регуляція сервітутѣвъ, котра пожерла въ процесахъ зъ дѣдичами богато хлопского маетку; 3) пропінація, котра наскрѣзь деморалізувала нашого селянина. Бесѣдникъ пожелавъ, щобы нашѣ наслѣдники мали за другихъ 50 лѣтъ лѣпшимъ чимъ похвалитись, нѣжь мы нинѣ по знесеню панщины. Загрѣвъ до любови рускои народности и всего того, чимъ дорожить его серце. Порѣвнавши насъ зъ Поляками, заохотивъ до солідарности и пожертвованя.

Сел. Ник. Тузякъ зѣ Скнилова въ острѣмъ тонѣ заинтерпелювавъ присутне селяньство: чому оно весь тягаръ проголошеныхъ рефератѣвъ складае на барки майже самого духовеньства? Чому оно также не лучать ся до нинѣшнои працѣ для селянъ такъ пожиточнои? Перейшовши самъ на собѣ всѣлякѣ злидне [черезъ „огонь и воду“] за правду и ширене тверезости, натерпѣвшись немало вѣдъ своихъ ворогѣвъ, котрѣ врештѣ прозрѣли и ему рацію признали, заохотивъ всѣхъ до основуваня читалень „Просвѣты“, розповѣвши перше про ихъ значѣне и потрѣбу.

Вкѣнци промовивъ сел. Максимовичъ зъ Пѣскѣвъ. Навѣвши вражду и незгоду нашого народу, якъ се дѣе ся въ его громадѣ, черезъ що давно тамъ заснована читальня и шпихлѣрь громадскій заснѣтились, признавъ, що много бы можна зробити пожиточного межи народомъ, сли-бы не противники и люде злои волѣ.

Потѣмъ о. предсѣдатель внѣсши трикратне многолѣтя Цѣсареви и гостямъ-референтамъ, замкнувъ зборы. Участники вѣча, настроенѣ урочисто, съ пѣснею „Миръ вамъ братя“ розбѣшлись домѣвъ. Давъ бы Богъ, щобы такій пиръ духовый повтарявъ ся у насъ частѣйше!

Переглядъ політичный.

Вчера о год. 5. зрана померъ найбѣльшій сучасный державный мужь Англіи Вільгельмъ Гладстонъ на хоробу серця, на котру терпѣвъ вѣдъ двохъ лѣтъ. Вѣнъ уродивъ ся 29. грудня 1809 р. въ Ліверпулю и походивъ зъ дуже богатои мѣщаньскои родины. Въ р. 1832. вѣйшовъ вѣнъ до парляменту и приставъ до крайно консервативного аристократичного сторонництва торисѣвъ. Вѣдъ р. 1834 занимавъ вѣнъ безъ перервы всѣлякѣ и найвысшѣ становища; бувъ міністромъ скарбу, кольонѣй, управителемъ монетарнѣ. Въ р. 1846. перейшовъ Гладстонъ на сторону лібералѣвъ, а повалившши торисѣвскій кабінетъ, бувъ знова на два навороты міністромъ скарбу. Въ р. 1866. порушивъ вѣнъ справу ирландску, котрѣй до смерти оставъ вѣрный. Коли въ тѣмъ роцѣ его сторонництво при выборахъ взяло рѣшучу перевагу, ставъ вѣнъ преміромъ и оставъ на чолѣ правительства аж до р 1874. Уступивши мѣсця Дізраельому, ставъ знова на чолѣ опозиція. Передъ россійско турецкою вѣйною въ р 1877—1878 выдавъ вѣнъ брошуру про рѣзнѣ въ Болгарії и причинивъ ся опѣсля богато до утворена болгарского князѣвства. Длятого теперь на вѣсть про его смерть болгарскѣ дневники появили ся въ чорными обвѣдками Въ р. 1881. ставъ вѣнъ вдруге преміромъ, уступивъ въ линію 1885, въ сѣчни 1886 р. знова ставъ преміромъ и бувъ нимъ симъ разомъ лише рѣкъ. Въ р. 1892., маючи вже 83 лѣтъ, ставъ по разъ четвертый на чолѣ кабінету, а уступивъ, утомленый лѣтами и працею въ мартѣ р. 1894.

Гладстонъ бувъ знаменитымъ въ скарбовости, досконалымъ бесѣдникомъ, а навѣть ученымъ зъ своихъ науковыхъ праць про Гомера.

Складъ „Народнои Торговлѣ“ въ Коломыи

перенесеный на нове мѣсце

а именно:

Ринокъ ч. 55 каменица п. Барана

т. 6. о два домы дальше вѣдъ дотеперѣшного мѣсця.

Подаючи се до загальнои вѣдомости, просимо заразомъ Всечестне Духовеньство окрестности Коломыѣ, щобы зволило ласкаво оголосити се своимъ громадянамъ, абы они не стали ся — якъ звычайно въ такихъ случаяхъ бувае — жертвою злобнои містифікаціи.

191 2—?. *Дирекція „Народнои Торговлѣ“.*

НОВИНКИ.

— **Концертъ ювілейный** въ великѣй сали „Народного Дому“ [вѣдъ годины 5 до 7¾ пополудни] згорнувъ таку масу публики на сали, въ прибѣчныхъ комнатахъ Рускои Касина и на обохъ галеріяхъ, интелігенціи и селянъ, що просто шпильцѣ не було де упасти. Самъ концертъ выпавъ дуже красно. Селяньскій хоръ зъ орхестрою изъ Махнова [коло Равы рускои] выкликувавъ ентузіазмъ. — Вечеромъ вѣдбувъ ся въ великѣй сали „Народного Дому“ комерсъ при множествѣ гостій. Середъ комерсу всѣ однодушно вѣдспѣвали „Ще не вмерла Украина!“

— **Зъ руско-народного театру.** Въ переѣздѣ до Перемышля дасть театръ тѣлько три представленя у Львовѣ. Въ пятницю 20 ого мая „Свекруха“ комедія въ 3 актахъ Л. Лопатиньского. Въ суботу 21 ого мая „Запорожець за Дунаемъ“ опера въ 3 актахъ Артемовского зъ цѣлкомъ новою обсадою; панѣ Ф. Лопатиньскои въ роли Одарки, п. Рубчака въ роли Запорожця Карася, панны К. Косакѣвнои въ роли Океаны, п. Григоровича въ роли Андрѣя. — Въ недѣлю дня 22 мая „До Бразилії!“ образъ зъ еміграційного руху въ 4 актахъ Л. Лопатиньского. Представленя вѣдбудуть ся въ сали Почтового клюбу [готель Жоржа] о год. 7½ вечеромъ.

— **Зъ Пѣвнѣчнои Америки** пишуть намъ: Дня 6 н. ст. червня вѣдбуде ся въ читальни имени Тараса Шевченка въ Джерзі Сіті, въ память 50-лѣтныхъ роковинъ внесеня панщины въ Галичинѣ, баль рускій сполученый зъ вѣдповѣднымъ вѣдчитомъ, співами народныхъ пѣсень и деклямаціями. [Школярѣ рвуть ся до нашихъ народныхъ пѣсень и до пополудневои школы.] — Знова же дня 8 н. ст. червня вѣдбуде ся головна конвенція „Союза“ въ Шенандорѣ [Shenandoa Pa.], въ котрый то день вѣдпразнуе ся 50-лѣтный ювілей внесеня панщины торжественно пѣсля обширнои програмы, котру невдовзѣ оголосить американьска „Свобода“. Въ конвенціи возьмуть участь вѣдпоручники зъ цѣлои Американьскои Руси. — И тутъ робота не легка, бо народъ нашъ вынѣсъ зъ краю богато злого а мало доброго. Хто мавъ его тамъ учити, особливо въ горахъ? Чи жидъ лихварь? чи панъ або посесоръ? а зѣ школъ, надыханыхъ польскимъ шовінізмомъ, мало хѣсна. Богато Русинѣвъ уже тутъ въ Америцѣ навчило ся свого рѣдного письма. И тутъ въ Америцѣ, нашъ селянинъ безъ жида не годенъ жити. І тутъ и и свои рускѣ „сальоны“ [реставрації] та шторы [склепы], але нашѣ все-таки бѣльше пѣдпирають чужихъ, нѣжь своихъ. Доперва пѣдъ вплывомъ читальнѣ та школы рускои народъ поволи приходить до лучшого розуму и до засады „Свѣй до свого!“ — Вкѣнци подаю осторогу, щобы жаденъ священникъ нашъ зъ Галичины на будуще не зважився ся старатись и ѣхати до Америки на посаду, доки попередно не порозумѣе ся зъ редакцію американьскои „Свободы“ [теперь адреса Mt. Carmel, Pa., P. O. Box 13], бо готовъ такъ выйти, якъ о. Заклинський, котрый безъ вѣдомости товаришѣвъ прибувъ передъ кѣлькома лѣтами до Америки.

— **Зъ Бучача.** Користуючись §. 19. закона красового умѣстивъ п. Іосифъ Вольфнеръ, властитель Комарѣвки, въ 100 числѣ „Дѣла“ и въ деякихъ польскихъ газетахъ „спростоване“, въ котрѣмъ называе неправдивыми всѣ факты надужитя выборчого при правыборахъ въ Комарѣвцѣ пѣднесенѣ въ протестѣ внесенѣмъ самыми правыборцями до ц. к. староства въ Бучачи, якъ и въ зажаленю выславѣмъ селяньскимъ комітетомъ выборчимъ до Г. Е. гр. намѣстника. — Отже селяньскій комітетъ выборчій стверджуе, що факты въ протестѣ и въ зажаленю описанѣ опирають ся на звѣстняхъ тыхъ громадянъ комарѣвскихъ, котрѣ брали безпосередну участь въ выборахъ и факты въ протестѣ описали вѣдля власного постереженя. Констатуемо фактъ, що супротивъ представленого ходу выборѣвъ въ протестѣ и пѣдпертого численно поклинаными свѣдками наочными, стоить одиноке голословне заперечене пана Вольфнера — За комітетъ выборчій *К. Технѣвскій, о. Іоанъ Олесницкій о. Антѣнъ Скалишъ.*

— **Василіянинъ о. Шептицкій**, игуменъ оо. Василіянъ у Львовѣ, выѣхавъ позавчера до Риму — въ якѣй справѣ можна догадуватись...

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Г. Вел. цѣсарь зволивъ удѣлити зъ своихъ приватныхъ фондѣвъ 100 зр. на будову церкви св. Спасителя въ Судовѣй Вишни.

„Henneberg-Seide“

von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.** 7 [1]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Вѣсти зъ Епархіи Львѣвскои.

Архіерейску грамоту похвальну дѣставъ о. Іоанъ Сологубъ парохъ Неслухова. — Консисторія вставилась до намѣстництва о удѣленѣ запомоги оо.: Григорію Аліскевичу въ Осташовець, Вол. Чепѣлеви зъ Стрѣлокъ, Іоакиму Федюку въ Курянъ, Волод. Дорожиньскому зъ Мѣзуня, Ник. Поджаркови зъ Гаѣвъ, Іоану Барановскому зъ Дѣбца, Ник. Івецкому зѣ Сливокъ и Теодосію Лежочубскому зѣ Львова; о плату зъ реліг. фонда для прив. сотрудникѣвъ въ Зеленѣй, Липици горѣшнѣй и Станиславчику; о даръ зъ ласки зъ реліг. фонда для вдовы Анны Бѣлиньскои. — Консисторія вставилась до окр. ц. к. рады шкѣльнои въ Бродахъ о занменованя о. Юл. Дзеровича, провіз. катихита школы выдѣловои въ Бродахъ актуальнымъ катихитомъ тамъ-же. — Митр. Консисторія удѣлила узнане за ревне подаване науки религіи оо. Юл. Яхимовичу зъ Ольхѣвця, Вол Глѣбовицкому зѣ Стрѣлокъ и Ник. Сенишину зъ Берездовець. — Декретъ увольненя вѣдъ конгрусового испиту дѣставъ о. Ал. Мудракъ. — О. Кор. Лотоцкій дѣставъ канон. институцію на Рогачинъ. — Вѣдпустку вѣдъ прихода дѣставъ о. Стеф. Коблянькій зъ Драганѣвки на три мѣсяцѣ, — Позволене пѣдданись испытови конкурсовому дѣставъ о. Петро Мѣйскій завѣдатель Лукавицѣ нижнои. — Правительство асигнувало плату зъ реліг. фонда для прав. сотрудникѣвъ въ Дерновѣ, Берлинѣ и Кудобинцяхъ на оденъ рѣкъ — О. Клим. Базилевичъ, завѣдатель Волѣ гологѣрскои, дѣставъ презенту на тую жь парохію. — Презідя намѣстництва, годить ся на институцію о. Евг. Свистуна на Болшовець.

Посмертнѣ — ∓ — оповѣстили.

Розалія зъ Тарасевичѣвъ Лятошиньска, вдова по бл. п. Михаилѣ Лятошиньскѣмъ, пароху въ Вѣльшаници коло Яворова упокоила ся у свого сына въ Вѣльшаници въ 82 роцѣ житя дня 19 н. ст. мая с. р. В. ѣ. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 20. мая. Вчера рано розбрвано на готовѣмъ до вѣдѣзду пароходъ „Цѣсарь Францъ Іосифа“, належачѣмъ до товариства паровои плавбы на Молдавѣ. Доси найдено три особы мертвѣ, три тяжко покалѣчени, а чотыри легко. Кѣлькохъ особъ невѣдшукано ще. Пароходъ розтрѣскало цѣлкомъ. Причиною розриву могло бути бракъ воды въ котлѣ або може занадто напалено въ машинѣ. Машиніста увязнено. Розрывъ бувъ такъ сильный, що въ недалекихъ домахъ потрѣскали шибы навѣчь на четвертѣмъ повереси, а вѣдломы пароходу поспадали на дахи чотыроповерховыхъ домѣвъ.

Лінцъ 20. мая. Міністеръ рѣльництва Кастъ зложивъ мандатъ до горѣшного-австрійского сойму зъ причины великои своеи роботы урядовои.

Парижъ 20. мая. Бісмаркъ занедужавъ поважно.

Лондонъ 20. мая. Daily Telegraph доноситъ зъ Хінъ, що Японъ готовъ вѣйти въ союзъ Англіею для переведеня реформъ въ Хінахъ, для укрѣпленя россійского вплыву и уратованя Хінъ вѣдъ епархіи. Японъ готовъ поставити 300.000 сухопутного вѣйска и помагати своею военною фльотою.

Мадритъ 20. мая. Новый кабінетъ вже утворены Сагаста обѣймае тымчасовѣ такожъ теку заграничныхъ справъ. Сегодня міністры складають присягу.

Повѣдають тутъ, що испаньска ескарда, котра була на Караібскѣмъ морю, щасливо дѣбрала ся до Гаваны; але доси ся вѣсть не провѣрена. Дневники заповѣдають, що незадовго вырушить на море друга ескадра зъ Кадиксу, щобы удати ся на Филипіны.

Вашингтонъ 20. мая. Японьскій міністеръ упевняе, що неправда, мовь бы Японъ гадавъ протестувати противъ обсаджена Филипінѣвъ Америкою.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Володимиръ Яновичъ

бувшій довголѣтный асистентъ головного шпиталю у Вѣдни. осѣвъ яко практичный лѣкарь у Вѣдни V. Reinprechtsdorferstrasse 54. — **Ординуе вѣдъ 2 до 4.** Всякои порады удѣля рѣвно-жь листовно.

207 2—4

Д-ръ Едмундъ Ковальскій

ординуе якъ лѣтъ попередныхъ

въ Заведеню водолѣчничѣмъ „Киселька“

У ЛЬВОВѢ.

Заведене се на рѣкъ бѣжучій въ цѣлости вѣдновлено, а число мешкань помножено значно побудованямъ нового дому. 202 3—4

Зміна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

вѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цѣкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроена електричныхъ дзвинкѣвъ. — Замовлена зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.**

ЛИПЕЦЬ

въ реставрації НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдани.

ЦѢННИКЪ

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажаный легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякі напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моеи реставрації, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій виноо по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 110—? **Зъ высокимъ поважаненъ НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

КУХАРКА РУСКА

въ мовѣ рускѣй выйшла зъ друку и обнимае:

Науку варена знаменитыхъ правдиво рускихъ страв. Найрознѣйшій зупы и додатки до зупъ. — Всякій печенѣ — зразы, бѣгосы, гуляшъ, фляки, кльоты и т. п. — Науку роблени сосѣвъ горячихъ и студеныхъ. — Мариноване шпинокъ и всякои вудженины. — Знаменитій рулядъ. — Найрѣзнороднѣйшій мучній легомины. — Приладжене знаменитого набѣлу и т. п.

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ переказомъ 75 кр. высилае franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА

Ст. Манецкого и Эпѣлки

Львѣвъ, Готель Жоржа.

184 2—?

Решткы хѣдниковъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, гобелины и рѣзнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ дармо дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львѣвъ ул. Сикстуса 6 (Насажъ Гавсмана). Также на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 9—?

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літоґрафічне ЗАВЕДЕНЕ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

выготовляе

всякій літоґрафічній выробы

звычайнѣ візитовѣ білєты

вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а нове появившѣ ся візитовѣ білєты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою 188 4—51

СИТА водосѣйнѣ почвѣрнѣ по зр. 13 1·56 и 1·60. Машинки до сѣкания мяса по 5 зр. и 4

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 355

Новости въ парасолькахъ напелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львѣвъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 9—?

Deutsches Fräulein

bittet um Stelle als Lehrerin oder Haushälterin. Hochachtungsvoll Marianna Patzelt in Cyhany bei Herrn Pfarrer Hlibowickij.

198 2—3

Также и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, фіранки, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Насажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно.

191 9—?

Оголошене.

Христіянинъ, россійскій пѣддачый, желае взяти въ аренду хутѣръ [фѣльварокъ] або невеликій маетокъ. Информуватись прошу Дембники (коло Кракова) дѣмъ власный. — О. Таґлянґъ. 197 1—2

Выстава загальна

всходныхъ и нишихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіэръ, фіранокъ и хѣдниковъ.

Также цѣлу нѣч при електричнѣмъ освѣтленю отворена.

Вступъ вѣльный.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул Сикстуска 6 (Насажъ Гавсмана). 190 9—?

Купуючимъ пѣльги въ сплатахъ.

С. ТОМАСЕВИЧЪ

АРТИСТЪ-МАЛЯРЪ

перепровадивъ ся зъ ул. Собѣщина ч. 9, на улицю Арсеналську ч. 6. у Львовѣ.

169 5—10

АЛЬБУМЪ заслуженыхъ Русинѣвъ

Цѣна 1 ор.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“ 65

Табака ментолева,

выпробоване средство на катаръ. Дѣлаючи знаменито дезинфекційно и холодячо, увольняе недужого дуже скоро вѣдъ прикрои сей долеглівости. Цѣна коробки 25 кр. 16

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 1-8—?

Клиентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручае

своє переплетничне и ґалантерійне заведеня

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 866

Пѣдоймае ся всяких роботъ, особливо переплету: **Служебникѣвъ, Евангелій, Молитовникѣвъ, Бібліотечных книгъ, Альбумѣвъ, Нотъ, Дипльомѣвъ и. т. ин.** по **умѣрены**х цѣнахъ.

Д-ра ЛЯМАНА

Какао зъ поживными солями
(за ½ кільо 2·25 зр.) и
Чоколяда зъ поживными солями
(за ½ кільо 1·60 зр. и 1·40 зр.)

Названий такъ тому, бо до нихъ доданый дуже важный екстрактъ вѣдживаючих солей рослинных, котрѣ дуже граютъ важну ролю въ вытворѣ крови и розвою костей, а окрѣмъ того въ дуже мильй способъ дѣлае на смакъ. Въ наслѣдокъ того, якъ такожъ и зъ тои причины, що при выробѣ уживаютъ ся лишь найшляхотнѣйшій сырій матеріялы, зъ старанным помиканем звычайно уживаных, а здоровлю шкѣдливых алькалій мінерального походженя (потажъ, сода, магнезія, амоняк и т. н.) узнано Какао и Чоколяду зъ поживными солями яко одиноко правдивѣ, тревалѣ и о высоко пѣднесенѣй поживности — препараты зъ Какао.

Екстрактъ поживных солей рослинных.
за горнець 1·25 зр.

е зъ внѣшного свого выгляду и способу уживаный, подѣбный до мясных екстрактѣвъ. Споряджены зъ рослинъ особливо богатых въ поживнѣ соли, а призначены на додатокъ до всяких зупъ, соѣвъ, яринъ и т. н., щобы въ стравахъ збѣльшити для вѣджившленя [вытворюваня крови и розвою костей] такъ важну присутность поживных солей. Видавае дуже приятно на смакъ страв.

Домагати ся треба безплатнои брошуры вѣдъ одинокого фабриканта: **„HEWEL & VEITHEN in Wien, I., Schreyvogelgasse 3.**

Купити можна въ Аптиках, лѣпшихъ торговляхъ колоніяльных товарѣвъ, дрогуеріях и въ „Народнѣй Торговли“ у Львовѣ, ринокъ число 36. 110 4—2

ЗАКОПАНЕ

въ Татрахъ, 1000 метрѣвъ понадъ рѣвень моря!

Водолѣчначе заведене Д-ра Храмца.

Вѣдъ 4 зр. на день уряджены покѣй, въ постелею цѣлымъ удержанем, лѣченем и купелями. — Лавнѣ уряджен взѣрцево. **Купелѣ** звычайнѣ, солонѣ, боровинонѣ, електричнѣ, всѣлякѣ натриски и парнѣ, масажъ и ґімнастика. Електричнѣ прилады першои якости. Почта и телеґрафъ въ мѣсци. Въ Хабовцѣ ждутъ повозки и фѣры. На жадане зарядъ высылае проспекты.

01 2—12

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотрены въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ такожъ сальоновѣ и настѣнныѣ, хѣдника, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належитъ адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстускач.6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3.** 190 9—?

Диваны перскѣ и портіеры

традиѣй (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно.

190 9—?

Славнѣй на цѣлѣмъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL“
первороднѣй фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre“
Львовъ, ул. Сикстуска 6, насажъ Гавсмана
Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно. 190 9—?

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ

Львовъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѣ и штайнґутовѣ, огнетревалу папу дахову, асфальтовѣ плыты изоляційнѣ, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взаґалѣ **всякѣ матеріялы будовляныѣ** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетонових и крытя дахѣвъ дахувкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреных. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 34—?

КОСЫ

зъ найлѣпшои стирійскои стали, выготовленѣ на окреме наше замовлене зъ найбѣльшою старанностію и вѣдповѣдною твердостію,

60 сантиметрѣвъ довгѣ по 48 кр.
60½ „ „ „ 50 „
70 „ „ „ 60 „
80 „ „ „ 70 „

За доброту тыхъ кѣсъ приймаемо всяку поруку.

На 5-кілеву посылку иде 8—10 штукъ.

199 1—10 **Народна Торговля у Львовѣ и філіи**

За певну и добру льокацію

поручаемо

4½% листы ипотечнѣ
4% листы ипотечнѣ короновѣ
5% листы ипотечнѣ преміованѣ
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% обліґаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% обліґаціи пропінаційнѣ

и всякѣ ренты державнѣ

Тѣ паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшѣмъ курсѣ деннѣмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управн. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ. 874 [3]

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільоґрамовъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільоґрамовых по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

въ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюючe бѣль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Просимо жадати того 355 33—39

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґинальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґинальный.

Ріхтера аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

ЮЛІЯНЪ ПАНЬКЕВИЧЬ

Артистъ-маляръ

въ Одреховѣй почта Заршинъ

выконуе всякѣ працѣ входячѣ въ обсягъ его заводу зъ кождѣмъ жаданѣмъ стилю пѣсля власнои композиціи, якъ: образы, портреты, украшеня стѣнъ, такожъ реставрація старых образѣвъ; приймае до выконаня зъ дерева и позолоченя иконостасы, олтарѣ, кивоты, и т. д. и т. д. пѣсля власных оріґинальных паненъ — солѣдно и по умѣркованѣй цѣнѣ 11—? 96

Рѣкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекураційне, приперучене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Вприеосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджена домашне, скотъ, господарскій знаряды, збѣже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкѣдъ огневых.

„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-тый рѣкъ своои дѣяльности зъ збѣльшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачен шкоды до кѣнца 1897 року 430.100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, условя обезпечень користнѣй, а шкоды ліквідуютъ ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра“ принимае Банкъ краєвый при позичках ипоточных.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимных обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условя, представляе своими значными фондами найбѣльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускѣмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоварышене зъ обмеженою порукою удѣляе позички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адмінистраційнѣ* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членѣвъ и третихъ особъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и позичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информаціи удѣляе Дирекція листовно. 34 14—25

Зголошеня о удѣленя агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентѣвъ „Днѣстра“, приймаютъ ся.

Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (ДѢМЪ „Просвѣты“.)

Поживки для членѣвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 6½% и 1% додатку на кошты адм.

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅝ до ¹¹/₉)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бол ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (½ до ¹³/₉ недѣлі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₉ недѣлі і сьвята)
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.50	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅝ до ¹¹/₉)
				3.25	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₉)
				4.55	„ Ярослава
Нічн			**Нічн**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.27	„ Янова (½ до ²¹/₉ в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (½ до ²¹/₉ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (⅝ до ³⁰/₉ и ¹⁶/₉ до ¹¹/₉ (½ до ¹⁵/₉)		6.55	„ Тернополя з голов. дв'рця
	8.31	„ „		7.—	„ Лавочного
9.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (½ до ¹³/₉ въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (½ до ²¹/₉ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвальный редакторъ Иванъ Белей — Папѣръ въ фабр. Черлянъ-Енен — Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іоанникия Гренжка.

Ч. 102. Львовъ, Субота 9 (21) Мая 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитших повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю в перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинь-ского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelun-genasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбст за инсераты вказний у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чвертъ року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попереднє застереженє. — Реклямація не оплачають вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поєдинокє чисто коштує 8 кр. в. в.

Оголошенія звычай приймають ся по 7 кр. вѣдъ одного строчки инсератовой або ѣх мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. в. в.

Подяки и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ отримка.

Всенародне ювілейне вѣче.

II.

По промовѣ пос. Окуневского явивъ ся на естрадѣ бувшій посолъ Іосифъ Гуликъ, господарь зъ Угринова, щобы выголосити свій рефератъ на тему „ювілей 48 року а селянство“. [Знаного и загально поважаного п. Гурика приняли вѣчевики довго лунаючими окликами: „славно!“]

„Христосъ воскресе! [Зъ тысячей грудій вѣдлунало: Воистинну воскресе!“] Нинѣ обходимо памятку, що минуло 50 лѣтъ вѣдъ часу внесеня ганьблячого рабства, панщины, а день той повинєнъ бути записаный на вѣчну памятку золотыми буквами въ серци кождого Русина, а особливо селянина хлѣбороба. Годѣ змалювати словами тую чорну картину, що такъ болючо записана въ нашій минувшости. Придумана она була людьми злои волѣ на закрѣпощеня селянства, котре уважано за живый инвентарь. Горда шляхта звыкла була вѣдъ давенъ давна богатѣти коштомъ пригнобленя бѣдныхъ и поневѣреныхъ. Але не на шляхтѣ опирае ся кожда держава, а на тѣмъ здоровѣмъ пни, на народѣ. (*Славно!*) Се пѣзнавъ благій монархъ Фердинандъ и своєю монаршою ласкою знявъ то тяжке и страшне ярмо зъ народѣвъ своєи державы патентомъ зъ 17-ого цвѣтня 1848 р. освободжуючи народъ вѣдъ панщины зъ днемъ 3 (15) мая. Тожь и не давница, що народъ рускій вже 50 лѣтъ той день обходить мовь свято. Довго шляхта запобѣгала, абы не выпустити зъ рукъ доброго свого интересу. Ажь коли въ 1848 роцѣ потекла кровь борцѣвъ въ Европѣ и навѣть въ столици нашои державы, у Вѣдни, заблисла и нашому народови лучша доля, зоря свободы. По тыхъ борбахъ народъ нашъ ставъ вѣльный. Длятого честь лицарямъ другихъ народѣвъ вѣдъ нашого народу! [*Честь имъ!*]

Вже попередучій монархи австрійскій означили були панщинякамъ число днѣвъ робучихъ, видячи кривды народу руского вѣдъ панѣвъ та посѣпакѣвъ дворскихъ, а мѣжь ними цѣсарь Іосифъ II. [*Тутъ бесѣдникъ вычисляе, жій днѣ були вызначенй, а колько на дялѣ вѣдроблювано!*] Нѣчо не помагало, наказу цѣсарского не шановано и вѣнъ скоро пѣйшовъ въ забуте. Народъ терпѣвъ дальше. Нѣкуды було пожалуватись, бо якъ то кажуть: „Богъ высоко, цѣсарь далеко“. Зъ панщинякомъ обходили ся якъ зъ худобою. Панъ робивъ зъ нимъ все, що хотѣвъ. Нинѣ навѣть звѣрина въ лѣсѣ, рыбка у водѣ мае у насъ якусь охороняючу уставу, а за часѣвъ панщины хлопъ ни не мавъ; вѣнъ бувъ безборонный. [*Сумно!*] Яркихъ фактѣвъ паньскои самоволѣ и буты можна бы навести тысячѣ. Часы тои неволѣ — то найчорнѣйший въ исторіи нашого народу, переповнений кривдами и зневагами. Отъ хоть-бы то, що въ однѣмъ селѣ на Великдень дворскій гайдуки повыганяли панщинякѣвъ на роботу до лѣса, а коли священикъ выйшовъ боронити своєи вѣры и народу, то и его пѣгнали на тоту роботу, а вѣнъ вечеромъ повернувши до дому умеръ. [*Сумно!*] Оттакъ то жилось рускому народови за часѣвъ панщинняныхъ.

А теперь перейду до наслѣдкѣвъ знесеня панщины у нашого народу. Впала неволя и мы думали, що нашою працею доробимось. Мы заплатили солоно за знесеня панщины, бо ажь сто міліонѣвъ, а що-жь маемо зъ того? Що стало ся зъ нашими лѣсами и пасовиськами? [*Сумно!*] Намъ рахували фіру дровъ 8 кр., а худобу казали загнати до паньскихъ лѣсѣвъ и укрывати нѣбы-то передъ властями, а они тымъ способомъ ратувались передъ обовязкомъ давания пасовиска громадамъ. (*Такъ було! свята правда!*) Селянинъ не розумѣвъ тои штучки, а потому гѣрко за нію покутувавъ

Упала неволя, та не упали тѣ, що выступали въ оборонѣ тои неволѣ — нинѣшній нашій ворогы політичній! (*Сумно! Правда!*) Они верховодять въ краю нинѣ! Монархъ давъ всѣмъ рѣвній права, але чи мы с рѣвній и чи они уважають насъ за рѣвныхъ! [*Нѣ! хиба хрунѣвъ!*] Рады громадскій якій они? а хто ихъ переводить? (*Старосты!*) Выборы повѣтовій, соймовій и до рады державнои переводять ся у насъ середъ вопіючихъ надужить. Чи не фальшують ся картки? чи є воля выборѣвъ? (*Нема!*) Чи мы можемо перевести выборъ пѣсля власныхъ переконання? (*Нѣколи! Багнетами!*) Писарѣ громадскій и вѣйты обкрадають громады, а се уходить имъ безкарно. А нашій школы! Громады поносять великій тягарѣ на ихъ утриманє, а якій зъ нихъ пожитокъ? (*Дѣтямъ забиваютъ головы польщизною!*) Учитель, що щиро працюе и посвячуе ся своему народови, иде на Мазуры „ze względów służbowych“! (*До Скавины!*) Народъ, хотяй мае волю, то ей не уживае, его до того не допускають. (*Сумно!*)

Намножилось у насъ много лизунѣвъ и перекинчикѣвъ, котрій запродались та втягнули ся до чужого ярма [*Лизуновичѣ! Барѣвскій и Важинскій!*] и треба побоювати ся, що на ихъ мѣсце прийдуть тотій, що ихъ теперь выкорыстовують. Но мы не тратьмо надѣѣ, не упадаймо духомъ, а покиньмо нашій свары и межиусобицѣ, мы селяне лучѣмъ ся зъ тою интелігенцією свѣтскою и духовною, котра боронить нашихъ правъ. Жиймо въ згодѣ и любови якъ одна родина, а ворогъ не буде намъ страшный! Тому и кличу: до згоды, до згоды!.. Христосъ воскресе!

Сесю бесѣду п. Гурика, котру мы подаемо тѣльно скорочено пѣсля записокъ, принято бурею оплесковъ и окликовъ: Слава! Дай намъ Боже якъ найбѣльше Гуликовъ!

Потѣмъ наступивъ рефератъ о. Вас. Давидяка на тему „ювілей 1848 року а духовеньство“.

Христосъ воскресе! [Воистинну!] Бѣдна ты, вѣтчино моя, Червоно-руска земле! Зъ давныхъ давенъ не було у тебе гаразду, не було долѣ, нема й нинѣ. Ты похожа на тую невѣсту, котру вѣддали за нелюба: зъ плачемъ йшла она пѣдъ вѣнець въ дѣмъ Божій, и потѣмъ весь вѣкъ коротае въ слезахъ, а тутъ нѣ житя, нѣ розлуки. А нашь нелюбъ робить намъ рѣзній пакости, мучить насъ, знущаесь и голосить ще передъ свѣтомъ, що мы щасливій, вдоволений. О, мы щасливѣ, але тогдѣ лишь, коли задрѣмаемо. Але и тогдѣ суне ся намъ передъ очи та чорна мара, яка на нашу Русь злетѣла зъ слѣдъ за Казимиромъ Великимъ. Намъ привиджуеся нытомъ въ стѣнахъ святоюрскои крѣпости, стонъ бояръ и мѣщанъ мѣста Львова, тыхъ першихъ жертвъ, першихъ Стасюковъ нашихъ, що поклали за вѣтчину свои голови; намъ привиджують ся и щиро-золотій хресты, и вѣнецъ золотокозаного галицкого престола, и княжа корона зъ хрестовымъ деревомъ, котру на першій гостинѣ хапнувъ зъ княжихъ замковъ грѣзный наѣзникъ и якъ голодный вовкъ лѣсами и манѣвцями занѣсъ на свій Вавель.. Тѣ злощасній останки княжого замку, що валяють ся тутъ, надъ нашими головами, по-при курганѣ Люблинъскои унія, доказують, що не було лучше и за другихъ володѣтелѣвъ Польщѣ. Наша церковь зъ вели чавымъ обрядомъ, наша руска народность лежала пѣдъ ногами бутныхъ польскихъ владикъ.

Зъ хвилею, коли княжу корону руску сховали въ скарбци на Вавелю, згасла и наша народна правда и воля. Бояры перший зрадили Русь, и за золото, гербы й каштелянїи перекинулись въ таборъ Польщѣ и внесли вражду й ненависть въ свою руску родину. Давный громадскій устрѣй на Руси польскій королѣ замѣнили заразъ на новый; значѣне и власть народныхъ нѣчь знищило магдебурске право, а громадску власть заступила бута и самоволя шляхтича-пана. Рускій селянинъ попавъ такъ у пѣдданчу паньску неволю и въ нѣй на цѣлій вѣки розпращавъ ся зѣ своєю правдою. Въ очахъ пана бувъ вѣнъ живымъ инвентаремъ на подобіе скота, не могучи розпоряджатись анѣ своєю власностію, анѣ працею, анѣ часомъ; земля, за уживане котрои вѣнъ заливавъ ся кровавымъ потомъ на паньскѣмъ ланѣ, належала до пана, а вѣнъ не мѣгъ нѣ одной пяди лишити въ спадщинѣ своимъ дѣтямъ. Навѣть церковь була предметомъ шляхотскои самоволѣ. Ключѣ вѣдъ неи выдавали жидамъ въ аренду и явно торгували церковными святощами. Мало що не 500 лѣтъ простогнавъ народъ пѣдъ панщиною, а ще й до теперь тягне ся чорна ей память въ видѣ такихъ болячокъ, якъ индемнізація, сервітуты, пропінація, патронатъ. До польскихъ королѣвъ ѣздили депутаціи подѣбно, якъ передъ двома лѣтами до Вѣдня. Но наслѣдки були однакій. Межи нами а цѣсарскимъ „бурѣмъ“ станувъ чорною стѣною зелѣзный міністеръ, заржавѣлый въ шляхотскихъ порядкахъ республики. (Голосы: Богъ его покаравъ! Стратився розумъ.) Польскій король манъ лишь на стѣлько волѣ, що вказавъ на шаблѣ при боцѣ Козаковъ. Тѣ шаблѣ пригадали ся и нашій депутаціи, коли вертала зъ Вѣдня. Не гасѣмъ духа, трудѣмъ ся, боронѣмъ себе, не даймо ся! Насъ міліоны! Де за нами законъ, де наша правда, тамъ не пускаймо ся на нѣякій „угоды“! Тѣлько рѣвный зъ рѣвнымъ можуть жити въ дружбѣ и мирѣ, бѣдакъ зъ богачемъ нѣколи! Зъ тыхъ угодъ и уній така намъ користь, якъ вѣдъ розвалинъ нашого княжого замку и кургана унія, котрый такожь валить ся. Унія заключали ся зъ горы вже зъ тымъ намѣромъ, щобъ нѣчого не додержати въ користь Руси.

Коли Червона Русь прийшла пѣдъ Австрію, подабала на дерево обчѣмхане зъ цвѣту и листя, безъ бояръ и мѣщаньства, такъ що не було кому зъ бояръ пѣдписати акту пѣдчиненя Руси пѣдъ Австрію. Цѣсарь Іосифъ II. взявъ пѣдъ свою опѣку селяньство и старавъ ся дати образоване священичому становы. Въ 1848 роцѣ повѣяло благотворнымъ духомъ вѣдъ заходу и цѣсарь Фердинандъ обдарувавъ народы свободою. Вѣдъ поры, якъ пропала корона Данила, на Червонѣй Руси не було бѣльшого празника, якъ тогдѣ, бо народови вернено тую землю, котру ему давнѣйше беззаконно забрали. Правда, селяньство заплатило за се 120 міліонѣвъ, правда, при роздѣлѣ землѣ тяжко его скривдили, але оно все те перетерпѣло и взяло ся зъ жаромъ до науки пѣдъ проводомъ свого духовеньства. Першій митрополитъ Михаилъ Левицкій старавъ ся ввести руску мову въ народныхъ школахъ, але вѣдмовлено сему зъ причинъ політичныхъ. Зачала ся ера доносовъ на насъ до Вѣдня и Риму. Инсинуаціи зачали брати верхъ надъ правдою. Силою перервано зносины зъ Кіевомъ и въ наслѣдокъ того перервало ся руске образованє. Въ звязи зъ тымъ переслѣдуване Маркіяна Шашкевича и митарства зъ „Днѣстровою Русалкою“, котрои авторы — мученики за народну просвѣту. Особливо численно сыпали ся доносы на руске духовеньство зъ причины минимои гравітаціи до шизмы, а выходили они, на жаль, по-найбѣльшѣй части вѣдъ польского клира. Въ 1860-ыхъ рокахъ соймъ знѣсъ терно и многій нашій священики, не могучи на родинѣ добити ся кусника хлѣба, мусѣли переходити за кордонъ; не ихъ се вина, а противниковъ.

Не можемо промовчати и о властныхъ грѣхахъ. Мы провинили ся, що побѣчь другихъ народѣвъ не станули на вѣдповѣдній высотѣ, мало журилисъ о економічну сторону. Въ народѣ загнѣздила ся лихва, вкоренила ся бѣда, збѣльшили ся податки. Учѣмъ ся вѣдъ Чехѣвъ и приймѣмъ ихъ гасло: „Народъ собѣ!“ Выкоренѣмъ лише зъ-мѣжь себе вражду и роздоръ. Цѣлыхъ 30 лѣтъ стратили мы на взаимныхъ спорахъ и не выйшли по за абуку, а народъ упадавъ..

Взываючи до згоды, бесѣдникъ згадавъ о завзятю духовенства въ часѣ выборѣвъ и вѣддавъ честь памяти мученикѣвъ, котрій поклали головы за народну справу. А до Полякѣвъ звернувъ ся бесѣдникъ зъ зазывомъ, щобы разъ вже залишили старосвѣтскій претенсіи до рускихъ земель. Середъ грѣмкихъ оплесковъ скѣнчивъ бесѣдникъ словами: „Христосъ воскресе!“ знамениту свою промову.

Вѣдтакъ промовивъ академикъ Сѣокало на тему „ювілей 1848 р. а молодѣжь“.

Позитавъ вѣчевиковъ въ имени „тои частины молодежи рускои“, котра солідарнуе ся зъ обходомъ сего ювілея, жие народными идеалами, шануе минувшость свого народу, радуесь его радостію, а смутить ся его смутком. Молодѣжь — то будучность народу, тожь она почуваесь до обовязку высказати и свои гадки въ 50-лѣтный ювілей знесеня панщины, коли рускаго селянина увольнено вѣдъ паньского ярма и вѣнъ ставъ повноправнымъ горожанином.

Зъ Заходу повѣяло ліберальнымъ духомъ, що потрясъ застарѣлыми системами а абсолютній престолы побачили потребу уповноправнити селянъ и надати имъ конституцію. Се не було нѣякою ласкою правительства, якъ и Поляковъ, котрій лучилисъ зъ революційнымъ рухомъ, маючи на цѣли вѣдбудоване Польщѣ зъ шляхотскимъ абсолютизмомъ. Выпадки 1848 року прийшли на Русь конечною дорогою, самій вѣдъ себе, бо инакше и не могло статись

Но за той часъ рускій народъ мало-що поступивъ въ передъ; намъ не достае мѣщаньства, властителѣвъ бѣльшихъ посѣлостій, нема купцѣвъ, нѣ ремѣсникѣвъ — таке наше положене економічне. Головный осередокъ и нервъ народу, наше селяньство, покидае великими рядами свои убогій стрѣхи и спѣшить за горы-моря шукати лучшои долѣ. Головною причиною нужды нашого селяньства є нагромаджене землѣ въ рукахъ бѣльшихъ властителѣвъ — а се вытворило у насъ пролетаріятъ безземельный; дальшій причины — то спекуляціи біржевій и великій, тяжкій податки. Повинно ся стремѣти до выкупу землѣ зъ рукъ польскои шляхты, до ширеня мѣжъ народомъ ремѣсла, промыслу и торговлѣ, до парцеляціи бѣльшои посѣлости межи селянъ, до обмеженя або и знесеня податку вѣдъ землѣ а оподаткованя капіталѣвъ.

Політично мы Русины також упослѣджений; положене наше не вѣдповѣдае анѣ нашимъ потребамъ, анѣ прислугуючимъ намъ правамъ. Наслѣдкомъ автономіи краѣвъ нашъ народъ, убогій економічно, упавъ жертвою сильнѣйшого, ворога котрый для насъ не мае милосердя. Коли другій народы зъ оружемъ въ рукахъ добували собѣ свободу, то народъ рускій, що привыкъ до довголѣтнои неволѣ, стоявъ по сторонѣ правительства и на его зазывъ пшовъ на списы и багнеты; пѣдъ Маджентою, Сольферіномъ, Садовою розкиненій рускій кости. Русины все въ політичнѣмъ житю Австріи йшли на руку Австріи, а она вѣддала ихъ на поталу Полякамъ. Тому народъ рускій не мае приятелѣвъ; нинѣ треба Полякѣвъ и Мадярѣвъ переконувати, що не понижением, просьбами и слезами, але рѣшучостію и силою здобувае ся належій народови політичній права. Тому домагаймо ся автономіи народностій и подѣлу Галичины на руску и польску часть.

Але справдѣ не мало и поступивъ нашъ народъ напередъ за тыхъ 50 лѣтъ у вѣдродженю своѣмъ. Кровь нашихъ Стасюковъ и иншихъ мученикѣвъ — то неначе друге хрещене и освячене нашои борбы; кровь невинно пролита нехай буде заохотою до дальшои борбы, нѣхто зъ насъ не смѣе вѣдотхнути, поки она не буде вѣдкуплена. Молодѣжь, перенята духомъ народнымъ, все буде боронити народу, коли его зайде потреба, понехавши всѣ партійній суперечки.

Тутъ пѣдъ стѣнами сего замку стоявъ великій гетьманъ Хмельницкій, ашляхта, що грозила розбгнати козацтво батогами, на колѣнахъ просила у него помилуваня. Народъ рускій причинивъ ся до упадку Польщѣ, се є доказомъ нашои силы а заразомъ фактомъ, котрого намъ Поляки нѣколи не дарують.

Надходить теперь часъ великихъ свѣтовыхъ змѣнъ суспѣльныхъ, коли понижений и погорджений упѣмнуть ся о свои права. Уважай, рускій народе, щобы той часъ не заставъ тебе неприготованымъ! хвилею сею треба буде покористатись!

Бесѣдникъ закѣнчивъ свою промову словами Т. Шевченка: „Вставайте, кайданы порвѣте и вражою злою кровю волю окропѣте!“

На тѣй промовѣ вѣче закѣнчило ся, а предсѣдатель вѣча [вѣдъ часу розвязаня его комісаремъ Венцомъ] посолъ д-ръ Окуневскій закрывъ вѣче короткою теплою промовою. Посла Окуневского пѣднесли селяне на руки, а грѣмке „слава!“ вѣдбивало ся по вагорѣхъ Замку.

На закѣнченя вѣдспѣвали вѣчевики „Христосъ воскресе“, а опѣсля при спѣвѣ пѣсни „Миръ вамъ брата“ рушивъ цѣлый походъ до мѣста и затримавъ ся передъ „Народнымъ

I. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, пѣдъ Народного Дому
поручае всякій инструменты музичній: скрипки, альтѣвки, басетлѣ, басы, флеты, кларнеты и трубки, а такожь цитры и гітары. Найбѣльшій выборъ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментѣвъ. — Цѣны найтанші. Цѣнники безплатно.

I. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробѣвъ цементовыхъ и складъ матеріялѣвъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходкѣвъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно скалисто и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зѣ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеглини окладковій, дахѣвки, печи каелевій, карболіноумъ, лупакъ, кльозеты англійскій, окфеновій замикня каналовій и пісуаровій та рурки древовій и т. д. 427 21—60

Домомъ“ при отворенбй на той день церквѣ Преображенія. Тутъ уряджено грбмку овацію послови о. Танячкевичу. По промовѣ одного зб священикбвъ одушевленый нарбдъ пбднявъ посла о. Танячкевича на руки при спѣвѣ „многая лѣта“ и окликахъ „слава!“

Вѣчевники розбйшлись. О годинѣ 5-бй по полудни мавъ вбдбути ся концертъ.

Выборы въ ерѣ гр. Пінінськогo.

Зъ Чорткбвщины пишуть намъ:

Конечно треба пояснити, якъ представляе ся дѣйстна ситуація доповняючого выбору посла до рады державнои зъ округа Бучачь-Чорткбвъ, щобы зрозумѣти, якій злożили ся причины, що правыборы у насъ въ Чорткбвщинѣ выпали загально зле, гбрше ще, якъ бувало передше.

Вже въ мартѣ завязавъ ся бувъ у насъ выборчій комітетъ повѣтовый, котрый розпочавъ вчасно акцію орґанізаційну та въ тбй цѣли уряджувавъ кблька зборбвъ, особливо важнй для Будзанбвщины дня 21 марта а для цѣлого округа чорткбвского дня 22 цвѣтня. Комітетъ нашъ сконстатувавъ, що загалъ людности нашого повѣта багне щиро выбрати послом кандидата, якого поставить руско-народный комітетъ краевый, и уважати-ме кождого иншого кандидата за невбдповѣдного и собѣ противного. Подббно та ще зъ ббльшою енерґіею, заходивъ си коло сеи справы рускій комітетъ повѣтовый въ Бучачи.

Противникомъ політичнымъ нашихъ праведныхъ змагань руско-народныхъ, здавало ся, мбгъ бы бути центральный комітетъ польскій, ставляючи противъ нашого — свого кандидата, котрого бы пбдпирали обшарники, малочисленнй Поляки, жидбвскій выборцѣ зъ мѣсточокъ и збаламученй або пбдкупленй выборцѣ сѣльскій. Бодай на таке заносило ся, коли пбднесена була кандидатура кс. Громницкого. Годѣ того заперечити, що такій кандидатъ, якъ кс. Громницкій, хоть для насъ дуже несимпатичный, бувъ бы кандидатомъ серіознымъ; его кандидатура у ббльшбй части могла бы называтись польскою. Та ось проворій жидки повѣтовій, скоро зважили фактичну индолѣнцію польского комітету центрального, малочисленность Полякбвъ у насъ, амбіція обшарникбвъ и ихъ здеґенерованя — повтаряю: нашй жидки, котрй до теперь выслугувались Полякамъ при всякихъ выборахъ за велику заплату готбвкою, збунтувались противъ польскои кандидатуры кс. Громницкого та й перефорсували кандидатуру свою власну, именно бучацкого маршалка барона М. Блажовского, прилишаючи для сеи своеи кандидатуры лише фірму centraln-ого. Такимъ чиномъ замѣсть Полякбвъ станули противъ насъ жиды зб своимъ кандидатомъ, котрого будуть пбдпирати жиды и жидбвскій попихачѣ — повѣтовій „patriotnik-и“.

Очевидно, при такбй ситуаціи мы Русины, будучи певными, що Поляки зъ почутемъ горожаньскимъ або пбйдуть вразъ зъ нами або усунуть ся конечно вбдъ акціи выборчои, не мали причины страхати ся свого противника — розумѣе ся, сли-бы полишено намъ крихбтку свободы розправити ся зъ нимъ — конституційно.

Але власне — мимо усунена Баденього дання система правительственна, що послугуе ся насильствами ц. к. комісарѣвъ при правыборахъ, тая система злощастна спаралізувала нашй силы доконечно. Для илюстраціи и доказаня правды наведемо два-три приклады.

Въ судовбмъ окрузѣ чорткбвскбмъ, на котрый складае ся 44 громадъ, перепровадивъ правыборы ажъ въ 17 громадахъ ц. к. секретарь п. Dültz. Дня 12 мая мали вбдбути ся правыборы въ Бѣлбй о 9 годинѣ зъ-рана. До села вбдкомандовано для асисты п. комісаря ажъ десять жандармбвъ! Маневровыми маршами потрафили жандармы ще передъ настанемъ выборбвъ перелякати людность сѣльску. Именно вже раннымъ ранкомъ оружнй сыны Марса, по двохъ-трехъ, машировали по улицяхъ въ той способъ, що коли одна патруля вбдходила, натомѣсть появляла ся друга. Правыборцѣ, позираючи крадцемъ крбзь вбкна або зъ по-за ворбтъ, думали, що до села прийшло 50 або ббльше жандармбвъ. Жѣнки й малй дѣти благали своихъ батькбвъ зъ плачемъ, щобы не выходили въ дому або утѣкали въ поля — щобы яко правыборцѣ не наражували себе на смерть вбдъ багнету або на тяжку вязницю... Длятого власне до выборбвъ явили ся въ повнбмъ числѣ лишь жиды та жидбвскій поплечники. Зъ людей-господарѣвъ стануло всего кбльканацять, хотяй село Бѣла мае близько 4.000 людности и дае вбсѣмъ выборцѣвъ. Мимо того комісарь п. Dültz, въ часѣ вбдбираня голосбвъ форитуючи явно жидбвъ, поважувавъ ся ганьбити задаремно выборцѣвъ-господарѣвъ, сли котрый не дававъ голосбвъ на тыхъ самыхъ, котрыхъ хотѣли мати жиды. Такъ поганьбивъ вбнъ господаря Березюка та й дозволивъ, щобы жандармы знущали ся надъ незалежными выборцями. Внесеный зъ Бѣлои протестъ до ц. к. староства въ Чортковѣ стверджуе рбзнй факты свѣдками. Въ подббный способъ, якъ въ Бѣлбй, се-бъ-то терориямомъ перевѣвъ сей многонадѣйный функціонарь політичнои власти правыборы такожъ въ иншихъ громадахъ.

Не менше славно списувавъ ся при правыборахъ комісарь ц. к. староства теребовельского п. Шведзицкій. Панъ сей покладавъ менше на силу жандармбвъ, а повѣривъ ся ббльше опѣцѣ жидка фактора вбдъ всего и до всего Лейзнера зъ Будзанова. Якъ выпали правыборы въ Будзановѣ, було недавно описано въ „Дѣлѣ“. Цѣкаво! не правдажъ? На 200 выборцѣвъ рускихъ, въ порбвнаню до 250 выборцѣвъ жидбвскихъ вразъ зъ польскими, не выйшовъ анѣ одинъ выборець, котрый давъ бы голосъ на кандидата рускаго. Повна заслуга за сей геройскій подвигъ въ Будзановѣ належить ся выключно згаданому вже факторови Лейзнерови. Що оно такъ е, докажемо. Есть въ будзанбвскбмъ повѣтѣ маленьке сѣльце Скомороше. Дае оно одного выборця, бо числить всего 400 мешканцѣвъ. Чи оно було такъ, що Лейзнеръ не хотѣвъ ѣхати до Скомороха, чи може п. Шведзицкій уповавъ на свои власнй способности, що переведе самъ правыборы въ такбмъ мізерненькбмъ селѣ, конець кбнцѣвъ — до громады зъѣхавъ лишь одинъ жандармъ и одинъ комісарь. Та мимо того, що ревный комісарь п. Шведзицкій мучивъ ся въ Скоморошю 12 годинъ, що спровадживавъ до голосованя жидкбвъ зъ по-за села, що позволивъ голосувати жидови на картку вбдъ табаки, бо той жидъ не бувъ вписаный у лісту выборцѣвъ, — мимо всѣхъ заходбвъ упертй мужики выбрали таки свого выборця! Безпечно — Лейзнеръ умѣвъ бы бувъ дати собѣ раду въ Скоморошю и скорше и легко! Та якій пожитокъ для насъ зб Скомороха, коли мы стратили села въ Будзанбвщинѣ великй, ось примѣромъ Вербовець, Могильницю и другй. А попропадали тамошнй выборцѣ для насъ переважно черезъ пильнй заходы комісаря Шведзицкого.

Остаточно, звертаючи справедливо вину нашои неудачѣ на правительственныхъ комісарѣвъ, мы зъ жалемъ мусимо также зазначити, що загалъ рускои интеліґенціи въ окрузѣ чорткбвскбмъ — хиба зъ малыми выимками — вбдносивъ ся до акціи выборчои апатично та що завдяки тому ставало дуже мале число правыборцѣвъ.

И. Федоровичъ.

Переглядъ політичный.

Въ буджетовбй комісіи австрійскои делеґаціи раджено онодги надъ 30-міліоновымъ додатковымъ кредитомъ. Дел. Перґельтъ приставъ на те, щобы міністеръ вбйны давъ въ сбй справѣ пояснена на тайнбмъ засѣданю, але зажадавъ, щобы комісія опбсля рѣшила, чи тй пояснена мае задержати ся въ тайнѣ чи нѣ. Выслухавши пояснень міністра вбйны и гр. Ґолуховского, узнала комісія тй пояснена за довѣрочнй и тайнй.

На запытаня пп. Перґельта и Крамаржа сказавъ міністеръ вбйны, що міністерство, жадаючи кредиту на закупно карабінбвъ, не гадае про якусь нову систему карабінбвъ, а хоче лише доповнити въ мѣру конечнои потребы тй припасы оружія, якій е. Міністеръ заявивъ также, що управа вбйскова въ р. 1899 р. не буде вже жадати новыхъ кредитбвъ на сю цѣль.

Дел. Аксманъ (антісеміть) бонть ся, що податкова сила населеня не вытримае дальшихъ такъ высокихъ жадань вбйсковои управы, а въ монархіи проявить ся невдоволене и неспокбй Длятого сторонництво бесѣдника не може голосувати за удѣленемъ того додаткового кредиту.

Дел. Штіркъ каже, що правительство повинно було вже торбкъ повѣдомити делеґаціи о тыхъ, за конечнй узнаныхъ потребахъ, и бажае, щобы оно на будуче, коли зъ причинъ выимковыхъ буде мусѣло збйти зъ нормальнои дороги, при найблизшбй нагодѣ назадъ вертало на дорогу конституційну.

Д. Крамаржъ заспокоюе ся поясненями міністра вбйны, що програма узброеня арміи, подана въ р. 1892 р., вже переведена и що половину додаткового кредиту покрыто зъ активбвъ; але заразомъ бажае, щобы черезъ другу половину не треба було пбдвышати податки, а щобы ей покрыто зъ касовыхъ запасбвъ. Вбдповѣдь на питане, чи торбкъ політичнй причины доконечно вымагали, щобы кредитъ на узброене держати въ тайнѣ, полишае бесѣдникъ міністрови заграничныхъ справъ, хочь признае, що страхъ передъ вбйною бувъ бы некористно вплынувъ на грошевй торги, коли бы була розбйшла ся вѣсть, що Австріа зброить ся. Але бесѣдникъ не похваляе, що торбкъ въ грудни не сказано делеґаціямъ высоты цѣлого кредиту на узброене арміи, яке се було конституційнымъ обовязкомъ правительства.

Д. Кінманъ каже, що правительство повинно було скликати делеґація на надзвычайну сесію. Коли теперь комісія неконституційный крокъ правительства приймe до вѣдомости, то цѣлкомъ ослабить значене делеґацій.

Д. Рутовскій выправдуе поведене правительства и высказуе свое переконане, що делеґація були бы признали навѣть що ббльшій кредитъ, нѣжъ було бы жадало правительство, коли бы було въ часъ скликало делеґація.

Д. Перґельтъ каже, що жаданя додаткового кредиту е зломанемъ конституціи, длятого его сторонництво буде голосувати противъ кредиту. Бесѣдникъ надѣе ся, що ббльшбсть, голосуючи за кредитомъ, бодай зазначить въ окрембй резолюціи, що крокъ правительства е неконституційный, и застереже ся противъ того, щобы сей выпадокъ не бувъ на будуче прикладомъ до повторного такого кроку.

Д. Думба заявляе, що и члены палаты панбвъ гадаютъ, що лѣпше було бы стало ся, коли бы правительство було торбкъ выступило передъ делеґаціями зъ жаданемъ цѣлого кредиту на узброене арміи.

Д. Мадейскій ганить поведене правительства и жадае, щобы комісія, признаючи на пбдставѣ даныхъ ѣй пояснень конечность додаткового кредиту, снмъ разомъ ухвалила на той кредитъ, але, сповняючи свбй обовязокъ берегти прислугуюче ѣй право буджетованя, щобы признала свою ухвалу лише за выимковый выпадокъ, котрый на будуче не мае бути проводомъ до повторена чогось подбного.

Внесене д. Мадейского принято 14 голосами противъ 3.

Буджетова комісія австрійскои делеґаціи покбичила онодги всю свою роботу, а повне засѣдане делеґаціи назначене на понедѣлокъ.

Комісія угорскои делеґаціи приняла буджетъ маринарки зъ резолюцією, що ухвалений надзвычайнй позиціи буджету призначенй лише на два новй кораблѣ военнй, котрымъ мае ся заступити кораблѣ старй. Пбдчасъ нарадъ командантъ маринарки віцеадміралъ Шпаунъ пояснювавъ, що збільшеня австрійско-угорскои маринарки зовсѣмъ не мае на метѣ кольоніальнои політики, а ходить лише о оборону берегбвъ монархіи, о удержане вбльного выходу зъ Адрійского моря и забезпечене складбвъ та интересбвъ торговельныхъ, положеныхъ надъ тымъ моремъ. Для обороны берегбвъ треба бы всѣлякихъ суденъ; але плины управы маринарки не сягають занадто далеко. Коли иншй державы будують военнй кораблѣ зъ обемомъ 13—16 тисячѣвъ тонъ, то австрійска маринарка вдоволить ся кораблями на 8000—9000 тонъ. Число новыхъ кораблѣвъ и часъ ихъ будовы залежати буде вбдъ стану фінансбвъ монархіи.

Комісія приняла опбсля также резолюцію зъ зазывомъ до управы маринарки, щобы при замовленяхъ для военнои маринарки мала увагу на угорскихъ продуцентбвъ и то въ такій мѣрѣ, якъ Угорщина причиняе ся квотою до покрытя спбльныхъ выдатковъ; о своихъ запорядженяхъ въ тбй справѣ мае управа маринарки здавати делеґаціямъ справу. Командантъ маринарки обѣцявъ се робити пбсля можности; коли бы однакъ згаданй замовленя не цѣлкомъ вбдповѣдали вбдношеню квотъ, то буде се хиба наслѣдкомъ теоґрафічного положеня Угорщины и браку корабельныхъ роббтень въ тбй половинѣ монархіи.

На повнбмъ засѣданю угорскои делеґаціи, котре вбдбуло ся вчера, принято безъ змѣны прелімінарь спбльного міністерства скарбу, найвысшои палаты рахунковои и міністерства заграничныхъ справъ. Слѣдуюче засѣдане повнои делеґаціи вбдбуде ся въ понедѣлокъ.

Цѣсарь надавъ членови угорскои делеґаціи д-рови Макс. Фалькови хрестъ ордеру св. Стефана.

На онодгѣшнбмъ засѣданю угорского сойму мотивувавъ п. Кошутъ свое внесене противъ додаткового 30-міліонового кредиту. Бесѣдникъ казавъ, що спбльне правительство нарушило право буджетованя, а угорске правительство, даючи на те свою згоду, тежъ нарушило законъ. Є се новый доказъ, що делеґаціи служать за лише машину до голосованя. Адже нѣхто чейже не буде такъ простодушный, щобы припускавъ, що сторонній державы не знають про новй зброеня, якій переводить правительство. — Президентъ міністрбвъ бар. Банфі сказавъ мѣжъ иншимъ, що угорске правительство не згоджувало ся зъ правительствомъ спбльнымъ, але скоро спбльне правительство зложило свое внесене въ делеґаціяхъ, то пбсля обовязуючихъ законбвъ мусѣло оно стати ся за порозумѣнемъ зъ угорскимъ. Врешть розправы надъ спбльными выдатками належать до спбльныхъ делеґацій, а не до сойму. П. Кошутъ хибно гадае, що грошѣ вже выдано. Правительство старало ся лише поробати въ часъ всѣ замовленя, щобы не було за пбзно. Вкбнци прбсивъ президентъ міністрбвъ, щобы сойм зъ уваги, що законбвъ не нарушено, вбдкинувъ внесене п. Кошута. Такъ и стало ся.

НОВИНКИ.

— **Цѣны зббжа спадають.** У Вѣдни, якъ вбдтамъ доносять, пшениця вбдъ тамтого тыждня потанѣла о 1 зр., пшениця на осѣнь о 35 кр., жито на осѣнь о 20 кр. Також поспадали и цѣны муки.

— **Аматорске представленѣ** уряджене товариствомъ ремѣсничимъ „Зоря“, вбдбуло ся д. 18 н. ст. мая въ сали Почтового клюбу (готель Жоржа) при участи бувш. артистбвъ рускои сцены, п-ы М. Слободбвны и п. М. Ольшаньского. Вбдграно три актову оперетку Д. Млаки „Панъ Мандаторъ“. — Дохбдъ призначено на фондъ „Бурсы ремѣсничо-промысловои у Львовѣ — Штука ся сама собою досыть слабка — хотяй артисты добрымъ выученямъ своихъ роль старали ся заповнити недостатки — и публика выйшла вдоволена.

— **Зъ руско народного театру.** Вчера вбдгравъ нашъ театръ въ сали Почтового клюбу, [готель Жоржа], комедію въ 3 актахъ „Свекруху“ Л. Лопатиньского. — Публики було на жаль дуже мало. — Оцѣнку штуки полишаемо на другій разъ.

— **Въ справѣ зниженя цѣнъ перевозу зббжа.** Одинъ Русинъ звернувъ недавно увагу посла Окуневского на те, що въ выданбмъ міністромъ державныхъ зелѣзниць п. Вітекомъ „Anhang zum Amtsblatte des k. k. Eisenbahnministeriums für den Dienstbereich der Staatseisenbahnverwaltung Nr. 17“ зъ 26 марта, де то знижено цѣну фрахту о 50% для хлѣбороббвъ, котрй бы хотѣли собѣ зелѣзницею спроваджувати зббже на засѣвъ и на прожитокъ, нема межи выказанымъ зббжемъ кукурузы, того найдешевшого продукту для пожывы нашого сѣльского населеня. [Знижене призвано лише на ячмѣнь, овесъ, просо, гречку и бараболѣ]. Посолъ Окуневскій удавъ ся въ тбй справѣ до міністра Вітека, а той сейчасъ приказавъ дотычному референтови розглянути справу и для всходнои Галичины 50% опусту цѣны фрахту такожъ на кукурудзу призволити.

— **Зъ Борщева пишуть намъ:** Тутешна руска громада обходила 50-ту рбчницю скасованя панщины въ дни 3 (15) мая дуже святочно и вельчаво.

Передъ полуднемъ вбдбуло ся въ парохіальнбй церквѣ торжественне богослуженѣ, пбдчасъ котрого мѣсцевый сотрудникъ о. Блоньскій выголосивъ вбдповѣдну проповѣдь На жаль, по богослуженю походъ до хреста. Свободы не мбгъ за-для зливного дощу вбдбути ся. За те пополудни, коли дощъ унявъ ся, прибравъ обходъ дуже живый, справдѣ народный характеръ. Зразъ по вечерни хмара народу заповнила биткомъ просторй комнаты мѣсцевои читальнѣ, щобы послухати памятковыхъ вечерниць и выкладу про знесене панщины. Почестне мѣсце заняли старй ветераны господарѣ, котрй робили ще панщину и яко очевидцѣ запамятали ей. Довкола нихъ вѣнкомъ стануло молодше поколѣня, господарѣ и господинѣ, вже „конституційнй“, вбдтакъ молодѣжь, навѣть дѣти. Головою зборбвъ выбрано мѣсцевого пароха о. Гуллу, заступникомъ найстаршого вѣкомъ „панщиняного“ ветерана п. Павла Дроздовского. На пбдвышеню, убранбмъ зеленю, виднѣли портреты освободителя мужикбвъ цѣсаря Фердинанда I., цѣсаря Франць-Іосифа I. и Шевченка. Одинъ мѣщанинъ выдобувъ зб свого „архіву“ и принесъ на зборы друковане [по нѣмецки и по руски кирилицею орігинальне оповѣщене губерніяльне, котрымъ тогдашный намѣстникъ ґрафъ Францъ Стадіонъ оголосивъ рускому народови цѣсарскій патентъ зъ 17-ого цвѣтня 1848 року, касуючій панщину въ Галичинѣ. Документъ той, береженый его властителемъ зъ незвычайнымъ и очевиднымъ пістизмомъ, пришпилено пбдъ портретомъ цѣсаря Фердинанда I. а вбдтакъ пбдчасъ выкладу вбдчитано его.

Вечерницѣ розпочались громогласнымъ „Христосъ воскресе“, потбмъ наступили на перемѣну промовы, спѣвы и деклямаціи. Хоръ мѣщаньскій вбдспѣвавъ пѣсни зъ 1848 року „Миръ Вамъ братя“, Марківнове, „Не згасайте ясній зорѣ“, и „Щасть намъ Боже“ а мѣщане пп. Семенъ Ковбель и Онуфрій Голубець вбддеклямували „Мурашку“ и „Першій Великдень по знесеню панщины“ [зъ Паньскихъ жартбвъ Ив. Франка] такъ интеліґентно, що вбдъ нихъ могли бы дечого навчитись навѣть деякій професоры руснои мовы. Вбдтакъ п. Бронимъ Калитовскій въ одногодиннбмъ выкладѣ, котрого збранный нарбдъ уважно выслухавъ, починъ панщины и незмѣрну неволю руского народу за ей часбвъ, вбдтакъ подѣ, середъ якихъ поступило скасоване панщины, завзываючи нарбдъ. абы своихъ правъ конституційныхъ и своеи свободы берегъ и боронивъ якъ найдорожшои перлы, бо зъ исторіи панщины видко, що то не все одно пбдъ якими правами и установами жие цѣлый нарбдъ. Вбдтакъ навязуючи до выкладу, горячо промовивъ д-ръ Михайло Дорундякъ, пбднесячи значѣня конституціи и вносячи здоровє конституційного монарха цѣсаря Франць-Іосифа I., теперѣшного ювілята на тронѣ австрійскбмъ. Пбднесено также заслуги мѣсцевого пароха о. Гуллы, свѣтлого душпастыря, котрый черезъ 30 лѣтъ свого пробуваня въ Борщевѣ своимъ розумнымъ проводомъ и людяностію зъединавъ собѣ загальне поважаня и симпатію у своихъ

прихожанъ. Вечерницѣ закѣнчено „многими лѣтами“ на здороване и славу всего рускаго народу, котрый якъ въ кѣнцевѣй промовѣ пѣднѣсъ п. Ѳрон. Калитовскій, показавъ въ исторіи велику силу и жизненѣсть, бо не тѣлько перебувъ щасливо 500-лѣтну страшну неволю, але навѣть середъ тои неволѣ пол жывъ незмѣрнѣ заслуги для людскости, бо працею своихъ рукъ на рѣли годувавъ черезъ сотки лѣтъ мільоны людей въ Европѣ. Коли вѣдтакъ на само закѣнчене понесли ся звуки имну народного „Ще не вмерла Украина“, то оплескамъ и явному одушевленю народу не було кѣнця и кождый свѣдучій чоловѣкъ мусѣвъ вѣдчути сердечну радѣсть, що тѣ до недавна ще дрѣмаючѣ масы простого, роботного народу почувають ся до такои самосвѣдомости и такъ живо розумѣють вагу свого може найбѣльшого народного свята.

Вечеромъ урядили Русины по своихъ домахъ загальну илюмінацію и то справдѣ народну, бо навѣть по найбѣднѣйшихъ хатахъ мужицкихъ горѣла свѣчечка. Ярко сіявъ рясно освѣченый дѣмъ „Просвѣты“, въ котрѣмъ на долинѣ находить ся „Народна Торговля“ на першѣмъ поверсѣ Читальня „Просвѣты“, и довго товпились передъ нимъ притягненѣ незвычайнымъ въ Борщевѣ явищемъ масы народу, зъ цѣкавостію оглядаючи выставленѣ у вѣкнахъ портреты монархѣвъ Фердинанда I., Францъ Іосифа I. и погрудя Шевченка.

Вечеромъ пѣдчасъ илюмінація вѣдбувъ ся похѣдъ народу до хреста Свободы при звукахъ воскреснои пѣсни „Христосъ воскресе“ а зъ поворотомъ затягнула наша молодѣжь мѣщаньска имнъ рускаго народу „Ще не вмерла Украина“ такъ грѣмко, що почули его навѣть далеко дрѣмаючѣ лѣсы, луги и ниви.

На закѣнчене вѣдбулась въ комнатахъ Читальнѣ мѣщаньска забава зъ танцями, на котру злинула велика сила поважного рускаго мѣщаньства, а ще бѣльше самого цвѣту рускои молодежи. Веселѣ народнѣ спѣвы, сердечнѣ розмовы и завзятый танокъ продовжались пѣдъ окомъ старшихъ и родичѣвъ аж до годины 12 въ ночи, выдѣломъ Читальнѣ означеной, а нарѣдъ, хоть зъ жалемъ но шануючи волю выдѣлу и порядокъ, точ о о означенѣй годинѣ въ незвычайно пѣднесенѣмъ настрою опустивъ комнаты свои Читальнѣ. Словомъ — було се вѣдъ початку до кѣнця правдиве и поважне народне свято, котре безъ принуки а зъ власного почутя и охоты урядивъ собѣ самъ нарѣдъ, обходячи найбѣльшу памятку свого освобожденя и обновы. Пѣдъ симъ знаменемъ побѣдишь! — *Гѣсть.*

— **Здоровлє Є. Е. Кардинала Сембратовича** значно поправило ся сими днями. Вчера встававъ уже зъ лѣжка.

— **Поголоска**, що Василіянинъ игуменъ о. Шептицкій выѣхавъ до Риму, показуєсь неправдивою. О. Шептицкій выѣхавъ до Вацовичъ на місію.

— **Селяне зъ Волосткова** (въ повѣтѣ мостискѣмъ) при нагодѣ празнованя 50-лѣтныхъ роковинъ знесеня панщины зложили 1 зр. 2 кр. на Бурсу ремѣсничо промыслову у Львовѣ. Празноване свята сего выпало тамъ величаво. Селяне купили новый хрестъ на сю памятку, а вечеромъ забавляли ся въ читальни.

— **Вѣдъ Пѣдволочискъ пишуть намъ**: Тяжка хмара, надтягнувши зъ-заграницѣ вѣдъ всходу перетягнула дня 16 с. м. о 4 годинѣ пополудню по надъ Збаражчину. Туча поприбивала засѣвы а громовица тяжка и безустанна наробила немало шкоды. На самѣмъ вступѣ въ австрійскій границѣ убивъ грѣмъ хлопця въ Дорофіївцѣ. Въ Скорикахъ запаливъ коршму на поли и убивъ жѣнку, що вѣдъ роботы въ поли сховала ся була передъ тучею пѣдъ коршму, и тая женщина пѣдъ упавшою заразъ стрѣхою згорѣла. Въ тѣмъ самѣмъ часѣ запаливъ грѣмъ въ Меднѣ стодолу и въ Голошинцахъ хату. Нешкѣдливо впало тяжкихъ громбвъ въ Скорикахъ и Меднѣ кѣльканацять. Вѣ второкъ (17-ого с. м.) рано о годинѣ 6-ѣй зібралась хмара, загримѣло и грѣмъ убивъ въ Токахъ на поли корову, а заразъ за границею запаливъ хату. Отъ нещастнѣй товаришѣ пануючого тяжкого голоду въ теперѣшнѣмъ роцѣ! — *К.*

— **Въ справѣ безроббтя и голоду.** Магістратъ м. Львова оповѣщує, що пѣсля ухвалы рады мѣскои зъ дня 18 с. м. почавши вѣдъ понедѣлка дня 23 с. м. не буде принимати бѣльше якъ 300 роббтникѣвъ денно до надзвычайныхъ роббтъ, розпочатыхъ мѣстомъ на те, щобы убогому населеню дати заробокъ. Тѣ надзвычайнѣ роботы тревати будуть бѣльше-менше до половины липня. Принимаючи роббтникѣвъ буде магістратъ давати першенство людямъ мѣсцевымъ, значить, до тутешнои громады приналежнымъ або бодай вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ тутки замешкалымъ. Заразомъ оповѣщує магістратъ, що коштомъ державного скарбу розпочато теперь богато публичныхъ роббтъ у всходнѣй Галичинѣ, при которыхъ можна найти заробокъ. Отсе тѣ роботы: водни будовлѣ въ повѣтахъ березѣвскѣмъ, перемыскѣмъ, ярославскѣмъ, добромильскѣмъ, лѣс. кѣмъ, старомѣскѣмъ, стрыйскѣмъ, жидачѣвскѣмъ, долиньскѣмъ, станиславѣвскѣмъ и товмацкѣмъ; стратегічнѣ дороги въ повѣтахъ перемыскѣмъ, ярославскѣмъ, жидачѣвскѣмъ, бобрецкѣмъ, камѣнецкѣмъ, перемышляньскѣмъ, рогатиньскѣмъ и борщѣвскѣмъ; державнѣ гостинцѣ въ повѣтахъ сяноцкѣмъ, березѣвскѣмъ, лѣськѣмъ, добромильскѣмъ, перемыскѣмъ, ярославскѣмъ, турчаньскѣмъ, старомѣскѣмъ, самбірскѣмъ, мостискѣмъ, яворѣвскѣмъ, стрыйскѣмъ, дрогобицкѣмъ, рудецкѣмъ, городецкѣмъ, равскѣмъ, долиньскѣмъ, жидачѣвскѣмъ, львѣвскѣмъ, жовкѣвскѣмъ, калускѣмъ, перемышляньскѣмъ, надвірняньскѣмъ, богородчаньскѣмъ, станиславѣвскѣмъ, рогатиньскѣмъ, бережаньскѣмъ, золочѣвскѣмъ, брѣдскѣмъ, гусятинь скѣмъ, залѣщицкѣмъ, косѣвскѣмъ, коломыйскѣмъ, товмацкѣмъ, бучацкѣмъ, пѣдгаецкѣмъ, тернопільскѣмъ, теребовельскѣмъ, чортківскѣмъ, городеньскѣмъ и святиньскѣмъ. Въ тѣй самѣй справѣ була вчера депутація тутешнои рады мѣскои у намѣстника, щобы его повѣдомити про ухвалу рады зъ дня 18 с. м. Намѣстникъ, выслухавши депутацію, запорядивъ, щобы старосты сусѣдныхъ повѣтѣвъ оголосили въ своихъ повѣтахъ ухвалу львѣвскои рады мѣскои зъ дня 18 с. м. и здержували населенѣ вѣдъ глядання заробку у Львовѣ, а заразомъ поучили, що тѣ, хто глядає заробку, найде его въ повѣтѣ при публичныхъ роботахъ. Заразомъ запорядивъ намѣстникъ выасигнованя фондѣвъ на згаданѣ роботы.

— **Де злодѣѣ безпечнѣ?** Въ Равѣ рускѣй въ серединѣ мѣста! Дня 2 лютого обокрали церковь, дня 11 мая каплицю, дня 17 мая той самъ злодѣй зновъ добувавъ ся до церкви, выбивъ трохи муру, выломивъ зелѣзнымъ дручкомъ оденъ замокъ, але инструментъ вже не давъ рады другому замкови, то злодѣй пѣйшовъ зъ нѣчимъ. Красна вѣдносина безпеченства публичного! Выкрытямъ виновника нѣхто не журить ся!

— **П. Захарій Гриньовскій**, купець въ Надворнѣй, оповѣщує: Маю честь повѣдомити Р. Т. Публику мѣсцеву и зъ охрестности, що перенѣсъ-емь мою торго лю мѣшаныхъ товарѣвъ и выробѣвъ масарскихъ до мого власного дому при улиці Делятиньскѣй [поббчь реальности п. Кноля] и заосмотривъ емь ѣи въ новѣй добрѣй товары, вино, свѣтло и т. д Поручаючись ласкавѣй памяти и взглядамъ, прошу о пѣдпору мого христіяньского склепу супротивъ конкуренціи жидѣвскои. — Зъ глубокимъ поважанемъ. Захарій Гриньовскій, купець въ Надворнѣй.

— **Одержуємо ось-таке письмо**:

На підставі §. 19. зак. пр. просимо помістити в найближшім ч. „Дѣла“ слідуюче спростоване статі поміщеної в ч. 100 „Дѣла“ п. з. „На радѣсть ворогамъ Руси“.

Неправдою есть, мовби то ми опубліку вали коли небудь в часописи „Słowo polskie“ яке небудь „oświadczenie“, як се виходило би зі слів згаданої статі в „Дѣлѣ“ в першій шпальті в 8. віршу з долини. Противно з поясненя уміщеного в ч. 120. (ранішнім) Słow-a polsk-ого оказуєсь ясно, що до сеї часописи дісталось наше „Заявлене“ видруковане на осібній картці мимо волі підписаних дорогою листовною „з дописко містячою просьбу о помішене та з нечитким підписомъ“. — Щож дотикає фактичного стану справи підчас нашого побуту в редакції „Дѣла“, не есть згідне з правдою представленя подане в наведеній статі о стілько, що п. редактор „Дѣла“ перечитавши наше „Заявлене“ наперед заявив, що его не може помістити, а відтак звернув нашу увагу на поодинокі разячі его (п. редактора) слова тексту. Між ними були і слова: так звані народовці... в першій точці „Заявленя“, котрі однак як раз при друкованю того-ж „Заявленя“ случайно згідно з бажанем п. редактора „Дѣла“ дійсно опущено при корректі, а то на жаданя деяких з ваших товаришів. Впрочім не змінено при друкованю нашого „Заявленя“, ані також при перекладаню тогож в редакції Słow-a polsk-ого ні одного слова. У Львові, дня 20. н. ст. мая, 1898 р. За українсько руську молодіж: *Гриць Гарматій* слухач медицини. *Юрій Тобілевич* слухач політехніки.

До сего письма мусимо додати кѣлька слѣвъ вѣдъ себе. Насамперед констатуємо, що въ 100 числѣ „Дѣла“, анѣ въ 8-ѣй стрѣчцѣ анѣ нѣгде мы не сказали, що пп. Гарматѣй и Тобилевичъ опубликували въ Słow-ѣ polsk ѣмъ вѣдоме „oświadczenie“, або иншими словами: занесли его до Słow-a polsk-ого: отже чого въ „Дѣлѣ“ не було, не може бути неправдою. Мы тѣлько констатували, що „oświadczenie“ ихъ [зъ ихъ пѣдписами] появило ся въ Słow-ѣ polsk-ѣмъ; а хто перекладавъ зъ рускаго тексту [чи зъ рукописи чи зъ друкованого листка], хто носивъ до Słow-a polsk-ого, се не наша рѣчь. На велкій же способъ текстъ, якій пп. Гарматѣй и Тобилевичъ приносили до „Дѣла“ не бувъ вповнѣ вѣдный не лишь зъ текстомъ „oświadczenia“ але и друкованого листка, та й самѣ пп. Гарматѣй и Тобилевичъ признають се, — отже пытаємось: чи годило ся на друкованѣмъ листку печатати, що того заявленя не хотѣло принять „Дѣло“? Пп. Гарматѣй и Тобилевичъ хибно подають, певно призабувши, розмову зъ редакторомъ „Дѣла“. Зѣдно зъ правдою есть те, що редакторъ, почавши читати заявленя, наперед звернувъ увагу на слова „такъ званій“ народовцѣ, а вѣдтакъ по прочитаню его до кѣнца заявивъ, що такого заявленя не може помѣстити.

— **Зѣѣздъ товаришѣвъ** шкѣльныхъ. Товаришѣ, що передъ 25 роками (въ липни 1873) складали испытъ зрѣлости въ станиславѣвскѣй гімназіи, просимо на зѣѣздъ колежаньскій до Станиславова. Речинець зѣѣзду пропонуємо на 10 липня с. р., мѣсце збору: будынокъ гімназіяльный о 9 годинѣ рано повысшого дня. Можливѣ письма въ тѣй справѣ належить адресувати на руки першого зъ пѣдписаныхъ. Иншѣ часописи рускѣ просимо уклѣбно о ласкаве повторене сего письма. — У Львовѣ дня 20 мая 1898. *Едвардъ Харкевичъ* директоръ ц. к. гімназіи. *Володимиръ Бережковскій* урядникъ Выдѣлу краевого.

— **На будову рускаго „Народнаго Дому“** въ Борщевѣ зложивъ на руки выдѣлу о. Глѣбовицкій Омелянъ зъ Цигань 3 злр. а то зѣ складокъ духовенъства при обѣдѣ у Вп. декана о. Гуллы въ Борщевѣ дня 5 мая с. р.

Бергера медичнѣ и гігієнічнѣ мыла вѣдъ року 1868 въ що разъ бѣльшѣмъ уживанію и здобули собѣ вступъ до найдальшихъ краѣвъ. Цѣлюща сила и дезинфекційне дѣланє Бергера смолового мыла по тысячь разъ выпробованѣ. Гліцериново-смолове мыло Бергера приймає ся до щодиновного ужитку. Медичнѣ и гігієнічнѣ мыла Бергера можна достати у всѣхъ аптикахъ австр. уг. монархіи и заграницѣ. Кожда штука заосмотрена звѣсною маркою охоронною.

Складъ „Народнои Торговлѣ“ въ Коломыи

перенесеный на нове мѣсце

а именно:

Ринокъ ч. 55 каменица п. Барана

т. є. о два домы дальше вѣдъ дотеперѣшного мѣсця.

Подаючи се до загальнои вѣдомости, просимо заразомъ Всечестне Духовенъство окрестности Коломыѣ, щобы зволило ласкаво оголосити се своимъ громадянамъ, абы они не стали ся — якъ звычайно въ такихъ случаяхъ бувае — жертвою злобнои містифікаціи.

191 2—? *Дирекція „Народнои Торговлѣ“.*

Наука, штука и література.

— Літературно-наукового Вістника V за май 1898. мѣстить: Фотографіи зъ житя *Василя Стефаника*: I. Засѣдане. II. З міста ідучи. III. Вечірна година. — З поезій *Лесѣ Українки* (Зимова ніч на чужині. II. Жидівска мелодия). — Дідусь, оповѣданє *Богдана Лепкого*. Дві долі, повість *Данила Мордовця*. — Новелї *Еліи Оржешкової*: I. Ані кусника! II. Чи памятаєш? — Із военних оповѣдань *Детлефа фон Ліліенкрона*: I. Пропала. II. Чари полудня. III. Паяц. — Американьскій претендент, повість *Марк Твайна*. — Сучасна Англія. Нарис розвою ѣї політичного житя 1841—1896 рр. *III. Семьобоса*. — Оповіданя Вячеслава Будзиновского, оцінка *Івана Копача* (з портретом В. Будзиновского). — З житя і письменства, *Осипа Маковея*: Пятьдесятьлітний ювилей рускои публицистики. — Із чужих літератур, д-ра *Івана Франка*: Детлєф фон Ліліенкрон і его писаня — Хронїка і бібліографія.

Телєґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 21. мая. Канцелярія рады державнои повѣдомила послѣвъ, що д. 1. червня вѣдбуде ся засѣдане, а на порядку дневнѣмъ буде дальше розправа надъ языковыми внесенями.

Посламъ, котрыхъ за президія Абрагамовича поліція повыносила зъ салѣ, а опѣсля заперечено имъ дієты посольскѣ, выплачено вже державнѣ дієты а ихъ адвокатамъ кошта процесу.

Австрія зробила зъ Россією почтову умову, котра стане обовязувати вѣдъ 1. серпня. Пѣсля тои умовы значно подешевѣють посылки возовѣ и грошевѣ; такожь тарифа на дневники буде обнижена.

Міністеръ скарбу д-ръ Кайцль, якъ кажуть, сказавъ въ розмовѣ зъ однымъ дневникаремъ, що має вже выготовленый проектъ закону о знесеню дневникарского стемпля, але не сказавъ, коли внесе той проектъ въ радѣ державнѣй.

Будапештъ 21. мая. Делєґація имовѣрно передъ Зелеными святами покѣнчать свою роботу.

Берлинъ 21. мая. Рада союзна приняла новый войсковый кодексъ карный разомъ зъ закономъ о его заведенію безъ змѣны пѣсля ухвалы рады державнои.

Атены 21 мая. Сегодня займе грецке войско Трікалю, опущену Турками. Доносять, що всюды, вѣдки Турки уступали ся, полишили по собѣ лише руины.

Мадритъ 21 мая. Зъ Кубы доносять, що испаньска фльота прибула тамъ безъ жаднои перешкоды.

Вчера новый кабінетъ ставивъ ся въ обохъ палатахъ парляменту.

Лондонъ 21 мая. Зъ Петербурга доносять, що мѣжь Россією а Японом ведуть ся переговоры, щобы спѣльно выступити противъ забору Филиппінѣвъ Сполучеными державами.

Новый Йоркъ 21 мая. Якъ доносять зъ Вашингтону, прийшла тамъ пѣврядова вѣсть, що испаньска фльота прибула до пристани св. Якова (Sant-Jago).

Наша Адміністрація просить Вп Передплатникѣвъ — якъ найскорше надсылати передплату на II-гій чвертьрѣкъ а взглядно и вырѣвнати залеглости.

Надѣслане.

Заведене ц. и к. надворного фотографа

ГЕННЕРА, при ул. Академічнѣй 18

отворене що-дня вѣдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 7—52

Зміна локалю.

Найдешевшій складъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

вѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового локалю при пл. Галицкѣй ч. 1. у Львовѣ.

Не цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвінкѣвъ. — Замовленя въ провінціи вѣдворотно. 4186

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПЕНЬ

въ реставрації НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкана легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телята зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ мови реставрації, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страв и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 111—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львові, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасоване в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньскій. Ціна 25 кр.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

МАТТОНЬОГО GIESSHÜBLER

натуральна алькалічна

ВОДА

щавова

найлучші дієтичный и покрѣпляючій напитокъ, выпрактикованый при недугахъ жолудка и кишокъ, нирокъ и мѣхура, припоручають найперший лѣкарѣ яко дѣйстне пѣдпомогове средство при лѣченю въ Карльсбадѣ и иншихъ купелевыхъ мѣсцяхъ, а такожь яко додаткове лѣченє по купеляхъ для безперерывного ужитку. (VII.)

ЛѢХТАРНѢ господарскій на нафту и оливу по зр. 1·50, 1·85, 2·— и 2·50. Смодоскипы нафтовѣ, знаменитѣ по зр. 2·50

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, сторговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 365

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождѣй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперѣвъ державныхъ и льосѣвъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutschgasse 8, BUDAPEST. 2—10

Диваны перскѣ и портіеры

традиѣй (старинѣй)

продае, купує и выповичає, а также приймає на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 10—?

О ПОЛОВИНУ ЗНИЖЕНѢ ЦѢНЫ

на давнѣйшѣ томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I.—XX. включно, ци хто купує разомъ ци поодинчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до Адміністрації Наукового Товариства им. Шевченка у Львовѣ.

Знижена цѣна всѣхъ 20 томѣвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

ЖЕҐЕСТѤВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ желѣзница, почта, телєґрафъ въ мѣсци.

Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Пора купѣлева тревае вѣдъ 20 Мая до кѣнца Вересня. Купель боровинова, зелѣзнѣй, гідропатичнѣ и попрадзкѣ. 174 5—20

Вода жеґестѤвска знаходить ся у всѣхъ великихъ Складахъ Водъ Мінеральныхъ.

Ординуючій карьѣл *Д-ръ Едвардъ Бріль [Brühl].*

Решткы хѣдниковъ и высортованѣ диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, гобеліны и рѣжнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (II саж. Гавсмана). Такожь на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 10—?

Deutsches Fräulein

bittet um Stelle als Lehrerin oder Haushälterin. Hochachtungsvoll Marianna Patzelt in Cyhany bei Herrn Pfarrer Hlibowickij. 196 3—3

Також и на раты

без пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, фіранки, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилає ся цѣнники даромъ и оплатно. 191 10—?

МЕНТИНА,

єдине раціональне средство до полокання устъ, знаменитый и оживляючо дѣлаючій препаратъ, до теперь нѣчимъ не перевышеный. Мала скількість, придана до свѣжои воды, выстане, абы осягнути пожаданій наслѣдки. Цѣна фляшона 50 кр. 17

Головный складъ в аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 179—?

Станиславовъ

ул. Галицка

1000 Рожь высокопенныхъ, веденыхъ въ моху, зъ котрымъ садити, по 50 и 40 кр. Всѣ фляицы ярниъ по 12 кр. копа — Карафіолы, паприка, помідоры 40 кр. — Фляицы трускавокъ, шпарагобъ 1 зр. — Цибульки гіяцинтовій 5 кр. штука. — Фляицы цвѣтобъ вѣдъ 15-ого копа 20 кр. Букеты и вѣнцѣ *поручае*

А. Шмідтъ.

НАСАЖЬ ГАВСМАНА

І. ЛЬВОВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Вѣдъ 22/5 до 29/5 в до побаченя:

Замки французкій народовій

Вступъ 10 кр. 278 1—1

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII. Feldgasse 10.

Оріґінальній анґлійскій бритвы зъ найчершои діямантовои стали, досконалій, вглубленo шлюфованій, вымострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui 3/4 вглубленo шлюфована зр. 1.50 а 1/1 вглубленo шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ *за одного дня*:

Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куликовичъ 28/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрій. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малобъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 15—?

Подобно пишуть Всч. Отцѣ:

23/10 97 Левъ Шашковскій, деканъ стрыйскій.

28/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

23/10 1897 О. Полиньскій, парохъ Юровець.

23/10 1897. Канр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругобъ.

МУЖЕСКУ 344

Безсильность

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ ілюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко надежитости, высылае ся франко книга въ куверты магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липеку. (R. F. Biercy's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнѣ выробы

продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна

въ своѣй ново устроеной торговли

у Львовѣ при ул. Килиньского ч. 2

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *иншихъ агентовъ анѣ похатникобъ не высылаемо.* 77 56—52

Славнѣ на цѣлѣмъ свѣтѣ

КОЛА „OPEL“

первороднѣй фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre“

Львовъ, ул. Сикстуска 6, пасажъ Гавсмана

Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 10—?

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Выстава загальна

всѣходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ дивановъ, портіеръ, фіранокъ и хѣдниковъ.

Также цѣлу нѣчь при електричнѣмъ освѣтленю отворена.

Вступъ вѣльный.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванобъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190 10—?

Кулуючимъ пѣльги въ сплатахъ.

ЩАВНИЦЯ ЗАВЕДЕНІЄ

жерельно-купелове и клімятичне.

Найсильнѣйшій щавы содово-соляній и зелѣзистій, успѣшній въ початкахъ сухотъ, по запаленю легияхъ, въ астмѣ, въ нежитахъ дышницѣ и гортанки, въ недугахъ жолудка, кишокъ, печѣнки и геморондальныхъ, при вытворюваню каменѣвъ въ мѣхури и иркахъ, въ недугахъ женочихъ, малокровности, въ ослабленю, у всѣхъ ставахъ нервовыхъ и по инфлюенцѣ. — Купелѣ мінеральній, заведене гідропатичне зъ пенсіонатомъ д-ра Колончковского на Медзусю. Купелѣ рѣчній и т. д. Заведенѣ ингаляційне. Курація молочна, жентична и кефірова. — Лѣкарь заведени д-ръ Циборовскій. Доѣздъ до зелѣзничои стациі Новый Санчъ. — Сезонъ вѣдъ 20 мая.

Замовленя на мешканя приймають заряды заведеня „ГОРНОГО и на МЕДЗЮСЮ.“ 166 2—6

Найлѣпше, що зроблено доси на поли фабрикаціи косъ, суть безперечно славній на цѣлый свѣтъ

Срѣбно-сталевій КОСЫ

заосмотреній маркою подвѣйнои косы

и цѣсарского орла, котрій для охороны выбитій на кождѣй поодинокѣй косѣ.

Тѣ знаменитій косы зроблені зъ найлѣпшои, подвѣйно гартованои стали, и вѣдзначаются ся особливо слѣдуючими прикметами: 1) Незвычайно елястичный нѣжъ и тревале вѣстре 2) Дуже легонька до орудуваня навѣтъ при найтязшѣй роботѣ 3) Клепане выдержуе кільканадцять лѣтъ. 4) Одноразове наостренe выстарчае бѣльше менше на 130 крокобъ працѣ. Хто разъ працовавъ тою косою, иншои нѣколи вже не ужне, бо та срѣбно-сталева коса, а найлѣпшимъ вытвором на тѣмъ поли. Звычайні величины и цѣны, слѣдуючій:

60—65 цм.	70—75 цм.	80 цм.	85—90 цм.	95—100
85 кр.	90 кр.	95 кр.	1 05 зр.	1·25 зр

Порука. Якъ бы коса не була добра, що нѣколи ще не лучило ся, на жадане звертаю сейчасъ грошѣ, або высылаю иншу косу. Кождому купцеви пяти кобъ, дню даромъ 1 камѣнь; 10-ти кобъ, 1 косу; 50-ти кобъ, 6 кобъ яко додатокъ. Камѣнь до остреня по 15 и 20 кр. Бабку, сталевый клевецъ и патыкъ 85 кр. Срѣбно-сталевій серпы найлѣпшои якости 40 кр. за штуку, за 10 штукъ 3.70 зр. — Замовленя, котрій высилае ся за пѣсланемъ готовки, або за послѣплатою, треба замовляти вѣдъ адресою:

Rabinowics'

Silber-Stahl-Sensen Fabrikslager

Wien I., Maximilianstrasse 3/LD.

Пробній посылки до 4 кобъ, лишь за попереднымъ присланемъ готовки. 2·4 2—3

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для квитъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пѣсля довжины и величины каюты яко и пѣсля скорости и слѣзанія пароходу.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѣль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Просимо жадати того 355 31—39

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґінальный.

Ріхтера аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

ЦУКОРИНЪ № 20

3000 штукъ на 1 кґр.

въ порціяхъ по 1 крейцарю

ЦУКОРИНЪ № 9

2000 штукъ на 1 кґр.

въ порціяхъ по 1½ крейцара

Продажъ дозволена до 1 липня.

I. WEISS, Wien VI., Esterhazy-gasse 12.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 34—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сѣльоновій и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхобъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ. ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 19010—?

Вѣдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але также и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пѣвостровѣ Балканьскѣмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкѣрній, особливо противъ

Выкидобъ шкѣрныхъ рѣзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣлане Бергерового мыла смоляного яко гігіенічного средства до усуненя поранѣнь, до чищеня и десинфекціи шкѣры есть рѣвножъ загально признане. Бергера мыло смолине має 40% смолы деревной и рѣзнить ся значно вѣдъ всѣхъ иншихъ родобъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованѣнь треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкѣрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.

Яко лагодиѣйше мыло смолине до усуненя всякои

нечистоты шкѣры

на выкиды шкѣрній и на головѣ у дѣтей, также яко незрѣвнане мыло до мыти и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обіймаюче 35% ґліцерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смолине.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ принисомъ уживаня.

Зъ иншихъ родобъ мыла Бергера поручае ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкѣры; **мыло бораксове** противъ прищѣвъ; **мыло карболеве** до выгладжени шкѣры и знакобъ по вѣспѣ и яко мыло десінфекціяне; Бергера **мыло до купели** въ смерековыхъ шишлькъ и таке-жъ **мыло тоалетове**, Бергера **мыло для дѣтей**, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); **мыло ихтіолеве** на червоность лица; **мыло сенянкове** дуже успѣшне; **мыло таннинове** противъ пѣтни ногъ и выпаданя волосся; **мыло до зубобъ**, найлѣпше средство чищеня зубобъ. Що-до иншихъ родобъ мыла Бергера звертаемо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Бергера, бо истнуютъ наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсця продажи для Львова въ аптикахъ пп.: І. Байзера, Г. Блюменсельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Кулика и А. Гапапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродахъ* Крізого, Ландберґа; въ *Бережанахъ* Ад. Пайтровского; въ *Бережанахъ* А. Дуреты, Л. Нагліка; въ *Бережовъ* Галямаса, Ербена; въ *Хировъ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Княжановского, І. Тобіяшека; въ *Ярославъ* І. Анґермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камінцу* Пилевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Рашевъ* Карпиньского, Прона; въ *Сколыми* Лѣховского; въ *Самборъ* І. Альсевича и Гердлички наслѣдниковъ; въ *Станиславовъ* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю*, *Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ бѣльшихъ мѣстъ Галичины. 104 11—24

Ц. к. упр. галиц. акційный

БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

перенѣсъ

Контору вымѣны

и

вѣддѣлъ депозитовый

котрыхъ бюра мѣстали ся дотеперь въ мезаннѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Вѣддѣлъ депозитовый

принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до переховання папиры вартостій и дае на нихъ завдатки.

Крѣмъ того впроваджено подобно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковй (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рѣчно, депозитарь дбстае въ сталевой касѣ панцирнѣй сховокъ до выключного ужитку и пѣдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може свое майно або важній документы. 374 [4]

Пѣдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогодиѣйшій заряджения.

Принисы дотычно того рода депозитобъ одержати можна безплатно у вѣддѣлѣ депозитовомъ.

ЗАКЛАДЪ

дентистично-технічный

Б. БЕРҐЕРА

Львовъ, ул. Короля Людвика ч. 5.

выконуе

штучній зубы и щоки пѣсля найновѣйшои системы американскои тревало и дешево.

45 15—50

Новости въ парасольках, капелюхах, блузах, рукавичках, стяжках и конинах по чудую низьких цѣнах. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

10—?

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)

яко єдиное Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМЕ

продае карты корабельній выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и закупобъ 3—5 разобъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчнои, Аргентины, Канады, Парани и Сполученыхъ Державъ. 209 2—?

Обширну брошуру о Трускавци высылае на жадане **Зарядъ.**

Въ 1 и 3 сезонѣ о 30% дешевше

ВЪ ТРУСКАВЦИ

лѣкарѣ ординуючій: Радникъ Д-ръ Плехъ, Д-ръ Пельчаръ, Д-ръ Кржановскій, и Д-ръ Штайнгавсъ.

лѣчить ся въ надзвычайнымъ успѣхомъ

Рематизмъ, подаґра, недуги нирковй и мѣхура, астма, исхіасъ, недуги женочій, недуги серця и жолудковй.

176 8—10

При закупнѣ товарбъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей. **Папѣръ въ фабр. Черлянъскои.** **Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іоанна Гренята.**

Ч. 103. Львовъ, Понедѣлокъ 11 (23) Мая 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитост за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатковъ

въ Австрій: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границы: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся ли по на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкли приймаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ся и еще а въ рубрицѣ „Надісланє" по 25 кр. а. в.

Недѣлни и инші домагаючи ся приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрѣчка.

Віллямъ Евартъ Ґлядстонъ.

Смерть забрала Англіи одного зъ найбѣльшихъ ѣи сынѣвъ. Имя Ґлядстона тѣсно звязане зъ бѣльше, якъ шѣстьма десятками лѣтъ англійскои исторіи! А довгій той періодъ часу, выповненый найтяжшою працею въ службѣ цѣлои людскости.

Покѣйный бувъ личностію незвычайнои мѣры. Бувъ незрѣвнанымъ бесѣдникомъ, великимъ писателемъ, лінгвістомъ, природознавцемъ, археольогомъ и теольогомъ. Въ кождѣй зъ тыхъ фахѣвъ полишивъ вызначній працѣ. Кождого дня мѣгъ вѣнъ обняти яку катедру, а особливо катедру старои літературы або національнои економіи. На пѣдставѣ его класичныхъ буджетѣвъ монахійскій університетъ именувавъ его докторомъ державныхъ наукъ. Исторія взагалѣ не знае другого мужа державного зъ такимъ всестороннымъ и такъ глубокимъ знанемъ. Яко парляментаристъ, бувъ Ґлядстонъ просто феноменальнымъ явищемъ.

Парляментарну карієру розпочавъ въ 1832 роцѣ и вѣдъ того часу бравъ чинну участь у всѣхъ великихъ перемѣнахъ въ Англіи и въ політичныхъ подѣяхъ цѣлого свѣта. Въ палатѣ пословъ засѣвъ вѣнъ въ 23 роцѣ житя, а въ два роки опѣсля бувъ уже канцлеромъ скарбу. Змушеный переходити до парляментарнои опозиціи, неразъ покидавъ се становиско, щобы вѣдтакъ назадъ до него повернути. Яко шефъ англійскихъ фінансѣвъ, звертавъ на себе загальну увагу смѣлыми проектами податковыхъ реформъ, котрыми хотѣвъ довести до рѣвновагы захитаный буджетъ Англіи безъ накладаня на податниковъ новыхъ тягаровъ. Фінансы були его спеціальностію цѣлѣ десятки лѣтъ и вѣнъ уходивъ за найбѣльшого мужа на тѣмъ поли. Найбѣльшу вагу добачувавъ вѣнъ въ розвою англійскои торговлѣ. Его заходы стремѣли до того, щобы англійску торговлю зробити свѣтовою силою. Въ тѣй цѣли усунувъ фіскальній шикавы, протегувавъ свободу торговлѣ и комунікацій, зменшувавъ и усувавъ податковій тягарѣ и драчѣ.

Коли въ 1868 роцѣ парляментъ принявъ Ґлядстонове внесене о вѣддержавленю ірландскои церкви, упавъ кабінетъ Дізраеліого и Ґлядстонъ выдвигнувъ ся тогдѣ першій разъ на становиско премієра державы. Коли въ шѣсть лѣтъ пѣзнѣйше мусѣвъ уступити політичнымъ противникамъ, мѣгъ справедливо похвалити ся: „Ліберальне міністерство уступае зъ честію. Лишае тревалу и нѣколи небувалу ще надвыжку доходѣвъ надъ розходами. Такій упадокъ вартъ бѣльше, якъ побѣда!" Въ 1880 роцѣ зновъ обнявъ керму державы. Въ тѣй періодѣ свого урядованя перевѣвъ выборчу реформу, черезъ котру два міліоны англійскихъ горожанъ одержало выборче право. Въ 1885 роцѣ мусѣвъ уступити, бо парляментъ вѣдкинувъ его внесокъ о пѣдвышене податковъ вѣдъ пива и спірітуосѣвъ, котрыми вѣнъ хотѣвъ покрыти кошты мобілізаціи выкликаній россійскою выправою до Афганістану. Всѣ думали, що 76-лѣтный старець не возьме вже участи въ політичнѣмъ житю, и его покликано до палаты панѣвъ. Але Ґлядстонъ не принявъ тои чести и потрафивъ зробити себе такъ потрѣбнымъ державѣ, що по кѣлькохъ мѣсяцяхъ зновъ ставъ премієромъ — та лишь на короткій часъ. Вѣнъ, що кѣлька лѣтъ передъ тымъ переперъ въ Ірландіи диктатуру и засуспендувавъ Habeas Corpus, выступивъ теперь въ оборонѣ автономіи Ірландіи зъ такимъ жаромъ и завзятемъ, що его покинули многій члены ліберальнои партіи, а пристали до уніоністѣвъ. Ґлядстонъ зновъ уступивъ, але и теперь не думавъ усунутись вѣдъ політичного житя. Выборчу кампанію въ 1892 р. провадивъ зъ такою зачудовуючою енергіею, що 15-ого серпня того року керма державы зновъ опинила ся въ его руцѣ. Бѣльше якъ 80 лѣтный старець постановивъ перевести богато глубокихъ реформъ, о котрыхъ говоривъ на ліберальнѣмъ конгресѣ въ 1891 роцѣ. Въ великѣй и зъ молодечимъ жаромъ выголошенѣй промовѣ домагавъ ся реформы выборчого закона, обмеженя силы палаты панѣвъ, заведеня дієтъ посламъ, вѣддержавленя церкви, можливого скороченя роббтникамъ часу працѣ и т. п. Найбѣльшу вагу клавъ на реформы въ Ірландіи. Коли четвертый и послѣдный разъ ставъ премієромъ, змѣркувавъ вѣнъ, що его силы вже за слабѣ и вѣкъ за пѣзный, абы мѣгъ надѣятись, що удасть ся ему перевести всѣ згаданѣ реформы; тому старавъ ся закѣнчити свою карієру політичну и свое житя одною лишь реформою: надѣленемъ Ірландіи автономією. Палата пословъ приняла его проектъ, але палата панѣвъ великою бѣльшостію вѣдкинула. Дня 4 марта 1894 р. Ґлядстонъ уступивъ и усунувъ ся на завсѣгды вѣдъ публичного житя.

—

Вплывъ и дѣяльность Ґлядстона не обмежали ся лишь на его вѣтчину. И въ иншихъ державахъ вѣдчувано его силу, и инші народы мають ему не одно завдячити.

Пробуваючи въ 1850 р. на полудни, довѣдавъ ся вѣдъ поважныхъ Неаполітанцѣвъ, що бѣльша часть парляментарнои опозиціи або сидить у вязницяхъ або же на выгнаню. Хочь Ґлядстонъ бувъ пѣдъ той часъ консервативнымъ монархістомъ, мимо того, вернувши до вѣтчины, звернувъ ся до лорда Абердена зъ письмомъ въ котрѣмъ просивъ о ласку для тыхъ мученикѣвъ. Коли бурбоньскій дворъ не услухавъ просьбы Абердена, Ґлядстонъ оголосивъ згадане письмо друкомъ. Письмо се, ярко высвѣтлююче жо токости неаполітаньского правительства, дождало ся двацять накладѣвъ Симъ письмомъ Ґлядстонъ розпаливъ національне одушевлене Італіянцѣвъ и здобувъ опінію Европы для італіяньскои єдности.

Ґлядстонъ бувъ горячимъ приятелемъ и оборонцемъ Грекѣвъ. Написавъ навѣть студію „О Гомерѣ и часахъ Гомера". Аж до пѣзнои осени свого житя бувъ вѣнъ запаленымъ заступникомъ правъ и змагань взагалѣ християньскихъ народѣвъ балканьского пѣвострова. Въ 1876 р. выкликала свѣтову сензацію его брошура о болгарскихъ вѣдносинахъ. Выступивъ вѣнъ тогдѣ въ нѣй яко рѣшучій ворогъ Туреччины, а рѣвночасно въ парляментѣ вѣвъ остру опозицію противъ тогдѣшного правительства, котре пѣдпирало заключене берлинъского конгреса, и стремѣвъ до конвенціи зъ Туреччиною о Кипръ.

Ґлядстонъ — хочь не разъ змѣнявъ свои погляды, робивъ се лишь тогдѣ, коли на его думку вымагали его интересы державы и народу. Се не зменшало нѣ его значѣня, нѣ заслугъ. Его личность вѣдзначала ся якъ-разъ способностію поступати и розвивати ся зъ часомъ, итн за публичною думкою, додержувати кроку зъ поступомъ подѣй, числятъ ся не лише зъ партіями и парляментомъ, але входити въ струю теперѣшности и ихъ идей, самому перейматн ихъ и оброблятн. Въ той способъ здобувъ вѣнъ собѣ незвычайну популярность, а на старость ставъ національнымъ идоломъ англійского народу.

—

Ґлядстонъ родивъ ся — 29 грудня 1809 въ Ліверпулю. Его отець належавъ до „королѣвскихъ" купцѣвъ великого торговельного мѣста. Ледви выйшовъ зъ колегіи оксфордскои, выслали его консерватисты до палаты пословъ. Тамъ звернувъ на себе увагу Роберта Піля и той зробивъ его молодшимъ лордомъ скарбу, а въ кѣлька мѣсяцѣвъ пѣзнѣйше пѣдсекретаремъ для кольоній. Коли Піль упавъ въ цѣтни 1835 року., уступивъ разомъ зъ нимъ и Ґлядстонъ та прилучивъ ся до опозиціи, доки въ 1841 роцѣ Піль назадъ не обнявъ державнои кермы. Тогдѣ Ґлядстонъ ставъ віцепрезідентомъ торговельнои палаты и тайнымъ радникомъ. Вѣдъ 1843 до 1845 р. бувъ президентомъ торговельнои палаты, а вѣдтакъ перенявъ урядъ для кольоній. Въ 1851 р. перший разъ розбѣшовъ ся зъ консервативною партією.

Яко писатель, давъ ся пѣзнати вже въ 1838 роцѣ студією „Вѣдносины державы до церкви". За нею наступили инші студіи культурно-историчній, юридичній и исторично літературній. Ще на початку сего року бувъ занятый кѣлькома научными працями. Хотѣвъ выкѣнчити студію „О апостольскихъ отцяхъ", до котрои матеріялъ зѣбравъ бувъ передъ шѣстьма мѣсяцями. Окрѣмъ того загадавъ написати свои спомины. Та старѣсть и недуга зломили его духовѣ силы. Послѣдній хвилѣ житя старець осолоджувавъ собѣ музикою; она усипляла его терпѣня. Терпѣвъ на некрозу носовои кости, але зъ огляду на вѣкъ недужого операція була немыслима. Вже при кѣнци марта лѣкарѣ узнали станъ его здоровля безнадѣйнымъ. Умеръ 19. н. ст. мая 1898.

Всенародне ювілейне вѣче.

III.

По вѣчу о годинѣ 5-ій сали „Народного Дому" биткомъ заповнила ся вѣчевниками, жадными почути звуки рѣдноп пѣснѣ. Білеты на салю и обѣ галерії розкуплено всѣ, а все ще сотки людей жадало вступу. Тогдѣ отворено комнаты „Русского Казина" сумежній зъ салею.

Концертъ складавъ ся зъ продукцій товариства „Боянъ" и селяньского хору зъ оркестрою зъ Махнова коло Равы руском. Хоромъ „Бояна" управлявъ д-ръ Стеф. Федакъ, а хоромъ махновскимъ п. Модестъ Горияцкій, тамошный учитель. Окрѣмъ „Бояна" и махновского хору взяла участь въ концертѣ ювілейнѣмъ панѣ Марія Павликовна-Новаковска, знана спѣвачка оперова. Такъ скомплетованій силы спѣвацкій зъ интеліґенціи и селянъ давали символічный образъ звязи люду нашого зъ интеліґенцією, а се могло лишь тѣшити кождого Русина и додавало надѣѣ, що людъ рускій и его интеліґенція — то нероздучна цѣлость.

Селяньскій хоръ зъ Махнова, зложеный зъ дѣтей [хлопчикѣвъ и дѣвчатокъ] и зѣ старшихъ, вѣдспѣвавъ при своѣй орхестрѣ „Миръ вамъ братя" и „Щасть намъ Боже", „Хоръ косарѣвъ", „Ой пѣдъ гаемъ" и „До руском пѣсни" Матюка. Вѣдданѣ пѣсень було цѣлкомъ удачне, а члены хору, хоть продукувались першій разъ на сценѣ передъ такъ численною публикою, поводили ся свободно, безъ нѣякои тремы. Продукціи сего селяньского хору приймала одушевлена публика довго лунаючими оплесками.

Панѣ М. Павликовна-Новаковска вѣдспѣвала пѣснѣ Шашкевича-Матюка „Цвѣтка дрѣбная" и Шевченка-Лисенка „Якъ бы менѣ мамо." Не потребуемо й пѣдносити, що выконане було артистичне, а публика нагородила спѣвачку расными оплесками. — Загально подобала ся гра [Беріота VII концертъ] панны Іосифы Чачковскои на скрипцѣ, вѣддана по майстерски при акомпаняментѣ панны Одарки Шухевичѣвнои; талантъ музичный обохъ сихъ молодыхъ концертантокъ знаный вже нашѣй публицѣ. Гучній оплески нехай будуть имъ заохотою до дальшого плеканя свого таланту на окрасу рускихъ концертѣвъ. Рѣвно-жъ теноровe сольо п. Ст. Леонтовича [„Наша доля"] выйшло цѣлкомъ поправно.

Хоръ „Львѣвского Бояна" вѣдспѣвавъ: „Вулицю" Ф. Колессы, „Хто за нами" Вербицкого и кѣнцеву точку концерту „Вечерницѣ" Нѣщиньского, де сольовѣ мѣсця вѣдспѣвали панны Орися Шухевичѣвна, Арданѣвна и п. Ст. Леонтовичъ. Всѣ тѣ продукціи, мимо тропікальнои жары въ сали, выпали добре. Народный стрѣй „Боянѣстокъ" придававъ народного характеру величавому празникови народному.

Пѣдчасъ концерту, по вѣдспѣваню махновскимъ хоромъ пѣсни „Миръ вамъ братя", публика выкликала на естраду автора тои пѣсни зъ 1848 року, о. Ивана Гушалевича, а вѣнъ при сѣй нагодѣ тихимъ старечимъ голосомъ промовивъ кѣлька слѣвъ про памятный 1848 рѣкъ.

Концертъ закѣнчивъ ся передъ 8-ою годиною, а одушевленый гарѣдъ розходивъ ся при спѣвѣ „Миръ вамъ братя".

—

О 9-ій годинѣ вечеромъ зновъ зашумѣло въ сали „Народного Дому" — то множество публики явило ся на комерсъ. Сотки людей засѣли до столѣвъ. Тутъ були групы зложенѣй зѣ священикѣвъ [котрыхъ дуже поважне число явило ся на ювілейне торжество львѣвске], свѣтскои интеліґенціи, жѣноцтва, селянъ и селянокъ. Всѣ станы суспѣльній були заступленѣй и все зливало ся въ одну цѣлость.

Комерсъ вѣдкрывъ п. Юл. Романчукъ промовою на тематъ памятнои рѣчницѣ, а вѣдтакъ заявивши бажане, щобы гармонія, яка проявилась на вѣчи, панувала и дальше на комерсѣ, предложивъ выбрати головою комерсу посла Окуневского. Предложене се принято оплесками.

П. Окуневскій пѣдѣйсъ въ своѣй промовѣ потѣшаючій обявъ гармонію мѣжь интеліґенцією а народомъ, котрый опамятавъ ся вже зъ своѣи неволѣ и ставъ культурнымъ, а въ народѣ наша будучность. Отже не упадаймо духомъ, а побѣда наша! — Немовь у вѣдповѣдь на слова п. Окуневского заграла орхестра зъ Махнова „низку маршову", що зачинае ся пѣснею „Миръ вамъ братя". Оплескамъ публики не було кѣнця. Вѣдтакъ пѣдчасъ цѣлого комерсу спѣвали махновскій хоръ селяньскій зъ своею орхестрою и „Львѣвскій Боянъ".

Дальше забравъ слово посолъ о. Танячкевичъ и пѣдѣйсъ нашъ поступъ за 50 лѣтъ, але заразомъ и ствердивъ, що роботы народнои много ще лежитъ облогомъ, а роббтникѣвъ до нея за мало. Бесѣдникъ згадавъ про найновѣйшій потребы для нашого двигненя — про Бурсу промыслово ремѣсничу и т. п. Накликувавъ трудити ся зъ подвѣйною енергією, особливо надъ пѣдвигненемъ „найменчого брата". Селяньство — то забороло, о котре розбиваютъ ся удары нашихъ противникѣвъ. [*Оплески и клики: славно!*]

По промовѣ о. Танячкевича панѣ Озаркевичева зъ Городка и Нагѣрна зѣ Львова перейшли по сали зъ тацами и зѣбрали складку на промыслово ремѣсничу Бурсу.

О. Корнило Сеникъ зъ Бережницѣ промовивъ на тематъ значѣня женщины въ народѣ. Коли будемо мати просвѣчене и патріотичне жѣноцтво, якъ инші народы, то будучность наша певна.

Опѣсля промовивъ селянинъ Данило Мекелита зъ Бутинъ. Вѣддаючи честь труженикамъ для справы народнои, высказавъ при тѣмъ жаль, що многій зъ нашои интеліґенціи вѣдтягаютъ ся вѣдъ участи въ народнѣй роботѣ, ховаютъ ся въ „шкаралупы" — замѣсть працювати зъ народомъ, або часомъ и наносять ему шкоду. [*Сумно! Правда!*] Отже бесѣдникъ вѣзвавъ всѣхъ до спѣльного труду.

Теперь депутація зложена зъ женщинъ: Алексевичевои, Данилевичевои и Ясеницкои вручила послу Окуневскому при вѣдповѣднѣй промовѣ адресу признанія въ имени рускаго жѣноцтва. П. Окуневскій подякувавъ сердечно и заявивъ, що якъ до теперь, такъ и дальше буде жертвувати ся свому народови — Такій адресы мали вручити ся також посламъ о. Танячкевичу и д-ру Яросевичу, але першій мусѣвъ вѣдъѣхати скорше домѣвъ, а д-ръ Яросевичъ не прибувъ на львѣвске вѣче. Адресы вѣдѣшлютъ ся имъ почтою.

Опѣсля д-ръ Вол. Дудикевичъ заложивъ поклѣнъ столици Льва вѣдъ мѣста Коломыѣ, котра [черезъ бл. п. Верещиньского] взяла участь у выданю „Русалки Днѣстровои", а е була першою въ борбѣ о народнѣ права, а въ послѣднѣмъ часѣ мимо страшнои пре ін допомогла до выбору народного посла до рады державнои. Вѣдтакъ бесѣдникъ взывавъ до згоды и спѣльнои працѣ для народу, бо хоть роббтникѣвъ мало, але спѣльно много можна доконати.

Дальшій бесѣдникъ — звѣстный композиторъ о. Викторъ Матюкъ представивъ значѣне и вплывъ пѣсни у иншихъ народѣвъ и у насъ та взывавъ до дальшого плеканя нашои нар днои пѣсни и музики. — Проф. Шухевичъ у вѣдповѣдь о. Матюкови припоручивъ дальшѣй опѣцѣ товариства „Львѣвскій Боянъ", котрого задачію есть именно: плекати руску пѣсню.

Загальну увагу звернула на себе бесѣда селянина п. Городиского зъ борщѣвского повѣту. Слухаючи ѣи, серце радувалось, що такъ красно и розумно промовляе репрезентатъ „пониженого народу", що се мешканець „звѣдъ стрѣхи". Въ добрыхъ, майже поетичныхъ словахъ, здоровымъ и милозвучнымъ го-

лосомъ витавъ бесѣдникъ въ имени народу згоду и миръ середъ рускои великои родины, взывавъ до дальшои згоды и працѣ та дякувавъ интелігенціи, котра вѣрна заповѣтови „бийме, браты мои, найменчого брата“ — жертвуе ся для того брата. Отже бесѣдникъ заявивъ въ имени „найменчого брата“, що той готовъ пролити и кровь за свои народни идеалы, за свои святощѣ. — Сеся бесѣда зробила велике вражѣне на всѣхъ; кождый вѣдчувъ силу того народу, що устами такого бесѣдника промовлявъ такъ сердечно и пѣдне село. Тожъ и нагороджено знаменитого бесѣдника довголунаючими оплесками и окликами „славно!“

Послѣднымъ бесѣдникомъ въ части офіціяльнѣй бувъ п. Юл. Яворскій. Вѣнъ взывавъ Русинѣвъ выступати спѣльно, мимо партійныхъ поглядѣвъ, де ходить о загально-руску справу.

Голова комерсу п. Окуневскій замкнувъ офіціяльну часть комерсу. Промовляло ще кѣлькохъ бесѣдникѣвъ — мѣжь иншими д-ръ Лагодиньскій зъ Жовквы.

Комерсъ закѣнчивъ ся о 2-ѣй годинѣ въ ночи.

Вѣдспѣвано пѣсни „Ще не вмерла Украина“, „Миръ вамъ братя“, „многая лѣта“.

——

На львѣвске торжество ювілейне наспѣло много телеграмъ вѣдъ Русинѣвъ усякихъ партій.

Вѣдъ рускихъ заточенцѣвъ зъ Мазурщины: зъ Кракова, зъ Кальварія, зъ Мысленицъ и зъ Бохнѣ.

Зъ Вѣдня надѣйшли двѣ телеграмы: вѣдъ руско-украиньскои академічнои молодежи и вѣдъ „студентческого общества Буковина“. — Руско-украиньска академічна молодѣжь телеграфувала: Борбою [*сим словомъ заступлено инше слово оріґіналу зъ огляду на прокураторію*] выбороли знесене панщины; тою дорогою мусимъ и мы добиватись своихъ правъ въ борбѣ зъ шляхтою-Ляхами. — Руско-украиньска академічна молодѣжь у Вѣдни.

Д-ръ Антѣнъ Горбачевскій зъ Чорткова прислявъ таку телеграму: Славному зборови святкуючому память народного вѣдродженя пересылають щирый привѣтъ Русины чортковского повѣта. Най окликъ, що зѣбравъ всѣхъ щирыхъ сынѣвъ Руси въ одну громаду, буде запорукою однодушного змаганя нашого на дорозѣ народного, культурного, економічного и політичного поступу! Въ имени многихъ — Д-ръ Горбачевскій.

Дальше наспѣли телеграмы привѣтнѣ: вѣдъ Бобреччанъ [зъ многими пѣдписами], — вѣдъ братства церковного, крамницѣ и читальнѣ въ Крогульци [пов. гусятиньского], — вѣдъ яворѣвскои Руси, — вѣдъ читальнѣ „Просвѣты“ въ Нижневѣ, — вѣдъ Народнои Торговлѣ въ Сяноцѣ, — вѣдъ читальнѣ въ Джуринѣ, вѣдъ рускои молодежи въ Станиславовѣ, — вѣдъ громады Сянѣцкихъ Русинѣвъ, — вѣдъ Д. Лозиньского въ Сокали.

Переглядъ політичный.

Рада державна зѣйде ся д. 1 червня и буде дальше радити надъ языковою справою. Загальна увага, що якійсь часъ слѣдила лише хѣдъ нарадъ делегацій та подѣ іспаньско-американьскои вѣйны, звертае ся теперь назадъ до внутрѣшного положенія сеи половины монархіи та толкуе про найблизшій выгляды австрійского парляментаризму. Въ справѣ языковѣй промовляло доси 11 внескодавцѣвъ и 8 иншихъ бесѣдникѣвъ, а записаныхъ ще до голосу е 66 послѣвъ. Опозиційнѣ дневники нѣмецкѣ не ворожать радѣ державнѣй успѣшнои роботы, а въ скликаню палаты добачують лише пробу пѣдняту для ока. N. W. Tagblatt повтаряе знану вже пѣсоньку нѣмецку, що поправа стану рѣчей можлива лише тымъ, щобы знесено языковѣ розпорядженя, але заразомъ додае, що гр. Тунъ не думае сего зробити безъ згоды помѣжь обома сторонами. Въ Будапештѣ — каже той дневникъ — мѣжь членами угорскои делегаціи а нѣмецкими членами австрійскои, найбѣльше говорить ся о тѣмъ, чи поведе ся гр. Тунови перевести въ Австрію угоду въ парляментарнѣй дорозѣ. Гр. Голуховскій — такъ собѣ тамъ розказують — стоить при тѣмъ, що въ ювілейнѣмъ роцѣ треба уникати всякои нагальнои и непевнои змѣны у внутрѣшнѣмъ станѣ Австріи. Загально думають, що гр. Тунови не поведе ся поладнати парляментарнѣ вѣдносины и що єдинымъ выходомъ буде управа при помочи 14-того параґрафу. N. W. Tagblatt добачуе навѣть въ скликаню рады державнои нове небезпеченьство, бо при чимъ разъ острѣйшѣй и завзятѣйшѣй боротьбѣ сторонництвъ готова зняти ся політична буря зъ тои стороны, зъ котрои ся найменше надѣють ся, и готова спровадити несподѣванки. Дневникъ той не каже яснѣйше, вѣдки тои бурѣ можна побоювати ся; але можна вгадувати, що мае вѣнъ на умѣ вѣрноконституційну бѣльшу посѣлость. Вкѣнци зазначуе, що вызначнѣ угорскѣ політики рѣшучо противлять ся продовженю угодовои провізорія.

Противно Vaterland, органъ клерикалѣвъ, доносячи о скликаню рады державнои, каже, що буде можна не тѣлько покѣнчити языковѣ розправы и выбрати языкову комісію, але такожъ нарады тои комісіи довести до якогось кѣнця.

Трієстиньскій дневникъ Laboratore заповѣдае, що соціяльнѣ демократы зложать въ радѣ державнѣй внесене на обжалованє теперѣшного кабінету за жаданє 30-міліонового додаткового кредиту.

Дневникъ Mattino доносить, що въ осени дѣстане законъ о регуляціи платнѣ урядникѣвъ санкцію, а на покрытє збѣльшеного выдатку ужие правительство при помочи 14-того параґрафу податокъ вѣдъ продажи цукру.

Дивною, що правда, выглядае ся резолюція, бо выгодило бы зъ нея, особливо зъ кѣнцевыхъ слѣвъ, мовь бы адвокатска палата робила собѣ право, щобы передъ именованемъ президента высшого суду запитувано е о ея гадку и згоду. Але у всякѣмъ разѣ показуе она, що Нѣмцѣ и сей фактъ именованя гр. Ґляйспаха готовѣ въ радѣ державнѣй выкористати на свѣй способъ.

——

Зъ Петербурга доносять, що полковникъ Власовскій, бувшій оберполіцмайстеръ московскій, котрого царь выдализъ зѣ служѣбы за памятну злощасну катастрофу на ходиньскѣмъ поли, вѣдыскавъ назадъ ласку царску. Дѣставъ вѣнъ мѣсце въ міністерствѣ внутрѣшныхъ справъ, хоть свого часу „Правит. Вѣстникъ“ доносивъ, що усунено его зѣ служѣбы на завсѣгды. Регабілітація Власовского мае бути наслѣдкомъ вплывѣвъ реакційного сторонництва.

——

Въ іспаньско-американьскѣй вѣйнѣ зайшовъ совсѣмъ несподѣваный фактъ, котрый хоть и немае рѣшаючои ваги, все-жъ таки справедливо выкликавъ велику радѣсть въ Испаніи. Испаньска фльота, складаюча ся зъ 13 кораблѣвъ пѣдъ командою адмірала Церверы, — та самъ, що д. 27. цвѣтня опустила островы Зеленого пригѣрья, причалила 19 с. м. до полудневыхъ берегѣвъ Кубы и вѣйшла до пристани св. Якова (Санъ-Яго). Про ту фльоту писали одного часу, що она завернула назадъ и приплыла до Кадиксу; вѣсть тота оказала ся опѣсля хибною. Пѣзнѣйше бачили ея коло острова Кураса близько берегѣвъ Венецуелѣ. Тамъ набрала она угля зъ транспортовыхъ кораблѣвъ, высланыхъ тамъ заздалегѣдь. Коли американьскѣй кораблѣ на всѣ стороны розбивали ся за нею, а найбѣльше вже адмірала Сампсонъ пильнувавъ на Караібскѣмъ морю: то она умѣла хитко и не замѣтно, не то безъ бою и безъ стрѣчи зъ непріятелемъ але навѣть безъ жаднои ушкоды мовь бы перекрасти ся ажь пѣдъ Кубу. Фактъ той мавъ бы не до порѣвнаня бѣльшу вагу, коли бы було испаньскѣй фльотѣ удало ся доплысти вѣдъ разу до пристани Гаваны и тамъ вѣйти въ безпосередну звязь и злуку зъ кубаньскимъ губернаторомъ Блянкомъ и его вѣйскомъ. Тымчасомъ пристань и мѣсто св. Якова не полученѣ зъ серединою острова и осередкомъ испаньскои силы нѣ зелѣзницями нѣ навѣть гостинцями. Длятого адміралъ Цервера цѣлкомъ певно не довго забавить на мѣсци, а буде чимъ скорѣйше добирати ся до Гаваны, хочь дорогу мае ще далеку и зъ уваги на американьску блѣокаду, якъ и на те, що Американцѣ вже теперь знаютъ, де вѣнъ дѣвае, ся у всякѣмъ разѣ небезпечну. Коли бы ему удало ся дѣбратись до Гаваны, тогдѣ успѣхъ Испанцѣвъ можна бы справдѣ назвати великимъ и дуже важнымъ. Рѣчь певна, що теперь и Американцѣ будуть всѣми силами старати ся не допустити до того, такъ що имовѣрно въ найблизшѣмъ часѣ можна на бути ся вѣстей про велику битву мѣжь обома фльотами.

Зайшовъ ще одинъ фактъ, котрый зовсѣмъ не причинить ся до злагодженя прикрыхъ вѣдносинъ парляментарныхъ, а противно може ихъ ще заострити. Ото бувшій міністеръ судовництва гр. Ґляйспахъ збетавъ президентомъ высшого суду краевого въ Градци. Выкликало се помѣжь стирійскими Нѣмцями велике невдоволенія. Палата адвокатска въ Градци ухвалила онодги одноголосно резолюцію, въ котрѣй высказуе свѣй жаль зъ причины того именованя. Каже ся въ тѣй резолюціи, що палата адвокатска не може укрыти своихъ обавы, що особа гр. Ґляйспаха на становищи президента высшого суду краевого може стати ся перешкодою въ справедливѣмъ и певнѣмъ вымѣрѣ справедливости. Бо хочь гр. Ґляйспахъ, поки ставъ міністромъ судовництва, мавъ въ Градци на становищи президента симпатію, то стративъ ея опѣсля черезъ свою участь въ баденѣвскихъ розпорядженяхъ языковыхъ и въ звѣстныхъ подѣяхъ въ парляментѣ и по-за парляментомъ, котрѣ узнано опѣсля за безправнѣ а нѣмецке населенє добачило въ нихъ нарушенє своихъ правъ. Борба противъ языковыхъ розпорядженъ, зъ котрыми вяже ся имя гр. Ґляйспаха, ще не скѣнчала ся и имовѣрно довго ще буде спиняти правильну роботу въ парляментѣ; при тѣмъ бути може, що противъ особы гр. Ґляйспаха звернуть ся сильнѣ удары, черезъ що повага судовництва и судей свого стану не зыскае на повазѣ навѣть въ тѣмъ разѣ, коли бы тѣ удары нѣякъ не выйшли по-за законнѣ межѣ. Длятого старійска палата адвокатска бачить себе спонуканою выказати свѣй жаль, що найшла ся передъ доконанымъ фактомъ именованя Є. Екец. гр. Ґляйспаха.

Зъ ювілейныхъ обходѣвъ у краю.

——

Зъ Снятина пишуть намъ: Торжество народного обходу ювілейного въ Снятинѣ — точно пѣсля програмы — выпало, можна цѣлкомъ смѣло сказати, поважно и величаво. Вже рано частѣ выстрѣлы зъ моздѣрѣвъ пѣдчасъ служѣбы Божои звѣщали, що се не звычайна недѣля, але велике свято. Пополудни о 4-ѣй годинѣ двигнувъ ся вѣдъ церкви мѣскои величавый похѣдъ народу, на чолѣ котрого красувавъ ся импонуючо національный прапоръ. Похѣдъ въ супроводѣ музики селяньскои и патріотичныхъ пѣсень, якъ такожъ вѣдповѣдныхъ окликѣвъ народу пересунувъ ся поважно головными улицями мѣста, а серце радѣло, дивлячись на те, якъ мы остентаційно заманіфестували, що „мы еще Русинами!“ Порядокъ нѣгде не бувъ заколоченый; хиба, що кѣлькохъ пѣдмовленыхъ польскихъ „батярѣвъ“ свистало коло костела, за що дѣстали добру „почухранку“.

Вечеринцѣ выпали такожъ красно. Хоръ мѣщаньскій вѣдспѣвавъ пѣсни такъ удачно и гармонійно, що мѣгъ бы смѣло суперничити зъ неоднымъ хоромъ интелігенціи въ бѣльшѣмъ мѣстѣ. Не мала въ тѣмъ заслуга неутомимого нашого дирігента о. Гриньовского. Всѣ прочѣ точки програмы, якъ вступне слово, вѣдчитъ, деклямація и слово на закѣнчене вечеринцѣ були перенятѣ патріотичныхъ духомъ и выкликали мѣжь слухачами велике одушевленє. Мѣщанъ явило ся богато, чимъ показали, що хоть ихъ батьки не робили панщины [Снятинъ бувъ вѣльнымъ мѣстомъ], то однакъ они умѣютъ гѣдно обходити народне свято свободы. Честь имъ за те! Въ танцяхъ, котрѣ вѣдбулись по вечеринцяхъ, взяло участь такъ велике число охочого мѣщанства, що обширнѣ комнаты магістрату показали ся за тѣснѣ, а присутна интелігенція, збративши ся въ тѣмъ великѣмъ днѣ и въ товарискѣмъ житю зъ мѣщаньствомъ, брала разомъ зъ ними участь въ танцяхъ.

Прикро однакъ кождого мусѣло вразити, що на концертѣ явилась зъ руского интелігентного жѣнцтва тѣлько одна однѣсѣнька тутешна учителька. Такъ само зъ-мѣжь дооколичныхъ священикѣвъ прибуло тѣльки двохъ! Прочѣ волѣли сидѣти дома и не показуватись та, якъ звычайно на рускихъ народныхъ торжествахъ въ Снятинѣ, свѣтити неприсутностію, бо имъ зъ тымъ добре и выгѣдно нѣчо не робити, селянами не интересувати ся, лишь бла годеньствувати. Чи не соромъ се? Въ „Дѣлѣ“ була вже кѣлька разѣвъ зовсѣмъ справедлива загадка, що тѣлько одинъ снятиньскій повѣтъ славить ся тымъ, що нема въ нѣмъ анѣ одной читальнѣ „Просвѣты“, пѣдчасъ коли навѣть на Мазурахъ такѣ читальнѣ истнуютъ. А хто тому виненъ? Дѣйство, въ нѣякѣмъ иншѣмъ повѣтѣ нема такого оспалого и байдужного духовеньства, якъ въ снятиньскѣмъ. Въ нарѣдъ, отцове! идѣть въ нарѣдъ! — *Вычоса.*

——

Зъ Войнилова пишуть намъ:

Въ нашѣмъ мѣсточку вѣдсвятковано 3 (15) мая величаво. Рано вѣдправила ся въ церквѣ св. О. Николая благодарственна служба Божа, а замѣсть проповѣди парохъ Всч. о. Яковъ Мандзѣй вѣдчитавъ ювілейне пастирске посланіе та красно пояснивъ его ширше. Богослуженє закѣнчено многолѣтями. Нарѣдъ бувъ одушевленый.

Пополудни вѣдбувъ ся величавый похѣдъ хрестный до ново-поставленого памятника занесеня панщины — зъ твердого шлюфованого каменя. Мѣщаньство справило той памятникъ коштомъ сто зр. При памятнику вѣдправлено водосвятъ, поблагословлено памятникъ и вѣдчитано соборный Акафистъ до св. О. Николая. Мимо дощевои поры здвигъ народу бувъ великій. Все, що жило, мѣщане руского и латиньского обряду взяли участь въ походѣ, бо-жь и латинники зарѣвно стогнали въ тяжкѣмъ ярмѣ панщинянѣмъ. До памятника красно прибраного зеленію и живыми цвѣтами ступала на передѣ походу молодѣжь зъ фанами прибрана въ синьо-жовтѣ ленты черезъ груди. Настрѣй бувъ безконечно поважный, справдѣ найсвяточнѣйшій.

У вечерѣ при красно илюмінованѣмъ памятнику нарѣдъ спѣвавъ патріотичнѣ пѣсни, а вѣдтакъ удали ся всѣ въ торжественнѣмъ походѣ при звукахъ народного гимну „Ще не вмерла Украина“ до читальни. Тутъ членъ выдѣлу господарь Никола Дурбакъ выголосивъ вѣдчитъ на тематъ панщины и ея знесеня. Цѣло въ ночи розбѣйшли ся люде домѣвъ, высоко одушевленѣ.

——

Зъ Старо-мѣского пишуть намъ:

Торжество ювілейне для обходу 50-ои рѣчницѣ знесеня панщины въ Старо-мѣскѣмъ выказало, що часомъ самѣ свои пакостять власному народови бѣльше, нѣжь вороги. Для доказу нехай послужать отсѣ факты:

Якъ заповѣджено було въ „Дѣлѣ“ ювілейного дня мало вѣдбути ся въ Старѣмъ-мѣстѣ зъ-рана отворене читальнѣ „Просвѣты“ а зъ полудня вѣче.

Читальню загадали мѣщане основати зъ власнои ініціятивы. Однакъ привыкши зъ давенъ-давна все рѣбити въ порозумѣню зѣ своимъ парохомъ, удали ся до теперѣшного завѣдателя о. Крушиньского и той на предложенѣмъ ему поданю першій пѣдписавъ ся. Позволене вѣдъ намѣстництва вразъ зѣ статутами прийшло ще въ цвѣтни. Отворене читальнѣ мало вѣдбути ся вѣ второкъ по недѣли Мироносиць дня 2 мая и вже пороблено до того приготованя. Тымчасомъ щось не подобало ся о. Крушиньскому и все вѣдложено на пѣзнѣйше. Мѣщане ждали якійсь часъ спокѣйно, а коли о. Крушиньскій нѣчого не робивъ въ тѣмъ взглядѣ, тогдѣ они самѣ рѣшили отворити читальню дня 5 (17) мая въ память знесеня панщины. Повѣдомленє до староства вивезъ п. В. Волосяньскій, заступникъ бурмістра яко другій пѣдписаный на поданю. Теперь о. Крушиньскій выступивъ явно противъ и два разы голосивъ навѣть въ церквѣ, що читальня не буде отворена. А коли се нѣчо не помагало, то ще въ послѣднѣй хвили старавъ ся черезъ староство запобѣчи отворенію читальнѣ и внѣсъ до староства просьбу [якъ видно, польску, бо вѣдповѣдь дано въ польскѣмъ языцѣ], абы оно безъ его позволеня не допустило до отвореня читальнѣ. На письмо се дѣставъ п. Волосяньскій отсѣ двѣ резолюціи:

Odpis do L. 7731/98 Wielebnemu gr. kat. Urzędowi parafialnemu w Starem-mieście z uprzejmem wezwaniem o zawiadomienie mię za zwrotem aktu, czy otworzenie czytelni ma się odbyć dnia 17 maja 1898 w lokalu cechu kuśnierskiego o. St. Mikołaja w Starem mieście. Za c. k. Starostę. Staremiasto 16 maja 1898.

L. 7731/98 Panu Wasylowi Wołosiańskiemu zastępcy Naczelnika gminy w Staremmieście — do wiadomości z oznajmieniem, iż po nadejściu odpowiedzi z tutejszego gr. kat. Urzędu parafialnego załatwienie doniesienia o zamierzonem otwarciu czytelni uskutecznionem zostanie. Staremiasto dnia 16 maja 1898. Za c. k. Starostę *Torski.*

Вѣдповѣдь уряду парохіяльного, важнѣйша для п. Торского, нѣжь законъ державный и рѣшене ц. к. намѣстництва, розумѣвсь не надѣйшла до 11-ои годины, на котру отворене читальнѣ було заповѣджене. Тогдѣ мѣщане выслали депутата до староства для розвѣдання справы, а п. Торскій просто заявивъ, що вѣнъ безъ позволеня о. Крушиньского нѣчого не може зробити, и казавъ ити попросити его о те. Але выславникъ мѣщанъ вѣдповѣвъ, що нѣякій законъ австрійскій не каже, абы для завязаня якогось товариства свѣтского потреба було позволеня вѣдъ мѣсцевого уряду парохіяльного, а позаякъ сего и статутъ товариства не вымагае а ц. к. намѣстництво позволило, то безъ взгляду на всякѣ перепоны отворене читальнѣ таки буде. И дѣйство около 1 годины вѣдбуло ся оно величаво въ пристроенѣй сали Братства кушнѣрского при великѣй участи мѣщанъ и замѣсценыхъ селянъ. По выповненю точокъ програмы заразъ вписало ся въ члены по-надъ 50 найчѣльнѣйшихъ мѣщанъ.

Яко друга часть торжества заповѣджане було вѣче. Властиво мало оно вѣдбути ся въ Стрѣльничахъ, але що о. Василькевичъ, віцемаршалокъ рады повѣтовои, приобѣцявъ вѣдступити на той день салю рады повѣтовои, то скликано его до Старого-мѣста яко повѣтового мѣста. Вѣче мало вѣдбути ся о 3 годинѣ зъ полудня, бо зъ-рана о 11 годинѣ мало бути засѣдане выдѣлу. Все те зарядивъ самъ о. Василькевичъ, бо маршалокъ Бѣляньскій бувъ на той часъ у Львовѣ. Пѣсля оповѣщеня нарѣдъ зѣбравъ ся въ означенѣмъ часѣ коло рады повѣтовои на вѣче. Тымчасомъ польскій бециркъ, котрый вѣдъ смерти спасла гума [черезъ налѣпленѣ картокъ при выборахъ], не соромивъ ся утяти штуку, на яку нѣякъ не здобувъ бы ся звычайный чоловѣкъ, що мае одробину чести. Точно о 3 годинѣ, коли мало зачати ся вѣче, выдѣлъ розпочавъ свое засѣдане и заповѣвъ, що оно тревати буде до 8-ои вечеромъ. Не помогли нѣчого представленя самому маршалкови и послови Бѣляньскому, не помѣгъ и вѣдликъ до чести самои институціи, — звѣстна девіза „nie honorowo ale zdrowo“ перемогла и посолъ селяньскій, маршалокъ повѣтовый, мандантъ зъ курій громадъ позволивъ собѣ закпити въ найсвятѣйшихъ чувствъ народу! Отсе „wspaniałomyślność polska“, що то зъ такимъ обуренѣмъ вѣдзывае ся о брутальностяхъ московскихъ и прускихъ...

А теперь до васъ слово, отче віцемаршалку! Салю обѣцяли вы ще дня 10 мая въ присутности цѣлои сотки селянъ, бо тогдѣ зъ цѣлого повѣту зѣйшли ся вѣйты зъ вѣдпоручниками громадъ, щобы пѣдняти безпроцентовѣ позычки. Якихъ 4—6 разъ сказали вы передъ всѣми, що на 11 годину передъ полуднемъ не можете вѣдступити салѣ, бо о тѣй годинѣ буде засѣдане выдѣлове, отже приобѣцяли-сте вѣдступити на 3 годину зъ полудня и на те дали-сте руку. Въ виду того, що зайшло, честь ваша страшно утерпѣла. Въ очехъ народу вы погано скомпромітованѣ. Тожъ коли вамъ честь дорога, коли у васъ и патріотизмъ, на котрый вы покликувались на соборчику у себе, боронѣть своеи чести, — о честь дбае навѣть ганделесъ послѣдный. Сли вамъ се зроблено на перекоръ, зложѣть віцемаршалкѣвство и мандатъ до рады повѣтовои. Вызываемо васъ публично — зробѣть се, бо инакше впаде на васъ пятно зрады народу...

Зъ Лубна (Leoben) пишуть намъ:

Дня 18 н. ст. мая обходила громада тутешнихъ рускихъ академиковъ горничихъ ювілейне торжество нашого народного вôдродженя. Вечерокъ заннавіурувавъ тов. А. одвѣтнымъ поетичнымъ прольогомъ, по чôмъ наступили: вôдчитъ тов. К., дальше продукціи хоральнй и сольовй, музичнй, деклямаціи и томболя, зъ котрои доходъ припавъ на рѣчъ товариства „Чорногора“. Торжество замкнувъ глубоко-патріотичною мовою голова „Чорногоры“ тов. Бородайкевичъ, вказуючи мету нашихъ стремлѣнь, задачъ и змагань, по чôмъ всѣ присутнй вôдспѣвали имнъ „Ще не вмерла Украина“.

Дуже користне вражѣне зробивъ на слухачѣвъ вôдчитъ на тему исторіи знесеня панщины и нашого жита за часъ послѣдныхъ пятьдесяти лѣтъ. Хоръ пôдъ умѣлою батутою тов. Т. вôдспѣвавъ бездоганно двѣ пѣсни: „Пробудилась Русь“ и „Ой працюйте“. Продукціи музичнй выпали знаменито завдяки грѣ тт. Б. и Т. На загальне бажання слухачѣвъ вôдспѣвавъ еще т. Т. сольо „Минули лѣта молодія“ въ супроводѣ фортепіяна и выконавъ сю пѣсню справдѣ похвально. Цѣлôсть програмы доповнили деклямаціи; тт. Т. и Б. вôддали двѣ поемы, вôдповѣднй торжеству, зъ неложнымъ зрозумѣнемъ рѣчи и потрѣбнымъ патосомъ. — По вечерку вôдбувъ ся комерсъ. Середъ патріотичныхъ промовъ и тоастôвъ забава протягнула ся до пôвночи.

Взагалѣ торжество выпало — якъ на нашй силы — справдѣ величаво. Честь за се належить ся ся въ першôй мѣрѣ Хвальному товариству „Чорногора“, що дала починъ до устроеня торжества. Честь и вамъ, товаришѣ, що не щадили силъ, не поскупили заходôвъ около звеличаня сего памятного дня. Тожь прийми велика руска Нееько-Украино тыхъ пару скромныхъ цвѣтокъ, що мы Тобѣ вложили на жертвенникъ народныхъ святощôвъ — мы, Твои дѣти, заточники на далекôй чужинѣ, пронякнутй духомъ могутныхъ мотивôвъ народныхъ и патріотичныхъ идеалôвъ. — *Участникъ.*

——

Зъ Бережанъ пишуть намъ:

Дня 19 с. м. вôдбувъ ся въ нашôмъ мѣстѣ въ память знесеня панщины и вôдрожденя Руси ювілейный концертъ пôсля оповѣщенои програмы. На вôдповѣдно прикрашенôй сценѣ въ домѣ католицкôмъ промовивъ зъ повагою нашъ дѣяльный патріотъ д-ръ Андрей Чайковскій вступне слово про сѣракову масу, пôдносячи великій поступъ на просвѣтнôмъ полѣ, за те менчій на нивѣ економічнôй. — Вôдчитъ на тематъ ем грацій нашихъ селянъ-халупникôвъ та політичнои орґанізаціи просвѣченыхъ селянъ державъ учитель ґімназіи п. Бѣликъ. Говоривъ про вôдрождене Русинôвъ, зрôстъ свѣтскои интелігенціи, про патріотичне духовеньство, про невôдрадне положене маломѣщаньства — а все рѣзко а предметово.

Хоръ Бояна Бережаньского выконавъ прехорошо пять точокъ, а в замѣну приймавъ оплески одушевленя. — Деклямаціи учителя ґімназіи п. Богдана Лепкого [автора пречудесноі поезіи „Въ свѣтъ за очи“] на тематъ панщины выголошенй зъ чутемъ поетичнымъ, — потôмъ имны словяньскй на хоръ мужескій въ супроводѣ орхестры були кульмінаційными точками вечера. Щира подяка належить ся за трудъ и заходъ выконавцямъ и аранжерамъ. Такожъ сольо на фортепянѣ подобало ся.

Саля була биткомъ заповнена. Мѣщане и селяне, користаючи зъ безплатного вступу на се народне свято, взяли въ нѣмъ численну участь; було насъ чотириста безъ двацятьохъ. Спаси-Бôгъ за такій пиръ духовый! — *Мѣщанинъ.*

Урядова правда.

Ц. к. староста въ Рогатинѣ п. Бобжиньскій помѣстивъ въ 98 ч. „Дѣла“ спростоване на статью „Борба руского духовеньства зъ польонізмомъ въ Галичинѣ“. Зъ уваги, що въ спростованю тôмъ нема одного слôвця правды, чую ся обовязаным повысше спростоване фактично спростувати.

И такъ ц. к. староста заперечуе въ точцѣ 1) будь-то бы комісарь Іосифъ Земба не то насильно не вôдобравъ метрикъ вôдъ мене, але що навѣть я самъ ему тй метрики выдавъ. На се здавсь менѣ досыть буде пригадати, чого вже ц. к. староста не простуе, що ц. к. комісарь явивъ ся въ асистенціи двохъ жандармôвъ, трехъ господарѣвъ и дѣтяря — и то у хорого, въ лôжку лежачого чоловѣка; не простуе, що той заявивъ, що безъ уповажненя своеи власти духовнои вôвъ не може метрикъ выдавати; не заперечуе, що хорый просивъ въ имени права и людскости, абы его х рого полишили въ спокою и не дразнили. К›ли отже сего не заперечуе, то признав за правду, а то вже само свѣдчить — коли не о чôмъ нашôмъ, то о не конче людяномъ поведеню въ вôдношени до хорого. Але мушу додати, що чей же, сли хорый чоловѣкъ згоджуе ся зъ жаданямъ его окруженя, то не потребуе зъ лôжка зрываться и такъ якъ бувъ въ неґліжи боронити правъ своеи церкви. А власне такъ справа мала ся фактично. Коли комісарь мимо моеи просьбы, щобы полишили мене въ супокою не то не вôдôйшовъ зъ цѣлою своею асистенціею, але що до того заявивъ, що самъ забере со›ѣ метрики, и на его приказъ вôдсунено бюрко, абы дôстати ся до вôкна, де метрики лежали, тымъ мене и такъ вже нервово розстроеного збурили, що я не памятаючи собе, зôрвавъ ся зъ лôжка и собою заслонивъ метрики. Чей-же се не свѣдчить що не було жадного насильства, а ще менше будь-то-бы и самъ метрики выдавъ. Впрочôмъ самъ ц. к. староста не заперечуе, що комісарь казавъ прикликати коваля, абы шафу отворивъ. Ну а вже хиба чужу шафу отвирати безъ ягоды властителя, есть ажь надто ясне насильство. А що коваль прикликаный не умѣвъ на разѣ отворити шафы, мимо заходôвъ, — се чей-же самого факту не змѣняе. Ажь коли я до того степеня ослабъ, що до лôжка мусѣвъ-емь ити положити ся, сконстатувавъ-емь, що едино насильству уступаю, вôддаючи имъ метрики.

Що до точки 2) за выборы — то неправду твердить п. Бобжиньскій пôдъ а), будь-то-бы о способѣ голосованя нѣхто не згадавъ, бо мы мали картки, картками хотѣли- ьмо голосувати, але комісарь Альбертъ выразно заборонивъ; б) неправдою есть, будь-то-бы я заявивъ, що приходства не признавъ-емь и не выказавъ ся, щобы-мь бувъ институваный и будь-то-бы комісія выборча рѣшила, що я не маю права выбору и выбираемости. А тая неправда видна вже хоть-бы зъ того, що я не мавъ потребы и було бы неправдивымъ заявляти, що приходства не признавъ емь, а ще менше выказувати ся, чи я институваный, божь се до выборôвъ не притомне. Ажь коли першій членъ комісіи выборчои Василь Чухрай, зачинаючи голосувати, давъ на самôмъ вступѣ голосъ на мене, комісарь Альбертъ запытавъ: „Чи отець вже приняли грунтъ ерекціонный?“ На мою вôдмовну вôдповѣдь комісарь Альбертъ звернувъ ся до Василя Чухрая и каже: „На о. Петрицкого голосувати не можна, бо они ще не институваній, то и не мають права анѣ выбирания анѣ выбираемости!“ Се заявлене комісаря выкликало страшне обурене мѣжь выборцями, а 80-лѣтный старикъ Иванъ Лесѣвъ Березнюкъ крикнувъ: „Ту ще такого не бувало, щобы не можна було голосувати на вгомостя. Ходѣмъ гетъ громадо!“ и лишь на моe запевненя, що я зателеґрафую до намѣстництва, народъ успокоивъ ся. Коли-жь другій выборець давъ зновъ на мене голосъ, то комісарь крикнувъ въ роздразненю: „Чи вамъ, люде, треба дзвономъ дзвонити, що на вгомостя голосувати неможна?“

Неправдою есть, будь-то бы припоручителькамъ, котрй дали менѣ повномочіе до голосованя, не прислуговало право выбору, бо они оплачують податокъ, повнолѣтнй, каранй не були, и впрочôмъ въ лістѣ выуорчôй стояли, а вкінци комісарь зовсѣмъ не оспорювавъ ихъ права выбору, а не позволивъ менѣ голосувати заявляючи, що на пôдставѣ ординацiи выборчои хто не мае права выбираемости и выбирания, не мае такожъ права черезъ повномочіе голосувати.

Вкôнци неправдою есть, будь-то-бы комісія рѣшила — якъ каже спростоване — що я не маю права выбираемости и выбирания. Се все комісарь Альбертъ безъ комісіи говоривъ кôлька разôвъ. Ажь коли въ дальшôмъ ходѣ голосованя выйшла колізія мѣжь мною а комісаремъ въ справѣ повномочія, коли вôни менѣ заперечивъ право заступства, доперва тогдѣ я чемненько поучивъ пана юриста, що справа та зовсѣмъ не лежить въ его компетенціи, бо се належить до комісіи, а его поступоване есть цѣлкомъ противзаконне. Тогдѣ доперва звернувъ ся комісарь до вôйта зъ опытанемъ: чи его поступоване есть противзаконне. И выйшла смѣшна сцена, бо вôйтъ, зовсѣмъ не розумѣючи о що йде, а хотячи и. комісареви догодити, каже: „Противзаконне!“ А впрочôмъ, що се тверджене будь-то-бы комісія рѣшала тую справу, есть неправдиве, а навѣть лихо скомпоноване, свѣдчить вымовно тая обставина, що самъ членъ комісіи голосуючи давъ бувъ першій голосъ на мене. Такъ отже выказавъ я, що въ цѣлôмъ спростованю ц. к. старосты Бобжиньского нема правды, а посвѣдчать се: Иванъ Зобковъ Бѣликъ, Иванъ Зобковъ Бунякъ, Василь Калина, Никола Мацякъ, Семко Озаркôвъ, членъ комісіи Василь Озаркôвъ, Олекса Джичка, всѣ радній, а крôмъ того членъ комісіи Василь Чухрай, Иванъ Лесѣвъ Березнюкъ и много другихъ, — такъ що мене дивуе, якъ мôгъ п. Бобжиньскій, яко урядова особа, такй неправды писати. Правда, що на такій прилюдный закид ц. к. урядникамъ, котрый свѣдчивъ або о елементарнôмъ незнаню закона, або о нечуваномъ нетактѣ и грубости въ выконуваню свого урядованя, коиче треба було щось сказати, а то тымъ бôльше, що я вôднесъ ся зъ жалобою до высшихъ властій, — однакъ неправдою лиха не направить ся, а лишь п гôршуе ся.

Петро Петрицкій парохъ въ Колоколинѣ.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новôмъ-Санчи!**

— **Є. Е. Кардинала Сембратовича** заосмотривъ вчера пралатъ о. Бѣлецкій найсв. Тайнами.

— **Зъ руского народного театру.** Въ суботу вôдограв нашъ театръ въ сали Почтового клюбу (готель Жоржа) трикатову оперету „Запорожець за Дунаемъ“, а вчера [въ недѣлю] народный образъ въ 4 актахъ „До Бразиліи“ Л. Лопатиньского, написаный удачно на тлѣ памятнои еміґрациі нашихъ селянôвъ до Бразиліи. Акторы выказали ся зъ своеи гры добре и поправно Публики було и вчера мало.

— **Новый льокальный поѣздъ** впровадила львôвска Дирекція зелѣзниць державныхъ межи Зимноводою-Рудномъ а Львовомъ. При стація Зимнавода-Рудно е, якъ звѣстно, въ сосновôмъ лѣсѣ обшару дворского Рудно, власности спадковмцевъ бл. п. о. Евгена Дудкевича, заведене кліматичне, де лѣтомъ перемешкуе много львôвскихъ родинъ. Въ заведеню тôмъ е крôмъ значнѣйшого числа мешкань такожъ ставъ до купелѣ, реставрація, крамница, кругольня, стрѣльница и т. и. Теперѣшній властитель сего заведеня, обновивши будынки и постарались о всяку выгоду для лѣтникôвъ и для прогульок. Денно приходить до Зимно-воды зô Львова пять поѣздôвъ и тôлько вôдходить до Львова. Лѣсъ старый сосновый, забудованя лѣтнй выгôдній.

— Зъ Брôдщины пишуть намъ: Окружный лѣкарь въ мѣстечку Топоровѣ д-ръ М Черскій, выѣхавши до своеи родины до Россіи, померъ нагло въ Россіи. О тôмъ доперва теперь довѣдались мы вôдъ его брата, котрый приѣхавъ до Топорова, щобы зъ позôсталыми его рѣчами зробити порядокъ. De mortuis — кажуть — nihil nisi bene, однакъ зъ огляду на будучу обсаду сеи посады мусимо перейти дѣяльность того покôйного доктора черезъ три лѣта его урядованя въ окрузѣ топорôвскôмъ.

Бувъ се чоловѣкъ крайно неприхильный для рускои народности. Въ самôмъ Топоровѣ при всякихъ выборахъ орґанізувавъ жидôвъ до борбы противъ Русинôвъ. Заборонивъ заступцеви оглядача померших выставляти картки посмертнй для руского пароха по русски; се жаданя руского пароха назвавъ неоправданымъ, бо и жиды могли бы вôдъ него жадати, щобы вôнъ имъ выставлявъ картки посмертнй по жидôвски. За те на радѣ громадскôй дôставъ добру вôдправу вôдъ пароха руского. Бѣдныхъ безплатно нѣколи лѣчити не хотѣвъ; селянъ, котрй у него хотѣли лѣчити ся, запытуваивъ перше: чи Русинъ, чи Полякъ, — се, бачите, ему було потрѣбне до діаґнозы. Загаломъ рускій нарôдъ стороинвъ вôдъ него, а коли потребувавъ лѣкаря, то шукавъ помочи у чужосторонныхъ лѣкарѣвъ. Най Господь Богъ простить ему всѣ провины противъ рускаго народу, за котрй рускій хлопъ плативъ рôчно 800 зр. Рôвночасно шлемо и подяку Хвальному Выдѣлови Рады повѣтовои, що намъ такъ дѣяльного лѣкаря наславъ на сесю посаду до Топорова, а въ додатку именувавъ его своимъ делеґатомъ до Рады школьнои мѣсцевои, мовь-бы на сю посаду не було заслуженых рускихъ духовныхъ, котрй трудять ся для школы и для ея розвитку найбôльше заслуги положили. Покôйникъ будучи такъ протеґованымъ за-для свого шовінізму польского Выдѣломъ повѣтовымъ, допускавъ ся и самоволѣ. Коли хотѣвъ щепити вôспу, а льокаль въ урядѣ громадскôмъ бувъ ему не до вподобы, пôйшовъ до школы и противъ волѣ управителя порозпускавъ всѣ дѣти зô школы, опорожнивъ цѣлу чотироклясову школу, а учителька, зигноруавши свого управителя и зверхника, ревно сповняли приказъ свого протектора. Русины вже не хотѣли дальше терпѣти сен культурнои роботы покôйного и збирались вôднести ся зъ жалобами до высшихъ властій и до нашихъ послôвъ, але нагла смерть покôйного перервала дальшу его дѣяльность въ тôмъ напрямѣ и днесь вся одномышленна горсточка польскои интелігенціи оплакуе пôдъ проводомъ свого пароха кс. Тимочка страту культурного подвижника на Руси... Земля най буде ему перомъ!

А теперь що-до самои посады окружного лѣкаря: Само мѣсточко Топорôвъ числить до 6000 душь, а найближій лѣкарь у вôддаленю трехъ миль. Аптяка вже обсаджена, тôлько аптикарь ще не спровадивъ ся. О отворене суду громада стараеть и есть надѣя, що буде отвореный. Платня окружного лѣкаря 800 зр. а практика дуже велика. Але тôлько той лѣкарь може числити на поводжене, котрый буде лѣкаремъ и для Русинôвъ, а не буде дразнити ихъ чувствъ національныхъ. Въ противномъ разѣ мы всѣ Русины цѣлого округа топорôвского грôмко запротестуемо противъ насыланя до Топорова політичныхъ аґітаторôвъ за рускій грошѣ!

— **Въ справѣ ювілейного обходу уродинъ Мицкевича** пише „Прапоръ“, орґанъ рускаго духовеньства:

Коли Галицка Земля лагодить ся до торжественного обходу 50-лѣтнього ювілея выволеня панщины и вôдрожденя рускаго народу, заходить ся горотка шовінистôвъ зъ братного намъ народу туды, щобы торжественну заяву вдячности Богу и привязаня до державы, яку учинить скрôзь на Руси въ дни 3 (15) мая рускій народъ за проводомъ свого клира, спаралiжовати обходомъ 100-лѣтнои рôчницѣ уродинъ Адама Мицкевича, плянуючи торжество се розтягнути на цѣлый край, накинути его нарôднымъ школамъ по селахъ и втягнути, де дасть ся, и духовеньство до обходу сего торжества по церквахъ. Рѣчь се Полякôвъ вôддаваня чести визначнымъ геніямъ ихъ народу. Але сли бы кушено ся въ се торжество втягати и нашъ нарôдъ и его школьну молодѣжь, обовязаній мы спротивити ся сему якъ одинъ мужъ. Вôдъ напихана нашому народови чужои культуры, впрочôмъ противнои его идеаламъ и стремлѣнямъ, мы обовязаній боронити нарôдъ, тымъ бôльше що культъ шалу безбожности доходячои до богохульства, апотеоза жидôвства и здрады диктованои патріотизмомъ, потуранe безмысльности и збисутю певныхъ станôвъ и совершенне ігнороване страданъ широкихъ верствъ працюючого народу — се прикметы не дуже порываючи не дуже культурнй. Геній жие не въ народѣ въ своихъ творахъ, однакъ повысшй прикметы — сохрани Боже, щобъ они були прищеплений до нашого, руского народу. Тожь бачитеть! Лишѣмъ братямъ Полякамъ ихъ ювілеи, форсованый выдѣлами радъ повѣтовыхъ, въ спокою сли въ спокою зъ нимъ лишать они нашъ нарôдъ. Але сли схотять шовінисты межи ними до обходу ихъ ювілею впрячи и нашъ нарôдъ щобы въ нѣмъ затерти вражѣня зъ ювілейного обходу его высвобожденя и вôдрожденя, поучѣмъ тогды нарôдъ гôдно а отверто: що „наше“, а що не „наше“. „Наше“ именно то вдячнôсть Богу, що умилосердивсь надъ нелюдскимъ гнетомъ народу, вдячнôсть и привязане до династіи и державы, що звернула народови вôтчину, и надѣя на красшу будучнôсть выборену власными силами черезъ практичне повненя постулятôвъ христіянізму. Вевю, що сему противне, есть „не наше“ а до „не нашого“ народъ нашъ не смѣе бути впряганый!“

— **Поляки львôвски** обходили вчера торжественно 100-лѣтный ювілей уродинъ Адама Мицкевича богослуженями, промовами, походами, а вечевомъ илюмінацiею и торжественнымъ представленемъ въ театрѣ. Илюмінація не була загальна.

— **Въ справѣ авантуры выкликанои на всенароднôмъ ювілейнôмъ вечу Львôвскôмъ** чотири слухачѣ університету и одинъ техніки надбеслали намъ „за украиньско-руску академічну молодѣжь“ спростоване, зъ котрого наводимо одну частину, де простуе ся а радше докладнѣйше представляе ся то, що въ нашôмъ описѣ було не досыть ясне та докладне. Именно твердять пôдписанй, що: „на нашь окликъ кинули ся на насъ люде зъ синьо-жовтыми кокардами [*то в. тй, що мали удержувати порядокъ на вечу. — Ред.*], грозячи намъ бійкою“ и що именно, бо тамъ або простуе ся фаланга интеліґентôвъ... почала насъ вытискати до барівры, при чôмъ уживали палиць, якъ зъ другого боку мало хто зънасъ мавъ що въ руцѣ“. — Решту спростованя пропускаемо [и думаемо, що се буде такожъ въ интересѣ пôдписаныхъ], що въ „Дѣлѣ“ не було сказано, або мѣстять ся рѣчи до справы не належачй.

— **Виборы до рады повѣтовои** въ Жовкви розписало ц. к. намѣстництво для ґрупы сѣльскихъ громадъ на день 27 червня, для громадъ мѣскихъ на 28 червня, а для бôльшои посѣлости на 30 червня. Въ повѣтѣ жовкôвскôмъ выбирае ґрупа большои посѣлости вôсьмохъ членôвъ, ґрупа мѣстъ и мѣсточокъ шестьохъ а ґрупа сѣльскихъ громадъ дванацятьохъ.

— **Въ Калуши** розбили невысльджений доси злочинцѣ въ ночи зъ 17 на 18 мая скарбону въ мѣскôй церквѣ и забрали зъ нея кôлькадесять злр.

— **Намѣрене самоубійство.** Онодгы передъ десятою годиною вечеромъ недалеко стацiи електричного трамваю коло вѣденьскои кавярнѣ на перехрестю улиць Килиньского зъ Гетманьскою кинула ся на трамваевй шины молода, може 20-лѣтна женщина незнаного назвища. Надъѣжаючій вôзъ трамваю — завдяки незвычайнôй притомности кондуктора, що здержавъ въ одноô хвилѣ вагонъ, — не покалѣчивъ ей и зъ-пôдъ него добуто ей цѣлкомъ неушкоджену. Спроваджена на поліційну инспекцію не хотѣла вôдповѣдати на нѣякй пытаня, лише спазматичный плачь потрясавъ нею довгій часъ. Есть то хороша женщина, русява, зъ темными очима и дуже прилично одѣта. Остаточно выговорилась лишь тôлько, що якійсь суджеый вызвѣзъ ей зъ Швайцарiи сюда и тутъ ей покинувъ безъ усякого спосôбу до жита. Бѣдноô зведенôй куплено білетъ и выправлено ей до Швайцарiи.

— **Дрôбнй вѣсти.** Намѣстникъ ґр. Левъ Пінінъскій ѣздивъ онодгы до Буська зложити візиту ґр. Казимірови Баденьому. — Передъ вчера померъ у Львовѣ на ударъ серця пенсіонованый полковникъ артилерiи Жигм. Пясецкій. Покôйный мавъ 60 лѣтъ. — Антôнъ Вацекъ, вахмістръ 11 полку уланôвъ, спроневѣривъ въ Перемышли на шкоду вôйскового скарбу около 2000 зр. и утѣкъ зъ своею любовницею Лесею Буґаръ до Львова. Тутъ, коли въ одномъ шинку любовна пара забавляла ся, вôднайшовъ ей поліційный аґентъ и, арештувавши обоx, вôдставивъ Вацека до войскового арешту, а его любку на поліцію.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Презенту на парохію Перемышляны дôставъ о. Исидоръ Копертиньскій, сотрудникъ изъ Зарваницѣ, а на Боршѣвъ тамошный завѣдатель о. Григ. Кармелита. — О. Мих. Форнель, завѣдатель Болшовця дôставъ завѣдательство въ Терпалôвцѣ. — О. Исидоръ Свистунъ сотрудникъ въ Бережанахъ вôзваный до канон. инстатуціи на парохію Болшовець. — Вôдпустки вôдъ приходôвъ для покрѣпленя здоровля дôстали оо.: Анг. Зархта парохъ Чижикова на 6 недѣль, Юстинъ Сухаровскій зъ Заболотець на 2 мѣсяцѣ, Кир. Левицкій въ Вербова на 6 недѣль и Алекс. Чемериньскій зъ Золочева на 8 недѣль. — Митроп. Консисторія вставилась до намѣстництва о плату въ релiг. фонда для прив. сотрудника въ Печенiи. — Позволене пôддатись испытови конкурсовому парохіяльному дôстали оо.: Євг. Гимкевичъ зъ Ярославичъ, Ярославъ Гургула зъ Шумлянъ, Ілярій Гучковскій зъ Вербôвчика, Анг. Копертиньскій зъ Баворова и Ярославъ Мандичевскій зъ Зарваницѣ.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— **Именованя.** Президентъ міністрôвъ именувавъ секретарѣвъ намѣстництва Вич. Залеского и Стан. Ліндого старостами, а повѣтового комісаря Едв. Чермака секретаремъ намѣстництва.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 23 мая. Цѣсарь Францъ Іосифъ надавъ нѣмецкому наслѣдникови престолу въ нагоды его миропомазаня великій хрестъ ордеру св. Стефана.

Прага 23 мая. Сегодня похоронъ матери міністра скарбу д-ра Кайцля. Міністеръ приѣхавъ на похоронъ сеи ночи.

Берлинъ 23 мая. Вчера въ полудне приняли въ Почдамѣ нѣмецкій наслѣдникъ престолу и его молодшій братъ кн. Айтель Фридрихъ тайну св. миропомазаня. На тôй урочистости були цѣсарь зъ женою, міністры и сторонній дипльоматы.

Петербургъ 23 мая. „Правит. Вѣстникъ“ здае справу о станѣ населеня, навѣщеного недородомъ. Де треба було, тамъ доставлювано людямъ збôжа, такъ що голоду нема нѣгде Тифъ появивъ ся лише въ семи селахъ воронѣжскои губернiи и въ одномъ мѣстѣ ставро-

Порошокъ до зубôвъ Гайдера Найлѣпшій, нешкôдный порошокъ до чищенія зубôвъ о сильнôмъ запаху мятовôмъ, не стираючій, емалій и надаючій зубамъ снѣжну бѣлôсть.
Цѣна коробки 25 кр. 18

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срéбнымъ Орлôмъ“ у Львовѣ. 275 189—7

пôльскон; товариство червоного хреста всюды спѣшить зъ помочію.

Мадритъ 23 мая. Въ урядовыхъ кругахъ уповаютъ, що правительство має выслати до американьскихъ берегôвъ кораблѣ зъ приказомъ, щобы поперетинали всѣ телеграфічній каблѣ, якій ведуть до Сполученыхъ державъ; має се бути вôдплатою за те, що Американцѣ поперетинали каблѣ, що ведуть до Кубы.

Де дѣвав ся теперь испаньска фльота, що була причалила до берегôвъ Кубы, про се всѣляко говорять; правительство держить се въ тайнѣ. Надѣють ся незадовго дуже корыстнои для Испанiи вѣсти.

Испаньскій посолъ зъ Парижа Каспільо бавить тутъ, вôзваный, щобы принявъ въ новôмъ кабінетѣ теку заграничныхъ справъ. Каспільо не прийме зазыву и верне назадъ до Парижа.

Новый Йоркъ 23 мая. Надходять вѣсти, що кубаньскій повстанцѣ злучили ся зъ Испанцiями для обороны Кубы передъ Сполучеными державами

Послѣдній вѣсти.

Въ **Бучачи**: Романчукъ дôставъ 91 голосôвъ, Блажовскій 150.

Наука, штука и література.

— **Вѣденьского тыждневника „Die Zeit“ появивъ ся 189-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:**

Ein Postnumerando-Parlament. Von K. — Zur österreichischen Sprachenfrage. Vom Bezirkshauptmann Dr. Aurel Ritter v. Onciul. — Die Lage des Liberalismus in Deutschland. Von H. v. Gerlach. — Zur Mailänder Revolte. Von Professor Alessandro Luzio. — Die Dynamitfrage in Oesterreich. Von Rudolf Sprenger. — Das österreichische Nahrungsmittelgesetz und seine Durchführung. Von Professor Dr. Ferdinand Hueppe. — Das Vertrauen zur Kunst. Von Georg Fuchs. — Ein ungarischer Volksdichter, VonDr. Hugo Ganz. — Habsburg. Von Alfred Gold. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Wenn's nur nicht Frühling wär'! Von Dora Duncker.

Передплату на сей тыждневникъ чвертьрôчно 3 зр. **приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse 1. Числа на показъ даромъ и оплатно.**

Господарство, промыслъ и торговля.

Львôвска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Почавши вôдъ 22 мая ажь до 11 вересня с. р. включно переходити будуть помѣжь Львовомъ и Зимноводою-Рудномъ поѣзды льокальній, а то: ч. 31. приходячій до Львова о 7 год. 30 мін. рано и ч. 32. вôдходячій зô Львова о 3 год. 16 мін. пополудни (часъ середно европейскій). Подрôбный розкладъ ѣзды згаданыхъ поѣздôвъ оповѣщено афішами. — При тôмъ звертае ся увагу, що білєты до тыхъ поѣздôвъ набувати можна також въ зелѣзничôмъ бюрѣ информаційнôмъ (улиця 3 ого мая, готель „Імперіяль“) въ годинахъ урядовыхъ, а то: въ будній днѣ вôдъ 8-ои рано до 3-ои пополудни, а въ недѣлѣ и свята вôдъ 8-ои рано до 12-ои въ полудне.

——

Для оживленя прогулькового руху до всхôдныхъ Бескидôвъ, буде выдавати ся въ часѣ вôдъ 28 мая до 15 вересня 1898 поворотнѣ білєты II-ои и III-ои клясы, зъ 50% зниженымъ цѣнъ їзды и зъ 3-дневною важностію для отсихъ стацій: Зъ Иеремышля и зô Львова до Сколього, Гребенова, Тухлѣ, Славска и Лавочного. Тѣ білєты буде ся выдавати: зô Львова кождои суботы и кождого дня попереджаючого свято до особовыхъ поѣздôвъ чч. 1715 и 1713 що вôдходятъ о 3 годинѣ по полудни вглядно о 7 вечеромъ а въ недѣлѣ и свята (такожь и въ рускій) до осодовыхъ поѣздôвъ чч. 1711 и 1717, що вôдходятъ о годинѣ 5 мін. 20 рано, вглядно о годину 9 мін. 15 передъ полуднемъ. — Зъ Перемышля: кождои суботы и кождого дня попереджеючого свято до особового ч. 2020 що вôдходить о годинѣ 3 мін. 15 по полудни, а въ недѣлѣ и свята (такожь и въ рускій) до поѣзду ч. 2012, що вôдходить о год. 12 мін. 49 въ ночи. — Повертати можна якимъ-небудь особовымъ поѣздомъ, однакъ їзда зъ поворотомъ мусить розпочати ся передъ пôвночью третього дня важности білєту. — Для товариствъ абô корпорацій, складаючихъ ся найменьше зъ 20 участникôвъ, котрій выкажуть ся вôдповѣдною легітимациею, будуть выдавати ся згаданій білєты до їзды такожь въ иншихъ дняхъ тыжня за окремымъ дозволомъ. О той дозвôлъ треба вносити подання до Дирекціи зелѣзниць у Львовѣ що-найменше на тыждень передъ намѣроною прогулькою.

Надіслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до новôго льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цыркеры, лькористы, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроюе електричныхъ дзвинкôвъ. — Замовленя въ провінціи вôдворотно. 418

Адреса: Оптикъ Копернициій Львôвъ площа Галицка ч. 1

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА» у Львові, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньский. Ціна 25 кр.

А. Филовичъ

артистъ-малярь

у Львовѣ, ул. Подлевского ч. 10.

214 1—10

МАШИНКИ американьскій до робленя мороженого (въ корбкою зъ боку, поемности 1, 2 3 літры по зр. 5·50 50, 7·50. Рондѣ мосяжній до смаженя на конфітурѣ по зр. 2·40, 2·80 3·— **веручае ПЕТРО ХШОЙСТОВСКІЙ**, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4 55

Також и на раты

безъ пôдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, фіранки, хôдники, ковдры натованій, капы на столы и лôжка въ складѣ диванôвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 193 11—?

Решткы хôдниковъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, гобеліны и рôзный предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“ Львôвъ ул. Сикстуска 6 (II сажъ Гавсмана). Також на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 11—?

Славній на цѣлôмъ свѣтѣ КОЛА „OPEL“

перворядный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre“

Львôвъ, ул. Сикстуска 6, пасажъ Гавсмана

Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 11—?

Новости въ парасольках, капелюхах, блюзах, рукавичках стяжках и коронках по чудуючо низьких цѣнах. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львôвъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 11—?

Выстава загальна

всходных и иншихъ чужихъ и краєвыхъ диванôвъ, портіэръ, фіранокъ и хôдниковъ.

Також цѣлу нôчь при електричнôмъ освѣтленю отворена.

Вступъ вôльный.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190 11—?

Кулуючимъ пôльги въ сплатахъ.

ОГОЛОШЕНЄ.

Дня 31 мая 1898 о 3 годині з полудня відбудуть ся в сали Товариства задаткового в Комарні

XXIX Звичайні загальні збори

членів Товариства задаткового в Комарні на повіт судовий Комарн. ньский, на котрі всіх до голосованя управнених членів запрашае ся.

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відчитанє протоколу з послідних загальних зборів.
2. Справоздане Дирекції з рахунків і діяльности за рік 1897..
3. Справоздане Комісії ревізийної за рік 1897 з внесенем на уділенє Дирекції абсолюторії за час від 1 січня 1897 до 31 грудня 1897.
4. Розділ чистого зиску за рік 1897.
5. Вибір 1 члена до Ради надзорчої.
6. Внесеня членів. 215 1—1

В Комарні 18 мая 1898.

Д-р Яклiньский председатель. *З. Айдукевич* секретар.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пôльгъ въ сплатахъ пôсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ також сальоновій и настѣлній, хôдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лôжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вôддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхôвъ, рукавичокъ, панчôхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданє высылае ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львôвъ, ул. Сикстускач.6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3.** 19011—?

Голляндско-Американьска лінія

зносны пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для кають: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта. 6
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. маронъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія маронъ 180

*) Пôсля довжины и величини каюты лѣт и цѣлой скорости и елеганціи парохода.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вôдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИГНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ опроцентованій по 4½% вôдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

ПОДЯКА.

Выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты“ въ Черници складае Свѣтлому Товариству „Просвѣта“ щиро-сердечне спаси Бôгъ за щедрый даръ въ книжочкахъ свого выдана вартостя 7 зр. 73 кр.

Черница 20 мая 1898.

Свящ. *М. Ваврикъ* голова читальнѣ.

ПОДЯКА.

Выдѣлъ Товариства руских ремѣсникôвъ „Зоря“ у Львовѣ заявляе щиру подяку всѣмъ Р.Т. особамъ, що взяли участь въ аматорскôмъ представленю „Панъ Мандаторъ“ въ користь ремѣсничои Бурсы дня 6 (18) мая с. р. — передовсѣмъ артистамъ паннѣ М. Слободовиôй и п. М. Ольшаньскому [въ додатку ще й за веденє режісерiи], як також всѣмъ нашимъ аматоркамъ и аматорамъ за труды и заходы положенй коло выставленя згаданои штукы въ такъ короткôмъ часѣ, бо несповна въ тыждни на мѣсце забороненои поліцією мельодрамы Ив. Гушалевича „Знесеня панщины въ рускôй Галичинѣ“.

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурkевичъ, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

О ПОЛОВИНУ

ЗНИЖЕНІЙ ЦѢНЫ

на давнѣйшій томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I.—XX. включно, чи хто купуе разомъ чи поодинчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до Адміністрациі Наукового Товариства им. Шевченка у Львовѣ.

Знижена цѣна всѣхъ 20 томôвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

РОБÔТНЯ столярско-меблева Ивана Карабина

поручае ся

Р. Т. Публицѣ

Львôвъ, Хоружина 7.

189 4—10

Диваны перскій и портіэры

прадавій (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а також приймае на переховокъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 11—?

Каролъ ГОСТИНЬСКІЙ явный спôльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ГЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПÔВНÔЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ

продае карты корабельній выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и пакункôвъ 3—5 разôвъ мѣсячно до Америки Пôвночной, Аргентины, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 209 2—?

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД особ. відходять о	зі Львова
приходять о				
6.45		з Іцкан	6.00	до Підволочиск з головн. двірця
7.30		„ Зимної Води (⅚ до ¹¹/₈)	6.05	„ Іцкан
7.40		„ Янова	6.15	„ Підволочиск з Підзамча
7.50		„ Тернополя на Підзамче	8.35	„ Кракова
7.55		„ Сокаля	8.50	„ Кракова
8.05		„ Лавочного	9.15	„ Сколього
8.15		„ Тернополя на головний дворець	9.25	„ Янова
9.05		„ Кракова	9.35	„ Підволочиск з головного двірця
10.35		„ Іцкан	9.53	„ „ „ Підзамча
10.45		„ Ярослава	9.55	„ Белзця
1.01		„ Янова	10.55	„ Іцкан
—	1.30	„ Кракова	12.50	„ Янова (¹/₇ до ¹³/₈ неділі і свята)
1.40		„ Сколього	1.55	„ Підволочиск з головн. двірця
—	1.50	„ Іцкан	2.08	„ „ „ Підзамча
—	2.15	„ Підволочиск на Підзамче	2.15	„ Брухович (⅚ до ¹¹/₈ неділі і свята)
—	2.30	„ „ „ головн. дворець	2.40	„ Іцкан
5.00		„ Підволочиск на Підзамче	2.50	„ Кракова
5.25		„ „ „ головн. дворець	3.50	„ Стрия
5.40		„ Іцкан	3.11	„ Янова
5.55		„ Сокаля	3.16	„ Зимної води (⅚ до ¹¹/₈)
			3.25	„ Брухович (⅚ до ¹¹/₈)
			4.55	„ Ярослава
НІЧ			**НІЧ**	
3.04		з Підволочиск на Підзамче	4.10	до Кракова
3.30		„ „ „ головн. дворець	5.20	„ Лавочного
6.10	5.10	„ Кракова	6.20	„ Янова (¹/₈ до ¹⁵/₈ в будні дні)
7.57		„ Янова (¹/₈ до ³¹/₈ и ¹⁶/₈ до ³⁰/₈)	6.30	„ Іцкан
8.12		„ Брухович (⅚ до ³⁰/₈ и ¹⁶/₈ до ¹¹/₈	6.40	„ Кракова
8.31		„ „ (¹/₇ до ¹³/₈)	6.55	„ Тернополя з голов. двірця
—	8.45	„ Кракова	7.—	„ Лавочного
8.53		„ Янова (¹/₈ до ¹³/₈ въ будній день)	7.10	„ Сокаля
9.10		„ Кракова	7.15	„ Тернополя з Підзамча
—	9.30	„ Підволочиск на Підзамче	8.40	„ Янова (¹/₈ до ³¹/₈ и ¹⁶/₈ до ³⁰/₈)
—	9.45	„ Іцкан	10.05	„ Іцкан
—	9.55	„ Підволочиск на головн. дворець		„ Кракова
10.30		„ Лавочного	10.40	„ Підволочиск з головного двірця
12.15		„ Сколього	11.00	„ „ з Підзамча
			11.27	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одвѣчальний редактôръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськом. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Гренька.

Ч. 104. Львовъ, Второкъ 12 (24) Мая 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинь-ского 9.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкабот [за инсераты взятий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатком:

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайній принимають ся по 7 кр. въ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся місце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

По выборѣ въ Бучачи-Чортковѣ.

Якъ можна було сподѣвати ся вже заразъ по розпочатю правыборовъ въ округѣ бучацко-чортковскомъ — рускій народный кандидатъ при вчерашнѣмъ выборѣ перепавъ а выйшовъ кандидатъ польского центрального комітету, а властиво кандидатъ жидовскій.

Въ Бучачи п. Романчукъ достав 91 голосовъ а бар. Блажовскій 155, а въ Чортковѣ Романчукъ 65 голосовъ а Блажовскій 141. Въ обохъ повѣтахъ разомъ голосувало 452 выборцѣвъ — на Романчука упало 156 голосовъ а на Блажовского 296.

При торбочныхъ [загальныхъ] выборахъ п. Романчукъ достав бувъ у Бучачи 87 голосовъ а въ Чортковѣ 82. Отже при теперѣшнѣмъ выборѣ достав у Бучачи о 4 бѣльше, але натомѣсть въ Чортковѣ о 17 менче, въ обохъ мѣсцяхъ разомъ о 13 менше. [Передъ кѣлькома днями заповѣвъ нашъ дописувательницю Чорткѣвщина дасть симъ разомъ менше голосовъ, якъ торбкъ, и подавъ причины.]

Що-до рускаго народного кандидата проф. Романчука — то вѣнъ зъ самого першу, коли тѣлько вѣзвано его до кандидованя, не мавъ надѣѣ на выборъ, а остаточно принявъ кандидатуру єдино длятого, що бувши тамъ кандидатомъ торбкъ, не мѣгъ вѣдмовити, коли не було иншого вѣдповѣдного тамъ кандидата. Зважившись ще до того, що п. Романчукъ, мимо поцинаныхъ правыборовъ, не пожалувавъ труду станути два разы передъ выборцями въ Бучачи а разъ въ Чортковѣ, — то справдѣ можна сказати, що п. Романчукъ, при великихъ своихъ занятяхъ, робивъ жертву лишь для загальнои справы.

Руска сторона въ обохъ повѣтахъ мала противъ себе: терорызмъ и надужитя комісарѣвъ выборчихъ, панбовъ-обшарниковъ зъ жидами, польскій бецирки зъ ихъ креатурами вѣйтами, вкѣнци — юдинѣ сребреники.

Розумѣе ся — найтяжшимъ ворогомъ рускои стороны були надужитя и терорызмъ комісарѣвъ, супротивъ которыхъ нарѣдъ бувъ безборонный. Вѣдомѣ письма бучацкого повѣтового селяньского комітету до намѣстника гр. Пінінського свѣдчать, що по уступленю Баденього система выборча въ Галичинѣ — бодай въ рускихъ округахъ зовсѣмъ не змѣнила ся, а могла хиба змѣнитись назва проклятои системы, — вже не „баденізмъ“ а „пінінізмъ“.

Нашѣ независимѣ послы въ радѣ державнѣй выведуть сесѣ выборы на ширшу арену — нехай культурный свѣтъ побачить, якъ выглядають „galizische Wahlen“ вже въ ерѣ гр. Пінінського!

При всѣмъ тѣмъ годѣ замовчати и сего факту, що Бучаччина и Чорткѣвщина [особливо кутъ Будзанѣвскій] належать до повѣтовъ слабшихъ, занедбаныхъ, незорганізованыхъ, отже и не дорели ще до вѣдпору всѣхъ пѣдступовъ, надужить, циганьствъ и терорызму зъ ворожои стороны. Тамъ треба ще богато працѣ надъ народомъ!

Зъ ювілейныхъ обходовъ у краю.

Зъ Гусятина пишуть намъ:

Обходъ 50-ои рѣчницѣ знесеня панщины, наданя свободы и вѣдродженя рускаго народу выпавъ въ Гусятинщинѣ такъ свѣтло и величаво, що перейшовъ ожиданя всѣхъ. Правдѣ нашѣ „kochani“ зъ польского бецирку хотѣли выпередити и спаралізувати акцію рускаго комітету ажь два рады, але потерпѣли цѣлковите фіяско и величезне посрамленіе.

По селахъ вѣдсвятковано тутъ памятну подѣю въ житю нашого народу пѣсля програмы львовского комітету и посланія нашого Преосв. Епископату по церквахъ торжественными богослуженями и хрестными походами, а по читальняхъ вѣдчитами и забавами народными. Въ многихъ селахъ, де не було дотеперь хрестовъ панщиняныхъ, постановлено новѣ, а старѣ вѣдновлено. Такожь приведено при сѣй нагодѣ кѣлька давнѣйшихъ заспавшихъ читалень знову до житя. Однакъ день 5 (17) мая буде довго памятнымъ и въ самѣмъ мѣстѣ Гусятинѣ. Такъ величавого торжества певно ще не видѣвъ Гусятинъ, положеный въ такѣмъ глухѣмъ кутѣ.

Вѣдъ 8 годины рано выстрѣлы зъ моздѣровъ и численнѣ походы процесіональнѣ зъ близшихъ сѣлъ, якъ Вѣльховчикъ, Кривеньке, Суходѣлъ, Шидловцѣ, Сидоровъ и другѣ, пѣдъ проводомъ своихъ священниковъ заповѣдали величавость того торжества, а що-разъ численнѣйшѣ громадки народу зъ найдальшихъ сторонъ повѣта заповняли немногѣ головнѣ улицѣ Гусятина, спѣшачи до церкви. О 11 годинѣ здвигъ народу бувъ уже такъ великій, що цѣла церковь и площа церковна якъ и поблизькѣ улицѣ були повнѣ народу. Въ церквѣ вѣдслужывъ торжеств. богослужене Вп. о. Еліясевичъ зъ Чабарѣвки въ сослуженю двохъ діяконовъ оо. Ульваньского зъ Суходолу и Витовда Бѣлиньского зъ Коцюбинець великихъ а о. Николай Теминцкій, оденъ зъ найлучшихъ проповѣдниковъ деканата гусятиньского, выголосивъ проповѣдь на дворѣ. П. староста Кокуревичъ зъ секретаремъ Горжіцою бувъ на цѣлѣмъ богослуженю. А такожь треба пѣднести, що и латиньскій парохъ кс. Шамоцкій зъ своею процесіею прибувъ до церкви и бравъ участь до кѣнца торжества.

Но цѣла величавость торжества показалась ажь пѣдчасъ походу до хреста. Похѣдъ починала бандерія зъ молодыхъ сѣльскихъ паробковъ зъ поблизькихъ сѣлъ и зъ мѣста на красныхъ коняхъ. Вздцѣ мали синьо-жовтѣ ленты черезъ плече, а въ руцѣ синьо-жовтій хоругвки. Здоровѣ молодѣ хлопцѣ въ живописныхъ народныхъ строяхъ на 50 коняхъ зъ гривами заплетеными въ синьо-жовтѣ стяжки, чарували око видцѣ. За бандерію пѣдчасъ звуковъ звонѣвъ церковныхъ и костельныхъ, якъ и при выстрѣлахъ моздѣровъ поступали процесіи церковнѣ — около 80 хоругвъ и по надъ 20 образовъ, котрѣ несли красноприбраній сѣльскѣ и мѣскѣ дѣвчата. За ними поступало духовенство руске, пѣдъ проводомъ старенького о. Левицкого зъ Кривенького, а величезный здвигъ народу — оцѣненый нашими неприхильниками на 5—6 тысячъ [на нашу гадку бѣльше якъ 7 тысячъ]. За священиками видѣли мы п. старосту и много интеліґентныхъ панъ и панночокъ рускихъ, котрѣ зъѣхали ся дуже численно и брали участь въ цѣлѣмъ торжествѣ. Похѣдъ посувавъ ся поважно при спѣвѣ цѣлого зѣбраного народу, а „Христосъ воскресе“ лунало далеко далеко по всѣхъ узгорѣхъ обохъ Гусятинѣвъ, австрійского и россійского. По обохъ бокахъ улицѣ стояли товпы цѣкавыхъ жидовъ и иншихъ людей. На довгѣй дорозѣ зелѣзничѣй розтягъ ся похѣдъ бѣльше якъ на $1^1/_2$ кільометра. А що тая дорога пѣдносить ся у гору, то видъ бувъ величавый и дуже займаючій. Шкода, що не було кому вѣдфотографувати его на вѣчну памятку. Ще красшій видъ представлявъ ся очамъ коло высокого хреста, пѣдъ которымъ зроблено проповѣдницю. Хоругви церковнѣ великимъ колесомъ окружили хрестъ, а пѣдъ нимъ духовенство вѣдправило панахиду за бл. п. цѣсаря Фердинанда, а проповѣдь выголосивъ о. Ульваньскій зъ Суходолу. Треба було видѣти тую хвилю зворушеня, коли краснорѣчивый проповѣдникъ вѣзвавъ нарѣдъ до побожнои молитвы за помершихъ своихъ прадѣдовъ, дѣдовъ и батькѣвъ, що гинули въ тяжкѣмъ ярмѣ панщины. Сльозы котили ся зъ очей не тѣлько простолюдина, але и интеліґентного чоловѣка. Голосъ горячои молитвы понѣсъ ся далеко, ажь до небесъ высоко — до тыхъ мучениковъ нашихъ, щобъ они выпросили щасливѣйшои лучшои долѣ для свого пониженого народу. Хвиля була такъ торжественна, що здавалось, не тѣлько чоловѣкъ, а цѣла природа замовкла, лишь ясне сонце ярко свѣтилось на голубѣмъ небѣ.

Але загули выстрѣлы зъ моздѣровъ, заповѣдаючи конець церковного богослуженя. Похѣдъ вернувъ до церкви назадъ тою самою дорогою и въ тѣмъ самѣмъ порядку, що перше, а струдженѣ люде розбѣглись на вѣдпочинокъ. Та не на довго, бо вже за годину заповнила ся товпами народу велика долина громадска „Гайки“ пѣдъ мѣстомъ, недалеко хреста. Спѣвъ роздавъ ся знову, сѣльска музика заграла, а охоча молодѣжь пустила ся у веселѣ танцѣ и иншѣ забавы. Треба було бачити тую забаву кѣлькатысячнои громады сѣльскихъ и мѣскихъ Русинѣвъ, молодыхъ и старыхъ, ученыхъ и неученыхъ.

О 4. годинѣ пополудни появивъ ся правительственный комісарь и выстрѣлы моздѣровъ дали знати початокъ всенародного повѣтового вѣча, таки на тѣмъ самѣмъ мѣсци пѣдъ голымъ небомъ. Урвались забава и музика. Люде посѣдали на муравѣ долины, що амфітеатрально пѣдносила ся у гору, а на трибуну выступивъ о. Теминцкій зъ Шидловець, щобы въ имени ювілейного комітету отворити вѣче. По выборѣ президія: о. Кисѣлевского зъ Крогульця яко предсѣдателя, Василя Мотики зъ Кривенького яко заступника и о. Бѣлиньского зъ Коцюбинець яко секретаря, и по залагодженю всѣхъ формальностій явивъ ся о. Северинъ Матковскій зъ Босиръ и выголосивъ референтъ на тематъ „Що то була панщина? ѣи исторія за Польщѣ и за Австрій, ѣи прихильники и противники, знесене панщины, выкупно панщины и вѣдродженѣ Русинѣвъ въ Галичинѣ“. Референтъ тревавъ довго, а однакъ мимо спеки, яка була настала, нарѣдъ слухавъ дуже уважно и закидавъ референта питанями та своими замѣтками, зъ которыхъ декотрѣ були дуже драстичнѣ. По референтѣ нарѣдъ зажадавъ, щобы комітетъ скликавъ невдовзѣ нове вѣче. А коли сивоголовый селянинъ Якѣвъ Савицкій зъ Говилова великого, выголосивъ красный хоть довгій стихъ свого укладу о політичнѣмъ положеню Русинѣвъ, одушевленѣ стало дуже велике. По многихъ ще промовахъ: о. Теминцкого, Василя Мотики и другихъ селянъ выбрано депутацію зъ десять мужѣвъ довѣря, до котрои увѣйшли чотири священники [оо. Теминцкій зъ Шидловець, Кисѣлевскій зъ Крогульця, Бѣлиньскій зъ Коцюбинець и Матковскій зъ Босиръ], пять селянъ [Василь Мотика зъ Кривенького, Іосифъ Вальчишинъ зъ Васильковець, Якѣвъ Савицкій зъ Говилова, Дмитро Дмитрѣвъ зъ Коцюбинець великихъ и оденъ господарь зъ Нижбѣрка], вкѣнци оденъ гусятиньскій мѣщанинъ Ясько Короликъ. По закѣнченю вѣча удавъ ся весь кѣлькатысячный здвигъ народу пѣдъ проводомъ выбраной депутаціи, при спѣвѣ пѣсень „Миръ вамъ братя“ и другихъ, улицями мѣста до ц. к. староства. Въ старостві принявъ депутацію староста п. Кокуревичъ въ повнѣмъ мундурѣ, а по промовѣ провѣдника депутаціи о. Теминцкого — въ которѣй высказанъ вѣрнѣсть рускаго народу для цѣсаря и выразивъ просьбу до трону о дальшу опѣку та помѣчь для выборотя цѣлковитои рѣвноправности рускаго народу и пѣднѣсъ многолѣтя цѣсареви — нарѣдъ на улици и площи коло староства вѣдспѣвавъ имнъ народный, многая лѣта цѣсареви и кѣлька народныхъ пѣсень. П. староста принявъ заяву льояльности дуже прихильно и зъ поднякою, списавъ подиктовану промову и обѣцявъ выслати ѣи заразъ до вѣдомости цѣсаря, а крѣзь отворене вѣкно подякувавъ зѣбраному народови за такъ величаву заяву вдяки и любви Найяск. Панови.

Такъ скѣнчило ся торжество того дня, хоть не цѣлкомъ, бо многѣ, особливо зъ интеліґенція и мѣщанъ, удали ся ще вечеромъ на отворене ново-заснованои читальнѣ „Просвѣты“ въ мѣстѣ Гусятинѣ. [О тѣмъ другимъ разомъ.] Думаю, що короткій сей описъ цѣлкомъ потвердить слова сказанѣ на вступѣ сего письма. Однакъ мушу тутъ примѣтити, що дуже ударила мене неприсутность многихъ отцѣвъ духовныхъ, особливо зъ Копичинецкого кута, котрѣ не знаю для чого не могли прибути, хоть були въ часъ повѣдомленѣ и хоть здавать ся не було села, зъ котрого бы бодай по кѣлькохъ селянъ не явило ся на се торжество. Чи може убояли ся гнѣву пана Цѣньского и его адъютантовъ, котрѣ, правда, дуже гнѣвали ся и нарѣкали, що тѣлько тысячѣвъ народу зґромадилось до Гусятина, а имъ нема кому бараболь садити... Ба люде оповѣдали собѣ по тихо и голосно, що и въ мѣстѣ якійсь панокъ зъ отвореного вѣкна, и то въ урядѣ цѣсарскѣмъ, кричавъ до народу: „Czego te chamy dalej już nie będą wyrabiać? a, tego już za dużo!“ Але люде, що чули таку бесѣду, смѣяли ся до роспуку зъ „szlachetnie oburzonego“ и дуже почервонѣвшого панка. — *Очевидець.*

Зъ Каменеччины пишуть намъ: Заходомъ „Селяньскои Рады“ въ Камѣнцѣ струм. вѣдбуло ся дня 5 (17) с. м. вѣче въ Холоневѣ, на котре зъ цѣлого повѣту прибуло множество народу. Камѣнецкій мѣщане, якъ звычайно, не явили ся. Священиковъ прибуло около 20. Богослужене вѣдправивъ о. Сидоръ Зельскій, що прибувъ зъ Милятина [7 миль] и мавъ мати на вѣчу два референты Гарну патріотичну проповѣдь выголосивъ о. Лавро Діяковскій.

По богослуженю и посвяченю памяткового хреста рушивъ нарѣдъ, до 1.000 головъ, на вѣче до дому ч. Ивана Бабѣя въ супроводѣ двохъ комісарѣвъ и шѣстьохъ жандармовъ зъ насаджеными багнетами.

Вѣче отворивъ п. Пенцакъ, заступникъ головы „Селяньскои Рады“, а до президія выбрано о. Давидовича зъ Радехова предсѣдателемъ, о. Даниловича зъ Нестановичъ и п. Волоса зъ Стоянова заступниками, а на секретарѣвъ покликано п. Свѣнцицкого зъ Львова и п. Олѣйника зъ Холоева.

Зъ порядку дневного забравъ слово о. Сидоръ Зельскій и выголосивъ референтъ о знесеню панщины та вѣдродженю галицкои Руси. Бесѣдникъ зобразивъ въ яркихъ краскахъ всѣ нещастя рускаго народу пѣдъ панованемъ польскои шляхты, сумне положеня духовенства, упадокъ его, якъ такожь церкви рускои, такъ що рускій нарѣдъ прийшовъ до Австрій бѣдный, зъ пониженымъ духовенствомъ, безъ шляхты своихъ и панбовъ. Доперва пѣдъ Австрією вѣддыхнувъ рускій нарѣдъ и дознаючи опѣки пѣддвигнувъ ся зъ свого упадку. Бесѣдникъ выказувавъ дальше успѣхи дѣятелѣвъ зъ 1848 роковъ, згадавъ про Маркіяна Шашкевича, Головацкого и другихъ, а наконецъ пригадавъ ще народови, яку то суму мусѣвъ нарѣдъ заплатити панамъ за свободу.

О. Лозиньскій зъ Горшина въ економічнѣмъ референтѣ выказавъ причины бѣдноты нашого селянина. Селянинъ мало що не збожеволѣвъ зъ радости, якъ скасували неволю, та вина знову его въ тѣмъ, що замѣсть опамятатись и выкористати свободу, вѣнъ дальше запомагавъ жида и пересиджувавъ въ коршмѣ. Яко дальшій причины упадку матеріяльного подавъ бесѣдникъ подѣлъ грунтовъ, довги, высокій податки а найбѣльше темноту народу и его недовѣрчивость до своихъ проводирѣвъ. Яко пораду на то лихо подавъ дешевый кредитъ грошевый та збожевый и двигненя промыслу селяньского якъ и выкупно задовженыхъ панськихъ грунтовъ.

П. Мулькевичъ Гаврило выголосивъ свою рѣчъ о радахъ громадскихъ. Порѣвнавши нашій громады зъ иншими, выказавъ нездарность нашихъ вѣйтовъ та радъ громадскихъ черезъ те, що выбирав ся людей нехарактерныхъ, заушниковъ панськихъ. Отже вказавъ, щобы нарѣдъ бравъ громадну участь въ выборахъ громадскихъ, и остерѣгавъ передъ проектомъ громадъ збѣрныхъ.

П. Осипъ Кузьмичъ зъ Львова выголосивъ референтъ кредитово асекураційный. На вступъ згадавъ про упадокъ нашихъ патомыхъ ремѣсниковъ, коли давнѣйше були они по цѣлыхъ мѣстахъ; згадавъ о проектѣ ремѣсничои Бурсы и заохотивъ до складокъ на ту цѣль. Выказувавъ лихо, яке дѣе ся черезъ подѣлъ грунтовъ, хотяй селяннинъ при нинѣшнихъ условинахъ принесоленый грунтъ дѣлити. Бесѣдникъ радивъ одного полишати на грунтѣ, другихъ вѣддавати до ремѣсла и науки, а дочкамъ посаги асекурувати. Выказувавъ на примѣрахъ дешевость асекураційныхъ оплатъ житевыхъ. Кромѣ того потребуе хлѣборобъ кредиту дешевшого, нѣжь нынѣшный у товариствъ кредитовыхъ, бо нынѣшній за дорогій а такожь по бѣльшѣй части въ рукахъ польскихъ и жидовскихъ, де нашому чоловѣкови ставляють трудности. Поясняв систему кась Райфайзена, котрыми и Выдѣлъ краевый заинтересувавъ ся, та выславъ д-ра Савчака для розгляду тои системы въ захѣдныхъ краяхъ. Въ другѣй части бесѣдникъ взывавъ всѣхъ обезпечати ся въ „Дністрѣ“ и перенести церкви, будынки приходскій и школы зъ чужихъ товариствъ до „Дністра“. — Надъ референтомъ вывязала ся обширна и горяча дискусія. Д-ръ Олѣйникъ [радикалъ] зъ Мостовъ жадавъ державнои непримусовои асекураціи яко дешевшои. — Передбесѣдникъ высказавъ сумнѣвы, чи непримусова асекурація буде таншою, бо статистика товариствъ выказуе, що на селянскихъ обезпеченяхъ есть лише страта. Впрочѣмъ держава за дурно намъ бы не робила, тѣлько хотѣла бы мати гарный дохѣдъ и зъ асекураціи. О. Діяковскій здивувавъ ся выступленемъ д-ра Олѣйника, котрый говоривъ, щобы крѣпцарѣ селянъ оставали дома, а теперь родить державу асекурацію; грошѣ

ЗАВЕДЕНС ЖЕРЕЛЬНЕ и ВОДОЛѢЧНИЧЕ

МОРШИНЪ

пѣдъ Стрыемъ

середъ обширныхъ лѣсовъ шпилькowыхъ, 1050 стопъ надъ п. м. — Станція зелѣзницѣ, почта и телеграфъ въ мѣсци. — Купелѣ броме-солянковѣ, боровиновѣ и рѣчнѣ. Лѣченя гідропатичне, електрикою, массажемъ и женткцею приворучае ся на нервовость, недокровность, скрофулы, ревматизмъ, на хоробы жѣночѣ, для хороблив-товстыхъ и дыхавичныхъ, въ опухлинѣ утробы, селезѣнки и пр. — Кухня здорова, смачна и дешева пѣдъ личнымъ надзоромъ лѣкаря. — Цѣле удержанє тыждневе 15—20 зр. зъ лѣченемъ гідропатичнымъ 20—26 зр. — Проспекты и близшѣ поясненя высилае на жаданя Зарядъ купелевый.

212 1—10

Д-ръ Артуръ Зонтагъ лѣкарь Заведена.

пôйдуть до Вѣдня, а урядники руски и аґенты нѣчого не дôстануть, бо-жь маємо примѣры на трафіках и колєктурах льотерійныхъ — всюда жиды! А „Дньстеръ“ давъ до 20.000 злр. своимъ аґентамъ зарôбку. Бесѣдникъ заохочувавъ асекурувати ся въ нашôмъ „Днѣстрѣ“. — П. Свѣнцицкій зô Львова не мôгъ згодитись на проєктъ д-ра Олѣйника, бо при державнôй асекурації були бы урядниками ц. к. урядники и тѣ поступали бы зъ народомъ якъ при выборахъ. Мы дали бы ще одно оружє въ руки старостôвъ, котрѣ ще й нинѣ метять ся на народѣ за выборы. — Внесенє д-ра Олѣйника упало, а принято резолюцію референта. Натомѣсть принято внесенє д-ра Олѣйника, щобы правительство, увзглядняючи що Towarzystwo kredytowe ziemskie повстало зъ фонду шпихлѣрôвъ основаныхъ Іосифомъ II., дозволило вступъ тамъ и селянамъ, не тôлько дѣдичамъ, и щобы зъ грошей за кары въ судѣ плаченыхъ селянами оснувати касы для дешевого кредиту селянамъ.

Зъ порядку дневного выголосивъ о. Зельскій рефератъ о ухристіяненю людскости. [Змѣстъ реферату бувъ той самъ, що на вѣчу въ Буську, поданый уже въ „Дѣлѣ“.]

Наступили внесенья.

П. Мулькевичъ вôзвавъ, щобы при выборѣ одного члена до рады повѣтовой выбрати о. Стефана Петрушевича зъ Холоєва. — Принято одноголосно.

П. Рихва зъ Камѣнки вносивъ примусове осушенє багнистыхъ грунтôвъ коштомъ самыхъ селянъ — але внесенє упало.

Д. Олѣйникъ поставивъ три внесенья: жадати дешевшой соли, змонополізованя напитковъ спиритусовыхъ и заложенья банку на выкупно задовженыхъ паньскихъ земель та розпарцельованє селянамъ за малымъ чиншомъ — Принято.

О. Лозиньскій внѣсъ, щобы зъ надвышокъ громадскихъ касъ и шпихлѣрѣвъ утворити дешевый кредитъ для селянъ.

П. Рихва внѣсъ, щобы всякій выборы вôдбували ся въ зимѣ, вôдъ падолиста до марта, бо тогдѣ хлѣборобы не будуть вôдтягати ся вôдъ выборôвъ.

П. Свѣнцицкій внѣсъ: подѣлъ Галичины, — безпосередне загальне тайне голосованє, — покликуванє резервістôвъ на вправы вôдъ мая до половины червня.

П. Олѣйникъ зъ Холоєва вôдчитавъ вôдповѣдь „Селяньскои Рады“ на письмо п. Барвѣньского „въ оборонѣ чести“ и просивъ одобрити.

Всѣ повыснй внесенья принято, а послѣдне оплесками и окликами „славно!“

П. Грицикъ жадавъ внесенья инспекторôвъ школьныхъ.

По вычерпаню порядку дневного пôднѣсъ предсѣдатель о. Давидовичъ трикратный окликъ „многая лѣта“ цѣсаревн и закрывъ вѣче.

Милымъ закôнченемъ була бесѣда о. Даниловича, котрый — упрошеный присутными патріотками — подякувавъ Выдѣлови „Селяньскои Рады“ и головѣ о. Зельскому въ имени руского жѣноцтва камѣнецкого повѣта за ревну дѣяльность и розбудженє руху національного. — Хоръ зъ Павлова вôдспѣвавъ „многая лѣта“ — и народъ, одушевленый, зъ пѣснію „Миръ Вамъ брата“ розбѣшовъ ся домôвъ.

А позаду парадували знôвъ шѣсть жандармôвъ и два комісарѣ...

Зъ Жидачева пишуть намъ:

Празнованє 50-ои рôчницѣ знесенья панщины и вôдродженя руского народу въ Жидачевѣ выпало дѣйстно импонуючо [якъ то „Дѣло“ позволило собѣ догадуватись], мимо того, що дощь зъ-рана перешкодивъ бувъ деохрестному духовенству прийти зъ хрестными походами, якъ се первѣстно були порѣшили. Прибули лише походы зъ Ивановець и Турадъ, зъ о. Ом. Левицкимъ и зъ пôвтора милѣ вôддаленого Роздолу зъ о. Н. Стисловскимъ. Вже то мѣщаньству роздôльскому мусимо признати, що тамъ, де йде о справу народну, оно имѣє постояти, и не то дощу, але навѣть карабінôвъ жандармскихъ и компаніи вôйска не устрашить ся, чого доказъ дали при памѣрнôмъ арештованю о. Стисловского при торôчныхъ выборахъ.

По благодарственнôй службѣ Божôй народъ, гуторячи о своѣмъ святѣ, чекавъ нетерпеливо на результатъ уконституованя Рады повѣтовои, котре власне въ тôмъ дни мало вôдбути ся. Нашій повѣтовцѣ довгій часъ переговорювали зъ бôльшою посѣлостію, ставляючи зô своѣи стороны жадане, щобы Русинамъ лишили три мѣсяца у выдѣлѣ, якъ було давнѣйше. Страхъ, якъ скромна Русь, и то въ своѣй хатѣ! — а все-таки шляхотска Польща зô своими двошапковыми „брацьмі“ не згодилась и нашій выйшли всѣ.

По такôмъ полагодженю, „istotnych potrzeb“ народу руского въ польскôмъ бецирку, розпочало ся вѣче въ огородѣ п. Ивана Стасины. Народу зôбрало ся поверхъ 2000; а ще треба зазначити, що першій разъ взяло тутъ участь въ вѣчу руске жѣноцтво. Въ имени вѣчевого комітету привитавъ зборы Вп. о. Савюкъ красною и повною змѣсту промовою, показуючи на вагу и цѣль празнованого свята, и покликавши на предсѣдателя зборôвъ Вп. о. Юркевича, на заступника п. Слюзаря, а на секретарѣвъ о. Ап. Крохмалюка и Конст. Касарабу, — а коли зборы згодили ся, здавъ провôдъ выбранôй президіи. О. предсѣдатель, подякованши за довѣре, представивъ правительственного комісаря и давъ слово першому референтови о. Сеникови. Однакъ заки референтъ промовивъ, розлягъ ся мило звучный спѣвъ хору ивановецкого и якъ бы навязуючи до привѣтного слова о. Савюка залунало „Щасть намъ Боже“. Милою несподѣванкою розрадуваный и на дусѣ скрѣпленый народъ слухавъ зъ увагою про свою бувальщину, котру о. Сеникъ по майстерски розвивавъ въ пôвтора-годинній бесѣдѣ. Бувальщина тая розпочиналась мовь рѣчка малымъ жерелцемъ, росла-крѣпшала, натрафляла на пôдводнѣ скалы-пороги, поборювала перешкоды, ажь наразъ въ челюстяхъ земныхъ укрылась. Здавало ся, що вже по нѣй! Ажь гулькъ—рôкъ 1848 — бульбуль-буль! — и выплывае она знôвь и каже, що вже не зникне, хиба въ мори вѣчности. Красну бесѣду народъ нагородивъ рясными оплесками. Тутъ знôвъ хоръ заспѣвавъ имнъ австрійскій, а що въ рефератѣ була згадка и за Зельмана, то по имнѣ пôйшли гавлки.

Вôдтакъ забравъ слово селянинъ п. Гренджола. Въ своѣй бесѣдѣ вôнъ звернувъ ся зъ докоромъ самому народови, що не вымыскавъ свободы, якъ належить, и заохочувавъ до тверезости, науки и єдности. Народъ одобривъ выводы бесѣдника оплесками, а хоръ заспѣвавъ „Миръ вамъ брати“, „Мы въ лугъ пôйдемъ всѣ зъ косами“.

Послѣдный рефератъ — „бôлянєсъ народнои працѣ за 50 лѣтъ“ выголосивъ п. Михайло Петрицкій. Мимо поголоски, яка вôдъ рана кружила, що єго заарештують, то знôвъ, що при єго рефератѣ комісарь розвяже зборы, сли нно троха въ острѣйшôмъ тонѣ схоче говорити, вôнъ говоривъ зъ такимъ одушевленемъ, накладавъ такъ вѣрнй краски, не полишаючи и найяркѣйшихъ, що народъ сильно розентузіазмувавъ ся. Вôдтакъ хоръ загремѣвъ „Ой поѣхавъ Ревуха“, „Ще не вмерла Украина.“ П. Петрицкій на закôнчэне ще разъ забравъ слово и поставивъ внесенє, щобы зборы ухвалили выслати о. Ленкавскому, найревнѣйшому труженикови и робôтникови просвѣтителеви въ Жидачѣвщинѣ поздоровну телеґраму вôдъ цѣлого повѣту жидачѣвского. Народъ ухваливъ се внесенє и ободреный почавъ розходитись, просячи о якъ найчастѣйше склнкуванє єго и поучуванє.

Словомъ — празнованє 50 ои рôчницѣ, якъ на Жидачѣвъ, выпало импонуючо свѣтло. Декому було се дуже не по душѣ, бо якъ довѣдуємо ся, заразъ на другій день — ще п. Петрицкій спавъ, а вже прислався ему магістратъ наказъ, щобы въ своѣй новонабутôй хатѣ, до котрои ще навѣть не спровадивъ ся[!], розобравъ пальованско и коминъ за-для надливои конструкціи, и то до 24 годинъ пôдъ карою 20 злр. А до того щось зачувати, що хотять зробити тую хату „baufällig“. Однакъ п. Петрицкій нѣчо собѣ зъ того не робить — каже, що идея шляхотска ще вадливѣйшу мае конструкцію нѣжь єго коминъ, а Вавель вже давно хорує на „Baufälligkeit“.

Зô Скнилова (пôдъ Львовомъ):

День 3. (15.) мая с. р. буде памятнымъ для сѣлъ Скнилова и Скнилôвка коло Львова. Сей день святкували оба тй села вельми торжественно. По Утрени вôдправилася въ скнилôвскôй церквѣ торжественно служба Божа зъ обходомъ наоколо церкви. По гарно вôдправленôй Вечерни вôдспѣвано т. зв. суплікацію и поблагословлено народъ, а вôдтакъ громадный походъ церковный вырушивъ до новопоставленого хреста зъ написомъ: „В 50. роковини знесенія панщини і відродженя Галицкої Руси“.

По посвяченю сего хреста и вôдспѣванію „Молебена до Пресв. Дѣвы“ въ гарнôй промовѣ мѣсцевый душпастырь заявивъ мѣжь иншимъ, що громады Скнилова и Скнилôвка першій рôкъ святкують сй важній роковины та що сей памятный хрестъ зъ тревалого тернопôльского каменя на сю обставину власнымъ заходомъ и коштомъ поставивъ тепе рѣшный властитель бôльшои посѣлости въ Скнилôвѣ, п. Антоній Курковскій, чоловѣкъ побожный и въ справахъ національныхъ безсторонный, ба навѣть щедрый. Вôнъ почувши въ проповѣди зазывъ, щобы громадяне скинулись по крейцари на фондъ ремѣсничои Бурсы у Львовѣ, заразъ и зъ своѣи стороны причинивъ ся до того даткомъ кôльканацяти зр. Згромадженый народъ зъ вдячности вôдспѣвавъ фундаторови хреста „многая лѣта“.

Вечеромъ того дня, по заходѣ сонця, заяснѣли оба села, Скнилôвъ и Скнилôвокъ, гарною илюмінацією. Въ кождôй и найбѣднѣйшôй хатѣ горѣли свѣчки, а примѣрный передъ въ тôмъ вела Читальня и крамниця „Просвѣты“, де згромадили ся численно читальники и читальницѣ зô своими родинами, та прислухувались уважно поучаючимъ розправамъ и розговорамъ на тему знесенія панщины та вôдродженя Русинôвъ и чемною забавою при звукахъ сѣльскои музики и при выстрѣлахъ зъ моздѣрôвъ.

И дѣйстно вôдроджувсь наша Русь щоразъ гарнѣйше, а доказомъ сего є нашй народній товариства, просвѣтній и економічній по селахъ, мѣсточкахъ и мѣстахъ. Лишь дальше и всюди такъ идѣмъ дорогою просвѣты, економічного розвою и громадскои солідарности, а станемо по другихъ 50 рокамн розумного жнтя — панами въ своѣй хатѣ! — *Очевидець.*

Справа языкова въ Галичинѣ

на тлѣ бесѣдъ послôвъ д-ра Окуневского и д-ра Ярославича въ палатѣ послôвъ дня 4 мая с. р.

Бесѣда посла д-ра Т. Окуневского.

(Докôнченє.)

До своего внесенія мушу ще де-що додати.

Въ моѣй промовѣ признавъ я певне право и нѣмецкôй мовѣ, а що и мôй передбесѣдникъ говоривъ о тôмъ, то и я не хочу тои справы выминути. На всякій случай дивна се рѣчь, що мѣжь Славянами мы одинъ Нѣмцѣвъ не бонмо ся. Се не наша заслуга, анѣ доказъ нашои силы, але се дѣесь тому, бо мы географічно не граничимо зъ ними и длятого можемо судити о справѣ безъ упередженя. Я выразно вложивъ въ мое внесенє: Скоро прийде до насъ Нѣмець и говорить по нѣмецки, треба ему вôдповѣсти по нѣмецки и дати нѣмецке рѣшенє.

Зробивъ я се добровôльно, нѣкимъ не завôзваный, и безъ огляду на те, що ось-тутъ сиджу, а мотивы, котрй мене спонукали приняти се, були тй самй, якими руководили ся Русины вже въ 1861 роцѣ. Цѣкава рѣчь пôзнати се становиско [*читає*]: „Само собою розумѣє ся, що черезъ наше внесенє не потерпить наука нѣмецкои мовы; противно, мы бажаємо собѣ, щобы руска молодѣжь, именно тая, що хоче посвятити ся высшимъ студіямъ, набула основного знання нѣмецкои мовы зъ тои вже причины, що се мова правительства и що мы не хочемо краю нашого запертн передъ культурою захôднои Европы.“ [*Слухайте! на лѣвици.*]

На тôмъ самôмъ становиску и мы стоимо. Мы числимо ся зъ культурою заходу и числимо ся зъ державною звязію. [*Оплески на лѣвицѣ*]. Мôгъ бы хто може замѣтити: Добре, але на що тобѣ нѣмецкого? ты-жь можешь учити ся по польски! — На такій замѣтъ вôдповѣдь: Для науки менѣ польскои мовы за мало, а для нашихъ хлопôвъ выстачае менѣ руска мова, тожь на що придасть ся менѣ польщина? [*Веселôсть и „дуже добре!“ на лѣвицѣ.*] Але може було бы лѣпше, якъ бы я учивъ ся по россійски? Певно, але коли-бъ я належавъ до тои звязи державнои. Тымчасомъ я не тамъ, я тутъ, — се не моя заслуга, анѣ вина. Я числюсь отже зъ теперѣшными обставинами и для мене, яко посла, конституція є vis major, зъ котрою мушу числити ся. [*Оплески на лѣвицѣ.*]

Въ своѣмъ внесенію я обмеживъ ся на слѣдующихъ принципахъ, котрй тутъ поясню. Де населенє чисто руске, урядованє мае бути руске, але Полякови мае вôдповѣдати ся по польски; за те тамъ, де населенє чисто польске, мае ся урядувати по польски, а Русинамъ мае ся вôдповѣдати по руски. Але де жие 25 процентъ иншои народности, тамъ урядованє мае бути мѣшане для обохъ сторôнъ.

Теперь панове, згадаю ще про одну рѣчь. Не теперѣшна статистика повинна рѣшати, бо она всѣхъ жидôвъ зачисляє до Полякôвъ. Тымчасомъ жиды зовсѣмъ не є Поляками; они причисляють ся все до тои народности, въ котрои кишени рекрутъ и податковй урядникъ. Коли мы скрѣпимо ся такъ, що будемо рѣшати о рекрутахъ и податковыхъ урядникахъ, будемо мати за собою всѣхъ жидôвъ. Теперь рѣшає о тôмъ польскій староста — и тому всѣ они — на польскôмъ боцѣ. Длятого за корективу тои справы будемо уважати вѣру. Де знаходить ся 25 процентъ правдивыхъ Полякôвъ, готовй мы и въ чисто русскихъ округахъ признати имъ право урядовои мовы. Але те саме важне и для Русинôвъ!

Панове! Сегодня передавъ я ще одно внесенє. Я думавъ, що и его можу теперь умотивувати, але президентъ сказавъ, що се не на мѣсци, и тому я его лишь зазначу. Заявляю, що въ языковôй справѣ урядôвъ уважаємо за компетентный сей парляментъ, бо краевый соймъ не може рѣшати въ истнуючихъ справахъ державныхъ. Але що-до школьного питання и управильненя школьництва — передавъ я сегодня нагляче внесенє, въ котрôмъ вимаємо правительство: завести въ Галичинѣ — такъ якъ въ Чехахъ — другу руску секцію въ краевôй радѣ школьнôй. Коли се буде увзгляднене, мы на якійсь часъ вдоволимось и будемо старати ся для нашои культуры такъ працювати, якъ працюють Поляки для своѣи власнои. Якъ довго не осягнемо того, мусимо боротись и будемо бороти ся, доки не дôбемо ся своихъ правъ. Правъ, а не якоись ласки! Тыхъ панôвъ будемо компромітувати, будемо пятнувати ихъ въ публичнôй опінїи, доки не дадуть намъ того, що є нашимъ добрымъ, святымъ, національнымъ правомъ! Зъ тои причины поставили мы тутъ се внесенє. [*Оплески на лѣвици.*]

Переглядъ політичный.

Вчера вôдбуло ся перше повне засѣданє австрійскои делеґації. Въ дискусіи выступивъ дел. Бельоглявекъ (антісемітъ) остро противъ Угорщины за ихъ опôръ противъ побôльшеня маринарки. — Дел. Гомперцъ (лібералъ) звертає ся зъ просьбою до гр. Голуховского, щобы завчасу пороблено приготовленя до новыхъ договорôвъ торговельныхъ, а вкôнци высказуе надѣю, що прийде до справедливои угоды зъ Угорщиною. — Д. Шікеръ жалуе ся, що правительство не зробило досинчого, щобы усунути сумный станъ, вытворений языковыми розпорядженями. Нема такожь выглядôвъ на угоду зъ Угорщиною; а правительство таки стає зо спôльнымъ будженомъ передъ делеґаціями, хочь не знати, вôдки той буджетъ покрыти. Нѣмцѣ готовй дати державѣ средства, щобы она стала великою и сильною, але лише тогдѣ, коли они задержать свое традиційне становище въ державѣ; теперь мусять они буджетъ вôдкинути. — Д. Ґорайскій выказуе, що Австро-Угорщина є пôдпорою мира и вже зъ тои одной причины є она політичною конечностію. Поляки зъ найширшои вдячности для монарха хотять працювати надъ здѣйстненемъ его великои идеѣ и непохитну свою вѣрнôсть доказати ревною працею надъ запевненемъ Австрїи великодержавного становиска на вни. Длятого будуть голосувати за буджетомъ. — Дел. Кіярі (лібералъ) заявляе, що его сторонництво буде голосувати противъ буджету. — Дел. Кафтанъ указуе на велику заслугу гр. Голуховского, що довѣвъ до порозумѣня мѣжь Австрією и Россією. Дальше высказуе бажанє, щобы Австрія бôльшу звернула увагу на свѣтову торговлю, закладаючи торговельнй кольонїи. Вкôнци домагае ся якъ найширшои автономіи краѣвъ и каже, що австрійска корона не зыскае черезъ те золота, коли стопить ся корону ческу. — Дел. Аксманъ (антисемітъ) заявляе именемъ свого сторонництва, що зъ уваги на внутрѣшну політику австрійску буде голосувати противъ буджету. — Д. Гохенбургеръ (нѣмецкій людовець) зложивъ таку саму заяву, якъ и попередный бесѣдникъ, при чôмъ указавъ на заворушенє, яке выкликала мѣжь Нѣмцями стирійскими номінація гр. Ґлайспаха президентомъ высшого суду въ Градци, и деґрадація 47 резервовыхъ офіцирôвъ. [Въ Градци здеґрадовано 47 резервовыхъ офіцирôвъ за участь въ похоронѣ робôтника Рітнера, убитого пôдчасъ розрухôвъ проти-Баденѣвскихъ. Зъ тои причины хоче богато иншихъ резервовыхъ зложити ранґу офіцирску, а опозиція не тôлько устами Гохенбурґера выкористала сю справу въ делеґаціи, але мае такожь остро порушити ею въ радѣ державнôй.] — Д. бар. Опенгаймеръ (членъ палаты послôвъ, зъ вѣрноконституційнои бôльшои посѣлости) промавляе за буджетомъ и высказуе бажанє, щобы разъ вже скôнчили ся національній споры. — Д. Василько (Румунъ) жалуе ся на гнетъ Румунôвъ пôдъ угорскимъ правительствомъ и о терпѣгае, що се могло бы колись стати ся причиною охолодженя добрыхъ вôдносинъ мѣжь Румунією и Австро-Угорщиною. Бесѣдникъ радо витае намѣры правительства, щобы черезъ побôльшенє фльоты збôльшити выводъ выробôвъ промыслу, и гадае, що було бы дуже корыстно для державы, коли бы черезъ утворенє кольоній можна справити туды еміграційный рухъ зъ Галичины и Буковины. — Д. Барвѣньскій зазначуе, що удержанє мира дуже важна не тôлько для монархіи але и для Галичины. Зôйшовши на внутрѣшну політику, каже бесѣдникъ, що розвитокъ поодинокихъ славяньскихъ народностей въ Австрїи не є небезпечный анѣ для внутрѣшнои політики державы анѣ для ей вôдносинъ до сусѣдныхъ державъ. Перестарѣлый централізмъ въ обохъ половинахъ монархіи мусить уступити повнôй національнôй рôвноправности. Бесѣдникъ зъ жалемъ згадуе о тôмъ, що на Угорщанѣ Русинамъ хотять накинути мадярску літургію.

Дальшу дебату вôдложено на нинѣшне засѣданє.

На вчерашнôмъ повнôмъ засѣданю угорскои делеґації принято буджетъ маринарки. Пôдчасъ дебаты заявивъ міністеръ Каллай, що хибно голосять о якôмсь великôмъ планѣ реорґанізації фльоты. Такого плану правительство поки що не мае; чи не буде его мати и за кôлька лѣтъ, сего годѣ сказати. Правдою є, що теперь треба доконче приступити до улѣпшень и доповнень, потрѣбныхъ до удержанья теперѣшного стану воєнной маринарки. Бесѣдникъ покликавъ ся на слова гр. Голуховского, котрый не говоривъ о жадноѣ великоѣ політицѣ кольоніяльнôй, а сказавъ лише, що фльота мусить служити до поширанья торговлѣ. А що торговля наша не розвинула ся ще такъ, щобы розширити ся по чужихъ краяхъ, то и побôльшенє фльоты на ту цѣль не буде потрѣбне. — До дискусіи надъ воєннымъ буджетомъ записало ся 18 бесѣдникôвъ.

Montags Revue доносить, що зближаючи ся сесія рады державнои буде дуже бурлива. Складає ся на се богато причинъ: передовсѣмъ звѣстна номінація гр. Ґлайспаха, деґрадація резервныхъ офіцирôвъ въ Градци, деякй рѣчи, що позаходили при принятю делеґаціи въ Будапештѣ, вкôнци справа 30-міліонового додаткового кредиту. Навѣть умѣренй послы нѣмецкій не можуть заперечити, що положенє доходить теперь до крізы. Названый дневникъ остро звертає ся противъ Мадярамъ, котрй такъ заховують ся, мовь бы ласку робили Австрїи, входячи зъ нею въ угоду. Зъ уваги, що и такъ мусить прийти до зôбрання торговельного союза зъ Угорщиною, повинна Австрія перша енерґічно выступити противъ нен. Побачимо, хто на тôмъ гôрше выйде.

Extrapost доносить зъ Будапешту, що угорскій міністеръ скарбу Люкачъ бувъ въ суботу цѣлу годину на авдіенціи у цѣсаря и сказавъ, що выгляды на угоду є якъ найгоршій Въ кругахъ, добре обзнакомленыма зъ станомъ рѣчей, прикладжують ся до продовженя угодовои провізорія ажь до р. 1898, значить, до часу, коли минають торговельній договоры. Провізорія опиралась бы на теперѣшнѣмъ станѣ, взявши квоту, котру цѣсарь роздѣлявъ бы що року.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданяхъ выдѣлу Наукового товариства имени Шевченка, що вѣдбули ся 4 и 11 н. ст. мая, порѣшено межь иншими отсій справы:

1. Принято до вѣдомости, що намѣстництво затвердило змѣну статута товариства и ухвалено выборъ выдѣлу на его основѣ перевести на найблизшихъ загальныхъ зборахъ;

2. що міністерство признало субвенцію на 1898 рѣкъ въ квотѣ 2.000 злр., а на 1899 рѣкъ въ квотѣ 3.000 злр.

4. Принято до вѣдомости выступленя дир. А. Борковского зъ реакційного комітету „Вістника“.

5. Ухвалено обходити торжественно 100-лѣтній роковины вѣдродженя украиньско-рускои літературы и выбрано до того комітетъ зъ правомъ кооптувати собѣ членовъ.

6. Принято одного нового члена зъ Галичины.

7. Принято до вѣдомости, що Выдѣлъ краевый приславъ до бібліотеки товариства Акты городскій и земскій, статистичній публикація и соймовій друки;

8. що зложили: на фондъ академічный: С. Гр. зъ В. 127·50 зр., М. К. 12·70 зр., Л. зъ Ч. 3·81 зр. М. Д. 12·72 зр., Михайло Грушевскій зъ Львова 120 зр., Ф. М. зъ складки 35·60 зр. Ск. 12·70 зр.; — на фондъ доцентовъ Ф. М. зъ складки 158·75 зр., и знову 63·50 зр.; — на памятникъ Шевченковъ: Дирекція рускаго театру 3·62 зр., руска молодѣжь въ Станиславовѣ 18·80 зр., уч. семинарысты зъ Станиславова 4 зр., Л. С. 6·35 зр., Шрагъ зъ Черниговa 6·35 зр. и А. Тюрикъ 12·70 зр.

9. Ухвалено увойти въ обмѣнъ зъ Императорскими археольоґічными товариствами въ Петербурзѣ и Москвѣ на ихъ листы.

10. Ухвалено дати: на Бурсу въ Санчи 20 зр. а оо. Василіянамъ для рускихъ місіонарѣвъ въ Америцѣ книжки и 20 зр.

11. Полагоджено бѣжучій адміністраційній и иншій справы.

НОВИНКИ.

— **Станъ здоровля Є. Ем. Кардинала Сембратовича** не погоршивъ ся, але й не полѣпшивъ ся. Недужій достойникъ церкви перебувъ вчерашный день въ фотели, а якійсь часъ навѣть на балькони, щобы вдотхнути свѣжимъ воздухомъ. Однакъ станъ его здоровля все грозный. Кардинала вѣдвѣдавъ сими днями о. д-ръ Теофіль Сембратовичъ, парохъ церкви св. Варвары у Вѣдни.

— **Зъ Наукового товариства им. Шевченка.** Маю честь повѣдомити, що спільне засѣдане секцій исторично-фільософічной и фільольоґічной наукового товариства имени Шевченка буде дня 13 (25) с. м. въ середу о годинѣ 6-ій зъ симъ порядкомъ дневнымъ: 1) Наради надъ способомъ переведеня постановъ нового статута товариства що до секцій. 2) Выборъ стенографічной комісіи. 3) Бѣжучій справы.

— **Засѣданє Голосного выдѣлу Просвѣты** вѣдбуде ся, зъ причины припадаючого на четверъ свята Вознесенія, въ пятницю о годинѣ 7-ій вечеромъ.

— **І-шій загальній зборы Товариства имени св. Ап. Петра** [будовы новыхъ и обновы старыхъ церквей] вѣдбудуть ся дня 9 н. ст. червня с. р. о годинѣ 4-ій по полудни въ семинаріи духовній у Львовѣ. — *Торонскій* предсѣдатель, *Мрицъ* членъ Выдѣлу.

— **Зъ Коломыѣ** пишуть намъ: На онодѣшныхъ загальныхъ зборахъ товариства „Коломыйскій Боянъ“ выбраній до нового выдѣлу: п. Титъ Заячковскій головою [черезъ акламацію], д-ръ Зиновій Левицкій заступникомъ головы и касіромъ, о. Зенонъ Кириловичъ секретаремъ, о. Теодосій Курилякъ дириґентомъ, панѣ Киселевска и панна Савчинська выдѣловыми а заступникомъ выдѣловыхъ п. Л. Кузьма.

— **Преосв. Епископскій Ординаріятъ въ Станиславовѣ** выслалъ до Дирекціи товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ“ у Львовѣ слѣдующу допись ч. 2014/98: „На цѣнну допись въ дня 6 мая с. р. ч. 1709 Епископскій Ординаріятъ маѣ честь заявити, що ухвалену загальными зборами дня 4 мая с. р. квоту 100 зр. на добродѣйній цѣли на руки Бл. П. Теодора Стахевича переслану получивъ. При тѣмъ примѣчає ся, що *якъ вѣдъ початку заснованя сего общеполезного Товариства Епископскій Ординаріятъ всегда поширавъ и дальше по вѣтцѣвски опѣкувати ся не занишитъ*“. — Ся допись Еп. Ординаріяту урадує певно нашихъ читателѣвъ, бо она доказує, що Товариство „Днѣстеръ“ тѣшить ся прихильностію найвысшихъ нашихъ Властій церковныхъ, котрѣ признають велику хосенность сего Товариства.

— **Нове** староство маѣ завести ся зъ днемъ 15 н. ст. липня сего року въ Печенѣжинѣ коло Коломыѣ.

— **Зъ „Народной Торговлѣ“.** На численній запытаня що-до якости замовленого черезъ насъ вина, котре сими днями зъ ваґоновѣмъ транспортѣ до Львова надходить, заявляємо ще разъ рѣшучо, що оно есть зовсѣмъ природне и що его зъ чистою совѣстію поручаємо яко церковне (богослужебне), а именно на тѣй основѣ, що маємо цѣлковиту певность о его походженю, а потому що и фахове парере ц. к. станціи досвѣдной въ Кльостернайбурзѣ узнало яко *правдиво природне*. — Розсылка розпочне ся сейчасъ по прибутю ваґона. — Если-бы хто желавъ собѣ еще замовити того самого вина, то просимо подождати до осени, позаякъ горяча пора не есть вѣдповѣдною до транспорту вина. Въ о ени достанемо знову цѣлый ваґонъ. Мы певній, що при тѣй дешевости и доброти вина найдуть ся вѣдбирателѣ на частѣйшій и ще бѣльшій транспорты ваґоновій. — *Дирекція.*

— **Обкрадженя церквей.** Въ ночи 4-ого н. ст. мая обкрадено рѣвночасно двѣ церкви въ Потоцѣ и Залипію повѣта рогатинъского, при чѣмъ невыслѣдженый злодѣй забравъ зъ пушокъ церковныхъ 220 зр. и 50 кр. Доперва пізнѣйше удало ся выкрыти и уязапити злодѣя, а в нимъ Семко Савкѣвъ зъ Долинянъ, караный вже кѣлька разъ за крадѣжь.

— **Роботы коло церковъ у Львовѣ.** Въ церквѣ св. Николая ведуть ся дальше мулярскій и камѣнярскій роботы. Теперь заняті мулярѣ роботами хорѣвъ [котрыхъ перше не було] и направою стѣнъ. Зъ помоста выдобули великій нагробный камѣнь зъ вырѣзанымъ на нѣмъ хрестомъ и нечитною написію. — До Преображенъскои церкви при „Народнѣмъ Домѣ“ звозять ся вже плыты на помѣстъ выготовленій въ одной ческій фабрицѣ. Плыты сильній и хорошій, а робота маѣ вскорѣ розпочати ся. Мулярѣ и камѣнярѣ роблять дальше.

— **Змѣны въ староствахъ** Президентъ міністрѣвъ призначивъ старостовъ: Ант. Голодиньского зъ Скалата и Володис. Пізара въ Кольбушовои до службы въ намѣстництвѣ; — переѣсъ старостовъ: Юл. Покиньского зъ Львовѣ до Тарнобжеґу, Юл. Маевского зъ Калуша до Кольбушовы, Володисл. Ґалецкого зъ Жидачева до Бжеска, Ант. Поґлодовского въ Бжеска до Хшанова и Володисл. Федоровича зъ Львова до Городка; — поручивъ старшому комісареви Каз. Буковчику управу староства въ Калуши, старшому комісареви пов. Ант. Шидловскому управу старо тва въ Скалатѣ и секретареви намѣстництва Ив. Турекови-Невядомскому управу староства въ Жидачевѣ.

— **Въ Островѣ коло Тучапъ** [Тучапы філія Острова] въ повѣтѣ ярославскомъ вѣдбула ся вѣдъ суботы вечера до середы рано минувшого тыждня руска місія духовна при участи оо. Василіянъ. Людей першого и послѣдного дня зобрало ся до 5000. Въ середу рано вѣдправивъ службу Божу и по закопаню хреста місійного маѣ проповѣдь Преосв. епископъ перемыскій Константинъ. Того-жъ дня по обѣдѣ поѣхавъ до Тучапъ и тамъ въ церквѣ вѣдправивъ молебенъ и державъ проповѣдь вабываючи вѣрныхъ держати ся рускаго обряду. На день пріѣзду Епископа прибули до Острова староста ярославскій и звѣстный Мицевскій, дѣдичъ зъ Тучапъ. Парохія Острѣвъ и Тучапы спольщеній майже до тла. Зъ парохіянъ ледви де-хто говорить по руски, кождый молить ся зъ польского молитовника. Одинъ цѣкавый фактъ зъ місіи въ Островѣ годить ся занотувати. Ото одна жѣнка принесла до одного священника місіонаря жертву на вѣдправу службы Божои на интенцію — „абы Поляки не насмѣвали ся зъ Русинѣвъ и зъ рускаго обряду“. Се фактъ! Кѣлько вбивъ гадокъ насуває на польско-рускій вѣдносины въ краю!

— **Надѣслане.** Старанемъ товариствъ „Русскихъ Дамъ“, „Музы“ и „Друга“ вѣдбуде ся въ четверъ дня 26 н. ст. мая 1898. прогулька зъ танцями до „Грунда“ за Личаковску заставу. Начинають товарискій гры вѣдъ 4 до 6 при вѣйсковѣй музицѣ. О годинѣ 6 начинають ся танцѣ въ сали. Туалѣта домова. Вступъ 20 кр. Комітетъ сподѣвае ся, що руска публика скористае зъ той першои въ сѣмъ роцѣ способности и возьме численну участь. — Комітетъ прогульковый.

— **Староста а „Boże coś Polskę“.** Въ Балѣй дня 22. с. м. подчасъ обходу торжества сотнои рѣчницѣ уродинъ Мицкевича староста Куликовскій опустивъ салю концертову, коли публика почала спѣвати „Boże coś Polskę“. Видко, пригнувъ собѣ, що вбивъ австрійскій урядникъ.

— **Акція голодова у Львовѣ.** До роботъ мѣскихъ принято вчера окрѣмъ вже давнѣйшихъ 500 звычайныхъ, ще 300 надзвычайныхъ роботниковъ. Зголосило ся було ще 150 роботниковъ, та ихъ вже не принято. Подѣлъ роботниковъ на партіи вѣдбувъ ся на мѣскѣмъ дворци будовничѣмъ при улици Зеленѣй при асистѣ 50 поліціянтовъ. Одного роботника за опоръ арештовано.

— **Почтовый договоръ** заключила Австрія зъ Россіею. Пачка ваги 5 клґр., котрои пересылка до Петербурга коштувала досѣ 4 зр. 14 кр., буде теперь коштувати 88 кр. Подешевѣють также грошеві пересылки. Рубель буде мати вартость 1 зр. 27 кр., а не якъ досѣ 1 зр. 60 кр Знижена также тарифа для часописей. Договоръ зачне обовязувати вѣдъ 1 серпня с. р.

Процесъ противъ Лєвенгерца о обманьство, о котрѣмъ мы доносили, перервано въ суботу на внесенє прокуратора и вѣдложено его на пізнѣйше, а то длятого, що маѣ бути доповнене слѣдство.

— **Намѣрене самоубійство.** Вчера о 2 годинѣ пополудни хотѣвъ вѣдобрати собѣ житя выстрѣломъ зъ револьвера фармацевтъ Володисл. Мотричъ, але куля загрязла понизше серця и є надѣя, що самораненый не утратить житя. Перевезеный до шпиталя, казавъ що револьверъ выстрѣливъ самъ, припадково, и не хотѣвъ подати правдивои причины намѣреного самоубійства.

— **Списъ львовскихъ лѣкарѣвъ,** ветеринарѣвъ и акушерокъ выйшовъ сими днями накладомъ громады мѣста Львова. Той списъ выказуе, що у Львовѣ перебуває постѣйно 219 лѣкарѣвъ, 16 хірурґовъ, 19 ветеринарѣвъ и 331 акушерокъ такихъ, котрыхъ адреса звѣстна, а 25 такихъ, котрыхъ мѣсця замешканя не выслѣджено.

— **Дрѣбній вѣсти.** Иванъ Климовичъ огородникъ и радный мѣста Львова померъ въ дорозѣ померъ вертаючи зъ Абациі. — Пасьменный испытъ зрѣлости въ учительскѣй семинаріи въ Станиславовѣ розпочне ся вѣ второкъ 7 червня.

Наука, штука и література.

— **Шовінізмъ въ науцѣ.** Передъ чотирма лѣтами появила ся публікація п. з. „Stosunki narodowościowe w Galicyi. I. Archidyecezya lwowska obrz. kat. napisał Jił“. Про вартѣсть наукову выводовъ сего автора, котрый хоче числами доказати, що Русины вынародовили велику силу Поляковъ-кольоністовъ, котрѣ за часовъ польскихъ прийшли на Червону Русь, була згадка въ X. томѣ „Записок“, а также обширнѣйше розобрано сю справу въ „Дѣлѣ“ въ 1894 р. [число 175 до 177]. Але то справа вже призабута, та вивѣвъ ю знову на свѣтло денне не хто другій, а проф. д-ръ Ромеръ.

Минувшого року выйшла у Вѣдни книжка п. з. „Geografischer Jahresbericht“, де вычислено и оцѣнено всѣ публикація вѣдносячій ся до ґеоґрафіи, що появились въ Австріи 1894 року. Гадавъ бы хто, що шовінізмъ не маѣ мѣсця въ науцѣ и що д-ръ Ромеръ, котрый мавъ написати наукову оцѣнку згаданои праці, выкаже, що выводы автора безпідставній, бо 1) про масову кольонізацію вѣхідном Галичины польскими с е л я н а м и [паны польскій приходили сюды се правда, але тій не тѣлько самій не вынародовились, але ще бояръ рускихъ перетягнули на свою сторону] нема въ жерелахъ згадки, а если ихъ тутъ не было, то и зручити ся не могли; 2) що п. Jił уживавъ дать тенденційно, покликуючись н. пр. на цѣфры лат. консистора, якій оказали ся при послѣдній конскрипціи ф і н ґ о в а н ы м и въ користь латинникѣвъ; 3) що Жиды въ Галичинѣ приписали ся въ часѣ послѣдной конскрипціи до Поляковъ або Нѣмцѣвъ, а не до Русинѣвъ; — отже замѣсть выказати сій хибы и тымъ самымъ опрокинути выводы автора, проф. Ромеръ, знаючи дѣйстный станъ рѣчей, въ своѣй оцѣнцѣ не тѣлько цѣлковито годить ся зъ выводами п. Jiła и цитуе даты, що маютъ илюструвати тѣ выводы, але ще заразъ на самѣмъ вступѣ зазначуе зъ притиском, що авторъ при своѣй праци „здавсь“ користувавъ ся выключно датами центральной комісіи статистичной „а особливша метода и деякій заложеня ведуть автора до вельми цѣкавыхъ результатовъ“. — Въ своѣй загорѣлости твердить п. Jił — а проф. Ромеръ цитуе его слова якъ святу правду — що навѣть числа статистичній не представляють точно, до якои степени зрущено польскихъ кольонистовъ... Такъ информуе проф. Ромеръ науковый свѣтъ про працю Jiła и вѣдносины у всходній Галичинѣ. Чи не шовінізмъ?

Се примѣръ, якъ шовінізмомъ руководять ся не лишь звычайній, щоденній люде зъ посередъ польскои суспільности, але навѣть люде науки, якъ проф д-ръ Ромеръ, а се въ працяхъ наукovыхъ имъ зовсѣмъ не личить.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Контрольоръ почтовый Іосифъ Прусъ-Вѣцковскій именованый старшимъ контрольоромъ почтовымъ у Львовѣ. — Адъюнктъ инспекціи лѣсовои Рудольфъ Павликовскій именованый комісаремъ инспекціи лѣсовои.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

II-ій выказъ жертвъ на „Народный Дѣмъ“ въ Равѣ рускій: о. Вікт. Сиротиньскій вѣдъ о. Анат. Свикевича 3 зр., о. Іоана Сиротиньского 1 зр., о. Сильв. Стецика 50 кр., о. Н. Валюха 50 кр., вѣдъ своихъ дѣтей 1 зр. разомъ 6 зр.; ч. Л. Томашевскій зобравъ у Н. Пушкаря въ Вербици 90 кр., у Стеф. Головки въ Любичи 1 зр. 56 кр. на вѣчу въ Равѣ 5 зр. ½ кр. разомъ 7 зр. 46½ кр.; о. Вас. Плешкевичъ зъ Верхраты: вѣдъ себе 5 зр., зъ села Верхраты 10 зр., вѣдъ церковъ: въ Верхратѣ 3 зр., въ Пробою 2 зр., въ Манастирци 2 зр., разомъ 22 зр.; о. І. Кипріянъ вѣдъ себе 1 зр., зъ складки на вѣчу въ Магерѣ 80 кр. складку въ церквѣ немировскѣй 3 зр. и при посвяченю хреста въ Воли немировскѣй 2 зр., разомъ 6 зр. 80 кр.; о. І. Козакъ вѣдъ братства церковного въ Потиличи 10 зр. и зъ акафисту 1 зр. 20 кр.; о. Вікт. Матюкъ зъ Карова 2 зр.; о. Сим. Дутковичъ зъ Подгубець 1 зр. (програный закладъ); ч. Гринь Перетятко зъ Махнова 20 кр.; колядники зъ Новосѣлокъ передныхъ 1 зр. 20 кр.; о. Євг. Гарницкій зъ пригадкою до товаришѣвъ: „Vivat sequens“ 3 зр.; церковь въ Декятери 5 зр. — Просимо П. Т. Родимцѣвъ о дальшій жертвы и складки при кождѣй нагодѣ! — *Выдѣлъ „Рускои Рускои Рады“.*

Телеґрамы „Дѣла“.

Задаръ 24 мая. Правительство переслало на руки намѣстника 30.000 зр. на запомоги для голодуючихъ.

Градецъ 24 мая. Тутешна поліція мѣска маѣ бути замѣнена на державну.

Берлинъ 24 мая. Доносять зъ Царгороду, що мѣжь россійскимъ амбасадоромъ а Портою прийшло до згоды въ справѣ выплаты военного вѣдшкодованя, зъ якими залягае Туреччина.

Атены 24 мая. Пароходомъ Льойда прибувъ до Пірею *incognito* болгарскій кн. Фердинандъ зъ женою.

Парижъ 14 мая. Вчера розпочавъ ся передъ судомъ въ Версалю процесъ Золѣ. Оборонець обжалованого заразъ по вѣдкрытю розправы выступивъ противъ компетенціи версальскихъ судѣвъ присяжныхъ, бо Золя живе въ Парижи и тамъ выходить также дневникъ Аурore. Прокураторъ спротививъ ся выводамъ оборонця, а судъ по короткѣй нарадѣ узнавъ ся компетентнымъ. Тогдѣ оборонець Золѣ заголосивъ вѣдкликъ до касаційного трибуналу. Судѣ удали ся знову на нараду и заявили опѣля, що розправа вѣпрочена ажь до порѣшеня касаційного трибуналу.

Наша Адміністрація просить Вп Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на II-гій чвертьрѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львовска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Зъ нагоды вѣдбуваючои ся у Вѣдни вѣдъ 7 мая до 9 жовтня с. р. ювілейной выставы выдають ц. к. австрійскій зелѣзницѣ державній зъ всѣхъ по-надъ 50 клм. вѣдъ Вѣдня вѣддаленыхъ стацій білеты поворотній („tour“ и „retour“) по зниженыхъ цѣнахъ, а то: для I и II. класы поспѣшныхъ поѣздовъ, якъ и для всѣхъ трехъ класъ поѣздовъ особовыхъ и мѣшаныхъ. — Сій білеты маютъ 8-дневу стойность при вѣддаленю до 300 клм. а 14-дневу при бѣльшомъ вѣддаленю. Такъ подчасъ ѣзды до Вѣдня якъ и при поворотѣ дозволена одноразова перерва ѣзды. Поворотній білеты выдае ся подъ тымъ условемъ, що рѣвночасно зъ білетомъ возьме ся одну карту вступу на выставу. Такій карты спродають касы зелѣзничій по 35 кр. и они управнюють до звѣдуваня выставы также у тій днѣ, въ котрыхъ цѣна вступу есть высша. — Въ порозумѣню зъ австро-угорскими зарядами зелѣзничими постарано ся, щобы удаючихъ ся зъ Австро Угорщины на выставу перевожено за білетами поворотными, въ котрыхъ будуть увзгляднені зниженя признаній черезъ поодинокій зелѣзницѣ въ руху льокальномъ. Такъ само постарано ся у зарядовъ зелѣзничихъ въ Бельгіи, Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи и Швайцаріи, щобы тіи выдавали безпосереднѣ білеты по зниженой цѣнѣ на ювілейну выставу у Вѣдни.

— —

Дня 8 мая с. р. отворено для руху особового и обмеженого руху пакункового перестанокъ „Маріямполе“ лежачій помѣжь стаціями Загбряны и Горлицѣ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. И. Гу. въ Ож. Такъ. — *Вп. І. Ру. въ Лм.* До кѣнця мая прийде ще 5·40 зр. — *Вп. А. Цє. въ Ка. ст.* До кѣнця червня. — *Вп. В. Ма. въ Ба.* Заплачено доси до кѣнця цвѣтня, а не до мая. — *Вп. Е. Гл. въ Цм.* За II. кварталъ прийде намъ ще 2·50 зр. — *Вп. В. Лє. въ Ри.* Одержали 10 зр.

На подарунки!

В КАНЦЕЛЯРІЇ

„Руского Товариства Педаґоґічного“

при улици Академічній ч. 8.

можна купити слідуючі видання:

1) Образкові видання.

Звѣринецъ	10 кр.
Гостинецъ	10 „
Забавки	10 „
Менажерия	10 „
Робінзон	40 „
Квіточка	20 „
Віночок	20 „
Кобзар Тараса Шевченка	20 „
Франко: Лис Микита, 2-ге цілком перер. вид.	50 „
Мирон: Пригоди Дон Кіхота	40 „
Наші звѣрята	40 „
Дѣточі вигадки ч. I.	30 „
„ „ ч. II.	30 „
Забавки для дѣтий	40 „
Мала менажерия	85 „
Велика менажерия	40 „
Нашим дѣтям ч. I.	40 „
„ „ ч. II.	40 „

2) Видання без образків.

Читанка ч. I. II. III. IV. в оправі 20 кр. без опр.	10 „
Китаци желанъ, 2-ге розширене видане	20 „
Ів. Франко: Абу Каземові канці	20 „
Учитель на рр. 1890—1896	2 зр.
Дзвінок на рр. 1892—1896	3 зр.
Ів. Левицкій: Попалясь, Різдвяні сценки	10 кр.
Вол. Шухевич: Записки школяра	20 „
„ Від Бескида до Андів	10 „
О. Нижанковский: Батько і мати, двоспів для дѣтий з фортепіяном	10 „
Леонида Глібова: Байки	5 „
В. Чайченка: Олеся; Байки; Комарь; Два оповідання, по	5 „
В. Чайченка: Дума про княгиню Кобзаря	5 „
Дніпрова Чайка: Казка про сонце та его сина; Писанка по	5 „
М. Лисенко: Тече вода з під явора. Двоспів з фортепіяном	10 „
Мапа етноґрафічна України-Руси	20 „
Гордіянка: Картаґенці і Римляни	20 „
Юлій Верне: Подорож довкола землі	60 „
Барановский: Принесе до ісцнтів	20 „
Молитвенник народній, в полотно оправлен.	20 „
Д-р. Л. Кельнер: Коротка історія педаґоґіки	60 „
Василь В—р: Джонатан Свіфт. Подорож Гуліверa до краю великанів	25 „
Остап Макарушка: Короткій огляд руско-українського письменства	15 „

Великі замовленя виконують ся скоро і точно.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

ОЛѢЙ РЫБЯЧІЙ въ двохъ родахъ: *жолтый* одноразово дестильованый, незвычайно додатно дѣлаючій противъ заслѣмленя, остроты крови, недокровности, золотухи и т. д.; *бѣлый*, приятнѣйшій вѡдъ попереднього, двократно чищеный и дестильованый. Можна набути въ бутлькахъ по 60 и 80 кр. 19

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
пѡдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 190—?

Надослане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Володимиръ Яновичъ

бувшій довголѣтный асистентъ головного шпиталю у Вѣдни осѣвъ яко практичный лѣкарь у Вѣдни V. Reinprecht dorferstrasse 54. — Ординуе вѡдъ 2 до 4.

Всякои порады удѣля рѡвно-жь листовно.

207 3—4

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарѡвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѡдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѡй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѡмъ выборѣ окуляры, цѣкеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвинкѡвъ. — Замовлена въ провінціи вѡдворотно. 4188

Адреса: Оптикъ Копернициій Львѡвъ площа Галицка ч. 1

Д-ръ Едмундъ Ковальскій

ординуе якъ лѣтъ попереднихъ

въ Заведеню водолѣчничѡмъ „Киселька“

У ЛЬВОВѢ.

Заведеня се на рѡкъ бѣжучій въ цѣлости вѡдновлено, а число мешканъ помножено значно побудованемъ нового дому. 2 2 4 4

Курсъ Львѡвскій

въ дня 24 н. ст. мая 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 50	213 50
Зелѣз. Львѡв.-Черноп.-Ясси по 200 зр.	294 —	298 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	390 —	400 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Листы заставнй за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выдлое. въ 10% прем.	110 50	111 20
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 40	100 10
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	101 —	101 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I емісія)	97 80	98 50
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 80	98 50
„ „ 4% льос. въ 56 л.	96 60	97 30
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% а. в.	98 40	99 10
Буков. фонду пропинаційного 5% а. в.	102 75	— —
Комунальнй Банку краев. 5% (II. ем.)	102 50	— —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 40	— —
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	104 —	— —
Позички краевои зъ 1891 по 4% а. в.	— —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	98 —	— —
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	96 30	97 —
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 50
Мѣста Станиславова	49 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 63	5 73
Наподеондоръ	9 53	9 63
Повъимперіялъ	9 50	9 60
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27½	1 28½
100 марокъ нѣмецкихъ	58 75	59 15

Також и на раты

безъ пѡдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, фіранки, хѡдники, ковдры ватованй, капы на столы и лѡжка въ складѣ диванѡвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львѡвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190 12—?

Решткы хѡдниковъ и высортованй диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, гобеліны и рѡзнѣ предметы декорацій по цѣнахъ баснословно дешевыхъ. Складъ диванѡвъ „Au Louvre“ Львѡвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 12—?

Славнй на цѣломъ свѣтѣ

КОЛА „OPEL“

первориднй фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre“

Львѡвъ, ул. Сикстуска 6, пасажъ Гавсмана

Пѡльги въ сплатахъ пѡсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 12—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѡльгъ въ сплатахъ пѡсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнй и передъ престолы, якъ також сальоновй и настѣнний, хѡдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѡжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѡддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчѡхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся въ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовлена належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львѡвъ. ул. Сикстускач.6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 19012—?

ЗАВЕДЕНЄ ВОДОЛѢЧНИЧЕ пѡдъ Львовомъ

МАРІѢВКА

Новый зарядъ.

Лѣкарь ординуючій и управитель д-ръ Фасрштайнъ.

Комунікацін зъ мѣстомъ дуже догѡдна. Омнібусъ заведеня. Телефонічне сполученя зѡ Львовомъ. Гідротерапія. Массажъ. Електротерапія. Купелѣ електричній. Механотерапія. Лѣчене дієтетичне.

Сезонъ зачинае ся дня 1-го червня. — Цѣны умѣрений.

Зголошеня въ Адміністрацій Заведеня [Львѡвъ, улиця Словацкого 6.] 211 2—4

Диваны перскѝ и портіэры

традиній (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а також приймае на переховокъ. Складъ диванѡвъ „Au Louvre“, Львѡвъ ул. Сикстуска 6. — **Пѡльги въ сплатахъ пѡсля умовы.**

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 12—?

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ

АРТИСТЪ-МАЛЯРЪ

звѣстный вѡдъ кількацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всхѡднѡмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пѡсля власныхъ плянѡвъ. Выготовлюе всякои величины церковнй образы до иконостасѡвъ, престолѡвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Пѡбольшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѡдписаный просить Вел. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Выстава загальна

всхѡдныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ дивчѡнъ, портіэръ, фіранокъ и хѡдниковъ.

Також цѣлу нѡчь при електричнѡмъ осьвѣтленю отворена.

Вступъ вѡльный.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѡвъ „Au Louvre“, Львѡвъ, ул Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190 12—?

Купуючимъ пѡльги въ сплатахъ.

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ забезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѡдъ 1874 р.)

скѡнчивъ зъ кѡнцемъ 1896 р. 28-ый рѡкъ своеи дѣяльности и зросъ вѡ всѣхъ вѡддѣлахъ „Славіи“

	зъ кѡнцемъ 1896 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 7,427.361·15 кр.
Премін належитости пѡбѡчній и вѡдсотки за рѡкъ 1896	„ 2,188.521·39 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„ 27,629.196·15 „
Обезпечень сумы въ секціи вѡдъ огню	„ 277,905.738·— „
Выплачень капіталы, ренты и вѡдшкодованя въ 1896 р.	„ 1,639.873·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѡдшкодованя въ загальнѡй сумѣ	„ 27,193.723·12 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѡдъ шкѡдъ огневыхъ будынкѡвъ, движимостій, збѡжа, товарѡвъ, запасѡвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣрений, а условя обезпеченя вельми користнй.

Тарифъ и друксортѡвъ вне-ень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляе якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улицы Словацкого ч. 3. 21 3—24

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе аґенціи письменнымъ селянамъ.

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣкання мяса по зр. 4. Сита волосѣний почвѡрній до пашетѡвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4065

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літоґрафічне

ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

выготовляе

всякій літоґрафічній выробы

звычайній візитовій білєты вѡдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появивший ся візитовій білєты зъ гербомъ Галицкои Руси въ кроскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою 184 5—51

АЛЬБУМЪ заслуженыхъ Русинѡвъ

Цѣна 1 ор.

Дѡстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Товариство «Просвіта»

у Львові, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасоване в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньский. Ціна 25 кр.

Спроваджуючи зъ первориднихъ фабрикъ товары незрѡвнанои якости и въ найновѣйшихъ фасо ахъ, есьмо въ можности спродавати ихъ по цѣнахъ фабричныхъ, удѣляючи на жадане пѡльги въ сплатахъ безъ пѡдвышки цѣнъ.

Зъ поважанемъ

Складъ фабричный выробѡвъ зъ хінъского срѣбла

Ф. ЗУССМАНЪ и Спѡлка у Львовѣ.

Способныхъ аґентѡвъ пошукуе ся. 185 3—3

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львѡвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковнй роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 35—?

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅞ до 11/8)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярославя		9.55	„ Бед ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (⅞ до 12/8 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅞ до 12/8 неділі сьвята)
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅞ до 11/8)
				3.23	„ Брухович (⅞ до 11/8)
				4.55	„ Ярослава
нічн.			**нічн.**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче			
	3.30	„ „ „ головн. дворець			
5.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	6.10	„		5.30	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (1/8 до 21/8 и 16/8 до 30/8)		6.20	„ Янова (1/8 до 15/8 в будні дні)
	8.12	„ Брухович (⅞ до 30/8 и 16/8 до 11/9		6.30	„ Іцкан
	8.31	„ „ (1/9 до 15/9)		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.53	„ Янова (1/8 до 13/8 въ будний день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Іцкан		8.40	„ Янова (1/8 до 21/8 и 16/8 до 30/8)
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		10.05	„ Іцкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 мінут рано. 5

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѡльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѠВНѠЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ

продав карты корабельный выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣля всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и пакунковъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѡвнѡчной, Аргентины, Канады, Парагвая и Сполученыхъ Державъ. 209 9—?

Обширну брошуру о Трускавци высылае на жадане **Зарядъ.**

Въ 1 и 3 сезонѣ о 30% дешевше

ВЪ ТРУСКАВЦИ

лѣчитъ ся зъ надзвычайнымъ успѣхомъ

Ревматизмъ, подаґра, недуги нирковй и мѣхура, астма, исхіясъ, недуги жѣночій, недуги серця и жолудковй.

Лѣкарѣ ординуючій: Радникъ Д-ръ Плехъ, Д-ръ Пельчаръ, Д-ръ Крижановскій, и Д-ръ Штайнгавсъ. 176 9—10

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львѡвъ ул. Галицка ч. 12.

При закупнѣ товарѡвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальнй редакторъ Иванъ Белей Папѣръ въ фабр. Черняньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѡдъ зарядомъ Іоакима Гренина.

Ч. 105. Львовъ, Середа 13 (25) Мая 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тѣй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницу и перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароли Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнайнського 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитост за инсераты платѣй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" съ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламація неопечатані вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймають ся по 7 кр. вѣдъ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся вміщує а въ рубрицѣ „Надісланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесенія приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ отпиша.

На милуванє нема силуваня.

Gazeta narodowa дуже тяженько здыхає сегодня, що „Дѣло" лише коротко занотувало недѣльный ювілейный обхѣдъ у Львовѣ уродинъ Адама Мицкевича — а „Прапоръ" навѣть остерѣгъ наше духовеньство: не допускати, щобы шовіністы польскій запрягали рускій нарѣдъ до свого ювілейного обходу, абы затерти у него вражѣня ювілейного обходу свого вызволеня зъ ярма панщины и свого народного вѣдродженя

На те мы запытаѣмо Gazet-у narodow-у: А чого-жь ты, любезна русиноѣдко, сподѣвала ся чи бажала вѣдъ Русиновъ? Щобъ „Дѣло" одушевлялось польскимъ ювілеемъ, а „Прапоръ" щобы взывавъ наше духовеньство запрягати рускій нарѣдъ до польского обходу?

Дивна и смѣшна претенсія!

Насамперед що-до вѣдношеня Русиновъ до польского ювілея Мицкевича у Львовѣ — мы пригадаѣмо Gazet-ѣ вѣдношенє Поляковъ до руского у Львовѣ обходу ювілея знесеня панщины и вѣдродженя галицкой Руси. Чи Gazet-ѣ не вѣдомо, що рада мѣста Львова вѣдмовила просьбѣ руского ювілейного комітету о вѣдступленє буды на площи выставовій для вѣдбутя тамъ всенародного вѣча? — отже навѣть такой малозначущой кречности не хотѣли учинити для рускаго народу! А дальше — якъ вѣдвесла ся польска праса [особливо такъ звана католицка] до всенародного ювілейного вѣча? Чи въ своихъ справозданяхъ не поганили, не огидили его, декуды [с. пр. въ Ruchu katolick-омъ] въ такій грубо некультурный способѣ, що просто омерзѣнє абирало кождого хочь трохи приличного человѣка? — А прецѣнь рускій часописи потому не пѣшли тою дорогою у вѣдношеню до польского обходу, але поважно занотували головнѣ моменты обходу.

А по краю?

По краю — а маѣмо на думцѣ Русь галицку — Поляки можуть до Русиновъ щеменче мати претенсій, нѣжь у Львовѣ. Скрѣзь по краю йде політыка „нищеня Руси" — всюда защеплена баденіізмомъ ѣдь ненависти, що не жахаясь нѣ передъ грубою деморалізацію нѣ передъ терориземомъ... И середъ такихъ вѣдносинъ може хто зъ Поляковъ сподѣватись чи жадати вѣдъ Русиновъ, щобы брали участь въ ихъ обходахъ? Намъ бачить ся, що нѣ.

Політична система польска чимъ-разъ бѣльше розширюе пропасть, що дѣлать оба народы — а сли оно дальше такъ пѣйде темпомъ баденѣвскимъ, то вже не довго треба ждати, а дѣйдемо до такихъ мѣжнародныхъ вѣдносинъ въ Галичинѣ, якій нынѣ панують въ Чехіи.

А зъ чиеи вины? — Не зъ нашои!

Зъ ювілейныхъ обходовъ у краю.

Зъ Жовквы пишуть намъ:

День 5 (17) мая остане ся на довго памятнымъ для Жовквѣвскои Руси. Се бувъ народный празникъ, якого люде въ нашомъ повѣтѣ не памятаютъ. Святочный радѣстный настроѣ огорнувъ не тѣлько всѣ рускій серця, але и природу, котра въ тѣмъ дни выступила першій разъ въ цѣлѣй своѣй маевѣй красотѣ.

Торжество розпочало ся величавымъ богослуженемъ въ винницкѣй церквѣ. Нарѣдъ заповнивъ церковь и площу коло церкви, любуючись гармонійнымъ співомъ винницкого хору, якого не повстыдалась бы и столиця. Вѣдъ часу до часу роздававъ ся грохѣтъ моздѣрѣвъ.

О годинѣ 11-ѣй нарѣдъ густою лавою высыпавъ ся зъ церкви и поплывъ до дому Жовквѣвскои Рускои Рады, украшенои синьожовтыми хоругвами. Въ однѣй хвили простораса заповнила ся рускимъ цвѣтомъ, але тамъ стало мѣсця лишь для одной половины; друга окружила хату и при вѣдчиненыхъ вѣкнахъ прислухувала ся вѣчевымъ бесѣдникамъ. Явило ся такожь двацять и кѣлькохъ священиковъ.

Вѣче отворивъ д-ръ Мих. Король патріотичною промовою, въ котрѣй представивъ значѣне народного ювілея. Президіяльне крѣсло занявъ завѣдатель кулыкѣвского деканата о. Пелехъ и удѣливъ голосу о. Иванови Савчакови зъ Замочка, для выголошеня реферату о панщинѣ. Въ глубоко обдуманѣй, зъ жаромъ выголошенѣй пѣвтора-годиннѣй промовѣ представивъ бесѣдникъ тяжку долю руского народу за панованя Польщѣ, яркими красками змалювавъ панщинный ладъ въ тыхъ часахъ, самоволю и звѣрскость польскихъ дукѣвъ. Згадавъ, якъ нарѣдъ вѣдѣтхнувъ, коли нашь край дѣставъ ся пѣдъ Австрію, згадавъ про здобутки руского народу за Марія Терезы, Іосифа II. и Фердинанда Благого, оповѣвъ про знесенє панщины и вѣдродженє Руси, про дѣяльность Головнои Рускои Рады и першихъ великихъ труженикѣвъ на запущенѣй народнѣй нивѣ, а вкѣнци представивъ покривдженє народу при индемнізаціи и выкупѣ сервітутѣвъ. Сльозы крутили ся въ очахъ слухачѣвъ тон сумнои повѣсти про вѣкову неволю предкѣвъ, тутъ и тамъ чути було придушеный плачь и проклоны зъ переповненыхъ болемъ грудей. Коли бесѣдникъ скѣнчивъ, хата загомонѣла невмовкаючими оплесками: „славно!"

Картина змѣнила ся: на естраду вступивъ д-ръ Драмаликъ и перенѣсъ слухачѣвъ зъ сумнои минувшости въ не менше сумну теперѣшность. Вѣнъ референувавъ про рады громадскій и повѣтовій, про кругъ ихъ дѣланя, про выборы до тыхъ тѣлъ автономічныхъ и сполученій зъ ними надужытя, про маловаженє тыхъ выборѣвъ народомъ и вказавъ на Мазурѣвъ, у котрыхъ не чути нѣ про хрунѣвъ-выборцѣвъ, нѣ про хрунѣвъ-радныхъ, нѣ про хрунѣвъ-вѣйтѣвъ.

Третій референтъ мавъ д-ръ Лагодынскій про політичне положенє, а головнѣ его гадки були слѣдуючій: Нынѣшне всенародне свято не повинно проминути безслѣдно. Святкуючи памятку свободы и нашого воскресеня мы мусимо нынѣ вѣдновитись, покрѣпити ся на дусѣ и зъ подвоѣною енергіею взяти ся до працъ народнои, щобы колись за 50 лѣтъ дѣти нашій згадували нашій дѣла такъ, якъ мы сегодни згадуѣмо дѣла великихъ патріотѣвъ зъ 1848 року. А праця теперь далеко лекша, якъ передъ 50 лѣтами. Теперь руске житє кипить вже на всѣхъ поляхъ народнои нивы, але въ порѣвнаню зъ нашими народами мы комбрники на своѣй земли, гельоты. Якій причины сего? Многій говорять, що Русины самі виновники своеи тяжкои долѣ, що они вже зъ роду сотворенѣ на рабѣвъ и за свою свободу та свои права постояти не вмѣють и не хотять. Се неправда. Цѣла наша исторія — то одна неустанна борба за свободу и людскій права, и то не тѣлько за свободу власну, але и другихъ народѣвъ. По нашихъ грудяхъ переходили дикій орды Половцѣвъ, Татарвы и бисурменѣвъ. Міліоны нашого народа лягло, потоки его крови поплыли въ оборонѣ землѣ своеи и своихъ сусѣдѣвъ. Но мы не пѣддали ся, а якъ бы не кровь нашихъ предкѣвъ, то хто знае, якъ бы выглядала нынѣ карта Европы. Хто знае, чи недобитки Поляковъ и Нѣмцѣвъ не стогнали бы нынѣ въ ярмѣ тыхъ азійскихъ народѣвъ, якъ стогнуть нашій братя Славяне въ ярмѣ ихъ своякѣвъ Мадярѣвъ.

Але и за польского панованя нарѣдъ нашь не гнувъ терпеливо каркѣвъ въ ярмѣ панъскѣмъ. Вѣнъ зрывавъ ся до оборони своеи свободы, а лицарскій козацкій вѣйны — то боротьбы за свободу. Сотки тысячь рускихъ хлопѣвъ стають пѣдъ знамя Хмельницкого и въ короткѣмъ часѣ зъ сильнои польскои державы стали руины. Тожь въ 1848 роцѣ мы свободу свою окупили цѣлою своею исторію, а не боролись ся тогдѣ за ню лишь длятого, що вже перше вѣкова борба выссала зъ насъ всю кровь, выпалила намъ мозокъ, вѣдтяла руки й ноги и лишила недобитки робучои худобы на панъскихъ ланахъ... А прецѣнь одно-одиньске слово цѣсарске: „свобода" воскресило насъ, пробудило въ 1848 роцѣ до житя! Чи жь се не найлучше свѣдоцтво нашои жизнености? И чи можна дивувати ся, що мы ще не дорѣвнали другимъ народамъ?

Але хочь панщину знесли, то насъ обдерли зъ сорочки, казали заплатити сотку міліонѣвъ за индемнізацію, забрали лѣсы та пасовиска и мы стали вѣльными жебраками. Та к бы то справдѣ вѣльными! Тогдѣ може бы мы були нову сорочку вшили. Але намъ не дали довго тѣшити ся свободою и вѣддали насъ назадъ въ ярмо тыхъ самыхъ панѣвъ панщинныхъ. Вѣддала насъ въ неволю несправедлива ординація выборча до рады державнои и сойму зъ своимъ системомъ куріяльнымъ та посереднымъ правомъ выборчимъ в злученя польскои части Галичины зъ рускою въ одну адміністраційну цѣлѣсть, въ котрѣй мы вѣдданій на ласку Поляковъ. И такъ дожили мы до славетнои баденѣвщины, въ котрѣй запанували знову нагайки паньскихъ атаманѣвъ и мандаторѣвъ. Але и въ тѣй найновѣйшѣй добѣ нашои неволѣ мы не пѣддались, а послѣдній выборы, зрошеній кровью Стасюкѣвъ, показали свѣтови наши силу.

Але хочь зелѣзный опришникъ соромно проваливъ ся, хочь пѣйшовъ у дубину и его понихачь зъ княжого рускаго роду, хочь мы дѣстали новыхъ міністрѣвъ и нового молодого намѣстника, то не на много намъ лучше стане, доки не будемо панами въ своѣй хатѣ, доки остануть ся старѣ порядки. А змѣнити нихъ може лишь загальне рѣвне безпосередне право выборче до рады державнои и сойму та утворене зъ рускои части Галичины и Буковины окремои рускои провінціи зъ рускимъ соймомъ у Львовѣ. Отже бесѣдникъ поставивъ такій резолюцію:

„Ювілейне народне вѣче въ Жовквѣ узнае, що головными причинами політичного и економічного заневолена руского народу въ Галичинѣ и найбѣльшими перешкодами его розвитку вѣдъ часу знесеня панщины и надання конституціи суть:

1) несправедлива ординація выборча для рады державнои и сойму галицкого въ посереднымъ правомъ выборчимъ и системомъ куріяльнымъ;

2) сполученє рускои и польскои части Галичины въ одну адміністраційну цѣлѣсть зъ однымъ спѣльнымъ соймомъ; —

длятого найважнѣйшими постулятами галицко-руского народу, вѣдъ полагодженя котрыхъ зависить свѣбодный и успѣшный розвитокъ рускои народности въ Галичинѣ, мусять бути въ теперѣшнѣй хвили:

1) знесенє курій и заведенє загального, рѣвного и безпосередного права выборчого при выборахъ до рады державнои и галицкого сойму — и

2) подѣлъ Галичины на части руску и польску та утворенє зъ рускихъ частей Галичины и Буковины окремои рускои провінціи зъ рускимъ соймомъ у Львовѣ; —

и взываѣ Русиновъ цѣлого краю и всѣхъ партій, щобы до здѣйсненя тыхъ постулятѣвъ стремѣли всѣми силами и средствами."

Резолюціи сесй приняло вѣче зъ одушевленемъ.

Але до здѣйсненя тыхъ постулятѣвъ ще далека и нелегка дорога. Нѣхто добровѣльно не выпускае зъ рукъ власти, а треба ѣи выдерти власною силою, котрои у насъ ще недостатокъ. Але та сила у насъ буде, скоро тѣлько возьмемось до роботы. Якъ въ кождѣмъ селѣ буде читальня зъ своѣй власнѣй хатѣ а при читальни крамниця, шпихлѣрь и каса позичкова, — якъ будемо мати честній рады громадскій и вѣйтѣвъ-патріотѣвъ, а по всѣхъ мѣстахъ свои товариства просвѣтній и економічній, — якъ загалъ народу буде просвѣченый, — тогдѣ польскій паны самі зречуть ся гегемоніи надъ нами, бо переконаютъ ся, що шкода часу и атласу. Тожь горнѣмъ ся до просвѣты, торговлѣ и промыслу, замѣтаймо самі свою хату, а дасть Богъ, що за другихъ 50 лѣтъ, якъ не мы, то нашій дѣти будуть святкувати день правдивои свободы, въ котрѣй польскій орелъ не посмѣе клювати очей рускому львови, але полетить смирно тамъ, де его мѣсце, на рѣднѣмъ гнѣздѣ, на рѣднѣй польскѣй земли.

По сѣмъ референтѣ забирало ще голосъ кѣлькохъ селянъ. И такъ: Бойко зъ Кошелева заохочувавъ до борбы за народній права, Микелита зъ Бутинъ вказувавъ, якъ теперѣшній законы кривдять нарѣдъ, — Павло Олѣйникъ зъ Боянця опонѣвъ, якъ громаду покривджено при сервітутахъ, — Макаръ зъ Зѣболокъ вказувавъ на конечность заложеня товариства крамарского, а Михальчукъ оповѣвъ, кѣлько вѣнъ зазнавъ секатуръ при веденю крамницѣ. Гармонію вѣча и загальне одушевленє заколотивъ бувъ на хвильку Иванъ Габа зъ Мацошина, котрый выволѣкъ справу правописи въ книжочкахъ „Просвѣты", кажучи, що „Просвѣта" выкинула зъ книжочокъ рускій буквы, а прецѣнь Хінцѣ вынаходять що-разъ бѣльше буквъ [новый ідіотичный аргументъ! — *Ред.*]. Однакъ по рѣшучѣй вѣдправѣ, данѣй сему „хінофілови", нѣхто не пѣдперъ Габы, не забиравъ уже слова — и предсѣдатель короткою промовою закрывъ о 4 годинѣ вѣче, пѣдтѣшивши для рускаго народу „многая лѣта", котре вѣчевники зъ одушевленемъ вѣдспѣвали и при пѣсни „Миръ Вамъ братя" почали розходитись, покрѣпити свои силы, бо за годину мала зачати ся друга часть торжества: вокально-декляматорскій продукціи и аматорске представленє, зъ которыхъ чистый дохѣдъ призначено на ремѣсничу Бурсу. И сеся часть торжества выпала знаменито, а выконали ѣи винницкій селяне власными силами.

Серце радувалось, дивлячи ся на се живе свѣдоцтво нашого поступу и свѣдомости народнои, а найбѣльшій пессімісты мусѣли переконатись, що мы не змарнували 50 лѣтъ свободы, але мимо всѣхъ буръ и ворожихъ затѣй нарѣдъ нашь двигнувъ ся, ставъ сильно на своихъ ногахъ и потрафить самъ о власныхъ силахъ смѣлымъ крокомъ ступати дорогою поступу до лучшои будучности.

Зъ Кракова пишуть намъ:

Величавымъ святомъ обходили д. 17 с. м. Русины, замешкалѣ въ Живци, ювілей знесеня панщины и 50-лѣтного панованя цѣсаря Франц Іосифа. Вже д. 16 с. м. приѣхавъ въ Кракова о. крилошанинъ Борсукъ зъ сотрудникомъ о. Козловскимъ и зъ хоромъ, зложеным зъ десяти особъ. Въ Живци вже вѣдъ рана панувавъ святочный настроѣ; на будынку магістрату повѣвали хоругвы, мѣжь иншими такожь и руска. О год. 10 зрана вѣдправлено въ костелѣ св. Хреста спѣвану службу Божу пѣсля нашого обряду. Вже на пѣвъ годины передъ розпочатемъ служби Божои костель бувъ биткомъ набитый мѣщанами и интеліґенцію. На передѣ передъ престоломъ заняли мѣсце заступники властей: староста, начальникъ суду, презесъ мѣста, урядники зо скарбу архик. Стефана и иншій уряды. Коло діякона уставили ся Русины зо свѣчками. По серединѣ костела уставили ся мѣсцевѣ товариства зъ своими хоругвами якъ ветераны, цехи и и. Всѣ любували ся пребарнымъ спѣвомъ хору и величавымъ обрядомъ нашимъ, о котрѣмъ досѣ нѣхто крѣмъ Русиновъ не мавъ и понятя. На закѣнченє служби Божои вѣдспѣвано „многая лѣта" папѣ и цѣсареви та имнъ „Боже буди покровитель".

По службѣ Божѣй удались Русины и запрошеній гостѣ до великои салѣ магістрату на спѣльный обѣдъ. До столовъ засѣло надъ 90 особъ, мужчинъ и жѣнокъ. По обохъ сторонахъ о. крил. Борсука засѣли начальники урадовъ, мѣжь ними презесъ мѣста Живца п. Сандецкій, начальникъ суду радникъ Уйгелі и радникъ скарбовый Рѣпецкій зъ Бялои. Дальшій мѣсця заняли Русины зъ Бялои, Вадовиць, Освѣцѣма, Сламина и иншихъ мѣсць зъ своими родинами по однѣй сторонѣ, а на другѣй урядники зѣ скарбу архик. Стефана, радній мѣста, скарбова сторожа и жандармъ Русинъ; Першій промовивъ господарь мѣста, презесъ п. Сандецкій, въ честь прибувшихъ гостей-Русиновъ и выпивъ до о. кр. Борсука. О. Борсукъ вѣдповѣвъ тоастомъ въ честь презеса мѣста и рады мѣскои. Хоръ, що засѣвъ при середнѣмъ столѣ, переплѣтавъ тоасты то нашимъ чудовымъ „Христосъ воскресе!" то свѣтскими пѣснями, за що дѣставалось ему гучне признанє. Вѣдзывалось богато щирыхъ и сердечныхъ тоастовъ на згоду и щасливый розвѣй двохъ братныхъ народѣвъ, при чѣмъ не було анѣ слѣду якого небудь антаґонізму. Особливо заслугуе на увагу промова радника п. Рѣпецкого, котрый, указавши на гарный прикладъ краковскои рускои громады, що зло-

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ

ВІСТНИК

місячник, виходить книжками коло 12 арк. великої вісімки, накладом Наукового Товариства ім. Шевченка (Львів ул. Академічна 8) під редакцією: М. Грушевського, О. Маковея, І. Франка. Белетристика оригінальна і переклади видатнійших чужих утворів, огляди літератури українсько-руської і всесьвітньої.

Передплата річна (без першої книжки, що становила в собі особну цілість) 7·50 піврічна 5 зр., чвертьрічна 2·50 зр.

59

жила 316 злр. на народній цѣли, вѣзвавъ всѣхъ зѣбраныхъ до складки на тій-жь цѣли. Зѣбрано заразъ 40 зр. и призначено въ того 20 зр. на ремѣсничу бурсу, 10 зр. на бурсу въ Ярославѣ и 10 зр. на бурсу въ Новѣмъ Санчи. Потому всѣ зѣбраній, около 80 осѣбъ вышли на пѣдвѣрє магістрату, де ихъ вѣдфотографувавъ оденъ урядникъ архики. Стефана.

Коло 4-тои годины пополудни вѣдъѣхали краковскій гостѣ. На дворци прощали ихъ староста, начальникъ суду, радній мѣста и мѣщеній Русины. „На вѣчну память буде сей день записаный въ лѣтописи славного антісемітского мѣста Живця“ сказавъ до мене заступникъ презеса мѣста п. Студенцкій, „бо якъ Живець Живцемъ, не бачивъ такого величавого свята.“

Заслуга того пргарного обходу належить ся тремъ Русинамъ, що и не займають нѣякихъ высокихъ становищь, але за те суть честными и щирыми патріотами. Своею енергіею показали они, чого можна доконати при добрѣй волѣ. Честь имъ за те! Честь такожь презесови мѣста Живця, радным и всѣй тамошній интеліґенціи; сердечною своєю щиростію дали они прикладъ Полякамъ всходнои Галичины, якъ годить ся поважати братный народъ.

Подѣбне свято, якъ въ Живци, тѣлько вже цѣлкомъ на тлѣ обрядовѣмъ, обходжено въ провѣдный второкъ въ Хшановѣ. При участи руского хору зъ Кракова вѣдспѣвано въ костелѣ службу Божу, а потому въ мѣскѣмъ касинѣ вѣдбуло ся спѣльне свячене. Заслуга въ тѣмъ нашого патріота Богдана Григорія.

Участникъ.

Справа языкова въ Галичинѣ

на тлѣ бесѣдъ послѣвъ д-ра Окуневского и д-ра Яросевича въ палатѣ послѣвъ дня 4 мая с. р.

Бесѣда посла д-ра Р. Яросевича.

Высока палато! Сли въ тѣй довгѣй дебатѣ, яку тутъ ведемо, мусить щось выдати ся неприродною рѣчею, то се певно тѣ безконечній ланцухи законныхъ постановъ, котрі зъ розпоряджень языковыхъ — о обохъ можу безпечно сказати, що они були, а не будуть довше истнувати — втягають ся въ дебату, и въ тѣй довгѣй дебатѣ въ найрѣзнѣйшій способѣ коментують ся и натягають ся. Длятого я думаю, що въ тѣмъ есть щось неприродного, бо въ натурѣ мовы, яко такои, не лежить, щобы она для охороны своєи екзистенціи потребувала тѣлько а тѣлько параґрафѣвъ. На мову треба дивити ся зъ природничо-научного становиска, зъ становиска, на якѣмъ дѣйстно стануда новочасна наука о языкахъ, и мусить ся ей уважати за властивѣсть кождого племени, котра истнуе рѣвночасно зъ племенемъ и eo ipso посѣдае всѣ права до екзистенціи. Отже думаю, що рѣвноуправнене языкѣвъ истнуе въ тѣмъ своѣмъ характерѣ, а небезпеченство для рѣвноуправненя всѣхъ языкѣвъ и ихъ истнованя зачинае ся доперва зъ тою хвилею, коли то рѣвноуправнене зачинають запевнювати тѣлько параґрафами. Доперва тогдѣ приходить до того, що мова зачинае бути предметомъ спору, тогдѣ наступають розпоряджена — языковій розпоряджена, що стараютъ ся упорядкувати переведене рѣвноуправненя языкѣвъ и при тѣмъ звычайно выклику ють національній свары и споры та очевидно въ рѣзный способѣ шкодять правамъ поодинокихъ языкѣвъ.

Постановы XIX артикулу основныхъ законѣвъ державныхъ на стѣлько ясній, що вже пѣсля першого уступу — „Всѣ народности держави в рѣвноуправній и кожда мае ненарушиме право хоронити и плекати свою народѣсть и мову“ — мы мусѣли бы принять, що въ державѣ, котра мае бути адміністрова на пѣсля того закона, не повинно властиво прийти до языковыхъ споровъ.

Коли цѣлому XIX. артикулови не можна приписати такъ доброи стилізаціи, то винній сему два слѣдующій уступы, котрі повстали якъ разъ въ наслѣдокъ споровъ, якій истнували въ часѣ, коли XIX. артикулъ укладавъ ся. Бо коли третій уступъ говорить: „Держава узнае рѣвнѣсть всѣхъ краевыхъ языкѣвъ въ школѣ, урядѣ и публичнѣмъ житю“, то натрафляе вѣдъ разу на перешкоду, котра вже зъ горы на все мусѣла выкликати безконечнѣсть языкового спору. Вѣдомо, що нашій законы основній задержали такожь теперь истнуючій границѣ краѣвъ, и вже зъ того одного высказу „краевыхъ языкѣвъ“ выходить, що нѣколи не може бути бесѣда о однѣй краевѣй мовѣ, але все о кѣлькохъ або що-найменше о двохъ краевыхъ мовахъ; а вже то лежить въ самѣй натурѣ рѣчи, що коли въ якѣмъ краю маемо двѣ краевій мовы, то одна зъ нихъ мусить безусловно бути мовою бѣльшости, друга мовою меншости, значить: оденъ зъ языкѣвъ мусить безусловно бути знасилуваный бѣльшостію въ краю.

Я пѣйду ще дальше и скажу, що вже мѣжь тымъ XIX артикуломъ, именно мѣжь третнимъ, а ще бѣльше другимъ его уступомъ, де говорить ся, що кождый нарѣдъ безъ примусу до науки другои краевои мовы дѣстае средства потрѣбній до образованя у власнѣй мовѣ и т. д., а мѣжь тымъ, що основній законы рѣвночасно узнали истнованє королѣствъ и краѣвъ, заходить певна суперечнѣсть. Черезъ задержанє королѣствъ и краѣвъ слова „безъ примусу до науки другои краевои мовы“ абсолютно вже не могли бути выконанй. Се розумѣе ся само собою, що задержавши нинѣшній границѣ краѣвъ и королѣствъ, засудило ся зъ горы оденъ або й бѣльше краевыхъ языкѣвъ, и не може бути бѣльше бесѣды о тѣмъ, що примусъ до выученя другои краевои мовы истнувати не повиненъ. Сей примусъ признано вже тымъ, що признано нинѣшній краѣ коронній, бо въ историчныхъ границяхъ краѣвъ рѣвноуправнене обохъ краевыхъ языкѣвъ абсолютно перевести не дасть ся. Мусить прийти до спору мѣжь бѣльшостію а меншостію въ краю, въ соймѣ, а навѣть въ законодавствѣ, о скѣлько оно дотыкае мовы.

Думаю, що XIX артикулъ основного закона державного лишь тогдѣ можна бы устилізовати такъ ясно и докладно, що на его пѣдставѣ нѣколи не могло бы прийти до языковыхъ сторѣвъ, коли-бы въ 2-ѣмъ уступѣ замѣсть слѣвъ: „въ краяхъ, въ котрыхъ жие кѣлька народѣвъ“, можна було вставити коротко слова: „*въ краю кождого народу*“. Постанова артикулу була бы тогдѣ очевидно цѣлкомъ ясна и дуже легка до выконаня. А коли се въ своѣмъ часѣ не стало ся и въ наслѣдокъ того зроблено пѣдъ тымъ взглядомъ тѣлько сумныхъ досвѣдѣвъ, то не лишаесь намъ нинѣ властиво нѣчо иншого, якъ именно завернутись до сего и спробувати нинѣ перевести се, що занедбано въ своѣмъ часѣ.

А опираючись на тѣй засадѣ, поставили мы въ нашѣмъ внесеню засаду, що: управильнене языкового питаня языковымъ закономъ тогдѣ лишь може принести національный спокѣй заступленымъ въ радѣ державнѣй королѣствамъ и краямъ, коли рѣвночасно на мѣсце нинѣшного подѣлу монархіи на коронній краѣ буде утворепый природный подѣлъ пѣсля языковыхъ и національныхъ индивівідуальностій. Мы непохитно придержуемо ся тои засады — и я мавъ бы велику охоту повынаходити примѣры зъ найрѣзнѣйшихъ краѣвъ коронныхъ нашои монархіи, щобы доказати правднѣсть нашого погляду. Не роблю сего лише зъ тои причины, бо знаю, що въ національныхъ справахъ языковыхъ кожда народность особливо дразлива, а я не маю великои охоты мѣшати ся въ справы якои-небудь народности, въ справы якои-небудь иншои провінціи: заступникамъ тыхъ провінцій и народѣвъ полишаю, щобъ самій се зробили въ имени тыхъ провінцій и народѣвъ, котрі заступають, а самъ обмежу ся на мою вѣтчину т. е. на Галичину.

Але заки перейду до того, мушу безусловно троха реаґувати на те, що сказавъ передпослѣдный бесѣдникъ [Словѣнець], котрый, о скѣлько я его докладно чувъ и зрозумѣвъ его погляды, заступавъ властиво тѣ самій засады, бо инакше бувъ бы не мѣгъ звести ясно до купы всего того, зъ чимъ тутъ выступивъ. Вѣнъ такъ само въ имени Словѣнцѣвъ домагавъ ся утворенл закона, котрый хоронивъ бы словѣньскій нарѣдъ вѣдъ насильствъ другои народности [хочь Нѣмцѣ перебивали ему увагами, що винна его сторона] — вѣнъ жадавъ, щобы унеможливити всяке гнобленє Словѣнцѣвъ. Отже я ему скажу, що коли вѣнъ щиро сего бажае, то не буде мѣгъ перевести того нѣ въ якій иншій способѣ, нѣякими параґрафами, — вѣнъ навѣть не потрафить такъ богато параґрафѣвъ списати, се значило бы псувати папѣръ, — нѣякими юридичными крутарствами и клявзулями, котрі бы мусѣли увѣйти у всѣ розпоряджена и законы, — а лише, якъ стане на тѣмъ самѣмъ становиску, що мы, и зажадае, щобы словѣньскій нарѣдъ въ замкненѣмъ теренѣ языковѣмъ одержавъ такожь політичній права. Тогдѣ словѣньского народу нѣхто не буде мѣгъ знасилувати. Щобы се доказати, постараюсь выяснити вѣдносины пануючій въ Галичинѣ.

Галичина мае, якъ то вже всѣ досыть добре знають, свои спеціяльній, характеристичній прикметы. И що-до языковои справы стоить въ Галичинѣ дѣло инакше. Языковый спѣръ въ Галичинѣ не есть лише національнымъ спором, але до певнои мѣры такожь соціяльнымъ, зъ тои просто причины, що мова, котра уходить за правительственну мову у всѣхъ урядахъ цѣлого краю, а такожь мовою польскои шляхты, сильнои пануючои партіи; руска зновъ мова есть мовою народу, вправдѣ дуже численного, але не посѣдаючого політичныхъ правъ народу. Въ наслѣдокъ того шляхта дивить ся на тую мову и трактуе ей въ певною погордою, яко мову пролетарѣвъ. Въ тѣмъ лежить причина, що коли хочемо говорити о языковѣмъ законѣ для Галичины, то мусимо увзглядняти, що тутъ, по-при національне питане, дѣйстно входить въ певнѣй мѣрѣ такожь питане соціяльне.

Нинѣ истнуючій станъ въ Галичинѣ — о тѣмъ не буду вже довго розводити ся, бо мѣй товаришъ Окуневскій навѣвъ все, що важнѣйше — вытворивъ ся будь що-будь въ дивный и дѣйстно галицкій способѣ. Тѣ именно законы, котрі привели нинѣшный станъ въ Галичинѣ, котрі ухваливъ галицкій соймъ и котрі завели майже выключно польску мову въ урядахъ и въ школѣ, були ухвалений при дивныхъ обставинахъ. Въ 1866 роцѣ було въ львѣвскѣмъ соймѣ много рускихъ заступникѣвъ и они творили третину числа послѣвъ. Отже противъ ихъ волѣ не мѣгъ бути ухваленый нѣякій законъ, котрый вымагавъ двохъ третинъ бѣльшости. Але що Поляки хотѣли на некорысть рускои мовы переперти польску, загадали побѣльшенемъ числа послѣвъ зъ мѣстъ зменшити число рускихъ заступникѣвъ зъ сѣльскихъ громадъ. Они внесли проектъ, котрый мавъ змѣнити §. 31 краевого статута въ тѣмъ напрямѣ, що число заступникѣвъ мѣстъ мае бути збѣльшене. При голосованю показала ся така змѣна неможливою, бо не знайшло ея бѣльшости двохъ третинъ послѣвъ.

Переведено се въ дѣйстно дуже дивный способѣ. А що у насъ при кождѣй регуляціи національныхъ справъ дуже часто поклинкують ся на станъ посѣданя, то мушу сесю справу розповѣсти, абы пояснити, въ якій способѣ утворено у насъ нинѣшный станъ посѣданя. Зъ 124 послѣвъ галицкого сойму голосувало тогдѣ лише 82 за побѣльшенемъ числа послѣвъ зъ мѣстъ; 42 Русинѣвъ голосувало противъ. Тогдѣ зѣ стороны польскои по ставлено внесенє зъ постановою, щобы въ тѣмъ спеціяльнѣмъ случаю выстатчила звычайна бѣльшѣсть до змѣны краевого статута, безъ огляду на те, чи се бѣльшѣсть двохъ третинъ, чи нѣ. *[Слухайте! слухайте! на лѣвици.]* Внесенє передано комісіи, а тая порѣшила поставити въ палатѣ слѣдующе внесенє: „Зъ огляду на §. 38. краевого статута соймъ на засѣданю зъ 20 сѣчня 1866 рѣшае, якъ слѣдуе: Зъ 124 послѣвъ, котрі голосували надъ внесенемъ Грохольского о побѣльшеню числа послѣвъ зъ мѣстъ, досыть е 82 голосѣвъ, щобы внесенє уважати за приняте“. Внесенє комісіи принято. Русины були обуренй и говорили, що исторія выдасть о тѣмъ свѣй судъ. Поляки выслухали се спокѣйно и на пѣдставѣ принятого внесеня побѣльшено число послѣвъ зъ мѣстъ, черезъ що очевидно змѣнило ся числове вѣдношенє Русинѣвъ до Полякѣвъ въ соймѣ на некорысть Русинѣвъ.

Тогдѣ наступили внесеня въ корысть польскои мовы выкладовои въ школахъ. Поляки мали теперь вже потрѣбну до сего бѣльшѣсть. Але зновъ стало ся таке, що многій послы зъ польскои стороны не були присутній въ соймѣ и Русины опущенемъ салѣ могли здекомплєтувати соймъ. Тогдѣ поступлено собѣ въ дѣйстно особливый способъ. Коли Русины заявили, що выходять зъ салѣ, и звернулись до выходу, польскій послы заперли имъ дорогу, а маршалокъ заявивъ, що вѣдбуде ся голосованє en bloc. Такъ принято законъ вѣдъ разу въ другѣмъ и третѣмъ читаню. Въ такій то способѣ сотворено тѣ важній законы, котрі всѣ школы выдали Полякамъ!

Пѣзнѣйше вже въ деякихъ ґімназіяхъ старшои даты приписано руску мову, але тогдѣ заведено всюды польску мову. Коли нинѣ ще въ рускихъ громадахъ истнуе руска мова выкладова, то лишь на папери. Се зновъ галицка особливѣсть. Руска мова выкладова мае всѣ права школьнои мовы выкладовои, але рѣвночасно польска мова есть обовязковымъ предметомъ. Але-жь приходить до школы инспекторъ и каже, що для учителя не е нѣякою штукою въ рускій громадѣ учити дѣти по руски. Доказомъ его способности було бы те, коли-бъ вѣнъ потрафивъ учити дѣти въ богато труднѣйшѣй, т. е. въ польскѣй мовѣ. Рѣчь ясна, такій учитель, котрый всего свого часу не зужие на те, щобы дѣти робили добрій поступы въ польскѣй мовѣ и не докаже сего передъ инспекторомъ, коли той прийде до школы, — такій учитель неповный свого авансу и цѣлои своєи будучности. Вѣнъ не зная, що зъ нимъ може стати ся, его можуть дуже легко перенести до захѣдноп Галичины. Але окрѣмъ того, що учитель мае въ школѣ польску мову яко предметъ науки, инспекторъ звычайно при кождѣй нагодѣ вымагае вѣдъ него старатись о те, щобы дѣти робили въ польщинѣ такій поступы, абы могли давати польскій вѣдповѣди такожь въ иншихъ предметахъ — въ наукахъ природописныхъ, въ географіи, исторіи и т. д. Коли учитель хоче показати ся передъ инспекторомъ яко дѣйстно способный учитель, то мусить цѣлкомъ занедбати науку въ рускѣй мовѣ. Але вѣнъ всѣхъ тыхъ предметѣвъ учить по руски, бо польска мова, яко труднѣйша, забирае много часу. *[Кс. Стояловскій перечить.]* Мимо того справа стоить такъ, що выкладовою мовою въ школѣ е властиво польска.

Такъ дѣе ся въ чисто рускихъ громадахъ, не кажу вже у всѣхъ школахъ по громадахъ зъ мѣшанымъ населенямъ, де очевидно заведена польска мова выкладова. Але и зъ тои дрѣбки науки ручныы, въ того, що знаходить ся тамъ руска читанка, не богато лишае ся, коли зважимо, що въ такѣй читанцѣ — се зновъ тенденція галицкои рады шкѣльнои — знаходять ся лишь исторіи о польскихъ королях, о славныхъ часахъ въ польскои исторіи и т. д. Зъ того бачимо, кѣлько то властиво лишае ся въ чисто рускѣй громадѣ для рускихъ дѣтей и рускои молодежи въ того, що намѣрле XIX артикулъ основного закона державного, абы кождому народови запевнити ненарушиме право на охорону и плекане своєи народности и мовы! Зъ того бачимо, що въ краю, въ котрѣмъ цѣлу власть держить въ своихъ рукахъ выключно шляхта, цѣлкомъ немыслима рѣчь — осягнути якимсь закономъ, абы тамъ, чи то въ языковыхъ справахъ, чи въ політичныхъ, можна було для меншости що-небудь зробити.

(*Конецъ дуде*).

Переглядъ політичный.

Вчера на повнѣмъ засѣданю австрійскои делеґаціи вела ся дальше дискусія надъ буджетомъ міністерства заграничныхъ справъ. Дел. ґр. Штіркъ (зъ вѣрноконституціймои бѣльшои песѣлости) выказуе свое вдоволене зъ заграничнои політики, але внутрѣшный станъ Австріи тревожить его. Немѣчь одинои половины монархіи зачинае ставатись небезпечною для цѣлости державы. Поладнане внутрѣшныхъ вѣдносинъ е однымъ зъ головныхъ условій розумнои політики заграничнои, а заспокоене Нѣмцѣвъ е головнымъ условемъ, щобы повернувъ спокѣй въ державѣ. Вѣдъ полагодженя сеи кризы залежить будучнѣсть цѣлои монархіи. — Д. Газе (ліберальъ) тежь вдоволеный заграничною політикою, але зъ уваги на внутрѣшный станъ державы не може голосувати за буджетомъ. — Д. Крамаржъ выказуе, що тридержавный союзъ зовсѣмъ не мае такои ваги, яку прикладають до него Нѣмцѣ. Въ послѣдныхъ рокахъ не мавъ нѣякого вплыву въ найважнѣйшихъ справахъ европейскои політики, бо державы мають свои окремій интересы и ґрупують ся самостѣйно. Въ найважнѣйшѣй справѣ европейскѣй, въ справѣ балканского пѣвострова, тридержавный союзъ не пошовъ згѣдно. Нѣмеччина каже, що она на взглядѣ не мае интересѣвъ, але властиво веде она політику прихильну для султана; а Австріи знову залежить передовсѣмъ на тѣмъ, щобы удержати малій державы балканьскій. Въ Відни сходить бесѣдникъ на справы економичній, на положене внутрѣшне и очевидно на языковій розпоряджена. — Д. Перґельтъ уважае противно тридержавный союзъ за пѣдпору европейского мира. Що у всходній справѣ державы выходять въ рѣзного становиска, се не зменшуе ваги тридержавного союза для справы мира. Переходячи на внутрѣшный станъ державы, каже бесѣдникъ, що Нѣмцѣ не перестануть выступати противъ языковыхъ розпоряджень. — Д. Пацакъ радъ бы спокою въ Чехахъ, але розумѣе ся, не пристане на те, щобы языковій розпоряджена знесено длятого, бо такъ бажае якесь тамъ сторонництво. — По такій страхъ цѣкавѣй и поучаючѣй балачцѣ сконстатувавъ референтъ Думба, що властиво всѣ промовляли за буджетомъ, бо всѣ хвалили політику ґр. Ґолуховского. Ну, и буджетъ, міністерства заграничныхъ справъ принято. Однаковѣсенько добре могло те саме стати ся и безъ тои довгои рады-парады.

Опѣсля зразъ приступлено до справы окупаційного кредиту. Міністеръ Каляй указувавъ, що найсильнѣйшимъ полученемъ Босны зъ моремъ була бы зелѣзниця до Спалята, але поки-що ходить лише о будову шляху зъ Ґабенѣ на Дубровникъ до Кастельнуова. Дальше пояснювавъ міністеръ, що управа Босны мае на умѣ передовсѣмъ двѣ рѣчи: по перше, пѣднести поволи Босанцѣвъ, о скѣлько се можливе безъ нарушеня ихъ національныхъ прикметъ до рованя австрійскои цивілізаціи а по ставити ихъ въ такихъ матеріяльныхъ услѣвяхъ, щобы пѣдъ нашимъ правительствомъ були задоволений, — а по друге, показати свѣтови, що Австро-Угорщина година такожь чужими краями управляти якъ слѣдъ. Управа

Босны складає ся зъ заступникôвъ всѣхъ народностей и вѣръ, якій є въ монархіи, а всѣ они трудять ся обôчь себе и зъ собою безъ спорôвъ. — Референтъ Барвѣньстій высказивъ управѣ Босны признанє делеґаціи и кредитъ окупаційный принято.

Дальше приступлено до справы звычайного прелімінаря войскового. Д. Бельоглавекъ жалувавъ ся на чимъ разъ бôльшій тягарь войковій и радивъ рôзній ощадности въ буджетѣ. Найбôльше придавлений стапы ремѣсничій и рôльничій не можуть вже довше зносити тыхъ тягарѣвъ. — Д. Кафтанъ жадавъ, щобы войскова управа принимала заголошеня при контрольныхъ збраняхъ такожь въ рôднôй мовѣ заголошуючихъ ся, домагавъ ся скорои реформы войскового судôвництва, обговорювавъ выпадки лихого поведеня зъ жовнѣрями и порушеня справу доставы цементу до будовы фортифікацій въ Галичинѣ. — Д. Черніґ промовлявъ за знесенêмъ четвертыхъ вправъ войковыхъ и жадавъ уваги на хлѣборобôвъ при доставахъ для войска.

На тôмъ перервано наради; слѣдуюче засѣданє сегодня.

Угорска делеґація на вчерашнôмъ поповнôмъ засѣданю приняла звычайный и надзвычайный буджетъ войсковый и приступила до нарадъ надъ 30-міліоновымъ додатковымъ кредитомъ. — Сегодня наради тй ведуть ся дальше.

Делеґаційній обѣды, котрй мали вôдбути ся нинѣ и завтра, зъ причины смерти архикн. Леопольда вôдкликано.

Въ угорскôмъ соймѣ радивъ бар. Банфі, щобы засѣданя не вôдбували ся ажь до 10. червня. За кôлька днѣвъ внесе правительство до сойму проекты о податку вôдъ горѣвки и пива, о цукровыхъ преміяхъ и о контінґентѣ спірітусу. Якъ теперь рѣчи стоять — каже бар. Банфі, — нема выглядôвъ, щобы передъ лѣтнымы феріями, а навѣть взагалѣ въ лѣтѣ угодовій внесеня дôстали ся въ австрійскôй палатѣ послôвъ хочь бы тôлько до комісіи. А що Угорщина не хоче радити надъ угодою сама, то въ найлѣпшôмъ разѣ прийдуть угодовій внесеня до комісіи ажь въ вересни.

Раду президента міністрôвъ принявъ соймъ одноголосно.

НОВИНКИ.

— **Борба о рускій языкъ.** Дня 17 н. ст. мая вôдбувъ ся въ Урмани, бережаньского деканата, соборчикъ, а зôбране тамъ духовеньство рѣшило не принимати нѣякихъ писемъ анї розпоряджень урядовыхъ, адресованыхъ и писаныхъ не по руски та не вôдповѣдати на такій. — Ждемо на вѣсти зъ инших деканатôвъ!

— **Вôдозва „Селяньскои Рады“ въ Камѣнцѣ струмиловôй.** Дня 31 н. ст. мая вôдбуде ся въ Камѣнцѣ струм. доповняючій выборъ одного члена повѣтовои рады. Выдѣлъ „Селяньскои Рады“ рѣшивъ одноголосно поставити кандидатомъ о. Стефана Петрушевича, пароха зъ Холоева, чоловѣка вôдданого цирселяньскимъ справамъ. Длятого просимо всѣхъ начальникôвъ громадскихъ и выборцѣвъ нашого повѣта, щобы для добра селяньского стану при выборахъ вôддали свои голосы тôлько на о. Стефана Петрушевича. Просимо не дати себе баламутити нѣякимъ вôдшептамъ, але, якъ ядро ся горожанамъ-хлѣборобамъ въ 50 лѣтъ по знесеню неволѣ-панщины и вôдродженю галицкои Руси, вже разъ самымъ безъ всякои опѣки добивались свого права, запорученого конституційными законами. Нехай щезнуть якъ дымъ зъ межи насъ хрунѣнство и зрада! — Вôдъ выдѣлу повѣт. політ. товариства въ Камѣнцѣ струм. *Ис. Зельскій*, предсѣдатель, *Гавріилъ Мулькевичъ*, секретарь.

— **Намѣстникъ ґр. Пініньскій** бувъ въ суботу пополудни въ Перемышли на авдіенціи у архикнязя Леопольда Фердинанда, а зложивши ще візиты епископамъ Чеховичеви и Солецкому та головнокомендантови ґенералови Гальгочому, повернувъ вечеромъ до Львова. Вчера намѣстникъ выѣхавъ знова до Перемышля на люстрацію тамошного староства.

— **Розрухъ робôтничій въ Перемышли** — того рода, що недавный у Львовѣ — почавъ ся въ понедѣлокъ въ Перемышли. За-для браку цеглы въ мѣстѣ, котру всю ужито до будовы рôзныхъ будынкôвъ, здержано всюды роботу. Зъ тои причины до 600 робôтникôвъ остало безъ занятя. Робôтники вже въ суботу зôбрали ся коло магістрату и выслали до бурмістра и до староства депутацію въ жаданемъ працѣ и хлѣба. Магістратъ выасигнувавъ 300 зр. на купно хлѣба и заряднинъ, що вôдъ вôвторка буде приймати до роботы о 50 робôтникôвъ бôльше. Староство удѣлило такожь 300 зр., а президентъ суду наказавъ вôдкликати всѣхъ арештантôвъ занятыхъ при роботахъ польныхъ и при будôвлахъ. Товпа робôтникôвъ въ кôлькохъ мѣсцяхъ кинула ся на лавки жидôвскій, позабирала хлѣбъ и поживу, а такожь розграбила оденъ вôзъ зъ хлѣбомъ. А що въ кôлькохъ мѣсцяхъ трохи почубленo жидкôвъ, то межи жидами наставъ великій страхъ и они позамикали склепы. Вчера [вô второкъ] о 11 годинѣ повторивъ ся розрухъ якъ-разъ передъ приѣздомъ намѣстника до Перемышля. Товпа розбгнана поліцією знова получила ся на улици Казимирôвскôй и кинулась на лавки зъ хлѣбомъ. Жиды ще бôльше перелякались. Поліція була въ руху и вôйско сконсиґновано. Робôтники до роботы магістратскои не хотѣли йти, бо платню 55 кр. денно уважали за малу и домагались вôдвышки, а магістратъ заявивъ, що бôльше не буде платити. Вкôнци стануло до роботы 50 робôтникôвъ, а прочій [около 300] розбѣгли ся шукати лѣпшои чи лекшои роботы. Вчера вечеромъ спокôй бувъ привернены.

— **Зъ Калуша пишуть намъ:** До чого доводить католицка ревнôсть члена католицкого Союза, посла Каратницкого, начальника судового въ Калуши, коли вже на недѣлѣ вызначують ся терміны провізоріяльній, якъ то було дня 22 с. м. въ Зборѣ! Що на се скажуть прочій Союзники, католики à la Барвѣньскій, Вахнянинъ, Охримовичъ e tutti quanti? — *Радикалъ.*

— **Огнѣ.** Зъ-вôдъ Наравна пишуть намъ: Великій завôдъ розлягавъ ся въ селѣ Стриганцяхъ, бережаньского повѣта дня 23 с. м. Огонь знищивъ тамъ 16 загородъ въ часѣ одной годины, а погорѣли тй самій господарѣ, що торôкъ дня 13 мая. Симъ разомъ уратовано лише приходство. Зъ погорѣвшихъ десять було обезпеченыхъ въ Краковскôмъ товариствѣ а оденъ въ Дністрѣ. — Передъ двома тыжднями погорѣли господарскій будынки о. Онишкевича въ Конюхахъ, уже третій разъ.

— **Папскій ювілей — а рускій языкъ.** Въ Станиславовѣ обходжено дня 22 н. ст. мая папскій ювілей въ театрѣ. Першій промовивъ бувшій бурмістръ мѣста Камѣньскій, а вôдтакъ ставъ говорити рускій Епископъ Юліянъ Кунловскій. И вôдчасъ его промовы — якъ доносять польскій ґазеты — присутній въ театрѣ Русины почали пискати и кричати „не розумѣємо!“ — бо рускій Епископъ говоривъ по польски. Однакъ Епископъ — кажуть польскій ґазеты — спокôйно докôнчивъ свою промову и удѣливъ зôбранымъ благословеня.

— **Утопивъ ся вчера** пополудни ученикъ семинаріи учительскои Антôнъ Шпындура, купаючись въ ставѣ Гешелесôвъ у Львовѣ. Вôнъ купавъ ся зъ двома товаришами — и оденъ зъ нихъ, Людвикъ Ковальскій, хотѣвъ ратувати потапаючого товариша, але се ёму не вдало ся, бо потапаючій злапавъ его за ноги и тягнувъ зъ цѣлои силы въ глубину. Ковальскій почавъ кликати о помôчь, та дармá. Опôсля прибувъ поліційный комісарь, вôдтакъ зъ вôйсковои плавальнѣ капраль Яетшембскій и сему удалось по тригодинныхъ заходахъ вынайти тѣло утопленика. Ставъ Гешелесôвъ дуже глубокій и тамъ вже кôлька людей найшло смерть, а властителѣвъ потягано вже кôлька разôвъ до одвѣчальности за недостачу нагляду.

— **Поединокъ на шаблѣ** вôдбувъ ся онôгды [якъ доносять Związek chrześcijański] въ Станиславовѣ въ касарни артилеріи межи судьею Дулевскимъ зъ Бурштына а д ромъ Ярошинськимъ зô Львова. Оба повдинковичѣ пустили собѣ трохи крови, не богато.

— **Пригода на провінціи.** Иванъ Гôрнякъ, вôйтъ въ Волѣ блажôвскои (пов. самбôрского), переѣзджаючи дня 16 с. м вечеромъ вôдчасъ бурѣ черезъ потôкъ гôрскій, въѣхавъ замѣсть на мôстъ, до сильно прибувшого потока и утопивъ ся разомъ зъ кôньми. — Въ Сенечолѣ пов. долиньского, селянка Марія Затинкова пробила ножемъ свою одиномѣсячну дитину, а опôсля тымъ самымъ ножемъ вôдобрала с бѣ жите. Причиною сего страшного кроку була внутрѣшна недуга, на котру она вôдъ довшого часу терпѣла, и недостатокъ грудного кôрму для дитины; нещасна хотѣла въ той способъ ухоронити дитину вôдъ голодовои смерти. — Млынъ пороховый въ Вишенцѣ (пов. гôродецкій), власность Франца Станка, вылетѣвъ онôгды у воздухи наслѣдкомъ выбуху зъ невыслѣдженои причины Выбухло 248 кільограмôвъ салѣтры, а шкода выносить 1000 зр. Щасте, що вôдчасъ выбуху не було нѣкого зъ робôтникôвъ нѣ въ млынѣ нѣ близько млына.

— **Дрôбній вѣсти.** Славній артисты спѣваки братя Ив. Мечис. Решке и Едв. Решке [Поляки] дôстали вôдъ россій кого царя ордеры св. Станислава III класы. — Архикнязь Леопольдъ Фердинандъ выѣхавъ зъ Перемышля до Вѣдня. — Едвардъ Беллямі, славный писатель фантастичныхъ повѣстей, опертыхъ переважно на соціялістичныхъ мрѣяхъ, померъ въ Новôмъ Йорку въ 45 роцѣ житя. — Мѣсточко Комо въ горѣшнôй Италіи, де родивъ ся винахôдникъ стосу електричного Александеръ Вольта [1745 р.], приготовлясь до торжественного обходу столѣтнои рôчницѣ такъ важного въ цивілізаціи винаходу. — Епископъ англиканьскій — якъ доносять зъ Лондону — выбравъ ся на візитацію своеи епархіи на біцикли. По англійски! — Отруила ся салітрою селянка 60-лѣтна Апольонія Захерле изъ Старискъ, повѣта яворского, уживавши салітры за лѣкъ на пропасницю. — Въ Станиславовѣ застрѣливъ ся Стан. Арламовскій, маляръ комнатный. — Пôдъ колесами зелѣзничого поѣзду погибъ межи Радимномъ а Ярославомъ воякъ 89 полку пѣхоты Никола Клюза. — Въ повѣтѣ березôвскôмъ впали онôгды сильній грады и наробили много шкоды въ кôлькохъ селахъ. — Въ Будапештѣ пожеръ онôгды ґр. Антôнъ Зічі, членъ палаты панôвъ, въ 75 роцѣ житя; бувъ вôнъ братомъ славного маляра Мих. Зічі; значну часть свого майна записавъ академіи наукъ въ Будапештѣ. — Начальный директоръ почтъ и телеґрафôвъ радникъ двору Иванъ Сеферовичъ вернувъ зъ Вѣдня и обнявъ урядованє.

Seid.-Damaste 75 kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg Seide** von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben, und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus Muster umgehend.** 7 [5]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hoft.) Zürich.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 25 мая. Вчера минувъ речинець, въ котрôмъ прокураторія скарбу мала вôдповѣсти именемъ правительства на жалобу редактора дневника Reichswehr. На просьбу прокураторіи судъ продовживъ речинець до 26 червня.

Будапештъ 25 мая. Австрійскій міністры ґр. Тунъ, д-ръ Кайцль и Бернрайтеръ прибули сюды въ справѣ угоды и забавлять два або три днѣ. Якъ зачувати, розправы надъ угодовыми внесенями въ обохъ парламентахъ будуть вôдложенй до осени.

Градецъ 25 мая. Соціялісты заявили, що не гадають разомъ зъ нѣмецкими народовцями демонструвати противъ Ґлайспаха и коменданта корпусу.

Римъ 25 мая. Умеръ тутъ міністеръ маринарки Бріньї; завтра вôдбуде ся похоронъ коштомъ державнымъ. Теку по нѣмъ обнявъ поки-що Санмарцено.

Царгородъ 25 мая. Сегодня приѣздить сюды болгарскій кн. Фердинандъ. — Визначене тесальскои границѣ є вже на укôнченю. Нинѣ платить Грецiя другу рату воєнного вôдшкодованя

Петербургъ 25 мая. Въ лѣтѣ приѣдуть сюды болгарскій кн. Фердинандъ зъ женою, румуньскій король, италійскій наслѣдникъ престолу зъ женою и чорногорскій князь.

Новый Йоркъ 25 мая. Тутешній дневники заповѣдають, що американьска фльота найдальше до трехъ днѣвъ змусить испаньску до бою. Зъ Ямайки доносять, що фльота Церверы опустила пристань св. Якова и вôдплыла въ сторону острова Мартиніки, щобы набрати угля. [Выдає ся се неимовѣрнымъ; скорѣйше буде то якійсь маневръ испаньскій. *Ред.*]

Мадритъ 15 мая. Зъ Гаваны доносять, що 19 американьскихъ кораблѣвъ крутить ся передъ заливомъ. Надѣють ся тутъ леда хвиля надзвычайно важныхъ выпадкôвъ.

Лондонъ 25 мая. Наєфла сюды вѣсть, що въ Индіянополи, въ Сполученыхъ державахъ, вôдбувъ ся зъѣздъ вôдпоручникôвъ пресвитеріяньскои церкви и постановивъ выслати до президента Мекъ Кінлія просьбу, щобы не зводжено битвы нѣ на сушѣ нѣ на мори въ недѣлю.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Дальшій жертвы на рѣдкôзно-промыслову Бурсу зложили Вп.: Шеліґа зъ Угорець 3 зр.; складка въ Живци 20 зр. (въ складцѣ взяли участь Вп. сов. Рѣпецкій 5 зр., Сандецкій 1 зр., Бѣлорускій 1 зр., Касіянъ 1 зр., Секунда 1 зр., Головиньскій 1 зр., Мих. Ревакôвичъ 50 кр., Анна Ревакôвичъ 50 кр., Даниловичъ Волод. 1 зр., Даниловичева Наталія 1 зр., Слюсаренко 1 зр., Шотъ 1 зр., Ручко 1 зр., Дзядикъ Стеф. 2 зр., Скочилясъ Мих. 1 зр., Корницкій 50 кр., Кринницкій 50 кр.); о. Ом. Дудровичъ 2 зр.; о. Мудракъ зъ Губичъ 1 зр.; д-ръ Ясеницкій 1 зр.; Иванъ Дудкевичъ зъ Рудна 1 зр.; о. Яцишинъ зъ Вороцова 2 зр.; д-ръ Іос. Олеськôвъ зô Львова 1 зр.; о. Саноцкій зъ Мацошина 1 зр.; о. Бачиньскій зъ Золочева 1 зр.; Савчиньскій настарь въ Белза 2 зр.; Ос. Марковъ зô Львова 1 зр.; о. Дякôвъ зъ Лопушнои 50 кр.; о. Шелеметко 1 зр.; о. Сеникъ зъ Бережницѣ 1 зр.; о. Ковальскій и парохіяне зъ Явча 2 зр.; о. Борисевичъ вôдъ себе и громадянъ зъ Бѣлки и Костенева 10 зр.; о. Тустановскій зъ Пилъ 50 кр.; Тустановскій сынъ 10 кр.; Б. 10 кр.; о. Хойнацкій 50 кр.; о. Долошицкій 1 зр.; о. Медицкій 2·60 зр.; Ив. Дуткевичъ купецъ зô Львова 1 зр.; Балтаровичъ зъ Глинянъ 1·50 зр.; о. Мартинкôвъ зô Сколього 1 зр.; Теод. Строцкій зъ Синевôдска 1 зр.; Воєвôдка 50 кр.; Сабатъ зъ Рѣчки 50 кр.; п. Хойнацкій зô Львова 2 зр.; на комерсѣ въ „Нар. Домѣ“ 19 с. м. зôбрано 45·04 зр.; члены читальнѣ въ Гнилицяхъ 1 зр.; о. Куликъ пар. Сопота 2 зр.; парохіяне Гвоздя 3·13 зр.; д-ръ Дорундакъ зъ Борщева 5 зр.; о. Л. Лазуркевичъ зъ Веньковы 1 зр.; парохіяне зъ Веньковы 3·29 зр.; о. Юл. Стеткевичъ пар. Бôрокъ мал. 3·50 зр.; зôбрка въ читальни въ Язеници р. 1 зр. а зъ академисту тамъ 1 зр.; въ „Зорѣ“ на свячен ôмъ 20·25 зр.; въ читальни „Просвѣты“ у Львовѣ 15 зр.; о. Фолисъ зъ жертвъ парохіянъ и дѣдича п. Курковского въ Скиловѣ 15·28 зр.; читальня въ Скиловѣ 5 зр.; о. Фолисъ за себе 2 зр.; парохіяне Гôйча 5 зр.; громада Прусинôвъ 2 зр.; парохіяне Кавска 70 кр.; громада Нижбôрокъ 2 зр.; Ив. Михайловичъ купецъ въ Горожанцѣ 1 зр; о. Ник. Сенета зъ панахиды въ Быковѣ и Плешевичахъ 1·50 зр.; о. Ротко вôдъ себе и парохіянъ Протесъ 7·66 зр.; зъ ювілейного концерту 19 с. м. у Львовѣ 200 зр. — *Василь Нагірный.*

Наша Адміністрація просить Вп Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на II-гій чвертьрôкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Надѣслане.

Зміна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

вôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. I. у Львовѣ.

По цѣнах найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвінкôвъ. — Замовленя зъ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. I.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Решткы хôдникôвъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, ґобеліны и рôзній предметы декораційній по цѣнах бавчно дешевыхъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“ Львôвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты. Для провінціи цѣнникы даромъ и оплатно. 190 13—?

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДІТЕЙ

виданій

коштом руского тов. педаґоґічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Выстава загальна

всяких и инших чужих и краєвых диванôвъ, портіеръ, фіранокъ и хôдникôвъ.

Також цѣлу нôч при електричнôмъ освѣтленю отворена.

Вступъ вôльный.

Упрашая ся кождого, хто бажа щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190 13—?

Купуючимъ вôльги въ сплатахъ.

Новости въ парасольках капелюхах, блюзах, рукавичках стяжках и коронках по чудуючо низьких цѣнах. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львôвъ, пл. Капітульна ч. 3. 190 18—?

Диваны перскй и портіеры

традиій (старинний)

продає, купує и выпозичає, а такожь приймає на переховок. Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Вôльги въ сплатах вôсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 13—?

Також и на раты

без пôдвышки цѣн

диваны, портіеры, фіранки, хôдники, ковдры ватованй, капы на столы и лôжка въ складѣ диванôвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылає ся цѣнники даромъ и оплатно. 190 13—?

МАШИНКИ американьскій до роблена мороженого (зъ корбкою зъ боку, поемности 1, 2 3 літры по зр. 5·50 50, 7·50. Рондлѣ мосяжній до смаженя конфітуръ по зр. 2·40, 2·80 3·— поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4965

ФАБРИКА КАПЕЛЮХОВЪ

вôдъ фірмою

Антôнъ Кафка

передше [А. Кожедюжекъ]

у Львовѣ улиця Галицка ч. 4. [побôчь катедры]

поручає капелюхи и циліндры власного выробу въ найновійшихъ барвахъ и фасонахъ по найдешевшихъ цѣнах. Капелюхи и циліндры зъ фабрики P. C. Habig у Вѣдни. Капелюхи въ найрôзнородійшихъ барвахъ по 5 зр., а циліндры цѣлкомъ легкій по 9 зр. Капелюхи „Loden“ зъ фабрики А. Ііхлера въ Грацу, а такожь Chapeau-Claque атласовій по 5, 7 и 8 зр. Держить такожь великій выборъ соломляныхъ капелюхôвъ. 124 8—8

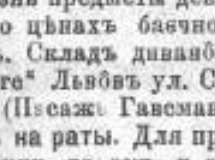

Славній на цѣлôмъ свѣтѣ

КОЛА „OPEL“

первородный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre“

Львôвъ, ул. Сикстуска 6. пасажъ Гавсмана

Вôльги въ сплатахъ вôсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 13—?

КОСЫ

зъ найлѣпшои стирійскои стали, выготовленй на окреме наше замовленє зъ найбôльшою старанностію и вôдповѣдною твердостію,

60 сантиметрôвъ довгій	по	48	кр.	
60½	„	„	„	50 „
70	„	„	„	60 „
80	„	„	„	70 „

За доброту тыхъ кôсъ приймаємо всяку поруку.

На 5-кілеву посылку иде 8—10 штукъ.

199 3—10 **Народна Торговля у Львовѣ и філія.**

Олѣйокъ зъ лупинъ горѣховыхъ до фарбованя волося. Недорѳвнан-средство не-даче сивому волосю ѳрвѣстну его барву натуральну. Дѣлае вѳдмолоджуючо и на волосъ, надаючна ему заразомъ знаменитый полискъ и мягкѳсть. Цѣна фляшона 75 кр. 20

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѳдъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 191—?

Д-ра Лямана (Lahmann)
вегетабѳльне молоко (раслинне молоко)

розвязуе вповнѣ ту задачу, що звѣрячимъ молокомъ [коровячимъ або козячимъ], дѣйстно и цѣлковито заступае материне молоко. Робить се вегетабѳльне молоко Д-ра Лямана. Додане до звѣрячого молока робить его легко стравнымъ у наймолодшихъ дѣтей при груди, бо не допускае до творенья си грудокъ сыра въ жолудку, а черезъ богатство найлѣпшихъ тѣлъ цукровыхъ и найшляхотнѣйшихъ товщѣвъ рослинныхъ до тои степени пѳдносить поживну вартѳсть зрѣячого молока, що оно осягае рѳвну вартѳсть зъ материнымъ молокомъ. 120 5—0

Охоронна марка затягнена въ цѣс. урядѣ на тентовѳмъ пѳдъ ч. 3108

Цѣна пушки 1 ор.

Домагати си гратісовои брошуры вѳдъ одинокого фабрыканта:
Hewel & Veithen, I., Schreyvogelgasse 3.
(Wien.) Dr. Lahmann's vegetabile Milch (Wien)
Головный складъ въ НАРОДНѲЙ ТОРГОВЛИ у Львовѣ, Ринокъ 38.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пѳльгъ въ сплатахъ пѳсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ такожъ сальоновѣ и настѣнны, хѳдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѳжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѳддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескогo и дамскогo, парасолѣвъ и на парасольокъ, капелюхѳвъ, рукавичокъ, панчѳхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львѳвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 19013—7

ЦУКОРИНЪ № 20
3000 штукъ на 1 клгр.
въ порціяхъ по 1 крейцарю
ЦУКОРИНЪ № 9
2000 штукъ на 1 клгр.
въ порціяхъ по 1½ крейцаря
Продажъ дозволена до 1 липня. 189
I. WEISS, Wien VI., Esterhazy-gasse 12.

ЮЛІЯНЪ ПАНЬКЕВИЧЬ
Артистъ-малярь
въ Одреховѳй почта Заршинъ
выконуе всякѳ працѣ входячѣ въ обсягъ его заводу въ кождѳмъ жаданѳмъ стилю пѳсля власнои композиціи, якъ: образы, портреты, украшенья стѣнъ, такожъ реставрація старыхъ образѳвъ; приймае до выконанья въ дерева и позолоченя иконостасы, олтарѣ, кивоты, и т. д. и т. д. пѳсля власныхъ оріґінальныхъ паннѳвъ — солідно и по умѣркованѳй цѣнѣ 12—? 96

ГРЕБЕНѲВЪ
500 метр. н. н. м.
Стація кліматична въ Карпатахъ.

Вѳдъ Львова чотири годины ѣзды зелѣзницею державною черезъ Стрый, Сколе.

Мѣсцевѳсть богато вывѣнувана природою, идеально чистый воздухъ насыченый ароматомъ лѣсѳвъ шпильковыхъ, много сонця, рѣка Опѳръ, потоки гѳрскѣ, знаменита вода до питя, численѣ спацеры посередъ чарѳвныхъ краевидѳвъ — знамените молоко, кухня здорова. Лагѳдный характеръ природы дѣлае успокоюючо на нервы Чоловѣкъ вѳдроджуе ся тутъ пѳдъ вплывомъ силъ природы. Особливо хорѣ на груди, обезсиленѣ и пригноблены на дусѣ дѳзнають въ Гребеновѣ пѳльги и приходять цѣлкомъ до здоровля, сли довше будуть тутъ жити пѳсля законѳвъ природы. Дѣлане же купелѣвъ воздушныхъ, сонѣчныхъ и рѣчныхъ при огляднѳмъ ихъ ужитю индівідуальнѳмъ, ґімнастика легкихъ, вѳдповѣдне вѳдживлюване, психічный вплывъ окруженя, однымъ словомъ — тое житє пѳсля законѳвъ природы спроваджуе цѣлковиту регенерацію орґанізму.

Мешканя въ віллѣ **Глиньского** а заразомъ въ харныхъ дѳмкахъ сѣльскихъ. Мѣсточко Сколе вѳддалене вѳдъ Гребенова чвертъ годины дороги зелѣзницею, мае двохъ лѣкарѣвъ и аптику.

Пансіонатъ (мешканє, харчъ и услуга) вѳдъ 3½ зр. денно.
Въ Гребеновѣ стація зелѣзнича, почтова и телеґрафічна.
Прошу адресувати: СТАНИСЛАВЪ ГЛИНЬСКІЙ, Гребенѳвъ. 210 2 10

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львѳвск. університету
поручае
свое переплетничє і ґалантерійне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 6. 366
Пѳдоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: **Служебникѳвъ, Евангелій, Молитовникѳвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумѳвъ, Манъ, Дипльомѳвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ
и
ВЫЛЬОСОВАНІЙ ЦѢННІЙ ПАПЕРЫ
выплачуе
безъ потрученя провізіи або коштѳвъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѳддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѳмъ.

374 [1]

УЧИТЕЛЬ орґанъ рускогo товариства педаґоґічного двотыжднєвникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѳдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѳрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѳкъ 3 зр. на пѳвъ року 1·60 кр. на чвертъ року 1 зр

Рѳкъ заснованя 1892
Пожички для членѳвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ" на 5½% и 1% додатку на кошты адм.
Информація и посередництво до заключенья обезпечень житєвыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"

перше и одиноке руске товариство асекураційне, приперучене Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Вшеосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскѣ знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкѳдъ огневыхъ.

„Днѣстеръ" вступивъ въ 6-ый рѳкъ своои дѣяльности зъ збѳльшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.		
Резерва премій	52.269·40 „	}	176.143·87 зр.
Фондъ основный	50.000·— „		

Выплачены шкоды до кѳнца 1897 року 430.100 зр. 42 кр.
Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркованѳ, условя обезпечень користнѣ, а шкоды ліквідуютъ ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра" принимае Банкъ краевый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшѣ условя, представляе своими значными фондами найбѳльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускѳмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ" стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційнѣ* за интабуляцію або порукою двохъ вѳдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѳдъ членѳвъ и третихъ осѳбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѳстати може тѳлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". Информація удѣляе Дирекція листовно. 34 15—25

Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентѳвъ „Днѣстра", приймають ся.

Львѳвъ, ринокъ ч. 10. (дѳмъ „Просвѣты".)

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львѳвъ ул. Галицка ч. 12.

Цѣс. корол. упривілейоване
Товариство обезпечень Австрійскій Фенікъ у Вѣдни

приймае градовѣ обезпеченя по максимальныхъ цѣнахъ, вѳдповѣдаючихъ теперѣшнымъ цѣнамъ торговымъ и на случай незголошеня градовои шкоды звертае **половину** чистои премія.

Товариство звернуло своимъ партіямъ въ градовѳмъ вѳддѣлѣ въ Галичинѣ и на Буковинѣ:

въ р. 1890	. . . . .	зр. а. в.	60.160·94
„ 1891	. . . . .	„ „	65.768·24
„ 1892	. . . . .	„ „	198.831·21
„ 1893	. . . . .	„ „	155.834·58
„ 1894	. . . . .	„ „	137.508·35
„ 1895	. . . . .	„ „	111.374·67
„ 1896	. . . . .	„ „	185.763·15
и „ 1897	. . . . .	„ „	141.106·91
отже въ послѣдныхъ вѳсьмохъ лѣтахъ	. . . .	„ „	1·056.338·08

Ґенеральна Репрезентація у Львовѣ (Марійска площа ч. 8), а такожъ численыѣ Аґенціи на провінціи удѣляють дуже радо всякихъ поясненъ и приймають внесеня на обезпеченя. 217 1—3

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѳльникъ фірмы
К. Гостиньскій и І. Альсъ
Предприемство комісій и спедицій
у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)
яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѲВНѲЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA" ВЪ БРЕМѢ
продае карты корабельнѣ выѣздаючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.
Експедиція подорожныхъ и пакункѳвъ 3—5 разѳвъ мѣсячно до Америки Пѳвнѳчной, Аргентины, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 209 4—3

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 мая 1898
після часу середно-европейского [пізнійшого о 86 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅝ до ¹¹/₀)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.58	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₇ до ¹³/₀ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₀ неділі сьвята)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.10	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅝ до ¹¹/₀)
НІЧ				3.26	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₀)
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.55	„ Ярослава
	3.30	„ „ „ головн. дворець	**НІЧ**		
5.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	6.10	„ „		5.20	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (¹/₀ до ³¹/₀ и ¹⁰/₀ до ²⁰/₀)		6.20	„ Янова (¹/₀ до ¹³/₀ в будні дні)
	8.12	„ Брухович (⅝ до ³¹/₀ и ¹⁰/₀ до ¹¹/₀		6.30	„ Іцкан
	8.31	„ „ (¹/₇ до ¹¹/₀)		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.53	„ Янова (¹/₀ до ¹³/₀ въ будний день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Іцкан		8.40	„ Янова (¹/₀ до ³¹/₀ и ¹⁰/₀ до ³⁰/₀)
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		10.05	„ Іцкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпѣчальний редактеръ Иванъ Белей — Папѣръ въ фабр. Черлянськои. — Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пѳдъ зарядомъ Іоанникія Гренина.

Ч. 106. Львовъ, Пятница 15 (27) Мая 1898. Рочникъ XIX

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначенитших повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю к перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитбот [за инсераты гнаний у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрій:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся ли не на попередне застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. в. в.

Оголошенія звычай принимають ся по 7 кр. вѣдъ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей м сце а въ рубрицѣ „Надсилане" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Голосъ хлопа-Поляка о выборѣ посла въ Бучачи.

У вчерашнѣмъ числѣ [145-бмъ] Kurjer-a lwowsk-ого помѣстивъ хлопъ Полякъ зъ Бучаччины письмо п. заг. „Wybór barona Błażowskiego" такого змѣсту:

„Бучачь 23 мая.

Вертаю зъ мѣста. Цѣлый ринокъ и улиця Гімназіяльна, що веде до староства, повна селянъ, ажь годѣ перейти. Селяне подѣлені на меншій и бѣльшій громады нараджують ся, на кого мають голосувати. При кождѣй такѣй громадѣ стоить 2—4 жандармѣвъ и наглядають кождый рухъ бѣдного выборця. О. Олесницкій бѣгае вѣдъ громады до громады и питае ся, чи мають готовій картки до голосованя. У вѣддаленю проходжують ся „панки", посмѣхають ся до себе: „Не богато ему тій картки продадуть ся; *нашь* выйде на певно. Моздѣрѣ, скажена *біба* [шістка] приготована на вечѣръ— на злѣсть Русинамъ!"

Вражѣне страшне, пригнобляюче. Зъ одной стороны конвульсійна боротьба народовцѣвъ рускихъ, боротьба на всякій случай благородна и красна въ оборонѣ правъ власного народу, а зъ другой усмѣхъ наруги — тая певнѣсть себе, певнѣсть побѣды, той тріюмфъ подбльскихъ „панковъ": „Будемо стрѣляти, будемо беньketувати на злѣсть Русинамъ!..."

Такъ — „будете стрѣлята"; а опбеля? — „будете беньketувати"; а опбеля? — „на злѣсть Русинамъ"; а опбеля? — Докбнчѣть собѣ самій „панове", тую красну пѣсоньку, котрой вы автори.. Красный тріюмфъ: конституція пѣдъ баґнетами! — голосоване при асистѣ жандармѣвъ!... Тѣште ся — пийте — беньketуйте — стрѣляйте, панове — але дивѣть ся на конець!... „Хто нинѣ вѣтеръ сѣе, той завтра збирае бурю"... „Хто нинѣ на чуже зъ ручкою, тому завтра на его власне зъ вѣзкомъ"... Зыскуете баґнетами и т. п., и т. п. одинъ голосъ у Вѣдни, а тратите міліоны у власнѣмъ краю, на власнѣй земли. О радуйте ся! беньketуйте! стрѣляйте, панове!!!

Пане Блажовскій, пане бароне, пане маршалку и пане — после! Зъ якимъ ты чоломъ станешь въ кругѣ своихъ товаришѣвъ у Вѣдни?... Зъ якою ты совѣстію станешь въ рядахъ борцѣвъ о свободу горожаньску, въ оборонѣ конституціи, маючи то внутрѣшне переконане, що въ часѣ своихъ выборбвъ бувъ ты ей провокаторомъ? Чи ты нѣчо а нѣчо не лякаешь ся тыхъ тяжкихъ мыслей, тыхъ фурій, котрій тобѣ вѣдъ теперь будуть невѣдступными товаришками: „Я пресівю, насильствомъ и пострахомъ жандармскихъ баґнетбвъ окупивъ свое посольство.. Не досыть сего: я по такѣй побѣдѣ тріюмфувавъ — пивъ и беньketувавъ — на злѣсть, на поглумъ для побѣдженыхъ, на поглумъ для всѣхъ, що борють ся за свобо у, за конституц ю"?!...

Ой, „панове", „панове", опамятайтесь!... И противъ кого то такъ страшно, такъ скажено ведете борбу? Противъ власныхъ братбвъ! И що за користь краєви зъ вашои борбы и зъ вашои побѣды?... Кличете на всѣ стороны: „Братя, годѣть ся!" *Зъ уряду* наказуете братню любовь въ народѣ польскѣмъ и рускѣмъ, а потѣмъ *зъ уряду* узлы тои любови перетинаете. Де жь льогіка? де-жь консеквенція мѣжь тымъ, що говорите, а тымъ що робите?... „Панове", покажѣть разъ щире серце братамъ Русинамъ, зарѣвно дѣломъ якъ словомъ, а не будете потребувати лякатись ихъ народнои політики. Ихъ національній заходы — якъ на поли просѣяты, добробыту у краю, такъ и обороны правъ конституційныхъ — не гудити, не нищити, але пѣдпирати належить, бо тѣлько въ сей способѣ можемо на однѣй и тѣй самѣй земли жити зъ ними згѣдно и щасливо. Всякій свары и борбы національній та релігійній завсѣгды провадили и провадять тѣлько до моральнои и матеріяльнои руины. „Concordia parvae res crescunt, discordia et maximae dilabuntur".

Голосъ хлопа Поляка.

За тій слова правды мусимо щиро угиснути руку братови Полякови въ хлопскѣй сукманѣ, котрого доля одна зъ долею хлопа-Русина. На письмо его вповнѣ пишемо ся — зъ выимкою хиба того, що хлопъ-Полякъ питае барона Блажовского: „зъ якимъ чоломъ вѣнъ стане въ громадѣ своихъ товаришѣвъ у Вѣдни? зъ якою совѣстію стане въ рядѣ борцѣвъ за свободу горожаньску, въ оборонѣ конституціи?" — бо-жь баронъ Блажовскій въ „колѣ польскѣмъ" застане дуже богато такихъ самыхъ, якъ вѣнъ самъ, въ рядѣ „борцѣвъ за свободу горожаньску, въ оборонѣ конституціи" п. Блажовскій, ставши членомъ „кола польского", зовсѣмъ не буде потребувати ставати, такъ само, якъ не стають тій его товаришѣ въ галицкои Руси, котрій — яко кандидаты жидбвско-польского комітету центрального — выйшли на послбвъ при помочи такои самои жидбвско-польско-шляхотскои системы выборчои, якъ выйшовъ отсе баронъ Блажовскій.

Справа языкова въ Галичинѣ

на тлѣ бесѣдъ послбвъ д-ра Окуневского и д-ра Яросевича въ палатѣ послбвъ дня 4 мая с. р.

Бесѣда посла д-ра Р. Яросевича.

(Докбнченя.)

Найлѣпшій примѣръ дае намъ послѣдня реформа выборча. Пяту курію будь-що будь заведено на те, щобы широкимъ масамъ дати можнѣсть спбвучасти въ політичнѣмъ житю. А въ Галичинѣ уважали ей за потрѣбну на те, щобы членамъ панующои партіи приспорити новій мандаты.

Що при тѣмъ дѣяло ся, вы досыть вже чули. Цѣкава рѣчь, що навѣть офіціяльній даты кидають на сю справу ясне свѣтло: они будять великѣ сумнѣвы що до безсторонности краєвыхъ в[illegible] въ тѣмъ напрямѣ. Изъ статистичныхъ дат о выборахъ довѣдуемо ся, що въ Галичинѣ въ пятѣй курій сама радикальна партія руска вѣддала 2885 голосбвъ, т. е. 26·6 процентъ всѣхъ вѣданыхъ голосбвъ. [То не вѣрно! — Ред.] Тѣ, що голосували на польскихъ консерватистбвъ *[до Стояловского: Васъ до нихъ не зачисляю]*, вѣддали въ тѣй курій 3651 голосбвъ, або 33 процентъ. Рѣзниця не выносить навѣть 1000 голосбвъ. А якій бувъ результатъ? 2885 голосами выбраный лишь одинъ радикальный посолъ рускій; другимъ, навѣть о 1000 не бѣльшимъ числомъ голосбвъ выбрано вѣсѣмь послбвъ. (*Слухайте!*) Пождѣть лишь троха! Почислѣмъ теперь голосы, що упали на тыхъ кандидатбвъ, котрій не одержали абсолютнои бѣльшости, а побачимо, що зъ голосбвъ рускои радикальнои партіи упало 2422 голосбвъ на такихъ кандидатбвъ, котрій не одержали абсолютнои бѣльшости, а лише 463 на одного такого, котрый выйшовъ зъ выбору. За те зъ голосбвъ польско-консервативнои партіи лише 151 упало на кандидата, котрого не выбрано, а всѣ прочій, т. е. 3500 на такихъ, котрій выйшли зъ выбору. Дивна се рѣчь, що — менше о те якою математичною чи геометричною комбінацією — голосы такъ роздѣлено, що по однѣй сторонѣ всѣ голосы допомогли кандидатамъ до побѣды, а по другѣй сторонѣ до упадку, хочь вѣддано тутъ надъ 2400 голосбвъ. Думаю, що тая загадка заинтересуе також легітимаційну комісію. На кождый случай показуе се, що законъ, ухваленый радою державною, въ Галичинѣ все може бути толкованый и переведеный на свѣй способъ.

И коли нинѣ говорить ся о языковыхъ законахъ, треба и те все мати на оцѣ. Сли въ Галичинѣ, де політичній законы — якъ законъ выборчій, котрого нарѣдъ зъ такою енергіею боронить, — интерпретують ся въ той способъ, то и языковій законы певно не будуть инакше шанованій. Се новый доказъ, що можна утворити лишь такій законъ языковый, якій вѣдповѣдавъ бы реальнымъ потребамъ и означавъ бы у насъ поступъ.

Мы дебатуемо о языковѣмъ законѣ не зъ власнои охоты, анѣ зъ идеального становиска, щобы показати ся справедливыми и не допустити, абы въ нашѣй цивілізованѣй державѣ дѣяли ся пѣдъ тымъ взглядомъ якій некоректности, — але мы дебатуемо надъ нимъ тому, бо австрійскій парляментъ а також австрійске правительство приспівуваній до того.

Коли жь языковый законъ мае означати певный поступъ, мусить бути утвореный на якѣйсь тревалѣй пѣдставѣ, котра дала бы намъ певну гарантію, що въ той способѣ зможемо осягнути и осягнемо національный миръ. Сли се мае стати ся черезъ рамы закона, тогдѣ о Галичинѣ нема що богато говорити, лиха все лишить ся. *[Стояловскій: Для Русинбвъ було бы се нещастьмъ!]* Въ краєвѣмъ соймѣ очевидно ведуть Русины вѣдъ довгихъ часбвъ тую національну борбу и домагають ся, щобы руску часть Галичины вѣддѣлено вѣдъ польскои.

Се исторія така стара, якъ приналежнѣсть Галичины до Австріи. Всѣ историчній даты наводити було бы стратою часу. Але вже въ 1846 роцѣ правительство приготовляло адміністративный подѣлъ краю. И въ Краковѣ принято справу дуже симпатично, бо Краковъ мавъ стати головнымъ мѣстомъ. Въ мартѣ 1847 р., въ червни 1848, въ грудни 1848 — укладано и рѣшано проекты: два губернаторы або два вѣддѣлы пѣдъ однымъ губернаторомъ. И Русины вже въ 1848 р. рѣшили ся на зборахъ и внесли петиціи. Також въ кромержскѣмъ соймѣ выступлено зъ такимъ поглядомъ, а его дуже сильно пѣдперъ широкоавѣстный політикъ Чехъ Ріґеръ.

Шмерлінъ розпочавъ въ 1861 роцѣ подѣлъ на двѣ адміністраційній части; домагала ся его програма Русинбвъ зъ 1867 р. Въ соймѣ внесено дотычный проектъ адресы, до цѣсаря высилано депутаціи, а на зборахъ выборцѣвъ все ставлено той самъ постулятъ. Такъ само домагано ся того въ послѣдній соймовій сесіи якъ и въ сѣй палатѣ. Се одинока гарантія, котра Русинбвъ може запевнити, що мова ихъ також въ житю осягне — не домагаюсь навѣть рѣвноуправненя — осягне тото управнене, якого Русины потребують вѣдповѣдно до числа свого населеня, а нинѣ пытане ще, хто становить въ Галичинѣ бѣльшѣсть: Поляки чи Русины, але се певна

Шексъ.

Нарисъ *Данила Трояна.*

Хто бувъ Шексъ? — Собака у пана лѣсничого.

Якъ теперѣшный панъ лѣсничій бувъ ще молодый, перех дивъ разъ якось черезъ „панъскій" дворъ та й побачивъ, що на сонци выгрѣваесь мале, занедбане щеня. Лежало на купцѣ мервы та й облизувало лапки, выгрѣваючи знуженѣлу свою шкбру на сонци.

— Чие то песя? — спытавъ панычь най мита.

— Пана гокомона.

— Кѣлько вже ему?

— Пятый тыждень.

— А то вѣдъ котрои мамы?

— А вонъ вѣдъ Ноти, що то панъ дѣдичь ходить бува:о зъ нею на перепелицѣ.

Песя збрвало ся зъ барлога та й почало ласити ся коло гостя, наче-бы справдѣ розумѣло, що выпытують ся про его метрику.

— Якось мале на свѣй вѣкъ! — говоривъ далѣ панычь, удаючи великого знатока собачого роду.

— Ба а я знаю? Таки таке тирхаве вродило ся... Отъ — пездаль, ледащо! Якось не вдало ся въ „стару", мабуть по нишбмъ псѣ, якбмось мѣшанци.

— А я бы собѣ его взявъ...

— Та най панычь беруть! Панъ гокомонъ и слова не скажуть, ще и подякують, що оденъ дармоѣдъ бѣльше уступить ся зъ двора.

— Або що таке?

— А вчера вѣдправили форналя Юзька...

— А якъ вонъ зве ся?

— Юзько Копѣйка.

— Нѣ, нѣ, я пытаю, якъ сесе песя зве ся?

— Е, воно ще не зве ся... таки такъ...

Панычь пѣйшовъ поговорити въ тѣй справѣ зъ властителемъ.

Вечеромъ того ще самого дня принѣсъ Иванъ песя на нову „станцію" на лѣсничѣвку.

Приймачь рбсъ и чепурнѣвъ. Назвали его Шексомъ. Гадали що буде бодай дому пильнувати. Але Шексъ не мавъ якось звання — уѣдати завзято на прохожихъ. Вѣнъ бувъ радше симпатичнымъ приятелемъ громадскимъ. Зъ часомъ песякъ почавъ волочити ся за своими людьми, а далѣ панъ звернувъ ўна него увагу. И привязало ся „мале" до свого пана, всюды бувало лазить за нимъ, наче на припонѣ. И въ поле бувало возьме его панъ зъ собою. Тогдѣ вже Шексови воля! Уганяе по поляхъ, полошить зайцѣ, птахи и здичѣлій коты та вже зъ малку показуе до нихъ ненависть. А далѣ ставъ Шексъ и по ланахъ бѣгати та особливу роскбшь мавъ у выполохуваню перепелиць, деркачѣвъ, — а выполохавши гнавъ ся за ними свѣтами, доки зовсѣмъ не стративъ слѣду. Дармо панъ кликавъ и свиставъ. Шексъ сповнявъ свое ремѣсло — выгнавъ и на тѣмъ конець! Панъ злостивъ ся, бивъ его, неразъ и голодомъ моривъ — не помагало. Годѣ, Шексъ бувъ самоукъ.

Все жь таки панъ досыть навидѣвъ его, а бодай терпѣвъ его у себе такъ довго, доки не купить собѣ вывчену, розумну собаку легаву. Тогдѣ вже мавъ Шексъ пѣйти въ пенсію.

— Та й не знаете, куме, — говорили собѣ разъ два газды при сѣнокосахъ, — чого та бѣда такъ уганяе по просахъ, якъ несамовита? А вже якъ кота вамъ надыбае, то доти буде зъ нимъ борикати ся, поки ему кбнця не доѣде. Що то вже вроджена песя кровь!

— Або то вы не знаете, чому кбтъ зъ песомъ такъ ненавидять ся?

— Ну, звычайно! Люде кажуть: „недобре якъ песъ", то и до всего чѣпае ся, що вѣдъ него слабше, або не таке, якъ вонъ самъ... Але-жь бо такій „дикій" кбтъ не все дасть ся псови — великому певно, але не такому заіпорткови.

— Еѣ, не знаете, куме, тои исторіи, що то старѣ люде оповѣдають, якъ Господь свѣтъ сотворивъ?

— Нѣ, не знаю.

— Чекайте, то я вамъ оповѣмь. Бо то, кажуть, якъ Панъ-Ббгъ сотворивъ свѣтъ, то кождому сотворѣню назначивъ окрему роботу, абы, каже, чоловѣкови служило. Такъ на прикладъ кбнь мавъ по поли буяти [ажь потому чоловѣкъ его зловивъ та й осѣдлавъ], вѣлъ мавъ рѣлю орати, кбтъ мавъ пантрувати дому [такъ доразу, якъ теперешька песъ], а песъ мавъ, розумѣете, нѣчого не робити, хиба вылежувати ся та й грѣти на сонци. Розумѣете?

— Ба ая, — каже кумъ — ото файсъ!

— Ну нѣчо. Але що то кбтъ! Звычайно хитрый, пѣдбйшовъ разъ песа та й каже: „Якъ ся маете, пане Собако! Я такъ, паноньку, змучивъ ся, що ажь крижѣ болять!" — А песъ якъ разъ тогдѣ пролупивъ очи вѣ сну та й позѣхнувъ. „Вже менѣ, каже, ажь знудило ся тутки лежати. Кобы-мь бодай мавъ кумпанію, то бы менѣ не такъ тямало ся [кучило ся]". — А кбтъ каже: „Адѣть — шануючи, куме, вашій слухи — безрога въ паньскѣмъ городѣ... Побѣжѣть но, будьте ласкавій, та выженѣть, то розбрвете ся, а я собѣ тымчасомъ спбчну". Песъ побѣгъ та й лапъ безрогу за ухо! та й вже собѣ найшовъ забавку. А кбтъ, мудрый — цапъ пѣдъ подушку та й найшовъ тотій акта, що Господь давъ псови, нѣбы, розумѣете, декретъ. Вкравъ! вѣдъ того часу помѣняли ся. Песъ пѣдъ подушку, а за декретомъ и мѣсце застигло! Прийшовъ песъ на авдіенцію жалувати ся. Та міністеръ пытае: „А де твои акта?" — „Та, каже, прошу пана коморніка, кбтъ Мурлика вкравъ!...

(*Конець дуде*).

рѣчь, що Русины становлять силу трехъ мілiонбвъ.

Коли вже говорю о рускбй части Галичины, мушу заявити, що у всѣхбдній Галичинѣ не розходить ся о охорону меншости, але фактичнои ббльшости, котра нинѣ цѣлкомъ занедбана. [*Стояловскій: Не цѣлкомъ! Вы-жъ маете все, що хочете!*] — въ порбванню зъ тымъ, що повинна мати, они занедбанѣ. Однакъ коли говоримо о охоронѣ ббльшости въ Галичинѣ, маемо такожъ право — се признаеть и посолъ Стояловскій — тутъ о тбмъ говорити, и коли сегодня не панують въ Галичинѣ законбвъ, бо се немиле панующбй партіи шляхотскбй, то не лишае ся Русинамъ нѣчого иншого, якъ подѣлъ краю на части руску й польску — и се постулятъ цѣлого народу. Се повинно принати прихильно многій партій палаты, бо всѣ меншости, котрѣ яко певного рода историчнѣ индівідуальности знаходять ся въ поодинокихъ краяхъ, нѣколи не будуть могли прийти до свого національного права, якъ не запевнять собѣ певнои территорій языковои. Уже въ самбй природѣ рѣчи лежить се, що кожда народность, котра хоче розвивати ся, мусить мати гарантію для политичнои свободы и охороны своеи мовы та свого національного характеру, не лишь теоретично; такъ оно не йде, они мусять мати спроможность практично выконувати ихъ на всѣхъ поляхъ.

Для всхбднои Галичины є лишь питане: якъ перевести сей подѣлъ. Подавати готовый вже проектъ въ сѣй стадіи дебаты було бы непрактичне вже зъ тои причины, бо все ще питане, чи приступимо до практичнои роботы въ тбмъ напрямѣ. Тую справу треба полишити комісіи; я пбднесу лише, що ви дуже легко перевести.

Коли зважимо, що въ Галичинѣ маемо стблько чисто-рускихъ повѣтбвъ — примѣромъ въ Богородчанськбмъ є одно лишь мѣсто, де жие кблькохъ Полякбвъ, т. є, урядники, ихъ слуги и т. д. [*Стояловскій: И латиньскій парохія!*] — и тѣ бувають, — то цѣлкомъ природна рѣчь, що такій повѣты треба уважати за чисто-рускій и такъ само ихъ трактувати.

Друге питане: чи подѣлъ треба переводити териториально, чи якъ инакше. Коли маемо поступати пбсля потребъ, то не повинно ся дѣлити териториально, але область, въ котрбй Русини творять одноцѣльну масу населеня, мае ся уважати за руску область языкову зъ рускою урядовою и службовою мовою. Знайде ся такожъ немало мѣшаныхъ округбвъ, зъ котрыми треба буде поступати якъ зъ двоязыковыми або три-языковыми. Стопу процентову въ такихъ повѣтахъ треба означити пбсля вбдносинъ въ цѣлбмъ краю. Але сего нѣяк не можна зробити за помочію рамъ закона або взагалѣ признанемъ компетенціи соймови краевому.

Въ соймѣ не маемо вже чого шукати вбдъ тои хвилѣ, коли оріґінальною тою ухвалою сойму зроблено Русинбвъ зникаючо дрббною меншостію. Вбдъ того часу одна лишь рада державна дае намъ можность осягнути те, що намъ вбдъ взглядомъ національнымъ доконче потрѣбне.

Стоячи на становиску, що лише и єдино черезъ подѣлъ Австріи на національній индівідуальности можна сотворити языковый законъ, котрый буде мати силу и дасть ся дѣйстно перевести, вближаю ся до погляду разъ уже высказаного въ сѣй палатѣ, а котрый на мое здивоване не бувъ трактованый серіозно. Коли оденъ соціяльно-демократичный бесѣдникъ высказавъ гадку, що лише черезъ національный подѣлъ Австріи на національній индівідуальности можна въ Австріи осягнути національный спокбй, я цѣлковито зъ симъ годжу ся и думаю, що я навѣвъ тутъ переконуючій доказы, бодай о стблько, о скблько се вбдносять ся до моеи тѣснѣйшои вбтчины, Галичины. Мы хочемо бути рускою провінціею державы! (*Оплески товаришбвъ.*)

Ще въ справѣ авантуры въ часѣ всенародного вѣча.

Одержали мы таке письме:

„Хвальна Редакціе!

На основі 19 §. прас. закона підписані просять спростувати хибне справоздане зъ частини ювілейного віча, уміщеного в 101 ч. Вашої часописі:

1) Не правда се, що українсько-руська молодіж протестувала проти бесіди г. Сьокала тоді, коли він говорив іменем „частини“ галицької-руської молодіжи; — противно, з початку сеї бесіди заховували ся ми цілком пассивно, навіть тоді, коли г. Сьокало провокував нас, кажучи, що говорить від сеї молодіжи, котра не вирекла ся народніх ідеалів, разом терпить з народом, — аж коли сей бесідник у дальшім почав говорити від усеї галицько руської молодіжи, тоді ми й наші товариші піднесли оплик: „не правда! не від цілої!“

2) Не правда й се, що на спокійний заряд опустити віче, українсько-руська молодіж ужила палиць і топірців; — противно, на наш поклик, що бесідник не сьміе говорити від „цілої“ молодіжи, кинули ся на нас люде в синьо-жовтими кокардами, а палицями в руках і грізно держачи їх, вчинили заколот і веліли нам забирати ся, — а навіть коли ми їх почали вспокоювати і доволі втихомирило ся, видано з противної нам сторони поклик: „викидати! бити!“ і ціла фаляга інтеліґентів почала нас витискати до баріери, уживаючи при тім палиць, як з другого боку мало хто з нас мав що в руці; опісля, коли нас витиснено за баріеру і ми почали відходити при співі: „Ще не вмерла Україна“, се кинуло наших противників у таку злість, що з криком: „куш!“ перескакували баріеру, кидали палицями, вирівали грубезні друки з баріери і били ними ще далеко на плянтах, а тов. Дурбака повалено такими ударами кількасот кроків від місця віча; при тім головно була діяльна інтеліґенция, коли підбурювані селяне в більшій части не знали, в чім діло, а навіть обороняли нас, як і з другого боку один із священників копнув ногою в голову одного поваленого товариша, а молодики далеко бігли плянтами, метаючи каміня; можна було також зауважити звичайних львівских уличників, що викрикуючи по польски ганяли за нами.

3) Вкінці неправда, що ми тут виступали як політична партия радикалів; се не можливе длятого, що серед одноцільної українсько-руської акаґемічної молодіжи є репрезентанти ріжних політичних партій, що більше, навіть ті, що найбільше потерпіли, зачислювали себе до сеї партиї, яку провадить д. Романчук (натурально, без консолідації); одиноким мотивом нашого поступку була українсько-руська національна ідея.

Сих кілька слів нехай буде спростованем, який загал українсько-руської академічної молодіжи видасть основний маніфест у тій справі.

У Львові дня 24 м. ст. мая 1898.

Гриць Гарматій, студ. медицини. — Стефан Томашівский, студ. фільософії. — Роман Стефанович, студ. прав. — Михайло Крушельницкий, студ. фільософії. Юрій Тобилевич, студ. політехніки.“

Помѣщаемо се письмо не на основѣ §. 19-ого закона прасового, бо оно выходить по-за тей §., но за-для доказаня нашои объективности и зъ жалю надъ нашою щирою, але зъ двохъ сторбнъ баламученою молодежію. Мусимо однакожъ поробити свои замѣтки, выказуючій, що цѣле се спростоване безпбдставне и недостаточне.

Передовсѣмъ пбдписаній простують те, чого мы не сказали, бо нѣгде не було написано въ „Дѣлѣ“, що „молодіж протестувала проти бесіди г. Сьокала тоді, коли він говорив іменем частини галицько-руської молодіжи“ (1), анї не було ужите слово „спокійний“ зазив (2), анѣ не було бесѣды о самбй „політичній партиї радикалів“ (3), а противно — було написано „горстка молодыхъ людей, головно радикалбвъ а и угодовцѣвъ“. Отже всѣ три точки спростована вже тымъ самымъ упадаютъ! Мусимо додати, що оно не красно пбдсувати намъ те, чого мы не казали, и простувати потбмъ миминѣ нашій высказаня словами: „не правда“...

Дальше! Анѣ мы не чули анѣ не чувъ нѣхто, кого мы о се пытали, щобы п. Сьокало говоривъ въ дальшбй своѣй бесѣдѣ „від усеї галицько-руської молодіжи“; противно, вбнъ, зазначивши два (чи навѣть три) разы, що говорить именемъ тои частины рускои молодежи, котра солідаризуе ся зъ обходомъ, говоривъ дальше именемъ тои власне молодѣжи. А вже-жъ розумѣе ся, що по зовсѣмъ достаточнбмъ зазначеню не потребувавъ вбдтакъ за кождымъ разомъ повтаряти слбвъ: „тая частина молодѣжи“, та чей-же и мавъ право о молодѣжи солідаризуючбй ся зъ обходомъ сказати, що она держитъ зъ народомъ.

Хто першій розпочавъ бійку и якъ тая бійка вела ся, того не будемо розбирати — разъ, що слѣдство въ справѣ цѣлои бійки веде поліція, а потбмъ, що се моментъ зовсѣмъ не рѣшаючій. Але есть фактъ поторичный, що деякій людіе заповѣдали напередъ, що часть молодежи прийде зъ намѣромъ розбити вѣче. Люде „зъ синьо-жовтыми кокардами“ (зъ всякихъ станбвъ и верствъ) були отже призначений й на те, щобы не допустити до розбитя вѣча. (Лишаемо зовсѣмъ на боцѣ заповѣджене пару днѣвъ напередъ въ Gazet-ѣ narodow-бй и тверджене Dziennik-a polsk-ого, що молодѣжь приготовила 200 свиставокъ [?!].) Дѣйстно, крикъ тои молодежи бувъ такій, що заглушувавъ слова п. Сьокала, а успокоювання зъ естрады були даремній.

Селяне, що побили демонстрантбвъ, знали и видѣли, що тѣ демонстранты перешкаджають вѣчу и не хотять допустити до спокбйного закбнченя его. Що маe значити загадка о „звичайних львівских уличниках“ — припустивши навѣть, що она цѣлкомъ правдива, того не розумѣемо. Тутъ констатуемо ще й се, що нѣхто зъ молодежи не бувъ побитый тяжко. Навѣть найбольше ушкодженый п. Дурбакъ по вѣчу ходивъ уже по мѣстѣ.

Фактъ есть дальше, що обурене противъ демонстрантбвъ було загальне, навѣть у найлучшихъ приятелѣвъ „українсько-рускої молодіжи“ и найщирѣйшихъ народовцѣвъ. Се обурене проявляло ся и на вѣчи и по вѣчу, а хиба рускій рептільки та радикальна деструкція хвалять ихъ, а польско шовіністична праса оказуе задоволене.

Дальше — чи молодѣжь не розумѣе, що співане пѣсни „Ще не вмерла Украина“ при такбй нагодѣ, зъ такои причины и въ такбй цѣли, выходило на профанованe сего народного гимну та хиба дало повбдъ противникамъ до кпинъ и гумористичныхъ дотепбвъ?...

Що-до тои части украинньско-рускои молодежи, котра не зачисляя себе до радикалбвъ а однакъ брала участь въ демонстрацiи, то мусимо тблько высказати нашъ глубокій жаль, що она дала себе увести радикаламъ и угодовцямъ, котрѣ тутъ грубо надужили „руського-українськоі національної ідеї“. Тая идея безъ ихъ такого, найлагбднѣйше выразити ся, нетактовного выступленя була бы на тбмъ обходѣ ббльшій тріюмфъ вбднесла...

Наконецъ мусимо замѣтити, що демонструвавша молодѣжь була бы далеко лучше вчинила, коли-бъ, зробивши разъ дурницю, не розмазувала ви дальше, нехай бы она пбйшла въ забутокъ... Мы зъ своеи стороны длятого й не розводили ся ширше надъ тою справою и нинѣ пишемо о нѣй ще зъ можливо найбольшою лагбдностію, бо не хочемо тратити надѣѣ, що у дѣйстно патріотичнои и украинньско-рускою идеею щиро перенятои молодежи рефлексія ще наступить.

Правду сказати — ви повинна була вже передъ демонстрацiею зрефлектувати заява одинадцятьохъ членбвъ руско-украинньскои молодежи зъ політехніки, котрѣ по звѣстнбмъ „oświadczeniu“ Гриця Гарматя и Юрія Тобилевича, умѣщенбмъ въ Słow-ѣ polsk бмъ, оголосили були въ „Дѣлѣ“ заяву зъ высказаомъ своеи „щиров симпатіи ювілейному комітетови, зложеному зб всѣхъ сторонництвъ, що солідарно, безъ огляду на партійнѣ цѣли и змаганя, обходить се такъ важне пбдъ взглядомъ культурнымъ хлопске свято“.

Ббльшій може вилывъ могла вже мати кондоленційна телеґрама зъ Вѣдня вбдъ руско-украинньскихъ студентбвъ до декого зъ демонстрантбвъ такого змѣсту: „Героѣви, що трафилось ему нагода постояти за народну справу въ прислугу Полякамъ, пересылають свое спбвчуте.“ А вже зовсѣмъ повинна опамятати ихъ отся надбслана намъ зъ Вѣдня зъ просьбою о умѣщене въ „Дѣлѣ“ —

Заява.

Зібрана на зборах 24 м. ст. мая с. р. **українсько-руска молодіж у Відни** ухвалила більшостю голосів висказати українсько-рускій молодіжи у Львові **своє негодоване**, а то зі слідуючих причин:

1. Сьвятковане ювілея знесеня панщини уважаемо сьвятом чисто мужицким, проте було обовязком кождого інтеліґентного Русина, котрому добро нашого селяньства лежить на серци, взяти як найгорячійшу участь в тім торжестві.

2. Сьвятковане сего ювілея було також народньою маніфестацією супроти наших гнобителів в Галичині — польскої шляхти. При таких обставинах партийні різниці мусять уступити загальній справі, як се діяло ся при виборах.

Тому усунене ся українсько-рускої молодіжи у Львові від спільного сьвятковання ювілея знесеня панщини вважаемо **політичним нетактом**.

Протестуемо вкінци против сего, щоб та молодіж промовляла в імени **всеї** українсько-рускої молодіжи.

У Відни 25 мая 1898.

За збори українсько-рускої молодіжи.

Миронъ Кордуба предсідатель.
Кость Танячкевичъ писар.

Львбвскій рептильки подали описъ ювілея „Академічнои Громады“ въ ви комнатахъ по всенароднбмъ вѣчу въ суботу. Отже въ своѣмъ справозданю пишуть, що на тбмъ ювілею три бесѣдники: проф. М. Грушевскій, д-ръ Франко и академикъ Полякъ [mojżeszowego wyznania.] Давідъ звеличали молодѣжь за ви демонстрацію. Проф. Грушевскій мавъ „выразити радбсть, що молодѣжь безъ рбзницѣ политичныхъ вбдтѣней, зъєднана спбльною украинньскою идеею та почутемъ спбльнои меты, стануда якъ оденъ мужь проти занапащеня [???] тои идеѣ сконсолідоваными политиками“. — Д-ръ Франко [nie kochający Rusi — якъ самъ недавно сказавъ о собѣ — a pracujący dla niej z poczucia psiego obowiązku] славлячи молодѣжь, мавъ о старшихъ народовцяхъ выразитись яко о людяхъ „досѣ честныхъ“, що „вбдступають вбдъ своихъ идеалбвъ“, а тблько одна молодѣжь пбднесла ихъ ясно и часто. — Вкбнци п. Давідъ „выразивъ Академічнбй Громадѣ за ви геройско дѣло найглубшу симпатію.“

Намъ здаесь, що голосъ вѣденьскои руско-украинньскои молодежи буде мати для всѣмнадцятьохъ демонстрантбвъ на Высокбмъ Замку чей-же ббльшу вагу, нѣжь голосъ Давіда, хочь вбнъ говоривъ певно зъ душѣ всѣхъ тыхъ кблканадцятьохъ [якъ пище „Русланъ“] академикбвъ Полякбвъ що то взяли участь въ ювілею знесеня панщины устроенбмъ „Академічною Громадою“.

Переглядъ політичный.

На повнбмъ засѣданю австрійскои делеґаціи розправляно въ середу дальше надъ вбйсковымъ прелімінаремъ. По кблькохъ промовахъ членбвъ делеґаціи вбдповѣдавъ міністеръ вбйны Крігамеръ на замѣты, высказаній пбдчасъ дискусіи, ствердивши передовсѣмъ, що всѣ бесѣдники, такъ тѣ, що промавляли за буджетомъ, якъ тѣ, що говорили противъ него, оказали свою прихильность до арміи. Дальше заявивъ міністеръ, що обмежене презенційнои службы и войсковыхъ вправъ є неможливе. Въ арміи не робить ся жадноя рбзницѣ межи народностями або вѣрами; зъ всѣми жовнѣрями поводять ся офіцеры однаково дбало и любязно. Дотеперѣшный языкъ службовый мусить задержатись и на дальше; особливо въ теперѣшныхъ неспокбйныхъ часахъ треба велику вагу класти на сей способъ, що всѣхъ сполучуе. Проектъ нового войскового кодексу карного є готовый и находить ся теперь у тыхъ міні трбвъ, котрыхъ затвержена потребуе; скоро се стане ся, прийде пбдъ нарады рады державнои. Що-до теплои вечерѣ для жовнярбвъ є намѣръ выдавати два разы на тыждень консервы; щоденно вечеря може бути заведена лише постепенно. Жаданои дволѣтнои службы не можна бы завести безъ пбдвышеня контінґенту рекрутбвъ. Справы пбдвышеня платнѣ офіцирамъ и пенсій вдовамъ та сиротамъ міністеръ не спускае зъ ока; пбдвышеня те не вымагало бы ббльшого выдатку якъ 5 міл. зр.

По промовѣ референта принято звычайный и надзвычайный буджетъ войсковый, почбмъ приступлено до нарадъ надъ буджетомъ маринарки. По довгбй нарадѣ, пбдчасъ котрои промавлявъ также адміралъ Шпавнъ, зазначуючи, що найважнѣйшою задачею военнои маринарки є оборона берегбвъ вбдъ чужои напасти, принято также буджетъ маринарки. Опбсля принято буджетъ спбльного міністерства скарбу и найвысшои палаты рахунковои.

На вчерашнбмъ засѣданю раджено надъ 30 мілiоновымъ додатковымъ кредитомъ. Д. Гохенбургеръ имекемъ нѣмецкои опозиціи домагавъ ся, щобы правительство явно на повнбмъ засѣданю пояснило причины, котрѣ его спонукали до такого выдатку. Внесене се вбдкинено 37 голосами противъ 17. Въ дальшбй дискусіи промовлявъ межи иншими д. д-ръ Перґельтъ. Вбнъ высказавъ свбй жаль, що внесене д. Гохенбурґера вбдкинено; видно, що делеґація стала ся по просту машиною до голосованя. Бесѣдникъ пригадуе, що опозиція заразъ на початку нарадъ делеґаціи заповѣла, що буде голосувати противъ буджету зъ уваги на теперѣшну внурѣшну политику; але теперь въ справѣ додаткового кредиту мусить ще окремо зазначити, що правительство жаданемъ того кредиту выйшло по-за обемъ свого права и поступило незаконно, бо могло ще торокъ сказати въ делеґаціяхъ, що гадае поробити выдатки на цѣли, указаній теперь додатковымъ кредитомъ. Ся справа наводить на гадку §. 18. закону о делеґаціяхъ, пбсля котрого можна правительство покликати до одвѣчальности. По кблькохъ ще промовахъ принято додатковый кредитъ 38 голосами противъ 10. Наконецъ вбдповѣвъ міністеръ вбйны на кблька интерпеляцій въ справѣ подій въ Градци, деґрадацiи градецкихъ резервовыхъ офіцирбвъ и т. п. По полудни замкнено сесію звычайнымъ способомъ.

Угорска делеґація радила въ середу надъ додатковымъ кредитомъ военнымъ. Д. Апоній выказувавъ, що додатковый кредитъ противить ся закономъ конституціи и зводить нѣ на що право делеґацій о буджетованю и контролѣ; длятого бесѣдникъ буде голосувати противъ кредиту.

Спбльный міністеръ скарбу Каляй, вбдповѣдаючи д. Апонієви, выказавъ що 30-мілiоновый выдатокъ бувъ потребный на наглій и конечній потребы, которыхъ покрыти не можна було вбдложити. Міністеръ признае, що жадане того кредиту противить ся правиламъ буджетованя, але не можна казати, щобы оно було не конституційне. Наглбсть и конечность выдаткбвъ поясняв вже міністеръ вбйны на тайномъ засѣданю; отже жадане кредиту цѣлкомъ є згбдне зъ приписами конституціи, хочь и противить ся правиламъ буджетованя.

По кількохъ ще промовахъ принято додатковый кредитъ всѣми голосами противъ голосовъ членовъ національного сторонництва.

На вчерашнѣмъ короткѣмъ засѣданю приняла угорска делеґація всѣ внесеня правительства въ третѣмъ читаню.

Въ середу передъ полуднемъ мали австрійскі міністры гр. Тунъ, д-ръ Кайцль и Бернрайтеръ довгу нараду въ угорскими міністрами бар. Банфімъ, Люкачемъ, Даренімъ и Данґлемъ въ палатѣ Банфіого. Раджено кількі годинъ надъ внесенями о податку консумційнѣмъ и надъ загальною ситуаціею въ справѣ угоды. Ґр. Тунъ мавъ заявити, що має сильну постанову всѣми силами довести до того, щобы австрійска рада державна въ початкомъ осени могла приступити до нарадъ надъ угодовыми проектами. Зъ угорскои стороны кажуть, що не досыть буде того коли тѣ проекты пѣдуть лише до комісій, а вѣдвинене проетовъ уважали бы Угорщина за зірване угоды. Лише коли бы рада державна розпочала нарады надъ угодовыми проектами, а только зъ техничныхъ причинъ не могли ихъ докѣнчити до кѣнця року, то лише въ такѣмъ разѣ либеральне сторонництво угорске найшлось бы въ можности перевести дальшу провізорію.

Köln. Ztg. доносить що гр. Тунъ навмыснѣ скликавъ раду державну на червень, щобы ще разъ дати доказъ, що въ теперѣшнѣй хвили парляментарна управа въ Австріи є неможлива. Такимъ чиномъ хоче гр. Тунъ опѣля безъ перешкоды правити при помочи 14-того параґрафу,

Посолъ и віцепрезідентъ ческого сойму д-ръ Ліпертъ заявляє въ письмѣ, зверненѣмъ до выборцѣвъ, що складає мандатъ посольскій. Въ письмѣ тѣмъ зазначує д-ръ Ліпертъ, що его выборцѣ завсѣгды его попирали, але за те его товаришѣ въ сторонництвѣ и партійній дневники непропускали жаднои нагоды, щобы выступати противъ него. Се и спонукує его до зложеня мандату; а другою причиною его кроку є те, що не хоче нѣякимъ чиномъ причинятися до зірваня нѣмецкои солідарности.

Вѣсть про сей крокъ д-ра Ліперта, якъ и змѣстъ его письма справили сильно пригноблююче вражѣне межи Нѣмцями.

НОВИНКИ.

— **Боротьба о рускій языкъ на рускѣй земли.** Дня 24 н. ст. мая вѣбране на соборчику въ Высоцку нижнѣмъ духовеньство деканату высочаньского, повѣту турчаньского, ухвалило однодушно, що вѣдъ дня 15 н. ст. червня с. р. перестає приймати всѣлякій урядовій письма по польски писаній або хоть-бы адресованій, а такожь друки по польски печатаній, але буде, по переднѣмъ повѣдомленю всѣхъ властій, вѣдсылати ихъ нерозпечатанымы до Уряду деканального для переданя ихъ Консисторіи. О. декана упрошено здавати справу зѣ всѣхъ того рода выпынувшихъ урядовань на кождѣмъ слѣдуючѣмъ соборчику.

Такожь духовеньство деканата скальского, епархіи станиславѣвскои, зібране дня 24 мая с. р. въ Циганахъ въ домѣ о. Омеляна Глѣбовицкого рѣшило: письмъ писаныхъ не въ рускѣмъ языцѣ и рускими буквами не приймати, анѣ на нихъ не вѣдповѣдати ц. к. властямъ и автономічнымъ урядамъ, а звычайною урядовою дорогою вѣдсылати до Епіск. Консисторіи въ цѣли вѣдповѣдного ужитку. Се рѣшене починає обовязувати вѣдъ 15-ого червня 1898, а пѣдписало его 23 присутныхъ священикѣвъ.

— **Вѣдкрытє письмо до Р. Т. послѣвъ повѣту бобрецкого** [Навроцкого, Ройовского и Незабитовского]: Письмомъ зъ дня 10 лютого с. р. запросили Васъ, панове, выборцѣ тутешного повѣту до зложеня посольского справоздания. Позаякъ Вы до сегодня того не вчинили, ухвалено дня 16 мая с. р. на загальныхъ зборахъ „Рускои Рады въ Бѣбрцѣ“ — вѣзвати Васъ повторно, и то дорогою вѣдкрытого письма, до зложеня посольского справоздания. Наше жаданє оправдане тымъ, що мы Васъ цѣлкомъ не знаємо, про Вашу посольску дѣяльность нѣгде не дѣзнали ся, тай Вы нѣколи не мали нагоды почути нашихъ бажань. — Выдѣлъ „Рускои Рады въ Бѣбрцѣ“.

— **„Ja po rusku nie umiem!** Proszę pokazać mi ustawę, która by obowiązywała mię umieć po rusku!“ — Таку безличну вѣдповѣдь дѣставъ я вѣдъ молоденького адъюнкта ц. к. уряду податкового въ Старѣй соли п. Шгухарда, коли я зажадавъ, щобы протоколъ зо мною списуваєъ въ рускѣй бесѣдѣ, а такожь щобы завдававъ менѣ рускій питаня. — Подаю се до прилюдной вѣдомости, запытуючись и сею дорогою ц. к. Власти, доки они будуть се терпѣти, щобы молодики провадили політику въ ц. к. урядахъ? Чей вже часъ разъ пѣзнати, що не вѣсъ для табаки, але табака для носа. — *Константинъ Грицикевичъ* парохъ.

— **Зъ Глинянъ пишуть намъ:** Въ допасѣ зъ Глинянъ умѣщенѣй свого часу въ „Дѣлѣ“ оповѣстили мы свѣтови памѣръ повѣтового выдѣлу въ Перемышлянахъ розвязаня рады громадскои въ Глинянахъ и навели причины, задля якихъ польскій бециркъ уязявъ ся зневечити нашу громадску само-управу. Була въ тѣмъ дѣлѣ такожь депутація зъ Глинянъ пѣдъ проводомъ посла о. Танячкевича у намѣстника гр. Пінінського, щобы начальникови краєвого правительства представити позну неумѣстность забаганокъ нашихъ панѣвъ. Отже тая справа наближає ся до кѣнця. Письмомъ зъ дня 21. мая 1898 ч. 9559 вѣзвавъ ц. к. староста въ Перемышланахъ п. Петрускій у сихъ членовъ зверхности громадскои, щобы явились передъ его лицемъ 24-ого мая, а коли се стало ся, заявивъ имъ, що має вѣдъ намѣстництва уповажнене поступити зъ радою гром. пѣсли власнои вподобы тай ставъ ганьбити словами „łajdaki, rabusie, złodzieje“. Коли-жь начальникъ громады хотѣвъ забрати слово въ оборонѣ на тѣ неоправданій закиды, староста словами „milcz и „adieu“ велѣвъ опустити канцелярію. На четверъ 26-ого с. м. вызначено засѣдане повнои рады громадскои зъ одинокою точкою порядку дневного: Справоздане зверхности громадскои зъ вѣдбутои 24-ого с. м. авдіенціи у ц. к. старосты въ Перемышлянахъ.

— **Станъ здоровля Єго Ем. Кардинала Сембратовича** знову погѣршивъ ся. Д-ръ Рідіґеръ мусѣвъ робити нову операцію въ жолудку, щобы мѣгъ приймати поживу. Кардиналъ лежить въ лѣжку.

— **Выправа „чоловійниковъ“.** До Львова прибула депутація снятиньскои рады повѣтовои пѣдъ проводомъ маршалка Стеф. Мойсы и віцемаршалка о. Гаморака зъ поклономъ новому намѣстникови гр. Пінінському.

— Вѣдъ 1-ого червня до кѣнця вересня с. р. оповѣщуваній будуть на стаціяхъ, Львовъ, Перемышль, Стрый, Сколє, Лавочне и Нове Загѣрє телеґрамы вѣденьского института метеорольоґічного, заповѣдаюій сподѣваный на найблизшу добу станъ воздуха. Долучені до сихъ телеґрамъ мапы дадуть поглядъ на загальный станъ воздуха въ Европѣ.

— **Зъ Дирекціи почтъ.** Звиченый часово ц. к. урядъ почтовый въ Конюховѣ на двѣрци зелѣзничѣмъ [повѣту стрыйского] вѣйде въ житє зъ днемъ 1 червня с. р. зъ тымъ самымъ обсягомъ дѣлання.

— **Огнѣ.** Дня 22 с. м. въ селѣ Рѣпинцяхъ пов. бучацкого погорѣла хата и шопа; причина огню незнана; шкода 100 зр. необезпечена. — Дня 25 с. м. въ селѣ Новосѣлки язловецка пов. бучацкого погорѣли два господарѣ: одному хата варта 150 зр., обезпечена, другому хата, стодола и два хлѣвы; шкода 400 зр. обезпечена. Огонь повставъ вѣдъ грому. Тѣлько притомности и ратунковои кількохъ господарѣвъ, що сидѣли на сусѣднѣй стрѣсѣ та не давали ѣй спалити ся вѣдъ огню, треба завдячити, що огонь давъ ся злокалізувати. Инакше за-для браку воды въ одной стороны а за-для вѣтру зъ другои було бы погорѣло много господарствъ.

— **Отвореє клінікі дерматольоґічнои** проф. д-ра Лукасевича вѣдбуло ся у Львовѣ позавчера о годинѣ 8 рано въ будынку головного шпиталя. Въ торжествѣ взяли участь намѣстникъ гр. Пінінський, віцепрезідентъ школьнои рады краєвои д-ръ Бобжиньскій, всѣ професоры выдѣлу лѣкарского и дуже велико число слухачѣвъ. Проф. д-ръ Лукасевичъ, бувшій асистентъ клініки Капосіого у Вѣдни и бувшій професоръ дерматольоґіи на університетѣ въ Инсбруцѣ, розпочавъ торжество вступнымъ выкладомъ, въ котрѣмъ дякуваєъ правительству за отворене сеи важнои катедры на львовскѣмъ університетѣ. — Клініка находить ся въ головнѣмъ шпиталю и уряджена на 28 лѣжокъ, а такожь е уряджене амбуляторіюмъ для приходячихъ, въ котрѣмъ убогимъ недужимъ удѣляє ся безплатно порады. — По отвореню клініки дерматольоґічнои вѣдвѣдавъ намѣстникъ въ товариствѣ д-ра Бобжиньского и професорѣвъ клінічнѣй заведеня помѣщенѣ при улици Шіярѣвъ.

— **Про розрухъ роботниковъ у Перемышли** доносять дальше: Рѣвночасно, якъ приѣхавъ до Перемышля намѣстникъ [вѣ второкъ], поліція, боячи ся, щобы роботники не демонстрували передъ намѣстникомъ, розбігнала ихъ. Магістратъ купивъ знову 100 бохонцѣвъ хлѣба и розголосивъ, що хлѣбъ буде роздавати ся за мѣстомъ. Товпа потягла туды. Тогдѣ поліція окружила голодныхъ и передержала такъ довго, доки намѣстникъ не вѣдъѣхавъ. Коли о тѣмъ довѣдала ся тысячна товпа, рушила на жидовску дѣльницю, порозбивали и выпорожнили склепы и лавки зъ хлѣбомъ. Першого роботника, котрый кинувъ ся на хлѣбъ, жиды такъ потовкли, що тяжко покалѣченого вѣдставлено до шпиталя. Ситуація зачала бути доволѣ грѣзною, аж нагле зявило ся на мѣсци вѣйско. Товпа розбѣгла ся, 30 проводирѣвъ арештовано, и о 4-ій годинѣ бувъ уже спокѣй — Того самого дня о 7-ій годинѣ вечеромъ, коли магістратскій роботники зголосили ся по заплату, выбухла якомусь жидови лямпа и вонъ выкинувъ ю на улицю. Счинивъ ся крикъ: „Соціялісты палять мѣсто!“ Товпа зачала перебѣгати улицѣ и выбивала шибы въ жидовскихъ домахъ. На мѣсто вырушивъ баталіонъ вѣйска и очистивъ улицѣ. Поліція кинулась арештувати и спровадила на поліційне подвѣре до 80 людей. Хочь о 10-ій годинѣ панувавъ уже цѣлковитый спокѣй, арештованій тревожили цѣлу нѣч. Всѣ куты були заповненѣ арештоваными. На другій день въ полудне одну часть арештованыхъ выпущено, другу прогнано за мѣсто, а решту, около 60 осѣбъ, вѣдставлено до суду. Магістратъ принявъ новыхъ 30 роботниковъ. На мурахъ мѣста появила ся вѣдозва зъ пѣдписомъ ц. к. надкомісаря Мавра, забороняюча пѣдъ загрозою наслѣдковъ въ §. 11 цѣс. нат. зъ 1854 р. „всякій числений зібраня на публичныхъ мѣсцяхъ, взглядно участь въ зѣбговискахъ“. Вечеромъ, панувавъ въ мѣстѣ спокѣй, а сильній патруль вѣйсковѣ, розстав ленѣй на головныхъ трактахъ ведучихъ до Перемышля, не впускають до мѣста нѣякихъ роботниковъ.

— **Депутаціи у намѣстника.** Онодгы була у намѣстника гр. Пінінського депутація зъ проценемъ о припорученє пѣдчиненымъ ему урядамъ адміністраційнымъ по провінціи, щобы оголошували публично: де и при якихъ роботахъ могли бы найти заробокъ тѣ роббтники, котрымъ у Львовѣ не стає заробку. — Намѣстникъ заявивъ депутаціи, що постарає ся о евіденцію робботъ на провінціи и що въ тѣй справѣ буде можна засягнути вѣстій въ президіи намѣстництва. Що до рубачѣвъ заявивъ намѣстникъ, що постарає ся, абы въ часѣ дорожнѣ и браку заробку арештанты не робили имъ конкуренціи. — Позавчера була у намѣстника депутація зъ Пѣдлѣсокъ и Лисиничъ, пѣдъ проводомъ посла Козакевича, и жалувала ся на великій надужитя при выборахъ громадскихъ.

— **Музей имени Дѣдушицкихъ** — першій поверхъ буде отвореный для звѣдуючихъ дня 29 и 30 н. ст. мая с. р. вѣдъ 10-ои до 1 ои годины и опѣля вѣдъ 1-ого червня с. р. кождои середы и пятницѣ вѣдъ 11-ои до 2-ои годины пополудни а кождои недѣлѣ вѣдъ 10-ои до 1-ои годины. — *Зарядъ музея.*

— **Нещастна пригода.** Передвчера въ Червѣвцяхъ пополудни пѣдчасъ бурѣ завалила ся стѣна старого будынку при улици Іосифа, коли роббтники були власне занятѣ розбиранемъ ея. Чотири роббтника втратили житє, чотирохъ тяжко покалѣчило, а трехъ лекше.

— **Лижвы зѣ скла.** Найновѣйшимъ вынаходомъ на поли лижварского спорту є лижвы зѣ скла, що ихъ почато выробляти въ Лондонѣ. Подабають они на пантофель, а мають тую догѣдность, що ѣздить ся на нихъ скорше и безпечнѣйше якъ на сталевыхъ. На найблизшу зиму такій лижвы появлять ся въ торговляхъ.

— **Не люба згуба.** Въ послѣднѣмъ чи сли Gazet-ы Gnieznienska и находить ся таке цѣкаве оголошене: „Жѣнка моя Берта, зъ родины Б., пропала передъ чотирма тыжднями безъ вѣсти. Хто ей вынайде, може собѣ ей разъ на все затримати и ще дѣстане 500 марокъ значѣдного. — Л. 13 мая 1898. Юлій К. властитель цегольнѣ“.

— **Дрѣбній вѣсти.** Вѣнчане п. Андрѣя Балтаровича, управителя касы задатковои въ Глинянахъ, зъ панною Амалією Решетиловичѣвною дочкою о. Филемона Решетиловича, пароха въ Глинянахъ, вѣдбуде ся дня 7 н. ст. червня тамъ же [стація зелѣзн. Задвѣре, почта и телеґрафъ Глиняны]. — Дня 7 н. ст. червня [а не 5-ого якъ було подане] вѣдбуде ся вѣнчане п. Мих. Продзевича, управителя школы въ Замѣстю [ad Глиняны], зъ панною Наталією Гофрикѣвною, дочкою управителя школы въ Фирлѣювцѣ [Стація зелѣзн. почта и телеґрафъ Красне. — Дня. 9. н. ст. червня вѣдбуде ся вѣнчане п. Антонія Павенцкого, учителя школъ народныхъ у Львовѣ, зъ п. ою Ольгою Алексевичѣвною въ Зарудю [стація зелѣзн. почта и телеґрафъ Залѣзцѣ]. — Новый командуючій у Львовѣ ґенералъ Фідлеръ прибуде до Львова дня 31 с. м. — До Львова прибувъ спортсменъ зъ Лондона, дневникарь Ieffersоn, ѣдучи на біцикли до Хівы въ Азіи; правительство россійске дасть ему асистенцію, зложену зъ 8 козакѣвъ. — Львѣвскій кафлярѣ стрейкують вже другій тыждень; майстры загрозили спровадженемъ роббтниковъ зъ заграницѣ, але се не вѣдстрашило стрейкуючихъ и они до роботы не сголосили ся.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Молочництво у Гуцулѣвъ.** *[Письмо зъ Косовщины.]* Зъ признанемъ треба сказати, що выдѣлъ краєвый старає ся въ остатныхъ часахъ о пѣднесеня промыслу краєвого и господарства. Що не все и не всюда дѣє ся то, якъ належать ся, и не приносить сподѣваной користи, вина въ тѣмъ зъ одной стороны незнане обставинъ мѣсцевыхъ а зъ другои стороны байдужность взглядно темнота мешканцѣвъ [також и интеліґенціи], котрымъ всякій новости выдають ся незвалымы та непотрѣбными, и тримають ся завзято засады: най буде якъ бувало.

Черезъ установлене двохъ инспекторѣвъ молочництва пѣднесено безперечно сю галузь господарства домового въ нашѣмъ краю. Чому однакъ доси жаденъ зъ инспекторѣвъ молочництва не заглянувъ до забутого всѣми повѣту косѣвского, не знаю. Повѣтъ косѣвскій, оденъ зъ найбѣльшихъ повѣтѣвъ Галичины, яко переважно гористый, має дуже мало землѣ здалон до управы рѣлѣ, а лѣсы въ значнѣй части вже вынищенѣ, промыслъ домашный невеликій, тожь одиноку пѣдставу утримана становить тутъ скотоводство. Въ остатныхъ рокахъ пѣднесло ся оно значно завдяки запроваженю взѣрцевыхъ бугаѣвъ. Рогатый скотъ повѣта переважно вже расовый. Однакъ дуже мылить ся той, хто бы гадавъ, що молочництво у Гуцулѣвъ такъ розвите, якъ въ Швайцаріи або Тиролю. Оно лишило ся зъ давнѣмъ станѣ нерозвите и далеко низше якъ въ инпихъ околицяхъ нашого краю. Масло гуцульске, хоть свѣже, зъ-далека вже чути Гуцуломъ, и придатне хиба до мащеня головы гуцульскои або сорочки въ вѣдомѣй цѣли, а не до ѣды для цивілізованого человѣка. Черезъ те сесе масло, хоть въ значнѣй скѣлькости тутъ выробляє ся, не має збуту такого, якъ бы повинно, не вывозить ся нѣкуда, лишь буває споживане самыми Гуцулами. Сира тутъ дуже мало выробляють, и то таки нашого простого [Topfkase]. Выробляють тутъ за те зъ молока овечого дуже много брындзѣ. Брындза гуцульска рѣдко коли є апетитна та смачна и зъ нею мало здыбаємось въ нашѣмъ краю [бѣльше вже зъ бойковскою нам. Скѣльскихъ горъ]. Брындза гуцульска сотками бербениць [бочокъ] вандрує на Угры, де ей перерабляють, а зъ-вѣдтамъ вертає она назадъ до краю, але вже цивілізована, пѣдъ назвою правдивои угорскои брындзѣ. Кѣлько бы то гроша лишало ся въ краю, якъ бы такъ у насъ вже вѣдъ разу робили брындзю добру? Кѣлько бы Гуцулы заробляли, якъ бы вмѣли робити добре масло и добрый сыръ?

По зеленыхъ святахъ въ початкомъ червня зачинає ся ходъ полонинъскій; пустій а по части ще снѣгомъ покрыти просторы наповнять ся рогатымъ и дрѣбнымъ скотомъ. Веселый и рѣзнородный гамѣръ роздягає ся тогдѣ тамъ, де теперь чути лишь перераз ве скреготане орла. — Подорожь въ тѣ мальовничій стороны принесла бы инспекторамъ молочництва много вражѣнь а населеню косѣвского повѣту великій пожитокъ. Инспекторы тѣ побачили бы, якъ управляє ся молочництво, а научили бы Гуцулѣвъ, якъ его належить управляти. Правда, кѣлька популярныхъ выкладѣвъ въ рѣзныхъ мѣсцевостяхъ повѣта не выстарчить до пѣднесеня молочництва; мужики покивають головами а бабы просто скажуть, що то не паньске дѣло коло того ходити, бо Гуцулъ справдѣ промысльный, але панамъ не довѣряє, якъ кождый мужикъ. Такъ само не дуже охотно бравъ ся вонъ за расову худобу. А все-таки знайде ся цѣкавѣйшій, що спробує, чи правду паны казали. Абы постѣйно и певно дѣлати, треба бы бодай при кількохъ школахъ повѣта косѣвского [н. пр. въ Жабю бодай при одній школѣ] запровадити сталій курсы молочництва. Учитель народный, въ тѣмъ напрямѣ выобразованый, приступнѣйше до Гуцула заговорить и знайде лѣпшій послухъ. Якъ въ инпихъ мѣсцевостяхъ запроваджено курсы господарства рѣльного або огородництва, такъ тутъ запроваджене такихъ курсѣвъ молочництва при школахъ народныхъ є пекучою справою — и на се мы звертаємъ увагу автономічныхъ властій.

Гуцулы, вынищивши лѣсы и протративши майно сходять поволи на жебракѣвъ такихъ, якими стали ихъ брата по тѣй сторонѣ Карпатъ, на Угорскій Руси. Пѣднесене молочництва вызволить ихъ бодай въ части зъ неволѣ жидовскои, а краєви принесе скарбы, котрѣ теперь въ очахъ всѣхъ марнують ся. — *Д-ръ Т. С.*

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Д-ръ Иванъ Голиньскій именованый шефомъ бюра для справъ персональныхъ и санітарныхъ при Дирекціи держ. зелѣзниць въ Станиславовѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 27. мая. Выйшло розпорядженє въ справѣ оплаты рентового податку вѣдъ заграничныхъ цѣнныхъ паперѣвъ: папиры тѣ є вѣльнѣ вѣдъ рентового податку, коли ихъ оподатковано за границею.

Атены 27. мая. Король выѣде завтра або позавтра до Тесалін, щобы оглянути стороны, вѣдки поступало турецке войско.

Царгородъ 27. мая. Болгарскій князь зъ женою оглядали вчера мѣсто; опѣля вѣдвѣдавъ князь екзарха. По снѣданю принимавъ князя султанъ. Урядово доносять, що кн. Фердинандъ прибувъ сюды зъ женою, щобы зложити султанови доказъ чести и вѣрности, а врешть не мав ся подорожь жадного політичного значѣня.

Кольонія 27. мая. Köln Ztg. доносить зъ Царгороду, що Порта хоче выплачувати Россіи воєнне вѣдшкодованя въ пяти рѣчныхъ ратахъ по 300.000 фунтѣвъ и ручить за точность выплаты. Россія не дала ще на се вѣдповѣди.

Одеса 27. мая. Чути, що въ недѣлю вѣдправлять ся вѣдси два баталіоны на Крету.

Катеринодаръ 27. мая. Пѣсля урядовыхъ справоздань погибло на Кретѣ вѣдъ метелицѣ 35 людей, 9.000 коней, около 3.000 рогатои худобы и 114.000 дрѣбнои худобы.

Санъ-Франціско 27. мая. Вчера вѣдплыло 2.500 войска на Филіпіны зъ значными припасами живности и амуніціи.

Новый Іоркъ 27. мая. Якъ увѣнюе оденъ дневникъ, Американцѣ гадають занятя Филіпіны и Порторіко и задержати ихъ на вѣдшкодованє за свою интервенцію на Кубѣ.

Зъ Кейвесту надѣйшли сюды глухій вѣсти мовь бы мѣжъ фльотою Церверы и Самсона прийшло до великои битвы, въ котрѣй Американцѣ мали потерпѣти великій страты.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на II-гій чвертьрѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Надѣслане.

До Пана **М. ФРАЙЛІХА** сп. бандажиста у Львовѣ ул. Городецка ч. **35.**

Почуваю ся до милого обовязку публично подякувати Вамъ за выліченє бандажемъ, власного вынаходу, мого довголѣтного офіціяліста и приятеля зъ обосторонной килы, на котру лѣчивъ ся довгій лѣта, носячи бандажѣ найрѣзнѣйшои конструкціи. Черезъ цѣлый часъ лѣченя займавъ ся панъ Фрайлїхъ недужимъ дуже старанно. Се я нинѣшнымъ письмомъ посвѣдчаю и найсовѣстнѣйше можу его въ подѣбныхъ случаяхъ кождому поручити.

Александеръ гр. Пінінській.

[*Бюро оголошень „Имприса“.*] 218 1—1

Товариство «Просвіта» у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

Мастъ кавказка на вôдморожене. Средство се, спорядженe пôсля рецепты препоручен и уживанов изъ знаменитымъ успѣхомъ въ пôвнôчнôй Россіи и въ краяхъ Сибѣрскихъ, лѣчить въ найкоротшôмъ часѣ всякй вôдморожения.
Цѣна слоика 40 кр. 21

Головный складъ и аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 191—?

Надосланe.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до новôго льокалю

при пл. Галицкôй ч. I. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цѣкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроена електричныхъ дзвôнкôвъ. — Замовлення зъ провінцiи вôдворотно. 418

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1

ЛИПЕЦЬ

въ ресторацiи НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 13. дôмъ вдасный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячй снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр
Сѣканй легки	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моихъ ресторацiи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшй вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. лiтра.

По театрѣ все сафжа, въ великій выбôръ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 112—? Зъ высокимъ поважанемъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

ДРôТЪ кôльчастый цинковый до огороджень по зр. 4·50 за 100 метрôвъ. Топôрцѣ лѣсовй до значена деревъ (зъ двома довôльными буктами) по зр. 6, поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4955

Новости въ парасолькахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львôвъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 14—?

Диваны перскй **и портіеры**
прадивй (старинй)
продае, купуе и выпозичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.
Для провінцiи цѣнники даромъ и оплатно.
190 14—?

Такожъ и на раты
безъ вôдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, фіранки, хôдники, ковдры ватованй, капы на столы и лôжка въ складѣ диванôвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно.
190 14—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пôльгъ въ сплатахъ пôсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковй и передъ престолы, якъ такожъ сальновй и настѣнй, хôдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лôжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вôддѣлъ для конфекцiи дамскон и дѣточон, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхôвъ, рукавичокъ, панчôхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львôвъ, ул. Синстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 19014—?

Въ Жидачевѣ мае ся будувати церковь

зъ твердого матеріялу. Пп. будôвничй, котрй мали бы охоту взяти тую будову, зволять найдальше до 15-ого червня зголосити ся до Комітету парохіяльного.

О. М. Лукавецкій греко-кат. парохъ въ Жидачевѣ. 220 1—3

Реальность

на продажъ — н-ръ 27 при ул. Ткацкôй въ Замарстиновѣ: 2300 сяжнôвъ [дôмъ и будынки] на парцелѣ або въ цѣлости. Вхôдъ вôдъ ул. Корытнов — Близша вѣсть у п. Андре. Грабовича н-ръ 167, Замарстинôвъ, улиця Шенôвка.

Решткы хôдничôвъ и высортованй диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, гобеліны и рôзнй предметы декораційнй по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“ Львôвъ ул. Сикстуска 6 (II сажъ Гавсмана). Такожъ на раты. Для провінцiи цѣнники даромъ и оплатно.
190 14 ?

Славнй на цѣлôмъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL“
первôрадный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre“
Львôвъ, ул. Сикстуска 6. пасажъ Гавсмана
Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы
Для провінцiи цѣнники даромъ и оплатно. 190 14—?

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літографічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляе
всякй літографічнй выробы
звычайнй візитовй білєты
вôдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившй ся візитовй білеты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою 188 5—51

Выстава загальна
всходныхъ и инших чужихъ и краевыхъ диванôвъ, портіеръ, фіранокъ и хôдникôвъ.
Такожъ цѣлу пôчь при електричнôмъ освѣтленю отворена.
Вступъ вôльный.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы напередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190 14—?
Купуючимъ пôльги въ сплатахъ.

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу зъ життєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна I-шои части 25 кр II-ои части 20 кр.
Оправленй примѣрники продаватъ ся о 10 кр. дôрожше.

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ
виданій
коштом руского тов. педагогічного
В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.
Продае ся в книгарни Наук. тов ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львôвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякй церковнй роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 6—?

С. ТОМАСЕВИЧЪ
АРТИСТЪ-МАЛЯРЬ
перепровадивъ ся зъ ул. Собѣщина ч. 9, на улицю Арсенальску ч. 6. у Львовѣ.
169 6 10

Не мати-ме журы о хлѣбъ, хто перейме выключну продажъ мого патентомъ хороненого, зачудовуючого вынаходу. Оферта: „Alleinverkauf“ № 865 postl. Aachen. 216 1—1

ЖЕГЕСТÔВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ
зелѣзница, почта, телеграфъ въ мѣсци.
Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Пора купѣлева тревае вôдъ 20 Мая до кôнца Вересня. Купель боровиновй, зелѣзистй, гідропатичнй и попрадовй. 174 6—2
Вода жегестôвска знаходить ся у всѣхъ великихъ Складахъ Водъ Мінеральныхъ.
Ординуючій карьѣл *Д-ръ Едвардъ Бріль [Brühl].*

К. Фр. ПОПОВИЧЬ
въ Тернополи
поручае franco порто и барилка

БѢЛЙ ВИНА
по 2 зр. 30, 2 зр. 40, 3 зр. 20, 4 зр. 20, 6 зр. и 7 зр.
ЧЕРВОНЙ ВИНА
по 2 зр. 40, 3 зр. и 3 зр. 60.
Просить о ласкавй замовленя. 100 9—9

ЗАКОПАНЕ
въ Татрахъ, 1000 метрôвъ понадъ рôвень моря!
Водолѣчниче заведенє Д-ра Храмца.
Вôдъ 4 зр. на день уряженый покôй, въ постелю цѣлымъ удержанемъ, лѣченемъ и купелями. — Лавнѣ уряджей вôрцево. Купелѣ звычайнй, солонй, бороновй, електричнй, всѣлякй натриски и парнѣ, масажъ и гімнастика. Електричнй прилады першои якости. Почта и телеграфъ въ мѣсци. Въ Хабôвцѣ ждуть повозки и фôры. На жадане зарядъ высылае проспекты.
101 8—12

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинôвъ
Цѣна 1 ор.
Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Проф. Д-ра Олександра Огоновского „СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“ виданий Д-ром Петром Стебельскимъ: том I. Загальні науки і право річеве; том II. Право обліґаційне і право спадкове — повинв ся вже в книгарскій торговлі і можна его набутя в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

АДОЛЬФЪ КАМИЕЛЬ
Львôвъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.
Продае дешевше кѣжъ всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнґутовй, огнетревалу папу дахову, асфальтовй плыты изоляційнй, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ **всякй матеріялы будôвляный** — заручуючи за ихъ доброту.
Предприемство робôтъ бетоновыхъ и крыта дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ н-ръ 460. 121 35—?

Лише **50** кр. на **4** тягненя. **Послѣдный мѣсяць**
219 1—? **Головна выграна 1 разъ**
100.000 коронъ и **25.000** коронъ
4 разы
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЙ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.**
I. Тягненє: 25 червня 1898. II. Тягненє: 6 серпня 1898. III. Тягненє: 15 вересня 1898. IV. Тягненє: 6 жовтня 1898.
поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Ґуставъ Максъ, Самуелі Ляндавъ, Шеллєнберґъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Лілієнъ, Яковъ Штро.

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спôльникъ фірмы
К. Гостиньскій и І. Альсъ
Предприемство комісій и спедицій
у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)
яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПÔВНÔЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ
продав карты корабельный выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣлне всякихъ пояснень безплатно.
Експедиція подорожныхъ и пакункôвъ 3—5 разôвъ мѣсячно до Америки Пôвнôчнои, Аргентины, Канады, Парапы и Сполученыхъ Державъ. 209 5—?

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середньо-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (5/5 до 11/5)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/7 до 12/8 неділі і сьвят)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (5/5 до 11/5 неділі сьвят)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.10	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (5/5 до 11/5)
Київ				3.25	„ Брухович (5/5 до 11/5)
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.55	„ Ярослава
	3.30	„ „ „ головн. дворець	**Київ**		
5.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	6.10	„ „		5.20	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (1/6 до 31/5 а 16/8 до 30/8)		6.27	„ Янова (1/6 до 15/8 в будні дні)
	8.12	„ Брухович (5/5 до 31/5 а 16/8 до 11/9		6.30	„ Іцкан
	8.31	„ „ (1/7 до 15/8)		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.53	„ Янова (1/6 до 12/8 въ будний день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Іцкан		8.40	„ Янова (1/6 до 31/5 а 16/8 до 30/8)
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		10.05	„ Іцкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпôвѣдальный редактôръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянôнен. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Гренина.

Ч. 107. Львовъ, Субота 16 (28) Мая 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей" выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю к переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитост за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лиш не на попереднє застереженя. — Реклямація не печатаютъ вѣльній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайній принимаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланне" по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доносеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Подѣлъ краевои рады шкѣльнои на части руску и польску — единый выходъ.

При дебатѣ надъ языковыми внесеніями въ радѣ державнѣй нашій послы д-ръ Окуневскій и д-ръ Яросевичъ выказали, що XIX артикулъ основныхъ законѣвъ державныхъ для Русинѣвъ истнує лишь на папері. Въ практицѣ — навѣть въ справахъ шкѣльныхъ не має вѣнъ для насъ значѣня, бо его выконане спочиває въ рукахъ польскои Рады шкѣльнои и польского сойму краевого.

Д-ръ Яросевичъ въ своѣй промовѣ указавъ на одну разячу суперечность зъ постановами сего артикулу, именно тую, що въ школахъ громадъ зъ мѣшанымъ населеньемъ, до которыхъ ходятъ дѣти обохъ народностій, выкладовою мовою въ Галичинѣ є правильно польска мова, хочь-бы елементъ рускій переважавъ надъ польскимъ. Яркою илюстрацією того непошанованя основныхъ законѣвъ державныхъ есть мѣжь иншими народне шкѣльництво въ Яворовѣ и поступованє краевыхъ властій супротивъ жаданъ тамошныхъ рускихъ мѣщанъ.

Въ двохъ шести-клясовыхъ школахъ яворѣвскихъ [мужескѣй и женьскѣй] рускій елементъ въ порѣвнаню зъ польскимъ есть такъ сильно заступленый, що Русины могли бы Полякѣвъ закидати шапками. Мимо того выкладовою мовою въ обохъ школахъ — мова польска! Яворѣвскій Русины, користаючи зъ того, що въ наслѣдокъ великои фреквенції въ тыхъ школахъ мѣсто задумало утворити нову чотиро-клясову школу, зажадали, щобы бодай въ тѣй ново утвореній школѣ була руска мова выкладова. Дотычне внесеня ухвалила яворѣвска Рада громадска одногласно! Навѣть польскій радній внесеню не противили ся.

Але чоловѣкъ стрѣляє, а кулѣ носить — п. Бобжиньскій. Въ сесію справу вмѣшали ся польскій політики зѣ Львова — тѣ именно, що звыкли голосити передъ цѣлымъ свѣтомъ, що Русинамъ не дѣє ся нѣяка кривда, — що Русинъ, абы лишь у снѣ забажавъ собѣ чого, а галицкій власти таки сейчасъ бажане его выконують... Ото по конференції начальникѣвъ яворѣвскои громады зъ панами въ краевѣй радѣ шкѣльнѣй стало ся дивне диво — похоже на те, що стало ся свого часу въ краевѣмъ соймѣ, коли то Поляки переперли збѣльшене числа послѣвъ зъ мѣстъ, абы Русинѣвъ ослабити. Коли яворѣвскій радній зѣйшли ся на слѣдуюче засѣданє и вѣдчитано протоколъ зъ попереднього засѣданя, побачили, що въ протоколѣ зъ попереднього засѣданя нема анѣ згадки о одногласнѣй ухвалѣ Рады, постановляючѣй заснованє рускои школы! — Опѣкуны нашій взялись на хитру штуку — выкрутити ся вѣдъ постановъ краевого закона о выкладовѣмъ языцѣ въ школахъ зъ 22 червня 1867 р. Краєва рада шкѣльна, не хотячи стягнути на себе закиду непошанованя законѣвъ, була бы мусѣла затвердити ухвалу рады громадскои. Отже знайшлась на те рада: ухвалу громады просто зескамотовано! A quod non est in actis, non est in mundo. Ухвала не записана въ протоколѣ — для краевои Рады шкѣльнои не истнує...

Однакъ мимо того, що тымъ часомъ перероблено часть радныхъ, бѣльшѣсть рады таки рѣшила протоколъ поправити и ухвалу зъ попереднього засѣданя вписати до протоколу. А що дальше стало ся зъ тою справою, най говорить петиція, яку яворѣвскій Русины внесли до галицкого Сойму краевого.

Єя петиція звучить:

Высокій Сойме!

Вѣдъ року 1867 т. в. вѣдъ часу якъ шкѣльна власть перейшла на краєву Раду шкѣльну, заведено въ Яворовѣ въ мѣстѣ у всѣхъ школахъ польскій языкъ выкладовый, хотяй вѣдъ того часу аж по нинѣшный день число рускихъ дѣтей въ тыхъ школахъ найменше три разы такъ велике, якъ число польскихъ дѣтей. Яворѣвскій мѣщане рускои народности не могли погодити ся зъ такою кривдою и черезъ цѣлый той часъ законною дорогою старались усунути лихо, але се не повелось анѣ въ яворѣвскій Радѣ громадскій, анѣ въ Радѣ шкѣльнѣй краєвій, а навѣть Высокій Соймъ, въ наслѣдокъ внесенои передъ сѣмома лѣтами петиції, не зволивъ тои кривды усунути.

Въ роцѣ 1896 прийшовъ Магістратъ яворѣвскій передъ мѣску Раду зъ внесеньемъ, щобы мѣска Рада зъ огляду, що шкѣльна фреквенція такъ змогла ся, що громадѣ на умѣщене шкѣльныхъ клясъ до истнуючихъ будынкѣвъ для школы мужескои и дѣвочои мусить ще вынаймати пять убікацій по-за тыми будынками, призволила на закупно ще одного реальности на умѣщене теперь по всѣхъ заулкахъ мѣста розкиненыхъ клясъ шкѣльныхъ. Се внесене Рада мѣска приняла, але заразомъ повязала рѣшене, щобы зъ огляду на надмѣрно высоке число ученикѣвъ въ тепершныхъ школахъ мужескѣй и женьскѣй и зъ огляду, що народность руска покривджена, выєднати въ шкѣльнѣй краєвѣй власти заснованє новои 4-клясовои школы зъ выкладовымъ языкомъ рускимъ и маючій ся закупити будынокъ шкѣльній вѣддати до ужитку для тои новои школы. Въ тѣй справѣ информовано ся въ Радѣ шкѣльнѣй краєвѣй, але тамъ заявили, що краєва Рада шкѣльна не згодить ся на особну руску школу, але пристане на постепенне заснованє при теперѣшнѣй мужескѣй школѣ рускихъ паралєльокъ, такъ для хлопцѣвъ, якъ и дѣвчатъ [въ однѣй клясѣ]. Въ наслѣдокъ такои информації мѣсто Яворѣвъ внесло ще въ мѣсяци липни 1897 р. прошенє до краєвои Рады шкѣльнои о заснованє въ Яворовѣ рускихъ паралєльокъ для мѣщанои дѣтворы при першѣй мужескѣй школѣ. Але тои справы, хотяй минуло вже перше пѣврѣче шкѣльне, Рада шкѣльна не порѣшила.

Статистика шкѣльныхъ дѣтей що до народности взглядно вѣроисповѣданя въ яворѣвскихъ школахъ за рѣкъ 1897/8 представляє ся такъ:

I. Мужеска школа:

Класа	греко-кат.	римо-кат.	жидѣвъ	разомъ
1	43	13	44	100
2	53	12	31	96
3	64	20	20	104
4	53	13	26	92
5	24	8	14	46
6	27	7	7	41
сума	264	73	142	479

II. Женьска школа:

Класа	греко-кат.	римо-кат.	жидѣвъ	разомъ
1	63	14	30	107
2	50	10	36	96
3	34	10	43	87
4	53	10	31	64
5	19	8	13	40
6	10	5	10	25
сума	199	57	163	419

Отже въ обохъ школахъ є рускихъ дѣтей 493, а коли потрутимо 80 дѣтей зъ V и VI. клясы, остає цифра 413 рускихъ дѣтей въ чотирохъ клясахъ обохъ школъ, а та цифра безъ шкоды для польскихъ школъ выстарчає и надто забезпечає фреквенцію для рускои 4-клясовои мѣшаной школы. Длятого пѣдписаній просять:

Высокій Соймъ зволитъ краєвѣй Радѣ шкѣльнѣй поручити, щобы зъ огляду на наведенѣ а фактичній вѣдносины въ мѣстѣ Яворовѣ вже зъ початкомъ 1898/9 руку шкѣльного заснувала нову 4-клясову мѣшану школу народну зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ.

(Глѣдує 140 пѣдписѣвъ яворѣвскихъ мѣщанъ).

Що жь дѣє ся?

Высокій Соймъ краєвый „зволивъ" петицію сесю полагодити очевидно такъ, якъ ялося шовіністично-польскѣй институція. Яворѣвскій Русины дѣстали свою петицію назадъ зъ такою допискою:

„Видѣл краєвый. Ч. 16241.

Магістратови міста Яворова звертає ся з заявленєм, що Высокій Соймъ о сій петиції не порішив ніякої ухвали.

У Львові дня 4. цвітня 1898.

Маршалок краєвый: S. Badeni.

Член Видѣлу краєвого: др. Савчак."

При такѣмъ „przychyln-ѣмъ" полагоджуваню рускихъ справъ шкѣльныхъ въ краю — не остає Русинамъ нѣчого иншого, якъ всѣми силами пѣдперти поставлене въ радѣ державнѣй внесене посла д-ра Окуневского о подѣлъ краєвои рады шкѣльнои на части польску и руску — и доти не спочити, доки подѣлъ такій не станесь фактомъ, якъ ставъ ся въ Чехіи!

Якъ Gazeta narodowa заохочує Русинѣвъ до торжества ювілея Адама Мицкевича.

„Nie lękajcie się! — пише она въ 146 ч-рѣ зъ 27 мая. — Ślepi, niezdatni do żadnej kultury nie przejmą się kulturą narodu polskiego. Naród, który wydał Długosza, Kopernika, Kochanowskiego, Zamojskiego, Szymonowicza, Sobieskiego, Kościuszkę, który stworzył legiony, a wreszcie szczyci się całym pocztem europejskich uczonych, poetów i artystów XIX w. nie będzie mógł, mimo szczerych chęci, zaszczepić w was swojej kultury, bo wy o wieki całe zacofani, niedojrzali do oświaty, do postępu.

Prawdopodobnie minął wasz czas. Mieliście książąt, mieliście królów i — ginęli z trucizny, zadanej ręką waszą, lub bili czołem Tatarom, sprowadzonym przez was na ojczyznę. Waszym bohaterem Bohdanko, przedawczyk moskiewski, skopany i opluty przez chanów służalec; waszym „kulturnym" wieszczem to Szewczeńko, który opiewał hajdamaków, zapełniających studnie dziećmi polskiemi w Humaniu... Pożary, ruina, pustka, krew pozostały po was w dziejach, jak po Attyli.

Nie dziw też, że gdy przyszło wasze „narodowe" święto zniesienia pańszczyzny, to rozeszła się część „braci" z głowami rozwalonemi „bratnią" pałką, a część dokończyła „prażnika narodowego« na pijatyce w Narodnym domu i dalszej burdzie na placu Castrum...

Шекосъ.

Нарисъ *Данила Трояна.*

(Докѣнченє.)

Въ тѣмъ давъ ся чути выстрѣлъ.

— Иги! я ажь злякавъ ся...

Оба сусѣды перервали розмову и стали далѣ косити сѣножать.

То панъ лѣсничій стрѣлявъ у куропатву, що Шекосъ ей выполошивъ. Птахъ упавъ у траву и анѣ рушь найти! Надбѣгъ засапаный Шекосъ и почавъ лестити ся коло свого пана. Дышучи, высолопивши языкъ, хотѣвъ мабуть дати пѣзнати, що вѣнъ заслуживъ ся, бо помѣгъ панови стрѣляти...

— Шекосъ! шукай! апортъ! — крикнувъ панъ и ударивъ собаку прутомъ.

Шекосъ побѣгъ далѣ слѣдити, вѣтрити, а птаха таки не найшовъ.

— Непотрѣбъ одинъ! дармоѣдъ! Першій птахъ, що менѣ въ житю удало ся застрѣлити на лету — и той пропавъ!

Такъ сердивъ ся панъ лѣсничій, лихій дуже на Шекса, що ледащо попсувавъ ему тріюмфъ нинѣшного дня. А Шекосъ побѣгъ собѣ и не знає, що вѣнъ провинивъ ся. Приносити птахи панови до рукъ — дарма! такихъ мудростій его не вчили. Вѣнъ добре що выполошивъ усьо, що жило въ травѣ. Вже й такъ змучивъ ся, що ажь языкъ высолопивъ...

Вѣдъ того часу тративъ Шекосъ ласку у свого пана що-разъ бѣльше. На ловы панъ его зовсѣмъ не бравъ. Впрочѣмъ самъ рѣдко ходивъ зѣ стрѣльбою, хиба зъ обовязку до лѣса, а бѣльше пересиджувавъ дома коло молодои жѣнки, що зъ нею пѣдъ той часъ одружився. Шекосъ ласивъ ся, скоро побачивъ, що панъ выбирає ся зѣ стрѣльбою. Корився, наче просивъ, щобъ его панъ взявъ зъ собою. Пана се гнѣвило.

— Дурню! — каже — ты лише полошити дичину вмѣешь и готове зъ миски хлептати... Маршь! — и копне було пса ногою. — Марина! замкни того лобура до стайнѣ, щобы не волочивъ ся за мною!

Сидить бувало Шекосъ въ тюрмѣ и скавулить. Дарма, цѣлый дѣмъ глухій на его собачій елегіи. А вывъ неразъ въ голодѣ и холодѣ, зъ жалю й нудьги, и наче плаканъ, що вѣнъ уже панови непридатный. Що жь вѣнъ виненъ? Отъ самоукъ!

Панъ порѣшивъ оглянути ся за ученымъ псомъ и небавомъ напытавъ собѣ десь правдиву легаву собаку.

Нерадо повитавъ Шекосъ свого суперника чи тамъ ученого заступника, що не рѣзнивъ ся зъ нимъ анѣ формою, нѣ величиною, нѣ силою, нѣ вродою, нѣ мудростію. На самъ привѣтъ загарчавъ, а далѣ, якъ пѣзнавъ, що новый песъ має у пана велику ласку, а вѣнъ самъ уже й за помело не варть, рѣшивъ ся свого ворога звести зѣ свѣта. Але тяжка се борба зъ нерѣвнымъ, сильнѣйшимъ. А прецѣнь заприсягъ досмертне ворогованє.

Якось разъ Шекосъ, що послѣдными часами зовсѣмъ переставъ числити на паньскій харчь, а живъ хиба недоѣдками, що найшовъ на смѣтю, подыбавъ кавалокъ кѣстки та й сѣвъ грызти. Надбѣгъ чепурный легавець прямо зъ ловѣвъ и ставъ вѣтрити та обз рати. Цѣкавый, що за ласощѣ може Шекосъ грызти, прибѣгъ подивити ся. Шекосъ загарчавъ, тримаючи спеціялъ въ лапахъ. Легавець змѣрявъ его згѣрдливымъ поглядомъ и ставъ недалеко, готовый до борбы. Шекосъ кинувъ ся на свого ворога и стали оба жерти ся, термоситись. Борба була довга и завзята. Прибѣгъ наймитъ и, пробуючи розборонити, не жалувавъ букѣвъ на Шекса. Прибѣгъ другій зъ вилами и почавъ обкладати ними Шекса. Але и то не помагало. Була се наглядно борба о житє и смерть. Було бы хто знає на чѣмъ скѣнчило ся, якъ бы не кухарка пана лѣсничого. Якъ-разъ несла она помыѣ зъ кухнѣ, а небогато думаючи вылляла на воюючихъ. Борцѣ розчепились — поле битвы опустѣло. Зраненый до крови и тяжко покалѣченый Шекосъ утративъ цѣлкомъ одно око. Легавый дѣставъ легку рану въ ухо и зъ тымъ впустили его прямо до покою. Панъ зѣрвавъ ся зъ крѣсла и оглянувъ свого фаворита. Рану заливъ арнікою, пожалувавъ свого любимця, погласкавъ, поцѣлувавъ навѣть въ чоло — ну и песъ зъ недуги вылизавъ ся.

По вѣйнѣ Шекосъ сейчасъ утѣкъ и оставивъ загороду свого пана може разъ на завсѣгды. Тынявъ ся по сусѣдахъ, по смѣтю, по звѣрячихъ окопискахъ и такъ доживавъ послѣдныхъ днѣвъ собачо вѣку. На силахъ сильно ослабъ.

Панъ заприсягъ зъ мести за свого любимця — забити Шекса при найблизшѣй нагодѣ. Шекосъ мабуть нѣчого не догадувавъ ся того.

Разъ якось выйшовъ панъ, случайно безъ стрѣльбы [що ей нѣколи майже не скидавъ зъ плечей, яко символъ свого уряду] оглянути свое оббйсте. На кѣнци гумна, майже на граници лѣсничѣвки лежавъ на купѣ берлога Шекосъ, покервавленый, слѣпый на одно око, и вылизувавъ свои раны, хотячи ихъ загоити сневомъ лѣтного сонця. Мухи обсѣли рѣсно засохлѣ раны и наче ждали, поки собаче житє не перемѣнить ся въ кусень мертвого мяса. Побачивъ панъ погане сотворѣнє и нахмуривъ брови: „А идешь ты, непотрѣбе!" Шекосъ не вѣривъ въ злобу свого пана, котрому вѣнъ прецѣнь такъ вѣрно служивъ, якъ мѣгъ лише самоукъ. Однокимъ окомъ глядѣвъ байдужно на пана и може проснивъ ласки, а може гадавъ, що панъ жартує. Панъ копнувъ его ногою. „Маршь!" и вѣгнувъ ся за кавалкомъ патика. Шекосъ заскавулѣвъ жалѣбно и въ-перве гаркнувъ на свого пана. Вѣдтакъ пѣдѣвъ ся недбало зъ берлога и поволѣкъ ся, поштильгукавъ на трехъ ногахъ, а четверту зѣгнувъ пѣдъ себе.

— И ногу хтось ему втовкъ, а таки кѣнця нуждѣ не доѣхавъ! — Панъ подививъ ся ще, сплюнувъ, побормотѣвъ щось и пѣйшовъ до хаты.

Вѣдъ сего часу Шекосъ зовсѣмъ уникавъ людскихъ осель. Бѣгъ въ поле и тамъ перележувавъ цѣлыми днями въ тѣни широкого лану збѣжа. Ранками и вечерами забѣгавъ до села и вдоволявъ ся, якъ найшовъ коли якій вѣдпадки людскои ѣды. Вѣдтакъ утѣкавъ, начебы боявъ ся кары, а може соромивъ ся злодѣйства, що его навчила нужда.

Але и тутъ бѣда придыбала Шекса. Лежавъ вѣнъ собѣ якъ звычайно въ холодѣ, аж тутъ вблизивъ ся польный кѣтъ и сѣвъ недалеко хорого. Шексови выдало ся, що кѣтъ глумить ся ему, може лѣнивому, кепкує зъ его недолѣ. Полежавъ ще хвильку — нѣ, таки бачить, що ворогъ смѣє ся въ его немочи. Пѣдѣвъ ся и змѣрявъ кота згѣрдно одпымъ окомъ. Кѣтъ наѣживъ ся. Шексова терпеливѣсть скѣнчила ся. Метнувъ ся и хотѣвъ вхопити кота за каркъ. Котюга вывернувъ ся,

I. КАПРАЛИКЪ
Львѣвъ, побѣчь Народного Дому
поручає всякій инструменты музичній: скрипки, альтѣвки, бассетлѣ, басы, флеты, клярнеты и трубки, а такожь гитры и гітары. Найбѣльшій выбѣръ всяких самограючих и механічных инструментѣвъ. — Цѣны найтанші. Цѣнники безплатно.

I. РЖЕНДОВСКІЙ Львѣвъ-Перемышль
Фабрика выробѣвъ цементовых и складъ матеріялѣвъ будівельных
продає по найдешевших цѣнах: руры для выходкѣвъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно скалисте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зѣ славных копалень семигородских, папу дахову, плыты ізоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеголни окладковѣ, дахѣвки, печи кафлевѣ, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскій, спеціяльно замінени каналовѣ и пістаровѣ, та

Inaczej też być nie może, jeśli kół i wódkę stawia się jako ideał „kulturny".

Чи треба коментаря до того запрошення?

Нѣ! Бо чей-же кождый Русинъ — хто бодай трохи знае исторію вѣдносинъ польско-рускихъ вѣдъ часу Казимира Великого ажь по нинѣшный день — въ тыхъ словахъ Gazety narodow-ой узрить мовь живу мініятуру польскои політики супротивъ Руси.

Ненависть!

Переглядъ політичный.

Спѣльнѝ делеґаціи покѝнчили ладно свою роботу, а въ середу зберe ся на ново рада державна. Тымъ часомъ дневники стараютъ ся довѣдатись або бодай вѣдгадати, на чѣмъ покѝнчились въ Будапештѣ послѣдни нарады австрійскихъ міністрѣвъ зъ угорскими. Остае оно въ знаки очевидно не тѣлько зъ поладнанемъ справъ австрійско-угорскои угоды, але такожь и зъ судьбою рады державнои та поладнанемъ внутрѣшныхъ національныхъ споровъ. Про тѝ нарады будапештенськѝ пишуть: Австрійске правительство обѣцяло старати ся всѣми силами, щобы угодовѝ проекты перевести въ парламентарнѝ дорозѣ. Въ тѝ цѣли буде зъ початкомъ вересня скликана рада державна, а правительство доложить всѣхъ силъ, щобы угодовѝ проекты вѣдослано до комісіи и щобы переведено нарады до другого читання, але не ручить вже за те, чи въ повнѝ палатѣ будуть они въ другѝмъ читаню принятѝ. Угорске правительство мало тою обѣтницею вдоволити ся и вѣдложить справу такожь зъ своеи стороны до осени. Коли сповнять ся запевнения гр. Туна, а тѣлько нарады въ повнѝ палатѣ не будуть могли покѝнчити ся до кѝнця року, то въ такѝмъ разѣ угорске міністерство не буде противитись новѝ провізоріи угодовѝ, — тѣлько не на пѝдставѣ 14 того параґрафу. Такожь мало принѣта до згоды въ справѣ консумційныхъ податковъ вѣдъ цукру и горѣвки. Австрійске правительство продовжить тѝ податки провізорично на оденъ рѣкъ, а угорске лише до кѝнця сего року, бо не хоче вязати ся нѣчимъ, поки не буде полагоджена справа угоды.

У всякѝмъ разѣ переговоры австрійскихъ міністрѣвъ зъ угорскими мають бодай той успѣхъ, що угорске правительство не напираe вже на те, щобы справу угоды безусловно по кѝнчити сего року, а пристае условно на дальшу провізорію. Такимъ чиномъ австрійскому правительству спадае бодай въ части дуже важный камѣнь зъ головы, такъ що буде зъ спокѝйнѣйшою головою могло занятн ся внутрѣшными справами австрійскои половины монархіи, именно поладнанемъ національныхъ споровъ.

На денниѝмъ порядку першого засѣдання рады державнои е дальша розправа языкова, котру треба покѝнчити, поки палата буде могла приступити до выбору языковои комісіи. Въ кругахъ парляментарныхъ надѣють ся, що до тыждня покѝнчать ся языкова розправа, — хиба бы зайшло щось не сподѣваного, о що такожь не тяжко. Зачувати що Нѣмцѣ ладять ся порушити въ палатѣ полѣѣ въ Градци, а навѣть выступити зъ тои причины зъ обжалованемъ міністерства. Очевидно, що не обѝйшлось бы въ такѝмъ разѣ безъ довшихъ дискусій, котрѝ спинили бы розправу языкову. Дуже легко може бути, що опозиція, особливо соціяльнѝ демократы ударять на правительство за 30-міліоновый додатковый кредитъ; а се такожь спинило бы языковѝ розправы. Опозиційнѝ дневники дуже рѣзко выступаютъ противъ делеґацій за ухвалу додаткового кредиту. Arbeiter Ztg. не може надивувати ся, що делеґація такъ легко пристала на тои кредитъ и навѣть не зажадала, щобы правительство на повнѝмъ засѣданю выявило, на що ужило такъ величезнои сумы и що его змусило до такого выдатку. Не було бы се стало ся, коли бы бувъ засѣдавъ въ делеґаціи хочь оденъ соціяльный демократъ. Опозиційнѝ делеґаты поясненъ и що тѝ пояснения заразъ опѝсля повторять публично. Тогдѣ міністеръ бувъ бы мусѣвъ говорити явно. Тридять міліоновъ выдати безъ дозволу, и то въ часахъ загальнои нужды, коли люди по просту мруть зъ голоду, — а до того навѣть не потребувати сказати, для чого выдано тѣлькн сумы безъ дозволу и на що ихъ выдано, се можливе лише въ австрійскѝй делеґаціи. По сѣй сесіи делеґаціи у розумныхъ політикѝвъ, може бути лише оденъ окликъ: Геть зъ делеґаціями! Контроля надъ заграничною політикою и признаване грошей на воѣнни потребы повинни належати до парламенту. — Отсе лише мала частинка и слабый прикладъ того, що и якъ названый органъ соціяльныхъ демократѝвъ пише противъ делеґацій и додаткового кредиту. Отже не безъ пѝдставы можна ждати, що сею справу соціяльнѝ демократы схотять певно порушити такожь въ радѣ державнѝй.

Зъ другои стороны зновъ розказуютъ собѣ въ посольскихъ кругахъ, що межи правительствомъ а провѝдниками лѣвицѣ прийшло до якоись умовы, и тымъ поясняе ся спокѝйне поведене нѣмецкои опозиціи въ делеґаціи. Кажуть навѣть, що правительство при помочи лѣвицѣ, котра на око буде опонувати, переведе змѣну регуляміну палаты послѝвъ зъ деякими заостреними.

Звертае такожь на себе увагу статя пѝвурядового дневника Prager Abendblatt, въ котрѝй взывае ся послѝвъ, належачихъ до нѣмецкого ліберального сторонництва, щобы выступили противъ нѣмецкихъ народовцѣвъ (Шенерерѝвцѣвъ) зъ причины, що д-ръ Ліпертъ зложивъ посольскѝй мандатъ. Дневникъ той лестить ліберальнымъ провѝдникамъ, называючи ихъ славою Австріи; такѝ люде не повинни уступати передъ тероризмомъ загорѣльцѣвъ. Нехай рѣшучо выступлять противъ загорѣлои аґітаціи, а ще зможуть вѣдыскати виливъ въ монархіи.

—

Въ Нѣмеччинѣ заносить ся на важну змѣну конституціи. Вѣдъ якогось вже часу появляли ся вѣсти, котрѝ выходили вѣдъ католицкого сторонництва центра, що нѣмецке правительство постановило змѣнити законъ выборчѝй. Вѣстямъ тымъ заперечувано, ажь зновъ недавно оденъ зъ провѝдниковъ згаданого сторонництва въ своѣй мовѣ кандидатскѝй выразно и рѣшучо заявивъ, що правительство маe намѣръ внести загальне право выборче, и додавъ ще, що въ разѣ потребы готово правительство перевести сю змѣну силою, не оглядаючи ся на парлиментъ. „Тѣ, що посять ся зъ тою гадкою, належать до кругѝвъ высокихъ, вилывовыхъ" поясновавъ вѝнъ, чимъ мабуть мавъ на умѣ цѣсаря.

—

Выпадки въ испаньско-американськѝй вѝйнѣ розвиваютъ ся поволи. Фльота американська пѝдъ Филиппінами стоить пѝсля своеи великои побѣды пѝдъ Манілею мабуть безъ дѣла, бо не маe вѝйска и черезъ те неспособна до нѣякои сухопутнои акціи. Американське правительство що-йно недавно выслало туды войско; але оно не прибуде на Филиппіны скорѣйше якъ въ половинѣ червня, а до того й не богато его выслано, бо лише 2.500 мужа, то и не велика зъ того прийде помѝчь побѣдоносной фльотѣ. Въ другѝй сторонѣ, на Антіляхъ, испаньска фльота Церверы, що такъ упгро перекрала ся до пристани кубаньскои св. Якова, граe ся теперь мабуть въ жмурки, хочь и гѝрка, зъ двома американськими ескадрами; ѣй пильно до Гаваны, а симъ противно ходить о те, щобы ей не пустити туды. Якъ довго се потреваe безъ бою, годѣ вгадати. До битвы повинно бы принѣти тымъ скорѣйше, що зъ Кадикеу поспѣшае Фльотѣ Церверы друга, резервова, ескадра на пѝдмогу; а американськѝй ескадры очевидно не схотять допустити до того, щобы сполучили ся обѣ тѝ силы непріятельскѝй.

Зъ ювілейныхъ обходѝвъ у краю.

Зъ Городка пишуть намъ:

Городокъ святкувавъ 50-тѝ рокови́ны внесеня панщины торжественными музикально-вокальными вечерницями, що вѝдбули ся въ тамошнѝй гарно удекорованѝй ремізѣ сторожѣ огневои, въ четверъ дня 26 с. м. Програму выповнивъ по-части „Перемыскій Боянъ" а почасти мѣсцевѝ сили. Розпочавъ вечерницѣ Перемыскій „Боянъ" вѝдспѣваномъ пѣснѣ „Урра у бѝй", а потѝмъ о. Струтинськѝй выголосивъ вѝдповѣдаючій торжественнѝй хвали вѝдчитъ.

Бесѣдникъ перейшовши коротко исторію руского селяньства почавши вѝдъ часу межиусобицъ княжихъ ажь до упадку Польщѣ, задержавъ ся довше надъ положеномъ руского хлѣбороба пѝдъ панованемъ австрійскимъ передъ знесеномъ панщины, згадуючи при тѝмъ про реформы цѣсаря Іосифа II., а вѝдтакъ описавъ самъ фактъ знесеня панщины, користь сего факту для руского селяньства та слѣды часѝвъ панщины, якѝ ще теперь остали, а именно гнетъ зѝ стороны магнатѝвъ та выкупованя черезъ жидѝвъ. При тѝмъ од акъ высказавъ надѣю на лѣпшу будучность такъ для руского селяньства, якъ и руского народу взагалѣ, та выразивъ бажане сполученя всѣхъ Русинѝвъ та Славянъ пѝдъ прапоромъ рѝвности, свободы и братерства. Вѝдчитъ сей, старанно обробленый та зъ великою силою выголошеный, зробивъ на досытъ численно зѝбранѝй интеліґенціи мѣсцевѝй и зъ околицѣ, якъ такожь на присутныхъ селянахъ велике вражѣне, а довготреваючій оплески выразили щиру подяку пов. прелеґентови.

Хоральнѝй спѣвы выконала шѣснацятка „Перемыского Болна". Особливо подобали ся „Имны славяньскѝй" и „Урра у бѝй", за що головна подяка належить ся дириґентови о. Кишакевичеви. Зъ сольовыхъ продукцій заслугуе передовсѣмъ на увагу повна артизму гра на фортепянѣ панѣ Озаркевичевои, деклямація панны Дрималикѝвнои та сольо тенорове п. Менциньского. Всѣ тѝ продукціи нагороджувала публика грѝмкими оплесками и змушувала артистѝвъ - аматорѝвъ додавати кусники надъ програму. По концертѣ вѝдбувъ ся въ мѣсцевѝй ресурсѣ комерсъ, а вѝдтакъ танцѣ. Весела забава протягнула ся по за 2 годину въ ночи. — *Гость.*

Зъ Бережанъ пишуть намъ:

Недѣля 3 (15) мая сего року — то бувъ день такъ торжественный, такъ дорогій для всеи Галицкои Руси! Въ дни тѝмъ повинни були всѣ версты нашои суспѝльности подати собѣ навѣть ворогуючій руки и вѝдсвяткувати его такъ, якъ годило ся культурному народови. Приступати до сего великого свята въ щоденныхъ шатахъ — не годило ся. Нѣ! тутъ треба було очиститись зѝ всѣхъ народныхъ грѣхѝвъ, зъ шляхотско - польско - жидѝвского або й московского болота и зъ чистымъ, неоплямленымъ серцемъ вѝдсвяткувати его та розпочати честне жите нове, якъ почали нашѝ пятьдесять лѣтъ тому. Але чи кождый пѝйшовъ за голосомъ своеи совѣсти? чи розпочалось на нашѝй Руси нове жите?

Дня 3 (15) мая мала вѝдправити ся по всѣхъ церквахъ Галицкои Руси въ память знесеня панщины служба Божа зъ вѝдповѣдною проповѣдію. Чи всюда такъ стало ся, не знаю. Я тѝлько подамъ, якъ то бережаньскѝй о. парохъ и деканъ пошанувавъ се велике свято.

Въ недѣлю 3 (15) мая приходжу до бережаньскои церкви и якъ-разъ застаю проповѣдь. Говорить якійсь новый, незнаный менѣ священикъ. Мимохѝть насунулась менѣ гадка: то о. деканъ певно спровадивъ спеціяльного бесѣдника на се велике свято. О! вѝнъ потрафить закасувати всѣхъ деканѝвъ! Пильно слухаю проповѣди. Може и я дѝзнаюсь чогось путнього, може и мое серце налне ся въ тѝмъ святочнѝмъ дни чимсь высшимъ и я, покрѣпленый въ святнии на дусѣ, тымъ дужче, зъ молодечнимъ жаромъ кинусь до працѣ для добра Руси...

О. проповѣдникъ говорить о любови серця Ісуса Христа. Красна тема! — думаю. Вѝнъ певно зѝйде на „люби ближнього свого, якъ себе самого", бо се-ж найвѝльша заповѣдь Божа, а вѝдтакъ „люби меншого брата свого, люби народъ, людъ свѝй вѝгій, столѣтями неволеный панщиною, деморалізованый, непросвѣчуваный..." Але нашъ о. проповѣдникъ не сходивъ на те. Вѝнъ пояснивъ, що то есть Христосъ. „Се [каже] не той образъ [показуючи на образъ Ісуса Христа], бо се тѝлько видъ Его. То такъ, якъ я подивлю ся до зеркала, то побачу самъ себе, або вы подивѣть ся! Се вже найлѣпше знають дѣвчата, бо они найвѝльше придивляють ся до зеркала..." Ну, слухаю дальше. О. проповѣдникъ говорить вѝдтакъ о любови серця Ісуса Христа, идеалізуе тую любовь и подае примѣры любови: „Ось [каже] якъ дѣвчина подобае собѣ файного хлопця або жовнѣра, то вѝддае ему серце, такъ то серце вѝддати треба Ісусови." Бачу — по церквѣ посмѣшки... Вѝдтакъ о. проповѣдникъ зѝйшовъ на конѣ, псы коты, вкѝнци на безроги и т. и. Пѝдъ конець почавъ уже поважнѣйше, зблизивъ ся до кѝнця и сказавъ: „Амѣнь!"

О. деканъ почавъ спѣвати, але о. проповѣдникъ кричить: „Пождѣть ще! я ще маю голосъ, маю ще щось сказати!" Всѣ напружили слухи: що такого? И отъ о. проповѣдникъ представляе ся — всѣмъ отворюють ся очи. Довѣдуемо ся, що се Єзуитъ — ксьондзъ Цовель зъ Тернополя. „Москаль выгнавъ его въ Россіи и вѝнъ разомъ зъ иншими, безъ хлѣба, просить на klasztor czy kościoł na Podolu. Богъ оденъ для всѣхъ на небѝ, тожь приемный даръ на костелъ польскѝй и за те Вѝнъ кождого нагородить." По довшѝй въ тѝмъ дусѣ промовѣ Єзуитъ попросивъ Русинѝвъ, щобы намовляли Полякѝвъ, абы и они давали жертвы, бо ему латиньскѝй пробощь не позволивъ збирати въ костелѣ складки анѣ навѣть мати тамъ проповѣдь. Нехай же Русины повѣдомлять о тѝмъ своихъ братѝвъ Полякѝвъ

И пѝйшовъ не. Єзуитъ зъ тацою по церквѣ и зѝбравъ, якъ кажуть, до 60 зр. А и опѝсля спѣшили ще бѣдни мѣщане руски до о. декана Кордубы та несли грошики на єзуитскѝй костелъ — на нову „twierdzę" на Руси — хочь руска церковь у Бережанахъ не докѝнчена, грозить катастрофою!

О. деканъ Кордуба — сердечный приятель політичный пана Баранського и стоить его політики въ Бережанщинѣ — ше фальшивѝй доносы на бережаньску Руску Бурсу — пише до Львова: „Не давайте запомоги Рускѝй Бурсѣ въ Бережанахъ, бо тамъ „wieją niebezpieczne prądy", — а за те спроваджуе до рускои церкви Єзуита, щобы въ ювілейный торжественный день 3 (15) мая зѝбравъ вѝдъ Русинѝвъ складки на костелъ на рускѝмъ Подолю, засыпуванѝмъ въ остатныхъ рокахъ костелами..

Весели ся Руси такимъ о. деканомъ! — *М. В.*

Зъ Копичинець пишуть намъ:

Торжество знесеня панщины и вѝдродженя Руси вѝдбулось у насъ 3 (15) с. м. при участи що-найменше 3000 народу. По торжественнѝмъ богослуженю въ парохіяльнѝй церкви похѝдъ до ново поставленого хреста не мѝгъ вѝдбути ся за-для дощу, натомѣсть вѝдбувъ ся похѝдъ при спѣвѣ „Христосъ воскресе" а пѝдъ проводомъ пароха Вп. о. Шанковского около 5 годины зъ полудня, коли дощь переставъ. При поворотѣ вѝдъ хреста нарѝдъ спѣвавъ „Миръ вамъ братя" и „Ще не вмерла Украина". На закѝнчене вѝдбула ся въ комнатахъ уряду громадского мѣщаньска и селяньска забава зъ народными спѣвами и танцями до 2 годины въ ночи.

НОВИНКИ.

— **Руске духовеньство перемыского деканата**, зѝбране на соборѣ деканальнѝмъ въ Дроговѣ дня 24 мая, рѣшило всѣми голосами противъ одного, не приймати вѝдъ властей свѣтскихъ писемъ писаныхъ або адресованыхъ не по руски або не рускими буквами. — Сеся ухвала обовязуе священникѝвъ вѝдъ дня 1 липня с. р., зъ котрымъ то днемъ всякѝ такѝ письма будемо вѝдсылати до декана, а деканъ до Консисторіи для дальшого урядового ужитку.

— **Дальше „посрамленіе"** турецкого старосты. Панъ Франко Бѣлиньскій зъ Турки по вѣдомѝмъ нашимъ читателямъ „посрамленію" въ справѣ о. Грабця зъ Линя, „посрамивъ ся" теперь зновъ въ справѣ зъ о. Савиномъ Кмицикевичемъ зъ Боберки. О. Кмицикевичъ, переслѣдуваный карными вѝсланцями, а вкѝнци припорученѝмъ урядови податковому въ Турцѣ стягнути зъ него 2 зр. за вѝсланця карного, зѝбравъ всѣ даты и письма та вѝдославъ ихъ просто на руки намѣстника. Сими днями дѝставъ о. Кмицикевичъ, вправдѣ не зъ намѣстництва але зѝ староства таку вѝдповѣдь: „Ч. 4905. Преподобному Отцу Сабинови Кміцікевичови, гр.-кат. парохови в Боберці до відомости. Турка дня 10 мая 1898. Ц. к. староста Білінскі" — а въ приложѣ до сего письма вѝдписъ вѝдозвы п. Бѣлиньского до уряду податкового въ Турцѣ: „Zarządzoną tutejszym reskryptem z dnia 9 kwietnia r. b. l. 3659 egzekucyę celem ściągnięcia od ks. Sabina Kmicikiewicza z Boberki kosztów posłańca karnego w kwocie 2 złr. należy natychmiast zaniechać". Але п. Бѣлиньскій выдыхуе все то здоровенько на своѣй посадѣ, бо доси не чути ще, щобы тая „перла" баденѣвскихъ старостѝвъ забирала ся на Мазуры слѣдомъ калуского Мавеского та жидачѣвского Галецкого...

— **Політика „zgody" нашихъ „braci"** навѣть и въ костелѣ. Въ мѣстѣ повѣтовѝмъ Чешановѣ вѝдбувала ся недавно въ костелѣ місія пѝдъ проводомъ кес. Редемптористѝвъ зъ Кракова. Місія перевела ся якъ звычайно. Ксьондзъ „казнодѣя" уживъ цѣлои своеи краснорѣчивости, щобы побожныхъ вѣрныхъ, одныхъ загрѣваючи, другихъ наказуючи, навернути зъ дороги грѣха, а кѝнчивъ усе: „Wszyscy mi tu przysięgnijcie, że od dzisiaj... не будете грѣшити тымъ, а тымъ. На самъ же конець полишивъ ксьондзъ „казнодѣя" найтяжшій грѣхъ и громовымъ голосомъ гукнувъ до народу: „A teraz przysięgnijcie mi, że do cerkwi chodzić i w domu po rusku mówić nie będzieciel" Подаю сѝ слова ксьондза „казнодѣя" докладно такъ, якъ я ихъ чувъ, а що було вѝдъ початку: якѝй ксьондзъ „казнодѣя" робивъ „wycieczki" на „braci unitów" вѝдъ початку місіи, о тѝмъ може кождый цѣкавый понформуватись у жерела, т. е. у аранжера тои місіи — Wielebnego ks. proboszcza rit. lat. Завадского. — *Участникъ місіи*

— **Станъ здоровля Е. Ем. Кардинала Сембратовича** не полѣпшивъ ся, але недужій принявъ вчера поживу зъ лѣпшимъ апетитомъ, нѣжь передущихъ дньвъ. Розпущена вѣсть, мовь-бы проф. д-ръ Рідіґеръ выконавъ нову операцію жолудка, показуесь хибною. Братись до операціи въ теперѣшнѝй стадіи недуги було бы невѝдповѣдно.

— **Філія „Просвѣты" на округъ Куты-Косѝвъ** устроюе въ Недѣлю св. Отецъ 29-ого н. ст.

скрутивъ ся якъ вужъ и вчѣпивъ ся Шексови кѝгтями въ горло та въ одну хвилю перегрызъ гортанку. Стрѣпавъ ся бѣдный Шексъ, але не стало колишнои силы. Задзявкотѣвъ, заскомлѣвъ зъ болю и упавъ на землю.

На крикъ товариша надбѣгъ легавый, пѝймавъ кота и кѝлькома ударами сильныхъ лапъ заголомшивъ жертву. Прийшовъ и панъ та добивъ кота. О кѝлька крокѝвъ вѝдъ себе побачивъ, якъ близько границѣ паньского ревіру конавъ Шексъ, колишня его собака. Вхопивъ стрѣльбу зъ плечей и хотѣвъ стрѣлити. Але не стало вѝдваги. А може и шкодувавъ набою, бо видѣвъ, що Шексови вже й такъ не довго дыхати.

А нѣмина конаючи все ще дивила ся на свого пана. Хто знае, що за чувства инстинкту мотали ся въ зболѣлѝй собачѝй головѣ! Може дякувавъ за службу, перепрашавъ за свое неуцтво, може проклинавъ а може и плакавъ прощаючись зъ давнымъ своимъ паномъ.

Биля конаючого Шекса прилѣгъ на лапахъ легавый и почавъ жалѝбно выти. Пана се дразнило, вѝдвернувъ ся на бѝкъ. Шексъ пѝдвѣвъ зъ трудомъ ще разъ свое око и такъ любо глянувъ на свого вартѝвника, наче бъ мирився зѝ своимъ ворогомъ, що позбавивъ его ласки у пана, пѝдтявъ его жите. Може заявивъ вдячность, що убивъ кота — спѝльного ихъ ворога — а може передавъ ему собачій заповѣтъ, що не варто панамъ такъ вѣрно служити... Вѝдтакъ тее одно око заплыло кровавою слезою и вже не пѝдвело ся... Лишь легавый ще жалѝбнѣйше завывъ...

Панъ пѝдождавъ хвильку, поки собака не сконала, а далѣ пѝдѝйшовъ и перекинувъ Шекса патикомъ за межу. Боявъ ся доторкнути мертвои шерсти, котру за житя такъ часто гладивъ рукою. Не люблю — сказавъ — стерва на моѣмъ ревірѣ! Свиснувъ на легавця и помчавъ ся у лѣсъ.

мая въ Косовѣ въ Касинѣ о 8 годинѣ вечеромъ Вечерницѣ въ память 50-лѣтного ювілея знесеня панщины и вѣдродже и Руси зъ такою програмою: 1) Вступне слово. 2) Вѣдчитъ о знесеню панщины и вѣдродженю Руси. 3) Деклямація и співы славно звѣстного хору селянъ зъ Печенѣжина. — Цѣна мѣсць: першорядне 1 зр., другорядне 70 кр., стояче 40 кр., для мѣщанъ и селянъ по 20 кр. Чистый дохѣдъ призначеный на церковь въ Косовѣ.

— **Розрухи антісемітскій.** Въ Кальварія Зебжидовскій коло Вадовиць на Мазурахъ выбухли розрухи антісемітскій. Вже вѣдъ кѣлькохъ днѣвъ чути було въ мѣстѣ и въ окрестности глухій вѣсти о приготовуванѣмъ нападѣ на жидѣвъ. Вчера 27-ого с. м. зъявило ся въ Кальварія бѣльше число Мазурѣвъ зъ сѣлъ и зачали ворожо выступати противъ жидѣвъ. Наслѣдкомъ сего жиды переляканій не выходили вечеромъ зъ домѣвъ и позачинювали вѣконницѣ. Около 10 годины товпа Мазурѣвъ кинулась на жидѣвскій домы и почала товчи вѣкна та ломати вѣконницѣ. Жандармерія — видно вже приготована на се — выйшла въ силѣ вѣсѣмъ мужа и стрѣлила въ Мазурѣвъ. Два Мазуры упали трупомъ на мѣсци а одинъ повалився ся тяжко раненый. Арештовано 40 особѣ. Зъ Вадовиць прибуло до Кальварія вѣйско.

— **Зъ гостины намѣстника въ Перемышли.** Дня 24 с. м., якъ вѣдомо, прибувъ намѣстникъ до Перемышля. На двѣрца повитавъ его староста Лянкевичъ и представителѣ прочихъ властій, правительственныхъ и автономічныхъ. Намѣстникъ вѣдвѣдавъ гімназію руску и польску; въ рускій бувъ на науцѣ языка руского въ VIII. клясѣ, а нѣмецкого въ VI. клясѣ. По снѣданю у старосты Лянкевича представились ему обѣ капітулы и представителѣ вѣйсковыхъ и цивільныхъ властій. Вѣдтакъ вѣдвѣдавъ учительску семинарію женьску, де въ его честь вѣдспѣвано кантату. О 4-бій пополудни вѣдбувъ ся въ честь намѣстника обѣдъ у епископа Солеского; на тѣмъ обѣдѣ були епископъ Чеховичъ и крилош. Волошиньскій. По обѣдѣ намѣстникъ въ товариствѣ еп. Чеховича оглянувъ нову епископску палату, а вечеромъ вѣдъѣхавъ до Львова.

— **Громада якихъ мало.** За стараньемъ начальника ч. Якова Микитюка купила громада Перерѣвъ [коломыйского повѣта] вѣдъ властителя бѣльшои посѣлости Ст Яснѣньского коршму и тамъ має бути умѣщена крамница и читальня. Згаданый властитель розвалюе въ селѣ ще двѣ коршмы, де були гнѣзда шершенѣвъ-жидѣвъ. Теперь въ селѣ буде тѣлько одинъ жидъ — арендаторъ млына, а громада має надѣю, що и млынъ колись вынаймить. Кобы такъ всюда!

— **„Защита землѣ“**, — такъ называе ся стоварышенє у Львовѣ, зъ ограниченою [дворазовою] порукою, що на основѣ рѣшеня суду ще зъ дня 9 мая 1896 ч. 17.236, входить теперь въ житє. Цѣлію товариства есть удѣляти кредиту на купно земль, на парцеляцію бѣльшихъ посѣлостій и на поправу господарства. Товариство приймае такожь вкладки на процентъ. Дирекція складае ся зъ д-ра Іос. Олесъкова, д-ра Вас. Лаголы и Ром. Бачиньского. Одинъ членьскій удѣлъ выносить 25 зр. и 1 зр. вписового.

— **Зъ Лопатина** доносять до польскихъ дневникѣвъ, що тамъ засадженый нѣдчасъ торжественнѣго обходу 100 он рѣчницѣ уродинъ Мицкевича „dąb Mickiewicza“ хтось вырвавъ

— **Запомоги на місіи католицкій.** Выдѣлъ краевый удѣливъ зъ суми 3100 зр. на місіи католицкій: греко-кат. епархіямъ: львѣвскій 800 зр., перемыскій 300 зр. а станиславѣвскій 200 зр., разомъ 1300 зр.; прочу часть роздѣлено межи латиньскій епархіи а именно: львѣвскій 400 зр., краковскій 600 зр., тарнѣвскій 400 зр. а сыпекрембій 400 зр.

— **Станъ засѣвѣвъ.** Міністерство рѣльництва оповѣстило справоздане зѣ стану засѣвѣвъ въ половинѣ мая. Якъ зъ него довѣдуемо ся, станъ всѣхъ родѣвъ збѣжа є доси вдоволяючій и, єли такъ дальше буде спирати вѣдповѣдна погода, можна надѣятись добрыхъ жнивъ.

— **Хмароломъ.** Минувшого тыжня прорвала ся градова хмара въ повѣтѣ турецкѣмъ и наробила великихъ шкѣдъ въ селахъ: Вовчѣмъ, Жукотинѣ, Лѣмнѣ и Боберцѣ. Градъ падавъ майже годину, покрывъ землю майже на пѣвъ метра и лежавъ до другого дня. Засѣвы цѣлкомъ знищений. Отсе доля хлѣбороба!

— **Громадска рада въ Дрогобичи** уконституовала ся, выбравши бурмістромъ Ксенофонта Охримовича а заступникомъ Іос. Шрайера. Въ складъ магістрату увѣйшли: Леонардъ Висневскій, Теоф. Яблоньскій, Ив. Баторовичъ, Моріцъ Ліндонбавмъ и д-ръ Ис. Тавбенфельдъ — самій Поляки й жиды!

— **Цѣсарь** надавъ достоинъство тайныхъ радникѣвъ князеви епископови краковскому Ив. Пузинѣ и епископови въ Перемышли Луцѣ Солескому.

— **П. Ив. Савицкій**, секретарь міністерства скарбу, именованый старшимъ радникомъ скарбовымъ при галицкій краевій дирекціи скарбу.

— **До Товаришѣвъ матуристѣвъ** рускои гімназіи зъ року 1878. Въ справѣ зѣѣзду товариского на день 9 червня с. р. означеного просимо тыхъ Товаришѣвъ, що ще своихъ адресы не надѣслали, о якъ найскорше надѣсланє тои-жъ адресы на руки товарища д-ра Ст. Федака, щобы можна було выслати всѣмъ програму зѣѣзду: *В. Бѣлецкій, Я. Ильницкій, Ст. Федакъ.*

— **Дрѣбній вѣсти.** Въ Берлинѣ згубивъ касіеръ берлиньского Уніонъ-клюбу въ дорозѣ до банку 80 тысячъ марокъ въ банкнотахъ. Грошѣ тѣ найшовъ одинъ фіякеръ и зложивъ ихъ въ поліційнѣмъ бюрѣ; за свою честноту дѣставъ 1000 марокъ нагороды. — Въ Райхенавѣ въ Чехіи обірвала ся дня 21 с. м. хмара и наробила великои шкоды. — Гр. К. Бадені, „щиро-сердечный нашъ приятель“, приѣхавъ бувъ оногды до Львова, вѣддати візиту намѣстникови гр. Пінінъскому, але не заставши его дома [бо перебувавъ въ Перемышли], вернувъ до Буська — Въ мѣсецовости Коллярнъ въ Нѣмеччинѣ случила ся въ копальняхъ угля страшна пригода: выбухли газы и при тѣмъ погибло 45 роббтниквѣ. — Намѣстникъ выѣхавъ до Скалата, опѣсля удасть ся на одинъ день до Грималова, а зъ-вѣдти до Тернополя. — Роббтники цегольняній у Львовѣ задумали урядити загальный стрейкъ.

При часто трафляючихъ ся фалшованяхъ охоронныхъ марокъ пильно звертати увагу на правдивость марокъ Охоронна марка выдрукована въ анонсахъ Берґера медичныхъ и гігієнічныхъ мыль, мусить знаходити ся на всѣхъ обгортканъ, етикетахъ, сказовкахъ уживанъя и на самѣмъ мылѣ. Наслѣдуваня вѣдкидайте, бо лишь правдивій, вѣдъ 30 лѣтъ въ продажи находячій ся мыла Берґера посѣдають знаменитій зъ-давна выпробованій власности. Докладнѣйше въ нинѣшнѣмъ анонсѣ. 149 1—2

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 28. мая. Вчера вѣдбула ся кѣлькогодинна рада міністрѣвъ.

Скрайна опозиція нѣмецка має въ радѣ державнѣй рѣзко выступити зъ причины подѣй въ Градци и вѣдповѣдей міністра вѣйны въ делеґаціяхъ.

Будапештъ 28. мая. Угорска делеґація мала вчера коротке засѣданє, на которѣмъ ствердженo вгѣднѣсть ухвалъ обохъ делеґацій. Окликомъ на честь цѣсаря замкненo сесію.

Угорске товариство промысловцѣвъ постановило не принати запросинъ австрійского товариства промыслового на ювілейну выставу у Вѣдни, а то зъ причины бесѣдъ пп. Бельоглявека и Василька, выголошеныхъ въ делеґаціяхъ противъ Угорщины.

Градецъ 28. мая. Grazer Tagblatt доноситъ, що Ґлайспахъ на другій тыждень обѣйме урядованє президента высшого суду краевого въ Градци и зараз вѣдѣде до своей посѣлости пѣдъ Градцемъ та вѣдтамъ буде урядувати, поки не успокоить ся въ Градци. Що днины буде дѣставати и вѣдсылати судовій акта.

Атены 28 мая. Войска турецкій уступили вже майже цѣлкомъ зъ части Тесалія. Въ однѣмъ селѣ, що пѣсля змѣны границѣ дѣстало ся пѣдъ Туреччину, люде попалили хаты и переселили ся за границю, до грецкои Тесалія.

Царгородъ 28. мая. Сегодня вечеромъ вѣдъѣздить кн. Фердинандъ зъ женою до Софія.

Мадритъ 28. мая. Испаньске правительство постановило звернути увагу державъ на те, що Американцѣ разъ-въ-разъ нарушують мѣжнародне право, стрѣляють кулями наповнеными нафтою, нѣдступно вывѣшають на своихъ кораблякъ испаньскій флаги та перетинають мѣжнародній телеґрафічній каблѣ.

Анѣ вчерашній пополудневій дневники анѣ нинѣшній не мають жадныхъ вѣстей зъ Кубы.

Новый Йоркъ 28. мая. Якъ доносять дневники, правительство дѣстало урядову вѣсть, що фльота Церверы таки остае въ пристани св. Якова.

Вашингтонъ 28. мая. Въ кругахъ маринарскихъ є гадка, що фльота Церверы вже не входить въ рахубу, бо замкнено ей цѣлкомъ въ пристани св. Якова. Зъ великимъ поспѣхомъ ладить правительство выправу на Кубу, де призначено 30.000 вѣйска. На Порторіко призначено 10.000, а на Филипіны 25.000.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львѣвска Дирекція ц. к. желѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Пѣсля оповѣщеня, умѣщеного въ Wiener Zeitung передасть ся въ дорозѣ оферть выконаня роббтъ земныхъ, торовыхъ и всякихъ будовель для шляху желѣзничого Вольфсберґъ-Цельтвеґъ. Оферты буде ся принимати найдальше до 11 червня с. р. въ полудне въ протоколѣ подавчѣмъ ц. к. Міністерства желѣзниць. Условя и иншій документы помѣчничій можна переглянути въ 18. департаментѣ згаданого Міністерства або въ ц. к. управѣ будовы въ Вольфсберґъ.

Наша Адміністрація просить Вп Передплатниквѣвъ — якъ найскорше надсылати передплату на II-гій чвертьрѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Надѣслане.

Зміна льокалю.

Найдешевшій склядъ товарѣвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

вѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

переношеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цѣкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроика електричныхъ дзвинкѣвъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4188

Адреса: Оптикъ Коперникій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

Заведене ц. и к. надворного фотоґрафа

ГЕННЕРА, при ул. Академічнѣй 18

отворене що-дня вѣдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 8—52

ЛИПНЬ

въ реставрації **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-бій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣчаній легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телеча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моей реставрації, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткѣвъ засмотрена кухня.

79 118—? Зъ высокимъ поважанемъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

МАТТОНЬОГО GIESSHÜBLER

природна
алькалічна
ВОДА
щавова

найлучшій столовый и покрѣпляючій напитокъ,
выпробованый при кашлю, при недугахъ шиѣ, при катарѣ жолудка и мѣхура.

Heinrich Mattoni въ Giesshübl
4 SAUERBRUNN.

Правдива

Для власного добра прошу жадати и принимати тѣлько въ такихъ оригінальныхъ пачкахъ.

Диваны перскій и портіеры

традиній (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 15—?

МАШИНКИ патентований до терти соли штука зр. 1·50. Машинки американскій до сѣкани мяса по зр. 4·— поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 1955

Решткы хѣдниквѣвъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, ґобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ баснословно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Также на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 15—?

Выстава загальна

всѣхъ выданыхъ и нинѣшнихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ и хѣдниквѣвъ.

Также цѣлу нѣч при електричнѣмъ освѣтленю отворена.

Вступъ вѣльный.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190 15—?

Купуючимъ пѣльги въ сплатахъ.

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власній выробы

продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краеве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна

въ своѣй ново устроиній торговли

у Львовѣ при ул. Кілиньского ч. 2

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Зразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *иншихъ агентовъ анѣ колектантовъ не высылаемо.* 77 57—62

ТУТКИ цыґаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурквевичъ, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

ЦУКОРИНЪ № 20

3000 штукъ на 1 кґр.

въ порціяхъ по 1 крейцарю

ЦУКОРИНЪ № 9

2000 штукъ на 1 кґр.

въ порціяхъ по 1½ крейцаря

Продажъ дозволена до 1 липня. 189

I. WEISS, Wien VI., Esterhazy-gasse 12.

Також и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, фіранки, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190 15—?

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знищенитє, утихомирюче бѣль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 355 81—89

загально любимого средства домового

все лишь въ оригінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лишѣ фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оригінальный.

Ріхтера аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Замовленє на карпатскій косы Минцера.

До Панѣвъ Минцера и С-ки въ Вѣдни.

Прошу прислати за послѣплатою (коли?) _____

карпатскій косы и брусни пѣдъ адресою:

Назвиско _____

Званє _____

Мѣсце _____

Почта _____

Галичина

числo	Назвиска поодинокихъ господарѣвъ	косы: кѣлько штукъ	косы: довгота въ цм	коштувъ: зр.	коштувъ: кр	бруски: кѣлько штукъ
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						

Гляди на вѣдворотну сторону

ЗАВЕДЕНС ЖЕРЕЛЬНЕ и ВОДОЛѢЧНИЧЕ

МОРШИНЪ

пѣдъ Стрыемъ

середъ обширныхъ лѣсѣвъ шпильковыхъ, 1050 стопъ надъ н. м. — Стація желѣзницѣ, почта и телеґрафъ въ мѣсци. — Купелѣ бромо-соляниковѣ, боровиковѣ и рѣчнѣ. Лѣченє гідропатичне, електрикою, массажемъ и жентицею приручае ся на нервовость, недокровность, скрофулы, ревматизмъ, на хоробы жѣночѣ, для хороблявъ-товстыхъ и дыхавичныхъ, въ опухлинѣ утробы, селезѣнки и пр. — Кухня здорова, смачна и дешева пѣдъ личнымъ надзоромъ лѣкаря. — Цѣле удержане тыжднево вѣдъ 15 зр. зъ лѣченемъ вѣдъ 20 зр.; въ мѣсяци червню и вѣдъ 15 серпня о 30% дешевше. — Проспекты и близшій пояснення высылае на жаданє Зарядъ купелевый.

212 2—10 **Д-ръ Артуръ Зонотъ** лѣкарь Заведеня.

Горѣвка француска зъ сѣлью, загально знане средство домове у всякихъ долегливостяхъ ревматичныхъ, болю головы, зубѣвъ и т. п., 22
уживане такъ зовнѣшно якъ и внутрѣшно.
Цѣна фляшки опльомбованои 75 кр., пѣвъ фляшки 45 кр.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 192—?

100 до 300 зр. мѣсячно
можуть заробити особы всякого стану въ кождѣй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папервѣвъ державныхъ и льосовъ. Зголошеня до: LUDWIG GESTERREICHER, VIII Deutsch-206 gasse 8, BUDAPEST. 3—10

КУХАРКА РУСКА
въ мовѣ рускѣй выйшла зъ друку и обнимае:

Науку варени знаменитыхъ правдиве рускихъ стравъ. Найрѣзнѣйшѣ зупы и додатки до зупъ. — Всякѣ печенѣ — зразы, bitosы, гуляшъ, фляки, кльоты и т. п. — Науку робленя сосѣвъ горячихъ и студеныхъ. — Маринованє шинокъ и всякои вуджевины. — Знаменитѣ руляды. — Найрѣзнороднѣйшѣ мучни лезомины. — Пряладжене знаменитого набѣлу и т. п.

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высилае franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА
Ст. Манецкого и Эпѣлки
Львѣвъ, Готель Жоржа.
184 3—?

Новости въ парасольнахъ капелюхахъ блузахъ, рукавичкахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львѣв, пл. Капітульна ч. 3
190 15—?

НАСАЖЬ ГАВСМАНА
І. ЛЬВѢЗСКЕ
Photo-Plasticon
Подорожь доокола свѣта.
Вѣдъ $^{22}/_{5}$ до $^{29}/_{5}$ 6 до побаченя:
Замки французкій народовій
Вступъ 10 кр. 278 1—1

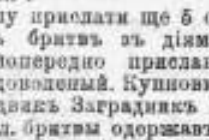

Славнѣй на цѣлѣмъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL“
первороднѣй фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre“
Львѣвъ, ул. Сикстуска 6, насажь Гавсмана.
Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
Для провінцій, цѣнники даромъ и оплатно. 190 15—?

Фабричный складъ Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII, Feldgasse 10.

Оригінальнѣ англійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалѣ, вглублено шлюфованѣ, выострени, готовѣ до ужитку. Цѣна зъ etui $^{2}/_{4}$ вглублено шлюфована зр. 1.50 а $^{1}/_{1}$ вглублено шлюфованѣ зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ за *одного дня*:

Прошу прислати ще 6 opir. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куповичъ 28/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣтнѣйше. Малѣвъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 16—?

Подѣбно пишуть Вел. Отцѣ:
2./10 97 Левъ Шашковскій, деканъ стрыйскій.
23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.
23/10 1897 О. Полянъскій, парохъ Юровець.
23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругѣвъ.

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ такожъ сальоновѣ и настѣнни, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львѣвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 19015—?

Найлѣпше, що зроблено доси на поли фабрикацін нѣсъ, суть безперечно славнѣ на цѣлый свѣтъ

Срѣбно-сталевѣ КОСЫ
заосмотренѣ маркою подвѣйнои косы

и цѣсарского орла, котрѣ для охороны выбитѣ на кождѣй поодинокѣй косѣ.

Тѣ знаменитѣ косы зроблены зъ найлѣпшои, подвѣйно гартованои стали, и вѣдзначаютъ ся особливо слѣдуючими прикметами: 1) Незвычайно елястичный нѣжъ и тревале вѣстре. 2) Дуже легенько до орудуваня навѣть при найтязшѣй роботѣ 3) Кленане выдержуе кѣлька днѣвъ. 4) Одноразове наострене выстарчае бѣльше менше на 130 крокѣвъ працѣ. Хто разъ працювавъ тою косою, иншои нѣколи вже не ужие, бо та срѣбно-сталева коса, а найлѣпшимъ вытвором на тѣмъ полю. Звычайни величины и цѣны, слѣдуючѣ:

60—65 цм.	70—75 цм.	80 цм.	85—90 цм.	95—100
85 кр.	90 кр.	95 кр.	1·05 зр.	1·25 зр

Порука. Якъ бы коса не була добра, що нѣколи ще не лучило ся, на жадане звертаю сейчасъ грошѣ, або высылаю иншу косу. Кождому купцеви пяти кѣсъ, дѣю даромъ 1 камѣнь; 10-ти кѣсъ, 1 косу; 50-ти кѣсъ, 6 кѣсъ яко додатокъ. Камѣнь до остреня по 15 и 20 кр. Бабку, сталевый клевець и патыкъ 85 кр. Срѣбно-сталевѣ серпы найлѣпшои якости 40 кр. за штуку, за 10 штукъ 3.70 зр. — Замовленя, котрѣ высилае ся за пѣсланемъ готѣвки, або за послѣплатою, треба замовляти пѣдъ адресою:

Rabinowics'
Silber-Stahl-Sensen Fabrikslager
Wien I, Maximilianstrasse 3/LD.

Пробнѣ посылки до 4 кѣсъ, лишь за попереднымъ присланемъ готѣвки. 24 8—3

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**
Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юліи марокъ 180

*) Пѣсля довжины и вольчины каюты анъ и пѣсля скорости и елегансіи парохода.

Вѣдъ року 1868
БЕРГЕРА ЛѢЧНИЧЕ
МЫЛО СМОЛЯНЕ
выпробоване на клініцкахъ и многими практичными лѣкарями уживане ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожъ и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пѣвостровѣ Балканьскѣмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкѣрнѣ, особливо противъ

Выкидѣвъ шкѣрныхъ рѣзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣлане Бергерового мыла смолиного яко гігієнічного средства до усунена порилѣвъ, до чищеня и десинфекціи шкѣры есть рѣвножъ загально признане. Бергера мыло смолине мае 40% смолы деревнои и рѣзнить ся значно вѣдъ всѣхъ иншихъ родѣвъ мыла смолиного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и увижати на пѣбочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкѣрныхъ уживае ся замѣсть мыла смолиного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного

Яко найрѣдшѣше мыло смоляне до усунена всякои **нечистоты шкѣры**

на выкиды шкѣрнѣ и на головѣ у дѣтей, такожъ яко незрѣвнане мыло до мытя и купелѣвъ, для щоденного ужитку служить, обѣймаюче 35% гліцерины и пахуче.

Бергера гліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ принисомъ уживаня.

Зъ иншихъ родѣвъ мыла Бергера поручае ся слѣдуючѣ заслугуючѣ на увагу: **Мыло** бензоове для нѣжности шкѣры; **мыло** бораксове противъ прищѣвъ; мыло карболеве до выгладжена шкѣры и знакѣвъ по вѣспѣ и яко мыло десінфекціине; Бергера мыло до купелѣ зъ смерековыхъ шишлькокъ и таке-жъ мыло тоалетове, Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); мыло нхтіолеве на червонѣсть лица; мыло весняникове дуже успѣшне; мыло таниновe противъ пѣтя ногъ и выпадани волося; мыло до зубѣвъ, найлѣпше средство чищеня зубѣвъ. Що-до иншихъ родѣвъ мыла Бергера звертаемо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Бергера, бо истнуютъ наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсця продажи для Львова въ аптиках пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмах А. Ербара, Гайсіма, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ аптиках въ *Бродах* Кріжого, Ландберга; въ *Борщовѣ* Ал. Цйотровского; въ *Бережанах* А. Дуреца, Л. Наглика; въ *Березовѣ* Галимаст, Урбеца; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжаньского, І. Тобіашева; въ *Ярославѣ* І. Ангермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камянцѣ* Пилевского; въ *Перемышлѣ* у всѣхъ 4 аптиках; въ *Рашевѣ* Карпиньского, Прона; въ *Сколыми* Лѣховского; въ *Самборѣ* І. Алексевича и Гердлички наслѣдниковъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптиках; дальше въ аптиках въ *Стрыю*, *Тернополи* и у всѣхъ аптиках бѣльшихъ мѣстъ Галичины. 104 12—24

Кароль ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы
К. Гостиньскій и І. Альсъ
Предприемство комісій и спедицій
у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телефонъ ч. 537)
яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ
продав карты корабельнѣ выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.
Експедиція подорожныхъ и пакункѣвъ 3—5 разѣвъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчнои, Аргентины, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 269 6—?

ZACHERLIN
дѣлае на причудъ! Убиваe всякій родъ комахъ

зъ просто зачудовуючою силою и вынищуе всяку хробачню скоро и певно такъ, що зъ неи и слѣду не лишае ся. Длятого славлять его и допытуютъ за нимъ мілѣоны людей.

Пѣзнати его можна по: 1. запечатанѣй фляшцѣ, 2. по имени **„Zacherl“.**

Склады е всюды тамъ, де вывѣшенѣ плякаты **„Zacherlin“.** 84 5—8

КАРПАТСКІ КОСЫ МИНЦЕРА ВЪ ПОЧТОВЫХЪ ПАЧКАХЪ

ОТЛИЧЕНІЙ
письмомъ похвальнымъ
ц. и к. Дирекціи
надворныхъ плянтацій
ЦѢСАРЯ ФРАНЦЪ-ІОСИФА І.
въ Шенбрунѣ коло Вѣдня.

Знакъ фабричный „пила зъ косою“

ВЛАСНІЙ ФАБРИКИ
въ
ВАЙТЕНШТЕЙНѢ и въ ГАЗЕНѢ
(Штирія.)
СКЛАДЫ
ВЪ ВѢДНІ и ВЪ ПАРИЖІ.

КАРПАТСКА КОСА МИНЦЕРА

Есть въ цѣлѣй своѣй довготѣ однаково гартована; она така зручна и легка, такъ легенько бере и такъ довго не притупляесь, що въ тѣмъ взглядѣ нѣяка друга коса на свѣтѣ нашѣй не дорѣвнае. Тѣ косы спорудзуютъ зъ подвѣйно-чищеной срѣбнистой стали, на котру перетопляютъ руду найблагороднѣйшихъ металѣвъ. Незрѣвнана досконалость сеи стали полягае въ тѣмъ, що она при своѣй незвычайнѣй твердости и дуже гнучка и дасть ся безъ найменшого труду коватн.

Кожда наша коса е крѣпка и сильно выпрямованна. Вѣстре заосмотрене острымъ наделкомъ, що вѣдъ кѣнца до кѣнца е однаково тонкій, вѣдъ кѣнца до кѣнца однаково широкій. Люде, котрѣ на косахъ розумѣютъ ся, пѣзнаютъ по тѣмъ власне, що коса всюды однаково тверда и гнучка.

Кленати косу досить разъ на пару днѣвъ, вѣстре притуплюе ся такъ помалу и такъ незначно, що разъ его поострившы, можна перейти съ косою набезпечно 100, а навѣть 130 крокѣвъ, хочь бы прийшло ся косити и найтвердшу горску хонту, або найгустѣйшу нечку.

Заздани тымъ всѣмъ прикметамъ карпатска коса Минцера зробить въ тров, въ четверо тѣлько, що перша-лѣпша краева чи заграничка коса, и господарь, що собѣ таку косу справить, зыскае на дорогѣмъ часѣ, здоровлю и грошахъ, якій по части выкидае не за косу, а за каваловъ бляхи.

Мы ручимо вже за то, що всѣ наши косы, одна въ одну, е такій, якъ мы ихъ тутки описали.

ЦѢНЫ ФАБРИЧНІЙ:

Довгота косы съ ручкою	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100	105	цтм.
Цѣна	—.55	—.60	—.65	—.70	—.75	—.80	—.85	—.90	1.—	1.10	1.20	зр. а. в.

Кожда коса выходитъ зъ фабрики вже выклепана, а за то платить ся особно 10 кр.
За карпатскій брусокъ платить ся 15 кр., за молотокъ 60 кр., за бабку 40 кр., за серпъ 35 кр.
Косы посылаемо зарантъ вѣдворотною почтою, однакъ тѣлько за готовѣ грошѣ або за послѣплатою (Nachnahme). На 10 кѣсъ дѣстанете вѣдъ насъ 11-у даромъ.
Коли въ насъ замовить кѣлька або кѣльканайцять господарѣвъ разомъ, мы приклѣплюемо на кождѣй косѣ картку, де написано, для кого коса призначена. До насъ просимъ адресовати:

9/1. МИНЦЕРЪ и С-КА ВЪ ВѢДНІ 9/1.
I. Rathhausstrasse Nr. 19.

Глядн на вѣдворотну сторону.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянъскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Івакима Гриневи.

Ч. 108. Львовъ, Понедѣлокъ 18 (30) Мая 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты знаній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком
въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають са ли не на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.
Поединоке число кошту 8 кр. а. в.
Оголошени звыкли приймають са по 7 кр. мѣ 10 кр. вѣдъ одкои стрѣчки инсератовои або са мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.
Подяки и инші денесена приватій числить са по 15 кр. вѣдъ отпиша.

„Баденізмъ“ чи „пінінізмъ“?

[Письмо зъ Каменеччины.]

Дня 3 (15) мая мали вѣдбути ся вечерницѣ въ память внесеня пашцины и вѣдродженя Галицкои Руси въ деякихъ селахъ каменецкого повѣту, н. пр. въ Радеховѣ, Нестаничахъ, Павловѣ и Новосѣлкахъ — но всѣ заборонило каменецке ц. к. староство.

Въ Павловѣ мали вѣдограти „Тимка капрала“, но староста заборонивъ представленє, бо „не знае, чи штука тая була грана на сценѣ у Львовѣ або Краковѣ“. Инший забороны мотивувало староство тымъ, що святковане памяти внесеня пашцины носить знамена політичного акту, до чого читальня не є управнена. Чи само святковане вечерницями есть політичнымъ актомъ, не буду спорити зъ п. старостою Бернацкимъ — пригадаю тѣлько ему, що „Тимка Капрала“ грали вже каменецкі мѣщане-читальники, отже и п. старостѣ звѣстно, що тая штука була грана не тѣлько у Львовѣ але и въ самѣй Камѣнцѣ за пановання п. Бернацкого.

Цѣкаве такожь: щѣ п. староста розумѣе пѣдъ „ржондомъ“, бо выступаючи противъ кандидатуры о. Стефана Петрушевича до рады повѣтовои, каже що о. Петрушевичь немилый „ржондови“.

Питаюсь умильно п. старосты: якій „ржондъ“ маe вѣнъ на думцѣ? Чей-же не австрійскій, бо сей нѣчого не може мати противъ кандидатуры горожанина священика, отже п. старости мавъ хиба „моральный ржондъ“ на думцѣ. На те скажу, що „моральный ржондъ“ насъ нѣчо не обходить, а Вы, пане старосто, не есте урядникомъ того „ржонду“, тѣлько австрійского!

О. К.

Зъ ювілейныхъ обходовъ у краю.

Зъ Калуша пишуть намъ:

Дня 3 (15) мая святковано у насъ въ цѣлѣмъ повѣтѣ, въ кождѣмъ селѣ дуже святочно сей памятный намъ день торжественными богослуженями, патріотичными проповѣдями, походами до памятныхъ хрестовъ [въ кождѣмъ селѣ поставлено теперь новій величавій хресты дубовій], а вечеромъ въ мѣсцевыхъ читальняхъ вѣдчитами и спѣвомъ.

Дня 5 (17) мая вѣдбуло ся при великѣмъ здвизѣ селянъ и священикѣвъ народне вѣче въ Калуши. О 10 годинѣ вѣдправлено въ церквѣ торжественне богослуженє, пѣдчасъ котрого проголосивъ красну патріотичну проповѣдь о. деканъ Онуфрій Криницкій, а о 1-ій почало ся величаво повѣтове вѣче въ сали Ляндсмана. Простору салю, прилеглій комнаты и коридоры биткомъ залягли селяне и мѣщане. Явило ся звыжь 600 селянъ и около 15 священикѣвъ зъ околицѣ.

Вѣче вѣдкрывъ о. ов. Петрушевичь. Предсѣдателемъ выбрано о. Криницкого, заступниками селянъ Николу Кобриньского и Атаманчука, а секретарювавъ д-ръ Андрѣй Косъ.

Д-ръ Косъ въ двогодинній красноречивій бесѣдѣ розказавъ популярно долю селянъства вѣдъ часѣвъ польскихъ аж до 1848 року, пѣднесъ заслуги цесаря Іосифа II. в революційного руху въ Европѣ на получшенє нашои долѣ, розказавъ о часѣ по 48-бмъ роцѣ, коли мы, маючи яку таку волю, не вмѣли ся выкористати, абы двигнутись на рѣвне ніво зъ другими рухливішими и інтеліґентнѣйшими народами. — Забирали ще голосъ: о. Козакъ, Ярославъ Коритовскій, Мих. Юркѣвъ, Ник. Кобриньскій, Дрогомирецкій и Ив. Вознякъ, по чѣмъ на внесенє д-ра Коса принято одноголосно слѣдуючій резолюцію яко постуляты:

Загальне вѣче народне зъ дня 5 (17) мая въ Калуши ухвалюе:

1. Жадаемо заряджень всѣхъ властей, якъ правительственныхъ такъ и автономічныхъ, щобы строго придержувались обовязуючихъ постановъ законныхъ у всѣхъ напрямахъ публичного житя.

2. Жадаемо змѣны законовъ выборчихъ въ тѣмъ напрямѣ, щобы заведено загальне, безпосереднє и тайне право выбору до всѣхъ тѣлъ репрезентаційныхъ.

3. Жадаемо реформы податковъ въ тѣмъ напрямѣ, щобы податки посередній вѣдъ артикулѣвъ живности и загально до житя потрѣбныхъ внесено, а щобы по можности всѣ податки заступлено однимъ особистымъ прогресивнымъ податкомъ доходовымъ, спеціяльно же, щобы установлено спеціяльне „мінімумъ“ екзистенції.

4. Высказуемо повне довѣре нашимъ посламъ: д-рови Окуневскому, д-рови Ярославичеви, о. Танячкевичеви, Остапчукови та Новаковскому и заявляемо, що ихъ одныхъ узнаемо за заступниковъ руского народу.

Рѣвножь принято одноголосно додаткове внесенє д. Сѣчинського, щобы выразити прилюдно псевдо-рускимъ посламъ Барвѣньскому, Вахнянинови, Каратницкому e tutti quanti погорду. — *Гость.*

Зъ Тернополя пишуть намъ:

Ювілейне торжество въ Тернополи, уряджене „Подѣльскою Радою“, вѣдбуло ся, якъ бѣльша часть провінціональныхъ торжествъ, дня 5 (17) с. м. Вѣдъ иншихъ рѣзнило ся оно тымъ, що радикальній „атлеты“ взяли собѣ ювілейне вѣче за обектъ, на котрѣмъ мали выпробовати свою деструктивну силу. Се, що політична штуба выбрала собѣ для свого експерименту якъ-разъ Тернопѣль и сконцентрувала тамъ всѣ свои „боевій силы“, пояснює ся тымъ, що въ Тернопѣльщинѣ розписаній выборы до рады державнои.

„Громадскій Голосъ“, Думка и Гарматѣй хотять противъ волѣ бѣльшои части селянъ и всеи мѣсцевои інтеліґенції перефорсувати д-ра Франка и за его кандидатурою аґітують, шкалюючи и не допускаючи до голосу всѣхъ тыхъ, въ котрыхъ пѣдозрѣвають контръ-кандидата п. Франка. Въ кождѣмъ, котрого „Подѣлька Рада“ думала запросити на вѣчевого референта, „Громадскій Голосъ“ вѣтривъ „кандидата“. Длятого резольверовый журнальчикъ заздалегѣдь уже поучувавъ своихъ читателѣвъ, що о. Мироновичь, Романчукъ и Олесницкій „паньскій пѣдлизнѣ“. Радикальній рабіны боячи ся, що коли нарѣдъ почуе бесѣдниковъ запрошеныхъ „Подѣльскою Радою“, пѣзнаеть ся на фарбованыхъ лисахъ зъ „Громадского Голосу“ и увидить, що не въ однѣмъ лишь „зарядѣ радикальнои партіи“ маe оборонцѣвъ своихъ интересѣвъ та що лѣпшій може тій, котрыхъ „раціоналістичный“ орґанъ оклеветуе за „паньскихъ пѣдлизнѣвъ“, — рѣшили мѣжь собою, щобы крикомъ а якъ треба и пястуками выбрати свого предсѣдателя и, заволодѣвши въ той способъ вѣчемъ, не дати голосу жадному зъ референтовъ. Замѣсть зъ-горы призначеныхъ бесѣдниковъ, котрій мали говорити о пашцинѣ и звязаныхъ зъ нею справахъ, мавъ дѣстати голосъ одинъ однѣсѣнькій д-ръ Франко въ цѣли проголошеня кандидатскои промовы. По тѣй промовѣ вѣче мало бути розбите, щобы — борони Боже — не зголосивъ хто другій своои кандидатуры. Сли бы не повело ся перевести того пляну, радикальній крикуны мали такъ довго ревѣти, доки люде або самій не розбѣдуть ся, або комісарь вѣча не розвяже. Щобы-жь на вѣчу було якъ найменше людей, именно такихъ, котрій не дадуть ся зловити на те, що святить я та золотомъ не є, объѣздили деякій панове всѣ села микулинецкого кута и голосили, що „вѣче заборонене“. Самій-жь змобілізували всю свою армію изъ Збаражского, Тернопѣльского и Скалатского. Все те дѣяло ся пѣдъ проводомъ деякихъ панѣвъ зъ Львова.

Однакъ мимо поголосокъ о заборонѣ вѣча зъѣхало ся не менше, якъ 2000 селянъ и много священикѣвъ. Богослуженє вѣдбуло ся въ мѣсцевій церквѣ [„Середній“] о 10½ годинѣ при участи мѣщаньского хору. О. Мироновичь выголосивъ краснорѣчиву и порывающу проповѣдь. Зъ церкви вѣдбувъ ся імпонуючій похѣдъ тисячнои товпы въ святочныхъ строяхъ за мѣсто, де въ просторѣмъ вѣйсковѣмъ бараку мало вѣдбути ся вѣче. „Мужѣ довѣря“ радикальнои партіи розставили ся, щобы евентуальный ихъ ревъ бувъ „голосомъ народа“.

Голова „Подѣльскои Рады“ о. Мироновичь пояснивъ коротко значенє торжества и хотѣвъ приступити до порядку дневного, аж тутъ при самѣмъ столѣ президіальнѣмъ крикнувъ хтось захриплымъ голосомъ: „Не хочемо васъ! не хочемо попѣвъ! хочемо хлопа!“ — „Гарматѣй!“ заревѣвъ у кутѣ другій голосъ. Счинивъ ся крикъ. Одній кричали: „Гарматѣй! не хочемо попѣвъ!“ — другій кричали: „Тишина!“ Коли на хвилю утихло, о. Мироновичь пояснивъ, що цѣле торжество уряджуе „Подѣльска Рада“ и провѣдъ на вѣчу обѣймае вѣнъ самъ, яко голова того товариства. „Кому се — каже — не подобае ся, може собѣ выйти и най не заколочуе спокою членамъ „Подѣльскои Рады“. Хто хоче бути нашимъ гостемъ, най же поводить ся яко гѣсть!“ — Крикуны замовкли и о. Цурковскій зачавъ голосити свій рефератъ о пашцинѣ. Не сказавъ ще трехъ словъ, а вже д-ръ Франко зголошуе ся до слова „для доповнена“. Якъ галабурдники учули, що ихъ „папа“ зголосивъ ся вже до слова, не хотѣли вже дати скѣнчити референтови и що-хвиля выкрикували: „Досыть!“ Имъ захотѣло ся, щобы не допустити до голосу другого референта — В. Будзиновского, выклятого радикальными „бонзами“

Протекторка.

Образокъ живописаный въ тѣни

Михайла Балуцкого.

Въ повѣтовѣмъ мѣстѣ X. зробилось наразъ гамѣрно и людно. Хоть бувъ то будный день, снувалось по ринку тѣлько людей, якъ въ недѣлю по скѣнченѣмъ богослуженю, а на улицяхъ, крѣмъ старыхъ поломаныхъ фіакрѣвъ видно було и брички и старій найтичанки и кѣлька паньскихъ повозокъ, що зъ туркотомъ мчались по нерѣвнѣмъ мѣскѣмъ бруку.

Причиною того незвычайного оживленя бувъ пріѣздъ якогось вандрѣвного цирку. Величезній афішѣ, розлѣпленій по рогахъ улиць зъ кольорованою дамою, якъ она въ летѣ перескакуе черезъ обручь, заинтересували не тѣлько сталыхъ мешканцѣвъ мѣста, але и зъ околицѣ стягнули „высоку шляхту“ и „достойныхъ панѣвъ“, котрій досыть густо осѣли въ тыхъ сторонахъ.

Крѣмъ представленя въ цирку, що мало вѣдбути ся о семій годинѣ вечеромъ на площи Стрѣлецкій у великій полотняній будѣ, було такожь того дня въ ратуши рано засѣданє окружнои рады шкѣльнои и зборъ мѣсцевыхъ учителѣвъ. Правда, зборы того рода не були новинною, бо вѣдбували ся они кѣлька разѣвъ до року и такъ мало кого займали, що навѣть тій, котрій зъ обовязку повинній були на нихъ явити ся, не все мали охоту трудити ся до ратуша и то тій причинѣ зборы мусѣли бути неразъ вѣдложенй для браку комплету. Але симъ разомъ засѣданє було выимкове, бо мавъ бути на нѣмъ у власній особѣ презесъ рады окружнои, котрый вѣдъ часу, якъ его выбрано на тую гѣднѣсть с. в. вѣдъ трехъ лѣтъ, не мавъ нагоды бути анѣ разу на засѣданю, а то тому, що бѣльшу часть року перебувавъ у Вѣдни, де займавъ такожь кѣлька „гоноровыхъ“ урядѣвъ и бувъ членомъ якоись надзорчои рады якогось товариства акційного зъ грубою пенсією. Аж ось теперь зложило ся такъ щасливо, що засѣданє рады шкѣльнои выпало власне въ тѣмъ часѣ, коли панъ граф-презесъ бавивъ хвилево въ своѣмъ маетку недалеко мѣста X. А може, користаючи зъ присутности пана графа, умысне въ тѣмъ часѣ скликано засѣданє... А що то бувъ панъ зъ панѣвъ, фігура многозначуща и многоможна, якъ у Вѣдни такъ и у Львовѣ, то кождый спѣшивъ до салѣ ратушевои вже хоть бы побачити такого достойника, вѣддати ему глубоку почесть або зъѣднати собѣ его взгляды, тожь явили ся въ комплетѣ не тѣлько всѣ члены рады окружнои, але навѣть и такій, що зовсѣмъ не належали до нея анѣ до тѣла учительского. Прибули они въ значнѣмъ числѣ яко гостѣ, пристроєній у фраки и бѣлій краватки, бо заразъ по засѣданю мавъ вѣдбути ся въ готелю „пѣдъ бараномъ“ бенкетъ — для звеличаня заслугъ пана графа для просвѣты взагалѣ, а для окружнои рады шкѣльнои въ X. зъ окрема.

Вѣдповѣдно до заслугъ означено высоту вкладки по 15 зр. вѣдъ особы. Розумѣе ся, не всѣ присутній на зборанню була въ можности поднѣти такъ высоко заслуги пана презеса и сій заразъ по скѣнченій сесіи вынеслись тихцемъ до дому.

Межи тыми бувъ одинъ старець, невеличкого росту, згорбленый, въ сурдутѣ, що колись имовѣрно мусѣвъ бути чорный, а нинѣ вѣдъ старости и частого чищеня ставъ рудаво-зеленый и полыскувавъ ся въ мѣсцяхъ бѣльше вытертыхъ, на плечохъ и лѣктяхъ. На синій головѣ мавъ цилиндеръ вѣдвѣчного фасону, на котрѣмъ, мимо свѣжого вѣдпрасованя, знати було богато заломовъ и слѣды пальцѣвъ вѣдъ частого кланяня. Бѣла краватка и бѣлій праній рукавички, що сильнымъ запахомъ терпентины пригадували покѣйниковъ у гробѣ, доповняли цѣлѣсть того галевого одягу, въ котрѣмъ старець зъ вѣдповѣдною повагою и...

На розѣ улицѣ загородила ему дорогу громадка людей коло афіша. Старець глянувъ зъ цѣкавости: що люде такъ скупно читають, а побачивши, що се церкове оголошене, вѣдвернувъ ся въ погордою вѣдъ дамы въ джокейскѣмъ костюмѣ и пѣйшовъ собѣ дальше. Що могли его обходити штучки линоскокѣвъ? Утѣкавъ чимъ скорше, абы хто не посудивъ, що его займають такій блазеньства, — его, професора, піоніра просвѣты, якъ назвавъ передъ хвилею презесъ въ своѣй бесѣдѣ всѣхъ учителѣвъ. Бесѣда тая ще шумѣла ему въ ухахъ. Слухаючи ей, особливо въ тѣмъ мѣсци, де презесъ говоривъ о высотѣ и важности звання учительского, старець рѣсъ зъ гордости и радости, що и ему Богъ позволивъ сповнити такъ велике посланництво, що и вѣнъ есть одынъ зъ тыхъ піонірѣвъ просвѣты. На жадній инший титулы и становиска не мѣнивъ бы ся вѣнъ теперь въ нѣкимъ. Пѣдъ тымъ вражѣнямъ вертавъ вѣнъ до дому урадуваный, щасливый, вѣдродженый майже, а выголене старанно лице розгорѣлось горячковымъ румянцемъ внутрѣшного задоволеня.

— Яка то шкода, — вѣдозвавъ ся, якъ тѣлько прийшовъ до свого мешкання, малои хатины въ кухнею на долинѣ вѣдъ подвѣря, въ котрѣй панувавъ сѣрый сумеркъ, хоть на улици сонце свѣтило въ цѣлѣмъ блеску, — яка то шкода, що ты, Басю, не могла тамъ бути и чути того всего! Коли-бъ ты знала Басю, — говоривъ дальше, скидаючи зъ себе парадный одягъ, — коли-бъ ты чула, якъ вѣнъ говоривъ, той нашъ презесъ, чимъ то мы всьмо, якій прислуги вѣддаемо людскости, образуючи що разъ то новій поколѣня — кажу тобѣ: радѣсть була слухати, серце росло зъ утѣхи.

— И длятого кажуть вамъ бѣду клепати! — мрукнула вѣтхаючи жѣнка, наливаючи ему зъ горшка на тарѣль бульѣнои зупы. — Коли-бъ вамъ — говорила дальше, сѣвши противъ него и забираючись такожь до ѣды — платили хочь тѣлько, абы ты бѣдолахо, за свою працю, за безсонній ночи надъ поправлюваньмъ задачъ, при котрыхъ ты вже собѣ очи зѣрвавъ, мѣгъ позволити собѣ на кусень мяса, замѣсть живити ся день въ день бульбою зъ капустою..

— Буде й того, буде! — успокоювавъ ей мужъ — тѣлько терпеливости, моя Басю! Не можна-жь такъ заразъ! Треба перше, щобы сойм ухваливъ полѣпшити платню учителѣвъ...

— А тымчасомъ пѣмрете зъ голоду.

— Не переборщуймо знова, люба Басю! Такъ зле ще не есть. За мало маe народный учитель, абы мѣгъ зъ того выжити, то правда, але до голодовои смерти ще далеко.

— Мали вамъ дати додатокъ дорожняный, не дали. Ты подавъ ся о запомогу и до теперь анѣ гроша не дѣставъ.

— Але теперь маю надѣю, що дѣстану. Я выготовивъ другу просьбу до рады шкѣльнои и внесу ей на руки нашого презеса. Хто такъ красно имѣе промовляти, такъ цѣнить нашъ станъ учительскій, той певно не вѣд-

ra „консолідаційнй тенденціи“. Замѣсть него проголосивъ бы д ръ Франко яко „доповненѣ“ свою кандидатску промову. Середъ шуму и крику скѣнчивъ о. Цурковскій свій рефератъ, и зъ черги дѣставъ голосъ В. Будзиновскій, о котрѣмъ — не тяжко догадати ся, зъ якого жерела — розбѣшла ся мѣжь селянами погалоска, що и вѣнъ вже „паньскій пѣдлизень“. Та видко, народъ не дуже въ се вѣривъ, бо мимо Wink у нѣхто не бравъ ся закричати „зрадника“. Селяне були цѣкавй пѣзнати: въ чѣмъ Будзиновскій „спроневѣривъ ся хлопскѣй справѣ“. Доповнивши рефератъ свого передбесѣдника, Будзиновскій выказувавъ, що нинѣшна нужда економічна галицкихъ селянъ, невѣдрадне політичне и культурне положенѣ Русинѣвъ є наслѣдкомъ того, що реформы, якй за собою потягнули подѣ 1848 року, не були основнй и не такъ переведенй, якъ бы сего вымагавъ економічный и національный интересъ руского народу. Коли порѣвнаемо народне житѣ наше передъ и по 1848-ѣмъ роцѣ, мусимо признати, що бувъ се часъ нашого народного вѣдродженя, що 1848 рѣкъ бувъ нашою „весною народною“. Але тая весна не була дуже щаслива, бо народне наше живно таке, що въ хатѣ Русина и въ осени передновокъ, и цѣлый рѣкъ — велика пятниця. По тѣй „веснѣ“ наступила осѣнь, котра по живнахъ выганяѣ насъ до Бразилій и Канады. Наше політичне, наше культурне живно такожь не велике. Цѣлію теперѣшныхъ поколѣнь повинно бути: здобути собѣ те, що 1848 рѣкъ давъ другимъ народамъ: національну самостѣйнѣсть, демократичный устрѣй політичный и економічный добробытъ.

Радикальнй галабурдники скомпромітували ся въ очехъ селянъ. „Чи се можливе, щобы въ такій спосѣбъ промовляли паньскій пѣдлизнѣ?“

По тѣмъ рефератѣ хотѣвъ промовляти д-ръ Франко, але що въ програмѣ вѣча, апробованѣй ц. к. староствомъ, не було точки: „дискусія“, то супротививъ ся сему правительственный комісарь. На внесенѣ Яцка Остапчука предсѣдатель замкнувъ зборы.

По вѣчу урядивъ д-ръ Франко передвыборчй зборы въ передмѣсткѣй коршмѣ. П. Гарматѣй думавъ, що туды потягнуть всѣ тѣ, котрй були на ювілейнѣмъ вѣчу. Але грубо перечислили ся! Селяне були огѣрченй поступованѣмъ тыхъ панѣвъ на вѣчу и ледви половина пѣйшла въ цѣкавости за п. Франкомъ. Та й тутъ ще стала ся „кандидатови“ немила несподѣванка. Селяне не дали ему проголосити кандидатскон промовы. Свою опозицію мотивували словами: „Вы тамъ не давали говорити, мы вамъ тутъ не дамо!“ Дуже довгй носы носили того вечера „мужѣ довѣря“...

мовить менѣ своєи помочи. Коли вѣнъ тѣлько слѣвце скаже за мною, то выстане. Я мавъ вѣддати ему просьбу на засѣданю, але не було нагоды. Потѣмъ панове забрали его на обѣдъ, тожь треба зачекати, ажь обѣдъ скѣнчить ся. Оно потревае якійсь часъ, бо се буде певно выставовый обѣдъ, по 15 зр. на особу, чуешь мамо?

— Мѣй Боже! що то грошей иде на такй оказін! Намъ стало бы то на цѣлый рѣкъ, що они за день зъѣдять...

Въ часѣ тои розмовы вѣдзывавъ ся кѣлька разѣвъ глухій, придушеный кашель, мовьбы добувавъ ся зъ-за стѣны або зъ-пѣдъ землѣ, и щось ворухнулось пѣдъ периною на лѣжку. Жѣнка встала, пѣдѣйшла до лѣжка и наляла зъ фляшочки лѣкарство на ложку. Хора вытягнула зъ пѣдъ перины высохлу руку и пѣднесла ложку до спаленыхъ устъ. Лице ей було бѣле, якъ подушка, на котрѣй спочивала безсильно. Мати накрыла ей перинкою и вернула до мужа.

— Бувъ лѣкарь? — спытавъ старый тихо.

— Бувъ.

— И що-жь сказавъ?

— Казавъ ѣй добре вѣджиляти ся. Пити конякъ и старй зина, а зъ-вѣдки то взяти? На кусень хлѣба ледви выстачае.

— Чекай, пѣйду заразъ до презеса. Може вже скѣнчивъ ся обѣдъ.

— Є ще бульба.

— Зъѣмъ пѣзнѣйше, якъ верну. Теперь мушу йти, щобы по обѣдѣ не забрали менѣ знову до презеса. Пѣйду, — говоривъ дальше, убираючись зъ горячковымъ поспѣхомъ, — представлю ему наше положенѣ, скажу о Іоасѣ, се его порушить.

Взявъ капелюхъ и выйшовъ зъ хаты тихцемъ, щобъ не збудити дочки, що засыпляла.

Въ справѣ демонстрації противъ польскои промовы руского Епископа въ Станиславовѣ.

Зъ Станиславова надѣслано намъ въ просьбою о умѣщенѣ отсе письмо:

„Niemiłe intermezzo“, якъ описавъ его кореспондентъ Słowa polsk ого въ 124 числѣ зъ дня 26 с. м. въ дописи зъ Станиславова, инакше представляе ся въ свѣтлѣ правды. Ось якъ оно було на дѣлѣ:

Вир. Епископъ станиславѣвскій привитавъ зѣбраныхъ на поранку въ честь св. Отця словами: „Слава Ісусу Христу! Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!“ и зачавъ говорити по... польски. Тогдѣ зъ галерій [а не зъ партера] дало ся чути кѣлька голосѣвъ: „Не розумѣемо!“ — але нѣякои „burzy“ анѣ „sykania“ не було; „енчали“ хиба тѣ, що хотѣли демонстрантѣвъ прикликати до порядку. Епископъ лишь на хвилю переставъ говорити, а запытавши: „Czy mogę dalej mówić?“ говоривъ дальше — по польски и ажь опѣля по руски.

Ось и цѣла подѣя, про котру кореспондентъ Słowa розписавъ ся зъ такою злобою и зъ видимымъ намѣромъ набрехати на Русинѣвъ.

Се-жь чиста ложь, що „dopóki czcigodny kapłan mówił po rusku, wszystko było dobrze“ бо повдоровленя: „Слава Ісусу Христу“ чей нѣхто не буде уважати за бесѣду, а се, що „znowu po rusku ustęp jeden dodał“, такъ треба розумѣти, що друга часть бесѣды, себъ-то руска, була переплѣтана, по руски и по польски, а конець бувъ польскій, лишь благословенѣ св. Отця було проголошене по руски.

По чиѣй сторонѣ були симпатіи Русинѣвъ присутныхъ на обходѣ — чи по сторонѣ демонстрантѣвъ, чи по сторонѣ... другѣй, не слѣдъ тутъ доходити; але кореспондентъ-Полякъ, котрый говорить „oba bratnie narody“ а не знае на стѣлько рускои мовы, щобы затямити и написати добре одно слово руске „(не) розумѣемо“ [написавъ „rozumimo“], ще менше розумѣе, а властиво не хоче розумѣти чувства Русинѣвъ. А прецѣнь, сли-бы вѣнъ бувъ обективнымъ чоловѣкомъ, повиненъ бувъ уявити себе пѣдчасъ того „intermezza“ въ положеню Русинѣвъ. Яке чувство обгорнуло бы его душу, [коли-бъ епископъ польскій, яко представитель не лишь церкви, але и народности польскои, въ торжественнѣй хвили, передъ зборомъ, въ значнѣй части польскимъ — промовивъ не по польски, або перше по руски а потѣмъ по польски. Ну сего не бувало та чей и не буде, але мы певнй, що тогдѣ нѣякій кореспондентъ польскій [думаемо що й рускій] не писавъ бы про „niemiłe „intermezzo“ przygotowane ze strony młodzieży... polskiej“, анѣ що „bohaterska młodzież polska... podjudzona oczywiście przez niewiadomych prowodyrów“, анѣ о „niewczesnym szowinizmie“.

Не похваляемо демонстрантѣвъ, але не можемо и о‘урювати ся на те, що молодѣжь [чи була се лишь молодѣжь, мы не провѣрили] патріотична. Се-жь, якъ высказавъ ся одинъ высшій вѣйсковый: Es wurde nur auf eine unschickliche Art zum Ausdruck gebracht die Ansicht der Ruthenen über die Unstatthatigkeit der Hinansetzug der ruthenischen Sprache seitens des ruthenischen Bischofs“ — и мы зъ тымъ высказомъ вповнѣ годимо ся.

Хочемо згоды, але згоды опертои на рѣвности. Нинѣ — славити Бога — Русинъ не потребуе вже встыдати ся своєи мовы и правъ ей; коли о се самій подбаемо, поша нуютъ и Поляки.

Передъ найвысшими польскими и непольскими достойниками церковными и свѣтскими, передъ зборомъ переважно польскимъ въ старѣмъ польскѣмъ Краковѣ, де и такій є, що не розумѣють рускои мовы, промовлявъ свого часу на вѣчу католицкѣмъ найвысшій врахъ рускій, Его Ем. Кардиналъ Сембратовичъ лишь по руски; такъ само промовлявъ и на вѣчу католицкѣмъ у Львовѣ. А нѣхто — навѣть Gazeta narodowa не вѣдважила ся робити ему изъ-за того докорѣвъ! Вѣнъ высше ставивъ достоинѣство своѣ и рѣдноѣ мовы, нѣжь тую властиву Русинамъ „куртоазію“, якои будь-то вымагають Поляки. И Полякъ, хочь-бы якъ загорѣлый патріотъ, не може назвати шовінізмомъ того, коли Русинъ, тымъ паче рускій Епископъ, говорить-ме на публичныхъ выступахъ выключно по руски, — се рѣчь природна зъ огляду на своѣ и репрезентованого народу достоинѣство. А преосв. Епископъ Куиловскій — се не лишь рускій, але взагалѣ найвысшій достойникъ въ Станиславовѣ, се князь церкви, — отже чи вѣнъ то мавъ поступати ся куртоазію? Не зменшило-бъ се, думаемо, симпатій, якою тѣшить ся нашь Владика середъ Полякѣвъ, коли-бъ пѣдчасъ публичныхъ выступѣвъ промовлявъ лишь по руски, або бодай рускѣй мовѣ давъ первенство передъ польскою. На жаль — преосв. Епископъ не числивъ ся зъ голосомъ невдоволенѣ, якій уже передъ пятьма роками роздавъ ся бувъ середъ рускои суспѣльности, коли на ювілейнѣмъ обходѣ 50-ыхъ роковинъ епископства св. Отця говоривъ выключно по польски.

Але ей Русины, що тѣлько зъ конечности мусять робити своему Пастиреви, котрого однакъ и поважати и любити мусять за правѣсть и непорочнѣсть характеру, и теперь не приписують вины, а радше спровокованя немилого „intermezzo“ анѣ Полякамъ анѣ Преосв. Епископови, лише тымъ дорадникамъ, що не поінформували его якъ слѣдъ въ справахъ народныхъ и о поступѣ ихъ розвою.

Наконець заявляемо, що лише спровокованій кореспондентомъ Słowa polsk-ого взяли мы за перо. Самій були бъ мы мовчали о тѣй справѣ — и зъ огляду на ювілей нашого вѣдродженя, котрый обходить сего року рускій народъ, и зъ огляду на особу Преосв. Епископа.

Станиславѣвскій Русины.

Переглядъ політичный.

Передъ самымъ зѣбранемъ рады державнои почали стирійски Нѣмцѣ агітацію, котра певно не остане безъ вѣдгомону такожь у вѣденьскѣй палатѣ послѣвъ. Стирійскій Нѣмцѣ вже вѣдъ довшого часу вызначають ся своею загорѣлостею и рѣшучою прихильностею до сторонництва Шенерера. Остають ще въ памяти тѣ розруxи, якѣ проявили ся въ Градци зъ причины звѣстныхъ падолистовыхъ подѣй въ радѣ державнѣй. При тыхъ розрухахъ павъ на улици трупомъ роботникъ Ретеръ, а босаньскій полкъ котрый тогдѣ мусѣвъ выступити противъ уличныхъ ексцендентѣвъ заслуживъ собѣ тымъ на велику неласку Нѣмцѣвъ, а може ще и тымъ бѣльше, що се полкъ славяньскій. Зъ того часу Нѣмцѣ демонстрували за кождымъ публичнымъ выступомъ музики того полку; а демонстраціи тѣ дѣйшли д. 17 с. м. до найбѣльшихъ розмѣрѣвъ. Въ тѣмъ часѣ розъярене Нѣмцѣвъ въ Градци ще вѣбльшило ся черезъ дегрдацію] 47 резервовыхъ офіцирѣвъ за ихъ демонстраційну участь въ похоронѣ згаданого роботника Ретера и именованя бувшого міністра гр. Гляйспаха президентомъ высшого суду краевого для Стирій, Карнитія и Краины. Резелюцію палаты адвокатѣвъ въ Градци, вымѣрену противъ того именованя, мы подали недавно. Але се бувъ лише початокъ демонстрацій въ тѣмъ напрямѣ. Д. 25. в. м. на засѣданю градецкои рады мѣсткои выступивъ радный Пошахеръ зъ наглымъ внесенямъ такого змѣсту: „Ледво по сумныхъ падолистовыхъ подѣяхъ вернувъ въ нашѣмъ улюблинѣмъ нѣмецкѣмъ мѣстѣ Градца бажаный спокѣй, ажь знову свѣжій подѣе затревожили населенѣ] Стирія, а передовсѣмъ столицѣ краю, нашого нѣмецкого мѣста Градца. Дегрдація резервовыхъ офіцерѣвъ, именованя гр. Гляйспаха президентомъ высшого суду краевого, подѣе въ д. 17 с. м. зъ причины выступу босаньскои музики — отсе три выпадки, що занепокоили наше спокѣйне населенѣ и дѣймаючо загрозили політичному, соціяльному и економічному гараздови всего населенѣ. Длятого гадаемо, що высказемо гадки всѣхъ щирыхъ Нѣмцѣвъ, коли выступимо зъ отсимъ наглымъ внесенѣмъ: Рада мѣста столицѣ краю ухвалить: 1) Рада мѣста бачить въ дегрдаціи резервовыхъ офіцирѣвъ за ихъ участь въ похоронѣ Ретера, котра була лише демонстрацією противъ незаконностей бувшого міністерства Баденього, обмежуванѣ конституційныхъ правъ нашихъ громадянъ, котрыхъ політичнй права запорученй навѣть тогдѣ, коли они належать до вѣйска. 2) Рада мѣска бачить въ пропозиціи правительства на именованѣ гр. Гляйспаха, котрый мавъ вызначну участь въ языковыхъ розпорядженяхъ и нарушуваню законѣвъ изъ стороны ворожого до Нѣмцѣвъ міністерства Баденього, дѣймаючу прикрѣсть и занепокоѣнѣ нѣмецкого населенѣ въ Градци, а може навѣть и шкоду для судовництва, котре передовсѣмъ повинно мати довѣре до населенѣ. 3) Бурмістръ зволить постарати ся, щобы музика босаньского полку не выступала публично, щобы не давати причины до неспокою и можливыхъ сумныхъ прогинъ. Заразомъ высказуе рада мѣска своѣ переконанѣ, що для добра мѣста и для згоды населенѣ зъ войскомъ найлѣпше було бы забрати босаньскій полкъ зъ Градца деинде“. На те инший радный зложивъ именемъ христіяньско-соціяльныхъ членѣвъ рады заяву такого змѣсту: „За внесеными отсе изъ стороны національныхъ радикалѣвъ резолюціями не можемо голосувати, бо не гадаемо яти въ послугу Вольфамъ и Шенерерамъ и не хочемо причиняти ся до неспокою и економічнои шкоды населенѣ. За те складаемо отсю заяву: Жалуемо сердечно, що черезъ шкѣдливу для нѣмецкого населенѣ систему правительства заколочено спокѣй мѣжь австрійскими народами и цькуе ся одинъ народъ противъ другого въ ихъ шкодою економічною. Жалуемо, що черезъ поведенѣ вызначныхъ корпорацій и особъ зъ нагоды подѣй падолистовыхъ богато сынѣвъ градецкихъ родинъ доведено до такого поступованя, котрого наслѣдкомъ була утрата офіцирскои ранги. Жалуемо навѣщи, що дневникамъ нѣмецкого сторонництва людового удало ся спокѣйне населенѣ Градца довести до такихъ выбрикѣвъ, якій позаходили дня 17 с. м. зъ нагоды выступу босаньскои музики. Намъ занадто богато залежить на добрѣ мѣста, нѣжь щобы мы мали загонистыми дѣлами хочь бы и выкликаными національнымъ порывомъ, спроваджувати на мѣсто розвязанѣ рады мѣскои и наражати на шкоду добру славу мѣста. — Вкѣнцѣ внесену Пошахеромъ резолюцію принято всѣми голосами крѣмъ христіяньскихъ соціялѣвъ

Отже за сю резолюцію вже дня 28 с. м. розвязало намѣстництво стирійске градецку раду мѣску и занменувало правительственнымъ комісаремъ радника намѣстництва Гамеръ-Пурґшталя. Рѣчь певна, що зъ тои причины пѣдѣймуть Шенерерѣвцѣ бучу въ радѣ державнѣй.

Зъ Кубы, де що хвиля надѣють ся великои битвы мѣжь американьскою и испаньскою фльотою, все таки нема певныхъ вѣстей. За те вчера мовь на збытки розбѣшли ся зъ одного и того самого мѣста, зъ Кінґстону на Ямайцѣ, дѣ просто собѣ суперечнй вѣсти: пѣсля одной Американцѣвъ побила испаньска и навѣть злозила корабель адмірала Сампсона, при чѣмъ сей мовь бы то погибъ; пѣсля другои противно мали Американцѣ побити Испанцѣвъ, знищили ескадру Церверы и стали бомбардувати мѣсто св. Якова А зъ Вашінґтону доносять, що американьске правительство не мае нѣякои вѣсти нѣ про свою фльоту нѣ про испаньску.

Очевидно вѣсти зъ Кінґстону мусять бути неправдивй. Длятого испаньске правительство здержуе ся вѣдъ урядового оголошеня радѣсной вѣсти про побѣду Церверы, поки не наспѣе урядове ей потвержене зъ Кубы.

Кажуть, що такй чудй, суперечнй вѣсти могли навѣть справдѣ на збытки розбѣйти ся зъ американьского таки жерела, бо Американцямъ не стае вже терпцю, що ихъ фльота такъ довго нѣчого ще путнього не вдѣяла, а двѣ американьскй ескадры пѣдъ начальствомъ Сампсона и Шлія вѣдъ двохъ недѣль даютъ себе Церверѣ за нѣсъ водити та даремно угаяють за нимъ то тамъ то сямъ. Ще снегды доносили, що Сампсонъ стоить передъ Гаваною, а заразъ опѣсля писали, що вѣнъ крутить ся по Юкатаньскѣмъ каналѣ, а ескадра Шлія мала вчера прибути до заливу св. Якова, щобы пильнувати испаньскои фльоты. Тымчасомъ ескадра Шлія що-йно вѣ второкъ вѣдплыла до свого попередного становища. Такъ само и про фльоту Церверы вѣдлякo доношено. Разъ писали, що она напевно стоить ще въ пристани св. Якова, то знову, що вѣдплыла ажь на Мартиніку набирати угля, то знову теперь, що десь тамъ ей видѣли коло Панамы; а зъ всего того наразъ розходить ся вѣсть про битву въ заливѣ св. Якова. Годѣ и вызнати ся въ тыхъ суперечныхъ вѣстяхъ.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!**

— **Въ справѣ доповняючихъ выборѣвъ.**

Зъ Сянока пишуть намъ, що на передвыборчѣмъ зборѣ въ Саноцѣ зъ дня 27 мая рѣшено, щобы при доповняючѣмъ выборѣ посла до рады державнои въ V. курій округа Сянѣкъ и пр. поставити свого, рускаго кандидата, а евентуально при тѣснѣйшѣмъ голосованю межи двома польскими кандидатами вѣддати свои голосы на кандидата сторонництва людового. Дальше рѣшено, щобы поставленя кандидата рускаго повѣрити комітетови, зложеному зъ мужѣвъ довѣря зѣ всѣхъ интересованыхъ повѣтѣвъ, а тыхъ мужѣвъ мае покликати тѣснѣйшій комітетъ зъ пяти особъ, котрыхъ выбрано заразъ на зборѣ. Зѣѣздъ всѣхъ мужѣвъ довѣря мае вже вѣдбути ся дня 31 н. ст. мая.

Зъ Тернополя пишуть намъ: Противъ кандидатуры д-ра Франка [радикальнои] и проф. Дзѣвиньского [Поляка кандидуючого на власну руку], выринула кандидатура д ра Гладишовского [лѣкаря-фізика зъ Тернополя], котрѣй имовѣрно правительство не буде противне...

— **Заявленѣ.** Мы одержали отсе письмо зъ просьбою о помѣщенѣ: Зъ сянѣцкого и зъ тернопѣльского округа выборчого дѣстаю, особливо по довершенѣмъ выборѣ въ Бучачи-Чортковѣ, письма и завѣзваня, щобы я приймивъ кандидатуру на посла до рады державнои. Дякуючи за оказане довѣре, мушу заявити публично, що я приняте кандидатуры въ бучацкѣмъ округѣ, поставленои такожь при торбчныхъ выборахъ, уважавъ за свѣй обовизокъ, однакожь въ Саноцѣ анѣ въ Тер-

пополи я не гадавъ и не гадаю кандидувати. — *Юл. Романчукъ.*

— **Зъ вѣденьскои „Січи“.** Тридцять лѣтный ювілей истновання „Січи“ рѣшили мы обходити въ тѣсномъ кружку роднино Січовомъ“ черезъ зъѣздъ всѣхъ давныхъ членовъ „Січи“. Въ той цѣли уложили мы ось-яку програму: 1) Въ суботу 4-ого червня о 9 годинѣ вечеромъ спільна вечеря и комерсъ. — 2) Въ недѣлю, 5-ого червня о 3 годинѣ пополудни спільна прогулька на выставу. — 3) Въ понедѣлокъ 6 ого червня спільна прогулька до Semmering-у и Mürzuschlag-у; поворотъ во второкъ 7-ого червня. — Коли-бъ хто зъ давныхъ членовъ черезъ похибку не одержавъ окремого запрошеня, нехай сесн опонѣстка стане имъ за запрошеня. — За выдѣлъ украньско-рускаго академ. тов. „Січ“ у Вѣдни. *Д-ръ Миронъ Кордуба* годова *Павло Демцю* писарь.

— **Боротьба о руске письма.** Зъ-пбдъ Тысьменицѣ пишуть намъ: Дня 24. с. м. зобравъ на соборчику въ Погони священники деканата тысьменицкого [переважно належачій до старостна въ Товлачи] рѣшили одноголосно, що почавши вбдъ дня 1. червня с. р. всѣ разомъ будуть звертати неотворені а тымъ самымъ безъ вбдповѣди всѣ писма вбдъ ц. к. старостна и вбдъ инпихъ урядовъ не писаній по руски и не рускимъ письмомъ — на руки Уряду деканального взглядно Епископскои Консисторіи назадъ тымъ урядамъ, доки не научать ся шанувати рускій языкъ та руске письмо и, повинуючи ся своимъ властямъ, будуть до рускихъ Урядовъ парохіяльныхъ писати по руски. Славно! Vivat sequens! Чей-же всѣ Деканаты пбйдуть тымъ слѣдомъ, а потомъ и всѣ приватній особы, хочь-бы и урядники свѣтскій, а тогдѣ стануть насъ шанувати, коли мы самі себе ушануємо!

Всѣ Деканаты пбйдуть тымъ слѣдомъ — каже нашъ Вп допсуватель зъ тисьменицкого Деканата. Ну, не знаємо, кблько пбйде, але звѣстный уже намъ оденъ о. деканъ, котрый до того не хоче допустити. Се деканъ буський — о. Григорій Словицкій, тайный шамбелянъ Его Св. Льва XIII, тит. сов. Митроп. Консисторіи зъ вбзнаками крилошаньскими, Орд. комісарь въ справахъ школьныхъ, членъ Товариства св. Ап. Павла, парохъ въ Козловѣ. [Гл. Шематизмъ Льв. Аеп. стор. 28.] Коли на соборчику въ Добротворѣ оденъ священникъ, щирый патріотъ, пбднѣсъ тую справу, о. деканъ Словицкій и слухати о томъ не хотѣвъ кажучи, що вбнъ „до политики не мѣшае ся“. Чому нѣ! тажь вбнъ, побочь бережаньского декана о. Кордубы, другій деканъ — стовпъ политики пана Барвѣньского, взглядно Баденього!...

— **Непошануване рускихъ святъ у вбйску на Галицкбй Руси.** Зъ Коломыѣ пишуть намъ: На саме Вознесеніе наше [26 ого с. м.] коломыйска залога вбйскова, котру становить 90% Русинбвъ [с. к. 24 полкъ пѣхоты] на приказъ прибувшого на инспекцію генерала цѣлый день вбдъ 5 годины рано маневрувала по околичныхъ селахъ въ часѣ богослужень — на соблазнъ тутешныхъ жителѣвъ выключно Русинбвъ греко-кат. обряду. Кажуть, що міністерство вбйны выдало приказъ, щобы въ рускій свята вбйсковій справы не вбдбували ся. Коли такъ, то чей-же генералъ п. Ратценгоферъ повиненъ знати о приказѣ свого міністерства и не вражати релігійного почутя тутешныхъ мешканцѣвъ“. — Зновь же зъ Городка пишуть намъ: „Доповнюча команда въ Городку вбзвала ре ервістбвъ на день 5 н. ст. червня с. р. т. в. въ самъ день Сошествія св. Духа до вправъ вбйсковыхъ Такъ нашій хлѣборобы будуть зъ торбами вандрувати въ таке велике свято селами и мѣстами на тій вправы. Хто-жь ширить безбожность середъ народу?!“

— **Рада шкбльна краєва а властиво шефъ** ея п. Бобжиньскій зволить пояснити: чому, мимо ухвалы рады шкбльнои мѣсцевои, рады громадскои и рады шкбльнои окружнои на новбмъ будынку шкбльномъ въ Рогатинѣ ще досн нема, побочь написи польскои, а написи рускои? Адже тій ухвалы повалто и на выразне жадане п. Бобжиньского переслано до рады шкбльнои краевои до потвержденя. Вбдъ того часу уплыло 3—4 мѣсяцѣ, польска напись пышая ся, а руска ще до сперь не найшла мѣсця „pod jednym dachem“. Будынокъ уже довершують и въ вересни увбйде до него на науку два разы тблько Русинбвъ, що Поляквъ [не вчисляючи жидбвъ, котрій стараютъ ся теперь о вѣроисповѣдну школу] — тожь смѣемо спытати: що буде супротивъ того означати напись лише въ польскбмъ языцѣ? Если она мае выявляти вашій змагання, тожь краще просимо ей въ дотеперѣшнбмъ видѣ: „szkoła ludowa“ змѣнити на „szkoła polonizacyjna na Rusi“. Такъ буде бодай отверто!

— **Зъ Любачева пишуть намъ:**

И нашъ Любачевъ задумавъ святкувати ювілей Мицкевича. Та въ тбмъ нѣчо бы не було и оно насъ не дразнило, поки се дѣало ся въ чисто польскбмъ кружку. Дуже красно, най кождый народъ почитуе своихъ генійвъ! Але бо 25-ого мая ухвалила рада громадска на своѣмъ засѣданю на внесокъ самого бурмістра п. Іосифа Капка [нѣбы Русина]: назвати одну зъ найголовнѣйшихъ улиць, звану досн Дахновскою, именемъ Мицкевича и дати 25 зр. на закупно Мицкевичевого „Pana Tadeusza“, „Wallenroda“ и „Grażyny“ для роздачи межи народъ. То вже выходить трохи дивно! Мѣсточко Любачевъ с мѣсточкомъ рускимъ; въ нѣмъ живе якихъ 70% Русинбвъ, якихъ 15% жидбвъ, а на Полякбвъ припаде може 15%. Впрочбмъ коли вже п. Капкови такъ доконче захотѣло ся почитти память Мицкевича, то длячого не запропонувавъ назвати его именемъ улицю такъ звану Замкову [польску], котра заселена Поляками, але Дахновску, замешкану выключно Русинами? Та тамъ бы Мицкевичеви лѣпше пасувало межи своими! Але даремный Вашъ трудъ, пане Капко! народъ буде до суду-нѣку звати сесю улицю Дахновскою. Та й тыхъ 25 зр. на закупно „Tadeusza“, „Wallenroda“ и „Grażyny“ — то марно выкиненый грбшь, бо народъ Мицкевича не зрозумѣе та й читати не буде — отъ буде мышамъ на забанку! Чи не лѣпще було тыхъ 25 зр. роздати межи убогихъ, котрій такъ громадно до Васъ ншли и вытягали руку по 50 кр., якъ роздавали-еьте запомогу, або коли вы хотѣли вже конче закупити книжки, чи не була бы бблыпа користь, якъ бы-сте за тыхъ 25 зр. закупили шкбльныхъ книжокъ и роздали межи бѣдныхъ школярѣвъ, зъ котрыхъ може половина не ходить до школы або не выносить нѣякого хбсна зб школы за-для браку книжокъ?! Якъ зачуваю рускій мѣщане тымъ поступкомъ огбрчені и цѣлкомъ не солідаризують ся зъ ухвалою рады громадскои; але що пбчнуть, коли на 36 радныхъ засѣдае ихъ въ радѣ всего сѣмохъ? За те имъ наука, що при выборахъ до рады, замѣсть сварити ся, якъ одній роблять, або за почастунокъ давати голосъ, волѣли бы тримати ся солідарно, а могли бы що-найменче 24 своихъ честныхъ людей выбрати; а тогдѣ такій ухвалы не западали бы. Коли жь то вы, панове громада, прийдете до того розуму? Були у насъ и доповняючій выборы до рады повѣтовои и то зъ сѣлъ и зъ мѣстъ. Села выбрали собѣ селянина, а мѣста пана „дджеджіца“ зъ Лбвчи — жида Ямполера — и знать добре пбйшли выборы, бо якъ чутка ходить — за голосъ на пана „дджеджіца“ плачено по 10 зр. Сли се правда, то красше бы було дати тій грошѣ на торжества Мицкевичівскій. Тажь п. Ямполеръ Полякъ чистои крови — а не деморалізувало бы ся мѣщанъ!

— **Въ Самборѣ** зрубавъ хтось онодгы въ ночи засадженого „дуба Мицкевича“ въ рынку.

— **Грады** ушли вбдъ 20—25 н. ст. мая въ слѣдующихъ повѣтахъ всходнои Галичины: Коломыя, Борщѣвъ, Мосты великій, Станиславбвъ, Угновъ, Снятинъ, Тлусте и Гвоздецъ. — Дня 27 мая о годинѣ 1-бй зъ полудня навѣстивъ градъ изъ страшною зливою село Михновъ. Злива тревала двѣ годины, позамулювала огороды и поля низше положенй.

— **Естетика на стаціи зелѣзничбй** въ Судовбй Вишни. Кого доля призначить мешкати въ малбмъ мѣсточку, де находить ся стація зелѣзницѣ, той знае добре, що така стація мае заступити мешканцямъ концерты въ огородахъ бблышихъ мѣстъ, музику, реставрацію и огородъ спацеровый. По цѣлоденнбй праци въ урядахъ спѣшить кождый на стацію зелѣзницѣ, щобы побачити кого знакомого изъ переѣздѣ або взагалѣ людей интелігентныхъ, и тогдѣ переносить ся гадкою до бблыпого мѣста и здаесь ему, що живе не мѣжь нейсатыми жителями малого мѣсточка, але у Львовѣ або въ Перемышли. Вже не було мѣры великои радости, коли Дирекція зелѣзницъ розпорядила вбдновити будынокъ на стаціи въ Судовбй Вишни. Цѣле мѣсточко оповѣдало о реставрацій будынковъ на стаціи зъ такимъ занятемъ, якъ о вбйнѣ испаньскбй. Черезъ цѣлый сегорбчный мѣсяцъ май тревала реставрація, а теперь вже укбнчена. На вбкнахъ ждальнѣ сіяють золотій написи, однакъ лише въ польскбмъ языцѣ, мимо того, що двѣ третины жителѣвъ Судовои Вишнѣ Русины! Кажуть, що рускихъ написей не помѣщено тому, бо то „неестетично“, щобы одна напись була пбдъ другою. Упрашаемо Хв. Дирекцію зелѣзницъ у Львовѣ, щобы звернула свою увагу на се зневаженс Русинбвъ въ Судовбй Вишни черезъ поминене рускихъ написей та щобы ще разъ выслала золотника, абы вызолотивъ и рускій написи — або бодай якого лякирника, нехай умѣстить рускій написи на чорно або на червоно, то вдоволить Русинбвъ и такимъ написомъ, а золото на польскихъ написяхъ буде доказомъ „рбвноправности“ обохъ народбвъ: т. в. золото для Полякбвъ а чорнило для Русинбвъ. Сею дорогою домагаютъ ся вбдъ Дирекц и зелѣзницъ помѣщеня рускихъ написей на стаціи въ Судовбй Вишни — *Русины С.-Вишенськ.*

— **Зъ Глинянъ пишуть намъ:** Зъ причинъ, поданыхъ въ дописи зъ „Дѣлъ“ зъ 27 ого с м., зложили члены зверхности громадскои и члены рады громадскои въ Глинянахъ — зъ вынмкомъ кблькохъ радныхъ-жидбвъ — свои мандаты до рады громадскои. Стало ся се на засѣданю рады дня 26 с. м

— **Надзвычайнй вправы хору** мѣшаного „Львбвского Бояна“ вбдбудуть ся завтра, у вбвторокъ, о год. 8-бй вечеромъ. — Выдѣлъ просить всѣхъ членовъ, щобы точно и въ комплетѣ явили ся. *В. Ш.*

— **Выборы до радъ повѣтовыхъ:** въ Надвбрнбй розписанй на днѣ 1, 4, 5 и 7 н. ст. липня с. р. а въ Станиславовѣ на днѣ 1, 4, 5 и 8 липня с. р.

— **Змѣны въ старостваxъ.** Намѣстникъ перенѣсъ: старшого комісаря д-ра Стан. Новоселецкого зъ Перемышля до Кракова; дальше комісарѣвъ повѣтовыхъ: Ив. Вельтцого зб Стрыя до Залѣщикъ, Каз. Володис. Грабовского зъ Залѣщикъ до Надвбрнои, Конст. Де Льожа зъ Надвбрнои до Львова; — концепістбвъ намѣстництва: Генр. Адельсберґъ-Етмаєра зъ Бохни до Перемышля, Жигм. Карасиньского зъ Лѣська до Бобрки, Болес. Гелера зъ Жидачева до Равы, Адольфа Пясецкого зъ Домбровы до Бучача, Адама Міреского зъ Мостискъ до Лімановы; акбнцп практикантбвъ концептовыхъ намѣстництва: д-ра Жигм. Падлевского зъ Нового Санча до Бохнѣ, Илар. Гошовского зъ Сокаля до Жидачева, д-ра Авг. Цифровича зб Львова до Нового Торгу, Едм. Юристовского зъ Коломыѣ до Тернополя и Адама Криспина Сломского зб Львова до Домбровы.

— **Розрухи антісемітскій.** Въ доповненю до першои вѣсти о розруху въ Кальварій зебжидовскбй, де два Мазуры впали трупомъ а оденъ смертельно раненый зъ карабінбвъ жандармскихъ, доносять, що и жандармерія потерпѣла, бо ажь трехъ жандармбвъ покалѣчено, одного небезпечно а двохъ легко. Въ пятницю прибуло зъ Вадовицъ до Кальварій вбйско, пріѣхавъ староста Францъ, прокураторъ и судья слѣдчій. Спокбй привернено. — Такожь зъ мѣсточка Тлустого коло Залѣщикъ доносять, що тамошный бурмістръ, побоюючись розрухбвъ антісемітскихъ, зажадавъ вбдъ староства въ Залѣщикахъ вбйска, и оно туда прибуло. Бути може, що се вѣдомый страхъ жидбвскій...

— **„Приятель Русиновъ“** — конципістъ намѣстництва Іосифъ Ольшевскій зъ Жовквы, знаный зъ повыборчого процесу противъ адвоката д-ра Короля, выбравъ ся онодгы на Мазуры до Вадовицъ. Пращало его „grono przyjacіół“ зб старостиньскои кліки и офіцеры уланьскій зъ Жовквы, а бблыше нѣхто, навѣть зъ горожанъ Полякбвъ. „Щаслива му дороженька, бодай — на Русь —не вернувъ ся“...

— **Зъ Бережанъ пишуть намъ:** Коли прочитаю въ рускбй часописи про аферу зъ кимсь тамъ на тематъ „навѣть по хіньски, абы не по руска“, ажь кровь въ менѣ заграе. Згадую про се, бо и я мавъ такій случай, вже давнійше, коли той выразъ „хіньскій“ процитавъ на галицкбй Руси, а Хіны ще не були побитй Японцями. Мавъ я таке дѣло зъ человѣкомъ на становиску, середно заможнымъ, але простакомъ, що руску мову называвъ хіньскою. А була то собѣ людина — округленька, на англійскій способъ добре годована, тожь и бута у нея выходила зъ повноты крови. По-при всѣмъ тбмъ панокъ сей не тямивъ на аксіомъ, що die Hauserziehung vermag mehr wie die Schulbildung — и мене яко Русина, зачавъ трактувати зъ-хіньска. На ярмарку часомъ жидъ харлакъ великана-хлопа бе; незвичайну покбрливбсть нашого мужика, не довѣряючого своимъ силамъ, поясняють недостаточною живностею. Оно й правда... Але я, незамлѣлый пересѣчный интелігентникъ, не стерпѣвъ такого хіньского трактаменту и зробивъ собѣ самъ сатисфакцію въ родѣ маленького „лінхюстіцъ“. И що вы скажете? Згодомъ поздоровлявъ мене нашимъ „Слава Исусу Христу“ и цѣлкомъ занехавъ свою буту, обиджаючу мои народній чувства. Шануймо другихъ, а при тбмъ абсолютно не давайме себе понижати! — то одиноке радикальне средство. Хінщина зникне сама вбдъ себе, кобы тблько у насъ бблыше санѣзіяму. *Б.*

— **Зъ Моршина.** Прочитавши въ 90 числѣ Вашои цѣнной часописи згадку о Моршинѣ, почуваю ся до обовязку при надходячбмъ сезонѣ купелевбмъ и зъ своеи стороны подати кблька слбвъ о тбмъ заведеню до загальнои вѣдомости, а то тымъ бблыше, що самъ я минувшого року тамъ бувъ черезъ сѣмъ тыждневъ и справдѣ не маю слбвъ на похвалу якъ самого заведеня, такъ и его лѣкаря д-ра Артура Зопота. Замѣсть выбиратись до подальшихъ або и заграничныхъ заведень купелевыхъ маємо въ самбмъ осередку Руси заведеня водолѣчниче въ Моршинѣ знамените для поратованя здоровля и цѣлкомъ вбдповѣдне на нашу бѣдну руску кишеню. Надто ще мушу додати, що и зарадъ сего заведеня вбдносить ся до насъ Русинбвъ не то толерантно але зъ такою сердечностію, щиростію и вѣчливостію, якои зазнали бы хиба у своихъ. Я невысказано вдячный одному старшому лѣкареви-практикови, котрый коли мене нашій лѣкарѣ высылали въ Щавницю и Закопане, порадивъ менѣ ѣхати до Моршина, де и до здоровля прийшовъ-емъ и кошты лѣченя майже о полозину були дешевій, якъ деннде. При сій нагодѣ заявляю такожь и мому любому д-ру Зопотови прилюдну подяку за его добре серце и за всѣ можливій для мене взгляды, а передовсѣмъ, щобы дати свѣдоцтво правдѣ — здббности, старанности, непорочному характерови, глубокбй релігійности а такожь прихильности его та дружнымъ вбдносинамъ до нашого духовенъства и обряду.

Совѣстно отже раджу всѣмъ, котрій потребують выѣхати чи то для поратованя своего слабого здоровля, чи то для свѣжого воздуха и вбдпочинку, удаватись до заведеня купелевого въ Моршинѣ, бо оно для насъ найвбдповѣднѣйше такъ пбдъ взглядомъ гігієнічнымъ, комунікаційнымъ, якъ и що до здоровои и вкусноп кухнѣ та коштбвъ побуту. А щобы мене хто не посудивъ, що маю може въ тбмъ якій свбй личный интересъ, що все такъ хвалю, то покликую ся на всѣхъ прочихъ Впов. рускихъ гостей, якій були въ Моршинѣ, а о котрыхъ вже минувшого року була згадка въ „Дѣлѣ“. Всѣ они якъ найкраще о Моршинѣ выражають ся и всѣмъ его препоручають. *Стефанъ Питликъ* парохъ въ Сѣльци.

— **Дрббнй вѣсти.** Вчера похоронено на Личаковскбмъ кладовищи Марисю, 3-лѣтну дочечку пп. Ярослава и Ядвиги Кулачковскихъ. — Сего мѣсяца померла въ Спалято 5 лѣтня Марженка, дочка полкового лѣкаря д-ра Антона и Маріи Скисленичѣвъ; тѣло помершои перевезено зб Спалята до Снятинанъ въ Чехіи.

Посмертій — ✝ — опонѣстки.

Сильвестеръ Гардзиньскій, парохъ въ Середопольцяхъ дек. холоѣвского, львбвскои Епархіи, упокоивъ ся дня 27. н. ст. цвѣтня въ 73 роцѣ житя, а въ 40-бмъ священьства. В. е. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 30 мая. Ґр. Казимира Баденього якъ и бувшого секційного шефа Фрідберґа повѣдомлено урядово про процесъ редактора дневника Reichswehr противъ правительства и про вбдложене речницю; тымъ самымъ дано имъ право прилучити ся до процесу, але они досн не зробили его.

Редакторъ дневника Reichswehr выдавъ редакторамъ тыждневника Zeit и дневника Arbeiter Ztg. процесъ и обиду чести за выявленя въ справѣ зносинъ дневника Reichswehr зъ Баденімъ.

Коло польске збйде ся завтра на засѣдане.

Градецъ 30. мая. Урядовый дневникъ Grazer Ztg. оголосивъ онодгы розвязане рады мѣскои на пбдставѣ §. 29-того громадскои ординаціи за резолюціи, ухваленій радою д. 25. с. м. въ справѣ деґрадацій офіцербвъ, именованя Ґлянспаха и босаньского полку.

Кольонія 30. мая. Köln Ztg. довѣдуе ся зъ Царгороду, що турецкій міністеръ заграничныхъ справъ жалувавъ ся передъ австрійско-угорскимъ амбасадоромъ на Грекбвъ, що не хотять уступити ся зъ сторбнъ, колрй на пбдставѣ договору дбстали ся Туреччинѣ. Всѣ амбасадори признали слушбсть Туреччинѣ и постановили постарати ся у своихъ правительствъ, щобы вдали ся въ сю справу.

Римъ 30. мая. Пбсля урядового выказу погибло въ Медіоланѣ пбдчасъ звѣстныхъ розрухбвъ въ стычкахъ зъ войскомъ 75 осббъ, въ раненыхъ умерло въ шпитали 7, а остае ще въ шпитали 63 раненыхъ.

Мадритъ 30. мая. Вѣсть о побѣдѣ испаньскбй пбдъ Кубою выкликала тутъ величезне одушевленѣ.

Лондонъ 30 мая Онодгы розбйшла ся вѣсть, що наспѣла зъ Кінґстону, мовь то Испанцѣ побили американьску фльоту въ сторонѣ пристани св. Якова, при чбмъ мавъ згинути адміралъ Сампсонъ.

Бостонъ 30. мая. Зъ Кінґстону (зъ Ямайки) доносять, що тамъ розбйшла ся вѣсть про побѣду американьскои фльоты надъ испаньскою въ пристани св. Якова; Американцѣ мали знищити ескадру Церверы и бомбардують мѣсто св. Якова

Вашинґтонъ 30. мая. Въ міністерствѣ маринарки нема нѣякихъ вѣстей анѣ про американьску анѣ про испаньску фльоту.

Наша Адміністрація просить Вп Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на II-гій чвертьрбкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Наука, штука и література.

— **Вѣденьского тыждневника „Die Zeit“ появивъ ся 191-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:**

Pater Stanislaus Stojalowski. Von Ignaz Daszynski — Eine Sprachenverordnnng Thun. Von Dr. Emil Lingg. — Wie es in Spanien aussieht. Von Dr. Julio Brouta. — Export und Industrie. Von *** — Oesterreichische Arbeiter in Neu-Seeland. Von Dr. Stephan Bauer. — Die Mädchengymnasialfrage in Deutchland. — Von Dr. Elisa Ichenhaeuser. — Moderne Schlachtschiffe. Von Ingenieur Leo Silberstein. — Rom. Von Georg. Simmel. — Das Landhaus. Von Hermann Bahr. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Der kranke Apfelbaum. Von Josef K. Slejhar.

Передплату на сей тыждневникъ чвертьрбчно **3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.**

Цѣна збжа и другихъ продуктбвъ.

30 н. ст. мая 1897.

Львбвъ: Пшениця 13·25 до 12·50, жито 8·50 до 8·75, ячмѣнь броварный 7·50 до 8·—, ячмѣнь пашнистый 7·20 до 7·50, овесъ 8·50 до 9·—, рѣпакъ —·— до —·—, горохъ 8·50 до 9·—, вика 7·30 до 7·60, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бббъ —·— до —·—, бобикъ 7·50 до 8·—, гречка 9·75 до 10·50, конюшина червона 35·— до 45·—, конюшина бѣла 25·— до 40·—, конюшина шведска 40·— до 70·—, тымотка 15·— до 20·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·80 до 6·—, кукурудза нова 7·— до 7 25, хмѣль 60·— до 65·—, за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрбвъ 16·25 до 16·75 зр.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Володимиръ Яновичъ

бувшій довголѣтный асистентъ головного шпиталю у Вѣдни. осѣвъ яко практичный лѣкарь у Вѣдни V. Reinprecht dorferstrasse 54. — Ординуе вбдъ 2 до 4. Всякои порады удѣляе рбвно-жь листовно.

207 4—4

А. Филовичъ

артистъ-малярь

у Львовѣ, ул. Подлевского ч. 10.

214 2—10

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарбвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкбй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великбмъ выборѣ окуляры, цѣкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроена електричныхъ дзвинкбвъ. — Замовлена въ провінціи вбдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львбвъ площа Галицка ч. 1

ВЕСНЯНКИ
Crême Iris

д-ра Whytt'a. Цѣна слоика зъ приписомъ ужитя 80 кр. Тѣлько пражній въ пѣдписомъ д-ра Whytt'a. 1

прищики, утробаній плямы выгубляе успѣшно въ дуже короткѣмъ часѣ, вѣдъ давна выпробованый

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 193—?

Урядъ парохіяльный Яблѣнка п. Солотвина

потребуе дяка, нежонатого, зъ селяньского дому, до обнятя мѣсца сейчасъ. Зголошати ся чимъ скорше письмомъ або лично. 226 1—3

Поважане Панъство!

Удержуючи передъ кількома роками робѣтню и складъ обуви, тѣшивъ ся я все повнымъ довѣрем Ласкавыхъ моихъ Р. Т. Вѣдбирателѣвъ

Теперь вѣдкрывъ я знова

РОБѢТНЮ и СКЛАДЪ ОБУВИ

мужескои, жѣночои и для дѣтей.

Отже остаюсь ся пригадатись Поважаному Панъству, яко и Всечестному Духовеньству и прошу отсимъ укланно о ласкавѣ Ихъ взгляды.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Маріянъ Каролъ Хенціньскій

при улици Городецкѣй ч. 38 [побѣчъ станції кѣнного трамваю] у Львовѣ.

Зъ провінціи выстатчить на мѣру одинъ зужитый черевикъ. 384 17—24

Помѣчникъ дяковскій

зъ добрымъ голосомъ, молодый глядае служби пѣддячого зараз. — Адреса: П. Демкѣвъ въ Зборовѣ. 225 1—3

РОБѢТНЯ

столярско-меблева

Ивана Карабина

поручае ся

Р. Т. Публицѣ

Львовѣ, Хоружина 7.

189 5—10

Новости въ парасольках, капелюхах, блюзах, рукавичках, стяжках и коронках по чудуючо низьких цѣнах. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовѣ, пл. Капітульна ч. 3

190 16—?

Выстава загальна

вехѣдныхъ и вишихъ чужихъ и краевыхъ дивановъ, портіеръ, фіранокъ и хѣдниковъ.

Таможь цѣлу нѣчь при електричнѣмъ освѣтленю отверена. Вступъ вѣльный.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выстану.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львѣвъ ул Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана) 190 16—?

Купуючимъ пѣльги въ сплатахъ.

Диваны перскѝ и портіеры

прадѣдъ (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 16—?

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русинѣвъ

Цѣна 1 зр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта."

Проф. Д-ра Олександра Отоновского „СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО" виданий Д-ром Петром Стобельским: том I. Загальні науки і право річеве; том II. Право облігаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

Рештки хѣдниковъ и высортованѝ диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, гобеліны и рѣзнѝ предметы декорацінныхъ по цѣнахъ дѣвно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 16 ?

ЗАКЛАДЪ дентистично-технічный

Б. БЕРГЕРА

Львѣвъ, ул. Кароля Людвика ч. 5.

выконуе

штучнѝ зубы и щоки пѣсля найновѣйшои системы американскои тревало и дешево.

5 16—50

Робѣтня Артистично-Столярска

МИХАЙЛА ВАСИЛИЦЬ

члена товариства „Зоря"

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 28

выкопуе всякѝ роботы входячѝ въ обсягъ столярства по цѣнахъ умѣреныхъ. 224 1—10

Подяка.

Всевышньому подобало ся покликати до Себе нашу любезнѣйшу донечку Оленку. Зѣславъ **на** насъ крестъ Свѣй, однакъ не полишивъ безъ потѣхи, якои дѣзнали-сьмо вѣдъ нашихъ щирыхъ приятелѣвъ и сусѣдѣвъ: Тожь дякуемо сердечно Всеч. оо.: Іосифу Бандирѣ парохови зъ Витвицѣ, Впов. Паньству Целевичамъ зъ Розточокъ, Впов. Паньству Генслерамъ зъ Церковно", Впов. Паньству Кшечуновичамъ, Вп. Паньству Березинськимъ и Вп. Панови Е. Нѣмцеви зъ Болехова за оказане намъ спѣвчуте и всяку помѣчь и потѣху въ нашѣмъ смутку. Всеч. оо. Сусѣдамъ І. Бандирѣ, П. Дерлицѣ и К. Целевичеви складаемъ еще ос бенну подяку за всяку духовну прислугу вѣддану нашѣй любезнѣйшѣй Олезцѣ такъ въ день передъ похоронномъ якъ и въ самъ день похорону.

Церковна дня 25 мая 1898.

223 1—1 *Іосифъ и Марія Бабій.*

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѝ и передъ престолы, якъ такожь сальоновѝ и настѣнныѝ, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданѐ высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належать адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львѣвъ. ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 19016—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. зал.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всякѝ паперы цѣнныѝ и МОНЕТЫ

по найдешевшѝмъ курсѣ деннѝмъ не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѝ до льокалю партерового въ будынку банковѝмъ.

374 [2]

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по **9** зр. **20** кр., **10** зр. **20** кр., **10** зр. **70** кр. и **11** зр. **20** кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшѝ вина фляшками)

высилае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.

92 69—?

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львѣвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякѝ церковнѝ роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 7—?

МАШИНКИ американьскѝ до робленя мороженого (зъ корбкою зъ боку, поемности 1, 2 3 літры по зр. 5·50 50, 7·50. Рондлѣ мосяжнѝ до смаженя конфітуръ по зр. 2·40, 2·80 3·—

поручае ПЕТРО ХШОЯСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4955

Такожь и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, фіранки, хѣдники, ковдры ватованѝ, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre", Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190 16—?

Славнѝ на цѣломъ свѣтѣ

КОЛА „OPEL"

первороднѝ фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre"

Львѣвъ, ул. Сикстуска 6, пасажъ Гавсмана

Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 16—?

Лише 50 кр. на 4 тягнена.

Послѣдный мѣсяць

219 2—? **Головна выграна 1 разъ**

100.000 коронъ и 4 разы 25.000 коронъ

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЙ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.**

I. Тягнене: 25 червня 1898. | III. Тягнене: 15 вересня 1898.
II. Тягнене: 6 серпня 1898. | IV. Тягнене: 6 жовтня 1898.

поручаютъ: **М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Густавъ Максъ, Самуелі Ляндавъ, Шеллєнберґъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Лілієнъ, Яковъ Штро.**

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA" ВЪ БРЕМѢ

продава карты корабельнѝ выѣзджаючимъ въ край заморскѝ и удѣля всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и пакункѣвъ 3—5 разѣвъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчнои, Аргентины, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 269 7—?

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

пѣсля часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅚ до ¹¹/₉)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₇ до ¹³/₉ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅚ до ¹¹/₉ неділі сьвята)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅚ до ¹¹/₉)
				3.26	„ Брухович (⅚ до ¹¹/₉)
				4.55	„ Ярослава
Нічн			**Нічн**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (¹/₆ до ¹³/₉ в будні дні)
	6.10	„		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (¹/₆ до ²¹/₉ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (⅚ до ³⁰/₉ и ¹⁶/₉ до ¹¹/₉		6.55	„ Тернополя з голов. дв'рця
	8.31	„ „ (¹/₇ до ¹³/₉)		7.—	„ Лавочного
8.46		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (¹/₉ до ¹³/₉ въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (¹/₉ до ²¹/₉ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

Обширну брошуру о Трускавци высилае на жадане **Зарядъ.**

Въ 1 и 3 сезонѣ о 30% дешевше

ВЪ ТРУСКАВЦИ

лѣчить ся зъ надзвычайнымъ успѣхомъ **Ревматизмъ, подагра, недуги нирковѝ и мѣхура, астма, исхіасъ, недуги жѣночѝ, недуги серця и жолудковѝ.**

Лѣкарѣ ординуючѝ: Радникъ Д-ръ Плехъ, Д-ръ Нельчаръ, Д-ръ Кржижановскій, и Д-ръ Штайнгавсъ. 176 10—10

ТУТКИ цигаретовѝ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськом. Зъ друкарнѝ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іоанникія Гречина.

Ч. 103. Львовъ, Второкъ 19 (31) Мая 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣйшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, а въ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кминьского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Реклямація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні принимають ся по 7 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовой або ей мѣсце в въ рубрицѣ „Надіслане“ по 25 кр. а. в.

Подякы и иншій доносеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Переглядъ політичный.

Про внутрѣшне положеня пише Sonn.- u. Montags-Ztg., що анѣ гадати о тѣмъ, щобы гр Тунови могло удати ся перевести въ вересни справу угоды зъ Угорщиною, — такъ заостривъ ся станъ рѣчей черезъ новій градецкій подѣй. A Nar. Listy бачать въ розвязаню рады мѣскои въ Градци доказъ, що гр. Тунъ рѣшучо гадае зѣрвати зъ лѣвицею и по першій пробѣ обструкціи замкне парлямент та буде правити при помочи 14-того параграфу. Зъ иншои знова стороны доносять, мовь бы то гр. Тунъ сказавъ при кѣлькохъ послахъ, що по першій пробѣ бучной обструкціи зараз вѣдрочить палату послѣвъ. О замкненю парляменту поки-що не можна гадати, бо 10 червня мають вѣйти ся на спѣльне засѣданє обѣ квотовій депутаціи, австрійска и угорска. Але незадовго по вѣдроченю наступить також и замкненє парляменту.

Доносять також, що правительство зараз на першихъ засѣданяхъ рады державной мае внести проектъ закона о заведеню податку вѣдъ продажи цукру; податокъ мае выносити 6 зр. вѣдъ метричного сотнара. Проектъ закону мае бути той самъ, зъ котрымъ вже торѣкъ выступало въ радѣ державній міністерство гр. Баденього. Новый податокъ, якъ пишуть, мае служити на покрытє сумы 16 міл. зр., потрѣбной на пѣдвышенє платнѣ урядникамъ. Правительство хоче, щобы рада державна полагодила законъ о новѣмъ податку ще въ червни. Зъ того догадують ся, що ухваленый ще въ р. 1896 законъ про пѣдвышенє платнѣ урядникѣвъ поданый буде до цѣсарскои санкціи ще сего лѣта. Але що стане ся, коли рада державна, якъ сего можна надѣяти ся, не ухвалить нового податку, — чи той податокъ буде може заведеный на пѣдставѣ 14-ого параграфу, сего доси ще не постановлено.

Въ Лінцу вѣдбуло ся онегды вѣче вѣмецкихъ соціялістѣвъ зъ цѣлои Австрія. Мѣжь иншимъ провѣдникъ вѣденьскихъ соціялістѣвъ д-ръ Адлеръ поясновавъ, длячого соціялістичній послы въ радѣ державній брали дѣяльну участь въ звѣстныхъ бучахъ опозиціи. Вѣнъ сказавъ, що соціялісты мусѣли такъ поступати для ратованя загроженои конституціи; але заявивъ заразомъ, що теперь за гр. Туна нема такого небезпеченьства, длятого соціялісты не будуть брати участи въ обструкціи. Они — каже — бажають спокою и добра всѣхъ народѣвъ въ Австрія и зможуть дѣйти до сеи цѣли.

Въ Градци управу мѣста обнявъ правительственный комісарь, радникъ намѣстництва бар. Гамеръ Пургшталь, зразъ, скоро намѣстникъ постановивъ розвязати раду мѣску. Дня 28 с. м. о 3 год. по полудни явивъ ся бар. Гамеръ-Пургшталь въ бюрѣ бурмістра и передавъ ему розпорядженє намѣстника зъ датою того-жь дня. Бурмістръ д-ръ Ґрафъ перечитавъ розпорядженє и по короткій розмовѣ, въ котрій застерѣгъ ся противъ того, що не полишено ему часу скликати надзвычайне засѣданє рады, передавъ урядованє комісареви и вышовъ зъ ратуша. Вѣсть про розвязанє рады въ мить розбѣгла ся по мѣстѣ и выкликала сильне вражѣнє, але таки нѣгде не нарушено спокою. По полудни появили ся на улицяхъ плякаты зъ розпорядженемъ намѣстника, а дневники принесли вѣсть въ окремыхъ додаткахъ. Всѣ члены рады мѣскои дѣстали вѣдпись урядового розпорядженя. Крѣмъ того въ особній вѣдозвѣ взывае правительственный комісарь населенє, щобы поперало его и дбало о удержанє спокою и ладу. Службу поліційну обняла по полудни жандармерія, котрои згромаджено въ Градци 250 людей. По улицяхъ переходили патролѣ вложений зъ жандарма и двохъ мѣскихъ поліціянтѣвъ. Въ ратуши ставуло 30 жандармѣвъ на поготовѣ. Управу служби безпеченьства обнявъ директоръ поліціи.

На другій день въ недѣлю зъѣхали ся до Градца вѣдпоручники студентѣвъ всѣхъ вѣмецкихъ університетѣвъ австрійскихъ, щобы нарадити ся надъ дальшимъ поведенемъ въ справѣ дегрядациі резервовыхъ офіцирѣвъ за участь въ похоронѣ убитого роботника Ретера. Вѣсти про ухвалу зъѣзду поки-що нема; але можна уважати за певну рѣчь, що мусѣли постановити, щобы всѣ студенты, котрій в резервовыми офіцирами, поскладали офіцирску рангу.

Рѣвночасно вѣдбувъ ся въ Райхенбергу въ Чехахъ зъѣздъ бурмістрѣвъ вѣмецкихъ мѣстъ, щобы заложити союзъ вѣмецкихъ мѣстъ въ Чехахъ. Вѣдпоручникѣвъ мѣстъ явило ся вѣдъ 50, мѣжь ними також посолъ д-ръ Функе вѣдчитавъ розпорядженє намѣстництва, що внесеный проектъ статутѣвъ вде по-за межѣ дѣяльности мѣскои автономіи. Д-ръ Функе и мимо того радить, щобы зборы ухвалили той проектъ статутѣвъ; а коли его намѣстництво не затвердить, то внесе ся рекурсъ до найвысшого трибуналу. Внесенє Функого принято одноголосно. За его-жь радою выслано на руки бувшого бурмістра Градца д ра Графа телеграму, въ котрій зборы высказують свій жаль зъ причины розвязаня рады мѣскои въ Градци.

Не завадить примѣтити, що доси въ Австрія були лише два выпадки розвязаня рады мѣскои въ бѣльшихъ мѣстахъ: въ р. 1892 розвязано раду въ Райхенбергу за неприхильній до Австрія маніфестациі, и въ р. 1895 розвязано два разы вѣденьску раду мѣску за выборъ д ра Люегера на бурмістра. Теперѣшный выпадокъ въ Градци е третій зъ черги.

Зъ ювілейныхъ обходѣвъ у краю.

Зъ Бѣбрки пишуть намъ:

Нашь повѣтъ святкувавъ 50-лѣтный ювілей знесеня панщины въ понедѣлокъ 4 (16) мая, а симъ народнымъ торжествомъ занялось наше повѣтове політичне товариство „Руска Рада“, скликуючи на той день повѣтове вѣче.

Але Русинови и 50 по рокахъ свободы дуе вѣтеръ въ очи — вѣтеръ зѣ стороны нашихъ „найсердечнѣйшихъ опѣкунѣвъ“, що безконечно насъ „kochają“. Такого „kochania“ дѣзнали мы и при нагодѣ обходу 50-ыхъ роковинъ знесеня панщины. Якъ звычайно въ подѣбныхъ случаяхъ, такъ и теперь манъ выдѣлъ „Рускои Рады“ богато клопотѣвъ зъ льокалемъ на зборы. Своихъ хаты нема, тожь треба було просити панѣвъ о вѣдступленє салѣ „wydziału powiatowego“ або „straży ogniowej“. [На сѣмъ мѣсци я зверну ся до нашихъ патріотѣвъ по краю зъ горячимъ покликомъ: Будуйте повѣтовій Народній Домы! Такій институціи намъ для нашого народного жытя конечній, бо „въ своѣй хатѣ своя правда, и сила и воля“. Дѣлю ся при сѣмъ радѣстною вѣсткою, що въ нашѣмъ повѣтѣ гадка выбудованя Народного Дому що-разъ бѣльше займае умы Русинѣвъ цѣлого повѣту, що разъ бѣльше прибирае позитивній и реальній виды. Внесено до намѣстництва статутъ того товариства, а хочь вже разъ вѣдкинули, се насъ не зражуе, але чимъ-разъ бѣльше гартуе въ нашѣмъ напрямѣ.] Щобы „wydział“ бувъ вѣдступивъ свою салю для „moskalofilskiej demonstracyi“, на те не було й надѣѣ; тамъ мѣсце лишь на „Мицкевичѣвскій обходы“, а якось не выпадае, щобы таке мѣсце занечистивъ духъ кожухѣвъ хлопскихъ... А и „straż ogniowa“ дуже „розпалила ся“ и не вѣдступила намъ своихъ салѣ, по тѣй причинѣ, що якъ-разъ того дня мавъ пріѣхати зъ далекого мѣста, вѣдай аже зѣ Львова якійсь панъ люстраторъ на инспекцію. Зъ того выйшло, що прибувшій народъ на вѣче мусѣвъ двѣ годины звиджувати и оглядати выставы бобрецкихъ склепѣвъ и будокъ, бо не манъ де зѣбрати ся. Ажь въ остатній хвили позволено зѣбратись вѣчевикамъ пѣдъ голымъ небомъ коло бобрецкои церкви.

Мимо тыхъ перепонъ не затре ся память сего дня у тыхъ, що прибули въ понедѣлокъ 16-ого мая до Бѣбрки. О 10 годинѣ вѣдправлено службу Божу и номинальне богослуженє за пок. цѣсаря Фердинанда и за тыхъ, котрыхъ плечѣ гартувались пѣдъ панщиняным ъ кнутомъ, а по тѣмъ зѣйшли ся до 300 селянъ, по-надъ 20 священникѣвъ и свѣтска руска интелігенція коло церкви мѣскои и всѣ зъ великои увагою выслухали реферату „о панщинѣ“ о. Ивана Билинкевича изъ Звенигорода. Бесѣдникъ выявивъ ся дуже красно зѣ своѣи задачѣ. Обширно и зрозумѣло для селянъ представивъ довголѣтну долю-недолю нашого хлопа пѣдъ польскимъ кнутомъ панщиняным ъ; згадавъ обширнѣйше про полѣпшенє долѣ хлѣбороба вѣдъ часу прилученя Галичаны до Австрія та про благородній намѣры цѣсаревои Маріи Терезы и ей сына цѣсаря Іосифа II; вычисливъ причины, що спонукали цѣсаря Фердинанда надати конституцію; вказавъ, якъ Русины выкористали ей до теперь та що она доброго а що злого принесла для насъ; взывавъ, щобы мы, маючи свободу, то найважнѣйше услѣвє народного истнованя, користали зъ неи та розвивались далѣ на поли просвѣтнѣмъ, політичнѣмъ и економічнѣмъ самостійно, бережучи згоду мѣжь собою.

По тѣмъ референтѣ забирали слово селяне, вычисляючи кривды, що ихъ тиснуть, и просили, щобы выдѣлъ „Рускои Рады“ поробивъ пѣдъ тыми взглядами потрѣбній кроки. Высказувано жадане скасованя радъ повѣтовыхъ, змѣны ординаціи о выборѣ вѣйтѣвъ и заведеня примусовои асекурациі. Вкінци всѣ зѣбраній одноголосно приняли внесенє коваля зъ Бѣбрки п. Юшкевича, щобы вѣзвати по второе, а то черезъ рускій часописы, всѣхъ трехъ послѣвъ повѣта бобрецкого [Навроцкого, Ройовского и Незабитовского], щобы зложили справоздане посольске, бо на перше вѣзване „Рускои Рады“ тіи „заступники и речники“ повѣту не узнали за потрѣбне выслухати нашого бажаня. На конець пѣднесено трикратне „многая лѣта“ цѣсареви — и при громкѣмъ „Миръ вамъ брата“ розбѣглась вѣчевики домѣвъ щасливій, що обѣйшли такъ торжественно въ повѣтѣ свое народне свято, а одушевленій и ободренній до дальшои працѣ. — *К. К.*

Зъ Чорткова.

До Всечестнои Редакціи „Дѣла“ у Львовѣ.

Въ числѣ 102 зъ дня 21. мая с. р. часописи „Дѣла“ помѣщено кореспонденцію зъ пѣдписомъ „Н. Федоровичъ“, представляючу въ дуже тенденціинѣмъ и увлачаючѣмъ свѣтлѣ перевѣдъ правыборѣвъ въ 17 громадахъ тут. повѣта.

На засадѣ §. 19 уставы прасовои прошу Вчестну Редакцію о помѣщенє въ слѣдуючѣмъ числѣ своихъ часописи — у властивѣмъ мѣстцѣ — слѣдуюче спростованє:

Неправдою есть, якобы для асисты ц. к. секретаря Намѣстничества п. Düitza пѣдчасъ правыборѣвъ въ Бѣлій дня 12 с. м. вѣдкомандовано 10 жандармѣвъ, понеже въ цѣли утримано супокою и порядку на площи и улици передъ убикацією выборчою, сповняли службу лишь трехъ жандармѣвъ, а решта пятехъ патрулювали по численныхъ улицяхъ просторого и людного — бо 4000 головъ числячого села Бѣле — сповняючи службу безпеченьства.

Неправдою есть якобы присутность жандармѣвъ терорызувала людность села и встримувала ей вѣдъ браня удѣлу въ акціи выборчѣй, понеже несподѣвано малый удѣлъ выборцѣвъ зъ Бѣлій въ сегорѣчныхъ правыборахъ мае свою причину въ польныхъ а недаючихъ ся вѣдложити роботахъ рѣльныхъ.

Натомѣсть досвѣдъ зъ попередныхъ правыборѣвъ поучивъ, що людность Бѣлои завсегда правыборами живо займаючи ся, не зважала въ тѣмъ напрямѣ нѣколи на присутность жандармерія, котра на пѣдставѣ досвѣдѣвъ въ тѣй самѣй Бѣлій починеныхъ, где до выборѣвъ спѣшило завсегда по кѣлькоть выборцѣвъ, для утримани порядку и супокою нѣколи не була збуваючою длятого и теперь зовсемъ була оправдана. На жандармерію пѣдчасъ сегорѣчныхъ правыборѣвъ въ Бѣлій не внесено нѣякихъ жалѣбъ до ц. к. секретаря намѣстн. п. Düitza, сповняючого тамъ функцію комісаря выборчого, въ наслѣдокъ чого тойже непотребувавъ анѣ на щось позвалятя, анѣ чогось ухилати и усувати.

Неправдою есть якобы ц. к. секретарь намѣст. п. Düitz пѣдчасъ тыхъ правыборѣвъ фортувавъ жидѣвъ выборцѣвъ — а фалшомъ якобы кого зъ выборцѣвъ, а межи иншими Дениса Березюка — за непожадай ему голосы „ганьбивъ“ — понеже секретарь намѣстн. п. Düitz знаный есть зъ такту и пристности въ вѣдносинахъ до людности селянъ, котора зъѣднала ему популярность и загальну симпатію.

Заряджене на пѣдставѣ протесту доходжене выказало, що при правыборахъ въ Бѣлій занявъ ц. к. секретарь Düitz становище зовсемъ легальне — а выборцѣвъ, безъ рѣжницѣ трактувавъ приятно и гречно, о чѣмъ навѣть пѣдписаній на протестѣ — не выключаючи Дениса Березюка — похвально выражали ся.

Въ такій легальный и чувства чести выборцѣвъ въ ніякѣмъ напрямѣ ненарушаючій способѣ, поступавъ секр. Düitz також пѣдчасъ правыборѣвъ въ нашихъ шѣстнайцяти громадахъ — где всюда зѣ стороны селянъ дѣзнававъ симпатичного — въ многихъ навѣть овацийного принятія.

Цѣла отже кореспонденція Н. Федоровича есть увлачаючою мѣстифікацією.

Чорткѣвъ, дня 27 мая 1898 Ц. к. Староста: *Вибрановский.*

НОВИНКИ.

— **Въ Бучачи тамошній** рускій дѣятель, на жаль нечисленній, беруть ся закладати філію Просвѣты и Читальнѣ по селахъ. Також заходять ся коло збудованя Народного Дому въ Бучачи. Комітетъ вже зобязавъ ся и пустивъ по повѣтѣ вѣдозву; его бажанемъ есть зѣбрати теперь бодай стѣлько, щобы ще сего року купити вѣдповѣдный плацъ. — Що-до побѣды при выборѣ посла въ Бучачи, котрою радують ся наши противники, то они жвреями и „хрунями“ побѣдили не тѣлько Русинѣвъ, але и свѣй власный польскій народъ, бо мазурскій осады, котрыхъ тутъ е немало, тримали разомъ зъ Русинами.

— **Княжа жертва.** Станиславѣвскій Епископъ Прсосв. Юліянъ Куиловскій жертвувавъ правдиво княжу суму, бо 15.000 [пятнацять тысячь] зр. зѣ своихъ приватныхъ фондѣвъ на обнову и украшенє станиславѣвскои катедральнои церкви. Достойный жертводавець, знаный уже зъ своихъ щедрости на цѣли церковній и добродѣйній, въ своѣй смирности заявивъ бажанє, щобы даръ сей бувъ опублікованый въ „Епархіяльнѣмъ Вѣстникѣ“ мѣжь именами всѣхъ жертвуючихъ хочь бы и найменшу квоту на згадану цѣль.

— **Крил о. Павло Матковскій,** архидіяконъ перемыского собору крылошанъ, жертвувавъ на докѣнченє будовы львѣвскои Преображенскои церкви при „Народнѣмъ Домѣ“ 200 зр., зъ тымъ услѣвемъ, щоды кождочасный парохъ сеи церкви вѣдправивъ кождого року одну заупокѣйну службу Божу зъ парастасомъ за душу его и его рѣднѣ.

— **Намѣстникъ гр. Пініньскій,** якъ вѣдомо, выѣхавъ въ Скалатщину и Тернопільщину, а рѣчь ясна, що его подорожь стоить въ связи зъ доповняючимъ выборомъ до рады державнои. У суботу вечеромъ прибувъ на стацію зелѣзницѣ въ Бѣркахъ великихъ, де его привитали маршалокъ скалатскій Евст. Загурскій и староста Шидловскій, тернопільскій староста, Завадскій духовенство, шляхта и н. По дорозѣ вступивъ намѣстникъ до маршалка Загурского въ Колодѣянцѣ, а зъ-вѣдти удавъ ся до Скалата. Супроводила его кѣнна бандерія. Въ Скалатѣ при брамѣ тріюфальній повитано его выстрѣлами зъ моздѣрвъ и музикою, а по промовахъ вѣдъѣхавъ до староства и тамъ були авдѣнціи. Опѣсля удавъ ся зъ візитою до властителя Скалата д-ра Мавракія Розенштока [жида], а вѣдтакъ вѣдвѣдавъ школу народну и раду повѣтону, де вѣдбувъ ся въ его честь обѣдъ, пѣдчасъ котрого о. деканъ Слюзарь [якъ пишуть польскій газеты] пѣдвѣвъ старопольске „kochajmy się“! По пятигодиннѣмъ побутѣ въ Скалатѣ вѣдъѣхавъ намѣстникъ до Грималова, де при тріюмфальній брамѣ повитали его управитель школы и віцебурмістръ д-ръ Войтковскій, а одна школярка вручила намѣстникови букетъ. Въ имени духовенства рускаго промовивъ о. Малишевскій, мѣсцевый парохъ. Намѣстникъ розмовлявъ зъ кождымъ изъ священникѣвъ. Опѣсля по промовахъ одного селянина и одного зъ членѣвъ жидѣвского кагалу вѣдъѣхавъ до своихъ палаты, де принимали его офіціялісты, подавши хлѣбъ и сѣль. Вечеромъ при илюмінаціи Грималова вѣдбувъ ся похѣдъ зъ музикою, а передъ палатою пѣднешено окліки. Въ понедѣлокъ вѣдбувъ ся у намѣстника великій обѣдъ, въ котрѣмъ взяла участь подѣльска шляхта, и представитель властій. У вѣ второкъ вѣдвѣдавъ намѣстникъ школу грималовску, а вѣдтакъ выѣхавъ до Тернополя на люстрацію староства.

— **Нову церковь будують** въ Ванѣвцѣ, коросняньского деканата перемыской епархіи, заходами тамошного пароха-ювілата о. Льва Мѣйского Село се лежить на окраннахъ Руси, въ захѣдній Галичинѣ, а заселене Лемками. Стара церковь зъ мягкого матеріялу поставлена ще въ 1600 роцѣ, отже вже третє столѣтє глядить на долю и недолю нашихъ Лемкѣвъ.

ЗАВЕДЕНС ЖЕРЕЛЬНЕ и ВОДОЛѢЧНИЧЕ

МОРШИНЪ

пѣдъ Стрыемъ

середъ обширныхъ лѣсѣвъ шпильковыхъ, 1050 стѣпъ надъ п. м. — Стація зелѣзницѣ, почта и телеграфъ въ мѣсци. — Купе з бромо солянковій, боровиновій и рѣчній. Лѣченє гідропатичне, електрикою, масажемъ и женгицею пор оруча ся на нервовость, недокровность, скрофулы, ревматизмъ, на хороби жѣночій, для хороблив ъ-товстыхъ и дыхавичныхъ, въ опухлинѣ утробы, селезѣнки и пр. — Кухня здорова, смачна и дешева пѣдъ личнымъ надзоромъ лѣкаря. — Цѣле удержанє тыждневе вѣдъ 15 зр. за лѣченемъ вѣдъ 20 зр.; въ мѣсяци червню и вѣдъ 15 серпня о 30% дешевше. — Проспекты и близшій поясненя высылае на жаданє Зарядъ купелевый.

212 2—10

Д-ръ Артуръ Зонотъ лѣкарь Заведеня.

МАЛЯГА ЗЪ ХІНОЮ и МАЛЯГА ЗЪ ХІНОЮ и ЗЕЛѢЗОМЪ
яко знамените средство въ ослабленяхъ, реконвалесценціи и т. п. обявахъ.
Цѣна бутильки 3 корони.
2
Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 194—7

Нова церковь буде въ твердого матеріялу о одній бани.

— **Зъ Коломыи** доносять, що на соборчику духовенъства коломыйского деканата въ Кулачкѣвцяхъ дня 12 (24) мая о. Русинъ зъ Корнича пѣднѣсъ справу непринятя письмъ писаныхъ властями не по руски до рускихъ урядѣвъ парохіяльныхъ. Хотяй промовляло за тымъ бѣльше священикѣвъ, мимо того о. деканъ крил. Коблянській въ Коломыи, пѣддержаный ще двома священниками, не згодивъ ся на таке внесене и навѣть не пѣддавъ его пѣдъ голосованя. Сумно и соромъ!

— **Запомоги красай на будову дорѣгъ** призначивъ краевый выдѣлъ дальше слѣдующимъ выдѣламъ повѣтовымъ: въ Добромили на дорогу Коростенко-Кузьмина 4000 зр., въ Косовѣ на дорогу Косовъ-Ясенѣвъ вижный 6000 зр., въ Турцѣ на дорогу Турка-Чорна 4000 зр., въ Старомъ-мѣстѣ на дорогу Лавровъ-Мшанець 4000 зр., въ Калуши на дорогу Калушъ-Копанки 1000 зр., въ Збаражи на дорогу Збаражъ-Пѣдволочиска и Збаражъ-Березовица 4.185 зр., въ Рудкахъ на дорогу Рудки-Судова Вишня 2000 зр., въ Стрыю на дорогу Слобѣдка-Соколовъ 7000 зр., въ Товмачи на дорогу Товмачъ-Богородчаны 3000 зр., въ Жидачевѣ на дорогу Журавно-Стрый 1.500 зр., въ Короснѣ на дорогу до купелевого заведеня И вонячъ 600 зр., а выдѣлови рады повѣтовои у Львовѣ 5000 зр., безпроцентовои позички.

— **При заведеню карномъ въ Станиславовѣ** введено на пѣдставѣ рѣшеня міністерства справедливости зъ дня 25 цвѣтня 1898 ч. 8984 другу посаду руского священника. Вонъ мае характеръ сотрудника и буде пѣдлягати парохови карного заведеня. Рѣчна платня сотрудника выносить 600 зр., а крѣмъ того мае мешканя даромъ въ заведеню або 200 зр. рѣчного кватирового. Такожь дѣстане 10 кубічныхъ метрѣвъ твердого и 4 куб. метры мягкого дерева на опалъ и 7 кільограмовъ свѣчокъ стеариновыхъ.

— **Фальшивій банкноты.** Бѣльше число фальшивыхъ десятокъ появило ся въ Глинянахъ. Перший фальсифікатъ придержано на почтѣ, опѣля найдено ще при контрѣ касы уряду податкового, а такожь кѣлька штукъ выпадала поліція при выплатахъ. Фальсифікати досыть удачній. Заряджено слѣдства.

— **Цѣкава карна розправа въ селѣ Романовѣ** [въ повѣтѣ бобрецкѣмъ]. Въ згаданѣмъ селѣ есть лишь одно гнѣздъ бузькѣвъ. Дня 30/4 с. р. сидѣла на тѣмъ гнѣздо бузьчиха, выгрѣваючи молодій. Наразъ надлетѣвъ бузьокъ зъ сусѣдного села Звенигорода и почавъ ся бити. Бѣйка розвелась на добре. Оба бузьки покалѣчившись злетѣли зъ даху на землю и тутъ стали знова до боротьбы. Господарь хотѣвъ ихъ розбгнати, але коли крикъ не помагавъ, дотепный селянинъ полапавъ суперникѣвъ и повѣвъ передъ канцелярію громадску. И збѣшлась рада — але не громадска, а охотнича зѣбрана зъ цѣвавыхъ. Рада въ раду урадили: Бузьчиху, котра була нападена, выпустити сейчасъ, щобы йшла на гнѣздо дальше сповняти свій обовязокъ. За те напастника, чужостороннего, укарали въ той способъ, що привязали ему на шиѣ червону стяжку та ще на ній кавалокъ лика и такъ пустили. Характеристичне то, що бузьчиха, пущена на волю, не вѣдлетѣла заразъ, але вѣдбѣшовши кѣлька крокѣвъ приглядалась, якъ суджено розбишаку. Ажь коли той вѣдлетѣвъ въ сторону свого села, она удалась на гнѣздо. — Пытаю, що межи ними зайшло, толкують собѣ селяне въ той способъ: Тамтого року було въ Романовѣ много гнѣздъ. Сего року прилетѣли такожь зъ весною бузьки, кружили надъ селомъ, потѣмъ мовь бы змовили ся, всѣ перенеслись до Звенигорода, де трафлявсь бачити и по 3—4 гнѣзда на одній стрѣсѣ. Оденъ лишень оставъ ся, не пѣшовъ за волею своихъ — той оденъ схрунивъ! Для того теперь нячій бузьки дають ему почути, що хрунемъ бути не поплачує. Хруня и звѣрята не терплять! — *А. С.*

— Дня 29 и 30 н. ст. мая вѣдбули ся у Львовѣ **загальній зборы товариства учителѣвъ шкѣлъ середныхъ** [зъ черги XIV-тій], на котрій явило ся около 50 членѣвъ зѣ Львова и зъ провінція. Зборы попередило богослужене въ латиньскѣй катедрѣ, а опѣля вѣдбувались нарады въ сали ратушевѣй. Проводивъ нимъ проф. університету д-ръ Ант. Калина. Зборы мали характеръ бѣльше патріотичный якъ науковый, бо першій день забрала розвѣдка Петра Хмельовского „о выховуючихъ вплывахъ Мицкевича пѣдъ взглядомъ естетичнымъ, моральнымъ и політично-суспѣльнымъ“, котру за неприсутного автора вѣдчитавъ проф. Раверъ. — Товариство признавало при тій нагодѣ 100 зр. на памятникъ Мицкевича и жертвувало лавровый вѣнець, артистично выробленый зѣ срѣбла, положеный на пальмѣ и связаный лентою. Вѣнець сей мае завезти депутація до Кракова и зложити въ музею народовѣмъ. — Другого дня дебатовано надъ пооѣльшенямъ науки польского языка и літературы въ гімназіяхъ и надъ выхованямъ молодежи на пѣдставѣ „пляну рѣдного языка“. Въ тѣмъ напрямѣ ухвалено кѣлька резолюцій якъ и потребу реформы орґонізація шкѣлъ середныхъ. Будучій загальній зборы ухвалено вѣдбути въ Краковѣ. — Другого дня по зборахъ уряджено прогульку до Янова.

— **Смерть зъ голоду.** При ул. Хорущины у Львовѣ мешкавъ бувшій урядникъ адміністрація Kurjer-a lwowsk-ого Фердинандъ Чимара. Вѣдъ довшого часу не мавъ занятя и терпѣвъ нужду, живучи зъ ласки адміністрація Kurjer-a и родины. Послѣдный разъ бачили его минувшои недѣлѣ, якъ въ реставрація Стельмаха взявъ бохонець хлѣба на кредитъ; опѣсля цѣлый тыждень нѣхто его не бачивъ. Сен суботы мешканцѣ каменицѣ почули непріятный сопухъ зъ комнаты Чимары. Выважено дверѣ. На крѣслѣ, въ головою опертою о стѣлъ сидѣвъ Чимара, вкрытый лахами, въ-пѣдъ котрыхъ свѣтилось наге тѣло. На тѣлѣ знати було початки гнили, а страшный сопухъ ажь душивъ. На лѣжку лежавъ стосъ лахманѣвъ; постелѣ не було. По земли валялись книжки и паперы. Взагалѣ видна була страшна нужда. — Лѣкарь д-ръ Електровичъ сконстатувавъ смерть зъ голоду, а може бути и самоубійство чадомъ.

— **Нещасна пригода.** Въ Пѣдгорцяхъ [повѣта золочѣвского] лѣсный Якѣвъ Шторцъ хотѣвъ [каже] застрѣлити птаха-шкѣдника, а черезъ неосторожность потягнувъ скорше курокъ и цѣлымъ набоемъ поцѣливъ 16-лѣтну дѣвчину Анну Ковальчукову, котра зъ иншими дѣвчатами пересаджувала смеречину. Спровадженый лѣкарь д-ръ Мазанка зъ Сасова сконстатувавъ смерть. Шторцъ зголосивъ ся самъ до суду.

— **Огнѣ.** Дня 24 с. м. выбухъ огонь въ серединѣ Болехова руского о 1 годинѣ зъ полудня и до 3 годины пополудни спопелѣло 33 загородъ господарскихъ. Ратунокъ бувъ майже неможливый, бо сильный вѣтеръ перекидавъ огонь зъ хаты на хату. Зъ интелігенція потерпѣла панѣ Кобриньска, котрій згорѣвъ домъ.

— **6.000 кондукторѣвъ зелѣзничихъ** внесло до міністерства прошене о поправу ихъ долѣ. Передъ кѣлькома днями була въ тій справѣ депутація у міністра зелѣзницъ, а той пріобѣцявъ сею справою щиро занятись.

— **Спѣръ о „Морске Око“**, ще до теперь не скѣнченый. До Львова приелано двѣ великій скринѣ актѣвъ, котрыми мае занятя ся выбраный арбітромъ президентъ высшого судуд-ръ Тхуржницкій. До теперь ще не порозумѣли ся стороны [Угорщина и Галичина] щодо выбору суперарбітра и справа потягне ся мабуть ще довшій часъ.

— Зъ нинѣшнымъ числомъ розсилаємо декларацію приступленя въ члены „Защиты землѣ“, товариства зареестрованого зъ ограниченою порукою у Львовѣ. Цѣлею товариства есть удѣляти своимъ членамъ позичокъ: 1) на парцеляцію обшарѣвъ дворскихъ, 2) на купно селяньскои землѣ [котора за безцѣнъ переходить въ чужій руки], 3) на поправу господарствъ и т. п. — Товариство принимае вѣдъ своихъ членѣвъ капіталы на условленый процентъ и вкладки щадничій въ довольнѣй высотѣ на книжочки вкладковій. Одинъ удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Удѣлъ може бути вплачуваный ратами по 5 зр. — Дирекція „Защиты землѣ“ мѣститъ ся тымчасово въ „Народнѣмъ Домѣ“ улиця Театральна ч. 22.

Вѣсти зъ Епархіи Львѣвскои.

О. Евгеній Свистунъ, сотрудникъ въ Бережанахъ, дѣставъ канон. институцію на Болшовець — Матроп. Консисторія вставилась до намѣстництва: а) о згоду на канон. институцію для оо.: Клим. Базилевича на Волю гологорску. Григ. Кармалиты на Боршѣвъ и Исидора Копертинского на Перемышляны; б) о продовженя платнѣ для прив. сотрудника въ Стрыѣвцѣ и в) до Епископскои Консисторіи въ Перемышли о принятя въ списъ убѣгателѣвъ на Колодно о. Николая Левицкого изъ Сухорѣча. — Вѣдпустки вѣдъ приходѣвъ для покрѣпленя здоровля дѣстали оо.: Мартинъ Барнѣньскій зъ Покропивны на два мѣсяцѣ и Іосифъ Медведскій зъ Урлева на 6 недѣль. — Позволене пѣддатись испытови кваліфікаційному на катихитѣвъ шкѣлъ середныхъ дѣстали оо.: Юліянъ Дзеровичъ. Теодосій Лежогубскій и Дамянъ Лопатиньскій, а на катихитѣвъ для шкѣлъ народныхъ и выдѣловыхъ оо.: Теодоръ Дзьоба, Андрей Возняк, Іос. Коменда, Платонъ Капшиньскій, Ал. Коренець, Волод. Соневицкій, Волод. Лешневскій, Мих. Клюкъ, Вільгельмъ Белкотъ и Максиміліянъ Кинашъ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Дѣйстными катихитами именованій оо.: Кипр. Хатинецкій при женьскѣй выдѣловѣй школѣ и Волод. Терлецкій при мужескѣй выдѣловѣй школѣ въ Ярославѣ. — О. Іоанъ Прокопъ дѣставъ канон. институцію на Дубровицю, ярославского деканата — вѣдъ конкурсового испыту увольненій оо.: Іоанъ Жарскій зъ Глудна и Іос. Литиньскій зъ Миговои. — Завѣдательство Вовча гор. дѣставъ о. Іоанъ Титарь, а сотрудництво въ Мостахъ велькихъ дѣставъ о. Вас. Лявренкій. — Вѣдпустку для покрѣпленя здоровля дѣстали оо.: Корн. Яворскій зъ Лѣмны на три мѣсяцѣ, а Петро Витошинскій зъ Болозвы и Кипр. Сѣнкевичъ зъ Радохонець на 8 недѣль.

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 31. мая. Посоль до рады державнои Адамекъ, котрый дѣставъ ордеръ желѣзнои короны, зложивъ посольскій мандатъ; екзекутивный конґресъ молодоческого сторонництва вѣзвавъ его, щобы таки мандатъ задержавъ. Такожь и другій посолъ до рады державнои, д-ръ Слявікъ, зложивъ мандатъ.

Спалято 31. мая. Зъ причины поведеня латиньскихъ священикѣвъ въ справахъ політичныхъ заявило 67 батькѣвъ родинъ именемъ 500 душь своихъ рѣдныхъ, що переходять на православіе.

Римъ 31. мая. Зъ причины рѣзницѣ поглядѣвъ межь міністрами Веностою и Цанарделімъ подавъ ся д. 28. с. м. Веноста до дімісіи. Наслѣдкомъ того вручивъ президентъ міністрѣвъ Рудіні королеви заразъ того дня просьбу о дімісію цѣлого кабінету. Король припоручивъ Рудіньому утворене нового кабінету: Переговоры Рудіного ще не покѣнчені; одно лише певне, що до нового міністерства не вѣйде анѣ Веноста анѣ Цанарделі.

Царгородъ 31. мая. Вызначене новои границѣ въ Тесалія вже покѣнчене. Можна надѣяти ся, що турецкій войска уступлять ся зъ Тесалія въ назначенѣмъ речници.

Одеса 31. мая. Урядово донесено, що на Крету вѣдѣйде два баталіоны войска, щобы замѣнити тій два, котрій тамъ остають теперь; але ходить чутка, що не два а чотири баталіоны мають теперь вѣдѣйти, такъ що на Кретѣ буде два разы тѣлько россійского войска, що доси.

Вашинґтонъ 31. мая. Міністерство маринарки дѣстало вѣдъ адмірала Шлія вѣсть, що испаньска фльота Церверы все таки стоить въ пристани св. Якова. Вѣсти про битву не справджують ся.

Новый Йоркъ 31. мая. Зъ Кубы наспѣла вѣсть, що адмірал Цервера высадивъ въ пристани св. Якова на берегъ 800 жовнѣрѣвъ вѣдъ артилєріи и инжинєріи, а разомъ зъ ними 20.000 карабінѣвъ, богато пушокъ и амуніціи. — Зъ Тампы (на Фльоридѣ) ладить ся бѣльша высылка вѣйска на Кубу.

Санъ-Франціско 31. мая. Сего тыждня вѣдѣйде друга высылка войска на Филіпіны.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на II-гій чвертьрѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.
Найдешевшій склядъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкѣй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цѣкеры, дьориты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроена електричныхъ дзвонкѣвъ. — Замовлена въ провінціи вѣдворотно. 4185
Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

Решетки хѣдникѣвъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, гобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.
190 17—?

Также и на раты
безъ пѣдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, фіранки, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылає ся цѣнники даромъ и оплатно.
190 17—?

Выстава загальна
всѣходныхъ и иншихъ чужихъ и красныхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ и хѣдниковъ.
Также цѣлу нѣч при електричнѣмъ освѣтленю отворена.
Вступъ вѣльный.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190 17—?
Купуючимъ пѣльги въ сплатахъ.

Диваны перскій и портіеры
традиій (старинний)
продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.
190 17—?

ЛЕДѢВНИ комнатній знаменитій по зр. 24, 35, 45 и 50. Машинки американскій до робленя мороженого (зъ корбкою зъ боку) о повмности 12,, 8 літрѣвъ по зл. 5·5), 6·50, 7·50 поручае ПЕТРО ХШОСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4955

Новости въ парасольнахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львѣвъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 17—?

Славній на цѣлѣмъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL“
перворяднаго фабрикату. Выключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre“
Львѣвъ, ул. Сикстуска 6. насажъ Гавсмана
Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 17—?

ЛЕДѢВНИ комнатній знаменитій по зр. 24, 35, 45 и 50. Машинки американскій до робленя мороженого (зъ корбкою зъ боку) о повмности 12,, 8 літрѣвъ по зл. 5·5), 6·50, 7·50 поручае ПЕТРО ХШОСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4955

Новости въ парасольнахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львѣвъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 17—?

Славній на цѣлѣмъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL“
перворяднаго фабрикату. Выключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre“
Львѣвъ, ул. Сикстуска 6. насажъ Гавсмана
Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 17—?

Въ Жидачевѣ мае ся будувати церковь
зъ твердого матеріялу. Пп. будовничій, котрій мали бы охоту взяти тую будову, зволять найдальше до 15-ого червня зголосити ся до Комітету парохіяльного.
О. М. Лукавецкій греко-кат. пароxъ въ Жидачевѣ. 220 2—3

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літоґрафічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляе
всякій літоґрафічній выробы
звычайній візитовій білєты
вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білєты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою 188 6—51

Помѣчникъ дяковскій
зъ добрымъ голосомъ, молодый глядае служби вѣддячого заразъ. — Адреса: П. Демковъ въ Зборовѣ. 225 2—2

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновій и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 19017—?

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы
К. Гостиньскій и І. Альсъ
Предприемство комісій и спедицій
у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)
яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМЕ
продае карты корабельній выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.
Експедиція подорожныхъ и пакункѣвъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчной, Аргентины, Канады, Парагвая и Сполученыхъ Державъ. 209 8—?

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей
Папѣръ зъ фабр. Черлянъенои.
Зъ друкарни Института Ставропіґійского, пѣдъ зарядомъ Іоанникія Гречика

Ч. 110. Середа Львовъ, Субота 20 Мая (1 Червня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣтей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кинильского 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и найзначитбет два инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лиш не на попередне застереженє. — Реклямації неопечатаний вольний вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкли принимають ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ѣх инше а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший домесеня приватий числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Зъ рады державной.

По довшій перервѣ, пѣдчасъ котрой радили въ Будапештѣ делегаціи, збирав ся сегодня австрійска палата послѣвъ для дальшой дискусіи надъ языковыми внесенями, котра мав довести до выбору языковой комісіи, а въ дальшихъ наслѣдкахъ до залагодженя національныхъ споровъ въ Австрію. Чи задачу тую сповнить рада державна, се питане, на котре теперь нѣхто не мав вѣдваги вѣдповѣсти притакуючо. Заразъ на першѣмъ засѣданю мають Нѣмцѣ зложити нагле внесене на обжалованє гр. Туна за розвязанє градецкой рады мѣсков. Доносять такожь, що крѣмъ того ладить ся опозиція выступити съ такими-жь внесенями на обжалованє бар. Ґавча за языковій розпорядженя, д-ра Бѣлиньского за те, що безъ дозволу делегацій давъ міністровій вѣйны 30 міл. зр. на выдатки военній, гр. Баденього за его справки съ дневникомъ Reichswehr. Заповѣдають ще и богато внесень въ справѣ дегрядацій резервовыхъ офіцировъ въ Градци и именованя гр. Ґлайспаха президентомъ высшого суду краевого для Стирій, Каринтій и Краины. Въ додатку прійде ще справозданє комісіи для обжалованя гр. Баденього за падолистовій подѣ. При такѣмъ станѣ рѣчей очевидно годѣ надѣяти ся зъ одной стороны спокою въ палатѣ, а зъ другой стороны скорого ходу языковой дискусіи, до котрой и такъ є записаныхъ щось около 60 бесѣдниковъ.

Вже було здавало ся, що нѣмецка опозиція розбйде ся въ своѣй тактицѣ. Соціяльній демократы якъ и декотрій умѣрений ґрупы вже почали усувати ся на бѣкъ вѣдъ загорѣлыхъ Шенерервцѣвъ, а провѣдникъ вѣденьскихъ соціяльныхъ демократовъ заповѣвъ навѣть першого дня соціялістичного вѣча въ Лінцу, що его сторонництву ходить о добро и спокѣй всѣхъ народовъ австрійскихъ и що послы того сторонництва воювали въ радѣ державной лише такъ довго, поки конституція австрійскѣй грозило небезпеченьство. Теперь же по градецкихъ выпадкахъ те саме вѣче ухвалило спѣльно и згѣдно тримати ся дальше зъ нѣмецкими народовцями. Такимъ чиномъ мабуть вся лѣвиця пѣйде теперь рука въ руку. Зъ другой стороны середъ правицѣ не тѣлько не уложили ся давній рѣзницѣ, але ще мали повырнати новѣ. Часть католицкого сторонництва съ Діпавлімъ, Катрайномъ и Цалінгеромъ мала, якъ пишуть, постановити попирати опозицію въ національныхъ и конституційныхъ справахъ. Навѣть мѣжь Поляками и Чехами мав починати ся якійсь розладъ. Чехи, якъ кажуть, готовій на все, навѣть на застановленє конституції, кобы лише удержати ся при выгѣдныхъ для нихъ языковыхъ розпорядженяхъ. Поляки знова не згоджують ся зъ тымъ, бо таке поведенє выходило бы на шкоду иншихъ славяньскихъ народѣвъ (розумѣти треба очевидно, що тымъ иншими славяньскими народами у Полякѣвъ є нѣхто бѣльше, якъ тѣлько самій Поляки). Длятого коло польске займав супротивъ гр. Туна становиско нѣби то вповни выжидаюче и не хоче допустити до нарушеня конституція.

Въ цѣлости рѣчь беручи, зъ усѣхъ сторѣнъ побоюють ся неспокѣйныхъ засѣдань и не ворожать радѣ державной довгого житя. Кажуть, що правительство иновѣрно по кѣлькохъ вже бурливыхъ засѣданяхъ замкне раду державну и буде правити при помочи 14-го параґрафу. Припускають навѣть, що вже въ сю суботу буде парляментъ замкненый, хочь є и така гадка, що правительство раде бы протягнути сесію до 17 або 18 с. м.

На нинѣшнѣмъ засѣданю палаты мав правительство внести проэктъ закону о податку вѣдъ продажи цукру, проэктъ закону о внесеню стемпля дневникарского и календарского и буджетову провізорію. Законъ о податку вѣдъ цукру обѣймав 26 параґрафовъ и назначує 6 зр. вѣдъ метричного сотнара безъ огляду на форму цукру. Въ мотивахъ до того закону є такожь згадка про намѣрене внесенє мыт на державныхъ дорогахъ. Дохѣдъ зъ того податку мавъ бы оберигути ся на пѣдвышенє платнѣ урядникамъ. Законъ о платняхъ урядниковъ, якъ зачувати, мав вже цѣсареску санкцію и вѣйде иновѣрно въ житє зъ днемъ 1 липня с. р. Однако, коли палата послѣвъ не ухвалить нового податку вѣдъ цукру, то прійдесь завести его розпорядженемъ на пѣдставѣ 14 того параґрафу. Законъ о внесеню стемпля дневникарского и календарского обѣймає три короткій параґрафы и мав вѣйти въ житє зъ днемъ 1 сѣчня 1899. Держава стратила бы черезъ те 2·5 міл. зр. рѣчного доходу, а оденъ міл. зр. доходу убуло бы черезъ внесенє мыт на державныхъ дорогахъ; убутокъ той мавъ бы покрывати ся зъ бѣжучихъ доходовъ.

Отже взагалѣ є така гадка, що навѣть до першого читаня сихъ правительственныхъ внесень не прійде, такъ що будуть ихъ мусѣли заступити розпорядженя на пѣдставѣ 14-того параґрафу.

При такѣмъ станѣ рѣчей не можна такожь мати надѣѣ на полагодженє справы угоды зъ Угорщиною. Отже мав бути певною рѣчею, що Угорщина не буде опирати ся угодѣ съ Австрією, коли бы тутъ наставъ абсолютизмъ. И такъ Pester Lloyd выказує, що постанова, котра домагає ся конституційного ладу державы, щобы зъ нею можна було вѣйти въ угоду, мав лише на цѣли перешкодити замахови стану зъ горы. Але коли народы, остаючій пѣдъ Австрією, самій роблять конституцію неможливою, то Угорщина не мав причины обставати при тѣй постановѣ.

Коли взяти на увагу тій выводы Pester Lloyd-а, то хто знає, чи не мають слушность тій вѣсти, пѣсля котрыхъ гр. Тунъ мовь бы то нарошно выкликавъ теперь таке невдоволенє Нѣмцѣвъ, щобы въ радѣ державной оказало ся, що парляментаризмъ є въ Австрію теперь неможливый, та щобы спокѣйно взяти ся до абсолютной управы при помочи 14-того параґрафу; буде тогдѣ на якійсь часъ спокѣй, а и угоду зъ Угорщиною полагодить ся безъ перешкоды.

Розрухи антісемітскій въ Кальваріи зебжидовскѣй коло Вадовиць на Мазурщинѣ.

[*Письмо зъ Вадовиць.*]

Обуреня мусѣло переймати кождого Русина, коли въ польскихъ ґазетахъ вычитував безчельно-брутальній напады на Русиновъ за для галабурды, яку выкликало кѣльканацять — що найменче неповажныхъ молодиковъ пѣдчасъ поважной маніфестаціи тысячѣвъ рускаго народу на Высокѣмъ Замку у Львовѣ. Ажь ось въ кѣлька днѣвъ опѣсля — немовь на опамятанє чи може на покараня пѣдлыхъ ненавистныхъ нападовъ на Русиновъ — розграе ся въ Кальваріи зебжидовскѣй въ часѣ торжества 100-лѣтного ювілея уродинъ Адама Мицкевича страшна драма, супротивъ котрой прогнанє кѣльканацятьохъ демонстрантовъ зъ Высокого Замку було маленькою дрѣбницею. А прецѣнь намъ, Русинамъ анѣ на гадцѣ — выискувати тую страшну драму противъ народу польского, щобъ его болотомъ обкидувати, якъ се зъ залюбованемъ робили нашій „najserdeczniejsi bracia“ зъ нагоды всенародного ювілейного вѣча рускаго у Львовѣ. Противно, мы зъ сердечнымъ жалемъ въ серци беремо за перо, щобы описати страшну драму въ Кальваріи зебжидовскѣй.

Якъ по цѣлѣмъ краю, такъ и въ Кальваріи зебжидовскѣй Поляки постановили обходити торжественно ювілей Адама Мицкевича. На 25 ого мая була назначена ілюмінація мѣста, а на цѣлый день 26-ого мая само торжество.

Вже напередъ ходили глухій вѣсти, що пѣдчасъ сей патріотичной маніфестаціи будуть розрухи. Не знати хто розширивъ вѣсть, що можна буде жидовъ розбивати — отже селяне зъ околицъ прибули до мѣсточка на ювілейне торжество дуже численно.

День 25 мая припадавъ у середу — день ярмарочный — и вже за дня можна було запримѣтити двѣ характеристичній рѣчи. Ото мѣскій поліцай ходивъ вѣдъ хаты до хаты и взывавъ кождого, щобы вечеромъ вѣкна илюмінувати, бо неосвѣтлений вѣкна будуть товчи, а вѣнъ за нѣчо не вѣдповѣдає. А друге — що вже при кѣнци ярмарку були авантуры Мазурѣвъ зъ жидами — и почали ся арештованя.

Настав вечеръ. Цѣле мѣсто заяснѣло свѣтломъ. Надбѣшовъ часъ на походъ музики. И вже пѣдчасъ походу музика розпочазъ ся розрухъ на бѣльшу скалю. Товпа почала выбивати камѣнемъ жидовскій осѣтлений вѣкна, одного жида тяжко ранили, кѣлькохъ жидовъ побили. Число арештованыхъ того дня зросло до сѣмь осѣбъ.

Нѣчь минула яко тако спокѣйно. Обѣйшло ся безъ авантуръ и черезъ день у четверъ, хочь атмосфера ставала чимъ-разъ душнѣйшою, а глухій вѣсти о розрухахъ, маючихъ зачатись у вечеръ, наповняли тревогою жидовъ, але не лишь жидовъ, а такожь интеліґенцію и мѣщанъ.

Настав вечеръ. О 8 ій годинѣ вечеромъ почавъ ся конецъ Мицкевичівского торжества — вокально-деклямаційный вечерокъ зъ безплатнымъ вступомъ. Вечерокъ скѣнчивъ ся около годины 9½. Комітетъ мѣщанъ, що належить до пожарной сторожѣ, явивъ ся въ комплетѣ и примусово выпорожнивъ мѣсто зъ селянъ. Заки се стало ся, повыбивано вѣкна въ домахъ переважно жидовскихъ. Въ ночи патруля зъ вѣсьмохъ жанд рмѣвъ и гонорова стражъ горожанська пильнували порядку.

Наразъ около годины 10½ розлягъ ся за мѣстомъ коло кляштора гучный крикъ: „гурра!“ Жандармерія и сторожа горожанська зѣбрали ся йти туда.

За хвилю надходить вѣсть, що товпа въ поблизькихъ „Бродахъ“ рабує. Комісарь староства зъ двома жандармами поѣхавъ туда возомъ en carriére. Шѣсть жандармовъ, що

Протекторка.

Образокъ живописаный въ тѣни

Михайла Балуцкого.

(Дальше.)

Ишовъ скоро улицею, не дивлячись на нѣкого, тѣлько розмахуваючи руками и говоривъ щось пѣдъ носомъ, укладаючи собѣ въ мысли, якъ мав промовляти до презеса. Не легка то була задача: промовляти до такого пана, котрый бувъ и ґрафомъ и презесомъ та й мавъ усюды такій вплывы, а крѣмъ того величезній розмѣры тѣла, однымъ словомъ, мѣгъ его ущасливити. Презесъ бувъ грубый, а мізерному старцеви, засушеному довгимъ постомъ, импонувала кожда груба стать, а що-жь доперва стать ґрафа! Гнувъ ся передъ нею зъ идолопоклонною почестію, якъ передъ якимъ божествомъ, и длятого такъ тяжко було ему добрати слѣвъ, въ котрыхъ мавъ замѣстити свою смиренну просьбу. Всѣ выдавались ему за блѣдій, за мало вѣдповѣдній та гѣдній осѣбы, до котрой треба було ихъ высказати. Змѣнивъ, переставливъ ихъ собѣ въ думцѣ на рѣзній способы. А мавъ часъ до того, бо коли прійшовъ до готелю, бенкетъ ще не скѣнчивъ ся. Бавлено ся тамъ якъ найлучше. Черезъ дверѣ, куды що хвиля выходила и входила уфракована служба, долѣтали на коридоръ запахи стравъ, урывкій слова бенкетуючой дружины, веселій бесѣды, смѣхи и тосты.

Старець мусѣвъ чекати добру годину, заки дочекавъ ся кѣнця того величавого пиру. Черезъ той часъ що-найменше двацять разъ змѣнявъ порядокъ слѣвъ, якими мавъ промовляти до свого протектора, и въ послѣдній хвили, коли гостѣ стали вже рухати ся зъ салѣ, всѣ приготованій слова утѣкли ему зъ головы; сли-бы въ тѣй хвили презесъ бувъ спытавъ его, чого хоче, бувъ бы певно забувъ языка въ ротѣ. На щастя презесъ навѣть не звернувъ на него уваги. Перейшовъ до свого покою въ добрѣмъ гуморѣ, зъ почервонѣлымъ лицемъ вѣдъ множества тостѣвъ, опершись довѣрено на рамени якогось професора ґімназіяльного, котрому говоривъ „ты“, бо були товаришами зъ лавки шкѣльной.

Старець посунувъ несмѣло за ними. Льокай ґрафа не хотѣвъ его пустити, але кѣлька шѣстокъ влагодило его строгость. Зъ протекційною міною позволивъ ему вѣйти до передпокою и ждати, ажь панъ его уладить ся зъ тамтымъ гостемъ, а самъ выйшовъ собѣ на коридоръ докурювати панське цигаро. Старець зостав самъ, а що дверѣ до сальону черезъ забуте лишились отвором, тожь мимоволѣ доходили до его ушей урывкій слова розмовы.

— Але-жь дай спокѣй! — говоривъ ґрафъ, — то не може бути, що-рѣкъ новій выдання. Що занадто, то не здорово. Вже деякій независимій дневники чѣпають о се раду шкѣльну, родичѣ жалують ся, що ихъ се руйнує, що то простый выискъ.

Старець зъ тыхъ кѣлькохъ зачутыхъ слѣвъ догадавъ ся легко, о що ходить. Професоръ певно щукавъ у ґрафа протекцій, щобы мѣгъ знова пустити въ свѣтъ нове выданє яконсь своѣй книжки шкѣльной. Практикувало ся досыть часто, що въ книжкахъ шкѣльныхъ що-року щось змѣнювано, якійсь уступъ, що бувъ на початку, положено на кѣнци або выкинено цѣлкомъ, ту додано кѣлька вершѣвъ, тамъ щось поправлено, и було вже готове нове выданє, котре ученики мусѣли купувати а давній кидати въ кутъ, якъ непотрѣбній и безъ стѣйности. Приспорювало се дохѣдъ авторамъ тыхъ книжокъ и ихъ накладцямъ, але для родичѣвъ и опѣкунѣвъ шкѣльной молодежи було оно великимъ тягаромъ, тожь и выкликувало загальне невдоволенє й обуренє. Що панъ ґрафъ не хотѣвъ приложити руки до такого выискy, се старцеви дуже подобалось.

— Видно, — говоривъ до себе, — що се чоловѣкъ справедливый, скоро навѣть для свого товарища не хоче сего зробити.

И та вѣра въ справедливость ґрафа натхнула его надѣю, що ґрафъ и ему вымѣрить справедливость и пѣдпре его просьбу. Радъ бувъ ей якъ найскорше вѣддати ему до рукъ. Але професоръ якъ на злость не вѣдходивъ и се старця дуже непокоило. Тушкавъ коло дверей неспокѣйно, покашлювавъ, хотячи дати пѣзнати професорови, що не вѣнъ одинъ мав интересъ до ґрафа, нехай уже перестане его мучити.

Вкѣнци дочекавъ ся, що професоръ почавъ прощати ся. Ґрафъ бувъ для него такій ласкавый, що вѣдпровадивъ его до самыхъ дверей и на вѣдходнѣмъ сказавъ:

— Но, но, будь спокѣйный! зроблю, що дасть ся, тѣлько не надуживайте нашой доброты, бо доти збанокъ воду носить...

— Але-жь мы мусимо також жити. Man muss leben und leben lassen — сказавъ професоръ весело, радъ зъ успѣшного закѣнченя справы, и стиснувши руку ґрафа выбѣгъ зъ покою.

Старець пригладивъ чимъ скорше волосе, поправивъ на собѣ одѣжь и хотѣвъ власне запукати, коли черезъ дверѣ, котрыми що-йно выйшовъ професоръ, впало кѣлька молодыхъ паничѣвъ и безъ пукання, безъ мельдованя увѣйшло гамѣрливо до покою ґрафа. Зробило ся гутѣрно; пытаня, вѣдповѣди мѣнялись такъ скоро середъ веселого смѣху, що старець ошоломленый мѣгъ ледви деякій слова полапати зъ тои розмовы:

— Идемо до цирку!

— Идешь зъ нами?

— Циркъ не найлучшій, ледви кѣлькана цять коней, але Елля...

— Чудова Елля!

— Чудо дѣвчина...

— Для нея самой варто.

— Що за темпераментъ!.. шаленый...

— А скаче...

— Божеско!

— Идешь?

— Зробимо ѣй овацію.

— Дайте спокѣй, варіяты... Менѣ прецѣнь не выпадає волочити ся зъ вами... по циркахъ.

— Pour quoi?

— Презесъ рады окружной.

Дурница!

полишили ся, обсадили вхóдъ до мѣста вóдъ кляштора.

Посыпалось камѣня. Одному жандармови стовкли каменемъ ногу, другому зломили кóсть грудну, третьому два ребра. Вóдтакъ прийшло до ручной схватки. Два селяне упали безъ памяти пóдъ ударами кольбъ жандармскихъ. Ранений жандармы уступили, а лишило ся тóлько трехъ супротивъ сотокъ селянъ. Здавало ся, що нема силы здержати товпу, — здавало ся, що она вдересь до мѣста и розпóчне ся танець...

Жандармы ужили пального оружя. Середъ грóмкого крику „гурра“ Мазурóвъ упавъ выстрѣлъ оденъ... другій... Мовь жалóбне ехо пронѣсъ ся крикъ: „ай-ай-ай!“ — и затихло.

Одинъ селянинъ лишивъ ся смертельно раненый [разомъ зъ двома побитыми кольбами — три], товпа розсыпалась, забравши зъ собою легко раненыхъ.

Пострѣленый селянинъ умеръ незабаромъ, а потовчений кольбами померли въ шпитали. Та на тóмъ мабуть не конець. Кажуть, що дня 28 мая знайдено четвертого трупа, 29-ого зновъ одного, а ще за двохъ допытують ся.

Не треба й казати, що тая кровава драма ювілейный радóстный настрóй въ мѣсточку перемѣнила въ сумъ и жахъ.

Вóдтакъ прийшли зъ Вадовиць до Кальварій двѣ компанії вóйска, приѣхавъ прокураторъ и секрегарь суду перевести слѣдство. Приѣхавъ и староста и заридивъ мѣры адміністраційнй: о 8 годинѣ вечеромъ мають замыкати ся всѣ склепы и всѣ домы; по 8-óй годинѣ не вóльно выйти на улицю пóдъ загрозою кары. Сѣмнацять арештованыхъ вóдставлено дня 28 мая до Вадовиць.

Мазуры — кажуть — дуже огóрченй. Кружать глухй вѣсти на тематъ заприсягненои Мазурами мести на „жидахъ и панахъ“ — але то можна взяти за звычайну въ такихъ выпадкахъ пересаду. Звѣстно — „страхъ мае великй очи“...

Письмо изъ Залѣщицкого.

(*Выборы до повѣт. рады въ* Залѣщикахъ.)

Рескриптомъ президія намѣстництва зъ дня 27 цвѣтня с. р. розписанй новй выборы до залѣщицкои рады повѣтовои на день 14. червня зъ групы громадъ сѣльскихъ.

До сего часу не мали Русины въ радѣ повѣтовóй своеи репрезентаціи, бо тыхъ кóлькохъ темныхъ вóйтóвъ, слѣпыхъ орудій верховодячихъ сферъ а до того горячихъ поклонникóвъ „баденізму“, не можь чей-же назвати заступниками руского населенія повѣта. Сй грубй та товстенькй собѣ нѣвроку панове вóйтове служили лише за декорацію, абы свѣтъ видѣвъ, що и Русины мають своихъ сенаторóвъ повѣтовыхъ, — а верховодамъ було зъ ними дуже добре, бо они имъ нѣколи воды не закаламутили, тожь такихъ радныхъ они бажали-бъ собѣ до вѣку.

Але ось въ чóмъ лихо! Честнй селяне въ дотычныхъ сѣлъ якось не пóзнали ся на заслугахъ своихъ „маститыхъ“ вóйтóвъ и всѣ они при новыхъ выборахъ до радъ громадскихъ перепали. А велика шкода честнои компанії! Отже що робить власть повѣтова? Щобы мати тыхъ „porządnych wójtów“ ще хочь при сихъ выборахъ повѣтовыхъ, ц. к. старóство не впровáджуе въ урядóване нововыбранныхъ вóйтóвъ, хочь уже пóвъ року, якъ они выбранй! А старй вóйты ще й килять собѣ зъ новыхъ и кажуть: „Буду, доки самъ схочу!“ Таке дѣсь въ Иваню, Добровлянахъ, Дуплискахъ, Каспéровцяхъ, Шипóвцяхъ и въ иншихъ громадахъ. У насъ „баденізмъ“ якъ бувъ такъ и е въ повнóмъ цвѣтѣ!

Патріоты зъ повѣта повинни взятись до дѣла и постаратись о выбóръ до рады повѣтовои честныхъ и дѣяльныхъ людей. Зачувати, що верховодячй сферы задумують на-теперь кромѣ „парадныхъ вóйтóвъ“ поставити такожь кóлькохъ интелігентныхъ Русинóвъ „вóдъ парады,“ котрй не беруть нѣякои участи въ житю політично-народнóмъ и байдуже имъ праця надъ культурнымъ розвоемъ, чужа имъ борба о права належнй рускому народови. Зъ ихъ выбору бувъ бы хиба такій хосенъ, що до рóзныхъ „отличій“ и „достойнствъ“ они „присоединяли бы“ ще достойнство и сенатора повѣтового — та й тóлько всего. Такихъ „маститыхъ“ а „тихихъ“ патріотóвъ, що всюда видать лише свое „мы“, всюда повно.

Тожь до дѣла честнй патріоты! Буде се у насъ першій выступъ того рода. Результатъ непевный, бо се поле у насъ до теперь лежало облогомъ, але треба попробовати своихъ силъ, хочь не забуваючи, що першій початокъ все — тяжкій.

Правдолюбъ.

Переглядъ політичный.

Вѣстей про испаньско-американьску вóйну нема нѣякихъ важнѣйшихъ. Вѣсть про побѣду испаньскои фльоты Церверы надъ Сампсономъ не потверджуе ся. Показуе ся навѣть, що Сампсонъ и не бувъ нѣгде близько Церверы, тóлько другій американьскій адмиралъ Шлій крутивъ ся коло испаньскои фльоты Церверы, що таки й доси мае оставати въ пристани св. Якова. Зъ усего здае ся, що обѣ стороны, такъ Американцѣ якъ Испанцѣ, держать въ найбóльшóй тайнѣ всякй рухи своихъ фльотъ, и длятого нема нѣякихъ вѣстей. Въ Мадритѣ дивують ся, що дневники майже нѣчого не пишуть про вóйну. На те оденъ редакторъ мавъ сказати, що испаньске дневникарство своимъ мовчанемъ дае лише доказъ свого щирого патріотизму; мовчанемъ прислугуесь оно вóтчинѣ не менше, якъ тй, що свою грудь наставляють на кулѣ неприятеля. Такъ само мовчать и правительство. Въ суботу въ парляментѣ були заходы, щобы черезъ интерпеляцій довѣдатись щось про те, що дѣе ся коло Кубы. Але міністры вóйны и марынарки збули интерпеляцій коротко, що послѣдній вѣсти суть досыть добрй, але не пора ихъ ще оповѣщати, поки не прийде урядове потверджене. Особливо мовь бы на жартъ выглядала заява міністра марынарки, що резервова ескадра — тота про котру писано, що выплыла зъ Кадиксу и поспѣшила Церверѣ на пóдмогу — выплыллала зъ Кадиксу, але лише щобы вóдбути на морю маневры, и за кóлька днѣвъ верне.

Зъ Вашингтону такъ само нема нѣякихъ вѣстей.

На кораблихъ американьскои ескадры, що стоить пóдъ Манілею, мае панувати вóспа и червóнка, такъ що по кóлькоро людей умирае що днины.

Зъ ювілейныхъ обходóвъ у краю.

Зъ Товмаччины пишуть намъ:

50-лѣтный ювілей вóдродженя Руси обходжено и въ Товмаччинѣ по можности торжественно. Въ дни 3 (15) мая вóдбули ся всюды богослуженя зъ проповѣдями, а такожь походы до хрестóвъ поставленыхъ передъ 50 роками на памятку знесеня панщины, а въ многихъ мѣсцяхъ поставлено и посвячено при вóдповѣдныхъ промовахъ новй памятники.

Дня 5 (17) мая вóдбуло ся въ Товмачинѣчче, хотай на жаль [бо чомусь не було оголошене въ часописяхъ] зббралось ледви надъ двѣ сотки людей. Промавляли: про знесеня панщины ветеранъ-патріотъ о. Александеръ Кадайскій зъ Грушки, а про становиско руского люду о. Климъ Кульчицкій зъ Пóдпечаръ. Два реферaты вóдпали, бо референты не прибули. Мимо того вѣчевники, одушевленй промовами, розбúлись загрѣтй до дальшои працѣ та рознесли слово [бо були зóбранй по кóлькохъ зъ рóзныхъ найдальшихъ сѣлъ цѣлого повѣту] помѣжь братóвъ своихъ, щобы горнулись до працѣ надъ вóдродженемъ нашого люду.

Въ слѣдъ за тымъ зголошено отворене читальнѣ „Просвѣты“ въ Товмачи заходомъ Впр. о. декана П. Ступницкого и честныхъ просвѣченыхъ парохіянъ.

Зъ Коломыѣ пишуть намъ:

Въ память ювілеювъ: 50 лѣтнего знесеня панщины и 100-лѣтнего вóдродженя літературного устроили тутешнй товариства концертъ дня 22 с. м. Якъ всѣ концерты, такъ и сей выпавъ удачно, но не пóдъ взглядомъ матеріяльнымъ. Може дощь, що власне того дня пополудни почавъ падати, чи може дісонансъ партійный, якого, де якъ де, а въ Коломыи не бракъ, були причиною, що въ доходахъ досыть значне показало ся minus. Зъ околицѣ було всего 4 священникóвъ, зъ котрыхъ оо. Билинкевичъ зъ Вовчковець и Харжевскій зъ Сопова нѣколи такихъ святъ народныхъ не опускають. Зновъ же зъ селянъ бувъ лишь одинъ чоловѣкъ, якъ-бы репрезентантъ цѣлого Покутя. Зóбраныхъ гостей привитавъ нотарь п. І. Онишкевичъ глубоко обдуманою промовою. Бесѣдникъ коротко, но удачно зобразивъ всѣ нещастя руского народу за часóвъ панщины, зъ притиском зазначивъ, що народъ рускій вóддóтхнувъ доперва пóдъ опѣкою Австрія, згадавъ и про Маркіяна, Головацкого и иншихъ, и вóзнавъ до щиров працѣ и оборони своихъ правъ конституційныхъ. Вóдтакъ наступили продукціи: хорóвъ, спѣву, деклямаціи, гры. Першій выступивъ мѣшаный хоръ „Коломыйского Бояна“.

Тутъ выпадае де-що сказати про се товариство. Якъ вѣдомо, дириґентомъ есть о. Т. Курпякъ. Надъ розвоемъ товариства вóнъ сильно працюе, може й за богато на свои силы. Торбкъ зъ тои працѣ хоруванъ и мусѣвъ брати вóдпустки. Скаже може хто: то певно Коломыйскій Боянъ чудесъ доказуе, сли такого дѣяльного мае дириґента! Де тамъ! могло бы такъ бути, сли-бы члены ходили пильно на проби; а то и тй, що ходять, вóдносять ся до товариства якось апатично. Передовсѣмъ мужчины. Они, скоро имъ що не до вподобы, скоро имъ яка муха на нóсъ сяде, заразъ выписують ся. За для того власне примушеный бувъ о. дириґентъ запросити до змóцненя хору трехъ панóвъ Полякóвъ [очевидно не-членóвъ]. Панове тй прирекли, що возьмуть участь въ концертѣ и пильно ходили на проби предконцертовй; но якъ шило вылязае зъ мѣха, такъ и шовінізмъ тыхъ панóвъ вылязъ въ послѣднй хвили и они всѣ три не явились на концертѣ, певно въ тóй надѣѣ, що концертъ черезъ те не удасть ся. Но помылились небожата, бо якъ-разъ всѣ три пѣснѣ: „Верховино“, „Весна“ и „Чумаки“ М. Пачовского выпали дуже добре, а публика гучно оплескувала. — Велике вражене на слухачѣвъ зробивъ старанно обробленый, поучаючій вóдчитъ проф. О. Макарушки „О Котляревскóмъ и літературнóмъ вóдродженю Русинóвъ“. — На фортепянѣ грала, якъ звычайно знаменито панна Ф. Савчинська.

Дальше спѣвавъ хоръ селянъ зъ Печенѣжина. На мою думку такій трудній пѣснѣ якъ „Зъ окрушкóвъ“ и „Огнѣ горять“ не надають ся на хоры селяньскй, хиба сли спѣваки такъ вышколенй, якъ деннеспѣвцй о. Витошиньского. До того ще въ сали було досыть горячо, а дириґентъ, не зважаючи на се, подавъ за высоку тонацію; тому сесй пѣснѣ не выпали удачно. Бóльше сподобалась публицѣ деклямація „Великдень“ [зъ „Панськихъ жартóвъ“ Франка], котру выголосивъ оденъ печенѣжинь скій селянинъ такъ красно и природно, що всѣ чудувались, а коли на жадане выступивъ въ другій почавъ деклямувати „про голубóвъ, котрй хотѣвъ зловити, та кинувъ за ними сокирою, и замѣсть голубóвъ зловивъ дѣвчину“ то такъ всѣхъ розвеселивъ, що смѣяли ся до роспуку. Була ще друга деклямація надпрограмова: „При озерѣ“, котру на милу несподѣванку для публики выголосивъ зъ цѣлымъ знаемъ декляматорскимъ п. Посацкій, слухачь правъ.

А вже-жь кульмінаційною точкою вечерка бувъ безперечно милозвучный спѣвъ панны Проскуринцкои Ёи ліричный голосъ зовсѣмъ надававъ ся до Лисенковои пѣснѣ „На що менѣ чорнй брови“. Цѣлу-жь силу, цѣлый свóй талантъ музичный вложила въ пѣсню о. З. Кириловича „Сирота“, бо хочь „милый зрадивъ, зрадивъ сиротину“ далось чути высоке „а“ въ цѣлóй своѣй красѣ, усѣхъ насъ очарувала. Коли скóнчила, френетичнымъ оплескамъ не було кóнца. Тутъ склалось щось небувалого. Нова сеся пѣсня, укладу рóвножь нового композитора, такъ всѣмъ припала до серця, що вже на вечерку формально выдерано собѣ зъ рукъ ноты, щобы чимъ скорше мати ей переписану. Ёсть она справдѣ дуже гарна и мы можемъ лишь погратулювати о. З. Кириловичу и заохотити его до дальшои працѣ на сѣмъ поли.

Вкóнци бувъ ще образъ зъ живыхъ осóбъ, майстерного укладу п. Юркевича. Представлено „Русь“ зъ розбитыми оковами — По концертѣ наставъ комерсъ. Було кóлька бесѣдъ патріотичныхъ, зъ котрыхъ належить пóднести прекрасно выголошену о. Билинкевича зъ Вовчковець на тему знесеня панщины. Звертаючись до печенѣжиньскихъ спѣвакóвъ на комерсѣ, закóнчивъ словами: „Вы селяне есьте власне той пень, на котрóмъ цѣле спочивае дерево“. Комерсъ закóнчено спѣвомъ „Ще не вмерла Украина“. — *Гóсть.*

Зъ Рогатиньского пишуть намъ:

Гарне було торжество 50-ыхъ роковинъ знесеня панщины, але не гарне було те, що до Рогатина збúшлось — якъ на нашъ повѣтъ — рѣшучо за мале число участникóвъ-селянъ. Гарнй, ба навѣть, не пересоливши, дуже гарнй були деякй рефераты, н. пр. о. Городецкого зъ Вербиловець, — що-жь, коли зновъ те саме мале число участникóвъ не могло додати нѣ вóдповѣдного настрою, нѣ импонуючои силы въ якóмъ-небудь на рамѣ. Нѣчого таити, по-при гарнй и богатй прикметы повѣтовцѣвъ, негарною познакою ихъ е бракъ орґанізаціи, отже и карности. Не дивуватись потóмъ, що люде, котрымъ повѣтова доля присудила керму случайнои „політики“, не вмѣють рѣшати ся, зневѣрюють ся въ свои власнй силы и гладають поза-повѣтовыхъ богóвъ, котрыхъ въ данóй хвили можна бы поставити на педесталь непомыльнои мудрости, бо своя „критика“, розгалужена широко и заслѣплена въ критиконізмѣ, не любить щадити ценатóвъ, хочь — що правда — и чужихъ не гладить. Однако така страсть критикованя, оперта на почутю мнимои высшости по-надъ рóвень интелігенціи повѣтовои, есть саме жереломъ всякои нездарности и перепоною въ починахъ роботы просвѣтнои и політичнои. Мало добрыхъ и охочихъ роботникóвъ, але богато лихихъ критикóвъ! — отже зъ такимъ матеріяломъ недалеко заѣхати. До того-жь провінціоналізмъ цвите въ патріярхальныхъ поглядахъ передъ рѣжною чина и лѣтъ, дармá, що тй, вирочóмъ додатнй завдатки, иногдѣ просто не кваліфікують нѣ до чого иншого, хиба до першого мѣсця за гостинныхъ столомъ. Правда, е у насъ и щирй ветераны-патріоты, н. пр. деканъ о. Макогоньскій, котрый все, при всякихъ акціяхъ, вóддаесь на услуги; ну, а де прочй, въ додатку люде независимй и диспонуючй 24 годинами на добу? Чей-же поезій не римують! Коли-жь до по ысшого добра додати вузкоглядну партійность — то все те разомъ зложить ся на цѣлость, котрóй имя: дезорґанізація. Дивно тóлько, що одиниць, выпосаженй богатше вóдъ другихъ, не хотять чи не вмѣють диктаторскою силою своеи інтелігенціи выбитись на верхъ и вхопити въ руки керму повѣту. Бракъ вóдваги, енерґія чи фактичнои высшости?

Отже въ тóй замѣтнóй застои не вóдразновано якъ слѣдъ такъ великого хлопского свята, хочь у деякого була охота и воля. Торжество почалось богослуженемъ, а вóдслужывъ его о. деканъ Макогоньскій въ сослуженю оо. Маркевича, Яворского, Залужного и Созаньского. Проповѣдь на тему „правдивои свободы“ выголосивъ о. Городецкій. По панахидѣ почалось вѣче коло церкви. Голова комітету о. Макогоньскій, повитавши зóбраныхъ, удѣливъ голосу о. Пеленьскому, а той основно розкрывъ картину 1848 року и оповѣвъ генезу конституціи. — Селянинъ Семчѣй зъ Козаръ референувавъ про економічне положене Русинóвъ, а наступѣдъ зъ знаменитымъ рефератомъ выступивъ о. Городецкій про выхóдноване конституціи. Вóнъ порóвнавъ конституцію зъ женщиною, котра дарить ласками тóлько того, хто вмѣе красше залицятись до неи. А власне Русины кепскй джентельмены, коли конституція упослѣдила ихъ у всѣхъ напрямахъ. Выказавъ тй всѣ упослѣдженя, вóзвавъ селянъ, щобъ не ждали, аж интелігенція силомъ-ладомъ напихати стане имъ здобутй права, але щобы в юды упоминали ся самй о себе; запротестувавъ противъ розширеня автономіи краю, а домагавъ ся розширеня автономіи народу — и т. д. Вѣче протягнуло ся до 4-ои годины зъ полудня, а потóмъ середъ лунаючого спѣву „Миръ вамъ братя“ вóдбувъ ся похóдъ зъ мѣсця вѣча до „Народнои Торговлѣ“.

Священникóвъ було досыть, хочь и богато вóдтягнуло ся, мѣжь ними кóлькохъ „маститыхъ“; про тыхъ, що пишуть podziękowania за пашу для bydła e tutti quanti нѣчого й згадувати, а селянъ зъ мѣсцевыми можна було начислити нехай бы 250, бóльше нѣ. До цѣлости вѣча треба було аж двохъ комісарѣвъ староства! — *Азъ Буки.*

Зъ Городенки пишуть намъ:

День знесеня панщины вóдпразновано у насъ такожь вечеркомъ. Вже о 6 годинѣ вечеръ зóбралось до три сотнѣ хлѣборобóвъ въ сали „Курцербáки“.

По вступнóмъ словѣ, выголошенóмъ о. Весоловскимъ, наступили деклямація, хоральнй спѣвы и продукціи оркестры селяньскои

— Шопка...

— У Вѣдни ты не такій скрупулятный... Бувавшь...

— Инша рѣчь Вѣдень, але ту, на партикулярѣ... контроля...

— Хто бы тамъ на те уважавъ!..

— Мы по-надъ опінією...

— Hors concours.

— Ну, йдешь?

— Але йде... йде! шкода й бесѣды...

— Ждемо на тебе въ цукорни...

— За годину...

— Au revoir!

— Au revoir!

Якъ впали, такъ вылетѣли, немовь вихоръ осѣнный. Вóдголосы ихъ крокóвъ и розмовы доходили ще якійсь часъ.

Старець оставъ ся зновъ самъ. Серце почало ему сильно битись, бо рѣшуча хвиля зближала ся. Треба було увóйти, а не мавъ вóдваги. Стративъ ей цѣлкомъ въ послѣднй хвили.

— Иване, переберн мене! — кликнувъ граф и отворивъ дверѣ зъ покою. Здивувавъ ся, побачивши чужого чоловѣка. Змѣривъ его вóдъ стóпъ до головы не конче прихильнымъ поглядомъ и спытавъ:

— Вы чого?... Що за одинъ?

Старцеви зó страху голосъ заумеръ на устахъ; збентеженый не бувъ въ силѣ промовити слова. Ледви здобувъ ся на те, що вынявъ зъ кишенѣ дрожачими руками просьбу, котра мала за него говорити, и додавъ для пояснена:

— Я учитель тутешнои школы...

— И приходите певно по запомогу, бо пенсія не выстатчае... правда? Знаю, се ваша звычайна пѣсонька. Спѣваете ей якъ катаринки.

Старець кивавъ головою, радъ, що панъ графъ такъ вóдъ разу догадавъ ся та вóдгадавъ, и смѣлѣйше вытягнувъ руку зъ просьбою.

Але граф, вóдсунувши папѣръ згóрдным рухомъ руки, сказавъ остро:

— Встыдайтесь! тóлько компромітуете станъ учительскій, жебраючи якъ дѣды пóдъ костеломъ. За тон троха дурной науки, що удѣляете дѣтямъ, хотѣли-бъ вы, щобы васъ рада шкóльна золотомъ обсыпала, Богъ знае, якй гоноры робила. Все вамъ за мало. Вы ненасытнй, непоконте раду шкóльну, бунтуете нарóдъ и сѣете середъ него анархію, соціялізмъ, замѣсть уморальнити и пóдносити.

Пóдъ градомъ тыхъ несподѣваныхъ слóвъ, що впали якъ камѣнь на голову старця, ставъ вóнъ остовпѣлый, переляканый, не могучи прийти до себе, и ледви здобувъ ся на тихій протестъ:

— Але-жь пане графе...

Та граф не давъ ему скóнчити, перерываючи остро:

— Бувайте здоровй! не маю зъ вами бóльше що говорити.

А звертаючись до слуги, котрый въ тóй хвили надóйшовъ, сказавъ:

— Иване, ходи убирати мене!

(*Конець дуде.*)

выконаній — якъ на хлѣбороббвъ — цѣлкомъ вдоволяючо.

Вбдтакъ наступили танцѣ. До 20 молодъ-козакбвъ стануло до коломыйки, а попри нихъ наче маковый цвѣтъ мерехтѣли чудовій морежки нашихъ красавиць. Де-не-де на лавцѣ старенькій дѣдусь похнюпивъ сиву голову. Вбнъ мыслею лѣтавъ далеко.. Въ его уявѣ голосъ скрипки — здававъ ся плачемъ дрббненькихъ дѣтокъ на ланѣ; гукъ баса — накликуваньмъ атаманбвъ; голосъ флята — свистомъ канчукбвъ, що разъ-у-разъ спадали на хлопскій плечѣ... Наразъ провалюють ся атаманы, окомоны зъ шкбрянымы канчуками — а нагомѣсць той самъ гуртъ веселый и свобббдный гуляе передъ нимъ — и сльоза радости котить ся по зморщенбмъ лицю.

Було бы добре, щобы при святкованю панщины по громадахъ старць-панщинякы мали мову; оно було бы ефектовно и слухали бы люде зъ увагою старця, котрый все на власній очи бачивъ...

На вечерку разило, що не явила ся интелігенція руска, хочь ви въ Городенцѣ много Соромъ такъ вбдтягати ся! — *Козакъ.*

НОВИНКИ.

— **Зъ Камѣнки струмиловои пишуть намъ:** Дня 3 мая вбдбувъ ся въ Камѣнцѣ струмиловбй доповняючій выббръ члена рады повѣтовой. До комісіи були выбранѣ: о. Діонисій Свистунъ зъ Онлуцка, учитель п. Свѣнцицкій и селяне: Зелиньскій, Иванець и Матвѣйчукъ. Предсѣдателемъ комісіи выборчои бувъ о. Діонисій Свистунъ. Було двохъ кандидатбвъ: кандидатъ „Селяньскои Рады“ о. Стефанъ Петрушевичъ зъ Холоева и кандидатъ противнои стороны Андрей Пелехатый зъ Милятина. Голосувало 181. О. Петрушевичъ дбставъ 97 голосбвъ, а Пелехатый 82. Выбраный отже о. Петрушевичъ. Селяне держали ся добре. Интелігенціи нашои було мало; всего два священники. Побѣда по нашбй сторонѣ! Будь-щобудь добрій слѣды роботы „Селяньскои Рады“. Тблько такъ дальше!

— **Клиръ деканата Щирецкого,** зббраный въ комплетѣ дня 30 мая на соборчику въ Малошовичахъ, ухваливъ на взбръ нычихъ деканатбвъ одноголосно: Не приймати урядовыхъ письмъ въ нѣякбмъ нашбмъ языцѣ, якъ лише въ рускбмъ, а зачавши вбдъ дня 1 липня с. р. всякій урядовій кореспонденціи писаній не рускимъ письмомъ звертати черезъ урядъ Деканальный до Всесвѣтл. Консисторіи до дальшого урядованя. — Ухвалу сесю вписано до протоколу соборчика и рбвночасно урядъ Деканальный повѣдомивъ о сѣй ухвалѣ всѣ цѣсарскій и автономічній власти.

— **Зъ Любачева пишуть намъ:** На довѣрочныхъ зборахъ въ Любачевѣ, що вбдбули ся дня 30 мая, ухвалено устроита въ дни памятковбмъ бл. п. цѣсаря Фердинанда т. в. 28-ого червня с. р. повѣтове вѣче въ Любачевѣ и выбрано комітетъ зъ девяти членбвъ для переведеня тои гадки въ житє.

— **О антісемітскихъ розрухахъ въ Тлустбмъ** коло Залѣщикъ доходять такій блиаший вѣсти: Дня 28 мая мазурскій роббтники при зелѣзници т. зв. барабы зббрали ся въ поли и выступали ворожо противъ жидбвъ. Тогдѣ зъявило ся трехъ жандармбвъ, а коли барабы не хотѣли розбйтись, жандармы выстрѣлили и ранили смертельно одного зъ роббтникбвъ. До умираючого въ поли роббтника спроваджено священника и той ему удѣливъ св. Тайнъ. На слѣдство привѣхавъ комісарь староства и прибула сотка драгонбвъ. Впрочбмъ у мѣстѣ спокбй.

— **Панна Саломея Крушельницка,** славнозвѣстна артистка-співачка, по своихъ свѣтовыхъ подорожахъ и выступахъ прибула до Львова. Нѣколи не вбдказуючи своѣи участи въ концертахъ уряджуваныхъ на рускій цѣли народній, выступить и теперь при участи „Львбвского Бояна“ въ кблькохъ умысно уряженыхъ концертахъ. На-разѣ дѣлимо ся зъ нашими читателями сею короткою вѣсткою, а певдовзѣ подамо ширшу програму.

— **Рускій народный театръ въ Перемышли** вбдграе сего тыждня: въ четверъ 2-ого червня оперу „Cavalleria rusticana“ при орхестрѣ вбйсковбй и „Заручины по смерти“ комедію въ 2 актахъ; — въ суботу „Нещасне кохане“ драму въ 5 дѣяхъ зб спѣвами и танцями; — въ недѣлю 5 ого „Пташникъ зъ Тиролю“, оперету въ 3 актахъ зъ музикою вбйсковою.

— **Пята головна конвенція „Рускаго Народнаго Союза“** въ Сполученыхъ Державахъ пбвнбчнои Америки вбдбуде ся Шенандоа (въ Пенсільвенію) дня 7 н. ст. червня с. р. въ такою програмою: о $7^1/_2$ год. рано служба Божа и парастасъ; — вбдъ $9^1/_2$ год. рано наради, — о 8 годинѣ вечеромъ вбдчиты: „про 50-ту рбчницю знесеня панщины въ Галичинѣ, про бунты козацкій пбдъ проводомъ Б. Хмельницкого, наше народне вбдроджене, наше положене тутъ яко роббтникбвъ, деклямація и танцѣ“.

— **Головный командантъ львбвского корпу** са генералъ Фердинандъ Фідлеръ прибувъ вчера пополудни въ Лінцу до Львова. На дворци повитавъ его генералъ Плентцнеръ, офіцыры генерального штабу и почества компанія пѣхоты зъ музикою. Въ будынку команды корпуса повитала головного командан а генераліція и офіцыры.

— **Игуменъ-Василіянинъ о. Шептицкій** — якъ намъ пишуть зъ Дрогобицкого — не выѣздивъ на місію до Вацовичъ, бо самъ телеграфічно вбдкликавъ місію у Вацовичахъ и она не вбдбула ся.

— **Чи „hier“, чи „zde“?** Въ Перемышли увязнено д-ра Дрбаля, заступника офіцира 18 полку краевои обороны. Д-ръ Дрбаль, Чехъ служивъ яко однорбчный охотникъ при ческбмъ полку, а при переходѣ зъ резервы до обороны краевои предѣлено его до згаданого 18-ого полку. Минувшои осени д-ръ Дрбаль, явившись на контрольнбмъ зборѣ въ своѣй доповняючбй командѣ, на вбдчитане его имя капітаномъ, вбдозвавъ ся по чески „zde“, а не по нѣмецки „hier“. Капітанъ повторивъ ще разъ его имя, а д-ръ Дрбаль зновъ кликнувъ голосно „zde“. Капітанъ запытавъ его, чи умѣе по нѣмецки, а вбнъ се потвердивъ, але заразомъ сказавъ, що пбвля его гадки кождому жовнѣровы служить право вбдповѣдати въ рбднбмъ языцѣ, отже вбнъ яко Чехъ, вбдповѣдае по чески. О тбмъ выступѣ д-ра Дрбаля зложено рапортъ командѣ 18-ого полку обороны краевои. Теперь покликано его до виравъ збйсковыхъ до Перемышля и тутъ увязнено за нарушене субординація та всаджено до гарізоновои тюрмы. — Ходять слухы, що судъ военный выдавъ уже выровъ на д ра Дрбаля, заеуджуючій его на два мѣсяцѣ вязниць и утрату степеня.

— **П. Едвардъ Горецкій,** радникъ намѣстництва у Львовѣ, дбставъ ордеръ зелѣзной короны третьои клясы зъ увбльненемъ вбдъ таксы.

— **Галицкій выдѣлъ краєвый** называе одна краквбвска часопись: „jedyna na świecie władza polska w kontuszu i karabeli“... Що правда!

— **Судъ соломоноскій.** До Львова прибувъ вчера якійсь молодый паробчакъ зъ села шукати занятя. Хлопчиско, отворивши ротъ оглядавъ склепы и рухъ столицѣ, а то его такъ ошоломило, що не мбгъ ясно думати, чи вбнъ на земли, чи въ якбй казочнбй окрании. Втбмъ приступивъ до него якійсь „панъ“, розпытавъ про „національ“ и предложивъ ёму користну службу въ „своѣй реставраціи“ [на мѣсяци]. Незнаный „хлѣбодавець“ ощасливленого хлопака переконавъ его о „невыгодахъ хлопского одѣня“ и що такъ не мбгъ бы его у себе тримати, тому порадивъ ёму переодѣтись „въ паньска“ и завѣвъ до склепу Озіяса Наса, котрого „грандъ-магазинъ находить ся при улици Овочевбй. Тутъ „панъ хлѣбодавець“ продавъ сѣракъ хлопака за 4 зр. и [якъ кажуть у Львовѣ] „давъ нура“. Коли Насъ почавъ насильно стягати зъ обдуреного паробчака сѣракъ, той паробивъ крику — и явивъ ся поліціянтъ та завѣвъ купця и хлопака на поліцію. Тутъ комісарь п. Лысаковскій розсудивъ справу по соломоньски: „Ты хлопче бери свбй сѣракъ и йди спокбйно домбвь, а ты, купче, шукай того, котрому ты давъ 4 зр., спровадь его сюда, а я вымѣрю тобѣ справедливбсть“.

— **Яке буде лѣто?** Метеорольогъ Гельманъ въ Берлина заповѣдае сего року горяче лѣто, особливо въ мѣсяцахъ червню и липню. Свои здогады опирае на запискахъ ще зъ 1720 року...

— **Наука стенографіи** буде введена на пробу яко предметъ надобовязковый въ выдѣловыхъ школахъ въ сньского округа шкбльного на слѣдуючій рбкъ шкбльный.

— **Дрббній вѣсти.** Маршалокъ краевый гр Стан Бадені повернувъ до Львова. — Дружина польского львбвского театру удала ся нинѣ на тритыждневу гостину до Кракова. — При ул. Театральнбй у Львовѣ, недалеко „Народного Дому“ выдобуто сими днями при копаню каналу 6 чашокъ и 10 кистякбвъ людскихъ, котрѣ пбсля орекеня лѣкаря мѣского походять зъ часбвъ борбъ татарскихъ; кости перевезено на кладовище. — Въ Липску погорѣла фабрика фортепіянбвъ Ирмлера, при чбмъ 900 фортепіянбвъ пбшло зъ димомъ; шкода кблька сотъ тысячъ. — Бурмістръ мѣста Ясла п. Метцгеръ зрезигнувавъ зъ достоинъства бурмістра. — Въ Борыславѣ пбдчасъ суперечки напало кблькохъ роббтникбвъ на Ивана Герлята и такъ его сильно покалѣчили ножами, що сей за для втраты крови померъ слѣдуючого дня; виновникбвъ увязнено. — Въ Стрыю згорѣла оногды ледбвня пропінаційна; шкода около 3000 зр. — У Львовѣ выловлену банду злодѣйску, котра крала дрббній рѣчи по склепахъ; банда складала ся зъ чотирохъ недоростковъ, а найстаршій мае 13 лѣтъ, два по 12, оденъ лишь 9 лѣтъ. „Многонадѣйній молодцѣ!“ — Въ Краковѣ збанкротувавъ и утѣкъ до Америки жидъ Яковъ Горовіцъ, властитель торговлѣ сукна; пасивы выносять 200.000 зр.

Посмертій — ✝ — оповѣстки.

О. Петро **Дольницкій,** священникъ-ювілатъ, парохъ въ Станиславчику олеського деканата, упокоивъ ся въ 81 році житя а въ 56-бмъ священьства. В. в. п.!

Вѣсти зъ Епархіи Станиславбвскои.

Въ пропозиціи на Хоростквъ принятѣ оо.: Ал. Залуцкій зъ Буракбвки, Лука Шустъ зъ Хлопбвки и Іос. Березовскій зъ Хоросткова. — На конкурсъ до 1 липня розписаный Вовчинець коло Станиславова — Ординар. шкбльнымъ комісаремъ для гусятиньского деканата именованый о. деканъ Іос. Левицкій зъ Сидорова. — Совѣтниками Еписк. Консисторіи именованій оо.: Іос. Каратницкій зъ Семаковець и Марк. Зѣнкевичъ зъ Рудникъ. Канон. институцію дбстали оо.: Теод. Чорный на Клювинцѣ, Емил. Ковальскій на Акришоры, Волод. Дыминьскій на Петролбвъ, Іос. Левицкій зъ Клювинець на Брошкбвцѣ и Дим. Луговый на Зарѣче коло Делятина. — Консисторія вбднеслась до намѣстництва о згоду на канон. институцію о М. Кричковского на пароха въ Рослькбй дек. богородчанского. — Введенѣ якъ сотрудники оо.: Дим. Курдидакъ въ Иванковѣ, Мир. Лѣщиньскій въ Залѣщикахъ, Мих. Дроздовскій въ Помбрцихъ, Клим. Кичура въ Звинячцѣ, Вас. Залуцкій въ Балицяхъ, Ипія Шкромида (по опост. пресвитеръ) въ Верббвци, а яко завѣдатель Пант. Бѣлоусъ въ Цуциловѣ. — Конкурсовый испытъ выдержали оо: Ип. Бабякъ, Сим. Билинкевичъ, Емил. Гавацкій, Вас. Калитовскій, Маріянъ Крушельницкій, Вас. Мыдловскій, Ал. Решитиловичъ, Мих. Садовскій и Сев. Ступницкій. — Вбдпустку для покрѣпленя здоровля дбстали оо.: Вікт. Чомкевичъ на 6 недѣль, Іос. Домбчевскій на мѣсяць, Волод. Залуцкій и Ал. Дикій [семинаристы] на мѣсяць. — Власть совершати двѣ литургіи дбставъ сотрудникъ въ Залѣщикахъ о. Мир. Лѣщиньскій. — До дух. семинарія на третій рбкъ богословія принятый Еман. Кнѣгиницкій. — Намѣстництво назначило на 1 рбкъ дотацію для прив. сотрудникбвъ въ Соколбвцѣ коло Косова и въ Бурдякбвцяхъ коло Скалы. — Соборный сотрудникъ о. Волод. Микацей именованый провіз. катехитомъ реальной школы въ Станиславовѣ, а о. Ник. Семенбвъ катихитомъ женьскихъ народныхъ школъ въ Станиславовѣ. — Консисторія вбднеслась до намѣстництва о вызначене дотаціи зъ религ. фонда для прив. сотрудникбвъ въ Ворвулинцяхъ и въ Жабю Ильця.

Именованя, перенесеня, вбдзначена и пр.

— **Именованя.** Судовій практ. Стан. Слива, Ромуальдъ Здисл. Юдейко, Лукіанъ Мечисл. Малицкій, Ант. Левандовскій, Винкентій Яворекъ, Мечисл. Маевскій и Алекс. Гільбрихтъ именованій аскультантами. — Почтовій контрольоры Ив. Ганка и Юл. Лущецкій именованій управителями почтовыхъ урядбвъ — першій въ Бродахъ на дворци зелѣзничбмъ, а другій въ Тарновѣ.

— **Вбдзначене.** Радникъ суду краевого Альфредъ Завадскій, при нагодѣ перенесеня его въ станъ спочинку, дбставъ титулъ и характеръ радника высшого суду краевого.

Послѣдній вѣсти.

На нинѣшнбмъ засѣданю правительство внесло ббльше проектбвъ, мѣжь нишими: о внесеню стемпля дневникарского вбдъ 1 сѣчня 1899 р., о уживаню титулу инжінера, провізорію буджетову на другій пбврбкъ, о змѣнахъ податку вбдъ цукру и спіритусу.

Пос. Гохенбургеръ поставивъ интерпеляцію въ справѣ именованя Глайспаха президентомъ въ Градци, а Гофманъ-Веленгофъ нагляче внесенѣ взываюче правительство, щобы сѣйчасъ внесло розпорядженѣ, котрымъ розвязало раду мѣста Градца.

П. Гофманъ жадавъ, щобы его внесенѣ заразъ взято пбдъ нараду, але попередній внескодавцѣ не пристали на се, отже почала ся дальша дебата надъ внесенями языковыми.

Телєґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 1. червня. N. fr. Presse доносить, що вбдпоручники вѣденьскихъ студентбвъ умовили ся зъ градецкими студентами, що всѣ студенты поскладають офіцырску рангу. Теперь ведуть ся переговоры зъ студентами нишихъ університетбвъ.

Arbeiter Ztg. гадае, що правительство розвязало раду мѣску въ Градци на бажане войсковыхъ властей.

Прага 1. червня. Намѣстникъ гр. Кудегове заборонивъ уконституовати ся союзови нѣмецкихъ мѣстъ въ Чехахъ и застановивъ всѣ ухвалы, принятій на зъѣздѣ вбдпоручникбвъ нѣмецкихъ мѣстъ въ Райхенбергу.

Градецъ 1. червня. Розвязана рада мѣска не внесе рекурсу противъ акту розвязаня, бо не хоче спинати новыхъ выборбвъ до рады, котрій мають вбдбути ся за шѣсть недѣль. Врештѣ и правительственный комісарь не позваляе ёй зббрати ся для выготовлена рекурсу, хочь се закономъ е дозволене. Краевый выдѣлъ постановивъ на допись намѣстництва, повѣдомляючу его о розвязаню рады мѣском, вбдповѣсти, що въ ухвалѣ рады не може добачити причины до розвязаня рады и именованя правительственного комісаря, бо въ ухвалѣ тбй мѣстить ся лишь высказъ гадки рады мѣском, а свобода высказу гадокъ е запоручена закономъ.

Римъ 1. червня. Дневники тутешнѣ доносять, що новый кабінетъ вже утвореный. Президію оббйме Рудіні, справы заграничнѣ Капелі, скарбъ Люцаті, вбйну Санъ-Марцено, маринарку Каневаро. Взагалѣ складати ся буде міністерство зъ трехъ сенаторбвъ и вбсьмохъ депутованыхъ. Головною задачею кабінету буде успокоене краю.

Паримъ 1. червня. Міністеръ кольоній Лебонъ, котрый перепавъ при выборахъ до палаты депутованыхъ, подавъ ся до дымісіи, а теку міністерства кольоній оббйме тымчасово міністеръ заграничныхъ справъ Ганото.

Наша Адміністрація просить Вп Передплатникбвъ — якъ найскорше надсылати передплату на II-гій чвертьрбкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львбвска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Пбсля оповѣщеня, умѣщеного въ Wiener Zeitung, передасть ся роботы земній, торовій и всякій будбвлѣ для шляху зелѣзничого Велянъ-Унтердравбургъ въ доровѣ офертъ. Оферты буде ся принимати найдальше до 11 червня с. р. въ полудне въ протоколѣ подавчбмъ ц. к. Міністерства зелѣзниць. — О близшихъ услбвяхъ довѣдати ся можна въ департаментѣ 18-бмъ згаданого Міністерства и въ ц. к. управѣ будовы въ Віндішґрецъ.

Поданый въ розкладѣ їзды зъ дня 1 мая с. р. таблиця V. вагл. V. а) б) в) курсъ возбвъ спальныхъ при поѣздахъ поспѣшныхъ ч. 1 и 2 мѣжь Краковомъ и Пбдволочисками на часъ вбдъ 1-ого червня до 15-ого вересня с. р., не буде заведеный.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товарбвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пбдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкбй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великбмъ выборѣ окуляры, цѣлкеры, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроня електричныхъ дзвинкбвъ. — Замовленя въ провінціи вбдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львбвъ площа Галицка ч. 1

Такожь и на раты безъ пбдвышки цѣнъ диваны, портіеры, фіранки, хбдники, ковдры ватованій, капы на столы и лбжка въ складѣ диванбвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львбвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190 18—?

Академикъ пошукуе лекцій на село заразъ або пбзнѣйше на часъ вакацій. Прошу адресувати: „Академикови — Гребенбвъ“. 228 1—3

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львбвъ ул. Галицка ч. 12.

Выстава загальна входбвыхъ и нишихъ чужихъ и краевыхъ диванбвъ, портіеръ, фіранокъ и хбдникбвъ. Такожь цѣлу нбчь при електричнбмъ освѣтленю отворена. Вступъ вбльный. Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу. На провінцію цѣнники даромъ и оплатно. Листы адресувати належить: Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львбвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190 18—? Купуючимъ пбльги въ сплатахъ.

Решткы хбдникбвъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, гобелины и рбжнѣ предметы декораційній по цѣнахъ бавчно дешевыхъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“ Львбвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 18—?

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣкання мяса по зр. 4. Сита волосѣнній почвбрній до паштетбвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60. Поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 155

Невести въ парасольках, капелюхах, блюзах, рукавичках, стяжках и коронках по чудючо низьких цѣнах. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львбвъ, пл. Капітульна ч. 3. 190 18—?

Диваны перскій и портіеры *праднѣй (старинній)*

продае, купуе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львбвъ ул. Сикстуска 6. — **Пбльги въ сплатахъ пбсля умовы.**

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 18—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пбльгъ въ сплатахъ пбсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣнній, хбдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лбжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вбддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчбхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданѣ высилае ся зъ принаймностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львбвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3.** 19018—?

МУЖЕСКУ 844 **Безсильность**

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй полсненя своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣчня. По одержаню франко належитости, высилае си франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Маляґа зъ Каскарою Саґрадою
Маляґа зъ молоко-фосфораномъ

найлѣпше и найлагоднѣйше средство перечищаюче. — Цѣна 3 корены.
противъ золабѣвъ, англійской хоробы и т. д. Цѣна 3 корены. 3

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 195—?

ЗАВЕДЕНЄ ВОДОЛѢЧНИЧЕ подъ Львовомъ

МАРІЄВКА

Новый зарядъ.
Лѣкарь ординуючій и управитель д-ръ Фаерштайнъ

Комунікація зъ мѣстомъ дуже догодна. Омнібусъ заведенія. Телефоничне сполученє зъ Львовомъ. Гідротерапія. Массажъ. Електротерапія. Купелѣ електричні. Механотерапія. Лѣченє дієтетичне.

Сезонъ зачинає ся дня 1-го червня. — Цѣны умѣрені.

Згодошеня въ Адміністрації Заведеня [Львовъ, улиця Словацкого 6.] 211 3—4

Кождый десятый льосъ выграє.

Загальна вартість 100.000 коронъ.

Ювілейна льотерія выставы штуки

300.000 льосѣвъ. Вѣдень 1898 30.000 выграныхъ.

Тягнене у Вѣдни вызначене на 12 липня 1898

Головна выграна коронъ

20000, 10000, 8000, 6000 и т. д. В.

Льосы 50 кр. 10 льосѣвъ 5 зр. Порто и ліста выграныхъ 10 кр. 227 1—20

приймає и пересылає також за послѣплатою належитости

Lotterie-Bureau der Genossenschaft bildender Künstler
Wien, Künstlerhaus, I, Lothringerstr. 9.

Купоны и марки листовй приймають ся въ уплатѣ.

1 льосъ 50 кр., 21 льосѣвъ 10 зр.

На 10 льосѣвъ зъ бѣжучими числами припадає одна выграна.

ОБУВИ
безплатно

нѣгде дѣстати не можна, але дешевше и лучше, нѣжь всюда, єдино лишь

„ВЪ МЕДЛІНГСКѤЙ“
фабрицѣ обуви

котра находить ся при улици Гетьманскѣй число 8

въ Готели Victoria.

Засада: добре а дешеве.

229 1—2

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ
артистъ-маляръ

звѣстный вѣдъ кільканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшаючихъ церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченємъ, престолы, иконостасы, и инши рѣчи. Принимає рѣзьбарскій роботы цѣля вдасныхъ плянѣвъ. Выготовлює всякои величины церковній образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣльшує зъ фотографій портреты. Зъ уповаженя ц. к. консерваторія реставрує всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

ЛЯРНЯ ДЗВОНѤВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконує **дзвоны** рѣзнои ваги и приймає ушкоджені дзвоны до переливаня въ найкоротшѣмъ часѣ, а також має на складѣ готовій дзвоны рѣзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій нові дзвоны якъ и на цѣлій групы. За тревалость матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу и дякого осмѣляю ся припоручати вхъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ
3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

По низькихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 98—?

ЖЕҐЕСТѤВЪ
въ Галичинѣ надъ Попрадомъ
желѣзниця, почта, телеґрафъ въ мѣсци.

Найсильнѣйша щава желѣзиста. Пора купѣлева тревае вѣдъ 20 Мая до кѣнца Вересня. Купелѣ боровиновій, желѣзистій, гідропатичній и попрадовій. 174 7—2)

Вода жеґестѤвска знаходить ся у всѣхъ великихъ Складахъ Водъ Мінеральныхъ.

Ординуючій карѣлъ *Д-ръ Едвардъ Бріль [Brühl].*

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИҐНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженємъ
4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженємъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій зъ** 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованій по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

ГРЕБЕНѤВЪ

800 метр. н. н. м.

Стація кліматична въ Карпатахъ.

Вѣдъ Львова чотири годины ѣзды желѣзницею державною черезъ Стрый, Сколе.

Мѣсцевѣсть богато вывѣнувана природою, идеально чистый воздухъ насыченый ароматомъ лѣсѣвъ шпильковыхъ, много сонця, рѣка Опоръ, потоки гірскій, знаменита вода до питя, численній спацеры посередъ чарѣвныхъ краевидѣвъ — знамените молоко, кухня здорова. Лагѣдный характеръ природы дѣлає успокоюючо на нервы Чоловѣкъ вѣдроджує ся тутъ пѣдъ вплывомъ силъ природы. Особливо хорѣ на груди, обезсиленій и пригнобленій на дусѣ дѣзнають въ Гребеновѣ пѣльги и приходять цѣлкомъ до здоровля, сли довше будуть тутъ жити пѣсля законѣвъ природы. Дѣлане же купелѣвъ воздушныхъ, сонѣчныхъ и рѣчныхъ при огляднѣмъ ихъ ужитю индівідуальнѣмъ, гімнастика легкихъ, вѣдповѣдне вѣдживлюване, психічный вплывъ окруженя, однымъ словомъ — тое житє пѣсля законѣвъ природы спроваджує цѣлковиту реґенерацію орґанізму.

Мешканя въ вілли **Глиньского** а заразомъ въ харныхъ дѣмкахъ сѣльскихъ. Мѣсточко Сколе вѣддалене вѣдъ Гребенова чверть годины дороги желѣзницею, має двохъ лѣкарѣвъ и аптику.

Пансіонатъ (мешканє, харчъ и услуга) вѣдъ 3½ зр. денно. **Въ Гребеновѣ стація желѣзнича, почтова и телеґрафічна.**

Прошу адресувати: СТАНИСЛАВЪ ГЛИНЬСКІЙ, Гребеновъ. 210 3—10

Славній на цѣлѣмъ свѣтѣ

КОЛА „OPEL“

перворядный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre“
Львовъ, ул. Сикстуска 6, насажъ Гавсмана

Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Для провінціи цѣняки даромъ и оплатно. 190 18—?

Цѣс. корол. упривілейоване

Товариство обезпечень Австрійскій Фенїксъ у Вѣдни

приймає градовій обезпеченя по максимальныхъ цѣнахъ, вѣдповѣдаючихъ теперѣшнымъ цѣнамъ торговымъ и на случай незголошеня градовои шкоды звертає половину чистои премії.

Товариство звернуло своимъ партіямъ въ градовѣмъ вѣддѣлѣ въ Галичинѣ и на Буковинѣ:

въ р.	1890	зр. а. в.	60.160·94
„	1891	„ „	65.768·24
„	1892	„ „	198.831·21
„	1893	„ „	155.834·58
„	1894	„ „	137.508·35
„	1895	„ „	111.374·67
„	1896	„ „	185.763·15
и „	1897	„ „	141.106·91
отже въ послѣдныхъ вѣсьмохъ лѣтахъ		„ „	1·056.338·08

Ґенеральна Репрезентація у Львовѣ (Марійска площа ч. 8), а також численій Аґенціи на провінціи удѣляють дуже радо всякихъ поясненъ и приймають внесеня на обезпеченя. 217 3—3

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)

яко єдиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѤВНѤЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ

продає карты корабельный выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣляє всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и закупкѣвъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчнои, Аргентины, Канады, Парагваю и Сполученыхъ Державъ. 209 3—?

Лише 50 кр. на 4 тягненя. **Послѣдный мѣсяць**

219 3—? **Головна выграна 1 разъ**

100.000 коронъ и 4 разы 25.000 коронъ

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.**

I. Тягнене: 25 червня 1898. | III. Тягнене 15 вересня 1898.
II. Тягнене: 6 серпня 1898. | IV. Тягнене: 6 жовтня 1898.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуставъ Максъ, Самуелі Ляндавъ, Шеллєнберґъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Лілієнъ, Яковъ Штро.

Розклад їзди поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	особ. приходять о	до Львова	ПОЇЗД посп.	особ. відходять о	зі Львова
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (5/6 до 11/6)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.58	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ци
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/7 до 12/6 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (5/6 до 11/6 неділі сьвята)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.50	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		8.11	„ Янова
	5.56	„ Сокаля		8.16	„ Зимної води (5/6 до 11/6)
				3.28	„ Брухович (5/6 до 11/6)
				4.55	„ Ярослава
нїч			**нїч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.2[illegible]	„ Янова (1/6 до 15/6 в будні дні)
	6.10	„ „		6.3[illegible]	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (1/6 до 21/5 и 16/6 до 26/6)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (5/6 до 30/6 и 26/6 до 11/6 (1/7 до 15/6)		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (1/6 до 12/6 въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (1/6 до 21/5 и 16/6 до 30/6)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ „ Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськен. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, вѣдъ зарядомъ Іоанна Гренька.

Ч. 111. Львовъ, Четверъ 21 Мая (2 Червня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитших новѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницѣ и перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кинкиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот за инсераты знаний у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії: за границцемъ:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лиш не на попередне застереженє. — Рекламаціи не опечатани вольный вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкли принимають ся по 7 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ихъ місце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший донесенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ отинка.

Зъ рады державной.

Вчерашне засѣданє палаты послѣвъ вѣдкрывъ президентъ д-ръ Фукесъ згадкою про пок. архикн. Леопольда. Опѣсля вѣдчитано правительственнй внесенія. Президентъ міністрѣвъ гр. Тунъ складае проєктъ закону о регуляціи Дунаю въ долѣшнѣй Австріи. Міністеръ просвѣты ви сить проєктъ закону що-до права уживанія титулу инжиніра. Міністеръ торговлѣ вносить законъ о заведеню статистики працѣ. Міністеръ скарбу складае проєкты законѣвъ: 1) о знесеню стемпля вѣдъ дневникѣвъ и календарѣвъ, 2) о заведеню податку вѣдъ продажи цукру, 3) о продовженю будженовой провізоріи до кѣнця грудня с. р., 4) о контингентѣ горѣлки и о преміяхъ цукровыхъ.

Опѣсля повѣдомивъ президентъ палату, що на опорожнене мѣсце одного члена державного трибуналу подано таке терно: д-ра Мадейского, д ра Скалковского и д-ра Вайгля.

П. Гохенбургеръ складае нагле внесенє зъ зазывомъ до правительства, щобы знесло розвязанє рады мѣскон въ Градци, запорядженє стирійскимъ намѣстникомъ. — П. Функе жадае внесенія другого року служби для тыхъ одноробчныхъ охотниковъ, що не зложать офіцерского испиту. — П. Гохенбургеръ вносить интерпеляцію въ справѣ именованя гр. Гляйспаха президентомъ высшого суду въ Градци.

По кѣлькохъ ще иншихъ интерпеляціяхъ вѣдповѣдае міністеръ судовництва д ръ Руберъ на интерпеляцію п. Кремпы въ справѣ судовыхъ надужить при тестаментѣ пок. Янішевского. Справу сю порушивъ торѣвъ граф Стан. Скарбекъ въ отвертѣмъ листѣ, а опѣсля львѣвскій тыждневникъ Monitor. На тыхъ замѣтахъ гр. Скарбка в Monitor-a опер бувъ п. Крѣмиа свою интерпеляцію. Отже міністеръ у своѣй вѣдповѣди увевнивъ, що всѣ подробицѣ, наведенѣ въ интерпеляціи, в выдуманѣ и незгѣдни зъ правдою.

Поки приступлено до дневного порядку, зажадавъ п. Гофманъ-Велентофъ, щобы заразъ отворено дискусію надъ наглымъ внесенемъ въ справѣ розвязаня градецкон рады мѣскон. — Президентъ палаты заявляе, що лише въ такѣмъ разѣ може вволити тому жаданю, коли нѣхто въ палатѣ не спротивить ся. — П. Енгель противить ся тому зъ причины, щобы не спинати языковон розправы. — Такимъ чиномъ приступлено до розправы надъ языковыми внесенями.

Першій промовивъ п. Гофманъ-Велентофъ. Въ промовѣ своѣй, що кѣлька слѣвъ перерываной Шенерерѣвцями, обговорювавъ бесѣдникъ градецкій подѣѣ, розвязанє рады, дегрядацію офіцирѣвъ, именованє гр. Гляйспаха, поведенє босаньского полку, выказуючи, що теперѣшне правительство нѣчого не научило ся зъ досвідѣвъ гр. Баденього и дальше дразнить Нѣмцѣвъ. Закѣнчивъ бесѣдникъ словами: Нѣмцѣ выдержать въ накипенѣй имъ борбѣ и мають надѣю, що по стирійскихъ подѣлхъ удержить ся нѣмецка солідарность.

Въ часѣ тон мовы Шенерерѣвцѣ що хвиля вѣдзывалъ ся зъ рѣзкими, а часто и дотепными докорами противъ правительства. Перебиванія тѣ були такъ частій, що не знати було, хто в властивымъ бесѣдникомъ. Однако поважнѣйше не нарушено спокою.

Опѣсля говоривъ молодоческий посолъ Форштъ. Вѣнъ зазначивъ, що по промовѣ п. Гофмана-Велентофа счеала надѣя, щобы въ языковѣй комісіи можна перевести спокѣйну дискусію и дѣйти до згоды бодай въ головныхъ рѣчахъ. Бесѣдникъ каже, що градецкій подѣѣ изъ становища громадскон автономіи є дуже сумнѣ; але зъ політичного становища при теперѣшнѣй крізѣ, яка проявляе ся въ публичнѣмъ житю въ Австріи, треба въ поведеню правительства повитати крокъ, котрый може доведе до уздоровленя публичныхъ вѣдносинъ. Хочете — каже бесѣдникъ — борбы; и якій же буде конецъ? Пожерти одинъ другихъ не зможемо, а надѣя, що сусѣдна держава допоможе вамъ до панованя въ Австріи, в пуста. Се, що вѣдъ кѣлькохъ мѣсяцѣвъ робите, є нѣчимъ иншимъ, якъ парляментарною чи паперовою революціею. Коли бы вамъ удало ся розбити бѣльшѣсть и насъ позбавити союзникѣвъ, то и тымъ нѣчого не вдѣете. Тогдѣ зновъ зъ нашон стороны знялась бы борба така, о якѣй не маете понятя. Отже не лишаесь вамъ нѣчого иншого, якъ погодитись зъ нами, щобы спѣльно жити въ спокою.

Промовлявъ еще лібералъ п. Гецъ, обговорюючи градецкій подѣѣ, и заявивъ, що обструкція буде тревати, поки не будуть знесенй языковій розпорядженя. На закѣнченє сказавъ, що Австрія незадовго дѣйде до розкладу, коли не усуне ся теперѣшного стану.

По тѣмъ закѣнчено засѣданє, а слѣдуюче назначено на нинѣ.

Проєктъ закону о знесеню стемпля вѣдъ дневникъ въ и календарѣвъ постановляе, що знесенє те настае зъ днемъ 1 сѣчня 1899 р. За календарѣ на р. 1898 остемпльований а не спроданій оплата стемплева не буде звернена За ва вѣдпадае оплата стемплева за календарѣ на рѣкъ 1899., остемпльований передъ днемъ 1 сѣчня 1899. Въ мотивахъ до проєкту того закону каже ся, що тымъ чиномъ заспокоюе правительство бажанія, высказуваній вже не разъ въ палатѣ послѣвъ зъ увага, що стемпель дневникѣвъ и календарѣвъ є рѣчь перестарѣла и незгѣдна зъ теперѣшными соціяльно-політычными поглядами. Що правительство доси не прихиляло ся до тыхъ бажань, походило вѣдси, що черезъ знесенє стемпля вѣдъ дневникѣвъ и календарѣвъ тратить держава надъ 3·5 міл. зр. Сю трудность хоче правительство теперь усунути черезъ заведенє податку вѣдъ продажи цукру. Длятого оба проєкты остають зъ собою въ тѣсной связи.

Проєктъ закону о заведеню податку вѣдъ продажи цукру накладае новый податокъ по 6 зр. вѣдъ метричного сотнара нетто. Податкови тому пѣдлягае: цукоръ, призначеный до спожитя въ Австріи, дальше цукорки, кандизованій овочѣ, чеколяда и иншій выробы, котрѣ мѣстять въ собѣ какао, спроваджуваній зъ Угорщины або зъ заграницѣ въ бѣльшихъ скѣлькостяхъ нѣжь 100 кгр., экѣнця лікеры, спроваджуваній въ бѣльшѣй скѣлькости нѣжь літръ. — Законъ той мае вѣйти въ житя зъ днемъ 1 сѣчня с. р. Дохѣдъ зъ того податку обчислено на 15 міл. зр. А що пѣдвысшенє платнѣ урядникамъ вынесе 15 міл. зр., а убутокъ доходу зъ мыта и стемпля вѣдъ дневникѣвъ и календарѣвъ вынесе 3·5 міл. зр., то на 3·5 міл. зр. нема поки-що покрытя; сума тота буде покрыта на разѣ зъ бѣжучихъ доходѣвъ.

Внесенй правительствомъ проєкты знесенія стемпля вѣдъ дневникѣвъ и календарѣвъ, знесенія мыта, пѣльги въ оплатахъ вѣдъ переенесенія селяньскихъ спадщинъ, экѣнця пѣдвысшенія платнѣ урядникамъ при помочи нового податку вѣдъ продажи цукру — є у всякѣмъ разѣ симпатичній, хоть очевидно не всѣ однаково и не всѣ въ тыхъ самыхъ кругахъ населенія. Въ проєктахъ тыхъ добачують намѣръ правительства ослабити опозицію, котра поведенемъ своимъ въ радѣ державной не схоче спинати парляментарнон роботы, щобы не наражати ся своимъ выборцямъ, коли бы зъ ви причины внесенй проєкты не могли въ палатѣ бути ухвалены.

Отъ и шило зъ польского мѣшка!

(Статья надѣслана зъ краю.)

Польске „wolność, równość i braterstwo“ а крѣмъ того „kochana zgoda“ знайшли дуже красне освѣтленє въ 146 н-рѣ паньско-польскон Gazet-ы Narodowo-и зъ 27 мая с. р., да она Русинѣвъ за те, що не беруть участи въ торжествѣ Мицкевичѣвскѣмъ, лае:

„Ślepi, niezdatni do żadnej kultury, nie przejmą się kulturą narodu polskiego...

„Naród polski nie będzie mógł, mimo szczerych chęci, zaszczepić w was swojej kultury, bo wy o wieki całe zacofani, niedojrzali do oświaty, do postępu...

„Waszym bohaterem Bohdanko, przedawczyk moskiewski, skopany i opluty przez chanów służalec...

„Waszym „kulturnym“ wieszczem to Szewczeńko, który opiewał hajdamaków...“ — и т. д.

Хоть польска газета „Narodowa“ не є органомъ польского народу, а самъ нарѣдъ польскій, томленый якъ бы й нашъ, нѣчого не винуватый за дневникарскій брехнѣ та напасти, то годѣ промовчати намъ сю рѣчь тому, бо она що разъ являесь безстыдно на устахъ тамъ, де представляють ся за заступниковъ народу польского, де узурпаторы правъ народныхъ фактично выконують опінію загальну въ дома и по за домомъ.

Коли Русины неспособній приймати вашу культуру, то хто жь винуватый? Не ваша 500 лѣтна опѣка и наука? Русины були высоко культурнымъ народомъ вже тогдѣ, коли ваша культура въ пеленкахъ дрѣмала, — коли вашій магнаты довго пѣдписували ся „znakiem krzyża świętego“. Не вы-жь, загарбавши нашій землѣ, нанесли неволю и темноту? Чому-жь вы такъ ганьбите Хмельницкого, котрій [пѣсля Czesława Pieniążka „Opowiadania dla szkół wydziałowych“, Lwów, 1895] бувъ „szlachcicem polskim“ зъ Мазовша, а ему „zarządca starostwa Czehryńskiego Pan Czapliński porwał żonę, odebrał wioskę i zbił syna batogami? Сли оно такъ, то вѣнъ бувъ якъ Hieronim Radziejowski, Opaliński, Radziwiłł, Lubomirski и другій высоко-культурній историчній вашій дѣячь. Такои культуры годѣ вамъ завидувати а намъ у себе защеплять. Сли-жь помыляють ся польскій историки зъ патріотизму — и

Протекторка.

Образокъ живописаный въ тѣни

Михайла Балуцкого.

(Докѣнченє.)

Якъ по тѣй розмовѣ старець опинивъ ся на улици, куды вертавъ до дому, того не могъ собѣ нѣякъ опѣсля пригадати, бо ишовъ мовь лунатикъ, або чоловѣкъ, що дѣставъ палкою по головѣ и стративъ свѣдомость. Самій ноги несвѣдомо вели его до дому. Пробудивъ его доперва зъ того летаргу душѣ кашель донькы, що добувавъ ся зъ-пѣдъ перины, и голосъ жѣнки, котра зъ цѣкавостію допытувала ся его:

— И що-жь?

Встыдавъ ся признати, що его стрѣнуло, и сказавъ передъ жѣнкою, що граф бувъ занятый, не могъ зъ нимъ видѣтись и для того не вѣддавъ ще просьбы, а вѣддасть ей завтра. Много коштувала его та брехня, а ще бѣльше то, що опѣсля черезъ цѣлый вечеръ и рано мусѣвъ удавати передъ жѣнкою веселый гуморъ, хотяй въ его нутрѣ дѣялись страшній рѣчи, щось на подобу землетрясеня, пѣдчасъ котрого розпадалась въ руину его вѣра въ справедливость людску, а грунтъ моральный, по котрѣмъ ступавъ до теперь певнымъ ходомъ, колыхавъ ся ему пѣдъ ногами.

На другій день жѣнка пригадала ему, що мавъ ити зъ просьбою до президса. Радъ-не-радъ мусѣвъ грати до кѣнця комедію и почавъ убирати ся, ажь наразъ учувъ, що за дверми давѣкій якійсь голосъ пытавъ ся о его мешканя — и по хвили увійшла до темной, вонючой комнаты якась елегантно убрана дама, въ цвѣтахъ на капелюсѣ и въ ясной шовковой сукни, вѣдъ котрои долѣтавъ розкошный, подразнюючій запахъ.

Старець, не одягши ся ще цѣлковито, подавъ ся дискретно въ-задъ за шафу передъ входячимъ гостемъ. Однакъ она знайшла его тамъ и зближаючись до него смѣло, запытала, глядячи ему зъ усмѣхомъ въ очи:

— Не пѣзнаете мене, пане професоръ?

Старець вдививъ ся въ гостя, намагаючись пригадати собѣ ей, але надармо.

— Ваша давна ученица, котрою вы все журили ся, що зъ нея нѣчо не буде, бо не хотѣла вчитись, лишь лазила по деревахъ, скакала по дахахъ.

— Габриса! — кликнула утѣшена жѣнка учителя.

— То... то вы панѣ? — вѣдозвавъ ся старець несмѣло.

— Такъ, се я. А де-жь Іоася?

Старцѣ показали ѣй очима загребану въ перину хору.

— Бѣдна! Она нѣколи не була здоровою, а вы ще томили ей тыми науками.

— Я хотѣвъ, щобы здала испытъ на учительку.

— Такъ, правда. Вы все упоминали насъ: „учѣть ся дѣвчата, наука то скарбъ“. Красный менѣ скарбъ! — сказала, надуваючи зъ гордостію красно зарисованій вишневій уста и показуючи на постѣль хорон. — А та Мелянка такожь докопала ся скарбу. Бачила я ей недавно — шкѣра и кости. Она учителькою народною въ якѣмсь селѣ... триста зр. на рѣкъ... и зъ того мае жити, убрати ся. Правдивій скарбы! Зъ васъ такожь богачь, якъ бачу, — говорила розглядаючись по убогѣй комнатѣ учителя. — Правдивій скарбы Monte Christa.

Старець мовчки слухавъ насмѣшокъ веселон панѣ, котра полискуючись вѣдъ ясныхъ барвъ, зъ закручеными кучериками на чолѣ, зъ блискучими очима выглядала якъ злобный хохликъ. Вчера бувъ бы ей може строго скартавъ за таке легковаженя науки и его професорекон гѣдности; нинѣ мовчавъ и въ смиренности зносивъ тѣ насмѣшки.

— Тобѣ лучше пощастилось, якъ бачу, — вѣдозвалась жѣнка учителя до гостя, подаючи ѣй крѣсло и сѣдаючи побочь нея. Ты певно выйшла добре за мужъ.

— Я за мужъ? А то на що? У мене богато такихъ, що дурѣють за мною, але жадному не позволю запрягти себе въ ярмо. Я не дурна. Або жь менѣ такъ зле?

— Зъ чого-жь?... — зачавъ пытатись старець и не мавъ смѣлости докѣнчити пытання

Догадала ся, о що хотѣвъ пытати, и докѣнчила за него:

— Зъ чого маю отсѣ строѣ, тѣ брилянты? Зъ працѣ, зъ таланту мого, котрый люде высше цѣнять и дорожше платять, нѣжь твою науку, честный мѣй учителю... Вы були вчера въ цирку?

— Я не люблю циркѣвъ и блазнѣвъ, — вѣдповѣвъ зъ легковаженямъ.

— Насъ не стати на се, — додала професорова.

— Але може вы видѣли на афішахъ женщину лѣтаючу, славну miss Еллю? Miss Елля — то я.

И почала имъ оповѣдати, якъ дѣстала ся напередъ до балету, а потѣмъ до вандрѣвной трупы линвоскокѣвъ, де при продженыхъ способностяхъ зробила скоро карієру. Оповѣдала зъ энтузіязмомъ, рада, що може похвалити ся своимъ щастемъ передъ тыми, котрѣ знали ей убогою. Однакъ оповѣданє ей не зробило такого вражѣня, якъ она надѣялась. И учитель и его жѣнка мали защо фаній понятя о тыхъ рѣчахъ, и занятє, котрымъ она величалась, уважали за щось дуже низького и понижаючого. Вартость елегантной дамы обнижилась дуже въ ихъ очахъ, коли довѣдались, чимъ она есть. Только хора завистно приглядалась давнѣй своѣй товаришцѣ, встромивши зборъ у величавѣ ей брилянты. Miss Елля зблизилась до нея и почала зъ нею розмову о минулыхъ часахъ.

Тымчасомъ професорова пригадала мужеви, що нинѣ мавъ бути у графа.

— Иди старый, иди, бо буде пѣзно! Графъ може де выйти.

— О якѣмъ графѣ говорите? — запытала Елля. — Я пѣзнала тутъ кѣлькохъ графѣвъ.

— То презесъ нашон рады окружной.

— Якъ называе ся?

Учитель сказавъ назвиско.

— Знаю, знаю! се вуйко Здзіся. Бувъ вчера у мене въ гардеробѣ, принесъ менѣ цукоркѣвъ, при тѣмъ наговоривъ богато комплиментѣвъ. А вы маете яке дѣло до графа?

— Мужъ хоче просити о протекцію, стараемо ся о запомогу.

— Але не маю великон надѣѣ, — сказавъ учитель, хотячи зъвчасу приготовити жѣнку.

Хмѣльницкій в Русиномъ, то выхованый у Єзунтѣвъ польскою наукою сплачував за кривды и ганьблене монетою польскою на ладъ великихъ панѣвъ. Годѣ за те гнѣватись! Такъ велѣвъ говоръ шляхотскій...

До того Русинамъ цѣло не импонує тота польска культура, котра такъ догодила своими идеями польскому мужикови, що довела до рѣзнѣ 1846 року на Мазурахъ, — що на могилахъ оборонцѣвъ свободы и справедливости справляє баханальскій орґій свому шовінізмови, — що зазначила ся остатными роками дикою реакцією на соромъ XIX-ого столѣтя, — що не хоронить вѣдъ безнастанныхъ дефравдацій таки въ польскихъ маєткахъ, — що ажь въ Америку заносить гниль моральну, а выроджує исторіи á la Стояловскій... Є чимъ хвалитись! А славитесь давниною — читайте свого Скаргу! Вѣнъ каже: „Mówicie: Polska nierządem stoi...“ и т. д. Не мило цитувати всього, бо ажь соромно, яка то була тота ваша величана великѣсть.

На що-жь вамъ насъ, темныхъ та дикихъ, до прикрасы вашои свѣтлости? Тажь вы народъ славный на цѣлу Европу, на цѣлый свѣтъ! На що вамъ Русинѣвъ до звеличаня обожуваного вами нинѣ Мицкевича?

Въ тѣмъ цѣле Шекспірѣвске питане.

Бачить ся — Поляки безъ Русинѣвъ не велика сила; бачить ся — польска маніфестація безъ Русинѣвъ не великои ваги. Якъ же ново? Придивѣмъ ся блызше!

Паньско-польска політика дѣстала въ чубъ и покрыла ся соромомъ некультурности. Лучаєсь сторѣчна Мицкевичѣвска память. Отже шовіністы хапають ся руками й ногами, ошоломлюючи себе и надѣючись ошоломити широкій свѣтъ. Галичина — polska dzielnica! помагайте Русины выпирати Русь зъ Червонои Руси, бо тѣлько лишилось „ojczyzny z wolnościami szlacheckiemi“! О, темній рускій хамы! Не знають, що слава шляхотскои Польщѣ — бодай кулакомъ спаде на руску спину... Мы будуємо „ojczyznę od morza do morza i za morzem“ а вы, рускій хлопы, не помагаєте. Ще готовъ свѣтъ подумати дурницѣ о „zgodzie i jedności“, або не дай Боже догадають ся, що Русины не в Поляками... Бо хочь барвѣнщуки зъ цѣлою чередою опортуністичныхъ запроданцѣвъ и льокаѣвъ дують мовь Бартекъ въ ляцку луду, якось не голосно лунає тріюмфальна пѣсня! сего для обходу Мицкевича за мало!

Чимъ бувъ Мицкевичь для Полякѣвъ за житя, а чимъ по смерти? Пригляньмо ся хвильку.

„Pan Tadeusz“ скѣнченый въ лютѣмъ 1834 р. Отже здавало ся — починаєсь кульмінаційный пунктъ хвалы польского ґенія, а зѣ славою бодай сяке-таке выгѣдне житє его, заопѣковане знакомыми приятелями зъ великихъ панѣвъ. Дивно! тогдѣ именно починаєсь крайна нужда поета! У Брокгавзовѣмъ выданю творѣвъ Мицкевича въ Липску 1862, томъ V., стор. 271, въ листѣ Мицкевича до жѣнки зъ 1843 року пише поетъ: „Zastawiłem kopertę od zegarka. Więcej nic już do zastawienia nie mamy... po opłacie chleba etc. zostało mi na tydzień życia, po którym zacznę troszczyć się... lubo wcale nie wiem gdzie się udać“. Такъ журила ся Польща 1843 року своимъ постомъ и — давала гойно примирати голодомъ! — такъ высоко цѣнила его славу, хоть мільоны йшли на розпусту або на конѣ и псярнѣ... Се такожь зразокъ тои ославленои культуры!

Чому-жь по смерти, чому нинѣ они обожають Мицкевича?

Мессіянізмъ шляхотскій, котрый найбѣльше реально переведено въ „Księgach Narodu Polskiego i Pielgrzymstwa polskiego“, а и въ „Panu Tadeuszu“ всюда выходить проблесками идеѣ и образомъ житя шляхотского, — надавъ ся якъ-разъ зѣ всѣми валенродизмами дуже на руку за побуджаючу патріотичну струю для верховедѣвъ народу, тымъ бѣльше, що при тѣмъ стояло отворомъ широке поле для неморальныхъ забаганокъ одиницямъ безъ контролѣ. Загально же людска частина сего поета, хочь невеличка, панамъ непридатна! Про неи и не толкує ся и не бересь ся нѣ крихѣтки для житя.

Ось чому у Полякѣвъ-панѣвъ Мицкевичь нинѣ „król poetów“.

Є ще друга, мала причина кричати Narodow-ымъ теперь на Русинѣвъ. Се доповнюючій выборы въ кѣлькохъ округахъ. Оно було бы дуже красно: при згѣдѣмъ зъ Русинами святкованю столѣтнои памяти Мицкевича — выбрати, по-за плечима сихъ Русинѣвъ, на послѣвъ шляхтичѣвъ польскихъ зъ округѣвъ рускихъ, але згѣдно! Вы Русины спѣвайте, илюмінуйте, робѣть всѣ парады намъ — и забудьте на выборы! Такъ нѣ! мусѣла повторитись практика баденѣвска — при столѣтнѣмъ торжествѣ! Але оно не вадить! отъ показали свою культуру, а може и честь та любовь для „короля поетѣвъ“... Се доказъ ясный, якъ тѣлько шовінізмъ в пѣдкладомъ житя-руху шляхотскихъ верховодѣвъ зъ ихъ трабантами, — на якѣмъ пѣдкладѣ обходили они столѣтне свято...

Сѣ гадки илюструють чей-же выразно пасивнѣсть руску до патріотичныхъ святъ польскихъ. Ненависти нѣ зависти нѣякои! Ненавистію не будемо сытѣ, а завидувати нема чого. Цѣлый рухъ проти насъ — се вѣкова слѣпота зъ нервовымъ киданемъ собою на всѣ боки безъ розумнои цѣли — се бляґа новочасна. Польскій нарѣдъ вы замучили, вѣдчужили и покинули, а шамочетесь польщити Русь. Лишаєте свою землю жидамъ и чужинцямъ, а йдете пробовмъ на насъ польскою культурою. Се доводить дуже наглядно бракъ правдивои культуры. Исторія ваша промнула даромъ для васъ! Вы мали Инфлянты, Бранденбурґію, Литву, Русь, — и що-жь зъ того, коли не мали народу польского, бо неволили нарѣдъ, а „невѣльникъ може тѣлько зраджувати“ — пѣсля слѣвъ ваших поетѣвъ. И де-жь вашѣ добутки? Утратили вашою культурою мало не все, а чванитесь, що вы сыны захѣдного поступу? Що-жь по чванливости, коли се чванлива неправда. Менче вкусѣть, борше ликнете, а то можна удавитись... Гляньте на Чехѣвъ! Они намъ не були рѣвня — нѣ числомъ людности, нѣ обшаромъ державы, — а таки Чехи стоять твердо на своѣй земли, бо пильнують свого народу. Тому будучность ческа певна, хоть зъ-давна тиснена вокругъ чужими народами и ворожими обставинами. У нихъ захѣдна культура!

Лишаєся ще вѣдповѣсти на пониженє Narodow-ою Шевченка зъ нагоды корольованя Мицкевича.

Вамъ свобѣдно величати вашихъ поетѣвъ пѣсля вашои вподобы — pro domo sua. Однакъ накидатись другимъ вашими ґеніями — се якъ вже не дуже сумно, то бодай невесело, смѣшно.

Є у другихъ народѣвъ справдѣшній ґеній, а не накидають ся нѣкому зъ святкованемъ ихъ. Кождый, хоть-бы яно трошечки пѣдученый, знає стѣлько, що початокъ всѣмъ новочаснымъ літературамъ цѣлого свѣта давъ одинъ-одинѣський Англичанинъ Байронъ. Коля вся наука, ба и сама премудра Фільософія по упадку французкои революційнои идеѣ здурнѣла пѣдъ обухомъ страшнои реакціи и всьо замовкло на всѣхъ языкахъ, Байрона слово воскресило змертвѣлого духа людского и розбило пута реакціи. Вѣнъ сотворивъ новый свѣтъ духовый, а учителями того нового свѣта моральными були Данте и Шекспіръ. Се житєносна трѣйця духового розбудженя, — а таки Англичане не наказують всѣмъ намъ кланятись Байронови, хоть оно було бы цѣло справедливе. Всѣ великости новочасні запозичались духово у тои трѣйцѣ, а коли-бы всьо розѣбравъ, якъ мало останесь питомого!

Чому-жь для насъ Шевченко бѣльшій вѣдъ Мицкевича?

Перша, природна причина — при рѣвности другихъ прикметъ — то тая, що Шевченко нашь питомый рѣдный спѣвакъ.

Друга причина выходить зѣ становиска загально-людского, яке заступавъ Шевченко въ своихъ письмахъ.

Идея Мицкевича — передовсѣмъ шляхотска польска, котра яко Мессія спасає людскѣсть, а може и має за заслугу панувати надъ людскостію, — сего не досказано. Отъ вамъ напрямъ старого и нового юданаму, змѣшаного зъ иделми всесвѣтного панованя Риму. Оно найбѣльшій блудъ Мицкевича — и будѣвничихъ сеи идеѣ. Єсть щось гордости, котра нагадує Прометея и Титанѣвъ, а на кѣнци цятка любови и правды — за грубою фіранкою шовіністичного патріотизму.

Шевченко каже: „Було колись панували, та бѣльше не будемъ“ — а за тезу своєи спѣвацкои симфонії кладе „любовь“. Ся любовь правды и волѣ має поставити гать злиднямъ людскимъ, має обновити нашь нарѣдъ, має обновити людскѣсть, въ котрѣй „обнимѣтесь, браты мои, молю васъ, благаю!“ Шевченко — чи вѣнъ „król“ чи нѣ — в загальне людскимъ, а тымъ и симпатичнѣйшимъ поетомъ, а для насъ и бѣльшій и любѣйшій вѣдъ Мицкевича.

М—о—

— Коли хочете, я можу вамъ помогти, вставити ся.

— Ты? — спытавъ, дивлячись на ню здивоваными очима.

Єму выдавалось се такъ неймовѣрне, щобы такій маґнатъ, котрый его, учителя, принявъ такъ нечемно и не хотѣвъ зъ нимъ говорити, показавъ ся чемнѣйшимъ для линвоскочки зъ цирку. Уважавъ се за самохвальбу дѣвчины. Тымчасомъ она говорила дальше зъ великою певностію себе:

— Ґрафъ казавъ вчера, що не вѣдмовивъ бы менѣ нѣчого. Побачимо, мушу взяти его на пробу. Дайте менѣ тую просьбу! Нинѣ уряджують тѣ панове для мене въ цирку овацію, вѣнцѣ, букеты. Опѣсля буде вечеря. Я вѣддамъ єму сама отсю просьбу. Буду видѣти, чи ґрафъ умѣє додержати даного слова.

Старець не мѣгъ рѣшитись. Хотяй знавъ, що самъ не выхлопотає вже нѣчого у ґрафа, встыдавъ ся однакъ послугуватись протекцією линвоскочки. Сесю дорогу уважавъ вѣнъ за понижаючу его учительске достоинъство, а при тѣмъ не мавъ найменшои вѣры въ ей успѣхъ.

— Дай старый! не зашкодить спробувати, — намовляла его жѣнка, — коли Ґабрися хоче зробити намъ тую прислугу.

— Але-жь зроблю, зроблю, побачите! — сказала тота зъ хвальбою и, взявши папѣръ зъ рукъ учителя, сховала его за пазуху. Побачите, що Елля може!

* * *

На другій день одержавъ учитель черезъ пѣсланця листъ и пачку. Листъ бувъ повный похибокъ ортоґрафічныхъ — они его страшно гнѣвали — и бувъ такого змѣсту:

„Не можу бути у васъ, бо выѣжджаю сейчасъ до Дресна, де моѣ почита Теле выробили ми анкашманъ кажучи, же шкода таку утальентовану артистку, щобы ся марнувала въ такѣ дѣрѣ при такѣ мізернѣ трупѣ. Зъ ґрафомъ говориламъ учора и прирѣкъ менѣ соленно, же зробить, о що его просиламъ. Іосю цѣлую по тисячѣ разы и най має тоту памятку вѣдъ мене. — *Елля.*“

До листу долучене було пуделко зъ бриллянтовымъ перстенемъ. Старець по прочитаню знищивъ чимъ скорше листъ, щобы не лишило ся слѣду зъ похибокъ ортоґрафічныхъ, якихъ наробила бувша его ученица. До змѣсту его не привязувавъ такожь великои ваги, бо не припускавъ, щобы ґрафъ для якоись тамъ цирковки, котра не вмѣла навѣть порядно листу написати, зробивъ то, чого єму въ такій острый и нечемный способъ вѣдмовивъ. Однакъ здогады его показались хибными, бо въ кѣлька тыждневъ по выѣздѣ Еллѣ одержавъ зъ почты письмо зъ урядовою печатію, въ котрѣмъ стояло, що „за довголѣтну працю и заслуги положений для просвѣты народу, зъ огляду на его вѣкъ и невѣдрадне положене, признана єму запомога въ квотѣ 250 зр.“

Старець очамъ своимъ не вѣривъ. Довго вдивлявъ ся въ письмо, а потѣмъ рясній сльозы пустились єму зъ очей и спадали на папѣръ.

Не були то сльозы радости — борони Боже! Ихъ вытиснувъ дѣймаючій бѣль, коли подумавъ, що кѣлька слѣвъ якось тамъ цирковки бѣльше могли зробити, якъ цѣлій лѣта его працѣ и заслуги. Плакавъ бѣдный якъ дитина, и повтаряв зъ плачемъ: Якъ же то сумно! якъ же то сумно!

Мавъ навѣть гадку не принятн тыхъ грошей, але жѣнка вѣдвела его вѣдъ того.

— Коли вже не для себе, то для нея! — говорила указуючи на хору дочку.

— Правда, для нея, ты правду кажешь, треба... мушу... — сказавъ старець и сумно склонивъ голову.

Переклавъ *Иванъ Р—кій.*

М. 25. V. 1898.

Краковска „Фльоріянка“.

Сегорѣчній зборы краковского товариства обезпечень розпочали ся дня 27 мая. На порядку днемъ було справоздане зъ розвою товариства, дѣяльности Кешковского и реформа статутѣвъ товариства.

Голова надзираючои рады п. Менцинський пѣднѣсъ, що за огневѣ шкоды товариство выплатило до 2 мільоны зр., а лишило ся 659.420 зр. Резервовый и емеритальный фондъ выносить до квоты 3,330.212 зр. 94 кр. — Чистый маєтокъ въ градовѣмъ вѣддѣлѣ выносить 723.902 зр. 83 кр. — Въ житевѣмъ вѣддѣлѣ станъ всѣхъ фондѣвъ выносить 8,990.109 зр. 43 кр.

По выголошеню справоздания згадавъ и Менцинський такожь о „чорнѣй плямѣ“, яка упала на товариство. „До сумного ряду гидкихъ спроневѣрень и дефравдацій, якій въ послѣдныхъ лѣтахъ зайшли въ касахъ правительственныхъ, мѣскихъ и повѣтовыхъ, въ намѣстництвѣ и выдѣлѣ краевѣмъ, прилучилось — казавъ бесѣдникъ — и наше товариство“

Въ дискусіи надъ справозданемъ адвокатъ д-ръ Шаляй счесавъ цѣлу дирекцію и надзираючу раду, котра такъ довго терпѣла господарку Кешковского. „Вину крадежи — мовивъ вѣнъ — треба приписати надзираючій радѣ, тымъ *сѣльскимъ сафандулямъ*, и дирекціи, котрій зъ малою енергією або й цѣлкомъ не контролювали Кешковского. Дивна рѣчь, що черезъ цѣлый рядъ лѣтъ — кравъ не касіеръ, але начальникъ! Надзираюча рада и дирекція повинній були засуспендувати Кешковского тогдѣ вже, коли вѣнъ не здавъ рахункѣвъ зъ грошей присланыхъ въ Варшавы. Надзираюча рада не поясняє, въ якій способъ дефравдація наступила и де лежить вина. Неможлива рѣчь, щобы нѣхто не зналъ о тѣмъ, що начальникъ бюра краде. Дивна рѣчь такожь и се, що залишено слѣдство противъ урядниковъ посуджуваныхъ о спѣвинну въ дефравдацін.“ Отже бесѣдникъ поставивъ жадане: засуспендувати и выточити дисциплінарне слѣдство тымъ урядникамъ, котрій могли знати о дефравдаціяхъ Кешковского, або й помагали єму. „Надзираюча рада, занедбуючи свои обовязки, лише помагала дефрандантамъ. Мимо шумныхъ и свѣтлыхъ справоздань дирекціи, представляючихъ цифровый станъ въ найкористнѣйшѣмъ свѣтлѣ, але дѣє ся въ товариствѣ. Бо не на засадѣ касовыхъ приходѣвъ и цифры обезпеченыхъ треба оцѣнювати станъ и розцвѣтъ товариства, але на засадѣ цифръ и выказѣвъ, кѣлько премій выхопило ся товариству на рѣчь иншихъ конкуренційныхъ стоваришень. Причиною того *брак фаховых управителѣвъ, брак выкваліфікованыхъ урядниковъ и брак належитои контролѣ.* Коли *така господарка* потревае дальше, то мимо блискучихъ справоздань полісы товариства не будуть мати найменшои вартости и жадныхъ звороѣвъ не буде.“ Вкінци бесѣдникъ вѣдозвавъ ся до зборѣвъ, щобы не приняли до вѣдомости справоздания надзираючои рады, але высказали надзираючимъ и контрольнымъ органамъ товариства свое обурене зъ причины дефравдацій, а дальше, щобы надзираюча рада зъ прибраными членами товариства розслѣдила книги и фонды и по трохъ мѣсяцяхъ здала справу на зборахъ умысно въ тѣй цѣли скликаныхъ.

Дѣстало-жь ся сему бесѣдникови за его отвертѣсть! Ретушеръ — нѣ, адвокатъ д-ръ Кросиньскій сказавъ, що заходы д-ра Шаляя „обурюючі“! Передъ товариствомъ треба ударити чоломъ за его дотеперѣшну дѣяльнѣсть, за те, що оно задержало „національне пятно“. Бесѣдникъ спротививъ ся „выточеню дисциплінарного слѣдства тымъ урядникамъ, котрѣ могли помагати або знати о дефравдаціяхъ Кешковского“, а поставивъ внесене: перейти надъ внесенями д-ра Шаляя до порядку дневного. — Такожь референтъ надзираючои рады выступивъ остро противъ д-ра Шаляя, котрый „спаскудивъ власне гнѣздо“.

При голосованю зборы приняли до вѣдомости справоздане надзираючои рады и ухвалили перейти надъ внесенями д-ра Шаляя до порядку дневного.

Зъ порядку дневного приступлено до змѣны статутѣвъ товариства. Въ найголовнѣйшихъ точкахъ полягає она въ тѣмъ, що: замѣсть загальныхъ зборѣвъ членѣвъ вводять ся зборы 48 делеґатѣвъ, котрыхъ выбирають поодинокій округи. Зборы делеґатѣвъ мають мати всѣ тѣ права, якій доси мали загальній зборы членѣвъ.

Дискусію надъ тою реформою выпередили уваги N. Reform-ы. Сли они не поднктованій злобою, опертѣ на докладныхъ информаціяхъ, то годѣ надѣяти ся скорои и основнои санації вѣдносинъ въ товариствѣ, котрѣ въ послѣдныхъ часахъ окрыли институцію ганьбою и пѣдкопали до нея довѣрє широкихъ кругѣвъ интересентѣвъ. N. Reforma такъ пише: „По катастрофѣ, котра встыдомъ и ганьбою окрыла сильну вилывами институцію, першимъ найголовнѣйшимъ обовязкомъ стоячихъ на ней чолѣ особъ, буде *вышукана фаховои силы* и повѣрена ѣй становиска директора-референта. Необходима була потреба чоловѣка, котрый бы мѣгъ дати ґарантію, що введе товариство на новій дороги, вѣльній вѣдъ дилетантизму, протекціоналізму и тыхъ такъ яркихъ хибъ та блудѣвъ, котрѣ укрывани черезъ довгій рядъ лѣтъ, мимо контролѣ комісій и надзираючои рады, стали ся причиною не лишь великихъ матеріяльныхъ стратъ, але, що важнѣйше, и обниженя довѣря горожанъ краю до институціи. *Такого мужа не знайдено* и заявлено, що Польща якъ она широка и довга, не посѣдає силы вѣдповѣдаючои вымогамъ“.

Бракъ такои силы, мавъ спонукати управителѣвъ товариства до зреформованя статутѣвъ. Намъ здає ся, що на „бракъ фаховои силы“ не поможе нѣяка змѣна статутѣвъ, — загалъ не може мати довѣря до инктитуціи, въ зарядѣ котрои нема фахового чоловѣка.

Противъ змѣны статутѣвъ выступила поважна часть членѣвъ, головно зъ Кракова. Опозиція домагала ся, щобы справу тои реформы вѣдложити на пѣзнѣйше. Становиска дирекціи и надзираючои рады боронивъ д-ръ Пашковскій аргументами, котрѣ ще бѣльше можуть ослабити захитане довѣре интересованыхъ до того товариства. Вѣнъ вѣдважився на такій аргументъ: „*Управа товариства мусить спочивати въ рукахъ нефаховыхъ людей*, бо въ цѣлѣй Польщи нема кваліфікованыхъ, фахово въ асекураційнѣмъ вѣддѣлѣ выобразованыхъ людей“.

На се вѣдповѣвъ д-ръ Шаляй, що признане ся до того робить институціи встыдъ, бо истнуючи тѣлько лѣтъ сама повинна була выробити фаховыхъ людей. При системѣ, яка нинѣ панує, се очевидно рѣчь неможлива. Зъ темного якого закутка провінціонального привозить ся першого-лѣпшого „obywatela“ и зъ поминенемъ многихъ урадниковъ дає ся єму высоку посаду. Сумна то рѣчь, що дирекція вышукала собѣ такого оборонця, якъ п. Пашковскій. Институція, котра має такихъ „фаховыхъ“ директорѣвъ, якъ паны Слонецкій, Гнонньскій и иншій, *мусить хилити ся до упадку.*

Краковскій мѣщане жалували ся, що не одержали передъ зборами проекту реформы статутѣвъ. Адвокатъ д-ръ Станишевскій домагавъ ся, щобы вѣдрочено справу тамъ, де йде о „загребленє членамъ правъ, котрѣ выконували черезъ 37 лѣтъ“. Коли одинъ панокъ закинувъ краковскимъ мѣщанамъ бракъ доброи волѣ, очинивъ ся некольный крикъ, а одинъ Краковянинъ вхопивъ за крѣсло и кинувъ ся зъ нимъ до трибуны председателя. Въ результатѣ ухвалено приступити до дискусіи 175 голосами противъ 117. При самѣй дискусіи, зробивъ зновъ бучу Гневошь. Вѣнъ зложивъ мандатъ и зъ своими приклонниками вышовъ зъ салѣ, розлюченый тымъ, що ко-

ломыйскій округъ для выбору члена надзираючои рады сполучено зъ Буковиною. Буковина, маючи бѣльше делеґатовъ, все перепер-ла бы свого кандидата. — Зміну статутовъ принято вѣдтакъ майже безъ дискусіи.

При справозданю зъ жатевого вѣддѣлу була бесѣда о спроневѣреняхъ Кешковского. Спроневѣрена сума выносить 132.146 зр. 53 кр., а по дочисленю позичокъ и сальдъ 154.300 зр. 48 кр. Тую суму покрыли приватнѣ жертвы [въ квотѣ 80.000 зр.] и родина. — Д-ръ Шаданй поставивъ внесенє, щобы товариство не приняло приватного покрытя дефравдацій. „Тутъ або нѣхто не виненъ, або вмовляємо въ когось вину. Сли нѣхто не виненъ — а въ се мусимо вірити по выголошеныхъ тутъ информацінхъ — то не хочемо приняти и не приймемо милостинѣ“. — Внесенє принято въ-разу значною бѣльшостію. Але на слѣдуючѣмъ засѣданю поставивъ д-ръ Кросиньскій внесенє зреасумованя запавшои ухвалы. Мимо численныхъ протестовъ ухвалу зреасумовано, и принято 80.000 зр. зложеныхъ приватными особами, хочь „нѣхто не бувъ виненъ“...

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданяхъ Головного Выдѣлу товариства „Просвѣта“ въ днях 28 н. ст. цвѣтня, 5, 13, 27 и 31 н. ст. мая с. р. полагоджено межь иншимъ слѣдуючѣ справы:

1. Передано до реценэіи: Петра Демкова „Добрый сынъ“ и Собкова „Про вѣдроджене Руси“.

2. Рѣшено выдати на слѣдуючу книжочку М. „Власть тьмы и свѣтла“.

3. Товариству студентовъ політехніки „Основа“ удѣлено одноразову запомогу въ сумѣ 25 зр.

4. Принято до вѣдомости, що проф. Сумцовъ прислалъ даромъ до бібліотеки товариства 6 своихъ праць въ 19 примѣрникахъ, а о. сов. Торонський зъ Львова 5 книжокъ.

5. Принято до вѣдомости, що выйшла Франка „Павщина і її скасоване в 1848 р.“; рѣшено выслати сесю книжку читальнямъ даромъ, впрочѣмъ продавати по 30 кр.

6. Рѣшено выслати до читальнѣ въ Брѣдкахъ повѣта львовского на 18-ого мая яко делеґатовъ пп. Врецьону и Короля, а до читальнѣ въ Кожичахъ повѣта львовского на 6-ого червня п. Мостовича, такожь на 6-ого червня до читальнѣ въ Книгиничахъ п. Короля.

7. Принято до вѣдомости, що въ Бережанахъ наступить незабаромъ отворене філіи, а въ Бучачи основуесь такожь філя. Принято такожь до вѣдомости повѣдомлене про вѣдбутѣ загальнѣ зборы філіи въ Ібдгайцяхъ, де выслано на вѣдпоручника п. Короля.

8. Передано Выдѣлови краевому зъ прихильнымъ заопѣньованѣмъ подання о позички для читалень въ Скнилові, Колоколинѣ, Немировѣ и Угорцѣ. При нарадѣ надъ тою справою бувъ присутный вѣдпоручникъ Выдѣлу краевого сов. Єнджейовичъ.

9. Рѣшено розписати конкурсъ на творы патріотичнѣ по мысли ухвалы загальныхъ зборовъ.

10. Въ Календари на рокъ 1899 рѣшено умѣстати кольска илюстрацій будовель та памятниковъ рускихъ, а портретовъ нѣякихъ.

11. Рѣшено перенести день засѣдань на вѣторки.

12. Начальству суду въ Перемышлянахъ рѣшено дати даромъ книжки для вязнѣвъ.

13. Рѣшено внести обѣ повѣденнѣ діюрны, а завести одну цѣлоденну.

14. Рѣшено скликати надзвычайнѣ загальнѣ зборы на 29-ого червня до Львова въ справѣ принятя запомоги соймовои и замѣны статута.

15. Принято 77 новыхъ членовъ.

НОВИНКИ.

— **Зъ Камѣнки струмиловои** пишуть намъ: „Дня 13 н. ст. червня вѣдбудуе ся въ Желеховѣ великомъ вѣчє. О год. 10-ій рано богослуженя а о 2-ій вѣче зъ такою програмою: 1) вступне слово головы „Селяньскои Рады“; 2) рефератъ економічный; 3) рефератъ о радахъ громадскихъ; 4) рефератъ політичный; 5) о ухрестіяненю суспільности; 6) Внесеня. — О численный удѣлъ упрашае Выдѣлъ „Селяньскои Рады“ въ Камѣнцѣ струм. *Ис. Зельскій* голова; *Гаврилъ Мулькевичъ* секретарь.

— Дня 8 н. ст. червня вѣдбуде ся вѣче въ Поморянахъ зъ такою програмою: О годинѣ 9-ій служба Божа. О годинѣ 12-ій початокъ вѣча зъ рефератами: 1) о ухрестіяненю суспільности; 2) о выборахъ до радъ громадскихъ; 3) о рускомъ языцѣ; 4) внесеня участниковъ вѣча. — О мѣсци зібрания довѣдають ся участники на мѣсци. — За Выдѣлъ „Рускои Рады“ въ Золочевѣ дня 31 мая 1898. — *Рожанковскій* предсѣдатель, *о. Малый* секретарь.

— **Засѣданє повного комітету** ювілейного, зложеного зъ членовъ львовскихъ товариствъ рускихъ, вѣдбуде ся въ суботу дня 4. н. ст. червня о 6-ій годинѣ вечеромъ въ канцелярії Народного Дому (на II. поверсѣ) Предметъ нарадъ: 1) справозданє комітету тѣснѣйшого; 2) справа святкованя ювілею цѣсарского II. Т. Члены комітету зволять всѣ явити ся. — Д-ръ *Іосифъ Делкевичъ. Юл. Романчукъ.*

— **Борба о рускій языкъ.** Дня 31 мая с. р. рѣшили священники заѣщицкого деканата: польскихъ дописей вѣдъ властій почавши вѣдъ 1-ого липня не приймати основуючись на звѣстномъ рескриптѣ ц. к. намѣстництва. Дотычнѣ письма до ц. к. староства въ Залѣщикахъ и Еп. Ординаріята въ Станиславовѣ вѣдписали власноручно оо: Францъ Скульскій деканъ, о. Ілія Матковск й віцедеканъ, Алексей Залуцкій, Димитрій Лойванюкъ, Ипполитъ Левицкій, Петро Ильвичъ, Викторъ Ростковичъ, Киралъ Дольницкій, Иванъ Великорскій, Иванъ Бѣлорускій, Ярославъ Бачинъскій, Михаилъ Медвецкій, Северинъ Гаванъскій, Порфирій Гордѣевскій, Иларіонъ Курбасъ, Иванъ Матковскій, Петро Коцюба, Юліянъ Мацѣлиньскій, Володиславъ Нанаєвъ, Теодоръ Гаморакъ и Иванъ Лушниньскій, а зъ уповажненя вѣдписавъ о. Гаморакъ оо. А. Княгиницкого и Мирона Лѣщиньского.

Рѣвножъ духовенство деканата Старосѣльского, зібране дня 10. мая на соборчику въ Выкотахъ, рѣшило одноголосно: не приймати вѣдъ властей свѣтскихъ письмъ писаныхъ або адресованыхъ не по руски або не рускими буквами. Сеся ухвала обовязуе священиковъ вѣдъ дня 10 червня с. р., зъ котрымъ то днемъ всѣ такѣ письма мають вѣдсылатись нерозпечатанѣ дорогою урядовою до Консисторія для дальшого урядового трактованя. О сѣмъ рѣшеню духовенства повѣдомлено Консисторію и староства Самбірске и Старомѣске, до котрыхъ деканатъ сей належить.

— **Зъ Наукового товариства им. Шевченка.** Засѣданє секціи математично-природописнои вѣдбуде ся въ суботу 4 ого с. м. о 6 годинѣ вечеромъ въ канцелярії товариства.

— **Передконцертовѣ вправы мѣшаного хору „Львовского Бояна“** вѣдбудуть ся завтра, въ пятницю, о год. 7½ вечеромъ. При сѣй нагодѣ звертає выдѣлъ увагу Р. Т. членовъ „Львовского Бояна“ на постановы статута и регуляміну, пѣсля котрыхъ тѣ члены, що не ходятъ правильно на вправы, особливо передконцертовѣ, не можуть брати участи въ продукціяхъ товариства. — *В. Шухевичъ.*

— **Въ урядовѣй часописи** хорватскѣй „Narodne novine“ читаємо на чѣльнѣмъ мѣсци 120 числа зъ 27 мая 1898 слѣдуючу для насъ интересну вѣстку: „Банъ королѣвствъ Хорватіи, Славоніи и Дальматіи удѣливъ на предложене професорскои колеґіи факультету права и адміністрації королѣвского університету Франць-Іосифа I. въ Загребѣ д-ру Михайлову Зобкову, судовому адъюнктови при верховнѣмъ судѣ въ Сараєвѣ, дозволене на выкладъ [veniam legendi] изъ загального австрійского права цивільного на выдѣлѣ права и адміністрації королѣвского університета Франць-Іосифа I въ Загребѣ“.

— **Про антісемітскій розруси** въ Тлустомъ надходять такѣ ближшѣ вѣсти: Въ пятницю пополудни два роббтники (барабы), переходячи мѣстомъ трутили недалеко синаґоги стоячихъ жидовъ, а втогдѣ цѣла товпа жидовъ зібрана въ синаґозѣ выбѣгла и кинулась на барабовъ, побила ихъ страшно и только завдяки интеліґенціи мѣсцевѣй вырвались они въ рукъ розъюшеной жидовы. Вечеромъ того самого дня задумали барабы пѣмстить ся на жидахъ за побите товаришѣвъ и великою громадою перейшли мѣстомъ та повытовкали жидамъ шибы. Жандармеріи удалось розбігнати товпу и завести ладъ. Другого дня, въ суботу, зібрали ся барабы рано на поляхъ належныхъ до села Рожанки и, уоружени въ буки та друки, рѣшили цѣлою ватагою (около 500 люда) впасти до мѣста, побити жидовъ и тымъ способомъ вымѣрити собѣ справедливость. На телеґрафічне донесенє выслало староство зъ Залѣщикъ комісаря п. Ишибыславского и шкадрону улановъ до Тлустого, але они прибули вже опѣзнено. Рано около 9 годины цѣла роз-юшена товпа барабовъ вырушила зъ-подъ Рожановки до мѣста. Жандармы выйшли напротивъ и вѣзвали товпу, щобъ розбѣшла ся; але барабы зъ окликомъ „гурра“! кинулись на жандармовъ. Тогдѣ жандармы ужыли карабіновъ и трохъ барабовъ ранили.

Вѣдъ часу, як прибувъ комісарь Ишибыславскій зъ вѣйскомъ запанувавъ у мѣстѣ спокѣй. Комісарь зарядивъ арештованє головныхъ виновниковъ жидовъ и барабовъ. Опѣзня прибувъ ще самъ староста заѣщицкій п. Студиньскій, щобъ наочно пересвѣдчити ся, чи заряджена комісаря выстатчають, и успокоювавъ жидовъ и роббтниковъ. Въ недѣлю комісарь уважанъ уже за вѣдповѣдне вѣдослати 75 вонковъ назадъ до Залѣщикъ, а позишивъ только арестенцію въ 36 люде зъ офіциромъ.

— **Змѣны въ нотаріятѣ.** Іосифъ Опишкевичъ, нотарь зъ Коломыѣ и Викторъ Крековскій зъ Мостискъ перенесенѣ до Львова.

— Зъ Вѣдня доносять, що пѣсля цѣсарского рѣшеня архикнязь Францъ Фердинандъ д' Есте при всѣхъ монархомъ переводженыхъ инспекціяхъ и переглядахъ вѣйсковыхъ мае функціонувати яко найстаршій ранґою фельдмаршалъ поручникъ

— **Намѣстникъ** гр. Пінінський повернувъ вчера вечеромъ зъ Тернополя до Львова. Въ Тернополи вчера рано бувъ намѣстникъ въ ґімназіи, въ школѣ реальнѣй и школѣ выдѣловѣй.

— **Перенесенє суду.** Вчера розпочало ся перенесенє президія суду апеляційного [актовъ и уряджена судового] зъ дотеперѣшного льокалю при ул. Ягайлоньскѣй до нового будынку при ул. Баторія. Перенесенє потревае кольска днѣвъ.

— **Загальнѣ зборы товариства „Бурса св. Іоана Крестителя“** въ Дрогобичи вѣдбудуть ся въ пятницю 1-ого липня [н. ст.] о годинѣ 4 пополудни въ комнатахъ Руского касина въ Дрогобичи. О годинѣ 7 рано вѣдслужить ся литургія за успокоихъ членовъ зъ канахидою въ церквѣ св. Тройцы; о годинѣ 4 пополудни загальнѣ зборы зъ порядкомъ пѣсля §. 4. устава, а именно: справозданя секретаря и касіера; абсолюторія выдѣлови, выборъ предсѣдателя, шести членовъ выдѣловыхъ и трехъ заступниковъ; внесеня членовъ. — За Выдѣлъ *П. Кмить* предсѣдатель.

— **До Свѣтлои Дирекціи зелѣзниць у Львовѣ.** Подорожнымъ прибувающимъ до перестанку Фельштинъ на шляху Стрый-Хирбвъ дає ся дуже вѣдчувати бракъ почекальнѣ. Онодгы запѣзнивъ ся и до нѣчного поѣзду, що приходить о 2 годинѣ и мусѣвъ-емъ на дощи и вѣтрѣ чекати до годины 8½ рано. Перестанокъ Фельштинъ заступае на тѣй лінія станцію Глубока-Фельштинъ, до котрои доѣздъ въ причины лихои дороги бувъ майже неможливый; щоденно всѣдае и высѣдае тутъ тѣлько пасажирбвъ, якъ рѣдко де на другѣмъ перестанку. Мѣсячный доходъ выносить тутъ неразъ понадъ 400 зр. а взяти треба и се на увагу, що каса выдае білеты лишь на коротку просторонь. По довгихъ торгахъ згодила ся Св. Дирекція утворити въ мѣсточку Фельштинъ перестанокъ зелѣзницѣ, хотяй тутъ вказана була станція, коли имо тую лінію будовано; але для выгоды одного двора станцію отворено о два кільометры за мѣсточкомъ въ мѣсци зъ причины багнистои дороги неприступнѣмъ. Теперь зновъ подорожуюча публика просить о почекальню, котра ѣй справедливо належить ся, а Св. Дирекція на всякѣ прошеня и нарѣкани оказуесь глухою. Св Дирекція може сказати, що мѣсточко Фельштинъ не просило о почекальню, лишь о перестанокъ. Се цѣлкомъ природно, бо Фельштинане почекальню мають въ своѣй власнѣй хатѣ, имъ почекальнѣ зовсѣмъ не треба, коли зелѣзница стає майже въ самѣмъ мѣсточку, але почекальнѣ домагають ся тѣ подорожни, що прибувають тутъ зъ дальшихъ сторбнъ а такихъ есть бѣльше якъ зъ мѣсточка Фельштина. Рѣвножъ часъ, щобы Св. Дирекція поставила нишій троха лѣпшій будынокъ мѣсто тои старои буды и въ 6, при котрѣй есть нинѣшный перестанокъ. — *В. І.*

— **Зъ Варяжского** пишуть намъ:

Прехорошій люде — тѣ варяжскій Городищане! Довго не могли забути свого молодого о. духовного, що выѣхавъ въ Америку, та побоювали ся, якій буде его наслѣдникъ. Но Богъ ласкавый для такихъ морально здоровыхъ людей якъ они, бо давъ имъ чоловѣка дуже характерного и щирого друга селянъ. При его то нѣчочи вѣдограли они минувшои недѣлѣ, 29 ого с. м. въ домѣ громадскѣмъ давно вже приготовлювану релігійну драму І. Я. Луцика „Іосифъ въ Єгиптѣ“ на дохѣдъ будовы дому для сс. Служебницъ.

Хто се бувъ на представленю и не бачивъ, не дасть вѣры словамъ, зъ якою свободою повертають ся тѣ люде на сценѣ, зъ якимъ зрозумѣнимъ они рѣчь вѣддають, якъ высоко; станули они вже просвѣтно. Менѣ чужому, що гостивъ першій разъ въ тыхъ сторонахъ и людей не знае, здавало ся неимовѣрнымъ, щобъ то выступали дѣйстно сами селяне, а вже що-до Іосифа и Фараона, то таки не давъ я вѣры до самого кѣнця, але чекавъ умысно, поки розодягли ся. И справдѣ — першій зъ нихъ управитель краминцѣ, другій — вѣйтъ мѣсцевый! Уважаешь читателю? вѣйтъ мѣсцевый! Отже такихъ вѣйтовъ намъ треба. Самъ чоловѣкъ честный дае красный примѣръ своѣй громадѣ, бере живу участь въ кождѣмъ ей святѣ тому й не дивница, що таку добру у своихъ громадянъ мае славу.

Перерывы, впрочѣмъ дуже короткѣ, выповнили народными пѣснями сокальскѣ семинаристы, бравѣ мужицкѣ хлопцѣ, а крѣмъ того приграваля дуже красно — най ся сховають всѣ жидки — музика селяньска зъ Угринова. Представленє закѣнчило ся образомъ зъ живыхъ особъ.

Честь Вамъ, браття хлопы, за ваши труды и Боже вамъ помагай! Лишь вѣрте у власни силы, йдѣть сею дорогою дальше, нѣкого не лякайтесь и нѣчимъ не зражайте ся, а завстыдавте невно и панбвъ-слабодухбвъ. — Шкода лише, що дѣмъ громадскій не помѣстивъ и третины гостей-селянъ. Признанє належить ся тамошнѣй интеліґенціи околичнѣй, що прибула въ великомъ числѣ, и то навѣть зъ дальшихъ сторонъ. Сами Городищане говорили межь собою зъ вдоволенемъ, що тѣлько „паньства“ у себе ще не видали. Зъ мѣсцевои интеліґенціи свѣтскои явивъ ся загальноповажаный коляторъ п. Ломницкій и майже всѣ Русины зъ родинами. Зъ духовныхъ явила ся тѣлько молода братія; старшій, bene nati, не зволили. Радивъ бы-мъ щиро городискимъ аматорамъ выбратись и по-за Варяжъ, бо своею грою нѣгде не повстыдаютъ ся. — *Гбсть за далека.*

— **Дрѣбни вѣсти.** Дня 7 н. ст. червня вѣдбуде ся въ Увсю [зелѣзн. станція и почта Козова] вѣнчанє п. Іосифа Дубановича, укѣнченого богослова, зъ панною Маріею, дочкою о. Ивана Дурбака, увсяньского пароха. — Вѣнчанє п. Антона Павенцкого, старшого учителя школы выдѣлово-промысловои у Львовѣ, вѣдбуде ся дня 9 н. ст. червня въ Зарудю зъ панною Ольгою Алексевичѣвною, дочкою пароха и мѣстодекана тернопільского.

Надѣслане.

Foulard-Seide 65 kr.

bis fl 3.35 per Meter — japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private Porto- und steuerfrei ins Haus. — Muster umgehend.** 7 [2]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Наука, штука и література.

— Сими днями появивъ ся I. выпускъ „Торбана“, квартетовъ на мужескій хоръ пѣдъ редакцією Д. Роздольского [улиця Коперника ч. 36]. Цѣна выпуска [4 голосы по одному аркушеви] 20 кр. Три рускій пѣсни, одна ческа и одна польска входять въ обемъ сего выпуска — Другій выпускъ уже въ літогра-фіи и мѣстити-ме 3 пѣсни рускѣ, одну россійску и одну польску. — Редакція „Торбана“ просить о численнѣйшу передплату.

Послѣдні вѣсти.

На нинѣшнѣмъ засѣданю пос. Яросевичъ поставивъ интерпеляцію: чи правительство думае припоручити прокураторови въ Тернополи, абы выточивъ слѣдство комісіи выборчѣй при торбчнѣмъ выборѣ теперѣшного намѣстника гр. Пінінського на посла, бо при тѣмъ выборѣ покрадено картки голосованя. — Рѣвножъ интерпелювавъ въ справѣ незаконностій староты залѣщицкого въ справѣ выборовъ до радъ громадскихъ.

Въ справѣ языковѣй почавъ говорити пос. Ґлѣкнеръ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 2 червня. Сегодня правительство мае внести въ радѣ державнѣй проектъ закону о внесеню мытъ на державныхъ дорогахъ и о пѣльгахъ въ оплатахъ при перенесеню селяньскихъ спадщинъ.

Пп. Шенереръ и товаришѣ зложать нинѣ внесенє на обжалованє гр. Туна за розвязанє градецкои рады мѣскои.

Нѣмецкій ліберальный клюбъ выелавъ на руки бувшого бурмістра градецкого д-ра Графа телеґраму, высказуючу жаль зъ причины розвязаня рады, котре называе насильствомъ.

Градецъ 2 червня. Grazer Tagblatt доносить, що кѣлькохъ властителѣвъ домовъ не хотѣло выпаймити гр. Ґлаѣзенахови помешкання.

Римъ 2. червня. Король призналъ лісту нового кабінету. Новѣ міністры, выняви міністра маринарки Каневара, котрый теку принявъ але не прибувъ ще до Риму, зложили вчера пополудни присягу.

Парижъ 2. червня. Вчера зібрала ся ново выбрана палата депутованыхъ. При выборѣ провізоричного президента дѣстав 556 голосуючихъ Дешанель, кандидатъ републіканцѣвъ попираючихъ правительство, 277 голосовъ, а Брісонъ 276 голосовъ. Але що одна картка мала десь упасти на землю и не вѣднято ей, то голосованє мае вѣдбути ся нинѣ ще разъ. Тымчасовыми віцепрезідентами выбранѣ радикалъ Ізаріе и републіканецъ Леге. На тѣмъ скѣнчило ся перше засѣданє.

Мадритъ 2. червня. Урядово доносять зъ Кубы, що онодгы адміралъ Цервера не впустивъ американьскои ескадры Шлія до заливу св. Якова и змусивъ ей до вѣдвороту, завдавши ѣй значнѣ шкоды.

Новый Йоркъ 2. червня. Зъ испаньского жерела доносять, що американьска фльота уставилась д. 31. мая обѣчь входу до заливу св. Якова, а пять кораблѣвъ почало стрѣляти. Дано 70 выстрѣловъ, але безъ успѣху. Пальба тревала пѣвъ годины, опѣсля Американцѣ завернули ся; оденъ корабель мають значно ушкодженый.

Гавана 2. червня. Въ мѣстѣ св. Якова велика радѣсть зъ причины побѣды Испанцѣвъ.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктовъ.

1 н. ст. червня 1897.

Львовъ: Пшениця 12·25 до 12·50, жито 8·50 до 8·75, ячмѣнь броварный 7·50 до 8·—, ячмѣнь пашнистый —·— до —·—, овесъ 8·50 до 9·—, рѣпакъ —·— до —·—, горохъ 8·50 до 9·—, вика 7·30 до 7·60, насѣнє льняне —·— до —·—, насѣнє конопне —·— до —·—, бобъ —·— до —·—, бобикъ 7·50 до 8·—, гречка 9·75 до 10·50, конюшина червона 35·— до 45·—, конюшина бѣла 25·— до 40·—, конюшина шведска 40·— до 70·—, тымотка 15·— до 20·—, аниж —·— до —·—, кукурудза стара 5·80 до 6·—, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль 60·— до 65·—, за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літровъ 16·25 до 16·75 зр.

ОГОЛОШЕНЄ.

Маю честь подати до вѣдомости Всеч. Духовенству и Славетнымъ Комітетамъ парохіяльнымъ, що зъ днемъ 25 мая 1898 перенѣсъ я свою роббтню рѣзьбарску [вѣдзначену срѣбнымъ медалемъ на выставѣ краевѣй у Львовѣ 1894 року] зъ Тисьменицѣ до Самбора. Прошу отже Всч. ОО. Духовныхъ и Комітеты парохіяльнѣ зъ всякими замовленями, входячими въ кругъ роботы рѣзьбарскои и позолотничои нашихъ церквей, вѣдносити ся до „Товариства для выробу ризъ церковныхъ въ Самборѣ“. 280 1—1

Зъ глубокимъ поважанемъ

Іоакимъ Долгій.

Зміна льокалю.

Найдешевшій складъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, ґлѣзеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроена електричныхъ дзвинковъ. — Замовленя въ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львовъ площа Галицка ч. 1.

Маляґа зъ зелѣзомъ противъ недокровности и блѣдницѣ. Цѣна бутильки 3 короны.

Маляґа зъ рабарбарумъ противъ обструкцій, нестравности, геморондовъ и т. д. Цѣна бутильки 3 короны.

4

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 196—?

Урядъ парохіяльный Яблонка п. Солотвина

потребуе дяка, нежонатого, зъ селяньского дому, до обнята мѣсця сейчасъ. Зголосити ся чимъ скорше письмомъ або лично. 226 2—3

Рештки хѣдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, гобеліны и рѣзнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 19 ?

МАҐАЗѢНЪ КОМНАТНѢ по зр. 21 и 35 Вижимачки до бѣля зъ валѣцями ґумовыми по зр. 12·50, 14, 16, 18, 20, 33 и 36

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4055

Такожь и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, фіранки, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190 19—?

Новости въ парасолькахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, стяжкахъ и коронахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3. 190 19—?

Диваны перскѣ и портіеры

традиѣй (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 19—?

Славнѣ на цѣлѣмъ свѣтѣ

КОЛА „OPEL“

первороднѣ фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre“

Львовъ, ул. Сикстуска 6. пасажъ Гавсмана

Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 19—?

ЮЛІЯНЪ ПАНЬКЕВИЧЬ

Артистъ-маляръ

въ Одреховѣй почта Заршинъ

выконуе всякѣ працѣ входячѣ въ обсягъ ього заводу въ кождѣмъ жаданѣмъ стилю пѣсля власной композиції, якъ: образы, портреты, украшеня стѣнъ, такожь реставрація старыхъ образовъ; приймае до выконаня зъ дерева и позолоченя иконостасы, олтарѣ, кивоты, и т. д. и т. д. пѣсля власныхъ оріґінальныхъ пляновъ — солѣдно и по умѣркованѣй цѣнѣ 18—? 96

Роботня Артистично-Столярска

МИХАЙЛА ВАСИЛИЦЪ

члена товарыства „Зоря“

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 28

выконуе всякѣ роботы входячѣ въ обсягъ столярства по цѣнахъ умѣреныхъ. 224 3—10

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручае

своє переплетиче и ґалантерійне заведенѣ

у Львовѣ, ул. Академична ч. 9. 366

Пѣдоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: **Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Манъ, Дипльомовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

Рѣкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Вч. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Вирссов. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій инвентарь, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-ый рѣкъ своей дѣяльности зъ збольшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	}	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „		
Фондъ основный	50.000·— „		

Выплачей шкоды до кѣнця 1897 року 130 100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, услѣвя обезпечень користній, а шкоды ліквідуютъ ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшѣ услѣвя, представляе своими значными фондами найбѣльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускѣмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційнѣ* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ и третихъ особъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информаційи удѣляе Дирекція листовно. 34 16—25

Зголошеня о удѣленє аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентовъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (ДОМЪ „Просвѣты“.)

Поручникъ для членовъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Информаційи и посередництво до заключеня обезпеченъ житєвыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

ЗАКОПАНЕ

въ Татрахъ, 1000 метровъ понадъ рѣвень моря!

Водолѣчниче заведенє Д-ра Храмца.

Вѣдъ 4 зр. на день уряджены покоѣ, въ постелю цѣлымъ удержанемъ, лѣченемъ и купелями. — Лазнѣ уряджей вѣдповѣдно. Купелѣ звычайнѣ, селенѣ, боровиновѣ, електричнѣ, всѣлякѣ натриски и парнѣ, масажъ и ґімнастика. Електричнѣ прилады першои якости. Почта и телеґраф въ мѣсци. Въ Хабовцѣ ждуть повозки и фѣры. На жаданє зарядъ высылае проспекты.

01 4—12

КОСЫ

зъ найлѣпшои стирійскои стали, выготовленѣ на окреме наше замовленє зъ найбѣльшою старанностію и вѣдповѣдною твердостію,

60 сантиметровъ довгѣ по 48 кр.

60½	„	„	„	50	„
70	„	„	„	60	„
80	„	„	„	70	„

За доброту тыхъ косъ приймаемо всяку поруку.

На 5-кілеву посылку идѣ 8—10 штукъ.

199 8—10 **Народна Торговля у Львовѣ и філіи**

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотренный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ такожь сальоновѣ и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ. ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3.** 19019—?

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ

Львовъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше нѣжь нѣюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѣ и штайнґутовѣ, огнетревалу папу дахову, асфальтовѣ плыты изоляційнѣ, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожь взагалѣ всякѣ матеріялы будовляній — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетоновыхъ и крытя даховъ дахувкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 36—?

ОБУВИ

безплатно

нѣгде дѣстати не можна, але дешевше и лучше, нѣжь всюда, єдино лишь

„ВЪ МЕДЛІНҐСКѢЙ“ фабрицѣ обуви

котра находить ся при улици Гетьманскѣй число 8

въ Готели Victoria.

Засада: добре а дешеве.

229 2—2

Д-ра ЛЯМАНА

Какао зъ поживными солями

(за ½ кілько 2·25 зр.) и

Чоколяда зъ поживными солями

(за ½ кілько 1·60 зр. и 1·40 зр.)

Названий такъ тому, бо до нихъ доданый дуже важный екстрактъ вѣдживляючихъ солей рослинныхъ, котрѣ дуже граютъ важну ролю въ вытворѣ крови и розвою костей, а окромъ того въ дуже милый способъ дѣлае на смакъ. Въ наслѣдокъ того, якъ такожь и зъ тои причины, що при выробѣ уживають ся лишь найщадхотнѣйшій сырѣ матеріялы, зъ старанным поминенемъ звычайно уживаныхъ, а здоровю шкѣдливыхъ альканій мінерального походженя (потажъ, сода, магнезія, амоняк и т. и.) узнано Какао и Чоколяду зъ поживными солями яко одиноке правдивѣ, тревалѣ и о высоко вѣдчесенѣй поживности — препараты зъ Какао.

Въ цѣсурядѣ антентовомъ вписано вѣдъ охоронною маркою ч. 3163.

Екстрактъ поживныхъ солей рослинныхъ.

за горнець 1·25 зр.

є зъ внѣшного свого выгляду и способу уживаный, подѣбный до мясныхъ екстрактовъ. Споряджены зъ рослинъ особливо богатыхъ въ поживнѣ соли, а призначеный на додатокъ до всякихъ зупъ, сосовъ, ярынъ и т. и., щобы въ стравахъ збольшити для вѣджившовани [вытворюваня крови и розвою костей] такъ важну присутность поживныхъ солей. Вилывае дуже приятно на смакъ страв.

Домагати ся треба безплатной брошуры вѣдъ одинокого фабрыканта: **„HEWEL & VEITHEN in Wien, I., Schreyvogelgasse 3.**

Купити можна въ Аптикахъ, лѣпшихъ торговляхъ кольоніяльныхъ товаровъ, дрогуеріяхъ и въ „Народнѣй Торговли“ у Львовѣ, ринокъ число 36. 119 6—3

За певну и добру льокацію

поручаемо

- 4½% листы ипотечнѣ
- 4% листы ипотечнѣ короновѣ
- 5% листы ипотечнѣ преміованѣ
- 4% листы товариства кредитового земского
- 4½% листы Банку краєвого
- 5% обліґаціи Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% обліґаціи пропінаційнѣ

и всякѣ ренты державнѣ

Тѣ паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшомъ курсѣ деннѣмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управн. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковомъ. 374 [3]

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Міністерствомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМЕ

продае карты корабельнѣ выѣздажючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и пакунковъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчной, Аргентины, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 209 10—?

Выстава загальна

всѣхъ и внихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ и хѣдниковъ.

Также цѣлу нѣч при електричнѣмъ освѣтленю отворена.

Вступъ вѣльный.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190 19—?

Купуючимъ пѣльги въ сплатахъ.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Болей. Папѣръ въ фабр. Чорлинъсонъ. Зъ друкарнѣ Інституту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іоанникія Громика.

Ч. 11. Львовъ, Пятница 22 Мая (3 Червня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sedlerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитост за инсераты платимъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатковимъ

въ Австріи:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лиш не на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні приймаютъ ся по 7 кр. вѣдъ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовой або ихъ місце а въ рубрицѣ „Надѣсланє" по 25 кр. а. в.

Недільні и инші денесенє приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Зъ рады державнои.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ внесло правительство дальші проекты законѣвъ: о пѣльгахъ въ оплатахъ за переношеня селяньскихъ посѣлостей, о знесеню мытъ на державныхъ дорогахъ и о реорганізаціи консулярнои служебы.

Зъ внесеныхъ интерпеляцій записуемо интерпеляцію п. Яросевича въ справѣ надужить зъ выборчими листами въ Галичинѣ, въ справѣ поведеня залѣщицкого старосты и въ справѣ крадежи голосѣвъ при послѣдныхъ выборахъ до рады державнои зъ тернопѣльского округа сѣльскихъ громадъ, — и интерпеляцію п. Окуневского въ справѣ вызискуваня руского населеня на угорскѣй граници угорскими жидами.

Въ дискусіи языковѣй промовлявъ першій п. Глѣкнеръ (ліберал) и говорившъ зо три годины. Вѣнъ языковымъ розпорядженямъ приписуе вину, що держава и нѣмецкій народъ попали въ таку бѣду; докоряе католицкому сторонництву его поведенемъ въ языковѣй справѣ, а Тунови тымъ, що не тѣлько не старае ся направити блудѣвъ попереднихъ правительствъ, але ще робить новѣ блуды. Опѣсля бесѣдникъ выступае рѣзко противъ 30-мілионового додаткового кредиту и остро осуджуе поведеня міністра вѣйны въ делегаціяхъ. Дальше указуе, що правительство простуе до того, щобы при помочи 14-того параграфу понакладати новѣ податки, коли весь промыслъ, торговля и рѣльництво находить ся въ дуже сумнѣмъ станѣ. Бесѣдникъ взывае міністра скарбу, щобы зѣйшовъ на хвилю до низшихъ верствъ населеня та переконавъ ся, яка тамъ нужда.

Пѣдъ конець бесѣды п. Глѣкнера зайшла мѣжь нимъ а п. Бржезновскимъ перепалка анѣ дотепна анѣ прилична. Тогдѣ попросивъ віцепрезідентъ палаты Ферянчицъ послѣвъ, щобы не перебивали бесѣдникамъ, бо ихъ замѣтки и окліки и такъ не будуть помѣщенѣ въ протоколѣ (доси помѣщувалось ихъ).

Потому промовлявъ п. Менгеръ (ліберал), а его бесѣда була также довга. Насамперед спорившъ вѣнъ зъ п. Форштомъ. Опѣсля, указуючи на образы, якими простровна сальня, розводить ся надъ тымъ, якими бы то нашими образами треба ихъ заступити, щобы пѣзнѣйшимъ поколѣнямъ лишити память про послѣдній подѣй зъ парляментарнои исторіи. Для прикладу подаме оденъ такій уступъ: „Отсе образъ, показуючій, якъ Солонъ велить присягати на законы. Замѣсть него добре будо бы намалювати образъ, якъ президентъ міністрѣвъ Бадені радить зъ молодочеськими послами надъ тымъ, якимъ бы то способомъ можна бы найлѣпше зломити конституцію". Дальше признае бесѣдникъ конечность языкового закону, але правительство само повинно взяти провѣдъ въ тѣй справѣ. Вкѣнци выказуе бесѣдникъ, що нѣмецкій языкъ мусить бути признаный державнымъ. Що грозить тогдѣ, коли бы се не стало ся, легко можна вгадати по тѣмъ, що оденъ великій дневникъ (Nar. Listy) радивъ завести языкъ россійскій до ужитку Славянъ для взаимного порозумѣня.

По сѣй бесѣдѣ промовлявъ ще оденъ ліберал п. Штеръ, а опѣсля перервано дискусію. Передъ замкненемъ засѣданя запытувавъ ще п. Сільвестеръ президента, чи се правда, що замѣтки и окліки, вѣдзываючій ся пѣдчасъ промовъ бесѣдникѣвъ, не будуть умѣщуваній въ протоколѣ. Президентъ вѣдповѣвъ, що такъ запорядивъ зъ власнои понуки по мысли регуляміну. П. Вольфъ спорить зъ тою заявою президента и при тѣмъ рѣзко выступае противъ міністра вѣйны та называе его поведеня въ делегаціяхъ, въ тѣмъ закладѣ глухонѣмыхъ, зухвалымъ и пѣдлымъ. — По тѣмъ закѣнчено засѣданє, а слѣдуюче назначено на вчинѣ.

До промовы п. Вольфа треба замѣтити, що зразъ на першѣмъ засѣданю вѣдзывали ся изъ стороны Шенереровцѣвъ дуже обиджаючій окліки противъ міністра вѣйны и що запорядженє, щобы на будуче нѣякихъ замѣтокъ и окликѣвъ, перебиваючихъ бесѣдникамъ, не помѣщувано въ протоколѣ, Шенереровцѣ приписуютъ вплывови міністра вѣйны.

Довга языкова дискусія, котрѣй навѣть не видно ще кѣнця, вже всѣхъ нудить, такъ що вѣдзываютъ ся навѣть зъ опозиційнои стороны голосы за ея скороченемъ. Deutsche Ztg. пише, що треба бы вже разъ скѣнчити ту дискусію и выбрати языкову комісію. Коли комісія ухвалить, що языковій розпорядженя мають бути знесенѣ, то Нѣмцѣ мають въ нѣй засѣдати и дальше; въ противнѣмъ разѣ выступлять они зъ комісіи, и борба начне ся на добре. — Отожь доносять зъ Вѣдня, що сегодня мае появити ся въ палатѣ внесенє на замкненє дискусіи и можна надѣяти ся, що буде принято.

Зъ уваги на користнѣ для населеня правительственнѣ внесеня радила парляментарна комісія надъ внесенемъ п. Странского, пѣсля котрого оденъ зъ молодочеськихъ послѣвъ мавъ бы выступити въ палатѣ зъ жаданемъ, щобы внесенѣ проекты законѣвъ безъ першого читаня вѣдослати до комісіи.

Пишуть, що дня 9 с. м. мають засѣдання палаты послѣвъ бути перерванѣ до дня 13 с. м. Коли бы до того часу повело ся выбрать языкову комісію, то въ часѣ тон перервы вѣйшлась бы она на нараду. Але и такъ мабуть не вѣдбудось бы бѣльше якъ одно засѣдане, бо Нѣмцѣ заразъ на початку зажадають знесеня языковыхъ розпоряджень, а коли ихъ внесеня упаде, то зразъ выступлять зъ комісіи. Tagblatt зновъ доносить, що дня 17 с. м. буде рада державна вѣдрочена.

Пѣсля проекту закону о пѣльгахъ въ оплатахъ вѣдъ переношинъ селяньскихъ посѣлостей мають бути вѣльнѣ вѣдъ оплаты недвижнѣ посѣлости въ вартости до 2.500 зр. при переношинахъ въ простѣй лінін и межи чоловѣкомъ а жѣнкою. Оплата вѣдъ переношинъ посѣлостей вартости надъ 2.500 – 5.000 зр., котра выносила доси $1^1/_2\%$ въ додаткомъ, мае бути знижена на $^1/_2\%$ безъ додатку.

Разомъ зъ продовженемъ буджетовои провізорія по конець сего року жадае правительство вѣдъ парляменту также дозволу на выдачу инвестиційнои ренты вартости 24,706.980 зр. Але якъ одного такъ другого рада державна мабуть не прийме.

N. fr. Presse пише, що правительство, вносячи тѣлько пожиточныхъ проектѣвъ, хоче мѣжь населеньемъ выкликати неохоту до палаты послѣвъ. Выглядае оно такъ, якъ коли бы правительство хотѣло на всякій выпадокъ запевнити собѣ прихильность поодинокихъ кругѣвъ населеня, интересованыхъ въ тыхъ проектахъ. Хоче оно показати, що радо бы заспокоити потребы населеня, але парляментъ перешкаджае.

Той самъ дневникъ пише на иншѣмъ мѣсци, що надѣя на выборъ языковои комісіи счезла вже цѣлкомъ.

Письмо зъ-надъ Нѣчлавы.

Много було писано въ часописяхъ о „симпатично" переведеныхъ правыборахъ въ повѣтѣ чортковскѣмъ. Цѣкавою буде певно рѣчею подати до публичнои вѣдомости, якъ у высокѣмъ степени оказувала ся тая „симпатія" для людей, котрѣ тѣ правыборы по селахъ перепровадзували, а особливо якъ „симпатично" въ день 23 мая въ Чортковѣ переведено самъ выборъ посла до рады державнои.

Що повѣтъ Чортковъ зъ додаточкомъ Будзановъ привыкъ вѣдъ давныхъ давенъ выбирати на свого заступника до рады державнои зъ сѣльскихъ громадъ [IV курія] „выше поставленыхъ" людей, якъ: графовъ, богатыхъ дѣдичѣвъ, маршалковъ — то рѣчь звѣстна. Щобы и въ сѣмъ роцѣ низько не упасти, коли температура не була высока, то нѣднесено ей горячо плынымъ алькоголемъ, свиньскою закускою и металями годай на степень барона и выбрано его въ дни 23 мая на посла и заступника бѣдного и опущеного народу, зовсѣмъ призабувши, що якъ-разъ сей рѣкъ есть пятьдесятьлѣтнымъ ювілеемъ внесеня панщины. И можна смѣло погратулювати такого успѣху на оборону народу!...

Закимъ сей выборъ наступивъ, вытворили ся въ повѣтѣ чортковскѣмъ певній формаціи зъ двохъ сторонъ. Одна, маючи много газовои мѣшанины, утворила колесо, котре почало обертати ся попихано сильно жадами по широкѣмъ повѣтѣ, а маючи много пары и газу, обертало ся такъ скоро, що попритягало до себе однородній части [мягкій хребты та боягузовъ]. Въ короткѣмъ часѣ оно обхѣмило майже цѣлый повѣтъ, а при що-разъ скоршѣмъ круженю збѣльшилась, розумѣе ся, и сила центробѣжна въ Чортковѣ и въ день выбору показала дѣйстно свою силу. Выборцѣ, що вѣддали свои голосы на пана барона — зъ великои радости, що дѣпяли свого, що горою буде ихъ правда, що горою ихъ туманене народу, що такого розумного и можного пана мають заступникомъ у Вѣдни — кричали по шинкахъ „Віватъ ты!къ, що насъ частують!"

Було, правда пущене въ обѣгъ и друге колесо, але далеко менше, а зъ причины перепонъ и безпокоюючихъ вплывѣвъ, якъ пострахъ для боязливыхъ, котрѣ власне повинни були набрати бѣльше вѣдваги ставити чоло и станути яко провѣдники народу въ такъ важнѣй справѣ, настрашившись великого кола осѣли тихенько на спокойныхъ мѣсцяхъ, якобы хотѣли, щобъ ихъ нѣхто не рушивъ, — сесе менше колесо поперерывало сь въ рѣзныхъ мѣсцяхъ, якъ: Бѣла, Давидковцѣ, Ягольница, Улашковцѣ, Полѣвцѣ, Сосулѣвка, Залѣсе..... Тѣлько тутъ и тамъ потворили ся яко бы гранітовій шпицѣ, котрѣ анѣ хемічно анѣ механічно не дали ся знищити, а то: Звинячь, Бѣлобожница, Колиндяны, Шманькѣвцѣ, Шманькѣвчики, Угринь [въ Угрицю завдяки лише самомому народови]... и тымъ нехай буде честь и слава, що постояли сильно за правду и справедливѣсть!

Здаеть ся кождый читатель добре зрозумѣе сесю допись, знаючи що якъ поодинокій чоловѣкъ такъ и цѣлій товариства тѣлько тогдѣ можуть удержатись на высотѣ свого достоинъства и чести, коли своихъ похибокъ не будуть укрывати передъ своими, але будуть выслѣджувати ихъ въ тѣмъ намѣреню, щобы на будуще выкоренити. Хто отже вѣддавъ свѣй голосъ на п. барона и уплѣвъ батѣжокъ, котрымъ самого себе и другихъ пражити буде, най покутуе такъ довго, якъ довго буде панъ баронъ засѣдати на крѣслѣ посольскѣмъ у Вѣдни.

Одень зъ правыборцѣвъ.

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ засудженыхъ Русинѣвъ въ процесахъ повыборчихъ.** Посолъ д-ръ Яросевичъ пише намъ: „Коли я сегодня зновъ удавъ ся до пана міністра судѣвництва, щобы засудженымъ въ часѣ выборѣвъ нашимъ селянамъ вѣдложено кару до осени [а въ послѣдныхъ дняхъ перемыскій судъ розіславъ новѣ вѣзвання до вѣдбутя кары, то интересованій звернулись до мене о помѣчь] — панъ міністеръ заявивъ менѣ, що вѣнъ ще тогдѣ, коли я першій разъ удававъ ся до него въ тѣмъ дѣлѣ, вѣдвѣсъ ся до президента суду зъ представленемъ, що у всѣхъ подѣбныхъ случаяхъ просьбы селянъ належить трактувати прихильно. Тому-жь най интересованій удають ся просто до суду зъ просьбою о вѣдложене кары, а нѣяке ѣдженя нѣ до міністра, нѣ до цѣсаря на нѣчо бы не придало ся."

— **Староство перемыске а руске духовеньство.** На послѣднѣмъ соборѣ деканальнѣмъ перемыского деканата, якій вѣдбувъ ся дня 24 мая въ Дрогоевѣ, пѣднесено драстичній факты понижуваня и легковаженя руского духовеньства зѣ стороны перемыского староства На свои зажаленя священики не дѣстають жаднои резолюціи, а коли котрый дѣстане вѣдповѣдь, то звычайно неприхильну, мимо того, що зажаленя тѣ не мають жаднои связи зъ політикою, а вѣдносять ся до справъ парохіяльныхъ або обрядовыхъ; — пѣднесено такожь, що ц. к. староство форитуе пияньство и жидовъ-арендарѣвъ; — вѣйты и писарѣ, хоть бы якъ здеморалізованій, мають въ старостве перемыскѣмъ бѣльше значѣня и вѣры, якъ католицкій священикъ; — навѣть въ справахъ конкуренційныхъ, коли ходить о направки коло церкви и ерекціональныхъ будынкѣвъ та забезпеченя ихъ вѣдъ огню, бувають рестанціи вѣдъ року або и вѣдъ довшого часу, а годѣ дочекатись якои резолюціи. Выглядае то такъ, якъ бы такій письма кидано по-простуду коша, бо мимо урѣденсѣвъ староство не дае жаднои вѣдповѣди и мовчить. Одным словомъ, на соборѣ деканальнѣмъ сконстатовано сумный фактъ, пѣдпертый многими прикладами зѣ стороны кѣлькохъ священикѣвъ, що ц. к. староство перемыске, пѣдъ теперѣшнымъ управительствомъ п. Ляникевича, есть, делікатно выражаючи ся, неприхильно настроене до руского духовеньства. Въ тѣмъ дѣлѣ внесено такожь вѣдповѣдне зажаленє до Еп. Консисторіи. Взагалѣ можна сказати, що вѣдносины въ нашѣмъ повѣтѣ дуже погоршились вѣдъ часу, коли пѣдъ напоромъ темныхъ силъ уступивъ сов. Горецкій, бувшій перемыскій староста, человѣкъ тактовный, выразумѣлый, лагѣдного характеру, приступный для кождого. Особливо руске духовеньство дуже мило згадуе бувшого шефа повѣту п. Горецкого. — Чи есть въ интенціи ц. к. правительства краевого инпорувати руске духовеньство, пѣдкопувати его повагу и понижувати его, сумнѣваемо ся, — особливо въ перемыскѣмъ повѣтѣ, де борба класова такъ розгорѣлась, а борба національна также ще не покѣнчена! — *Священикъ не-політикъ.*

— **Щедрый даръ.** Ихъ Еміненція Кардиналъ-Митрополитъ д-ръ С. Сембратовичъ зволивъ пожертвувати на цѣли института „Пріютъ" для вдовъ и сиротъ по рускихъ священикахъ суму тысячъ зр.

— **Бережаньскій Боянъ** дѣлать ся отсимъ зъ доохрестною публикою милою звѣсткою. Наша незрѣвнана, свѣтовои славы артистка панна Саломея Крушельницка заявила готовѣсть выступити въ Бережанахъ зъ концертомъ [мабуть 19 н. ст. червня]. Подробицѣ будуть оповѣщенѣ въ часописяхъ.

— **Нова читальня „Просвѣты"** основала ся въ Жуковѣ повѣта бережаньского.

— **Міссія духовна** вѣдбуде ся въ дняхъ 6, 7 и 8 червня с. р. въ Утѣшковѣ, олеського деканата, и буде переведена власными силами клира кондеканального.

— **Титулъ инжінѣра.** Правительственный проектъ, внесеный вчера въ радѣ державнѣй въ справѣ уживаня титулу „инжінѣра", постановляе, що право до ужива я такого титулу служить выключно тымъ, котрѣ скѣнчать приписанѣ науки въ краевыхъ высшихъ школахъ технічныхъ и зложать зъ добрымъ поступомъ испыты державнѣ або дипльомовѣ, приписанѣ для выдѣлѣвъ инжінѣрів, для архітектики, будовы машинъ и хемічно технічного. Право уживана титулу „инжінѣра" служить такожь тымъ, що скѣнчили студіи въ академіяхъ горничихъ въ Лубнѣ [Leoben] и въ Пшибрамѣ, а такожь що зложили испыть въ высшихъ заведеняхъ науковыхъ.

— **О Джулиньскій** зъ Лапшина просить насъ повѣдомити: Дня 27 цвѣтня 1898 упокоивъ ся о. Сильвестеръ Гарданьскій, парохъ Середополець епархіи львѣвскои, членъ „Братского Союза" Всѣхъ членѣвъ упрашаю вѣдслужити одну службу Божу за упокѣй душѣ бл. п. Сильвестра и переслати одну корону на дальшій случай смерти Всѣхъ членѣвъ було 104.

— **Пятнистый тифъ** лютить ся въ страшный способѣ въ мѣсточку Гологорахъ въ золочѣвскѣмъ повѣтѣ Староство золочѣвске запорядило всякій мѣры осторожности: торги и ярмарки замкнено, а навѣть особисту вѣльность пер ходу зъ мѣсца на мѣсце ограничено. Такожь увѣдомило староство обѣжникомъ охрестній села повѣтѣвъ золочѣвского и перемышляньского о пануючѣй епідемії въ Гологорахъ. Однако розпорядженя староства не заховуютъ ся, особливо жады цѣлкомъ ними не вяжуть ся. Онодгы цѣла ватага жидѣвъ-купцѣвъ зъ Гологѣръ волочить ся зъ „гешефтами" на ярмарку въ Глиняныхъ, а ѣдуть они также по селахъ и околичныхъ мѣсточкахъ. Се може розволѣчи епідемію по цѣлѣмъ повѣтѣ, а навѣть дальше Теперь недужихъ на тифъ въ Гологорахъ 8 до 60 людей. Противъ переступаючихъ розпорядженя повинно староство зарядити острѣйшу мѣру бо се лежить въ интересѣ не тѣлько золочѣвского повѣту, але и сусѣдныхъ. — Причиною епідемії є загальна нужда мѣжь населеньемъ въ тамошнѣмъ кутѣ, а подѣбній епідемія — то щорѣчній гостѣ пѣдчасъ передновку. — *А—чъ.*

— **Курсъ кутя коней.** Зарядъ школы кутя коней при академіи ветеринарія у Львовѣ подае до вѣдомости, що другій шестимѣсячный курсъ въ 1898 роцѣ розпѣчне ся вѣдъ 1-ого липня и буде тревати до 31-ого н. ст. грудня с. р. Ковальскій челядники, що хотѣли бы записати ся на той курсъ, мають зголоситись лично въ мѣсяци червни с. р. въ канцелярії згаданои школы [ул. Кохановского ч. 33] и предложити: 1) свѣдоцтво зѣ скѣнченои народнои школы, 2) свѣдоцтво вызволеня, 3) свѣдоцтво вѣдбутои хочь дволѣтнои челядничои практики.

Вино испаньске зъ кондуранґо успѣшне въ упорныхъ недугахъ жолудковыхъ, корчахъ, болякахъ въ жолудку и т. д. Цѣна 3 корони. 5

Головный складъ въ аптицѣ **Жигмонта Рукера** подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 197—?

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** на засѣданю въ дня 25 мая ухвалила мѣжь иншимъ: 1) Затвердити именованє о. Іос. Левицкого, грекокат. пароха въ Сидоровѣ, на духовного члена окружной рады шкільной въ Чортковѣ; — 2) именувати учителями въ народныхъ школахъ: Іос. Плешкевича учителемъ 1-кл. школы въ Заболотцяхъ, Тому Стелітy управителемъ 2-кл. школы въ Шупарцѣ, Льва Онишкевича учит-лемъ 1-кл. шк. въ Берѣаци, Володим. Кузьмова въ Горожанѣ малой, Ник. Фащевского въ Фатьковѣ, Мар. Цѣцькевичѣвну въ Диковѣ, Гер. Сивакѣвну въ Опарахъ, Авг. Матковску въ Довгомъ коло Мединичь, Стеф. Думинѣвну въ Схѣдници, Кипр. Зьолковского въ Свидовѣ, Павл. Червиньску въ Вербовци, Альб. Фрайда управителемъ 2-кл. школы въ Островѣ, Вас. Ёлѣзна учителемъ 1-кл. школы въ Маличковичахъ, Стан. Колодѣвну молодшою учителькою 6-кл. школы женьскои въ Теребовли, Макс. Рачиньского управитеоемъ 3-кл. школы въ Купчинцяхъ, Ан. Завадеску молодшою учителькою 3-кл. школы въ Отинѣ, Ан. Макаревичѣвну старшою учителькою 5-кл. школы женьскои въ Камѣнцѣ струмѣловой, Брон. Желеховского молодшимъ учителемъ 6-кл. школы мужескои въ Бродахъ, Филип. Сливиньского молодшимъ учителемъ 5 кл. школы мужескои въ Яворовѣ; 3) перемѣнити вѣдъ 1-го вересня 1898 школы народній: одноклясову въ Путятинцяхъ, рогатиньского повѣта, на двоклясову, а пятиклясову въ Старомъ мѣстѣ на чотироклясову.

— **Испытъ зрѣлости** въ ґімназіи Францъ-Іосифа у Львовѣ вѣдбувъ ся въ днях 23 до 28 мая пѣдъ проводомъ краєвого инспектора п. Дворского. До испыту зголосило ся 31 абітурієнтѣвъ, мѣжь ними 4 екстерністы и 2 женщины. Испытъ зложило 24, мѣжь тыми и обѣ приватистки; поправити одинъ предметъ позволено тремъ абітурієнтамъ, одного репробовано нарѣкъ а трехъ безъ речинца.—До испыту зрѣлости въ приватной ґімназіи кс. Езунтѣвъ въ Хировѣ, що вѣдбувъ ся въ днях 25 до 27 н. ст. мая с. р. зголосило ся 22 абітурієнтѣвъ и всѣ здали зъ добрымъ успѣхомъ.

— **Характеристичне самоубійство.** Вчера повѣдомивъ грабарь зъ кладовища Янівского у Львовѣ инспекцію поліційну, що на кладовищу сповнено самоубійство. На вказане мѣсце прибувъ комісарь поліційный и сконстатувавъ, що на одномъ зъ надгробныхъ хрестѣвъ внесѣвъ якійсь лихо одѣтый чоловѣкъ, очевидно зарѣбникъ, маючій до 60 лѣтъ. Трупъ уже бувъ давно скостенѣлый. Хто се, до теперь не удало ся дѣйти.

— **Катастрофа зелѣзнича.** Зъ Берна швайцарского доносять о страшномъ нещастю. Въ одномъ тунели на шляху зелѣзницѣ Ґотгарда, недалеко Люцерны, наѣхавъ поѣздъ зелѣзничій на 14 роботниковъ занятыхъ въ тунели — и сѣмь роботниковъ погибло, а прочихъ смертельно покалѣчило. Всѣ они були вѣтцями родинъ. Тѣла убитыхъ цѣлкомъ знищений, а одного зъ нихъ волѣкла машина кѣлька кілометрѣвъ.

— **Хлѣбъ а тютюнъ.** Одна ґіґієнічна ґазета пише, що въ 1895 роцѣ мешканцѣ Великои Британіи спожили хлѣба, за 85 міліонѣвъ франкѣвъ, а въ тѣмъ самомъ часѣ выкурили тютюну за 800 міліонѣвъ франкѣвъ, отже кождый мешканець выдавъ 10 разѣвъ бѣльше на тютюнъ якъ на хлѣбъ.

— **Братоубійство.** Въ Станиславовѣ вѣдбула ся сими днями розправа противъ Станислава Чаплиньского, господаря зъ Березины, котрый въ спорѣ о землю застрѣливъ въ мартѣ с. р. свого брата Андрѣя. На основѣ вердикту судьѣвъ присяглыхъ засудивъ трибуналъ братоубійника на 6 лѣтъ вязницѣ.

— **Дрѣбни вѣсти.** Въ Золочевѣ померъ Альфредъ Завадскій, радникъ высшого суду краєвого, въ 57 роцѣ житя.

Послѣдній вѣсти.

На нинѣшномъ засѣданю пос. Ярославичъ поставивъ интерпеляцію въ справѣ сфальшованя выборчого протоколу въ Станиславовѣ.

Передъ приступленемъ до порядку дневного пос. Малевскій, пѣднѣсши, що правительство внесло богато важныхъ проектѣвъ законѣвъ а такожь буджетъ, запытує президента палаты, чи не зарядивъ бы для тыхъ справъ засѣдань вечѣрныхъ, бодай два разы въ тыждни. — Президентъ вѣдповѣвъ, що скличе въ тѣй справѣ на нараду председателѣвъ клюббвъ. Таку саму вѣдповѣдь далъ председатель п. Резелеви на его жадане, щобы проектъ закона о знесеню дневникарского стемпля вѣдослати до буджетовои комісіи безъ першого читання.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 3. червня. Grazer Tagblatt и Köln. Ztg. доносять про крізу въ кабінетѣ гр. Туна; мавъ бы наслѣдкомъ градецкихъ подій уступити міністеръ торговлѣ д-ръ Бернрайтеръ, котрый передъ вступленемъ до кабінету належавъ до лѣвицѣ.

Зъ Будапешту доносять, що неправдою є, мовь бы Банфі приставъ на пѣдвышшенє угорскои квоты до 36%; угорске правительство не згодить ся на высшу квоту якъ 35%.

П. Герольдъ зъ причины нападстей, якій на него спадають, гадае зложити мандатъ до сойму и до рады державнои. Молодоческій клюбъ одноголосно постановивъ припоручити парляментарной комісіи, щобы высказати ему довѣре и просити о залишенє свого намѣру.

Парижъ 3 червня. Палата депутованыхъ на вчерашномъ засѣданю выбрала тымчасовымъ президентомъ Дешанеля 282 голосами противъ 278, котрій дбставъ Брісомъ.

Лондонъ 3 червня. Доносять зъ Мадриту, що испаньскій посолъ въ Парижи дбставъ вѣдъ свого правительства припоручене зъ честію помирити ся зъ Сполучеными державами.

Мадритъ 3 червня. Ходять тутки всѣлякій слухи про послѣдну битву зъ д. 31 мая. Кажуть, що въ часѣ битвы испаньскои ескадры зовсѣмъ не було въ пристани, бо Цервера вже раніше вѣдтамъ вѣдплывъ; лишивъ ся лише оденъ корабель, а на пальбу Американцѣвъ вѣдповѣдали зъ форту; де теперь дѣвае ся Цервера, не знати. Инші кажуть, що ескадра Церверы ажь по битвѣ вѣдплыла незамѣтно зъ пристани. Про американьску фльоту кажуть, що мае три кораблѣ ушкоджений, а оденъ згорѣвъ. Всѣхъ тыхъ вѣстей годѣ провѣрити.

Новый Йоркъ 3 червня. Пѣсля вѣстей зъ Вашингтону міністерство маринарки припоручило адміралови Шлієви, щобы и не думавъ добувати Санхаго, только мае ударити на ескарду Церверы тогдѣ, коли она буде на отвертѣмъ морі. Шлій бомбардувавъ форты Санхаго лише тому, щобы перешкодити ихъ направѣ. Пальба, котрою вѣдповѣдали Испанцѣ була даремна; не поцѣлено жадного американьского корабля и зъ людей нѣкого не ранено. Страты Испанцѣвъ тежь незначній; знищено имъ только оденъ фортъ. Рѣшаючои битвы ждуть сегодня.

Зъ Кубы доносять, що тамъ настали вже дощѣ, а декуды проявила ся жовта пропасница; особливо испаньске войско тратитъ черезъ ню богато людей.

Решткы хѣдниковъ и высортованій диваны, портіёры, фіранки, кацы, коцы, ґобеліны и рѣзній предметы декорацій-ній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 20 ?

МАШИНКИ американьскій до робленя мороженого поемности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Ґондлѣ мосяжній до смажения конфітуръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяній до прикрывания полумысковъ штука вѣдъ 35 кр. до 1 зр.

Поручае ПЕТРО ЛЯШОСТОВСКИЙ, торговля желѣза у Львовѣ, улиця Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.)

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літоґрафічне ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляє
всякій літоґрафічній выробы
звычайнй візитовій білєты
вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново позавишій ся візитовій білєты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою. 188 7—61

Выстава загальна
всходныхъ и инчихъ чужихъ и краєвыхъ диванѣвъ, портіёръ, фіранокъ и хѣдниковъ.
Такожь цѣлу нѣчь при електричнѣмъ освѣтленю отворена.
Вступъ вѣльный.
Управляє ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190 20—?
Купуючимъ вѣльги въ сплатахъ.

Въ Жидачевѣ мае ся будувати церковь
зъ твердого матеріялу. Пп. будовничій, котрій мали бы охоту взяти тую будову, зволять найдальше до 15-ого червня зголосити ся до Комітету парохіяльного.
О. М. Лукасевскій греко-кат. парохъ въ Жидачевѣ. 220 3—3

Такожь и на раты
безъ пѣдвышки цѣнъ
диваны, портіёры, фіранки, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылає ся цѣнники даромъ и оплатно. 190 20—?

С. ТОМАСЕВИЧЪ
АРТИСТЪ-МАЛЯРЬ
перепровадивъ ся зъ ул. Собѣщина ч. 9, на улицю Арсеняльску ч. 6. у Львовѣ.
169 7 10

Новости въ парасолькахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львѣвъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 23—?

Диваны перскій и портіёры
традиві (старинкій)
продае, купуе и зыпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — **Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.**
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.
190 20—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.
Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіёры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекцій дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.
На жадане высылає ся въ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львѣвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 19020—?

По низькихъ цѣнахъ
выготовляє
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО
Львѣвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 59—?

Славній на цѣлѣмъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL“
перворядный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre“
Львѣвъ, ул. Сикстуска 6, пасажъ Гавсмана
Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 20—?

О ПОЛОВИНУ
ЗНИЖЕНІЙ ЦѢНЫ
на давнѣйшій томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I.—XX. включно, чи хто купуе разомъ чи поодинчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до Адміністрації Наукового Товариства им. Шевченка у Львовѣ.
Знижена цѣна всѣхъ 20 томѣвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

Лише 50 кр. на 4 тягнення.
219 4—? **Головна выграна 1 разъ**
Послѣдный мѣсяць
100.000 коронъ и 4 разы **25.000 коронъ**
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.**
I. Тягненє: 25 червня 1898. II. Тягненє: 6 серпня 1898. III. Тягненє: 15 вересня 1898. IV. Тягненє: 6 жовтня 1898.
поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Ґуставъ Максъ, Самуелі Ляндавъ, Шеллєнберґъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Лілієнъ, Яковъ Штро.

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы
К. Гостиньскій и І. Альсъ
Предприемство комісій и спедицій
у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)
яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМЕНѢ
продае карты корабельній выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣляє всякихъ поясненъ безплатно.
Експедиція подорожныхъ и закупокъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчной, Аргентины, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 209 11—?

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

Дня 31 н. ст. мая упокоила ся въ Соколовѣ **Марія зъ Лисенецкихъ Кузикова**, дочка бл. п. Іоанна Лисенецкого, пароха въ Шульганѣвцѣ. Покѣйна выховала двохъ сынѣвъ патріотѣвъ: о. Винкентія въ Осѣвцяхъ и о. Корнилія въ Махновѣ. В. ѣ. п.!

Вѣсти зъ Епархіи Львѣвскои.

Завѣдательства дбстали оо.: Волод. Була сотрудникъ зъ Борщовичъ тамъ-же и Ис. Свистунъ сотрудникъ зъ Дѣдилова въ Середопольцяхъ. — О. В. с. Владичанъ, сотрудникъ зъ Вишнѣвчика, дбставъ друге системізоване сотрудництво въ Бережанахъ. — Позволене пѣддатись испытови конкурсовому парохіяльному въ найблизшомъ речинци дбстали оо.: Кипріянъ Дурбакъ, Ив. Гарматій, Волод. Яцковскій, Богд. Домбчевскій, Ник. Кукурудза и Вас. Ляско. — О. Филипъ Свергунъ, сотрудникъ зъ Денисова, дбставъ сотрудництво въ Дѣдиловѣ. — Вѣдпустку на 6 тыждневъ для поратованя здоровля дбставъ о. Волод. Стерницкъ, сотрудникъ зъ Настасова. — Консисторія вставилась до намѣстництва о плату зъ релігійного фонду для приватныхъ сотрудниковъ: въ Вербовѣ, Прошовой и Страдчи.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. І. Он. въ Ко. До кѣнца червня все заплачено. — *Вп. І. Бу. въ Ст.* До кѣнца червня прийде намъ ще 3 зр., позаякъ грошми сего року прислаными мусѣли мы покрыти заległość 3 зр. позосталу зъ 1897 року. — *Вп. П. Яц. въ Іс.* Мимо щирои волѣ не можемо згодити ся, бо насъ самыхъ бѣльше коштує и тому просимо для выровнани по конецъ червня прислати ще 4·20 зр. — *Вп. М. Бе. въ Ду.* Одержали. — *Вп. І. Ка. въ Во. ко.* Все. — *Вп. Я. Ян. въ Щ.* Годять ся.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Найдешевшій складъ товаровъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“
перенесеный до нового льокалю
при пл. Галицкѣй ч. I. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великомъ выборѣ окуляры, цѣкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвинковъ. — Замовленя въ провінціи вѣдворотно. 4186

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львѣвъ площа Галицка ч. 1.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, сѣдъ зарядомъ Іоакима Гренина.

Ч. 113. Львовъ, Субота 23 Мая (4 Червня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю з перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнайзенного 2.; — въ Ярославѣ Л. Кшижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты плаченій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів рову	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пів року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лиш на попереднє застереженя. — Рекламаціи не печатаютъ вѣльный вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли приймаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовъ або ихъ мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

По ювілейныхъ торжествахъ.

I.

Ювілейнѣ торжества знесеня панщины и вѣдродженя галицкои Руси вже скѣнчили ся не тѣлько у Львовѣ, але и въ цѣлѣмъ краю, хиба що десь выимково тутъ або тамъ зайшло припѣзненя. Отже хочемо теперь ще разъ кинути окомъ на се велике всенародне свято.

Святковане сего ювілею було безперечно найбѣльшою народною маніфестацією галицкои Руси за остатныхъ 50 лѣтъ. Не маємо и не можемо мати свіденцій, чи и о скѣлько той ювілей святкувавъ ся по всѣхъ громадахъ; не маємо доси тои свіденціи навѣть зъ всѣхъ центровъ повѣтовъ. Але мусимо припускати, що жадна громада, що и найменше сѣльце въ глухихъ горахъ не вѣдтягнуло ся. До такого загального всенародного святкованя дуже богато причинило ся сполученя его зъ обходомъ церковнымъ. Торжественна вѣдправа въ церкви, процесія и т. и. притягають загалъ народу бѣльше, якъ яка-небудь свѣтска урочистость. Нѣяке вѣче, хоть-бы на нѣмъ мали трактувати ся найважнѣйшѣ и найбѣльше пекучѣ справы національнѣ, культурнѣ, політичнѣ, ба й економічнѣ, и хоть бы референтами були найбѣльшѣ ученѣ и найперши бесѣдники, не заинтересує тѣлько людей, якъ звычайна місія. Зъ тымъ привязанемъ нашого народу до вѣры и зъ метафізичными потребами чоловѣка повиненъ кождый народный дѣятель числити ся, а тогдѣ вонъ буде старати ся наше духовенство якъ найбѣльше втягати до народнои роботы а не знеохочувати его або вѣдпихати.

Чи однакожъ всюды досыть урочисто святкувавъ ся сей ювілей и чи народъ всюды зрозумѣвъ вповни цѣлу его вагу и значѣне сего не можемо вже зъ такою певностію сказати. Въ многихъ мѣсцевостяхъ святковане вѣдбувало ся не тѣлько урочисто, але навѣть выставно. Полишаємо Львовъ, але Стрый, Жовковъ, Гусятинъ, Рава-руска и инші мѣста справдѣ занимпонували величавостію своихъ обходовъ, силою руско-народнои маніфестації. Такожъ декотрѣ села, мимо бѣльше льокального характеру своихъ торжествъ, вызначили ся надзвычайно. Вкажемо тѣлько на святковане ювілею въ Романовѣ и Пѣдгородищи въ бобрецкѣмъ повѣтѣ зъ ихъ бандеріями, пристроѣными возами, музиками, штучными огнями и т. д. По декотрыхъ мѣстахъ (такожъ и селахъ) були ще илюмінаціи або й походы зъ смоло-кипами, рѣчь у Русинѣвъ незвычайна, а особливо незвычайно було, якъ н. пр. въ такѣй Коломыи, мѣстѣ зъ 35 тысячами мешканцѣвъ, навѣть жиды и Поляки взяли участь въ илюмінаціи. При тѣмъ же були и концерты, промовы, вѣча. Ставленя памятныхъ хрестовъ лишить и гревалый споминъ всенародного ювілею.

Мы бажали бъ однакъ, щобы и по хатахъ рускихъ остались тревалѣ памятки сего свята. Шкода, що ювілейный комітетъ не постаравъ ся о выдане ювілейнои книжочки, котра бы безплатно роздавала ся межи народъ. Правда, що товариство Просвѣта выдало двѣ книжочки и одну брошурочку а общество Качковского одну книжочку о знесеню панщины и народнѣмъ вѣдродженю галицкои Руси, але тѣ книжки и брошурка вѣдай не розбѣгли ся въ бѣльше якъ 15.000 примѣрниковъ, а тутъ потрѣбна була брошурка бодай въ якихъ сто до стопятьдесять тысячь примѣрниковъ, щобы находила ся въ кождѣй рускѣй хатѣ, де есть якій письменный чоловѣкъ. Добре бы було такожъ, якъ-бы выданый бувъ якій образъ, представляючій знесене панщины, за-для окрашеня рускихъ хатъ. Такій образъ выготовивъ справдѣ нашъ Корнило Устіяновичъ, але на жаль вже за пѣзно, по довершенѣмъ ювілею. Такожъ якій медаль памятковый бувъ бы увѣковѣчнивъ подѣю первостепеннои ваги для галицко-руского народу. Тѣлько-жъ сѣ всѣ красвій рѣчи за дорогій для убогихъ Русинѣвъ.

Все-жъ таки одного мусимо встыдати ся, коли порѣвнаемо именно святковане нашого ювілею зъ святкованемъ польского торжества народового, яке устроюе ся якъ-разъ теперь и въ рускѣй части Галичины въ сотій роковины уродженя Мицкевича, хотя тѣ роковины припадають властиве ажь на мѣсяць грудень. Нема анѣ одного мѣсточка на галицкѣй Руси, де бы той польскій ювілей не обходивъ ся зъ бѣльшою або меншою выставностію. Вся польска интеліґенція бере въ нѣмъ участь, щобъ не згадувати вже о тѣмъ, що притягають до него такожъ жидовъ а навѣть Русинѣвъ. Мы на стѣлько не потрафили спромогти ся, хоть мы свое свято обходили у себе дома. Особливо наша интеліґенція, именно по меншихъ мѣстечкахъ и мѣсточкахъ, вѣдтягнула ся. Не було се певно зъ байдужности, але головно зъ якихсь боязни, тутъ зовсѣмъ неоправданои. Тажъ святковане нашого ювілею не потребувало бути всюды політичною демонстрацією, вымѣреною чи противъ шляхты, чи противъ польского верховодства, чи противъ правительства. Той ювілей мѣгъ обходити ся такожъ дуже добре якъ зовсѣмъ невинна а навѣть льояльна маніфестація народна, якъ вонъ и дѣйстно обходивъ ся н. пр. въ Живци. Отже и всѣ рускій урядники, не выимаючи политичныхъ, учителѣ народнѣ и т. д. могли спокѣйно и безпечно взяти въ нѣмъ участь. А часъ бы вже бувъ крайный, щобы завсегда наша интеліґенція перестала въ явнѣмъ признаваню себе до рускости видѣти заразъ якесь небезпеченьство для себе. Сего не робить интеліґенція жадного народу въ цѣлѣй Австрій, и таке поступоване рускои интеліґенціи не тѣлько шкодить цѣлѣй рускѣй справѣ, але и саму нашу интеліґенцію осмѣшуе та понижуе.

Въ цѣлости однакожъ святковане ювілею знесеня панщины и вѣдродженя галицкои Руси було маніфестацією удачною, поважною и не лишеною наслѣдковъ. О політичнѣмъ ей значѣню и партійныхъ справахъ поговоримо на другій разъ.

Зъ рады державнои.

На початку вчерашного засѣданя палаты пословъ межи иншими вѣйшла интерпеляція п. Ярославича въ справѣ сфальшованя выборчого протоколу въ Станиславовѣ. — Бар. Блажовскій складае посольску обѣтницю.

П. Міляновскій запытуе президента палаты, чи зъ уваги на вагу внесеныхъ правительствомъ проектовъ не схотѣвъ бы запорядити, щобы по-при засѣданяхъ зъ звычайнымъ порядкомъ дневнымъ вѣдбували ся бодай два разы на тыждень вечѣрнѣ засѣданя для першого читаня правительственныхъ внесень.

Президентъ д-ръ Фуксъ каже на те, що не може на разъ вѣдповѣсти на те пытане, але впередъ спросить въ сѣй справѣ провѣдниковъ всѣхъ клюбовъ на нараду. Таку саму вѣдповѣдь дае президентъ також п. Резелевн, котрый жадае, щобы проектъ закону о знесеню стемпля вѣдъ дневниковъ и календарѣвъ вѣдослати безъ першого читаня до буджетовои комісіи.

Въ дискусіи надъ языковыми внесеняими перший промовлявъ п. Кронаветеръ. Вонъ звертае увагу на безплѣдность роботы палаты пословъ и на загальне бажане, щобы разъ покласти конець такому станови рѣчей. Причиною тои безплѣдности є языковый спѣръ. Всѣ заступники народовъ повинни уважати за свѣй обовязокъ вынайти якійсь способъ, щобы національнѣ суперечности полагодити и утворити можливость згѣдного пожитя народовъ, заселяючихъ державу. Не може бути бесѣды о панованю одного народу надъ другимъ, але настати повинна повна рѣвноправность. А згода чей же є можлива. Въ справѣ внесеня збѣжевыхъ мыть легко якось зѣйшли ся всѣлякій противники; чому-жъ не могли бы погодити ся и въ справѣ языковѣй? Вкѣнци указуе бесѣдникъ, що языкова комісія маe велику задачу. Треба вырвати ся зъ теперѣшного багна, щобы не упала держава.

П. Шікеръ (ліберальъ) завдуе попередному бесѣдникови того идеального становиска, на якѣмъ вонъ станувъ, але самъ стоить на становиску такѣмъ, до якого исторія змушуе Нѣмцѣвъ. Теперь не вѣрить вже нѣхто, щобы гр. Тунъ мѣгъ поправити замотаный станъ въ Австрій; вонъ не є лѣпшій вѣдъ гр. Баденього. Обовязкомъ всѣхъ нѣмецкихъ пословъ є всѣми силами выступити противъ правительства, а населенє домагае ся, щобы ей заступники вытревали въ опозиціи.

Промовляли ще пп. Тітінґеръ, Пферше и Штайнеръ (по чески), по чѣмъ дискусію перервано.

П. Ґросъ запытувавъ презеса комісіи, выбраной для розслѣдженя внесень на обжалованя гр. Баденього за надолистовѣ подѣе, чому не скликуе засѣданя комісіи. Презесъ тои комісіи гр. Пальфі вѣдповѣвъ, що референтъ, котрому вѣддано справу, нинѣ або завтра покѣнчить свою роботу, а потому комісія заразъ буде скликана на засѣданя.

Ще п. Вольфъ домагавъ ся вѣдповѣди на внесену вже интерпеляцію въ справѣ именованя „злочинця стану“ гр. Ґлайспаха президентомъ высшого суду въ Градци, при чѣмъ віцепрезидентъ д-ръ Ферянчичъ призвавъ бесѣдника до порядку за обиду гр. Ґлайспаха.

Слѣдуюче засѣданя назначено на понедѣлокъ.

Нове товариство.

[*Допись зъ Вижницѣ.*]

За старанемъ Панькевича завязуе ся товариство любителѣвъ искуства, зъ головною цѣлею: плекати вѣ-ку его церковну и управильнити иконописъ, котра у насъ не тѣлько що не вѣдповѣдае естетицѣ духовни церкви, але, що гѣрше, выставляе часто домы божій на глумъ и причиняе народови велику моральну и матеріяльну шкоду, марнуючи его грѣшь на тандитній прикрасы и навязуючи очамъ его погань на мѣсцяхъ, де вонъ хотѣвъ бы видѣти идеалы — на мѣсцяхъ святыхъ. Конечна потреба церковнои живописи вѣдроджуючого ся народа, а бракъ малярѣвъ зъ образованямъ академічнымъ намножили безлѣчь неуковъ и експльоататоровъ, котрій не маючи понятя о выробленыхъ и установленыхъ вже церковною живописею типахъ лиць угодниковъ божихъ, завели таку на тѣмъ поли анархію, що найдешь одного и того святого въ сѣй церкви синымъ, въ другій чорнымъ, а въ третій жовтокосымъ, не згадуючи вже о иншихъ важныхъ ошибкахъ. Анархію сѣй положити конець, вѣднити церковну — у насъ якъ на теперь, єдино можливу — вѣтку малярства, забезпечити трудолюбивымъ и честнымъ а даровитымъ художникамъ хлѣбъ и науку, а заразомъ обдешевити ихъ дѣла для нашого зъ року на рѣкъ бѣднѣючого люду.. задачѣ такъ хорошій и такъ понятій кождому зъ насъ, що не може бути сумнѣву, щобы таке товариство, яке плянуе Панькевичъ, не найшло якъ найсердечнѣйшій привѣтъ и помѣчь межь Русинами.

А помѣчь буде потрѣбна, и то въ самѣмъ початку потрѣбна. Нанятн домъ, заложити столярню, токарню, рѣзьбарню, золотильню и малярню а при нихъ кладовую матеріялѣвъ и готовыхъ роботъ та контору дирекціи... — все то покличе немалій грошѣ. Дальше треба буде постаратись о христіянскій первовзоры типовъ святыхъ, зъ монастирѣвъ на горѣ Аѳосъ, о хорошій взоры западного исторично-релігійного искуства, о взоры орнаментальнѣ, синцарскій и столярскій, о матеріялы всякій и о заспокоене на первый повѣрокъ всѣхъ занятыхъ въ товариствѣ людей. Словомъ: потреба тысячей — если дѣло не маe въ зародѣ вже хирѣти; а грошѣ тѣ не дасть намъ патріотизмъ. Панькевичъ не покликуесь на него. И добре робить. Часъ вже, щобы мы перестали тымъ окликомъ такъ всуе шафувати. Лишѣмъ его на тяжку и горячу годину. Панькевичъ закладае те товариство на удѣлахъ пати-гульденовыхъ и на гульденѣ висового. Ту не потреба жертвъ. Удѣлъ принесе дівіденду, висове може принести выдосованый свѣтскій образецъ на стѣну, а удѣловій самій будуть о те дбати, щобы зарядъ товариства бувъ для нихъ якъ найлѣпшій. Все, що придбаесь, становить маетокъ товариства, и чимъ бѣльше оно тымъ бѣльшій хосенъ выйде для него и для церквей, отже и для рускои народности.

Основы такого товариства будуть — думаю — простій. Разъ на пять лѣтъ зъѣзджаютъ ся властителѣ удѣловъ або ихъ вѣдпоручники до Львова. Передовсѣмъ оглянуть ся на варстаты и малярню зъ выставою образовъ и рѣзьбы, зъ-помѣжь котрыхъ деякій — закупленій зарядомъ — будуть розграватись властителями удѣловъ. Придививши ся всему и порѣвнавши выставленій роботы всѣхъ художниковъ и ремѣсниковъ, приступлять члены до выбору заряду товариства.

На мою думку зарядъ той повиненъ складати ся зъ трехъ людей загального довѣря. Первый зъ нихъ буде господаремъ товариства. Вонъ поведе всю кореспонденцію товариства, вонъ приймати буде роботы и замовляти матеріялы, вонъ и выплачувати ѣме всѣ розходы; въ его бо рукахъ буде и каса товариства. Другій буде первымъ артистичнымъ правителемъ всѣхъ выконуваныхъ роботъ, въ особенности малярскихъ. Вонъ показуе, вонъ научае, вонъ принимае або й вѣдкидае роботы выготовленій въ товариствѣ або для товариства; а третій буде вторымъ артистичнымъ правителемъ, а именно керуномъ синцарскихъ и столярскихъ выробовъ. Тѣ три добираютъ собѣ малярѣвъ, синцарѣвъ, золотарѣвъ и столярѣвъ, а зъ мѣжь нихъ керуна и дорадника з золотничого и двохъ заѣдателѣвъ магазинѣвъ: матеріялу и выкѣнченыхъ роботъ, оба тежъ зъ голосомъ дорадчимъ. И такъ спочивавъ бы властивый зарядъ товариства въ рукахъ трехъ мужѣвъ довѣря, до рады котрыхъ належало бы прилучити ще й голосъ правного заступника и цензора товариства. Впрочѣмъ — а не організаторъ. Статутъ товариства выготовляти досвѣдченѣйшій вѣдъ мене. Радить надъ нимъ у Львовѣ анкета, въ складъ котрои увѣйшли директоръ Торговлѣ Василь Нагѣрный и д-ръ Кость Левицкій, а необавки скличуть конституанту и розбишлють запросины до приступованя въ нове товариство.

Чи найдуть они радѣстный вѣдгомѣнъ? чи приступлять Русины до того дѣла? Безъ сумнѣву! Интересъ то церкви, интересъ священьства а заразомъ интересъ свѣдущихъ цѣлей рускихъ патріотовъ. Кождый розумнѣйшій а дбалый священикъ постарае ся о те, щобы братство повѣренои ему церкви належало до товариства того, котре замѣрюсь конець положити недбальству, безобразію и анархіи розпасшій ся на всѣхъ вѣтвахъ церковного искуства. Пятигульденовый удѣлъ и гульденъ висовый — та шесть-гульденова, дівідендою опроцентована и надзоромъ товариства обезпечена позика — то такъ мала лепта, що на нею и найбѣднѣйша церква здобутись може, а въ додатку получить зъ товариства всяку роботу выконану и совѣстно и ладно и дешевше, чимъ бувало, — не говорю вже о образахъ, котрій що лѣтъ кѣлька выграватись будуть. Хиба-жъ ту може ще чого надумуватись? Переведуть ся богомазы и тандита, а совѣстнѣ, честнѣ и даровитѣ художники, котрій неразъ доси м рно простягали до васъ руки зъ просьбою: „дайте роботу, мы для васъ учились, мы вамъ служити хочемъ!“ — они будуть обезпеченѣ на постоянну роботу и будуть працювати охотнѣйше, дбалѣйше, а дешевше, чимъ передъ тымъ. Выросте и зацвите свои школа, котра дасть дѣтямъ рускимъ хлѣбъ и честь и искуство церковне и свѣтске вѣдбѣйме ся въ гору. До такого товариства чей-же не треба вѣдмавляти. Оно саме о собѣ свѣдчить и пророчить и если-бъ мимо того вся Галицка Русь не приняла въ нѣмъ участи и вѣдвернулась вѣдъ него, то оправдала бы хиба тѣлько погорду посторонныхъ народовъ, що такъ часто глумлять ся надъ нею апокаліптичнымъ словомъ: „Имя имаши яко живъ а мертвъ еси!“

Корнилъ Н. Устіяновичъ.

І. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, побѣчъ Народного Дому
поручае всякій инструменты музичнѣ: скрипки, альтовки, басетлѣ, басы, флеты, кларнеты и трубки, а такожъ цитры и гітары. Найбѣльшій выборъ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментовъ. — Цѣны найтанѣйшѣ. Цѣнники безплатно.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробовъ цементовыхъ и складъ матеріялѣвъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходковъ зелѣзнѣ и камѣнковѣ, всякій выробы камѣнковѣ, цементъ, вапно скалисте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зъ славныхъ копалень семигородскихъ, пану дахову, плыты изоляційнѣ, торъ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеглини окладковѣ, дахувки, печи кафлевѣ, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскій, снесковѣ заминени каналовѣ и піоуарови та рурки дреновѣ и т. д. 427 25—40

Въ справозданю въ засѣданя палаты послѡвъ зъ дня 1 с. м. записали мы за тутешными польскими дневниками такожь вѡдповѣдь міністра судѡвництва д-ра Рубера на интерпеляцію п. Кремпы въ справѣ тестаменту Відаєвича. Отже зазначуємо теперь, що въ вѣденьскихъ дневникахъ, котрѣ звыкли подавати дуже докладнѣ справозданя въ засѣданю парляменту, нема анѣ згадки про яку-небудь вѡдповѣдь міністра д-ра Рубера.

Президентъ палаты д-ръ Фуксъ спросивъ на понедѣлокъ провѡдникѡвъ клюбѡвъ для нарады надъ внесенямъ п. Мілевского.

Нѣмецка лѣвиця носить ся зъ якимсь важнымъ тактичнымъ крокомъ, скоро лише правдою є те, що доносять зъ Вѣдня; мала она именно розбєлати до всѣхъ членѡвъ зазывъ, щобы въ понедѣлокъ заразъ въ початкомъ засѣданя явили ся точно въ сали засѣдань.

Arbeiter Ztg. обговорює языкову дебату, котра тревае вже вѡдъ 28 цвѣтня, и каже, що є се чиста дебата обструкційна. Межи давною а теперѣшною обструкцією є лише тота рѡзница, що теперь нѣхто ѣи не спиняє. Давнѣйше парляментарна бѡльшѡсть була вже щаслива, коли ѣй удало ся спинити бодай одно понмение голосоване: а теперь говорять, хто хоче, безъ перешкоды ажь до обриджения; нѣкому навѣть не въ головѣ выступити зъ внесенямъ на замкнене дискусін. Ся рѡвнодушнѡсть парляментарнои бѡльшости походить зъ пересвѣдченя, що нѣ на що не здало ся замыкати диску..ію, бо она въ такѡмъ разѣ вѡдживе въ иншѡй формѣ. Перестануть говорити о языковыхъ внесенях, то будуть розправляти надъ иншими наглячими внесенями, — але говорити ся буде все одно и те саме. Нема найменшого выгляду спровадити палату послѡвъ до нормальнои дѣяльности, и о тѡмъ всѣ переконанѣ. Рада державна буде ще два три тыждні животѣти, щобы опѡсля зробити мѣсце 14-ому параґрафови. Отже на одно лише забуває вѡнъ: що пѡдрывати раду державну значить — пѡдрывати Австрію.

Потемкинщина.

[*Письмо въ Жидачева.*]

По такъ величавыхъ торжествахъ въ память 50-лѣтного ювілея знесеня панщины и вѡдродженя руского народу, якѣ празнувала цѣла Галицка Русь, якъ велика и широка, вѡдъ Збруча по Сянъ, вѡдъ Буга по синѣ горы Карпаты, въ-першу по громадахъ, вѡдтакъ по повѣтахъ, а вкѡнци въ столици краю у Львовѣ, — бувъ нашъ край свѣдкомъ другого празнованя, такожь ювілейного, якій устроювали Поляки въ память 100-он рѡчницѣ уродинъ свого поета Адама Мицкевича.

Я зовсѣмъ не буду вдавати ся въ те, на скѡлько Мицкевичъ заслугує на апотеозованє, — рѡвно-жь не входжу въ то, що Поляки на Руси чомусь бѡльшу увагу звертають на нашу хату, нѣжь на свою коло Кракова, Познаня и Варшавы, бѡльше на нарѡдъ рускій, нѣжь на свѡй польскій, и замѣсть тамъ, мѣжь своимъ народомъ вкорѣнювати культъ свого поета, добувають всѣхъ силъ, щобы его на грунтѣ рускѡмъ засадити, — вкѡнци помнинаю такожь тую обставину, що панове Поляки не чекали 24-ого грудня, т. є. найимовѣрнѣйшого дня уродинъ Адама Мицкевича, але вже теперь на цѣлого пѡвроку напередъ урядили ювілейнѣ обходы, хочь моментъ сей ажь надто ясно вказувавъ бы, що ходило головно о спаралізованє, а взглядно ослабленє того могучого вражѣня, яке выкликало мѣжь рускимъ народомъ празноване такои епохальнои подѣї, якъ внесенє панщины. Однакъ, якъ сказавъ-ємъ, не входжу анѣ въ одно, нѣ въ друге, нѣ въ третє, — всьо поминувъ бы-мъ и не згадуючи.

Але одного годѣ менѣ помянути и хочу, ба навѣть яко лично провокованый мушу представити той ароґантно-имперминентскій способѡвъ, зъ якимъ нашѣ непрошенѣ опѣкуны накидають ся намъ, Русинамъ, зѡ своими ювілеями, — кѡлько то надуживае ся власти и якъ терорізуе ся рускій загалъ, щобы запрягти его до воза польско-шляхотскои идеѣ, а вже що-найменше зробити собѣ зъ рускаго загалу податливыхъ „статистѡвъ“, котрѣ бы, якъ „села Потемкина“ заславляли найважнѣйшѣ люки въ тыхъ ихъ маніфестаціяхъ, т. є. бракъ заинтересованя и участи „почцівего людку“.

У насъ н. пр. въ Жидачевѣ „сьветны магістратъ“ безъ розбору высилае поліцая зъ бубномъ, а той иде по мѣстѣ и выбубнює, щобы к о ж д а х а т а була илюмінована! Чи чуете? Чисто подурѣли вже въ своѣмъ безголовю! Зъ-вѡдки менѣ, другому або сотному смѣе хтось, и то ще зъ уряду [!] розказувати илюмінацію за Мицкевича? Ба ще не конець, — органъ магістратскій Юпітерскимъ гласомъ не лишь повелѣвае, але и вѡдъ разу заповѣдае кару: „Хто бы не освѣтивъ, тому вѡкна повыбивають“. А що? чи не ніділя мандриньска въ нашѡй Богомъ забутѡй Галилеи?!

И нашъ бѣдный, зъ усѣхъ усюдъ неволеный нарѡдъ, илюмінуе. Мусить! Що-жь мае робити? Єго фільософія вже давно вѡйшла була до высказу: „даешь Богу свѣчку, дай чортови огарокъ“ — а нинѣ вже хиба скаже: „даешь Богу свѣчку, дай чортови двѣ“.

Кажу Вамъ, що въ щось подѡбне, крайно-ідіотичне, я самъ не повѣривъ бы, хочь и якъ не пѡдхлѣбне маю понятє о ровени интеліґентности шляхотско польскои, — не повѣривъ бы-мъ, якъ бы-мъ, вернувши зѡ Львова дня 22 н. ст. мая, не заставъ бувъ дотыкальныхъ доказѡвъ — т. є. р о з б и т е в ѡ к н о въ м о ѣ й к о м н а т ѣ и в е л и ч е з н е п о л ѣ н о н а л ѡ ж к у, полѣно, котрымъ безпечно двохъ людей наразъ можна бы вбити. Щастє, що нѣкого въ комнатѣ не було!

Правда, пп. Поляки зразъ полапали ся, яку дурницю стрѣлили, и зразъ на другій день магістратъ прислалъ мому помѡчникови вѡдшкодоване за вѡкно, — однакъ они, наивнѣ, не знають, що въ сѣй справѣ есть щось бѡльше, нѣжь ушкодженє вѡкна, бо поминувши надужите власти, занепокоєнє публичного спокою и нарушенє правъ домовыхъ, по-надъ все те горою фактъ наслуванія рускаго народу до святкованя того, въ чѡмъ вѡнъ зовсѣмъ не притомный, а на що вѡнъ спровокованый мусить обурюватись.

И они смѣють ще въ шматахъ народовыхъ говорити намъ о своѣй культурѣ, котрои защепити въ насъ не можуть... Се — Всевышному най буде хвала! — по части правда, та й хорони насъ Боже, щобы тая „культура“, яку мы бачимо при ихъ панованю надъ нами, приняла ся у насъ!

Богданъ есть у насъ героемъ, то фактъ. Яко політикъ мавъ свои слабѣ стороны — головно тую, що руководивъ ся — великодушностію. Такъ н. пр. мѡгши вѡддати короля Яна Казимира Татарамъ въ ясныръ а Польщу знѣвечити, вѡнъ самъ короля и Польщу въ найкритичнѣйшѡй хвили спасавъ. За те мае нинѣ въ ювілеи Мицкевича вѡддяку въ словахъ: „Wasz bohater Bogdanko, przedawczyk moskiewski, skopany i opluty przez chanów służalec“.

А вже найглупша зачѣпка нашого незабутого Тараса Шевченка, бо-жь цѣлый свѣтъ мусить признати, що пѡдъ взглядомъ п р о в ѡ д н ы х ъ и д е й з а г а л ь н о - л ю д с к и х ъ Мицкевичъ далеко о с т а в ъ по за нашимъ ґеніємъ. Длятого то Русь не потребуе наказами и бубненемъ накидати ся нѣкому зѡ святкованемъ свого ґенія, якъ то Польща для свого ґенія робить на Руси.

Михайло Петрицкій.

Зъ ювілейныхъ обходѡвъ у краю.

Зъ Бобрецкого пишуть намъ:

Села Р о м а н ѡ в ъ и П ѡ д г о р о д и щ е [одна парохія] вже заздалегѡдь думали-придумували, якъ у себе оббѣти рѣдке народне свято ювілей 3 (15) мая. Зъ початку мали мы гадку урядити того дня концертъ або представленє аматорске, але все те здавалось намъ за мало, бо мы радѣ були оббѣти той день такъ, щобы и памятали его и малѣ дѣти; щобы и врадувались сивоголовѣ старики, що на ихъ плечехъ нагайки выписували кровавѣ синцѣ, щобы и всѣ сусѣдні села побачили, що знаємо належиту честь вѡддати 3-ому маєви, дневи даной свободы. И справдѣ сльоза радости тисне ся зъ очей, коли згадати, якъ величаве удалось намъ той день торжествувати, а не мало прислуживъ ся до сего нашъ парохъ о. Якѡвъ Сѣнгалевичъ своими заходами, проводомъ и порадою.

Вже въ суботу вечеромъ заповѣли звоны, що надходить велике свято, а не звычайна недѣля, бо до церкви въ Романовѣ спѣшили старики и старушки, що 50 лѣтъ тому зрошували сльозами и потомъ паньскій ланы, абы высповѣдавшись подякувати Богу, що позволивъ имъ пѡвъ столѣтя тѣшитись свободою. Въ недѣлю-жь рано о. парохъ въ супроводѣ бандерій, прибранои въ синьо-жовтѣ ленты и зъ синьо-жовтыми хоругвами приѣхавъ зъ Романова до прилученого Пѡдгородища и тутъ вѡдправивъ коло хреста свободы въ тѣни вѣчныхъ липъ службу Божу и сказавъ до народу вѡдповѣдне хвили патріотичне слово. Всѣ панщияки причащались и имъ вѡддано тую честь, що выключно они услугували при служѣ Божѡй. Зъ Пѡдгородища удала ся цѣла процесія до Романова до хреста свободы и тутъ вѡдправлено молебенъ.

Но полудни прибула до Романова цѣла громада Пѡдгородище: дѣти, молодѣжь зъ музиками, бандерія зъ 60 конєй, прибрана якъ передше, господарѣ и господинѣ, а старики, що робили панщину, приѣхали возами. Тутъ злучились обѣ громады въ оденъ походъ. На чолѣ походу ѣхала одна часть бандерій попереду зъ гетьманомъ и хоружимъ, а за нею поступали дѣти зъ малыми хоругвками въ рукахъ, молодѣжь и три музики; вѡдтакъ ѣхавъ другій вѡддѣлъ бандерій передъ кѡлькаиайцятьма возами, на котрыхъ сидѣли старенькій панщияки и до котрыхъ прилучила ся решта бандерій, а по зазду йшли господарѣ и господинѣ. Цѣлый той походъ удавъ ся въ тѡмъ порядку за село на поблизьку гору „Сторожню“, де мало вѡдсвяткуватись торжество 3-ого мая, а зъ-вѡдки видно на кѡлька миль далеко. Насъ очѣкували тысячѣ народу зъ поблизькихъ сѣлъ.

На просторѡмъ пасовиску пѡдъ тою горою закопано великій хрестъ и умѣщено въ тѣни смеречокъ образъ цѣсаря, а около хреста уставилось начальство громады и выдѣлы обохъ читалень. Тіи выдѣлы привитали прибувшихъ старикѡвъ панщияквъ щирымъ словомъ и вручили имъ по рускому звычаю хлѣбъ и сѡль на привѣтъ вѡдъ свободныхъ и просвѣщеныхъ хлопѡвъ. Зъ сльозами въ очехъ подякувавъ старенькій Андрухъ Цѣгунъ за зроблену имъ честь, а закѡнчивъ имномъ „Боже буди“, котрый весь нарѡдъ вѡдспѣвавъ.

По тѡй торжественнѡй части роздѣливъ ся весь нарѡдъ. Старикѡвъ запрошено сѣсти при столахъ, де приладжено имъ скромне принятє. Дѣти завели свои забавы. Молодѣжь гуляла охочо. Парубки, оббравши собѣ старшого, герцювали на коняхъ. Господинѣ и господарѣ прислухувались, якъ панщияки розказували про хлопскій гаразды зъ часѡвъ панщины, а хоръ романѡвскій спѣвавъ пѣсни зъ 1840-ыхъ рокѡвъ и инши народни. Велику радѡсть выкликало, коли на горѣ появивъ ся вѡзъ зъ часѡвъ панщины. Вѡзъ, позвязуваный ужевками и мотузами, безъ зелѣзнои оконы, тягнули два непаристѣ выхудѣлѣ волы, а на возѣ знаходились: вязанка букѡвъ, коса, серпъ, вилы и плугъ, котрыми люде ще робили панщину. Старенькій господинѣ повбирали ся такъ, якъ носили ся ще за панщины, та спѣвали пѣсни сумни про долю хлопа за тыхъ часѡвъ. Весело минавъ часъ для кождого, а вже-жь найбѡльшу несподѣванку зроблено малымъ дѣтямъ, коли згорнули ихъ старики коло себе та зачали имъ роздавати цукорки на памятку того дня.

Коли стемнѣлось, звернули мы на себе увагу сусѣдныхъ сѣлъ штучными огнями, а вже найкрасшою хвилею було, коли въ темнѡмъ сумерку освѣчено до 4000 народу бенґальскими огнями, при чѡмъ всѣ радѡстно спѣвали „Миръ вамъ братя“ та „Ще не вмерла Украина“. Нарѡдъ одушевленый вернувъ пѡзнымъ вечеромъ домѡвь, полишаючи въ памяти радѡстный спомнинъ того народного свята. — *К. К.*

Въ Коломыи — якъ вѣдомо не обходили всѣ Русины разомъ ювілея знесеня панщины и вѡдродженя Галицкои Руси, а були ажь три обходи: оденъ дня 3 (15) и 5 (17) мая устроєный комітетомъ, котрый назвавъ ся повѣтовымъ [хочь народовцѣ и радикалы заперечили, мовь бы вѡнъ мавъ право звати ся повѣтовымъ]; другій 21-ого мая устроєный радикалами а третій 22-ого мая устроєный народовцями. Народовцѣ сполучили разомъ зъ ювілеемъ панщины такожь 100-лѣтный ювілей появы „Енеиды“ Котляревского а радикалы збили въ купу ажь пять ювілеѣвъ, мѣжь тыми 25-лѣтный ювілей п. Франка. Про гарный ювілейный концертъ] народовцѣвъ у насъ була вже ширша допись зъ Коломыи, а нинѣ згадаемо о тамтыхъ двохъ обходахъ пѡсля коломыйскои „Русскои Рады“.

Отже обхѡдъ т. зв. повѣтового комітету вѡдбувъ ся о с ь якъ:

Дня 3 (15) мая вѡдправили въ городскѡй церкви торжественне богослуженя оо. парохъ крил. Кобляньскій, высл. катихитъ ґімн. о. Н. Лепкій, катихитъ ґімн. о. Войцѣховскій и сотрудникъ о. Козицкій. Спѣвавъ хоръ коломыйскихъ мѣщанъ пѡдъ проводомъ свого дириґента п. Алек. Бѣлорускаго.

Пѡсля програмы мавъ того-жь дня вѡдбути ся походъ зъ музикою и спѣвомъ улицями мѣста, а комітетъ вѡдозвою попросивъ мешканцѣвъ о илюмінацію вѡконъ. Около 8 годины вечеромъ, коли дощь переставъ итп, почали збирати ся мѣщане и селяне зъ поблизькихъ сѣлъ въ домѣ читальнѣ при улици Надвѡрняньскѡй [Собѣского]. Передъ 9 годиною заяснѣли у вѡкнахъ читальнѣ свѣтла передъ портретомъ цѣсаря Франц-Іосифа I. и передъ гербомъ Галицкои Руси, а рѡвночасно появили ся свѣтла у вѡкнахъ єкрѡзь у мѣстѣ, такъ що — якъ пише „Русская Рада“ — „цѣла Коломыя заяснѣла якъ въ бѣлый день“. [Видиѣйшій народовцѣ не илюмінували зъ причины, що не солідарували ся зъ тымъ комітетомъ; не були илюмінованій такожь ратушъ, рада повѣтова, всѣ будынки правительственнѣ и школы, кромѣ школы фундаціи барона Гірша, котра ажь сіяла вѡдъ свѣтла.] Передъ 9 годиною рушивъ походъ. На передѣ музика зъ великимъ лямпіономъ зъ написю: „50 лѣтный ювілей—Свобода 3-ый май – 1848 – 1898“. За музикою ступало 400 лямпіонѡвъ рѡзной барвы по три въ рядъ. Въ самѡй серединѣ довгого походу находивъ ся хоръ мѣщаньскій и пѡдчасъ перестанкѡвъ музики спѣвавъ народни пѣсни „Миръ вамъ братя“, „Щасть намъ Боже“, „Закувала зозуленька“ и инши. Масы народу залягали всѣ улицѣ, куды переходивъ походъ, а ринокъ бувъ переповненый.

О 10-ѡй годинѣ походъ повернувъ назадъ до читальнѣ — Тутъ д-ръ В. Дудикевичъ подякованъ народови за ладъ и тактъ пѡдчасъ походу Лямпіоны погашено и всѣ розбѣйшли ся.

Дня 5 (17) мая вѡдбуло ся устроєне тымъ же комітетомъ народне вѣче въ сали ратушевѡй. Прибуло около 400 селянъ и трохи интеліґенціи духовнои и свѣтскои; женщины заняли ґалерію. По вѡдкрытю вѣча д ромъ Дудикевичемъ промовлявъ насамперед господарь Варчукъ зъ Печенѣжина о панщинѣ и ѣи знесеню, — вѡдтакъ посолъ д-ръ Т. Окуневскій мавъ широку бесѣду о вѡдр дженю Русинѡвъ та о ихъ житю и роботѣ въ тыхъ 50 лѣтахъ по знесеню панщины, — потѡмъ о. Мих. Левицкій зъ Вербѣжа на подѡбный тематъ, якъ Варчукъ, — вѡдтакъ знов посолъ Окуневскій о теперѣшнѡмъ положеню Русинѡвъ, вкѡнци д-ръ Дудикевичъ о потребах . рускаго народу. [Коли д-ръ Дудикевичъ замкнувъ вѣче, д ръ Трильовскій почавъ запрашати селянъ на радикальный обхѡдъ въ суботу 21 ого мая]

Зѡборъ скликаный радикалами почавъ ся 21-ого мая о 11 годинѣ передъ полуднемъ въ сали касы ощадности. Були промовы на тематъ ювілея не лишь панщины, але и ювілеѣвъ Богдана Хмельницкого, Котляревского и Франка, були спѣвы снятиньского хору и деклямаціи. Въ обходѣ радикалѡвъ взяли участь и соціялісты, головно жиды.

О 4 годинѣ зъ полудня вышовъ зъ салѣ касы ощадности походъ и рушивъ ринкомъ и улицями до мѣского огорода. [„Русская Рада“ каже, що селянъ було около 50, а 20 селянокъ; проче соціялісты.] Селяне несли кѡлька меншихъ хоругвъ о рускихъ и соціялістичныхъ барвахъ, а на передѣ ѣхавъ на кони Гуцулъ [перебраный коломыйскій швець Стефанюкъ]. Несено такожь одну велику хоругвь подѡбну до церковнои: зъ одного боку бувъ на нѣй портретъ Богдана Хмельницкого, зъ другои двѣ злучені руки. На кѡнци походу несено двѣ червонѣ таблицѣ: на одній була напись „Свобода“, на другѡй „Загальне голосоване“.

Въ огородѣ було кѡлька хорѡвъ и парубки зъ дѣвчатами танцювали коломыйки.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Въ мѣсяци маю сего року внесено поданя до намѣстництва о заснованє *новыхъ Читалень Просвѣты* въ отсихъ 20 громадахъ: — Въ повѣтѣ Броды: Пѡдгѡрцѣ; — пов. Борщѣвъ: Сковятинъ; — п. Бережаны: Жукѡвъ; — п. Чорткѡвъ: Бѣлобожница; — п. Добромиль: Гойско; — п. Гусятинъ: Чорноконецка-Воля, Сухоставъ; — п. Камѣнка-струмилова: Язенница-руска; — п. Коломыя: Ключѣвъ-малый, Матѣѣвцѣ; — п. Львѡвъ: Пѡдлѣски-малѣ, Яричѣвъ-новый; — п. Надвѡрна: Назавизвъ; — п. Рава-руска: Угнѡвъ; — п. Рогатинъ: Черче; — п. Станиславѡвъ: Павельче; — п. Збаражъ: Суховцѣ, Голошинцѣ, Козары; — п. Золочѣвъ: Богутинъ. — Снятиньскій повѣтъ, єдиный на цѣлу руску часть Галичины, все ще не мае анѣ одной Читальнѣ Просвѣты. Всѣхъ Читалень Просвѣты зъ кѡнцемъ мая (заложеныхъ и зголошеныхъ) було 636, зъ котрыхъ 112 приступило въ сѣмъ роцѣ.

Новыхъ членѡвъ вступило до Просвѣты въ сѣмъ роцѣ вѡдъ 1. (н. ст.) сѣчня по конець мая 780.

Дня 17. мая вѡдбули ся *загальны зборы філіи Просвѣты въ Пѡдгайцяхъ*. Тота філія (зъ вины свого головы о. пароха Новосада) вѡдъ свого заложеня въ 1894. роцѣ була зовсѣмъ безчинна, хотя Головный выдѣлъ неразъ взывавъ ѣи до скликаня зборѡвъ. Ажь заходами о. Навроцкого зъ Голгѡчь она теперь ожившла ся, вѡдбули ся загальнѣ зборы и выбрано новый выдѣлъ, котрый дае добру надѣю. На зборахъ явило ся звышь 30 селянъ и мѣщанъ и 10 священикѡвъ. Зборы отворивъ и проводивъ имъ о. деканъ Стеткевичъ зъ Божикова. Вѡдпоручникъ Головного выдѣлу п. Король мавъ довшій выкладъ про хибы въ господарствахъ селяньскихъ що-до управы землѣ, ѣи навоженя, выбору ростинъ до управы и значѣня годѡвлѣ худобы рогатои, а вѡдтакъ пояснивъ, въ якій способѡвъ хибы тѣ усувати и поправляти, та взагалѣ якъ въ нинѣшнихъ часахъ сзляне мають свои господарства уладжувати. Потѡмъ выбрано выдѣлъ, котрый заразъ и уконституувавъ ся. Головою ставъ о. Ил. Стеткевичъ, заступникомъ головы о. Ив. Навроцкій, секретаремъ о. Богачевскій зъ Пѡдгаецъ, касіэромъ мѣщаннвъ Он. Маркевичъ, контрольоромъ нотарь Порф. Яримовичъ, выдѣловыми учитель Вас. Камяньскій и господарь Ив. Головка.

НОВИНКИ.

— **Священики деканата Куликѡвского** зѡбраній на соборчику въ Ременовѣ дня 31 мая, ухвалили одноголосно, по примѣру деякихъ деканатѡвъ: не принимати писемъ урядовыхъ писаныхъ по польски або польскими буквами

и неразпечатанымн звертати на руки Декана, котрый вдошле до Ординаріята въ Перемышли. Вправдѣ не було чотирохъ священиковъ на соборчику, но тѣ сподѣваємось пѣдпишуть однодушну ухвалу, яку имъ Деканъ окремо предложить. Тѣлько такъ дальше по широкѣй Руси, Вел. Отцѣ, солідарно до дѣла, а система польозаційна щезне яко камфора сама собою въ урядованю, и накидованю польскихъ друкѣвъ, не остоять ся и ей прихильники, деякій на жаль нею сервилистично перенятій священники, utinam bonus vates sim, приступлять бодай вкѣнци певно хоть неохотно, до поступованя загалу, абы не разити. Най жаденъ соборчикъ духовеньства руского не перепустить сен справы, а солідарнѣсть наша, що такъ користно подѣлала передъ выборами до рады державнон, принесе великій хосенъ для справы рускон, побудить магнетично и другѣ станы и видрулить звычайне зъѣдливе перо радикалѣвъ. Тожь vivant sequentes! — *Ч.*

— **Соборъ деканальный въ Пациковѣ** деканата перегиньского, дня 2 червня 1898, ухваливъ тяку резолюцію: Соборъ деканальный перегиньскій солідаризує ся вповнѣ зъ поступованемъ другихъ деканатѣвъ въ справѣ рускаго письма и ухвалює одноголосно: почавши вдъ дня 1 серпня 1898 нерускій або нерускими буквами писаній урядовій письма до урядѣвъ парохіяльныхъ неразпечатаній пересылати до уряду деканальнаго для дальшого урядованя и просити Всч. о. декана, щобы въ реченци до 14 днѣвъ увѣдомивъ о тѣй постановѣ всѣ власти адміністраційнй, судовій, шкѣльній и скарбовій, якъ такожь и Вприсов. Ординаріятъ у Львовѣ, а на слѣдуючихъ соборахъ деканальныхъ здавъ справу, котрій уряды парохіяльній, якѣ и кѣлько письмъ звернули. — На тѣмъ-же соборѣ пѣдписано петицію о признане священникамъ права уживанъя на зелѣзницяхъ державныхъ повздовъ II-ои клясы за оплатою цѣны ѣзды III-ои клясы. Петицію тую зладивъ для деканату перегиньского хорошо а скоро, охочо и безинтересовно Вп. Свг. Олесницкій адвокатъ зъ Стрия. По тѣй причинѣ зѣбраный клиръ деканату перегиньского рѣшивъ одноголосно якъ найскорше выразити Вп. п. Олесницкому вдъ цѣлого деканату щиру подяку и вибравъ повномочникомъ до тон справы о. Богачевского зъ Лецовки. Ухвалено такожь переслати тую петицію на руки Вп. о. посла Таничкевича зъ просьбою, щобы зволивъ петицію тую въ радѣ державнѣй горячо пѣдперти.

— **Зъ Сянѣччины** одержуємо до умѣщеня въ „Дѣлѣ“ отсе письмо: Взыває ся Впр. о. Льва Сембратовича, декана сянѣцкого, щобы зволивъ скликати деканальный соборчикъ до мѣста Сянока въ цѣли рѣшеня некучихъ дѣлъ, именно переписки зъ властями, и то передъ 23-имъ червня т. р. передъ выборомъ посла до рады державнон, щобы по соборчику могли выборцѣ сянѣцкого повѣту порадитись. Щобъ не остати ся позаду другихъ деканатѣвъ, духовеньство деканата сянѣцкого повинно рѣшити пѣдъ словомъ чести переписувати ся зъ всѣми властями лишь по руски, вдъ властей приймати тѣлько по руски и рускими буквами писаній письма, жадати лише рускихъ друкѣвъ на всякій вытяги, а польскій а limine вдкидати, взгледно пересылати черезъ урядъ деканальный Впр. Консисторіи въ Перемышли до дальшого ужитку. Вже часъ понехату нашь сервілізмъ и мамелюцтво, а бодро боронити своихъ правъ запорученыхъ намъ законами, бо тѣлько зъ сильнымъ народомъ будуть другій народы числити ся. Ну-же браття! ну-жь стояти, якъ граніть за нашу честь, щобы свѣту показати, що тутъ руска земля есть!

— **Зъ Ярославского** просять насъ оповѣстити; Дня 6 червня с. р. т. є на другій день Зеленыхъ святъ [въ понедѣлокъ] вдбуде ся о годинѣ 2-ій пополудни вѣче пѣдъ голымъ небомъ а въ разѣ непогоды въ стодолѣ въ селѣ Яшкахъ повѣту ярославского. Вѣче се скликують селяне того-жь села, котрій бувши на вѣчу въ сусѣднѣмъ селѣ Ветлинѣ, що вдбулося дня 17 мая с. р., почули тамъ про всякій бѣды та безправя, для того задумали у себе дома устроити вѣче, а тымъ бѣльше, що теперь мають вдбутись у нихъ выборы до рады державнон. Комітетъ кличе на се вѣче всѣхъ людей поблизшихъ и дальшихъ, безъ рѣзницѣ стану, вѣроисповѣдання та поглядовъ політичныхъ, а передовсѣмъ селянъ, народъ працюючій, щобы якъ найчисленнѣйше зѣбрали ся, бо тѣлько въ той способъ можемо показати свою силу свѣтови и мати надѣю на лучшу долю. — *Дмитро Сухій.*

— **Панна Саломея Крушельницка**, на скѣлько доси маємо вѣсти, выступить въ концертахъ: у Львовѣ, въ Бережанахъ, въ Тернополи и въ Станиславовѣ. Про концерты у Львовѣ и въ Бережанахъ у насъ були вже звѣстки. Теперь же зъ Тернополя пишуть намъ, що тамъ панна Крушельницка дає концертъ въ сали Сокола дня 7 н. ст. червня и вдспѣвае чотири кусники. А зъ Станиславова пишуть намъ, що тамъ панна Крушельницка буде концертувати въ сали театральнѣй при участи тамошного „Бояна“ дня 16 н. ст. червня [въ че веръ]; добрну програму подадуть пѣзнѣйше афішѣ. — Не сумнѣвати ся, що руска [а чей-же и не руска] публика покористае зъ рѣдкон нагоды и всюда, де тѣлько выступить панна Крушельницка, заповнить салю по береги, щобъ налюбувати ся пѣснею рускаго соловейка. — Въ Станиславовѣ білеты на концертъ можна вже дѣстати въ „Народнѣй Торговли“.

— **Товариску прогульку до Лисиничъ** [Ґрунда] устроюють въ середу 8 ого с. м., товариства „Руска Бесѣда“, „Клюбъ Руснюкъ“ и „Львовскій Боянъ“ и запрошують симъ до участи такъ своихъ членовъ якъ и другихъ рускихъ товариствъ Мѣсце сходинъ о годинѣ 5-ій зъ полудня въ парку Стрийскѣмъ.

— **Надзвычайнй вправы мѣшаного хору „Львовского Бояна“** вдбудуть ся вѣ второкъ, 7-ого с. м., о годинѣ 7½ вечеромъ. На тыхъ вправахъ зачне ся наука нового утвору Ф. Колесы „Обжинки“, котрый выконавсь на концертѣ сего мѣсяця. Зъ огляду на се назване выдѣлъ всѣхъ членовъ щобы явились точно и въ комплетѣ. — *В. Ш.*

— **Непошанованє рускихъ святъ при вѣйску.** Доносять зъ Бродовъ, що въ руске свято Вознесеня 13 полкъ уланѣвъ вдбувавъ вправы въ стрѣляню, а вдъ недѣлѣ цвѣтоносной до недѣлѣ св. отцѣвъ вѣйско стаціоноване въ Бродахъ не було ще въ церквѣ. Есть надѣя, що новоименованый командантъ корпуса ген. Фідлеръ поучить пѣдчиненій собѣ власти вѣйсковій о належнѣмъ святкованю рускихъ святъ на Руси.

— **Посолъ д-ръ Окуневскій** одержавъ вдъ п. міністра зелѣзниць державныхъ ось-такє письмо:

Высоко поважаный Пане! Вказуючи намъ на пануючій у всходній Галичинѣ голодъ, пѣднесли Вы, Высоко поважаный Пане, недостаточность 15-процентового опусту на фрахтѣ при транспортѣ кукурудзы. Въ тѣй справѣ маю честь заявити Вамъ, що коли зъ початкомъ сего року не було ще повнон ясности що до розмѣровъ и интензивности пануючого въ Галичинѣ голоду, признано на представленя поодинокихъ репрезентацій повѣтовыхъ лише 15-процентовый опустъ вдъ нормальныхъ фрахтовыхъ належитостій при транспортѣ кукурудзы и иншихъ сортовъ зѣбжа. Коли однакъ на пѣдставѣ дальшихъ докладныхъ розслѣдовъ ц. к. намѣстництва у Львовѣ сконстатовано голодъ въ 63 галицкихъ повѣтахъ и выказано потребу дальше сягаючои акціи ратунковон, міністерство зелѣзниць, не ставлячи жадныхъ трудностій, згодило ся на тарифовій зниженя, якій ц. к. намѣстництво узнало за потрѣбній. Вѣдповѣдно до того въ дневнику розпорядженъ для зелѣзничого и корабельного руху, въ чч. 32 зъ 17 марта и 39 зъ 5 цвѣтня с. р. признано дальшесягаючій зниженя тарифовій для зѣбжа призначеного на насѣне, бараболь, кукурудзы, вѣвса, отрубѣвъ, макухѣвъ и мучки зъ макухѣвъ, сѣна, соломы, пашницѣ и сѣканыхъ буракѣвъ. Що до згаданого Вами артикулу кукурудзы то при оплатѣ фрахту вдъ найменше 10.000 кільограмовъ [оденъ фрахтовый листъ и вагонъ] улекшеня полягае на примѣненю тарифовон стопы клясы С. замѣсть спеціяльнон тарифы 1, а се рѣвнае ся 30 до 35 процентовому обниженю фрахту. Услѣвъ, на пѣдставѣ котрого можна користати зъ сего зниженя, есть таке, якъ при иншихъ артикулахъ. Треба выказати ся письменнымъ замовленемъ потвержденымъ мѣсцевымъ ц. к. староствомъ. — Вѣдень 24 мая 1898. *Вітекъ.*

— **Вдъ посла д-ра Яросевича** одержуємо письмо, въ которомъ вѣнъ просить насъ спростувати ось що: Въ 106 ч. „Дѣла“ при уступѣ бесѣды посла Яросевича: „Изъ статистичныхъ датъ о выборахъ довѣдуємо ся, що въ Галичинѣ въ пятій курій сама радикальна партія руска вѣддала 2885 голосовъ т. є. 26 процентъ всѣхъ вѣдданыхъ голосовъ“ додала наша редакція въ скобкахъ замѣтку [То не вѣрно! — *Ред.*] Отже д-ръ Яросевичъ просить насъ помѣстити: „Повысшій даты наведенй посломъ Яросевичемъ зовсѣмъ вѣрно зъ урядового выказу статистичного о послѣднихъ выборахъ до рады державнон“. — На се мы скажемо для успокоеня д-ра Яросевича, що намъ анѣ не снилось пѣдозрѣвати его о невѣрне наведеня цифръ, але самій цифры урядовій мы назвали невѣрными и при тѣмъ обставмо.

— **Промыслова школа въ Мостискахъ** має бути заведена зъ початкомъ 1898/9 шкѣльного року. Мѣсцева рада громадска и рада повѣтова рѣшили причинитись рѣчными датками на удержаня сен школы, а введеня ей въ житє залежать вдъ порѣшеня краевон рады шкѣльнон.

— **Зъ-пѣдъ Станиславова** пишуть намъ: „Ruska mowa to chłopska!“ Такій ретроградный высказъ лучилось менѣ почути вдъ властителя цукорнѣ К. Ертля въ Станиславовѣ. Остаючи вдъ кѣлькохъ лѣтъ поблизько Станиславова а вдвѣдуючи неразъ при нагодѣ цукорню згаданого панка, не мавъ я ще нѣколи того щастя почути вдъ него бодай одно руске слово. Мимоходомъ сказавши, до тон цукорнѣ, за-для догѣдного ей положеня, учащае при кождій нагодѣ руска интеліґенція, отже и руске духовеньство, коли тымчасомъ въ другій цукорни п. Червиньского, чоловѣка честного, знаючого вддати кождому принадлежну честь, мало коли можна кого зъ духовеньства подыбати. Але вертаю до рѣчи. На кѣлькоразову интерпеляцію, чому п. Ертель гостямъ не вдповѣдае по руски, дававъ стереотипову вдповѣдь: „Nie umiem po rusku“. Однакъ велике було мое зачудуване, — коли я, будучи при нагодѣ концерту въ честь 50 лѣтного ювілею въ Станиславовѣ и зайшовши до цукорнѣ, почувъ, якъ п. Ертель красно и поправно промовивъ кѣлканацять словъ до свого слуги, посилаючи его до мѣста зъ купномъ. Думаю собѣ: ну, славити Господа купномъ. Думаю собѣ: ну, славити Господа за купномъ. Думаю собѣ: ну, славити Господа за купномъ. Думаю собѣ: ну, славити Господа за

Вина испаньскі зъ Соматозою

найновѣйше цѣнне средство вѣдживляюче до скрѣпленя пѣдупавшихъ орґанізмовъ. — Цѣна бутильки 3 корони 60 гелєр. 6

Головный складъ и аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 198—7

Академикъ пошукує лекції на село заразъ або пізнѣйше на часъ вакацій. Прошу адресувати: „Академикови — Гребенѣвъ“. 228 2—3

Семинаристъ IV року шукає лекції на провінції. Адрес: Н. П. К., Шкарпова ч. 5. у п. Кочановичъ. 232 1—3

Пошукує ся Русинки интеліґентни въ середнѣмъ вѣцѣ до провадженя малого священичого господарства. — Зголошуватись листовно: poste restante Львовъ пѣдъ У. А. 10. 233 1—3

КАСЫ огнетревалі знаменитѣ Нр. 0, 70 зр., нр. 0½ 80 зр., нр 1 100 зр., нр. 2 120 зр., н-ръ 3 14 зр. Касы зъ пультами о 10 зр. дорожше поручає ПЕТРО ХШОЩСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4055

100 до 300 зр. мѣсячно
можуть заробити особы всякого стану въ кождѣй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папервъ державныхъ и льосѣвъ. Зголошенія до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutschgasse 8, BUDAPEST. 206 4—10

Диваны перскі и портіеры
традиві (старинні)
продає, купує и выпозичає, а такожь приймає на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно.
190 21—?

Выстава загальна
походныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ и хѣдникѣвъ.
Также цѣлу нѣч при електричнѣмъ освѣтленю отворена.
Вступъ вѣльный.
Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190 21—?
Купующимъ вѣльги въ сплатахъ.

ЗАКЛАДЪ дентистично-технічный
В. ВЕРҐЕРА
Львовъ, ул. Кароля Людвика ч. 5.
выконує
штучні зубы и щоки пѣсля найновѣйшої системы американскої тревало и дешево.
5 17—50

Також и на раты
безъ пѣдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, фіранки, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылає ся цѣнники даромъ и оплатно. 190 21—?

Решткы хѣдниковъ и высортованѣ диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, гобелины и рѣзнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (II. сажъ Гавсмана). Также на раты. Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно. 190 21—?

Славнѣ на цѣлымъ свѣтѣ КОЛА „OPEL“
перворядный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre“
Львовъ, ул. Сикстуска 6. пасажъ Гавсмана
Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно. 190 21—?

Урядъ парохіяльный Яблѣнка п. Солотвина
потребує дяка, нежонатого, зъ селянського дому, до обнятя мѣсця сейчасъ. Зголосити ся чимъ скорше письмомъ або лично. 236 3—3

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дрелихи и т. п. власнѣ выробы
продає по
цѣнахъ фабричныхъ
Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна
въ своѣй ново устровѣй торговли
у Львовѣ при ул. Кілиньского ч. 2
Замовленя зъ провінціи просимо надсилати до Кросна.
Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ *вѣренѣвъ анѣ похатникѣвъ не высилаємо.* 77 58—62

Новости въ парасольках, капелюхах, блюзах, рукавичках, стяжках и коронках по чудуюче низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 21—?

Фабричный складъ Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII. Feldgasse 10.

Оріґінальнѣ анґлійскій бритвы въ найпершои діямантовои стали, досконалѣ, вглубленo шлюфованѣ, выостренѣ, готовѣ до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглубленo шлюфована зр. 1.50 а ½ вглубленo шлюфованѣ зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Выткы зъ многихъ подякъ *за одного дня*:
Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Купновичъ 23/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.
2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малиновъ 23/10 97. Теофилъ Глушкевичъ парохъ. 54 16—?
Подобно пишуть Всч. Отцѣ:
2./10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.
23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.
23/10 1897 О. Полиньскій, парохъ Юровець.
23/10 1897. Капр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругѣвъ.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільоґрамовъ loco фабрика.

Вино

въ барилках бкільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ Роттердаму до Ню-Іорку
Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пѣсля довжины и величины каюты яхъ и пѣсля скорости и елеґанції парохода.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ также сальоновѣ и настѣнныѣ, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданє высилає ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ. ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 19021—?

Ц. к. упр. галиц. акційный
БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ
перенѣсъ
Контору вымѣны
и
вѣддѣлъ депозитовый
котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаннінѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Вѣддѣлъ депозитовый
принимає вклады и выплачує завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимає до переховання папери вартостни и дає на нихъ завдатки.
Крѣмъ того впровадженo подобно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковѣ (Safe Deposits)
За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рѣчно, депозитарь дѣстає въ сталевѣй касѣ панцирнѣй сховокъ до выключного ужитку и пѣдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може своє майно або важнѣ документы. 374 [4]
Пѣдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогѣднѣйшій заряджена.
Привилеи дотычно того рода депозитовъ одержати можна безплатно у вѣддѣлѣ депозитовомъ.

Кождый десятый льосъ выграє.

Ювілейна льотерія выставы штуки
300.000 льосѣвъ. Вѣдень 1898 30.000 выграныхъ.
Тягнене у Вѣдни вызначене на 12 липня 1898.
Загальна вартість 100.000 корон.
Головна выграна коронъ
20000, 10000, 8000, 6000 и т. д. В.
1 льосъ 50 кр., 21 льосѣвъ 10 зр.
Льосы 50 кр. 10 льосѣвъ 5 зр. Порто и ліста выграныхъ 10 кр. 227 2—20
приймає и пересылає также за послѣплатою належитости
Lotterie-Bureau der Genossenschaft bildender Künstler
Wien, Künstlerhaus, I., Lothringerstr. 9.
Куповы и марки листовѣ приймають ся въ уплатѣ.
На 10 льосѣвъ зъ бѣжучими числами припадає одна выграна

Охоронна марка: ЯКОРЪ.
LINIMENT. CAPSICI COMP.
въ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,
признане за знамените, утихомирюче бѣль натирание; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.
Просимо жадати того 355 86—39
загально любимого средства домового
все лишь въ оріґинальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґинальный.
Ріхтера аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

ЩАВНИЦЯ ЗАВЕДЕНЄ ЖЕРЕЛЬНО-КУПЕЛЕВЄ И КЛІМАТИЧНЄ.
Найсильнѣйшій щавы содово-солонѣ и зелѣзисто-успѣшний въ початкахъ сухотъ, по запаленю легкихъ, въ астмѣ, въ нежитахъ дышицѣ и гортанки, въ недугахъ жолудка, кишокъ, печѣнки и гемороидальныхъ, при выторженю камѣнѣвъ въ мѣхури и ниркахъ, въ недугахъ жѣночихъ, малокровности, въ ослабленю, у всѣхъ станахъ нервовыхъ и по инфлюенціѣ. — Купелѣ мінеральнѣ, заведене гідропатичне зъ пенсіонатомъ д-ра Колончковского на Медзусю. Купелѣ рѣчнѣ и т. д. Заведенє ингаляційне. Курація молочна, жентична и кефірова. — Лѣкарь заведеня д-ръ Сциборовскій. Доѣздъ до зелѣзничои стациі Новый Санчъ. — Сезонъ вѣдъ 20 мая.
Замовленя на мешканя приймають заряды заведень „ҐОРНОГО и на МЕДЗЮСЮ.“ 166 3—6

Вѣдъ року 1868
БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ
МЫЛО СМОЛЯНЕ
выпробоване на клініках и многими практичными лѣкарями уживане ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але также и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пѣвостровѣ Балканьскомъ, въ Швайцарії и т. д. на недуги шкѣрнѣ, особливо противъ
Выкидовъ шкѣрныхъ рѣзного рода
зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣланє Бергерового мыла смоляного яко гіґієничного средства до усуненя порилѣвъ, до чищенія и десинфекціи шкѣры есть рѣвножъ загально признане. Бергера **мыло смоляне** має 40% смолы деревной и рѣзнить ся значно вѣдъ всѣхъ иншихъ родовъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на пѣбочь помѣщеный знакъ охоронный.
Въ упертыхъ недугахъ шкѣрныхъ уживає ся замѣсть мыла смоляного успѣшно
Бергера лѣчничого мыла смолянo сѣрчаного
Яко лагѣднѣйше мыло смоляне до усуненя всякои **нечистоты шкѣры**
на выкиды шкѣрнѣ и на головѣ у дѣтей, также яко незрѣвнане мыло до мытя и купелѣвъ для щоденного ужитку служать, обіймаюче 35% ґліцерины и пахуче
Бергера ґліцеринове мыло смоляне.
Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ принисомъ уживания.
Зъ иншихъ родовъ мыла Бергера поручає ся слѣдуюча заслугуюча на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкѣры; **мыло бораксове** противъ прищѣвъ; **мыло карболеве** до выгладженя шкѣры и знаковъ по вѣспѣ и яко мыло десинфекційне; Бергера **мыло до купели** зъ смерековыхъ шпильокъ и таке-жъ **мыло тоалетове**, Бергера **мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); мыло іхтіолеве** на червонѣсть лица; **мыло веснянкове** дуже успѣшне; **мыло таниноне** противъ пѣтя нѣгъ и выпадання волоса; **мыло до зубовъ**, найлѣпше средство чищеня зубовъ. Що-до иншихъ родовъ мыла Бергера звертаємо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Бергера, бо истнують наслѣдованя безъ успѣху.
Мѣсця продажи для Львова въ аптиках пп.: І. Байзера, Ґ. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмах А. Ербара, Гайсіма, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродахъ* Кріжого, Ляндберґа; въ *Бережанах* Ал. Пйотровского; въ *Бережанах* А. Дуреты, Л. Наслика; въ *Березовѣ* Галямаєв, Ґрбена; въ *Хыровѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжановского, І. Тобіашека; въ *Ярославѣ* І. Анґермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Вятославского; въ *Камянцю* Пилявского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Рашевѣ* Карпиньского, Рона; въ *Сколыми* Лаховского; въ *Самборѣ* І. Алесевича и Гордычки наслѣдниковъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ бѣльшихъ мѣстъ Галичины. 104 18—24

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы
К. Гостиньскій и І. Альсъ
Предприемство комісій и спедицій
у Львовѣ пл. Галиция ч 3, (телєфонъ ч. 537)
яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМЕ
продає карты корабельнѣ выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣляє всякихъ поясненъ безплатно.
Експедиція подорожныхъ и закупковъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчной, Ар сентины, Канады, Парагвая и Сполученыхъ Державъ. 209 12—?

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу зъ житепысью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просѣта“.
Цѣна I-шои части 25 кр II-ои части 20 кр.
Оправленій примѣрники продають ся о 10 кр. бѣльше.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Оссолінійского, пѣдъ зарядомъ Іоакима Гремина.

Ч. 114. Львовъ, Второкъ 26 Мая (7 Червня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю к перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошенъ ул. Коперника ч. 11, и Бюро Газеты ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кушнѣвского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбст за инсераты кликій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрій:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лиш не на попередне застереженіе. — Рекламаціи не печатаютъ ся пѣльки вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей місце а въ рубрицѣ „Надісланое“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

По юзілейныхъ торжествахъ.

II.

Святковане ювілею знесеня панщины и народного вѣдродженя галицкои Руси було вельми важною маніфестаціею, котра маѣ такожь велике значѣне політичне. Се значѣне лежитъ и въ обемѣ ей и въ змѣстѣ.

Ювілей обходженый бувъ въ цѣлѣмъ краю и цѣлымъ народомъ та й за одною принукою и въ оденъ способъ. Се не була отже маніфестація одной якои партіи або поодинокихъ партій, але маніфестація цѣлого народу. А змѣстъ и духъ тои маніфестаціи обявивъ ся именно въ кульмінаційнѣй ей части, у всенароднѣмъ вѣчу у Львовѣ зъ дня 19 мая и въ принятѣй на нѣмъ въ чотирохъ резолюціяхъ програмѣ.

Програма тая — то не програма хвилѣ, выкликана хвилевыми причинами та обставинами, то програма, якои батьки наші держали ся вже въ 1848 бмъ роцѣ и якои повинні держати ся дѣти наші за другихъ пятьдесять лѣтъ. Она обіймае чотири точки: національный розвѣй рускаго народу яко народности самостійной (на основѣ заявленя Головной Рады рускои зъ 1848-го року, отже самостійнои якъ супротивъ польскои такъ и супротивъ великорускои народности), стремлене до повнои самоуправы народнои зъ усуненямъ всякого верховодства, старане о людъ и хоронене рускои суспільности вѣдъ розладу та крайнои вражды партійнои.

Коли розглянути ся по рускій суспільности и по ей партіяхъ, то мусить ся признати, що, за вынимкою точки що-до люду, не всѣ партіи держали ся теперь тои програмы. Т. зв. москвофіли не признавали національнои самостійности Русинівъ, угодовцѣ выразно вѣддавали ся верховодству польскому, а радикалы стаютъ противъ згоды и єдности въ рускомъ народѣ.

Найважнѣйшимъ моментомъ есть принятє першои точки програмы всѣми рускими партіями, отже и т. зв. москвофілами. Ще недавно сеся справа зовсѣмъ инакше стояла. Пригадуемо, якъ передъ чотирма роками пять тогдѣшныхъ послівъ соймовыхъ, Романчукъ, Телішевскій, Окуневскій, Король и Рожанковскій хотѣли довести ворогуючій партіи рускій до згоды и спільного дѣланя на зверхъ — и въ тій цѣли скликали на день 19 марта 1894 визначнѣйшихъ Русинівъ зъ цѣлого краю. Тогды „москвофільска“ партія, въ котрои имени промовлявъ особливо посолъ Кулачковскій, не допустила до порозумѣня, бо не хотѣла нѣякъ згодити ся на першу точку предложеной програмы, зазначуючу національну самостійность Русинівъ зъ покликанемъ на програму Головной Рады рускои зъ 1848-го року. А теперь на тую точку, дословно въ тій самій основѣ, згодивъ ся цѣлый комітетъ ювілейный, безъ найменшого супротивленя зъ стороны ей „москвофільскихъ“ членівъ, а вѣдтакъ приймило ей и всенародне вѣче.

Що польска праса мимо того приписала цѣлій ювілейній маніфестаціи характеръ москвофільскій, се не дивно. Се лежитъ въ интересѣ нашихъ верховодівъ всякій самостійный а для нихъ непожаданый обявъ Русинівъ представляти яко москвофілізмъ або радикалізмъ. Все-жь таки Dziennik polski признавъ руско-народный характеръ програмы и зарегіструвавъ ще нашій обявъ такои самои натуры, только жь вѣнъ, замѣсть пѣсля того оцѣнити и характеръ цѣлои маніфестаціи, закінчивъ тымъ, що не може собѣ сеи справы выяснити.

Мы хочемо цѣлу справу выложити коротко вѣдъ початку и выказати ще разъ, хотя се для кождого хоть трохи свѣдучого и незаслѣпленого мусѣло все бути ясным, що цѣле святковане вѣдъ початку до кінца було переведене головно народовцями и въ дусѣ не только всего загалу рускаго але и спеціяльно сторонництва руско-народного.

Перша гадка святкованя 50-лѣтного ювілею знесеня панщины и народного вѣдродженя галицкои Руси повстала у народовцѣвъ. На засѣданю Народнои Рады зъ 7 мая 1897, на котре запрошени були и видніѣшій народовцѣ зъ по-за выдѣлу, рѣшено обходити сей ювілей яко свято всенародне а переведене его вѣддати рускимъ товариствамъ у Львовѣ, котрій краевый рускій комітетъ выборчій, яко тѣло межипартійне а признане всѣмъ загаломъ Русинівъ, мавъ запросити до выслания своихъ вѣдпоручниківъ за для зложеня комітету ювілейного.

Такъ и стало ся. Пѣсля того рѣшеня Народнои Рады п. Романчукъ предложивъ сю справу на засѣданю комітету выборчого зъ дня 15 мая 1897, котрый и згодивъ ся на всѣ его внесеня. Запрошено отже всѣ рускій товариства львівскій, а що вѣдношене числа товариствъ народовцѣвъ до „москвофілівъ“ есть якъ 5 до 3, то народовцѣ мусѣли въ комітетѣ ювілейномъ мати перевагу и мали ей навѣть мимо того, що Академічна Громада зараз зъ-разу не приступила до спільного святкованя, та й задержали ей такожь тогдѣ, коли опѣсля Товариство им. Шевченка и Товариство педагогічне, щобы не наразити ся на закиди участи въ акціи політичній, своихъ вѣдпоручниківъ зъ комітету вѣдкликали. До тѣснѣйшого комітету належало пять народовцівъ и два „москвофілы“, а вѣдозву пѣдписали дванацять народовцівъ и вѣсѣмь „москвофілівъ“, вчисляючи до „москвофілівъ“ вже й такихъ мужівъ, якъ оо. Павликівъ и Дельсевичъ! Межи пятьми бесѣдниками на всенароднѣмъ вѣчу у Львовѣ були три народовцѣ и два москвофіли, знов вчисляючи до „москвофілівъ“ и такого мужа, якъ о. Давидякъ. Додати-жь треба, що и двохъ „москвофілівъ“ не було бы, якъ-бы не було вѣдтягнуло ся руско-народне товариство студентске Академічна Громада, бо тогдѣ именемъ рускои молодежи мѣгъ бувъ промовляти котрыйсь зъ ей членівъ.

Такъ само и характеръ вѣдозвы ювілейной, промовъ бесѣдниківъ на всенароднѣмъ вѣчу и резолюцій того вѣча, якъ и прочій маніфестаціи мали характеръ зовсѣмъ руско-народный. О тѣмъ поговоримо въ послѣдуючій статьѣ.

Зъ рады державной.

Вчерашне засѣданє палаты послівъ не довго тревало, бо президентъ д-ръ Фуксъ хотѣвъ дати часъ провѣдникамъ клюбівъ нарадити ся по засѣданю надъ внесенемъ п. Міловского въ справѣ уладжена вечѣрныхъ засѣдань палаты.

Коли приступлено до порядку дневного, внѣсъ пос. д-ръ Люегеръ интерпеляцію, звернену противъ нафтяного картелю и намѣреного пѣдвышеня цѣнъ нафты. — Президентъ д-ръ Фуксъ вѣдповѣвъ на интерпеляцію п. Ганніха, що запоряджуючи, щобы окликівъ и замѣтокъ, перебиваючихъ бесѣдникамъ, не умѣщувано въ стенографічнѣмъ протоколѣ, тримавъ ся регуляміну, котрый приписуе, що только бесѣды мають записувати ся до протоколу; длятого не може свого запоряджена вѣдкликати.

Въ языковій дебатѣ промовлявъ п. Тірк (Шенереровець). Обговорюючи національный спірь мѣжь Нѣмцями и Чехами, сказавъ бесѣдникъ, що въ парляментѣ не прийде до згоды; мусить прийти до борбы огнемъ и мечемъ. Межь иншимъ ударивъ також на міністра Бернрайтера за те, що сидить ще въ кабінетѣ навѣть пѣсля градецкихъ подій. Коли бы въ Чехахъ лучило ся щось такого, якъ Нѣмцямъ въ Градци, то д-ръ Кайзль певно роздеръ бы свою міністеріяльну теку и пѣшовъ бы геть.

Пѣдчасъ бесѣды п. Тірка такъ мало було послівъ на сали, що п. Вольфъ зажадавъ сконстатованя комплету. Ажь на дзвонене президента позбѣгали ся послы зъ коридорівъ и тогдѣ начислено ихъ надъ сто. Дальше говорившъ п. Нітше (ліберал), а по нѣмъ п. Аксманъ (антісеміт) выступивъ противъ соціялістівъ, котрыхъ посуджуе, що злучили ся зъ правительствомъ.

По довшій промовѣ п. Ноского перервано дискусію и закінчено засѣданє. Слѣдуюче засѣданє назначено на нинѣ.

——

Въ доповненє попередныхъ справоздань, зазначуемо, що вѣдповѣдь міністра судівництва д ра Рубера, дана на засѣданю палаты послівъ д. 1 с. м. на интерпеляцію п. Кремпы въ справѣ тестаменту п. Янішевского, нѣбы то сфалшованого Відавичами, таки находить ся въ стенографічнѣмъ протоколѣ рады державной и мае такій змѣстъ, якъ у насъ було подано.

——

Парляментарна ситуація стае ся чимъ разъ скрутнѣйша. Языкова дискусія давно вже всѣхъ нудить, бо молотить ся лише мерву, десять разівъ вже перемолочену; а то ще 58 бесѣдниківъ е записаныхъ до голосу! Можна бы дискусію скоротити, коли бы хто зажадавъ ей замкненя; навѣть лѣвиця имовѣрно пристала бы на замкнене дискусіи. Але знов правиця, якъ зачувати, не бажае того, бо не хоче допустити на дневный порядокъ внесеня п. Кронаветера на обжалованє гр. Баденого за его неясній, чи то може занадто ясній справки зъ дневникомъ Reichswehr. Тымъ часомъ даремно ждуть загально бажаного полагодженя такъ важній и пожиточній проекты правительственній, якъ внесене стемпля вѣдъ дневниківъ и календарівъ, знесене мыта на державныхъ дорогахъ, пѣльги при переносинахъ селяньскихъ посѣлостей, пѣдвышене платнѣ урядникамъ. Щобы тымъ проектамъ промостити дорогу бодай до комісій, зажадавъ було п. Міловскій вечѣрныхъ

Декадентъ и Демонъ.

Передне слово.

На що воно? чи для моды? Нѣ, не для моды, а за-для декадентизму, котрый не безъ причины починае творы своихъ найславнѣйшихъ писателівъ пояснювати передмовою, а до того прилучае ще провѣдну гадку — написану декадентично — на звычайный языкъ буденный.

Але-жь у насъ нема літературы декадентичной! — заговорить громада.

Нема, але пѣчнесь пебавомъ, бо Едгаръ Алланъ Пое [кождый лексиконъ скаже вамъ ширше!], перележавши надъ сорокъ лѣтъ въ гробѣ, воскресъ гадками и йде тріюмфальнымъ сонцемъ изъ заходу заморского на всходъ Европы, — толкованє зъ американьского [може зъ нѣмецкого] выходить въ нашомъ языцѣ, — отъ и не велика рѣчь, коли розлюбують ся люде въ новости.

Чи се справдѣ новость сей декадентизмъ?

Коли розважаемо символіку, візіи и замѣлый порівнанія, то — думаю — египетске письмо гіерогліфічне и способъ высказу думокъ були символічній; дальше пѣшли Гебрайцѣ — у нихъ багато дечого схѣдного зъ нинѣшнымъ декадентизмомъ: тій оба народы здавсь вынесли се зъ Индій, а въ Гебрайцівъ по неволи вавилоньскій розпаношивъ ся загаданый напрямъ зъ Халден, котра мабуть одѣдичила се зъ всходу. Такъ була-бъ рѣчь не нова. Коли-жь до того долучимо хоровиту буйность уявы теперѣшного декадентизму зъ незвычайными формами образівъ при пѣдношеню пластики понятя даного, то доводить ся, що декадентъ не розумѣе частенько декадента, а що-жь думати о звычайныхъ людяхъ! Се новость!

Могла бы громада подумати: „Пише тее... а самъ ось затягнувъ декадентично!“ Се говорить мій декадентъ, але своимъ языкомъ! а щобы вы були супокійній, то скажу тільки: Я хотѣвъ написати собѣ маленьку сатиру...

——

Декадентъ.

Куда не гляну, продоптаный шляхъ! Индійскій книги и гроббвцѣ египетскій розтворились якъ полярне свѣтло у ночи Сибіри. Дугами променистыми и зеленымъ промѣнемъ бѣжить уява по розблискахъ свѣтлянного сумерку життя и знаня, якъ око человѣка пѣвночи по цвѣточныхъ краскахъ зорѣ полярнои.

Та все воно було: и поломѣнista досвѣтна зорь, и багровицѣ филѣ хмарокъ передъ сходомъ и заходомъ сонця, дѣточій вѣкъ надѣѣ любови и життя та цвѣточна дорѣжка до киприсовыхъ могилокъ въ лѣсахъ лавровыхъ... Все воно було: и схѣдъ сонця золотистый, молодечій вѣкъ людей, и бѣле розпалене сонце по бѣлявѣмъ безхмарѣмъ небѣ, що выпалюе росу запашну на долинахъ вѣчныхъ рожь и на филяхъ моря цвѣтного, вѣкъ горючого розуму людского, и вѣкъ выгорѣлыхъ вулканівъ розуму и серця... Все воно було! И людске слово пѣсни то хорами соловѣївъ лунало, збуджене засѣвомъ красокъ килимчистого неба, то горѣло огнемъ розпаленого сонця, топлячи духа и душу въ жаручихъ обіймахъ, выпалюючи и краску, и запашистость, и надѣю життя, якъ спалюе полудневе сонце роскішній луги геліотропівъ мережаныхъ и обведеныхъ китицями пальмъ волосистыхъ... Все а все воно було! Здавть ся и човенъ гадки плыне заѣдно на прозорыхъ филяхъ духа, а свѣтлій смуги мовы се вѣдблески мѣсячній на дрожачѣмъ зеркалѣ духовои глубени, порѣзанѣй діямантовыми бороздами вѣдъ ноги крилатои мысли, т го човна, що переплывае и моря огнистій, и просторы филистій, и надетеричній безкраѣ, що значить мандрѣвки дорогу нитками якравымы, чудными, а не пропадаючими якъ цвѣточній огороды полярнои зорѣ, що оперѣзуе небо велике безконечными дугами блискаючими огнемъ смарагдовымъ. Такъ, все воно було! Гармонією свѣтла-краскъ, звѣздочками водотрисками выкидавъ духъ зъ безконечныхъ глубинъ вулканічнои пропасти для сотворена нового життя, життя людского! И що-жь сотворивъ? Нѣчого! нѣчого!

Вѣдъ Адама-Евы до нинѣ що-жь змѣнило кремѣнисту вдачу хаотичного вѣтра духа-звѣря? На що-жь придались цѣлій моря красочного свѣтла и филистыхъ мѣсячныхъ мерѣжокъ будучого слова у бездонномъ поклѣ дівольскои боротьбы за звѣрячій змоги?

Все оно було, даромъ минуло и даромъ повертаесь, бо життя самои красы мутила струя розумуючого розуму на дѣла пожиточній и поступаючого добра, зъ котрыхъ заѣдно выколювались крокодилѣ злидневъ, що зѣдали своихъ родичівъ людскихъ та ангельскихъ пѣступівъ. Даромъ краса служила поступови.

И святій индійскій мудрецѣ грецкій и аскеты и людолюбцѣ — въ одномъ кораблі вѣры плывуть мракою по-надъ землею и зѣтхаючи говорять собѣ: жили для добра загального даромъ и даромъ замикали очи на сяйво чудовои красы и серце замикали вѣдъ подиву гармоніиного дыханя життя надлюдского, котре вѣдгомономъ живчиківъ цѣлои природы малюесь повсюда на земли, на небѣ и въ чутю человѣка.

Чому-жь ту красу розцвилу гармоніиными акордами музичного свѣта-простору не приймати цѣлою змогою вразливого серця? чому-жь ту красу не скупати въ сонѣшныхъ филяхъ и закраскахъ чутя? Чому-жь вѣдтакъ не вѣдмалювати тій образы вѣдблесками слова, якъ сонце малюе нѣчь полярну, вѣдблесками свого свѣтла мережаного серцемъ-душею земличѣ?

Бо що-жь е вартнѣйшого на тій розбурханій повени сльозавого моря, — що гіднѣйшого въ тій розшалѣлій бурѣ стонівъ, щобъ убезсмертити вѣчными блискавками мовы, вѣчными рожами духа?!

Куда не шукавъ нашъ духъ щастя? — и даромъ шукавъ, и даромъ шукае! Сама любовь — то зеркало райскихъ днівъ и духа безплотного, сей вѣдгомонъ сердечный изъ запашистыхъ пралѣсівъ лелій небесныхъ, ся любовь Божа — чи-жь не веде вона киприсовій тѣни на зористу дугу розквѣтчаного серця? Чи-жь тій очи любки, що двома ангельскима зорями до насъ идуть зъ моря вѣчности, не запалюють нашого раю и не высушують нашихъ зѣльниківъ горячими вѣтрами Сагары? Чи-жь не даромъ шукаемо щастя и обливаемо его цѣлымъ ручаемъ сердечного сонця и сердечныхъ слівъ?! И любовь не гідна кришталовыхъ палатъ и діямантовыхъ цвѣтівъ,

ЗАВЕДЕНС ЖЕРЕЛЬНЕ и ВОДОЛѢЧНИЧЕ

МОРШИНЪ

пѣдъ Стрыемъ

серед обширныхъ лѣсівъ шпилькovыхъ, 1050 стопъ надъ п. м. — Стація зелѣзницѣ, почта и телеграфъ въ мѣсци. — Купелѣ бромо-соляникovій, боровиновій и рѣчній. Лѣченє гідропатичне, електрикою, массажемъ и жентицею пріоруча ся на нервовость, недокровность, скрофулы, ревматизмъ, на хороби жѣночій, для хоробливо-товстыхъ и дыхавичныхъ, въ опухлинѣ утробы, селезѣнки и пр. — Кухня здорова, смачна и дешева пѣдъ личнымъ надзоромъ лѣкаря. — Цѣле удержанє тыжднево вѣдъ 15 зр. зъ лѣченемъ вѣдъ 20 зр.; въ мѣсяци червню и вѣдъ 15 серпня о 30% дешевше. — Проспекты и ближій поясненя высилае на жаданє Зарядъ купелевый.

212 4—10

Д-ръ Артуръ Зонотъ лѣкарь Заведеня

засѣдань палаты послѣвъ. Такимъ чиномъ рѣвнобѣжно въ дневными засѣданями вѣдбувались бы вечѣрнѣ, одинъ и другій въ вѣдмѣннымъ порядкомъ дневнымъ. А що се противилось бы регуляміновн, длятого вчера по засѣданю палаты мали провѣдники клюбѣвъ нарадити ся, чи пристати на таке вынмкове вѣдступлене вѣдъ регуляміну. Нарада тревала дуже коротенько, бо ледво 10 мінутъ. Провѣдники опозиційныхъ сторонництвъ заявили ся, що не допустять, щобы вечѣрными засѣданями перерывано дневный порядокъ и дебату надъ наглыми внесенями, та жадають, щобы правительственнй внесеня трактовано пѣсля регуляміну. П. Вольфъ додавъ до того, що, поки не будуть вѣдкликанй языконй розпорядженя, поти его сторонництво взагалѣ не допустить до нарадъ надъ правительственными внесенями. П. Дашиньскій тежь жадавъ задержаня дотеперѣшного порядку дневного, але не протививъ ся, щобы проекты на внесене стемпля вѣдъ дневникѣвъ и календарѣвъ, на внесене мытъ на державныхъ дорогахъ и въ справѣ пѣльгъ при переносинахъ селяньскихъ посѣлостей вѣдослано безъ першого читаня просто до комісія. Антісеміты прилучили ся до нѣмецкого сторонництва людового. Лише п. Мальфаті именемъ италійскихъ послѣвъ згодивъ ся, щобы два засѣданя въ тыждни вѣдложено для правительственныхъ проектѣвъ. Зъ бѣльшои посѣлости нѣмецкои нѣхто не вѣдзывавъ ся. Изъ стороны правительства не було нѣкого на тѣй нарадѣ.

Такимъ чиномъ нарада ся була даремна; внесеня п. Мілевского не принято. Заразъ по сѣй нарадѣ президентъ палаты д-ръ Фуксъ здавъ гр. Тунови зъ нен справу и мавъ зъ нимъ довшу нараду. Опѣсля зѣйшла ся рада міністрѣвъ и радила три годины. Припускають, що запали на тѣй нарадѣ важнй постановы. Одинъ кажуть, що постановлено зломити опозицію, другій, що по нинѣшнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ, котре заповѣдае ся дуже бурливымъ, буде парляментъ вѣдроченый на необмеженый часъ. Ще иншій кажуть, що въ разѣ коли бы повело ся опозицію зломати, міністеръ Бернрайтеръ уступить, а на его мѣстѣ стане п. Мілевскій міністромъ торговлѣ; коли-жь бы не удало ся зломити опозицію, то теперѣшній кабінетъ уступивъ бы, а наставъ бы новый зъ Хлюмецкимъ, Плѣнеромъ и Мадейскимъ. Надъ енмъ можливымъ выпадкомъ мало вже радити въ пятницю коло польске, а при тѣй нагодѣ мало прийти до рѣзкихъ суперечокъ.

Ще мае зѣйти ся парляментарна комісія правицѣ на нараду, що дѣяти дальше. Схотять може ще щось радити, щобы парляментъ порушити до роботы. Але се не удасть ся; а нарушене регуляміну выкликало бы знова такій сцены, якій були въ парляментѣ мин. року, до чого знова правительство не хоче допустити. Найимовѣрнѣйше е, що правительство незадовго замкне раду державну та буде правити при помочи 14-того параграфу; але хоче дотягнути бодай до 17 с. м.

Нинѣшне засѣдане палаты послѣвъ може бути рѣшаюче въ тѣй скрутнѣй ситуаціи. Гр. Тунъ мае сегодня вѣдповѣсти на интерпеляцію въ справѣ градецкихъ подѣй. Що-до именованя гр. Гляйспаха прдзідентомъ высшого суду въ Градци укаже гр. Тунъ имовѣрно на право короны, а що-до розвязаня рады мѣскои покличе ся на те, що рада переступила межѣ своен компетенціи. Лѣвиця зажадае дискусіи надъ вѣдповѣдью гр. Туна, а правиця зазналегдь вбирае ся до вѣдкиненя сего жаданя и вже на всѣ стороны порозсылала телеграфічнй вѣзваня, щобы всѣ послы явили ся на нинѣшне засѣдане; навѣть кс. Стояловского завѣзвано до Вѣдня. Слкъ чи такъ готово прийти до бурливыхъ сценъ, котрѣ можуть припѣшити конець рады державнои. Признати вкѣнци треба, що Нѣмцѣ въ справѣ градецкихъ подѣй мають по части и слушнѣсть, выказуючи, що именоване гр. Гляйспаха, котрый помагавъ поліцію впроваджувати до парляменту, е провокацією, розвязане градецкои рады мѣскои, за свободный высказъ своихъ поглядѣвъ, нарушенемъ автономіи громадскои, а деградеція резервовыхъ офіцырѣвъ за участь въ похоронѣ убитого роботника нарушенемъ громадяньскихъ правъ тымъ бѣльше, що резервовымъ офіцырамъ заборонено навѣть ходити по-за службою въ мундурахъ зъ уваги на те, що они е „цивілями".

Переглядъ політичный.

Зъ театру **испаньско-американьскои вѣйны** важныхъ новинъ нема. Велика побѣда Испанцѣвъ зъ д. 3. с. м., коли то адміралъ Цервера вѣдперъ американьску фльоту вѣдъ пристани св. Якова и затопивъ одно велике американьске судно, показуе ся знову выпадкомъ безъ значѣня, коли не успѣхомъ Американцѣвъ. Рѣчь мала ся такъ: Вузкій приступъ до пристани св. Якова заставленый пѣдводными мінами. Американцѣ, хотячи тѣ міны упрятати, пустили тамъ величезне, але старе судно, нездале до бою а призначене лише до перевозу угля. Гадка була така, що судно се надыбае на міны; міны розсадять его, але тымъ самымъ не будуть вже завадждати иншимъ американьскимъ кораблямъ. На суднѣ тѣмъ було всего семеро людей для обслуги кѣтла и машины та оденъ инжінеръ; всѣ они пѣшли на добровѣльну смерть. Вѣдплывши близько мѣеця, де надѣяли ся мінъ, пустили всею парою судно на передъ, а самѣ спасли ся на човна; але не удалось имъ вернути до своихъ, тѣлько дѣстали ся Церверѣ въ полонъ. Корабель военный, що плывъ за судномъ, призначеным на погибель, очевидно въ пору завернувъ ся такожъ. Зъ того пѣшла така радѣсть и хвальба Испанцѣвъ, що затопили одно американьске судно и прогнали американьску фльоту. Коли затопленый корабель розладувавъ пѣдводнй міны, то була бы користь для Американцѣвъ хиба тота, що тѣ міны вже имъ не е небезпечнй. Але за те розбитки корабля завалили приступу до пристани, такъ що иншій корабль американьскій тамъ не дѣстануть ся. Правда, що тымъ самымъ и испаньска фльота замкнена буде въ пристани; тѣлько Американцямъ не велика зъ того користь, бо Испанцямъ легше упрятати тѣ розбитки нѣжь имъ. Отже американьска фльота таки анѣ до пристани дѣстатись, анѣ не може вѣдплысти вѣдъ нен, бо легко мѣгъ бы тогдѣ Цервера утечи, чого Американцѣ не хотять допустити. Такимъ чиномъ попередный станъ рѣчи мабуть не змѣнивъ ся. Цервера сидить въ пристани св. Якова и не може вѣдтамъ рушити ся, бо на него чатують двѣ американьскій ескадры Сампсона и Шлія, та жде змилованя Божого, щобы наспѣла ему на помѣчь друга испаньска ескадра, котра выплыла зъ Кадиксу д. 3. с. м. и скорѣйше якъ за три недѣлѣ не встигне прибути пѣдъ Кубу. А знову Сампсонъ и Шлій не можуть вѣдступити вѣдъ пристани св. Якова, бо готовъ бы имъ утечи Цервера; а имъ прагне ся выплысти на стрѣчу тѣй другѣй испаньскій фльотѣ, щобы не дати обомъ сполучити ся, тѣлько уторати ся зъ кождою зъ нихъ зъ окрема. Послѣдна пригода, котру Испанцѣ величають побѣдою, показуе лише, що вѣйна не такъ скоро покѣнчить ся.

Зъ ювілейныхъ обходѣвъ у краю.

Зъ-пѣдъ Залѣщикъ пишуть намъ:

Дня 5 (17) мая скликане було вѣче до Тлустого и мало вѣдбути ся тамъ въ будынку сторожи огневои, котрой начальникомъ есть начальникъ суду п. Алексеевичъ. Отже голова сторожи огневои обѣцявъ бувъ дати буду на вѣче, але якась низша шаржа, що мае ключь вѣдъ буды, застрейкувала и буды не отворила. Прийшовъ комісарь староства, постоявъ коло будынку, а коли „władza" не отворила, вѣдѣйшовъ и — вѣча не було!

Дня 7 (19) мая вѣдбувъ ся вечерокъ декляматорско-вокальный въ мѣскихъ баракахъ въ Залѣщикахъ.

Рано вѣдправлено въ мѣсцевѣй церквѣ службу Божу, потѣмъ бувъ похѣдъ улицями мѣста до памятного хреста, при котрѣмъ красну патріотичну промову выголосивъ о. Рудницкій зъ Бедриковець.

Пополудни о 7 годинѣ почавъ ся вечерокъ. Вступне слово сказавъ о. Рудницкій. Потѣмъ хоръ зъ Дзвинячаа пѣдъ управою ч. Петра Угринюка вѣдспѣвавъ удачно „Щасть намъ Боже", „Заполонѣлось небо" и „Не загасайте ясній зорѣ". Вѣдтакъ малый хлопчина зъ Дзвинячаа Иванъ Вишньовскій деклямувавъ досыть добре двѣ поезіи, а по деклямаціи спѣвавъ хоръ „На долинѣ при Чигринѣ", „Князь Ревуха" и „Ой у лузѣ та й при березѣ". Потѣмъ деклямувала дуже красно дѣвчина зъ Дзвинячаа Марія Найданъ „Богданову могилу". Панѣ Гаморакова зъ Устечка вѣдограла зъ артизмомъ двѣ композиціи на фортепянѣ. Молодець Проць Угринюкъ зъ Дзвинячаа вѣдделямувавъ знаменито „Бють пороги" Шевченка. Панна Лукія Темницка выголосила старанно обробленый вѣдчитъ про становиско женщины въ суспѣльнѣмъ житю до XVII-ого вѣку. Хоръ спѣвавъ ще „Миръ вамъ братя" и „Ще не вмерла Украина", а закѣнчивъ вечерокъ о. Рудницкій проповѣдью и пѣснъ Его Вел. цѣсареви „многая лѣта".

Зъ Городенщины пишуть намъ:

Въ нашѣмъ повѣтѣ святковано ювілей внесеня панщины декуды лишень звычайными сходинами, а декуды торжественнѣйше: стрѣляно зъ моздѣрѣвъ, прикрашувано хоругвами читальнѣ, домы громадскій, були и вѣдчиты.

Дуже величаво обходила сесю памятку Читальня „Просвѣты" въ Чернелици. Народу зѣбрало ся звыжь двохъ сотокъ по самій береги салѣ концертовои. Програма складала ся зъ вѣдчиту, зъ продукцій вокѣльныхъ и зъ деклямацій. Вѣдчитъ про внесене панщины выголосивъ приватный учитель п. С. П., а иншій точки програмы выконали выключно селяньскій силы. Квартеты „Зыдавенѣмо братя милій", и „Туга за родиною", вѣдтакъ сольовій спѣвы, „Помарнѣла наша доля", и „Днѣпре мѣй, Днѣпре" выконавъ свѣжо заложеный хоръ читальняный зъ такою прецизією, що мѣгъ бы продуковатись хоть бы и въ самѣй столици. Такожъ удачно вѣдспѣвавъ хоръ на закѣнчене части концертовои „Ще не вмерла Украина".

Опѣсля спѣльна забава протягнулась поза пѣвнѣчь охочо, весело и пожиточно, тожь кождый участникъ вертавъ домѣвъ покрѣпленый на дусѣ и зъ твердою вѣрою въ красшу будучнѣсть. — *Одень зъ Бучкарѣвъ.*

Кровавй розрухи въ Ярославѣ.

Дня 4 н. ст. червня выбухли розрухи въ Ярославѣ. Рѣчь була така:

Торговельный помѣчникъ Вуйцікъ въ торговли Клецана въ Ярославѣ сховавъ фляшку вина — одинъ кажуть, що зъ намовы кухаря, а другій, що зъ власнои волѣ. Властитель торговлѣ казавъ Вуйціка арештувати. Вахмістръ поліціи Марковскій взявъ Вуйціка до арештѣвъ а за короткій часъ розбѣйшла ся вѣсть, що Вуйцікъ уже не жие и справдѣ, знайдено его въ арештанскѣй келіи повѣшеного на ремѣнци. Одинъ говорили, що самъ повѣсивъ ся зъ сорому, а другій, що вахмістръ поліціи Марковскій зъ капраломъ Камѣньскимъ побили его на смерть, а потѣмъ, щобы затерти слѣдъ свого злочину, повѣсили трупа. Вѣсть сея розбѣйшлась летомъ блискавицѣ по мѣстѣ и выкликала незвычайне розворушене. Вечеромъ около 8-ои годины зѣбрала ся товпа зъ кѣлькохъ сотъ людей на ринку передъ ратушемъ и домагала ся выдачѣ вахмістра Марковского, щобъ его покарати и пѣмститись за за смерть чоловѣка. Брамы ратуша позамикано. Тогдѣ, товпа почала кидати камѣнями у вѣкна и ломати рамы. Ситуація стала небезпечною, отже вѣзвано двѣ компаніи вѣйска и товпа доперва передъ вѣйскомъ розбѣглась около 1 годины въ ночи.

Въ недѣлю розрухъ поновивъ ся въ бѣльшихъ розмѣрахъ. Около 7 годины рано рушила товпа до дому Марковского. Вѣкна, рамы, дверѣ, парканъ поломала. Опѣсля рушила до магістрату и тамъ въ подѣбный способъ довершила свою месть. Вѣдтакъ повыбивала вѣкна въ каменицы рады повѣтовои, де мѣстить ся торговля Клецана. Повыбиваными вѣкнами дѣставали ся екскеденты до середины склепу и поницили много рѣчей, наробивши шкоды на 2.000 зр. Зъявила ся поліція и жандармы. Товпа зъ кѣлькохъ тысячъ головъ приняла ихъ камѣнямъ. Два жандармы и оденъ поліцiянтъ дѣстали тяжкій раны. Коли поліцiянты и жандармы почали арештувати проводирѣвъ, товпа кинулась зъ окликомъ: „Не дати! вѣдбити!" Посыпало ся знову камѣне и и ранило кѣлька осѣбъ. Прибуло двѣ компаніи пѣхоты и затарасували головній улицѣ, а шкадрона уланѣвъ зъ обнажеными палашами почала екскедентѣвъ плазувати и розганяти. Арештовано 13 осѣбъ. Сѣмь поліцiянтѣвъ и оденъ жандармъ потерпѣли ушкодженя. Одному зъ поліцiянтѣвъ розбито нѣсъ, другому товпа вѣдобрала карабінъ и поломала, а жандармови подерла шапку на кусни. Около годины 3-ои привернено уже спокѣй. Староство зарядило всякій средства осторожности: вѣдкликало фестинъ, якій мавъ вѣдбути ся; заборонило ставати громадками на улицяхъ и выходити зъ дому вечеромъ, заведено патрулѣ и тѣ переходьли по мѣстѣ. Роботники телеграфували до Вѣдня по послѣвъ Дашиньского и Козакевича. Кромѣ зруйнованя реальности вахмістра Марковского ушкоджено такожъ домъ поліційного капраля Камѣньского.

Вчера панувавъ у мѣстѣ спокѣй. Зъ Перемышля прибула комісія слѣдча. Слѣдство выкаже цѣлу справу.

Письмо зъ Жовковщины.

Въ сегорбчныхъ Мицкевичѣвскихъ обходахъ звернули Поляки по краю свою увагу на Русинѣвъ чи то хотячи ужити насъ за статистѣвъ при аранжованю своихъ парадъ, чи то ущасливляючи народъ рускій и дѣти рускій рѣзного рода книжочками о Мицкевичу и патріотичными брошурками. Одно и друге робили они для звеличаня обходу, щобы потѣмъ въ своихъ газетахъ могти почванитись, що „Польща а Русь все одно" та щобы тымъ удѣломъ Русинѣвъ притемнити блескъ нашихъ ювілейныхъ обходѣвъ въ память внесеня панщины.

Образокъ такого Мицкевичѣвского польско-руского обходу устроили они въ Жовквѣ. Комітетъ, що завязавъ ся тамъ въ тѣй цѣли, порозсылавъ польскій запрошеня зарѣвно до Полякѣвъ якъ и до Русинѣвъ въ просьбою о численну участь въ обходѣ. Дальше Выдѣлъ повѣтовый жертвувавъ на сесю цѣль зъ повѣтовыхъ [т. е. майже чисто-русскихъ] грошей 50 зр. Дальше розлѣплений були по мурахъ мѣста польскій афіши, въ котрыхъ выписаный бувъ цѣлый програмъ торжества, а именно: зачинало его о 8 годинѣ богослужене въ сынагозѣ [звѣстно — „bracia" при всѣхъ выборахъ!], дальше о 9 годинѣ богослужене въ рускѣй церкви оо. Василіянъ, а доперва о 10 въ костелѣ фарнѣмъ. И дѣйстно богослужене у Василіянъ вѣдбуло ся, и то зъ парадою навѣть бѣльшою, якъ богослужене въ память внесеня панщины, однакъ, на жаль, не було на нѣмъ нѣкого зъ участниковъ обходу, бо тіи групувались тогдѣ около будынку „Сокола", идучи походомъ до костела.

За то межи участниками походу були „Rusini" репрезентованй ажь любо! Похѣдъ розпочинала синьо-жовта фана а на нѣй на хорошихъ шарфахъ золотый написъ рускими буквами: „Винницка школа". Дальше йшли фаны другихъ школъ жовквѣвскихъ, а за ними

котрй творить бесѣда, заедно, якъ чародѣй-будовничій, якъ рѣзьбарь-спѣвакъ, якъ малярь-бесѣдникъ.

Єство красы якъ поломѣнь вулькану дрѣмучого що ночи и цвѣты скрапляе росами огнистыми, и добувае новое житя незнаного дня и неуявленыхъ красокъ; — єство красы вѣчне якъ духъ и божество; его малюнки — се розсвѣтлене промѣнѣвъ душѣ, се молочній дороги цвѣтника духового безъ краю у яркости и тѣни, у живкости промѣнній и въ ангельскѣй уявѣ вѣдблиску сонця духового.

Тому и мережаный зористый килимъ слова-красы, та чудова поляриа искрава зоря духа-сонця не може йти на службу до запрягу у вѣзъ змѣнного жита-бутя чоловѣка, де весну обгортають ледовй заметы, де цвѣтъ валяють гноемъ злочину, де леліѣ та рожѣ дыхають ѣдью, де якъ въ обѣймахъ гадюки боа серце млѣе въ обѣймахъ блудной любови и дружбы, де все а все змѣняесь, крѣмъ одныхъ слѣзъ вытисканыхъ недолею и злиднями, — о! єство красы незмѣнне не може служити змѣнчивости, бо перестане бути собою, перестане бути єствомъ божимъ!

А таки такъ було до нинѣ! Тому не було правдивого єства красы у душѣ людскѣй; — була прислуга вона для всего, тѣлькн не для себе. Вѣдъ нинѣ най жие питомымъ житемъ для себе, а розвинесь сонцемъ красы! Най же розтопить ся слово фіялетыми калимами цвѣточной левады, най розсвѣтлить ся воно полярными дугами покладеными на полѣхъ смарагдовыхъ, блискучихъ, най блискае блискавкою и гремить громомъ, най реве ревучимъ Днѣпромъ и гуляе орканомъ и гудить розкаженымъ моремъ, най иде воно русалками по степу пѣдъ мѣсяць кровавый а духами та лѣсовиками по хуторахъ бескида та пралѣсахъ смерѣкъ, най образъ мова дае вѣрный, освѣтленый, яркій, могучій, якъ тѣнь пірамідъ оживае духомъ старины на пѣсковѣй пущѣ, якъ долото рѣзьбаря вырѣзуе живого духа зъ мармору, якъ краска та рисунокъ выпроваджують зъ гробу живыхъ людей на полотно...

Демонъ.

Але для якои цѣли?

Декадентъ.

А для якои-жь, якъ не для красы самои: двигати въ гору божу красу!

Демонъ.

А чоловѣкъ самъ, а его житє-бутє, а его будучнѣсть? Чи вони пѣйдуть собѣ самопасъ, безъ красы?

Декадентъ.

Най идуть собѣ куда хотять и якъ хотять; мы, священики красы штуки, не пѣйдемо за ними, а прямувати будемо своимъ путемъ.

Демонъ.

Чи-жь розломаный чоловѣкъ на двое буде лѣпшій, чи може гѣршій?

Декадентъ.

На науку добра та поступу е другій наука, а коли не вдѣяли нѣчого, то може и не вдѣють нѣчого, а намъ нѣяко приносити жертвы!

Демонъ.

А коли запропастить ся чоловѣкъ, для кого-жь ставите палаты зъ сафірѣвъ, опалѣвъ, топазѣвъ та діямантѣвъ?

Декадентъ.

Намъ заедно!

Демонъ.

Радую ся!

Ж. 21/V 1898. *Марко Мурава.*

ми зновъ прекрасна фана, на котрои червоных шовковых шарфахъ вычитали мы руский напись: „Товариство гончарѣвъ въ Глиньску“. За тою фаною зновъ руска фана належача до цеху кушнѣрѣвъ и шевцѣвъ въ Куликовѣ. Очевидно за кождою зъ тых фанъ шло кôлька до кôльканацять товаришѣвъ, а за фаною куликôвскою навѣть два старѣ Куликôвцѣ въ довжезных вытертых зеленавосинихъ жупанах несли бубны [що ними поліцаѣ въ Жовквѣ и Куликовѣ выбубнюють всякій „obwieszczenie“] и бубнили на нихъ на муту: „Hej bracia Sokoły!“ Жидки, що вокругъ тых тамбôрôвъ бѣгли якъ саранча, показували разъ-въ-разъ на нихъ пальцями, кричучи: „Kik, kik, polnische Selner! [жовнѣры]!“ За тыми йшовъ „poczciwy ludek“. Була то група хлопôвъ, въ котрых було 10 въ бѣлых полотнянках зô Скварявы а по 2 въ сѣракахъ зъ Замочка и Куннна. [Якъ изъ оповѣдания тых довѣдавъ-емъ ся, то спровадили ихъ дѣдичѣ на завбзваня комітету, але що имъ за страту часу платили тôлько по 25 кр., то бôльше того „ludku“ не хотѣло прибути!] Дальше йшла стражь охотнича огнева зô своним начальникомъ д-ромъ Вирживковскимъ, котрый пôдчасъ походу тримавъ выняту шаблю, якъ офіцеръ передъ компанією вôйскы. Вôдтакъ ишли „соколы“ въ своихъ строяхъ, а вкôнци комітетъ у — фракахъ.

Така то мѣшанина польско-руско жидôвска зъ фраковымъ комітетомъ творила участникôвъ обходу, истинный галицкій galimatias...

Що въ тôмъ обходѣ брали удѣлъ рускѣ дѣти, сему нема що дивуватись, бо то шкôльнѣ дѣти, що йшли за шкôльными фанами, впрочôмъ ихъ вели учителѣ. Але що до того обходу пхали ся рускѣ гончарѣ зъ Глиньска та шевцѣ и кушнѣрѣ зъ Куликова зô своими рускими фанами та ще наражали ся на посмѣховиско жидикôвъ жовкôвскихъ, того зрозумѣти годѣ. Видно також мусять бути дѣти хотяй вже старѣ, пригорблені!

Однакъ найбôльше наивнѣ панове Поляки, думаючи, що загалъ Русинôвъ на такихъ „шопкахъ“ не розумѣе ся...

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новôмъ-Санчи!**

— **Концерты панны Саломеи Крушельницкой** Въ Бережанахъ концертъ 12-ого н. ст. червня [въ недѣлю] въ салѣ Дому католицкого. Устровнямъ сего концерту займав ся Бежаньскій Боянъ. Програма концерту-ось яка: 1) Лисенка „Туманъ хвилями лягае“ — хоръ мѣшаный въ супроводѣ фортепияна: 2) Вердіого Арія зъ оперы „Forza del Destino“ — вôдспѣвае п-на Крушельницка; 3) Колессы „Козаки“ — хоръ мужескій; 4) Лисенка а) „Тебе моя любко одина“ и б) „Коли наставъ чудовый май“ — вôдспѣвае п-а Крушельницка; 5) цитра сольо — вôдграе о. Куничиньскій; 6) Падеревского „Pieśń dudarza“ — вôдспѣвае п-а Крушельницка; 7) Колессы „Вулиця“ — хоръ мѣшаный; 8) Россíнього Велика арія зъ „Семірамідыи“ — вôдспѣвае п-а Крушельницка. — Крѣсла 1 злр., вступъ на салю 50 кр., галерія 25 кр. Початокъ точно о 8 годинѣ вечеромъ. Сподѣвати ся, що Русины зъ Бережанъ и околицѣ, навѣть дальшои, не поминуть нагоды почути спѣвъ нашои недорôвнанои артистки.

Въ Стрыю концертъ зъ дуже доброю програмою вôдбуде ся 19-ого н. ст. червня. Панна Крушельницка вôдспѣвае пѣснѣ Лисенки, Падеревского и арій зъ оперъ. — Карты вступу можна вже теперь замовляти въ „Народнôй Торговли“ въ Стрыю.

У Львовѣ концертъ 21-ого н. ст. червня Панна Крушельницка вôдспѣвае тѣ самѣ композиціи Лисенка, Падеревского, Вердіого и Россíнього, що въ Бережанахъ.

— **Завтра [въ середу] рано вôдбуде ся передъ звычайнымъ трибуналомъ въ Станиславовѣ карна розправа противъ п. Франца Оржельского, кандидата нотаріяльного, а зятя бувшого до недавна кулуского а теперь кольбушѣвского староety п. Маевского, обжалованого о куповане голосôвъ при выборахъ до ради державнои 1897 року на користь кандидатôвъ правительственных.** Розправа — кажуть — буде дуже цѣкава и выкаже замѣтнѣ факты. За свѣдкôвъ въ сѣй розправѣ стануть адв. д-ръ Косъ и п. Ярославъ Коритовскій зъ Калуша.

— **Въ Угновѣ вôдбуде ся дня 16 н. ст. червня вôдъ 11 годины передъ полуднемъ вѣчевъ такимъ порядкомъ:** 1) Рôкъ 1848 и его наслѣдки для народôвъ Австрíи, 2) наше економічне положенѣ, 3) справы громадскій, 4) дискусія и внесеня членôвъ. — За Комітетъ: *Андрей Камѣньскій* и *Лука Томашевскій*.

— **Священики деканата Балигородского на соборчику** въ Балигородѣ дня 24 н. ст. мая ухвалили одноголосно: вôдъ 1 ого н. ст. липня с. р. всякѣ письма ц. к. властій якъ и друки до выкавôвъ адресованій до рускихъ урядôвъ парохіяльных або до священикôвъ въ нашôмъ язычѣ якъ не рускôмъ вôдсылати нерозпечатаній до уряду деканальнаго въ цѣли переслання ихъ до Консисторіи яко верховнои власти священикôвъ и урядôвъ парохіяльных. О тôй ухвалѣ повѣдомлено Консисторію и дотычнѣ ц. к. власти.

— Клиръ деканата Теребовельского, зôбраный на соборчику въ Ищковѣ дня 2 червня с. р., ухваливъ одноголосно: не принимати урядовых письмъ въ нѣякôмъ нашôмъ языцѣ, якъ лише въ рускôмъ, зачавши вôдъ 1 н. ст. вересня с. р. Речинець продовжено умысне тому, бо до деканата теребовельско належать священики зъ многихъ повѣтôвъ, а то кромѣ теребовельского зъ повѣтôвъ пôдгаецкого, тернопôльского, скалатского, де до теперь не було нагоды постановити подôбну ухвалу. Письма насылані не въ рускôмъ языцѣ маю ся звертати черезъ урядъ Деканальный до Консисторіи для дальшого урядования. Ухвалу сесю вписано до протоколу соборчика а урядъ Деканальный маю повѣдомити о сѣй ухвалѣ всѣ цѣсарскій и автономічнѣ власти. О ухвалѣ тôй маю ся повѣдомити такожъ кôлькох кондеканальных, котрѣ не були на соборчику, и вôзвати ихъ до солідарного поступованя.

— **Таки не зайдемо далеко!** Коли вже стôлько деканатôвъ ухвалило стануги въ оборонѣ руского языка навѣть дорогою стрейку — то самъ деканъ любачѣвскій крил. Александеръ Сембратовичъ, парохъ въ Новôмъ-селѣ и Чешановѣ, І. Орд-н. шкôльный комісарь и Ордин. вôдпоручникъ до ц. к. окружнои рады шкôльнои въ Чешановѣ, выставивъ вже дня 1 мая с. р. яко предсѣдатель мѣсцевои рады шкôльнои въ Новôмъ-селѣ таке письмо въ любезненькôмъ“ языцѣ польскôмъ“: „Rada szkolna miejscowa stwierdza, że p. Paulina Krupianka zajmuje posadę w Nowem Siole. — Nowe Sioło dnia 1 maja 1898 r. *Ks. Sembratowicz*, przewodniczący.“ Хтось бы гадавъ, що въ Новôмъ-селѣ може Русинôвъ менше, якъ Полякôвъ, взглядно латинникôвъ; такъ нѣ! Русинôвъ въ Новôмъ-селѣ [зъ Волею и Фôльварками] есть 1450 душъ, а латинникôвъ всего 370 душъ! Коли-бъ до латинникôвъ дочислити ще й 40 жидôвъ, то все таки Русинôвъ есть о 1040 душъ бôльше! И предсѣдатель мѣсцевои рады шкôльнои въ такôй громадѣ, до того ще рускій деканъ, крилошанинъ, перший Ординаріятскій вôдпоручникъ до окружнои рады шкôльнои — урядує по польски! Чи не соромъ? Чи за примѣромъ такого достойника-священника мають пôйти всѣ деканальнѣ священики яко за своимъ настоятелемъ? Нѣ, такъ не зайдемо далеко!

— **Фестинъ и льотерія фантова на будову другого дому Бурсы им. св. О. Николая въ Перемышли.** Товариство Бурсы им. св О. Николая въ Перемышли утримувало дотеперь бурсу на 33 ученикôвъ гімназіяльных. Однакъ за десятилѣтного истнованя тои бурсы показало ся наглядно, що се розмѣрно до потребы и убожества дооколѣшных повѣтôвъ за слаба и невыдатна помôчь для нашого народу, котрый розбудившись и просвѣтившись горне ся зъ чимъ-разъ бôльшимъ жаромъ до просвѣты. Що-рôчно вилывало до вôдѣлу Бурсы надъ 150 прошень, а тутъ ажь серце краялось, ледви пяту часть можна було принята. Длятого сегорôчный выдѣлъ Бурсы, вдоволяючи горячôй народнôй потребѣ, затягнувъ на личный кредитъ своихъ вызначнѣйшихъ членôвъ позичку чотирнацять тысячъ зр. и поставивъ побôчъ давного дому другій будынокъ — и въ обохъ помѣстить ся разомъ до 80 питомцѣвъ уже зъ початкомъ слѣдуючого [т. з. 1899] шкôльного року. Помôчь прекрасна и на ей видъ росте серце въ кождôй рускôй груди, — коли-бъ, ахъ коли-бъ не чорна хмара за нею: сплата довгу и неминучих вôдсоткôвъ. Вправдѣ були на се призбираній деякій фонды, якъ отъ торбчна прогулька академикôвъ пôдъ проводомъ проф. Прийма призбирала 400 зр., Его Преосв. Епископъ Чеховичъ, вôдчуваючи сердечно кождый живчикъ народнои потребы, пожертвувавъ при посвяченю каменя угольного 100 зр., але се все мягомъ проковтнувъ ненаситный Молохъ въ видѣ процентôвъ и далеко ще до цѣлковитого заспокоеня его. Крôмъ того выдѣлъ маю зобовязаня: сплатити першу т. з. давнѣйшу реальнôсть и утримати до кôнця року, якъ звычайно, 33 питомцѣвъ. На сю цѣль устроюе выдѣлъ Бурсы при ласкавôй помочи и участи Перемыскихъ панъ фестинъ и фантону льотерію дня 12 червня по полудни на Замковôй горѣ въ Перемышли. [На случай непогоды вôдложить ся на день 3 або зновъ 10 липня и евентуально подасть ся заздалегôдь до загальнои вѣдомости.] Хто отже дорожить сею цѣлею, хто дорожить нашимъ найбôльшимъ, найнадѣйнѣйшимъ скарбомъ, нашою надѣею, молодымъ просвѣченымъ поколѣнемъ, той загостить на нашъ фестинъ, котрый вивѣнуемо богато, — той прибуде самъ або перешле свою лепту [евентуально фантъ] на жертвенникъ нашои красшои и лучшои долѣ. Якъ фестиномъ такъ и доброимъ буфетомъ на фестинѣ займатись будуть Перемыскій панѣ — Вôдъ выдѣлу Бурсы св. О. Николая въ Перемышли *Г. Цеглиньскій* предсѣдатель, *д-ръ Т. Кормошъ* секретарь.

— **Загальнѣ зборы Товариства Рускихъ Женщинъ въ Станиславовѣ вôдбудуть ся** 16-ого н. ст. червня [въ четверъ] о годинѣ 3-ôй пополудни въ комнатахъ Рускою Клюбу [при улици Бельведерскôй напротивъ друкарнѣ Хованця], на котрѣ Выдѣлъ уклôнно запрашае членôвъ Товариства. Коли не явить ся третя часть членôвъ, то загальнѣ зборы вôдбудуть ся о годинѣ 4-ôй безъ огляду на число присутныхъ членôвъ. — За Выдѣлъ: *Ольга Озаркевичева* предсѣдателька, *Емилія Дольницка* секретарка.

— **Испыты на катихитôвъ** шкôлъ середныхъ и семинарій учительскихъ зложили онодгы передъ испытуючою комісією у Львовѣ оо. Дамянъ Лопатиньскій катихитъ шкôлъ выдѣловыхъ у Львовѣ, Теодосій Лежогубскій сотрудникъ при церквѣ св. Николая у Львовѣ и Юл. Дзеровичъ катихитъ шкôлъ выдѣловыхъ въ Бродахъ.

— **Пригадуемо, що завтра [въ середу] прогулька до Лисиничъ.** Мѣсце сходинъ въ парку Личаковскôмъ о годинѣ 5-ôй пополудни.

— **Дальшій репертуаръ рускаго народнаго театру** въ Перемышли: Вô второкъ 7-ого червня: „Запорожець“ оперета Артемовского и „Вечерницѣ“ Нѣщиньского; — въ четверъ 9-ого: „Мартвый гôсть“ фарса въ 4 актахъ; — въ суботу 11-ого на дохôдъ панѣ Ф. Лопатиньскои: оперета „Мікадо“ зъ музикою вôйсковою; — въ недѣлю 12-ого: „Хата за селомъ“ [драматична переробка зъ повѣсти І. И. Крашевского]; — вô второкъ 14-ого: „Торговля жемчугами“ комедія Григ. Цеглиньского въ 4 актахъ; — въ четверъ 16-ого на дохôдъ молодыхъ артистôвъ: „Верховинцѣ“; въ суботу 18-ого: „Дзвоны зъ Корнвіль“ оперета зъ музикою вôйсковою; — въ недѣлю 19-ого; „Два гетьманы“ [Палѣй и Мазепа].

— **Нова читальня буде вôдкрыта** сеи недѣлѣ въ Прогновѣ [повѣта перемышлянського заходами просвѣченых селянъ. Въ честь згаданои громады належить пôднести и те, що на засѣданю рады громадскои ухвалено завести у внутрѣшнôмъ урядованю якъ и зô всѣми властями рускій языкъ. Часъ вже послѣдный, щобы всѣ рускій громады пôйшли сею дорогою.

— **Загальнѣ зборы товариства „Руский жіночій кружок в Коломиі“ вôдбудуть ся** дня 9 н. ст. червня о 4 годинѣ пополудни въ комнатахъ „Родины“, а сли бы не було комплету о 4 годинѣ, то вôдбудуть ся другій загальнѣ зборы о 5 годинѣ того самого дня безъ огляду на число членôвъ. — *Ф. Кобринська* предсѣдателька, *Ел. Кисѣлевска* секретарка.

— **Новый командантъ** львôвского корпуса ген. Фідлеръ выдавъ остре розпорядженя въ справѣ мальтретованя воякôвъ старшиною, заборонивъ маширувати воякамъ тротуарами мѣста и наказавъ, щобы вôйско въ горячѣ днѣ повертало зъ щоденных вправъ вчаснѣйше передъ полуднемъ до дому.

— **Пятнистый тифъ** лютить ся — якъ намъ доносять — въ Жуковѣ въ повѣтѣ золочѣвскôмъ. Выпадкôвъ смерти було вже кôлькаиацять. Така страшна язва загостила мѣжь народъ зôбдованый торбчнымъ недородомъ. Бôльша помôчь правительства тамъ якъ и въ дооколичных селахъ є доконечна!

— **Въ цѣли оживленя руху прогулькового** до всходного Бескиду буде ся выдавати вôдъ 15 червня до 15 вересня с. р. въ стаціяхъ Станиславôвъ, Коломыя, Стрый, Тернопôль, Потуторы, Львôвъ и Чернôвцѣ до стацій Дора, Яремче, Макуличинъ, Тартарôвъ и Ворохта о 50% зниженѣ білеты поворотнѣ II и III класы. Білеты тѣ будуть управняти до ѣзды въ напрямъ до Бескиду тôлько въ слѣдуючѣ днѣ и слѣдуючими поѣздами особовыми: *Зô Львова* що суботы и кождого дня передъ святомъ поѣздами чч. 311 и 313; *зô Стрыя* що суботи и кождого дня передъ святомъ поѣздами чч. 1219 и 1215 а въ недѣлѣ и свята поѣздомъ ч. 1211; *зъ Тернополя и Потуторъ* що суботы и кождого дня передъ святомъ поѣздомъ ч. 3311 [черезъ Острôвъ, Березовицю, Галичъ]; *зъ Чернôвцѣвъ* що суботы и кождого дня передъ святомъ поѣздомъ ч. 314 а въ недѣлѣ и свята поѣздомъ ч. 316; *зъ Коломыѣ* въ недѣлѣ и свята поѣздами ч. 314 и 316; *зô Станиславова* що суботы и кождого дня передсвяточного поѣздомъ чч. 3111 и 3113, а въ недѣлѣ и свята поѣздами чч. 3111 и 3115. — Повертати можна въ протягу трехъ днѣвъ довôльными поѣздами особовыми. Ѣзда поѣздами поспѣшными не дозволена навѣть за доплатою. — Таке зниженѣ може бути удѣлене товариствамъ, корпораціямъ и т. п. при спôльныхъ подорожахъ найменше 20 осôбъ також въ будній днѣ, коли дотычне товариство найменче 8 днѣвъ передъ намѣреным вôдъѣздомъ внесе подане до тои ц. к. Дирекціи зелѣзниць держанных, въ котрои окрузѣ лежить стація выѣзду.

— **Читальню „Просвѣты“** вôдкрыто дня 26 н. ст. мая въ Сѣховѣ повѣту стрыйского. Вôдкрыте вôдбуло ся дуже торжественно; въ имени стрыйскои філіи присутнѣ були о. Бобикевичъ и д-ръ Олесницкій. До читальнѣ вписало ся 150 членôвъ, переважно зъ молодежи. При читальни маю безпроволочно засновати крамницю. — Дня 7 н. ст. червня буде вôдкрыта читальня „Просвѣты“ въ Грабовци повѣту стрыйского.

— **Товарискій зъѣздъ** Всѣхъ тых ученикôвъ рускои гімназіи, котрѣ передъ 25 лѣтами, т. з. въ 1873 р. зложили испыт зрѣлости въ тôй-же гімназіи, просимо подати свои адресы одному зъ пôдписаных въ цѣли одержаня програмы товарискаго зъѣзду, маючого вôдбути ся въ другôй половинѣ червня с. р. у Львовѣ. — *А-ръ Дрималикъ* въ Жовквѣ. *Д-ръ Яюсъ* въ Сокалю.

— **100.000 коронъ и 4 разы 25.000 коронъ** — то головнѣ выграни льотерія великои Ювілейнои выставы, котрѣ выплатить ся готôвкою лише въ 20% вôдшкôдненя. Звертаемо увагу нашихъ поважаных читателѣвъ, що I-ше тягненѣ вôдбуде ся дня 25 червня 1898 невôдклично.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Совѣтъ Товариства кредитового „Самопомôчь“** въ Бродахъ подае отсимъ до вѣдомости интересованых, що дня 13 н. ст. червня с. р. вôдбудуть ся въ Бродахъ въ льокали „Руской Бесѣды“ надзвычайнѣ загальнѣ зборы членôвъ сего товариства зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Справоздане комісіи ревіаційной выбранои ad hoc загальными зборами дня 24 цвѣтня 1898 року въ провѣрени книгъ и рахункôвъ Товариства. 2) Справа удѣленя абсолютор-я бувшôй Дирекціи сего Товариства. 3) Справа роздѣленя зыскôвъ и страт за рôкъ 1897. 4) Внесеня членôвъ. — За Совѣтъ управляючій Товариства кредитового „Самопомôчь“ въ Бродахъ: *Григорій Ярема* заступникъ председателя, *Микола Герасимовичъ* секретарь.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— **Вôдзначене.** Шефъ секціи міністерства скарбу бар. Адольфъ Іоркашъ-Кохъ дôставъ орденъ зелѣзаной корони другои класы.

Послѣдній вѣсти.

На нинѣшнôмъ засѣданю парляменту п. Окуневскій внесъ интерпеляцію въ справѣ рускаго языка на галицкихъ зелѣзницяхъ.

Онбеля п. Шенереръ внесъ петицію 2138 громадъ нѣмецкихъ зъ 51.674 пôдписами о поставлене бар. Ґавча въ станъ обжалованя за розпоряджена языковѣ. Коли Шенереръ почавъ вôдчитувати списъ громадъ, предсѣдатель вôдобравъ ему голосъ; але Шенереръ читавъ дальше, длятого не мôгъ промовити навѣть президентъ міністрôвъ Тунъ для вôдповѣди въ справѣ ґрацкôй и зрѣкъ ся голосу. Вôдповѣсть завтра.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 7 червня. Abendpost упевнюе, що зовсѣмъ безпôдставное є вѣсть, мовь бы часть дворскихъ обходôвъ зъ нагоды цѣсарского ювілею мала вôдбути ся вже въ серпни; програма обходу, назначеного на початокъ грудня, не змѣнена нѣ въ чôмъ.

Ческій клюбъ высказуе д-рови Геровьдови довѣре и остро выступае противъ всякихъ напастей на сего посла.

П. Страньскій вставлявъ ся у міністра краевои обороны за пôдпоручникомъ д-ромъ Дрбалемъ. Дрбалеви имовѣрно буде кара подарована въ дорозѣ ласки.

Берно 7 червня. Дня 11 с. м. зберe ся стала комісія, выбрана соймомъ моравскимъ для полагоды національныхъ спорôвъ въ краю, на нарады.

Градецъ 7 червня. Члены розвязаной рады мѣскои оголосили вôдозву, въ котрôй высказують обурене зъ причины розвязаня рады и заявляють, що, не хотячи проволѣкати новыхъ выборôвъ, зрѣкають ся рекурсу.

Прага 7 червня. Рада мѣска выдала вôдозву до населеня мѣста, щобы гарно пристроити улицѣ, удержати всюды ладъ и сторонным гостямъ зготовити щирый привѣтъ.

Царгородъ 7 червня. Вчера остатнѣ три баталіоны турецкого войска уступили ся зъ Тесалія.

Лондонъ 7 червня. Standard дôстае вѣсть зъ Риму, що папа удавъ ся письменно до цѣсарôвъ австрійского и нѣмецкого зъ просьбою о посередництво у італійского правительства, щобы можна довести до якоись згоды. Для добра народу радъ бы папа погодити ся, тôлько не треба вымагати вôдъ него неможливых рѣчей.

Новый Йоркъ 7 червня. Наспѣли тутъ вѣсти, що недалеко мѣста св. Якова удало ся Американцямъ высадити на берегъ около 5000 войска, котре маe сполучити ся зъ кубаньскими повстанцями. Разомъ зъ войскомъ высаджено також и пушки. Высылка войска тревае дальше; поки що маe 13.000 люда высѣсти на кубаньскій берегъ.

Доносять також, що американьскій панцирный корабель „Орегонъ“ вдираючись до пристани св. Якова затопивъ испаньске судно до нищеня торпедôвъ, а вся залога того судна мала згинути. Вѣсть ся потребуе потвержденя.

Вашингтонъ 7 червня. Міністерство маринарки дôстало зъ Филіпінôвъ вѣсть, що въ провінціи Кавіты повстанцѣ взяли въ полонъ 50 испаньскихъ офіцирôвъ и 1.800 жовнѣрôвъ.

Гавана 7 червня. Испанцѣ высадили динамітомъ розбитки затопленого американьского судна, щобы отворити приступъ до пристани св. Якова.

Цѣна збжа и другихъ продуктôвъ.

7 н. ст. червня 1897.

Львôвъ: Пшеница 12·25 до 12·50, жито 8·50 до 8·75, ячмѣнь броварный 7·50 до 8·—, ячмѣнь пашнистый —·— до —·—, овесъ 8·50 до 9·—, рѣпакъ —·— до —·—, горохъ 8·50 до 9·—, зина 7·30 до 7·60, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бôбъ —·— до —·—, бобикъ 7·50 до 8·—, гречка 9·75 до 10·50, конюшина червона 35·— до 45·—, конюшина бѣла 25·— до 40·—, конюшина шведска 40·— до 70·—, тымотка 15·— до 20·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·80 до 6·—, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль 60·— до 65·—, за 100 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрôвъ 16·25 до 16·75 зр.

Надосланe.

ПОДЯКА.

Панъ **АНДРЕЙ КОВАЛЬСКІЙ**, артистъ-малярь и властитель реальности въ Вербôвци коло Будзанова, малювавъ минувшого лѣта церковь въ Чорнокôнцахъ великихъ и выкôнчивъ працю свою дуже солідно и старанно, за що складаю ему пралюдну подяку и пиручаю Его Веч. ОО. Душпастирямъ хотячимъ малювати свои церкви.

О. Петръ Мицьковскій парохъ и деканъ скальскій. 287 1—1

ОБОРОНЕЦЬ ВЪ СПРАВАХЪ КАРНЫХЪ

Д-ръ Евгеній Рейтеръ

отворивъ канцелярію адвокатску у Львовѣ, при ул. Шопена ч. 6. 235 1—6

Вино Папайтинове при недугахъ жолудка, на травлена. Цѣна 4 корони.
Вино зъ горѣхôвъ Коля. Средство пôдбуджуюче и покрѣпляюче. Цѣна 2 корони.

Головный складъ отъ винарѣ
Жигмонта Рукера
7 пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 199—?

Надѣслане.
А. Филовичъ
артистъ-малярь
у Львовѣ, ул. Подлевского ч. 10.
214 8—10

ЛИПЕЦЬ
въ ресторацiи **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улица Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячiй снѣдання.

цѣнникъ

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкана легка	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавiяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякiй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походятъ зъ моеи ресторацiи, даю вôдбираючимъ марка. — Найлѣпшiй пивô по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. лiтра.

По театрѣ все свѣжа, въ великiй выбôръ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 115—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Змѣна льокалю.
Найдешевшiй складъ товарôвъ оптичныхъ и механiчныхъ
ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО
пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ"
переносный до нового льокалю
при пл. Галицкôй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвикеры, люрнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроенiя електричныхъ дзвонкôвъ. — Замовленя зъ провiнцiи вôдворотно. 41?

Адреса: Оптикъ Коперницкiй Львôвъ вдовж Галицкôй ч. 1

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»
у Львовi, ринок ч. 10
видало своїм коштом і заходом:
„Панщина і ѣї скасованє в 1848 роцi". Написав д-р Iван Франко, цiна 30 кр.
„У пятьдесяту рiчницю знесеня панщини і вiдродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Цiна 25 кр.

ЖЕҐЕСТÔВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ
желѣзница, почта, телеграфъ въ мѣсци.
Найсильнѣйша щава желѣзиста. Пора купѣлева тревае вôдъ 20 Мая до кôнця Вересня. Купелѣ боровинковй, желѣзистй, гi дропатичнй и попрадевй. 174 8—2
Вода жеҐестôвска знаходить ся у всѣхъ великихъ Складахъ Водъ Мiнеральныхъ.
Ординуючiй карьѣл *Д-ръ Едвардъ Брiль [Brühl].*

Робôтня Артистично-Столярска
МИХАЙЛА ВАСИЛИЦЬ
члена товариства „Зорѣ"
у Львовѣ, ул. Коперника ч. 28
выконує всякй роботы входячй въ обсягъ столярства по цѣнахъ умѣреныхъ. 224 4—10

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКIЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львôвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякй церковнй роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 40—7

Решти хôдниковъ и высортованй диваны, портiєры, фiранки, капы, коцы, гобелiны и рôзнй предметы декорацiйнй по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre" Львôвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты. Для провiнцiи цѣнники даромъ и оплатно.
190 22 ?

Диваны перскй и портiєры
традиєй (старинний)
продае, купуе и выпозичае, а також приймае на переховокъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre", Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.
Для провiнцiи цѣнника даромъ и оплатно.
190 22—?

Выстава загальна
походимых и инших чужих и краєвых диванôвъ, портiєръ, фiранокъ и хôдниковъ.
Також цѣлу нôч при електричнôмъ освѣтленю отверена. Вступъ вôльный.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провiнцiю цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванôвъ „Au Louvre", Львôвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190 22—?
Купуючимъ пôльги въ сплатахъ.

Учителька укваліфікована з кількалітною практикою пошукує лекцiї на час вакацiй. Poste restante M. M. Тлусте.
284 1—3

ДРÔТЪ кôльчастый цинковый до огороджень по зр. 4·50 за 100 метрôвъ. Топôрцѣ лѣсовй до значеня деревъ (зъ двома довôльными буктами) по зр. 6,
поручае ПЕТРО ХМЮРСТОВСКИЙ, торговля желѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.)
6955

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літографічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выконовае
всякй літографичнй выробы
звычайнй візитовй білєты
вôдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появивший ся візитовй білєты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою 188 8—51

ОГОЛОШЕНЄ.

Подае ся до загальнои вѣдомости, що будова мурованои церкви въ Схôдници буде вôддана предприемцеви въ дорозъ публичнои лiцитацiи за помочiю писемныхъ офертъ. Оферты належить внести найпôзнѣйше до дня 20 н. ст. червня 1898 до 4-ои годины пополудни, на руки мѣсцевого греко кат приходника, яко предсѣдателя Комiтету парохiяльного.

До офертъ належить долучити вадiюмъ въ высокости 5% вôдъ поданои сумы

Плянъ, кошторисъ и близшiй услôвя греко-кат. приходства въ Схôдници.

236 1—3 *Комiтетъ.*

ГАЛИЦКIЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ
принимае вкладки на
КНИЖОЧКИ
2219 **и опроцентовуе их по**
4½% на рôкъ.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кiльограмôвъ loco фабрика.
Вино
въ барилкахъ 5кiльограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кiльограмъ. 4038

Славнй на цѣлôмъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL"
первôрядный фабрикатъ. Виключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre"
Львôвъ, ул. Сикстуска 6, пасажъ Гавсмана
Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.
Для провiнцiи цѣнники даромъ и оплатно. 190 22—?

Також и на раты
безъ пôдвышки цѣнъ
диваны, портiєры, фiранки, хôдники, ковдры ватованй, капы на столы и лôжка въ складѣ диванôвъ „Teppichhaus au Louvre", Львôвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провiнцiю высилае ся цѣнники даромъ и оплатно.
191 22—?

РОБÔТНЯ столярско-мебльова Ивана Карабина
поручае ся
Р. Т. Публицѣ
Львовѣ, Хоружчина 7.
189 6—10

Новости въ парасольках капелюхах, блюзах, рукавичках, стяжках и коронках по чудуючо низьких цѣнах. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львовѣ, пл. Капітульна ч. 3
190 22—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пôльгъ въ сплатахъ пôсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнй и передъ престолы, якъ також сальоновй и настѣнний, хôдники, фiранки, портiєры, коцы, ковдры, капы на столы и лôжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спецiяльный вôддѣлъ для конфекцiи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхôвъ, рукавичокъ, панчôхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся зъ приятностiю цѣнникъ даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre," Львôвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3.** 19022—?

Каролъ ҐОСТИНЬСКIЙ явный спôльникъ фiрмы
К. Гостиньскiй и І. Альсъ
Предприемство комiсiй и спедицiй
у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)
яко єдиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесiоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПÔВНÔЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA" ВЪ БРЕМЕ
продае карты корабельный выѣзджаючимъ въ край заморскй и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.
Експедиція подорожныхъ и пакункôвъ 3—5 разôвъ мѣсячно до Америки Пôвнôчнои, Аргентины, Канады, Парагвая и Сполученыхъ Державъ. 209 13—?

Лише 50 кр. на 4 тягненя. **Послѣдный мѣсяць**
219 5—? **Головна выграна 1 разъ**
100.000 коронъ и 4 разы 25.000 коронъ
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОИ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.**
I. Тягненє: 25 червня 1898. II. Тягненє: 6 серпня 1898. III. Тягненє 15 вересня 1898. IV. Тягненє: 6 жовтня 1898.
поручають: **М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Ґуставъ Максъ, Самуелі Ляндавъ, Шеллєнберґъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сокаль и Лiлiєнъ, Яковъ Штро.**

Розклад їзди поїздів зелізничих
ланний від 1 мая 1898
після часу середно-европейского [пізнійшого о 86 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅝ до ¹¹/₈)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₇ до ¹²/₈ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₈ неділі сьвята)
3.50	—	„ „ „ голови. дворець	2.40		„ Іцкан
	3.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		8 0	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		8.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		8.16	„ Зимної ґоди (⅝ до ¹¹/₈)
				8.26	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₈)
				4.55	„ Ярослава
		Нiч			**Нiч**
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	5.30	„ „ „ голови. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6 2	„ Янова (¹/₈ до ¹²/₈ в будні дні)
	6.10	„		6 8	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (¹/₈ до ²¹/₈ а ¹⁶/₈ до ³⁰/₈)		6 30	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (⁷/₈ до ²⁷/₈ и ¹⁰/₈ до ¹¹/₈ (¹/₇ до ¹⁵/₈)		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.21	„		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.58	„ Янова (¹/₈ до ¹²/₈ въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (¹/₈ до ²¹/₈ и ¹⁶/₈ до ³⁰/₈)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан			„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього		11.27	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпôвѣдальный редактеръ Иванъ Белей Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іоанна Гредина.

Ч. 115. Львовъ, Середа 27 Мая (8 Червня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрія:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чвертъ року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лиш не на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли принимаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одного строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доношеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ етижка.

По юзілейныхъ торжествахъ.

III.

Святкованє ювілею знесеня панщины и народного вѣдродженя галицкои Руси вже тымъ самымъ, що ініціятива выйшла вѣдъ народовцѣвъ, що въ ширшѣмъ и въ тѣснѣйшѣмъ комітетѣ ювілейнѣмъ народовцѣ були въ бѣльшости, що взагалѣ оно вѣдъ початку до кѣнца було переведене головно народовцями, мусѣло конечно выпасти и по мысли та въ дусѣ народовцѣвъ, мусѣло вѣдбивати руско-народну идею.

Се проявляло ся у всѣмъ, де лишь мѣсце було до того. Найперше у вѣдозвѣ, розсланій въ девяти тысячахъ примѣрникѣвъ по цѣлѣмъ краю, въ ей патріотичнымъ духомъ, въ ей загадкою о Маркіянѣ, въ ей сконстатованѣмъ самостійности руского народу. Вѣдтакъ въ промовахъ бесѣдъ кѣвъ на всенароднѣмъ вѣчу. Промовы Романчука, Окуневского и Гурика були держаній зовсѣмъ въ руско-народнѣмъ дусѣ, а однакъ при тѣмъ — и въ сѣмъ лежить имено велика вага — не були выголошеній въ имени тѣлько якоись партіи, але въ имени всего народу руского. Те, що на давнѣйшихъ вѣчахъ такъ старанно омивали пок. Володимиръ Барвінський, панъ Вахнянинъ — зазначене самостійности руского народу, теперь Романчукъ и Окуневскій выразно а навѣть зъ притискомъ пѣднесли.

Наступило проголошенє народнои програмы, о чѣмъ мы вже вчера говорили. Вѣче закінчили бесѣды „москвофілѣвъ“ о. Давидяка и „скрайного“ п. Сѣокала. И що-жь? Може въ тыхъ бесѣдахъ проявивъ ся якій москвофільскій духъ, а може бодай мова въ нихъ була „тверда“, до „общерусско“ зближена, коли вже не „общерусска“? Тажь голошено напередъ, що п. Сѣокало буде говорити „не московски“ а якъ не по „московски“, то бодай „язычіемъ“, а при тѣмъ ще въ „москвофільскѣмъ“ дусѣ и зъ узурованѣмъ мандату вѣдъ всеи молодежи. Снимъ и збаламутилась щира, але й легковѣрна та наивна частина „украиньско-руског“ молодежи. А тутъ о. Давидякъ покликуя ся выразно на проголошену д-ромъ Окуневскимъ програму и приймае ей такожь за свою, а п. Сѣокало говорить народнымъ русскимъ языкомъ, заначуе зараз на початку, що промовляе тѣлько имеием „части ны молодежи“, а однакъ говорить такъ, що и цѣла молодѣжь могла бы на его бесѣду згодити ся, та й кѣнчить словами Шевченка!

Если хто, то хиба „москвофілы“, коли-бъ стояли на чисто партійнѣмъ становищи, могли бы бути незадоволеній зъ всенародного вѣча и взагалѣ зъ цѣлои маніфестаціи ювілейнои. Радше они мали бы причину до демонстрованя, коли н. пр. д-ръ Окуневскій згадувавъ тѣлько о дѣяльности народовцѣвъ, о товариствахъ Просвѣтѣ, им. Шевченка, а поминувъ навѣть общество Качковского. Але украиньско-руска молодѣжь не мала навѣть найменшого позору до демонстрацій. Противно, она повинна була вся приступити до святкованя ювілею, належати до ювілейного комітету, забрати слово на всенароднѣмъ вѣчу, заинтонувати по скѣнченю вѣча по-при пѣсни „Миръ вамъ братя“ такожь пѣсню „Ще не вмерла Украина“ — тогдѣ бувъ бы сю пѣсню спѣвавъ зъ нею и народъ и такимъ дѣломъ она була бы прислужилась справдѣ народнѣй идеи. Своимъ же ножалуваня гѣднымъ выступленемъ она хиба ослабила тріюмфъ тои идеѣ и выкликала справедливе обурене всего загалу руского, а зробила зимовѣльну прислугу ворогамъ Руси.

Руско-народный характеръ святкованя ювілею проявивъ ся дальше на концертѣ а особливо на комерсѣ у Львовѣ. Имну „Ще не вмерла Украина“, заинтонованого Львѣвскимъ Боіномъ, выслухали всѣ вставши зъ мѣсць, а такій „скрайный москвофілъ“, якъ д-ръ Дудикевичъ въ Коломыѣ, не тѣлько вставъ въ часѣ вѣдспѣваня, але, якъ самъ прилюдно заявивъ, навѣть и спѣвавъ его. Той-же д-ръ Дудикевичъ на повѣтовѣмъ вѣчу въ Коломыи, якъ признае навѣть допись черновецкои „Буковины“, промовлявъ зовсѣмъ не яко „москаль“ або „москвофілъ“, але яко „Русинъ“. Правда, що дописуватель сумнѣваесь о щирости того выступленя. Мы въ душу нѣчию не входимо, але тутъ вся вага лежить именно въ тѣмъ, що навѣть такій люде, котрій перше заявляли скрайну партійность въ москвофільскѣмъ напрямѣ, мусѣли признати и задокументувати, що галицкій Русины яко цѣлѣсть можуть стояти тѣлько на руско-народнѣмъ становищи и що розвѣй руског народности въ Галичинѣ мусить вѣдбувати ся въ тѣмъ-же напрямѣ. До сего именно моменту мусимо прикладати особливу вагу.

Не можемо однакожь при тѣмъ, признаючи льояльне и тактовне поведеня т. зв. москвофілѣвъ при сегорічнѣмъ ювілею, не высказати и нашого жалю, що они того такту и зрозумѣня потребъ руского народу не оказали вже перше. Коли бъ до порозумѣня зъ ними було прийшло ще въ 1894-тѣмъ роцѣ на згаданѣмъ нами зъѣздѣ дня 19 марта, політика Русинѣвъ була бы пѣйшла далеко-далеко успѣшнѣйше. Тогдѣ консолідація Русинѣвъ була бы и выказала всю мізерію політики гр. Баденього и була бы имовѣрно отворила очи тымъ, що о способностяхъ и заслугахъ сего політичного мантѣя мали таке невѣрне поняте. Хто знае, якъ тогдѣ були бы выпали выборы до сойму въ повторна року опѣсля, — чи бувъ бы гр. Бадені покликаный на президента міністрѣвъ и чи мавъ бы можность наробити ще бѣльшого заколоту въ цѣлѣй Австрія, анѣжь перше наробивъ въ Галичинѣ?!

Що-до становища рускихъ радикалѣвъ супротивъ ювілею — то оно було консеквентне. Радикалы роблять консеквентно противне тому, що роблять народовцѣ. Тогдѣ, коли народовцѣ займали ся головно національными потребами Русинѣвъ, радикалы зорганізували ся яко партія соціально-економічна а зъ націоналізму по-просту кпили собѣ. Коли-жь вѣдтакъ народовцѣ зачали що разъ бѣльше займати ся економічными справами, радикалы перекинули ся въ завзятыхъ націоналѣвъ. Доки народовцѣ ворогували зъ „москвофілами“, радикалы лучили ся зъ „москвофілами“, але коли межи народовцями а „москвофілами“ наступило певне зближене, радикалы стали за те нападати народовцѣвъ. Консеквенцію и вѣдвагу радикалѣвъ треба справдѣ подивляти.

Угодовцямъ рускимъ, що свою льокайску ліберію хотять покривати козацкимъ жупаномъ а гнучи каркъ передъ сильнымъ паномъ польскимъ, безъ всякого небезпеченьства, а противно, зъ користію для себе вѣдгрожують ся „москалеви“, не можемо зробити тои чести, щобы полемізувати зъ ними. На щастя, они не въ силѣ скомпромітувати украиньско руског идеѣ. Вѣдъ компромітаціи хоронить ей загалъ народовцѣвъ, що держить, якъ все державъ, народну хоруговь высоко и не допустивъ до того, щобы украиньскоруску идею identифіковано зъ рабствомъ супротивъ польского панства або австрійско-польского правительства.

Зъ рады державнои.

Вчерашне засѣданє палаты послѣвъ принесло одну несподѣванку за другою. Гр Тунъ не мѣгъ зразу прийти до слова, щобы дати вѣдповѣдь на интерпеляцію въ справѣ градецкихъ подій, такъ, що заповѣвъ лише дати ей на нинѣшнѣмъ засѣданію. Опѣсля повернулось так, що по тановлено не выначати на нинѣ засѣданя, а гр. Тунъ рѣшивъ ся вѣдповѣсти на интерпеляцію таки пѣдъ конець вчерашного засѣданя. Тымчасомъ и до сего не прийшло. Слѣдуюче засѣданє назначено аж на вѣторокъ; але питанє, чи оно вѣдбуде ся.

Поки приступлено до дневного порядку, внесъ п. Окунев кій интерпеляцію въ справѣ уживаня руского языка на галицкихъ зелѣзницяхъ. Опѣсля зложивъ п. Шенереръ петицію 2183 громадъ зъ 51.674 пѣдписами о поставленє бар. Гавча въ станъ обжалованя за языковій розпорядженя та ставъ середъ загального гамору вѣдчитувати назвы всѣхъ тыхъ громадъ, вѣдъ котрыхъ выйшла петиція. Президентъ палаты перебивае Шенерерови те читанє замѣткою, що се не згоджуе ся зъ регуляміномъ, але посолъ читае дальше. Президентъ взывае его до порядку и грозить, що вѣдберe ему голосъ; але Шенереръ читае дальше. Президентъ вѣдбирае ему голосъ и дае голосъ п. Цінгрови. Шенереръ читае дальше, а п. Цінгеръ зрѣкае ся голосу. Середъ гамору заголошуе ся до слова президентъ міністрѣвъ гр. Тунъ. П. Шенереръ читае дальше, а крикъ не втихае. Гр. Тунъ зрѣкае ся голосу и заявляе, що вѣдповѣдь на интерпеляцію дасть на завтрѣшнѣмъ засѣданю. Президентъ д-ръ Фуксъ хоче перейти до дневного порядку и удѣляе голосу п. Вольфови, але сей каже, що може пождати, покъ не перестане п. Шенереръ. Президентъ взывае его, щобы говорив, бо инакше вѣдбере ему голосъ. П. Вольфъ повтаряе, що може пождати, поки п. Шенереръ не перестане говорити, а коли президентъ вѣдбере ему голосъ, то побачить що стане ся. Президентъ взывае его ще разъ, щобы говорив. П. Вольфъ починае говорити и рѣзко осуджуе поведене президента. Втѣмъ перебивае ему президентъ и назадъ удѣляе голосу п. Шенерерови, заявляючи, що не знавъ, що сей хоче подати внесенє. П. Шенереръ скѣнчивши свое читанє, жадае, щобы цѣлу петицію умѣстити въ протоколѣ и выдрукувати всѣ пѣдписы. Внесенє се принято.

П. Вольфъ довгу свою бесѣду закѣнчивъ заявою, що его сторонництво буде въ палатѣ заховувати ся спокѣйно, коли правительство вѣдкличе языковій розпорядженя.

Опѣсля промавлявъ Словѣнець п. Житникъ за охороною національныхъ меншостей.

Пѣдчасъ довгихъ бесѣдъ пп. Вольфа и Житника вѣдбували ся разъ въ разъ нарады екзекутивного комітету правицѣ, парламентарнои комісіи правицѣ, міністрѣвъ, наконецъ гр. Туна зъ д ромъ Фуксомъ и п. Яворскимъ. Розбійшлась була вже чутка мѣжь послами, що гр. Тунъ рѣшивъ ся ще на тѣмъ засѣданю дати вѣдповѣдь на интерпеляцію въ справѣ градецкихъ подій, хочь заповѣвъ ей вже аж на завтрѣшне (значить, нинѣшне) засѣданѣ. Зъ того почали здогадувати ся, що таки зараз буде рада державна вѣдрочена. Пѣдчасъ бесѣды п. Житника явило ся въ палатѣ цѣле міністерство. Вже всѣ ждали, що забере голосъ гр Тунъ: втѣмъ цѣлкомъ несподѣвано президентъ д ръ Фуксъ удѣливъ голосу п. Крамаржови. Показало ся опѣсля, що въ послѣднѣй хвили, по нарадѣ зъ д-ромъ Фуксомъ и п. Яворскимъ, гр. Тунъ зновъ инакше нагадавъ ся.

П. Крамаржъ въ довгѣй бесѣдѣ спорявъ зъ попередными бесѣдниками, выказуючи, що Чехи нѣчого бѣльше не хотять, якъ тѣлько рѣвноправности по мысли 19 ого параграфу основныхъ законѣвъ. Бесѣдникъ збивавъ также докоры, мовъ бы Чехи пѣдкопували дуалізмъ; они противно боронять дуалізму. [Чи такъ? Обстаючи при своѣмъ державнѣмъ правѣ, боронять дуалізму? — *Ред.*]

Потому президентъ перервавъ дискусію и вѣдповѣвъ на онодѣшне запытанє п. Мілевского, що переговоры зъ провѣдниками клюбѣвъ не довели до бажаного кѣнца и длятого вѣнъ не може уложити програмы парламентарнои роботы.

Вѣдчитано ще деякій интерпеляціи и внесеня, мѣжь иншими интерпеляцію п. д-ра Окуневского въ справѣ поведеня староствъ при выборахъ громадскихъ, и п. Сільвестра, чому не оголошено ще закону о пѣдвышеню платнѣ урядникамъ, скоро, якъ кажуть, дѣставъ вѣнъ вже цѣсарску санкцію. Опѣсля закѣнчено засѣданє, а зъ уваги, що богато священниковъ-послѣвъ хоче вѣдъѣхати домѣвъ на свято Божого Тѣла, назначено слѣдуюче засѣданє на вѣторокъ.

Вчерашне засѣданє палаты послѣвъ мало принести, якъ загально думано, якійсь зворотъ въ непевнѣмъ положеню парламентарнѣмъ. Правиця въ тѣмъ ожиданю амобілізувала всѣхъ своихъ членѣвъ; явили ся на засѣданю навѣть такій послы, котрыхъ нѣколи и не видно на сали. Выжидано бучь не тѣлько по вѣдповѣди гр. Туна на интерпеляцію въ градецкѣй справѣ, але также при дискусіи надъ внесенямъ п. Мілевского. Тымчасомъ сцена, умовлена имовѣрно напередъ мѣжь пп. Шенереромъ и Вольфомъ, спровадила въ палатѣ самій несподѣванки, а ситуація сталась ще непевнѣйшою, нѣжь була. Якъ звычайно середъ такого заколоту бувае, выринають всѣлякій поголоски, здогады, вѣщованя. Говорять про новый кабінетъ у всѣляких комбінаціяхъ, о застановленю конституціи, о правительствѣ абсолютнѣмъ, о змѣнѣ конституціи зъ обсылкою рады державнои сѣймами, о новѣй бѣльшости парляментарнѣй, заложенѣй въ ліберальнои нѣмецкои лѣвицѣ, нѣмецкого сторонництва людового, антісемітѣвъ и конечного въ кождѣй бѣльшости... польского кола. Въ колѣ польскѣмъ мае вести ся борба мѣжь двома сторонництвами о те, чи тримати ся Чехѣвъ, чи пустити ихъ въ трубу. Нѣмецке сторонництво католицке перехиляе ся очевидно на сторону Нѣмцѣвъ, бо католицкій клюбъ выбравъ одноголосно своимъ головою бар. Дінавлього, а до парляментарнои д-ра Катрайна.

Загальна гадка е така, що у всякѣмъ разѣ хвилю сю треба уважати за початокъ якогось кѣнца. Якій буде сей конецъ, покаже ся мабуть незадовго.

— —

Интерпеляція посла д-ра Окуневского на 21 засѣданю зъ 1 ого червня до міністра рѣльництва *въ справѣ выискуваня галицко-рускихъ ґбрняковъ угорскими жидами:*

По майже цѣлковитѣмъ выссаню руского населеня въ пѣвнѣчнѣй Угорщинѣ угорскими жидами, по безприкладномъ занедбаню тои околицѣ угорскимъ правительствомъ, котре очевидячки не може забути Русинамъ Угорщины, що они въ 1848 роцѣ вѣрно держали ся Австрія, и длятого теперь спокѣйно приглядаесь, бо навѣть здаеть ся помагае, щобы автохтонный рускій селянинъ покидавъ свои села и вывандруваъ до Америки, коли тымчасомъ жидова въ тыхъ селахъ зростае аж до 70 % [впрочѣмъ гляди Münchener Allgemeine Zeitung ч-ръ 50 и слѣд.], — угорскій жиды посягають уже на наше галицке сѣльске населенє и закидаюсь свои сѣти вже на нашій Карпаты.

Въ повѣтахъ стрыйскѣмъ, богородчанскѣмъ и въ инших горскихъ вѣдзывали ся вже вѣдъ досыть давна жалѣ, що тамошныхъ рускихъ ґбрняковъ выискують галицкій и угорскій жиды по найбѣльше въ той способѣ, що жиды вѣддають молоду худобу селянинови на зимовлю, на шесть до сѣмь мѣсяцѣвъ, зъ умовою, що на весни жидъ подѣлить ся грошемъ зъ продажи худобины.

Жиды за помочію горѣлки выкупили вже у селянъ пасовиска, отже селянинъ мусить насампередъ наняти у жида пасовиско, потѣмъ на вынанятѣмъ у жида пасовиску чи на полонинѣ выпасти жидѣвску худобу, перезимувати ей — и аж вѣдтакъ дѣстае часть гроша зъ продажи. А подѣлъ того гроша вѣдбувае ся правильно ось якъ: Жидъ насампередъ вѣдтягае: по перше — цѣну молодои худобины переданои селянинови на ховане, по друге — чинш вынайму пасовиска чи полонины, по третя — евентуальный процентъ вѣдъ позиченого капіталу — и аж потѣмъ дѣлить решту на двѣ половины и одну рахуе собѣ а другу призначуе селянинови. При такѣмъ обчисленю селянинъ звычайно не дѣстае нѣчого.

Въ громадахъ Жупань и Выжлѣвъ, повѣту стрыйского, політична власть на просьбу зубожѣлыхъ селянъ дозволила властителеви дѣбръ ужити на пасовиско 500 морґвъ. Властитель дѣбръ приобѣцювавъ селянамъ все, доки начальники громадъ не згодились на те. Коли-жь се стало ся, зразъ арендаторы-жиды не приняли анѣ одной штуки селяньскои худобы, выгнали звыжь сто штукъ своеи жидѣвскои худобы на те пасовиско, а до того бувшій пасовиска зорали. За право прогону худобы черезъ жидѣвскій лѣсы до пѣйла кажуть собѣ жиды платити теперь до 3 зр. рѣчно. Въ наслѣдокъ того ховъ худобы въ тыхъ околицяхъ упадае и зубожѣлый народъ збираесь еміґрувати до Америки, а жидѣвскій посѣлости шалено зростають.

Отже пѣдписаній запытують В. Ексцелен-

цію: чи ц. к. правительство схоче тій вѣдносины розслѣдити и лиху зарадити?“

Три интерпеляціи посла д-ра Ярославича: I. До міністра-президента яко управителя міністерства справъ внутрѣшныхъ *въ справѣ цыганьства зъ выборчими листами въ Глубочку великомъ.*

Въ Глубочку великомъ въ повѣтѣ тернопольскомъ при нагодѣ доповняючого выбору до рады державной войтъ уложивъ фальшиве листу выборчу, не подавъ до вѣдомости, що она выложена для перегляду, а коли выборцѣ [наведено три имена] припадкомъ довѣдались о томъ и хотѣли повѣдомити другихъ выборцѣвъ, то войтъ загрозивъ имъ арештованьемъ, коли бъ се учинили. А позаякъ нема сумнѣву, що войтъ дѣлавъ тутъ пѣсля тайной инструкцію староства, котре также вношенй рекламацій противъ сфальшованя листы выборчои полагодило бы, пѣсля звычаю въ Галичинѣ, аж по выборахъ, — то въ поступованю староства мусить ся добачувати новый вынахѣдъ на поли выборчого цыганьства [Wahlschwindels], а именно, щобы заслонившись войтомъ цѣлу вину на него зопхнути а староство увольнити вѣдъ всякои одвѣчальности за инсценоване имъ выборче цыганьство.

Зъ огляду на те пѣдписанй запытують пана міністра президента: Чи войтъ схоче наказати старостѣ въ Тернополи, щобы войтъ казавъ ще передъ переведенемъ правыборбвъ поправити выборчу листу громады Глубочокъ великій а также иншихъ громадъ его повѣту, коли они внесуть реклямацій противъ сфальшованя листъ выборчихъ?

II. До міністра-президента яко управителя міністерства справъ внутрѣшныхъ и до міністра судовництва *въ справѣ надужить выборчихъ въ окрузѣ Скалатъ-Збаражъ-Тернополь.*

Въ выборчомъ окрузѣ Скалатъ-Збаражъ-Тернополь, де также въ часѣ выбору бувшого посла Пінїньского, теперѣшного намѣстника Галичины, выборча комісія богато [около 40] картъ голосованя вѣдданыхъ на контркандидата Пінїньского украла зъ урны, якъ то выборцѣ звзнали пѣдъ присягою передъ судомъ повѣтовымъ въ Скалатѣ [а кромѣ того около 40 выборцѣвъ замкнено до арешту], выступають що-разъ новй познаки, котрй поступованье политичнои власти при розписанбмъ теперь доповняючбмъ выборѣ показують зовсѣмъ не безсторонымъ.

И такъ войтъ Станиславъ Лисъ зъ Качанбвки повѣту скалатского, маючи кблька днѣвъ передъ тымъ авдѣнцію у намѣстника Пінїньского, заборонивъ зборы выборцѣвъ и выразно заявивъ, що войтъ мае приказъ: не допустити до нѣякихъ зборбвъ выборчихъ и при помочи жандармерїи ударемнити кожду пробу такихъ зборбвъ. Коли зважити, що рбвночасно старосты въ Тернополи и въ Збаражи въ приватныхъ розмовахъ и въ касинахъ высказали ся, що дбстали наказъ пѣдъ нѣякимъ услбвемъ не допустити до выбору кандидата руской радикальной партїи, то показуесь рѣчею дуже имовѣрною, що тій наказы, зарбвно старостамъ якъ и войтови Лисови мусѣли выйти зъ одного жерела, именно вѣдъ намѣстника Пінїньского. Здаеть ся въ тбй цѣли намѣстникъ Пінїньскій и вѣдбувъ подорожь въ округъ выборчій.

Зъ огляду на се запытують пана президента міністрбвъ: Чи войтъ схоче дати намѣстникови Пінїньскому и пѣдчиненымъ ему въ повѣтахъ тернопольскомъ, збаражскомъ и скалатскомъ строгій наказъ, щобы при сѣмъ доповняючомъ выборѣ посла поступали зовсѣмъ безсторонно и не выставляли на новй пробы обиджаного правного почутя населенья вже черезъ цыганьство выборче при выборѣ теперѣшного намѣстника Пінїньского?

А пана міністра судовництва запытують пѣдписанй: Чи войтъ схоче дати наказъ державной прокураторїи въ Тернополи внести обжалованье противъ выборчои комісїи, котра урядувала при выборѣ теперѣшного намѣстника Пінїньского въ Скалатѣ, за крадѣжь выборчихъ листъ зъ урны, бо-жь се фактъ стверджений заприсяжеными звзнаннми свѣдкбвъ?

III. До міністра-президента яко управителя міністерства справъ внутрѣшныхъ *въ справѣ противзаконного поступованя старосты залѣщицкого.*

Ц. к. староста въ Залѣщикахъ, щобы для цѣлей выборчихъ мати въ войтахъ податливй орудя, старае ся вѣдданй ему индївїда удержати на тыхъ посадахъ противъ волѣ громадъ, дуже часто зъ матерїальною ихъ шкодою и найчастѣйше въ способѣ противзаконный, безъ огляду на выслѣдъ громадскихъ выборбвъ.

Такъ въ громадѣ Дуплиска, щобы полишити на урядѣ свого протегованця Проця Бѣлоуса, коли на его некорысть выпали громадскй выборы въ 1897 роцѣ, казавъ дорадити тому Бѣлоусови, щобы внѣсъ протестъ противъ выборбвъ; а позаякъ до часу полагодженя протесту урядуе стара рада громадска, то староство вже пбвъ року нѣчого не постановляе о тбмъ протестѣ, хотяй громада домагала ся прискоренья справы въ старостве а передъ двома мѣсяцями и въ намѣстництвѣ у Львовѣ.

Въ громадѣ Иване рбвножь переведено выборы громадскй въ 1897 роцѣ и противъ нихъ не внесено нѣякого протесту. Мимо того староство все ще не приняло нѣякого результату тыхъ выборбвъ до вѣдомости и стара рада громадска дальше остаесь на урядѣ, хотяй ея шестилѣтный перїодъ давно же минувъ.

Таке поступованье старосты може знищити у населенья всяке почутя правне, длятого пбдписанй запытують пана президента міністрбвъ: Чи схоче вбнъ ц. к. старосту въ Залѣщикахъ потягнути строго до одвѣчальности и спонукати его, щобы ново-выбранй рады громадскй сейчасъ впровадивъ въ урядованье въ цѣлбмъ повѣтѣ?

„Наплюемъ!“

[Письмо въ Тернопольщины.]

„Наплюемъ на ваши комітеты, бо въ округа Тернопбль - Скалатъ - Збаражъ выйде радикалъ!“ Пбдъ такимъ гасломъ розпочали радикальй „мужъ довѣря“ выборчу акцію въ згаданыхъ повѣтахъ, такъ званґурувавъ ви „Громадськнй Голосъ“. Оголошений поважнымъ числомъ голосбвъ, якй при послѣднихъ выборахъ дбставъ, также и тыхъ, котрыхъ не дбставъ, а „повиненъ бувъ дбстати“ радикальный кандидатъ п. Шмігеръ, рѣшили „мужъ довѣря“ выпробувати свои силы и противъ волѣ загалу перефорсувати — правда, найслабшого политика, але за те найбблшого ворога духовеньства д-ра Франка.

Радикальй политики знали зъ горы, що противъ кандидатуры Франка мусять выступити и выступить все духовеньство — не тому, що д-ръ Франко радикалъ, але тому, що головно сей панъ завѣвъ радикальну партію на манбвцѣ „раціоналізму“, що пбдъ его фірмою веде ся борба зъ духовеньствомъ, церквою и вѣрою, и то не зъ индеферентнымъ, але зъ патріотичнымъ, не менше якъ вбнъ демократичнымъ духовеньствомъ. Такй „мужъ довѣря“, якъ Гарматѣй, Думка и Шмігельскій, та „Свѣтлый Зарядъ радикальной партіи“ знали также и те, що противъ ихъ кандидата выступлять всѣ — не выключаючи и поважнѣйшихъ радикалбвъ, котрымъ залежить на тбмъ, щобы найсильнѣйшій въ Галичинѣ округъ знову не впавъ въ руки Поляка або инкамерованого Русина, и котрй бояли ся, що кандидатура д-ра Франка до решты розббе и такъ слабу нашу орґанізацію народну, зменшить вбдпорность руского народу. Якъ-разъ длятого радикалы поклали кандидатуру Франка — а зновъ зъ тыхъ а не иншихъ причинъ священики и другй не-радикальй опозиційнй Русины згаданого выборчого округа не могли пбдъ жадным услбвемъ згодитись на кандидатуру Франка. Щобы однакъ не дразнити розпѣженыхъ нервбвъ людей, котрй вѣчно лише зачѣпки шукають, рѣшили также не ставити такого кандидата, котрому бы радикалы могли закинути змаганя противнй економічнымъ и политичнымъ змаганямъ радикалбвъ. Предложено имъ кандидатуру п. В. Будзиновского. Але паны радикалы навѣть слухати не хотѣли. Они бажали мати такого кандидата, на котрого окрбмъ ортодоксбвъ-радикалбвъ нѣхто другій не мбгъ згодити ся, и якъ-разъ тому, що нѣхто не мбгъ згодити ся. Вже той фактъ, що за Будзиновскимъ промовляли деякй священики, було для радикалбвъ доказомъ, що вбнъ „зрадникъ“. На предложенье завязаня спбльного комітету выборчого дали радикалы вѣдповѣдь, що они нѣякихъ комітетбвъ не потребують, они мають „головный зарядъ радикальной партіи у Львовѣ“.

Щобы — боронй Боже — священики, не хотячи допустити до розбитя и роздробленя силъ, остаточно не впали на концептъ вкбнци таки голосувати на Франка, радикалы поставили справу вѣдъ разу такъ, щобы особиста честь не позволила „жадному попови, жадному интелігентному народовцеви анѣ кацапови“ згодитись на кандидатуру Франка або на него голосувати. Радикальный бонзъ мавъ завдячувати „ценный“ свбй выббръ выключно ортодоксамъ-радикаламъ, однымъ радикаламъ, нѣкому ббльше! Его выбору не смѣвъ „споганити“ нѣодинъ попбвскій, нѣодинъ интелігентничій, нѣодинъ нерадикальный, хочь-бы не знати якъ опозиційный голосъ! Длятого розпочали аґітацію пбдъ гасломъ: „Прочь зъ попами! прочь зъ интелігенцією! прочь зъ всѣми тыми, що „тягнуть до консолідаціи!“ прочь зъ тыми, на котрыхъ паде пбдозрѣня, що тягнуть до спбльного порозумѣня, хочь бы они впрочбмъ були крайными радикалами! Пбпъ гай пильнуе церкви, а до политики не мѣшае ся. Жаденъ пбпъ не смѣе бути выборцемъ! Пбпъ а хрунь то одно! — залунало на цѣлбй боевбй лініи. [Оногды заблудила до нашои редакціи радикальна депутація селяньска выслана до д-ра Франка. Она также вбддеклямувала цѣлый той продуктъ тактичнои мудрости радикалбвъ, о якбмъ доносить намъ нашъ дописуватель. Дуже сумно! — *Ред.*]

Правительство, бачучи тую роботу, пбзнало, що се вода на его млынъ. „Радикалы зломлять и знѣвечать руску опозицію, лишь даймо имъ ще якійсь часокъ погулятн!“ — рѣшено „въ горѣ“ и жандармы дбстали Wink: дивити ся крбзь пальцѣ на роботу „мужбвъ довѣря“, а пильнувати „попбвъ“. Самй радикалы чудують ся и не розумѣють: що таке стало ся? Хочь-бы тобѣ на сто крокбвъ зблизивъ ся якій жандармъ до радикального аґітатора! — хочь-бы тобѣ окомъ анрикнувъ въ той ббкъ, де громадить ся радикальне вѣче! А то радикальный аґітаторъ въ село, а жандармъ зъ села! Не було навѣть одной нагоды до ефектовного закбнчення якихъ зборбвъ, — хочь-бы просивъ, не розженуть жаднои нарады, нѣкого не заарештують! Наивнй радикалы и не догадують ся, що правител.ство перестало вже бояти ся пустыхъ фразесовичбвъ. Противно, правительство ще й помагае ихъ роботѣ, бо радикалы, розбиваючи опозицію, роблять те, до чого доси уживано жандармбвъ.

Що-жь въ виду терорызму радикалбвъ можуть зробити тій, котрымъ ходить о справу? Просто нѣчого, бо радикалы вмѣли понакидувати пбдъ ихъ ноги тблько колодъ, що просто не годенъ и кроку ступити.

Щобы на случай побѣды правительственного кандидата радикалы не мали причины звалювати неудачѣ на „кирнню попбвъ“, священики и иншй статочнѣйшй патріоты дали крикунамъ волю. „Коли вы такй сильнй, коли весь народъ за вами, такъ робѣть собѣ зъ Богомъ!“ Впрочбмъ не дуже безпечно було мѣшати ся до акціи. Радикалы заповѣли зъ горы, що кожде нерадикальне вѣче розббють, жадному не-радикалови не дадуть прийти до слова, а може прийти до ще сильнѣйшихъ аґрументбвъ.

Зачала ся робота пбдъ гасломъ „наплювати!“ И що зъ нея вышло? Вышло таке, що комісаръ староства и правительственный кандидатъ затирають руки. „Нѣколи ще — кажуть — не мали мы такъ легкой роботы, якъ теперь. Не потребуемо силуватись на жадній штучки, а безъ крику и протестбвъ правыборы йдуть лѣпше, якъ бы правительство собѣ бажало.“

Попереднѣ выборы, веденй спбльными силами, выкликали були загальне одушевленѣ, що порывало за собою и найбблшого слабодуха. Кождый горнувъ ся до выборчои роботы и до розпорядимости провбдникбвъ выборчои акціи вбддаваъ свои силы, свои средства матеріальнй, свою особу. Нынѣ инакше. Радикалы усунули вѣдъ працѣ всѣхъ тыхъ, котрй не годять ся, не присягають на цѣлу максимальну и мінімальну „тойру“ радикалбвъ, и котрй не можуть сказати, що на свѣтѣ е лишь одинъ богъ — Іосифінській патентъ и его оберъ-бонзъ Франко. Хибло одушевляючои атмосферы минувшихъ выборбвъ, тожь и духъ селяньства упавъ. Слушно чи неслушно, але не стало вѣры въ побѣду, скрбзь запанувало переконанѣ, що „справа програна“ — и людей огорнула апатія.

„Франка не хочемо, а другій порядный кандидатъ не може выйти, бо радикальнй галабурдники розбили попереднѣ орґанізацію“ — говорять навѣть патріоты-селяне. Въ слѣдъ за тымъ иде непильнованѣ правыборбвъ. По селахъ, де тамтымъ разомъ цѣла громада зъ жѣнками и дѣтьми день и нбчь пильнувала приѣзду комісаря, — по громадахъ, де давнѣйше сторожа парубкбвъ зъ колами пильнувала легальности выборбвъ, де мимо хмары жандармбвъ, цѣлыхъ компаній войска и масовыхъ арештованъ, всѣ якъ оденъ мужъ ставали до голосованя, тамъ нынѣ стае 15—20 правыборцѣвъ и безъ пресіи, безъ натиску выходять на выборцѣвъ хрунѣ. Въ той способъ въ неодной такой громадѣ, де попереднымъ разомъ повыходили независимй выборцѣ, выходять теперь хрунѣ, трусливй войты, паньскй офіціялисты и польскй ксьондзы.

Але и тамъ, де правыборы не зле выпали, перечислили ся „мужѣ довѣря“. Они грозили, що не буде выбраный „анѣ однихъ пбпъ“, а выйдуть взагалѣ або хрунѣ, або радикалы. Тымчасомъ „попы“ и „иншй паньскй пбдлизнѣ“ [а пбсля термінольоґіи „мужѣвъ довѣря“ и о. Мироновичъ, и Романчукъ, и д-ръ Олесницкій — „паньскй пбдлизнѣ“!] — хоть боячись радикальныхъ палокъ усунулись вѣдъ передвыборчои акціи, становлять уже нынѣ, хотяй правыборы ще не екбвбзь переведенй, поважне число голосбвъ. Очевидно зъ тыхъ голосбвъ п. Франко не буде мати потѣхи. Свои голосы вбддадуть они такому, кого будуть уважати гбднѣйшимъ посольскои чести — може знайде ся хто, що хоче своему народови служити не ковче лише „z pstego obowiązku“.

Що тутъ наробила кандидатура Франка, можна бачити хочь-бы зъ того, що правительство въ страху, щобы Франко не зрезигнувавъ! Правительство — а оно мае звычайно найлѣпшй информаціи — переконѣдчене, що сли-бы Франко зъ кандидатуры зрезигнувавъ, а на его мѣсце поставлено такого кандидата, на котрого могли бы згодити ся такъ священики якъ радикалы, опозиційна кандидатура мала бы всякй шансы побѣды. Але Франко „наплюе“... и кандидуе до кбнця, допомагаючи въ той способъ до побѣды кандидатови, котрому наскучило ся вже щепити вбсну, отже кандидуе на выразный розказъ намѣстника: Pan musisz kandydować! zawiadomione już miejscowe władze. Pan musisz wyjść!“ Але най п. Франко не забуває о тбмъ, що „хто мечемъ воюе, вбдъ меча гине“. Вбнъ працюе пбдъ гасломъ „наплюемъ“, але якъ зъ его вины акція выборча закбнчить ся погромомъ селяньства, готовй ему „наплювати“ тій, мѣжъ котрыхъ вбнъ кинувъ камѣнь незгоды.

Зъ ювілейныхъ обходбвъ у краю.

Зъ Станиславова пишуть намъ:

Ювілей надання волѣ нашому народови вбдсвяткували мы ось-якъ:

Дня 5 (17) мая вбдбуло ся заходами мѣсцевого ювілейного комітету торжественне богослуженѣ въ катедральной церквѣ. По богослуженю зббрали ся Русины въ сали товариства Моюшка на вѣче скликане філіею „Просвѣты“. Привѣтне слово сказавъ о. Струтиньскій зъ Ямницѣ. — П. І. Гурикъ выголосивъ гарну мову про панщину и ви знесенѣ. — Д-ръ Коцюба реферувавъ про поступъ нашои роботы просвѣтно-економічнои, а попрацавъ вѣчевѣкбвъ о. Єрон. Барнпь, указуючи, якъ треба зъ добутои волѣ користати. — Хоръ книгининьскихъ молодцѣвъ и дѣвчатъ пбдъ проводомъ п. Полотнюка вбдспѣвавъ гарно кблька народныхъ пѣсень. — Участь селянъ на вѣчу не була велика, та годѣ й дивуватись, бо тогдѣ якъ-разъ настали погбдній днѣ по слотахъ и селянамъ тяжко було лишати дома найпильнѣйшу весняну роботу.

Вечеромъ того дня вбдбувъ ся концертъ. Д-ръ Євг. Левицкій мавъ вбдчитъ про панщину и ви наслѣдки, п. Струтиньска зъ Ямницѣ прекрасно деклямувала стихъ Б. Лепкого „Въ свѣтъ за очи“ а Станиславбвскій Боянъ выступивъ зъ гарными хорами. — По концертѣ вбдбула ся ще забава въ танцями.

За комітетъ ювілейный *Д-ръ Коцюба.*

Зъ-пбдъ Щирця пишуть намъ:

Село Брбдки лежить на граници щирецкого деканата львбвского повѣту. Парохія въ Брбдкахъ належить до найлѣпшихъ въ деканатѣ и повѣтѣ: мае церкви въ Брбдкахъ, Лубинѣ и Глухбвци та числить разомъ около 1650 душь рускихъ.

Памятку внесеня панщины и вбдродженя галицкои Руси святкували всѣ три громады въ ювілейнбмъ тыждни дуже святочно заходами мѣсцевого пароха о. Иполита Погорецкого и мѣсцевого ювілейного комітету. Въ недѣлю 3 (15) мая рано выстрѣлами зъ моздѣрвнъ звѣщено народови початокъ торжествъ. Невмовкаючій дзвоны кликали на богослуженѣ, а люде радували ся мовь великоднымъ торжествомъ. Богослуженѣ полудневе вбдправлено спершу въ Брбдкахъ на площи коло церкви, а вбдтакъ роздано мѣжъ народъ книжочки о внесеню панщины. Пополудни всѣ люде трехъ названыхъ громадъ пбдъ проводомъ душпастыря и церковныхъ братствъ удали ся великимъ походомъ на молебенъ до памятного хреста, де вбдтакъ о. парохъ сказавъ гарну науку о свободѣ, поступѣ и дальшбй роботѣ руского народу. По вечѣрнбмъ богослуженю часть громадянъ розсѣла ся на зеленбмъ майданѣ та читала и розправляла о бувальщинѣ въ порбвнаню зъ теперѣшностію, а сорокъ паръ молодежи забавляло ся весело маѣвкою.

Въ середу 6 (18) святкувала громада Брбдки нове свято — отворенѣ ювілейной читальнѣ „Просвѣты“. Въ сей цѣли вбдправлено передъ полуднемъ богослуженѣ, въ котрбмъ взяли участь громадяне и мѣсцева молодѣжь шкбльна пбдъ проводомъ свого учителя п. Ивана Долинки. По богослуженю збйшли ся основатели читальнѣ и другй громадяне въ гарнбмъ домѣ ч. Василя Гнатишина на першй зборы. Нарады вбдкрывъ вбдповѣдною промовою першій зъ основателѣвъ о. Погорецкій. Представивши делеґата головного выдѣлу „Просвѣты“ п. Григ. Врецьону, вбддавъ ему дальшій провбдъ. Делеґатъ, поучивши громадянъ о потребѣ, важности и задачи просвѣтной читальнѣ въ селѣ та выказавши въ ясбмъ уставленю очевидный хосенъ зъ сей новои школы для господарѣвъ, господинь и старшои молодежи, наколи въ читальни подбають що о читальнину крамницю, щадницю и позичкову касу, о шпихлѣрь и другй читальняній спблки, заявивъ остаточно, що по другихъ 50 рокахъ, добре ужитыхъ на данбй свободѣ, громада стане не лишь поступово просвѣченою пбсля вымогбвъ часу, но и вбдродить ся вповни въ заможности и гаразді. Вбдтакъ запросивъ до вписбвъ и выбору читальняного

выдѣлу. На-разѣ вписало ся кôлькадесять господарѣвъ, а е надѣя, що за ихъ примѣромъ пôйдуть небавомъ и господинѣ та старша молодѣжь. Викладку постановлено: для господарѣвъ рôчно одну корону, а для всѣхъ инших пôвъ корони. До выдѣлу выбраний однодушно: о. Ип. Погорецкій головою, ч. Іоанъ Стецко заступникомъ голôвы, ч. Іоанъ Ф.та писаремъ, ч. Сенько Воробець скарбникомъ и ч. Іоанъ Герасимовичъ книговникомъ, а чч. Василь Тѣтка и Іоанъ Иваненко заступниками. Сему выдѣлови вручавъ делегатъ „Просвѣты“ въ дарѣ портретъ Маркіяна Шашкевича и кôлькадесять книжочокъ. Читальню рѣшено вписати до просвѣтныхъ товариствъ и вôдспѣвано на закôнчене „Христосъ воскресе“ та многолѣтя.

За примѣромъ свѣтлѣйшихъ громадянъ Брôдокъ нехай идуть и сусѣдні села рускій, бо рускій нарôдъ зъ пониженя, вызискуваня и нужды спасти можуть лишь добре понята просвѣта и згôдня дѣяльность ревна для громадъ и народу. — *Себй.*

НОВИНКИ.

— **Зъ Коломыѣ пишуть намъ**: Дѣлимо ся милою звѣсткою, що славно-звѣстна наша співачка оперова панна Саломея Крушельницка выступить и въ нашôмъ мѣстѣ зъ однымъ концертомъ дня 23 н. ст. червня с. р.

— **Уневажненє выроку.** Минувшого року пôдчасъ процесôвъ повыборчихъ засуджено у Львовѣ господаря зъ Городка Миколу Канафацкого за обиду маєстату на 15 мѣсяцѣвъ тяжкои вязниці. Оборонець обжалуваного д-ръ Грекъ внѣсъ вôдкликъ противъ выроку львôвского трибуналу и трибуналъ касаційный знѣсъ сей выкъ и поручивъ перевести нову розправу. Вôдбула ся она дня 2 с. м при зачиненыхъ дверехъ и по оборонѣ д-ра Грека трибуналъ увôльнивъ Канафацкого вôдъ всякои вины и кары.

— **Выборы до рады повѣтовои** въ Залѣщикахъ зъ меншои посѣлости мають вôдбути ся дня 14 червня. Якъ можна було передвидѣти — по тôй причинѣ, що староство не затвердило нововыбраныхъ вôйтôвъ, але тримає вже пять мѣсяцѣвъ свои выпробований креатуры, выборы делегатôвъ выпали въ переважнôй части на потѣху польского бецирку. Тожъ и нема надѣѣ на выбôръ честныхъ рускихъ радныхъ и Русины черезъ дальшихъ шѣсть лѣтъ не будуть мати въ радѣ повѣтовôй своеи репрезентациі а будуть приглядатись, якъ чужій люде зъ своими мамелюками будуть газдувати въ нашôй хатѣ. А мы? загнувши руки чекаємъ, чи йде апостолъ правды и науки...

— Дня 29 н. ст. мая [въ недѣлю] отворено читальню „Просвѣты“ въ Касперôвцяхъ въ повѣтѣ залѣщицкôмъ дуже величаво. На торжество прибули оо. Великорскій, Рудницкій и Лушпиньскій. Патріотичній промовы переплѣтали народній пѣсни славного хору зъ Дзвиняча пôдъ управою ч. Петра Угринюка. Вôдтакъ музика зъ Дзвиняча грала патріотичній народній пѣсни. Въ Залѣщицкôмъ нарôдъ рве ся одушевлено до просвѣты.

— **На цѣли Товариства „Руска Бурса“** въ Новôмъ-Санчи, котре пôсля постановъ затвердженого статута мае стремѣти такожъ до побудованя церковцѣ по-при Бурсѣ, зволивъ ласкаво Его Еміненція Кардиналъ Митрополитъ С. Сембратовичъ жертвувати 100 зр. Выдѣлъ Товариства, перенятый глубокою вдячностію, складае отсимъ Его Еміненціи за сей щедрый даръ прилюдно свою сердечну подяку и молить Всевышнього, щобы скоро привернувъ Его до цѣлковитого здоровля и дозволивъ щедрому покровителеви рускои убогои молодежи прожити многая лѣта! — За Выдѣлъ Товариства „Руска Бурса“ въ Новôмъ-Санчи *П. Лѣнинскій* предсѣдатель, *В. Яворскій* скарбникъ.

— **Духовеньство деканата Куликôвского** рѣшило и пôдписало дня 31 мая на соборчику въ Ременовѣ ухвалу, на пôдставѣ котрои приниматн буде письма вôдъ властій лише въ рускôмъ язицѣ стилізованій и адресованій; противно жъ всякій письма стилізованій и адресованій въ не рускôмъ языцѣ звертати буде нерозпечатаній до уряду деканального.

— **О мандатъ посольскій** зъ V куріи въ окрузѣ сянôцкôмъ задумуе убѣгатись такожъ д-ръ А. Беньчевскій, радникъ суду въ Перемышли, котрый минувшого року кандидувавъ безуспѣшно противъ д ра Колішера въ мѣстахъ Перемышли и Городку.

— **Намѣстникъ гр. Пінінський** вôдвѣдавъ вчера вразъ изъ віцепрезидентомъ Бобжинськимъ гімназію V у въ будынку Бернардинôвъ и гімназію нѣмецку [тутъ мѣжь иншимъ бувъ въ класѣ VIII на науцѣ рускаго языка проф. Т Грушкевича]. Намѣстникъ самъ завдававъ ученикамъ питаня.

— **Затвердженє выбору.** Цѣсарь затвердивъ выбôръ гр. Адама Голуховского на маршалка рады повѣтовои въ Гусятинѣ.

— **Зô свѣта урядничого.** Старшій комісарь повѣтовый Левъ Річчі именованый управителемъ староства въ Старôмъ-мѣстѣ. — Комісарь повѣтовый Ромуальдъ Станиславъ Ноель придѣленый до служби въ міністерствѣ справъ внутрѣшныхъ.

— **Жандармы пострѣляли ся.** Въ мѣсточку Жолини повѣта ланьцутского командантъ стациі жандармеріи Немецка застрѣлявъ вахмістра жандармеріи Ковальского зъ Ланьцута, котрый объѣзджавъ посторунки; опôсля Немецка самъ собѣ вôдобравъ житя выстрѣломъ зъ карабіна. Причиною сего нещастя мала бути строгôсть Ковальского супротивъ пôдчиненыхъ.

— **„Przyzwoici Rusini“.** Се найновѣйше „имя прилагательное“ для пп. Барвѣньского, Охримовича, Вахнянина e tutti quanti, уживане теперь въ дневникахъ польскихъ. Давнѣйше уживало ся „porządni Rusini“, та теперь се вже скасовано. И треба признатя, що „przyzwoity Rusin“ звучить якось делікатнѣйше, нѣжь „porządny“, отже трудно навѣть въ сей на око дрôбнôй рѣчи не добачити новои „концесіи“ зô стороны польскои, тымъ бôльше, що тутъ навѣть не було „istotnej potrzeby“...

— **Испытъ зрѣлости въ ярославскôй гімназіи** вôдбувъ ся вôдъ 31 мая до 3 червня пôдъ проводомъ краевого инспектора шкôльного п. Дворского. Испытъ зложило 17 ученикôвъ, мѣжь ними два приватисты.

— **Граф въ аресштѣ.** Зъ Тернополя доносять, що дня 2 червня увязнено на приказъ прокураторія графа Витолда Волинського, властителя кôлькохъ сѣлъ, за сповненій нимъ обманьства.

— **Огнѣ.** Дня 22 мая с. р. выбухъ огонь въ селѣ Скоморохахъ повѣту бучацкого и знищивъ три загороды (вартости 3000 зр.), котрѣ не були обезпечений. При огни явивъ ся и вôйтъ, але пяный, та жадного порадку не зробивъ; а що прочій будынки були значно вôддалений, то огонь не перенѣсъ ся на село. — О огни въ Велесневѣ въ бучацкôмъ повѣтѣ, що дня 3 с. м. знищивъ цѣлковито 30 селянъскихъ загородъ, зъ котрыхъ лишь одна була обезпечена на 300 зр., а шкода доходить до 10.000 зр., такій доходять близшій вѣсти: Пожаръ выбухъ въ домѣ селянина Іосифа Иварка Дома була тогдѣ лише старенька мати Иварка и пôвторарôчна дитина въ колысцѣ. Старушка, побачивши огонь, хопила въ страху замѣсть дитины подушку зъ колыски и вынесла зъ горючои хаты, а дитина полишена въ колысцѣ погибла въ огни. Зъ причины сильного вѣтру огонь шырнивъ ся дуже скоро мимо ратунку и до годины зъ 30 загородъ лишили ся тôлько недогарки та попѣлъ. Огонь перекинувъ ся вôдтакъ на дворскій млынъ по обохъ сторонахъ рѣки Коропця и знищивъ его до тла разомъ зъ двома будынками и припасами аббжа та муки. Завязавъ ся ратунковый комітетъ, абы нести помôчь погорѣльцямъ, що остали безъ всякихъ средствъ до житя.

— **Зъ судового аресту въ Потоцѣ золотôмъ утѣкъ** передъ парумъ тыжднями небезпечный злодѣй та й доси его не зловили. Але коли були правыборы въ сусѣдныхъ Скоморохахъ, то явило ся тамъ ажъ кôлькохъ жандармôвъ и люде настрашились. Та одинъ зъ вôдважнѣйшихъ господарѣвъ пытавсь ихъ: чого они прийшли до Скоморох. На те они вôдповѣли, що пошукують за злодѣемъ, котрый утѣкъ зъ вязницѣ. Думали видко, що и той злодѣй прийде може голосувати за бароном Блажовскимъ.

— **Пригода на зелѣзници.** Поѣздъ, що выходить зъ Загôря о 5-ôй годинѣ рано, забирае въ Хировѣ дѣти до школы до Перемышля. Дня 25 мая всѣла до вагона лише 11-лѣтна донечка портіэра, а вôдпровадила ю мати и вôддала въ опѣку кондуктôрови. Переѣджаючи коло першои будки, дитина хотѣла побачити, чи вже встала ю товаришка, що мешкала въ тôй будцѣ, и сперлась о вôкно. Въ тôй хвили вôдчинили ся вôдъ вагона дверѣ, що були, якъ показало ся, черезъ неувагу кондуктора незачинені и дитина повисла у воздусѣ, держачись слабенькими руками клямки. Крику дѣвчинки не чувъ нѣхто, окрôмъ будинка, коло котрого переѣздивъ поѣздъ. И крикъ будинка, щобы здержати поѣздъ, не почувъ нѣхто. А тымчасомъ руки дитины омлѣли и она упала на насыпь, котрый на щасте бувъ вôдъ дощу мокрый и мягкій. Прибѣгъ будникъ, очутивъ збмлѣлу дѣвчинку водою и вôднѣсъ до родичѣвъ. Дитина потовкла ся трохи, але е цѣлкомъ здорова.

— **Дипльомъ лѣкарѣвъ ветеринарія** дôстали въ львôвскôй академіи ветеринарія: Ив. Гетцъ зô Златару въ Хорватіи, Т. Мехльовичъ зъ Мельца, Мих. Ренцевичъ зъ Карлôвца въ Славоніи и Стан. Крыницкій зъ Гартôвъ въ Галичинѣ.

— **Обмеженє руху поѣздôвъ товаровыхъ въ недѣлѣ и свята.** Щобы подати персоналови зелѣзничому можность бôльшого вôдпочинку, зарядило ц. к. міністерство зелѣзниць обмеженє руху товарового въ недѣлѣ и въ декотрѣ свята на часъ вôдъ 1 мая до 31 серпня с. р. Въ наслѣдокъ сего перевозить ся въ згаданій днѣ тôлько посылки поспѣшній и такій товары, котрѣ въ загалѣ вымагають скоршого транспорту, якъ пр. живій звѣрята, артикулы пожывы и т. п.; иншихъ предметôвъ не буде ся перевозити въ тѣ днѣ. Вкôнци звертае ся увагу, що въ недѣлѣ и свята принимае ся и выдае ся тôлько посылки поспѣшній, и то тôлько въ призначеныхъ на се годинахъ.

— **Сыноубійникъ.** Передъ станиславôвскимъ судомъ присяглыхъ вôдбула ся передъ кôлькома днями карна розправа противъ 76-лѣтного старця Ивана Тимкова зъ Опришовець, обжалованого о убійство сына. Актъ обжалованя такъ сесю справу представляе: Господарь Иванъ Тимкôвъ живъ вôдъ кôльканацятьохъ лѣтъ въ безпастанній незгодѣ зъ своимъ сыномъ Яковомъ. Причиною незгоды бувъ якъ звычайно спôръ о грунтъ. Якôвъ, що мешкавъ пôдъ однымъ дахомъ зъ вôтцемъ, часто бивъ старого и грозивъ, що зарѣже его и спалить хату, а самъ утопить ся. Зъ тои причины живъ отецъ въ безпастанній тревозѣ, бо зналъ, яка у сына палка вдача. Одного пополудня въ мартѣ сего року вернувъ Якôвъ пôдпилый до дому зъ Станиславова и заразъ почавъ сварити ся зъ вôтцемъ. Наполоханый отець, боячись, абы Якôвъ не здѣйстнивъ своихъ погрозы, котру попереднього дня повторивъ ему, приклikавъ до хаты сусѣда Юрка Томина, щобы на случай потребы мати запевнену помôчь. Але Якôвъ розъярений, що сусѣдъ прийшовъ до хаты вôтця, розпочавъ бійку въ сусѣдомъ, побивъ его польномъ и вытягнувъ до сѣней, де оба пôймали ся за волосе. Отець видячи, що Якôвъ бе сусѣда, и знаючи, що вôдтакъ прийде черга на него, вхопивъ за зелѣзный прутъ и довго бивъ имъ сына по головѣ, ажь той такъ облитый кровю померъ. — Судъ по переведенôй розправѣ увôльнивъ Тимкова вôдъ обжалованя.

— **Кôлько коштуе вôйна?** Презесъ комісіи вôйсковои въ Вашингтонѣ заявивъ на засѣданю палаты депутованыхъ на интерпеляцію одного зъ членôвъ, що коли-бъ вôйна испанъско-американьска потревала одинъ рôкъ, то самôй Америцѣ прийшлось бы выкинути 600 міліонôвъ долярôвъ.

— **Новый президентъ** французкои палаты послôвъ Павло Дешанель мае доперва 41 лѣтъ и есть знаменитымъ бесѣдникомъ парламентарнымъ. У всякихъ справахъ мае выроблений и широкій поглядъ и есть на скрбсь республиканиномъ та тѣшить ся загальною симпатіею всѣхъ сторонництвъ.

— **Яка погода?** Метеорольогъ Фальбъ заповѣдае такій станъ воздуха въ червни; Около 8 ого бурѣ. Вôдъ 9 до 14-ого зливы и студѣнь; вôдъ 15 до 18-ого погода, але холодно; вôдъ 19 до 21-ого дощѣ (а 19 ого день квитичный); вôдъ 22 до 30-ого дощѣ постепенно переставають, а температура пôдносить ся легко, Але — „не всякому духу вѣрь!...

— **Дрôбній вѣсти.** Дня 5 н. с. червня вôдбуло ся вѣнчане панны Ольги Ольшаньскои въ п. Емиліяномъ Куницкимъ, резидентомъ ц. к. краевои Дирекціи скарбу у Львовѣ. — Дня 11 н. ст. червня вôдбуде ся въ Новôмъ-мѣстѣ вѣнчане почтового офіціяла Григ. Гнатика зъ Маріею Чемериньскою, дочкою бл. п. адвоката Вол. Череминьского. — Іосифъ Маланюкъ зъ Ягольницѣ старои дôставъ въ краковскимъ университетѣ степень доктора медицины. — Протоереями въ холмскôй епархіи именованій остатнымы часами Галичане оо. Антоній Медвѣдь и Марк. Могильницкій. — У Львовѣ завязало ся товариство для предприемствъ електричныхъ, водотягôвъ и каналізаціи зъ основнымъ фондомъ міліона коронъ; въ складъ товариства входять головно жиды-капіталісты. — Въ паньскôмъ (кôньскôмъ) касинѣ у Львовѣ невыслѣдженый злодѣй укравъ изъ замкненои шуфляды 2000 злр. — Снѣги впали онодгы въ Тироли и майже до половины высокости покрыли горы въ цѣлôй долинѣ рѣки Инну.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** Симъ подаемо до загальнои вѣдомости, що бувшій нашъ помôчникъ п. Михайло Зваричъ не мавъ и не мае вôдъ насъ нѣякого уповажненя до посередничена въ замовленяхъ вôдъ продуцентôвъ вина и иншихъ товарôвъ. Таке посередничене веде теперь *выключно лише наша центральна канцелярія* безъ уживаня до того особъ третихъ. Остерѣгаемо отже Вп. Публику, щобъ не дала ся впровадити въ блудъ. — *Дирекція.*

— —

Львовска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Вѣденьску мѣску зелѣзницю зô шляхами Гайлігенштадтъ-Майдлінгеръ-Гавітштрасе Гіртельлініе и Майдлінгеръ-Гавітштрасе-Гітельдорфъ-Гакінгъ передано до прилюдного ужитку дня 1 червня с. р. На шляху Гіртельлініе отворено перестанки для руху особового, а стацію Міхельгаверинъ для обмеженого руху товарового, а именно для посылокъ мяса и для дрôбныхъ посылокъ о вазѣ до 5.000 клг., зъ выимкою такихъ предметôвъ, котрѣ тôлько условно до перевозу принимае ся, матеріялôвъ выбуховыхъ, повозôвъ и живыхъ звѣратъ. — На шляху Оберe Вінтальлініе отворено тôльки перестанки для руху особового.

Наука, штука и література.

— **Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 192-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:**

Auflösen. Von K. — Die Wahlaussichten der socialen Parteien Deutschlands. Von H. v. Gerlach. — Strassendemonstrationen in Civil und Uniform. Von Universitätsprofessor Dr. Adolf Bauer. — Klondike in amtlicher Beleuchtung. Von J. Singer. — Die Quadratur des Kreises. Von Dr. E. Wölffing. — Knut Hamsun und sein „Redacteuer Lynge“. Von Otto Stoessl. — Adele Sandrock in Berlin. Von Franz Servaes. — Das Ibsen-Theater. Von Karl Heine. — Raimund. Von Hermann Bahr. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Der kranke Apfelbaum. Von Josef K. Slejhar.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрôчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 8 червня. Члены польского кола, браця мойжешового вызнаня, мали вчера нараду въ справѣ антісемітскихъ розрухôвъ, якій послѣдными часами лучили ся въ Галичинѣ. На внесене пп. Быка и Рапапорта постановлено зажадати передовсѣмъ помочи вôдъ намѣстника гр. Пінінського, а коли бы се не помогло, звернути ся до центрального правительства, ажь наконець застановити ся, чи не внести бы интерпеляцію або нагле внесене въ радѣ державнôй.

Парижъ 8 червня. Figaro довѣдуе ся, що італійскимъ амбасадоромъ въ Лондонѣ именованый буде бувшій міністеръ заграничныхъ справъ Вісконті Веноста.

Лондонъ 8 червня. Доносять сюды о новôмъ нападѣ Американцѣвъ на испаньску позицію въ пристани св. Якова. Американьска фльота бомбардувала форты, а суходоломъ рôвночасно ударили на мѣсто повстанцѣ. Форты значно ушкоджені; пять испаньскихъ офіцирôвъ мае бути тяжко раненыхъ; испаньске судно „Марія Тереса“ затоплене. Тымъ часомъ высадили Американцѣ дальшу часть свого войска на берегъ Кубы.

Зъ Манілѣ доносять, що д. 30 мая повстанцѣ побили испаньске войско въ завзятôй битвѣ, котра тревала 70 годинъ (?). Испаньскій полкъ, зложеный зъ краевого населеня, перейшовъ до повстанцѣвъ. Рухъ повстанцѣвъ ставъ бы загальнымъ. Д. 2 с. м. мали зновъ Испанцѣ побити повстанцѣвъ недалеко Манілѣ.

Надѣслане.

Зимна льокалю.

Найдешевшій складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1. у ЛЬВОВѢ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цѣвери, льорнеты, барометры, термометры — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонкôвъ. — Замовленя въ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ плацъ Галицка ч. 1.

Новости въ парасольнахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львôвъ, пл. Капітульна ч. 3

190 22—?

Диваны перскі и портіэры

традиві (старинний)

продае, купуе и выповичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 23—?

Выстава загальна

необходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванôвъ, портіэръ, фіранокъ и хôдниковъ.

Также цѣлу нôч при електричнôмъ освѣтленю отверена.

Ветунъ вôльный.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выстану.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190 22—?

Купуючимъ пôльги въ сплатахъ.

Товариство „Просьвіта“

при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Свѣтл. Рад Шкільних, Впов. сьвященників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені краєв. Радою шкільною на премії для учеників, красно оправлені, можна купити **в канцеляріі товариства Ринок ч. 10,** *по слідуючій цѣні:*

Розкази про сили природи	20	кр.
Оповідання о житю св. Бориса и Гліба	20	„
Повістки для дітей	27	„
Сестра	15	„
Байки	22	„
Істория Руси ч. I.	25	„
Істория Руси ч. II.	23	„
Ляи і коноплі	24	„
Рогата худоба	44	„
Про живонлоти і ліси	20	„
Вениямин Франклін	16	„
На досьвітках	22	„
Серед ледового моря	25	„
Житє сьв. великомученика і лікаря Панталеймона	20	„
Дрібна птиця господарска, а великі гроші	20	„
Відкритє Америки	22	„
Звірята шкідні і пожиточні	42	„
Перекотиполе	18	„
Кирил і Методий	22	„
Фінляндия і Сахара	22	„
Повістки (Тічочка Ганна і Два Старці Богомольці)	18	„
Молитвенник народний (в звичайній оправі)	20	„

в лучшій оправі:

а) хребет полотняний і золочений хрест з переду	25	„
б) ціла оправа полотняна, береги золочені и золочений хрест з переду	35	„
Молитвенник народний великий по ціні 90 кр. до 2 зр.		

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

Також и на раты

без пôдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, фіранки, хôдники, ковдры ватованій, капы на столы и лôжка въ складѣ диванôвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно.

190 22—?

Реальность

на продажъ — н-ръ 27 при ул. Ткацкôй въ Замарстиновѣ: 2300 сажнôвъ [дôмъ и будынки] на парцелѣ або въ цѣлости. Вхôдъ вôдъ ул. Корытков — Блиша вѣсть у п. Андрея Грабовича н-ръ 167, Замарстинôвъ, улиця Шенôвка.

Славній на цѣлôмъ свѣтѣ

КОЛА „OPEL“

первороднымъ фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre“

Львôвъ, ул. Сикстуска 6. пасажъ Гавсмана

Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 22—?

Вино испаньске зъ Пепсиною, єдине средство противъ нестравности и диспепсіи.
Вино Condurango пептоное. Цѣна бутильки 3 корони. Дѣлає знаменито въ нежитахъ жолудка и кишокъ. Цѣна 3 корони.

8

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 200—?

КУХАРКА РУСКА
въ мовѣ рускій выйшла зъ друку и обнимає:
Науку варенія знаменитыхъ нравдиво рускихъ стравъ. Найрозмаитѣйшій зупы и додатки до зупъ. — Всякій печенѣ — зразы, бігосы, гуляшѣ, фляки, кльоты и т. п. — Науку робленя сосовъ горячихъ и студеныхъ. — Маринованє шинокъ и всякои вуджовины. — Знаменитій руляды. — Найрѣзнородинѣйшій мучній легомины. — Приладженє знаменитого набѣлу и т. п.
Цѣна 70 кр.
По пересланю почтовымъ переказомъ 75 кр. высилає franco
ДРУКАРНЯ НАРОДОВА
Ст. Манецкого и Спѣлки
Львовъ, Готель Жоржа.
184 4—?

Рештки хѣдниковъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, гобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.
190 23—?

КУХОНКИ нафтовій, знаменитій по зр 2, 3, 4 и высше. Шибковарки спиритусовій найрѣзнородинѣйшои конструкціи. Желѣзка и машинки до волоса
поручає ПЕТРО ХИНОЙСТОВСКІЙ, торговля желѣзна у Львовѣ, площа Кашітульна ч. 1. [супротивъ кавтеатру].

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка
у Львовѣ, ул. Академічна ч. 8. 222 1—?
має на складѣ слѣдуючі книжки:

Адам Дядько. Гроші а праця, повість	3·20	зр.
Антонович Вод. і Іловайський, Історія великого князівства литовського	1·60	„
Байда П. (Ніщинський) Гомерова Одиссея, 2 томи	2·20	„
„ Одиссеєві пливаники	—·10	„
Бальзак Гонорій. Батько Горіо, повість з французского	2·—	„
Барвінок Василь (Барвінський Вол.) Безсталанне сватанє, опов.	—·80	„
„ „ Цісар Йосиф II., відчит	—·10	„
Барвінський Йосиф Павло Голуботок, трагедия	—·20	„
„Батьківщина" бібліотека І. Н. Дві хлопські держави	—·05	„
„ „ Хлопи і хлопська справа	—·05	„
Баштовий. Українцьство на літературі позвані з Московщиною	—·50	„
Брет-Гарта. Крісі, повість з американського	—·60	„
Верне Юлій. Довкола землі подорож	—·60	„
Верхратский Іван, Соматологія	—·90	„
„ „ Начерк соматології	1·50	„
Гаршин Всеволод. Малярі, оповіданє з великоруського	—·10	„
Герінг-Герасимович В. Що то таке економія?	—·20	„
Герштекер Розбишаки на ріці Міссісіпі, повість з німецкого	—·80	„
Гілерн Вільгельміна. Власними силами, повість з німецкого	1·50	„
Гоголь Микола Вечерниці, з великоруського	—·10	„
„ „ Мертві душі, поема з великоруського	1·80	„
Гончаров. Обломов, роман з великоруського в 2 томах	1·80	„
Граб Павло З півночи	—·20	„
„ „ З чужого поля	—·20	„
„ „ Пролісок	—·20	„
„ „ Доля	—·20	„
Гребінка Евген. Чайковский, роман в 2 частях	—·70	„
Григорієвич Гр. (Цеглинський) Шахта ходачкова, комедія	—·15	„
„ Торговля жемчугами	—·20	„
Грушевський Михайло. Виписки з жерел до історії України-Руси	1·—	„
„ „ Жерела до іст. України-Руси том I. і II. по	2·—	„
Даниловский Гр. З-пригод з Новгорода, повість з великоруського	1·—	„
Денис (В. Ільницкий). З різних кр їв і народів	—·20	„
Діккенс Кароль. Два міста, повість з англійського	2·—	„
„ „ Новорічні дзвони, повість з англійського	—·60	„
„ „ Одівер Твіст, „ „	1·20	„
Доде Альфонс. Набоб, роман з французского	2·70	„
„ „ Фромонт молодший і Ріслер старший	1·80	„
Достоевський Федір. Вина і кара, повість 2 томи	4·—	„
Драгоманов Михайло. Про галицько-руське письменство	—·12	„
Дюсад. В гостях добре в дома ліпше, повість	—·50	„
Еберс Юрій. Homo sum, повість з німецького	1·20	„
Едварт. Стефан Лаврентій, повість	2·70	„
Ерксман-Шатріян. Пані Тереса, повість	—·80	„
Етнографічний збірник том I. II. і III. по	1·30	„
Загірня М. Жанна де Арк, оп відання	—·10	„
„ Про Авраама жидовина і Федора Христіянина	—·10	„
Заклинський Р. Чи можна Федьковича Косованом звати?	—·20	„
Залуський (В. Маслак). Аристократи	—·20	„
„ Поезиї том II.	—·80	„
„ Кандидат	—·15	„
Записки наук. товариства імени Шевченка том I—XX по	1—	„
Заревич Федір. Бондарівна, драма народна	—·10	„
„Зеркало" з року 1890, 1891, 1892 по	2·—	„
Зіньківський Трофим Твори том I. і II. по	1·—	„
Золя Еміль. Мрія, повість з французского	1·—	„
„ „ Довбня Дрібна бібліотека	—·20	„
„Зоря" письмо літературно-наукове р. V, VI, без бібліот. по	3—	„
„Зоря" письмо літературно-наукове VIII, IX, X, і XI, по	5·—	„
„ „ „ ілюстроване р. XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, по	6·—	„
З чужих зільників, збірник оповідань	1·40	„

ЗАВЕДЕНЄ ВОДОЛѢЧНИЧЕ пѣдъ Львовомъ
МАРІЄВКА
Новый зарядъ.
Лѣкарь ординуючій и управитель А-ръ Фаєрштайнъ
Комунікація зъ мѣстомъ дуже догѣдна. Омнібусъ заведеня. Телефоничне сполученє зъ Львовомъ. Гідротерапія. Массажъ. Електротерапія. Купелѣ електричній. Механотерапія. Лѣчебна діететичне.
Сезонъ зачинає ся дня 1-го червня. — Цѣны умѣрений.
Зголошеня въ Адміністрації Заведеня [Львовъ, улиця Словацкого 6.] 211 4—4

ГРЕБЕНОВЪ
500 метр. н. п. м.
Стація кліматична въ Карпатахъ.
Вѣдъ Львова чотири годины ѣзды желѣзницею державною черезъ Стрый, Сколе.
Мѣсцевість богато вывѣнувана природою, идеально чистый воздухъ насыченый ароматомъ лѣсовъ шпилькопыхъ, много сонця, рѣка Опоръ, потоки гірскій, знаменита вода до пытя, численній спацеры посередъ чарівныхъ краевидовъ — знамените молоко, кухня здорова. Лагѣдный характеръ природы дѣлає успокоюючо на нервы. Чоловѣкъ вѣдроджує ся тутъ пѣдъ вплывомъ силъ природы. Особливо хорій на груди, обезсилений и пригноблений на дусѣ дѣзнають въ Гребеновѣ пѣльги и приходять цѣлкомъ до здоровля, єли довше будуть тутъ жити пѣсля законовъ природы. Дѣлане же купелевъ воздушныхъ, сонѣчныхъ и рѣчныхъ при оглядномъ ихъ ужитю индівідуальномъ, гімнастика легкихъ, вѣдповѣдне вѣдживлюване, психічный вплывъ окруженя, однымъ словомъ — тое житє пѣсля законовъ природы спроваджує цѣлковиту регенерацію орґанізму.
Мешканя въ вілли **Глиньского** а заразомъ въ харныхъ дѣмкахъ сѣльскихъ. Мѣсточко Сколе вѣддалене вѣдъ Гребенова чверть годины дороги желѣзницею, має двохъ лѣкарѣвъ и аптику.
Пансіонатъ (мешканє, харчъ и услуга) вѣдъ 3½ зр. денно.
Въ Гребеновѣ стація желѣзнича, почтова и телеґрафічна.
Прошу адресувати: СТАНИСЛАВЪ ГЛИНЬСКІЙ, Гребеновъ. 210 4 10

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ
артистъ-маляръ.
звѣстный вѣдъ кількакацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходномъ разомъ зъ позолоченямъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пѣсля власныхъ плянѣвъ. Выготовлює всякои величины церковній образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побільшує зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповаженя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. пн. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѣдписаный просить Вел. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205
Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.
Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣлній, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.
На жаданє высилає ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190 23-?

„СЛАВІЯ"
Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ
(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)
скончивъ зъ кѣнцемъ 1896 р. 28-ый рѣкъ своеи дѣяльности и зросли въ всѣхъ вѣддѣлахъ „Славіи"

	въ кѣнцемъ 1896 р.	
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 7,427.361·15	кр.
Премія належитости пообічній к вѣдсотки за рѣкъ 1896	„ 2,188.521·39	„
Обезпечень сумы въ секціяхъ на житє	„ 27,629.196·15	„
Обезпечень сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 277,905.738·—	„
Выплачені капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1896 р.	„ 1,639.873·80	„
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія" своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальній сумѣ	„ 27,198.723·12	„

„Славія" принимає въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожитє або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпечена вѣдъ шкодъ огневыхъ будынковъ, движимостій, збѣжа, товаровъ, запасовъ, скота и пр.
Тарифы „Славіи" вельми умѣрений, а условія обезпеченя вельми користній.
Тарифъ и друксортовъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляє якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи" для Галичины и Буковины у Львовѣ при улиці Словацкого ч. 3. 21 10—24
„Славія" принимає зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє аґенціи письменнымъ селянамъ.

ОГОЛОШЕНЄ.
Подає ся до загальнои вѣдомости, що будова мурованои церкви въ Сходници буде вѣддана предприємцеви въ дорозѣ публичнои ліцитаціи за помочію писемныхъ офертъ. Оферты належить внести найпізнѣйше до дня 20 н. ст. червня 1898 до 4-ои годины пополудни, на руки мѣсцевого греко кат. приходника, яко предсѣдателя Комітету парохіяльного.
До офертъ належить долучити вадіюмъ въ высокости 5% вѣдъ поданои сумы.
Плянъ, кошторисъ и ближшій условія греко-кат. приходства въ Сходници.
Комітетъ.
286 2—3

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педаґоґічного двотыждневникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·50 кр. на чверть року 1 зр.

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы
К. Гостиньскій и І. Альсъ
Предприємство комісій и спедицій
у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)
яко единоке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA" ВЪ БРЕМЕ
продає карты корабельній выѣздажючимъ въ край заморскій и удѣляє всякихъ поясненъ безплатно.
Експедиція подорожныхъ и пакунковъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчной, Аргентины, Канады, Парагвая и Сполученыхъ Державъ. 209 14—?

Цѣс. корол. упривілейоване
Товариство обезпечень Австрійскій Фенікъ у Вѣдни
приймає градовій обезпеченя по максимальныхъ цѣнахъ, вѣдповѣдаючихъ теперѣшнымъ цѣнамъ торговымъ и на случай незголошеня градовои шкоды звертає половину частои премії.
Товариство звернуло своимъ партіямъ въ градовѣмъ вѣддѣлѣ въ Галичинѣ и на Буковинѣ:

въ р. 1890	зр. а. в.	60.160·94
„ 1891	„ „	65.768·24
„ 1892	„ „	198.831·21
„ 1893	„ „	155.834·58
„ 1894	„ „	137.508·35
„ 1895	„ „	111.374·67
„ 1896	„ „	185.763·15
„ „ 1897	„ „	141.106·91
отже въ послѣдныхъ вѣсьмохъ лѣтахъ	„ „	1·056.338·08

Ґенеральна Репрезентація у Львовѣ (Марійска площа ч. 8), а такожь численній Аґенціи на провінціи удѣляють дуже радо всякихъ поясненъ и приймають внесе я на обезпеченя. 217 3—3

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 мая 1898
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп. приходить о	ПОЇЗД особ. приходить о	до Львова	ПОЇЗД посп. відходить о	ПОЇЗД особ. відходить о	зі Львова
6.45		з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
7.30		„ Зимної Води (8/5 до 11/5)	6.05		„ Іцкан
7.40		„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
7.50		„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
7.55		„ Сокаля		8.50	„ Кракова
8.05		„ Лавочного		9.15	„ Сколього
8.15		„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
9.05		„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
10.35		„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
10.45		„ Ярослава		9.55	„ Бел ця
1.01		„ Янова		10.55	„ Іцкан
—	1.30	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/5 до 13/5 неділі і сьвята)
1.40		„ Сколього		1.55	„ Підволочиск з головн. двірця
—	1.50	„ Іцкан		2.08	„ „ „ Підзамча
—	2.15	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (8/5 до 11/5 неділі сьвята)
—	2.30	„ „ „ головн. дворець		2.40	„ Іцкан
5.00		„ Підволочиск на Підзамче		2.50	„ Кракова
5.25		„ „ „ головн. дворець		3.0	„ Стрия
5.40		„ Іцкан		3.11	„ Янова
5.55		„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (8/5 до 11/5)
				3.25	„ Брухович (8/5 до 11/5)
				4.55	„ Ярослава
НІЧ			**НІЧ**		
3.04		„ Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
3.30		„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.25	„ Янова (1/5 до 13/5 в будні дні)
6.10		„ „		6.30	„ Іцкан
7.57		„ Янова (1/5 до 31/5 и 16/9 до 30/9)		6.50	„ Кракова
8.12		„ Брухович (8/5 до 30/5 и 16/9 до 11/9 (1/5 до 15/9)		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
8.31		„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
8.53		„ Янова (1/5 до 13/9 въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.10		„ Кракова		8.40	„ Янова (1/5 до 31/5 и 16/9 до 30/9)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан		10.40	„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчальний редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставрепігійского, пѣдъ зарядомъ Іоакима Гренина.

Ч. 116. Львовъ, Четверъ 28 Мая (9 Червня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинъского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитбот два инсераты цинкий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

Въ Австрій:	За границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вольный вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні принимаютъ ся по 7 кр. вѣдъ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся и еще а въ рубрицѣ „Надсѣланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесенія приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ отпиша.

Галицкій сервілізмъ.

Передъ кількома днями донесли польскій часописи, що рады мѣс й въ Бучачи, Монастирискахъ и Язлѣвци надали почестне горожанство ного выбраному послови а дотеперѣшному маршалкови бучацкои рады повѣтовои бар. Блажовскому. Головнымъ мотивомъ тои незвычайнои чести було очевидно бажанє: дати сатисфакцію за панады навѣть польскихъ демократичныхъ часописій на пана барона та й выразити ёму признанє и подяку за побѣдженє рускаго кандидата, — бо о якихсь заслугахъ ёго для повѣту не тѣлько нѣхто не знає, але безсторонна критика высказуе ся зовсѣмъ непохвально о ёго маршалкованю.

Щобы-жь вѣдъ разу ажь три мѣста здобули ся на наданє найвысшои почести мѣскои для чоловѣка нмъ чужого а знаного загалови мѣщанъ лише зъ того, що есть маршалкомъ повѣтовымъ, властителемъ бѣльшои посѣлости и барономъ, на те треба також доброи порціи сервілізму. Такій сервілізмъ супротивъ всякои власти и супротивъ высшихъ сферъ обявляе ся, на жаль, въ галицкѣй суспільности скрѣзь, у польскои якъ и у рускои, не говорячи вже о жидѣвскѣй, у котрои однакожь нѣмъ есть бѣльше поверховный и радше есть выплывомъ природнои хитрости. Якъ въ Россіи хиба зовсѣмъ „неблагонадежный“ зъ помѣжь урядниковъ не маe ордеру, такъ въ Галичинѣ хиба выимково котрыйсь зъ остаючихъ въ довшѣй службѣ старостовъ не маe почестного горожанства якого мѣста, хотай станъ нашихъ мѣстъ есть найнужденѣшій, отже и заслуги панѣвъ старостовъ для тыхъ мѣстъ бѣльше якъ проблематичні. Мѣщанство въ галицкихъ мѣстахъ, особливо меншихъ и середныхъ, въ котрыхъ звычайно переважае жидова, позбавлене есть найчастѣйше почути свого достоинства и стоить де-въ чѣмъ низше вѣдъ селянства.

Розумѣе ся, що супротивъ высшихъ достойниковъ анѣжь староста або маршалокъ повѣтовый, чолобитнѣсть иде значно дальше. Въ остатныхъ дняхъ мая намѣстникъ гр. Пінінъскій об'ѣзджавъ повѣты Скалатъ и Тернопіль По селахъ, мѣсточкахъ и мѣстахъ ставили ёму тріюмфальні брамы, духовенство выходило напротивъ него зъ процесіями, гремѣли моздѣрѣ, бандеріи кѣнні супроводжали ёго въ дорозѣ, народъ, духовенство, рады мѣскі и повѣтовій, школьна молодѣжь творили шпалїры, дѣвчата стелили дорогу цвѣтами и т. д. и т. д.

Сего вже й краковскѣй Now-ій Reform-ѣ було за богато. Въ передовѣй статьѣ зъ 1-ого червня она такъ написала:

„Справдѣ, коли-бъ Костюшко вставъ зъ гробу, трудно було бы обдумати для него величавѣйше принятє! Гр. Пінінъскій навѣрно за богато маe доброго смаку, щобы таке витанє могло ёму робити велику приємность. Вѣнъ занадто розумный чоловѣкъ, щобы несмачну чолобитнѣсть провінціональну бравъ за выразъ глубоко народомъ вѣдчутои вдячности за дотеперѣшну свою дѣяльность публичну, а тымъ самымъ за выразъ довѣря до своеи управы намѣстниковскои, котрои не мавъ ще нагоды назначити.

„Гр. Пінінъскій знае також, що вѣнъ не першій намѣстникъ, котрого стрѣчае такъ пересадна чолобитнѣсть. Се все, на жаль, вже було, тѣлько нѣхто не знайшовъ ся, хто бы звернувъ увагу старостовъ на великій нетактъ, якій лежитъ въ устроюваню такихъ тріюмфальныхъ походовъ для прибуваючихъ намѣстниковъ. Найвысшого въ краю урядника адміністраційного мусить ся витати нѣсля якого гось зъ горы уложеного церемоніялу; що по-надъ тое зробить ся, се вже вѣдносить ся не до уряду, але до особы намѣстника. О тѣмъ повиннѣ памятати репрезентанты властій автономічныхъ, — а вже-жь и самій намѣстники.“

Мы годимо ся зовсѣмъ зъ Now ою Reform-ою що-до невластивости такихъ чолобитностій. Але винній сему не тѣлько старосты, котрымъ ходить о ихъ карієру урядничу, и амбіціи поодинокихъ личностій, хоть певне, що они тутъ граютъ найвѣльшу ролю. Винна цѣла система управы въ Галичинѣ, винній 30 лѣтній „ржонды“ польскій, винна не менше вѣдъ станьчикерїи и шляхты вразъ зъ польскою бюрократією також анемічна та облудна демократія польска. Все, що хоче бути неподатливе, самостѣйне, згинано и адушувано въ имя „карности и солідарности народовои“, при чѣмъ сягано й далеко по-за границѣ, якихъ справдѣшна карность народна могла бы вѣдъ Поляковъ вымагати. Польскій демократы остались лише супротивъ Русинѣвъ гордыми та бундючными, але супротивъ своихъ панѣвъ они граютъ ролю малои шляхты польскои супротивъ гордыхъ магнатѣвъ-„королятъ“ въ пѣзнѣйшихъ часахъ давнои Польщѣ.

На жаль, Русины пѣдъ тымъ зглядомъ не лѣпшій, коли не гѣршій. Намъ бы годило ся въ 250-лѣтный ювілей повстанї Хмельницкого сягнути до козацкихъ традицій и бути бодай такими, якъ навѣть той козакъ Падуры, що „пана не знавъ зъ вѣка“. Та й годило бы ся нашому народови пригадувати неустанно, що вже 50 лѣтъ минуло, якъ вѣнъ переставъ бути польскимъ пѣддапымъ. Але, щобы народъ добре повести, треба, щобы и интелігенція добрый прикладъ давала та при всякѣй нагодѣ свою людску, горожанску и руску честь хоронила.

Противзаконнїй маніпуляціи ц. к. старостввъ въ Галичинѣ зъ выборами радъ громадскихъ.

Посолъ д-ръ Т. Окуневскій внѣсъ на однѣмъ зъ послѣдныхъ засѣдань палаты послѣвъ до президента міністрѣвъ яко управителя міністерства дѣлъ внутрѣшныхъ таку интерпеляцію:

Въ многихъ громадахъ сѣльскихъ всхѣдней Галичины новѣйшими часами просвѣта и бѣльшаюча свѣдомѣсть народу черезъ основуванє селяньскихъ читалень, христіяньскихъ крамниць, черезъ ширене тверезости и т. п. почала усувати стару систему управы громадскои деякими богатшими, але продажными и здеморалізоваными индівідуами, а на мѣсце старыхъ начальниковъ старала ся постави и новыхъ, свѣдомыхъ свого обовязку.

Та на жаль — сесе природне, для краю и народу дуже пожадане стремлене розбудженои самосвѣдомости народнои стрѣчае ся на галицкѣй Руси зъ всякими можливыми перешкодами и переслѣдуваннями вѣдъ політичныхъ властій повѣтовыхъ, котрій боять ся утратити свій вплывъ на выборы до сойму и до рады державнои — вплывъ, пожаль ся Боже, опертый лишь на старыхъ роздеморалізованыхъ начальникахъ громадскихъ.

Въ деякихъ повѣтахъ [н. пр. въ стрыйскѣмъ, жидачѣвскѣмъ] староствъ — супротивъ ренои постановы закона — выдали громадамъ розпорядженя: здержатись зъ уконституованемъ новои рады громадскои такъ довго, доки староство не вызначить на те терміну. Се стало ся очевидячки въ тѣй цѣли, щобы якійсь часъ — звычайно критичный часъ якихсь выборѣвъ — удержати на урядѣ старій, староствамъ податливій рады громадскій.

На дотычну интерпеляцію посла Окуневского, внесену въ галицкѣмъ соймѣ пѣдчасъ остатнои сесіи, краєве правительство не дало нѣякои вѣдповѣди.

Въ залѣщицкѣмъ повѣтѣ староста не хоче ввести въ урядованє зверхностій громадскихъ въ громадахъ Ивань, Добрѣвляны, Дуплиска, Касперовцѣ, Шипинцѣ, хоть уже минуло пѣвъ року вѣдъ часу ихъ выбору, — бо тіи зверхности, каже староста, належать до сторонництва народного.

Въ повѣтѣ камѣнецкѣмъ повѣтова власть не може упорати ся зъ полагодженѣмъ протесту противъ выбраного законно начальника громады Теодора Стефановича, котрого — яко контркандидата графа Баденього — выбрано *передъ чотирма роками!*

Въ Тростянци повѣта снятиньского староста не дае уконституватись новій радѣ громадскій, хоть она законно выбрана ще 2-ого липня минувшого року. Старого начальника громады Федора Остафійчука, неторячного пѣячиска и жидѣвского вуйка, держить староство мимо всѣхъ просьбъ громадянъ.

Але вновь, коли комісарь Яворчиковскій — той самъ, що то терориямомъ и нетактомъ при выборахъ въ Холоневѣ на цвинтарѣ коло церкви выправивъ формальну рѣзню кроваву — перенесеный до Снятина казавъ въ селѣ Трійци того-жь повѣта дня 4 жовтня 1897 р. выбрати милу для него раду громадску, то зразъ 16-ого цвѣтня сего року спонукавъ уконституоване сеи новои рады громадскои, мимо того, що противъ сего выбору громадяне Дмитро Марчукъ, Никола Сонникъ, Стефанъ Сонникъ и инші внесли въ законно приписанѣмъ речинци протестъ. Правда, на той протестъ комісарь Яворчиковскій переслухавъ згаданыхъ громадянъ на галицкій способъ — Гавріла Корженьовского злаявъ „дуракомъ“, до протоколу винесувавъ лишь те, що милый ёму начальникъ громады Дмитро Чорный

Голодъ та его причины.

Я собѣ звычайный чоловѣкъ, тому не думайте почути вѣдъ мене рѣчей нечуваныхъ. Всѣ кричать на голодъ, а нѣхто не хоче розібрати: чому? Най же дасть ся письмо мое тѣлькы починъ и притоку до пѣднесеня голосу людей свѣдомыхъ сеи справы.

Я беру всьо на хлопскій розумъ.

Якъ недорѣдъ, то бувае голодъ та дорожня; такъ здаeть ся розумови звычайному. Въ практицѣ однакъ не все водить ся такій ладъ. Маемо дорожню и въ тяжкій часы, и въ лекій часы, маемо дорожню пѣдъ весну неразъ, коли цѣны збѣжа були въ осени та въ зимѣ низькій — якъ бы сего року.

Чи справдѣ нема хлѣба при великѣмъ попытѣ, що цѣна лѣзе безконечно въ гору? чи справдѣ не годенъ черезъ вѣйну довезти хлѣба стѣльки, якъ потреба? Одно не правда и друге. Кобы грошa, всього купишь! Склады поживы не вычерпались. До теперь нѣхто не чувавъ, щобы за грошѣ не годенъ купити, а на вѣдворѣтъ — жидки метушать ся за купуючими и радо дають яко позичку до осени зъ высокими вѣдсотками, — отже в хлѣба на складахъ по-надъ звычайный попытъ.

Другу байку, що Америка черезъ вѣйну не година доставити збѣжа, не тяжко врозумѣти. Вже-жь другій державы, не замѣшаній въ борбѣ, перевезли бы Богъ зна' що до насъ; на те нема перешкоды черезъ теперѣшну вѣйну. Причина проволоки: право межинародне, — а друга: интересъ спѣльный. Америка возьме дорогій грошѣ за хлѣбъ, а грошѣ теперь придадуть ся, — зновъ же чужій кораблѣ зароблять за доставу, бо небагомъ буде хлѣбъ зъ Австралїи, Африки и другихъ полудневыхъ земель, то могли бы цѣны борзо обнизити ся.

Такъ говорить хлопскій, здоровый розумъ. А таки инакше бачимо въ щоденѣмъ житю. Чому? Ось въ тѣмъ и клопотъ!

Кажуть люде: бѣда якъ грошей нема! А капіталісты кажуть: найбѣльша бѣда наступить тогдѣ, коли не буде де примѣстити гроша на вѣдсотки.

Та бѣда незвычайного зросту капіталовъ мабуть вже теперь появляе ся яко причина всѣхъ злидневъ бѣднои людскости. Нинѣшна збруя капіталізму то *картелѣ* та *синдикаты*. Они йдуть на свѣтъ вѣйною! А коли ще не завоювали цѣлого свѣта, то певно обмотали якъ павукъ все а все, зъ чого тѣлько можна добути зыскъ. Пѣсля Kleinwächter-a и Schoenlank-a подабае, що всѣ галузи промыслу захоплений нами, вся продукція порядкуесь ними, всѣ ринки опановані ними, отже и цѣны черезъ нихъ ростуть та упадають. Коротко кажучи: картелѣ та синдикаты володѣють свѣтомъ. Они ведуть політику, они рѣшають о вѣйнѣ та мирѣ, они рѣшають о голодѣ та цѣнѣ збѣжа, они теперь панами майна и житя чоловѣка.

Здаeть ся оно не схоже зъ правдою, але факты промовляють неоспоримо!

Порахуймо на пальцяхъ маетки, котрій въ дома не годнї выужиткувати ся. Франція сама маe около 20 міліярдовъ въ оборотѣ въ другихъ краяхъ, подѣбно и инчій богатій народы и королъ капіталістичній. Смѣло можна догадуватись, що по-надъ 100 міліярдовъ — отъ якъ-бы давній лицарѣ рабунковъ — розбѣглось за добычею бандами найлѣпше зорганізоваными.

Коли шукае ся добычи, то все одно, въ якій способѣ — кобы добычь була. А найнечутливѣйшій розбишака — то грошь. Вѣнъ жие и вѣйною, и голодомъ, и поморомъ, и революціями, бо то его рухъ, а той рухъ дае ёму дохѣдъ, зрѣстъ, силу и могучѣсть. Безъ гроша не обійдеесь нѣгде. Вѣйна пѣдносить попытъ капіталу и мирній державы мусять де-що выдати, отъ и позичають тайно и явно.

Але що-жь голодъ поможе капіталови?

Помагае въ-двое. Разъ выдушуе здвоеною або и потроеною цѣною останный грошь працѣ и заробку, черезъ що заробляють ся новій десятки міліярдовъ, а людскѣсть впадае въ чужду та роспуку.

Але що-жь нужда дасть капіталістамъ?

Давна рѣчь — нужда дае всьо богатство! Безъ нужды не було бы и богатства! Якъ воно доходить, не мѣсце тутка розписуватись, але се добачуемо и въ такѣмъ глухѣмъ кутѣ, якъ наша Богомъ забута Галилея.

Але що-жь голодъ дасть капіталізмови?

Новій грошѣ! Голодъ давъ въ Італїи бунты, отже покли-жь вѣйско, — на вѣйско тра гроша, за позичку въ прикрый часъ дають великій вѣдсотки. Таке само бачимо въ Испанїи. Така зараза ширить ся звычайно — отже въ мутнѣй водѣ добре ловить ся рыбу.

Та зъ огнемъ гратись небезпечно! Може декуды прийти до справдѣшнои революціи зновъ запотребують богато гроша и буде не тересъ!

Але скажете: ану-жь удасть ся революція? — Ба! капіталъ всьо знае, знае и способъ вытягнути тѣлькы зыскъ, коли-бъ и вдалась революція.

Чому-жь правительства не радять проти такого ворога, що завдно добираесь и до жебрака и до короны? — Бо безсильні!

Интересъ рѣвноваги, політики свѣтовои, сходить ся зъ интересомъ колективного капіталізму въ тѣмъ, що будучи головною пружиною мѣжнародного житя свѣтового в заразомъ и паномъ житя, надае напрямъ довѣльный ёму в заразомъ панующимъ и правительствомъ, а продуцентомъ працѣ-добутку, дирекцію свѣтового руху и банкомъ свѣта, а жадній права не досягають его!

Надѣвсе треба памятати, що по невдалыхъ розрухахъ и революціяхъ насту пае часто реакція, котра за похороны поступу грубо оплачуесь черезъ довшій часъ, доки капіталъ, не выкличе другои революціи для нового заробку.

Се добутки новои культуры!

Яка-жь рада? Ч правительства справдѣ е годній нѣчого вдѣяти?

Рада хлопска така: Не спускай ся Грицю на дурницю, бо дурниця не для Гриця! — Най собѣ те затямлять хлѣборобы!

Противъ картелѣвъ — тѣлько стоварышеня хлѣборобѣвъ; противъ синдикатовъ — выключеня чужого капіталу зъ житя мужицкого — отсе могла бы бути помочь.

А то якъ? По старому!

1) Кожде село чи мѣсто най маe такій складъ збѣжа, якій выказуе потреба черезъ щорѣчный докупъ. Громадскій шпихлѣрѣ мусять вернути ся, заведенї на теперѣшный ладъ, коли не маемо остатись безъ сорочки а вѣдтакъ умирати голодовою смертію.

2) Невжинати нѣчого, чого самій не выторюемо въ д ма! Се велика жертва — але єдина дорога правдива и безпечна. Доки не змѣнить ся страшный гнетъ гроша [а все маe конецъ и тому буде також, та лишь не знати, коли] жиймо для себе. Працю и нашь грошь най остане въ насъ! Се стрѣкъ, се самопомочь!

Я кинувъ кѣлька гадокъ, може й не до ладу. Хто любить брата и людскѣсть а маe науку потрѣбну, най розбере ширше та розумнѣйше!

2К. 28. V. 1898. *Марко Мурава.*

диктувавъ, — се посвѣдчать свѣдки: Дмитро Марчукъ, Стефанъ Сонникъ, Никола Марчукъ, Федоръ Марчукъ и Павло Сонникъ, — а вкінци, не подавши громадянамъ до вѣдомости, якъ порѣшено протестъ, зарядивъ уконституованя рады громадскон.

Въ жовкѣвскѣмъ повѣтѣ староста ще въ 1895 роцѣ грозивъ вѣйтови Иванови Германови зъ Мостѣвъ великихъ, що вѣнъ „буде его тиснути якъ цитрину, сли не буде ему послушный“ — и дѣйстно, въ цѣтни 1897 р., зараз по выборахъ до рады державнон, суспендувавъ его нѣбы-то на основѣ выточеныхъ противъ Германа судово-карныхъ доходжень. Всѣ тѣ доходженя здержано ще тамтого року, але начальникови громады не привернено его уряду, мимо того, що вѣнъ навѣть не знати вже кѣлько разѣвъ упоминавъ ся о те у галицкихъ властій — въ намѣстництвѣ и выдѣлѣ краевѣмъ. Очевидячки хотять справу держати въ завѣшеню такъ довго, аж мине шести-лѣтный періодъ урядованя, а до того не стає ще пѣвтора року.

Отже пѣдписаний пытають: Чи Екселенція схоче вглянути въ тѣ вѣдносины у вехѣдній Галичинѣ и, въ интересѣ публичнон морали та добра держамы, лиху положити конець?

Письмо зъ Перемышля.

[Мицкевичѣвскій торжества. — Концертъ Н. Скавяньскон. — Рускій народный театръ.]

Якъ всюды, такъ и у насъ вѣдбули ся торжества Мицкевичѣвскій, тѣлько не выпали они такъ свѣтло, якъ се аранжеры мати хотѣли, а закѣнчили ся скандаломъ, бо бійкою. Выходить зъ того, що замѣтъ зроблены намъ польскими часописями, мовь-бы у насъ кожде торжество кѣнчило ся скандаломъ, властиво до Полякѣвъ вѣднести належить, бо навѣть таке торжество, якъ рѣчница уродинъ Мицкевича, не оббѣшлось безъ бѣйки, котру счинили роботники, а котра закѣнчилась арештованями.

Що-до самого святкованя торжества — то мало оно характеръ фанатичнон пересады и зверхного бѣхтру. Оденъ зъ бесѣдникѣвъ [соколъ] въ своѣй промовѣ на ринку [передъ статуею] назвавъ Мицкевича: „To nasz polski Bóg“. И тѣ паны опѣля злобляють ся, що Русины не хотять разомъ зъ ними празнувати ихъ народного свята, а за слова правды висказаній въ рускихъ часописяхъ бѣсять ся и обкидують коршемными словами [гляди Dziennik polski] не тѣлько часописи и ихъ редакторѣвъ, але цѣлый рускій нарѣдъ, котрый хиба тѣльно винень, що незавидна доля велѣла ему бути сусѣдомъ тои шляхотскон надутои суспѣльности. Претенсіи Полякѣвъ до насъ такій дивній, просто дикій, що тяжко й подумати. Недавно насѣло ся тутешне Echo przemyskie на адвоката д-ра Кормоша за те, що вѣнъ не хотѣвъ дати жертвы на цѣли Мицкевичѣвского комітету, замѣтивши, що не знає Мицкевича яко рускаго поета, а до жертвъ на чужій маніфестаціи не чувсь обовязанымъ. Отже Echo послужилось брехнею, що д-ръ Кормошь живъ зъ польскон клієнтелѣ та що польска публика заповняє рускій вечерки. О скѣлько-жь мы чували — перемыска польонія есть така фанатична, що не повѣрила бы жаднон справы рускому адвокатови, а на рускій продукціи [вечерки, концерты, театральній выставы и т. д.] остентаційно не приходить анѣ оденъ Полякъ. Супротивъ того смѣшною и дикою выдаесь намъ претенсія Полякѣвъ до насъ, щобы мы брали участь въ ихъ торжествахъ, коли они взаминъ сусѣдскихъ не придержують ся, помнивши вже, що господаровање польске на Руси зазначило ся кровію при торѣчныхъ выборахъ. Най же-жь Поляки не дивують ся, що загалъ Русинѣвъ — зъ вынимкою хиба сего або того каріёровича та полякомана заняли становище якъ не вѣдпорне, то пасивне.

У насъ въ Перемышли Поляки вѣдмовили хорови Надежды Славяньскон обѣцянон вже передъ тымъ салѣ на день 23 мая — зъ обавы передъ конкуренцією академіи Мицкевичѣвскѣй. Коли вже бесѣда о хорѣ Славяньскон, то не завадить згадати де-що про концертъ сеи выславленон трупы, що вѣдбувъ ся въ Перемышли дня 30 мая. Отже продукціи ви цѣлкомъ не вѣдповѣли тымъ ожиданямъ, якій попереднла голосна слава. Хоры слабій, пѣдпомаганій штучно фісгармонією. Выразнѣ хоръ дуже красно выученый, але голосы, особливо сопранові, цѣлкомъ не выначній. При тѣмъ выговѣръ, особливо въ украиньскихъ народныхъ пѣснях, не у всѣхъ спѣвакѣвъ однаковый, а взагалѣ поганый, и темпо невѣдповѣдне [прим. въ „Ой ходила дѣвчина берѣжкомъ“]. Салю выповнила публика виключно руска [кромѣ двохъ осѣбъ], околичныхъ священикѣвъ зъѣхалось богато.

Натомѣсть не конче спѣшить наша публика до свого народного театру, котрый перебувае вже вѣдъ 24 ого мая въ Перемышли, а пѣдъ дирекцією Л. Лопатиньского знову пѣдиѣсъ ся на тую выжину, на якій стоявъ передъ кѣлькома лѣтами. Вѣдограній дотеперь штуки переконали насъ, що дружина нашого театру складае ся не тѣлько зъ добрыхъ силъ драматичныхъ, але и зъ знаменитыхъ силъ спѣвочныхъ. Досыть згадати про пп. Лопатиньску, Косакѣвну, Григоровича и Рубчака. Тожь кождый Русинъ повиненъ спѣшити до театру, бо не тѣлько сповнить свѣй святый патріотичный обовязокъ, але й не пожалуе выдатку, бо есть що побачити и послухати. Зъ дотеперь выставленыхъ штукъ найкраще выпала „Cavalleria rusticana“, котра пѣдъ взглядомъ вокальнымъ [кромѣ дрѣбныхъ похибокъ хору] въ нѣчѣмъ не уступала столичній оперѣ.

К.

Переглядъ політичный.

Засѣданя рады державнон перерванй до слѣдуючого вѣвторка, а тымъ часомъ мовь грыбы по дощи родять ся здогады и поголоски у вѣдповѣдь на пытанє: що буде дальше? Говорять про розвязанє рады державнон, про накиненє новои ординаціи выборчон, о крізі въ міністерствѣ, а навѣть и про цѣлкомъ новый кабінетъ.

Пишуть, що оденъ высокопоставленый чоловѣкъ, котрый мавъ нагоду розмовляти зъ гр. Туномъ, мавъ сказати: „Президентъ міністрѣвъ гр. Тунъ належить до такихъ політикѣвъ, що не зразъ тратить спокѣй черезъ парламентарній заколоты. Гр. Тунъ бувъ не разъ въ огни середъ молодо-Чехѣвъ, а не тративъ спокою, бо бувъ добре свѣдомый своѣи тяжкои задачѣ. Такъ и теперь не гадае вѣнъ опускати рукъ и покидати борбу.“ Якійсь инший політикъ зъ-по-за парламенту мавъ сказати: „Гроза, що висить надъ парламентомъ, надъ правительствомъ и взагалѣ надъ державою, може якъ грѣзна хмара впасти бурею и громами на мѣсця, котрі досыть уважано за цѣлкомъ безпечній.“

Ostd. Rundschau записуе поголоску, що правительство гадае завести нову ординацію выборчу; половину послѣвъ выбирали бы сѣймы, а друга половина выходила бы зъ безпосередныхъ выборѣвъ пѣсля новои ординаціи. Инша поголоска знову е така, що лише теперѣшна пята курія мала бы выбирати безпосередно послѣвъ до рады державнон, а зъ инших курій высылали бы послѣвъ сѣймы по давному. Ворожать навѣть, що вже въ недѣлю оголосить Wiener Ztg. цѣсарскій патентъ, замыкаючій раду державну.

Deutsches Volksblatt доносить, що міністеръ торговлѣ Бернрайтеръ обѣцявъ найсвятѣйше, що въ найблизшихъ дняхъ уступить. А ходять такожь чутки про цѣлкомъ нове міністерство, до котрого, якъ мы вже доносили, мали бы вѣйти Хлюмецкій, Плєнеръ и Мадейскій. Зъ першими двома именами вязалось бы знесенє языковыхъ розпоряджень вже передъ тымъ, поки бы въ языковѣй комісіи, доси ще не выбранѣй, прийшло до якоись згоды мѣжь Чехами и Нѣмцями. Очевидно, що въ такѣмъ разѣ станули бы знову Чехи въ завзяту опозицію, а кабінетъ оперъ бы ся хиба на бѣльшости, зложенѣй зъ Нѣмцѣвъ и Полякѣвъ, — здатныхъ, якъ всему свѣтови вѣдомо, до всякои бѣльшости. Говорять ще и про инший складъ нового кабінету. И такъ мавъ бы станути на чолѣ кабінету кн. Францъ Ліхтенштайнъ (не Альойзій, звѣстный провѣдникъ антісемітѣвъ), — котрый тежь оперъ бы ся на нѣмецкихъ ліберalахъ, людовцяхъ, антісемітахъ и на — колѣ польскѣмъ. Новѣйшій комбінаціи указують на Хлюмецкого-Бакегема, на Шварценберґа-Ранду.

Онодгы конферувавъ гр. Тунъ зъ провѣдникомъ чеcкихъ Нѣмцѣвъ д-ромъ Шлезінґеромъ. Шлезінґеръ, якъ пишуть, мавъ завинити гр. Тунови, що зъ уваги на політику правительства, котра тѣлько осмѣлюе и скрѣпляе загорѣлыхъ Нѣмцѣвъ, — такихъ, якъ Вольфъ, Шенереръ и и. — вѣнъ зложить провѣдъ и не бачить иншого выходу, якъ вѣйти слѣдомъ д-ра Ліперта (зложити посольскій мандатъ). Гр. Тунъ мавъ на те вѣдповѣсти вымиваючо.

Про бар. Діпавлього пишуть, що пѣсля онодгѣшнои бесѣды п. Вольфа мавъ вѣнъ сказати передъ кѣлькома приятелями, що Вольфъ своими напастями на духовеньство прислужився ся ему, бо улегшивъ ему дальшу звязь въ правицею.

Середъ такихъ найсуперечнѣйшихъ вѣстей, поголосокъ и здогадѣвъ выдае ся найимовѣрнѣйшимъ те, що вже вѣдъ давна нѣкому не було тайною, що въ ювілейнѣмъ роцѣ заведе спокѣй въ державѣ — параґрафъ 14-ый. А що станє ся по ювілейнѣмъ роцѣ, надъ тымъ ще часъ ломити собѣ голову. До такого высновку приходить такожь Arbeiter Ztg., обговорюючи нараду клюбовыхъ провѣдникѣвъ надъ внесенемъ п. Мілевского. Конференція — пише той дневникъ — тревала десять мінутъ, а бесѣдники вѣдзывали ся лише зъ неохотою и сказали просто та коротко, що не згодять ся на жадну змѣну дневного порядку. Лише п. Дашиньскій радивъ, щобы три зъ тыхъ внесень, котрымъ правительство вѣдъ кѣлькохъ днѣвъ вправило свѣтъ въ зачудуванє, вѣдослати до комісій безъ першого читаня. Але чи се стане ся чи нѣ, выйде на жаль досыть на одно, бо тѣ внесеня може пѣшли бы до комісій, але на певно не выйшли бы вѣдтамъ. Правительство зовсѣмъ не явило ся на тѣй конференціи, а заступники парламентарнон бѣльшости не пустили анѣ пары зъ устъ. Коли було по конференціи, можна було запытати ся, по що властиво ви скликувано. У всякѣмъ разѣ парламентъ е майже убитый. Що обструкція не можна анѣ силою зломити анѣ голодомъ заморити, показавъ тамтогорѣчный досвѣдъ, и мабуть анѣ правительство анѣ бѣльшѣсть не схоче повтаряти того досвѣду. А знову конець нинѣшнои конференціи показуе, що обструкція тревае въ одинаковѣй силѣ и не можна на те числити, щобы она и дальше вгамувала ся. Кажуть, правда, въ нѣмецкѣмъ таборѣ, що знесенє Ґавчѣвскихъ розпоряджень языковыхъ рушило бы парламентъ до роботы, бо вѣдняло бы причину нѣмецкѣй обструкціи. Але се е свѣдоме самодурство, бо всякій знае, що тогдѣ на мѣсце нѣмецкои обструкціи прийшла бы молодоческа. Отже парламентъ станувъ тамъ, де правильна робота выдае ся неможливою. Є се очевидный банкротъ системы, котра, збудована на неправдѣ и несправедливости, гине наслѣдкомъ власнои суперечности. Неразъ мы вже писали, що въ Австрії нема парламенту; але нѣколи ще не показало ся се такъ ясно, якъ на тѣй конференціи, де анѣ жива душа не спробувала затамувати повени обструкціи. Теперь вже всякій повиненъ добре бачити, що парламенту нема, а хиба его тѣнь. Гр. Тунъ не прийшовъ на конференцію, а ся дивна рѣвнодушибсть правительства показуе выразно, що оно розпорядило ся вже и безъ парламенту. Коли бы гр. Тунъ хотѣвъ розбудити парламентъ зъ его задеревѣлости, то бувъ бы заходивъ ся вже и въ палатѣ и на конференціи зломати обструкцію, — не регуляміновыми штучками, але аргументами, котрыхъ таки е досыть противъ обструкціи. Але правительство дае языковѣй дебатѣ розплывати ся въ страшнѣй балаканинѣ и компромітуе тымъ языкову комісію, на котру покладае всю свою надѣю. Гр. Тунъ лишае палату судьбѣ, посламъ дае удавати парламентъ, а тымъ часомъ може навѣть вже дае друкувати свои розпорядженя, котрі наразъ але нехибно появлять ся, скоро палата сповнить свою задачу тымъ, що прооко показуе зъ себе заступництво народѣвъ. Правительству мабуть все одно, чимъ палата послѣвъ „занимае ся“; она може выповнити и взужити часъ полишеный ѣй ласкаво 14-тымъ параґрафомъ, якъ ѣй подобае ся: се гр. Туна и его людей зовсѣмъ не обходить. Парламентъ вже е не на те, щобы ухвалювати законы, а лише на те, щобы замаскувати абсолютизмъ въ ювілейнѣмъ роцѣ.

Въ Сербіи вѣдбули ся д. 4 с. м. выборы до скупштины и выпали для правительства такъ, якъ певно не бувае въ жаднѣй иншѣй державѣ. Ба навѣть и само сербске правительство здивувало ся такимъ несподѣваным успѣхомъ. На 194 послѣвъ выйшовъ всего лише оденъ-однѣський опозиціонієтъ. Атреба ще додати, що якъ хвалить ся правительство, выборы промынули спокѣйно, — значить безъ пресіи зъ горы. Мѣжь выбраными послами е 112 лібералѣвъ, 62 напредняковъ и 19 неутральныхъ, а лише оденъ, якъ вже сказано, радикалъ опозиціонієтъ. До того ще 64 послѣвъ именуе король, такъ що правительство буде мати въ скупштинѣ бѣльшѣсть 257 голосѣвъ противъ одного. Коли бы навѣть зъ часомъ дехто зъ лібералѣвъ и напредняковъ перейшовъ въ опозицію, то все таки правительственна бѣльшѣсть буде величезна. Такимъ чиномъ кабінетъ Джорджевича забезпеченый вже на дальшій три роки. Тѣлько може стати ся, що лібералѣвъ, котрі въ теперѣшнѣй правительственнѣй бѣльшости мають перевагу, збере охота зъ часомъ повалити Джорджевича, щобы дѣстати міністерство изъ свого сторонництва, бо теперѣшній кабінетъ е бѣльшеменше неутральный. Однакъ въ Бѣлградѣ уважають се за рѣчь неимовѣрну, бо король не бажае правительства, опертого выразно на якѣмсь сторонництвѣ. За попереднього радикального міністерства складала ся скупштина майже зъ самыхъ радикалѣвъ; що теперь ихъ такъ выметено до чиста, се вже штука правительства. Ну, але выборы промынули спокѣйно! Правда, не треба забувати, що тамъ живе теперь начальнымъ комендантомъ войска бувшій король Мілянъ. При выборахъ ліста кандидатѣвъ выйшла зъ компромісу мѣжь лібералами и напредняками, черезъ те и не розстрѣлювали ся голосы. Але що оба тѣ сторонництва мають вѣдмѣнній програмы, вѣдмѣнну традицію, а особливо що-до заграничнои політики цѣлкомъ вѣдмѣнній засады, то и президентъ міністрѣвъ Джорджевичъ буде мусѣвъ добре пильнувати ся, щобы удержати ихъ въ теперѣшнѣй згодѣ и не допустити до розкладу въ правительственнѣй бѣльшости.

НОВИНКИ.

— **Изъ Станиславова.** Симъ маємо честь запросити Р. Т. выборцѣвъ станиславѣвского округа на передвыборчій збори, котрі вѣдбудуть ся въ Станиславовѣ въ четверъ 16-ого н. ст. червня о годинѣ 1 бій зъ полудня въ сали Седельмавра зъ слѣдуючимъ порядкомъ деннымъ: 1) Уложенє лісты кандидатѣвъ на повѣтовыхъ радныхъ, 2) способъ перепровадженя выборѣвъ, 3) внесеня участникѣвъ. — *о. Еронимъ Барвінъ* парохъ Угринова, *Іосифъ Гурикъ* господарь въ Угриновѣ, *о. Волод. Озаркевичъ* парохъ Сѣльця.

— **О купно голосѣвъ.** Въ Станиславовѣ вѣдбула ся вчера рано въ судѣ окружнѣмъ розправа карна противъ Оржельского, зятя бувшого калуского старосты Мавеского, обжалованого о купно голосѣвъ, а рѣвночасно противъ двохъ выборцѣвъ, котрыхъ Оржельскій пѣдкупувавъ въ канцелярії старосты, и противъ жида Путцера, котрый въ тѣй справѣ бувъ факторомъ. Трибуналъ увѣльнивъ всѣхъ обжалованыхъ. Треба знати, що оба обжалованій селяне взяли були грошѣ лише въ тѣй цѣли, що бы здемаскувати деморалізацію пѣдкупства, бо одержанй юдиній грошѣ зразъ зложили на церковь у своѣмъ селѣ на руки пп. Коритовского и д ра Коса.

— **Зъ Наукового товариства имени Шевченка.** Въ пятницю 10-ого н. ст. с. м. о годинѣ 5-ій буде засѣданє выдѣлу. — *Голова.*

— Сими днями знову вырнула у Львовѣ поголоска, що краєвый маршалекъ гр. Стан. Бадені мае уступити а его мѣсце мае занята гр. Стан. Стадницкій и вже вѣнъ стане на чолѣ депутаціи выбраной соймомъ для зложеня желань цѣсареви зъ нагоды 50 лѣтного ювілея.

— Дня 5 с. м. померъ у Львовѣ [по тяжкѣй операціи, якѣй мусѣвъ пѣддати ся на клініцѣ д-ра Ридіґера] одинъ зъ вызначнѣйшихъ черновецкихъ Русинѣвъ, членъ-основатель „Руского Народного Дому“ д ръ Володимиръ Залозецкій въ 56 роцѣ жытя. Уродивъ ся вѣнъ 1842 р. въ Княжу въ повѣтѣ снятыньскѣмъ, яко сынъ священика; скѣнчивъ 1860 р. въ Чернѣвцяхъ гімназію, дѣставъ ся яко вѣйсковый питомець до ц. к. медично-хірургічнои Іосифаньскои академіи и выйшовъ зъ вѣдтамъ въ 1866 р. докторомъ всѣхъ лѣкарскихъ наукъ. Именованый надлѣкаремъ бравъ участь у вѣйнѣ австрійско-прускѣй и тутъ при 15 полку вѣдбувавъ свою медично-хірургічну практику. По скѣнченѣй вѣйнѣ робивъ вѣнъ черезъ два роки студіи въ операційнѣмъ институтѣ придворного радника Піти и выйшовъ зъ-вѣдтамъ въ 1869 р. зъ дипльомомъ операторскимъ и дѣставъ ся до 41 регіменту до Чернѣвцѣвъ. Пѣдчасъ частинной мобілізаціи вѣйска въ 1878 р. бувъ покѣйникъ начальнымъ дивізійнымъ лѣкаремъ въ Босніи и дѣставъ за свои заслуги рацарскій хрестъ ордеру Францъ-Іосифа. За дѣяльнѣсть свою въ пограничныхъ шпиталяхъ россійскихъ дѣставъ вѣнъ россійскій ордеры св. Станислава и св. Анны. По выступленю зъ вѣйска посвятивъ ся выключно своѣй широкѣй практицѣ лѣкарскѣй и ставъ небавомъ членомъ краевои рады санітарнои, примаремъ хірургічного вѣддѣлу въ краевѣмъ шпиталі и головою буков. товариства лѣкарского. Своими лѣкарскими способностями и удалыми операціями полишить ся вѣнъ на довго въ памяти не лишь Буковинцѣвъ, але и ширшого свѣта. Тлѣнній останки покѣйника перевезено 7-ого с. м. зъ Львова до Чернѣвцѣвъ, а похоронъ вѣдбувъ ся вчера пополудни. В. с. п.]

— **Зъ Долиньского** пишуть намъ: „Славный“ въ околиці „porządny“ вѣйтъ зъ Задеревача Дмитро Николинъ, котрый родивъ ся вѣйтомъ и, якъ самъ голосивъ, вѣйтомъ мавъ умерти, головный філяръ при „legalnych“ выборахъ до рады державнои 1897 року, що пѣдпиравъ кандидатуру „татуня-заступника“ повѣту долиньского въ IV курії у Вѣдни, ноторичный ворогъ „попѣвъ“, хочь свого сына е дукуе на „попа“, попавъ послѣдными часами за свои „porządn-й подвиги въ клопѣтъ: ц. к. староство долиньске суспендувало его. Видно, що найшлись люде, що дали „котюзѣ по заслузѣ“!

— **Першій разъ.** Передъ черновецкимъ судомъ краевымъ яко торговельнымъ вѣдбула ся минувшого тыждня устна розправа, пѣдчасъ котрои оборону вѣвъ першій разъ на Буковинѣ по руски адвокатъ д-ръ Андрѣй Чайкѣвскій зъ Бережанъ.

— **Памятникъ Котляревскому** не поставлять въ Полтавѣ ще сего року, бо лишь недавно правитель тво затвердило проэктъ памятника, а напись на памятнику ажь теперь полтавска дума мѣска мае внести до затвердженя. Сего року мае мѣска управа 29-ого серпня, въ день уродинъ Котляревского, скликати ювілейне засѣдане думы, а голова мѣста розкаже справу здвигненя памятника Котляревскому.

— **Нову читальню** отворено дня 22 н. ст. мая въ Дерновѣ, повѣту каменецкого, въ память 50-лѣтного ювілея знесеня панщины. Сеся читальня заснувала ся заходами пароха о. Іосифа Красицкого и его сына о. Романа.

— **Самоубійство.** Вчера о 11 годинѣ передъ полуднемъ вѣдобравъ собѣ жите въ будынку

команды корпусовои, сидячи при столѣ, капітанъ 85 полку пѣхоты Викторъ Рудницкій, придѣленый до служебы при тѣй команді. Самоубійникъ прийшовъ до служебы о 8 годинѣ рано и до 11-ои працювавъ, ажь нагло р здавъ ся выстрѣлъ — и самоубійника знайдено въ фотели перехиленого зъ револьверомъ въ руцѣ. Куля угрязла въ чащѣ а смерть наступила заразъ. Небощикъ мавъ 41 лѣтъ.

— **Справа спору о Морске Око.** Президентъ высшого суду краевого у Львовѣ Тхуржницкій, выбраный сѣдьею мировымъ зъ стороны Австріи въ процесѣ о Морске Око зъ Угорщиною, бувъ дня 6 с. м. на авдіенціи у цѣсаря и предстявивъ цѣлый ставъ рѣчи. Опісля бувъ п. Тхуржницкій въ тѣй справѣ у президента міністра гр. Тунна. Рівно-жъ президентъ будапештеньского суду Csepregy бувъ покликаный до Вѣдня въ тѣй самѣй справѣ. Можна надѣятись, що сего року цѣкавый той процесъ покінчить ся.

— **Депутація Горлиць** пѣдъ проводомъ маршалка повѣтового Ад. Скшиньского и бурмістра Войтѣха Бехоньского прибула позавчера до Львова и удала ся до намѣстника и віцепрезидента дирекціи скарбовои зъ жалобою на комісію оцѣнюючу податокъ особисто-доходовый.

— **Будова церквей у Львовѣ.** Въ церквѣ Преображенськѣй [при „Народнѣмъ Домѣ“] уставляють теперь помѣстъ изъ плыть штайнгутовыхъ въ льожахъ и на хорахъ. Спровадженo вже такожь оброблены мармуръ чорный зъ Крешовичь коло Кракова на сходы до пресвитерія и передъ престолъ. Мулярѣ и каменярѣ выкінчують деякі роботы, якъ выправу стѣнъ зъ долу и порогівъ входовыхъ. Такожь повставлювано вже фронтовій дверѣ. — Въ церквѣ св. О. Николая будують теперь хоры, котрыхъ перше не було. Зъ помоєту добуто три величезні каменні плиты зъ написами; здаєть ся були се нагробні каменѣ, бо на однѣмъ можна вѣдчитати: „спочивае раба бж. Анна“, а такожь видно хресты.

— **Електричні фіякры въ Парижи.** Паріска генеральна компанія для возовои комунікаціи, порѣшивши недавно заступити кінні возы возами автомобільными, остаточно дала першенство возамъ електричнымъ. Поминувши непріятну воню и саджу зъ нафтовыхъ возівъ — електричні возы ще й тымъ догѣдливѣші, що дають ся богато лекше кермувати и посувають ся майже зовсѣмъ безъ туркоту. Въ найблизшихъ двохъ мѣсяцяхъ увѣйде въ рухъ сто електричныхъ возівъ, по-части отвертыхъ, по части крытыхъ. Одинъ такій електричный „фіякеръ“ коштує около 5000 франківъ. Щоденно натромаджувана електрична сила въ аккумуляторахъ дасть возови змогу уѣхати денно 60 кільометрівъ, а скорѣсть їзды буде 14 кільометрівъ на годину.

— **Недавна революція въ Медіоланѣ а льотерія.** Вѣдома рѣчь, якъ грачѣ въ льотерію вышукують всяку пригоду, щасливу чи не щасливу, пробуючи щастя. Не диво, що вышукали и революцію въ Медіоланѣ. Щасливыми нумерами були: 7, 18, 11 и 90, а именно: 7 бувъ день початку революціи, 18 въ льотерійнѣй кабалѣ значить кровь, 11 значить ворохобню, а 90 велику пригоду. И ось при остатнѣмъ тягненю тіи „революційні “умеры“ якъ-разъ выйшли. Оденъ кравчукъ выгравъ звыжъ 100 000 ліръ, а амбъ и терінъ безлѣчь. Забобонъ затріюмфувавъ, а міністеръ скарбу Люццаті гбренько скрививъ ся...

— **Зъ Коломыѣ пишуть намъ:** Въ однѣмъ зъ попередныхъ чиселъ „Дѣла“ було сказано, що нашъ сивоголовый о. крилошанинъ а властиво „ксьондзъ каноникъ“ о. Кобляньскій спротививъ ся на соборчику внескови о. Русина зъ Корнича въ справѣ рускои переписки властей зъ рускими урядами парохіяльными и, якъ д теперь, такъ и дальше нехай рускій уряды парохіяльній узнають „polski język urzędowy“. Навязуючи до того „języka“ подѣлю ся зъ Р. Т. Читателями ось чимъ: Въ Коломыи на чисто-рускѣмъ цвинтари коло рускои церкви спочивае жена о. Кобляньского, а ей „małżonek“ выставивъ „pomnik“, на котрѣмъ золотыми буквами виднѣе *чисто польска напись*. Єсть се на рускѣмъ цвинтари *одень-одненькій памятникъ въ польскою написію*. И такій бувають рускій деканы та крилошане!.. Доробимо ся ними...

— **100.000 коронъ и 4 разы 25.000 коронъ** — то головній выграній льотерія великои Ювілейнои выставы, котрій выплатить ся готівкою лише зъ 20% вѣдшибненя. Звертаємо увагу нашихъ поважаныхъ читателівъ, що І-ше тягненє вѣдбуде ся дня 25 червня 1898 невѣдклично.

— **Дрібні вѣсти.** Намѣстникъ гр. Пінінський выѣхавъ до Кракова на прогоны кінськи. — Президентъ суду п. Тхуржницкій повернувъ зъ Вѣдня и обнявъ урядованя. — Выборъ ректора політехніки у Львовѣ вѣдбуде ся дня 17 н. ст. червня. — Фальшивій 20-гелерівки появили ся у Львовѣ. — При ул Панєньскій у Львовѣ упавъ вчера зъ рушт вання мулярь Мих. Козакъ такъ потовкъ ся, що житю его грозить небезпечність. — Въ Новомъ-Санчи оголосивъ банкрутство жидъ Яківъ Гросъ и утѣкъ безъ вѣсти; пасивы 50.000 зр. А знову у Тарновѣ збанкротувавъ Вігдоръ Файвель, торговельникъ сукна; пасива 100.000 зр. Банкротства на порядку дневнѣмъ, а жиды роблять на тѣмъ добрій „гешефты“. — Ректоромъ університету въ Краковѣ выбраный д-ръ Іос. Клячиньскій, професоръ австрійского права політичного и адміністраційного. — На торжество Палацкого до Праги удають ся именемъ мѣста Львова президентъ Малаховскій, віцепрезидентъ Михальскій и радній мѣста д-ръ Каліна и Валяхевичь. — На стації зелѣзничѣй Подгурже-Плашевъ попавъ ся пѣдъ колеса вагону урядникъ руху Фр. Пікъ и втративъ обѣ ноги; нещчасного цѣлкомъ притомного вѣдвезено на клініку до Кракова. — Намѣстникъ гр. Пінінъскій давъ въ середу въ честь новомянованого коменданта ген. Фіделра великій обѣдъ, на котрый були запрошені достойники цивільній и вѣйсковій.

Надѣслане.

Rohseid. Bastkleid. fl. 8·65

bis 4·75 p. Stoff. z. kompl. Robe — Tussors und Shantung-Pongees — sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14·65 per Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. — **Muster umgehend.** 7 [3]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Наука, штука и література.

— Універсальна Бібліотека [20—26]. Ярослав Окуневский. **Листи з Чужини.** Том І. Ціна книгарска 1 зр. 25 кр. Чернівці 1898. Накладом Д. Лукіяновича і В. Будзиновского. З друкарні товариства „Руска Рада“. Сторінъ VII+355 вісѣмки. — Зміст: Портретъ автора зъ автографомъ пѣдпису. — Вступне слово Д. Лукіяновича. — Дальше йдуть друковані рѣзными часами въ фейлетонахъ „Дѣла“ писъма д-ра Ярослава Окуневского. Въ сѣмъ І-мъ томѣ выдавцѣ подали „Европу“ и „Азію“. У вѣддѣлѣ „Европа“ мѣстять ся: 1) Чорногора и Чорногорцѣ, 2) Изъ Сицилія, 3) Изъ Генуи, 4) Зъ Испанія и 5) Спомины зъ Греція, — а у вѣддѣлѣ „Азія“: 1) Спомины зъ Туреччины, 2) На Червонѣмъ морѣ, 3) Аденъ, 4) Вечѣръ въ Индіяхъ, 5) Въ Гімалайскихъ горахъ, 6) Въ поперекъ Цейлону, 7) Straits settlements и 8) Въ Китаю. — Другій томъ „Листів з Чужини“ выйде [якъ заповѣдають выдавцѣ] въ серпни. — Вартість выдання пѣдписать поменена зладжені Богданомъ Р.; черезъ те можуть лекше корыстати зъ книжки и менше освѣчені читателѣ. — Листы д-ра Ярослава Окуневского — то перлы середъ небогатого скарбу подорожничихъ описівъ въ нашій оріґінальній літературѣ, тожь зборне выдане ихъ книжками треба повитати зъ вдячностію и бажати, щобы оно знайшло якъ найбільшій покупъ середъ читаючои руской публики. Богато въ тыхъ Листахъ цѣкавого, богато поучаючого, а скрізь, мовь червона нитка на тканї, видніе любовь автора до своины и бажанє бачити въ своѣмъ рѣднѣмъ краю те, що приносять слазу, силу и щасливість другимъ культурнымъ народамъ...

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Вѣдзначене.** Ц. К. цѣсарь надавъ радникови судовому въ Перемишли Вікт. Ненелеви при его переходѣ на пенсію титулъ радника высшого суду краевого.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На основанє ваxорынки для опущеныхъ дѣтей и сирѣтъ пѣдъ управою СС. Службничокъ въ мѣсточку Печенѣжинѣ зложили Р. Т.: Радникъ ц. к. намѣстництва Северинъ Баньковскій 1 зр., о. крил. І. Кобыляньскій 50 кр., Т. Зима 5 зр., Х. П 5 зр., Валер. Дидейчикъ директоръ рафінеріи нафты 10 зр., д ръ Смолиховскій 3 зр., Льохманъ 1 зр., І-ша Галицка Спілка акційна для промыслу нафтового въ Печенѣжинѣ 100 зр., директоръ Стіедри 10 зр., кс. Николай Трембицкій 8 зр., д ръ Дембицкій 10 зр., І. Онишкевичъ нотарь въ Коломыи 5 зр., І. Ясеницкій управитель добръ скарбовыхъ въ Молодатичѣ 2 зр., К. Коморовскій 3 зр., С. Недѣльскій директоръ рускои ґімназіи въ Коломыи вѣдъ збору учительского 4 зр. 50 кр., Конст. Ласійчукъ зъ товаришами 1 зр. 60 кр., І. и Л. К. 150 зр., Питомцѣ духовнои рускои семинаріи зъ концерту даного дня 3 (15) мая с. р. прислали 7 зр. 10 кр., М. Ш. 2 зр., гр.-кат. парохіяне Ключева великого 5 зр., о. Є Ш. 3 зр., гр.-кат. парохіяне Испаса 2 зр., роботники рафінеріи нафты въ Печенѣжинѣ зложили 4 зр. 68 кр., Президія ц. к. суду окружного въ Коломыи складку вѣдъ урядниковъ судовыхъ 14 зр. 48 кр. — Комітетъ складае ласкавымъ Добродѣямъ сердечне спаси-Бѣгъ за ихъ жертвы и звертає ся до всѣхъ милосердныхъ Добродѣівъ, сочувствующихъ недоди-опущеныхъ дѣтей и сирѣтъ клясы роботничои, хотяй-бы найменшимъ даткомъ ласкаво причинитись до заснованя тои добродѣйнои институціи. — За Комітетъ *І. Шмериковскій.*

Для убогои молодежи рускои школы имени Маркіяна Шашкевича у Львовѣ прислала Вп. п. М. Рогозинська зъ Бучача 1 зр. Зарядъ школы складае Вп. жертводательцѣ сердечне спаси-Бѣгъ!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 9 червня. Польске коло радило вчера цѣлый день, вѣдъ годины 11 передъ полуднемъ до 7 оп вечеромъ. Першу часть нарады о ситуаціи політичній оголошено за довѣрочну.

Парляментарна комісія правиць выбрала пѣдкомітетъ, котрый въ имени правиць мае оголосити комунікатъ о ситуаціи. За поодинокій клюбы пѣдпишуть его Крамаржъ, Дѣдушицкій, Карльонъ, Повше и Пальфі.

П. Штайнвендеръ высказавъ свою гадку, що вѣдъ вѣйтѣрка вѣдбуде ся ще два або три засѣдани. А по вѣдроченю парламенту уже не гр. Тунъ буде вѣдкрывати нову сесію.

Берно 9 червня. Межи Нѣмцями велике заворушене, що до Берна приѣде бурмістръ Праги д ръ Подліпны въ недѣлю и промовить въ часѣ торжества въ честь Палацкого.

Пештъ 9 червня. Угорска депутація квотова приѣздить нинѣ до Вѣдня.

Надѣслане.

Важне

для Реставраторівъ и Шинкарівъ!

Товариство задатково-торговельне для пѣдпираня промыслу реставраційно-шинкарского повѣдомляе, що вѣдъ 1-ого Червня с. р. розпочало свою дѣяльність въ льокалі пѣдъ ч. 17 при ул. Сикстускій у Львовѣ и що въ тымъ днемъ отворило власный складъ и продажъ загально знаного славного пива зъ першого бровару анційного въ Бернѣ.

Хто-не-будь зъ сторонъ интересованыхъ [членъ або нечленъ Товариства] бувъ бы приневоленый доставцями лихого пива до шинкованя его, пѣдъ загрозою застановленя дальшои доставы того пива або леду, **якъ се теперь практикуе ся, нехай удасть ся просто до нашого Товариства, котре кождому безъ рѣзницѣ достатчить въ довольнѣй скількости пива бочкового або бутилькового, знаменитого въ смаку и найлѣпшои якости, такъ лежака якъ и експортового зѣ згаданого бровару и заосмотрить его въ потрѣбну скількість леду.**

239 1—1 ***ДИРЕКЦІЯ.***

ОБОРОНЕЦЬ ВЪ СПРАВАХЪ КАРНЫХЪ

Д-ръ Евґеній Рейтеръ

отворивъ канцелярію адвокатску у Львовѣ, при ул. Шопена ч. 6. 235 2—5

Зубна льокалю.

Найдешевший склядъ товарівъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пѣдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкѣй ч. 1. у Львовѣ.

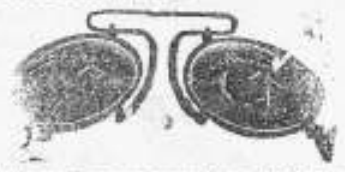

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великѣмъ выборѣ окуляры, цѣкеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроєня електричныхъ дзвінківъ. — Замовленя зъ провінціи вѣдворотно. 4185

Адреса: **Оптикъ Коперницкій Львовъ плятц Галицкій ч. 1.**

Семінаристъ IV року шукає лекції на провінції. Адресъ: Н. П. К., Шкарпова ч. 5. у п. Кочановичъ. 232 2—3

Выстава загальна

всякѣдныхъ и вишивъ чужихъ и краевыхъ дивановъ, портіеръ, фіранокъ и хѣдниковъ.

Також цѣлу нѣч при електричнѣмъ освѣтленю отверена.

Вступъ вѣльный.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ отлянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190 23—?

Купуючимъ пѣльги въ сплатахъ.

Диваны перскій и портіеры

традиєй (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — **Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.**

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 23—?

ВЫЖИМАЧКИ до бѣля зъ вальцями гумовыми по зр. 12, 13, 14, 15, 16, 18 и 20. **Матлѣ** комнатні по зр. 24 и 35 поручае ПЕТРО ХИНОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітулна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4065

Новости въ парасолькахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 23—?

БРИНДЗЯ ГОРСКА

свѣжѣсѣнька фаска 5-кільова 2·28 зр.

Двіръ Лапшинъ, почта Бережаны. 240 1—8

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручае

свое переплетниче и ґалянтеріне заведене

у Львовѣ, ул. Академічна ч. 6. 366

Пѣдоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: **Служебниковъ, Евангелій, Молитовникивъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумівъ, Мапъ, Дипльомівъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

Решткы хѣдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, ґобеліны и рѣзні предметы декораційній по цѣнахъ дешево дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 23—?

Пошукує ся Русинки **интеліґентни** въ середнѣмъ вѣцѣ до провадженя малого священичого господарства. — Зголошуватись листовно: poste restante Львовъ пѣдъ У. А. 10.

238 2—3

Також и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, фіранки, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно.

191 23—?

Проф. Д-ра Олександра Огоновского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“** виданій Д-ромъ Петромъ Стебельскимъ: том І. Загальні науки і право річеве; том ІІ Право облігаційне і право спадкове — познавши ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождій том по 3 зр. 50 кр.

Славній на цѣлѣмъ свѣтѣ

КОЛА „OPEL“

первородный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre“

Львовѣ, ул. Сикстуска 6. пасажъ Гавсмана

Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 23—?

Охоронна марка: **ЯКОРЪ.**

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѣль натирана; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 356 37—39

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґінальный.

Ріхтерова аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

КОСЫ

зъ найлѣпшои стирійскои стали, выготовленѣ на окреме наше замовленє зъ найбільшою старанностію и вѣдповѣдною твердостію,

60 сантиметрівъ довгій по 48 кр.

60½ „ „ „ 50 „

70 „ „ „ 60 „

80 „ „ „ 70 „

За доброту тыхъ косъ приймаємо всяку поруку.

На 5-кілеву посылку идe 8—10 штукъ.

199 4—10 **Народна Торговля у Львовѣ и філія.**

Головный складъ апаратівъ и всякихъ приборовъ фотографічныхъ.

Найдешевший и найлучший апараты по оріґінальныхъ цѣнахъ. Наука безплатна. Цѣнники даромъ и оплатно поручають **Леополь дъ Курцеръ** и **Кароль Катцеръ.** Генеральне заступництво и выключна продажъ найлучшихъ и найславнѣйшихъ фабрикатівъ Акційного Товариства фотографічныхъ апаратівъ передше R. Hüttig и Сынъ, Дрездно—Вѣдень. Львовъ, ул. Академічна число 16. 238 1—8

Зѣльця Д-ра Зебурґера

загально вже знане и успѣшне средство на кашель, хрипку, нежыты и т. п. обавы.

Цѣна коробочки 20 кр. 10

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 201—?

ОГОЛОШЕНЄ.

Подає ся до загальнон вѣдомости, що будова мурованоѣ церкви въ Схѣдници буде вѣддана предприемцеви въ дорозѣ публичнои ліцитаціи за помочію писемныхъ офертъ. Оферты належыть внести найпѣзнѣйше до дня 20 н. ст. червня 1898 до 4-ои годины пополудня, на руки мѣсцевого греко-кат приходника, або предсѣдателя Комітету парохіяльного.

До офертъ належыть долучыти вадіюмъ въ высокости 5% вѣдъ поданои сумы.

Плянъ, кошторисъ и ближшѣ условія греко-кат. приходства въ Схѣдници.

286 3—3 *Комітетъ.*

ЗАКОПАНЕ

въ Татрахъ, 1000 метрѣвъ понадъ рѣвень моря!

Водолѣчнице заведене Д-ра Храмца.

Вѣдъ 4 вр. на день уряджены покѣй, зъ постелею цѣлымъ удержанемъ, дѣченемъ и купелями. — Лазнѣ уряджей вѣдповѣдно. Купелѣ звычайнѣ, солевѣ, боровинновѣ, електричнѣ, вѣлякѣ натриски и парнѣ, масажъ и гімнастика. Електричнѣ прилады першои якости. Почта и телеграфъ въ мѣсци. Въ Хабовцѣ ждуть повозки и фѣры. На жадане заряды высылае процентъ.

01 5—12

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовѣ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякѣ церковнѣ роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 41—?

Кождый десятый льосъ выграе.

Ювілейна льотерія выставы штуки

300.000 льосѣвъ. Вѣдень 1898 30.000 выграныхъ.

Тягнене у Вѣдни вызначене на 12 липня 1898.

Головна выграна коронъ

20000, 10000, 8000, 6000 и т. д. В.

Льосы 50 кр. 10 льосѣвъ 5 зр. Порто и ліста выграныхъ 10 кр. 227 3—20

приймае и пересылае также за послѣплатою належитости

Lotterie-Bureau der Genossenschaft bildender Künstler

Wien, Künstlerhaus, I, Lothringerstr. 9

Куповы и марки листовѣ приймаютъ ся въ уплатѣ.

Загальна вартѣсть 100.000 коронъ. | 1 льосъ 50 кр., 21 льосѣвъ 10 зр.

На 10 льосѣвъ зъ бѣжучими числами припадае одна выграна.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ такожъ сальоновѣ и настѣнны, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, каны на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолевъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ принаежностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовлена належыть адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ. ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190 24-?

Д-ра Лямана (Lahmann)

вегетабільне молоко (рослинне молоко)

розвязуе вповнѣ ту задачу, що звѣрячимъ молокомъ [коровячимъ або козячимъ], дѣйстно и цѣлковито заступае материне молоко. Робить ся вегетабільне молоко Д-ра Лямана. Додане до звѣрячого молока робить его легко стравнымъ у наймолодшихъ дѣтей при груды, бо не допускае до творена ся грудокъ сыра въ жолудку, а черезъ богатство найлѣпшихъ тѣлъ цукровыхъ и найшляхотнѣйшихъ товщѣвъ рослинныхъ до тои степени пѣдносить поживну вартѣсть зрѣячого молока, що оно осягае рѣвну вартѣсть зъ материнымъ молокомъ.

Охоронна марка затягнена въ цѣс. уряді па тентовѣмъ пѣдъ ч. 3103 120 6—0

Цѣна пушки 1 ор.

Домагати ся гратісовои брошуры вѣдъ одинокого фабриканта:

Hewel & Velthen, I., Schreyvogelgasse 3.

(Wien.) Dr. Lahmann's vegetabile Milch (Wien)

Головный складъ въ НАРОДНѢЙ ТОРГОВЛИ у Львовѣ, Ринокъ 88.

Рѣкъ заснованя 1892

Пожычки для членѣвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекураційне, приручене Вел. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скоть, господарскій знаряды, збѣже въ зерні и содомѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкѣдъ огневыхъ.

„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-ый рѣкъ своеи дѣяльности зъ збѣльшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ въ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	}	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „		
Фондъ основный	50.000·— „		

Выплачены шкоды до кѣнца 1897 року 480.100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбѣльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускѣмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційні* за интабуляцією або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителевъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ и третихъ осѣбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информація удѣляе Дирекція листовно. 34 17—25

Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентовъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (дѣмъ „Просвѣты“.)

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ

и

ВЫЛЬОСОВАНІЙ ЦѢННІЙ ПАПЕРЫ

выплачуе

безъ потрученя провізіи або коштовъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.

374 [1]

ЮЛІЯНЪ ШАНЬКЕВИЧЬ

Артистъ-маляръ

въ Одреховѣй почта Зершинъ

выконуе всякѣ праці входячѣ въ обсягъ его заводу въ кождѣмъ жаданѣмъ стилю пѣсля власной композиціи, якъ: образы, портреты, украшеня стѣнъ, также реставрація старыхъ образовъ; приймае до выконаня зъ дерева и позолоченя иконостасы, олтарѣ, кивоты, и т. д. и т. д. пѣсля власныхъ оріґінальныхъ паннѣвъ — солідно и по умѣркованѣй цѣнѣ 96 14—?

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ

Львовѣ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львовѣ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѣ и штайнґутовѣ, огнетревалу папу дахову, асфальтовѣ плыты изоляційнѣ, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ **всякѣ матеріялы будовляныѣ** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетоновыхъ и крытя даховъ дахувкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ н-ръ 460. 121 37—?

Академикъ пошукуе лекцій на село зараз або пѣзнѣйше на часъ вакацій. Прошу адресувати: „Академикови — Гребенѣвъ“. 228 3—3

Лише 50 кр. на 4 тягнення.

Послѣдный мѣсяць

219 6—? **Головна выграна 1 разъ**

100.000 коронъ и 4 разы **25.000 коронъ**

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.**

I. Тягнене: 25 червня 1898. | III. Тягнене: 15 вересня 1898.
II. Тягнене: 6 серпня 1898. | IV. Тягнене: 6 жовтня 1898.

поручаютъ: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Коркакъ и Файґенбаумъ, Ґуставъ Максъ, Самуелі Ляндавъ, Шеллєнберґъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Сональ и Лілієнъ, Яковъ Штро.

Кароль ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМЕ

продае карты корабельнѣ выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и пакунковъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчной, Аргентины, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 209 15—?

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан		6.00	до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅚ до ¹¹/₆)		6.05	„ Іцкан
	7.40	„ Янова		6.15	„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче		8.35	„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бол ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₇ до ¹²/₆ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.18	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅚ до ¹¹/₆ неділі сьвята)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.10	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅚ до ¹¹/₆)
				3.26	„ Брухович (⅚ до ¹¹/₆)
				4.55	„ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче			
	3.30	„ „ „ головн. дворець			
5.10		„ Кракова			
	6.10	„ „			
	7.57	„ Янова (¹/₆ до ²¹/₆ а ¹⁶/₆ до ³⁰/₆)			
	8.12	„ Бруховича (⅚ до ³⁰/₆ и ¹⁶/₆ до ¹¹/₇ (¹/₇ до ¹⁶/₆)			
	8.31	„ „			
8.45		„ Кракова			
	8.53	„ Янова (¹/₆ до ¹³/₆ въ будний день)			
	9.10	„ Кракова			
9.30		„ Підволочиск на Підзамче			
9.45		„ Іцкан			
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець			
	10.30	„ Лавочного			
	12.15	„ Сколього			

Ніч

4.10		до Кракова
5.20		„ Лавочного
6.20		„ Янова (¹/₆ до ¹⁵/₆ в будні дні)
6.30		„ Іцкан
6.40		„ Кракова
6.55		„ Тернополя з голов. двірця
7.—		„ Лавочного
7.10		„ Сокаля
7.15		„ Тернополя з Підзамча
8.40		„ Янова (¹/₆ до ²¹/₆ и ¹⁶/₆ до ³⁰/₆)
10.05		„ Іцкан
	10.40	„ Кракова
11.00		„ Підволочиск з головного двірця
11.27		„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора мічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

Ніч

3.04		з Підволочиск на Підзамче
3.30		„ „ „ головн. дворець
	5.10	„ Кракова
6.10		„ „
7.57		„ Янова (¹/₆ до ²¹/₆ и ¹⁶/₆ до ³⁰/₆)
8.12		„ Бруховича (⅚ до ³⁰/₆ и ¹⁶/₆ до ¹¹/₇ (¹/₇ до ¹⁶/₆)
8.31		„ „
	8.45	„ Кракова
8.53		„ Янова (¹/₆ до ¹³/₆ въ будний день)
9.10		„ Кракова
	9.30	„ Підволочиск на Підзамче
	9.45	„ Іцкан
	9.55	„ Підволочиск на головн. дворець
10.30		„ Лавочного
12.15		„ Сколього

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпѣчальний редактеръ Иванъ Белей. Паперъ зъ фабр. Черлянъсонои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосафата Гренжа.

Ч. 117. Львовъ, Пятница 29 Мая (10 Червня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю и перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты виняй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій: за границы:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся ли не на попередне застережене. — Реклямація неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. в. в.

Оголошеня звычайні принимають ся по 7 кр. вѣдъ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератовой або ин и вже а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. в. в.

Подяки и инші доносеня приватні чкодить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

До ситуації.

Всѣлякій вѣсти, якій повырнали зъ причины перервы засѣданъ рады державнои, оказують ся, якъ упевнене N. fr. Presse, бодай на теперь ще безпѣдставными. Рѣчь певна, що назначене на вѣвторокъ засѣданє вѣдбуде ся и що гр. Тунъ дасть на нѣмъ вѣдповѣдь на интерпеляцію въ градецкѣй справѣ. Правительство вже собѣ запевнило бѣльшѣсть, котра вѣдкине внесене на отворене дискусіи надъ вѣдповѣдею гр. Туна; католицке сторонництво мало також обѣцяти, що буде голосувати за вѣдкиненемъ такого внесеня. Якъ довго опбеля потреваютъ засѣданя рады державнои, мае залежати вѣдъ того, чи покажутъ ся якій выгляды на скоре покѣнчене языковои дебаты и на выбѣръ языковои комісіи чи нѣ. Коли бы нѣ, то въ такѣмъ разѣ мае вѣдбутись не бѣльше якъ два-три засѣдання. Мае се залежати въ значнѣй мѣрѣ також вѣдъ постановъ, якій западуть въ недѣлю въ Празѣ на засѣданю комітету вѣрноконституційнои великои посѣлости. Правительство бажало бы, щобы вѣрноконституційній заступники нѣмецкои великои посѣлости въ Чехахъ згодили ся голосувати въ справѣ языковыхъ внесень разомъ зъ правицею; але мабуть мало в надѣю, щобы се бажане сповнило ся.

Правиця ладить ся вже на скоре замкнене рады державнои и мае заразъ по замкненю выдати вѣдозву, котру вже укладае тѣснѣйшій комітетъ парляментарнои комісіи правицѣ, зложеный зъ пп. Крамаржа, Пальфіого, Дѣдушицкого, Повшого и Карльона. Якъ звычувати, буде въ тѣй вѣдозвѣ зазначене, що правиця стоить непохитно при автономічнѣй програмѣ, выложенѣй въ проектѣ адресы до короны. Вѣдозва мае высказати жаль, що лѣвиця своею обструкцією спиняе роботу рады державнои, заразомъ вложить на лѣвицю одвѣчальность за наслѣдки тои безчинности. Поятись мае тота вѣдозва або передъ самымъ вѣдроченемъ або заразъ по вѣдроченю рады державнои.

Въ подѣбнѣмъ дусѣ оголосило вже навѣть коло польске комунікать про свои наради зъ дня 8 с. м. По основнѣй нарадѣ — каже ся въ тѣмъ комунікатѣ — постановило коло высказати свѣй жаль зъ причины, що опозиційній сторонництва неприхильно приняли раду, подану п. Міляновскимъ именемъ польского кола, и тымъ самымъ змушують знову правительство полагоджувати по-за парламентомъ найконечнѣйшій потребы державы при помочи 14-ого параграфу. Въ переконаню, що потребы державы и краѣвъ вымагають здорового розвитку конституційного житя, высказуе польске коло бажане, щобы для запевненя правильнои роботы парляментарнои національна борба чеško-нѣмецка скоро скѣнчила ся по обопѣльнѣй згодѣ тыхъ двохъ народѣвъ. Коло заявляе при тѣмъ свою готовбсть и на дальше стало попирати заходы правительства гр. Туна, роблені въ тѣмъ напрямѣ. Коло польске стоить непохитно при засадахъ, котрѣ в пѣдставою правиці и высказаній були въ проектѣ адресы въ р. 1897.

Про згаданій наради кола польского подае N. fr. Presse такій блиснѣй вѣсти: Д. 7. с. м. приписане статутомъ кола число его членѣвъ зажадало скликаня засѣданя; були се послы, котрѣ не уважають за рѣчь для Полякѣвъ користну зрывати зъ лѣвицею и безусловно трамати зъ Чехами. Такимъ чиномъ мало коло д. 8. с. м. два засѣданя, на котрыхъ обговорювано питаня, чи лѣпше ити дорогою, указаною Чехами, и не вдавати ся въ пробы якогось помиренія мѣжь Чехами и Нѣмцями що-до внесеня языковыхъ розпоряджень, чи лѣпше старати ся о таку згоду, такъ щобы опбеля могли всѣ три народы, Поляки, Чехи и Нѣмцѣ, ити разомъ. Консервативній члены кола выказували, що честь не позваляе покидати Чехѣвъ, що Нѣмцямъ не такъ ходить о внесене языковыхъ розпоряджень якъ о панованє, що Нѣмцѣ вѣдкидають не тѣлько баденѣвскій але и значно корыстнѣйшій для нихъ гавчѣвскій розпорядженя, що внесене тыхъ розпоряджень е зъ уваги на Чехѣвъ не можливе. На те вѣдповѣдали тѣ, що скликали засѣдане: минувшѣсть показуя, що польске коло не мае жаднои політичнои корысти въ тѣмъ, щобы такъ сильно тримати ся Чехѣвъ; найперший провѣдники польскій давнѣйшихъ лѣтъ остерѣгали передъ тымъ, щобы долѣ польского кола не вѣддавати въ руки Чехамъ; далеко користнѣйше е вѣйти въ політичный союзъ и зъ Нѣмцями и зъ Чехами; не е се такъ неможлива рѣчь довести до згоды мѣжь Нѣмцями и Чехами; а що Нѣмцѣ вѣдкидають навѣть и гавчѣвскій розпорядженя языковѣ, то не давниця, бо уважають ихъ також за некористнѣ для себе; черезъ змѣну тыхъ розпоряджень можна заспокоити Нѣмцѣвъ, а коли бы заразомъ и Чехѣвъ втихомирити, то могло бы прийти до злуки Полякѣвъ, Чехѣвъ и Нѣмцѣвъ. — Дискусія була довга; але ходило лише о вымѣну гадокъ, длатого и не прийшло до голосованя.

НОВИНКИ.

— Галицке намѣстництво потвердило змѣну статута Наукового Товариства имени Шевченка рѣшеньемъ зъ д. 26 цвѣтня с. р. Пбсля нового статута давнѣйшій дѣйстнѣ члены зовуть ся и надалѣ звычайными членами, але вкладка ихъ пѣдносить ся зъ 3 на 5 зр. [= 10 коронъ] рѣчно; впрочѣмъ умовы приймана ихъ лишили ся далѣ. Установлае ся нова категорія дѣйстныхъ членѣвъ и тѣлько они можуть бути членами секцій. Категорія членѣвъ основательѣвъ на далѣ закрывае ся [лишають ся тѣлько дотеперѣшнѣ]. Члены заграничнѣ и институціи можуть брати участь въ загальныхъ зборахъ черезъ своихъ вѣдпоручникѣвъ. Число выдѣловыхъ пббільшуесь однымъ членомъ и одны зъ заступникомъ. Попри загальнѣ зборы для адміністраційныхъ справъ заводять ся науковѣ зборы и науковѣ наради. Що-до переведеня нового статута въ жите — выдѣлъ товариства мае бути выбраный на его основѣ на найближшихъ загальныхъ зборахъ; на тыхъ зборахъ заграничнѣ члены и институціи можуть скорис ати зъ своихъ новыхъ правъ. Нова членьска вкладка увѣйде въ жита зъ початкомъ 1899 року. — На спѣльнѣмъ засѣданю д. 25 с. м. секція исторично-фільософічна и фільольогічна рѣшили ажь новому выдѣлови предложити вѣдъ себе кандидатѣвъ на дѣйстныхъ членѣвъ товариства. Для застановы надъ кандидатами выбрали згаданѣ секціи окрему комісію.

— Загальнѣ зборы філіи „Просвѣты“ въ Бѣбрцѣ вѣдбудуть ся въ четверъ 23-ого н. ст. червня с. р. о годинѣ 12 въ полудне въ сали сторожи огневои въ Бѣбрцѣ зъ слѣдуючою програмою: 1) справоздане уступаючого выдѣлу; 2) повитане делегатомъ головного выдѣлу; 3) выбѣръ нового выдѣлу; 4) референтъ о. Стефана Довгановича о закладаню крамниць въ повѣтѣ; 5) внесеня. — О численну участь всѣхъ членѣвъ просить выдѣлъ філіи „Просвѣты“ въ Бѣбрцѣ. — *Ром. Сосновскій* голова, *Евг. Дзеровичъ* секретарь.

— Дня 14 н. ст. червня с. р. вѣдбуде ся вѣче въ Озѣрнѣй зъ такою програмою: о годинѣ 9-бй служба Божа, о годинѣ 12-бй початокъ вѣча зъ рефератами: 1) о ухристіяненю суспѣльности, 2) о выборахъ до радъ громадскихъ, 3) о рускѣмъ языцѣ, 4) внесеня. — Вѣдъ выдѣлу політичного товариства „Руска Рада въ Золочевѣ“. — *Л. Рожанковскій* предсѣдатель, *о. Малый* секретарь.

— Выдѣлъ товариства Руска Бурса въ Новѣмъ-Санчи оповѣщуе: Патріотична громада стрыйскихъ Русинѣвъ, ведучихъ провѣдъ въ народнѣй роботѣ, въ справахъ просвѣтныхъ и економічныхъ, зѣбрала на цѣли товариства Руска Бурса въ Н. Санчи 42 зр. 45 кр. и зложивши сесю суму въ своѣй касѣ задатковѣй на книжочку щадничу ч. 129, тую книжочку намъ переслала. — Сю братню помѣчь вѣдъ стрыйскихъ Пѣдгорянъ приймаютъ сандецкій Лемки зъ вдячностю и на сѣмъ мѣсци складаютъ за ню пралюдно тымъ сердечнѣйшу подяку, що недавно доперва заснованє економічне товариство руске „Каса задаткова въ Стрыю“ причинилось на згадану цѣль щедрымъ даткомъ в квотѣ 20 зр., вказуючи черезъ те въ першѣмъ почанѣ свого розвою загалови Русинѣвъ напрямъ своои патріотичнои, хосенноі дѣяльности. Подрѣбный выказъ зложеныхъ даткѣвъ буде оголошеный въ періодичныхъ мѣсячныхъ списахъ жертвъ на цѣли нашого Товариства. — За Выдѣлъ Руской Бурсы въ Н.-Санчи: *П. Лѣшанькій* предсѣдатель, *В. Яворскій* скарбникъ.

— Зъ Перемышля пишуть намъ: Дня 7 с. м. по снятила перемыска капітула нову палату епископску, на котру Русины и владыки чекали тридцять лѣтъ. Палата красна, лишь мѣсця за мало и безъ огорода. — По посвященю вѣдбувъ ся въ новѣй палатѣ галевый обѣдъ, на котрый Преосв. Епископъ Чеховичъ запросивъ всѣхъ священникѣвъ, представителѣвъ всѣхъ перемыскихъ товариствъ рускихъ, рускаго мѣщанства и ц. к. комісію правительственну, котра палату вѣддала въ посѣданє. Въ палатѣ замѣшкавъ уже Епископъ и его капелянъ о. Погорецкій.

— На будову салѣ „Народного Дому“ въ Стрыю зложили на весѣлю въ домѣ Вп. Панства Тишовницкихъ въ Довголуцѣ: панство молодѣ 100 зр., д-ръ Олесницкій 10 зр., а прочій гостѣ 18 зр. и 17 кр. За сесѣ щедрѣ дары складае Вп. жертводавцямъ сердечну подяку — *Дирекція товариства.*

— Станъ здоровя Є. Ем. Кардинала Сембратовича знову погоршивъ ся. Именно показало ся велике ослабленє, такъ що недужій майже цѣлый день и нѣч пересыпляе. Взагалѣ станъ грѣзный.

— Въ недѣлю 12-ого н. ст. червня вѣдбуде ся въ сали касиновѣй въ Бялѣ, силами аматорскими читальнѣ въ Жужели театральне представленє „Наталки Полтавки“ Ив. Котляревского. — Дохѣдъ призначеный на цѣли добродѣйнѣ Початокъ точно о 8 годинѣ вечеромъ. Билеты можна набути въ торговли п. Мусяла а вечеромъ при касѣ. — Цѣна мѣсць: I. мѣсце 1 зр., II. мѣсце 60 кр., партеръ 30 кр., не обмежаючи границь жертволюбивости.

— Зъ Порохника пишуть намъ: Зъ недѣлѣ на понедѣлокъ въ ночи въ руснѣй Зеленѣ свята „Gracia Polacy“ въ Порохнику писали крейдою великими буквами на мѣстскихъ передъ хатами кѣлькохъ Русинѣвъ: „syzmatyk“. Вѣсть о тѣмъ рознесла ся скоро межи Русинами, а старшій Русины опов ѣдають и кажуть, що може вергають часы, якъ то въ 1861 роцѣ „Gracia Polacy“ повѣдрѣзували серця вѣдъ трехъ дзвонѣвъ въ порохницкѣй церковнѣй дзвѣници въ ночи передъ Рѣздвомъ Христовымъ, щобы не було чимъ дзвонити на богослуженя, и тѣ повѣдрѣзуванѣ серця попривязували до дверей найстаршимъ Русинамъ, — а въ 1862 роцѣ потопили въ саджавцѣ моздерѣ до стрѣляня въ ночи передъ Воскресеніемъ Христовымъ, але сталось таке чудо, що въ лѣтѣ саджавка высохла и моздерѣ покраденій и потоплений показали ся въ ставѣ. — *Ревный.*

— По розрухахъ антісемітскихъ въ Тлустѣмъ тепер въ мѣсточку спокѣй. Жиды, котрымъ душа вѣ страху передъ барабами постигла була „въ пяты“, поволи приходять до себе и ведуть наново свои „гешефты“ зъ „гоями“. Барабы прирекли заключити въ жидами „вѣчный миръ“, клянучись: „не зачѣпайте вы насъ, а мы не зачепимо васъ“. Жертвы розрухѣвъ — чотирі барабы лѣчать ся ще въ шпитали, а одинъ въ нихъ, Ив. Глина, готовъ наложить за своѣ „антісемітизмъ“ головою. Зъ сильного побитя жидами выявляло ся у него обоѣбчне запаленє легкихъ. Зъ жидѣвъ нѣхто тяжко не потерпѣвъ, лише жидъ Куттнеръ бувъ легко раненый каменемъ, кинемымъ въ шибы. За-для кѣлькохъ выбитыхъ шибъ жиды наробили такого „Gewalt“, що ажь ихъ послы „z polskiegi koło“ Бики, Рапапорты и иншій зробили зъ сего квестію політичну, лагодять интерпеляцію правительства и вѣдносили ся до намѣстника гр. Пінінського о интервенцію. Добре то кажуть: „сама мѣхъ дрэ и квичать“. — Въ Тлустѣмъ перебуває все ще комісарь Пшибыславскій а жандармерія веде день и нѣч патруль.

Вѣйско на розерахъ. Вчера передъ полуднемъ прибувъ до Львова батальонъ піонірѣвъ, що переѣздить до Галича на розерахъ въ числѣ около 800 людей. Сама многота воякѣвъ-цивілістѣвъ якъ и вѣйскова муштра на команду робили оріґінальне вражѣне. Що-жь доперва за два пѣйдуть по селахъ, куды переѣздить такій невиданый батальонъ.

— Выдѣлъ Товариства „Бурса св. Іоана Крестителя“ въ Дрогобичи розписуе конкурсъ на обсадженя 22 мѣсць въ бурсѣ. Принятѣ будуть ученики рускои народности, гр.-кат обряду, за оплатою мѣсячною зъ горы 5 до 15 зр. Дѣстануть: помѣщене, удержане и надзѣръ. Кождый питомець мусить мати своѣ лѣжко, пестѣль, бѣлє, обуве, одежу и книжки. Подання, заосмотренѣ въ послѣдне свѣдоцтво школьне и зъ деклараціею высоты доплаты мѣсячной, належить вносити до Выдѣлу на руки д-ра Володимира Антоневича, лѣкаря въ Дрогобичи. Пригадуе ся, що загальнѣ збори товариства вѣдбудуть ся дня 1 н. ст. липня с. р. о годинѣ 4 пополудни въ комнатахъ Рускаго Касина, на котрѣ Вп. членѣвъ и гостей запрошуемо. — За выдѣлъ *П. Кмить* предсѣдатель, *Акт. Рудницкій* секретарь.

— При петербургскѣмъ правничѣмъ товариствѣ повставъ комітетъ, що поклавъ собѣ за задачу зѣбрати матеріалы до звычаевого права всѣхъ клясъ и племенъ россійскои держави, починаючи въ сѣльского населеня и переходячи до другихъ суспѣльныхъ клясъ. Передовсѣмъ мае зѣбрати звычаѣ великоруский, малоруский и бѣлоруский. Територіальнымъ реѣономъ для зѣбраня матеріалу комітетъ признае не лишь всю Россію, але також всходну Галичину, Угорску Русь и Буковину.

— Бюро працѣ. Бурмістръ Львова д-ръ Малаховскій скликавъ анкету зъ львѣвскихъ горожанъ для нарады: на якихъ основахъ можна заложити мѣске бюро працѣ. До анкеты входять також репрезентанты роботниковъ: Гудецъ, Кольбушовскій и Нахеръ. Референтъ д-ръ Осташевскій-Бараньскій предложивъ свѣй проектъ статута організаційного и регуляміну. Выбрано тѣснѣйшій комітетъ, котрый мае розслѣдити подрѣбнѣйше такъ важну справу, якъ подажа працѣ тымъ, котрѣ ю шукають.

— Огнѣ. Въ ночи зъ 1-ого на 2-ого н. ст. червня навѣстивъ село Дворцѣ, повѣту жовкѣвского, страшный огонь, бо знищивъ зовсѣмъ 24 селяньскихъ загородъ зъ цѣлымъ добуткомъ. Въ огни згорѣло и 10 штукъ худобы. Межи погорѣльцями панує страшна нужда, а обезпеченыхъ було лишь кѣлькохъ на низьку квоту. Завдяки прибувшѣй сторожи пожарнѣй зъ Мостѣвъ великихъ удало ся огонь обмежити, а то могло цѣле село пѣйти зъ дымомъ. — *Т.*

— Зѣѣздъ школьныхъ товаришѣвъ. Вчерашный зѣѣздъ бувшихъ учениковъ львѣвскои рускои гімназіи, що въ р. 1878 першій здавали испытъ зрѣлости по руски, вправивъ незвычайно гарно и сердечно, коли не сказати, величаво. Зъ 45 абітурієнтѣвъ, котрѣ въ 1878 р. укѣнчили въ рускѣй гімназіи осьму клясу, сѣло до испыту зрѣлости 42; крѣмъ того здавало испыт ще 15 екстерністѣвъ, зъ котрыхъ 9 були тежь ученниками рускои гімназіи. Испытъ здало взагалѣ 47, мѣжь ними 9 зъ вѣдзначеньемъ. Зъ тыхъ 42 тогдѣшныхъ абітурієнтѣвъ зѣѣхало ся вчера 22. О осьмѣй годинѣ зрана зѣйшли ся въ рускѣй гімназіи, де ихъ щиро повитавъ теперѣшный директоръ п. Харкевичъ. Бувшій шестилѣтный господарь клясы, теперь выслуженый директоръ Александеръ Борковскій, вѣдчитавъ катальогъ, при чѣмъ показало ся, що пятьохъ товаришѣвъ не стало въ живыхъ, а шестый зъ тыхъ, що не сѣдали до испыту зрѣлости. Вѣддавши честь покѣйникамъ, такъ товаришамъ якъ и бувшимъ учителямъ, директорови и совѣтникови Ильницкому та професорови д-рови Целевичеви, удали ся всѣ до Успенськои церкви на богослуженя, котре вѣдправлено при гарнѣмъ співѣ членѣвъ нашого „Бояна“; адвокатъ д-ръ Стефанъ Федачъ, оденъ зъ тыхъ товаришѣвъ, що обходили свѣй гарный ювілей, вѣдспѣвавъ при Службѣ „Апостол“ и „Вѣрую“. По службѣ Божѣй стануло 12 — коли не помыляемо ся — товаришѣвъ-священниковъ до вѣдспѣваня панахиды за упокѣй покѣйниковъ. На богослуженю явили ся також бувшій провѣдникъ комісіи при испытѣ зрѣлости, теперь выслуженый инспекторъ краевый п. Солтыкевичъ, выслуж. професоръ Михаилъ Поляньскій, выслуж. директоръ Алекс. Борковскій, професоръ совѣтникъ д-ръ Савицкій и директоръ п. Харкевичъ. Зъ церкви вернули всѣ назадъ до школы. Тутъ сердечными словами промовивъ до бувшихъ абітурієнтѣвъ инспекторъ Солтыкевичъ, указуючи на природный порядокъ рѣчей, що старѣ уступають а молодѣ стають на ихъ мѣсце, та взываючи збраныхъ, щобы шли слѣдомъ старыхъ у всѣмъ, що тѣ робили добре, стараючись робити ще лѣпше, а щобы стерегли ся блудовъ, якихъ допускали ся уступивші попередники. Опбеля повитавъ своихъ довголѣтныхъ учениковъ директоръ Борковскій, высказуючи свою тверду надѣю, що нѣ мѣжь тыми, котрѣ зѣѣхали ся, нѣ тыми, котрѣ мимо найлѣпшои волѣ не могли взяти участи въ такъ радбснѣмъ святѣ, не найде ся певно нѣхто, хто бы за минувшихъ 20 лѣтъ зневѣрився ся засадамъ, якій чынѣсь зъ сеи першои на свѣтѣ рускои гімназіи. Ще повитавъ своихъ зѣѣхавшихъ ся товаришѣвъ проф. Василь Бѣлецкій, горячимъ словомъ зга авъ про покѣйныхъ учителѣвъ дир. Ильницкого и д-ра Целевича, высказавъ вдячность сему заведенію и живучимъ ще учителямъ та инспекторови, а опбеля умовили ся всѣ зѣйти ся о 1 годинѣ въ Баутскѣмъ огородѣ, щобы датись разомъ вѣдфотографувати. Не вѣдказались вѣдъ того також и Вп. инспекторъ Солтыкевичъ, выслуженый катахить Гушалевичъ, проф. Поляньскій, дир. Харкевичъ и дир. Борковскій. По знятю фотографіи перейшли всѣ на спѣльный обѣдъ до ресторациі въ огородѣ. Тамъ при сердечныхъ розмовахъ, патріотичныхъ промовахъ, згадкахъ за минувшій гарій школьнѣй часы и т. п. сходивъ любо и весело часъ, такъ що и не счувъ ся нѣхто, якъ минула пята година. Дехто мусѣвъ вже и вертати домбвъ. А все-жь таки спорый гуртокъ зѣбравъ ся ще разъ о 8 годинѣ вечеромъ въ огородѣ та просидѣвъ до пѣвночи, толкуючи то про давнину то про теперѣшній народнѣ справы. Такъ день вчерашный не тѣлько вѣдновивъ та тѣснѣйше звязавъ сердечну дружбу давныхъ товаришѣвъ школьныхъ, але и додавъ имъ духа до дальшои народнои працѣ та зародивъ и неодну нову гадку, котра не остане ся безъ наслѣдкѣвъ для народнои справы.

Встрикуване и капсулки зъ Matico вôдъ давна уживанй и увѣнчанй знаменитымъ успѣхомъ.
ЦѢНА ФЛЯШКИ зъ припносомъ ужитя 40 кр.
КАПСУЛОКЪ 80 кр.
11
Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 201—?

— **Володиславъ Ґадзиньскій**, товаришъ штуки друкарскои, довголѣтный складачъ „Дѣла“ въ друкарни товариства имени Шевченка а опôсля въ друкарни Ставропигійского института, членъ кôлькохъ товариствъ друкарскихъ, упокоивъ ся по довгôй грудвôй недузѣ дня 9 с. м. въ 37 роцѣ житя. Покôйный — чоловѣкъ интелігентный, доброго серця, приязный и вѣчливый, при тôмъ знаменитый знавецъ свого фаху — тѣшивъ ся загальною симпатіею у товаришѣвъ и у всѣхъ що его знали. Зъ щиримъ жалемъ звѣщаючи нинѣ про смерть нашого довголѣтного співробôтника технічного, кличемо ему: вѣчная память! Похоронъ вôдбудеся завтра о 6 годинѣ на кладовище Личаковске.

— **Дефравдаціи.** Скарбовй власти у Вѣдни зарядили ревізію магазину товариства зелѣзничнхъ спальныхъ ваґонôвъ. Въ магазинахъ найдено богато товарôвъ перевезеныхъ безъ цла черезъ границю. За кавцією 18.000 зр. позволяли власти на дальше отворене магазинôвъ.

— **Бальоны.** Онôгды рано выпущено у Вѣдни у воздухъ вôйсковй бальоны: „Брайтензе“, „Гунґарія“, „Австрія“ и „Фальке. О 6 годинѣ рано въ бальонѣ „Брайтензе“ пустивъ ся у возухъ пôдпоручникъ Пакені. Бальонъ пôдбймавъ ся въ гору такъ поволи, що здавалось розôбе ся о дахъ арсеналу; але въ послѣдній хвили пôдѣсъ ся трохи по-надъ дахомъ, полетѣвъ въ сторону Угорщины и вскорѣ щезъ зъ очей. О 7 годинѣ пущено „Гунґарію“. Она пôднесла ся просто, якъ свѣчка, до высоты 100 метрôвъ по-надъ арсеналъ и стояла зôчверть годины непорушно; вкôнци пустила ся такожь въ напрямѣ Угорщины и небавомъ закрыли ся хмары. — О годинѣ $8^1/_4$ выпущено бальонъ „Фальке“ безъ ледки и людей. Той бальонъ, обему ледви 200 метрôвъ кубічныхъ, бувъ наповненый воднемъ; замѣсть лодки причѣплено пôдъ нимъ родъ скрыни зъ инструментами, въ котрôй умѣщено такожь приписы, якъ обходити ся зъ бальономъ и приладами для особъ, котрі найдуть той бальонъ. На бальонѣ була хоруґва зъ написію, що той, хто его найде, одержить 25 зр. нагороды; крôмъ того була на довгôй линѣ причѣплена мала зелѣзна котва. Той бальонъ не мавъ щастя. Коли бувъ на высотѣ 30 стôпъ, зробила ся въ нѣмъ дѣра. Мимо того пôдѣсъ ся ще до высоты 100 метрôвъ, але тамъ дѣра розширила ся и бальонъ почавъ спадати. За хвилю ударивъ зъ такою силою и трѣскотомъ о муръ коло арсеналу, що всѣ приряды поторощили ся. Самъ бальонъ зловлено. Той упадокъ бальона замѣчено въ сусѣдныхъ дѣльницяхъ мѣста и въ наслѣдокъ того розбйшла ся поголоска о катастрофѣ зъ людьми. — Вкôнци послѣдный бальонъ выпущено о 9 годинѣ рано. То була „Австрія“, обему 2000 кубічныхъ метрôвъ, зъ приладомъ до кисеня; въ лодцѣ були поручникъ Косньскій и пôдпоручникъ Козьолъ. Той бальонъ вскорѣ упавъ за мѣскимъ заведенемъ ґазовымъ, а то такожь въ наслѣдокъ дѣры, яка въ нѣмъ зробила ся. Упавъ безъ нѣякого нещастя для обохъ воздухоплавцѣвъ.

— **Дрôбній вѣсти.** Латиньске Боже Тѣло обходжено вчера у Львовѣ торжественно. Богослуженя вôдправивъ архіепископъ Моравскій, а взяли въ нѣмъ участь многй достойники свѣтскй та вôйсковй и 30 полкъ пѣхоты. — Село Красносѣлцѣ въ золочѣвскôмъ повѣтѣ набувъ на власнôсть п. Л. Викарскій. — „Королемъ курковымъ“ у Львовѣ выбраный на сей рôкъ мулярь п. Мих. Маковичь и вчера его интронізовано на Стрѣльници мѣскôй. — Россійскій консулятъ перенѣсъ ся на улицю Словацкого ч. 16 [недалеко мѣского огорода].

Посмертній — ǂ — оповѣстки.

Анеля зъ **Аянґнерôвъ Недѣльска**, жена директора рускои ґімназіи въ Коломыи, щиро руска патріотка, женщина зъ найкрасшими приметами, упокоила ся по довгôй и тяжкôй недузѣ дня 8 с. м. въ 35 роцѣ житя. Похоронъ вôдбуваа ся нинѣ въ Коломыи. В. Ѣ. п.!

Наука, штука и література.

— Вже появивъ ся **II-гій выпускъ „Торбана“**, квартетôвъ на мужескій хоръ, накладомъ Д. Роздольского [Львôвъ, Коперника 36] и мѣстить слѣдуючй пѣсни: Абта „Добранôчь“; Сѣчиньского „Одинъ у другого питаемъ“; Лисенка „Ой пущу я коничeнька“; Galla „Serce“ и великоруску пѣснь народну: „Эй ухнемъ“. Выпускъ цѣлый представляесь дуже хорошо, якъ зъ формату такъ и зъ читкого письма та гарного паперу. — III-ій выпускъ появить ся въ половинѣ липня с. р. — Цѣна выпуска 20 кр.

Господарство, промыслъ и торговля.

— Въ **Товариствѣ взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“** прибуло въ мѣсяцѣ маю 4.949 важныхъ полісъ на 2,647.205 злр. обезпеченои вартости зъ премією 23.541 злр. 44 кр. Разомъ вôдъ початку сего року до кôнця мая було 19.137 важныхъ полісъ на суму 11,369.857 злр. зъ премією 94.329 злр. 95 кр. Попереднього року за той самъ часъ выдано 16.774 важныхъ полісъ на суму 10,035.068 злр. зъ премією 82.942 злр. 87 кр. — Шкôдъ було въ маю 79 случаѣвъ а разомъ вôдъ початку року по кôнець мая 238 шкôдъ, зъ котрыхъ 201 выплачено до кôнця мая и 23 въ першихъ дняхъ червня, 5, шкôдъ що приключили ся въ остатныхъ дняхъ мая, находять ся въ ліквідації, а 9 вôдшкодовань [въ загальнôй сумѣ 1.944 злр. 50, зъ чого на власный рахунокъ 891 злр. 18 кр.] на разѣ зъ причинъ правныхъ здержано. — Сума всѣхъ тыхъ шкôдъ разомъ зъ коштами ліквідації, по потрученю часта реасекурованôвъ, выносить на власный рахунокъ 34.927 злр. 57 кр. — Фондъ резервовый зъ днемъ 31 мая с. р. выносить 81.871 зр. 02 кр.

Телеґрамы „Дѣла“.

Берно 10 червня Пôдчасъ вчерашного обходу Божого Тѣла прійшло на улицяхъ до бôйки мѣжь Чехами а Нѣмцями. Кôлька особъ арештовано, але опôсля ихъ пущено. Спокôй привернено.

Парижъ 10 червня. Президентомъ палаты послôвъ выбрано на стало Дешанеля 287 голосами; Брісонъ дôставъ 277 голосôвъ.

Римъ 10 червня. Парляментъ сликано на 16. с. м.

Мадритъ 10 червня. На цѣлôмъ филипіньскôмъ архіпелязѣ грôзне повстанѣ краевого населеня. Ґубернаторъ схоронивъ ся до Маніли та же тамъ честнои смерти Европейцѣ поутѣкали на вочиній кораблѣ своихъ державъ. Въ Мадритѣ велике заворушенѣ; въ дневникахъ домагають ся покликанія до одвѣчальности тыхъ, що вынуватй теперѣшному станови рѣчей. Саґаста на конференціи зъ провôдниками парляментарнои меншости зазначивъ конечнôсть безпроволочного покôнченя нарадъ надъ буджетомъ и оголошеня перманенціи парляменту. Бôльшôсть провôдникôвъ обѣцяла попирати правительство въ роботѣ для оборони вôтчины. Дехто докоривъ правительству бездѣльностею. Саґаста вôдповѣвъ, що правительство не винно выпадкамъ на Филипінахъ и не може одвѣчати за поведеня Церверы. Высказано такожь гадку, що навѣть безъ заходôвъ Испанiи мусять незадовго державы вдати ся въ справу, бо Филипіны обходять всю Европу.

Лондонъ 10 червня. Зъ Вашинґтону доносять, що выправа 27.000 вже американьского войска вже прибула пôдъ Кубу и коло мѣста св. Якова вôйско почало высѣдати на берегъ.

Новый Йоркъ 10 черання. [Зôбрано нове войско зъ 20.000 людей, котре леда день высяде на островѣ Порторіку.

Насшѣла вѣсть, що д. 7. с. м. заведено велику битву пôдъ Кубою коло Кайманеры. Пять американьскихъ кораблѣвъ острѣлювало укрѣпленя и знищило ихъ. Испанцѣ мусѣли завернути ся, але хотять добувати ще послѣдныхъ силъ, щобы не дати американьскому войску высѣсти на берегъ.

Запрошене.

Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ у Львові має честь запросити отсим Вп. членів Товариства на надзвичайні загальні збори Товариства, котрі відбудуть ся дня 29 н. ст. червня 1898 р. точно о годині $9^1/_2$ в великій салі „Народного Дому“ у Львові зі слідуючим порядком дневним:

1) Зміна статутів Товариства.
2) Справа субвенції соймової.

За Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ у Львові дня 8 н. ст. червня 1898 р.

Ю. Романчук. *О. Танячкевич.*

Надôслане.

Зміна льокалю.

Найдешевший складъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. I. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цѣверы, лорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроеня електричныхъ дзвонкôвъ. — Замовленя въ провінціи вôдворотно. 4128

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1

ЛИПЕЦЬ

въ реставрації НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣканій легки	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренійшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моей реставрації, даю вôдбиразочимъ марки. — Найлѣпшій пивô по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страв и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 116—? Зъ высокимъ поважаненемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

Выстава загальна

вехôдныхъ и пишихъ чужихъ и краевыхъ диванôвъ, портіеръ, фіранокъ и хôдникôвъ.

Также цѣлу нôчь при електричнôмъ освѣтленю отворена.

Вступъ вôльный.

Упрашаа ся кождого, хто бажае щось закупити, аби впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ, ул. Сикстуска ч. (Пасажъ Гавсмана) 190 24—?

Купуючимъ пôльги въ сплатахъ.

Новости въ парасолькахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, стяжнахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львôвъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 24—?

Решткы хôдникôвъ и высортованй диваны, портіеры, фіранки, кацы, коцы, ґобеліны и рôзнй предметы декорацій по цѣнахъ баснô дешевыхъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“ Львôвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Также на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 24—?

Также и на раты

безъ пôдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, фіранки, хôдники, ковдры ватованй, кацы на столы и лôжка въ складѣ диванôвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно.

190 24—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пôльгъ въ сплатахъ пôсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновй и настѣнній, хôдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, кацы на столы и лôжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціальный вôддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣли мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхôвъ, рукавичокъ, панчôхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданѣ высылае ся зъ принтностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львôвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190 24-?

С. ТОМАСЕВИЧЪ

АРТИСТЪ-МАЛЯРЬ

перепровадивъ ся зъ ул. Собѣщкиа ч. 9, на улицю Арсенальску ч. 6. у Львовѣ.

169 8—10

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кільоґрамôвъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

Учителька укваліфікована з кількалітною практикою пошукує лекцій на час вакацій. Poste restante M. M. Тлусте.

2 4 2—3

Диваны перскй и портіеры

прадівй (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 24—?

МАҐЛЬ КОМНАТНЙ по зр. 24 и 35. Вижимачки до бѣля зъ вальцями ґумовыми по зр. 12 50, 14, 16, 18, 20, 33 и 36

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4055

Славнй на цѣлôмъ свѣтѣ

КОЛА „OPEL“

первôрядный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre“

Львôвъ, ул. Сикстуска 6. пасажъ Гавсмана

Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 24—?

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літоґрафічне ЗАВЕДЕНЕ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

выготовляе

всякій літоґрафічній выробы

звычайнй візитовй білєты

вôдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появивши ся візитовй білєты въ ґербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою 188 9—51

Проф. Д-ра Александра Оголовского **„СИСТЕМ АЗСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“** виданий Д-ром Петром Стебельским: том I. Загальні науки і право річеве; том II Право обліґаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

О ПОЛОВИНУ

ЗНИЖЕНЙ ЦѢНЫ

на давнѣйшй томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повастей“ у I.—XX. включно, чи хто купуе разомъ чи поодинчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до Адміністрації Наукового Товариства им. Шевченка у Львовѣ.

Знижена цѣна всѣхъ 20 томôвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педаґоґічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спôльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)

якô одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПôВНôЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМЕНѢ

продав карты корабельный выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣля всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и пакункôвъ 3—5 разôвъ мѣсячно до Америки Пôвнôчной, Аргентины, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 209 16—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского.

Ч. 118. Львовъ, Субота 30 Мая (11 Червня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначенитших повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю з перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбст за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій:	за границы:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лиш по на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вольнѣ вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні принимають ся по 7 кр. вѣдъ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ся и еще а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домесеня приватні тягнуть ся по 15 кр. вѣдъ отпиша.

Що насъ губить.

[Статья надѣслана.]

Нема жадного народу, котрый при своїй величинѣ бувъ бы такъ немочный, якъ рускій т. в. малорускій або украньско-рускій народъ. По Москаляхъ або Великороссахъ мы найчисленнѣйшій народъ славяньскій, два рази бѣльшій вѣдъ Поляковъ, чотирп рази бѣльшій вѣдъ Чеховъ, але силою своєю мы народъ найслабшій, и де-небудь збѣднемо ся зъ якою иншою народностію: великорускою, польскою, мадярскою або румуньскою, все и всюды оказуемо ся слабшимъ елементомъ, навѣть тамъ, де мы числомъ переважаемо а культурою не уступаемо. Длятого мы не знаходимо нѣгде признаня, мы не есьме факторомъ, зъ котрымъ бы уважали за потрѣбне числити ся.

Сю сумну але дѣйстну правду мусимо собѣ все ставити передъ очи, ели хочемо, щобы мы отрясли ся зъ нашои безсильности та щобы поправило ся наше положенє. Мы мусимо шукати за причинами нашои немочи и старати ся всѣми силами тѣ причины усунути.

Отже головною причиною — по моѣй гадцѣ — есть нашь за далеко посуненый индівідуалізмъ и недостатокъ почутя солідарности. Вѣдъ найдавнѣйшихъ часовъ наша Русь була подѣлена и розбита на дрѣбнѣ частины, а тѣ частины вѣрогували межи собою и лучили ся навѣть зъ ворогами противъ себе. Тота нещасна прикмета нашого характеру показує ся скрѣзь въ нашѣй исторіи: она погубила нашу княжу Русь и такъ само погубила нашу козацку Русь, коли одни зъ нашихъ предковъ лучили ся зъ Москвою, другѣ зъ Полищею, тертѣ зъ Туреччиною противъ своихъ братовъ.

Тота прикмета переховала ся й до нынѣ и она показує ся всюды й у всѣмъ, въ найменшихъ и найбѣльшихъ справахъ. Придивѣмъ ся по нашихъ селахъ. Чи богато знайде ся громадъ, въ котрыхъ бы панувала повна солідарность? Найчастѣйше бувае, що одни слухають „кєьондза“ а другѣ жида а неразъ третѣ ще кого иншого. Длятого противники верховодять и тріюмфують, длятого идуть намъ кепско всякѣ выборы, почавши вѣдъ громадскихъ, длятого не успѣвають нашѣ читальнѣ, нашѣ крамницѣ, бо часть людей пѣйде до жида, до мѣста, Богъ знае де, тѣлько не до свого. Правда, е и такѣ громады, де нема того лиха, але то выимки: тамъ за солідарностію е звычайно и тараздъ.

Що нашъ народъ по громадахъ, те саме робить наша интеліґенція по повѣтахъ, по бѣльшихъ центрахъ и въ цѣлѣмъ краю. И то въ справахъ всякого рода. Возьмѣмъ наше купецтво або наше ремесло. Не знаю, чи е де хоть одно бѣльше мѣсто або оденъ повѣтъ, де бы всѣ а всѣ Русины, и то навѣть т. зв. добрѣ Русины, купували тѣлько у свого купця и давали робити до свого ремѣсника, хоть-бы той купець або той ремѣсникъ бувъ найлучшій патріотъ и хочь-бы розходило ся о его екзистенцію! Звычайно толкують, що въ того рода справахъ не може патріотизмъ рѣшати, лише интересъ. Однакожь мадярскѣ магнаты, коли въ ихъ краю начали повставати фабрики, коли ставъ розвивати ся краевый промыслъ, задоволяли ся найгѣршими выробами своими, а не спроваджували нѣчого зъ по за границь краю. А Чехи звѣстно якъ слухають оклику: svuj k svemu! Впрочѣмъ интересъ дасть ся зъ патріотизмомъ погодити, треба тѣлько, щобы патріотизму не выключати зъ интересу.

Зачне ся яка-небудь акція політична чи просвѣтна чи економічна чи яка тамъ. Розумѣемо, що не кождый хоче и не кождый навѣть може взяти въ нѣй активну участь. Але кождый може и повиненъ щось свого докинути: сей роботу, той грошѣ, иншій иншу помочь. А то бувае, що не то що не кождый помагае, але де-хто таки — прямо чи посередно — перешкаджае. Длятого не одна найкраща гадка, найкраща робота, пѣднята и зачата зъ великими надѣями, потѣмъ маріѣе. Кѣлько то разѣвъ вже давнѣйше по нашихъ деканатахъ станала постанова и торжественне зобовязане, щобы не писати до урядовъ инакше якъ по руски. А заразъ потѣмъ знайшли ся такѣ, що передъ паномъ старостою жалували ся на робленый на нихъ напѣръ и на своихъ товаришѣвъ!

Здавало ся, що торѣчнѣ кровавѣ выбѣры до рады державной, де зблизили ся до себе наши партіи и дали наглядный доказъ, що не одно практичне дѣланє може дуже добре вести ся спѣльно мимо всякихъ по части бѣльше теоретичныхъ рѣзниць партійныхъ, дадуть починъ до якогось зноснѣйшого пожитя Русиновъ межи собою и що такѣ акціи, котрѣ весь народъ зарѣвно обходять, будуть вести ся спѣльно та згѣдно. Ажь прийшла уже въ два мѣсяцѣ справа святкованя ювілея знесеня панщины, и навѣть при такѣй всенародній та мужицкѣй, всяку партійность зъ горы выключаючѣй справѣ знайшли ся люде, що не прилучили ся до загалу а навѣть, у Львовѣ и на провінціи вносили діссонансъ у всенароду гармонію.

Прийшла друга справа непартійной натуры: доповняючѣ выборы до рады держави. И зновъ оденъ вѣдломокъ Русиновъ вѣддѣляе ся вѣдъ загалу, ставить свѣй партійный интересъ высше якъ интересъ всего народу, не тѣлько не хоче порозумѣня зъ другими Русинами, але и ворогуе противъ нихъ, вѣдпихае вѣдъ себе цѣлу верству народу, одну зъ двохъ, якѣ намъ лишили ся були зъ нещасной минувшости, розбиває руску суспѣльность и робить тымъ бѣльшу шкоду постѣйну, нѣжь бы була хвилева корысть, коли-бъ ѣй навѣть дѣйстно удало ся осягнути успѣхъ. Народовцѣ далекѣ вѣдъ всякои неприязни до радикалѣвъ, лучить ихъ одна идея демократична, идея поступова, идея національна, котру радикалы якѣсь таки вѣдъ нихъ переняли, але они е и мусять бути противнѣ ихъ де трукгивнѣй тактицѣ, ихъ розбиваню рускои суспѣльности, ломаню солідарности, выкиданю всего духовеньства зъ народнои организаціи.

А до сеи деструктивнои роботы причиняють ся неразъ и такѣ люде, що найголоснѣйше кричать о будованю новои Украины-Руси, однакожь свою акцію зачинають вѣдъ робленя того, чимъ упала давнѣйша Украина-Русь, вѣдъ усобицъ, вѣдъ партійнои вражды. Такимъ поступованямъ не збудуемо Украины-Руси, а хиба дамо новый доказъ правдивости закиду, неразъ противъ намъ пѣдношеного, що украньско-рускій народъ неспособный до твореня самостѣйнои політично-державнои орґанізаціи...

Намъ треба разъ прийти до того переконаня, що тамъ, де йде о всенародну справу и о оборону супротивъ спѣльного противника, повинни всѣ споры и свары перестати, а повинни всѣ рускѣ силы лучити ся до спѣльнои роботы, та й переконаня се мы повинни переводити дѣломъ. Доки сего не зробимо, будемо лише посмѣховищемъ для нашихъ противниковъ та предметомъ маловаженя для всѣхъ чужихъ а пожалуваня для нашихъ прихильниковъ. Всѣ люде доброи волѣ повинни отже доложити всѣхъ силъ и розвести найбѣльшу аґітацію за тымъ, щобы усунути всяке розстроюючe дѣланє, щобы довести до того, абы меншости шанували волю загалу и абы — безъ огляду на партійнѣ индівідуальности — всѣ партіи зводити до однои всенароднои роботы.

С. П.

До ситуаціи.

Ситуація змѣнює ся що хвиля, а при тѣмъ всѣмъ остае все таки одна и та сама — безвыходна. Всякѣ вѣсти крутять ся сегодня около питаня: чи вѣдбуде ся вѣ второкъ засѣданє рады державной чи нѣ? Але чи сякъ чи такъ стане ся, выйде мабуть на одно, — припускаючи, що правительству гр. Туна щиро на тѣмъ залежить, щобы языкову дебату довести до кѣнця и до выбору языковои комісіи. Бувъ часъ, коли справдѣ такъ выдавало ся; бувъ часъ, коли здавало ся, що и сторонництва, зарѣвно на правици якъ и на лѣвици, зъ малымъ хиба выимкомъ шенерерѣвцѣвъ бажають выбору языковои комісіи, а тымъ самымъ бажають покончена національныхъ споровъ, котрѣ такъ розгорѣли ся, що всяку позитивну роботу парляментарну роблять неможливою. Але послѣдній подѣе такъ градецкій якъ и въ самѣй радѣ державнѣй зновъ довели до такого розъярена сторонництвъ, що ледво чи можна мати ще надѣю, щобы могло прийти до выбору языковои комісіи. Поминувши вже те, що еще зъ пѣвъ сотки бесѣдниковъ е записаныхъ до слова, а зъ жадной стороны не маe нѣхто охоты станути зъ внесенямъ на замкненє дискусіи; припустивши навѣть, що и записуваній до слова бесѣдники добровѣльно зрекли бы ся голосу або говорили бы дуже коротко: то и въ такѣмъ разѣ выйшла бы ще одна велика трудность, котра имовѣрно ударемнить выборъ комісіи. По закѣнченю дискусіи прийде до голосованя надъ наглыми внесенями языковыми що до ихъ наглости; до ухваленя наглости треба двохъ третинъ голосовъ. Ажь коли наглость внесеня буде принята, тогдѣ вѣдсылае ся его до комісіи, котру въ сѣмъ разѣ треба бы ще выбрати. Языковыхъ внесень е щось зъ десять. Мѣжь ними е внесеня Шенерерѣвцѣвъ и нѣмецкихъ людовцѣвъ, домагаючѣ ся лише внесеня языковыхъ розпоряджень; вѣдосланя тыхъ внесень до комісіи внескодавцѣ не жадали. Иншѣ внесеня домагають ся и внесеня языковыхъ розпоряджень и выбору языковои комісіи а ще иншѣ жадають выбору комісіи для выготовленя языкового закону. Отже Нѣмцѣ хотять, щобы голосувати надъ всѣми внесенями разомъ, такъ що въ разѣ ихъ принятя тымъ самымъ принято бы и внесене языковыхъ розпоряджень. Правица зновъ хоче, щобы голосувати надъ кождымъ внесенемъ окремо; а въ такѣмъ разѣ голосувала бы очевидно лише за внесенями, домагаючими ся самого выбору языковои комісіи, — але не внесеня языковыхъ розпоряджень. И на тѣй то рѣзници розбе ся справа выбору комісіи, бо скоро правица вѣдкине внесеня на внесеня языковыхъ розпоряджень, тогдѣ Нѣмцѣ будуть голосувати противъ выбору комісіи; а безъ нихъ не найде ся въ палатѣ двохъ третинъ голосовъ. Була надѣя, що тѣ двѣ третины найдуть ся, коли нѣмецка вѣрноконституційна велика посѣлость дасть ся намовити голосувати зъ правицею. Екзекутивный комітетъ того сторонництва мавъ вѣбрати ся завтра въ Празѣ на нараду, на котрѣй мавъ явити ся такожь членъ того сторонництва, міністеръ торговлѣ д-ръ Бернрайтеръ. Вѣнъ мавъ своимъ товаришамъ пояснити ситуацію, а при тѣй нагодѣ надѣяно ся важныхъ постановъ. Може було бы удало ся міністрови наклонити своихъ товаришѣвъ до бажаня правительства, а може бувъ бы и самъ мусѣвъ уступити зъ кабінету наслѣдкомъ ихъ постановъ. Однако наразъ вѣдкликано заповѣдженый вже зъѣздъ и вѣдложено его на пізнѣйше; отже зъ того боку надѣе завели. Окремо ще переговоривъ гр. Тунъ зъ провѣдниками лѣвицѣ що-до способу голосованя надъ языковыми внесенями; але, якъ сегодня доносять, переговоры були даремнѣ. Такимъ чиномъ и счезла надѣя на выборъ языковои комісіи. А се вже, чи вѣдбуде ся вѣ второкъ засѣданє рады державной або чи вѣдбуде ся навѣть кѣлька ще засѣдань, чи не вѣдбуде ся жадне, — се вже рѣчь малои ваги, а надъ нею не варто сушити собѣ головы.

Таке становище займае особливо Arbeiter Ztg. въ своихъ двохъ найновѣйшихъ статейкахъ (такъ само и давнѣйше), въ котрыхъ вѣдповѣдае на питаня: що зробить гр. Тунъ? и чи вѣдбуде ся вѣ второкъ засѣданє рады державной? Гр. Тунъ — вѣдповѣдае — буде робита те, що робивъ, значить, нѣщо. Парляментъ буде собѣ якійсь часъ, довше чи коротше, радити, щобы значило ся, въ Австрій е парляментъ. Опѣсля, найдальше коло 1 липня, прийде часъ, коли треба буде зробити кѣлька законовъ, а до сего докончє треба, щобы на той часъ парляменту не було; отже тогдѣ пѣде вѣнъ собѣ до дому, а заступить его 14-тый параґрафъ. Въ осени зновъ зберe ся рада державна про око; зновъ буде робитись заходы, щобы ся уздоровити, и зновъ пѣде собѣ на ферія, щобы зробити мѣсце 14-тому параґрафови. И такъ пѣде дальше... якъ довго?... ну, такъ довго, якъ довго збанъ звыкъ ходити по воду зъ цѣлымъ ухомъ А чи вѣдбуде ся вѣ второкъ засѣданє рады державной? И чому-жь не мало бы вѣдбути ся! А може не вѣдбуде ся? А чому-жь бы нѣ! И се такъ самѣсенько може бути. И одно можливе, и друге можливе; и на однѣмъ нѣщо не залежить, и на другѣмъ такъ само. Одно и друге нѣ въ чѣмъ рѣчи не змѣнить, такъ само якъ и те, чи правица держить ся, чи може розлазить ся, чи католицке сторонництво тримае зъ правицею, чи дурить лѣвицю, чи правительство опирае ся на правици, чи нѣ на кѣмъ не опирае ся, чи д-ръ Бернрайтеръ е міністромъ, чи забере свои манатки на улицю. Бувало и такъ, бувало и сякъ, а завсѣгды було однаково. Одна рѣчь певна, що сей парляментъ не способный до жита и нѣщо не може его оживити. Тымъ то и цѣлкомъ однаковѣсько, чи дѣе ся въ нѣмъ що, чи нѣщо не дѣе ся; все выходить нѣ на що.

Але хочь оно все нѣ на що, то мусимо записати тутъ ще кѣлька новинъ. Польскѣ дневники увѣчняють, що справоздане въ двохъ засѣдань польского коля, котре мы вчера повто или за дневникомъ N. Fr. Presse е вѣдъ початку до кѣнця выссане зъ пальця. Якихъ то, бачь, N. Fr. Presse маe у Вѣдни поетичныхъ репортерѣвъ що ей такъ пѣддурюють такимъ зъ пальця выссаными новинами. Польскѣ и ческѣ дневники доносять, що католицке сторонництво зновъ пристало до правицѣ тѣснѣйше, нѣжь коли-небудь. N. Fr. Presse выводить зъ комунікату польского коля, поданого нами вчера, выснокъ, що гр. Тунъ очевидно зблизивъ ся о правицѣ.

Дуже замѣтна, хочь и зарѣвно нецна та загадкова, е вѣсть про теперѣшну ситуацію, подана зъ Вѣдня д. 8. с. м. до Nar. List-овъ. „О скѣлько намъ вѣдомо каже ся тамъ мѣжь иншимъ, — пороблено и проготовлено на деякѣ выпадки дуже радикальнѣ змѣны въ державнѣмъ устрою долитавскѣмъ; однако рѣшаючѣ круги ще не гадають доси, що надѣйшла на тѣ змѣны пора, а вѣддають ся надѣѣ, що чейже може успокоить ся буря и буде можна розвязати те, що инакше прийшлось бы розтягнати“. Дальше зновъ такъ каже ся: „Рѣчь певна, що въ рѣшаючихъ кругахъ вычерпалась терпеливѣсть мало не до самого дна. Загальне е переконане, що зъ австрійскою радою державною такъ зложеною, повсталою и выбраною, якъ нинѣшна, дальше політично управляти не можна. Звоpотъ настане на певно. Пытане лише, чи прийде до того звороту передъ цѣсарскимъ ювілеемъ, чи настане кѣлькомѣсячна перерва. Нинѣшный парляментъ буде цѣлкомъ на певно усуненый; а що новый буде працювати на пѣдставѣ иншого регуляміну, нѣжь теперѣшный, се розумѣе ся само собою.“ Наконець вѣденьскій дописуватель успокоює Чеховъ, що при тѣмъ слушнѣй справѣ ческѣй не грозить въ сѣй критичнѣй ситуаціи нѣяке небезпечество. „Не треба сего розумѣти такъ, щобы можна зъ заложеными руками ждати, ажь ясне небо усмѣхне ся; противно, безнастанно треба стояти на сторожи и анѣ на хвилю не опускати кермы. Але ческа справа добре забезпечена; сими словами высказали ся пп. д-ръ Пацакъ и д-ръ Крамаржь по нинѣшнѣй (8 с. м.) конференціи зъ президентомъ міністровъ гр. Туномъ.“

Письмо зъ Сянѣцкого.

Въ нашѣмъ окрузѣ два сторонництва польскѣ людовѣ розвинули широку акцію передвыборчу. Они показали Русинамъ, якъ и они повинни рушати ся, щобы придбати для себе мандатъ посольскій.

Дня 25 мая вѣдбули ся передвыборчѣ збори въ Лютовискахъ, скликани п. Стапіньскимъ. Се бувъ торговый день передъ Вознесеніемъ и народу зѣйшло ся до 400. Явило ся такожь кѣлькохъ священниковъ и Єронимъ Луцикъ. Промовъ було бѣльше. Люде слухали выводовъ бесѣдниковъ зъ цѣкавостію, бо тамъ не було ще нѣча; якось околичнѣ Русины не спромогли ся до теперь скликати вѣче и на нѣмъ народъ поучити. Та остаточно тамъ нѣчого не рѣшено, бо Русины ждали, що рѣшить ся въ Сянѣцѣ, отже заявили Стапіньскому, що ему нѣчого вѣдповѣсти не можуть. Помѣжь польскою интеліґенцією въ Лютовискахъ маe Стапінь-

I. КАПРАЛИКЪ
Львѣвъ, побѣчъ Народного Дому
поручае всякѣ инструменты музичнѣ: скрипки, альтовки, басетлѣ, басы, флеты, клярнеты и трубки, а такожь питры и гітары. Найбѣльшій выборъ всяких самограючих и механічных инструментовъ. — Цѣны найтанші. Цѣнники безплатно.

I. РЖЕНДОВСКІЙ Львѣвъ-Перемышль
Фабрика выробѣвъ цементовых и складъ матеріаловъ будовельных
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходковъ зелѣзнѣ и камѣнковѣ, всякѣ выробы камѣнковѣ, цементъ, вапно скалисте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зъ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изоляційнѣ, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеглини окладковѣ, дахувки, печи кафлевѣ, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскѣ, снесковѣ заминяня каналовѣ и пісуаровѣ та рурки дренковѣ и т. д. 427 26—50

ский рѣшучихъ приклонникôвъ, однакъ руский священникъ разомъ зъ селянами будуть голосувати на рускаго кандидата.

По зборахъ оповѣдавъ оденъ селянинъ, що п. Рамультъ, властитель Дверника и президесъ повѣтовои рады въ Лѣську, заперъ мѣсцевымъ ґаздамъ кôлька дорôгъ черезъ свôй лѣсъ до ихъ пôль; тамтого року нелѣвъ кождому ґаздѣ платити по 10 кр., а теперь его завѣдатель Краевскій велить тѣ дороги вôдробляти на паньскôмъ ланѣ! Селяне уживали вôдъ вѣкôвъ тыхъ дорôгъ черезъ лѣсъ, а теперь найшла ихъ напасть. Теперь ходять сироты, якъ обухомъ приголомшений, нѣгде не можуть найти порады, а тремтять, бо знають, яка доля ихъ жде, коли замкнуть имъ приступъ до поля. Радй бы обернути ся до якого адвоката, та не знають, до котрого, бо зô всѣхъ бокôвъ „боять ся зрады"...

А селяне зô Скородного и Росохача розповѣдали, що ц. к. староство въ Лѣську накладае на нихъ за великй таксы войсковй. 6 ґазды, що мають по 8 моргôвъ поля, а платять по 2 злр. таксы, а 8 моргôвъ въ горахъ се не велика благодать, бо зъ такимъ полемъ и на Подôлю боки не розпирають ся. Комісарѣ не хотять бесѣдувати зъ людьми, коли прийдуть жалуватись, и выганяють ихъ за дверѣ, а на внесенй рекурсы до намѣстництва нѣчого не вôдповѣдають. — Та й по иншихъ повѣтахъ мають бѣдни люде богато клопоту зъ таксами. Бѣдный чоловѣкъ внесе представлене що вôнъ пôсля найновѣйшого розпорядженя, не повиненъ платити, а тогдѣ велять вôйтови и двомъ людемъ ити до повѣтового мѣста для справдженя наведеныхъ обставинъ, — а се бôльше коштуе, якъ сама такса.

Дня 27 мая вôдбуло ся въ Сяноцѣ вѣче на памятку внесеня панщины. Священникôвъ явило ся около 40, навѣть зъ подальшихъ сторôнъ. При кôнци вѣча поставивъ о. Генрикъ Поляньскій зъ Турыньска внесокъ, щобы вôзвати товариство „Просвѣта" до понехаяня фонетики и выразити ему вôдъ товариства „Руска Рада въ Сяноцѣ" свое „негодованіе". Треба знати, що о. Генрикъ Поляньскій не є членомъ товариства „Просвѣта" и не подѣляе літературныхъ поглядôвъ руско-украиньского сторонництва, отже яке симъ людямъ дѣло — журити ся тымъ, якъ пишуть тѣ, що стоять на грунтѣ малорускôмъ? О. М. Зубрицкій представлявъ, що правописний и літературнй справы треба полишити літератамъ, письменникамъ и ученымъ; хто бôльше и лѣпше буде працювати, того правда буде, а загалъ інтеліґенціи най радше возьме ся до оборонy справъ селяньства. Се тымъ бôльше потрѣбне, що народъ ще досыть темный и занедбаный. Та ще й те треба додати, що коли рѣшено йти въ політицѣ разомъ, не тыкаючи національного питаня, то покаже ся, що подôбный внесокъ не бувъ на мѣсци. Однакъ бôльшôсть рѣшила пôсля бажаня внескодавця.

Пополудни того дня вôдбули ся передвыборчй збори, де явивъ ся такожь п. Станіньскій. О. Т. Калужницкій зъ Загôря представивъ хôдъ передвыборчои акціи и вôдчитавъ письмо д-ра Вол. Левицкого, кандидата зъ партіи Стояловского. Д-ръ Левицкій въ сѣмъ письмѣ оправдувавъ ся, що не вмѣе по руски, тожь пише по польски, и длячого перейшовъ на латиньскій обрядъ? Передъ 14-тымъ рокомъ его життя небôщикъ отець [нотарь] за згодою руского епископа а за дозволомъ нунціатуры перевѣвъ его на латиньскій обрядъ, а вôнъ теперь не може вертати ся, бо тымъ критиковавъ бы поступоване свого пок. отця и показавъ бы непошановане для него, отже показавъ бы ся непекнымъ сыномъ. Зновъ же у Wiedn-у polsk-ômъ стоить рѣшене польского епископа зъ Перемышля, що приймае его за латинника, а дальше пише тая часопись, що Левицкій мавъ тогдѣ 14 лѣтъ. Однакъ наведенй даты показують, що се неправда. Пôсля Wiedńca мае Левицкій 31 лѣтъ; зъ письма жь лат. епископа довѣдуемо ся, що Левицкій подавъ просьбу о змѣну обряду 1883 р., т. є. 15 лѣтъ назадъ, отже мавъ 16 лѣтъ, а рѣшене епископске вышло у вересни 1885 р., коли Левицкій мавъ 18 лѣтъ! Та сей панъ, захотѣвши конче стати посломъ и потребуючи рускихъ голосôвъ, не вагаесь послугувати ся неправдою!

На тыхъ зборахъ по дуже ожывленôй дебатѣ рѣшено ставити руского кандидата. Збори поручили пятьомъ членамъ скликати мужѣнъ довѣря и остаточно рѣшити, хто мае бути кандидатомъ. Однакъ на вызначеный день майже нѣхто не прибувъ, длятого вôдложено ставлене кандидатуры на день 7-ого червня на зъѣздѣ въ Лѣську.

Дня 7. червня вôдбули ся въ Лѣську такожь передвыборчй збори, скликанй кс. Стояловскимъ, а другй въ Лютовискахъ, де явили ся д-ръ Левицкій и посолъ Данелякъ. Збори въ Лѣську вôдбули ся въ сѣнехъ тамошного нотаря Юркевича — Русина, котрый всѣхъ своихъ сынôвъ давъ похрестити на нольске! Кс. Стояловскій промовлявъ по руски и выкликавъ оживлену дискусію. Мав вôнъ всюды своихъ приклонникôвъ, котрй зъ одушевленемъ заявляють ему свою прихильнôсть и почесть. П. Станіньскій запевняе, що за нимъ стоять Ясло, Коросно, Березôвъ и бôльша часть Сянока, а треба бы ему ще рускихъ голосôвъ, котрй числить на 140. Противно кс. Стояловскій повѣдае, що Ясло, Березôвъ и Сянôкъ будуть голосувати на его кандидата, а лишь Коросно непевне, и вôнъ такожь выжидае, щô Русины зроблять. Станіньскій мабуть и въ своемъ родинномъ повѣтѣ не мае богато приклонникôвъ; кс Стояловскій є занадто сильный суперникъ. Въ рускихъ повѣтахъ мае Станіньскій рѣшучихъ приклонникôвъ.

Руский кандидатъ може мати кôльканадцять голосôвъ въ березôвскôмъ, коросньскôмъ и ясельскôмъ, зъ половину въ сянôцкôмъ, бôльшôсть въ лѣськôмъ, старомѣськôмъ, а що буде въ Добромили, годѣ вгадати. Руска інтеліґенція въ Добромили и въ повѣтѣ цѣлковито не зайнае ся народомъ, въ політичнôмъ житю є просто зеромъ, и черезъ те на сей повѣтъ рускій кандидатъ не може числити. А шкода велика! Народъ гине въ темнотѣ и безрадности, жидова присѣдае его що-разъ бôльше, а тихй патріоты не можуть на нѣщо рѣшити ся!

Борба о рускій языкъ.

[Письмо изъ старомѣского.]

Великй люде все мають своихъ наслѣдувачôвъ. Великимъ у насъ є славный паша турецкій Франко Бѣлиньскій, а великимъ вôнъ є не тôлько за-для нечуваного ворогованя противъ усякого прояву такъ політичного, якъ и економічного та просвѣтного середъ народу въ повѣтѣ взагалѣ, а противъ руского духовенства въ особности, але такожь и задля великого сорому, якимъ въ послѣднихъ часахъ окрывъ ся въ своѣй загонистости. Такôн самôн славы захотѣлось зажити и найблизшому его сусѣдови и товаришеви по дѣлу п. Торескому, теперѣшному управителеви ц. к. староства въ Старôмъ-мѣстѣ.

Звѣстно, якъ сей панокъ заразъ по обнятю свого урядованя выступивъ рѣзко противъ вѣчь и въ протягу мѣсяця забороннвъ аж чотири вѣча одно по другôмъ, а при помочи проворного адъютанта свого не допускавъ навѣть до зборôвъ довѣрочныхъ. Нѣ сѣло нѣ пало имѣшавъ ся у внутрѣшнй справы братства церковного и загрозивъ ему розвязанемъ, сли-бы вôдступило свою салю пôдъ якй-небудь збори. Недавно зновъ, насупротивъ волѣ навѣть зверхнôи своеи власти, т. є. хотяй ц. к. намѣстництво затвердило статутъ, старавъ ся не допустити до уконституованя Читальнѣ въ Старôмъ-мѣстѣ. А найновѣйшій подвигъ політичного его дебюту — то просте наслѣдуване Франка Бѣлиньского въ справѣ переслѣдуваня сторôнъ за жадане рускои переписки.

Парохъ въ Стрѣльбичахъ о. Ив. Яворскій, йдучи за голосомъ патріотичного духовенства деканату жуковского, вôдославъ обѣжникъ написаный по польски ц. к. староству въ Старôмъ-мѣстѣ и просивъ о руску переписку въ мовѣ и письмѣ. П. Торскій, замѣсть вдоволити цѣлкомъ оправданому жаданю и казати выготовити рускій обѣжникъ, высылае заразъ третього дня по тôмъ пôсланця карного по жаданй выказы. Правда, теперь уже казавъ написати по руски, але за те казавъ заплатити пôсланцеви за дорогу 50 кр. и за кождый день чеканя такожь 50 кр. Ось той документъ цѣкавый у вѣрнôй копіи:

„Ч. 8.398 До Всеч. гр. кат. Уряди парохяльного в Стрільбичах.

Обіжником моим з дня 4 мая 1898 Ч. 6870 возвавем до предложеня виказôв метрикальних дітей уроджених в часі бд 1. Цвітня 1897 до кôнця Червня 1898 года а то в ціли ренекрипаціі, виказôв дітей десятиліттних т. є. уроджених в часі бд 1. Цвітня 1887 до кôнця марта 1898 до урядового залатвеня т. є. до щіпленя бспи призначених.

Повижші викази мали бути предложеній ц. к. Старостну в терминѣ до 25 мая 1898 г. — Понеже Урядъ парохяльнйи повижшому вôзваню до сего часу доси не учинив а надто на мое повтôрне незване в той справі з дня 28 мая 1898 г. Ч. 6.870 рôвнож виказôвъ дітей до щіпленя бспи не предложив, висилаю прото на кошт Всеч. Пароха пôсланця карного з деннов належитестию 50 кр. і за дорогу 50 кр. на такъ довго доки повіжші викази предложені не будут. — Вспомнені викази могут бути карному пбсланцеви доручені.

Старемісто, дня 1/6 1898. За ц. к. Старосту *Torski.*"

Фактъ сей — то новый доказъ лукавства и фарисейства галицкихъ адресовичôвъ о „równouprawnieniu obu narodów". Безличнй брехуны!

Не за голосы, а за „ментрогу"!

У насъ була вже звѣстка о тôмъ, якъ скôнчивъ ся онодгы въ станиславôвскôмъ окружнôмъ судѣ голосный процесъ зъ торбчныхъ выборôвъ посла до рады державнои въ Калуши — о куповане голосôвъ паномъ Оржельскимъ затемъ калуского, теперь кольбушевского староста Маевского. Нинѣ скажемо о тôмъ процесѣ де що бôльше.

Розправу провадивъ радникъ Малиновскій а вотантами були радники Якубічка, Новацкій и Мандичевскій.

На лавѣ обжалованыхъ засѣли: 1) Францъ Оржельскій, нотаріальный кандидатъ зъ Калуша; 2) Василь Шевчукъ Томкôвъ и 3) Василь Шевчукъ Сондеѣвъ господарѣ зъ Неґовець повѣту калуского; 4) Гершъ Пуцеръ арендарь зъ Неговець. — Оржельскій обжалованый за куповане голосôвъ, оба Томковы за продажь голосôвъ, а жидъ за спôвинну — перший три за провину зъ арт. VI. закона зъ 17 грудня 1862, а жидъ за спôвинну въ тôй провинѣ зъ §. 5. з. к.

Обжалованѣ вносивъ заступникъ прокуратора Шарфъ, а боронили адвокаты: д-ръ Льоршъ Оржельского, д-ръ Юркевичъ селянъ а д-ръ Бібрінгъ Пуцера.

Актъ обжалованя такъ рѣчь представлявъ: При выборахъ зъ IV куріи повѣту калуского въ 1897 р. були кандидатами зô стороны рускои проф. Романчукъ, а зъ польскои долиньскій ц. к. староста Навроцкій. Оба Шевчуки були выборцями зъ Неговець. Тамошный арендарь Пуцеръ старавъ ся наклонити ихъ всѣми способами, щобы вôддали голосы на польского кандидата, обѣцюючи имъ щедру за те нагороду, и справдѣ завѣвъ ихъ дня 12 марта 1897 до Оржельского, а той имъ въ своемъ мешканю при Пуцерѣ выплативъ по 10 злр. и обѣцявъ по выборѣ посла выплатити ще по 40 злр., отже 100 злр. за два голосы. Шевчуки пристали, але выйшовши вôдъ Оржельского зôйшли ся зъ адвокатомъ д-ромъ Косомъ, однымъ зъ провôдникôвъ рускои партіи, оповѣли ему рѣчь и вручили ему взятй вôдъ Оржельского грошѣ, а вôнъ зъ вôдповѣднымъ донесенемъ зложивъ ихъ въ повѣтовôмъ судѣ калускôмъ. Всѣ обжалованй — каже дальше актъ обжалованя — выпирають ся вины Оржельскій каже, що давъ по 10 злр Шевчукамъ, але не за голосы, а на дорогу до Калуша и на выдатки, — Пуцеръ каже, що Шевчуки просили его, абы завѣвъ ихъ до Оржельского и не обѣцювавъ имъ нѣякихъ грошей, — а Шевчуки кажуть, що голосôвъ не продавали, а взяли вôдъ Оржельского грошѣ єдино въ тôй цѣли, щобы мати въ рукѣ доказъ на пôдкупства. — Але актъ обжалованя все те узнавъ за неправду.

По вôдчитаню акту обжалованя приступлено до переслухуваня обжалованыхъ.

Оржельскій признавъ, що агітувавъ за кандидатурою Навроцкого, але способами „легальными". Шевчукамъ давъ по 10 зр., але не за голосы, лишь за дорогу до Калуша и на выдатки въ мѣстѣ того дня и въ день выбору посла. Вôнъ представлявъ Шевчукамъ, що Навроцкій буде лѣпшій нѣжь Романчукъ, отже они, яко добрй „obywatele", повинни голосувати на Навроцкого. Шевчуки грошѣ взяли и обѣцювали приеднати ще третього выборця Андрѣя Шевчука.

Радникъ Новацкій до Оржельского: „А чи можна знати, зъ-вôдки були тѣ грошѣ, що вы давали Шевчукамъ? — Оржельскій: Того сказати не можу! (Сензація въ сали.)

Пуцеръ [старый 66-лѣтный жидъ, отець 12 дѣтей], направый лахолатникъ, признавъ, що порадивъ Шевчукамъ поѣхати зъ ними до Калуша, запровадивъ ихъ до староства а зъ-вôдтамъ до Оржельского до дому и тамъ бачивъ, якъ Оржельскій давъ имъ по 10 зр. и обѣцявъ дати имъ по выборахъ „що щось". Впрочôмъ Пуцеръ не зна, що они зъ собою говорили, бо вôнъ „тымъ не гендлюе".

Оба Шевчуки, господарѣ невѣковй [по 30 и кôлька лѣтъ], інтеліґентий и маючй вôзнали: На рускихъ вѣчахъ передъ выборами бесѣдники звертали увагу выборцѣвъ, що партія правительственно-польска буде купувати голосы, и радили, щобы грошѣ брати, хочь-бы й найбôльше, а складати въ судѣ на доказъ пôдкупствъ. Отже и они [Шевчуки] держали ся того, маючи на гадцѣ лише скомпромітувати правительственно-польску партію.

Предсѣдатель: А чи то красно и чи годить ся честнымъ людямъ такъ поступати?— Обжал. *Сли красно купувати голосы, то красно и пôдбйти!*

Дальше оповѣдали Шевчуки: Дôставши вôдъ Оржельского грошѣ пôйшли до Корнионского а той пôславъ по д-ра Коса. Зъ Оржельскимъ говоривъ насамперед Шевчукъ Томкôвъ. Оржельскій говоривъ ему: „Не голосуйте на Романчука, бо вôнъ не тримае зъ галицкими послами, нио зъ Чехами и Нѣмцями, але на Навроцкого, бо то нашъ чоловѣкъ" и при тôмъ дававъ ему 5 зр. Але вôнъ не взявъ, бо не мавъ свѣдка. Вôдтакъ повернувъ зъ Шевчукомъ Сондеевымъ и зъ Пуцеромъ. Оржельскій пошваркотавъ зъ жидомъ по нѣмецки а потôмъ зновъ намовлявъ ихъ, щобы не голосували на Романчука, а лѣпше най идуть за певнымъ кандидатомъ Навроцкимъ, и вручивъ имъ по 10 зр., обѣцюючи, що по выборѣ додасть имъ ще по 40 зр. Они оба жадали другихъ картъ до голосованя, абы нѣбы сховати ся передъ своими сторонниками а властиво абы скомпромітувати правительственно-польску партію, але Оржельскій сказавъ имъ: най прийдуть до выбору посла зъ картками на Романчука, а вôнъ при дверехъ возьме вôдъ нихъ тѣ картки, а пôдсуне имъ картки на Навроцкого. Вôдтакъ они зараз тѣ грошѣ пожертвували на церковь.

Потôмъ переслухано трехъ свѣдкôвъ.

Д-ръ Косъ зôзнавъ, що Шевчуки поступили по его мысли. Русинамъ Калущины йшло о скомпромітованя партіи правительственои. Вже при выборахъ до сойму 1895 р. дѣяли ся пôдкупства, отже йшло о здемаскованѣ тои деморалізаціи, длятого свѣдокъ радивъ честнымъ выборцямъ брати грошей, що дають, хочь-бы й найбôльше, абы були доказы пôдкупствъ. Шевчуки зайшли вôдъ Оржельского до Коритовского, той пôславъ по свѣдка, а коли Шевчуки цѣлый фактъ ему оповѣли и на его руки зложили тыхъ 20 зр., вôнъ другого дня подавъ донесене до суду.

Я. Коритовскій зôзнавъ, що Шевчуки зголосились до него и оповѣли, що Оржельскій дае имъ 50 зр. за голосъ а на завдаткъ дае по 10 зр. Свѣдокъ порадивъ имъ, най жадають 150 зр. за всѣ три голосы зъ Неговець а остаточно най беруть кôлько дасть ся. Они пôйшли и принесли 20 зр., бо „бôльше не могли выдерти". Свѣдокъ пôславъ по д-ра Коса...

Андрѣй Шевчукъ зôзнавъ, якъ Василь Шевчуки оповѣдали ему, що вôдъ зятя старосты дôстали по 10 зр. завдатку на свои голосы.

Въ послѣднихъ промовахъ прокураторъ обставъ при обжалованю и ще инѣсъ, щобы акты процесу вôдступити комнатѣ адвокатôвъ що-до поступованя д-ра Коса, — оборонець Оржельского выводивъ, що Оржельскій давъ Шевчукамъ грошѣ на дорогу и на выдатки, — оборонець Пуцера представивъ свого клієнта яко „слѣпе оруде правительственои партіи" — вкôнци оборонець Шевчукôвъ закинувъ прокураторіи, що она Шевчукôвъ — *класичныхъ свѣдкôвъ противъ Оржельского посадила на лаву обжалованыхъ.*

Трибуналъ увôльнивъ всѣхъ обжалованыхъ, бо Оржельскій не купувавъ голосы, а тôлько нагороджувавъ выборцямъ за фатиґу або за такъ звану „ментрогу"...

НОВИНКИ.

— **Духовенство деканата Снятиньского,** зôбране дня 2 червня на соборчику въ Рудникахъ, рѣшило на предложене о. Ник. Огоновского зъ Джурова почавши вôдъ 1-ого липня с. р. не приймати вôдъ дотычныхъ ц. к. властей жадныхъ урядовыхъ писемъ, сли они не будуть писанй по руски, и ихъ до уряду деканального звертати для дальшого урядованя. При тôмъ треба додати, що два, уже старшй священники, були противни сей ухвалѣ. Чи не соромъ имъ?

— **Антісемітскй розруси на Мазурахъ.** По кровавôмъ розруху въ Кальваріи зебжидовскôй идуть на Мазурщинѣ дальшй розруси.

Зъ Ясла телеґрафують, що дня 9 с. м. въ мѣсточку Колачицяхъ выбухъ антісемітскій розруси. [Хлопы зъ сѣлъ не брали участи въ розруху.] Жандармы стрѣляли, але нѣхто не погинôвъ. Вчера арештовано много людей. Слѣдство веде самъ с ароста зъ Ясла.

Въ вѣлицкôмъ повѣтѣ мавъ бути грôзный розрухъ сеи середы въ мѣсточку Скавинѣ. Докладныхъ вѣстей нема, тôлько зъ Кракова доносять, що въ четверъ рано привезено зô Скавины тяжко раннего жида Немпера, властителя складу муки въ Подґужу.

Зъ повѣту живецкого доносять про якйсь розруси въ Рихвалдѣ и въ Райчи.

И пôдъ Мысленицами въ Сулковицяхъ були якйсь розруси, а судъ мысленицкій веде теперь дохожденя.

— **Зъ Перемышля.** Заповѣдженый на день 12 червня с. р. фестинъ и льотерія фантова на рѣчь Буресы св. о. Николая въ Перемышли вôдложеный [черезъ другй фестины] на 3-ого липня 1898 зъ незмѣненою програмою. — За Выдѣлъ Буресы *Г. Целлинъскій* предсѣдатель, *Т. Кормошъ* секретарь.

— **Головна рôчна конвенція „Рускаго Народного Союза"** въ пôвнôчнôй Америцѣ и рôвночасно святковане роковинъ внесеня панщины мали вôдбути ся — якъ намъ пишуть зъ Америки — не 8-ого, але 7-ого с. м. въ

Shenandoah, Pa. пôсля програмы, яку мы недавно оголосили въ „Дѣлѣ“.

— **До Старого-мѣста** скликавъ вс. Стояловскій передвыборчій зборы на день 14 н. ст. червня [т. є. на вôвторокъ]. Розумѣє ся, на тій зборы повинні явитись и Русины та занятти вôдповѣдне становище.

— **Намѣстникъ** ґр. Пініньскій вôдвѣдавъ вчера въ товариствѣ ві цепрезідента Бобжинського ґімназію Франц Іосифа и высшу школу реальну. Бувъ на викладахъ и оглядавъ ґабінеты.

— **Ярославскій староста** п. Щуровскій прибувъ до Львова и докладно здавъ справу въ намѣстництвѣ зъ розрухôвъ въ Ярославѣ задля загадочной смерти торговельного помôчника Вуйцика въ арештахъ поліційныхъ. Головній виновники вахмістръ Марковскій и капраль Камѣньскій мають бути перенесенй.

— **Селяньске вѣче** вôдбуде ся дня 15 н ст. червня въ Нижанковичахъ; въ програму входять выключно справы полѣпшеня незавидной долѣ хлѣборôбôвъ.

— **Зъ Ярославщины** пишуть намъ: Перша руска місія духовна въ Ярославщинѣ пôдъ проводомъ оо. Василіянъ вôдбула ся въ Островѣ вôдъ 15 до 18 мая. Прекрасна погода якъ и знаменитій проповѣди стягали щоденно по кôлька тысячь народу. Найсвѣтлѣйше пôдъ кождымъ взглядомъ выпало закôнчене місій. Въ тôмъ дни прибувъ рано зъ Перемышля Преосв. владика зъ пралатомъ о. Войтовичемъ и вôдслуживъ на дворѣ службу Божу при спѣвѣ питомцѣвъ. Обширный майданъ коло церкви, подвôрє и улицю заповнило, смѣло можна числити, около 10 тысячь народу, переважно Мазуры, навѣть зъ подальшихъ сторôнъ, а супровадила ихъ цѣкавôсть учути рускихъ місіонарѣвъ и пôбачити нашого Епископа. До св. причастія уклякнуло надъ пôвтора тысяча, а по короткôй промовѣ одного зъ місіонарѣвъ Преосвященый самъ запричащавъ частину. По службѣ Божôй и по посвяченю хреста промовивъ Епископъ, а бесѣда его, лагôдна и красна, довго лишить ся въ серцяхъ участникôвъ.

По полудни поѣхавъ Преосвященый до Тучапъ. На граници дожидала его численна бандерія и супровела до церкви. Тутъ при брамѣ тріюмфальній сердечно приняла его горстка Русинôвъ тучапскихъ и майже всѣ зôбраній латинникъ; тутъ явили ся такожъ дѣдичь Міцевскій, ц. к. староста, ґр. Сѣмѣньскій и ще кôлька осôбъ зъ околицѣ. Епископъ, принятый хлѣбомъ и сôлью, взявши ключѣ, вступивъ до церкви и вôдправивъ молебенъ та горячо промовивъ до народу, заохочуючи его тримати ся своєи церкви и свого обряду. Тучапска церковь мурова а станула безъ конкуренціи, а родина Міцевскихъ причинила ся жертвами; н. пр. дочка п. Міцевского баронова Ляго жертвувала на нову церковь 800 зр. и два великій намѣстній образы. Жаль серце стискає, що 600 душъ рускихъ такъ марно для церкви пропало! Богато зъ нихъ нинѣ жалує того и проклинають тыхъ, що ихъ просьбами и грозьбами до переходу наклонили, многій навѣть у нашого Епископа пôдчасъ місіи причащали ся. Поживемо, побачимо! Преосвященый вступивъ ще на хвильку до двора а потому вернувъ до Перемышля.

Місія въ Островѣ кромѣ морального успѣху для парохіянъ, може мати великій наслѣдки. Головна заслуга припадає оо. місіонарямъ Веселому и Повхови, котрій своими науками стягали людей о кôлька миль. Людямъ, котрій въ тыхъ околицяхъ часто брали удѣлъ въ місіяхъ латиньскихъ, дуже припали до вподобы зрозумѣлій и не крикливій науки. Дальше на місіи выступивъ нашь обрядъ въ цѣлôй своєй повазѣ и красотѣ, бо всѣ богослуженя вôдправляли ся соборно зъ діяконами при красивôмъ спѣвѣ ветлиньского хору, не згадуючи вже о архіерейскôй службѣ Божôй зъ цѣлою торжественностію. Годѣ описати того зацѣкавленя латинникôвъ а зворушеня Русинôвъ. Може сеся місія духовна и приложеній до мѣсця науки положать конець тôй деморалізаціи, яку внесла на цѣлу околицю справа тучапска. Може той Русинъ, пôзнавши лѣпше красоту свого обряду и спôву, не дасть ся такъ легко перекабачувати.

Не опускаймо рукъ, не говорѣмъ, що то позиція затрачена, але працюймо въ церквѣ и по-за церквою, а побѣдимо! Правда, що Острôвъ, Лôвцѣ, Тучапы, по части Радимно спольщеній, але на се складало ся пôвъ вѣку. Досыть сказати, що въ Островѣ до 1891 року на службѣ Божôй замѣсть Єдинородный Сыне, Иже херувими, Достойно и т. п. спѣвавъ дякъ польскій пѣсни; рускихъ колядъ и пѣсень парохіяне цѣлкомъ не знали! По смерти старого пароха настали молодій священики и ихъ праци треба завдячувати, що нинѣ руска пѣсня запанувала въ церквѣ, що дѣтвора зъ цѣлого села, якъ Русины такъ и латинники спѣшать до церкви и спѣвають рускій колядый пѣсни. „My nie wiedzieli, że są ruskie takie ładne kolędy“. Не легко йде праця, але per aspera ad astra. — *Участникъ.*

— **Зъ університету.** Иванъ Кмицикевичъ, практикантъ дирекціи скарбу въ Бродахъ, дôставъ дня 8 н. ст. червня въ львôвскомъ університетѣ степень доктора правъ.

— **Жидъ-самоубійникъ.** Въ Волшôвцяхъ дня 9 с. м. пôдрѣзавъ собѣ горло рѣзницкимъ ножемъ сынъ тамошного рабіна. Причиною самоубійства була нещасна любовь; его неволено женити ся зъ нишою жидôвочкою, а не зъ тою, котрôй вôнъ уже бувъ свою любовь заприсягъ. Рѣдкій сей случай самоубійства рабіненка зъ любови выкликавъ межи хусидами велике „охее мір“...

— **Огнѣ.** Дня 8. с. м. въ ночи выбухъ огонь въ Журавнѣ, и то въ самôй серединѣ ринку, а бувъ имовѣрно пôдложеный бо вôдъ разу три домы станули въ огни.

— **Забавка великопанъська** — кôньскій прогоны у Львовѣ пожерутъ сего року 31.000 коронъ въ видѣ нагородъ для спортсменôвъ. Въ краю голодъ и нужда, то чому панамъ не бавитись?

— **Дрôбній вѣсти.** Пôдъ Щирцемъ коло Львова впавъ пôдъ колеса поѣзду пастухъ, хотячи перегнати худобу передъ надходячимъ поѣздомъ; покалѣченого небезпечно вôдвезено до лѣкаря въ Щирци а опôсля до шпиталя у Львовѣ. — Въ Жмигородѣ веде ся цѣкаве слѣдство противъ 30 жидôвъ о жалованыхъ о лихву. — На Угорщинѣ, въ комітатѣ Темешъ арештовано цѣлу раду громадеку села Иклôді, бо ся члены належали до великой банды злодѣйскôй и въ урядѣ громадскôмъ, пôдъ охороною властій, продавали краденій рѣчи.

Наука, штука и література.

— **Повне выданє** творôвъ Наталіи зъ Озаркевичѣвъ Кобрицькой выдають пп. Д. Лукіяновичъ и В. Будзиновскій и розписують передплату. До І-ого тому мають окрôмъ друкованыхъ доси новель и оповѣдачь, увôйти вѣгде ще не друкованій: Liebesahnung, Перша учителька, Жидôвска дитина и цикль „Зъ свѣта уявы“. Цѣна того тому: 1 злр. 50 кр. въ дорозѣ передплаты и для передплатникôвъ „Универзальної Бібліотеки“, а книгарска цѣна буде 2 злр. 50 кр. Передплату посылати на адресу: Наталія Кобрицька въ Болеховѣ.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Рахунокъ Товариства** взаимного кредиту „Днѣстеръ“ у Львовѣ, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеж. порукою, за мѣсяць май 1898.

I. Станъ довжный: Удѣлы членôвъ 47.008·22 кор. Фондъ резервовый 3060·82 к. Вкладки: а) станъ на початку мая 325,172·50 к., б) вложено въ маю 30.478·85 к., в) вынято въ маю 10.629·38 к., позôстає зъ кôнцемъ мая 345.021·97 к. Сальдо процентôвъ (побраныхъ) 15.891·64 к. Непôднята дівіденда за 1897 рôкъ 853·25 к. Кошты спору 91 к. Спеціальна резерва 318·47 к. Сума 412.245·37 кор.

II. Станъ чинный: Цѣнній паперы: а) фонду резервового 2997 к., б) инший 200 к. Позички удѣленій: а) станъ на початку мѣсяца 363.695·60 к., б) удѣлено въ маю 30.550 к., в) сплачено въ маю 6999·54 к., станъ зъ кôнцемъ мая 387.346·06 к. Готôвка въ касѣ зъ днемъ 31 мая 368·08 к. Льокациі: а) въ Щадници почтовôй (оборотъ чековый) 498.44 к., б) въ иншихъ инстигуціяхъ кредитовыхъ 19.442·06 к. Сальдо коштôвъ адміністрациі 1393·73 к. Сума 412.245.37 кор.

Членôвъ прибуло 56, убуло 0, отже разомъ зъ кôнцемъ мая 1898 членôвъ було 1172 зъ 1212 декляроваными удѣлами въ сумѣ 60.600 коронъ. — Стопа процентова вôдъ вкладокъ $4^1/_2$ %, процентъ вôдъ позичокъ удѣлюваныхъ $6^1/_2$ %.

— **Важне для господарѣвъ** — добра земля на продажь. Громада Волкôвцѣ довѣдала ся, що обшаръ двôрскій въ тôмъ селѣ є на продажь. Она розгорѣла охотою цѣлый той обшаръ закупити. До него належить 600 моргôвъ найкрасчон землѣ, рôвнина, воды усюды доволѣ, та такон землѣ не знайде ся въ цѣлôй Сянищинѣ, ба навѣть и въ Городенщинѣ. До того належать три млыны, чотири домы и двѣ чи три коршмы. Дôмъ оденъ дає 200 зр. а другій 50 зр. рôчно доходу; зъ першôмъ мѣстить ся жандармерія, въ другôмъ почта. Двôръ и обôйстя мало лишити ся при теперѣшнôмъ властителю. Те все лишивъ дѣдичь за 185.000 зр. Табулярного довгу є 115.000 зр. въ Товариствѣ кредитовôмъ земскôмъ, а парцелянты мали бы 70.000 зр. заручити своимъ грунтомъ.

Зроблено вже навѣть перший кроки; выдѣлъ краєвый черезъ свое бюро парцеляційне обѣцявъ переймити на банкъ краєвый довгъ табулярный и тыхъ 70.000 зр. також а парцелянты платили бы въ двохъ ратахъ рôчно по 7 зр. вôдъ одной сотки черезъ 24 роки и тымъ сплатили бы весь процентъ и капіталъ. Хто бы взявъ моргъ за 200 зр., плативъ бы черезъ 24 роки по 14 зр., що вчинило бы за той часъ 336 зр. А такон землѣ моргъ платить ся тутъ по 400 зр. и то готовыми грôшми. За 400 зр моргъ плативъ бы 28 зр. рôчно а за 24 роки заплативъ бы 672 зр. але така земля рôвна є огородови, а за моргъ огорода платить ся тутъ що найменьше 800 зр. готовыми грôшми. Сусѣдный дѣдичь Вѣдинова парцелює, але поволи, свои ланы; беруть у него и платять въ семохъ рôвныхъ ратахъ по 580 зр. за моргъ, що зъ процентами выносе 800 зр, по 7 лѣтахъ. Грунтъ той супротивъ тутешнои землѣ ледви вартав 200 зр., и ажь по 7 рокахъ мав ся дôстати якесь письмо, а тутъ є вôдъ разу всяка безпека и незрôвнано дешевше и богато лѣпше поле.

Найлѣпше бы выйшовъ той, хто мав готôвку, тому бы зразъ бюро парцеляційне сплатило пайку табулярного довгу и такій ставъ бы властителемъ купленого грунту и мавъ бы свою власну чисту табулю. Хто не має всѣхъ грошей, то бы табулярный довгъ лишивъ ся на парцели, а вôнъ бы половину вартости плативъ черезъ 24 роки, розумѣє ся о богато менше, якъ 7 зр. рôчно. А хто въ близька Вовчковець округа судового Святинъ або Заболотôвъ мав табулю чисту, може взяти забезпеку на грунтъ та платити такъ, якъ мѣсцевый.

Хто бы хотѣвъ де що довѣдати ся бливше, най удасть ся до уряду парохіяльного Вовчкôвцѣ коло Заболотова письменно або устно. — *Алекс. Бѣлинкевичъ.*

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Русску Бурсу въ Новôмъ Санчи зволили въ мѣсяци маю с. р. зложити дальше одноразовій датки Р. Т.: Василь Яворскій радникъ скарбу въ Новôмъ-Санчи 25 зр; Романъ Яминьскій радникъ судовый въ Сяноцѣ 5 зр.; Василь Бахоръ господарь въ Выслобокахъ 1 зр; Алексей Ярема професоръ ґімназіи въ Перемышли 4 зр.; Василь Бѣлецкій професоръ ґімназіи у Львовѣ вôдъ професорôвъ рускои ґімназіи у Львовѣ 7 зр. 70 кр.; Теодоръ Олѣярникъ кондукторъ зелѣзничій въ Новоселицяхъ австрійскôй прислав 3 зр. 93 кр. [тую квоту зложили: Олѣярникъ 50 кр., Мокряньскій 50 кр., Шмідтъ 20 кр., Мѣскій 20 кр., Слушаньскій 20 кр., Волошиньскій 20 кр., Ретецъ 30 кр., Госбай 20 кр., Клапоущакъ 15 кр., Льтенберґеръ 25 кр. а решту 1 зр. 23 кр. дрôбнѣйшими датками]; Редакція „Дѣла“ прислала зложенй у нея грошѣ 22 зр. [а тую квоту зложили: Іосифъ Мишкевичъ радникъ скарбу въ Краковѣ 2 зр., К. Малецка учителька въ Галичи 1 зр., о. Е. Менциньскій парохъ въ Ходновичахъ 2 зр., о. І. Дашкевичъ парохъ въ Тустановичахъ 1 зр. 10 кр., Д. Кучика зô Львова 50 кр., Ф. Левицкій инжінеръ въ Риманова 2 зр., д-ръ В. Яновичъ лѣкарь въ Вѣдня 5 зр., крил. д-ръ Т. Сембратовичъ зъ Вѣдня 5 зр., М. Грицакъ професоръ ґімназіи въ Тарновѣ 1 зр. и Иванъ Зарицкій емеритъ почтовый у Львовѣ 40 кр.]; Наукове Товариство имени Шевченка у Львовѣ 20 зр.; Кость Панькôвскій зô Львова 5 зр.; Володимиръ Гузаръ радникъ судовый въ Коломыи 1 зр.; урадники І. Дрималикъ и Е. Дудровичъ зъ Березова по 1 зр.; Володимиръ Зубрицкій емеритованый адъюнктъ судовый у Львовѣ 1 зр.; С. Левицкій зъ Ниська 2 зр.; о. В. Юзичиньскій парохъ въ Островѣ 2 зр.; Романъ Алексевичъ зъ Угнова 3 зр.; Олена Черевкôвна ученица семинаріи у Львовѣ 50 кр.; Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ у Львовѣ 50 зр.; Русины урадники судовій въ Будзановѣ 8 зр.; крил. о. Кароль Волошиньскій въ Перемышли 10 зр.; о. Прухницкій парохъ и деканъ въ Турцѣ коло Хирова 1 зр.; Волощакевичъ емеритованый начальникъ суду въ Турцѣ 1 зр.; пп. Кульчицкій, Копистяньскій и Черняскій адъюнкты судовій въ Турцѣ по 1 зр.; Николай Громосякъ фабрикантъ жалюзій и господарь въ Кривици 5 зр; Андрей Дзюбиньскій пѣвець церковный въ Вѣрхомли великôй 20 кр.; о. Софроній Полянъскій парохъ въ Тылычи вôдъ себе и вôдъ парохіянъ 8 зр. 50 кр.; д-ръ Стефанъ Федакъ адвокатъ у Львовѣ 5 зр.; о. Теофіль Качмарчикъ вôдъ своихъ парохіянъ 5 зр.; Стефанъ Замба емеритованый ротмістръ зъ Кривици 10 зр.; о. Василь Коловскій сотрудникъ въ Краковѣ приславъ складку грошеву зложену на торжествѣ ювілейнôмъ въ Живцю въ квотѣ 10 зр.; М. Поповичъ зъ Павлова 1 зр.; крил. о. Іосифъ Кобилиньскій у Львовѣ 50 кр.; зъ Кривицъ вплынули слѣдуючій жертвы: Стефанъ Кривицкій заступникъ начальника громады 5 зр.; Братство церковне 5 зр., Іоанъ Кривицкій асесоръ громадскій 2 зр., Юрко Петрикъ радный 50 кр., Васько Хорощакъ 50 кр., Антоній Шевчикъ 50 кр., Якôвъ Гонякъ 50 кр., Петро Цапокъ 50 кр., Петро Артимъ 50 кр., Семенъ Шевчикъ 50 кр., Атанасій Громосякъ 50 кр., Теофіль Каштанюкъ 50 кр., Домбровскій 1 зр., о. Михаилъ Попель сотрудникъ въ Кривици 1 зр., Іоанъ Гринякъ 50 кр., Кондратъ Кривицкій 50 кр., Болеслявъ Петрушевскій секретарь закладу купелевого въ Кривици 1 зр. и Петро Гринякъ пѣвець церковный 1 зр.

(*Конецъ буде.*)

Телеґрамы „Дѣла“.

Харкôвъ 11. червня. Поетъ Щоголѣвъ умеръ дня 10. н. ст. червня.

Вѣдень 11 червня. Нинѣ має рѣшити ся, чи вô второкъ вôдбудеся ще засѣданя рады державной, чи рада буде вôдрочена.

Вчера приѣхали сюды бар. Банфі, міністеръ скарбу Люкачъ и члены угорскои депутаціи квотавои; бар. Банфі конферувавъ зъ ґр. Туномъ и зъ Калнôкомъ. Нинѣ вôдбуде ся спôльне засѣданя обохъ квотовыхъ депутацій; угорска депутація мав бути склонна до досыть значныхъ уступокъ.

На засѣданю держ[illegible]ной рады зелѣзничои обѣцявъ міністеръ зелѣзницъ въ найблизшôмъ часѣ завести при всѣхъ поспѣшныхъ поѣздахъ возы третои класы.

Прага 11 червня. Nar. Listy дуже радій зъ комунікату польского кола.

Лондонъ 11 червня. Times довѣдує ся зъ Пекіну, що мѣжь Хінами и Англією станувъ договôръ, котрымъ Хіны вôддають Англіи въ аренду на 99 лѣтъ 200 квадратовыхъ миль земель въ сторонахъ Гонконгу.

Зъ острова Гаіті доносять про велику побѣду Американцѣвъ надъ Іспанцями. Оденъ американьскій корабель коло пристани св. Якова стрѣлявъ на зелѣзничій поѣздъ, що вѣзъ іспаньске войско; погибло при тôмъ богато іспаньскихъ жовнѣрѣвъ.

Въ низшôй палатѣ заявивъ державный секретарь, про правительство радо вôдбойме ся интервенціи мѣжь Іспанією а сполучеными державами на користь мира, але доси нема ще до того нагоды.

Парижъ 11 червня. Въ урядовыхъ кругахъ гадка така, що треба интервенціи на користь Іспанії, щобы ся охоронити вôдъ загарды; але Куба и Порторіко мусять для нея пропасти.

Мадритъ 11 червня. Кабель пôдъ мѣстомъ св. Якова не перетятый; Сагаста дôставъ вôдтамъ депешу. Зъ Манілѣ вѣстей нема.

На радѣ міністрôвъ заявивъ міністеръ вôйны, що положене губернатора филіпіньскихъ островівъ зовсѣмъ не є таке безнадѣйне, якъ пишуть. Сагаста запевнивъ, що въ Манілѣ є досить живности, щобы можна переждати, поки не надôйде помôчь. Сагаста сказавъ такожъ, що правительство не гадає починати переговорôвъ о миръ анѣ не знає нѣчого о тôмъ, щобы котра держава гадала се зробити.

Вашинґтонъ 11 червня. Кабель пôдъ Кубою направленый, такъ що адміралъ Сампсонъ зносить ся безпосередно за правительствомъ. Доносить вôнъ, що въ мѣстѣ св. Якова панує голодъ, бо всю живность забрано для іспаньского вôйска.

Надѣслане.

Заведене ц. и к. надворного фотоґрафа

ГЕННЕРА, при ул. Академічній 18

отворене що-дня вôдъ год. 8 до 6, въ недѣлю и свята до 1. 340 10—52

Зміна льокалю.

Найбогатший склядъ товарôвъ оптичныхъ и механічныхъ

ВЕНЕДИКТА КОПЕРНИЦКОГО

пôдъ „КОПЕРНИКОМЪ“

перенесеный до нового льокалю

при пл. Галицкôй ч. 1. у Львовѣ.

По цѣнахъ найдешевшихъ въ великôмъ выборѣ окуляры, цвікеры, льорнеты, барометры, термометры. — Направы найскорше и найдешевше. — Устроюю електричныхъ дзвінкôвъ. — Замовленя въ провінціи вôдворотно. 4185

Адреса: Оптикъ Коперницкій Львôвъ площа Галицка ч. 1.

ЛИПЕЦЬ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печени вепрова въ капустою	15 кр.
Сѣкани легки	12 „
Фляки	12 „
Пôжка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моєи реставрациі, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пиво по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страв и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 117—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

MATTONI'S GIESSHÜBLER (IV.)

Уважати на той выпаленый знакъ на корку, якъ також на етікету зъ червонымъ орломъ припоручає яко охорону противъ частыхъ фальшованъ

МАТТОНІОГО

Giesshübler Sauerbrunn.

ЗАВЕДЕНС ЖЕРЕЛЬНЕ и ВОДОЛѢЧНИЧЕ

МОРШИНЪ

пôдъ Стрыемъ

212 5—10

середъ обширныхъ лѣсôвъ шпильковыхъ, 1050 стôпъ надъ п. м. — Стація зелѣзницѣ, почта и телеґрафъ въ мѣсци. — Купелѣ бромо-соляникôвій, боровиновій и рѣчній. Лѣченя гідропатичне, електрикою, массажемъ и женти[illegible]ею приручає ся на нервовôсть, недокровность, скрофулы, ревматизмъ, на хорôбы жѣночѣ, для хорôбливо-товстыхъ и дыхавичныхъ, въ опухличѣ утробы, селезѣнки и пр. — Кухня здорова, смачна и дешева пôдъ личнымъ надзоромъ лѣкаря. — Цѣле удержанє тыждневе вôдъ 15 зр. зъ лѣченемъ вôдъ 20 зр.; въ мѣсяци червню и вôдъ 15 серпня о 30% дешевше. — Проспекты и близшій поясненя высылає на жаданє Зарядъ купелевый.

Д-ръ Артуръ Зонтаґ дѣкарь Заведенія

ЛЬВОВЯНКА

найлѣпше мыльце гігієнічне въ чотирохъ запахахъ піжма, бозу, конвалій и фіялки.

ѣна 35 кр.

12

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 201—?

КАСЫ огнетревкій знаменитій Нр. 0 70 зр., нр. 0½ 80 зр., нр. 1 100 зр., нр. 2 120 зр., и-ръ 8 14 зр. Касы зъ пультами о 10 зр. дорожше поручає ПЕТРО ХИОНОСТОВСКІЙ торговля зелѣза у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4955

Новости въ парасольках, капелюхах, блюзах, рукавичках, стяжках и коронках по чудуючо низьких цѣнах. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 25—?

ЗАКЛАДЪ дентистично-технічный

Б. БЕРҐЕРА

Львовъ, ул. Кароля Людвика ч. 5.

выкопує

штучнї зубы и щоки пѣсля найновѣйшои системы американскои тревало и дешево.

5 18—50

Решткы хѣдникѣвъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, гобеліны и рѣзнї предметы декорацій по цѣнах баячно дешевых. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажь Гавсмана). Також на раты. Для провінціи цѣнникы даромъ и оплатно.

190 25—?

Також и на раты

безъ вѣдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, фіранки, хѣдникы, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажь Гавсмана). На провінцію высилає ся цѣнникы даромъ и оплатно.

190 25—?

Славнї на цѣлѣмъ свѣтѣ

КОЛА „OPEL“

первороднїй фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre“

Львовъ, ул. Сикстуска 6, пасажь Гавсмана

Пільги въ сплатах пѣсля умовы.

Для провінціи цѣнникы даромъ и оплатно. 190 25—?

Полотна, бѣле столове, рушникы, хусточки, дрелїхи и т. п. власнїй выробы

продає по

цѣнах фабричных

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Коросна

въ своѣй ново устровнѣй торговли

у Львовѣ при ул. Кілїньского ч. 2

Замовленя зъ провінціи просимо надсилати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а *никого агентѣвъ инъ похатникѣвъ не высылаємо.* 77 59—52

---

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождѣй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеных паперѣвъ державных и льосѣвъ. Зголошеня до: **LUDWIG OESTERREICHER**, VIII Deutschgasse 8, **BUDAPEST.** 5—10

БРИНДЗЯ ГОРСКА

свѣжѣсѣнька фаска 5-кільова 2·28 зр.

Двѣръ Лапшинъ, почта Бережаны. 240 3—8

Фабричный складъ Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII. Feldgasse 10.

Оріґінальный анґлійскій бритвы зъ найпершои дїямантовои стали, досконалій, вглубленo шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна въ etui ¾ вглубленo шлюфована зр. 1.50 а ½ вглубленo шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многих подякъ *за одного дня*:

Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ дїямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куповичъ 28/10 1897 Людвикъ Загрядникъ парохъ.

2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малнѣвъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 1—?

Подобно пишуть Всч. Отцѣ:

2./10 97 Левъ Шашковскій, деканъ стрыйскій.

23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

23/10 1897 О. Полянъскій, парохъ Юровець

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пільгъ въ сплатах пѣсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотрений въ диваны церковнї и передъ престолы, якъ також сальоновї и настѣнні, хѣдникы, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекцій дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданє высилає ся зъ принятностію цѣнникы даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3.** 190 25-?

Вѣдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінїках и многими практичными лѣкарями уживає ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але також и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пѣвостровѣ Балканьскѣмъ, въ Швайцарії и т. д. на недуги шкѣрнї, особливо протягъ

Выкидѣвъ шкѣрныхъ рѣзного рода

въ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣлане Берґерового мыла смоляного яко гігієнічного средства до усунена порплѣвъ, до чищена и дезинфекція шкѣры есть рѣвножь загально признане. **Берґера мыло смоляне має 40% смолы деревном** и рѣзнить ся значно вѣдъ всѣхъ иншихъ родовъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охорены передъ фальшованемъ треба жадати выразно **Берґера мыла смоляного** и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертых недугах **шкѣрныхъ** уживає ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.

Яко найгодѣйше мыло смоляне до усунена всякои **нечистоты шкѣры**

на выкиды шкѣрнї и на головѣ у дѣтей, також яко незрѣвнане мыло до мыти и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обіймаюче 35% ґліцерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживаня.

Зъ иншихъ родовъ мыла Бергера поручає ся слѣдуючї заслугуючї на увагу: **Мыло бензоєве** для нѣжности шкѣры; **мыло бораксове** противъ прищѣвъ; **мыло карболеве** до выгладжени шкѣры и знакѣвъ по вѣспѣ и яко мыло дезінфекційне; **Берґера мыло до купели** зъ смерековых шишлькъ и таке-жъ **мыло толетове, Берґера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); мыло нхтіолеве** на червонѣсть лиця; **мыло весенникове** дуже успѣшне; **мыло таннинове** противъ пѣтя ногъ и выпаданя волосся; **мыло до зубовъ**, най лѣпше средство чищена зубовъ. Що-до иншихъ родовъ мыла Берґера звертаємо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Берґера, бо истнують наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсце продажи для Львова въ аптиках пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вишорского, д-ра Зарицкого и фірмах А. Ербара, Гайсіма, Куника и А. Рапапорта. Дальше въ аптиках въ *Бродах* Крізого, Ляндберґа; въ *Борщеві* Ал. Пйотровского; въ *Бережанах* А. Дуретa, Л. Нагліка; въ *Березові* Галамасъ, Ербена; въ *Хыровѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжаньского, І. Тобішека; въ *Ярославі* І. Ангермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцла, Витославского; въ *Калушы* Пилевского; въ *Перемышлян* у всѣхъ 4 аптиках; въ *Рогатині* Карпиньского, Прона; въ *Сколомыи* Леховского; въ *Самборі* І. Адельсенича и Гердлички наслѣдникѣвъ; въ *Станиславові* у всѣхъ трехъ аптиках; дальше въ аптиках въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптиках бѣльшихъ мѣстъ Галичины. 104 14—24

ЖЕҐЕСТÔВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ

зелѣзница, почта, телеґрафъ въ мѣсци.

Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Пора купелева тревае вѣдъ 20 Мая до кѣнца Вересня. Купель боровинова, зелѣзистѣ, ґі дропатичнї и попрадовї. 174 9—2

Вода жеґестôвска знаходить ся у всѣхъ великихъ Складахъ Водъ Мінеральных.

Ординуючій карѣлъ *Д-ръ Едвардъ Брїль [Brühl].*

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

въ аптицѣ РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѣль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптиках. Просимо жадати того 355 38—39

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґинальныхъ фляшках зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґинальный.

Ріхтера аптика подъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Кождый десятый льосъ выграе.

Ювілейна льотерія выставы штуки

300.000 льосѣвъ. Вѣдень 1898 30.000 выграных.

Тягнене у Вѣдни вызначене на 12 липня 1898.

Головна выграна коронъ

20000, 10000, 8000, 6000 и т. д. В.

Льосы 50 кр. 10 льосѣвъ 5 зр. Порто и ліста выграных 10 кр. 227 4—20

приймає и пересылає також за послѣплатою належитости

Lotterie-Bureau der Genossenschaft bildender Künstler

Wien, Künstlerhaus, I., Lothringerstr. 9.

Купоны и марки листовї приймають ся въ уплатѣ.

На 10 льосѣвъ зъ бѣжучими числами припадає одна выграна.

Загальна вартѣсть 100.000 коронъ.

1 льосъ 50 кр., 21 льосѣвъ 10 зр.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякі церковнї роботы:

Ікопостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 42—?

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педаґоґічного двотыжднивникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. зац.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купує и продає

всякі паперы цѣннї

И МОНЕТЫ

по найдешевшомъ курсѣ деннѣмъ не числячи пѣякои провізіи.

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенї до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.

374 [2]

Диваны перскі и портіэры

традиєвї (старинний)

продає, купує и выпозичає, а також приймає на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатах пѣсля умовы.

Для провінціи цѣнникы даромъ и оплатно.

190 25—?

ТУТКИ цїпаретовї 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазурквичъ. Львовъ ул. Гадинка ч. 12

Выстава загальна

всѣходных и иншихъ чужих и краєвых диванѣвъ, портіэръ, фіранокъ и хѣдникѣвъ.

Також цѣлу нѣчь при електричнѣмъ осьвѣтленю отворена.

Вступъ вѣльный.

Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнникы даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажь Гавсмана). 190 25—?

Купуючимъ пѣльги въ сплатах.

Лише 50 кр. на 4 тягнена.

ПЕРЕДПОСЛѢДНІЙ **ТЫЖДЕНЬ.**

219 7—? **Головна выграна 1 разъ**

100.000 коронъ и 4 разы **25.000 коронъ**

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.**

I. Тягнене: 25 червня 1898. | III. Тягнене 15 вересня 1898.

II. Тягнене: 6 серпня 1898. | IV. Тягнене: 6 жовтня 1898.

поручають: **М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Густавъ Максъ, Самуель Ляндавъ, Шелленбергъ и Крайзеръ, Авг. Шелленбергъ и Сынъ, Сокаль и Лілієнъ, Яковъ Штро.**

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ

продає карты корабельнї выдиджаючимъ въ край заморскій и удѣляє всяких пояснень безплатно.

Експедиція подорожных и пакунковъ 3—5 разовъ мѣсячно до **Америки** Пѣвнѣчнои, Аргентины, Канады, Парагвая и Сполучених Державъ. 209 17—?

Головный складъ апаратѣвъ и всякихъ приборовъ фотоґрафічныхъ.

Найдешевшій и найлучшій апараты по оріґінальныхъ цѣнах. Наука безплатна. Цѣнникы даромъ и оплатно поручають **Леополь̨дъ Курцеръ и Каролъ Катцеръ.** Ґенеральне заступництво и выключна продажъ найлучшихъ и найславнѣйшихъ фабрикатѣвъ Акційного Товариства фотоґрафічныхъ апаратѣвъ передше R. Hüttig и Сынъ, Дрездно Вѣдень. Львовъ, ул. Академічна число 16. 238 2—8

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского.